

Alkuteos

The Mahatma Letters

To A. P. Sinnett from

The Mahatmas M. & K. H.

Transcribed, Compiled and with an

Introduction by A. T. Barker

Third Edition, Adyar, 1962

Kirjeiden järjestys

The Mahatma Letters To A. P. Sinnett

from The Mahatmas M. & K. H.

Arranged and edited by

Vicent Hao Chin, Jr.

Theosophical Publishing House

Manila, Philippines 1993

Teos on ilmestynyt suomeksi 1997

Lahden Minervan kustantamana

Kääntäjä © Pirkko Carpelan

LISÄKSI:

Liite 1

The Mahatmas and their Letters, Geoffrey A. Barborka, luku V, sivut 62–82

Lainaukset kirjasta *Salainen Maaailma*, Teosofinen Seura ry, 2000

Muut kohdat kääntänyt Pirkko Carpelan

Liite 2

Teksti julkaistu kirjassa *The Letters of H. P. Blavatsky to A. P. Sinnett*, A. T. Barker

(editor), s. 376–386; suomeksi: David ja Nancy Reigle, *Blavatskyn Salaiset kirjat*, s.

64–79, kääntänyt ja kustantanut Pirkko Carpelan 2010.

Liite 3

Viisauden Mestarien kirjeitä, ensimmäinen sarja, Teosofinen Seura ry, 1947, s. 7-14.

Tekstiä muokannut Pirkko Carpelan

[Tämä teksti on sama kuin aiemmassa versiossa,

ISBN 978-952-67820-2-7, mutta koko on

muutettu tabletiin sopivammaksi.]

2014

Päivitetty vuonna 2020

SISÄLLYS

[Sulkeissa oleva sivunumero tarkoittaa v. 1997 kustannetun kirjan sivunumeroa, esim, kirjan sivu 9 löytyy kohdasta s.9.]

[(VMK-) viittaa edellisen käännöksen, *Viisaudenmestareiden kirjeitä* -kirjan, kirjeeseen.]

Suomentajan alkulause	6	KIRJE 31	114
KÄSIALANÄYTTEET	9–11	KIRJE 32	115
KIRJE 1	12	KIRJE 33	116
KIRJE 2	17	KIRJE 34	119
KIRJE 3A	21	KIRJE 35	120
KIRJE 3B	21	KIRJE 36	121
KIRJE 3C	22	KIRJE 37	122
KIRJE 4	22	KIRJE 38	124
KIRJE 5	23	KIRJE 39	127
KIRJE 6	29	KIRJE 40	128
KIRJE 7	30	KIRJE 41	128
KIRJE 8	30	KIRJE 42	128
KIRJE 9	33	KIRJE 43	133
KIRJE 10	34	KIRJE 44	134
KIRJE 11	39	KIRJE 45	142
KIRJE 12	49	KIRJE 46	144
KIRJE 13	52	KIRJE 47	148
KIRJE 14A	53	KIRJE 48	152
KIRJE 14B	55	KIRJE 49	155
KIRJE 15	55	KIRJE 50	161
KIRJE 16	67	KIRJE 51	162
KIRJE 17	67	KIRJE 52	162
KIRJE 18	69	KIRJE 53	162
KIRJE 19	84	KIRJE 54	165
KIRJE 20	84	KIRJE 55	167
KIRJE 21	91	KIRJE 56	169
KIRJE 22	95	KIRJE 57	170
KIRJE 23	96	KIRJE 58	170
KIRJE 24	97	KIRJE 59	171
KIRJE 25	98	KIRJE 60	172
KIRJE 26	98	KIRJE 61	173
KIRJE 27	99	KIRJE 62	176
KIRJE 28	99	KIRJE 63	179
KIRJE 29	100	KIRJE 64	181
KIRJE 30	100	KIRJE 65	182

KIRJE 66	189	KIRJE 103A	390
KIRJE 67	195	KIRJE 103B	390
KIRJE 68	210	KIRJE 104	394
KIRJE 69	228	KIRJE 105	406
KIRJE 70A	229	KIRJE 106	407
KIRJE 70B	231	KIRJE 107	408
KIRJE 70C	233	KIRJE 108	409
KIRJE 71	240	KIRJE 109	411
KIRJE 72	241	KIRJE 110	412
KIRJE 73	242	KIRJE 111	413
KIRJE 74	243	KIRJE 112	424
KIRJE 75	256	KIRJE 113	427
KIRJE 76	264	KIRJE 114	434
KIRJE 77	266	KIRJE 115, 116	438
KIRJE 78	267	KIRJE 117	439
KIRJE 79	268	KIRJE 118	448
KIRJE 80	268	KIRJE 119	450
KIRJE 81	269	KIRJE 120	453
KIRJE 82	275	KIRJE 121	458
KIRJE 83	277	KIRJE 122	459
KIRJE 84	278	KIRJE 123	462
KIRJE 85A	279	KIRJE 124	463
KIRJE 85B	282	KIRJE 125	464
KIRJE 86	294	KIRJE 126	465
KIRJE 87	295	KIRJE 127	471
KIRJE 88	296	KIRJE 128	472
KIRJE 89	304	KIRJE 129	473
KIRJE 90	306	KIRJE 130	474
KIRJE 91	314	KIRJE 131	478
KIRJE 92	316	KIRJE 132	482
KIRJE 93A	336	KIRJE 133	483
KIRJE 93B	341	KIRJE 134	484
KIRJE 94	371	KIRJE 135	488
KIRJE 95	371	KIRJE 136	494
KIRJE 96	371	KIRJE 137	499
KIRJE 97	372	KIRJE 138, 139	500
KIRJE 98	372	KIRJE 140	504
KIRJE 99	374	KIRJE 141	508
KIRJE 100	378	KIRJE A, B,	511
KIRJE 101	379	LIRJE C, D	512
KIRJE 102	388	LIITE 1–3	513–544

LYHENTEET

A. O. H.	Allan O. Hume
A. P. S.	Alfred P. Sinnett
D. K. tai Kj. K.	Djual Khul
H. P. B.	Helena Petrovna Blavatsky
H. S. O.	Henry Steel Olcott
<i>Isis</i>	H.P. Blavatsky, <i>Hunnutettu Isis</i>
K. H.	Mahatma Koot Hoomi
L. L. tai T. S. L. L.	Teosofisen Seuran Lontoon loosi
M.	Mahatma Morya
T. S.	Teosofinen Seura
VMK	<i>Viisaudenmestarien kirjeitä, Mystica</i>

SUOMENTAJAN ALKULAUSE

Teosofiaa ja okkultismia tutkineet tietävät tai ovat kuulleet puhuttavan, että Tiibetissä eli viime vuosisadalla salainen veljeskunta, jonka joitakuita jäseniä kutsuttiin mahatmoiksi. Mahatma tarkoittaa sananmukaisesti suuri sielu. Mahatma on korkeimman järjestön adepti, ylhäinen olento, joka saavutettuaan alempien olemuspuolten hallinnan elää sen vuoksi ”lihallisen ihmisen” kahleista vapaana. Hänellä on tietoa ja voimaa, joka on suhteessa siihen kehitysasteeseen, jonka hän on saavuttanut henkisessä kehityksessään.¹

Kun Helena Petrovna Blavatsky yhdessä Henry Steel Olcottin ja William Quan Judgen kanssa perusti Teosofisen Seuran v. 1875 New Yorkissa, hän kertoi suurelle yleisölle, että mahatmat eivät ole taruolentoja, vaan hän oli saanut heiltä opetusta Tiibetissä.

Tämän teoksen kirjeiden kirjoittajat ovat Mahatmat Morya ja Koot Hoomi, jotka käyttivät usein nimikirjaimia M. ja K. H.

Mahatma K. H. oli kashmirilainen bramiini, mutta kirjeiden kirjoittamisen aikoihin hän oli tiibetiläisen buddhalaisuuden gelugpa-munkki eli ”keltahattu”. Hän kutsuu itseään kirjeissään Himalajan takaiseksi luola-asukkaaksi. Koot Hoomi on mystinen nimi, jota K. H. käytti kirjeenvaihdossa A. P. Sinnettin kanssa. Mahatma K. H. oli opiskellut Euroopassa. Hän oli perehtynyt eurooppalaiseen tapoihin ja ajatteluun. Hän puhui ja kirjoitti sujuvasti ranskaa ja englantia.

Mahatma Morya oli rajput-ruhtinas. Rajputit olivat tuolloin Pohjois-Intian haliteva luokka. H. P. B:n mukaan hän oli kookas ja hänessä oli häikäisevää miehistä kauneutta.²

Intiassa asunut A. P. Sinnett pääsi vuonna 1880 Blavatskyn kautta yhteyteen mahatmojen K. H. ja M. kanssa. Kirjeenvaihto jatkui aina vuoteen 1884 asti. Nämä kirjeet julkaistaan tässä teoksessa. Alkuteoksen *The Mahatma Letters to A. P. Sinnett from Mahatmas M. & K. H.* kirjeet ovat British Museumissa.

The Mahatma Letters on ilmestynyt suomeksi 1930-luvulla Mysticana kustantamana nimellä *Viisaudenmestarien kirjeitä*. Teos julkaistiin kahtena kirjana, joiden kirjeet on ryhmitelty filosofisiin ja tietopuolisiin opetuksiin sekä koeaikaan ja chelakauteen. Kirjan painos loppui jo joskus 1970-luvulla.

1 H. P. Blavatsky, Teosofinen sanakirja, s. 182.

2 H. P. Blavatsky *Collected Writings*, vol. III, s. 399.

Nykyään jotkut pitävät edellä mainitun kirjan kirjeiden ryhmittelyä huonona. Sen vuoksi tässä uudessa suomennoksessa kirjeet on asetettu kronologiseen järjestykseen. Kirjeet on numeroitu ja järjestetty niiden todennäköisen vastaanottamispäivän mukaan. Useimmista kirjeistä puuttui lähettäjän päivämäärä. A. P. Sinnett oli kuitenkin merkinnyt moniin kirjeisiin niiden vastaanottoaikan ja -ajan; ne on merkitty kirjeen numerorivin loppuun. Kirjeen numeron vieressä on edellisen käännöksen kirjeiden järjestysnumero sulkeissa.

Nykyisen järjestyksen ovat laatineet Virginia Hanson ja George E. Linton, joka on pitkään tutkinut mahatmojen alkuperäisiä kirjeitä British Museumissa.

Tämän teoksen suomennoksessa olen pyrkinyt seuraamaan aikaisemman painoksen suomennoksen sanavalintoja, koska oletan joidenkin tutkijoiden lukevan kumpaakin painosta rinnakkain.

Ensimmäisen englanninkielisen painoksen toimitti A. T. Parker, joka julkaisi sen A. P. Sinnetin testamentin toimeenpanijan luvalla v. 1923. Tämä suomennos pohjautuu v. 1962 ilmestyneeseen kolmanteen englanninkieliseen painokseen, jonka toimittivat A. T. B:n kuoleman jälkeen Christmas Humphreys ja Elsie Benjamin.

A. T. Parker sanoi ensimmäisen painoksen esipuheessaan:

”On ymmärrettävä, että ellei toisin ilmoiteta:

- 1) Jokainen kirje on kopioitu alkuperäisestä.
- 2) Jokainen kirje oli kirjoitettu A. P. Sinnetille. Lukijaa pyydetään uskomaan, että kopioimistyö on tehty mitä huolellisimmin. Koko käsikirjoitus on tarkistettu sana sanalta alkuperäistekstin kanssa ja kaikki mahdollinen on tehty virheiden estämiseksi. On kuitenkin luultavaa, että painetussa kirjassa on virheitä, niitä voitaneen tuskin välttää.”

Miksi tästä kirjasta on otettu uusi suomennos? Eivätkö 1900-luvulla kirjoitetut teosofiset kirjat tuo tietoa tämän päivän lukijalle? Tätä teosta tulee Salaisen opin rinnalla pitää teosofisen kirjallisuuden perusteoksena, jonka on aina oltava lukijoiden saatavilla, sillä sen teksteihin kätkeytyy paljon esoteerista ja metafysisistä tietoa.

C. Jinarajadasan toimittamat kirjat *Viisauden Mestarien kirjeitä*, ensimmäinen ja toinen sarja (Teosofinen Seura, 1947 ja 1968), käsittelevät mahatmojen M. ja K. H. kirjeitä muille. Heistä ja heidän kirjeistään kerrotaan myös Jouni Marjasen toimittamassa kirjassa *Mahatmat Morya ja Kuthumi*, Teosofisen liikkeen Mestari (Ihmisyiden tunnustajat, 1996).

Sanskritinkieliset sanat on kirjoitettu niiden suomen kieleen vakiintuneen kirjoitustavan mukaisesti. Alaviitteessä merkintä Toim. tarkoittaa Barkerin tekemää lisäystä; Toim:t viittaa kolmannen painoksen tekijöihin (Christmas Humphreys ja Elsie Benjamin). Lisäksi alaviitteissä on muutama suomentajan (Suom.) tekemä huomautus. Tekstissä on merkitty hakasulkeisiin [] englantilaisen tai suomalaisen toimituksen tekemät selvennykset.

Esitän lämpimät kiitokset Jouni Marjaselle, joka on tehnyt tähän e-kirjaan korjauksia.

Pirkko Carpelan

I

Saampö töu-tu dau-wa yin Kyabui
Saug-gye nyak chik yin

दुःख-मोक्ष-रूप-व-सिद्धि-मार्ग-विशेष-व्याख्या
The only refuge for him who aspires to true perfection is Rudra alone

II

Root Koomi Sallingsh
श्रीगुरुभ्यो

III

Root Koomi Sallingsh
गुरुदेवा लाल हरे

IV

Hubbathew: 1/6

Cocouada.
3rd June 1892.

lavatsky: 1/6
H. H. H. H.

I on katkelma, joka löytyi kirjeen 96 (VMK-92) kuuresta
II, III ja IV ovat jäljennöksiä kirjeiden 1 (VMK-1), 5 (VMK-4) ja 59 (VMK-132)
allekirjoituksista.

Respectfully submitted to
the consideration of Mr. Srinnett,
under the direct orders of
Brother Gost Hoomis

Damodar K. Mavalankar

With the exception of fee-too
exaggerated - his views are quite
correct. Such is the impression
produced upon the valere mind.
I trust, my dear friend, that you
add a paragraph showing the
Society in its true light. Listen
to your inner voice, and oblige
once more your's Ever faithfully

K.H.

Ylinnä eräs ilmoitus Damodar K. Mavalankarilta. Alapuolella on näyte "K.H.":n kä-
sialasta, joka on presipitoituna sinimusteella. Suurin osa K.H:n kirjeistä on
kirjoitettu joko sinimusteella tai -kynällä.

(Kirjan sivunumerot kulkevat tekstin lomassa; tämän sivun numero on [s.17])

[s.17]

Kirje n:o 1

(VMK-I)(1)

Saatu Simlassa lokakuun 15. päivän vaiheilla 1880

Arvoisa Veli ja Ystävä!

Juuri siksi, että koe lontoolaisella sanomalehdellä tutkimus sulkisi epäilijöiden suut, se on mahdoton ajatus. Voitte nähdä asian missä valossa haluattekin – maailma on vielä orjuudestaan vapautumisensa, ellei kehityksensä, ensimmäisessä vaiheessa eikä siksi ole valmis. Aivan oikein, me työskentelemme luonnollisten emmekä ylikuonnollisten keinojen ja lakien avulla. Mutta koska toisaalta tiede ei kykenisi (nykytilanteessa) selittämään sen nimissä esitettyjä ihmeitä ja toisaalta tietämättömät joukot pitäisivät edelleen jokaista ilmiötä ihmeenä, niin jokainen, joka joutuisi siten tapahtuman todistajaksi, menettäisi tasapainonsa ja tulokset olisivat valitettavat. Uskokaa minua, niin tulisi käymään – etenkin teille itsellenne, aloitteen tekijälle, sekä tuolle vakaumukselliselle naiselle, joka niin ajattelemattomasti syöksyy huonomaineisuuteen johtavasta avoimesta ovesta sisälle. Vaikka te olisitte ystävällisesti avannut tuon oven, se osoittautuisi varsin pian ansaksi – todella kohtalokkaaksi ansaksi hänelle. Ja tämä ei varmaankaan ole teidän tarkoituksenne?

Houkkioita ovat ne, jotka vain nykyhetkeä ajatellen sulkevat tahallaan silmänsä menneisyydelle, kun heidän on jo luonnostaan jätävä sokeiksi tulevaisuuteen nähden! Olkoon kaukana minusta, että lukisin teidät heidän joukkoonsa – siksi koetan selittää. Jos suostuisimme teidän toivomuksiinne, onko teillä aavistustakaan, mitä seurauksia menestys toisi mukanaan? Leppymätön varjo, joka seuraa kaikkia inhimillisiä uudistuksia, jatkaa kulkuaan, mutta vain harvat ovat ylipäättään tietoisia sen lähestymisestä ja vaaroista. Mitä voivat sitten odottaa ne, jotka tahtoisivat tarjota maailmalle uudistuksen, joka, sikäli kuin siihen uskottaisiin, luettaisiin inhimillisen tietämättömyyden takia niiden mustien voimien ansioksi, joihin kaksi kolmasosaa ihmiskunnasta uskoo ja joita se toistaiseksi pelkää. Te sanotte, että puolet Lontoon asukkaista kääntyisi, jos voisitte jakaa heille *Pioneerin* painoksen sen ilmestymispäivänä. Saanen sanoa, että jos ihmiset uskoisivat asian todeksi, he surmaisivat teidät ennen kuin ehtisitte kiertää Hyde Parkin; jos sitä ei uskottaisi todeksi, vähin, mikä voisi tapahtua sellaisten aatteiden levittämisestä, olisi maineenne ja hyvän nimenne menetyks.

Tuollaisen ehdottamanne yrityksen on onnistuakseen perustuttava perinpohjaiseen ympäristönne tuntemiseen. Se riippuu täysin ihmisten sosiaalisista ja moraalisisista edellytyksistä suhtautua näihin ihmismieltä askarruttaviin syvimpiin ja salaperäisimpiin kysymyksiin – ihmisessä oleviin jumalallisiin voimiin ja luonnon sisältämiin mahdollisuuksiin. Kuinka monet edes teidän parhaimmista ystäväistänne, niistä, jotka ovat ympärillänne, ovat enempiä kuin pintapuolisesti kiinnostuneita näistä syvällisistä kysymyksistä? Voitte laskea [s.18] heidät oikean kätenne sormilla. Teidän rotunne kerskailee vapauttaneensa vuosisadallaan hengen, jota on niin kauan pidetty vangittuna dogmatismiin ja suvaitsemattomuuden ahtaassa maljakossa, – tiedon, viisauden ja vapaan ajattelun hengen. Se vakuuttaa, että tietämätön ennakkoluulo ja uskonnollinen kiihkoilu on vuorostaan pantu pulloon kuin ikivanha, ilkeä *jin* ja pysyy tieteen Salomojen sinetöimänä meren pohjassa voimatta enää koskaan paeta sieltä pinnalle maailmaa hallitsemaan niin kuin ennen muinoin; lyhyesti sanoen, yleinen mielipide on täysin vapaa ja valmis omaksumaan jokaisen todistetun totuuden. Niin, mutta onko asia todellakin näin, arvoisa ystäväni? Kokeellinen tietämys ei ihan ala vuodesta 1662, jolloin Bacon, Robert Boyle ja Rochesterin piispa muuttivat kuninkaallisella valtakirjalla ”näkyvämmän kollegionsa” kokeellista tiedettä edistäväksi seuraksi. Aikoja ennen kuin Kuninkaallinen Seura huomasi toteutuvansa ”profeetallisen suunnitelman” mukaisesti, synnynnäinen kaipaus kaikkeen salaperäiseen, kiihkeä rakkaus luontoon ja sen tutkiminen oli saanut jokaisen sukupolven ihmiset tarkastelemaan ja tutkimaan sen salaisuuksia syvemmin kuin heidän edeltäjänsä. *Roma ante Romulum fuit* on selviö, joka opetetaan teidän englantilaisissa kouluissanne. Mitä vaikeimpien ongelmien abstraktiset tutkimukset eivät syntyneet Arkhimedeeseen aivoissa itsestään ja siihen asti koskemattomana aiheena, vaan pikemminkin heijastuksena aikaisemmista samansuuntaisista tutkimuksista; nämä tutkijat erotti hänen ajastaan yhtä pitkä aikakausi – ja paljon pitempikin – kuin se, mikä erottaa teidät tuosta suuresta syrakusalaisesta.

”Tulevan rodun” *vril* oli yleinen muinaisilla, sukupuuttoon kuolleilla roduilla. Ja niin kuin nyt epäillään meidän jättiläismäisten esi-isiemme olemassaoloa – *Himavateilla*, tuolla teille kuuluvalla alueella, meillä on luolallinen näiden jättiläisten luurankoja, ja niiden suunnatonta ruumiinrakennetta, kunhan ne ensin löydetään, tullaan aina pitämään erillisinä luonnonoikkuina – samoin pidetään *vriliä* tai akashaa – niin kuin me kutsumme sitä – mahdottomuutena, taruna. Ja kuinka tiede voi toivoa kykenevänsä selittämään sellaiset ilmiöt ilman perusteellista *akashan*, sen yhdistelmien ja ominaisuuksien tuntemusta? Emme epäile, etteivätkö teidän tiedemiehenne olisi valmiita vakuuttautumaan; mutta heille on ensin osoitettava tosiasiat, heidän on ensin omaksuttava ne, niiden on sovelluttava heidän tutkimusmenetelmiinsä, ennen kuin heidän huomataan olevan taipuvaisia

myöntämään ne *tosiasioiksi*. Jos vain vilkaisette ”Micrographian” esipuhetta, huomaatte Hooke’n viittauksista, että kohteiden läheiset suhteet merkitsivät hänelle vähemmän kuin niiden ulkonaiset aistivaikutukset, ja Newtonin verrattomat löydöt saivat hänestä kiivaimman vastustajansa. Nykyajan Hookeja on paljon. Samoin kuin tämä vanhan polven oppinut mutta tietämätön mies, ovat teidän nykyiset tiedemiehennekin vähemmän halukkaita oletamaan tiettyjen asioiden fyysikaalisen yhteyden, mikä voisi paljastaa heille monta salaista luonnonvoimaa, kuin laatimaan sopivan ”tieteellisten kokeiden luokituksen”. Niinpä hypoteesin oleellisin ominaisuus ei ole se, että se olisi *tosi*, vaan ainoastaan *todennäköinen* – heidän mielestään.

[s.19] Tämä tieteestä, sikäli kuin me tunnemme sitä. Mitä tulee ihmisluontoon yleensä, se on sama nyt kuin miljoona vuotta sitten: itsekkyyteen perustuvaa ennakkoluuloa; yleistä haluttomuutta luopua vakiintuneesta asioiden järjestyksestä uusien elämän- ja ajatustapojen hyväksi – okkultismin tutkiminen vaatii kaikkea tätä ja paljon enemmänkin –; ylpeää ja itsepintaista totuuden vastustamista, jos se vain uhkaa kumota ihmisten entiset käsitykset – tällaisia ovat teidän aikakautenne ja etenkin keski- ja alempien luokkien tunnusmerkit. Mitä sitten olisi seurauksena jopa kaikkein hämmästyttävimmistä ilmiöistä edellyttäen, että me suostuisimme esittämään niitä? Vaikka ne saisivatkin osakseen menestystä, vaara kasvaisi vastaavasti menestyksen kanssa. Pian ei enää olisi valinnan varaa, vaan olisi jatkettava alati *crescendo*, tai kaaduttava tässä loputtomassa taistelussa ennakkoluuloja ja tietämättömyyttä vastaan omiin aseisiinne. Todistus todistuksen jälkeen vaadittaisiin ja ne olisi annettava; jokaisesta seuraavasta ilmiöstä odotettaisiin edellistä ihmeellisempää. Teidän päivittäinen huomautuksenne on, ettei voi odottaa kenenkään uskovan, ellei hän pääse silminnäköiseksi. Riittäisikö ihmisen elinaikakaan tyydyttämään maailman kaikkia epäilijöitä? Voi olla helppoa lisätä uskovien lukumäärää Simlassa satoihin ja tuhansiin. Mutta entä ne sadat miljoonat, jotka eivät voisi nähdä omin silmin? Tietämättömät, jotka eivät kykene pääsemään käsiksi näkymättömiin toimeenpanijoihin, purkaisivat jonakin päivänä raivonsa näkyviin toimijoihin; ylemmät ja sivistyneemmät luokat olisivat epäuskoisia kuten aina ja kohtelisivat teitä yhtä säälimättömästi kuin ennenkin.

Monen muun lailla te moittitte meitä suuresta salaperäisyydestämme. Me tunnemme kuitenkin jonkin verran ihmisluontoa pitkien vuosisatojen – niin, aikakausien – kokemuksen nojalla. Ja tiedämme, että niin kauan kuin tieteellä vielä on jotakin opittavaa ja uskonnollisen dogmatismien varjokin piilee ihmisjoukkojen sydämissä, maailman ennakkoluulot on voitettava askel askeleelta eikä väkiryssä. Niin kuin harmaalla muinaisuudella oli useampi kuin yksi Sokrateensa, niin hämärä tulevaisuuskin synnyttää useamman kuin yhden marttyyrin. Vapautunut tiede kääntyi halveksivasti pois päin kopernikaanisesta

käsityksestä ja uudisti Aristarkhos Samoslaisen teorian. Viimeksi mainittu ”vakuutti, että maa pyöri oman keskustansa ympäri” jo vuosia ennen kuin kirkko halusi uhrata Galilein polttouhrina raamatulle. Edward VI:n hovin kykenevimmän matemaatikon, Robert Recorden, toimittivat tyrmään nääntymään hänen virkaveljensä, jotka nauroivat hänen teokselleen *Tiedon linna* ja selittivät hänen tutkimustensa olevan turhia kuvitelmia. William Gilbert of Colchester, kuningatar Elisabethin lääkäri, kuoli myrkytettynä vain siksi, että tämä kokeellisen tieteen todellinen perustaja Englannissa oli rojhennut odottaa ennakolta Galileitä ja osoittaa Kopernikuksen virhepäätelmän ”kolmannesta liikkeestä”, jonka vakavasti väitettiin selittävän maan kiertoakselin parallelismin! Paracelsusten, Agrippojen ja Dee’jen suunnatonta oppineisuutta on aina epäilty. Tiedehän se laski jumalattoman kätensä tuolle suurelle teokselle ”De Magnete”, ”Taivaalliselle valkealle neitsyelle” (*Akasha*) ja muille. Ja saatuaan [s.20] induktiivisen filosofian isän nimen kuuluisa ”Englannin ja luonnon kansleri” lordi Verulam-Bacon suvaisi nimittää edellä mainittujen kaltaisia miehiä ”fantastisen filosofian alkemisteiksi”.

Tämä kaikki on iänikuista historiaa, ajattelette. Niin on, mutta meidän päiviemme aikakirjat eivät oleellisesti eroa edeltäjistään. Ja meidän on vain pidettävä mielessämme äskeiset meedioiden vainot Englannissa ja noidiksi epäiltyjen polttamiset Etelä-Amerikassa, Venäjällä ja Espanjan rajaseuduilla vakuuttautuksemme siitä, että okkultisten tieteiden todellisten mestarien ainoa pelastus on yleisön epäuskoisuudessa: petkuttajat ja taikurit ovat ”adeptien” luonnollisia suojelijoita. Yleisen turvallisuuden takaa vain se, että me pidämme salassa ne pelottavat aseet, joita muuten käytettäisiin sitä vastaan ja jotka, niin kuin teille on kerrottu, tulisivat pahojen ja itsekkäiden ihmisten käsissä hävitystä tuottaviksi.

Lopetan muistuttamalla, että sellaiset ilmiöt, kuin te vaaditte, on aina varattu palkinnoksi niille, jotka ovat pyhittäneet elämänsä Saraswati-jumalattaren – meidän arjalaisen *Isiksemme* – palvelukseen. Jos niitä esitettäisiin maallikoille, mitä jäisi uskollisillemme? Monet teidän ehdotuksistanne ovat erittäin järkeviä, ja ne otetaan huomioon. Kuuntelin tarkkaavaisena Mr. Humen luona käytyä keskustelua. Hänen johtopäätöksensä ovat eksoteerisen viisauden kannalta aivan oikeat. Mutta kun tulee aika, ja hänelle suodaan välähdys *esoterismin* maailmasta ja sen laeista, jotka perustuvat matemaattisesti tarkkoihin laskelmiin tulevaisuudesta – syiden välttämättömistä vaikutuksista, syiden, joita olemme aina vapaat luomaan ja muovaamaan mieleemme mukaan, mutta myös yhtä kykenemättömiä hallitsemaan niiden seurauksia, jotka tulevat siten herroiksemme – vasta silloin ymmärrätte molemmat, miksi vihkimättömästä meidän tekojemme täytyy usein näyttää epäviisailta, ellei suorastaan typeriltä.

Tulossa olevaan kirjeeseen en voi täydellisesti vastata neuvottelematta niiden kanssa, jotka ovat yleensä tekemisissä eurooppalaisten mystikkojen kanssa. Sitä paitsi tämän kirjeen on tyydyttävä teitä monessa kohdin, jotka viime kirjessänne määrittelitte paremmin, mutta epäilemättä se tuottaa teille yhtä paljon pettymystä. Mitä äskettäin keksittyihin ja vielä hämmästyttävämpiin, häneltä avulamme suoritettaviksi vaadittuihin ilmiöihin tulee, on teidän strategiaan perehtyneenä miehenä tyydyttävä ajatukseen, ettei hyödytä paljonkaan pyrkiä uusiin aseisiin ennen kuin ne, jotka jo olette valloittanut, on turvattu, ja teidän vihollisenne ovat täysin selvillä teidän omistusoikeudestanne. Teille ja teidän ystäville on toisin sanoen esitetty runsaammin ilmiöitä kuin moni varsinainen kokeilas on saanut nähdä vuosikausiin. Saattakaa yleisön tietoon kirje- ja kuppiesitykset sekä erilaiset kokeet savukepaperilla, ja antakaa sen sulattaa ne. Yllyttäkää ihmisiä etsimään selitystä. Ellei oteta lukuun suoranaista ja typerää petossyytöstä, he eivät kykene milloinkaan selittämään yhtäkään niistä, kun taas epäilijät ovat perin tyytyväisiä nykyiseen olettamukseensa rintaneulan synnystä. Siten olette tehnyt todellista hyvää [s.21] totuuden asialle ja oikeutta naiselle, joka on saanut sen takia kärsiä.

Erillinen kun on, tämä tapaus tulee *Pioneerissa* tiedotettuna vähemmän kuin kehnoksi – se on suorastaan vahingollinen teille kaikille – teille itsellenne tuon lehden julkaisijana, samoin kuin kenelle muulle tahansa, jos nyt sallitte minun esittää sellaista, mikä tuntuu neuvolta. Ei olisi oikeudenmukaista teille eikä hänelle, että teidän ja vaimonne todistus menisi hukkaan siksi, ettei silminnäkijöiden lukumäärä tunnu riittävältä. Kun useita tapauksia liittyy yhteen tukemaan teidän asemaanne erilaisten tapahtumien luotettavana ja älykkäänä todistajana, jokainen niistä lisää oikeuttanne vakuuttaa sitä, mitä tiedätte. Se antaa teille pyhän velvollisuuden valistaa yleisöä ja valmistaa ihmisiä tulevien mahdollisuuksien varalta avaamalla vähitellen heidän silmänsä totuudelle. Tilaisuutta ei pitäisi laiminlyödä luulemalla, ettei teillä olisi yhtä suuri yksilöllinen oikeus esittää väitteitänne kuin Sir Donald Stewartillakin. Yhden hyvin tunnetun henkilön todistus merkitsee enemmän kuin kymmenen vieraan todistelut; ja jos Intiassa on joku, jonka luotavuutta kunnioitetaan, niin se on *Pioneerin* toimittaja. Muistakaa, että vain yhden hysteerisen naisen sanotaan olleen otaksutun ylösnousemuksen todistajana, eikä ilmiön todenperäisyyttä ole milloinkaan vahvistettu toistamalla se. Ja kuitenkin lukemattomat miljardit ihmiset ovat lähes kahdentuhannen vuoden aikana perustaneet uskonsa tuon yhden naisen – eikä hän ole edes luotettava – todistukseen.

YRITTÄKÄÄ – käyttäkää ensin hyväksenne aineistoa, joka teillä on. Olemme sitten heti auttamassa teitä saamaan uusia todisteita. Siihen saakka, uskokaa minua, aina teidän vilpitön ystäväenne

KOOT' HOOMI LAL SINGH

Saatu Simlassa lokakuun 19 pnä 1880.

Suuresti kunnioitettu Herra ja Veli!

Pääsemme kirjeenvaihdossamme yhteisymmärrykseen vasta sitten, kun on täysin selvää, että okkultismilla on omat tutkimusmenetelmänsä, jotka ovat yhtä tarkoin määrättyt ja vapaat kuin sen vastakohtan, luonnontieteen menetelmät. Jos jälkimmäisellä on painavat väitteensä, niin on edelliselläkin, ja se joka haluaa ylittää näkymättömän maailman rajan, ei voi enää määrätä, miten päästä eteenpäin, sen enempää kuin voi matkustajakaan, joka yrittää tunkeutua siunatun L'Hassan sisempiin, maanalaisiin onkaloihin, neuvoa opastaan. Mysteerit eivät ole milloinkaan olleet eivätkä voi milloinkaan olla suuren yleisön ulottuvilla, ei ainakaan ennen tuota kaivattua päivää, jolloin uskonnonfilosofiastamme tulee universaalinen. Kaikkina aikoina on vain pieni ihmisten vähemmistö pitänyt hallussaan luonnon salaisuuksia, joskin suuret joukot ovat käytännössä voineet havaita merkkejä niiden mahdollisesta olemassaolosta. [s.22] Adepti on etsijäpolven harvinaisen kukka ja tullakseen sellaiseksi hänen on toteltava sielunsa sisäistä yllykettä välittämättä maailmallisen tieteen tai teräväjärkisyuden varovaisista näkökohdista.

Toivotte pääsevänne suoranaiseen yhteyteen meistä jonkun kanssa ilman Mme B:n tai jonkun meedion välitystä. Aikomuksenne olisi, sikäli kuin minä ymmärrän, saada yhteys joko kirjeitse – niin kuin tämä – tai kuultavin sanoin saadaksenne joltakulta meistä ohjeita Seuran hallintoa ja etenkin sen opettamista varten. Te etsitte tätä kaikkea ja kuitenkin, kuten itse sanotte, ette ole tähän mennessä löytäneet ”riittäviä perusteita” voidaksenne edes luopua ”elintavoistanne”, jotka ovat suorastaan vihamieliset kyseisille yhteydenpitomuodoille. Tämä on aivan kohtuullinen vaatimus. Sen, joka haluaisi kohottaa mystiikan lipun korkealle ja julistaa sen valtakunnan lähestymistä, tulee olla esimerkkinä muille. Hänen tulee ensimmäisenä muuttaa *omat* elintapansa; ja pitäessään salaisten mysteerien tutkimista tiedon rappujen ylimpänä askelmana hänen on selvästi tunnustettava se huolimatta eksaktista tieteestä ja yhteiskunnan vastustuksesta. ”Taivasten valtakunta on valloitettava väkiryssä”, sanovat kristilliset mystikot. Vain ase kädessä ja valmiina voittamaan tai kuolemaan nykyajan mystikko voi toivoa pääsevänsä päämääräänsä.

Ensimmäinen vastaukseni käsitti luullakseni useimmat teidän toiseen ja jopa kolmanteen kirjeeseen sisältyvät kysymykset. Esitettyäni siinä mielipiteeni, että maailma yleensä oli vielä kypsymätön liian tyrmäviiniin todistuksiin okkultistisia

voimista, on kuitenkin oltava tekemisissä joidenkin yksilöiden kanssa, jotka teidän tavoin yrittävät tunkeutua aineen verhon taakse alkusydän maailmaan, ts. meidän on nyt vain tarkasteltava teidän ja Mr. Humen tapausta. Tämä herra on myös suostunut minulle sen suuren kunnian, että on kääntynyt puoleeni esittäen muutamia kysymyksiä ja ilmoittaen ehdot, joilla hän suostuisi työskentelemään vakavasti kanssamme. Mutta koska teidän vaikuttimenne ja pyrkimyksenne ovat luonteeltaan täysin vastakkaiset ja johtavat siten erilaisiin tuloksiin, minun on vastattava teille kummallekin erikseen.

Ensimmäinen ja tärkein näkökohta päättäessämme hyväksyä tai hyljätä tarjouksenne on se sisäinen vaikutin, joka saa teidät etsimään opetuksiamme ja eräässä mielessä opastustamme. Viimeksi mainittua kaikissa tapauksissa varauksin – sikäli kuin sen ymmärrän – ja sen vuoksi se jääkin erilliseksi kysymykseksi. Niin, mitkä ovat vaikuttimenne? Yritän määritellä ne pääpiirteissään jättäen yksityiskohdat myöhemmin tarkasteltaviksi. Ne ovat: 1) Halu saada varmoja ja eittämättömiä todisteita siitä, että luonnossa on todellakin voimia, joista tiede ei tiedä mitään; 2) toivo omaksua ne jonakin päivänä – mitä pikemmin, sitä parempi, sillä te ette halua odottaa – niin että itse voisitte – a) todistaa niiden olemassaolon harvoille valituille länsimaalaisille; b) tutkia vastaista elämääne objektiivisena todellisuutena, joka rakentuu Tiedon – ei uskon – kalliolle; ja c) saada lopuksi selville – ehkä kaikkein tärkein vaikuttimenne, vaikka se onkin salaisin ja parhaiten varjeltu – koko totuus looseistamme ja meistä itsestämme eli päästä ehdottomaan varmuuteen siitä, että ”Veljet” [s.23] – joista jokainen kuulee niin paljon ja näkee niin vähän – ovat todellisia olentoja, eivätkä sairaiden, harha-aistimusten vallassa olevien aivojen kuvittelua. Tällaisilta tuntuvat meistä teidän minuun kohdistuvat ”vaikuttimenne” parhaassa valossaan. Minä vastaan niihin samassa hengessä toivoen, ettei vilpittömyyttäni tulkita väärin tai pidetä minkään epäystävällisen hengen ominaisuutena.

Meistä nämä vaikuttimenne, niin vilpittömiä ja kaikkea vakavaa huomiota ansaitsevia kuin ne ovatkin maailmallisesta näkökulmasta, näyttävät *itsekkäiltä*. (Teidän on suotava anteeksi minulle se, mitä voisitte pitää kielen hioutumattomuutena, jos todella haluatte vakuuttelunne mukaisesti oppia tuntemaan totuuden ja saada opetusta meiltä, jotka kuulumme aivan toisenlaiseen maailmaan kuin teidän maailmanne.) Ne ovat itsekkäitä, koska teidän täytyy tietää, ettei Teosofisen Seuran päätarkoituksena ole yksilöllisten pyrkimysten tyydyttäminen kuin toisten ihmisten palveleminen; ja ehkä tällä korvaanne loukkaavalla sanalla ”itse-käs” on meidän keskuudessamme erikoinen merkitys, jota te ette voi sille antaa; sen vuoksi teidän on ensin ymmärrettävä se vain ensimmäisessä merkityksessä. Ehkä voitte paremmin arvostaa käsitystämme kuullessanne, että mielestämme korkeimpiakin ihmiskunnan menestykseen tähtäviä pyrkimyksiä tahraa itsekkyyys,

jos ihmisystävän mielessä piilee oman edun tavoittelun varjokin tai taipumus tehdä vääryyttä, vaikei hän itse tiedosta sitä. Kuitenkin te olette aina keskustellut vain yleisen veljeyden aatteesta luopumisesta, epäillyt sen hyödyllisyyttä ja neuvonut järjestämään T. S:n uudelleen eräänlaiseksi okkulttisen tutkimuksen korkeakouluksi. Tämä ei käy koskaan päinsä, kunnioitettu ja arvoisa ystäväni ja veljeni!

Suoriuduttuamme ”persoonallisista vaikuttimista” analysoikaamme ”ehtojanne”, joilla autatte meitä tekemään yleistä hyvää. Suurin piirtein nämä ehdot ovat – *ensiksikin*, että teidän ystävällisellä avullanne perustetaan anglointialainen teosofinen seura, jonka hallinnossa ei kummallakaan nykyisistä edustajistamme ole mitään sananvaltaa; ja *toiseksi*, että jonkun meistä tulee ottaa uusi seura ”suojelukseensa”, olla ”vapaassa ja suoranaisessa yhteydessä sen johtajiin” ja antaa heille ”selviä todisteita siitä, että hänellä todella on korkeampaa tietoa luonnon voimista ja ihmissielun ominaisuuksista, mikä valaisi heihin todellista luottamusta hänen johtoonsa”. Olen jäljentänyt omat sananne välttääkseni tilanteen määrittelyssä epätarkkuutta.

Teidän kannaltanne nämä ehdot ovat siten kyllin kohtuulliset ollakseen herättämättä mitään erimielisyyttä, ja suurin osa maanmiehistänne – jollei eurooppalaisista – voisi todella olla samaa mieltä kanssanne. Kysytte, mikä voi olla järkevempää kuin pyytää, että opettaja, joka on halukas levittämään tietoaan, ja oppilas, joka tarjoaa hänelle tähän tilaisuuden, saisivat tavata toisensa ja edellinen antaisi kokeellisia todisteita jälkimmäiselle siitä, että hänen opetuksensa ovat oikeita? Maailmanmiehenä, eläen maailmassa ja sen kanssa täydessä yhteisymmärryksessä olette epäilemättä oikeassa. Mutta tämän toisen, meidän maailmamme ihmisiä, jotka eivät ole oppineet teidän [s.24] ajatustapojanne ja joiden mielestä toisinaan on hyvin vaikeata seurata ja arvostaa niitä, voi tuskin moittia siitä, etteivät he vastaa niin sydämellisesti teidän ehdotuksiinne kuin ne mielestänne ansaitsevat. Ensimmäinen ja tärkein vastaväitteemme on löydettävissä *säännöistämme*. On totta, että meillä on koulumme ja opettajamme, kokelaamme ja shaberonimme (korkeampia adepteja), ja ovi avataan aina oikealle kolkuttajalle. Ja me toivotamme aina uuden tulokkaan tervetulleeksi – mutta sen sijaan, että menisimme hänen luokseen, hänen on tultava meidän luoksemme. Eikä tässä kaikki: ellei hän ole saavuttanut sitä kohtaa okkultismin polulla, mistä paluu on mahdoton hänen sitouduttuaan peruuttamattomasti yhteyteemme, emme milloinkaan – paitsi erittäin tärkeissä tapauksissa – käy hänen luonaan emmekä liioin astu hänen ovensa kynnyksen yli näkyvässä muodossa.

Kaipaako joku teistä tietoa ja sen suomia hyödyllisiä voimia niin kiihkeästi, että hän on valmis jättämään teidän maailmanne ja tulemaan luoksemme? Antakaa hänen silloin tulla; mutta hän ei saa ajatella palaavansa ennen kuin mysteerien

sinetti on sulkenut hänen huulensa jopa hänen mahdollisen heikkoutensa tai varomattomuutensa varalta. Antakaa kaikin mokomin hänen tulla niin kuin oppilas tulee opettajansa luokse ja ilman ehtoja; tai antakaa hänen odottaa, kuten niin monet muut ovat tehneet, ja tyytyä niihin tiedon murusiin, joita hänen tielleen mahdollisesti putoaa.

Ja olettaamme, että te siten tulisitte – kuten kaksi maanmiestänne – niin kuin Mme B. tuli ja Mr. O tulee; edellyttäen, että te luopuisitte kaikesta totuuden tähden; ponnistelisitte uupumatta vuosia ylös vaikeaa, jyrkkää tietä esteitä pelkäämättä, kestäen kaikki kiusaukset; sulkisitte uskollisesti sydämeenne teille koetuksena annetut salaisuudet; olisitte tarmokkaasti ja epäitsekäästi levittänyt totuutta ja johdattanut ihmisiä oikeaan ajatteluun ja oikeaan elämään – pitäisittekö oikeudenmukaisena, jos me kaikkien ponnistelujenne jälkeen myöntäisimme Mme B:lle tai Mr. O:lle ”ulkopuolisina” ne ehdot, joita nyt pyydätte itsellenne? Toinen näistä kahdesta on jo antanut meille kolmeneljäsosaa elämästään, toinen kuusi vuotta miehuutensa parhaasta ajasta, ja kumpikin haluaa työskennellä näin päivänsä päättämiseen asti. He eivät koskaan pyydä työstään ansaitsemaansa palkkaa, vaikka se kuuluukin heille, eivätkä nurise kokiessaan pettymyksiä. Ja vaikka he vastaavasti saivat paljon vähemmän aikaan kuin nyt, eikö olisi ilmeisen väärin jättää heidät huomiotta mahdollisina ehdokkaina teosofisen yrityksen tärkeällä kentällä? Kiittämättömyys ei kuulu paheisiimme, emmekä kuvittele, että te neuvoisitte siihen.

Kumpikaan heistä ei ole vähimmässäkään määrin halukas puuttumaan suunnitellun anglointialaisen haaraosaston hallintoon eikä määräämään sen virkailijoita. Mutta uuden seuran, jos se yleensä muodostetaan, on oltava (vaikka sillä olisi oma selvästi erottuva nimensä) Lontoossa toimivan Englannin Teosofisen Seuran tavoin itse asiassa emoseuran haaraosasto ja edistettävä sen elinvoimaa ja hyödyllisyyttä julistamalla sen johtavaa aatetta yleisestä [s.25] veljeydestä ja muilla mahdollisilla tavoilla.

Vaikka ilmiöt on voitu esittää huonosti, niin jotkin niistä ovat kuitenkin olleet – kuten tekin myönnätte – eittämättömiä. ”Pöydän koputuksia, kun kukaan ei koske sitä” ja ”ilmassa kuuluvia kellon ääniä” on teidän mukaanne ”aina pidetty riittävinä” jne. jne. Tästä te pääättelette, että hyviä ”koeilmiöitä” voidaan helposti lisätä *ad infinitum*. Niin voidaan – missä vain tarvitsemamme magneettiset ja muut edellytykset ovat pysyvästi tarjolla; ja missä meidän ei tarvitse toimia heikentyneen naisruumiin avulla, missä niin sanotusti elämänpyörre raivoaa enimmän aikaa. Mutta niin epätäydellinen kuin näkyväinen välittäjäimme lieneekin – ja usein hän on erittäin epätäydeltävä ja epätäydellinen – hän on kuitenkin tällä hetkellä paras käytettävissä oleva, ja hänen ilmiönsä ovat noin puoli vuosisataa hämmästyttäneet ja nolanneet eräitä aikakauden älykkäimpiä ihmisiä. Vaikka

emme tunnekaan ”journalistista etikettiä” ja luonnontieteen vaatimuksia, meillä on kuitenkin sisäinen näkemys syiden vaikutuksista. Koska ette ole kirjoittanut mitään niistä ilmiöistä, joita erityisesti pidätte vakuuttavina, meillä on oikeus päätellä, että paljon kallista voimaa voidaan tuhjata ilman parempia tuloksia. Itsessään ”rintaneulajuttu” on – maailman silmissä – täysin hyödytön, ja aika on osoitettava käsitykseni oikeaksi. Teidän hyvä tarkoituksenne on täysin epäonnistunut.

Lopuksi: olemme valmiit jatkamaan tätä kirjeenvaihtoa, jos edellä esitetty näkemys okkulttisesta tutkimuksesta tyydyttää teitä. Jokaisen meistä, mikä tahansa hänen maansa tai rotunsa onkaan ollut, on täytynyt suoriutua kuvaamistani kokeuksista. Sillä välin, parasta toivoen, uskollisena kuten aina, teidän

KOOT’ HOOMI LAL SINGH

Kirje n:o 3A

(VMK-III A)(3A) Saatu 20.10.1880

Näin K. H:n astraalimuodossa lokakuun 19. päivän iltana 1880 – heräten hetkiseksi, mutta tullen taas heti tämän jälkeen tajuttomaksi (ruumiissa) ja tietoiseksi ruumiini ulkopuolella viereisessä seurusteluhuoneessa, missä näin erään toisen Veljistä, jonka jälkeenpäin totesin samaksi, josta Olcott käyttää nimeä ”Serapis” – ”nuorin Chohaneista”.

Näkyä koskeva kirje saapui seuraavana aamuna, ja tuona päivänä, 20:ntenä, teimme retken näköalakukkulalle, kun ”tyyny-tapaus” sattui.

Hyvä ”Veljeni”!

Unissa ja ainakaan *näyissä*, kun ne tulkitaan oikein, tuskin voi olla ”epäilyksen häiventäkään”.... Toivon voivani todistaa teille olleeni lähellänne viime yönä jollakin, minkä vein mukani poistuessani. Rouvanne saa sen takaisin kukkulalla. Minulla ei ole vaaleanpunaista paperia käytettävissäni, mutta uskon tavallisen valkoisen paperin kelpaavan yhtä hyvin siihen, mitä minulla on sanottavanani.

KOOT’ HOOMI LAL SINGH

[s.26]

Kirje n:o 3B

(VMK-III B) Saatu 20.10.1880

”Rakas Veljeni”

Tämä rintaneula n:o 2 on asetettu tähän hyvin omituiseen paikkaan vain siksi, että huomaisitte kuinka helposti todellinen ilmiö on saatu aikaan ja kuinka paljon helpompaa on epäillä sen oikeaperäisyyttä. Tehkää siitä, mitä haluatte, vaikkapa lukemalla minutkin liittolaisiin.

Koetan poistaa tuon kirjeittemme vaihdossa esiintyvän vaikeuden, josta puhutte eilen illalla. Eräs oppilaistamme tulee pian käymään Lahossa ja luoteismaakunnissa, ja teille lähetetään osoite, jota voitte aina käyttää; ellette tosiaankaan halua mieluummin olla kirjeenvaihdossa käyttämällä – tyynyjä. Huomatkaa, että tätä kirjettä ei ole päivätty ”loosista”, vaan kashmirilaisesta laaksosta.

Teidän enemmän kuin koskaan
KOOT' HOOMI LAL SINGH

Kirje n:o 3C

(VMK-III C)(3C) Saatu 20.10.1880

Vielä muutama sana: miksi petyitte, kun ette saanut heti vastausta viimeiseen kirjeeseenne? Sain sen huoneeseeni noin puoli minuuttia sen jälkeen, kun tyyny-*däk'*in tuottamiseen tarvittavat voimavirratt oli saatu aikaan ja olivat parhaillaan toiminnassa. Ja vastaus ei ollut välttämätön – paitsi jos olisin vakuuttanut, että teidänlaisellanne miehellä on vähän syytä pelätä tulevansa ”petkutetuksi”. Yhtä palvelusta pyydän kyllä teiltä, ja se on, että nyt kun te – ainoa osapuoli, jolle milloinkaan uskottiin mitään – olette tyytyväinen, koettaisitte vapauttaa rakastuneen majurin harhaluulostaan ja osoittaa hänelle hänen mielettömyytensä ja epäoikeudenmukaisuutensa.

Kunnioittaen
Koot' Hoomi Lal Sing.

Kirje n:o 4

(VMK-CXLIII)(143) Saatu 27.10.1880

Haluaisitteko saada tyynyilmiön kerrotuksi sanomalehdessä? Seuraan mielelläni neuvoanne.

Aina teidän
A.P. SINNETT

Se olisi varmasti parasta tehdä ja olisin henkilökohtaisesti teille hyvin kiitollinen pahasti kohdellun ystävämme puolesta. Saatte mainita ensimmäisen nimeni, jos siitä on vähintäkään apua.

KOOT HOOMI LAL SING

Saatu ilmeisesti marraskuun 5. päivänä.

Madame ja eversti O. saapuivat kotiimme Allahababiin joulukuun 1. pnä 1880. Ev. O. lähti Benaresiin 3. pnä, madame 11. pnä. Molemmat palasivat Allahabadiin 20. pnä ja viipyivät 28. p:än.

Amrita Saras¹
lokakuun 29 pnä

Rakas Veljeni

En voi suinkaan moittia ystävällistä tapaanne puhutella minua nimelläni, koska se on teidän mukaanne seuraus persoonallisesta kunnioituksesta, vieläpä suuremmasta kuin olen tähän asti teidän taholtanne ansainnut. Väsyneen maailman sovinnaisuudet meidän eristettyjen ”ashramiemme” ulkopuolella eivät juuri huolestuta meitä, kaikkein vähiten nyt, kun etsimme ihmisiä emmekä seremoniamestareita, omistautumista emmekä pelkkiä muotomenoja. Kuollut kaavamaisuus voittaa yhä enemmän alaa, ja olen todella iloinen tavatessani odottamatta liittolaisen sieltä, missä heitä ei ole tähän asti ollut liian monta – englantilaisen yhteiskunnan korkeasti sivistyneistä luokista. Meitä uhkaa eräässä mielessä kriisi, josta meidän on suoriuduttava. Kaksikin kriisiä, voisin sanoa – toinen Seuraa, toinen Tiibetiä koskeva. Sillä voin kertoa teille luottamuksellisesti, että Venäjä kokoaa vähitellen Kiinan sodan varjolla sotavoimiaan hyökätäkseen vastaisuudessa tuohon maahan. Jos se ei onnistu sille, se johtuu meistä; ja ainakin tässä ansaitsemme teidän kiittolisuutenne. Huomaatte siis, että meillä on painavampia asioita kuin pieniä seuroja pohdittavanamme; T. S:ä ei kuitenkaan saa laiminlyödä. Asia on saanut sysäyksen, joka voi saada aikaan sangen ikäviä seurauksia, ellei sitä hoideta hyvin. Palauttakaa mieleenne usein muistelemienne ja ihailemienne Alppien lumivyöryt ja muistakaa, että niiden massa on aluksi vähäinen ja niiden liikevoima pieni.

Kulunut vertaus, voitte sanoa, mutta en keksi parempaa esimerkkiä tarkastellessani vähäpätöisten tapahtumien vähittäistä kasautumista ja kasvamista uhmaavaksi kohtaloksi Teos. Seuralle. Se tuli aivan äkkiä mieleeni yhtenä päivänä laskeutuessani Kouenlunin solia – te sanotte niitä Karakorumiiksi – ja näin lumivyöryn vierivän. Olin henkilökohtaisesti mennyt johtajamme luokse esittämään

1 [Engl. kirjoitusasu tavallisesti ”Amritsar”. – Toim.]

Mr. Humen tärkeää ehdotusta ja olin kulkemassa Ladakhin kautta matkallani kotiin. En voi sanoa, mitä muita mietteitä olisi vielä voinut seurata. Juuri kun aion hyötyä juhlallisesta hiljaisuudesta, joka seuraa tavallisesti sellaista vyöryä, saadakseni selvemmän kuvan nykyisestä tilanteesta ja Simlan [s.28] ”mystikkojen” järjestelystä, minut keskeytettiin kovakouraisesti mietteistäni. Tuttu ääni, kimakka kuin Saraswatin riikinkukon – joka, jos voimme luottaa perimätietoon, pelästytti Nagojen kuninkaan pakosalle – kantautui virtojen mukana: ”Olcott on jälleen herättänyt itse paholaisen!...Englantilaiset tulevat hulluiksi...Koot Hoomi, *tulkaa nopeammin* auttamaan minua!” – ja kiihtymyksessään hän unohti puhuvansa englantia. Minun täytyy sanoa, että ”vanhan rouvan” sähkösanomat iskevät kuin kapultin sinkoamat kivet!

Mitä muuta saatoin tehdä kuin tulla? Oli hyödytöntä väitellä matkan päästä sellaisen kanssa, joka oli lohduttoman epätoivon ja sisäisen sekasorron tilassa. Niinpä päätin jättää monivuotisen yksinäisyyteni ja viipyä jonkin aikaa hänen luonaan lohduttaakseni häntä niin hyvin kuin kykenin. Mutta ystävämme ei ole niitä, jotka saavat mielensä tai vutetuksi Marcus Aureliuksen filosofisen tyneen alistuneisuuteen. Kohtalottaret eivät ole milloinkaan säätäneet, että hän voisi sanoa: ”On jaloa tehdä hyvää kuullakseen itsestään puhuttavan pahaa”...Olen tullut vain muutamiksi päiviksi, mutta huomaan nyt, etten voi kovinkaan pitkää aikaa sietää edes omien maanmiesteni tukahduttavaa magnetismia. Olen nähnyt eräiden ylpeiden, vanhojen sikhien hoipertelevan humalaisina pyhän temppelinsä marmorikivetyksellä. Olen kuullut englantia puhuvan vakilin saarnaavan *Yoga Vidya* ja teosofiaa vastaan väittäen niitä petokseksi ja valheeksi ja selittäen, että englantilainen tiede on vapauttanut heidät moisista alentavista taikauskoista, ja pitävän loukkauksena Intiaa kohtaan väitettä, että likaiset joogit ja sannyasit tietävät jotakin luonnon mysteereistä tai että joku elävä ihminen voi tai on koskaan voinut suorittaa ilmiöitä! Huomenna käänän kasvoni kotia kohti.

Tämän kirjeen lähettäminen saattaa viivästyä muutaman päivän syistä, joiden luetteleminen ei teitä kiinnosta. Sillä välin olen kuitenkin sähköttänyt teille kiitokseni siitä, että suostuitte ystävällisesti toivomuksiini asiassa, johon viittasitte kirjeessänne tk. 24. p:ltä. Huomaan ilokseni, että ette ole erehtyneet esittämään minua maailmalle mahdollisena ”liittolaisena”. Tämä täydentää lukumäärämme *kymmeneksi*, eikö totta? Mutta minun on sanottava, että täytitte lupauksenne hyvin ja luotettavasti. Sain kirjeenne noin kolmenkymmenen peninkulman päässä Rawalpindista viisi minuuttia myöhemmin kuin se oli vastaanotettu Amritsarissa tk. 27. p:nä klo 2 ip. ja olin klo 4 samana iltapäivänä sähköttänyt Jhelumista teille kiitokseni. Länsimaiden tai edes arjalaisen, englantia puhuvan, skeptisen vakilin ei siis, kuten huomaatte, ole syytä halveksia ripeää yhteydenpitoamme ja nopeita toimistustapojamme.

En voi vaatia oikeudellisempaa mielenlaatua liittolaiselta kuin on se, missä alatte huomata olevanne. Veljeni, olette jo huomattavassa määrin muuttanut asennettanne meihin nähden: mikä voisikaan estää meitä jonakin päivänä pääsemästä täydelliseen keskinäiseen ymmärtämykseen!

Mr. Humen ehdotus on käsitelty asianmukaisesti ja huolellisesti. Epäilemättä hän ilmoittaa teille tuloksista, kuten pyysin hänelle kirjoittamassani kirjeessä. Toinen asia on, tutkiiko hän meidän ”toimintatapojamme” yhtä [s.29] suotuisasti kuin te. *Mahamme* (”johtaja”) on antanut minulle luvan olla kirjeenvaihdossa teidän kummankin kanssa ja luvannut vieläpä tulla jonakin päivänä henkilökohtaiseen kosketukseen englantilais-intialaisen haaraosaston kanssa siinä tapauksessa, että sellainen muodostetaan. Tällä hetkellä se riippuu kokonaan teistä. Enempää *en voi* sanoa. Olette aivan oikeassa siinä suhteessa, että ystäviemme asema englantilais-intialaisessa maailmassa on Simlassa käynnin johdosta oleellisesti parantunut; ja on myös totta, vaikka te vaatimattomasti jätättekkin sen sanomatta, että olemme tästä kiitollisuudenvelassa pääasiallisesti teille.

Mutta lukuun ottamatta lainkaan Bombayn julkaisujen onnettomia tapauksia teidän kansanne taholta *ei ole mahdollista* odottaa parhaimmassakaan tapauksessa muuta kuin hyvántahtoista puolueettomuutta meidän kansaamme kohtaan. Kummankin edustaman sivistyksen välillä on niin vähän yhtymäkohtia, että voisi melkein sanoa niille olevan mahdotonta lainkaan joutua kosketuksiin toistensa kanssa. Ne eivät joutuisikaan, elleivät muutamat harvat – sanoisinko eriskummalliset ihmiset – teidän tavoin uneksisi parempia ja rohkeampia unia kuin kaikki muut; ja ajattelun innostamalla ihailtavalla rohkeudella yhdistäisi näitä molempia. Onko mieleenne juolahtanut, että joskaan noiden kahden julkaisun syntyyn eivät suoraan ole vaikuttaneet ne, jotka olisivat voineet estää sen, he ovat ainakin saattaneet olla estämättä sitä, koska he huomasivat tuon suuren hämmingin välttämättömäksi saadaksesen kohua aiheuttaneen rintaneulatapauksen jälkeen mielet käännetyksi toisaalle ja ehkäpä myös koetellakseen teidän okkultismia ja teosofiaa kohtaan tuntemanne mielenkiinnon voimakkuutta. En sano, että asia *oli* näin. Kysyn ainoastaan, tuliko tällainen mahdollisuus koskaan mieleenne. Olen jo antanut ilmoittaa teille, että jos varastettuun kirjeeseen sisältyvät yksityiskohdat olisi ehditty julkaista *Pioneerissa* – paljon sopivampi paikka ja siinä niitä olisi käsitelty parhaimmassa valossa – tuota asiakirjaa ei olisi kenenkään kannattanut varastaa *Times in Indiaa* varten, ja *mitään nimiä* ei siis olisi päässyt julkisuuteen.

Eversti Olcott on epäilemättä ”poissa ajasta, mitä englantilaisten kummankin luokan tunteisiin tulee”; mutta siitä huolimatta enemmän *meidän* aikamme mukainen kuin niistä kumpikaan. Häneen voimme luottaa *kaikissa* olosuhteissa, ja hän on lupautunut palvelemaan meitä uskollisesti sekä myötä- että vastoinkäymisissä. Rakas veljeni, ääneni on puolueettoman oikeuden kaiku. Mistä

voisimme löytää samanlaista omistautumista? Hän on sellainen, joka ei koskaan kyselyä, vaan tottelee; joka voi tehdä lukemattomia virheitä liiallisesta innosta, mutta on aina valmis korjaamaan ne suurimmankin nöyryytyksen kustannuksella; joka on valmis luopumaan ilomieliin hyvinvoinnistaan ja elämästäänkin, milloin tahansa se on tarpeen; joka syö mitä ruokaa hyvänsä tai on syömättä; joka nukkuu missä vuoteessa tahansa, tekee työtä kaikkialla, tunnustaa jokaisen hylkiön veljekseen, kestää kaikkea puutetta aatteen puolesta...

Myönnän, että hänen liittymisensä E.-I. haaraosastoon olisi ”pahasta” – siksi [s.30] hän ei tule olemaan siinä sen enempää osallisena kuin englantilaisessakaan (Lontoon haaraosastossa). Hänen yhteytensä on puhtaasti nimellinen ja voidaan tehdä siksi vielä enemmän laatimalla teidän sääntönne huolellisemmin kuin heidän ja antamalla järjestölle sellainen itsetoimiva hallintojärjestelmä, joka vain harvoin tai ei koskaan kaipaa ulkopuolisen puuttumista. Mutta sellaisen riippumattoman E.-I. H:n perustaminen, jonka päämäärät olisivat joko kokonaan tai osaksi samat kuin emoseuran ja kulissien takaiset johtajat yhteiset, ei ainoastaan merkitsisi kuoliniskua Teos. Seuralle, vaan sälyttäisi myös meille kaksinkertaisen määrän työtä ja huolta ilman, että kukaan meistä näkisi siinä vastaavaa hyötyä. Emoseura ei ole milloinkaan vähimmässäkään määrin sekaantunut Englannin T. S:n eikä minkään muunkaan haaraosaston, uskonnollisen tai filosofisen, asioihin. Muodostettuaan tai saatuaan muodostetuksi uuden haaraosaston emoseura antaa sille perustamisluvan (mitä se ei voi tehdä ilman meidän vahvistustamme ja nimi-kiroituksiamme) ja vetäytyy sitten tavallisesti kulissien taakse, niin kuin te sanoitte. Muuten sen yhteys alaistensa haaraosastojen kanssa rajoittuu sille neljännesvuosittain lähetettyihin selostuksiin näiden toiminnasta ja uusien jäsenten luetteloihin sekä Seurasta erottamisien vahvistamisiin – ja vain erikoisesti pyydettyä välitystuomarina toimimiseen sen vuoksi, että perustajilla on suora yhteys meihin – jne. jne.; se ei milloinkaan puutu niiden asioihin muulla tavoin kuin eräänlaisena valitustuomioistuimena, johon on vedottu. Ja koska viimeksi mainittu riippuu teistä, mikä estää teidän Seuraanne pysymästä todellisuudessa itsenäisenä? Me olemme jopa auliimpia kuin te brittiläiset olette meitä kohtaan. Emme tahdo pakkottaa teille emmekä edes pyytää teitä hyväksymään seuraanne hindulaista ”residenttiä”¹ valvomaan ylimmän emoseuran etuja, kun kerran olemme julistaneet teidät itsenäisiksi; vaan luotamme ehdottomasti teidän uskollisuuteenne ja kun- niasanaanne.

Mutta jos teille on vastenmielisiä ajatella eversti Olcottia – joka muuten on amerikkalainen, teidän omaa rotuaanne – puhtaasti nimellisenä toimeenpanevana valvojana, te vastustaisitte varmasti määräyksiä hindulta, jonka

1 Intiassa paikallisen ruhtinaan hovissa asunut brittiläisen hallituksen edustaja. – Suom.

tavat ja tottumukset tulevat hänen omalta kansaltaan ja jonka rotua ette hyvän-
tahtoisuudestanne huolimatta ole oppinut edes suvaitsemaan, sen rakastamisesta
tai kunnioittamisesta puhumattakaan. Ajatelkaa tarkoin ennen kuin pyydätte
opastustamme. Meidän parhaat, oppineimmat ja pyhimmät adeptimme ovat
”rasvaisten tiibetiläisten” ja Punjabin singhien rotua – tiedättehän, että leijona on
sananlaskunkin mukaan likainen ja vastenmielinen peto voimastaan ja roh-
keudestaan huolimatta. Onkohan varmaa, että teidän kelpo maanmiehenne antaisi-
vat helpommin anteeksi meidän hindujen etikettivirheet tapojenne suhteen kuin
omien amerikkalaisten sukulaistenne kömmähdykset? Elleivät havaintoni olisi
harhaanjohtaneet [minua], sanoisin tämän olevan kyseenalaista. Kansalliset
ennakkoluulot sumentavat helposti silmälasit. Te sanotte: [s.31] ”Kuinka iloisia
olisimmekaan, jos tuo (teidän opastajanne) olisitte te itse”, tarkoittaen arvotonta
kirjeenvaihtajaanne. Hyvä veljeni, oletteko varma, ettei tuo mieluisa vaikutelma,
joka teillä nyt ehkä on kirjeenvaihdostamme, häviäisi heti minut nähtyänne? Ja
kuka meidän pyhistä *shaberoneistamme* on saanut nauttia edes siitä vähäpä-
töisestä yliopistosivistyksestä ja eurooppalaisten tapojen hitusesta, joka on
langennut minun osalleni?

Yksi esimerkki: Pyysin Mme B:tä valitsemaan parista kolmesta arjalaisesta
punjabistamme, jotka tutkivat *yoga vidyaa* ja ovat luonnonmystikoita, yhden,
jonka voin määrätä, ilmaisematta itseäni hänelle liiaksi, välittäjäksi teidän ja mei-
dän välille ja jonka halusin lähettää suosituskirje mukanaan luoksenne puhumaan
teille joogasta ja sen käytännön vaikutuksista. Tämä nuori mies, joka on puhdas
kuin itse puhtaus, jonka pyrkimykset ja ajatukset ovat laadultaan mitä henkisim-
mät ja jaloimmat ja joka kykenee pelkällä omakohtaisella ponnistuksella tunkeu-
tumaan muodottomiin maailmoihin – tämä nuori mies ei sovi – salonkeihin. Seli-
tettyään hänelle, että hän voisi hyödyttää maataan mitä suurimmassa määrin, jos
hän auttaisi teitä järjestämään englantilaisten mystikkojen haaraosaston osoitta-
malla näille *käytännöllisesti*, millaisiin ihmeellisiin tuloksiin joogan opiskelu joh-
taisi, Mme B. pyysi häntä varovaisin ja sangen hienotunteisin sanakääntein muut-
tamaan pukuaan ja turbaaniaan ennen Allahabadiin lähtöään – sillä ne olivat *erit-
tään likaiset ja epäsiistit*, vaikkei hänelle mainittu tästä. ”Teidän on sanottava Mr.
Sinnettille tuovanne hänelle kirjeen veljeltämme K:lta, jonka kanssa hän on kir-
jeenvaihdossa”, Mme B. sanoi. ”Mutta jos hän kysyy teiltä jotakin hänestä taikka
muista Veljistä, niin vastatkaa yksinkertaisesti ja totuudenmukaisesti, ettei teidän
ole sallittu kertoa mitään tästä asiasta. Puhukaa joogasta ja näyttäkää hänelle, mitä
voimia olette saavuttanut.” Tämä nuori mies, joka oli suostunut, kirjoitti myöhem-
min seuraavan kummallisen kirjeen: ”Rouva”, hän sanoi, ”te, joka julistatte mo-
raalisuuden, totuudenrakkauden jne. korkeimpia asteita, te haluaisitte minun esit-
tävän petkuttajan osaa. Pyydätte minua *vaihtamaan vaatteeni* senkin uhalla, että

tulisin antaneeksi henkilöllisyydestäni väärän kuvan ja hämäisin tätä herraa, jonka luokse minut lähettätte. Ja entä jos hän kysyy, tunnenko henkilökohtaisesti Koot’hoomin, onko minun vaiettava ja annettava hänen uskoa tuntevani? Tämä olisi sanaton valhe, ja tähän syypäänä minut syöstäisiin takaisin jälleensyntymisen pelottavaan pyörteeseen!”

Tässä on esimerkki vaikeuksista, joita kohtaamme työssämme. Koska emme voi lähettää luoksenne *kokelasta*, ennen kuin olette sitoutunut yhteytemme, meidän on joko evättävä teiltä taikka lähetettävä luoksenne sellainen, joka parhaassa tapauksessa herättäisi teissä heti inhoa enemmän kuin innoitusta! Olisin antanut hänelle kirjeen omakätisesti; hänen oli vain luvattava olla puhumatta asioista, joista hän ei tiedä mitään ja voisi vain antaa väärän käsityksen, sekä siistittävä itsensä. Ennakkoluuloisuutta ja kuolleessa kirjaimessa pysymistä jälleen. Enemmän kuin tuhannen vuoden aikana – Michelet sanoo – kristilliset pyhimykset eivät milloinkaan pesseet itseään! Kuinkahan kauan meidän [s.32] pyhimyksemme pelkäävät muuttaa vaatteitaan, ettei heitä pidettäisi marmalikkeina [mlechchoina? (barbaareina)] ja kilpailevien sekä siistimpien lahkojen kokelaina!

Mutta nämä meidän vaikeutemme eivät saa estää teitä aloittamasta työtänne. Koska eversti O. ja Mme B. näyttävät olevan valmiita *vastaamaan henkilökohtaisesti* teistä ja Mr. Humesta, ja jos te voitte vastata teidän puolenne valitseman E.I.T.S:n johtajan uskollisuudesta, suostumme siihen, että yritykseen ryhdytään. Työmaa on teidän, eikä kenelläkään ole lupa sekaantua asioihinne, paitsi minulla johtajiemme puolesta, koska kerran osoitate minulle sen kunnian, että mieluummin haluatte minut. Mutta ennen kuin talo rakennetaan, on laadittava suunnitelma. Ehkä laaditte selostuksen suunnittelemanne E. I. Seuran säännöistä ja hallintotavasta sekä alistatte sen tarkasteltavaksemme? Jos johtajamme hyväksyvät sen – eivätkä he suinkaan ole niitä, jotka haluavat estää yleismaailmallisen edistyksen kulkua tai hidastuttaa tätä korkeampaan päämäärään suuntautuvaa liikettä – silloin saatte heti valtuudet. Mutta heidän on ensin nähtävä suunnitelma, ja minun on pyydettävä teitä muistamaan, että uusi seura ei saa rikkoa suhteitaan emoseuraan, vaikka voitte vapaasti omalla tavallanne järjestää asianne tarvitsematta pelätä sen puheenjohtajan puuttuvan vähimmässäkään määrin niihin niin kauan, kuin ette toimi vastoin yleisiä sääntöjä. Ja tässä yhteydessä viittaaan yhdeksänteen sääntöön. Tämä on ensimmäinen käytännöllinen vihje, joka tulee tämän- ja tuonpuoleisen Himalajan ”luola-asukkaalta”, jota olette kunnioittanut luottamuksellanne.

Ja nyt teistä itsestänne. Olkoon minusta kaukana, että masentaisin niin halukasta kuin te olette asettamalla teidän kehityksenne tielle ylipääsemättömiä esteitä. Me emme milloinkaan ruikuta väistävämmän johdosta, vaan yritämme suoriutua mahdollisimman hyvin. Ja vaikka me emme työnnä emmekä vedä okkulttisen luonnon salaperäiselle alueelle niitä, jotka ovat siihen haluttomia; emmekä karta

mielipiteittemme esittämistä vapaasti ja pelotta, olemme kuitenkin aina yhtä valmiit auttamaan niitä, jotka tulevat luoksemme; vieläpä *agnostikkojakin*, jotka omaksumansa kielteisen kannan mukaisesti ”*eivät tunne mitään muuta kuin ilmiöt ja kieltäytyvät uskomasta mihinkään muuhun*”. On totta, ettei naimisissa oleva mies voi olla adepti, mutta hän voi kuitenkin sen sijaan, että yrittäisi kovasti tulla *raja* yogiksi, saavuttaa eräitä voimia ja tehdä yhtä paljon hyvää ihmiskunnalle ja usein enemmänkin pysymällä oman maailmansa rajoissa. Siksi emme pyydäkään teitä suin päin muuttamaan vakiintuneita elintapojanne ennen kuin olette saavuttanut täyden vakaumuksen sen välttämättömyydestä ja hyödyllisyydestä. Te olette mies, jonka voidaan antaa johtaa itse itseään, vieläpä turvallisestikin. Te olette päättänyt saada paljon aikaan; loput suorittaa aika.

Salaista tietoa voidaan saavuttaa useammalla kuin yhdellä tavalla. ”Monet ovat yhdelle ja samalle alttarille määrätty suitsutusrakeet; toinen putoaa pikemmin tuleen, toinen myöhemmin – aikaero ei merkitse mitään”, eräs suuri mies huomautti, kun häneltä evättiin mysteeriöihin pääsy ja korkein vihkimys. [s.33] Kysymyksessänne, uudistuuko enää koskaan näky, jonka koitte ulkoilmaretkeänne edeltävänä yönä, on valittelun maku. Arvelen, että pian lakkaisitte pitämästä arvossa näkyjä, jos teillä olisi niitä joka yö. Mutta on olemassa painavampikin syy, miksi teidän ei tarvitse saada niitä kyllästymiseen asti – se olisi voimamme tuhlausta. Niin usein kuin minulle tai jollekin meistä on mahdollista olla yhteydessä kanssanne joko unien, valvetajunnallisten vaikutusten, kirjeiden (tyynyjen sisä- tai ulkopuolella) tai astraalimuodossa suoritettujen henkilökohtaisten käyntien avulla – se tehdään. Mutta muistakaa, että Simla on seitsemäntuhatta jalkaa Allahabadia korkeammalla ja vaikeudet, jotka jälkimmäisessä on ylitettävä, ovat suunnattomat. En kehota teitä odottamaan liian paljon, sillä teidän laillanne olen haluton lupamaan sellaista, mitä en erinäisistä syistä voi täyttää.

”Yleinen veljeys” ei ole tyhjä sanontatapa. Ihmiskunnalla kokonaisuudessaan on suurin oikeus meihin nähden, niin kuin koetan selittää Mr. Humelle kirjoittamassani kirjeessä, jonka voitte pyytää häneltä lainaksi. Se on ainoa varma peruste yleiselle moraalisuudelle. Jos se on unelma, se on ainakin suurenmoinen unelma ihmissuvun puolesta, ja se on *todellisen adeptin* pyrkimys.

Kunnioittaen

KOOT’ HOOMI LAL SINGH

J.K. On erittäin vaikea järjestää Punjab-osoite, jonka kautta lähettää kirjeenvaihto. Sekä B. että minä odotimme paljon tuosta nuoresta miehestä, jonka tunteellisuus tekee hänet mielestämme kelvottomaksi välittäjän hyödylliseen toimeen. Kuitenkin yritän jatkuvasti ja toivon voivani lähettää teille postitoimiston nimen joko Punjabissa tai N.W.P:ssä, jonka kautta eräs ystävämme tulee kulkemaan edestakaisin kerran tai kahdesti kuukaudessa.

Haluan vastata kirjeeseen huolellisesti ja selvästi. Pyydän teitä sen vuoksi myöntämään minulle vielä muutaman päivän lisää, kunnes olen aivan vapaa. Meidän on ryhdyttävä toimenpiteisiin voidaksemme suojella tehokkaasti maattamme ja säilyttää pappiskuninkaamme henkisen auktoriteetin. Tuskinpa koskaan Aleksanterin ja hänen kreikkalaisten legiooniensa maahan tulon jälkeen on niin paljon aseistettuja eurooppalaisia ollut niin lähellä rajojamme *kuin nyt*. Ystäväni, kirjeenvaihtajanne näyttävät kertovan teille mitä tärkeimpiä uutisia vain pintapuolisesti – parhaassa tapauksessa ehkä siksi, etteivät he itsekään tiedä niistä. Ei sillä väliä, sillä jonakin päivänä kaikki tulee [s.34] tunnetuksi. Joka tapauksessa niin pian kuin saan muutaman tunnin vapaata, tapaatte ystävämme valmiina palvelusinne.

K. H.

Koettakaa uskoa ”vanhaan rouvaan” enemmän kuin tähän asti. Hän kyllä houraillee toisinaan; mutta hän *on* tosi ja tekee parhaansa teidän puolestanne.

Simla 20.11.80.

Rakas Koot Hoomi

Olen lähettänyt Sinnettille teidän minulle osoittamanne kirjeen ja hän on ystävällisesti lähettänyt minulle teidän kirjeenne hänelle. Haluaisin sen johdosta tehdä

1 Tästä kirjeestä julkaistaan vain otteita. – Toim.

muutamia huomautuksia, en saivarrellakseni, vaan koska niin mielelläni soisin teidän ymmärtävän minua. On hyvin luultavaa, että syynä on itserakkauteni, mutta olkoon se asia niin tai näin, olen hyvin syvästi vakuuttunut siitä, että *voisin* työskennellä tehokkaasti, jos vain tietäisin kuinka, enkä jaksakaan kantaa sitä ajatusta, että hylkääte minut käsitettyänne väärin mielipiteeni. Ja kuitenkin jokainen kirjeenne, jonka näen, osoittaa, ettette käsitä mitä ajattelen tai tunnen.*¹ Selitykseksi uskallan merkitä joitakin huomautuksia Sinnettille lähettämänne kirjeen johdosta.

Sanotte, että ellei Venäjä onnistu ottamaan Tiibetiä, niin se on teidän ansionne, ja ainakin tässä suhteessa tulette ansaitsemaan meidän kiitollisuutemme. – En ole tässä yhtä mieltä teidän kanssanne siinä merkityksessä kuin ajattelette. (1) Jos uskoisin, että Venäjä ylimalkaan voisi hallita Tiibetiä tai Intiaa sellaisella tavalla, että se saattaisi sen asukkaat onnellisemmaksi kuin he ovat nykyisen hallituksen alaisina, niin tervehtisin itse sen tuloa ja työskentelisin sen puolesta. Mutta sikäli kuin minä voin arvostella, Venäjän hallitus on turmeltunut hirmuvallalta, joka vihaa yksilöllistä toiminnan vapautta ja siitä syystä myös todellista edistymistä...jne.

Ja sitten, mitä tulee englanninkieltä puhuvaan vakiliini. Oliko mies niin moitittava? Ette te, eivätkä ketkään teistä ole koskaan opettaneet hänelle, että ”Yog Vidya” sisältää jotakin. Ainoat ihmiset, jotka ovat vaivautuneet kasvattamaan häntä, ovat sitä tehdessään opettaneet hänelle materialismia – olette tyytymätön häneen, mutta kenessä on syy?... Arvostelen ehkä kuin ulkopuolinen, mutta mielestäni näyttää siltä, kuin se läpitunkematon salaisuuksien verho, jolla ympäröitte itsenne, ne äärettömät vaikeudet, jotka asetatte henkisen tieton jakamiselle, ovat tärkeimpinä syinä siihen materialismin voittoon, jota niin kovasti valitatte...

[s.35] Teillä yksin on käsissänne keinot opettaa tavallisille ihmisille tämänkaltaisia asioita, mutta te näytätte olevan vanhojen sääntöjen sitomat, joten kaukana siitä, että jakaisitte innokkaasti tätä tietoa, päinvastoin peitätte sen sellaiseen salaperäisyyden vaippaan, että ihmiskunnan suuri enemmistö luonnollisesti epäilee sen olemassaoloa...ei voida millään tavoin puolustaa sitä, että ette jaa selvästi maailmalle filosofianne tärkeimpiä kohtia liittämällä opetuksiinne sellaisia todisteiden sarjoja, jotka vetäisivät puoleensa kaikkien vakavien ihmisten huomion. Ymmärän hyvin, että pelkääte sellaisten suurten voimien liian nopeaa jakamista, joita voitaisiin väärinkäyttää helposti – mutta tämä ei millään tavalla estä psyykkisten tutkimusten tulosten dogmaattista ilmoittamista sellaisten ilmiöiden seuraamina, jotka riittävän selvästi ja kyllin usein toistettuina osoittaisivat, että todella tiedätte näistä käsiteltävistä olevista kysymyksistä enemmän kuin länsimaalainen tiede. (2)...

Ehkä te vastaatte, ”kuinka Sladen tapauksessa kävi?” mutta älkää unohtako, että *hän* otti rahaa vastaan esityksestään; hän teki siitä ammatin. Hyvin vaikea olisi sellaisen ihmisen asema, joka uhraten oman aikansa, mukavuutensa ja hyvinvointinsa opettaisi ilmaiseksi sellaista, mitä hän pitäisi tärkeänä ihmiskunnan

*1 Sulkeissa olevat numerot viittaavat edelliseen kirjeseen n:o 9 (XCVIII) K. H:lta. – Toim.

tietää. Ensiksi jokainen epäilemättä sanoisi miestä hulluksi ja petturiksi – mutta kun sitten ilmiö toisensa jälkeen esitettäisiin yhä uudestaan, heidän olisi pakko myöntää, että asiassa piili jotakin. Ja kolmen vuoden kuluessa saataisiin kaikkien sivistysmaiden etevimmät älyniekat kiinnostumaan asiasta, samoin kuin kymmenet tuhannet innokkaat tutkijat, joista kymmenen prosenttia voisi tulla hyödyllisiksi työntekijöiksi ja yksi tuhannesta ehkä kehittäisi tarpeellisia ominaisuuksia tullakseen lopulta adeptiksi. Jos haluatte vaikuttaa takaisin alkuasukkaihin eurooppalaisen mielen kautta, niin tällä tavalla se kävisi päinsä. Olen mahdollisesti väärässä ja tietämätön ehdoista, mahdollisuuksista jne., mutta tästä tietämättömyydestä ei ainakaan voi moittia minua... (3)

Tulen sitten kohtaan ”Oletteko koskaan tulleet ajatelleeksi, että joskaan noihin kahteen Bombayn julkaisuun eivät ole vaikuttaneet, niin ainakaan eivät niiden julkaisua ole estäneet henkilöt, joiden olisi pitänyt se tehdä, koska he näkivät, kuinka välttämätöntä oli toimia kiihkeästi tuon kaksinkertaisen tuloksen aikaansaamiseksi: kääntää huomio pois granaattirintaneulasta ja ehkä lujittaa henkilökohtaista mielenkiintoanne okkultismiin ja teosofiaan? En sano, että niin oli, kysyn vain, eikö tuo samanaikaisuus ole tullut mieleenne.” Tämä oli luonnollisesti tarkoitettu Sinnettille, mutta haluan kuitenkin vastata siihen omalla tavallani. Kysyisin ensiksi, *cui bono* esittää tuollainen mahdollisuus? Te tiedätte varmasti, onko asia niin. Ellei se ole, miksi panette meidät aprikoimaan sitä mahdollisuutta, että asiantilaksi olisi ollut sellainen, kun tiedätte, *ettei* niin ollut. Mutta jos taas niin oli, silloin myönnän ensiksi, *ettei* tämän tapainen typerä homma todistaisi kenenkään *ihmisen* (on tietysti joukko ihmisolentoja, jotka ovat vain jonkinlaisia sivistyneitä apinoita) henkilökohtaista mielenkiintoa johonkin asiaan... Toiseksi, jos Veljet sallivat tahallaan noiden kirjeiden julkaisemisen, niin en voi sanoa muuta kuin että he, [s.36] maailmalliselta ei-vihityn näkökannaltani katsoen, tekivät surkean erehdyksen... ja jos Veljien tarkoitus on tehdä T. S. kunnioitetuksi, niin tuskinpa he olisivat voineet valita sen huonompia keinoja, kuin näiden typerien kirjeiden julkaiseminen...mutta koska asia on tehty kyseenalaiseksi, niin oletteko koskaan miettinyt sitä, ovatko Veljet sallineet tuon julkaisun. Minä en voi olla vastaamatta, että elleivät he sitä tehneet, niin on turha tuhlata aikaa asian miettimiseen, ja jos he sen tekivät, niin minun mielestäni heidän tekonsa tuntuu epäviisaalta. (4)

Sitten tulevat huomautuksenne eversti Olcottista. Rakas vanha Olcott, jota jokaisen hänet tuntevan täytyy rakastaa. Olen täysin yhtä mieltä kaikesta, mitä puhutte hänen puolestaan – mutta en voi hyväksyä niitä sanoja, joilla häntä kiitätte, sillä niiden koko paino on siinä, *ettei* hän koskaan kysele, vaan aina tottelee. Tässä ilmenee taas jesuiittajärjestelmä ja tämä kieltäytyminen yksityisestä arvostelusta, oman henkilökohtaisen vastuun kieltäminen, tämä ulkopuolisten äänten sanelujen hyväksyminen omantunnon sijasta on mielestäni tavalliset mittasuhteet ylittävä *synti*... Edelleen tunnen olevani pakotettu sanomaan, että jos...tämä sokean kuuliaisuuden oppi on oleellinen teidän järjestelmässänne, niin epäilen suuressi, voiko mikään sen jakama valo korvata ihmiskunnalle yksityisen toiminnanvapauden kadottamisen, sen henkilökohtaisen, yksilöllisen vastuuntunteen kadottamisen, jonka se siltä veisi... (5)

...Mutta jos on tarkoitus, että minä tulisin saamaan ohjeita tehdä niin tai näin ja että minä ymmärtämättä miksi ja minkä vuoksi, seurauksia tutkimatta, sokeana ja välinpitämättömänä, umpimähkään menisin ja tekisin sen – silloin asia totisesti on lopussa minun puolestani – en ole sotakone – olen sotilasjärjestelmän julkinen vihollinen – teollisen ja osuuskuntajärjestelmän ystävä ja kannattaja, enkä halua liittyä seuraan tai yhtymään, joka pyrkii rajoittamaan tai valvomaan persoonallisen arvostelemisen oikeutta. Tietenkään minä en ole **opinsaivartelija!**? enkä halua ratsastaa periaatteella kuin keppihevoseella...

Palatakseni Olcottiin – en usko, että hänen liittymisensä suunniteltuun seuraan tulisi tuottamaan mitään haittaa...

Ensiksi *minä* en missään tapauksessa tulisi vastustamaan rakkaan vanhan Olcottin johtoa, koska tietäisin, että se olisi vain nimellistä, ja vaikkakin hän koettaisi tehdä sen muuksi eli jos hän sekaantuisi turhaan asioihin, Sinnett ja minä kyllä kykenisimme pitämään hänet loitolla. Mutta kumpikaan meistä ei voisi hyväksyä häntä **todelliseksi johtajaksemme** (6), koska kumpikin tiedämme, että olemme älyllisesti hänen yläpuolellaan. Tämä on karkeaa puhetta, kuten ranskalainen sanoisi, mutta *que voulez vous?* Ilman täydellistä avomielisyyttä ei päästä ymmärtämykseen...

Vilpittömästi teidän
A.O. Hume

[s.37]

Kirje n:o 9

(VMK-XCVIII)(98) Saatu 1.12.1880 tai myöh.

*1 Käsitin sen täydellisesti. Mutta vaikka nämä tunteet olisivat kuinka vilpittömiä tahansa, niitä peittää liian paksu itseriittoisuuden ja itsekkään itsepäisyyden muodostama kuori, jotta ne voisivat herättää minussa minkäänlaista myötätuntoa.

(1) Vuosisatojen aikana Tiibetissä on asunut moraalinen, puhdassydäminen, yksinkertainen kansa, jota ei sivistys ole koskettanut ja sen paheet tahranneet. Aikakausien kuluessa Tiibet on pysynyt viimeisenä maapallon nurkkana, joka ei ole niin kokonaan turmeltunut, että se estäisi sekoittamasta yhteen kahta ilmapiiriä – fyysistä ja henkistä. Ja hän tahtoisi saada meidät vaihtamaan tämän *hänen* ihanteensa sivistyksestä ja hallituksesta! Tämä on pelkkää itsekästä puheenpitämistä, kiihkeän intohimoista oman äänen kuuntelemista ja omien aatteiden tyrkyttämistä muille.

*1 Sulkeissa olevat numerot viittaavat A. O. Humen kirjoittamaan kirjeeseen n:o 8 (99), johon K. H. tässä tekee huomautuksia. – Toim.

(2) Kansainvälisen filantrooppisen toimikunnan pitäisi totisesti lähettää Mr. H. perikatoaan kohti kulkevan ihmiskunnan ystävänä opettamaan meidän Dalai Lammallemme – *viisautta*. Miksei hän istuudu oikopäätä laatimaan sellaista suunnitelmaa kuin Platonin ihanteellinen *Valtio* uusine järjestelyineen kaiken suhteen auringon ja kuun alla – se käy yli *minun* ymmärrykseni!

(3) On todella hyväntahtoista, että hän poikkeaa tavoistaan opettaakseen meitä. Tietysti tämä on pelkkää ystävällisyyttä, eikä suinkaan halua nousta muun ihmiskunnan yläpuolelle. Se on hänen mentaalisen kehityksensä viimeinen saavutus ja toivokaamme, ettei se muutu – tuhoksi hänelle.

(4) AAMEN! Rakas ystäväni, teitä pitäisi syyttää siitä, ettette ole herättänyt hänen päässään loistavaa aatetta tarjota palveluksiaan pääkoulumestarina Tiibetissä, vanhan taikauskon puhdistajana ja tulevien sukupolvien pelastajana. Jos hän lukisi tämän, hän sanoisi heti, että puhun kuin ”sivistynyt apina”.

(5) Kuunnelkaa nyt, kuinka tuo mies juttelee asioista, joista hän ei tiedä mitään. Kukaan elävä ihminen ei ole niin vapaa kuin me, niin pian kuin kerran olemme päässeet vapaiksi holhokin asteesta. Sinä aikana meidän on pakko olla oppiviaisia ja kuuliaisia, muttei koskaan orjia; muussa tapauksessa, ja jos kuluttaisimme aikamme väittelyihin, emme koskaan oppisi mitään.

(6) Kuka on edes aikonut ehdottaa hänelle sellaista? Rakas ystäväni, voitteko todella syyttää minua siitä, että kavahdan läheisempiä suhteita ihmiseen, jonka elämä näyttää olevan lakkaamatonta väittelyä ja kiivaita hyökkäyksiä? Hän kieltää olevansa opinsaivartelija, kun hän itse asiassa on läpeensä sellainen. Hän ansaitsee kaikkien niiden kunnioituksen ja vieläpä niiden rakkauden, jotka tuntevat hänet hyvin. Mutta voi tähdet! tuolla yksitoikkoisella omista mielipiteistään piipittämällä hän lamaannuttaisi vähemmässä ajassa kuin 24 tunnissa meistä jokaisen, joka onnettomuudekseen [s.38] joutuisi peninkulman päähän hänestä. Ei, ja tuhat kertaa *ei*; hänen kaltaisistaan miehistä voi tulla taitavia valtiomiehiä, puhujia ja mitä muuta tahansa – vaan ei koskaan adeptia. Meidän joukossamme ei ole ainoatakaan hänen kaltaistaan. Ja ehkäpä me juuri siitä syystä emme ole koskaan katsooneet tarvitsevamme hullujenhuonetta. Vähemmässä kuin kolmessa kuukaudessa hän olisi tehnyt puolet tiibetiläisestä kansakunnastamme sekapäiseksi.

Pari päivää sitten panin teille kirjeen postiin Umballassa. Huomaan, ettette ole vielä saanut sitä.

Aina teidän uskollinen
KOOT HOOMI

Rakas ystäväni

Minulla on 19.11. päivätty kirjeenne, joka otettiin erikoisen *osmoosimme* avulla kirjekuoresta Meerutissa, ja kirjeenne ”vanhalle rouvallemme” on puolityhjässä kirjatussa kuoressaan lähetetty turvallisesti eteenpäin Cawnporeen, missä hän tulee sadattelemaan minua... Mutta hän on nykyisin liian heikko esittääkseen ast-raalisen postinkuljettajan osaa. Olen pahoillani huomattessani, että hän on taas ollut epätasallinen ja saanut teidät erehtymään. Mutta se on suurimmaksi osaksi minun syytäni, koska olen usein jättänyt antamatta ylimääräistä hierontaa hänen sairaalle pääparalleen nyt, kun hän unohtaa ja sekoittaa asioita enemmän kuin tavallisesti. En pyytänyt, että hän kehottaisi teitä ”luopumaan A.I. haaraosaston perustamisesta, koska siitä ei kuitenkaan tulisi mitään”, vaan ”luopumaan anglointialaisen haaraosaston ajatuksesta yhteistyössä Mr. Humen kanssa, koska siitä ei kuitenkaan tulisi mitään”. Lähetän teille Mr. Humen vastauksen kirjeeseeni ja lopullisen epistolani, jotta voisitte itse arvostella asiaa. Olkaa hyvä ja sinetöikää viimeksi mainittu kirje luettuanne sen ja lähettäkää se hänelle mainiten vain, että teette sen minun puolestani. Ellei hän kysy suoraan, niin olisi hyvä, ettette kerro hänelle lukeneenne kirjettä. Hän on *ehkä* ylpeä siitä, vaikka – ei *pitäisi* olla.

Rakas ystäväni, ette saa kantaa minulle kaunaa sen johdosta, mitä sanon Humelle englantilaisista yleensä. He *ovat* ylimielisiä. Varsinkin meitä kohtaan, joten pidämme sitä kansallisena piirteenä. Teidän ei tule sekoittaa omia mielipiteitänne – varsinkaan ei nykyisiä – maanmiestenne mielipiteisiin yleensä. Harva – jos kukaan (lukuun ottamatta sellaisia poikkeuksia kuin te itse, jonka kiihkeät pyrkimykset jättävät kaikki muut seikat huomiotta) – suostuisi pitämään ”neekerinä” oppaanaan tai johtajanaan enempää kuin nykyajan Desdemona valitsisi intialaisen Othellon. Rotuennakkoluulot ovat voimakkaita, ja jopa vapaamielisessä Englannissa meitä pidetään ”alempana rotuna”. Tämä sama ääni väreilee omassa huomautuksessanne ”kansansa miehestä, joka on tottumaton hienoihin tapoihin”, ja ”muukalaisesta, mutta herrasmiehestä”, [s.39] viimeksi mainitun ollessa parempi. Tuskin hindulainenkaan haluaisi itseään halveksittavan ”hienojen tapojen” puutteesta, vaikka hän olisi moninkertainen ”adepti”. Sama piirre ilmenee selvästi varakreivi Amberleyn arvostelussa ”alempaa rotua olevasta Jeesuksesta”. Jos olisitte muovaillut lauseenne toisin ja sanonut: ”muukalainen, mutta ei mikään herrasmies” (englantilaisen käsityskannan mukaan), ette olisi voinut jatkaa, kuten teitte, että häntä tulnaisiin pitämään sopivimpana.

Siitä syystä sanon uudelleen, että useimmat anglointialaisemme – joiden mielestä ”hindulaiseen” tai ”aasialaiseen” yleensä liittyy epämääräinen, mutta kuitenkin tosiasiallinen käsitys henkilöstä, joka käyttää sormia nenäliinan sijasta eikä käytä saippuaa – tulisivat pitämään amerikkalaista parempana kuin ”rasvaista tiibetiläistä”. Mutta teidän ei tarvitse vapista minun puolestani. Milloin tahansa ilmestynkin – joko astraalisesti tai fyysisesti – ystäväni A.P. Sinnettin eteen, en unohda tietyn rahasumman uhraamista ostaakseni palan hienointa kiinalaista silkkiä *chogga*-taskuuni enkä santelipuun ja Kashmirin ruusujen tuoksua ympäriltäni. Tämä on pienin mahdollinen hyvitys kansalaisteni puolesta. Mutta käsitättehän, että olen vain mestarieni orja. Ja vaikka minun sallittaisiinkin tyydyttää ystävyyden tunteei teitä kohtaan ja kiinnittää huomiota teihin *yksilönä*, ei minun ehkä sallittaisi tehdä niin paljon toisille. Niin, toden sanoakseni, *teidän*, ettei minun sallittaisi tehdä siten, ja Mr. Humen onneton kirje on suuresti vaikuttanut siihen. Veljeskunnassamme on määrätty ryhmä tai osasto, joka huolehtii muista roduista olevien satunnaisista ja hyvin harvinaisista pääsystä luoksemme. Se on tuonut tämän vuosisadan aikana kapteeni Remingtonin ja kaksi muuta englantilaista kynnyksen yli. Nämä ”veljet” eivät yleensä käytä kukkaistuoksua.

Eikö 27. päivän *koe* ollut *mikään* koeilmiö? Tietysti, tietysti. Mutta yritittekö saada, kuten aioitte, Jhelumin sanoman alkuperäisen käsikirjoituksen? Joskin nyt tyhjän, mutta kuitenkin verevän ystävämmme Mrs. B:n todettaisiinkin olevan minun *multum in parvo*, kirjeitteni kirjoittaja, ja epistoloitteni valmistaja, niin – ellei hän ole kaikkialla läsnä oleva ja kykenevä lentämään tuon 200 mailin pituisen matkan Amritsarista Jhelumiin kahdessa minuutissa – kuinka hän olisi voinut kirjoittaa minulle sanoman omalla käsialallani Jhelumissa tuskin kaksi tuntia sen jälkeen kun hän oli saanut teidän kirjeenne Amritsarissa? Siksi olin hyvilläni, kun sanoitte lähettäväanne hakemaan sitä, sillä kun teillä olisi tämä sanoma käsissänne, ei kukaan ”panettelija” olisi kovinkaan vahva eikä edes Mr. Humen skeptinen logiikka vaikuttaisi mitään.

Tietysti kuvittelette, että *Times of India* olisi puuttunut paljon kiivaammin tuohon nyt kautta koko Englannin kaikuvaan ”nimettömään paljastukseen” jos se olisi paljastanut nimiä. Mutta osoitan jälleen teidän olevan väärässä. Jos te olisitte ensin painattanut selostuksen, *T of I* ei olisi koskaan voinut julkaista ”Päivää Mme. B:n seurassa”, sillä Olcott ei olisi silloin kirjoittanut tuota viehättävää amerikkalaista sensaatiojuttua. Sillä ei olisi silloin ollut minkäänlaista olemassaolon oikeutusta. Ritarillinen everstimme yritti kiihkeästi koota [s.40] seuralleen kaikki mahdolliset todistukset niin kutsumansa I osaston okkulttisista voimista ja huomauttaessaan teidän vaikenevan hänen kätensä syyhyisivät, kunnes hän sai kaikki päivänvaloon ja samalla – syöksi kaikki pimeyteen ja sekasortoon!... ”Et voici pour-quoi nous n’irons plus au bois”, kuten sanotaan ranskalaisessa laulussa.

Kirjoititko ”vireestä” [tune]? Hyvä, hyvä, minun täytyy pyytää teitä ostamaan minulle silmälasit Lontoosta. Ja kuitenkin – poissa ”ajasta” [time] tai poissa ”vireestä”, se näyttää olevan kaikki samaa. Mutta teidän pitäisi omaksua vanhanaikainen tapani käyttää ”pikku viivoja” m-kirjaimen yllä. Nämä merkit ovat käytännöllisiä, vaikkakin nykyajan kaunokirjoituksen mukaan ”poissa ajasta ja vireestä”. Pitäkää sitä paitsi mielessänne, ettei näitä kirjoitani ole kirjoitettu, vaan ne on *painettu* alas eli presipitoitu ja sen jälkeen virheet korjattu.

Emme tällä kertaa keskustele siitä, poikkeavatko päämääränne ja tarkoituseränne Mr. Hume ajatuksista vai eivät. Mutta jos ”puhtaampi ja laajempi ihmisystävällisyys” kannustaakin häntä, niin se tapa, jolla hän ryhtyy näitä tarkoituseriä ajamaan, ei tule koskaan viemään häntä pelkän teoreettisen tutkimuksen yläpuolelle. Ei hyödytä esittää häntä nyt muussa valossa. Hänen kirjeensä, jonka saatte kohta lukea, on – kuten sanon hänelle itselleen – ”ylpeyden ja itsetiedottoman itsekkyyden muistomerkki”. Hän on liian rehellinen ja etevä ihminen syyllistykseen pikkumaiseen turhamaisuuteen. Mutta hänen ylpeytensä kohoaa korkealle kuin myyttisen Luciferin ylpeys. Ja voitte uskoa minua – jos minulla on ollenkaan kokemusta ihmisluonnosta – kun sanon, että tällainen on Hume *au naturel*. Se ei ole mikään hätäinen, henkilökohtaiseen tunteeseen perustuva johtopäätökseni, vaan suurimman elävän adeptimme – Than-La’n Shaberonin – päätös. Olkoon kysymyksessä mikä asia tahansa, hän käsittelee sitä kuitenkin samalla tavoin: hän päättää itsepintaisesti joko saada kaikki sopimaan omiin aikaisempiin johtopäätöksiinsä tai – lakaisee kiireesti sen pois ivallisen ja vastakkaisen arvostelun avulla. Mr. Hume on hyvin kykenevä mies ja Hume ydintä myöten. Kuten ymmärrätte, tuollainen mielentila ei herätä paljonkaan mielenkiintoa kenessäkään meistä, jotka voisimme olla halukkaita auttamaan häntä.

Ei, en koskaan ”halveksi” mitään ”tunnetta”, iskeköön se vaikka kuinka lujasti omia periaatteitani vastaan, kun se vain ilmaistaan niin suoraan ja avoimesti kuin te esitätte omanne. Teitä ehkä kannustaa ja epäilemättä kannustaakin pikemminkin itsekkyyks kuin laaja hyväntahtoisuus ihmiskuntaa kohtaan. Mutta koska tunnustatte sen nousematta minkäänlaisille ihmisystävällisyyden puujaloille, sanon teille vilpittömästi, että teillä on paljon suuremmat edistymisen mahdollisuudet okkultismissa kuin Mr. Humella. Minä esimerkiksi olen valmis tekemään kaiken voitavani teidän hyväksenne näissä olosuhteissa ja uusien *määräysten* rajoittamana. En kehota teitä luopumaan yhdestä tai toisesta asiasta, sillä ellette *epäilyksettä* havaitse itsessänne olevia, vaadittavia *ituja*, se olisi yhtä hyödytöntä kuin julmaakin. Mutta minä sanon – [s.41] YRITTÄKÄÄ. Älkää langetko epätoivoon. Kootkaa ympärillenne vakavia miehiä ja naisia ja tehkää kokeita mesmerismin ja tavallisten nk. ”spiritualististen” ilmiöiden alalla. Jos toimitte määrättyjen menetelmien mukaan, tulette varmasti lopulta samaan tulokseen. Tätä lukuun

ottamatta teen parhaani ja – kuka tietää! *Voimakas tahto luo* ja sympatia vetää puoleensa jopa adepteja, joiden lait ovat vihkimättömien joukkoon sekoittumista vastaan. Jos haluatte, lähetän teille tutkielman, joka osoittaa, miksi Euroopassa tarvitaan enemmän kuin muualla *yleismaailmallista veljeskuntaa*, ts. jonkin hallitsevan ajatuksen ympärille keskittyneiden voimakkaiden magneettisten, mutta kuitenkin erilaisten voimien ja polariteettien muodostamien ”saman-kaltaisuuksien” liittoa menestyksellisten tulosten saavuttamiseksi okkulttisissa tieteissä. Se mikä ei onnistu yhdeltä, voidaan saavuttaa monien yhdistyneillä voimilla.

Siinä tapauksessa, että päätätte järjestäytyä, teidän täytyy tietysti hyväksyä Olcott emäseuran pääksi, koska hän on nimellisesti kaikkien haaraosastojen presidentti. Hän ei kuitenkaan tule olemaan teidän ”johtajanne” sen enempää, kuin hän on Englannin Teosofisen Seuran johtaja. Viimeksi mainitulla on oma presidenttinsä ja omat *sääntönsä*. Hän antaa teille perustamiskirjan, siinä kaikki. Toisinaan hänen on allekirjoitettava joitakin papereita ja neljä kertaa vuodessa tulee sihteerinne lähettää hänelle selvitykset. Hänellä ei kuitenkaan ole *mitään oikeutta* sekaantua hallintoonne tai toimintatapoihinne, elleivät nämä riko yleisiä *sääntöjä*. Hän ei varmasti kykene eikä haluakaan johtajaksenne. Ja tietysti teillä (tarkoitaa koko seura) tulee sitä paitsi olemaan oma, valitsemanne presidentti, ”pätevä okkultismin professori” ohjaajananne. Mutta, hyvä ystäväni, luopukaa ajatuksesta, että tuo ”professori” voisi ilmestyä ruumiissa ja opettaa teitä tulevina vuosina. *Minä* voin ehkä tulla henkilökohtaisesti teidän luoksenne – ellette aja minua pois, kuten Mr. Hume ajoi – mutta *en voi* tulla KAIKKIEN luokse. Voitte ehkä aikaansaada ilmiöitä ja todisteita, mutta vaikka lankeaisitte entiseen erehdykseen ja väittäisitte niitä ”henkien” aiheuttamiksi, niin voisimme todistaa erehdyksenne vain filosofisten ja loogisten selitysten avulla. Kenenkään adeptin ei sallittaisi olla läsnä kokouksissanne.

Tietysti teidän pitäisi kirjoittaa kirjanne. En käsitä, miksi se olisi mahdotonta. Tehkää se kaikin mokomin, minä autan teitä parhaani mukaan. Teidän pitäisi ryhtyä viipymättä kirjeenvaihtoon lordi Lindsayn kanssa ja ottaa aiheeksi Simlan ilmiöt ja tätä aihetta koskeva kirjeenvaihtonne minun kanssani. Hän on kovin kiinnostunut kaikista tällaisista kokeista ja koska hän on teosofi ja pääneuvoston jäsen, hän tulee varmasti ilolla tervehtimään aloitteitanne. Kertokaa, että olette T. S:n jäsen, että olette ”*Pioneerin*” laajalti tunnettu toimittaja ja että tietäessänne hänen olevan kovin kiinnostunut ”spiritualistisista” ilmiöistä jätätte hänen harkittavakseen Simlassa tapahtuneet, aivan harvinaiset ilmiöt, joihin liitätte vielä julkaisemattomia yksityiskohtia. Parhaimmat englantilaiset spiritualistit voisivat oikean käsittelyn avulla muuttua teosofeiksi. Mutta ei tri Wyldillä sen enempää kuin Mr. Masseylläkään näytä olevan [s.42] riittävästi voimia. Kehotan teitä

neuvottelemaan henkilökohtaisesti lordi Lindsayyn kanssa teosofisesta tilanteesta niin kotona kuin Intiassakin. Te kaksi voisitte ehkä työskennellä yhdessä: ehdottamani kirjeenvaihto voisi tasoittaa tien.

Vaikka madame B. saataisiin ”taivutetuksi” antamaan A.I. Seuralle ”käytännön opetusta”, pelkään hänen olleen liian kauan pyhätön ulkopuolella kyetäkseen antamaan kunnan *selityksiä*. Vaikka se ei riipukaan minusta, katson mitä voin tehdä tällä suunnalla. Pelkään hänen kuitenkin kaipaavan kipeästi muutamien kuukausien lepoa jäätiköillä vanhan Mestarinsa seurassa, ennen kuin tuollainen vaikea tehtävä voitaisiin uskoa hänelle. Olkaa hyvin varovainen hänen suhteensa siinä tapauksessa, että hän jää luoksenne kotimatallaan. Hänen hermostonsa on hyvin huonossa kunnossa ja hän tarvitsee kaikinpuolista huolenpitoa. Olkaa hyvä, säästäkää minulta turhaa vaivaa ilmoittamalla Mrs. Sinnettin syntymävuosi, -päivämäärä ja -hetki.

Teidän aina vilpitön
KOOT' HOOMI

Kirje n:o 11

(VMK-XXVIII)(28) Saatu jouluk. 1880

K. H. O. A. Humelle ennen kirjeenvaihdon lopullista katkeamista (1881?)

A.O. Hume, Esq.

Hyvä Herra

Ellei kirjeenvaihdestamme olisi koitunut muuta hyötyä kuin se, että sen kautta kävi taas kerran ilmi, kuinka oleellisesti vastakkaisia ovat nämä kaksi elementtiä – englantilainen ja hindulainen – ei näitä muutamia kirjeitämme sittenkään olisi vaihdettu turhaan. Öljyn ja veden aineosat sekoittuvat helpommin toisiinsa kuin englantilainen – olkoon hän kuinka älykäs, jalo ja vilpitön tahansa – kykenee sulautumaan edes eksoteeriseen hindulaiseen ajatteluun, saatikka sitten sen esoteeriseen henkeen. Tämä saa tietysti teidät hymyilemään. Sanotte: ”Tätä juuri aavistinkin.” Olkoon niin. Mutta silloin se osoittaa vain ajattelemiseen ja havaintojen tekemiseen tottuneen miehen aavistaneen intuitiivisesti terävänäköisyytensä avulla tapahtuman, jota hänen oman asenteensa oli pakko jouduttaa. . . .

Suonette anteeksi, että vastaan pitkään kirjeeseen suoraan ja vilpittömästi. Olkoon sen logiikka kuinka vakuuttava tahansa, olkoot jotkut siinä esiintyvät aatteet kuinka jalot tahansa, kaipaus kuinka harras hyvänsä, se kuvastaa kuitenkin minulle selvästi sitä tämän ajan henkeä, jota vastaan olemme taistelleet koko elämämme ajan! Parhaimmassa tapauksessa sitä voidaan pitää eksoteerisen maailman

keinoin harjaantuneen, terävän älyn onnistumattomana yrityksenä valaista ja arvioida elämäntapoja ja ajattelua, joita se ei tunne, [s.43] koska ne kuuluvat aivan toiseen maailmaan kuin se, minkä kanssa tuo terävä äly on tekemisissä. Te ette ole mikään pikkumainen mies. Teille voin siis huoletti sanoa: ”Rakas ystäväni, tutkikaa kaikesta tästä huolimatta kirjettänne aivan puolueettomasti, ja kun punnitsette joitakin sen ajatelmia, huomaatte, ettei siitä kannata ylpeillä.” Kunnioitittepa tai ette täysin vaikuttimiani tai käsitätte väärin ne vakavat syyt, jotka tällä hetkellä pakottavat minut kieltäytymään enemmästä kirjeenvaihdosta, olen kuitenkin vakuuttunut siitä, että jonakin päivänä myönnätte, että viimeinen kirjeenne jalossa nöyryydessään ja ”heikkouden ja lankeemusten, pettymysten ja turhuuksien” tunnustuksineen on varmastikin itsenne tietämättä ylpeyden muistomerkki – voimakas kaiku jokaisen englantilaisen sydämen pohjalla piilevästä ylimielisestä ja käskävästä hengestä.

On hyvin luultavaa, että te nykyisessä mielentilassanne, vielä tämän vastauksen luettuanne, tuskin huomaatte, ettette ole lainkaan käsittänyt viimeisen kirjeeni henkeä ettekä sitä paitsi ole monessakaan kohden ymmärtänyt sen ilmeistä merkitystä. Teidät täytti jo ennestään yksi ainoa, kaikki valtaava aate; ja kykenemättömänä löytämään mitään suoranaista vastausta siihen kirjeestäni, kun ette malttanut miettiä sitä riittävästi huomataksenne, että sovellutin vastaukseni yleisesti, en yksityisesti, aloitte empimättä syyttää minua siitä, että annan kiviä leivän asemesta! Ei ole tarvinnut olla ”lainoppinut” tässä tai jossain menneessä elämässä kyttäkseen esittämään aivan yksinkertaisia tosiseikkoja. Ei myöskään tarvitse ”kainistella asioita”, kun itse totuus on niin yksinkertainen ja helposti sanottu. Otitte itseenne huomautukseni: ”asetutte sille kannalle, että ellei joku salaiseen viisautteen perehtynyt halua tuhlata energiaansa alkioasteella olevaan Seuraanne. . . jne.”, vaikka se ei ensinkään ollut teille tarkoitettu. Viittasin *kaikkien niiden* henkilöiden odotuksiin, jotka mahdollisesti olisivat valmiit liittymään Seuraan, jos siinä vallitsisivat tietyt etukäteen vaaditut ehdot, jota järjestelyä niin hyvin te itse kuin Mr. Sinnettkin kiihkeästi vaaditte. Kirje oli kokonaisuudessaan tarkoitettu teille molemmille, mutta tämä määrätty lause koski kaikkia yleensä.

Sanotte minun ”jossain määrin erehtyneen” asemaanne nähden ja väitätte minun ”selvästi käsittäneen teidät väärin”. Erehdytte tässä niin täydellisesti, että riittää, kun toistan yhden ainoan kappaleen kirjeestänne osoittaakseni *teidän* kokonaan ”erehtyneen *minun* asemastani” ja ”selvästi käsittäneen minut väärin”. Tehän ilmeisesti olette täysin väärän käsityksen vallassa, kun kieltäessänne kiihkeästi, ettette koskaan olisi uneksintukaan ”koulun” perustamisesta, sanotte ”anglointialaisesta osastosta”: ”se ei ole minun seurani. . . . olin ymmärtänyt teidän ja johtajien toivomukseksi, että perustettaisiin seura ja että minä tulisin siinä johtavaan asemaan.” Vastasin tähän, että vaikka meidän alituinen halumme onkin ollut

levittää länsimaissa kaikkein sivistyneimpien luokkien keskuuteen T. S:n ”haaraosastoja” *yleisen veljeyden* sanansaattajiksi, ei siitä ollut kysymys teidän tapauksessanne. Me (johtajat ja minä) kiellämme ehdottomasti odottaneemme sitä suunnitellun A.I. Seuran suhteen (vaikka [s.44] olisimmekin sitä toivoneet). Pyrkimys veljeyteen rotujemme välillä ei herättänyt vastakaikua – ei, siitä on vähät välitetty alusta alkaen – ja niinpä se oli rauennut jo ennen kuin sain Mr. Sinnettin ensimmäisen kirjeen. Hän suunnitteli alusta alkaen vain jonkinlaisen kerhon tai ”magian koulun” perustamista. Kyseessä ei siis ollut mikään *meidän* puoleltamme tehty ”ehdotus”, emmekä me olleet ”suunnitelman laatijoita”.

Ei siis kannata ponnistella sen todistamiseksi, että me olemme väärässä. Alkuperäinen ajatus oli Mme B:n, ei *meidän*, ja Mr. Sinnett jatkoi sitä. Kun hän ei voinut käsittää emäseuran *yleisen veljeyden* perusajatusta, hän myönsi rehellisesti ja kunniallisesti aikovansa yksinomaan viljellä okkulttisten tieteiden tutkimista, jonka myönnytyksen olisi pitänyt heti katkaista kaiken lisäkärttämisen Mme B:n taholta. Mutta hänen onnistui ensin voittaa oman suoranaisten johtajansa hyväksyminen – vaikka minun on pakko huomauttaa, että se oli hyvin vastahakoinen – ja sitten minun lupautumiseni yhteistyöhön niin pitkälle, kuin voisin siinä mennä. Lopulta Mme B. sai minun välitykselläni korkeimman JOHTAJAMME hyväksymisen, ja tämän käsiin jätin myös ensimmäisen kirjeenne, jolla minua kunnioititte. Mutta pitäkää mielessänne, että tämä hyväksyminen annettiin ainoastaan sillä *nimenomaisella ja muuttumattomalla ehdolla*, että uusi seura oli perustettava *yleisen veljeyden* haaraosastoksi, ja sen jäsenien keskuudesta sallittaisiin muutamien harvojen valittujen – *siinä tapauksessa, että he suostuisivat alistumaan meidän ehtoihimme, eivätkä määräisi meille omiaan* – ALOITTAA okkulttisten tieteiden tutkiminen jonkun ”Veljen” kirjeellisellä johdolla. Mistään ”magian taimilavasta” emme koskaan uneksineetkaan. Sellainen järjestö, jota Mr. Sinnett ja te suunnittelitte, on aivan mahdoton eurooppalaisten keskuudessa; ja siitä on tullut melkein mahdoton Intiassakin – ellette ole valmistautuneet kiipeämään 5.500–6000 metrin korkeudelle Himalajan jäätikköjen keskelle. Suurin ja lupaavin tämän kaltainen koulu Euroopassa, viimeinen yritys tähän suuntaan, epäonnistui pahan kerran noin 20 vuotta sitten Lontoossa. Se oli käytännöllisen magian opetusta varten aiottu salainen koulu, jonka toistakymmentä innostunutta jäsentä lordi Lyttonin isän johdolla perusti ”kerhon” nimellä. Hän oli koonnut tätä tarkoitusta varten innokkaimmat ja yritteliäimmät sekä kehittyneimmät mesmerismin ja ”seremoniallisen magian” tutkijat, sellaiset kuin Eliphas Levi, Regazzoni sekä kopti Zergvan Bey. Kuitenkin tämä kerho lopetti hyvin pian toimintansa Lontoon turmiollisessa ilmapiirissä. Olin siellä läsnä noin kuusi kertaa, mutta huomasin ensi silmäyksellä, ettei siinä ollut, eikä siitä voinut tulla mitään. Tästä syystä johtuu

niin ikään, ettei Englannin T. S. itse asiassa edisty askeltakaan. Sen jäsenet tunnustavat yleisen veljeyden *vain nimellisesti* ja pyrkivät parhaimmassa tapauksessa *kvietismiin* – tuohon sielun täydelliseen lamaanustilaan. Heidän pyrkimyksensä ovat kiihkeän itsekkäitä ja siksi he näyttävät vain palkkion itsekkyydestään.

Me emme myöskään ole alkaneet kirjeenvaihtoa tästä asiasta. Mr. Sinnett lähetti omasta aloitteestaan kaksi pitkää kirjettä erälle ”Veljelle” jo ennen [s.45] kuin Mme B. oli saanut lupaa sellaisen välittämiseen, tai kukaan meistä oli luvannut vastata sellaiseen, eikä hän edes tiennyt kenelle kirje oli jätettävä. Koska Mme B:n oma johtaja oli ehdottomasti kieltäytynyt, hän kääntyi minun puoleeni. Suosuin hänen tähtensä ja sallinpa vielä hänen ilmoittaa teille kaikille mystisen tiibetiläisen nimeni, ja – vastasin ystävämme kirjeeseen. Sitten tuli teidän kirjeenne – yhtä odottamatta. Ette edes tiennyt nimeäni! Mutta ensimmäinen kirjeenne oli niin vilpityn, sen henki niin lupaava, siinä piilevät mahdollisuudet yleisen hyvän tekemiseen niin suuret, että olin vähällä huudahtaa *Heureka!* sen luettuani ja heittää Diogenes-lyhtyni pensaikkoon, mutta pidätyin, koska tunnen liian hyvin inhimillisen sekä – suokaa anteeksi – länsimaalaisen luonteen.

Koska en missään tapauksessa voinut väheksyä tätä kirjettänne, vein sen kunnianarvoisalle johtajallemme. En kuitenkaan saanut Häneltä sen enempää kuin lupauksen väliaikaisen kirjeenvaihdon jatkamiseen antaakseni teille siten mahdollisuuden puhua kaikista ajatuksistanne. Vasta sen jälkeen saisitte lopullisen vastauksen. *Me* emme ole jumalia ja hekin, johtajamme – *toivovat*. Ihmisluonne on pohjaton ja teidän luonteenne on ehkä sitä vielä enemmän kuin kenenkään muun tuntemani henkilön. Viimeinen kirjeenne oli epäilemättä, ellei juuri kokonainen ilmennysten maailma, niin kuitenkin hyvin tarpeellinen lisä havaintovarastooni länsimaalaisen luonteen laadusta, varsinkin nykyaikaisen, korkeasti älyllisen anglosaksisen luonteesta. Mutta se olisi todella aivan uutta Mme B:lle, joka ei nähnyt (ja monestakin syystä oli parempi, *ettei* hän nähnyt) sitä, sillä se voisi viedä osan hänen luottamuksestaan ja uskostaan omaan huomiokykyynsä. Se saattaisi todistaa hänelle mm., että hän oli erehtynyt Mr. Sinnetin samoin kuin teidänkin asenteestanne tähän asiaan nähden ja että minä, jolla ei koskaan ollut, kuten hänellä oli, onnea tuntea teitä henkilökohtaisesti, kuitenkin tunsin teidät paljon paremmin kuin hän.

Olinkin jo oikeastaan ennakoita kertonut hänelle kirjeestänne. Hän halusi mieluummin perustaa seuran millä ehdolla hyvänsä ja kantaa siitä koituvat seuraukset, kuin olla kokonaan ilman sitä. Olin varoittanut häntä ja sanonut, että teidänlaisenne henkilö ei alistuisi muihin kuin omiin ehtoihinsa; ettette ottaisi askeltaakaan järjestön perustamiseksi – olkoon sen tarkoitus kuinka jalo ja suuri tahansa – ellette saisi ensin niitä todisteita, joita yleensä annamme vain sellaisille, jotka ovat vuosia kestäneen koettelemisen kautta osoittautuneet täysin luotettaviksi. Hän

väitti minua vastaan ja vakuutti teidän olevan tyytyväinen, jos antaisin teille edes yhden kiistattoman okkulttisten voimien näytteen, jota vastoin Mr. Sinnett ei koskaan tyytyisi vain siihen. Mikä nyt on seuraus, kun te molemmat olette saaneet näitä todistuksia?

Mr. Sinnett uskoo – eikä hän koskaan tule sitä katumaan – jota vastoin te olette sallinut mielenne asteittain täyttyä vastenmielisillä ja loukkaavilla epäilyksillä. Olkaa hyvä ja palauttakaa mieleenne ensimmäinen Jhelumista lähettämäni lyhyt kirje. Huomaatte, silloin mitä tarkoitin sanoessani, että [s.46] mielenne tulee myrkytetyksi. Käsititte minut silloin väärin, kuten yhä edelleen; sillä en silloin tarkoittanut ev. Olcottin kirjettä *Bombay Gazette*ssä, vaan omaa mielentilaanne. Olinko väärässä? Te ette ainoastaan epäile ”rintaneulailmiötä” – te ehdottomasti *olette uskomatta* siihen. Sanotte Mme B:lle, että hän kuuluu ehkä niihin henkilöihin, joiden mielestä keinot pyhittävät tarkoituksen ja sen sijaan, että murskaisitte hänet sillä halveksimisella, jonka tuollainen teko luonnollisesti herättää teidän kaltaises-sanne korkeita periaatteita seuraavassa henkilössä – vakuutate hänelle muuttumaton ystävyytänne. Myös minulle lähettämästänne kirjeestä huokuu tuo sama epäluulon henki ja koetatte uskotella antavanne toiselle anteeksi teon, jota ette koskaan soisi itsellenne, nimittäin pettämisen rikoksen. Herraseni, nämä ovat merkittäviä ristiriitaisuuksia! Kun olette nyt kunnioittanut minua esittämällä koko sarjan arvaamattoman kalliita moraalisia mietelmiä, neuvoja ja totisesti jaloja tunteita, sallinette minun vuorostani esittää teille nöyrän totuuden apostolin, tuntemattoman hindun, mielipiteitä samasta asiasta.

Koska ihminen on olento, joka on syntynyt vapaa tahto mukanaan ja järjellä varustettuna, mistä aiheutuvat kaikki hänen mielipiteensä oikeasta ja väärästä, hän ei sinänsä edusta mitään määrättyä ihannetta. Moraalikäsite on yleensä suhteessa ennen kaikkea kohteeseen tai vaikuttimeen ja vasta sitten toiminnan keinoihin ja tapoihin. Jos emme siis pidä, emmekä koskaan tahdo pitää moraalisenä henkilönä sellaista, joka erään tunnetun uskontojärjestelmän ohjeita seuraten käyttää huonoja keinoja hyvän tarkoituksen saavuttamiseksi, kuinka paljon vähemmän moraalisenä voimme pitää henkilöä, joka käyttää näennäisesti hyviä ja jaloja keinoja suorastaan rikollisen ja halveksittavan päämäärän saavuttamiseksi? Käyttämämme logiikan mukaan teidän tulisi siis, nuo epäilykset mielessänne, asettaa Mme B. ensimmäiseen ja minut toiseen luokkaan. Sillä häntä te vain jossakin määrin epäilette, minuun te ette sen sijaan suhtaudu tuollaisella turhalla varovaisuudella, vaan syytätte minua selkeästi petossuunnitelman laatimisesta. Kirjeessänne esittämäni lausuntoa ”täkäläisen hallituksen hyväksymisestä” nimitätte ”hyvin *alhaiseksi* vaikuttimeksi” ja lisäätte seuraavan murskaavan ja suorapuheisen syytöksen: ”Te ette halua tätä (anglointialaista) haaraosastoa työtä varten... Tarvitsette sitä vain *syöttinä kansalaisillenne. Tiedätte, että asia on häpeällinen*, mutta se näyttää

kyllin oikealta asialta jne. jne.” Tämä on suora ja ehdoton syytös. Syytätte minua rikollisen, huonon päämäärän ajamisesta alhaisten ja halveksittavien keinojen avulla, so. *petollisten tekosyiden esittämisestä*...

Näitä syytöksiä kirjoittaessanne ajattelitteko lainkaan, että samoin kuin tuo suunniteltu järjestö tähtäsi paljon korkeampiin, jalompiin ja tärkeämpiin tarkoituksiin kuin vain yhden yksityisen henkilön toivomusten täyttämiseen – olkoon hän kuinka korkea tahansa – nimittäin siihen, että onnistuttaisiin edistämään kokonaisen voitetun kansakunnan turvallisuutta ja hyvinvointia – samoin tuntuu hyvin mahdolliselta, että se, mikä teidän ylpeytenne kannalta näyttää ”alhaiselta vaikuttimelta”, itse asia

ssa onkin vain kiihkeää keinojen [s.47] etsimistä tuon koko aina epäillyn maan pelastamiseksi, voittajan voitetulle tarjoamaksi turvaksi! Ylpeilette sillä, ettette ole patriootti. *Minä en sitä tee*, sillä oppiessaan rakastamaan maataan ihminen oppii vain sitä enemmän rakastamaan ihmiskuntaa. Juuri mainitsemienne ”*alhaisten vaikuttimien*” puute aiheutti sen, että kansalaiseni vuonna 1857 joutuivat teikäläisten kiväärien tuhoamiksi. Enkö siis kuvittelisi, että todellinen ihmisystävä pitäisi pyrkimystä parempaan yhteisymmärrykseen hallituksen ja Intian kansan välillä kiitettävänä, eikä suinkaan epäjalona? ”Vähät siitä tiedosta ja filosofiasta, jolle se perustuu”, te sanotte, ”ellei siitä koidu mitään hyvää ihmiskunnalle, ellei se tee minua hyödyllisemmäksi sukupolvelleeni” jne. jne. Mutta kun teille tarjotaan keinoja sellaisen hyvän tekemiseen, käännytte halveksien pois ja nälvitte meitä ”houkuttelemisesta” ja ”huijauksesta”! Merkillisen kirjeenne ristiriitaisuudet ovat todella ihmeelliset.... Ja sitten nauratte sydämestänne lähimmäistenne tunnustamalle ”palkkiolle” tai ”hyväksymiselle”. Sanotte: ”Minun ei pitäisi odottaa muuta palkkiota kuin sitä, että ansaitsen *itseni hyväksymisen*”. Ja tuollainen ”itsensä hyväksyminen”, joka vähät välittää koko maailman parhaimman osan vahvistavasta tuomiosta, osan, jolle jonkun hyvät ja jalot teot muodostuvat korkeiksi ihanteiksi ja voimakkaiksi kilpailuun kiihottajiksi, on vähän muuta kuin ylpeää ja omahyväistä itsekkyyttä. HÄN ITSE kaikkea arvostelua vastaan: ”après moi – le déluge!” [minun jälkeeni vedenpaisumus] – huudahtaa ranskalainen nenäkkäästi. ”Ennen kuin Jehova *oli*, MINÄ olen!” sanoo *Ihminen* – jokaisen nykyaikaisen älykkään englantilaisen ihanne.

Olen hyvin kiittollinen siitä, että aiheutin teille huvia pyytämällä teitä laatimaan yleissuunnitelman A.I. osaston muodostamista varten. Mutta minun on taas pakko sanoa, että naurunne on aivan enneaikainen, sillä nytkin käsitätte tarkoitukseni aivan väärin. Jos olisin pyytänyt teidän apuunne okkultisten tieteiden opetusjärjestelmän tai ”magian koulun” suunnitelman laatimisessa, tuo esimerkkinne tietämättömästä pojasta, jota pyydettiin ratkaisemaan ”vaikeatajuinen ongelma nesteen

liikkumisesta toisen nesteen sisäpuolella”, olisi osuva. Mutta niin kuin asia on, ei vertauksenne pidä paikkaansa, eikä siinä piilevä pieni iva koske kehenkään. Puhuessani tuosta asiasta tarkoitin vain suunnitellun seuran yleissuunnitelmaa ja ulkonaista hallintoa, enkä ollenkaan esoteerisia tutkimuksia; ajattelin *Yleismaailmallisen Veljeyden* osastoa, enkä ”magian koulua” – sillä onhan edellisen perustaminen jälkimmäiselle *sine qua non*. Tällaisissa asioissa – kuten A. I. osaston perustamisessa, jonka yhdistyksen tulisi olla englantilaisten muodostama ja palvella yhdyssteenä brittiläisten ja alkuasukkaiden välillä – (sillä ehdolla, että niiden, jotka haluavat salaista tietoa, joka on maan omien lasten perintö, on valmistauduttava myöntämään alkuasukkaille ainakin joitakin tähän asti kiellettyjä etuoikeuksia) – te englantilaiset olette paljon pätevämpiä kuin me laatimaan yleissuunnitelman. Te tiedätte, mitä ehtoja mahdollisesti voisitte hyväksyä, mitkä taas hylkäisitte, jota seikkaa me emme tiedä. Pyysin suunnitelman pääpiirteitä, ja te kuvittelitte minun vaativan yhteistyötänne henkisten tieteiden [s.48] opettamisessa! Tuo on mitä onnettomin *quid pro quo* [erehdys] – ja kuitenkin Mr. Sinnett näyttää ymmärtäneen toivomukseni silmänräpäyksessä.

Edelleen näytätte tuntevan hyvin hatarasti hindulaisen ajatustoimintaa sanoessanne: ”kymmenen tuhannen alkuasukkaan joukosta ei yhdenkään mieli ole yhtä valmistautunut kuin omani ymmärtämään ja sulattamaan yliluonnollisia totuuksia.” Vaikka olisittekin aivan oikeassa ajatellessanne, että ”englantilaisten tiedemiesten keskuudessa ei ole edes *puolta tusinaa* sellaisia, joiden mieli kykenisi vastaanottamaan näitä (okkulttisen tiedon) alkeita paremmin kuin minun (teidän)” – erehdytte täydellisesti alkuasukkaiden suhteen. Hindulaisen mieli on erinomaisen avautunut käsittämään nopeasti ja selvästi mitä yliluonnollisimpia, mitä vaikeatajuisimpia metafysisiä totuuksia. Useat kirjallisesti aivan oppimattomat käsittävät silmänräpäyksessä asioita, joita paras länsimaalainen metafysikko ei huomaisi. Saatatte olla ja olettekin meitä paljon etevämpiä kaikilla fyysisen tiedon alueilla; henkisissä tieteissä me sitä vastoin olimme, olemme ja tulemme aina olemaan – teidän MESTAREITANNE.

Mutta sallikaa minun kysyä, mitä minun, puoleksi sivistyneen alkuasukkaan tulee ajatella korkeampaan rotuun kuuluvan henkilön lähimmäisenrakkaudesta, vaatimattomuudesta ja ystävällisyydestä, henkilön, jonka tunnen jalona, oikeamielisenä ja hyväsydämisenä ihmisenä yleensä elämässään, kun hän halveksuntaansa peittämättä huudahtaa: ”jos haluatte miehiä, jotka syöksyvät sokeasti eteenpäin, välinpitämättöminä lopullisista tuloksista – *pitäkää silloin kiinni Olcotteistanne* – jos taas haluatte KORKEAMMAN LUOKAN ihmisiä, *joiden aivot toimivat käytökelpoisesti* ajaessaan asiaanne, muistakaa. . .” jne. Hyvä herra, me emme tarvitse sokeasti eteenpäin syöksyviä ihmisiä, emme myöskään ole valmiita hylkäämään koeteltuja ystäviä – *joita mielummin käyvät narreista*, kuin paljastavat sen, mitä

he mahdollisesti ovat oppineet luvattuaan juhlallisesti olla koskaan ilmaisematta sitä ilman suostumusta – ei edes sillä edellytyksellä, että heistä tulisi kaikkein *korkeimman* luokan ihmisiä. Emme myöskään halua ketään työskentelemään puolestamme muuten kuin aivan vapaaehtoisesti. Tarvitsemme uskollisia ja epätietokkaita sydämiä; pelottomia ja luotettavia sieluja; ja aivan mielellämme jätämme ”korkeamman luokan” ihmiset ja korkeammat älyt hapuilemaan omaa tietään valoa kohti. Sellaiset pitävät meitä vain alaisinaan.

Luulen, että nämä muutamat otteet kirjeestänne ja niihin antamani suorat vastaukset riittävät osoittamaan, kuinka kaukana olemme sellaisesta kuin *entente cordiale*. Teissä ilmenee kiihkeä taistelun henki sekä – suokaa minulle anteeksi – halu sotia oman mielikuvituksen synnyttämiä varjoja vastaan. Minulla oli kunnia saada teiltä kolme pitkää kirjettä, ennen kuin minulla oli tuskin aikaa vastata kunnolla edes ensimmäiseen. En ole koskaan suoranaisesti kieltäytynyt suostumasta toivomuksiinne, enkä ole toistaiseksi vastannut ainoakaan kysymykseenne. Mistä tiedätte, mitä kohtalo oli varannut teitä varten, jos olisitte odottanut edes viikonkin? Näytätte kutsuvan minut [s.49] neuvotteluun ainoastaan osoittaaksenne toimintamme puutteellisuudet ja heikkoudet ja esittäaksenne syitä, miksi emme ehkä ole kyenneet kääntämään ihmisiä pois huonoilta teiltään. Kirjeestänne käy niin ikään selvästi ilmi, että olette itsellenne lain alku, keskus ja loppu. Miksi siis vaivaudutte ollenkaan kirjoittamaan minulle? Sekin, mitä nimitätte ”parthialaiseksi nuoleksi”, ei ollut ensinkään sellaiseksi tarkoitettu. Minä en ole niitä, jotka väheksyvät ja aliarvioivat suhteellisen hyvän, elleivät he saavuta *ehdotonta*. Teidän ”pikku lintunne” ovat epäilemättä, koska niin uskotte, tehneet omalla tavallaan paljon hyvää, enkä minä edes uneksunut loukkaavani sillä, että huomautin ihmisrodun ja sen menestyksen olevan ainakin yhtä jalon tutkimusalan ja yhtä toivottavan kuin lintuopin tutkiminen. Mutta en ole aivan varma, että loppuhuomautuksenne siitä, ettemme *joukkona ole haavoittumattomia*, olisi vapaa peräytyviä parthialaisia elävöittävästä hengestä. Olkoon kuinka tahansa, me olemme valmiit elämään omalla tavallamme – tuntemattomina ja antamatta yksinomaan älyyn perustuvan sivistyksen häiritä itseämme. Emme myöskään ole vähimmäissäkään määrin huolissamme vanhan taiteemme ja korkean sivistyksemme elpymisestä, sillä ne palaavat takaisin aikanaan ja korkeammassa muodossa yhtä varmasti kuin plesiosaurus ja megatherium omana aikanaan.

Meidän heikkoutemme on uskoa uusiutuviin kierroksiin ja toivomme voivamme *jouduttaa* taakse jääneen ja menneen elvyttämistä. Me emme voisi estää sitä, vaikka haluaisimmekin. ”Uusi sivistys” tulee olemaan vain entisen lapsi, ja meidän on vain jätettävä ikuinen laki kulkemaan omaa tietään nähdäksemme kuolleemme astuvan esiin haudoistaan; olemme kuitenkin innokkaita kiiruhtamaan tervetullutta tapahtumaa. Älkää pelätkö; vaikka me ”taikauskaisesti pysymmekin

kiinni menneen ajan pyhäinjäännöksissä”, ei tietomme häviä ihmisen näkyvistä. Se on ”jumalien lahja” ja kaikista kallein pyhäinjäännös. Pyhän Valon vartijat eivät ole kulkeneet turvallisesti monien aikojen kautta vain joutuakseen haaksirikoon nykyajan skeptisyyden karikoille. Meidän luotsimme ovat liian kokeneita salliakseen sellaisen onnettomuuden tapahtua. Tulemme aina löytämään vapaaehtoisia vartijoita väsyneitten tilalle, sillä vaikka maailma onkin sangen huono nykyisenä murroskautena, se hankkii kuitenkin silloin tällöin muutamia ihmisiä avuksemme.

Te ette ”aio edetä asiassa, ellemme anna uutta merkkiä”. Rakas ystävä, olemme tehneet velvollisuutemme: olemme vastanneet kutsuunne, emmekä enää aio ottaa uutta askelta. Olemme hiukan tutkineet Kantin moraalioppeja, olemme analysoineet niitä verrattain huolellisesti ja olemme siten tulleet siihen johtopäätökseen, etteivät tämänkään suuren opettajan mielipiteet siitä velvollisuudesta, joka määrää moraalisen toiminnan (*das Sollen*) – huolimatta hänen yksipuolisista vakuutuksistaan – pidä paikkaansa ehdottoman moraaliperiaatteen määritelmänä – sellaisena, joksi me sen käsitämme. Tämä Kantin ääni soi kautta koko kirjeenne. Sanotte rakastavanne ihmiskuntaa siinä määrin, että hylkäisitte itse ”Tiedon”, ellei siitä olisi hyötyä sukukunnallenne. Kuitenkaan tämä ihmisystävällinen tunteenne ei näytä inspiroivan teitä [s.50] armeliaisuuteen niitä kohtaan, joita pidätte itseänne älyllisesti alempiarvoisina. Miksi? Yksinkertaisesti siksi, ettei se ihmisystävällisyys, josta te länsimaalaiset kerskailette, olekaan yleismaailmallinen; ts. se ei ole koskaan perustunut moraaliseen, yleismaailmalliseen periaatteelle; se ei ole koskaan kohonnut teoreettista puhetta korkeammalle ja on varsinkin kaikkialle levinneiden protestanttisten saarnaajien keskuudessa vain satunnainen ilmiö, eikä tunnustettu LAKI. Pintapuolisinkin analyysi osoittaa, ettei se enempää kuin mikään muukaan kokemukseen perustuva ilmiö ihmisluonnossa voi olla moraalisen toiminnan ehdoton tunnusmerkki, so. jokin tehokkaaseen toimintaan johtava ominaisuus. Koska tällainen ihmisystävällisyys on empiiriseltä luonteeltaan rakkauden kaltainen, mutta jotenkin satunnainen, poikkeuksellinen, ja koska sillä niin kuin rakkaudellakin on omat itsekkäät kiintymyksensä ja mieltymyksensä, tästä syystä se ei kykene lämmittämään koko ihmiskuntaa siunausta tuottavilla säteillään. Tästä piilee luullakseni aikakautemme henkisen surkastumisen ja itsetiedottoman itsekkyyden salaisuus. Tekin, muuten hyvä ja viisas mies, olette tietämättänne tällainen ihminen, ettekä voi ymmärtää meidän ajatuksiamme Seurasta *Yleismaailmallisen Veljeyden* edustajana, joten käännätte kasvonne pois siitä.

Sanotte omantuntonne kapinoivan sitä vastaan, että teistä tehtäisiin ”ylväästi asteleva hevonen, tai jonkinlainen salaisten lankojen päässä sätkyttelevä nukke”. Mitä te tiedätte meistä, kun ette kykene näkemään meitä; mitä tiedätte

päämääristämme ja tarkoituseristämme; meistä, joita ette voi arvostella?... kysytte. Outoja väitteitä. Ja luuletteko todella, että voisitte sen paremmin ”tuntea” meitä tai tunkeutua ”päämääriimme ja tarkoituseriimme”, jos näkisitte minut henkilökohtaisesti? Pelkään, että ilman tällaista aikaisempaa kokemusta *teidänkin* luonnollinen huomiokykyne – vaikka kuinka terävä – tulisi pakostakin osoittautumaan riittämättömäksi. No niin, hyvä herraseni, jo meidän *bahuroopiamme*¹ voivat milloin tahansa vetää vertoja mitä terävimmälle hallitusmiehelle; ja toistaiseksi ei kuitenkaan ketään heistä ole keksitty tai edes tunnettu; eivätkä heidän mesmeriset voimansa ole edes *korkeinta* laatua. Niin epäilevällä kannalla kuin olettekin ”rintaneulan” yksityiskohtien suhteen, tässä asiassa on kuitenkin yksi mielenkiintoinen piirre. Olette kyllin terävä huomataksenne, että sen voi selittää ainoastaan olettamus, että voimakkaampi tahto on pakottanut Mrs. Humen ajattelemaan tuota esinettä, eikä mitään muuta. Ja jos Mme B:llä, sairaalloisella naisella, uskotaan olevan tuollaisia voimia, oletteko aivan varma siitä, ettei harjaantunut tahto voisi saada teitä itseänne alistumaan, jos tuo tahto olisi hänen tahtoaan kymmenen kertaa voimakkaampi? Voisin tulla luoksenne huomenna ja asettuen taloonne – kuin kutsuttuna – voisin ottaa valtaani koko älytoimintanne ja ruumiinne vuorokauden kuluessa ilman että itse huomaisitte mitään. Voinhan olla hyvä mies, mutta voinhan tietysti yhtä hyvin olla rikollinen, juonitteleva vehkeilijä, [s.51] joka vihaa syvästi valkoista rotuamme, joka on kukistanut omani ja nöyryyttää sitä päivittäin, ja voisin – kostaa teille, eräälle rotunne parhaimmista edustajista. Vaikka käytettäisiin ainoastaan ulkonaisen mesmerismin voimia, joita voivat yhtä helposti saada käsiinsä niin hyvät kuin pahatkin henkilöt, tuskinpa voisitte silloinkaan välttää teille asetettuja ansoja, jos kysymyksessä vain olisi hyvä mesmerisoija, sillä te olette – fyysisestä näkökulmasta katsoen – erikoisen hyvä kohde.

”Mutta *omatuntoni*, intuitioni” väitätte vastaan. Huono apu minunlaisiani vastaan. *Teidän* intuitionne saisi teidät tuntemaan vain sitä, mikä *todella on olemassa* tällä hetkellä; ja mitä omaantuntoonne tulee, tunnustatteko siis Kantin määritelmän siitä? Uskotteko te, kuten hän, että kaikissa olosuhteissa ja määrättyjen uskonnollisten näkökohtien ja vakavien, hyvää ja paha koskevien käsitysten puuttuessaakin IHMISELLÄ on aina vakava opas omissa sisäisissä moraalisisäisissä tuntemuksissaan eli – *omassatunnossaan*? Tämä on erehdyksistä suurin! Niin hirveän tärkeä moraalinen tekijä kuin se onkin, siinä piilee räikeä puutteellisuus. Omaantuntoa voidaan, kuten jo on huomautettu, verrata siihen daimoniin, jonka määräyksiä Sokrates niin hartaasti kuunteli ja täsmällisesti totteli. Tuon daimonin tavoin omatuntomme saattaa ehkä sanoa meille, mitä meidän *ei* tule tehdä; se ei

1 Sananmuk. monimuotoinen ihminen; näyttelijä, joka esittää monia rooleja. – Toim.

kuitenkaan koskaan johda meitä tekemään sitä, mitä meidän tulisi tehdä eikä myöskään osoita toiminnallemme tarkkaa päämäärää. Tämän omantunnon tuudittaa helposti uneen, vieläpä kokonaan lamaannuttaa harjaantunut tahto, joka on tuon omantunnon omistajan tahtoa voimakkaampi. Omatuntonne ei KOSKAAN voi näyttää teille, onko mesmerisoija todellinen adepti vaiko hyvin etevä taikuri, jos hän vain on astunut kynnyksenne yli ja ottanut valtaansa teitä ympäröivän auran. Puhutte kieltäytyväanne mistä tahansa muusta, paitsi sellaisesta *viattomasta* työstä, kuin on lintujen kokoaminen, jotta ei tulisi luoduksi toista Frankensteinin hirviötä..... Mielikuvitus samoin kuin tahto – luo. Epäluulo on kaikista voimakkain ja yllättävin mielikuvituksen välittäjä.... Varokaa! Olette jo synnyttäneet itsessänne tulevan hirviön siemenen. Ja sen sijaan, että toteuttaisitte puhtaimmat ja korkeimmat ihanteenne, voisitte jonakin päivänä herättää aaveen, joka estäen kaiken pääsyn valoon jättää teidät entistä pahempaan pimeyteen ja tulee kiusaamaan teitä päivienne loppuun asti.

Uudistan toivomukseni, ettei vilpittömyyteni ole loukannut teitä ja olen, hyvä herra, kuten aina

Teidän kuuliainen palvelijanne
KOOT' HOOMI LAL SINGH.

[s.52]

Kirje n:o 12

(VMK-VI)(6)

Saatu Allahabadissa joulukuun 10 p:n tienoilla 1880.

Ei – ette ”kirjoita liikaa”. Valitettavasti aikani vain on hyvin rajoitettu; sen vuoksi en pysty vastaamaan teille niin pian kuin haluaisin. Tietysti *minun on luettava* jokainen kirjoittamanne sana, muussa tapauksessa sekoittaisin koko asian. Kirjeiden lukeminen henkisillä silmillä vie saman verran aikaa kuin lukeminen fyysisillä silmillä. Sama voidaan sanoa vastauksistani. Sillä ”presipitoinpa” ne tai saneleen tai kirjoitan itse vastaukseni, ajallinen ero on hyvin pieni. Minun on *harkittava* asiaa, valokuvattava jokainen sana ja lause huolellisesti aivoissani ennen kuin kirje voidaan toistaa ”presipitoimalla”. Valokuvauksessa kuvattava kohde on ensin tarkennettava, jotta kuvien kiinnittäminen kemiallisesti valmistetulle pinnalle tuottaisi hyvän lopputuloksen. Muussa tapauksessa käy niin, kuten useissa huonoissa valokuvissa, etteivät kuvattavan jalat ja pää ole oikeassa keskinäisessä suhteessa tai muuta sellaista. Samoin meidän on ensin suunniteltava lauseet ja painettava mieliimme jokainen paperille tuleva kirjain ennen kuin siitä tulee luettavaksi kelpaava. Nyt en voi kertoa teille tästä tämän enempää. Vasta kun tiede on päässyt

enemmän selville *litofylien* (tai litobiblionin) mysteeristä ja tavasta, millä lehtien kuvat painautuvat kiviin, voin saada teidät ymmärtämään paremmin tätä menetelmää. Mutta tietäkää ja muistakaa yksi asia: me vain seuraamme ja *jäljennämme täsmällisesti luontoa* työssään.

Ei. Meidän ei tarvitse keskustella enää tuosta onnettomasta kirjoituksesta ”Päivä Mme B:n parissa”. Se on sitäkin turhempaa, kun kerran sanotte, ettei teillä ole oikeutta edes puolustukseksenne musertaa ja sortaa noita epäkohteliaita ja toisinaan parhaaviakin vastustajianne *Pioneer*-lehdessä, koska omistajat kieltävät jo okkultismi-sanan mainitsemisen. Se ei olekaan ihme, sillä he ovat kristittyjä. Olkaamme armeliaita ja toivokaamme, että he saavat palkkansa: kuolevat ja tulevat valon ja totuuden enkeleiksi – kristittyjen taivaan siivekkäiksi köyhiksi.

Ellette saa kokoon väkeä ja järjestäydy tavalla tai toisella, en todellakaan usko voivani antaa teille suurtakaan apua. Rakas ystävä, minullakin on ”omistajani”. Syistä, joista he itse parhaiten ovat selvillä, he ovat kieltäneet opettamasta yksittäisiä henkilöitä. Tulen olemaan kanssanne kirjeenvaihdossa ja aika ajoittain antamaan teille todistuksia olemassaolostani ja läsnäolostani. Mutta opettaminen ja ohjaaminen – se on aivan toinen kysymys. Tästä syystä istuntojen pitäminen vaimonne kanssa on enemmän kuin hyödytöntä. Teidän magnetisminne on liian samanlaista – ette saavuta mitään.

Käännän englanniksi kirjoitukseni ja lähetän sen teille niin pian kuin voin. Aikomuksenne olla kirjeenvaihdossa ystävienne ja toverienne kanssa on seuraavaksi paras asia, johon ryhtyä. Mutta älkää unohtako kirjoittaa lordi Lindsaylle.

[s.53] Sanotte minun olevan hiukan ”liian ankara” Humea kohtaan. Olenko minä? Hän on erittäin älykäs ja vieläpä henkevä, sen myönnän. Hän on kuitenkin kauttaaltaan ”Sir Oracle”. Ehkä juuri tuo ylenpalttisen terävä äly pyrkii ilmenemään jokaisesta mahdollisesta raosta eikä koskaan päästä hukkaan yhtäkään tilaisuutta keventääkseen ajatuksia pursuavia, täpötäyksiä aivoja. Koska hänen jokapäiväinen elämänsä on liian hiljaista ja ”Moggy” ja Davison liian laihaa peltoa kylvettäväksi, hänen älynsä murtaa padon ja iskee kiinni jokaiseen kuviteltuun asiaan, jokaiseen hänen mielikuvituksensa keksimään mahdolliseen, vaikkakin epätodennäköiseen seikkaan tulkitaikseen sen sitten arveluun perustuvalla tavalla. En myöskään ihmettele, vaikka tuollainen hänen kaltaisensa taitava älymosaiikin tekijä löytäessään äkkiä sellaisen runsaan kivilouhimon ja arvokkaan värivaraston kuin meidän veljeskuntamme ja T. S. ovat, käyttäisi niistä saamiaan aineksia kasvojemme tuhrimiseksi. Hän asettaa meidät peilin eteen. Se heijastaa meidät sellaisina kuin hänen hedelmällinen mielikuvituksensa on meidät luonut ja sanoo: ”Katsokaa nyt, te homehtuneen menneisyyden homeiset jäännökset, katsokaa minkälaisia te *todella* olette.” Ystävämme Mr. Hume on hyvin, hyvin kelpo mies, mutta häntä on mahdoton muovailta *adeptiksi*.

Todellista tarkoitustamme A. I. Osaston perustamisen suhteen hän näyttää ymmärtävän yhtä vähän ja vielä paljon vähemmän kuin te. Okkultiset totuudet ja mysteerit muodostavat todellakin ytimen, jonka korkea henkinen merkitys koko maailmalle on samalla kertaa sekä syvä että käytännöllinen. Sitä ei kuitenkaan ole annettu teille vain pieneksi lisäksi tiedemaailman teorioiden ja pohdiskelujen sekavaan joukkoon, vaan siksi, että se tuottaisi käytännön hedelmää ihmiskunnan hyväksi. Sanontoja ”epätieteellinen”, ”mahdoton”, ”hallusinaatio” ja ”petkuttaja” on tähän asti käytetty hyvin löyhällä, huolimattomalla tavalla ikään kuin okkulttisiin ilmiöihin liittyisi joko jotakin mystistä ja luonnotonta tai sitten harkittua vilppiä. Tästä syystä johtajamme ovat päättäneet valaista enemmän näitä asioita vastaanottaville henkilöille ja osoittaa heille, että edellä mainitut ilmennykset ovat yhtä lainalaisia kuin fyysisen maailman yksinkertaisin ilmiö. Viisastelijat sanovat: ”Ihmeitten aika on ohi.” Mutta me väitämme: ”Sitä ei ole koskaan ollutkaan!” Kysymyksessä olevat ilmiöt tulevat välttämättä ja ehdottomasti tekemään valtavan vaikutuksen epäilijöiden ja uskonkiihkoilijoiden maailmassa, koska niiden vertaisia ei ole nähty eikä vastaavuuksia tavattu maailmanhistoriassa. Niiden *on* osoitettava sekä hävittävä että rakentava – *hävittävä* menneisyyden tuhoisissa virheissä, vanhoissa uskontunnustuksissa ja taikauskoissa, jotka tukehduttavat myrkyllisessä syleilyssään kuin meksikolainen rikkaruoho lähes koko ihmiskunnan; mutta *rakentava* ihmiskunnan todellisen käytännön veljeyden uusissa yrityksissä, missä kaikki tulevat luonnossa työskentelemään ihmiskunnan hyväksi korkeampien *planeettahenkien* – ainoiden ”henkien” joihin me uskomme – *kanssa ja välityksellä*. Ihmeelliset alkuaineet, joita ei ole ennen käsitetty ja joista ei ole edes uneksittu, alkavat vähitellen ilmentää [s.54] itseään yhä kasvavalla voimalla ja paljastavat vihdoin mystisen voimansa salaisuudet.

Platon oli oikeassa:¹ *aatteet* hallitsevat maailmaa; ja kun ihmiset ottavat vastaan *uus*ia aatteita hyljäten vanhat ja kuluneet, maailma edistyy; niistä kehkeytyy valtavia vallankumouksia; uskontomuodot ja jopa mahtitekijät murskautuvat eteenpäin kulkevien aatteiden vastustamattomasta voimasta. Tuon ajan koittaessa niiden vaikutusta on yhtä vaikea vastustaa kuin virtaavaa luodevetttä. Mutta kaikki tämä tapahtuu asteittain, ja ennen sitä meidän on täytettävä eräs velvollisuus. Meidän on poistettava mahdollisimman perusteellisesti hurskaitten esi-isiemme jälkeensä jättämä kuona. Uudet aatteet on istutettava puhtaaseen maaperään, sillä ne koskevat kaikkein tärkeimpiä asioita. Emme tutki aineellisia ilmiöitä, vaan universaalisia aatteita, sillä ymmärtääksemme edellisiä meidän on

1 Mestarin alkuperäisestä kirjeestä on tästä kohtaa jätetty pois osia; ks. s. 428–429. – Toim.

ensin ymmärrettävä jälkimmäisiä. Ne käsittelevät ihmisen todellista asemaa maailmankaikkeudessa suhteessa hänen entisiin ja tuleviin syntyimiinsä; hänen alkuperäänsä ja lopullista kohtaloaan; kuolevaisen suhdetta kuolemattomaan; ajallisen suhdetta ikuiseen; äärellisen suhdetta äärettömään. Ne käsittelevät aatteita, jotka ovat laajempia, suurempia ja selvempiä, koska ne perustuvat muuttumattoman lain universaaliseen valtaan, lain, joka on muuttamaton ja muuttumaton, koska se käsittää vain IKUISEN NYKYHETKEN. Vihkimättömät kuolevaiset ajattelevat sitä vastoin menneisyyttä ja tulevaisuutta suhteessa rajalliseen olemassaoloonsa tällä aineellisella likatahralla. Näitä kysymyksiä tutkimme ja monet ovat jo löytäneet ratkaisun.

Teidän on nyt valittava, mitä haluatte: korkeinta filosofiaa vai pelkkää okkultisten voimien esittämistä. Tämä ei tietenkään ole läheskään viimeinen välillämme lausuttu sana – teille jää aikaa päätöksen tekoon. *Johtajat* tahtovat, että perustettaisiin ”ihmiskunnan veljeys”, todellinen yleismaailmallinen veljeskunta, liitto, joka tekisi itsensä tunnetuksi kautta maailman ja joka kiinnittäisi kehittyneimpien ihmisten huomion. Lähetän teille laatimani kirjoituksen. Tahdotteko tulla työtoveriksi ja odottaa kärsivällisesti pienempiä ilmiöitä? Luulen aavistavani vastauksenne. Koska teissä palaa (vaikkakin himmeästi) henkisen valon pyhä lampu, teillä on toivoa – ja minulla myös. Niin, alkakaa etsiä alkuasukkaita, ellette löydä englantilaisia. Mutta luuletteko, että vainoamisen henki ja valta on lakannut tällä valistuneella aikakaudellamme? Aika sen näyttää. Sillä välin, kun nyt olen *ihminen*, minun on levättävä.

En ole nukkunut yli 60 tuntiin.

Aina uskollinen ystävänne
KOOT' HOOMI

[s.55]

Kirje n:o 13

(VMK-VII)(7)

Mme B:n Bombaysta lähettämän kirjeen liitteenä. Saatu tammikuun 30 pnä 1881.

Teissä *ei* ole syytä koko asiaan. Olen pahoillani, jos luulette minun syyttävän teitä jostakin. Voisitte päinvastoin tuntea, että teidän on syytettävä *minua*, koska herätin teissä toiveita oikeutuksesta. Jos olisin ollut vähemmän optimistinen, ette tekään olisi ollut niin toiveikas odotuksissanne. Minusta tuntuu todella, että olen tehnyt teille vääryyttä. Onnellisia, kolmasti onnellisia ovat ne, jotka eivät ole koskaan suostuneet käymään lumipeitteisten vuorten takana olevassa maailmassa;

joiden fyysiset silmät eivät ole päiväksiäkään kadottaneet näkyvistään lakkaamatonta vuorijonoa ja ikuisen lumen katkeamatonta ääriiviivaa! Totisesti, totisesti he ovat löytäneet *Ultima Thulen* ja elävät siellä...

Miksi sanotte olevanne olosuhteiden uhri, kun mikään ei ole todella muuttunut ja kun suurin osa, ellei kaikki, riippuu tulevasta kehityksestä? Teitä ei pyydetty eikä vaadittu tekemään täydellistä muutosta elämäntavoissanne, mutta toisaalta teitä varoitettiin odottamasta liian paljon, kuten nyt teette. Jos olisitte lukeut rivien välistä, teidän olisi pitänyt huomata, että minulle on jätetty hyvin vähän liikkuma-alaa toimiakseni *oman* mieleni mukaan. Mutta älkää lannistuko, kaikki riippuu ajasta. Maailma ei kehittynyt kahden kuukierroksen aikana, hyvä ystäväni. Jos olisitte tullut luokseni 17-vuotiaana, ennen kuin maailma oli ennättänyt laskea raskaan kätensä hartioillenne, tehtävänne olisi ollut kaksikymmentä kertaa helpompi. Ja nyt meidän on otettava teidät ja teidän katseltava itseänne sellaisena kuin *olette*, eikä sinä ihanteellisena ihmiskuvana, jonka tunneperäinen kuvittelumme aina heijastaa edessämme olevaan peiliin. Olkaa kärsivällinen, ystävä ja veli. Toistan vielä – olkaa *auttava työtoverimme*, mutta omassa piirissäanne ja oman kypsimmän arvostelunne mukaan.

Koska kunnianarvoisa Khobilgan on viisaan ennakkonäkemyksensä perusteella sanonut, ettei minulla ollut mitään oikeutta rohkaista teitä astumaan tielle, jossa saisitte vierittää kiveä kuin Sisyfos, ehkä aikaisempien ja hyvin pyhien velvollisuuksienne pidättämänä – meidän on siis odotettava. Tiedän, että vaikuttimenne ovat aidot ja vakavat ja että teissä on tapahtunut todellinen ja oikeansuuntainen muutos, vaikkette itse huomaakaan tätä muutosta. Niin, johtajat tietävät sen myöskin. Mutta, he sanovat, vaikuttimet ovat höyryä, joka on yhtä heikentyntä kuin atmosfäärin kosteus. Ja kuten tämä kehittää dynaamista energiaansa ihmisen käytettäväksi ainoastaan koottuna ja höyryksi tai hydrayliseksi voimaksi muunnettuna, hyvien vaikuttimienkin käytännöllinen arvo näkyy parhaiten niiden muodostuttua teoiksi... ”Niin, odottakaamme ja katsokaamme”, he sanovat.

Nyt olen kertonut teille niin paljon kuin suinkin olen saanut kertoa. Olette jo useammin kuin kerran auttanut Seuraa, kun ette itse ollut siitä vielä edes [s.56] kiinnostunut ja nämä teot ovat muistikirjoissa. Niin, ne ovat teidän tekeminänne vieläkin ansiokkaampia kuin muiden, ottaen huomioon hyvin perustellut mielipiteenne tästä järjestöraukasta tällä hetkellä. Olette sillä voittanut ystävän, erään, joka on minua paljon korkeampi ja parempi, erään, joka auttaa minua tulevaisuudessa puolustamaan teidän asiaanne. Hän kykenee siihen paljon paremmin kuin minä, sillä hän kuuluu ”ulkomaalaiseen osastoon”.

Luulen esittäneeni teille suuntaviivat, joiden mukaan haluaisimme, jos mahdollista, saada perustetuksi Anglo-Intialaisen Osaston. Yksityiskohdat jäävät teidän harkintanne varaan – jos olette edelleenkin halukas auttamaan minua.

Jos teillä on jotain sanottavaa tai kysyttävää, teidän on parasta kirjoittaa minulle. Vastaan aina kirjeisiinne. Mutta älkää pyytäkö vähään aikaan ilmiöitä, koska tuollaiset turhanpäiväiset ilmennykset ovat juuri tällä hetkellä esteenä tiellenne.

Teidän aina uskollinen

K. H.

Kirje n:o 14A

(VMK-CXLIIA)(142A) Saatu ennen 20.2.1881

TEOSOFINEN SEURA

Viitaten Seuran sääntöihin ja organisaatioon pyydän saada tehdä seuraavat ehdotukset. Esitykset, joita tulen tekemään, ovat mielestäni hyvin tärkeitä, koska olen keskustellut niistä usean alkuasukkaan kanssa ja luulen tuntevani hindulaisen luonteen paremmin kuin yleensä vierasmaalaiselle on mahdollista.

Yleinen käsitys näkyy olevan se, että Seura on uskonnollinen laisko. Luulen tämän käsityksen saaneen alkunsa siitä yleisestä uskosta, että koko Seura on omistettu okkultismin tutkimiselle. Sikäli kuin voin arvostella, ei tämä pidä paikkaansa. Jos niin on, olisi paras tehdä koko Seura salaiseksi ja sulkea sen ovet kaikilta, paitsi niiltä harvoilta, jotka ovat päättäneet uhrata koko elämänsä okkultismin tutkimiseen. Jos taas niin ei ole, vaan Seura perustuu yleisen veljeyden laajalle humanitaariselle periaatteelle, niin tulkoon okkultismi, yksi sen monista haaroista, kokonaan salaiseksi tutkimukseksi. Ammoisista ajoista saakka tätä pyhää tietoa on suojeltu ulkopuolisilta hyvin huolellisesti, ja koska jotkut meistä ovat olleet kyllin onnellisia päästäkseen kosketuksiin eräiden tämän arvokkaan aarteiden suojelijoiden kanssa, onko oikein, että käytämme hyväksimme heidän hyvyttään ja teemme julkisiksi ne salaisuudet, joita he ovat pitäneet pyhempinä kuin omaa elämäänsä? Maailma ei ole vielä valmis kuulemaan totuutta näistä asioista. Asettamalla nämä tosiasiat valmistamattoman yleisön eteen teemme vain naurunalaisiksi ne, jotka ovat olleet meitä kohtaan ystävällisiä ja hyväksyneet meidät kanssaan yhteistyöhön ihmiskunnan hyväksi. Puhuessamme liian paljon [s.57] tästä asiasta olemme saaneet yleisön jossakin määrin karsastamaan meitä. Olemme tietämättämme menneet jopa niin pitkälle, että olemme antaneet yleisön luulla Seuramme olevan yksinomaan adeptien johdon alaisena, vaikka itse asiassa koko johto on perustajien käsissä, ja opettajamme antavat meille neuvoja ainoastaan harvoissa hyvin tärkeissä poikkeustapauksissa. Yleisö huomasi käsittäneensä asiat väärin, koska Seuran hoidossa on silloin tällöin sattunut virheitä – joista useat olisi voitu aivan hyvin välttää käyttämällä tervettä järkeä. Siksi yleisö on tullut siihen johtopäätökseen, että

- 1) Joko adeptteja ei ole ollenkaan olemassa; tai
- 2) Jos heitä on, heillä ei ole mitään yhteyttä Seuran kanssa, ja siksi me olemme kunniantomia petkuttajia; tai

3) Jos heillä on tekemistä Seuran kanssa, heidän on oltava aivan alhaista luokkaa, koska heidän johdossaan on sattunut sellaisia virheitä.

Lukuun ottamatta niitä harvoja, jaloja poikkeuksia, jotka luottivat meihin, meidän alkuasukasjäsenemme tulivat yhteen näistä kolmesta johtopäätöksestä. Siitä syystä mielestäni on tärkeää ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin näiden epäilysten poistamiseksi. Tähän näen vain kaksi vaihtoehtoa:

1) Joko koko Seuran tulisi antautua okkultismiin tutkimiseen, missä tapaukses-
sa sen tulisi olla yhtä salainen kuin Muurari- tai Rosencreutzilaisloosi, tai

2) kenenkään ei pitäisi tietää mitään okkultismista lukuun ottamatta niitä har-
voja, jotka ehkä käytöksensä kautta ovat osoittaneet päätöksensä uhrautua sen
tutkimiseen. Koska ”Veljemme” ovat ehdottomasti kieltäneet edellisen vaih-
toehdon epäviisaana, jää jäljelle toinen vaihtoehto.

Yksi tärkeä kysymys on jäsenten hyväksyminen. Tähän asti jokainen pyrkijä,
joka saattoi hankkia kaksi suosittelijaa, pääsi Seuraan ilman, että otettiin tarkem-
paa selvää hänen liittymisensä vaikuttamista. Tällä oli kaksi pahaa seurausta.
Ihmiset ajattelivat tai olivat luulevinaan, että otimme vastaan jäseniä ainoastaan
sisäänkirjoitusmaksujen takia, joista muka elimme. Monet liittyivät vain uteliaisuu-
desta, koska he luulivat saavansa nähdä ilmiöitä maksamalla kymmenen rupian
sisäänkirjoitusmaksun. Ja kun he pettyivät tässä, he kääntyivät meitä vastaan ja
alkoivat halventaa ASIAA, jonka hyväksi olemme työskennelleet ja jolle olemme
uhranneet elämämme. Tämän pahan poistamiseksi olisi paras sulkea Seurasta
tällaiset jäsenet. Silloin nousee luonnollisesti kysymys, kuinka tämä käy päinsä,
koska sääntömme ovat niin vapaamieliset, että sallivat pääsyn jokaiselle? Mutta
samalla sääntömme määräävät kymmenen rupian sisäänkirjoitusmaksun. Tämä
on liian alhainen pitääkseen ulkopuolella uteliaats etsijät, jotka työdytyksen toivos-
sa arvelevat voivansa vaarantaa tuon vähäisen summan. Maksua olisi siitä syystä
korotettava niin paljon, että vain todella vakavissaan olevat ihmiset liittyisivät.
Tarvitsemme periaatteen ja vakavien pyrkimysten ihmisiä. Yksi sellainen ihminen
voi tehdä puolestamme enemmän kuin sadat ilmiöiden etsijät. Mielestäni maksu
olisi korotettava 200 tai 300 rupiaksi. Voidaan väittää, että tämän kautta **[s.58]**
suljettaisiin Seurasta todella hyviä ihmisiä, jotka ovat vakavia ja vilpittömiä, mutta
eivät kykene maksamaan. Mutta arvelen, että on parempi vaarantaa yhden hyvän
ihmisen poisjääminen tyhjäntoimittajien joukosta, joista yksi voi tehdä tyhjäksi
kaikkien muiden työn. Tämä mahdollisuus voidaan kuitenkin välttää. Samoin kuin
nyt hyväksymme vapaajäseniksi henkilöitä, jotka osoittautuvat erityisen ansiok-
kaiksi, voisimme tehdä samoin ehdotetun muutoksen tapahduttua.

DÅMODAR K. MÅVALANKAR, T.S.J.

Jätetään kunnioittavasti Mr. Sinnetin harkittavaksi Veli Koot Hoomin suoranaisen käskyn mukaisesti.

DÂMODAR K. MÂVALANKAR

Maksukysymystä lukuun ottamatta – joka on liioiteltu – hänen mielipiteensä ovat aivan oikeita. Ne vastaavat alkuasukkaiden vaikutelmia. Toivon, hyvä ystäväni, että lisäätte pykälän, joka näyttää Seuran oikeassa valossaan. Kuunnelkaa *sisäistä ääntänne* ja auttakaa minua vielä kerran.

Teidän uskollinen
K. H.

Saatu Mme B:n kautta. Helmikuun 20 p:n tienoilla 1881.

Rakas ystäväni, olette varmasti oikealla tiellä; työn ja toiminnan, ei vain sanojen, tiellä. Eläkää kauan ja jatkakaa!.. Toivon, ettette pidä tätä kehotuksena hurskaste-luun¹ – hauska sanamuoto, joka saa minut nauramaan. Mutta te astuttekin näyttämölle kuin mikäkin *Kalki Avatar* haihduttamaan ”Kali yugan” varjoja, hajoavan T. S:n mustaa yötä, ja ajamaan tieltänne sen *sääntöjen fata morganan*. Minun on saatava sana *fecit*² merkityksi nimenne jälkeen pääneuvoston luetteloon näkymättömillä, mutta häviämättömillä kirjaimilla, jotta se tulisi jonakin päivänä avamaan salaisen oven khobilganeista ankarimman sydämeen.

Vaikka minulla on melko paljon tekemistä, kuten tavallisesti, minun on keksittävä keino, miten lähetän teille hiukan pitkäveteisen jäähyväiskirjeen ennen kuin lähдете tälle matkalle, jolla voi olla mitä tärkeimmät seuraukset – [s.59] eikä ainoastaan meidän asiallemme... Varmaan ymmärrätte, ettei ole minun syyntä, *etten voi* tavata teitä, vaikka haluaisin? Se ei myöskään riipu teistä, vaan pikemminkin siitä ympäristöstä, missä olette viettänyt elämänne, sekä *erästä arkaluonteisesta tehtävästä, joka on uskottu minulle sen jälkeen, kun opin tuntemaan teidät*. Älkää siis moittiko minua, ellen näyttäydy kosketeltavassa muodossa. Teidän tavoin haluaisin sitä itsekin! Minun ei sallita näyttäytyä Olcottillekaan, joka on kuitenkin työskennellyt hyväksemme viisi vuotta. Kuinka siis saisin näyttäytyä muille, jotka

1 Englanniksi goody-goody. – Suom.

2 Lat., on tehnyt. – Suom.

eivät ole läpikäyneet samaa valmennusta kuin hän. Tämä koskee niin ikään lordi Crawford and Balcarres'ia, joka on erinomainen, mutta maailman pidättämä herrasmies. Hän on luonteeltaan vakava ja jalo, vaikka hiukan liian pidättyväinen. Hän kysyy, mitä toivoa hänellä ehkä on? Minä vastaan – *kaikki toivo*. Sillä hänessä on jotakin, jota on hyvin harvalla, nim. ehtymätön magneettisen fluidumin lähde, josta hän, jos hänellä vain olisi aikaa, voisi ammentaa sitä ryöppynä, eikä hän tarvitsisi muuta mestaria kuin itsensä. Hänen omat voimansa suorittaisivat työn ja hänen oma suuri kokemuksensa olisi varma opas. Mutta hänen tulisi varoa ja välttää *vieraita vaikutuksia*, varsinkin sellaisia, jotka vastustavat IHMISEN jaloa tutkimista täydellisenä Brahmana, mikrokosmoksena, joka on täysin riippumaton ja vapaa ”uuden maailmanjärjestyksen” (mahtipontinen sana!) ”hengiksi” kutsumien näkymättömien välittäjien avusta ja valvonnasta. Armollinen lordi ymmärtää tarkoitukseni enemmittä selityksittä. Hän saa mielellään lukea tämän, jos hän haluaa ja jos tuntemattoman hindun mielipiteet kiinnostavat häntä. Jos hän olisi ollut köyhä, hänestä olisi voinut tulla englantilainen Dupotet, jolla olisi lisäksi mahdollisuudet suuriin eksaktin tieteen saavutuksiin. Mutta, voi, psykologia on hävinnyt aatelistarvon kustannuksella...

Ei ole vielä kuitenkaan liian myöhäistä. Katsokaahan, vaikka hän hallitsee magneettisen tieteen ja hänen voimakas ajatuskoneistonsa on syventynyt tutkimaan eksaktisten tieteiden jaloimpia haaroja, ei hänenkään ole onnistunut nostaa muuta kuin pieni nurkka mysteerioiden verhosta. Voi, tuota pyörivää, upeaa, loistavaa maailmaa, täynnä kyltymätöntä kunnianhimoa, missä perhe ja valtio paloitelevat ihmisen jalomman luonnon kuin kaksi tiikeriä raadon ja jättävät hänet kokonaan vaille toivoa tai valoa! Kuinka monta uutta jäsentä saisimmekaan sieltä, ellei vaadittaisi mitään uhria! Lordin teille osoittama kirje huokuu säälin värittämää vakavuutta. Miehellä on hyvä sydän ja piilevänä mahdollisuus olla paljon parempi ja onnellisempi. Ellei hänen arpansa olisi langennut näin, vaan hänen älynlahjansa olisivat tulleet suunnatuiksi sielunviljelykseen, hän olisi saavuttanut enemmän kuin mitä hän olisi voinut uneksiakaan. Sellaisista aineksista muovailtiin adeptit arjalaisen rodun loistoaikana. Mutta en voi nyt puhua tästä sen enempää. Pyydän lordilta anteeksi, jos säälin synnyttämässä katkeruudessani tulin ylittäneeksi sopivaisuuden rajat esittäessäni tämän liian vapaan ”psykometrinen luonnekuvauksen”, [s.60] kuten amerikkalaiset meediat sanoisivat... ”täysi mitta ehkäisee vain liikamäärän”, mutta – en uskalla mennä pidemmälle. Voi, liian positiivinen, mutta kuitenkin kärsimätön ystäväni, kunpa teilläkin olisi *tuollaisia* pilleviä kykyjä!

”Välitön yhteys” kanssani, mistä puhuite jälkikirjoituksessanne, ja ”se äärettömän suuri etu”, mikä koituisi siitä ”kirjalle, jos se vain voitaisiin sallia”, myönnettäisiin heti, jos asia riippuisi vain minusta. Vaikka yleensä ei ole järkevää

toistaa itseään, tahtoisin kuitenkin mielelläni saada teidät tajuamaan, kuinka epäkäytännöllinen tuollainen järjestely tällä hetkellä olisi, vaikka johtajamme siihen suostuisivatkin. Siksi kertaan lyhyesti aikaisemmin esittämäni periaatteet.

Voisimme jättää tarkastelematta kysymyksen kaikkein tärkeimmän puolen, asian, johon epäröitte ehkä uskoa, nimittäin, että tuo kielto tarkoittaa yhtä paljon *teidän omaa pelastustanne* (maallisten, aineellisten syittenne kannalta), kuin minun välttämätöntä alistumistani kautta aikojen kunnioitettuihin *sääntöihimme*. Taaskin minun täytynee viitata Olcottiin (joka varmaan olisi ollut vähemmän innokas ja harras, mutta sen sijaan harkitumpi, ellei hänen olisi sallittu olla yhteydessä kanssamme kasvoista kasvoihin, ilman välittäjää) ja hänen tähänastiseen kohtaloonsa. Mutta pidätte epäilemättä vertailua ontuvana. Olcott, sanotte ehkä, on kiihkoilija, itsepäinen, järjetön mystikko, joka syöksyy sokeana ja sokaistuna eteenpäin ja kieltäytyy käyttämästä omia silmiään. Te olette sen sijaan järkevä ja asiallinen maailmanmies, kylmästi harkitsevan sukupolvenne jälkeläinen, joka pitää mielikuvitusta ohjaksissaan ja hallitsee innostuksensa sanoilla: ”Tähän asti saa mennä, vaan ei pitemmälle”. . . Olette ehkä oikeassa – ehkä ette. ”Lamakaan ei tiedä, miltä kohden *ber-chhen* häntä haavoittaa, ennen kuin hän pukee sen ylleen”, sanoo tiibetiläinen sananparsi.

Antaa asian kuitenkin olla, sillä minun on nyt kerrottava teille, että ainoat mahdollisuudet ”välittömään yhteyteen” olisivat seuraavat: 1) Tapaisimme toisemme kumpikin *fyysisissä* ruumiissamme. Jos minä olen siellä, missä olen ja te taas omalla tahollanne, siinä olisi aineellinen este *minulle*. 2) Tapaisimme toisemme kumpikin astraalimuodossamme – jolloin teidän olisi pakko ”mennä ulos” ruumiistanne, niin kuin minunkin pitäisi jättää oma ruumiini. Tässä tapauksessa olisi henkinen este *teidän puolellanne*. 3) Saisin teidät kuulemaan ääneni, joko itsessänne tai lähellänne, kuten ”vanha rouva” kuulee. Tämä olisi mahdollista jommalla kummalla seuraavalla tavalla: a) Johtajieni tulisi suostua siihen, että saisin järjestää vaadittavat olosuhteet, mutta sitä he eivät tällä hetkellä tee; b) teidän pitäisi kuulla ääneni, so. *luonnollinen ääneni* ilman, että minun tarvitsisi käyttää psykofysiologista *tamashaa* (tätä tapaa käytämme usein omassa keskuudessamme). Mutta tähän vaaditaan, ei ainoastaan, että *henkiset* aistit ovat harvinaisen suuressa määrin avautuneet, vaan myös, että ihminen on saanut haltuunsa suuren salaisuuden, jota tiede ei vielä ole keksinyt ja joka poistaa niin sanoaksemme kaikki etäisyyden piilevät esteet. Sen avulla voidaan toistaiseksi neutralisoida ilman välittävien osasten luonnolliset esteet ja pakottaa ääniaallot iskemään korvaan heijastuvina ääninä [s.61] tai kaikuina. Viimeksi mainittua asiaa tunnetaan toistaiseksi vain sen verran, että se riittää pitämään väitettäni epätieteellisenä järejättömyytinä.

Luonnontieteilijänne ovat perehtyneet akustiikkaan vasta sen verran, että he ovat hankkineet pätevää (?) tietoa soinnikkaiden kappaleiden väreilystä ja äänen kaikumisesta putkien kautta. Siksipä he kysyisivät ivallisesti: ”Missä ovat nuo äärettömyyksiin asti johtavat, kaikuvat kappaleenne, jotka kykenisivät kuljetta-
maan äänien väreilyt avaruuden kautta?” Vastaamme, että vaikka putkemme ovat-
kin näkymättömiä, ne ovat kuitenkin häviämättömiä ja paljon täydellisempiä kuin
nykyajan luonnontieteilijöitten rakentamat laitteet. He ovat laskeneet mekaanisen
voiman siirtonopeudeksi 1.100 jalkaa sekunnissa, ei sen suuremmaksi, ellen erehdy.
Mutta eikö saattaisi olla ihmisiä, jotka olisivat keksineet täydellisemmän ja
nopeamman siirtomuodon, ihmisiä, jotka mahdollisesti tietäisivät enemmän ilman
(*akashan*) okkulttisista voimista ja jotka kykenisivät *lisäksi* arvoтелеmaan ääniä
kehittyneemmällä tavalla. Mutta puhumme tästä myöhemmin.

On olemassa vielä vaikeampi este, tällä hetkellä lähes voittamaton este, minkä
vuoksi minäkään en voi tehdä sen enempää kuin olla kanssanne kirjeenvaihdossa,
mikä on niin yksinkertainen asia, että siihen kykenee jokainen kuolevainen. Mi-
nun on nimittäin aivan mahdotonta saada teidät ymmärtämään tarkoitustani jo
silloin kun selitän fyysisiä ilmiöitä, puhumattakaan henkisistä järkeilyistä. En
puhu tästä ensimmäistä kertaa. On kuin lapsi pyytäisi minua opettamaan itselleen
Euklideen korkeimpia probleemoja ennen kuin hän on alkanut tutkia edes aritme-
tiikan perussääntöjä. Ihminen oppii ymmärtämään meitä ainoastaan, jos hän alkaa
tutkia salaista tietoa alkeista ja perusteista asti. Ainoastaan täten, eikä muuten,
tämä tieto voi voimistaa ja selvittää myötätunnon salaperäisiä siteitä älykkäiden
ihmisten – itsensä kosmisen sielun ja universaalisen sielun ajallisesti eristettyjen
katkelmien – välillä ja saattaa heidät täydelliseen vuorovaikutukseen keskenään.
Vasta kun tämä vuorovaikutus on aikaansaatu, voivat nämä heränneet myötä-
tunnon tunteet todella yhdistää IHMISEN siihen, mitä paremmin ajatustani il-
maisevan, tieteellisen eurooppalaisen sanan puutteessa olen pakotettu kuvaamaan
siksi energeettiseksi ketjuksi, joka yhdistää aineellisen ja aineettoman kosmoksen,
menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden sekä elvyttää hänen havaintoky-
kyään kyllin paljon, jotta hän oppisi käsittämään, ei ainoastaan aineellisia, vaan
myös henkisiä asioita.

Minua suututtaa näiden kolmen sanan – menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus
– käyttäminen! Subjekttiivisen kokonaisuuden objektiivisten vaiheiden kurjina
käsitteinä ne sopivat yhtä huonosti kuvaamaan tarkoitustani kuin kirves hienoon
veistotyöhön. Oi, pettynyt ystäväruukkani, kunpa olisitte jo niin edistynyt
TIELLÄ, etteivät aineen tilat estäisi tätä yksinkertaista ajatustemme siirtoa ja ettei
teidän ja meidän ajatustemme yhteyttä ehkäisisi aineen joustavuuden puute! Vali-
tettavasti länsimaalaisten mieli, niin hyvin perinnöllinen kuin itse hankittu, on
hyvin karkea. Ja nykyaikaista ajattelua [s.62] kuvaavat ilmaisut ovat kehittyneet

aineellisuuden suuntaan siinä määrin, että länsimaalaisten on nykyisin miltei mahdotonta ymmärtää ja meidän ilmaista heidän kielellään mitään tuosta okkulttisen kosmoksen herkästä ja kaikesta päättäen ihanteellisesta koneistosta. Jotkut eurooppalaiset voivat vähäisessä määrin hankkia tuon kyvyn harjoittelun ja mie-tiskelyn avulla, mutta siinä kaikki. Tämä rajoitus on myös estänyt sen, etteivät teosofiset totuudet ole saavuttaneet laajempaa suosiota länsimaalaisten kansojen keskuudessa. Se on myös saanut länsimaalaiset filosofit hylkäämään teosofisen tutkimuksen hyödyttömänä ja mielikuvituksellisena.

Kuinka saattaisin opettaa teitä lukemaan ja kirjoittamaan tai edes ymmärtämään kieltä, jolle ei vielä ole keksitty teille *käsitettävää* kirjaimistoa ja teille *kuultavia* sanoja! Kuinka voitaisiin selittää nykyaikaisia sähköopin ilmiöitä – sanokaamme – Ptolemaioksen aikaiselle kreikkalaiselle filosofille, jos hän äkkiä palaisi maan päälle? Olisihan hänen ja meidän aikamme välillä avoin kuilu keksintöjen alalla. Eivätkö jo tekniset ammattisanat olisi hänelle käsittämätöntä sian-saksaa, merkityksettömien äänien abrakadabraa ja itse koneet ja laitteet pelkkiä ”ihmeellisiä” luonnottomuuksia? Ja kuvitelkaa esimerkiksi, että koettaisin selittää teille ns. ”näkyvän spektrin” *takana* olevia värisäteiden vivahduksia, jotka ovat näkymättömiä kaikille, paitsi joillekin harvoille meidänkin joukossamme; koettaisin selittää, miten voimme kiinnittää avaruuteen jokaisen niin sanotun subjektiivisen tai *satunnaisen* värin, ja vielä *kaksivärisen kappaleen minkä tahansa muun annetun värin komplementtivärin* (puhuakseni matemaattisesti), joka väite jo tuntuu järjettömältä. Luulisitteko voivanne ymmärtää niiden optista vaikutusta tai edes minun tarkoitustani? Ja koska te ette näe näitä säteitä ettekä voi tuntea niitä, eikä tieteelläkään ole vielä niille mitään nimeä, jos nyt sanoisin: ”Hyvä ystäväni Sinnett, olkaa hyvä ja koettakaa liikkumatta kirjoituspöytäanne äärestä hakea ja luoda silmienne eteen koko aurinkoprisma hajoitettuna neljäntoista prisman väriin (joista seitsemän on komplementtiväriä), sillä vain näin saadun okkulttisen valon avulla voitte nähdä minut matkan päästä, kuten minä näen teidät”,... mitä silloin vastaisitte? Mitä teillä yleensä olisi tähän sanottavaa? Etteköhän vastaisi rauhallisella, kohteliaalla tavallanne, että koska ei ole koskaan ollut enemmän kuin seitsemän (nyt kolme) primääristä väriä ja ettei niitä ole voitu hajottaa min-käänlaisen fysikaalisen menetelmän avulla useammaksi kuin seitsemäksi prisman vivahdukseksi, tästä syystä on siis pyyntöni ”epätieteellinen” ja ”järjetön”. Lisäisitte vielä, että koska tuo kehotukseni etsiä kuviteltu solaarinen ”komplementti” osoittaisi luonnontieteen tuntemuksenne halveksimista, minun olisi parasta lähteä Tiibetiin etsimään tuota myyttistä ”kaksiväristä” ja solaarista ”paria”. Nykyajan tiede ei ole tähän mennessä kyennyt laatimaan mitään teoriaa niinkään yksinkertaisesta ilmiöstä kuin kaikkien tällaisten kaksiväristen kappaleiden väreistä. Ja kuitenkin on eittämätön tosiasia, että *nämä* värit ovat aivan objektiivisia!

Näette siis, kuinka ylipääsemättömiä vaikeuksia on teidän asemassanne [s.63] olevan henkilön kohdattavana, ei ainoastaan *absoluuttisen*, vaan aivan alkeellisenkin okkulttisen tiedon saavuttamiseksi. Kuinka voisitte saada niitä puoliälyllisiä voimia, jotka ovat yhteydessä kanssamme, ei puhutun sanan, vaan värien ja sointujen avulla keskinäisessä väreilyvuorovaikutuksessa ymmärtämään – itse asiassa *tottelemaan* teitä? Tämänasteisten älyllisten olentojen rakenteessa ovat päätekipöinä ääni, valo ja väri, mutta eihän teillä ole edes aavistusta näiden olentojen olemassaolosta, eikä *teidän sallita* uskoa niihin. Ateistit ja kristityt, materialistit ja spiritualistit esittävät kaikki omat väitteensä tällaisia käsityksiä vastaan ja ennen kaikkea tiede asettuu vastustamaan tätä ”alentavaa taikauskoa”!

Niinpä, koska *he* eivät pääse yhdellä ainoalla hyppäyksellä rajavallien yli ikuisuuden huipuille; koska *me* emme voi saada Keski-Afrikan villi-ihmisiä ilman muuta ymmärtämään Newtonin *Principia*-teosta tai Herbert Spencerin ”Sosiologiaa”; tai emme saa oppimatonta lasta kirjoittamaan uutta Iliadia vanhalla akhaialaisella kreikankielellä; tai tavallista taidemaalaria kuvaamaan Saturnuksen maisemia tai luonnostamaan Arcturuksen asukkaita – *kaiken tämän vuoksi jopa meidän olemassaolommekin kielletään!* Niin, tästä syystä pidetään niitä, jotka uskovat meihin, pettureina ja hulluina ja sitä tiedettä, joka johtaa korkeimman tiedon korkeimpaan päämäärään, elämän- ja viisauden puun hedelmien maistamiseen, villinä mielikuituksen lentona.

Pyydän hartaasti, ettette pitäisi edellä olevaa henkilökohtaisena tunteenpurkauksena. Aikani on kallisarvoista enkä saisi tuhlaata sitä. Vielä vähemmän pitäisi teidän nähdä se yrityksenä saada teidät inhoamaan tai epäilemään sitä jaloa työtä, jonka olette juuri aloittanut. En ole tarkoittanut mitään sellaista. Kuunnelkaa nyt, mitä sanon: – *vera pro gratis* – VAROITAN teitä. En sano enempää, muistutan teitä vain siitä, että tämä rohkeasti aloittamanne tehtävä, tämä *missio in partibus infidelium* on ehkä kaikista tehtävistä epäkiitollisin. Mutta jos uskotte ystävyyteeni, jos annatte arvoa sellaisen henkilön *kunniasanalle*, henkilön, joka ei koskaan – ei koskaan koko elämänsä aikana ole tahrannut huuliaan valheella, niin älkää unohtako, mitä kirjoitin teille (katsokaa viimeistä kirjettäni) *niistä, jotka antautuvat tutkimaan okkultismia*. Heidän ”täytyy joko saavuttaa päämäärä tai joutua perikatoon”. Sille, joka kerran todella on astunut suuren tiedon tielle, epäileminen on mielenterveytensä uhmaamista; kuolleeseen kohtaan tuleminen on lankeamista; ponnistuksista luopuminen on taaksepäin astumista, kuiluun syöksymistä. Älkää pelätkö, – jos olette vilpittön, ja sitähan te olette – *nyt*. Oletteko yhtä varma itsestänne *tulevaisuuteen* nähden?

Luulen, että nyt on sopiva hetki kääntyä vähemmän yliluonnollisiin ja sellaisiin asioihin, joita sanoisitte vähemmän hämäräksi ja enemmän maalliseksi. Tällä alalla olette epäilemättä enemmän kotonanne. Kokemuksenne, valmentautumisenne,

ällyne, ulkonaista maailmaa koskeva tietonne, lyhyesti sanoen, kaikki tämä on apuna aloittamanne tehtävän suorittamisessa. Sillä ne tekevät teidät äärettömän paljon minua sopivammaksi kirjoittamaan [s.64] Seurallenne mieluisan kirjan. Se kiinnostus, jota osoitan tähän asiaan, hämmästyttää ehkä joitakin henkilöitä, jotka todennäköisesti vastaavat minulle ja työtovereilleni omilla väitteillämme ja huomauttavat ”ylpeilevästä kohottautumisestamme tavallisen ihmisjoukon yläpuolelle” (ystävämme Mr. Humen sanoja) – tavallisen ihmiskunnan mielenkiinnon kohdeiden ja intohimojen yläpuolelle. Meillä ei niin ollen voisi olla minkäänlaista käsitystä jokapäiväisen elämän asioista. Väitän kuitenkin, että tämä kirja kiinnostaa varmasti minua, samoin kuin sen ja sen tulevan tekijän menestys.

Toivon ainakin *teidän* ymmärtävän, ettemme me (tai ainakaan eivät useimmat meistä) suinkaan ole sydämettämiä, moraalisesti kuivettuneita muumioita, jollaisiksi ehkä jotkut kuvittelevat meidät. ”Mejnour” on hyvä omalla paikallaan – ihanteellinen luonne jännittävässä, monessa suhteessa totuudenmukaisessa kertomuksessa. Mutta, uskokaa minua, harvat meistä haluaisivat kuitenkaan näytellä elämässä kuivatetun keto-orvokin osaa runoteoksen lehtien välissä. Me emme ehkä ole aivan ”poikasia” – lainatakseni Olcottin epäkunnioittavaa nimitystä meistä puhuessaan – mutta ei kukaan *meidän* astettamme oleva muistuta myöskään Bulwerin romaanin ankaraa sankaria. Olosuhteittemme meille suomat havainnontekomahdollisuudet antavat varmasti joillekin meistä laajemman, selvemmän ja puolueettoman kokonaiskuvan laajalti levinneenä ihmisystävällisyytenä. Ja vastaukseksi Addisonille voisimme syystä osoittaa, että ”’magian’ tehtävä on inhimillistyttää luonteemme säälin avulla” koko ihmiskuntaa ja kaikkia eläviä olentoja kohtaan sen sijaan, että keskittäisimme ja rajoittaisimme myötätuntomme vain yhtä meitä miellyttävää rotua kohtaan. Harvat meistä (paitsi ne, jotka ovat saavuttaneet Mokshan lopullisen kieltämyksen) voivat kuitenkaan vapautua niin pitkälle maallisten siteittemme vaikutuksista, ettemme tuntisi eri asteissa ihmiskunnan korkeimpia nautintoja, tunteita ja mieltymyksiä. Ennen kuin lopullinen vapautus valtaa kokonaan *Egon*, sen *täytyy* olla tietoinen puhtaista myötätunnon tunteista, jotka korkeiden periaatteiden esteettiset vaikutukset tuovat esiin, ja sen herkimpien äänten tulee vastata *inhimillisten* kiintymysten pyhimpiin ja jaloimpiin kutsuihin. Tämä tapahtuu tietysti sitä vähemmin, mitä nopeammin edistytään täydellistä vapautumista kohti. Vihdoin kaikki inhimilliset ja puhtaasti yksilölliset tunteet – verisiteet, ystävyys, isänmaanrakkaus ja rodulliset mieltymykset – kaikki haihtuvat ja yhtyvät yhdeksi ainoaksi universaaliksi tunteeksi, yhdeksi ainoaksi todelliseksi ja pyhäksi, yhdeksi ainoaksi epäitsekääksi ja ikuiseksi rakkaudeksi – äärettömäksi rakkaudeksi ihmiskuntaa kohtaan *kokonaisuutena*. Ihmiskunta on juuri tuo orpo, perinnötön raukka maan päällä, ystäväni. Jokainen ihminen, joka tuntee epäitsekäitä sysäyksiä itsessään, on velvollinen tekemään jotain, vaikka

kuinka vähän, sen hyväksi. Voi poloista ihmiskuntaa! Se tuo mieleeni vanhan tarinan ruumiin ja sen jäsenten välisestä sodasta: jokainen tämän suuren ”orvon” – isättömän ja äidittömän – jäsen ajattelee vain itseään. Itse ruumis, josta ei kukaan välitä, kärsii ikuisesti, olkoot jäsenet levossa tai eivät. Sen kärsimys ja tuska ei koskaan lakkaa... Ja kuka voi [s.65] moittia sitä – kuten materialistiset filosofit tekevät – että se tässä ainaisessa eristyksessään ja kaikkien hylkäämänä on kehittänyt jumalia, ”joiden puoleen se kääntyy apua huutaakseen, vaikka sitä ei kuullaakaan”. Niinpä

”Koska *ainoastaan* ihminen voi *toistaan* auttaa,
en sallisi *kenenkään* itkeä, jonka vain voisin siitä pelastaa...”

Myönnän kuitenkin, etten minä yksilönä ole kaikista maallisista kiintymyksistä vapaa. Toiset ihmiset vetävät minua yhä puoleensa enemmän kuin toiset, ja ihmisrakkkaus sellaisena kuin suuri suojelijamme – ”maailman vapahtaja – nirvanan ja lain opettaja” sitä julistaa, ei ole kuolettanut minusta yksilöllisiä ystävyudentunteita, rakkautta lähimpiä sukulaisiani kohtaan tai harrasta isänmaanrakkautta siihen maahan, jossa olin viimeksi aineellisesti yksilöityneenä. Tämän johdosta voin ehkä jonakin päivänä pyytämättä antaa pienen neuvon ystävälleni Mr. Sinnettille ja kehottaa häntä kuiskaamaan PIONEERin toimittajan *en attendant* korvaan: Saanko pyytää edellä mainittua ilmoittamaan tri Wylldille, Englannin T. S:n puheenjohtajalle, muutamia edellä mainittuja, meitä koskevia totuuksia? Voisitko ystävällisesti ottaa vakuuttaaksenne tälle erinomaiselle herrasmiehelle, ettei ainoakaan niistä nöyristä ”kastehelmistä”, jotka eri syistä ovat muuttuneet höyryksi ja aikojen kuluessa haihtuneet avaruuteen jäätyäkseen sitten taas Himalajan valkoisiin pilviin, ole koskaan pyrkinyt takaisin nirvanan loistavaan mereen sen epäterveellisen menetelmän kautta, että olisivat jääneet riippumaan jaloista tai tehneet itselleen toisen ”nahkapuvun” ”kolmasti pyhän lehmän” pyhästä lannasta. Englantilaisella puheenjohtajalla on mitä ihmeellisimmät mielipiteet meistä, joita hän itsepäisesti nimittää ”joogeiksi” välittämättä vähääkään siitä äärettömän suuresta erosta, joka on *hatha* ja *raja joogan* välillä. Tämä erehdys on kyllä Mrs. B:n, *Theosophistin* kyvykkään toimittajan, syy. Hän täyttää lehtensä kertomuksilla erilaisten sannyasien ja muiden tasangoilla asuvien ”siunattujen” harjoituksista, vaiutumatta koskaan kirjoittamaan muutamia rivejä selitykseksi.

Nyt vielä tärkeämpiin asioihin. Aika on kallista ja aine (tarkoitan kirjoitustarvikkeita) vieläkin kalliimpaa. ”Presipitaatio” on teidän kohdallanne kiellettyä. Musteen tai paperin puutteessa on ”tamasha” yhtä mahdotonta. Olen kaukana kotoa paikassa, missä paperikauppaa tarvitaan vähemmän kuin hengittävää ilmaa ja siksi voi kirjeenvaihtomme lakata hyvin äkkiä, ellen käytä varastoani harkiten. Eräs ystävä lupaa tositarpeen tullen antaa minulle muutamia

paperiarkkeja, jäämistöjä hänen isoisänsä testamentista, jolla hän teki poikansa perinnöttömäksi ja samalla loi hänen ”onnensa”. Mutta koska hän viimeisten yhdentoista vuoden aikana ei ole kirjoittanut ainoatakaan riviä, paitsi kerran tällaiselle Tiibetissä valmistetulle ”double superfine glacé” -paperille, jota te loukkaavasti voisitte erehtyä luulemaan alkuaikaiseksi imupaperiksi, ja koska testamentti oli kirjoitettu samanlaiselle paperille, se [s.66] kelpaa, ja voimme heti ryhtyä puhumaan kirjastanne. Koska kunnioitatte minua kysymällä mielipidettäni, vastaan, että pidän ajatusta erinomaisena. Teosofia tarvitsee sellaista apua ja seuraukset tulevat olemaan Englannissa sellaisia kuin aavistatte. Se voi myös auttaa Euroopassa olevia ystäviämme yleensä.

En millään tavoin rajoita vapauttanne käyttäät teille tai Mr. Humelle kirjoittamaani aineistoa. Luotan ehdottomasti hienotunteisuuteenne ja arvostelukykyneksen suhteen, mitä voi painattaa ja kuinka kysymyksessä oleva asia on esitettävä. Syistä, joista minun on pakko vaieta (ja uskon, että kunnioitatte tätä vaikenemistani), pyydän, ettette käy ainoatakaan sanaa tai lausetta viimeisestä teille lähettämästäni kirjeestä, siitä, jonka kirjoitin pitkäaikaisen vaitiolon jälkeen ja joka on ilman päivämäärää ja ensimmäinen kirje, jonka ”vanha rouva” toi teille. Tämän kirjeen sivulla 4 lainasin juuri sitä kirjettä. Jos nämä vähäpätöiset epistolani ovat mielestänne säilyttämisen arvoisia, pyydän teitä ystävällisesti panemaan kirjeen muista erilleen suljettuun kuoreen. Saatte avata sen vasta määrätyn ajan kuluttua. Mitä muihin kirjeisiin tulee, jätän ne arvostelijoiden purtaviksi. En myöskään tahdo sekaantua siihen suunnitelmaan, jonka olette jo karkeasti hahmotellut omassa mielessänne. Kehottaisin kuitenkin sitä toteuttaessanne kiinnittämään mitä suurinta huomiota yksityisseikkoihin – (olisin kiitollinen, jos voisitte antaa minulle sinisen musteen reseptin?!) jotka osoittaisivat vilpin tai salaliiton mahdolltomaksi. Harkitkaa tarkoin, kuinka rohkeaa on väittää adeptien tekemiksi sellaisia ilmiöitä, joita spiritualistit ovat jo esittäneet mediumisuuden näytteinä ja skeptikot väittäneet silmäkääntötempuiksi. Ette saa jättää käyttämättä mitään vastaavanlaisesta todistusaineistosta, joka voisi vaikuttaa asemanne tukemiseen, jonka laiminlöitte kokonaan ”A”-kirjeessänne *Pioneerissa*.

Esimerkiksi, eräs ystäväni kertoo, että ainakin Simlassa oli *kolmastoista* kuppi ja yhteensopimaton malli.¹ Tyynyn olitte itse valinnut – ja kuitenkin ”tyyny”-sana

1 Niin sanoo ainakin Mrs. S.; minä en itse hakenut astiakauppoja; niinpä siis täytin vesipullon omin käsin – se oli vain yksi niistä neljästä, joita palvelijoilla oli koreissa. Nämä apulaiset olivat juuri tuoneet pullot takaisin tyhjinä hyödyttömän veden etsinnän jälkeen, kun lähetitte heidät pieneen panimoon kirjelippu mukanaan. Pyydän anteeksi sekoittumiseni asiaan ja lähetän kunnioittavimmat terveiseni rouvalle.

Teidän jne.

”PERINNÖTTÖMÄKSI TEHTY”

esiintyy minun kirjelapussani teille, ikään kuin se olisi pantu ”puu”-sanana tai jonkin muun sijalle, jos olisitte valinnut toisen säilytyspaikan tyynyn sijasta. Tulette huomaamaan, että tuollaiset pikkuasiat ovat voimakkaana kilpenänne pilkkaajia ja naurajia vastaan. Sitten aiotte tietenkin osoittaa, ettei teosofia ole mikään uusi pyrkijä maailman huomion kohteeksi, vaan että se esittää uudelleen totuuksia, joita on tunnettu ihmiskunnan lapsuudesta asti. [s.67] Historiallinen kehitys olisi johdettava suppeasti, mutta graafisesti peräkkäisten filosofisten koulukuntien kautta ja sitä olisi valaistava kokemuseräisillä havaintoesityksillä okkulttisista voimista, joita on pidetty erilaisten ihmeiden tekijöiden aikaansaannoksina. Mystisten ilmiöiden vuoroittainen esiin työntyminen ja unhoon vaipuminen, samoin kuin niiden siirtyminen toisen kansan keskuudesta toiseen osoittavat henkisyiden ja eläimellisyyden vastakkaisten voimien ristiriitaista leikkiä. Vihdoin tulee käymään ilmi, että ilmiöiden nykyinen vuoksi ja luode erilaisine vaikutuksineen ihmisten ajatteluun ja tunteisiin tekivät teosofisten oppien elpymisen ehdottomaksi välttämättömyydeksi. Ratkaistavaksi jää vain, kuinka tämä tutkimus olisi parhaiten järjestettävä käytännössä ja kuinka henkiselle liikkeelle voitaisiin antaa vaadittava ylöspäinen sysäys. Olisi hyvä aluksi saada elävän ihmisen sisäiset kyvyt paremmin ymmärretyiksi. Olisi hyvä esittää se tieteellinen tosiasia, että koska *akarsha* (vetovoima) ja *prshu* (torjunta) ovat luonnon lakeja, ei voi olla minkäänlaista vuorovaikutusta tai yhteyksiä puhtaitten ja epäpuhtaitten sielujen välillä – ruumiillistuneiden ja ei-ruumiillistuneiden välillä. Tästä syystä on 99 prosenttia otaksutuista spiritualistisista ilmoituksista *prima facie* vääriä. Tässä on niin suuri työkenttä kuin voi vain kuvitella eikä sitä voida tehdä kyllin selväksi. Jos siis *Theosophistia* varten olisi valittu paremmin kuvaavia tapauksia, kuten esimerkiksi oikeiksi vahvistettuja historiallisia tapauksia, fenomenalistien ajatukset olisi voitu ohjata hyödyllisiin ja ajatuksia herättäviin kanaviin pois puhtaasti mediumistisesta dogmaattisuudesta.

Käyttäessäni ilmaisua ”kadotettu toivo” tarkoitin, että katsellessamme sitä suurta tehtävää, johon vapaaehtoisten teosofisten työntekijöiden on ryhdyttävä, ja varsinkin järjestettyä ja järjestettävää monipuolista oppositiota, voimme hyvin verrata tätä työtä todellisen sotilaan riemuisaan hyökkäykseen musertavaa ylivoimaa vastaan. Olette käsittänyt hienosti tuon ”suuren tarkoituserän” T. S:n vaatimattomissa alkuvaiheissa. On luonnollista, että jos olisimme ryhtyneet perustamaan ja johtamaan sitä *in propria persona*, se olisi luultavasti saanut aikaan enemmän ja olisi tehnyt vähemmän erehdyksiä, mutta emme voineet tehdä sitä, eikä se kuulunut suunnitelmiimme. Tehtävä on uskottu kahdelle apulaisellemme ja näin ollen heidän on tehtävä parhaansa, samoin kuin teidänkin

näissä olosuhteissa. Paljon työtä onkin tehty. Henkisyiden pinnan alla käy virta, joka kaivaa itselleen leveän uoman. Kun se ilmestyy uudestaan maan pinnalle, sen vaikutukset tulevat näkyviin. Monet ihmiset mieltivät jo teidän tavoin okkulttisen lain toimintaa, mihin tämä liike on pakottanut ajattelevat ihmiset. Teidän tavoin hekään eivät enää tyydy tähänastisiin saavutuksiin, vaan vaativat äänekkäästi enemmän tietoa. Rohkaiskoon tämä teitä!

Ei pidä täysin paikkaansa, että Seuraan kuuluessaan tuollaiset ajattelijat olisivat helpommin tarkkailtavissamme. Asia on parempi esittää niin, että liittyessään samoin ajattelevien järjestöön he kannustavat toisiaan ponnistuksiin ja tutkimuksiin. Yhteys on aina voimaa: ja koska okkultismi meidän [s.68] aikamme on ”kadotettu toivo”, yhdistyminen ja yhteistyö ovat välttämättömiä. Yhdistyessä saadaan elin- ja magneettista voimaa keskitetyksi ennakkoluulojen ja kiihkoilun vihamielisiä virtauksia vastustamaan.

Kirjoitin muutamia sanoja Maratha-pojan kirjeeseen osoittaakseni vain teille, että hän totteli *käskyjä* jättäessään mielipiteensä teidän tarkasteltavaksenne. Lukuun ottamatta hänen liioiteltuja ajatuksiaan *suurista palkkioista* kirjettä kannattaa miettiä. Dâmodar on hindu ja tuntee Bombayssa asuvien kansalaistensa mielet, vaikka Bombayn hindut ovatkin koko Intian vähiten henkevä joukko. Mutta sellainen harras ja innostunut poika kun on, hän syöksyi esittämään omia epäselviä ajatusmuotojaan, ennen kuin ennätin ohjata niitä oikeaan suuntaan. Nopeisiin ajattelijoihin on vaikea vaikuttaa – silmänräpäyksessä he ovat jo tipotiessään ja ”täydessä äänessä”, ennen kuin ovat ennättäneet ymmärtää edes puoliksi sen, mitä heille on yritetty esittää. Tässä suhteessa meillä on paljon vaikeuksia Mrs. B:n ja O:n kohdalla. Viimeksi mainittu on usein epäonnistunut koettaessaan toteuttaa niitä ehdotuksia, joita olemme antaneet hänelle, toisinaan kirjallisessakin muodossa, mutta se johtuu melkein yksinomaan hänen vilkkaasta ajatustoiminnastaan, joka estää häntä erottamasta meidän vaikutustamme omista ajatuksistaan. Rouva B:n vaikeus taas on siinä (lukuun ottamatta hänen fyysistä sairauttaan), että hän kuuntelee toisinaan kahta tai useampaa ääntämme yhtä aikaa. Kerronpa esimerkin: Kun ”Perinnöttömäksi tehty”, jolle olin jättänyt tilaa alahuomautusta varten, keskusteli tänä aamuna hänen kanssaan eräästä tärkeästä asiasta, hän jäi kuuntelemaan erästä toveriamme, joka oli parhaillaan matkalla Kyprokselta Bombayn kautta Tiibetiin. Näin syntyi sekavaa hämmennystä. *Naisilta* puuttuu keskittymiskyky.

Hyvä ystäväni ja työtoverini – auttamaton paperipula pakottaa minut lopettamaan. Hyvästi siis paluuseenne asti, ellette, kuten tähän asti, tyydy kirjeenvaihtoomme tavanmukaisen kanavan kautta. Kumpikaan meistä ei pidä tätä tapaa parempana. Mutta ennen kuin saamme luvan vaihtaa sitä, meidän on tyydyttävä tähän. Jos hän kuolisi tänään – ja hän on totisesti sairas – ette saisit minulta enää

enemmän kuin kaksi, korkeintaan kolme kirjettä (Dâmodarin tai Olcottin tai jonkun jo tunnetun, käyttökelpoisen välittäjän kautta), ja kun tämä voimavarasto olisi loppuun käytetty, olisi eromme LOPULLINEN. En aio kuitenkaan ennustaa. Tapaukset *voisivat* johtaa meidät yhteen jossain Euroopassa. Mutta huolimatta siitä, tapaammeko tällä matkallanne vai emme, joka tapauksessa lähetän teille hyvät toivotukseni. Jos joskus tarvitsette hyvän ajatuksen avuksi työssänne, se voitaisiin luultavasti painaa päähänne *osmoosin* avulla, ellei sherry olisi esteenä, kuten Allahabadissa.

Olkoon ”syvä meri” lempeä teille ja kodillenne.

Aina teidän
K. H.

[s.69]

P.S. ”Ystävä”, josta lordi Lindsay puhuu kirjeessään teille, on ikävä kyllä todellinen haisunäätä, jonka onnistui heidän ystävyytensä kukoistaessa kyllästyttää vaatteensa hajusteilla, niin ettei hänen luonnollinen lemunsä paljastaisi häntä. Tarkoitin Home’a, meediota, joka ensin kääntyi roomalaiskatolilaisuuteen, sitten protestanttisuuteen ja lopulta kreikkalaisen kirkon huomaan. Hän on O:n ja Mm:n katkerin ja pahin vihollinen, vaikkei hän ole koskaan tavannut heitä kumpaakaan. Tietyn ajan hän onnistui myrkyttämään lordin mielen ja sai hänet vieroksumaan heitä. En mielelläni puhu ihmisistä heidän selkänsä takana, sillä se on kuin takapäin puremista. Mutta nähdessäni eräitä tulevia tapahtumia pidän velvollisuutenani varottaa teitä. Tämä mies on harvinaisen huono ihminen. Spiritualistit ja meediat, jotka ovat oppineet tuntemaan häntä, vihaavat häntä yhtä paljon kuin halveksivatkin. Teidän työnne on täysin ristiriidassa hänen kanssaan. Ja vaikka hän onkin raajarikko, sairas raukka, halvaantunut ihmishylkiö, hänen mentaalinen kykynsä on yhtä elävä ja terve kuin ennenkin pahantekoa varten. Se mies ei kieltäydy tekemästä väärää syytöstä, olkoon se kuinka paha ja valheellinen tahansa. Vastustaa siis.

K. H.

Kirje n:o 16

(VMK-CVII)(107) Saatu 1.3.1881

Rakas lähettäjäni –

Rauhoittaakseni mielessänne kytevää levottomuutta, joka on muodoltaan selväpiirteisempi, kuin mitä olette sanonut, sallikaa minun sanoa, että tulen tekemään parhaani rauhoittaakseni erinomaisen herkkätunteista – ei aina järkevää vanhaa

ystäväämme ja saadakseni hänet jäämään paikalleen. Luonnollisista syistä johtuva huono terveys ja mentaalinen levottomuus ovat tehneet hänet äärimmäisen hermostuneeksi ja vähentäneet surkeasti hänen hyödyllisyyttään meille. Kuluneiden kahden viikon aikana hän on ollut aivan hyödytön ja hänen mielenliikutuksensa ovat kiitäneet hermoja pitkin kuin sähkö lennätinlangoissa. Kaikki on ollut kaaosta. Lähetän nämä rivit Olcottin ystävän kautta, niin että ne saadaan perille ilman H. P. B:n tietoa.

Neuvotelkaa vapaasti ystäviemme kanssa Euroopassa ja palatkaa hyvä kirja kädessänne ja hyvä suunnitelma päässänne. Rohkaiskaa vakavia veljiä Gallessa jatkamaan työtään kasvatuksen alalla. Muutamat teidän lausumanne rohkaisevat sanat tekevät heille hyvää. Sähköttäkää Gallen poliisitarkastajalle Nicolas Dias'ille, että te, T. S:n neuvoston jäsen, saavutte sinne (aika ja laivan nimi ilmoitettava), ja panen H. P. B:n lähettämään saman sanan *toiselle* henkilölle. Ajatelkaa matkalla tosi ystäväänne.

K. H. ja —

[s.70]

Kirje n:o 17

(VMK-XXXI)(31)

Saatu Lontoossa maaliskuun 26 pnä 1881.

Tuntemattoman laakson syvyyksistä, Terich-Mirin jyrkkien kallioiden ja jäätiköiden keskeltä – laaksosta, johon eurooppalainen jalka ei ole koskaan sittemmin astunut, kun maaäidin povi hengitti itsestään tämän isävuoren – ystäväanne lähettää teille nämä rivit. Täällä K. H. vastaanotti ”rakkaat terveisenne” ja täällä hän aikoo viettää ”kesälomansa”. Tämä kirje lähetetään ”ikuisen lumen ja puhtauden asuinsijoilta” ja vastaanotetaan ”paheen asuinsijoilla”... Merkillistä, *n'est-ce-pas?* Tah-toisinko, tai pikemminkin, voisinko olla kanssanne noilla ”asuinsijoilla”? En; mutta olin useita eri kertoja muualla, vaikkakaan en ”astralisessa” tai jossain toisessa kosketeltavassa muodossa, vaan yksinkertaisesti ajatuksissani. Eikö tämä tyydytä teitä? Hyvä, hyvä, tiedätte, mitkä rajoitukset sitovat minua teidän tapauksessanne, ja teidän on oltava kärsivällinen.

Teidän tekeillä oleva kirjanne¹ on pieni jalokivi. Ja vaikka se onkin pieni, sen voidaan jonakin päivänä nähdä liitelevän yhtä korkealle kuin Mount Everest Sim-lan kukkuloittenne yli. Kaikkien muiden tämänlaatuisten kirjojen joukossa, spiritualistisen kirjallisuuden viidakossa, se tulee epäilemättä olemaan pelastaja, joka

1 *Occult World*. – Suomeksi Salainen maailma. – Toim.

on annettu uhrina spiritualistisen maailman syntien lunastukseksi. Alussa he tulevat hylkäämään sen – ei – panettelemaan sitä. Mutta se tulee löytämään uskolliset kaksitoista, eivätkä pohdiskelun maaperään kylvämänne siemenet tule kasvamaan rikkaruohoa. Niin paljon voin luvata. Olette usein liiankin varovainen. Muistutatte lukijaa liian usein tietämättömyydestänne ja esitätte vaatimattomana teoriana sel-laista, minkä sydämenne sisimmässä tiedätte ja tunnette selviöksi – ensisijaiseksi *totuudeksi*. Sen sijaan että auttaisitte lukijaa, saatatte hänet vain sen kautta hämmennyksiin – ja herätätte epäilystä. Mutta se on kuitenkin henkevä ja terävä pieni muistelmateos, ja henkilökohtaisesti näkemienne ilmiöiden kriittisenä arvosteluna paljon hyödyllisempi kuin Mr. Wallacen kirja. Tällaisten lähteiden ääressä spiritualistien pitäisi sammuttaa ilmiöitten ja mystisen tiedon janonsa eikä heitä saisi jättää nielemään sitä järjetöntä roskaa, jota he saavat *Banners of Light* -julkaisusta ja muista lehdistä. Maailma – yksilöllisten olentojen maailma – on täynnä niitä uinuvia mielipiteitä ja syviä tarkoitusperäiä, jotka piilevät okkultisten tieteiden ja maailmankaikkeuden kaikkien ilmiöiden takana. Mutta vain *järke* kohotettuna yliaiastilliseksi viisaudeksi on avain, jolla ne voidaan avata älyn käsitettäväksi.

Uskokaa minua, adeptin elämässä on hetki, jolloin vaikeudet, joiden kautta hän on kulkenut, saavat tuhatkertaisen korvauksen. Suurempaa tietoa saadakseen hänen ei enää tarvitse hitaasti ja yksityiskohtaisesti tutkia ja verrata eri [s.71] kysymyksiä toisiinsa, vaan hän saa silmänräpäyksessä ehdottoman tiedon ja näkee välittömän totuuden kaikessa. Kuljettuaan sen filosofian asteen ohi, joka väittää, että kaikki perustotuudet ovat alkuaan sokeiden sysäyksien tuloksia – teidän sensualistienne ja positivistienne filosofiaa; ja jätettyään taakseen nuo toisen luokan ajattelijat – intellektualistit ja skeptikot – jotka väittävät, että perustotuudet ovat älyn tuloksia ja että me itse olemme niiden ainoita luovia syitä, adepti näkee, tuntee ja elää juuri perustotuuksien lähteellä – joka on luonnon universaali henkinen olemus, SHIVA, luoja, hävittäjä ja uudestisyntyttäjä. Samoin kuin nykyajan spiritualistit ovat alentaneet ”hengen”, siten hindut ovat alentaneet luonnon antropomorfisen käsityksensä kautta. Ainoastaan luonto voi inkarnoida rajattoman mietiskelyn hengen. ”Sulautuneena *fyysisen itsen* ehdottomaan itsetiedottomuuteen, uppoutuneena syvälle todelliseen Olemassaoloon, joka ei ole mikään olemus, vaan ikuista, universaalia elämää”, hänen koko muotonsa on vankkumaton ja valkoinen kuin ikuiset lumihuiput Kailasassa, missä hän istuu huolten ja surujen yläpuolella, syntien ja maailmallisuuden yläpuolella, kerjäläismunkki, viisas, parantaja, kuninkaitten kuningas, joogien joogi, sellainen on *Yoga Shastrojen* ihanne-Shiva, *henkisen viisauden* huippu. . . . Oi, te Max Müllerit ja Monier Williamsit, mitä olettekaan tehneet meidän filosofiamme!

Mutta tuskin onkaan toivottavissa, että te voisitte nauttia edellä mainitusta opetustemme *fanerosiksesta*¹ tai edes ymmärtää sitä. Suokaa minulle anteeksi. Kirjoitan harvoin kirjeitä. Ja kun minun on joskus pakko kirjoittaa niitä, seuraan pikemmin omia ajatuksiani, kuin pysyn lujasti kiinni käsiteltävänä olevassa aiheessa. Olen jo enemmän kuin neljännesvuosisadan työskennellyt yötä päivää pysyäkseeni tuon näkymättömän, mutta aina työssä olevan armeijan riveissä, joukon, joka valmistaa ja suorittaa tehtävää, joka ei voi tuoda muuta palkkiota kuin tietoisuuden, että teemme velvollisuutemme koko ihmiskuntaa kohtaan. Kun tapasin teidät tielläni, koetin – älkää pelätkö – en merkitä teitä luetteloihimme, sillä se olisi ollut mahdotonta, vaan ainoastaan herättää huomiotanne, kiihottaa uteliaisuuttanne, ellen parempia tunteitanne, käsittämään tuon yhden ja ainoan totuuden. Olette osoittautunut uskolliseksi ja totuutta rakastavaksi ja olette tehnyt parhaanne. Jos teidän ponnistuksenne opettaisivat maailmalle edes yhden ainoan kirjaimen totuuden aakkosista, sen totuuden, joka kerran läpäisi koko maailman, ette tulisi jäämään palkkiotanne vaille. Ja kun nyt olette tavannut Pariisiin ja Lontoon ”mystikot”, mitä heistä ajattelette?...

Teidän K. H.

J.K. Meidän onneton ”Vanha Rouvamme” on sairas. Maksa, munuaiset, pää, aivot, jalat, jokainen elin ja jäsen on taistelunvalmiina ja näpsäyttää sormillaan, [s.72] kun hän ponnistelee ollakseen niitä huomaamatta. Jonkun meistä on ”*korjattava hänet*”, kuten kunnioitettava ystävämme Mr. Olcott sanoo, tai hänen käy huonosti.

Kirje n:o 18

(VMK-IX)(9)

Ensimmäinen kirje K. H:lta Intiaan palattuani, heinäkuun 8 pnä 1881, asuessani Madame B:n luona Bombayssa muutamia päiviä.

Tervetuloa, hyvä ystävä ja loistava kirjailija, tervetuloa takaisin! Olen saanut kirjeenne ja huomaan siitä ilokseni, että henkilökohtaiset kokemuksenne Lontoon ”valittujen” kanssa ovat olleet hyviä. Mutta epäilen, että tämän jälkeen tulette olemaan ruumiillistunut kysymysmerkki enemmän kuin koskaan ennen. Pitäkää varanne. Sillä jos vallitsevat voimat tulevat pitämään kysymyksiänne ennen aikaisina, voi sattua, ettette saakaan käsiinne vastauksiani koskemattoman puhtaina, vaan muunnettuina hölynpölyksi. Olen jo mennyt liian pitkälle ja joka kerta kun

1 Tarkoittanee havainnollistamista. – Toim.

tunkeudun kiellettyjen teemojen rajamaille, tunnen käden puristavan kurkkuani. En ole kuitenkaan pyrkinyt niin pitkälle, etten hyvin epämiellyttävällä tavalla – tuntisi olevani eilispäivän matonen ”ikivanhan kalliomme”, Cho-Khan’ini edessä. Meidän kaikkien on oltava *silmät sidottuina*, ennen kuin voimme kulkea eteenpäin; muussa tapauksessa meidän on jäätävä ulkopuolelle.

Ja nyt, mitä kuuluu kirjalle? *Le quart d’heure de Rabelais* on häikäisevä ja vaikka en olekaan aivan vararikossa, vapisen kuitenkin ajatellessani, että ensimmäinen osamaksu olisi ehkä liian pieni; vaadittu hinta on varoihini nähden liian suuri; minut itseni on asetettu *pro bono publico* rikkoakseni tuota kauheata ”tähän asti, vaan ei pidemmälle” -sääntöä vastaan ja tunteakseni Cho-Khanin kiihkeän vihanaallon upottavan minut sinisine musteineni! Toivon hartaasti, ettette aio pakottaa minua kadottamaan ”asemaani”.

Aivan niin. Sillä minulla on hämäreä aavistus, että tullette olemaan hyvin kärsimätön vuokseni. Toisaalta tiedän varmasti, ettei siihen ole syytä. Elämän valitettaviin välttämättömyyksiin kuuluu, että yleispätevät tarpeet pakottavat joskus näennäisesti *torjumaan* ystävyiden vaatimukset – ei suinkaan rikkomaan lupauksia, vaan asettamaan pyrkijöitten liian kiihkeät toivomukset joksikin aikaa syrjään vähemmin tärkeinä. Eräs tuollainen tarve, jota sanon päteväksi, on tuleva menestyksenne; S.M:n seurassa haaveilemanne unelman toteutuminen. Tuo unelma – tai sanoisimmeko sitä näyksi – oli se, että te ja Mrs. K. – ja miksi unohtaa Teos. Seura? – ”kaikki olisitte mukana toteuttamassa sitä suurta suunnitelmaa, jonka tarkoituksena on opettaa maailmalle okkulttista filosofiaa”. Niin, tuo aika tulee, eikä se ole kaukana – jolloin te kaikki tullette pakon sanelemana ymmärtämään oikein tuollaisten opetusten näennäisesti ristiriitaiset vaiheet. Ne eivät ole tällä hetkellä sopusointuisia, [s.73] mutta muistakaa: se johtuu siitä, että pelaamme uhkapeliä ja koska panoksena on ihmissieluja, kehotan teitä pysymään kärsivällisenä. Koska minun on pidettävä huolta teidän ”sielustanne” ja samalla omastanikin, teen sen senkin uhalla, että tullette ymmärtämään minua väärin, kuten Mr. Hume.

Tämä työ on sitä vaikeampaa, koska minun on pakko ahertaa yksinäni kentällä. Tämä yksinäisyys tulee jatkumaan, kunnes saan ylemmilleni todistetuksi, että te ainakin haluatte työskennellä; että te – olette todella vakavissanne. Kuten minulta kielletään korkeampi apu, niin tekään ette saa helposti apua siitä seurasta, jossa toimitte ja jota koetatte saada toimimaan. Ette myöskään toistaiseksi tule saamaan suurta iloa niistä, joita asia lähinnä koskee. Vanha rouvamme on heikko ja hänen hermonsensa ovat kireät kuin viulunkielet ja hänen aivonsa uupuneet. H. S. O. on kaukana – *maanpaossa* – ponnistelemassa tietään takaisin *pelastukseen*. Hän on Simlassa tekemiensä ajattelemattomien tekojen häpäisemänä enemmän kuin voitte aavistaakaan ja perustamassa teosofisia kouluja. Mr. Hume, joka lupautui kerran valon esitaistelijaksi pimeyttä vastaan, on nyt kääriytynyt jonkinlaiseen hyvin

ihmeelliseltä näyttävään puolueettomuuden vaippaan. Hän teki sen ihmeellisen havainnon, että me emme olekaan muuta kuin joukko vedenpaisumusta edeltäneitä jesuiittoja tai fossiileja, jotka ovat koristelleet itsensä kaunopuheisuuden kukkasiilla, ja rupesi sitten syyttämään meitä hänen H. P. B:lle kirjoittamiensa kirjeitten sieppaamisesta! Hän lohduttauu kuitenkin sillä ajatuksella, että hän saa järjestyksi jossain *muualla* (ehkäpä Enkeli Linnén ornitologisessa seurassa) hauskan väittelytilaisuuden Koothoomi-nimisen olennon kanssa. Totisesti on tällä hyvin älykkäällä, entisellä yhteisellä ystävällämme käytettävänä sanatulva, joka riittäisi kuljettamaan kokonaista puhetaidon harhapäätelmien laivastoa. Mutta kaikesta huolimatta – kunnioitan häntä... Mutta kuka on seuraava? C.C. Massey? Hänellä taas on puolen tusinaa aviotonta lasta. Hän on ihastuttava, uskollinen ystävä; syvä mystikko; jalo, ylevämielinen mies ja – kuten sanotaan – herrasmies sormenpäitään myöten, karaistu kuin kulta. Hyvä ystäväni, hänellä on kaikki okkultismin *oppilaalta* vaaditut ominaisuudet, mutta ei ainoatakaan sellaista, mitä vaaditaan *adeptilta*. Mutta olkoon miten tahansa, hänen salaisuutensa ovat hänen omiaan, eikä minulla ole oikeutta paljastaa niitä. Tri Wyld? Kristitty selkäydintään myöten. Hood? Rakastettava luonne, kuten teidän on tapana sanoa, uneksija, mystisten asioiden ihailija, mutta ei työntekijä. S. Moses? Niin, tässä sitä nyt sitten ollaan. S.M. on miltei kaatanut koko teosofisen arkin, joka pantiin vesille kolme vuotta sitten, ja hän tulee varmaan tekemään saman työn uudelleen – Imperaattoristamme huolimatta. Epäilettekö sitä? Kuulkaa siis.

Hän on ihmeellinen, harvinainen luonne. Hänen okkultiset psyykkiset voimansa ovat tavattoman suuret, mutta ne ovat olleet uinuvia, sulkeutuneina häneen itseensä. Hän ei edes tiennyt niiden olemassaolosta, ennen kuin Imperaattori noin kahdeksan vuotta sitten käänsi katseensa häneen ja käski hänen henkeään kohoamaan korkeuksiin. Siitä lähtien hänessä on herännyt uusi [s.74] elämä, kaksinainen olemassaolo, mutta hänen luonteensa ei ole muuttunut. Hän oli opiskellut teologiaa ja ahminut mielensä täyteen epäilyksiä. Aikaisemmin hän jo oli matkustanut Athos-vuorelle, jossa hän sulkeutui luostariin tutkimaan kreikkalais-itämaalaista uskontoa, ja siellä hänen ”henki-oppaansa” (!!) huomasi hänet ensimmäisen kerran. Kreikkalainen viisastelu ei tietysti kyennyt poistamaan hänen epäilyksiään. Niinpä hän kiiruhti Roomaan, missä paavillisuus tyydytti häntä yhtä vähän. Hän kulkeutui edelleen Saksaan, missä tulokset olivat yhtä kielteisiä. Vaikka hän luopuikin kuivasta kristillisestä teologiasta, hän ei kuitenkaan jättänyt sen mukana sen oletettua perustajaa. Hän tarvitsi ihannetta ja sen hän löysi viimeksi mainitussa. Hänelle Jeesus on todellisuus, kerran ruumiillistunut, mutta nyt ruumiiton *henki*, joka ”on todistanut hänelle henkilöllisyytensä” – kuten hän sanoo – yhtä varmasti kuin muutkin ”henget”, Imperaattori muiden muassa. Hänen levoton henkensä ei kuitenkaan hyväksy täydellisesti Jeesuksen uskontoa, eikä

edes hänen raamattuun merkittyjä sanojaan, joita S.M. kuitenkin pitää väärentämättöminä. *Imperaattorin*, jonka osaksi tuli myöhemmin sama kohtalo, ei käynyt paremmin. S.M. on liian ehdoton. Kun jokin asia on kerran juurtunut hänen mieleensä, sen vaikutuksia on vaikeampi poistaa hänen aivoistaan kuin kaiverrettuja kirjaimia *titaniumista*.

Ollessaan *Imperaattorin* vaikutuksen alaisena hän ottaa herkästi vastaan okkulttisia totuuksia myöntäen meidän tietemme olevan spiritualismia korkeamman. Mutta heti kun hän taas on jäänyt yksin niiden olentojen vahingollisen vaikutuksen alaiseksi, olentojen, joiden hän varmasti uskoo yhdistyneen ruumiittomiin sieluihin, kaikki on taas sekaisin! Hän ei hyväksy minkäänlaisia huomautuksia, ei tunnusta minkäänlaisia järkisyytä, paitsi hänen itsensä esittämiä, jotka taas kaikki puolustavat spiritualistisia oppeja. Vanhojen teologisten kahleiden pudottua hän arveli olevansa vapaa ihminen. Muutamia kuukausia myöhemmin hänestä tuli ”*henkien*” nöyrä orja ja välikappale! Vasta kun hän näkee oman *sisäisen itsensä* kasvoista kasvoihin, hän ymmärtää, että on olemassa jotakin korkeampaakin kuin valehenkien hölynpöly. Tällaisena hetkenä hän kuuli ensimmäisen kerran *Imperaattorin* äänen, jolloin tuntui, hän sanoo, ”kuin Jumalan ääni olisi puhunut hänen sisäiselle itselleen” Tuo ääni tuli hänelle tutuksi vuosien mittaan, mutta kuitenkaan hän ei usein huomannut sitä. Yksinkertainen kysymys: Jos Imper. on se, miksi hän häntä luulee, vieläpä, jonka hän *tietää* hänen olevan, niin eikö hän tähän mennessä ole voinut saada S. M:n tahtoa kokonaan alistetuksi omaansa?

Viisaat ja loukkaamattomat lakimme kieltävät adeptiakin, ts. ruumiillistuneita henkiä, ottamasta kokonaan valtaansa toisen, heikomman tahtoa – vapaasyntyisen ihmisen tahtoa. Viimeksi mainittua menettelyä käyttävät mielellään hyväkseen ”Varjon Veljet”, noidat, elementaariaaveet sekä yksittäisenä poikkeuksena – *korkeimmat* planeettahenget, ne, jotka eivät enää voi erehtyä. Mutta nämä ilmestyvät maan päälle ainoastaan silloin, kun *uusi* ihmiskunta syntyy, kahden suuren kierroksen yhtymäkohdassa ja niiden [s.75] päättyessä. He jäävät ihmisten keskuuteen vain siksi aikaa, että he ennättävät painaa opettamiaan ikuisia totuuksia niin syväle uusien rotujen herkkiin mieliin, etteivät peräkkäiset sukupolvet voisi kadottaa tai kokonaan unohtaa niitä aikakausien kuluessa. Planeettahengen tehtävänä on vain antaa TOTUUDEN SÄVELAVAIN. Kun hän on kerran pannut tuon värähtelyn kulkemaan katkeamattomana rodun alusta kierroksen loppuun asti, tuo korkeimman asutun piirin asukas häviää meidän planeettamme pinnalta seuraavaan ”lihan ylösnousemukseen” asti. Alkuperäisen totuuden värähtelyt ovat niitä, joita filosofit nimittävät ”luontaisiksi aatteiksi”.

Imperaattori oli yhä uudelleen vakuuttanut S. M:lle, että hänen olisi ainoastaan ”okkultismista etsittävä sitä totuuden puolta ja sieltä hän *tulisi* myös löytämään

sen, mitä hän ei vielä tunne”. Tämä ei kuitenkaan estänyt S. M:ia kääntämästä selkäänsä okkultismille aina, kun se oli ristiriidassa hänen ennalta hyväksymiensä spiritualististen aatteiden kanssa. Hänelle mediumisuus merkitsi sielunvapauden valtakirjaa, ylösnousemusta henkisestä kuolemasta. Se oli sallittu hänelle ainoastaan sikäli, kuin se oli tarpeellista hänen uskonsa vahvistamiseksi; oli sanottu, että luonnoton tulisi alistetuksi luonnollisen valtaan; oli käsketty hänen valmistautua sitä päivää varten, jolloin Itse hänen sisällään tulisi tietoiseksi henkisestä, riippumattomasta olemuksestaan, heräisi toimintaan ja kykenisi puhumaan kasvoista kasvoihin Opettajansa kanssa sekä johtaisi elämäänsä henkisissä piireissä luonnollisella tavalla ja ilman minkäänlaista ulkonaista tai sisäistä mediumisuutta. Ja vaikka hän oli kerran tietoinen ”ulkonaisesta hengen toiminnasta”, hän ei enää erottanut hallusinaatiota totuudesta, valhetta todellisuudesta. Hän sekoitti toisiinsa elementaalit ja elementaarit, ei erottanut ruumiillistuneita henkiä ruumiittomista, vaikka hänen ”jumalansa ääni” oli useinkin kertonut ja varoittanut ”niistä hengistä, jotka leijailevat maan piirin yläpuolella”. Kaikesta tästä huolimatta hän uskoo lujasti aina toimineensa Imper:n johdon alaisena, ja että ne henget, jotka tulevat hänen luokseen, tulevat hänen ”oppaansa” luvalla. Oliko siis H. P. B. hänen luonaan Imper:n suostumuksella? Ja kuinka sovitatte seuraavan ristiriidan?

Aina vuodesta 1876 asti H. P. B. koetti saamiensa suoranaisten määräysten johdosta herättää S. M:ia todella näkemään, mitä hänen ympärillään ja hänessä itsessään tapahtui. Hänen täytyi tietää, että H. P. B. toimi siis joko Imper:n tahtoa vastaan tai hänen suostumuksellaan. Edellisessä tapauksessa H. P. B. saattoi siis kerskua olevansa voimakkaampi ja mahtavampi kuin S. M:n ”opas”, joka ei kuitenkaan koskaan vastustanut tunkeutumista. Mutta kuinka kävi? S. M. kirjoitti vuonna 1876 Isle of Wight’ista H. P. B:lle ja kertoi eräästä 48 tuntia kestäneestä jatkuvasta näystäään, jonka aikana hän oli liikkunut ja puhellut, kuten tavallisesti, mutta ei jälkeenpäin muistanut mitään ulkopuolisista seikoista. Hän tahtoi tietää, oliko kyseessä ollut näky vai hallusinaatio. Miksi hän ei kysynyt sitä + I-i:lta? ”Te tiedätte sen, *sillä olitte itse läsnä*”, hän sanoo... ”Te – muutitte kuitenkin itsenne – jos teillä nimittäin on *Itse*. Otaksun teillä olevan, mutta en kurkistele siihen”...

[s.76] Toisen kerran hän näki kirjastossaan H. P. B:n katselevan häntä, lähestyvän ja tekevän eräitä tutun muurariilooshin merkkejä. Hän myöntää ”nähtäensä hänet yhtä selvästi kuin Massey’n, joka oli läsnä”. Sen jälkeen hän näki H. P. B:n monessa tilaisuudessa ja vaikka hän joskus tiesikin, että kyseessä oli H. P. B., hän ei voinut tunnistaa häntä. ”Olette mielestäni usein niin erilainen sekä näöltänne että kirjeissänne ja mentaalinen asenteenne on niin vaihteleva, että voin hyvin pitää mahdollisena, mitä monet arvovaltaisesti väittävät, että olette olentojen joukko... Uskon teihin *ehdottomasti*.” Jokaisessa kirjeessään S. M. pyysi hartaasti päästä jonkun *elävän* Veljen” yhteyteen; ja kun H. P. B. väitti hänen jo olevan

tällaisen veljen huostassa, hän kielsi sen jyrkästi. Kun häntä autettiin vapautumaan *liian aineellisesta* ruumiistaan ja kun tätä tyhjää konetta hänen itsensä ollessa poissa tunti- ja päiväkausia käytti matkan päästä vaikuttava, *ulkupuolinen elävä* voima, – hän siihen palattuaan piti sitkeästi kiinni siitä käsityksestä, että hän oli koko ajan ollut *toisen* äylyllisen olennon käyttöväliseinä, ruumiittoman, eikä ruumiillistuneen hengen vallassa. *Totuus* ei koskaan pätkähtänyt hänen päähänsä. ”Imperaattori kumoaa kokonaan käsityksenne mediumisuudesta”, hän kirjoitti H. P. B:lle. Hän sanoo, ettei saisi olla mitään vihamielisyyttä meedion ja adeptin välillä. Jos hän olisi käyttänyt sanaa ”näkiä” ”meedion” asemesta, ajatus olisi ollut oikeampi, sillä ihmisestä tulee harvoin adepti, ellei hän ole synnynnäinen näkiä.

Ja vielä. Syyskuussa 1875 hän ei tiennyt mitään Varjon Veljistä – kiivaimmista, julmimmista – ja miksi en sitä myöntäisi – voimakkaimmista vihollisistamme. Sinä vuonna hän jopa kysyi vanhalta rouvalta, oliko Bulwer syönyt puolikypsää siiankyljystä ja uneksunut kirjoittaessaan ”tuosta kaameasta kynnyksen vartijasta”. ”Valmistautukaa itse”, H. P. B. vastasi, ”kohtaamaan ne vähintään kahdentoista kuukauden kuluttua ja taistelemaan niitä vastaan.” Lokakuussa 1876 nuo veljet olivat alkaneet työnsä hänen parissaan. Hän kirjoitti: ”Olen jo kolme viikkoa ollut taistelussa kaikkia pahalaisen legioonioita vastaan. Heidän kidutuksensa, kiusauksensa ja häpeälliset ehdotuksensa tekevät yöni kaameiksi. Näen heidät ympärilläni tuijottamassa, papattamassa, ulvomassa, irvistelemässä! Kaikenlaisia likaisia ehdotuksia, hämmentäviä epäilyksiä, hulluja ja väräyttäviä pelkoja... Nyt ymmärrän Zanonin vartijan... En ole vielä horjunut... ja heidän kiusauksensa ovat heikommat, heidän läsnäolonsa kaukaisempi, kauhuntunne vähemmän...”

Eräänä yönä H. P. B. heittäytyi maahan Johtajansa eteen, erään niistä harvoista, joita nuo olennot pelkäävät, ja rukoili häntä kohottamaan suojaavan kätensä yli valtameren, jotta S.M. ei kuolisi ja T. S. kadottaisi parasta jäsentään. ”Häntä täytyy koetella”, oli vastaus. S.M. kuvittelee, että + *Imper.* lähetti kiusaajat hänen kimppuunsa, koska hän muka oli niitä Tuomaksia, joiden täytyy *nähdä*; hän *ei* ottanut uskoakseen, ettei + voinut estää heidän tuloaan. Tämä valvoi häntä – mutta ei voinut ajaa pois kiusaajia, ellei uhri, kokelas itse, yrittänyt parastaan. Mutta valmistivatko nämä inhimilliset pahalaiset liitossa elementaarien kanssa häntä todella uuteen elämään, kuten hän itse [s.77] uskoi? Näiden vihamielisten vaikutusten ruumiillistumat, jotka riivaavat sisäistä, vapauteen pyrkivää ja eteenpäin ponnistelevaa Itseä, eivät olisi koskaan palanneet takaisin, jos hänen olisi onnistunut voittaa heidät saamalla oman riippumattoman *tahtonsa* vakuuttuneeksi ja luopumalla mediumisuudesta, passiivisesta tahdostaan. Mutta ne palasivat.

Te sanotte, että + ”Imperaattori ei varmastikaan ole hänen (S. M:n) astraalinen sielunsa, eikä hän myöskään ole alemmasta maailmasta kuin omamme, – ei ole maahan sidottu henki.” Ei kukaan ole koskaan sanonut, että hän olisi mitään sellaista. H. P. B. ei ole koskaan väittänyt häntä S. M:n *astraliseksi sieluksi*, mutta hän sanoi, että se, mitä S. M. usein väärin luuli +:ksi, oli hänen oma korkeampi *Itsensä*, hänen oma jumalainen *atmansa*, ei *linga Sharira* eli astraalinen sielu eikä *kāma rūpa*, riippumaton dobbelganger. + ei voi väittää itseään vastaan; + ei voi olla tuntematta totuutta, jonka S. M. niin usein on esittänyt väärin; + ei voi opettaa okkulttisia tieteitä ja samalla puolustaa mediumisuutta, ei edes tässä hänen oppilaansa kuvaamassa korkeimmassa muodossa. Mediumisuus on luonnotonta. Kun kehityksen edistyessä luonnoton väistyy luonnollisen tieltä, ja *valvojat* karistetaan pois, eikä passiivista kuuliaisuutta enää vaadita, silloin medio oppii käyttämään omaa tahtoaan, harjoittamaan omaa voimaansa ja hänestä tulee adepti. Tässä on kysymyksessä kehitysmenetelmä ja kokelaan on kuljettava tie loppuun asti. Niin kauan kuin hän vielä voi joutua satunnaiseen transsiin, hän ei voi olla adepti. S. M. kuluttaa kaksi kolmatta osaa elämästään transsissa.

Kysymykseenne, onko Imperaattori ”planeettahenki” ja ”voiko planeettahenki ruumiillistua ihmiseksi”, vastaan ensin, ettei voi olla planeettahenkeä, joka ei olisi kerran ollut aineellinen tai sellainen, mitä sanotte ihmiseksi. Kun suuri Buddhamme – kaikkien adeptien suojelija, okkulttisen järjestelmän uudistaja ja lainlaatija, saavutti ensiksi *nirvanan* maan päällä, hänestä tuli planeettahenki, so. hänen henkensä saattoi vaeltaa tähtien välisessä avaruudessa *täydessä tietoisuudessa* ja jatkaa samalla mielin määrin elämäänsä maan päällä alkuperäisessä ja yksilöllisessä ruumiissaan. Sillä jumalainen itse oli voittanut aineen niin täydellisesti, että se kykeni tahtonsa mukaan luomaan itselleen sijaisen, jonka se saattoi jättää päiviksi, viikoiksi, joskus vuosiksi ihmismuotoonsa, tämän muutoksen millään tavalla vaikuttamatta elollisprinsiippiin tai sen ruumiin fyysisiin aivoihin. Ohimennen sanoen, tämä on korkein adeptiuden muoto, johon ihminen voi meidän planeetallemme päästä. Mutta se on yhtä harvinainen kuin Buddhat itse, ja viimeinen Khibilgan, joka saavutti sen, oli Tsong-ka-pa Kokonor² ista (XIV vuosisadalla), esoterisen yhtä hyvin kuin yleisen lamalaisuuden uudistaja.

Monta on niitä jotka ”tunkeutuvat munankuoren läpi”, harvoja, jotka sen ulkopuolelle päästyään kokonaan ruumiista poissa olevina kykenevät harjoittamaan *Nirira namastakaa*. *Tietoinen* elämä hengessä on toisille luonteille yhtä vaikeata kuin uiminen toisille. Vaikka ihmisruumis on painoltaan kevyempi kuin vesi ja vaikka vedenpolkemisen taito on ihmiselle synnynnäinen, [s.78] sitä opettelevat niin harvat, että veteen hukkuminen on kaikkein tavallisin tapaturman muoto. Tuonlaatuinen (Buddhan kaltainen) planeettahenki saattaa mielin määrin astua toisiin, enemmän tai vähemmän eetterisiin, muilla universumin alueilla asuviin

ruumiisiin. Heidän joukossaan on monenlaisia muita asteita ja luokkia, mutta ei *erillistä* ja ikuisiksi ajoiksi määrättyä planeettahenkien järjestöä. Minulla ei ole oikeutta sanoa, onko Imperaattori ruumiillistunut vai ruumiiton ”planeettahenki”, onko hän lihassa tai sen ulkopuolella elävä adepti, sen enempää kuin hänkään voisi kertoa S. M:lle, kuka minä olen tai kuka mahdollisesti olen tai edes kuka H. P. B. on. Ellei Imper. tahdo puhua siitä, ei S. M. ole oikeutettu kysymään sitä *minulta*. Mutta ystävämme S. M:n tulisi tietää. Tai oikeastaan, hän uskoo tietävänsä.

Sillä hänen seurustelunsa kestäessä +:n kanssa oli aika, jolloin hän ei tyytynyt uskomaan tämän vakuutuksia, ei tyytynyt kunnioittamaan tämän toivomuksia, että Imperaattori & Kumpp. saisivat jäädä persoonattomiksi ja tuntemattomiksi oletettujen nimiensä suojaan. Hän rukoili, kuten Jaakob, kuukausimäärin, että + ilmaisisi *yksilöllisyytensä*. Hän oli täysin kuin tuo raamatullinen pettäjä. ”Rukoilin sinua, ilmaise minulle nimesi” – ja vaikka hänelle vastattiin ”Miksi sinä kysyt nimeäni?” – mitä nimi merkitsee? – sallittiin S. M:n kuitenkin merkitä häneen nimilappu kuin matkalaukkuun. Nyt hän siis on rauhassa, sillä ”hän on nähnyt kasvoista kasvoihin Jumalan”, joka taisteltuaan hänen kanssaan ja huomattuaan, että hän joutui tappiolle, lausui ”anna minun mennä” ja oli pakotettu antautumaan jaakobilaisen S. Moseksen tarjoamilla ehdoilla. Saadaksenne tietoa kehotan teitä vakavasti tekemään ystävällenne seuraavan kysymyksen. Miksi hän ”odottaa kiihkeästi” vastaustani, kun hän jo tietää kaiken +:sta? Eikö tuo ”henki” *kertonut hänelle eräänä päivänä tarinan – jotain, mitä hän ei saisi levittää itsestään ja mitä hän kielsi koskaan mainitsemasta?* Mitä muuta hän pyytää? Se seikka, että hän koettaa minun kauttani päästä selville +:n todellisesta luonteesta, osoittaa jo sinänsä, ettei hän ole niin varma +:n henkilöllisyydestä kuin hän luulee olevansa tai koettaa uskotella olevansa. Vai onko tuo kysymys vain verho – siinä tapauksessa mikä?

Saanan vastata teille, mitä sanoin eräänä päivänä G.Th. Fechnerille hänen halutessaan tietää hindulaisen mielipiteen hänen kirjoituksestaan: ”Olette oikeassa, ...’ ihmisen ja eläimen rinnalla on jokaisella timantilla, jokaisella kristallilla, jokaisella kasvilla ja tähdellä oma sielunsa...’ ja ’on olemassa sielujen hierarkia, joka ulottuu alimmista ainemuodoista ylös maailmansieluun asti’. Mutta erehdytte, kun lisäätte edellä mainittuun vakuutukseenne, että ’poismenneiden henget ovat *suoranaisessa* psyykkisessä kanssakäymisessä ihmisruumiin sielujen kanssa’ – sillä niin ei ole asian laita.” Asuttujen maailmojen keskinäinen asema meidän aurinkokunnassamme kieltää jo sellaisen mahdollisuuden. Sillä uskon teidän jo luopuneen siitä merkillisestä ajatuksesta – luonnollinen seuraus aikaisemmasta kristillisestä valmennuksestanne, että inhimillisiä älyolentoja saattaisi asua *puhtaasti henkisillä* alueilla. Voitte siis helposti ymmärtää, että kristittyjen usko

aineettomien sielujen palamiseen [s.79] *aineellisessa* helvetissä on harhapäätelmä. Sellainen on myös kehittyneempien spiritualistien erehdys heidän kuvitellessaan, että kaikkien maailmojen kansalaiset saattavat seurustella heidän kanssaan, luukuun ottamatta kahta maailmaa, jotka ovat lähinnä omaamme.

Olkoot puhtaat henget kuinka eetterisiä ja karkeasta aineesta vapautuneita tahansa, he ovat kuitenkin yhä fyysisten ja universaalisten aineen lakien alaisia. He *eivät voi*, vaikka tahtoisivatkin, ylittää heidän ja meidän maailmamme välistä syvää kuilua. *Heidän luokseen voi kohota hengessä*, mutta heidän henkensä ei voi laskeutua alas ja saavuttaa meitä. He vetävät luokseen, mutta heitä ei voi vetää puoleensa, sillä heidän henkinen polariteettinsa muodostaa voittamattoman esteen. (Ohimennen sanoen, älkää luottako *Isikseen* kirjaimeellisesti. Kirjan tarkoitus on vain poistaa spiritualistien väärät ennakkokäsitykset asioiden todellisesta tilasta. Tekijän oli määrä antaa viittauksia ja osoittaa oikeaan suuntaan, sanoa, miten asiat *eivät ole*, mutta ei, miten ne todellisuudessa ovat. Lukijoiden avuksi huomautettakoon, että muutamia todellisia virheitä on pujahtanut Osan 1, luvun 1 sivulle 115, missä jumalaisen ydinolemuksen sanotaan emanoituneen Aatamista, vaikka asia on päinvastoin.)

Päästyämme kunnan keskusteluun tästä aiheesta koetan valaista teille vielä selvemmin, missä tuo mahdottomuus piilee. Tulette saamaan selityksiä sekä planeettahengistä että istuntohuoneiden ”hengistä”.

Älyllisten olentojen kiertomatka alkaa korkeimmista maailmoista tai *planeetoista*, jolloin sanalla ”korkein” tarkoitetaan henkisesti täydellisintä. Ilmetessään kosmisesta aineesta – joka on *akasha*, *alkuperäinen*, *ei toisasteinen plastinen* aine tai tieteen vaistomaisesti aavistama eetteri, vaikka todistamaton, kuten kaikki muukin – ihminen lähtee ensin tämän *aineen* kaikkein hienoimmasta tilasta ilmestyen ikuisuuden kynnykselle täydellisen *eteerisenä* – ei henkisenä olentona, sanoakamme – planeettahenkenä. Hän on vain askeleen päässä universaalista ja henkisestä maailmanolemuksesta – kreikkalaisten *Anima Mundista* tai siitä, minkä ihmiskunta henkisessä alennustilassaan on alentanut myyttiseksi, persoonalliseksi jumalaksi. Tästä syystä tässä tilassa henki-ihminen on parhaimmassa tapauksessa *toimiva* voima, *muuttumaton* ja siksi *ei-ajatteleva* prinssiippi (käsitteellä ”muuttumaton” tarkoitetaan tässä taas vain silloista tilaa, sillä muuttumattomuus koskee tässä vain sisäistä prinssiippiä, joka haihtuu ja häviää heti kun ainehiukkanen hänessä lähtee kehityksen ja muodonmuutoksen työhön). Vähitellen laskeutuessaan ja aineellistuessaan hän voimistaa yhä enemmän toimintakykyään.

Voimme verrata älyllisten olentojen kansoittamien tähtimaailmoiden joukkoja (oma planeettamme niihin luettuna) kehään tai pikemminkin episyklodiseen muotoon, missä maailmat ovat yhdistetyt keskenään kuin ketjun renkaat, joten kokonaisuus on kuin loppumaton rengas tai kehä. Ihmisen kehityskulku kautta koko tämän kokonaisuuden – alusta päätekohtaan asti kohdaten ympyrän korkeimmassa

pisteessä – on se tie, jota sanomme *maha yugaksi* eli suureksi kierrokseksi; se on *kuklos*, jonka pää on hävinnyt [s.80] *absoluuttisen* hengen kruunuun ja kehän alin kohta *absoluuttiseen* aineeseen, nim. *toimivan* prinssiin toiminnan lakkaamiskoh- taan.

Jos käytämme tutumpaa nimitystä, voisimme nimittää suurta kierrosta *makro- kosmokseksi* ja sen komponenttiosia eli keskenään yhdistettyjä tähtimaailmoja *mikrokosmokseksi*, jolloin okkultistin tarkoitus esittää viimeksi mainitun edellä mainitun täydelliseksi jäljennökseksi käy selväksi. Suuri kierros on pienempien kierrosten prototyyppi; ja sellaisena on kullakin tähtimaailmalla taas vuorostaan oma kehityskierroksensa, joka alkaa puhtaammasta ja päättyy karkeampaan eli aineellisempaan luontoon. Laskeutuessaan tulee jokainen maailma tietenkin yhä varjomaisemmaksi tullen ”antipodeissa” *ehdottomaksi* aineeksi. Vastustamatto- man syklisen sysäyksen vaikutuksesta planeettahengen on laskeuduttava ennen kuin hän pääsee taas nousemaan. Matkallaan hänen on kuljettava kehityksen tik- kaat jättämättä väliin ainoatakaan askelmaa ja pysähdyttävä jokaisessa tähtimaail- massa kuin asemalla; ja tuon erityisen ja kullekin kuuluvan tähtimaailman väistä- mättömän kierroksen lisäksi hänen on suoritettava siinä oma ”*elämänkierroksen- sa*”, so. hän palaa ja ruumiillistuu uudestaan niin monta kertaa kunnes hän on täyttänyt *elämänkierroksensa* siinä, ennen kuin hän kuolee ja ennen kuin hän on saavuttanut – *Isiksessä* aivan oikein mainitun – järjenasteen.

Tähän asti pitää paikkansa Mrs. Kingsfordin teoria, että ihmisminä syntyy uu- destaan useissa peräkkäisissä ruumiillistumisissa. Mitä tulee siihen, että se jälleen- syntyisi eläinmuotoon *ihmisruumiillistuman* jälkeen, hän vain esittää asioita ja ajatuksiaan liian vapaasti. NAINEN – taas kerran. Niin, hän sekoittaa ”sielun ja hengen”, hän ei tee eroa eläimellisen ja henkisen minän, *Jiv-atman* (tai linga- shariran) ja *Kāma-rūpan* (tai *Ātma-rūpan*) välillä, jotka ovat niin vastakkaisia ole- muspuolia kuin ruumis ja mieli sekä *mieli* ja *ajatus* ovat! Ja näin siinä sitten käy. Kun henki-ihminen on niin sanoaksemme *kiertänyt* ympyrän kaarta, kiertänyt sitä pitkin ja sen sisällä (maapallon jokapäiväinen ja jokavuotinen kiertäminen kuvaa selvästi tätä), hän saavuttaa meidän planeettamme, joka on yksi alimmista planee- toista. Hän on kullakin asemalla kadottanut jonkin määrän eetteriolemustaan ja saavuttanut suuremman määrän aineellista luontoa, joten henki ja aine ovat tulleet hänessä melkein tasapainoon. Mutta nyt hänen on suoritettava maakierros; ja ku- ten alaspäisessä involuutio- ja evoluutioprosessissa aine pyrkii aina tukahdutta- maan henkeä, niin alkuaan puhdas planeettahenki saavuttuaan pyhiinvaellus- matkansa alimpaan kohtaan, on kutistunut siksi, mitä tiede sanoo alkukantaiseksi tai alkuperäiseksi ihmiseksi – luonnon keskellä yhtä alkuperäiseksi, geologisesti puhuen, sillä fyysinen luonto pysyy fysiologisen samoin kuin henkisen ihmisen

tasalla tämän kierrosmatkansa aikana. Tällä kohdalla alkaa suuri laki sitten valitsemistyönsä. Aine, joka havaitaan kokonaan erotetuksi hengestä, heitetään vieläkin alempiin maailmoihin – kasvi- ja kivikunnan sekä alkeellisten eläinmuotojen *kuudennelle* ”PORTILLE” eli ”uudestisyntymisen tielle”. Täältä aine, vaipuneena luonnon työpajaan, siirtyy *sieluttomana* takaisin äitilähteeseensä; [s.81] jota vastoin kuonasta puhdistetut *egot* pääsevät vielä uudestaan pyrkimään eteenpäin. Täällä siis vitkastelevat *egot* häviävät miljoonittain. Tämä on ”voimakkaimpien voittamisen” ja kykenemättömien tyhjäksi tulemisen juhlallinen hetki. Ainoastaan aine (tai aineellinen ihminen) joutuu oman painonsa pakottamana laskeutumaan ”välttämättömyyden kierroksen” pohjaan asti astuakseen siellä eläinmuotoon; se, joka voittaa tässä kilpajuoksussa kautta maailmojen – henkinen minä, nousee tähdestä tähteen, maailmasta toiseen kiertäen eteenpäin, kunnes hänestä taas tulee uudestaan puhdas planeettahenki, ja sitten yhä korkeammalle, kunnes hän pääsee lähtökohtaansa ja sieltä sulautuu MYSTEERIIN. Kukaan adepti ei ole koskaan tunkeutunut alkuperäisen kosmisen aineverhon tuolle puolen. Korkein, täydellisin näky rajoittuu *muodon* ja *aineen* universumiin.

Mutta selitykseni ei pääty tähän. Tahdotte tietää miksi pidetään erittäin vaikeana, ellei täysin mahdottomana sitä, että puhdas *ruumiiton* henki pääsisi yhteyteen ihmisten kanssa meidioiden tai fantomosofian välityksellä. Minäpä vastaan:

- a) Näitä maailmoja ympäröivien vastustavien ilmapiirien vuoksi;
- b) Kokonaan erilaisten fysiologisten ja henkisten elämänehtojen vuoksi;

c) Koska tämä maailmojen ketju, josta juuri olen kertonut, ei ole ainoastaan *episyklodi*, vaan myös elliptinen olemassaolojen maailma, jolla, kuten jokaisella ellipsilläkin on kaksi polttopistettä – eikä vain yksi – jotka eivät voi koskaan lähestyä toisiaan. Ihminen on sen toisessa polttopisteessä ja puhdas henki toisessa.

Väitätte ehkä tätä vastaan. En voi sille mitään, enkä muuttaa tosiasiaa, mutta on vielä toinen ja paljon voimakkaampi este. Kuten vuorottain valkoisista ja mustista helmistä punottu rukousnauha, maailmojen ketjuuntuminen muodostuu SYIDEN ja SEURAUSTEN maailmoista – viimeksi mainitut ovat suoranaisia seurauksia edellisistä. Tästä ilmenee, että kukin syiden piiri – ja maapallomme on yksi – ei ole ainoastaan yhteen liitetty lähimpään naapuriinsa, syysuhteen korkeampaan piiriin, ja sen ympäröimä, vaan tosiasiallisesti erotettu siitä (henkisessä merkityksessä) seurausten läpitunkemattomalla piirillä, jota reunustaa ja johon on jopa liitetty, mutta ei koskaan sekoitettu – seuraava piiri: sillä toinen on aktiivinen, toinen passiivinen; syiden maailma *positiivinen* ja seurausten maailma *negatiivinen*. Tämä passiivinen vastustus voidaan voittaa ainoastaan olosuhteissa, joista ei oppineimmillakaan spiritualisteilla ole pienintäkään aavistusta. Kaikki liike on niin sanoaksemme polaarista. Minun on hyvin vaikea selittää teille ajatustani tästä, mutta jatkan kuitenkin loppuun asti. Tiedän, etten voi selittää teille näitä –

meille itsestään selviä – totuuksia muuten kuin yksinkertaisten loogisten oletusten muodossa – jos sekään onnistuu – sillä ehdottomasti ja kiistattomasti ne saadaan todistetuiksi ainoastaan korkeimmanasteisille näkijöille. Mutta annan teille ainakin ajatuksen aiheita, jos ei muuta.

Välipiirit ovat vain projisoituja varjoja syiden maailmoista, näiden [s.82] negatiiveja. Ne ovat niitä pysähdyspaikkoja, asemia, missä uudet, tulevat *itsetietoiset egot* – meidän planeettamme vanhojen ja ruumiittomien egojen itsesyntyiset jälkeläiset – ovat raskaina. Ennen kuin uusi, vanhempiensa tuhkasta jälleensyntynyt feeniks-lintu pääsee liitelemään ylemmäksi, parempaan, henkisempään ja täydellisempään – kuitenkin vielä aineelliseen – maailmaan, sen on niin sanoaksemme läpikäytävä uuden syntymän prosessi; ja samoin kuin maan päällä, missä kaksi kolmasosaa lapsista on joko kuolleina syntyneitä tai kuolee lapsuudessa, samoin on ”seuraustenkin maailmassa”. Maan päällä jälkeläisiin periytyvät esi-isien fysiologiset ja mentaaliset puutteellisuudet ja synnit: tässä varjojen maassa uusi ja vielä itsetiedoton egosikiö joutuu vanhan *Itsensä* rikkomusten todelliseksi uhriksi, ja sen *karma*, ansiot ja puutteet, tulevat solmimaan sen tulevan kohtalon. Tuossa maailmassa, hyvä ystäväni, on vain tiedottomia, itse toimivia, ex-inhimillisiä koneita, siirtymävaiheessa olevia sieluja, joiden uinuvat kyvyt ja yksilöllisyys lepäävät kuin perhonen kuorensa; ja kuitenkin spiritualistit luulevat voivansa saada ne puhumaan järkeä! Kun ne joskus saadaan vedetyksi luonnottoman ”*mediumistisen*” virran pyörteeseen, niistä tulee itsetiedottomia, läsnäolijoiden ympärille kristalloitujen ajatusten ja aatteiden kaikuja. Jokaisen *positiivisen*, tasapainoisen ihmisen mieli kykenee neutralisoimaan tällaisia toisarvoisia vaikutuksia istuntohuoneessa. Meidän alapuolellamme oleva maailma on vieläkin pahempi. Edellinen on ainakin vaaraton; häiritäessä tehdään sitä vastaan enemmän syntiä, kuin se itse tekee; jälkimmäinen sallien koko tajunnan säilymisen sata kertaa aineellisempänä on ehdottoman vaarallinen. Kertomukset helvetistä ja kiirastulesta, paratiisista ja ylösnousemuksesta ovat kaikki liioiteltuja, vääristyneitä kaikuja siitä ainoasta alkuperäisestä totuudesta, jonka ensimmäiset sanansaattajat, mainitut planeettahenget, opettivat ihmisrodulle sen lapsuuden aikana ja jonka muisto säilyy ihmisten mielessä kaldealaisten Eluna, egyptiläisten Osiriksenä, Vishnuna, ensimmäisinä Buddhoina jne.

Alempi, syiden maailma on näiden vääristyneiden ajatusten piiri; mitä aistillisimpien käsitysten ja kuvien piiri; antropomorfisten jumalien, niiden luoja luomusten, aistillisten ihmisten ajatusten piiri, ihmisten, jotka eivät ole maan päällä koskaan päässeet vapautumaan *raakalaisuudestaan*. Kun muistamme, että ajatuksilla on muoto, että niillä on lujuttua, koossapysymisvoimaa ja elämää – että ne ovat todellisia olioita – niin kaikki muu käy selväksi. Ilman ruumista ollessaan luomakunta ja luodut vetävät tietysti luojaansa puoleensa; he imeytyvät siihen

rajuvirtaan, jonka hän itse on lähettänyt liikkeelle. . . . Mutta nyt minun on lope-tettava, sillä kokonaiset kirjat tuskin riittäisivät selittämään kaikkea sitä, mihin tässä kirjeessäni olen viitannut.

Ilmettelette, etteivät mainitun kolmen mystikon mielipiteet ”suinkaan ole identtisiä”. Mitä se todistaa? Jos *ruumiittomat*, puhtaat ja viisaat henget – jopa nuo jotka ovat yhden askeleen päässä maailmastamme korkeammalla tasolla [s.83] – olisivat opettaneet heitä, niin eivätkö opetukset silloin olisi samoja? Nou-see kysymys: ”Eivätkö henget, samoin kuin ihmisetkin, voi erota mielipiteitään?” Jos niin on, silloin heidän opetuksensa – näiden korkeiden henkien, jotka ovat kolmen suuren lontoolaisen näkijän ”oppaita” – eivät ole sen pätevämpiä kuin kuolevaisten ihmisten. ”Mutta eivätkö he voi kuulua eri piireihin?” No hyvä, jos eri piireissä esitetään vastakkaisia oppeja, ne eivät voi sisältää totuutta, sillä totuus on *yksi* eikä siinä ole täysin päinvastaisia näkökohtia. Niinpä eivät puhtaat henget, jotka näkevät sen *sellaisena kuin se on* aineen verhon ollessa kokonaan poistettu-na sen edestä, voi erehtyä. Jos nyt myöntäisimme, että koko totuuden eri aspektit tai osat näkyisivät eri välittäjille tai älyllisille olennoille erilaisina heidän ollessaan erilaisten olosuhteiden alaisina, kuten esimerkiksi saman maiseman eri osat ilme-nevät eri ihmisille eri välimatkojen päästä ja eri näkökulmilta – jos nyt myön-täisimme, että erilaiset ja eriaisteiset välittäjät (esimerkiksi yksilölliset veljet) pyr-kivät kehittämään eri yksilöiden *minuuksia*, kuitenkin alistamatta heidän tahto-aan kokonaan omaansa (mikä on kiellettyä), vaan käyttämällä hyväkseen heidän fyysisiä, moraalisia ja älyllisiä erityispiirteitään; ja jos tähän vielä lisäämme kaikki ne lukemattomat kosmiset vaikutukset, jotka vääristävät ja muuttavat kaikki mää-rättyjen päämäärien saavuttamiseksi tehdyt pyrkimykset; ja jos edelleen muis-tamme, kuinka suoranaisesti vihamieliset Varjojen Veljet koettavat aina hämmen-tää ja samentaa kokelaitten aivoja, niin kaikkea tätä silmällä pitäen luulen olevan hyvinkin ymmärrettävää, että selvä henkinen kehitysaste voi jossain määrin saada erilaiset yksilöt tekemään näennäisesti erilaisia johtopäätöksiä ja rakentamaan erilaisia teorioita.

Vaikka minulla, kuten jo ennen olen sanonut, ei ole oikeutta puuttua Impe-raattorin salaisuuksiin ja suunnitelmiin, minun täytyy kuitenkin sanoa, että tois-taiseksi hän on osoittautunut meistä kaikista viisaimmaksi. Jos me muut olisimme käyttäneet samaa menettelytapaa ja esimerkiksi minä olisin sallinut teidän tehdä omia johtopäätöksiänne ja uskoa (väittämättä itse mitään varmaa), että minä olisin ”ruumiiton enkeli”, läpikuultavaa, sähkömäistä olemusta oleva henki, kotoisin tähtien takaisista, aavemaisista piireistä, olisimme ehkä molemmat tyytyväisem-piä. Teidän ei olisi silloin tarvinnut vaivata päätänne kysymyksellä, ”ovatko tuol-laiset välittäjät tarpeellisia”, eikä minun olisi tarvinnut tuntea, että minun on vali-ttavasti pakko kieltää ystävältä ”henkilökohtainen tapaaminen ja *välitön* yhteys”.

Te olisitte ehkä ehdottomasti uskonut kaikkeen, mitä sanoin; ja minä olisin tuntenut vähemmän suurta vastuuta teistä ”OPPAITTENI” edessä. Aika tulee kuitenkin näyttämään, mitä tässä suhteessa voidaan tehdä. Kirja on ilmestynyt, ja meidän on kärsivällisesti odotettava seurauksia tästä *ensimmäisestä vakavasta laukauksesta* vihollista kohti. *Art Magic* ja *Isis* olivat naisten ja oletettujen spiritualistien julkaisemia teoksia, eivätkä olisi koskaan voineet odottaa vakavampaa vastaanottoa. Teidän kirjanne vaikutus tulee aluksi olemaan hyvinkin onneton, sillä ase tulee potkaisemaan ja laukaus kimpoamaan takaisin tekijään ja hänen nöyrään sankariinsa, jotka tuskin [s.84] tulevat horjumaan. Mutta se tulee myös sipaisemaan ”vanhaa rouvaa” ja herättämään viimevuotisen mellakan uuteen eloon anglointialaisessa lehdistössä. Thersitekset ja kirjalliset filistealaiset joutuvat koviille, sadattelut, herjaukset ja kaikenlaiset *coups de bec* tulevat iskemään häneen, vaikka ovatkin tarkoitettuja yksin teitä varten, sillä intialaiset ammattiveljet eivät erikoisesti rakasta *Pioneerin* toimittajaa. Spiritualistiset lehdet ovat jo alkaneet taistelun Lontoossa, ”Enkelten” äänitorven jenkkitoimittajat seuraavat kutsua ja taivaalliset ”Valvojat” kaiuttavat *scandalum magnatum*-huutonsa. Jotkut tiedemiehet – heidän ihailijansa vielä vähemmän – loiset, jotka ottavat aurinkoa ja kuvittelevat itse olevansa tuo aurinko, eivät luultavasti tule antamaan teille anteeksi erästä lausettanne, joka tosiaan olikin liian imarteleva ja joka asettaa tuntemattoman hinduraukan ”niin paljon Euroopan tieteen ja filosofian yläpuolelle, että vain niiden laajakatseisimmat edustajat voivat ymmärtää tuollaisten piilevien voimien olemassaoloa ihmisessä jne.” Mutta entä sitten? Muuta ei voinutkaan odottaa! Vihamielisen arvostelun ensimmäisen kohinan ja melun lakattua järkevät ihmiset tulevat lukemaan ja mietiskelemään kirjaa, vieläpä niin hartaasti, etteivät he ole koskaan niin syventyneet Wallacen ja Crookesin tieteellisiin saavutuksiin sovittaa nykyajan tiede ja henget. Tämä pieni siemen voi vielä itää ja kasvaa.

En aio unohtaa teille antamaani lupausta. Heti kun olette asettunut makuuhuoneeseenne, koetan....¹

Toivon, että minun sallitaan tehdä sen verran puolestanne. Olemme jo monen sukupolven aikana ”eristäneet maailman meidän tietomme tietämisestä”, mutta se johtuu ihmiskunnan ehdottomasta sopimattomuudesta. Ja jos se nyt saaduista todisteista huolimatta kieltäytyy hyväksymästä päivänselviä asioita, niin vetäydymme tämän kierroksen loppuessa uudestaan yksinäiseen hiljaisuuteemme.... Olemme tarjoutuneet kaivamaan maasta ihmisolemuksen alkukerrostumat, hänen perusluontonsa, ja paljastamaan hänen sisäisen itsensä ihmeelliset monimuotoisuudet todistaaksemme tieteellisesti sen, mitä ei fysiologia eikä edes psykologia

1 Tästä on ilmeisesti kirjoittaja itse pyyhkinyt alkuperäisestä kirjeestä kolme riviä pois. – Toim.

perimmäisissäkään esityksissään tulisi koskaan saavuttamaan. Heille on yhdentekevää, vaikka kaivaukset tulisivat olemaan niin syviä, kalliot niin karkeita ja teräviä, että useimmat meistä tuhoutuisivat vaarallisissa räjähdyksissä tutkiessamme tätä heille tuntematonta valtamerta. Sillä me olemme aina olleet sukeltajia ja uranuurtajia, ja tiedemiehet taas ovat korjanneet meidän kylvömme sadon. Meidän tehtävämme on sukeltaa veteen ja tuoda pinnalle totuuden helmiä; heidän tehtävänsä on puhdistaa ne ja kiinnittää ne tieteen koruihin. Jos he kieltäytyvät koskemasta pahannäköisiin osterin kuoriin väittäen, ettei niiden sisällä voi olla kauniita helmiä, emme voi muuta kuin taas kerran pestä kätemme vastuusta ihmiskuntaan nähden. Lukemattomien sukupolvien aikana adepti on rakentanut linnaa [s.85] häviämättömään kallioon, RAJATTOMAN AJATUKSEN jättiläistornia, missä titaani asuu. Jos on välttämätöntä, hän jää edelleen asumaan siihen yksinään, tullen esiin vain kunkin kierroksen lopussa antaakseen ihmiskunnan valituille tilaisuuden työskennellä hänen kanssaan, jotta nämä sitten vuorostaan työskentelisivät taikauskoisten ihmisten valaisemiseksi. Me tulemme jatkamaan tätä aikakautista työtämme; emme anna näiden ihmisystävällisten pyrkimysten tulla estetyiksi ennen sitä päivää, jolloin uusi perusta ajattelun mannermaalle on muodostunut niin lujaksi, ettei suurinkaan oppositio tai tietämättömien pahanuopuus, jota Varjon Veljet yllyttävät, pysty vaikuttamaan siihen.

Ennen tuota lopullista voiton päivää jonkun on kuitenkin uhrauduttava, vaikka hyväksymmekin vain vapaaehtoisia uhreja. Tämä kiittämätön tehtävä kaatoi H. P. B:n maahan, sysäsi hänet kurjuuden, ymmärtämättömyyden ja eristyksen raunioihin, mutta hän tulee saamaan palkkansa tulevaisuudessa, sillä me emme koskaan ole kiittämättömiä. Mitä taas tulee adeptiin, ei *minunlaiseeni*, hyvä ystävä, vaan paljon korkeampaan, niin olisitte voinut lopettaa kirjanne näillä Tennysonin ”Valppaan uneksijan” riveillä – mutta ette tuntenut häntä.

”Sa kuinka hänet pääset tuntemaan,
kun suljettu oot pieneen ympyrään?
Ja lähelläsi oli kumminkin
tuo valoseudun ikisalaisuus,
jok’ kylmää tulta ilmaan loimuaa
ja olemukseensa sinervään
saa kaikki elonmuodot mahtumaan....”

Nyt lopetan. Muistakaa siis heinäkuun 17. päivää ja.....,¹ niin saatte nähdä luonanne todellisuuksista korkeimman. Hyvästi.

Parhain terveisin
K. H.

¹ Alkuperäisestä kirjeestä on tästä kohtaa taas poistettu kuusi riviä. – Toim.

Saatu Bombayssa paluumatkalla Intiaan heinäkuussa 1881.

Kiitokset. Nuo pienet kapineet osoittautuvat hyvin käytännöllisiksi, ja tunnustan kiitollisena vastaanottaneeni ne. Teidän pitäisi mennä Simlaan. KOETTAKAA. Myönnän, että haluaisin kovasti teidän tekevän sen. Meidän on kärsivällisesti odotettava seurauksia *siitä* kirjasta, kuten sanoin teille. *Aukot* suututtavat ja ”kiusaavat”, mutta emme voi väistää välttämätöntä. Ja koska aina on hyvä korjata erehdys, tein sen jo esittäessäni *Occult Worldin* C—:n [s.86] huomioitavaksi. Kärsivällisyyttä, kärsivällisyyttä.

Aina teidän
K. H.

K. H:lta. Saatu Umballassa matkalla Simlaan elokuun 5 pnä 1881.

Juuri kotiutunut. Olen saanut enemmän kirjeitä, kuin mihin välittäisin vastata – teitä lukuunottamatta. Koska minulla ei ole mitään erikoista sanottavaa, vastaan pelkästään kysymyksiinne. Tämä tehtävä voi näyttää helpolta, mutta se ei todellisuudessa ole sitä, jos vain ajattemme tuota *Upanishadissa* kuvattua, jumaluu-delle omistettua kohtaa ”Sokāmayata bahuḥ syām prajāye yeti” – ne ”haluavat olla lukuisat ja moninkertaistua”. Joka tapauksessa tiedonjanoa ei ole koskaan pidetty syntinä, ja olen aina valmis vastaamaan sellaisiin kysymyksiin – joihin voi vastata.

Luonnollisesti olen sitä mieltä, että kirjeenvaihdostamme, joka sai alkunsa monien hyväksi, koituu sangen vähän hyötyä maailmalle kokonaisuudessaan, ellette muotoile siihen sisältyviä oppeja ja ajatuksia uudelleen ”esseen muotoon”, joka käsittelee, ei ainoastaan okkulttisen filosofian maailmanluomista koskevaa näkökantaa, vaan myös kaikkia muita kysymyksiä. Mitä pikemmin aloitatte ”tulevan kirjanne”, sitä parempi; sillä kuka voi vastata odottamattomista tapauksista? Kirjeenvaihtomme voi äkkiä keskeytyä esteen tullessa niiden taholta, jotka *tietävät parhaiten*. HEIDÄN ajatuksensa on, kuten tiedätte, suljettu kirja meille monille, eikä sitä voi avata mikään ”magian taito”. Kuitenkin tulette edelleen saamaan ”apua asioitten pohtimisessa”; ja se vähä, mikä minun sallitaan selittää,

tulee toivottavasti olemaan helpommin tajuttavaa kuin Eliphas Levin *Haute Magie*. Ei ole ihme, että pidätte sitä hämäränä, sillä sitä ei ole tarkoitettukaan vihkimättömien luettavaksi. Eliphas tutki rosencreuzilaisia käsikirjoituksia (joita nyt ei enää ole jäljellä Euroopassa kuin kolme kappaletta). Niissä selitetään itämaisia oppeja Rosencreuzin opetusten mukaan, joka Aasiasta palattuun puki ne puolittain kristilliseen verhoon kilveksi oppilailleen pappien kosta vastaan. Niiden ymmärtämiseen täytyy olla avain ja tämä avain on tiede sinänsä. Rosencreuz opetti suullisesti. Saint Germain muodosti nuo etevät opit kuvakieleksi ja hänen ainoa salakirjaimin kirjoitettu käsikirjoituksensa jäi hänen uskolliselle ystävälleen ja suojelijalleen, hyväntahtoiselle saksalaisprinssille, jonka talosta ja jonka läsnäollessa hän viimeisen kerran poistui lähteäkseen – KOTIIN.

Epäonnistunut, täysin epäonnistunut yritys! Puhuessaan kuvioista ja numeroista Eliphas kääntyy niiden puoleen, jotka tuntevat hiukan pythagoralaisia oppeja. Niin, jotkut niistä tekevät yhteenvedon koko filosofiasta ja sisältävät kaikki opit. Isaac Newton ymmärsi ne hyvin; mutta hän pidätti tietonsa [s.87] varovaisesti itselleen oman maineensa tähden ja *Saturday Reviewin* kirjoittajien ja aikalaisten vahingoksi. Näytätte ihailevan sitä – minä en. Kuinka lahjakas kirjalliselta näkökannalta lieneekin lehti, jossa esitetään niin taantumuksellisia ja dogmaattisia aatteita kuin siinä kirjoituksessa, jonka vasta kävin läpi, sen tulisi kadottaa paikansa toisten vapaamielisempien toveriensa rinnalla. Sen mielestä tiedemiehet ”eivät lainkaan ole hyviä havainnontekijöitä”, kun esitetään nykyajan magiaa, spiritismiä ja muita ”yhdeksän päivän ihmeitä”. Tämä ei varmasti ole niin kuin sen pitäisi olla, se lisää: sillä ”koska he tuntevat niin hyvin luonnon rajat (!!) heidän tulisi heti alussa otaksua, että se, minkä he näkevät tai luulevat näkevänsä, ei voi tapahtua, ja siis lähinnä olla varuillaan, ettei tapahtuisi petosta” jne. jne. Verenkierto, sähkölennätin, rautatie, höyrylaiva ja samat väitteet yhä uudestaan. *He tuntevat* ”luonnon rajat”!! Voi, itserakkauden ja mentaalisen pimeyden vuosisataa! Ja meidät on kutsuttu vierailemaan Lontooseen noiden akateemisten ryysyläisten joukkoon, joiden edeltäjät vainosivat Mesmeriä ja leimasivat St. Germainin petturiksi! Kaikki on heille toistaiseksi *salattua* luonnossa. *Ihmisestä* – he tuntevat ainoastaan luurangon ja muodon; he kykenevät tuskin seuraamaan niitä teitä, joita pitkin nuo näkymättömät sanansaattajat, heidän nimittämänsä ”aistit”, kulkevat matkallaan ihmisen tietoisuuteen. Heidän koulutietonsa on epäilysten ja arvelujen taimilava; se opettaa vain omaa viisasteluaan, levittää tartuntaa veltostuneisuudellaan, totuudenpilkallaan, väärällä moraalisuudellaan ja dogmaattisuudellaan. Ja sen edustajat kehuvat tuntevansa ”*luonnon rajat*”.

Rakas ystäväni, unohdan melkein, että kuulutte samaan sukupolveen ja olette ”uudenaikaisen tieteen” ihailija. Sen käskykirjeet ja oraakkelimaiset tuomiot ovat

paavillisella – *non possumus* – tasolla. Niin, *Saturday Review* on selviytynyt meistä niin vähällä. Mutta ei *Spiritualist*. Sekava, vaivainen lehtiraukka! Annoitte sille kauhean iskun. Kadotettuun jalansijansa mediumistisella maaperällä se taistelee kuolinkamppailuaan englantilaisen adeptiuden yliherruuden puolesta itämaisen tiedon suhteen. Kuulen melkein sen *sub rosa* -huudon: ”Jos meidän spiritualistien osoitetaan olevan väärässä, olette silloin tekin – teosofit.” ”Suuri adepti”, pelottava J.K. on varmasti vaarallinen vihollinen; ja pelkään, että meidän bodhisattvojemme on jonakin päivänä tunnustettava syvä tietämättömyytensä hänen mahtavan oppinsa rinnalla. ”Todelliset adeptit, kuten Gautama Buddha tai Jeesus Kristus, eivät verhonneet itseään salaperäisyyden vaippaan, vaan tulivat ja puhuivat avoimesti”, oraakkelimme sanoo. Jos he tekivät siten, se on uutta meille – edellisen nöyryyden seuraajille. Gautama on julistettu ”jumalalliseksi opettajaksi” ja samalla ”Jumalan sanansaattajaksi”!! (Katsokaa heinäkuun 8:n *Spt*, s. 21, kapp. 2.) Buddhasta on nyt tullut sanansaattaja jollekulle, jonka Hän, Shakyas K’houtchoo, kallis viisas, on suistanut valtaistuimelta 2500 vuotta jälkeenpäin poistamalla verhon tabernaakkelista ja osoittamalla sen tyhjyyden. Missä tuo lontoolainen adepti mahtoi oppia buddhalaisuutta, ihmettelen. Teidän tulisi todella kehottaa ystävääne Mr. C.C. Masseyta opiskelemaan tuon [s.88] lontoolaisen jalokiven luona, joka niin halveksii Intian okkultista tietoa, teoksia ”*The Lotus of the Good Law*” ja ”*Atma Bodha*” – juutalaisen kabbalan valossa.

Minäkö ”kiusaantunut rienaavista sanomalehtiartikkeleista”? Varmasti en ole. Mutta olen hiukan vihainen J. K:n pyhää häpäisevistä lausunnoista, sen myönnän. Haluaisin vastata tuolle itserakkaalle narrille: ”näin pitkälle saat mennä, mutta et kauemmaksi”. Khobilgan, jolle näytin tuon kohdan, nauroi niin, että kyneleet juoksivat pitkin hänen vanhoja poskiaa. Voisinpa minäkin. Kun ”Vanha Rouva” lukee sen, yksi tai kaksi seetripuuta tuhoutuu varmasti Simlassa. Kiitos ystävällisestä tarjouksestanne antaa minun pitää *Review*-leikkeet. Mutta soisin mieluummin, että pitäisitte ne itse, sillä nuo kirjoitukset voivat olla teille odottamattoman arvokkaat muutaman vuoden kuluttua.

Tarjoutuessanne juhlallisesti vakuuttamaan, ettette koskaan paljasta mitään ilman lupaa, en voi vastata siihen tällä hetkellä mitään. Tarjouksenne hyväksyminen ei riipu minusta, sanoakseni teille totuuden, sillä olisi aivan aintu-laatuinen tapaus ottaa lupaus ulkopuoliselta meidän oman erikoisen vala- tai lupauskaavamme mukaan, ja mikään muu ei kelpaisi Ylempäni mielestä. Onnettomuudeksi meille molemmille olette kerran tai oikeastaan *kahdesti* käyttänyt ilmaisua, joka merkittiin muistiin ja – minun on sanottava – kun ainoastaan kolme päivää sitten pyysin teille joitakin etuoikeuksia, se tuotiin aivan odottamatta eteeni. Kun kuulin nuo sanat toistettuina ja näin ne muistiin merkittyinä, en voinut muuta, kuin niin

auliisti kuin mahdollista kääntää toisen poskeni vastaanottaakseni vielä odottamatompia korvapuusteja siitä kädestä, jota niin kunnioitan. Vaikka tuo muistuttaminen tuntui minusta julmalta, se oli oikeudenmukainen, sillä te olitte lausunut Simlassa nuo sanat: ”Olen Teosofisen Seuran *jäsen*, mutta en millään tavoin *teosofi*.” En riko luottamusta paljastaessani teille, mikä oli seurauksena esittäessäni puolustuspuheen teidän puolestanne, sillä minua on jopa neuvottu tekemään siten. Meidän on siis kuljettava samaa hidasta vauhtia kuin tähänkin asti, tai – pysähdytävä heti ja kirjoitettava *finis* kirjeittemme loppuun. Toivon, että valitsette mieluummin edellisen vaihtoehdon.

Tästä asiasta puhuessamme pyytäisin teitä painamaan lontoolaisten ystäviemme mieleen joitakin selkeitä totuuksia, jotka he unohtavat aivan liian helposti, vaikka niistä on puhuttu yhä uudestaan. Okkulttisen tieteen salaisuuksia ei voida ilmoittaa äkinäisellä, ei kirjoitetulla eikä edes suusanaisella ilmoituksella. Jos asianlaita olisi sellainen, ei ”Veljien” tarvitsisi muuta kuin julkaista *käsikirja* tästä tieteestä, jota voitaisiin opettaa kouluissa kuin kielioppia. Ihmisillä on se harhakäsitys, että me vapaaehtoisesti kiedomme itsemme ja hallussamme olevat voimat salaperäisyyden verhoon – että tahdomme pitää tietomme omanamme ja kieltäydymme omasta halustamme – ”kevytmielisesti ja tarkoituksellisesti” ilmoittamasta niitä muille. Totuus on kuitenkin se, että ennen kuin pyrkijä saavuttaa vaadittavan tilan sitä valaistuksen astetta varten, johon hän on oikeutettu ja kelvollinen, useimmat, *elleivät kaikki*, salaisuudet [s.89] ovat sellaisia, *ettei niitä voida ilmoittaa*. Vastaanottavuuden on vastattava opettamisen halua. Valaistuksen *on tultava sisältäpäin*. Siihen asti sitä ei voi aiheuttaa mikään manauksilla aikaansaatu hokuspokus tai muodollinen temppuileminen, eivät metafysiset luennot tai keskustelut, eikä mikään itse omaksuttu katumusharjoitus. Nuo kaikki ovat vain keinoja päämäärän saavuttamiseksi. Me voimme ainoastaan ohjata pyrkijää käyttämään tällaisia keinoja, jotka ovat aikakausten kokemusten ja käytännön keksimiä, niin että ne vievät toivottuun päämäärään. Eikä tämä ole ollut *mikään salaisuus* tuhansien vuosien aikana. Paastoaminen, mietiskely, ajatusten, sanojen ja tekojen puhtaus; vaikeneminen määrättyinä aikoina, jotta luonto itse saisi tilaisuuden puhua sille, joka lähestyy sitä saadakseen tietoa; eläimellisten himojen ja halujen voittaminen; ehdoton epäitsekkyys, tiettyjen suitsutusaineiden käyttö erinäisissä fysiologisissa tarkoituksissa, kaikki nämä keinot ovat olleet julkisia aina Platonin ja Iamblikhoksen ajoista asti lännessä sekä jo paljon aikaisemmin meidän intialaisten *rishiemme* ajoista asti. Näiden soveltaminen kunkin yksilön luonteen mukaisesti on tietysti pyrkijän itsensä kokeiltava ja jätettävä ohjaajansa eli gurunsa valppaaseen huolenpitoon.

Tällainen on todellisuudessa pyrkijän osittainen harjoitusmenetelmä, ja hänen gurunsa tai vihkijänsä voi ainoastaan auttaa häntä oman kokemuksensa ja ja

tahdonvoimansa avulla, mutta ei voi tehdä enempää *ennen viimeistä ja korkeinta vihkimystä*. Olen myös sitä mieltä, että harvat pyrkijät aavistavat kuinka paljon vaivaa vieläpä kärsimystä ja vahinkoa – tuollainen vihkiä saa kokea oppilaansa tähden. Pyrkijälle ja adeptille ominaiset fyysiset, moraaliset ja älylliset olot ovat kovin erilaiset, kuten jokainen helposti ymmärtää. Opettajan on siis jokaisessa tapauksessa sovellettava oma tilansa oppilaan mukaan, ja ponnistus on kauhea, sillä onnistuaksemme meidän on oltava *täydellisesti* yhtä valmennettavan oppilaan kanssa. Ja mitä suuremmat adeptin voimat ovat, sitä vähemmän hän on sopusoinnussa vihkimättömien luonteen kanssa. Nämä tulevat usein hänen luokseen ulkomaailman vuodatusten kyllästämänä, tuon itsekkään, raa’an joukon vuodatuksilla, jota me niin pelkäämme. Mitä kauemmin adepti on ollut erillään tästä maailmasta ja mitä puhtaammaksi hän on tullut, sitä vaikeampi hänen itse ottamansa tehtävä on.

Sitten – tietoa voidaan antaa vain asteittain; ja jotkin korkeimmat salaisuudet – vaikka itse asiassa muodostettuina herkän korvanne kuultavaksi – voisivat kuulostaa mielestänne järjettömältä siansaksalta, huolimatta vilpittömästä vakuutuksestanne, että ”ehdoton luottamus ei pelkää väärinymmärtämistä”. Tämä on pidättymisemme todellinen syy. Tämän vuoksi ihmiset valittavat niin usein jonkin näennäisen syyn nojalla, ettei heille anneta uutta tietoa, vaikka he ovat sen puolesta ahertaneet pari, kolme vuotta tai kauemminkin. Jättäkööt ne, jotka todella haluavat oppia, *kaiken*, ja tulkoot meidän luoksemme sen sijaan, että he pyytävät tai odottavat, että me tulisimme heidän luokseen. Kuinka tämä voisikaan tapahtua teidän maailmassanne ja teidän ilmapiiressänne? ”Heräsin surullisena 18 päivän aamulla.” Heräsittekö? [s.90] Ymmärrän, – kärsivällisyyttä, rakas veljeni, kärsivällisyyttä. Jotakin on tapahtunut, vaikka ette ole säilyttänyt tietoisuutta tapahtumista; mutta antakaa sen olla.

Mitä voisinkaan tehdä enemmän? Miten voisin ilmaista aatteita, joiden selittämiseen ei kielessänne toistaiseksi ole sanoja? Ne, joilla on hienommat ja vastaanottavammat aivot, niin kuin teillä, saavat enemmän kuin muut, mutta jos *hekin* saavat vain pienen ylimääräisen annoksen, se menee hukkaan, kun puuttuu sanoja tai kuvia kiinnittämään noita leijuvia aatteita. Ehkä tai varmastikaan ette tiedä, mihin nyt viittaa. Mutta *tulette* sen jonakin päivänä *tietämään* – kärsivällisyyttä! Suuremman tiedon uskominen ihmiselle, kuin minkä hän kykenee vastaanottamaan, on vaarallinen koe; ja vielä muutkin syyt ovat minua estämässä. Sellaisten tosiasioiden äkillinen ilmoittaminen, jotka ovat yläpuolella tavallisuuden, voi monessa tapauksessa osoittautua kohtalokkaaksi, ei ainoastaan pyrkijälle itselleen, vaan myös niille, jotka ovat hänen välittömässä läheisyydessään. Se on kuin antaisi helvetinkoneen tai viritetyn ja ladatun revolverin sellaiselle,

joka ei ole koskaan nähnyt tuollaisia esineitä. Meidän tapauksemme on aivan yhtäläinen. Tunemme ajan lähestyvän, jolloin meidän on pakko valita joko totuuden voiton tai erehdyksen ja – kauhun – valtakunnan välillä. Meidän on joko päästettävä muutamia harvat osalliseksi suuresta salaisuudesta tai – sallittava häpeällisten shammarien johtaa Euroopan parhaat älyniekat mitä epäterveellisimpään ja kohtalokkaimpaan taikauskoon – spiritualismiin. Ja tiedämme, että on kuin jättäisimme kokonaisen dynamiittikuorman heidän käsiinsä ja olemme jännittyneitä näkemään, kuinka he puolustavat itseään punahattuisia varjon veljiä vastaan. Olette utelias tietämään, minne matkustan; haluatte kuulla enemmän suuresta työstäni ja tehtävästäni? Jos sen sanoisinkin, tuskin se hyödyttäisi teitä juuri lainkaan. Mutta koetellakseni teidän tietoaanne ja kärsivällisyyttänne vastaan kuitenkin tämän kerran. Tulen nyt *Sakya-Jongista*. Teille tuo nimi on merkityksetön. Mutta toistakaa se ”Vanhalle Rouvalle” – ja tarkkaillkaa seurausta.

Mutta palatkaamme asiaan. Kun siis meidän tulisi toisella kädellä antaa sängen tarpeellinen, mutta vaarallinen ase maailmalle ja toisella pitää shammareita loitolalla (heidän aiheuttamansa tuho on jo suunnattoman suuri), eikö meillä mielestänne ole oikeus epäröidä, odottaa ja pitää varovaisuutta tärkeämpänä nyt kuin koskaan ennen? Lyhyesti: kun oppilas käyttää tietoaan väärin, se vaikuttaa aina takaisin vihkijään; sitä paitsi ette luultavasti vielä tiedä, että adepti jakaessaan salaisuutensa toisen kanssa muuttumattoman Lain mukaan viivyyttää omaa edistymistään ikuista rauhaa kohti. Ehkäpä tämä, mitä nyt kerron, auttaa teitä näkemään asiat todellisemmassa valossa sekä ymmärtämään paremmin meidän keskinäisen asemamme. Tiellä vetelehtiminen ei suinkaan johda nopeasti matkan päähän. Ja varmasti teille on itsestään selvää, että *jonkun* on aina maksettava *hintaa* kaikesta ja jokaisesta totuudesta, ja tässä tapauksessa – ME maksamme sen. Älkää pelätkö; olen valmis maksamaan osani ja olen sanonut sen niille, jotka kysivät sitä minulta. En tule jättämään [s.91] teitä; en myöskään aio olla vähemmän uhrautuvainen kuin meidän kuolemaan asti uupunut ”Vanha Rouva”-parkamme. Yllä olevan on jättävä meidän kahden kesken.

Pyydän teitä pitämään tätä kirjettä ehdottomasti luottamuksellisena, sillä sitä ei ole tarkoitettu julkaistavaksi eikä ystävienne luettavaksi. Olen uskonut nämä tiedot yksin teille. Mutta jos vihkimykseen pyrkijät yleensä tietäisivät nämä asiat paremmin, olen varma siitä, että he olisivat sekä kiitollisempia että kärsivällisempiä, samoin kuin vähemmän ärtyneitä siitä, mitä he luulevat pidättyvyydeksemme ja epäröimisksemme. Harvat ovat niin tahdikkaita kuin te; vielä harvemmat ymmärtävät saavuttamiensa tulosten todellista arvoa.

Nuo kaksi S. M:lle lähettämämme kirjettä eivät johda minkäänlaisiin tuloksiin. Hän pysyy yhtä järkähtämättömänä ja olette vaivautunut suotta. Tulette saamaan häneltä kirjeen, joka on täynnä epäilyksiä ja useita epäystävällisiä huomautuksia.

Ette saa häntä vakuutetuksi siitä, että + on elävä veli, sillä sitä on jo yritetty ja siinä epäonnistuttu. Ellette mahdollisesti saa häntä kääntymään kansanomaiseen *eksoteeriseen* lamalaisuuteen, joka pitää meidän ”Byang-chub” sekä ”Tchang-chub” -veljiämme, jotka kulkevat yhden suuren Laman ruumiista toiseen – *Lha’ina* tai *ruumiista vapautuneina* henkinä. Muistakaa, mitä viime kirjeessäni sainoin planeettahengistä. Tchang-chub (adepti, joka tietonsa ja sielunsa valaistuksen avulla on vapautunut TIEDOTTOMAN vaelluksen piinasta) – voi oman tahtonsa ja halunsa mukaan, sen sijaan että hän ruumiillistuisi ainoastaan ruumiillisen kuoleman jälkeen, ruumiillistua yhä uudestaan – elämänsä aikana, jos hän niin tahtoo. Hänellä on valta valita itselleen uusia ruumiita – tällä tai jollakin toisella planeetalla – ollessaan vielä entisessä muodossaan, jota hän tavallisesti säilyttää omia tarkoituksiperiään varten. Lukekaa *Kiu-ten* kirja, siinä on mainittu nämä lait. H. P. B. voi kääntää teille siitä muutaman kohdan, sillä hän osaa ne ulkoa. Hänelle voitte lukea tämän kirjeen.

Nauranko usein ”sille avuttomuudelle, miten hapuilette pimeässä”? Varmasti en naura. Se olisi yhtä epäystävällistä ja melkein yhtä järjetöntä minun puoleltani kuin jos te nauraisitte jonkun hindulaisen pidginenglannille paikkakunnalla, jossa hallituksenne *ei tahdo* antaa englanninkielen opetusta. Mistä tuollainen ajatus? Ja mistä tuo toinen ajatus saada valokuvani? Minusta on otettu vain yksi kuva koko elämäni aikana; vähäpätöinen metallilevylle otettu kuva, jonka ”Gaudeamus”-päivinä otti joku matkustava naistaiteilija – (luultavasti niiden müncheniläisten oluttupakaunottarien sukulainen, joita haastattelitte jokin aika sitten) – jonka käsiistä minun piti pelastaa se. Tuo levy on jäljellä, mutta itse kuva on siinä kulunut; nenä mennyt menojaan ja toinen silmä on kokonaan poissa. Muuta ei ole tarjolla. En uskalla luvata, sillä en koskaan riko sanaani. Saatan kuitenkin jonakin päivänä hankkia teille kuvan.

Otteita Tennysonin teoksesta? En todellakaan voi sanoa. Astraalivalosta tai jonkun aivoista siepattuja lauseita, jotka muistui mieleeni, sillä en koskaan unohda, mitä olen kerran nähnyt tai lukenut. Huono tapa. Sitä enemmän, [s.92] koska usein aivan tietämättäni liitän silmiäni edessä lauseiksi hajanaisia sanoja ja ajatuksia, joita on voitu käyttää sata vuotta sitten tai ehkä tullaan käyttämään sata vuotta tämän jälkeen aivan toisessa yhteydessä. Laiskuutta ja todellista ajan puutetta! ”Vanha Rouva” nimitti minua ”aivorosvoksi” ja plagioijaksi, kun jokin aika sitten käytin muuatta viiden rivin lausetta, jonka hän varmasti uskoi minun *pihittäneen* tri Wilderin aivoista, sillä kolme kuukautta myöhemmin tri Wilder itse käytti sitä eräässä tutkielmassaan profeetallisesta intuitiosta. En ollut koskaan katsahantutkaan tuon vanhan filosofin aivosoluihin. Sieppasin sen jostakin pohjoisesta päin tulevasta virrasta – en tiedä mistä. Kerron tämän oppiaksenne jotakin

utta, kuten uskon. Täten voi syntyä lapsi, joka on piirteiltään aivan yhdennäköinen tuhansien peninkulmien päässä olevan henkilön kanssa. Tällä henkilöllä ei ole ollut minkäänlaista yhteyttä äitiin, joka ei ole koskaan edes nähnyt häntä, mutta tuon henkilön ajelehtiva kuva oli painunut äidin sielumuistiin unen aikana tai ehkä valveilla ollessa ja siitä jäljentyneet äidin kohdussaan kantaman elävän lihan herkkään pintaan. Kuitenkin uskon, että Tennyson oli vuosia sitten kirjoittanut nuo mainitsemani rivit, ja ne on julkaistu.

Toivon, että nämä hajanaiset ajatukset ja selitykset annetaan anteeksi sille, joka yli yhdeksän päivää on yhtä mittaa ollut hevosen selässä astumatta maahan. Tulen Ghalaring-Tcho'n lamalaisluostarista (jossa teidän *Occult World* -kirjastanne keskusteltiin ja sitä kommentoitiin – Taivas varjelkoon, arvelette varmaan). Ratsastin Horpa Pa La -alueen kautta – ”turkkilaisten heimojen tutkimattomia alueita”, sanovat karttanne, jotka eivät tiedä, ettei siellä ole lainkaan minkäänlaisia heimoja – ja sieltä – kotiin. Niin, olen väsynyt ja siksi lopetan.

Teidän uskollinen

K. H.

Lokakuussa olen Bhutanissa. Pyydän teiltä palvelusta: Koettakaa ystäväystyä Ross Scottin kanssa. *Tarvitsen häntä.*

Kirje n:o 21

(VMK-XXVII)(27)

Saatu Simlassa syksyllä 1881.

Aavistin, mitä nyt tapahtuu. Bombayn kirjeessäni kehoitin teitä olemaan varovainen sen suhteen, mitä kertoisitte S.M:lle +:sta sekä hänen omasta mediumisuudestaan, ja pyysin teitä ilmoittamaan vain pääasian siitä, mitä sanoin. Kun sitten Allahabadissa teitä tarkkaillessani näin, että teitte häntä varten runsaita otteita kirjeestäni, tunsin taas uhkaavan vaaran, mutta en puuttunut asiaan useasta syystä. Yksi niistä on se, että uskon sen ajan [s.93] koittaneen, jolloin yhteiskunnallinen ja moraalinen turvallisuus vaatii, että jonkun Teos. Seurasta olisi sanottava totuus, vaikka Himalaja kaatuisi hänen päälleen. Epämiellyttävän totuuden paljastamisen tulisi kuitenkin tapahtua tahdikkaasti ja varovasti; mutta huomaan, että monet, te itse muiden mukana, hankkivat vihollisia pitäessään liian suurta melua minusta ja omista yksityisistä mielipiteistäni sen sijaan, että saisimme ystäviä ja kannattajia taistelussamme valtameren sekä tällä että tuolla puolen olevia filistealaisia vastaan. Tuolla puolen on kiihtymys hyvin suuri ja piankin tulette näkemään sen

leimahduksia *Light*-lehdessä sekä muualla; ja ”*tulette* menettämään S. M:n”. Runsaat otteenne ovat tehneet tehtävänsä, sillä ne olivat – aivan liian runsaat. Eivät mitkään voimat, olivatpa ne inhimillisiä taikka yli-inhimillisiä, kykene koskaan avaamaan S. M:n silmiä – oli aivan turha *repiä* niitä auki. Tällä puolen – asia on vielä pahemmin. Simlan kelpo ihmiset eivät ole kovinkaan taipuvaisia käsittämään vertauskuvia, eikä allegoria tartu heihin enempää kuin vesi hanhen selkään. Eihän sitä paitsi kukaan mielellään tahdo kuulla ”haisevansa pahalle”, ja *leikinlasku* tuosta huomautuksesta, joka oli liiankin täynnä syvää psykologista totuutta, on nyt aiheuttanut arvaamatonta ikävyyttä tuolla taholla, mistä S.E.T.S. muutoin olisi voinut voittaa riveihinsä useamman kuin yhden kääntyneen. . . . Mutta palaan vielä kerran kirjeeseen.

Minua vastaan tehty valitus perustuu etupäässä siihen, että väitteeni sisälsi a) jonkinlaisen kehotuksen S. M:lle todistaa + ”hengeksi” – b) ystävämme syyttää minua vakavasti siitä, että olen tehnyt +:sta *valehtelijan*. Tarkoitukseni on nyt selittää, mutta ei puolustautua. Sillä tarkoitin kyllä molempia; mutta se oli aiottu vain *teille*, kun olitte pyytännyt minulta tietoja, enkä missään tapauksessa tarkoittanut sitä *hänelle*. Hän ei ole todistanut asiaansa, en liioin odottanut hänen voivan tehdä sitä, vaikka hän itse luulikin siihen pystyvänsä, sillä hänen väitteensä perustuu kokonaan hänen omaan henkilökohtaiseen vakaumukseensa, joka taas johtuu hänen horjumattomasta uskostaan omien vaikutelmiensa pätevyyteen. Minä puolestani kykenisin hyvin helposti todistamaan, ettei + ole ensinkään ruumiiton henki, ellei minulla olisi päteviä syitä jättää sitä tekemättä tällä hetkellä. Olin hyvin huolellisesti miettinyt kirjeeni sanamuotoa, niin että vaikka annoinkin teidän nähdä vilahduksen totuudesta, kuitenkin selvästi osoitin, ettei minulla ollut oikeutta paljastaa ”*Veljen* salaisuutta”. Mutta rakas ystäväni, en koskaan kertonut noin monisanaisesti teille, kuka ja mikä *hän* oli. Olisin ehkä voinut kehottaa teitä arvostelemaan +:a hänen oletettujen kirjoitustensa nojalla, sillä Jobia siinä paljon onnekkampina kaikki meidän ”vihamiehemme kirjoittavat kirjoja”. He ovat hyvin halukkaita sanelemaan ”inspiroituja” evankeliumeja – ja takertuvat siten oman retoriikkansa liimaan. Ja kukapa niistä mitä älykkäimmistä henkilöistä, jotka ovat lukeneet +:n kirjoittamiksi mainitut teokset kokonaisuudessaan, uskaltaisi väittää, etteivät ne, joitakin erittäin huomattavia sivuja lukuun ottamatta, ole huonompia kuin mitä S.M. itse olisi voinut kirjoittaa, ja vielä paremmin? Voitte olla varma, ettei älykäs, teräväpäinen ja totuudenmukainen meedio [s.94] tarvitse ”ruumiittoman” hengen ”inspiroimista”. Totuus kestää ilman jumalien ja henkien inspiraatiotakin, ja vieläpä enemmän, se kestää niistä kaikista huolimatta; ”enkelit” kuiskaavat yleensä valheita ja lisäävät taikauskon määrää.

Tietäen siitä koituvan tällaisia pieniä ikävyyksiä minun on kieltäydyttävä tyydyttämästä C.C. Masseyta. En tahdo käyttää hyväkseni hänen ”auktoriteettiaan”,

enkä tyydyttää hänen ”toiveitaan”, ja kieltäydyn aivan ehdottomasti ”ilmaisemasta hänen salaisuuttaan”, koska se on sellainen, että se estää häntä saavuttamasta adeptiutta, mutta ei millään tavoin koske hänen yksityistä luonnettaan. Tämä tiedonanto oli tarkoitettu vain teitä varten, vastauksena siihen hämmästyneeseen kysymykseenne, estikö jokin minua asettumasta yhteyteen hänen kanssaan *ohjattakseni* hänet valoon, mutta se ei suinkaan ollut tarkoitettu hänen korviinsa. Hänen elämäntarinassaan saattaa olla pari sivua, jotka hän mielellään soisi siitä poistettavaksi; mutta hänen vaistomainen rehellisyytensä ja uskollisuutensa tulee aina antamaan hänelle etusijan ja asettamaan hänet yläpuolelle monen, joka on hyvä ja puhdas ainoastaan siksi, ettei ole koskaan tuntenut kiusausta. Kieltäydyn siis, ystävällisellä luvallanne. Tulevaisuudessa meidän, rakas ystäväni, tulee rajoittua kokonaan filosofisiin keskusteluihin ja välttää – kotoista juoruaamista. On usein vaarallisempaa olla tekemisissä kaapissa olevien luurankojen kuin likaisten turbaanien kanssa, loistava ja rakas ystäväni. Älkää nyt suoko liian herkän sydämenne huolestua taikka mielikuvituksenne johtaa teitä luulemaan, että ainoakaan lausumistani sanoista on tarkoitettu moitteeksi. Me, puolivillit aasialaiset, arvostemme ihmistä hänen tekojensa vaikuttimien mukaan, ja teidän vaikuttimenne ovat olleet vilpittömiä ja hyviä. Mutta teidän tulee muistaa, että olette kovassa koulussa ja tekemisissä sellaisen maailman kanssa, joka on aivan toisenlainen kuin omanne.

Teidän on erikoisesti painettava mieleenne, ettei pieninkään aikaansaatu *syy*, olkoon se luotu kuinka itsetiedottomasti tahansa tai mistä vaikuttimista hyvänsä, voi muuttua tekemättömäksi, eikä sen vaikutusten kulkua voi ehkäistä – eivät edes miljoonat jumalat, demonit ja ihmiset yhdessäkään. Sen vuoksi te ette saa pitää minua liian arvostelevana, kun sanon, että olette kaikki olleet ainakin jonkin verran varomattomia, ellen sanoisi tahdittomia. Tämä viimeinen sana kohdistuu kuitenkin vain yhteen jäseneseen. Huomaatte ehkä tästä, että H. Steel Olcottin erehdykset ja kommellukset ovat itse asiassa olleet paljon mitättömämpiä kuin miltä ne ensi silmäyksellä näyttävät, sillä ovathan englantilaisetkin, jotka kuitenkin ovat paljon älykkäämpiä ja paljon tottuneempia maailman menoon, yhtä alttiita erehtymään. Sillä olette erehtyneet, niin yksilöt kuin koko joukkokin, kuten lähitulevaisuudessa tulette näkemään; ja siitä on seurauksena, että Seuran asioiden hoito ja sen menestyksen turvaaminen tulee teidän erehdystänne korjattaessa osoittautumaan paljon vaikeammaksi, koska teistä ei kukaan ole yhtä valmis myöntämään erehtyneensä, ettekä myöskään ole niin valmiita kuin hän seuraamaan teille tarjottuja neuvoja, jotka jokaisessa tapauksessa kuitenkin perustuvat tulevien tapahtumien *ennaltanäkemiseen*, vaikka ne tulkittaisiinkin lauseparsin, jotka eivät ehkä aina ole [s.95] adeptin ”mitan täyttäviä” – *sellaisena kuin hänen tulisi olla* teidän omien näkökantojenne mukaan.

Voitte kertoa Masseyille, mitä nyt olen sanonut hänestä, ja esittää perustelunne. Voitte myös – vaikka en teitä siihen kehottaisi – lukea tämän kirjeen Mr. Humelle. Mutta neuvoisin teitä vakavasti olemaan entistä varovaisempi. Vaikuttimien puhtaudesta huolimatta voisi sattua, että Chohan ottaisi huomioon vain tulokset ja nämä uhkaisivat muodostua liian tuhoisiksi, jotta hän voisi olla välittämättä niistä. S. E. S:n jäseniä olisi jatkuvasti vaadittava pitämään kielensä ja innostuksensa aisoissa. Ja kuitenkin yleisön mielenkiinto Seuraanne kohtaan yhä lisääntyy, niin että teidän on ehkä piankin pakko määrätä kantanne selvemmin. Minun on hyvin pian jätettävä teidät oman onnenne varaan kolmen kuukauden ajaksi. Tapahtuuko tämä lokakuussa vai tammikuussa, riippuu siitä sysäyksestä, joka tullaan antamaan Seuralle ja sen kehitykselle.

Olisin henkilökohtaisesti hyvin kiitollinen teille, jos vaivautuisitte tutkimaan erästä Padshah`in kirjoittamaa runoa ja lausumaan ajatuksenne sen ansioista. Mielestäni se on liian pitkä julkaistavaksi Theosophical Journalissa, eivätkä sen kirjalliset ansiot täysin vastaa sitä tai oikeuta siihen. Joka tapauksessa jätän asian teidän etevämmän arvostelunne varaan. Soisin hartaasti, että tuo lehti tulisi tänä vuonna menestymään paremmin kuin tähän asti. *Suurinkvisiittorin* kääntäminen on minun ehdotukseni, sillä sen tekijä, jonka kättä kuolema jo painoi hänen sitä kirjoittaessaan, on luonut tästä Jeesuksen Seurasta väkevämmän ja todellisemman kuvan kuin kukaan häntä ennen. Se sisältää monelle valtavan opetuksen ja teillekin voi olla siitä hyötyä.

Rakas ystäväni, älkää hämmästykö, kun kerron, että olen todella väsynyt ja masentunut katsellessani edessäni olevaa suunnitelmaa. Pelkään, ettei teillä tule olemaan riittävästi kärsivällisyyttä odottaaksenne päivää, jolloin minun sallitaan tyydyttää teitä. Jo aikakausia sitten kansamme loi määrättyjä sääntöjä, joiden mukaan se aikoi elää. Näistä säännöistä on nyt muodostunut LAKI. Edeltäjiemme oli pakko itse hankkia tietonsa, heillä oli ennestään vain perusta. Olemme valmiit luomaan teille tuollaisen perustan, mutta ette tyydy vähempään kuin täydelliseen rakennukseen, jonka saisitte ottaa haltuunne valmiina. Älkää syyttäkö minua välinpitämättömyydestä tai piittaamattomuudesta, ellette joidenkin päivien kuluessa saa minulta vastausta. Hyvin usein minulla ei ole mitään sanomista, sillä teette kysymyksiä, joihin minulla ei ole oikeutta vastata.

Mutta minun on nyt lopetettava. Aikani on rajoitettu ja minulla on muuta tekemistä.

Vilpittömästi Teidän
K. H.

Alkoholin löyhkäinen ilmapiiri talossanne *on* kauhea.

K. H:n Vanhaa Rouvaa koskeva luottamuksellinen muistio. Saatu Simlassa syksyllä 1881.

Olen piinaavan tietoinen siitä, että hänen esitystensä tavanmukainen ristiriitaisuus – varsinkin hänen ollessaan kiihdyksissä – samoin kuin hänen omituiset tapansa tekevät hänestä teidän mielestänne hyvin sopimattoman välittämään sanomiamme. Mutta, rakkaat veljet, kun opitte tuntemaan totuuden ja kun saatte kuulla, että tuo epävakainen mieli, hänen puheittensa ja ideoittensa näennäinen ristiriitaisuus, hänen hermostunut kiihtymyksensä, lyhyesti sanoen, kaikki nuo ominaisuudet, jotka huolestuttavat maltillisempia ihmisiä, joiden käsitystä vaadittavasta pidättyvyydestä ja hyvistä tavoista loukkaavat nuo hänen ihmeelliset, heidän mielestään kiivaudesta johtuvat mielenpurkauksensa, ja jotka teissä herättävät tavatonta vastenmielisyyttä – kun *teille* kerran *selviää*, ettei mikään siitä johdu hänen virheistään, alatte ehkä nähdä hänet aivan toisenlaisessa valossa. Ei ole vielä tullut aika, jolloin voisimme paljastaa teille koko salaisuuden; ja vaikka se kerrottaisiinkin teille, tuskin olette vielä valmiit ymmärtämään, mikä on tuo häntä kohtaavan suuren vääryyden ja oikeudettomuuden valtava mysteeri. Mutta minut on kuitenkin valtuutettu kohottamaan hiukkasen verhoa voidaksenne nähdä vilahduksen sen taakse. Tuo hänen mielentilansa johtuu pääasiassa hänen Tiibetissä saamastaan okkulttisesta harjoituksesta ja siitä, että hänet on lähetetty maailmaan aivan yksin valmistamaan tietä muille. Miltei vuosisadan kestäneen tuloksettoman etsimisen jälkeen johtajiemme oli pakko turvautua tähän ainoaan mahdollisuuteen ja lähettää eurooppalainen *ruumis* eurooppalaiselle maaperälle toimimaan sen ja meidän maamme välisenä yhdyssiteenä.

Ette varmaan ymmärrä? Tietystikään ette. Yrittäkää sen vuoksi muistaa, mitä hän on koettanut selittää ja mitä te osapuulleen olette häneltä oppineet, nimittäin totuus *täydellisen* ihmisolennon *seitsemästä* prinssiipistä. Asianlaita on niin, ettei kukaan mies tai nainen, ellei hän ole ”viidennen kierroksen” vihitty, voi jättää *Bod-Lhasin* alueita ja palata takaisin maailmaan täydellisenä kokonaisuutena, jos saan käyttää tällaista sanontaa. Näistä seitsemästä seuralaisesta on ainakin *yksi* jätettävä paikalle kahdestakin syystä; ensiksikin, muodostamaan välttämätön yhdysside, virransiirtojohto – toiseksi, olemaan mitä varmimpana takeena siitä, ettei määrättyjä asioita tulla koskaan paljastamaan. Hän ei ole mikään poikkeus tästä säännöstä. Olettehan nähneet toisenkin esimerkin – erittäin älykkään miehen, jonka oli jätettävä jälkeensä yksi verho; tästä syystä häntä pidetään hyvin kummallisena ihmisenä. Jäljellä olevan *kuuden* verhon vaikutus ja tila riippuu

kysymyksessä olevan henkilön sisäisistä ominaisuuksista, hänen psykofysiologisista erikoisuuksistaan, etenkin niistä käyttäytymisen erityispiirteistä, jotka hän on saanut ”atavistisena” perintönä, niin kuin nykyinen tiede sanoo.

[s.97] Veljeni M. teki minun toivomuksestani hänen (H. P. B) välityksellään teille erään tarjouksen, kuten muistanette. Jos olisitte ottaneet sen vastaan, teillä olisi ollut tilaisuus vapaasti mielenne mukaan keskustella tunnin verran, taikka kauemminkin, todellisen *baitchoolyn* kanssa sen sijaan, että teidän on nyt yleensä oltava tekemisissä tuon psykologisen raajarikon kanssa. Eilinen oli hänen erehdystään. Hänen ei olisi pitänyt lähettää H. P. B:tä sellaisessa mielentilassa viemään sanaa Mr. Sinnettille. Mutta se, että te pidätte H. P. B:tä vastuullisena tästä puhtaasti fysiologisesta kiihtymyksestä ja sallitte hänen nähdä ivallisen hymynne, on suorastaan *syntiä*. Suokaa anteeksi, veljet ja hyvät herrat, tämä suorasukainen puheeni. Toimin vain niin kuin te kirjeessänne pyysitte minua toimimaan. Vaivauduin ”varmistautumaan siitä hengestä ja tarkoituksesta”, mikä oli kaikella Mr. Sinnettin huoneessa lausutulla ja tehdyllä; ja vaikkakaan minulla ei ole oikeutta ”tuomita” teitä, koska ette tunteneet asioiden todellista tilaa, en voi muuta kuin syvästi paheksua käytöstänne, joka, vaikka kuinka hienostunutta ulkonaisesti, olisi ollut jopa aivan tavallisissa olosuhteissa – JULMUUTTA. Tässä tällä kertaa!

Kirje n:o 23

(VMK-CIV)(104)

Saatu lokakuussa 1881. (?) Jäähyväiskirje, kirjoitettu ennen eroa.

Rakas ystäväni: Tiedonantonne saatu. Se, mitä siinä sanotte, osoittaa, että pelkäätte minun loukkaantuneen Mr. Humen huomautuksista. Olkaa huoletta, pyydän, en koskaan voisi loukkaantua. Hänen huomautuksensa eivät sisällä mitään, mikä suututtaisi minua, mutta se itsepintaisuus, jolla hän pitää kiinni väitteistään, että minä tiedän, oli täynnä tulevaa pahaa. Tämä *argumentum ad hominem* – joka uusittiin ja jota jatkettiin siitä, mihin viime vuonna jäimme, oli mahdollisimman vähän omiaan saamaan Chohanin poikkeamaan periaatteistaan tai pakottamaan hänet joihinkin erittäin toivottuihin myönnytyksiin. Pelkäsin seurauksia ja pelkoni olikin hyvin perusteltu, sen vakuutan. Olkaa hyvä ja esittäkää Mr. Humelle henkilökohtaisen myötätuntoni ja kunnioitukseni osoitus ja lausukaa hänelle parhaimmat terveiseni. Mutta en halua enää nauttia ilosta ”siepata kiinni” hänen kirjeitään tai vastata niihin seuraavan kolmen kuukauden aikana. Koska mitään Seuran alkuperäisestä ohjelmasta ei ole vielä päätetty, enkä usko näkeväni mitään päätetyn vielä johonkin aikaan, minun on pakko jättää suunnittelemani matka Bhutaniin ja Veljeni M. on ottava paikkani.

Olemme nyt syyskuun lopussa, eikä lokakuun 1. p:än mennessä voida saada aikaan mitään, mikä vaatisi ehdottomasti minua lähtemään sinne. Johtajani toivovat erikoisesti, että olisin läsnä uuden vuoden juhliessamme ensi helmikuussa, ja valmistautuakseni sitä varten minun on käytettävä hyväkseni välissä olevat kolme kuukautta. Sen vuoksi sanon teille nyt hyvästi, hyvä ystäväni, ja [s.98] kiitän lämpimästi kaikesta mitä olette tehnyt ja koettanut tehdä puolestani. Toivon, että ensi tammikuussa voin antaa teille tietoja itsestäni; ja – ellei Seuran tielle ilmene uusia vaikeuksia ”teidän rannallanne” – tulette tapaamaan minut aivan samalla mielellä kuin nyt eroan teistä kummastakin. En nyt kykene sanomaan, onnistunko saamaan rakastettua, mutta hyvin itsepintaista veljeäni M:ä ajattelemaan minun tavallani. Olen tehnyt parhaani ja koetan vielä kerran, mutta pelkään todella, etteivät Mr. Hume ja hän tule koskaan sopimaan keskenään. Hän sanoi vastaavansa kirjeeseen ja pyyntöönne kolmannen henkilön – ei Mme B:n – kautta. Joka tapauksessa H. P. B. tietää aivan riittävästi antaakseen tietoja Mr. Humelle kymmeneen esitelämään, jos tällä vain olisi halua pitää ne ja jos tämä vain tunnustaisi tosiasian, sen sijaan että elättelee hänen sellaista surkeaa ideaansa yhtäällä ja sellaista hyvin virheellistä käsitystä toisissa asioissa. M. lupasi minulle kuitenkin elvyttävänsä H. P. B:n huonoa muistia ja herättävänsä uudelleen kaiken, mitä hän on M:ltä oppinut, ja niin kirikkaaksi kuin vain voidaan toivoa. Ellei tämä järjestely voita Mr. Humen hyväksymistä, en voi olla sitä vilpittömästi valittamatta, sillä se on paras, mitä voin keksiä.

Jätän ”Perinnöttömäksi tehdyille” tehtäväksi valvoa *kaikkea* niin hyvin kuin hänen heikot voimansa sallivat.

Ja nyt minun on lopetettava. Minulla on käytettäväni vain muutamia tunteja valmistautuakseni pitkälle, *hyvin* pitkälle matkalleni. Toivon, että eroamme yhtä hyvinä ystävinä kuin aina ja että tapaamme jälleen entistäkin parempina. Sallikaa minun nyt puristaa kättänne ”astralisesti” ja vielä kerran vakuuttaa teille ystävällisiä tunteitani.

Aina teidän
K. H.

Kirje n:o 24

(VMK-LXXI)(71)

Aina ystävällinen Sinnett Sahib – monet kiitokset ja *salamit* tupakkalaitteesta. Ranskalaistunut ja pelingiläistynyt pandiittimme sanoo, että tuo pieni lyhyt esine on jäädytettävä – mitä hän nyt sillä tarkoittaneekaan – ja niin aion siis tehdä. Piippu on lyhyt ja nenäni pitkä, niin että toivottavasti sovimme hyvin yhteen. – Kiitos – suuri kiitos.

Tilanne on vakavampi kuin ehkä aavistatte, joten tarvitsemme parhaimmat voimamme ja kätemme työhön huonon onnen karkottamiseksi. Mutta kun Chohanimme on myötämielinen ja te autatte, me ponnistelemme loppuun asti tavalla tai toisella. Taivaanranta edessänne on pilvessä, ja K. H. on oikeassa – myrsky uhkaa. Jos vain voisitte mennä vuosikokoukseen Bombayhin, niin saattaisitte K. H:n ja minut teille suureen, pysyvään kiitollisuuden velkaan – mutta senhän tiedätte itse parhaiten. Tämä vuosikokous on oleva Seuralle joko voitoksi tai tappioksi ja – sen perikato. Olette väärässä myös Pelingin Sahibin [s.99] suhteen – hän on yhtä vaarallinen ystävänä kuin vihollisena, hyvin, hyvin paha kumpanakin – tunnen hänet parhaiten. Joka tapauksessa te, Sinnett Sahib, saatatte minut sopusointuun monen asian kanssa; te olette uskollinen ja uskollinen olen myös minä.

Aina teidän

M.

Kirje n:o 25

(VMK-LXXIII)(73) Lokak. 1881

Mr. Sinnett – saatte bramiinipojalta pitkän kirjeen – joka on postitettu sunnuntaina Bombayssa. Koot-Hoomi meni hänen luokseen (sillä poika on hänen *chelas*a) ennen asettumistaan ”Tong-pa-ngi”-tilaan¹, jossa hän nyt on – ja antoi pojalle erinäisiä määräyksiä. Tämä on koonnut hiukan hutiloiden sanoman, niin että olkaa hyvin varovainen, ennen kuin näytätte sen Mr. Humelle, muuten hän käsittää taas väärin Veljeni todellisen tarkoituksen. En enää aio sietää minkäänlaisia tyhmyyksiä tai ilkeyksiä häntä kohtaan, vaan vetäydyn heti pois.

Teemme parhaamme.

M.

Kirje n:o 26

(VMK-CII)(102)

Saatu Simlassa 1881.

Rakas nuori ystäväni, olen pahoillani siitä, että mielipiteeni eroavat omistanne kahdessa viimeainitussa kohdassa. Jos hän kestäisi yhden nuhtelevan lauseen, hän kestäisi paljon enemmän, kuin mitä haluaisitte minun sanovan. *Out tout ou rien* – kuten ranskalaistunut K. H. on opettanut minut sanomaan. Pidän ehdotustanne n:o 1 hyvänä ja olen omaksunut sen kokonaan toivoen, ettette kieltäydy jonakin päivänä antamasta minulle englanninkielen tunteja. Sain ”Benjaminin”

1 Tiibetin kieltä. ’Tyhjyys’. – Toim.

panemaan tahrän tälle sivulle ja panin hänet samalla väärentämään käsialaani hänen polttaessa piippua selkäni takana. Koska minulla ei ollut oikeutta *seurata* K. H:ta, tunnen itseni hyvin yksinäiseksi ilman poikaani. Toivoen, että annatte anteeksi kirjoitukseni ja kieltäytymiseni, luotan siihen, ettette pelkää toden puhumista, vaikkapa, jos käy tarpeelliseksi, ”parlamentin jäsenen” pojankin kuullen. Liian monet silmät valvovat teitä, jotta teidän kannattaisi tehdä virheitä nyt.

M.

[s.100]

Kirje n:o 27

(VMK-CI)(101)

Saatu Simlassa 1881.

Kirjeenne saatu. Luulen, että Teidän olisi parasta koettaa saada ajatuksenne vähemmän kiistanhaluisiksi ja kuiviksi kuin hänen. Alan ajatella, että teissä ehkä on jonkinlaista ainesta, koska kykenette niin hyvin arvostamaan rakastettua ystävääni ja Veljeäni. Olen huolehtinut bramiinipojan kirjeestä ja poistanut siitä loukkaavan lauseen ja korvannut sen toisella. Voitte nyt näyttää sen Maha Sahibille; hän on niin ylpeä *bakbak*¹-nöyryydessään ja niin nöyrä ylpeydessään. Mitä ilmiöihin tulee, ette saa sellaisia – olen kirjoittanut Olcottin kautta. Siunattu se joka tuntee meidän Koothoomimme ja siunattu se joka kunnioittaa häntä. Tulette jonakin päivänä ymmärtämään sen, mitä nyt tarkoitan. Mitä tulee teidän A. O. H:enne, *tunnen hänet paremmin*, kuin koskaan tulette tuntemaan.

M.

Kirje n:o 28

(VMK-LXXIV)(74) Lokak. 1881

Koska niin mielellänne tahdotte saada selville, minkä kohdan kirjeestä minä viime yönä pyyhin postitoimistossa pois ja presipitoin toisen lauseen sen tilalle, voin kyllä tyydyttää uteliaisuuttanne, Mr. Sinnett: ”mutta *Chohan* TIESI, ettette te eikä kukaan muukaan välittänyt Seuran todellisesta tarkoituksesta, eikä kenelläkään ollut liioin kunnioitusta VELJESKUNTAA kohtaan, vaan ainoastaan persoonallisia tunteita muutamia veljiä kohtaan. Niinpä te välititte ainoastaan K. H:sta *henkilökohtaisesti* ja *ilmiöistä*; Mr. Hume taas halusi vain päästä perille heidän filosofiansa salaisuuksista vakuuttuakseen siitä, ovatko nuo tiibetiläiset mahatmat – Lhat

1 Lörpöttely. – Toim.

– jos heitä on ollenkaan olemassa muualla kuin Mme B:n mielikuvituksessa – yhteydessä *määrättyjen*, hänen mielessään olevien *adeptien* kanssa.”

Tässä on kaikki, *mitä K. H. sanoi*, ja minun piti kirjoittaa ja presipitoida se *sen sijaan, minkä tuo poika oli siihen kirjoittanut* sellaiseen muotoon, joka olisi nostattanut Mr. Humessa kokonaisen hienojen sanojen ryöpyn, ja niistä sana ”tietämättömyys” olisi kohdistettu Veljeeni. En sallisi edes erämaan tuulen kuulevan mitään kuiskaamalla lausuttua sanaa häntä vastaan, joka nyt nukkuu. Tämä on syytä suorittamaani *tamashaan* eikä mikään muu.

M.

[s.101]

Kirje n:o 29

(VMK-XXIX)(29) Lokak. 1881

Vastatakseni kirjeeseenne minun on kirjoitettava hyvin pitkälti. Aluksi voin sanoa seuraavaa: Mr. Hume ajattelee ja puhuu minusta tavalla, joka on otettava huomioon sikäli, kuin se koskee sitä mielentilaa, missä hän aikoo pyytää minulta filosofista opetusta. Hänen arvonannostaan välitän yhtä vähän kuin hän minun tyytymättömydestäni. Mutta sivuuttamalla hänen pinnallisen epämielilyttävyytensä tunnustan täydellisesti hänen vaikuttimensa puhtauden, hänen kykynsä, hänen mahdollisen hyödyllisyytensä. Meidän olisi paras jatkaa työtä ilman keskusteluja, ja jos hänessä on kestävyyttä, hän näkee minut valmiina auttamaan – mutta ei imartelemaan eikä väittelemään.

Hän on ymmärtänyt täysin väärin sen hengen, missä sekä muistio että J.K. kirjoitettiin. Ja ellei hän näiden kolmen viimeksi kuluneen päivän aikana olisi saattanut minua niin suureen kiittolisuudenvelkaan siitä, mitä hän on tehnyt vanhan chelaraukkani hyväksi, en olisi koskaan vaivautunut kirjoittamaan sitä, mikä näyttää anteeksipyyntöltä tai selitykseltä tai ehkä molemmilta. Olkoon asia miten tahansa, niin pidän tätä kiittolisuudenvelkaa niin pyhänä, että teen H. P. B:n puolesta sellaista, mitä en edes Seuran puolesta olisi tehnyt: Vaadin, että Sahibit sallivat minun antaa heille tietoja eräistä tosiasioista. Viisainkaan englantilainen virkamies ei tunne meidän indotiibetiläisiä tapojamme. Nyt tarjoamani tieto voi olla hyödyksi meidän tulevassa toiminnassamme. Aion olla vilpitön ja suora ja Mr. Humen tulee suoda se minulle anteeksi. Jos minun kerran on pakko puhua, minun on sanottava KAIKKI tai – ei mitään.

En ole suuresti oppinut, hyvät Sahibit, kuten siunattu Veljeni; mutta luulen kuitenkin ymmärtäväni sanojen arvon. Siksipä olenkin aivan ymmällä, kun en ymmärrä, mikä J. K:ssani on aiheuttanut Mr. Humen ivallisen tyytymättömyyden

minuun. Me indotiibetiläisistä hökkeleistä kotoisin olevat emme koskaan riitele (tämä vastauksena joihinkin asian yhteydessä ilmaistuihin ajatuksiin). Riidat ja vieläpä väittelytkin jätämme niille, jotka eivät silmänräpäyksessä kykene käsittämään tilannetta, vaan ovat ennen lopullista päätöksen tekemistä pakotetut analysoidaan ja punnitsemaan erikseen ja yhä uudelleen jokaista yksityiskohtaa. Aina kun eurooppalaisten mielestä näyttää siltä, ettemme – ainakaan ne meistä, jotka ovat *dikshita* – ”ole aivan varmat asioistamme”, se johtuu seuraavasta omituisuudesta. Se, mitä useimmat ihmiset pitävät ”tosiseikkana”, voi meistä yksinkertaisesti näyttää vain SEURAUKSELTA, jälkiajatukselta, joka ei ole huomiomme arvoisen, koska olemme keskittyneet ainoastaan *alkuperäisiin tekijöihin*. Arvoisat Sahibit, elämä on jopa loppumattomiin jatkuvana liian lyhyt, jotta rasittaisimme aivojamme hetkellisillä sivuseikoilla – pelkillä varjoilla. Kun tarkkaamme myrskyn kulkua, kiinnitämme katseemme syhyn, joka sen aiheutti, ja jätämme pilvet tuulen oikkujen valtaan. Hallussamme on aina – välttämättömän tarpeen vaatiessa – keinot, millä saada tietoomme sivuseikat, joten keskitymme yleensä vain pääasioihin. Siksi me tuskin voimme olla *ehdottoman väärässä* – mistä meitä usein [s.102] syytätte, sillä emme koskaan tee johtopäätöksiämme toisarvoisista sivuseikoista, vaan tilanteesta kokonaisuudessaan.

Tavallinen ihminen, älykkäinkin, joka kiinnittää koko huomionsa näkyvän puolen ja ulkonaisen muodon todistuksiin ja on kykenemätön tunkeutumaan *a priori* asioiden ytimeen, arvioi tästä syystä helposti väärin koko tilanteen ja huomaa erehdyksensä liian myöhään. Riippuen monimutkaisesta politiikasta, väittelystä ja siitä, mitä nimitätte – ellen erehdy – yhteiskunnalliseksi keskusteluksi ja salonkien oppineeksi kiistaksi ja pohdinnaksi, sofismista on nyt Euroopassa (ja siis myös anglointialaisten keskuudessa) tullut ”älyllisten kykyjen johdonmukaista harjoittelua”. Meille tuo sofismi on sitä vastoin jäänyt siksi, mitä se alkuaan oli, ”eksyttäväksi järkeilyksi”, epäluotettaviksi, epävarmoiksi olettamuksiksi, joista useimmat johtopäätökset ja mielipiteet ovat johdetut, muodostetut ja joista pidetään edelleen kiinni. Me Tiibetin tietämättömät aasialaiset, jotka olemme tottuneet pikemminkin seuraamaan puhetoverimme tai kirjeenvaihtajamme ajatusta kuin niitä sanoja, joihin hän ne pukee, välitämme hyvin vähän hänen lausuntojensa täsmällisyydestä. Tämä johdanto voi näyttää teistä yhtä käsittämättömältä kuin hyödyttömältä, ja kysynnetekin ehkä, mihin hän tähtää? Kärsivällisyyttä, pyydän, minulla on jotakin muuta sanottavaa ennen lopullista selitystäni.

Muutamia päiviä ennen lähtöään Koot? Hoomi sanoi minulle teistä puhuessaan seuraavaa: ”Olen väsynyt ja kyllästynyt noihin alituisesti jatkuviin väittelyihin. Mitä enemmän koetan selittää noille molemmille meitä hallitsevia olosuhteita ja niitä esteitä, jotka ovat vastustamassa vapaata seurustelua välillämme, sitä vähemmän he ymmärtävät minua! Suotuisimpienkin vaikutusten vallitessa tämä

kirjeenvaihto jää aina epätydyttäväksi, vieläpä toisinaan ärsyttävän riittämättömäksi. Heitä ei koskaan voisi tyydyttää kokonaan muu kuin henkilökohtainen tapaaminen, jolloin voisi syntyä keskustelua ja jolloin kaikki mahdolliset älylliset pulmat tulisivat viipymättä ratkaistuksi. On aivan kuin huutaisimme toisillemme ylipääsemättömien kuilujen yli ja vain toinen meistä näkisi puhekumppaninsa. Totisesti ei itse luonnossa ole matkustajalle niin toivottoman ylipääsemätöntä ja vaikeaa vuoreнкуilua kuin tämä henkinen, joka pidättää heidät luotani.”

Kaksi päivää myöhemmin, kun hänen ”vetäytymisestään” oli päätetty, hän kysyi minulta lähtiessään: ”Tahdotko valvoa työtäni, tahdotko huolehtia siitä, ettei se tuhoudu?” Minä lupasin. Sillä mitä en sinä hetkenä olisi luvannut hänelle! Eräässä tietyssä paikassa, josta ei saa puhua ulkopuoliselle, on rotko, jonka yli on jännitetty punotuista ruohoista tehty hauras silta ja sen alla on vuolas virta. Alppikerhojenne rohkein jäsen uskaltaisi tuskin lähteä tälle matkalle, sillä silta riippuu kuin hämähäkin verkko *näyttäen* heikolta ja ylipääsemättömältä. Kuitenkaan ei ole niin; ja se, joka uskaltaa tehdä kokeen ja onnistuu – ja hän onnistuu, jos hänellä on siihen lupa – saapuu solaan, jossa maiseman kauneus on kuvaamaton. Hän saapuu erääseen *meidän* paikkaamme ja tapaa joitakuista *meidän* kansastamme. Tästä paikasta ja näistä ihmisistä [s.103] eurooppalaiset maantieteilijät eivät tiedä mitään eikä heillä ei ole siitä ainoatakaan merkintää tai muistiinpanoa. Kivenheiton päässä vanhasta lamalaisluostarista on vanha linna, jossa monet Bodhisattvojen sukupolvet ovat syntyneet. Siellä lepää myös uupunut ystäväni, Veljeni, sieluni valo, jolle annoin uskollisen lupauksen valvoa *hänen* työtään hänen poissaolonsa aikana. Onko uskottavaa, kysyn teiltä, että ainoastaan kaksi päivää hänen poistumisensa jälkeen minä, hänen uskollinen ystävänsä ja veljensä, olisin tahallani osoittanut kunnioituksen puutetta hänen eurooppalaisille ystävilleen? Mitä syytä minulla olisi ollut siihen? Ja mistä tuli sellainen ajatus Mr. Hume ja teidänkin mieleenne? Siksi, että hän oli ymmärtänyt täysin väärin pari sanaa ja käyttänyt niitä väärin. Minä todistan sen.

Ettekö luule, että jos käyttämäni sanamuoto ”tulee vihaamaan sut-phanaa” olisi muutettu ja kuulunut ”tulee jälleen tuntemaan vastenmielisyyden puuskia” tai hetkellistä ärtymystä, tämä lause olisi muuttanut ihmeellisesti siitä johtuvat *seuraukset*? Jos se olisi lausuttu *näin*, Mr. Hume olisi tuskin saanut tilaisuutta *tosi-asioiden kieltämiseen* niin tarmokkaasti kuin hän teki. Hän on kyllä oikeassa sikäli, että SANA oli väärä. Hän on niin ikään oikeassa väittäessään, että sellaista tunnetta kuin *viha* ei hänessä ole koskaan ollut. Kykeneekö hän esittämään yhtä hyvin vastalauseen itse väitettä vastaan yleensä, jää nähtäväksi. Hän tunnusti olleensa ”ärtynyt” ja ”tunteneensa epäluottamusta”, jonka H. P. B. oli aiheuttanut. Tämä ”ärtyneisyys”, jota hän ei enää kiellä, kesti monta päivää. Missä hänen mielestään on siis *virheellinen esitys*? Myöntäkäämme lisäksi, että käytetty sana *oli*

epätäsmällinen. Jos hän on niin tarkka sanojen valinnan suhteen ja vaatii, että ne vastaisivat aina täsmälleen tarkoitusta, miksei hän sovelta samaa sääntöä itseensä?

Seikan, joka hyvin voitaneen antaa anteeksi aasialaiselle, englanninkieltä taitamattomalle henkilölle, joka, kuten sanottu, ei edellä mainituista syistä ole tottunut valitsemaan ilmaisujaan ja jota *omien* kansalaistensa keskuudessa *ei voida* ymmärtää väärin, sellaisen seikan tulisi sivistyneen, korkeasti oppineen englantilaisen tekemänä olla *anteeksiantamaton*. Hän sanoo kirjeessään Olcottille: ”Hän (minä) tai hän (H. P. B.) tai he molemmat ovat niin sekoittaneet ja väärin ymmärtäneet erään Sinnettin ja minun kirjoittaman kirjeen, että saimme sen johdosta sanoman, joka oli olosuhteisiin kokonaan soveltumaton ja pakostakin *synnytti epäluottamusta*.” Pyydän nöyrästi kysyä: milloin *minä* tai *hän* tai me molemmat näimme, luimme ja sitten ”sekoitimme ja käsitimme väärin” kyseessä olevan kirjeen? Kuinka H. P. B. tai minä olisimme voineet sekoittaa sellaista, mitä *hän ei ole koskaan nähnyt* ja johon minä, jolla ei ole halua eikä oikeutta sekaantua asiaan, joka koskee ainoastaan Chohania ja K. H:ta, en koskaan kiinnittänyt mitään huomiota? Antoiko hän (H. P. B.) teidän tietää kyseisenä päivänä, että olin lähettänyt hänet tuon kirjeenne johdosta viemään sanomaa Mr. Sinnettin huoneeseen? Olin siellä silloin, arvoisat Sahibit, ja voin toistaa jokaisen sanan, minkä H. P. B. lausui: ”Mitä tämä on?... Mitä te olette tehneet tai sanoneet K. H:lle” – hän huusi tavallisella kiihtyneellä [s.104] ja hermostuneella tavallaan Mr. Sinnettille, joka oli yksin huoneessa – ”koska M. (nimittäin minä) on vihainen ja käskee minun valmistautua lähtöön muuttaakseni päämajan Ceylonille”?

Nämä olivat hänen ensimmäiset sanansa, jotka osoittivat, *ettei hän tiennyt mitään varmaa, että hänelle oli kerrottu vielä vähemmän*, ja että hän ainoastaan otaksui jotain sen johdosta, mitä olin hänelle sanonut. Ja minä taas olin yksinkertaisesti sanonut, että hänen olisi parempi valmistautua pahimman varalle ja lähteä Ceyloniin kuin jäädä paikoilleen narrina ja vapisemaan jokaisesta kirjeestä, joka jätettiin hänelle toimitettavaksi K. H:lle; ja että tekisin lopun koko tästä postihommasta, ellei hän oppisi hallitsemaan itseään paremmin. Nämä sanat sanoin hänelle, en siksi, että minulla olisi ollut tekemistä *teidän* kirjeenne tai *minkään* muun kirjeen kanssa, enkä liioin minkään kirjeen johdosta, vaan siksi, että satuin näkemään häntä (H. P. B.) itseään ja uutta *Eklektistä* ympäröivän auran olevan musta ja täynnä tulevia ikävyyksiä. Sitä paitsi lähetin hänet viemään tuon sanoman Mr. Sinnettille, *en* Mr. Humelle. Koska minun huomautukseni ja sanomani sai hänet (H. P. B.) pois tolaltaan mitä naurettavimmalla tavalla (johtuen hänen onnettomasta tilastaan ja kiihtyneistä hermoistaan), sen seurauksena oli tuo niin tunnettu kohta. Näistä teosofian sortumista koskevista harhakuvistako, jotka hänen epävakainen mielensä on herättänyt, häntä – minun kerallani – nyt syytetään siksi, että hän on sekoittanut ja väärin ymmärtänyt kirjeen, jota hän ei ole

koskaan nähnyt? Onko Mr. Hume väitteessä ainoatakaan sanaa, jota voidaan pitää täsmällisenä – käytän nyt tätä sanaa täsmällinen tarkoittamaan lausetta, enkä ainoastaan yksityisiä sanoja – sen jätän korkeampien ihmisten kuin aasialaisten arvosteltavaksi.

Ja jos minun sallitaan epäillä mielipiteen täsmällisyydestä sellaista henkilöä, joka on minua paljon korkeammalla sivistyksessä, älyssä ja asioitten ikuisen kelpoisuuden arvioimisen terävyydessä, haluaisin edellä olevan selityksen yhteydessä kysyä, miksi minun sanotaan olevan ”ehdottomasti väärässä” väittäessäni seuraavaa: ”Minä näin myös äkillisen, *epäluottamuksesta syntyneen* vastenmielisyyden (sanokaamme ärtyneisyyden) kasvavan (Mr. Hume tunnusti tämän ja käytti samanlaista sanamuotoa vastauksessaan Olcottille – olkaa hyvä ja verratkaa hänen kirjeensä edellä olevia otteita) sinä päivänä, jolloin lähetin H. P. B:n viemään sanomaa Mr. Sinnettin huoneeseen.” Onko tämä epätäsmällistä? Ja edelleen: ”he tietävät, kuinka ärtyvä ja epävakainen H. P. B. on ja tuo Mr. H:n vihamielinen tunne oli miltei julma. *Monena päivänä Mr. H. vain katseli häntä* puhumatta mitään – aiheuttaen täten H. P. B:n yliherkkään luontoon vakavaa ja tarpeetonta tuskaa! *Ja kun Mr. Sinnett puhui Mr. H:lle tästä, hän kielsi sen!..*” Tämän viimeisen lauseen sivulla 7, joka sisälsi monta *muuta samanlaista totuutta*, minä revin pois samoin kuin lopun (Olcottilta voitte saada tietää, että kirjeessä alkuaan oli 12 sivua eikä 10 ja että kirje käsitti paljon useampia yksityiskohtia, kuin mitä nyt näette siinä, sillä hän ei tiedä, mitä olen tehnyt ja *miksi* se tehtiin. Koska en halunnut muistuttaa Mr. Humea [s.105] yksityiskohdista, jotka hän itse oli jo unohtanut ja jotka eivät liittyneet kyseiseen asiaan, revin tuon sivun ja samalla hävitin paljon muuta. Hänen tunteensa olivat jo muuttuneet ja minä olin tyytyväinen).

Nyt ei ole kysymys siitä, ettei Mr. Hume ”välitä penninkään vertaa”, *miellyttävätkö hänen tunteensa minua* vai *eivät*, vaan siitä, oikeuttivatko *asiat* todella hänet kirjoittamaan Olcottille, niin kuin hän teki, ts., että olin *kokonaan väärinkäsittänyt* hänen todelliset tunteensa. Minä sanon, *ettei hänellä ollut siihen oikeutta*. Hän voi yhtä vähän estää minua tuntemasta ”mielipahaa”, kuin minä voin vaivautua saamaan hänet tuntemaan toisin kuin nyt, nimittäin, että hän ”ei välitä penninkään vertaa siitä, miellyttävätkö hänen tunteensa minua vai eivät”. Kaikki tämä on lapsellisuutta; ja hänen, joka niin mielellään tahtoisi oppia hyödyttämään ihmiskuntaa ja uskoo voivansa lukea toisten luonteita, hänen pitäisi ennen kaikkea *oppia tuntemaan itsensä*, oppia arvioimaan oman luonteensa todellinen arvo. Uskallan sanoa, ettei hän ole vielä koskaan oppinut sitä. Ja hänen on myös opittava tuntemaan, minkälaisissa tapauksissa *tulokset* vuorostaan voivat tulla tärkeiksi ja alkuperäisiksi *syiksi*, jolloin tulos tulee olemaan *Kyen*. Jos hän olisi *vihannut* H. P. B:tä mitä katkerimmin, ei hän olisi voinut kiduttaa tämän älyttömän herkkiä hermoja vaikuttavammin kuin nyt, vaikka sanoikin ”yhä rakastavansa tuota rakasta

vanhaa naista”. Samoin hän on tehnyt niille, joita hän on eniten rakastanut, ja itsensä tietämättä hän tulee vastakin tekemään samoin. Ensi hetkessä hän tulee sen kuitenkin aina kieltämään, sillä hän on todella täysin *tietämätön* asiasta, koska hänen sydämensä äärettömän ystävällisyyden sokaisee ja lamaannuttaa kokonaan tällaisissa tapauksissa toinen tunne, jonka hän niin ikään kieltäisi, jos sen mainitsisin. Kauhustumatta hänen käyttämistään ”hanhi”- ja ”Don Quijote”-nimityksistä ja uskollisena siunatulle Veljelleni antamalleni lupaukselle aion puhua hänelle siitä, miellyttipä se häntä tai ei; sillä nyt kun hän on selvästi ilmaissut tunteensa, meidän on joko ymmärrettävä toisiamme tai katkaistava suhteemme.

Tämä ei ole mikään ”puoleksi verhottu uhka”, kuten hän sanoo, sillä ”ihmisen uhka on kuin koiran haukunta” – se ei merkitse mitään. Sanon, että ellei hän ymmärrä, kuinka kerta kaikkisen soveltumaton meille on se mittapuu, jonka mukaan hän arvostelee oman yhteisönsä länsimaalaisia, niin K. H:lle ja minulle on suorastaan ajan hukkaa opettaa häntä ja hänen olla oppilaana. Me emme koskaan pidä ystävällistä varoitusta ”uhkana”, emme myöskään suutu, jos sellainen meille annetaan. Hän sanoo, ettei hän puolestaan välitä vähääkään siitä, ”rikkovatko Veljet jo huomenna välinsä hänen kanssaan”. Sitä suurempi syy meidän on silloin päästä yhteisymmärrykseen. Mr. Hume ylpeilee sillä ettei hänessä ole koskaan ollut ”kunnioituksen tunnetta” muita kuin omia abstraktisia ihanteitaan kohtaan. Olemme täysin selvillä siitä. Eikä hän varmaan voisikaan kunnioittaa ketään tai mitään, koska hänen luonteensa ei kykene kunnioittamaan muuta *kuin omaa itseään*. Tämä on totta ja siitä johtuvat kaikki hänen elämänsä vaikeudet. Hänen oma [s.106] perheensä ja lukuisat virkamies-”ystävänsä” erehtyvät väittäessään tämän johtuvan *itserakkaudesta* ja puhuvat turhia. Hän on älyllisesti liian kehittynyt ollakseen itserakas; hän on yksinkertaisesti ja tietämättään ”*ylpeytensä ruumiillistuma*”. Hän ei kunnioittaisi edes *jumalaansa*, ellei tämä jumala olisi *hänen oma luomuksensa*. Tässä piilee syy siihen, ettei häntä voitaisi koskaan johtaa uskomaan mihinkään opinkappaleeseen, eikä hän tyytyisi filosofiseen näkökantaan, joka ei täysissä varusteissa, kuten kreikkalaisten *Saraswati* eli Minerva, astuisi ulos hänen omista – jumalattaren isän – aivoista.

Tämä valaisee ehkä sitä tosiseikkaa, että sinä lyhyenä aikana, jolloin opetin häntä, annoin hänelle vain puolinaisia ongelmia ja viittauksia hänen itsensä ratkaistaviksi. Sillä hän uskoo vain silloin, kun hänen oma harvinainen käsityskynsä ymmärtää asioiden luonne osoittaa hänelle selvästi, että niin on oltava, koska se käy tarkasti yksiin sen kanssa, mitä HÄN itse pitää matemaattisen selvänä. Ja jos hän – aivan epäoikeudenmukaisesti – syyttää K. H:ta, jota hän todella rakastaa, siitä, että hän on loukkaantunut hänen kunnioituksen puutteestaan, se johtuu vain siitä, että hän on laatinut ihanteen veljestäni oman itsensä mukaan. Mr. Hume syyttää meitä siitä, että kohtelemme häntä *de haut en bas!* Jospa

hän ymmärtäisi, että meidän silmissämme kunniallinen kengänkiillottaja on yhtä hyvä kuin kunniallinen kuningas, ja *siveetön* kadunlakaisija paljon korkeampi ja enemmän anteeksiantoa ansaitseva kuin *siveetön* kuningas, hän ei varmastikaan olisi lausunut moisia mielettömyyksiä. Mr. Hume valittaa (pyydän tuhannesti anteeksi – ”nauraa” on oikea ilmaisu), että haluamme *istua hänen päällään*. Uskallan huomauttaa, että asia on aivan päinvastoin. Juuri Mr. Hume (taaskin itsetiedottomasti ja seuraten vain ainaista tapaansa) yritti veljeeni nähden tuota epämukavaa tilaa jokaisessa Koot Hoomille kirjoittamassaan kirjeessä. Ja kun veljeni huomautti ja väitti lempeästi vastaan joidenkin määrättyjen lausemuotojen suhteen, jotka osoittivat täynnä inhimillistä ylpeyttä olevaa ja kiihkeää itsehyväisyyden ja itseluottamuksen henkeä, Mr. Hume antoi heti niille toisen merkityksen ja syytti K. H:ta väärinymmärtämisestä nimittäen häntä pöyhkeileväksi ja ”loukkaantuvaksi”. Syytänkö minä *häntä* sitten epäoikeudenmukaisuudesta, vilpillisyydestä tai jostain vielä pahemmasta? Varmasti en sitä tee. Sen kunniallisempaa, vakavampaa ja ystävällisempää miestä ei ole koskaan ollut Himalajalla. Tunnen hänen suorittamiaan tekoja, joista hänen sukulaisensa ja hänen vaimonsa eivät tiedä mitään – niin jaloja, ystävällisiä ja suurenmoisia, että hänen oma ylpeytensäkin on sokea niiden täyteen arvoon nähden. Siksi ei mikään, mitä hän tekee tai sanoo, vähennä minun kunnioitustani häntä kohtaan; mutta tämän ohella minun on *pakko* sanoa hänelle totuus; ja vaikkakin tuo toinen puoli hänen luonteestaan voittaa kaiken ihailuni, en koskaan hyväksy hänen ylpeyttään – josta hyväksymisestääni, huomautan vielä kerran, Mr. Hume ei välitä penninkään vertaa, mutta sehän merkitseekin hyvin vähän.

Intian vilpittömin ja suorasukaisin mies, Mr. Hume, ei suvaitse vastaväitteitä; ja olkoon kysymyksessä *Deva* tai kuolevainen, hän *ei voi* arvostaa eikä [s.107] ilman vastaväitteitä edes sallia samojen vakavien ominaisuuksien ilmenemistä kenessäkään muussa kuin itsessään. Häntä ei myöskään voi saada tunnustamaan, että kukaan tässä maailmassa voisi tietää enemmän kuin hän asiasta, jota HÄN on tutkinut ja josta hän on muodostanut *oman* mielipiteensä. ”He eivät tahdo ryhtyä yhteistyöhön siinä, mikä MINUSTA näyttää parhaimmalta”, hän valittaa meistä kirjeessään Olcottille, ja jo tämä lause yksin antaa avaimen koko hänen luonteeseensa; se selittää täydellisesti, millä tavoin hänen sisäiset tunteensa toimivat. Hän arvelee olevansa oikeutettu pitämään itseään syrjittynä ja vääryyttä kärsivänä, koska kieltäydymme niin halpamaisesti ja itsekkäästi työskentelemästä *hänen* johdollaan. Hän ei myöskään voi sydämessään olla pitämättä itseään *anteeksiantavana* ja jalomielisenä miehenä, joka ”on valmis jatkamaan heidän (meidän) tavallaan” sen sijaan, että olisi loukkaantunut kiellostamme. Ja tämä meidän kunnioituksen puutteemme *hänen* mielipiteitään kohtaan ei voi olla hänelle mieleen; ja niinpä tuo tunne tekemästämme suuresta vääryydestä häntä kohtaan kasvaa

suhteessa ”itsekkyyteemme” ja ”loukkaantuvuuteemme”. Tästä johtuu se suuri pettymys ja aito tuska, jonka hän tuntee huomattessaan, että sekä itse loosi että me kaikki olemme niin paljon *hänen* ihanteittensa alapuolella. Hän nauraa, kun puolustan H. P. B:tä. Antautuen arvottoman tunteen valtaan hän onnettomuudekseen unohtaa, että juuri hän haluaa niin ystävien kuin vihollisten nimittävän häntä ”köyhien suojelijaksi” ja muilla vastaavilla nimityksillä. Hänen vihamiehensä eivät koskaan unohda käyttää hänestä noita nimityksiä. Kuitenkin kaukana siitä, että tämä ritarillinen tunne, joka on aina saanut hänet puolustamaan heikkoja ja sorrettuja sekä korjaamaan työtoveriensa tekemiä vääryyksiä – kuten viimeksi Simlan kunnallisessa riidassa, – olisi hänelle moitteeksi, se päinvastoin pukee hänet kuolemattoman kunnian vaippaan, jonka hänen pelottomasti puolustamansa kansan kiitollisuus ja rakkaus ovat hänelle kutoneet.

Te molemmat työskentelette sen merkillisen vaikutelman alaisena, että me *voimme* välittää ja vieläpä välitämmekin kaikesta siitä, mitä meistä sanotaan tai ajatellaan. Poistakaa mielestänne tuo harhaluulo ja muistakaa, että yksinkertaisimmankin fakiirin ensimmäinen tehtävä on oppia vapautumaan yhtä hyvin moraalisesta tuskasta kuin fyysisestä kärsimyksestä. Mikään ei voi aiheuttaa MEILLE *henkilökohtaista* tuskaa tai nautintoa. Sen tarkoituksena, mitä nyt sanon, on paremminkin saada teidät ymmärtämään MEITÄ kuin teitä *itseänne* – joka taito on vaikein oppia. Tuon tunteen kiihottamana, joka oli yhtä katoava kuin pikainen ja joka johtui kasvavasta ärtyneisyydestä minua kohtaan, jota hän syytti halusta ”istua hänen päällään” – Mr. Hume aikoi kostaa minulle ivallisella ja siitä syystä (eurooppalaisten mielestä) loukkaavalla letkauksella. Tämä on yhtä varmaa kuin se, että hän ampui yli maalin. Tietämättömänä siitä seikasta, tai pikemminkin muistamatta, että meiltä aasialaisilta puuttuu kokonaan tunne siitä, mikä on naurettavaa, mikä saa länsimaalaisen pilkkaamaan ihmiskunnan jaloimpia ja parhaimpia pyrkimyksiä – jos maailman mielipiteet voisivat yhä joko loukata tai imarrella minua, pitäisin itseäni [s.108] nyt mieluummin onnittelun arvoisena. Minun Rajput-vereni ei koskaan sallisi minun nähdä loukattavan naisen tunteita puolustamatta häntä – vaikkakin hän olisi ”näkijä” ja tuo ns. ”kuviteltu” loukkaus vain hänen ”kuvitelmiaan”. Mr. Hume tuntee kyllin hyvin perimätietojamme ja tapojamme ymmärtääkseen tämän ritarillisuuden jäänteiden naista kohtaan muuten alenemistilassa olevassa rodussamme. Olen sen vuoksi sitä mieltä, että joko toivoessaan, että nuo satiiriset nimitykset kulkeutuisivat luokseni ja loukkaisivat minua tai tietäessään kääntyvänsä graniittipylvään puoleen – joka tapauksessa häntä elähdyttävä tunne oli hänen jalompaa ja parempaa luontoaan alentava, ensimmäisessä tapauksessa pikkumainen kostonhalu, toisessa *lapsellinen ymmärtämättömyys*. Sitten hän kirjeessään Olcottille valittaa tai syyttää meitä (teidän on suotava minulle anteeksi rajoitettu, käytettävissäni oleva

englanninkielen sanavarastoni) ”puoli uhkasta” rikkoa välit kanssanne, minkä hän kuvittelee löytävänsä kirjeistämme. Mikään ei ole sen erehdyttävämpää. Meillä ei ole sen enempää halua rikkoa välejäme hänen kanssaan kuin ortodoksisella hindulla on jättää talo, missä hän vierailee, ennen kuin sanotaan, ettei hänen seuraansa enää kaivata. Mutta niin pian kuin tämä viimeksi mainittu on tehty hänelle selväksi, hän on valmis lähtemään. Niin mekin.

Mr. Hume aivan ylpeilee toistaessaan, ettei hänellä henkilökohtaisesti ole vähintäkään halua tavata meitä, ei mitään uteliaisuutta meihin nähden; ettei meidän filosofiamme eikä oppimme voi hyödyttää *häntä* vähimmässäkään määrin, *häntä*, joka on niin oppinut ja tietää kaiken opittavissa olevan; ettei hän välitä siitä, katkaisemmeko välimme hänen kanssaan eikä häntä liikuta lainkaan, olemmeko me häneen tyytyväisiä vai emme. *Qui bono* siis? Tämän hänen kuvittelemansa kunnioituksetunteen välillä, jota hän luulee meidän vaativan, ja sen aiheettoman taistelunhalun välillä, joka voi joskus huonontua hänessä ilmaisematomaksi, mutta kuitenkin todelliseksi vihamielisyydeksi, on syvä kuilu, eikä edes Chohan huomaa siinä minkäänlaista yhdistävää siltaa. Vaikkakaan häntä ei nyt, kuten ei enenkään, voida syyttää siitä, ettei hän ota huomioon olosuhteita eikä merkittäviä sääntöjämme ja lakejamme, hän kuitenkin kiiruhtaa aina kohti sitä ystävyuden kolkkoa rajamaata, missä luottamus vähenee ja missä synkkä epäluulo ja harhaanjohtavat vaikutelmat pimentävät koko taivaanrannan. Minä olen nyt sama kuin ennen ja sellainen kuin olen ja olin, tulen nähtävästi aina olemaan – loosille ja ihmiskunnalle kuuluvien velvollisuuksieni orja; ei ainoastaan opetettu, vaan myös halukas uhraamaan kaikki yksilölliset kiintymykset ihmiskunnan rakkauden eteen.

Siksi on aivan aiheetonta syyttää minua tai ketään muuta joukossamme itsekkyydestä ja halusta pitää tai kohdella teitä kuin ”kurjia pyhiinvaeltajia” sekä siitä, että tahdomme ”ratsastaa aaseilla” vain, koska emme kykene löytämään sopivia hevosia. Chohan, K. H. tai minä, me emme koskaan ole aliarvioineet Mr. Humea. Hän on tehnyt arvaamattomia palveluksia T. S:lle ja H. P. B:lle ja hän yksin kykenee tekemään Seurasta vaikuttavan tekijän hyvän palveluksessa. Kun hän sallii henkisen sielun johtaa itseään, ei ole sen [s.109] puhtaampaa, parempaa eikä ystävällisempää miestä. Mutta kun hänen *viides* prinssiippinsä kohoaa suunnattoman ylpeänä, vastustamme ja uhmaamme sitä aina. Me emme välitä hänen erinomaisista maailmallisista neuvoistaan, millä tavalla teidät olisi varustettava todistuksilla meidän olemassaolostamme tai kuinka teidän tulisi suorittaa yhteistä työtä tavalla, joka *hänen mielestään* näyttää parhaimmalta. Olen tästä kaikesta piittaamaton, kunnes saan päinvastaisia määräyksiä. Viitatakseni viimeiseen (Mr. Sinnett) kirjeeseen, vaikka pukisitte ajatuksenne mihin muotoon tahansa, mitä miellyttävimpään lauseisiin, tulette aina yllättymään ja Mr. Sinnett pettymään siksi, etten

anna suostumustani ilmiöihin ja ettei kukaan meistä ota askeltakaan teitä kohti. En voi sille mitään, ja olkoon seuraus mikä tahansa, en muuta asennettani, ennen kuin Veljeni palaa elävien joukkoon. Tiedätte, että me molemmat rakastamme maatamme ja rotuamme; että pidämme Teosofista Seuraa suurena mahdollisena tekijänä työssä niiden hyväksi, kun se on oikeissa käsissä; että hän lausui ilolla Mr. Humen tervetulleeksi ottamaan osaa yhteiseen asiaan ja että minä puolestani olen arvostanut sitä suuresti – mutta asianmukaisesti. Tästä syystä teille pitäisi olla selvää, että jos vain *voisimme* tehdä jotakin sitoaksemme hänet ja teidät lähemmäksi itseämme, tekisimme sen kaikesta sydämestämme. Mutta jos joutuisimme olemaan tottelematta Chohanin pienintäkään käskyä siinä, milloin meidän pitäisi tavata teitä, mitä kirjoittaa teille ja kuinka ja missä, sen uhalla että muuttaisitte käsityksenne meistä tai vaikkapa herättäisimme teissä voimakasta vihaa ja aiheuttaisimme Seuran hajaannuksen, emme epäröisi hetkeäkään. Voitte pitää sitä järjetömyytenä, itsekkyytenä, loukkaavuutena ja naurettavuutena, voitte katsoa sitä jesuiittamaisuudeksi ja syyttää kaikki nuo herjaukset olemme eteen, mutta laki on meille LAKI, eikä mikään voima saa meitä luopumaan velvollisuudestamme.

Olemme antaneet teille mahdollisuuden saavuttaa kaiken haluamanne siten, että lisäsimme magnetisianne, viittasimme korkeamman ihanteen tavoittelemiseen, ja Mr. Humelle osoitettiin, minkä hän jo tiesikin, miten hän voi hyödyttää suunnattomasti miljoonia lähimmäisiään. Valitkaa sen mukaan, minkä parhaaksi näette. Teidän valintanne on tehty, mutta Mr. Hume voi vielä muuttaa mielipiteitään useammin kuin yhden kerran; minä jään ryhmälleni samaksi ja pidän lupaukseni, mitä hän päättäneekin. Annamme kyllä arvoa niille suurille myönnytyksille, joita hän on jo tehnyt ja jotka meidän silmissämme ovat sitä suuremmat, koska hänen kiinnostuksensa meitä kohtaan on vähentynyt, ja hänen on pakko tehdä tunteilleen väkivaltaa toivoessaan ainoastaan voivansa hyödyttää ihmiskuntaa. Kukaan ei hänen sijassaan olisi sopeutunut samaan tilanteeseen niin hyvin kuin hän tai elokuun 21 päivän kokouksessa lujemmin pitänyt kiinni ”alkuperäisten päämäärien” julistamisesta; ”osoittaessaan alkuasukasyhteisölle, että hallitsevienkin luokkien jäsenet” haluavat toteuttaa T. S:n suositeltavia hankkeita, hänen tarvitsee vain odottaa aikaa, jolloin hän pääsee osalliseksi jopa meidän metafysisistä totuuksista. Hän on jo tehnyt äärettömän paljon hyvää saavuttamatta vielä [s.110] mitään puolestaan. Hän ei odotakaan mitään. Samalla kun huomautan, että tämä on vastaus *kaikkiin* kirjeisiinne ja kaikkiin huomautuksiinne ja ehdotuksiinne, voin lisätä, että olette oikeassa ja että huolimatta ”maallisuudestanne” siunattu veljeni todella kunnioittaa teitä samoin kuin Mr. Humea, jolla ilokseni todella on lämpimiä tunteita häntä (K. H.) kohtaan, vaikkakaan ei ole teidän kaltaisenne ja todella on ”liian ylpeä pyytääkseen palkkioksi meidän suojelustamme”. Eräässä kohden olette kuitenkin väärässä ja

tulette aina olemaan sitä, hyvä herraseni, nimittäin pitäessänne kiinni ajatuksesta, että ilmiöistä koskaan voisi tulla ”voimakas kone” länsimaalaisten harhauskoisten horjuttamiseksi. Ainoastaan ne, jotka itse näkevät, uskovat, olipa kyse mistä tahansa. ”Tyydyttäkää meitä, niin me tyydytämme maailmaa”, sanoitte kerran. Teidät tyydytettiin, mutta mikä oli seuraus? Haluaisin painaa syvälle mieliinne sen vakaumuksen, että emme toivo teidän tai Mr. Humen lopullisesti todistavan yleisölle meidän olemassaoloamme. Olkaa hyvä ja muistakaa, että niin kauan kuin epäillään, tullaan olemaan uteliaita ja kyselemään; kyseleminen taas kiihottaa ajatusta ja panee ponnistelemaan; mutta niin pian kuin salaisuutemme tulee julkiseksi, paitsi ettei epäilevä seuranne hyödy siitä paljoakaan, myös meidän yksityisyytemme tulisi aina olemaan vaaranalaisena ja sitä olisi aina suojattava kohtuuttomaltaa voimien tuhlaamiselta. Olkaa kärsivällinen, ystäväni ystävä. Mr. Hume kulutti monta vuotta tappaakseen riittävästi lintuja kirjaansa varten; hän ei käskenyt niitä jättämään siimekistä turvapaikkaansa, vaan hänen täytyi odottaa niiden tuloa voidakseen täyttää ne ja varustaa ne nimillä. Niin tulee teidänkin olla kärsivällinen meidän suhteemme. Oi, Sahibit, Sahibit! jos vain voisitte luetteloida meidät ja varustaa *meidät* nimilapuilla sekä asettaa meidät British Museumiin, silloin teidän *maailmanne* olisi varmasti saanut käsiinsä ehdottoman, rutikuivan totuuden.

Ja niin jälleen kaikki, kuten tavallisesti, kiertää kehän palaten lähtökohtaansa. Olette ajaneet meitä takaa omien varjojenne ympäri nähden meistä vain haihtuvan vilahduksen silloin tällöin, mutta ette ole koskaan päässeet kyllin lähelle välttääksenne epäilyksen kolkkoa luurankoa, joka on kantapäillänne ja tulee joskus tuijottamaan teihin. Ja niin tulee olemaan luvun loppuun asti, koska teillä ei ole kärsivällisyyttä lukea koko kirjaa. Te koetatte tunkeutua henkisiin asioihin lihan silmillä, koetatte taivuttaa taipumatonta oman karkean mallinne mukaan johonkin määrättyyn suuntaan ja huomattessanne, ettei se taivu, tulette varsin todennäköisesti särkemään mallin ja – sanomaan kaikiksi ajoiksi hyvästi unelmalle.

Ja nyt vielä muutama loppusana selitykseksi. O:n *memo*, joka aiheutti niin ikäviä seurauksia ja aivan ainutlaatuisen *qui pro quon*, oli kirjoitettu 27. p:nä. Illalla 25. p:nä rakas Veljeni kertoi minulle kuulleen Mr. Humen sanovan H. P. B:n huoneessa, ettei hän koskaan ole kuullut O:n väittävän nähneensä meitä henkilökohtaisesti. Lisäksi hän oli kuullut Mr. Humen sanovan, että jos O. myöntäisi sen hänelle, hän luottaisi O:hon kylliksi uskoakseen hänen sanojaan. Hän, K. H. päätti pyytää minua menemään O:n luo kehottaakseni [s.111] häntä tekemään niin. Hän arveli, että Mr. Hume haluttaisi saada tietää joitakin yksityiskohtia. K. H:n toivomukset ovat minun lakini. Ja tästä syystä Mr. Hume sai O:lta tuon kirjeen silloin, kun hänen epäilyksensä olivat jo voitettut. Samalla kun jätin sanoman O:lle, tyydytin hänen uteliaisuuttaan Seuraanne nähden ja kerroin, mitä siitä ajattelin. O.

pyysi minulta lupaa lähettää teille nämä huomautukset, mihin suostuinkin. Tässä on nyt *koko* salaisuus. Omien syitteni vuoksi toivoin, että saisitte tietää, mitä ajattelin tilanteesta jo muutamia tunteja sen jälkeen, kun rakastettu veljeni poistui tästä maailmasta. Kun kirjeeni saapui teille, tunteei olivat jo jonkin verran muuttuneet, minkä vuoksi, kuten jo sanoin, muutin memoja verrattain paljon. Kun O:n käyttämä tyyli nauratti minua, lisäsin jälkikirjoitukseni, joka koski ainoastaan O:ta, mutta jonka Mr. Hume kuitenkin omaksui kokonaan itselleen!

Jätetään nyt asia. Lopetan pisimmän kirjeen, minkä eläessäni olen kirjoittanut; mutta koska teen sen K. H:n vuoksi – olen tyytyväinen. Vaikkakaan Mr. Hume ei sitä usko, ”adeptin merkkiä” pidetään —ssa eikä Simlassa, ja yritän kantaa sitä, vaikka olenkin huono kirjoittaja ja kirjeenvaihtaja.

M.

Kirje n:o 30

VMK-CXXXIV)(134)

Dehra Dun, perjantaina 4. pnä

Saavuini vasta eilen, viime yönä myöhään Saharanpurista. Talo oikein hyvä, mutta kylmä, kostea ja synkkä. Sain koko kasan kirjeitä ja vastaan ensin omaanne.

Näin vihdoon M:n ja näytin hänelle viimeisen kirjeenne tai pikemmin Benemadhabin kirjeen, johon olitte raaputtanut kysymyksen. Morya vastaa viimeksi mainittuun. Kirjoitin tämän hänen sanelunsa mukaan ja jäljennän sen nyt.

¹Kirjoitin Sinnettille mielipiteestäni Allahabadin teosofeista. (Ei kuitenkaan minun kauttani?) Adityaram B. kirjoitti typerän kirjeen Dâmodarille, ja Benemadhab kirjoittaa typerän pyynnön Mr. Sinnettille. Koska K. H. on tahtonut olla kirjeenvaihdossa kahden henkilön kanssa, jotka ovat osoittautuneet erittäin tärkeiksi ja hyödyllisiksi Seuralle, he kaikki – joko viisaat tai tyhmät, teräväpäiset tai tylsät, *mahdollisesti* hyödylliset tai kokonaan hyödyttömät – esittävät myös vaatimuksensa päästä suoranaiseen kirjeenvaihtoon meidän kanssamme. Sanokaa hänelle (teille), että siitä on tultava loppu. Aikakausiin emme ole olleet kenenkään kanssa kirjeenvaihdossa, emmekä nytkään aio ryhtyä siihen. Mikä oikeus Benemadhabilla tai kenelläkään muulla noista monista vaatijoista on tuollaiseen pyyntöön? Ei minkäänlaista. He liittyvät Seuraan, mutta pitäen kuitenkin edelleen yhtä itsepäisesti kuin koskaan kiinni vanhoista uskoistaan ja taikauskoistaan ja luopumatta milloinkaan kastistaan [s.112] tai ainoastakaan tavastaan nuo itsekkään rajoittuneet ihmiset haluavat kuitenkin nähdä meidät ja keskustella kanssamme ja pyytävät apuamme kaikessa. Olisin hyvilläni, jos Mr. Sinnett sanoisi jokaiselle, joka kääntyy hänen puoleensa tällaisine vaatimuksineen, seuraavaa:

1 Tästä sivulle 113 kohtaan 'tietämättömyys' on lainaus Mestari M:lta. – Toim.

”Veljet’ pyytävät minua ilmoittamaan jokaiselle ja kaikille teille, *alkuasukkaat*, että ellei joku ihminen ole valmis tulemaan todelliseksi teosofiksi so. tekemään kuten D. Mâvalankar teki – kokonaan luopumaan kastistaan, vanhoista taikauskoistaan ja osoittautumaan todelliseksi uudistajaksi (erikoisesti mitä lapsiavioliittoihin tulee), niin hän jää yksinkertaisesti Seuran jäseneksi ilman toivoa päästä koskaan kuulemaan meistä mitään. Seura, joka tässä toimii täsmälleen meidän ohjeittemme mukaisesti, *ei pakota ketään tulemaan II osaston teosofiksi*. Se jätetään hänen oman valintansa varaan. Jäsenen on turha ajatella: ’elän puhdasta elämää, olen ehdottoman raitis ja kieltäydyin lihansyömisestä ja paheista. Pyrkimykseni tähtäävät vain hyvään jne.’, kun hän samalla rakentaa teoillaan ja toimillaan ylipääsemättömän esteen hänen ja meidän väliselle tielle. Mitä meillä, todellisten *arhatien*, esoteerisen buddhalaisuuden ja Sang-gyas’in oppilailla on tekemistä *shastrojen* ja oikeaoppisen brahmalaisuuden kanssa? Sadattuhannet mitä puhtainta elämää elävät fakiirit, sannyasit ja sadhut jäävät kuitenkin siihen, missä ovat, *erehdyksen tielle*, eikä heillä ole koskaan ollut tilaisuutta tavata tai nähdä meitä eikä edes kuulla meistä. Heidän esi-isänsä ovat ajaneet Intiasta ainoan todellisen filosofian seuraajat maan päällä, eikä nyt ole näiden asia tulla heidän luokseen, vaan heidän on tultava meidän luoksemme, jos he tarvitsevat meitä. Kuka heistä on todella valmis tulemaan buddhalaiseksi, *nastikaksi*, joksi he meitä nimittävät? Ei kukaan. Ne, jotka ovat uskoneet meihin ja seuranneet meitä, ovat saaneet palkkansa. Mr. Sinnett ja Hume ovat poikkeuksia. Heidän uskonsa ei ole heille esteenä, sillä heillä ei ole *sellaista*. Heitä ympäröivät ehkä monenlaiset vaikutukset, huonot magneettiset emanaatiot, jotka johtuvat alkoholista, seurapiireistä ja sekavista fyysisistä yhteyksistä (vieläpä käsien puristamisesta epäpuhtaitten ihmisten kanssa), mutta kaikki nämä ovat vain fyysisiä ja aineellisia vaikeuksia, joita voisimme vastustaa pienillä ponnistuksilla ja vieläpä poistaa suuremmitta vahingoitta itsellemme.

”Asia on toinen, kun kyseessä on magnetismi ja näkymättömät seuraukset, jotka johtuvat vääristä ja vakavista uskonmuodoista. Usko jumaliin tai jumalaan sekä muihin taikauskon muotoihin vetää puoleensa miljoonia vieraita vaikutuksia, eläviä olentoja ja voimakkaita tekijöitä heidän ympärilleen, joiden poistamiseksi meidän olisi pakko käyttää voimaa enemmän kuin tavallista. Emme tahdo tehdä siten. Emme pidä tärkeänä emmekä hyödyllisenä tuhlat aikaamme käydäksemme sotaa kehittymättömien *planeettaolentojen* kanssa, jotka näyttävät mielellään jumalia tai joskus tunnettuja, maan päällä eläneitä henkilöitä. On olemassa dhyan chohaneja ja ”pimeyden chohaneja”, ei niitä, joita he nimittävät *perkeleiksi*, vaan epätäydellisiä ”älyolentoja”, jotka eivät ole koskaan syntyneet tälle tai millekään muulle [s.113] pallolle tai muuhun piiriin, sen enempää kuin ”dhyan chohanitkaan”. Ne eivät tule koskaan kuulumaan ”maailmankaikkeuden rakentajiin”, niiden puhtaiden planetaaristen älyolentojen joukkoon, jotka johtavat jokaista *manvantaraa* mustien chohanien johtaessa *pralayaa*.

”Selittäkää tämä Mr. Sinnettille (MINÄ EN VOI) ja pyytäkää häntä lukemaan uudestaan se, mitä sanoin heille niistä muutamista asioista, joita olen selittänyt

Mr. Humelle; ja pyytäkää häntä muistamaan, että kuten kaikella tässä maailmankaikkeudessa on vastakohtansa (en voi kääntää sitä paremmin), niin on dhyan chohanien valon ja heidän puhtaan älynsä vastakohtana ”Ma-Mo chohanit” – sekä heidän hävittävä älynsä. Nämä ovat niitä jumalia, joita hindulaiset, kristityt ja muhamettilaiset ja kaikki muut suvaitsemattomien uskontojen ja lahkojen kannattajat palvelevat; ja niin kauan kuin *heidän* vaikutuksensa pysyy heidän palvojissaan, emme tahdo olla heidän kanssaan yhteistyössä tai vastustaa heitä yhtään sen enempää kuin punamyssyisiä veljiä maan päällä, joiden pahoja vaikutuksia koetamme lievittää, mutta joiden toimiin meillä ei ole oikeutta sekaantua, ennen kuin ne asettuvat *meidän* tiellemme.” (Ette ehkä ymmärrä tätä. Mutta miettikää sitä tarkoin, niin ehkä saatte selvän. M. tarkoittaa tässä, ettei heillä ole oikeutta eikä edes valtaa nousta vastustamaan luonnollista tai luonnonlakien kullekin olentojen tai elävien olioiden luokalle määräämää työtä. Veljet voisivat esimerkiksi *pidentää* elämää, mutta he eivät voi *hävittää* kuolemaa, eivät edes omalla kohdallaan. He saattavat määrättyyn asteeseen saakka lievittää pahaa ja helpottaa kärsimyksiä; mutta he eivät voi hävittää pahaa. Dhyan chohanit eivät sen enempää voi estää Ma-Mo chohanien työtä, sillä *niiden* laki on *pimeys, tietämättömyys, hävitys* jne., kun taas edellisten on valo, tieto ja luominen. Dhyan chohanit vastaavat *buddhia*, jumalaista viisautta ja elämää autuaassa tiedossa, Ma-mot ovat sitä vastoin *Shivan*, Jehovan ja muiden kuviteltujen hirviöiden personoituma luonnossa kannoillaan tietämättömyys).

M:n viimeinen lause, jonka käännän, on seuraava: ”Sanokaa hänelle (teille) sitten, että niiden vuoksi, jotka ovat halukkaita oppimaan ja saamaan tietoa, olen valmis vastaamaan Benemadhabin tekemään pariin kolmeen kysymykseen shastroista, mutta en rupea kirjeenvaihtoon hänen tai kenenkään muun kanssa. Pyytäkää häntä esittämään heidän kysymyksensä Mr. Sinnettille (teille) selvästi, niin vastaan hänen (teidän) kauttaan.”

Lähetän teille enoni kirjeen, jonka sain juuri. Hän sanoo (kuten käännökseni hänen venäläisestä kirjeestään osoittaa), että hän kirjoitti teille samanlaisen. En tiedä oletteko saanut sen, mutta lähetän teille joka tapauksessa tämän. Jos se on yhdenpitävä omanne kanssa, niin palauttakaa tämä minulle. Otaksun, että nyt on hyvin selvästi todistettu, että minä olen *minä* – enkä joku toinen; että enoni, joka on nyt sisäministerin apulainen (tai assist.), on henkilö, johon, hänen kirjoittaessaan nimensä täydellisenä, varmasti voidaan luottaa, elleivät C. ja M. sekä ystäväni **[s.114]** Primrose tosiaan keksi uutta juttua ja väitä meidän *väärentäneen* asiakirjat. Mutta enoni sanoo *virallisessa* kirjeessään minulle, että ruhtinas Don-doukoff tulee lähettämään minulle virallisen asiakirjan henkilöllisyyteni todistamiseksi, niin että odottakaamme. Hänen toista *yksityistä* kirjettään en voi kääntää, koska siinä käytetyt lausemuodot eivät ole kovin imartelevia Mr. Primroselle erityisesti ja niille anglointialaisille, jotka yleensä loukkaavat ja panettelevat minua. Pyydän ruhtinasta kirjoittamaan lordi Riponille tai Gladstonelle suoraan.

Rakkaudessa Jeesukseen Teidän
H.P. Blavatsky

Miksi hitossa ”Pomo” nyt tahtoo, että lähtisin Allahabadiin? En voi tuhlata rahaa lähteäkseni sinne ja takaisin, sillä minun täytyy mennä Jeypuriin ja Barodaan, ja hän tietää sen. Hän sai minut lähtemään Lahoreen ja nyt *Allahabadiin!*

Kirje n:o 31

(VMK-XL)(40)

Saatu helmikuun 1882 vaiheilla.

Ensimmäiseen kysymykseenne, voitteko tehdä mitään auttaaksenne Seuraa, on vähän vastattavaa. Tahdotteko, että puhun suoraan? Hyvä, sanon siis: *Ei*, ette te, eikä edes itse herra Sang-gias kykene auttamaan sitä eteenpäin, ennen kuin perustajien epävarman aseman on täydellisesti ja epäamättömästi osoitettu johtuvan vihamielisestä pahansuopuudesta ja järjestelmällisestä juonittelusta. Sellaiseksi olen todennut tilanteen tutkittuani sitä johtajien määräyksestä. Katsokaa lehtiä – kaikissa, paitsi parissa, kolmessa ”rakas vanha rouva” on saatettu naurunalaiseksi, ellei suorastaan häväistyksi, ja Olcottia vastaan on laskettu irti kaikki sanomalehdistön sekä kristillisen lähetystyön helvetinkoirat. ”Theosophy”-niminen, kristittyjen lokakuun 23 p:nä Tinevellyssä painattama ja levittämä lentokirjanen, päivänä, jolloin Olcott saapui sinne buddhalaisten edustajien kanssa, sisälsi *Saturday Reviewn* artikkelin ja erään toisen amerikkalaisen lehden *likaisen*, raskaan hyökkäyksen. Tuskin on päivää, jolloin Lahoreessa ei hyökätä C:tä ja M:ä vastaan lehdissä, joiden kirjoituksia toiset lehdet jäljentävät jne. jne. Teillä englantilaisilla on omat mielipiteenne asioista – *meillä omamme*. Jos pidätte taskussanne puhtaan nenäliinan, mutta *likaisen* heitätte yleisön eteen, luuletteko kenenkään nostavan sitä maasta? Riittää! Meidän tulee olla kärsivällisiä ja sillä välin tehdä voitavamme. Minun mielipiteeni on, että jollei teidän Rattiganinne ole täydellinen roisto, niin koska hänen lehtensä on häväissyt ja yhä joka päivä häpäisee viatonta naista, hänen pitäisi kehottaa teitä kääntämään ja julkaisemaan *Pioneerissa* H. P. B:n enon kirjeet (teille ja H. P. B:lle itselleen). Pääkirjoituksessa voisi olla muutama sana [s.115] siitä, että ruhtinas D:ltä on piakkoin odotettavissa vielä voimakkaampi *virallinen* todistus, joka lopettaa ikuisiksi ajoiksi tuon kiusallisen kysymyksen H. P. B:n henkilöllisyydestä. Mutta tiedätte itse parhaiten. Tämä ajatus menee ehkä *teihin*, mutta näkevätkö toiset milloinkaan sitä samassa valossa?

Suby Ram on todella hyvä mies, mutta palvoo toista erehdyistä. Ei gurunsa ääntä, vaan *omaansa*. Se on puhtaan, epäitsekkään, vakavan sielun ääni, sielun, joka on syventynyt harhaan johdettuna, väärin ohjattuna mystiikkaan. Lisätkää tähän pitkäaikainen häiriö siinä aivojen osassa, joka vastaa selvänäköä, ja salaisuus on pian ratkaistu: *pakotetut* näyt, *hatha*-jooga ja pitkittyt askeesi kehittivät tämän

häiriön. S. Ram on *päämeedio* ja samalla tärkein magneettinen tekijä, joka levittää tautiaan tartuttamalla tietämättä siitä itse; ja joka turmelee näyillään kaikki muut oppilaat. On olemassa yksi yleinen, näkyjä (fyysisiä, mentaalisia tai henkisiä) koskeva laki, mutta on myös rajoittava erikoislaki, joka osoittaa, että kaikkinaiset näyt riippuvat ihmisen hengen ja sielun laadusta tai asteesta sekä myös hänen kyvystään kääntää erilaatuisia astraalivalon aaltoja tajunnan kielelle. On vain yksi yleinen elämänlaki, mutta lukemattomat lait rajoittavat ja määräävät niitä myriadeja muotoja, joita havaitaan, ja ääniä, joita kuullaan. On niitä, jotka ovat ehdoin tahdoin, ja toisia, jotka ovat *vasten tahtoaan* – sokeita. Meediat ovat ensin mainittuja, herkäät ihmiset jälkimmäisiä. Ellei ihmistä ole säännönmukaisesti vihitty ja valmennettu näkemään asioiden henkistä puolta sekä arvostelemaan niin kutsuttuja ilmoituksia, joita kaikkina aikoina on annettu ihmisille Sokrateesta Swedenborgiin ja ”Ferniin” asti, ei yksikään itseoppinut näkijä tai selväkuuloinen ihminen ole koskaan nähnyt tai kuullut *aivan* oikein.

Mitään ikävyyksiä teille ei voi sattua, mutta voitte oppia paljon, jos liitytte hänen Seuraansa. Jatkakaa, *kunnes hän pyytää teiltä sellaista, mistä teidän on pakko kieltäytyä*. Oppikaa ja tutkikaa. Olette oikeassa: he sanovat ja vakuuttavat, että *yksi* ainoa maailmankaikkeuden Jumala ruumiillistui heidän guruunsa, ja jos tällainen yksilö olisi olemassa, hän olisi varmasti paljon korkeampi kuin mikään ”planeettahenki”. Mutta he ovat epäjumalanpalvelijoita, ystäväni. Heidän guruunsa ei ollut vihitty, vaan mies, jonka elämä oli erinomaisen puhdas ja jonka kestävyys oli ainutlaatuinen. Häntä ei koskaan saatu luopumaan käsityksestään persoonallisen jumalan, vieläpä jumalien olemassaolosta, vaikka sitä yritettiin monen kertaan. Hän syntyi oikeaoppisena hinduna ja kuoli *itsereformoituna* hinduna muistuttaen Keshub Chunder Seniä, mutta korkeampana, puhtaampana ja ilman kunnianhimon häivääkään kirkkaassa sielussaan. Moni meistä on valittanut hänen itsetpetostaan, mutta hän oli liian hyvä, jotta häneen olisi pakolla voitu vaikuttaa. Liittykää heihin ja oppikaa – mutta muistakaa pyhä lupauksenne K. H:lle. Vielä kaksi kuukautta ja hän on taas luonamme. Olen aikonut lähettää luoksenne H. P. B:n. Luulen, että voitte suostuttaa hänet, sillä itse en haluaisi käyttää vaikutusvaltaani tässä tapauksessa.

M.

Saatu helmikuun tienoilla 1882 Allahabadissa.

Tämän kirjeen saatte eräältä Babulta – teissä pahoinvointia herättävältä bengalilaiselta, jolta pyydän teitä, K. H:n vuoksi, salaamaan sen inhontunteen, joka teidät ehkä valtaa hänet nähdessänne – jos hän tulee. Lukekaa kirje tarkkaan. Alleviivatut rivit osoittavat teosofisen liikkeen saavuttamien suurimpien uudistusten ja hyödyllisimpien tulosten ytimen. Jos Simlassa oleva ystävämme olisi vähemmän riidanhaluinen, olisin ehkä koettanut vaikuttaa siihen, että hän olisi laatinut erikoisia sääntöjä ja määrätyn sitoumuksen oikeuksineen ja velvollisuuksineen Intian Zenana-naisia varten. Ottakaa ehdotuksesta vaarin ja katsokaa, voisitteko taivuttaa hänet tekemään sen. Kirjoittakaa hänelle viipymättä Bombayhin ja pyytäkää häntä tapaamaan vanha rouva kodissanne ja lähettäkää hänet sitten edelleen maanmiehensä ja jäsentoverinsa ”Prayag”-Babun, Seuranne nuoren parantajan, luo. Sähköttäkää H. P. B:lle sitten Meerutiin ja käskekää häntä tulemaan, mutta *käyttäkää minun nimeäni* – muussa tapauksessa hän ei tule. Vastasin hänelle jo H. P. B:n nimissä. Älkää hämmästykö, sillä minulla on syyni kaikkeen tekemääni, kuten muutaman vuoden kuluttua tulette näkemään.

Miksi haluatte niin kiihkeästi lukea *sepustuksiani* toisille ihmisille? Eikö teillä ole jo kylliksi vaivaa ottaessanne selvää teille kirjoittamistani kirjeistä?

M.

Saatu Allahabadissa helmikuun vaiheilla 1882.

”Loistavan” ystävänne tarkoitus ei ollut olla ”ivallinen”, mikä muu tulkinta annettaneenkin hänen sanoilleen. ”Loistava” veljenne oli yksinkertaisesti murheellinen ajattellessaan miten pettynyt K. H. varmasti tulee olemaan palatessaan joukkoomme. Ensimmäinen katsaus taaksepäin siihen työhön, joka on hänen sydäntään niin lähellä, tulee osoittamaan sellaisia esimerkkejä keskinäisten tunteitten vaihdosta, kuin nämä kaksi oheista näytettä. Toisen arvoton, katkera, ivallinen sävy antaa hänelle yhtä vähän iloitsemisen aihetta kuin toisen arvoton, tyhmä ja lapsellinen sävy. En olisi ollenkaan kosketellut asiaa, ellette olisi käsittänyt niin täydellisen väärin tunnetta, joka pakotti viimeiseen kirjeeseen. On parempi, että puhun teille

suoraan. Sanamuoto ”teidän korkeutenne”, johon en vähimmässäkään määrin ole oikeutettu, on paljon lähempänä *ivaa* kuin mikään, mitä olen tähän mennessä sanonut. Mutta ”koska mikään arvonimi ei riipu Bod-pan paidankauluksesta”, en ota sitä [s.117] huomioon ja neuvon teitä tekemään samoin. Älkää nähkö *ivaa* siellä, missä mitään sellaista ei ole tarkoitettu, vaan mikä on yksinomaan suoraa puhetta ja täsmällinen määritelmä yleisistä tunteistanne alkuasukkaita kohtaan.

Asianajajanne on asioista paremmin selvillä – tietysti. Ellei kysymyksessä ole va pykälä ole *herjaava*, en voi sanoa muuta kuin että kunnianloukkauslakinne täydellinen uudistaminen on erittäin tarpeellinen.

Teillä tulee varmasti olemaan ikävyyksiä tuon naisen kanssa ”naisosastosta”. Hänen halveksumisellaan *sukupuolta* kohtaan – ei ole mitään rajoja, ja häntä voidaan tuskin koskaan saada uskomaan, että jotakin hyvää voisi tulla siltä taholta. Aion taas puhua teille suoraan. Yhtä vähän minä kuin kukaan muukaan joukostamme – K. H. jätettyä kokonaan asian ulkopuolelle – suostuisi tulemaan naisosaston perustajaksi, saatikka sitten johtajaksi, sillä olemme saaneet tarpeeksemme *aneistamme*.¹ Kuitenkin myönnämme, että sellainen liike voisi saada aikaan paljon hyvää, koska naisilla on niin suuri vaikutus lapsiinsa ja taloiissaan oleviin miehiin. Te, joka olette vanha ja tottunut näissä asioissa, voisitte olla Mr. Humen avulla äärettömän suureksi hyödyksi K. H:lle, jonka rakastavan luonteen piiristä naiset – sisarta lukuun ottamatta – ovat aina olleet syrjäytetyt ja jossa on hallinnut vain rakkaus isänmaahan ja ihmiskuntaan. Hän ei tiedä mitään noista olennoista – te tiedätte. Hän on aina pitänyt tärkeänä naisten ottamista mukaan työhön – mutta ei itse ole koskaan tahtonut olla heidän kanssaan tekemisissä. Tässä on teille tilaisuus auttaa häntä.

Toisaalta luulemme tuntevamme tapausten salaisen syyn paremmin kuin te maailman ihmiset. Siksi sanon, että edistymistä lamauttaa perustajien panetteleminen ja halventaminen samoin kuin Seuran tarkoituksen ja päämäärien väärinymmärtäminen – ei mikään muu. Näissä päämäärissä ei ole lainkaan epätarkkuutta, jos ne vain selitettäisiin oikein. Jäsenillä olisi riittävästi tehtävää, jos he seuraisivat todellisuuksia edes puolella siitä innosta, jonka he suuntaavat *kangastuksiin*. Olen pahoillani kuullessani, että vertaatte teosofiaa näyttämölle maalattuun taloon, kun sen sijaan todellisten filantrooppien ja teosofien käsissä siitä voisi muodostua voimakas ja voittamaton linnoitus.

Tilanne on seuraava: henkilöt, jotka liittyvät Seuraan mielessään tuo ainoa itsekäs halu hankkia itselleen valtaa ja joiden ainoana tai ainakin tärkeimpänä päämääränä on tutkia okkultisia tieteitä, voivat yhtä hyvin olla siihen liittymättä. He ovat tuomitut pettymään yhtä hyvin kuin ne, jotka erehtyvät luulottelemaan heille,

1 *Ani* = nunnat. – Toim.

ettei Seurassa muuta olekaan. He epäonnistuvat juuri siitä syystä, että he saarnaavat liian paljon ”veljistä” ja liian vähän, jos lainkaan, *veljeydestä*. Kuinka usein meidän on huomautettava, että ne henkilöt, jotka liittyvät Seuraan ainoastaan siksi, että pääsisivät yhteyteen meidän kanssamme tai tulisivat ainakin vakuuttuneiksi kyseessä olevien voimien olemassaolosta ja meidän todellisesta olemassaolostamme, ajavat takaa pelkkää kangastusta. Sanon siis uudestaan. Vain se ihminen, jonka sydämessä palaa rakkaus [s.118] ihmiskuntaa kohtaan ja joka todella käsittää uudelleen elpyvän veljeyden aatteen, vain se ihminen on oikeutettu pääsemään perille salaisuusistamme. Hän yksin, sellainen ihminen – ei tule koskaan käyttämään väärin voimiaan, koska ei ole pelkoa, että hän käyttäisi niitä omiin itsekkäisiin tarkoituksiinsa. Ihminen, joka ei pidä ihmiskunnan hyvää omaa etuaan tärkeämpänä, ei ole kelvallinen meidän *chelaksemme* – hän ei ole kelvallinen saamaan enemmän tietoa kuin hänen lähimmäisensä. Jos hän pyytää ilmiöitä, antakaa spiritualistien kujeillaan tyydyttää häntä.

Tämä on asioiden todellinen laita. Oli aika, jolloin merestä mereen, pohjoisilta vuorilta ja erämailta Ceylonin suuriin metsiin ja laaksoihin asti vallitsi vain yksi uskonto, yksi avunhuuto – ihmiskunnan pelastaminen kurjuudesta ja tietämättömyydestä Hänen nimessään, joka ensimmäisenä opetti kaikkien ihmisten yhteenkuuluvuutta. Kuinka on nykyisin? Missä on kansamme suuruus ja tuon ainoan totuuden ylevyys? Sanotte ehkä, että nämä ovat kauniita näkyjä, jotka kerran olivat totuuksia maan päällä, mutta jotka ovat nyt haihtuneet kuin kesäillan valo. Niin, ja nyt elämme ristiriitaisen kansan keskellä, kansan, joka on uppiniskainen ja tietämätön, joka etsii totuutta, mutta ei voi sitä löytää, koska jokainen hakee sitä tavoitellen vain omaa yksityistä hyötyään ja etuaan ajattelemattakaan edes muita. Ettekö te, tai pikemmin, eivätkö he koskaan näe sen suuren tuhon ja hävityksen todellista merkitystä ja syytä, joka on vallannut meidän maamme ja uhkaa kaikkia maita – teidän maatanne ennen kaikkia muita? *Itsekkyys* ja *eristäytyminen* tappoi meidän maamme ja *itsekkyyys* ja *eristäytyminen* tulee tappamaan teidänkin maanne – jolla on lisäksi muita vikoja, joita en tahdo mainita. Maailma on pimittänyt todellisen tiedon valon, eikä *itsekkyyys* salli sen uudestisyntymistä, sillä se eristäytyy eikä halua tunnustaa kaikkien niiden olentojen veljeyttä, jotka ovat syntyneet saman muuttumattoman luonnonlain alaisina.

Olette taas erehtyneet. Voin moittia teitä ”utelaisuudesta”, kun tiedän sen olevan hyödytöntä. En voi pitää ”sopimattomana” sellaista, mikä on vain älyllisten järkeilykykyjen vapaata käyttöä. Voitte nähdä asioita väärässä valossa ja niin usein näettekin. Mutta te ette keskittä kaikkea valoa *omaan itseenne*, kuten jotkut muut, ja se on yksi hyvä ominaisuus, joka teillä on yli muiden tuntemiemme eurooppalaisten. Rakkautenne K. H:ta kohtaan on vilpiton ja lämmin, ja se on minun silmissäni teidän pelastava ominaisuutenne. Miksi siis odottaisitte vastaustani

”hermostuneena”? Tapahtukoon mitä tahansa, me molemmat pysymme aina ystävinänne, emmekä moiti *vilpittömyyttä*, vaikka se ilmenisi jonkin verran sopimattomassa muodossa maahan lyödyn vihollisen – onnettoman babun – polkemisena.

Teidän

M.

[s.119]

Kirje n:o 34

(VMK-XXXIX)(39)

Saatu Allahabadissa helmikuun vaiheilla 1882.

Jos minun neuvoani pyydetään ja kysytään, oikea ja *todellinen* tilanne on määriteltävä kaikkein ensimmäiseksi. Olen tehnyt ”*arhat*”-lupaukseni, joten en voi vaatia kosta, enkä liioin auttaa toisia kostamaan. Voin auttaa H. P. B:tä rahallisesti vain tietäessäni, ettei ainoatakaan *macea* tai *taelin* murto-osaakaan käytetä epäpyhään tarkoitukseen; ja kosto *on* epäpyhää. Mutta voimme *puolustautua*, ja siihen hänellä on oikeus. *Hänen* on saatava puolustautua sekä *täydellinen* *hyvitys*, ja siksi sähköitin tarjotakseni valinnan mahdollisuuden ennen oikeuden puoleen kääntymistä. Hänellä on oikeus vaatia peruutusta sekä *uhata* oikeudenkäynnillä; ja hän voi myös määrätä ehdot – sillä mies *tulee* peruuttamaan. Siitä syystä olen erikoisesti painottanut artikkelia, joka ei koskisi muuta asiaa kuin tätä väitettyä ”velkaa”. Jo sekin tulee riittämään parhaajan pelotukseksi, sillä se paljastaa hänet yleisön edessä ”panettelijaksi” ja osoittaa hänelle itselleen, että hän on väärässä. Erehdys riippuu Macauliffen hyvin epäselvästä ja huonosta käsialasta (hän on minunlaiseni kaunokirjoittaja ja kirjuri); hän lähetti tiedotuksen *Statesmaniin*. Tämä *oli* onnellinen erehdys, sillä sille voidaan rakentaa koko puolustus, jos vain toimitte viisaasti. Mutta suurin osa on tehtävä nyt – muuten kadotatte tilaisuutenne. Siis, jos vielä kerran suvaitsette seurata neuvoani, teidän tulee, koskapa olette ampunut ensimmäisen laukauksen *Pioneerissa*, etsiä selostukset *Theosophistista* ja näiden tosiasioiden sekä tiistaisen artikkelin perusteella kirjoittaa H. P. B:n puolesta hauska ja terävä kirje, jonka hän ja Olcott allekirjoittavat. Tämä voidaan julkaista ensin *Pioneerissa*, tai, ellette suostu siihen, jossakin toisessa lehdessä – mutta joka tapauksessa se on painettava kiertokirjeen muodossa ja lähetettävä maan jokaiselle lehdelle. Pyytäkää siinä *Statesmania* kirjoittamaan peruutus ja uhatkaa oikeusjutulla. Jos teette niin, lupaan menestyksen.

Odessan Vanha Rouva – *Nadeshda* – odottaa kiihkeästi teidän, ”suuren ja kuuluisan kirjailijan”, omakätistä nimikirjoitusta. Hän sanoo luovuttaneensa hyvin

vastahakoisesti kirjeenne kenraalille, mutta hänen oli pakko todistaa teille henkilöisyytensä. Sanokaa hänelle, että minä – ”Khosyayin”¹ (hän kutsui minua veljentyttärensä *Khosyayiniksi*, kun kävin kolmasti katsomassa häntä) – kerroin teille asiasta kehottaen teitä kirjoittamaan hänelle ja lähettämään nimikirjoituksenne sekä palauttamaan H. P. B:n kautta hänen valokuvansa Odessaan näytettyänne ne ensin vaimollenne. Sillä hän odottaa kovasti saavansa ne takaisin, varsinkin sen, missä H. P. B. on nuorena. . . Se on hänen kuvansa siltä ajalta, jolloin näin hänet ensi kerran, ”tuon suloisen tytön”.

Minulla on nyt hiukan kiire – mutta lähetän teille lisäselityksiä tilaisuuden tullen – sanokaamme parin kolmen päivän kuluessa. ”Loistava” huolehtii [s.120] kaikesta, mikä vaatii valvomista. Mitä muuten kuuluu Mr. Humen erinomaiselle kirjelmälle? Etekö voisi saada sitä valmiiksi tammikuun numeroon? Samoin vastineenne *Spiritualistin* pääkirjoitukseen. Toivon, ettette syytä minua *painostuksesta* ettekä myöskään näe vaatimatonta pyyntöäni missään muussa kuin sen todellisessa valossa. Tarkoitukseni on kaksinainen – metafyyssisen intuitionne kehittäminen sekä lehtenne auttaminen vuodattamalla siihen muutamia pisaroita todellisen kirjallisuuden tervettä verta. Teidän kolme kirjoitustanne ovat todellakin kiitettäviä, pääkohdat hyvin valittuja, ja mikäli osaan arvostella – omiaan kiinnittämään jokaisen tiedemiehen ja metafyyssikon huomion, varsinkin ensin mainittujen. Myöhemmin saatte oppia lisää luomisesta.

Nyt minun on valmistettava päivälliseni – pelkäänpä, ettette pitäisi siitä.

M.

Nuori ystäväanne ”perinnöttömäksi tehty” on taas jaloillaan. Välitättekö todella hänen kirjeistään? Siinä tapauksessa on paras ottaa *Pioneerissa* käsiteltäväksi kysymys, onko suotavaa tehdä sopimus Kiinan kanssa säännöllisen postiyhteyden järjestämiseksi Prayagin ja Shigatsen välille.

Kirje n:o 35

(VMK-XLI)(41)

Saatu helmikuun vaiheilla 1882.

Luulen todellakin, että olen kykenemätön ilmaisemaan selvästi ajatuksiani teidän kielellänne. En pitänyt koskaan erikoisen tärkeänä *Pioneerissa* julkaistua *kiertokirjettä* – olin pyytänyt teitä laatimaan sen heidän puolestaan. En myöskään aikoinut vihjata, että se *pitäisi* julkaista. Olin pyytänyt teitä laatimaan sen heidän

1 Venäjänkielinen nimitys johtajalle. – Toim.

puolestaan, lähettämään jäljennöksen luonnoksestanne Bombayhin, jotta he painattaisivat sen *kiertokirjeenä*; kerran julkaistuna ja kiertomatallaan Intiassa se voitaisiin painaa teidänkin lehdessänne, samoin kuin muutkin lehdet ottaisivat sen varmasti. H. P. B:n kirje nimimerkillä B.G. *oli* typerä ja lapsellinen. Olen silmäillyt sen läpi. Mutta ette saa olla siinä luulossa, että se *tekisi tyhjäksi* kaiken hyvän, mitä olette saanut aikaan. On joitakin herkkiä ihmisiä, joiden hermoja tuo kirje tulee koettelemaan, mutta muut eivät tule koskaan käsittämään sen todellista henkeä. Se ei myöskään ole millään tavalla herjaava – ainoastaan rahvaanomainen ja typerä. Koetan saada hänet lopettamaan.

Samalla minun on sanottava, että H. P. B:llä on kovat kärsimykset, mutta en pysty auttamaan häntä. Sillä kaikki tämä johtuu syistä, joita *ei voi tehdä tekemättömiksi* – okkultismista teosofiassa. Hänen on nyt joko voitettava tai kuoltava. Kun se hetki koittaa, hänet otetaan takaisin Tiibetiin. Älkää syyttäkö tuota naisparkaa, syyttäkää minua. Hän on aika ajoin vain ”kuori”, ja minä [s.121] olen usein huolimaton häntä valvoessani. Ellei pilkkaa käännetä *Statesman*-lehteä vastaan, toiset lehdet tarttuvat palloon ja heittävät sen uudelleen häntä vastaan. Älkää olko epätoivoinen, olkaa rohkea, hyvä ystäväni, ja muistakaa, että auttaessanne H. P. B:tä suoritate samalla omaa osuuttanne hyvityksen laissa, sillä moni niistä julmista potkaisuista, joita on tullut hänen osakseen, johtuu K. H:n ystävyydestä teitä kohtaan, siitä, että hän käyttää H. P. B:tä välittäjänään. Mutta – rohkeutta!

Näin asianajajan paperit ja huomaan, että hän on haluton ottamaan asian ajettavakseen. Mutta hän kyllä tekee sen vähän, mihin häntä tarvitaan. Mikään oikeusjuttu ei auta, mutta sen sijaan julkisuus auttaa niin puolustukseen kuin syytösasiaankin nähden – 10.000 *kiertokirjettä*, jotka on lähetetty ympäri maata todistamaan syytökset vääriksi.

Huomiseen asti

Teidän M.

Kirje n:o 36

(VMK-XXXVI)(36)

Saatu tammikuun vaiheilla 1882.

Kärsimätön ystäväni – sallikaa minun, erään, jolla on jonkinlainen sananvalta teosofisessa *mellassanne*, antaa teille oikeus ”olla välittämättä säännöistä” lyhyen aikaa. Antakaa heidän täyttää lomakkeet ja vihkikää pyrkijät ilman muuta. Mutta se, minkä teette, tehkää viipymättä. Muistakaa, te olette nyt ainoa. Mr. Hume on täydellisesti syventynyt *hakemistoonsa* ja odottaa, että *minä* kirjoittaisin hänelle ja

tekisin *pujan*¹ ensin. Minä olen pikemminkin liian pitkä, jotta hän ulottuisi helposti minua päähän asti – jos hänellä on aikomus peittää se katumuksen tuhkalla. En myöskään aio pukeutua säkkiin osoittaakseni katumusta siitä, mitä olen tehnyt. Jos hän kirjoittaa ja tekee kysymyksiä siitä, mitä olen tehnyt, niin kaikki on hyvin, vastaan niihin – ellen pidä luentojani jollekin toiselle. Aika ei ole minulle esteenä.

Sain kirjeenne. Tunnen vaikeutenne. Koetan auttaa. K. H:n pettymys tulee olemaan suuri, kun hän palatessaan näkee niin vähän edistystä. Te – te olette vilpittön, toiset – asettavat oman ylpeytensä kaiken edelle. Ja sitten nuo prayag-teosofit – pandiitit ja babut! He eivät tee *mitään*, mutta tahtovat, että olisimme kirjeenvaihdossa heidän kanssaan. Typerät ja omahyväiset ihmiset!

M.

[s.122]

Kirje n:o 37

(VMK-XXXVII)(37)

Saatu Allahabadissa tammikuussa 1882.

Yksityinen

Arvoisa herra

Mestari on herännyt ja pyytää minua kirjoittamaan. Suureksi mielipahakseen hän ei voi tietyistä syistä, ennen kuin määrätty ajanjakso on kulunut loppuun, asettua alttiiksi niille voimakkailla ajatusvirroille, jotka tulevat Himavatin toiselta puolen. Minut on sen vuoksi määrätty kirjoittamaan hänen sanomansa. Minun on ilmoitettava teille, että hän on aivan yhtä ystävällinen teitä kohtaan kuin tähän asti ja hyvin tyytyväinen sekä hyviin aikomuksiinne että niiden toteuttamiseen, mikäli se on teidän vallassanne. Olette innostuksellanne osoittanut ystävyyttenne ja vilpittömyyttenne. Sitä sysäystä, jonka henkilökohtaisesti olette antanut rakastamallemme asialle, ei voida tehdä tyhjäksi. Sitä syystä sen hedelmät (vältämme sanaa palkkio, koska sitä käytetään hurskastelussa) eivät joudu unohtuksiin, kun syyt ja seuraukset – *karmanne* tasoitetaan teidän tileissänne. Kun olette urastanut lähimmäistenne hyväksi epäitsekäästi ja pannen alttiiksi persoonallisuutenne, olette samalla työskennellyt tehokkaasti omaksi hyväksenne. Yksi vuosi on aikaansaanut suuren muutoksen sydämessänne. Jos vuoden 1880 mies tapaisi vuoden 1881 miehen, he tuskin tuntisivat toisiaan. Verratkaa heitä siis, rakas ystävä ja veli, niin ymmärrätte hyvin, mitä aika on vaikuttanut, tai mieluummin, mitä te olette tänä aikana saanut aikaan. Näin tehdessänne mietiskelkää – pitäen maagista muistipeiliä silmienne edessä. Silloin ette tule näkemään ainoastaan

1 Buddhalainen seremonia. – Suom.

menneisyyden valoja ja varjoja, vaan myös tulevaisuuden mahdollisen kirkkauden. Siten tulette näkemään aikaisemman, todella alastoman egonne. Ja siten tulette myös kuulemaan minusta *suoraan* ensimmäisen mahdollisen tilaisuuden tullen, sillä emme ole kiittämättömiä, eikä nirvanakaan voi pyyhkiä pois HYVYYT-TÄ.

Nämä ovat mestarin sanoja, ja hänen avulla olen kääntänyt ne teidän kielel-
lenne, arvoisa herra. Samalla minun sallitaan henkilökohtaisesti kiittää teitä läm-
pimästi minulle osoittamastanne aidosta myötätunnosta, silloin kun huolimattomuudestani johtuvan tapaturman takia jouduin sairausvuoteeseen.

Vaikka olette varmaan nykyaikaisista mesmerismiä koskevista teoksista luke-
nut, kuinka se, mitä me sanomme tahto-olemuksesi ja te ”fluidumiksi”, siirretään
vaikuttajasta kohteeseen, tuskin käsitätte, kuinka käytännössä jokainen tietämät-
tään joka päivä ja hetki todistaa tämän lain olemassaolosta. Ette myöskään ym-
männä täysin, kuinka valmennus adeptiutta kohti lisää kykyä lähettää ja tuntea
tätä voimamuotoa. Vakuutan teille, että minä, vaikka olen vielä vain vaatimaton
chela, tunsin hyvien toivotustenne virtaavan vastaan samalla tavalla, kuin kyl-
mässä vuoristossa oleva toipilas tuntee alapuolelta tulevan lauhan tuulenhen-
käyksen puhaltavan ylitseen.

[s.123] Minun on myös kerrottava, että piakkoin saapuu Bombayhin Ameri-
kasta eräs Mr. Bennett, jossa, huolimatta hänen kansallisesta nurkkakuntaisuu-
destaan, joka on teille niin vastenmielinen, sekä taipumuksestaan epäuskoon,
tulette ehkä tunnistamaan erään edustajamme (vaikkei hän sitä itse tiedäkään),
jonka tehtävänä on länsimaalaisen ajattelun vapauttaminen taikauskoista. Jos
löydätte keinon, jonka avulla voisitte antaa hänelle oikean käsityksen siitä, missä
asemassa aasialainen ja varsinkin intialainen ajattelu on nykyisin ja mahdollisesti
myös tulevaisuudessa, se ilahduttaisi suuresti Mestariani. Samalla hän haluaa
sanoa kauttani, ettei teidän pitäisi tuntea liikanaista hienotunteisuutta ottaessanne
suorittaaksenne Mr. Humen tekemättä jättämän työn. Kyseinen herra ei halua
tehdä muuta, kuin mikä miellyttää häntä henkilökohtaisesti, välittämättä lainkaan
toisten ihmisten tunteista. Myös hänen nykyinen työnsä – tuo väärin käytetyn
älyllisen energian pyramidi – samoin kuin hänen vastaväitteensä ja järjellensä on
yksinomaan tarkoitettu hänen itsensä vapauttamiseksi. Mestari valittaa, ettei hä-
nestä löydy muuta kuin tuo täydellisen, itsetiedottoman itsekkyyden henki, joka ei
ensinkään välitä sen asian edistämisestä, jota hän edustaa. Jos hän ylipääntensä
näyttää olevan siitä kiinnostunut, se johtuu siitä, että häntä on vastustettu ja tämä
on herättänyt hänessä taisteluhalun. Niinpä hänelle Bombaysta lähetetty vastaus
Mr. Terryn kirjeeseen olisi pitänyt olla julkaistu jo tammikuun numerossa. Olette-
ko ystävällinen ja pidätte huolta asiasta? – Mestari pyytää. Mestari arvelee, että
voitte tehdä sen yhtä hyvin kuin Mr. Hume, jos vain yritätte, koska metafyyminen
kyky on teissä ainoastaan uinuva, mutta kehittyisi kyllä täydellisesti, jos vain he-
rättäisitte sen toimintaan jatkuvan käytön kautta. Kunniotettu M:me puolestaan
pyytää minua vakuuttamaan teille, että Mr. Humen ihmiskuntaa kohtaan julista-
man rakkauden salaisuus perustuu sattumalta tuon sanan ensimmäiseen tavuun;
sillä ”ihmissukua” kohtaan hän ei tunne minkäänlaista myötätuntoa. [Ihmiskunta

engl. Humanity, jossa ensimmäinen tavu Hum = mainitun henkilön nimi; ihmissuku engl. mankind. – Suom.]

Koska Mestari ei varmaankaan voi itse kirjoittaa teille kuukauden tai parin aikana (vaikkakin tulette aina kuulemaan hänestä) – hän pyytää teitä hänen vuokseen jatkamaan metafysisiä tutkimuksianne eikä jättämään tehtäväänne epätoivoisena aina, kun huomaatte M. Sahibin kirjeistä käsittämättömiä ajatuksia, sillä M. Sahib vihaa elämässään ainoastaan kirjoittamista. Lopuksi Mestari lähettää teille parhaimmat terveisensä ja pyytään, ettette unohtaisi häntä, määrää minut allekirjoittamaan

Teidän kuuliainen palvelijanne
”PERINNÖTTÖMÄKSI TEHTY”

J.K. Jos haluatte kirjoittaa Mestarille, vaikkei hän itse kykene vastaamaan teille, hän ottaa mielihyvin kirjeenne vastaan; voitte siinä tapauksessa [s.124] kirjoittaa D. K. Mâvalankarin kautta.

P. t.

Kirje n:o 38¹

(VMK-XC)(90)

University College, Lontoo, W.C.

Marraskuun 26 pnä -81.

Rakas Mr. Sinnett

Minun olisi pitänyt vastata kirjeeseenne jo aikaisemmin, mutta olen viivytellyt siihen asti, kunnes minulla olisi ilo keskustella Mrs. Sinnetin kanssa. Se tapahtuikin suureksi ilokseni. Hän on, kuten annoitte minun odottaakin, ehdottomasti vakuutunut näkemänsä ja kuulemansa todellisuudesta. Kuten minä, *ei hänkään tiedä*, mitä ajatella viimeisestä tapahtumasta, tarkoitan viimeisiä henkikokemuksiani. En todellakaan tiedä, mitä sanoa niistä. Ei ole keinoa, millä saattaa tosiasiat sopuun esitettyjen vaatimusten kanssa; ja vakaumukseenne, että ”Veljet eivät voi olla tietämättömiä...eivät voi erehtyä” voin vain vastata, että he *aivan epäilemättä ovat sekä tietämättömiä että erehtyvät ainakin mitä minuun tulee*^{x2}. Tämä olisi kuitenkin vain oma mielipiteeni, ellei minulla olisi katkeamaton asiakirjojen sarja ja muita todistuksia tarkassa järjestyksessä ensimmäisiltä ajoilta jolloin Imperaattori ilmestyi aina eiliseen päivään asti. Nämä ovat kaikki päivättyjä tiedonantoja, huomautuksia ja muistiinpanoja, jotka puhuvat puolestaan, ja joiden

1 K. H:n huomautukset on kirjoitettu alkuperäiselle kirjeelle musteella ja painettu tähän lihavoituna. Alleviivatut kohdat ovat K. H:n alleviivaamat. – Toim.

^{x2} Tämä kohta oli S. M:n kursivoima. – Toim.

todenperäisyyden pääasiassa voivat todistaa ne ystäväni, jotka ovat olleet yhteydessä kanssani koko tämän asian aikana.

Kun vanha rouva ensi kertaa viittasi johonkin yhteyteen minun ja loosin välillä, ryhdyin heti käsittelemään asiaa Imperaattorin kanssa ja toin sen esille yhä uudelleen. Tässä on yksi kopioimani muistiinpano. 24. jouluk. 1876. ”Tein muutamia kysymyksiä erään H. P. B:n kirjeen johdosta, jossa hän vastauksena kirjeeseeni sanoo: ’Jos olette aivan varma siitä, etten ole ymmärtänyt teitä, niin sekä intuitionne että mediumisuutenne erehtyvät.... En ole koskaan sanonut, että olette erehdyksessä pitäneet Imperaattoria toisena henkenä. Hänestä ei voi erehtyä, kun hänet kerran tuntee. Hän tietää ja hänen nimensä olkoon ikuisesti siunattu. Te vaaditte loosista objektiivisia todistuksia. Eikö teillä ole Imperaattori ja ettekö voi kysyä häneltä, puhunko totta vai en?’

Tähän kirjoitettu vastaus oli pitkä ja täsmällinen. Muun muassa on tämä: (l. käyttää aina monikon ensimmäistä persoonaa. **Miksi?**

[s.125] ”Olemme jo sanoneet, etteivät amerikkalaiset ystävänne tunne luonnetanne, eivät valmennustanne eivätkä henkisiä kokemuksianne... Jos siis intuitionne on erehtynyt, se on teitä suojellut. Emme voi sanoa missä (!) määrin kukaan, jonka kanssa kirjeenvaihtajanne on yhteydessä, VOI antaa hänelle täsmällisiä tietoja teistä. Se on, sikäli kuin voimme sanoa, epäilyksenalaista: vaikka joillakin on maagikon voimat. Mutta hänkään ei ymmärrä. (!!)) **Yritän vielä kokeilla erään kunniallisen meidion suhteen – Eglintonin, hänen lähdeyttä; ja katsoa, mitä siitä tulee. Teen sen Seuran puolesta.** Hänen työnsä on toinen kuin omamme eikä hän ole tekemisissä teidän sisäisen elämänne kanssa. Jos joillakin on voimia, eivät he ole halunneet käyttää niitä. Emme tiedä, otaksutaanko, että me itse olemme antaneet tietoja. NÄYTTÄÄ siltä, kuin tähän olisi viitattu ilman suoranaista väitettä. Meidän on heti sanottava, ettemme ole koskaan keskustelleet ystävänne kanssa tästä asiasta. Hän (H. P. B.) ei tunne meitä missään suhteessa, emmekä tiedä mitään tästä loosista tai Veljeskunnasta.”....

(Koska minun arveltiin erehdyksessä pitäneen persoonallista henkeä Imperaattorina, sanottiin)

”Varmasti ette erehtyisi meidän ja jonkin toisen hengen välillä. Se olisi mahdollista. Olemme se, joksi olemme itseämme sanoneet; ei muuta; ja meidän nimeämme ja olemustamme ei kukaan toinen voi anastaa. Olemme olleet pysyvästi suojeilijanne, eikä kukaan toinen ota paikkaamme.” **Ei, kuudetta prinsiippiä ei voi vaihtaa.**

Ja niin edelleen aivan ehdottoman varmasti. Minun on tässä mainittava, että Imperaattori sanoi tullessaan ensi kerran luokseni ja monta kertaa myöhemmin, että hän oli luonani koko elämäni ajan, vaikka en ollut tietoinen hänen länälööstään, ennen kuin hän ilmoitti siitä – varmasti Ei Athos-vuorella!? – mutta aivan toisessa paikassa ja toisella tavalla. Mediumisuuteni yhtenäinen kehitys jatkuu keskeytyttä. Mitään AUKKOA ei ole. Objektiivinen mediumisuus on nyt haihtunut ja sisäinen henkiaistini avautunut. Vielä eilen pyysin ja sain Imper:n,

jonka selvästi näin ja kuulin, *1 täsmällisesti ja tarkasti kertaamaan sen mitä hän niin usein oli jo sanonut, että häpesin pyytää hänen uusia vakuutuksiaan. Miten asia selitettäneenkin, olkaa vakuutettu siitä, että hän epäilemättä ei ainoastaan ole Veli, vaan ei edes tiedä mitään sellaisten olentojen olemassaolosta. (1)

Varoituksenne mahdollisesta erehtymisestäni tuoksahtaa siltä, kuin otaksuttaisiin minun epäilevän tätä juttua Vanhan Rouvan tekaisemaksi, mutta on huomattava, että tällaisen ajatuksen esittäminen on kokonaan mahdoton: en olisi puolustanut häntä vuosikausia kaikenlaista ilkeämielisyyttä vastaan, jos olisin arvellut hänen voivan alentua karkeaan vilpillisyyteen.

Arvostelevuudeltanne ei jääne huomaamatta, että väite, jota tukee tällainen minun esittämäni selvä ja ehdoton todistus, kykenee kestämaan kokeet vakavasti käsiteltynä. Valitettavasti asia on sellainen, ettei se ainoastaan ole ristiriidassa kaikkien tosiseikkojen kanssa; vaan esitetyt tosiseikat ovat juuri ne ja vain ne, jotka [s.126] minä olen tehnyt tunnetuiksi: ja arvaamiset ovat niin naurettavassa määrin totuudenvastaisia – mikä käy ilmi ei ainoastaan minun esittämistäni todistuksista – että ne havaitaan selvästi *vain* arvaamisiksi.

Tämä on kumoava negatiivinen arvostelu. Voidaanko esittää positiivisia todistuksia? Ei mitään. Voidaanko sellaisia yleensä antaa? Tämä Veli, joka kiinnitti minuun huomionsa Athos-vuorella ja anasti Imperaattorin tyylin ja nimen! Mitä hän sanoi tai kertoi minulle? Milloin ja missä hän ilmestyi ja mitä todistuksia hän voi esittää tästä asiasta? Sellaisen pitkän kanssakäymisen aikana, josta hän puhuu, hän voi varmasti löytää ehdottomia todistuksia kumotakseen edellä mainitut todennäköisyydet.

Ellei, niin jokainen tervejärkinen ihminen voi vetää siitä johtopäätöksensä.

Suokaa anteeksi, että olen käsitellyt tätä asiaa niin kauan. Näen todella, että tulen kohtaan, missä kaksi tietä yhtyvät: ja pelkään pahasti, että Fragments of Occult Truth osoittaa, että spiritualismi ja okkultismi ovat yhteensopimattomia. Olisin hyvin pahoillani, jos te tuhlaisitte aikaanne ja voimianne johonkin, mikä ei todistettavasti perustu totuuteen. Tästä haluni saada asia tarkkaan tutkituksi.

Muussa tapauksessa jättäisin asian suuresti halveksien. Kuten sanotte Vanhasta Rouvasta, ”miettikää mitä tilaisuuksia minulla on ollut mielipiteeni muodostamiseksi.”

Sydämellisin terveisin

Aina teidän
W. STANTON MOSES

*1 Samoin oli Madame Lebendorff venäläiselle lapsimeediolle... Samoin ovat Jeesus ja Johannes Kastaja Edward Maitlandille; *todet* ja yhtä *kunnialliset* ja *vakavat*

*1 Ks. suuremmalla kirjasintyyppillä painettuja K. H:n huomautuksia kahdella seuraavalla sivulla. – Toim.

kuin S.M.; kuitenkin kumpikaan ei tuntenut toistaan eikä Johannes Kastaja ollut koskaan kuullut Jeesuksesta, joka on henkinen abstraktio eikä tuolla ajanjaksolla elävä ihminen. Ja eikö E. Maitland näe Hermes ensimmäistä ja toista ja Eliasta jne.? Ja vihdoinkin, eikö Mrs. Kingsford ole yhtä varma kuin S.M. +:n suhteen, että rouva *näki* Jumalan ja *puhui* hänen kanssaan!!; ja tämä tapahtui muutamia iltoja sen jälkeen, kun hän oli puhunut koiran hengen kanssa ja saanut siltä tietoja? Lukekaa, lukekaa, ystäväni, uudelleen Maitlandin kirjoitus *Soul* jne., katsokaa sivuja 180, 194, 239, 240 ja 267-8-9 jne. Ja onko ketään totuudenmukaisempaa kuin tämä nainen tai Maitland? Mysteereitä, mysteereitä, huudahdatte. Me vastaamme: TIETÄMÄTTÖMYTTÄ; luomus siitä mitä uskomme ja *tahdomme* nähdä.

(1) Veli? Tietääkö *hän* tai tiedättekö edes te, mitä ymmärretään nimellä *Veli*? Tietääkö hän, mitä me tarkoitamme Dhyan Chohaneilla tai planeettahengillä, ruumiittomalla tai ruumiillisella Lha'lla? – niin, tämä on ja jää vielä [s.127] joskin aikaa kaikille teille vain hengen kiusaamiseksi. Kirjeeni on *yksityinen*. Voitte käyttää väitteitäni, mutta ette auktoriteettiani tai nimeäni. Kaikki tullaan selittämään teille, *olkaa varma siitä*. Elävä *Veli* voi näyttäytyä ja *de facto* olla tietämättä monesta asiasta. Mutta että henki, kaikkietävä planeettahenki, olisi niin täydellisesti tietämätön siitä, mitä tapahtuu hänen ympärillään: se olisi hyvin merkillistä.

Kirje n:o 39

(VMK-CXV)(115)

Saatu lyhyen vierailun aikana Bombayssa tammikuussa 1882.

K. H:n ja minun harras toivomukseni oli todella, että te olisitte läsnä vuosikokouksessa, koska Scott ei voinut olla siellä – ei siksi, että ottaisitte osaa neuvotteluihin, vaan yksinkertaisesti – ollaksenne läsnä. Tämä onneton järjestö tulee taas osoittamaan, ettei sen edustuksessa ole ainoatakaan tärkeämmässä asemassa olevaa ja vaikutusvaltaista eurooppalaista. Mutta kumpikaan meistä ei tahdo pakottaa teitä toimimaan vastoin omaa tahtoanne. Sen vuoksi ei sitä, minkä sanon, saa pitää käskynä tai pakottavana pyyntönä. Me näkisimme sen edulliseksi – mutta teidän on toimittava oman rauhallisen harkintanne mukaan – sitä suuremmalla syyllä, koska tämä päivä muodostuu ehkä käännekohtaksi. Yksi syy kutsuun oli K. H:n toivomus, että joutuisitte määrättyjen magneettisten ja muiden okkulttisten vaikutusten alaiseksi, jotka tulevaisuudessa voisivat vaikuttaa teihin edullisesti.

Kirjoitan lisää huomenna, sillä toivon vielä, että annatte käytettäväksemme pari päivää, niin että saamme nähdä, mitä Koothoomi voi tehdä puolestanne.

M.

Mies, jonka lähetin eilen illalla, oli Ladakhee chela ja hänellä ei ollut mitään tekemistä teidän kanssanne. Se minkä juuri sanoitte ”vihkimyksestä” on totta. Jokainen jäsen, joka todella ja vakavasti katuu, olisi otettava takaisin. Kuten näette, olen *alituisesti* kanssanne.

En voi tehdä ihmettä, muuten olisin näyttänyt itseni täydellisesti Mrs. Sinnettille ainakin ranskattaren vastustuksesta huolimatta ja teille itsellenne [s.128] fyysisistä ja psyykkisistä olosuhteista huolimatta. Olkaa hyvä ja muistakaa, että oikeudentuntoni on niin voimakas, etten kieltäisi teiltä sitä tyydytystä, jonka annoin Ramaswamille ja Scottille. Jos ette ole nähnyt minua, se johtuu vain siitä, että se oli mahdotonta. Jos olisitte tehnyt K. H:lle mieliksi ja ollut mukana kokouksessa, niin teille ei todellakaan olisi tapahtunut mitään ikävää, sillä K. H. oli nähnyt edeltä käsin ja valmistanut kaiken, ja tuo ponnistus ollaksenne luja jopa otaksutun persoonallisen vaaran uhalla olisi kokonaan muuttanut tilanteen. Katsokaa nyt, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

M.

Saatu Allahabadissa helmikuussa 1882.

Ennen kuin jatkamme kirjeenvaihtoa, meidän on päästävä yksimielisyyteen, impulsiivinen ystäväni. Teidän on ensin nimenomaan luvattava, ettette arvostele maallisten kokemustenne nojalla ketään meistä, ei tilanteita, ei mitään, mikä koskee ”tarumaisia veljiä” – kookkaita tai lyhyitä, lihavia tai laihoja – muuten ette koskaan pääse perille totuudesta. Näin olette tähän asti menetellyt ja häirinnyt siten monena iltana ilta-aterian juhllallista rauhaa. Jäljensitte ja ajattelitte käärmeentapaista nimikirjoitustani siinä määrin, että ahdistitte minua vielä unessanikin, sillä myötätuntoni kautta tunsin, kuinka minua kiskottiin liepeestä sinne kukkuloiden toiselle puolelle. Miksi olette niin kärsimätön? Teillä on koko elämä

1 Tämä katkelma on M:n käsialaa. Se on kirjeen 41(109) takapuolella. – Toim.

edessänne kirjeenvaihtoomme varten. Ja vaikka *Deva lokan* ”Eklektisen” synkät pilvet uhkaavat ”Vanhemman” taivaanrannalla, ne ovat hetkellisiä ja haihtuvia. Se voisi yhtäkkiä katketakin ystävämme liian äyllisen jännityksen johdosta. Oy-hai, Ram Ram! Ajatella, että tuota lentokirjasta koskeva lempeä arvostelumme, jonka kerroitte Hume Sahibille – herätti hänessä halun tappaa meidät yhdellä iskulla, hävittää meidät olemattomiin, suomatta hetkenkään aikaa huutaa avuksemme padria tai edes katua. On todella murheellista, vaikkei täysin odottamatonta huomata, että elämme, vaikka meiltä riistettiin niin julmasti olemassaolo. Mutta kaikki on omaa syytämme.

Jos olisimme virittäneet kiltisti kiitoshymnin hänen puheelleen, olisimme nyt voineet ehkä olla elossa ja terveinä varttuen hyvinvoinnissa ja voimassa – ellei viisaudessa – vielä monta vuotta ja olisimme nähneet hänessä Ved-Vyasan, joka laulaisi Tsam-pan yksinäisillä rannoilla okkulttisia sankarilauluja Krishnasta ja Arjunasta. Kun olemme nyt kuolleet ja paloitellut, voin yhtä hyvin käyttää muutamia hetkiä kirjoittaakseni teille *bhutina* parhaimmalla englanninkielellä, jonka löydän joutilaana ystäväni [K. H.] aivoista. Löydän sieltä myös muistojen soluista fosforiloistaisen ajatuksen lyhyestä kirjeestä, [s.129] jonka hän itse on aikeissa lähettää *Pioneerin* päätoimittajalle rauhoittaakseen hänen englantilaista kärsimättömyyttään. Ystäväni ystävä – K. H. ei ole unohtanut teitä. K. H. ei aio katkaista välejä kanssanne, ellei Hume Sahib pilaisi tilannetta siinä määrin, ettei sitä käy korjaaminen. Ja miksi K. H. niin tekisi? Olette tehnyt kaiken voitavanne ja enempää ei kukaan meistä ole aikonut koskaan pyytää keneltäkään. Ja nyt jutellaamme.

Teidän on täydellisesti syrjäytettävä persoonallinen puolenne, jos tahdotte jatkaa menestyksellisesti okkulttisia tutkimuksia ja tulla – määrätyn ajan – toimeen jopa hänen kanssaan. Huomatkaa, ystäväni, että maalliset ystävyysuhteet vaikuttavat hyvin vähän, jos ollenkaan, todelliseen adeptiin hänen täyttäessään velvollisuuksiaan. Samassa suhteessa kuin hän nousee kohti täydellistä adeptiutta, hänen entisen minänsä mieltymykset ja vastenmielisyydet heikkenevät: (kuten K. H. pääasiassa on teille selittänyt) hän sulkee koko ihmiskunnan sydämeensä ja katselee sitä kokonaisuutena. Teidän tapauksenne on poikkeuksellinen. Te olette *väkisin* tunkeutunut hänen luokseen, olette vallannut asemanne häneen kohdistuvan tunteenne kiihkolla ja voimalla. Ja kun hän kerran on hyväksynyt teidät, hänen on kannettava seuraukset tulevaisuudessa. Hän ei kuitenkaan voi ottaa huomioon – mikä näkyvä Sinnett lieneekin – hänen ponnistuksiaan, hänen epäonnistumisiaan, hänen menestyksiään hänen omassa maailmassaan eikä häneen kohdistuvaa, vähenevää tai pysyvää kunnioitusta. ”Näkyvän” kanssa meillä ei ole mitään tekemistä. Se on silmissämme vain verho, joka peittää maailmalta sen *minän*, jonka kehitys koskee meitä. Tehkää ulkonaisessa *rūpassanne*, mitä haluatte, ajatelkaa, mitä

haluatte: ainoastaan sikäli kuin tuon vapaaehtoisen toimintanne seuraukset heijas-
tuvat ruumiissanne – velvollisuutemme on luoda siihen huomiota.

Emme ole pahoillamme, emmekä hyvillämme siitä, ettette ottanut osaa Bom-
bayn kokoukseen. Jos *olisitte* lähtenyt sinne, siitä olisi koitunut teille ”ansiota”;
mutta kun ette lähtenyt, kärsitte tuon pienen menetyksen. En voinut eikä minulla
olisi ollut oikeuttakaan vaikuttaa teihin missään suhteessa – siksi, ettette ole *chela*.
Se oli koetus, hyvin vähäpätöinen, mutta kuitenkin kyllin suuri saadakseen teidät
ajattelemaan ”vaimon ja lasten etuja”. Tiellenne tulee vielä paljon samanlaisia,
sillä vaikka teistä ei koskaan tulisikaan *chelaa*, emme anna salaisuuksiamme edes
kirjeenvaihtajillemme ja ”suojateillemme”, ennen kuin heidän vaiteliaisuutensa ja
moraalinen ryhtinsä on *huolellisesti koeteltu*. Te olette *mayan* uhri. Teidän on
taisteltava ankarasti, ennen kuin voitte poistaa kaihin silmistänne ja nähdä asiat
todellisessa valossa.

Hume Sahib on teille yhtä suuri *maya* kuin kaikki muukin. Näette ainoastaan
hänen liha- ja luukasansa, hänen virallisen persoonallisuutensa, hänen älynsä ja
vaikutusvaltansa. Kysyn: mitä nämä ovat suhteessa hänen todelliseen itseensä,
jota *ette voi* mitenkään nähdä? Mitä merkitsee hänen kykynsä loistaa *Durbarissa*
tai tieteellisen seuran johtajana, kun on kysymys hänen kelpoisuudestaan okkultti-
seen tutkimustyöhön tai hänen luotettavuudestaan [s.130] salaisuuksiemme säilyt-
täjänä? Jos haluaisimme saada jotakin elämästämme ja työstämme tunnetuksi,
eivätkö *Theosophist*-lehden palstat ole käytettävissämme? Mistä syystä tiputteli-
simme tosiasioita hänen kauttaan tarjottavaksi yleisillä aterioilla, inhottavilla epäi-
lyksillä ja purevalla ivalla maustettuna, mikä on omiaan saamaan yleisön vatsat
epäkuntoon. Hän ei pidä mitään pyhänä, ei sisä- eikä ulkopuolella okkultismin.
Hänellä on linnuntappajan ja uskontappajan luonne. Hän olisi valmis uhraamaan
oman lihansa ja verensä yhtä suruttomasti kuin persialaisen satakielen. Hän leik-
kelisi mielellään teidät ja meidät, K. H:n ja rakkaan ”Vanhan Rouvan” ja antaisi
veremme vuotaa kuiviin leikkausveitsensä alla – jos voisi – yhtä kevyesti kuin
pöllön. Sitten hän asettaisi meidät ”museoonsa” sopivilla nimilapuilla varustettui-
na ja selostaisi muistokirjoituksemme ”Satunnaista linturiistaa” -julkaisussa har-
rastelijoitten luettavaksi. Niin, Sahib, *ulkopuolinen* Hume on erilainen (ja kor-
keampi) kuin *sisäinen* Hume, kuten *ulkopuolinen* Sinnett on erilainen (alempi)
kuin kehittyvä *sisäinen* ”suojatti”. Muistakaa tämä ja pankaa viimeksi mainittu
valvomaan toimittajaa, muuten hän tekee teille jonakin päivänä pahan kepposen.
Suurin vaikeutemme on opettaa oppilaillemme, etteivät he saa antaa näen-
näisyyksien pettää itseään.

Kuten Dâmodar huomautti jo teille P.[T.]:n kautta, en kutsunut teitä *chelaksi*.
Tutkikaa kirjettänne tullaksenne vakuuttuneeksi asiasta. Kysyin vain huvikseni
O:lta, huomasiko hän teissä ainesta, josta chelat tehdään. Te näitte ainoastaan, että

Bennettillä oli pesemättömät kädet ja puhdistamattomat kynnet ja että hän käytti huonoa kieltä ja oli yleensäkin – teidän mielestänne – vastenmielisen näköinen. Mutta jos mittaatte tuollaisten asioiden mukaan moraalista arvoa tai mahdollista voimaa, kuinka moni adepti tai ihmeitä tekevä *lama* voisikaan kelvata teille? Tämä on osa sokeuttanne. Jos hänen olisi kuoltava tällä hetkellä – käytän kristillistä sananpartta, jotta paremmin ymmärtäisitte minut – niin kuoleman kirjanpitäjänkelin silmistä ei valahtaisi montakaan kuumempaa kyyneltä toisten yhtä huonosti kohdeltujen ihmisten tähden, kuin olisi se kyynel, jonka Bennett saisi osakseen. Harva mies on kärsinyt – ja kärsinyt niin epäoikeudenmukaisesti – kuin hän; ja yhtä harvalla on lempeämpi, epätsekkäämpi ja uskollisempi sydän. Tässä kaikki; tuo pesemätön Bennett on *moraalisesti* yhtä paljon korkeammalla herrasmieheltä näyttävää Humea, kuin te olette nykyistä persoonallisuuttanne.

Pitää paikkansa, mitä H. P. B. sanoi teille: ”Alkuasukkaat eivät huomaa Bennettin karkeutta, ja K. H. on myös alkuasukas.” Mitäkö tarkoitin? Vain sitä, että Buddhan kaltainen ystävämme *kykenee näkemään pintakiillon alla* olevan puun syyt ja limaisen, haisevan osterin sisäpuolella ”kallisarvoisen helmen”! B. on rehellinen mies, jolla on vilpiton sydän, sitä paitsi hänessä on suunnatonta moraalista rohkeutta ja lisäksi marttyyriin ainesta. Sellaisia K. H. rakastaa – jota vastoin hän tuntisi vain halveksuntaa sellaisia kohtaan kuin Chesterfield ja Grandison. Otaksun, ettei täydellisen ”herrasmies” K. H:n vetämys karkeatekoista, epäuskoista Bennettiä kohtaan ole sen [s.131] hämmästyttävämpää kuin ”herrasmies” Jeesuksen väitetty vetämys Magdaleena-porttoa kohtaan. Hyvä ystävä, on olemassa moraalinen hajuaisti samoin kuin fyysinenkin. Kylläpä K. H. tunsikin hyvin luonteenne, kun ei tahtonut lähettää lahorelaista nuorukaista puhumaan kanssanne, ennen kuin tämä oli vaihtanut pukua. Appelsiinin makea mehu on kuoren *sisäpuolella* – Sahib. Koettakaa etsiä jalokiviä rasioiden sisältä, älkääkä luottako niihin, jotka ovat kannessa. Sanon vielä kerran: tuo mies on rehellinen ja hyvin vakava. Ei aivan enkeli – niitähän on haettava hienoista kirkoista, ylhäisön palatsien kutsuilta, teatterista, klubeista ja muista sellaisista *pyhäköistä* – mutta koska enkelit ovat meidän kosmogoniamme ulkopuolella, iloitsemme rehellisten ja rohkeiden, vaikkakin likaisten miesten avusta.

Sanon tämän kaiken ilman vähintäkään katkeruutta tai pisteliäisyyttä, kuten ehkä erehdytte kuvittelemaan. Olette edistynyt viimeksi kuluneen vuoden aikana – ja olette sen vuoksi meitä lähempänä. Tästä syystä puhunkin kanssanne kuin ystävän kanssa, jonka toivon lopultakin oppineen ajattelemaan jonkin verran meidän tavallamme. Teidän intonne päästä osalliseksi tiedoistamme on hiukan itsekkyyden värittävä, eikä tuntee K. H:ta kohtaan ole aivan selkeä. Joka tapauksessa *olette lähempänä*. Te vain luotitte Humeen liiaksi ja epäilitte häntä liian myöhään, ja nyt hänen huono karmansa vaikuttaa teihinkin, omaksi

vahingoksenne. Ystävällinen varomattomuutenne asioissa, jotka H. P. B. oli uskonut yksin teille – syy – sai aikaan Humen nopeat julkaisut – seurauksen. Pelkään, että tämä luetaan teidän syyksenne. Olkaa vastedes viisaampi. Jos sääntönämme on olla varovainen luottamuksessamme, se johtuu oppiemme mukaan siitä, että jokainen ihminen on korvauksenlain mukaan henkilökohtaisesti vastuussa jokaisesta vapaasti lausumastaan sanasta. Mr. Hume sanoisi tietysti sitä *jesuiittamaisuudeksi*.

Koettakaa myös irtautua siitä suuresta *mayasta*, josta opettajat kautta maailman ovat varoittaneet okkultismin tutkijoita – ilmiöiden ikävöimisestä. Se kasvaa hirmoa tyydyttämällä, kuten alkoholin ja oopiumin jano. Spiritualistit ovat siitä humalassa; he ovat päihdyksissä ihmeidenteoista. Ellette voi olla tyytyväinen ilman ilmiöitä, ette koskaan opi tuntemaan filosofiaamme. Jos kaipaatte tervettä, filosofista ajattelua ja tyydytte siihen – olkaamme silloin kirjeenvaihdossa keskenämme. Kerron teille syvän totuuden sanoessani, että jos te (kuten tarun Shloma) etsitte vain viisautta, siihen tulee mukaan kaikki muukin – aikanaan. Meidän metafyyssisten totuuksiemme voima ei lisäännä siitä, että kirjeemme pudotetaan avaruudesta syliinne tai ne pannaan tyynynne alle. Jos filosofiamme on väärää, mikään *ihme* ei tee sitä oikeaksi. Painakaa tämä vakaumuksena mieleenne ja jutelkaamme nyt järkevien ihmisten tavoin. Miksi leikkisimme vieteriukolla, eikö *meillä* kasva jo parta.

Nyt on aika lopettaa tämä kauhea kirjoittamiseni ja pelastaa teidätkin siitä. Niin – tuo ”kosmogonianne”! Hyvä ystävä, teidän kosmologianne on – *Khuddaka Pathan* (perheraamattuni) lehtien välissä ja yritän kovasti vastata siihen niin pian kuin olen vapaa. Juuri nyt minulla on muita velvollisuuksia. Olette [s.132] valinnut ihmisiän kestävän tehtävän. Mutta jostakin syystä ette yleistä asioita, vaan jäätte aina miettimään yksityiskohtia, jotka ovat vasta-alkajalle kaikkein vaikeimmat. Olkaa varuillanne, hyvä ystäväni Sahib. Tehtävä on vaikea ja K. H. – muistaen vanhoja aikoja, jolloin hän rakasti runoutta – pyytää minua lopettamaan kirjeeni seuraavilla, teille osoitetuilla sanoilla:

”Koko matkanko vain ylös kulkee tie?”

”Loppuun asti on näin.”

”Koko päivänkö päiväntaival vie?”

”Aamusta iltaan, ystäväin.”

[Up-Hill, Christina Rossetti]

Tiedon tarkoituksena on ravita sielua samoin kuin ruuan ruumista ja samalla edistää kasvamista. Mutta se on sulatettava hyvin ja mitä huoleellisempi ja hitaampi tämä toiminta on, sitä parempi se on sekä ruumiille että sielulle.

Tapasin Olcottin ja neuvoin, mitä hänen oli sanottava Simlan viisaallemme.

Jos V.R. kiiruhtaa antamaan tuolle miehelle kirjeellisiä selityksiä, keskeyttäkää hänet – sillä O. on jo hoitanut asian perusteellisesti. Minulla ei ole aikaa vartioida V. R:ä, mutta otin häneltä lupauksen, ettei hän kirjoittaisi koskaan tuolle viisaalle näyttämättä kirjettään ensin minulle.

Namaskar¹
Teidän M.

Kirje n:o 43²

(VMK-XLII)(42)

Saatu helmikuun vaiheilla 1882.

Toistan jälleen, mitä ette halua kuulla, nimittäin, ettei mikään *säännöllinen* opetus, minkäänlainen säännöllinen yhteys välillämme ole mahdollista ennen kuin monet esteet on raivattu yhteiseltä tieltämme. Suurin näistä on yleinen perustajia koskeva väärinkäsitys. Kärsimättömydestänne teitä ei voi moittia, eikä moitita. Mutta ellette käytä hyödyksi vasta saamianne etuoikeuksia, osoitate totisesti olevanne arvoton, ystävä. Vielä kolme, neljä viikkoa, sitten vetäydyn pois ja jätän tämän paikkani sekä teidät kaikki hänelle, jolle tämä paikka itse asiassa kuuluu ja jonka paikkaa olen hoitanut hyvin puutteellisesti, sillä en ole kirjoittaja enkä länsimaalainen tiedemies. Pitääkö Chohan teitä ja Mr. Humea nyt pätevämpinä kuin ennen saamaan meiltä opetusta – on toinen kysymys. Mutta teidän tulisi valmistautua siihen. Sillä paljon on vielä esille tuotavaa. Olette nähneet vasta uuden päivän valon, mutta jos vain yritätte, [s.133] voitte päästä K. H:n avulla näkemään keskipäivän täyden auringon sen ollessa korkeimmillaan. Mutta teidän on työskenneltävä sen puolesta, pyrittävä oman sielunne kautta vuodattamaan valoa toisten sieluihin. Millä tavalla, kysyt?

Vastaukseni on: teistä kahdesta Mr. H. on tähän mennessä suhtautunut neuvoihimme suorastaan vastustavasti, te sen sijaan olette toisinaan torjunut niitä passiivisesti, toisinaan seurannut niitä vastoin parempaa ymmärrystä. Tulokset olivat sellaiset kuin sopi odottaakin. Tuskin mitään hyvää, tai ainakin sangen vähän koitui tuollaisesta tempoilevasta puolustuksesta – sellaisen *ystävän* yksityisestä puolustuksesta, joka luultavasti oli suopea niille, joiden esitaistelijana hän oli esiintynyt, ja joka oli Seuran jäsen. Mr. Hume ei koskaan halunnut ottaa huomioon K. H:n ehdotusta, että hän pitäisi omassa talossaan esitelmän, jossa olisi hyvin voinut poistaa ainakin osan yleisön ennakkoluuloista, ellei niitä kaikkia. Piditte tarpeettomana julkaista ja levittää lukijoille tietoa *siitä, kuka* H. P. B. on.

1 Kunnioituksenosoitus. – Toim.

2 Tämä kirje on allekirjoittamaton, mutta se on M:n käsialaa. – Toim.

Luuletteko, että Primrose ja Rattigan ovat halukkaita levittämään tätä tietoa ja antamaan selostuksia siitä, miten asia oikein on? Ja niin edespäin.

Viittaukset riittävät teidän kaltaisellenne älykkäälle ihmiselle. Sanon tämän koska tiedän, kuinka syvät ja vilpittömät tunteenne ovat K. H:ta kohtaan. Tiedän, kuinka pahoillenne tulisitte, jos hänen palattuaan huomaisitte, ettei yhteytenne hänen kanssaan olekaan edistynyt. Ja varmasti se katkaistaan, jos ei edistystä Chohanin mielestä ole tapahtunut sen jälkeen, kun hän salli K. H:n auttaa teitä. Katsokaa, mitä *Fragments*, artikkeleista paras, on saanut aikaan. Kuinka vähäpätöisen vaikutuksen se tekee, ellei herätetä vastustusta, ellei saada aikaan keskustelua ja ellei pakoteta spiritualisteja puolustamaan typeriä väitteitään. Lukekaa pääkirjoitus marraskuun 18 päivän *Spiritualistista*. H. P. B. ei voi vastata siihen, ellei jompikumpi teistä siihen kykene, ja seurauksena tulee olemaan, että mitä arvokkaimmat viittaukset jäävät joutumatta niiden tiedoksi, jotka kaipaavat totuutta; sillä yksinäisen helmen loisto himmenee pian väärrien timanttien joukossa, *ellei ole jalokivien tuntijaa* sen arvoa osoittamaan. Ja niin edespäin. ”Mitä voimme tehdä? kuulen jo K. H:n huudahtavan.

Näin on asian laita, ystäväni. Tie maallisen elämän läpi käy monien ristiriitojen ja koetusten kautta, mutta se joka ei yritä voittaa niitä, ei voi myöskään odottaa mitään riemusaattoa. Antakaa odotuksen täydellisemmästä johdatuksesta mysteereihimme sopivammassa olosuhteissa, joiden luominen riippuu *kokonaan teistä itsestänne*, antakaa sen innoittaa itseänne kärsivällisyyteen odotuksessa, kestävyyyteen ponnisteluisissa ja täydelliseen valmistautumiseen kaikkien toivomustemme riemukasta täyttymystä varten. Teidän on sitä varten painettava mieleenne, että teidän tulee olla valmis silloin kun K. H. sanoo teille: ”Tulkaa tänne.” Muuten Chohanimme mahtava käsi ilmestyy vielä kerran teidän ja *Hänen* välille.

Lähetäkää molemmat Odessasta saamanne kuvat takaisin H. P. B:lle, V. R:lle, kun ette enää tarvitse niitä. Kirjoittakaa muutama rivi vanhalle *kenraalittarelle* Odessaan – sillä tiedän hänen odottavan nimikirjoitustanne. [s.134] Muistuttakaa hänelle, että kuulutte molemmat samaan Seuraan ja olette *veljiä*, ja luvatkaa auttaa hänen veljentytärtään.

Kosmologisia muistiinpanoja. Kysymyksiä ja M:n vastauksia. Saatu tammikuussa 1882 Allahabadissa.

1) Olen ymmärtänyt, että pralayan päättyessä Dhyan Chohanien antama sysäys ei kehitä maailmojen sarjaa kaaoksesta samanaikaisesti, vaan säännöllisessä järjestyksessä. Tavan, jolla kukin vuorostaan syntyy edeltäjästään alkupe räisen sysäyksen vaikutuksesta, käsitän ehkä vasta myöhemmin, kun olen oppinut ymmärtämään, kuinka koko koneisto – maailmojen kierros – toimii sen kaikkien osien herättyä elämään.

1) Oikein ymmärretty. Luonnossa ei mikään herää elämään äkkiä, sillä kaikkea johtaa sama asteittaisen kehityksen laki. Kun vain ensin käsitätte *maha*-kierroksen, yhden piirin toiminnan, käsitätte ne kaikki. Ihminen syntyy samalla tavalla kuin toinen, rotu syntyy, kehittyy ja häviää kuten toinen ja kaikki muut rodut. Luonto seuraa samaa rataa maailmankaikkeuden ”luomisesta” moskiiton luomiseen. Tutkiessanne esoteerista kosmogoniaa kiinnittäkää henkinen silmänne ihmissyntymän fysiologiseen menetelmään; kulkekaa syystä seuraukseen ja edessänne tehkää päätelmiä ihmisen ja maailman syntymän välillä. Meidän opetuksestamme huomaatte välttämättömäksi synteettisen menetelmän; teidän tulee käsitteä kokonaisuus – se on, sekoittaa *makrokosmos* ja mikrokosmos yhteen – ennen kuin kykenette tutkimaan osia erikseen tai analysoimaan niitä menestyksellisesti voidaksenne ymmärtää niitä. Kosmologia on maailmankaikkeuden fysiologiaa henkevöitynä, sillä on vain yksi laki.

2) Tutkiaksemme kahden pralayan välisen toimintakauden so. manvantaran keskikohtaa siinä tapahtuu minun ymmärtääkseni seuraavaa. Atomit polaroidaan henkisen vuodatuksen korkeimmalla alueella primitiivisen kosmisen aineen verhon takaa. Magneettinen sysäys, joka on saanut aikaan tämän tuloksen, siirtyy yhdestä mineraalimuodosta toiseen ensimmäisessä piirissä, kunnes se kierrettyään olemisen kehän tässä ensimmäisen piirin luontokunnassa laskeutuu veto voiman pyörteessä toiseen piiriin.

2) Polaroiivat itsensä liikunnan prosessin aikana ja toiminnassa olevan [s.135] vastustamattoman voiman pakosta. Kosmogoniassa ja luonnon työssä positiivinen ja negatiivinen tai aktiivinen ja passiivinen voima vastaavat miehistä ja naisellista periaatteita. Teidän mainitsemanne henkinen vuodatus ei tule ”verhon takaa”,

1 Mr. Sinnetin kysymykset on painettu pienemmällä kirjasintyyppillä. – Toim.

vaan on miehinen siemen, joka lankeaa kosmisen aineen verhoon. Passiivinen periaate vetää luokseen aktiivisen ja suuri Naga, ikuisuuden käärmevertauskuva, vetää pyrstönsä kitaansa muodostaen siten kehän (ikuisuuden kierrokset) tässä lakkaamattomassa takaa-ajossa, missä positiivinen tavoittelee negatiivista. Tästä ovat johtuneet vertauskuvat *lingam*, *fallos* ja *kteis*. Universaalisen henkisen periaatin – itsetiedottoman, mutta toimivan elonantajan – ainoa ja tärkein ominaisuus on laajentaminen ja vuodattaminen; universaalien aineellisten periaatin ominaisuus sen sijaan on kokoaminen ja hedelmöittäminen. Ne ovat erotettuina itsetiedottomia ja olemattomia, mutta yhteen saatettuina itsetietoisia ja eläviä. Tästä johtuu Brahma, sanskritin juuresta ”brih”, joka merkitsee laajentua, kasvaa tai hedelmöittää. Brahma on siis vain ikuisesti kehittyvän luonnon elävöittävä, *laajentava* voima.

3) Tulevatko seurausten maailmat toiminnan maailmojen väliin laskevassa sarjassa?

3) Seurausten maailmat eivät ole *lokia* tai paikallisuuksia. Ne ovat varjo syiden maailmoista, niiden *sieluja* – sillä maailmoilla on, kuten ihmisillä, seitsemän periaatetta, jotka kehittyvät ja kasvavat samanaikaisesti ruumiin kanssa. Täten ihmisen *ruumis* on liitossa planeettansa ruumiin kanssa ja jää ainiaksi siihen; hänen yksilöllinen *jivatmansa*, elämänperiaatteen, jota fysiologiassa sanotaan *eläimelliseksi hengeksi*, palaa kuoleman jälkeen alkulähteeseensä – *Fohatiin*; hänen *linga shariransa* vetäytyy *akashaan*; hänen *kāma-rūpansa* sekoittuu uudestaan universaaliin *saktiin* – tahtovoimaan tai universaaliin energiaan; hänen ”eläimellinen sielunsa”, joka on lainattu *maailmansielun* henkäyksestä, palaa Dhyan Chohanien luo; hänen kuudes periaatteen – joko vetäytyneenä suuren passiivisen periaatin kohtuun tai työnnettynä ulos siitä, jää omaan piiriinsä – joko karkean aineen osana tai yksilöityneenä olentona syntyäkseen uudestaan korkeampaan syiden maailmaan. Seitsemäs tuo sen *devachanista* ja seuraa uutta *Egoa* sinne, missä se jälleensyntyä. . . .

4) Magneettinen sysäys, jota ei vielä voida käsittää yksilöllisyydeksi, astuu toiseen piiriin samaan (kivi-) luontokuntaan, mihin se kuului I piirissä ja kiertää kivennäisruumiillistumiensa kehän siellä siirtyen edelleen III piiriin. Meidän maamme on yhä sille välttämätön piiri. Täältä se siirtyy ylöspäin kohoaviin sarjoihin – ja tultuaan korkeimpaan se siirtyy I piiriin kasvikuuntaan.

Ilman uutta ylhäältä tullutta luovan voiman sysäystä sen matka maailmojen kierroksen ympäri kivennäisperiaatteenä on kehittänyt joitakin uusia vetovoima- tai [s.136] polarisaatiomuotoja, jotka saavat sen omaksumaan alimman kasvimuodon. Kasvimuodoissa se siirtyy peräkkäin maailmojen kierroksen kautta, tämän

kokonaisuuden ollessa vielä välttämätön kierros (koska itsetiedottomalle yksilölle ei voi vielä koitua vastuuta, eikä se voi siksi millään edistymisensä asteella tehdä mitään valitakseen suuntansa). Tai onko jo kasvin elämässä jokin muu kuin vas-
tuu johtamassa sitä ylös tai alas tällä kehityksen kriittisellä asteella?

Kun kasvi on suorittanut kierroksensa, kasvava yksilöllisyys laajenee seuraavassa kierroksessa eläimen muotoon.

4) Maailmojen kehitystä ei voida käsitellä erillään minkään luodun kehityksestä tai mistään, mikä on ollut näissä maailmoissa. Hyväksymänne kosmogoniset käsitteet – katsottakoon niitä teologiselta tai tieteelliseltä näkökannalta – eivät auta teitä ratkaisemaan ainoatakaan antropologista tai edes etnistä ongelmaa, vaan asetuvat tiellenne aina, kun koetatte ratkaista tällä planeetalla eläneitä rotuja koskevan ongelman. Kun ihminen alkaa puhua luomisesta tai ihmisen alkuperästä, hän törmää lakkaamatta tosiasioihin. Jos jatkatte sanomalla, että ”planeettamme ja ihminen luotiin” – niin tulette ikuisesti taistelemaan *mahdottomuuksia* vastaan, analysoimaan ja tuhlaamaan aikaa tyhjänpäiväisyyksiin käsittämättä kuitenkaan kokonaisuutta. Mutta sen sijaan kaikki selviää, jos vain myönnätte, ettei planeettamme emmekä me itse ole *luotuja* sen enempää kuin jäävuori tuossa edessäni (K. H:n kotona), vaan molemmat, niin planeetta kuin ihminen, ovat *tiloja* jollekin määrätylle ajalle; että niiden nykyinen olomuoto – sekä geologinen että antropologinen – on muuttuva ja vain tila, joka vastaa sitä kehitysvaihetta, minkä ne ovat saavuttaneet alenevalla kaarella. Tulette helposti ymmärtämään, mitä tarkoitetaan ”yhdellä ja ainoalla” maailmankaikkeuden elementillä tai periaatilla ja sillä, että se on *androgyninen*; Vishnun seitsenpäinen käärme *Ananta*, *Naga*, Buddhan ympärillä – ikuisuuden suuri lohikäärme, joka puree *aktiivisella* päällään *passiivista* pyrstöään ja jonka emanaatioista maailmat, olennot ja kappaleet syntyvät. Tulette ymmärtämään, miksi ensimmäinen filosofi väitti KAIKEN olevan mayaa, paitsi tuon yhden periaatin, joka lepää ainoastaan *mahapralayan* – ”*Brahman öiden*” – aikana. . . .

Ajatelkaa nyt: *Naga* herää. Se vetää syvän henkäyksen, joka leviää sähköisen tavoin pitkin *avaruutta* ympäröivää lankaa. Menkää pianonne ääreen ja soitakaa sen alemmassa äänirekisterissä *seitsemän* alemman oktaavin ääntä – edestakaisin. Alkaka *pianissimolla*; jatkakaa ensimmäisestä *crescendo*-äänestä ja kun olette soittanut *fortissimo* viimeisellä *alemmalla* äänellä, palatkaa *diminuendo* ja lyökää viimeisellä koskettimella tuskin kuuluva ääni – ”*morendo pianissimo*” (kuten onneksi selitystäni varten huomaa painetuksi eräässä K. H:n vanhasta matkalaukusta löytämässäni musiikkikappaleessa). Ensimmäinen ja viimeinen ääni edustavat kehityksen kierroksen ensimmäistä ja viimeistä piiriä – korkein, se, minkä lyötte yhden *kerran*, on meidän planeettamme. [s.137] Muistakaa, että

teidän on pianolla käännettävä järjestys, alettava seitsemänneestä äänestä, eikä ensimmäisestä. Kun egyptiläiset papit lauloivat seitsemän vokaalia nousevan auringon seitsemälle säteelle, joihin Memnon vastasi, se tarkoitti vain tätä.

Toimiessaan ainoa *elämänprinsiippi* liikkuu *kierroksissa*, kuten fyysinen tiedekin on saanut selville. Se tekee kierroksensa ihmisruumiissa, missä pää mikrokosmoksessa (fyysisessä aineen maailmassa) vastaa kierroksen huippukohtaa makrokosmoksessa (universaalien henkisten voimien maailmassa); ja näin edelleen maailmojen muodostuksessa ja ”välttämättömyyden ympyrän” suuressa laskussa ja nousussa. Kaikkiialla toimii yksi laki. Ihmisessä on seitsemän prinsiippiä, joiden idut hän tuo mukanaan syntyessään. Sama koskee planeettaa tai maailmaa. Jokaisella piirillä ensimmäisestä viimeiseen on seurausten maailmansa, jonka kautta kulkeminen vaatii lopullisen levon paikan kullekin ihmisprinsiipille – seitsemättä lukuunottamatta. Maailma n:o A syntyy; ja sen mukana, takertuen siihen kuin simpukat liikkeessä olevan laivan pohjaan, kehittyvät sen ensimmäisestä elämänhenkäyksestä sen ilmapiirin elävät olennot, tähän asti lepotilassa olevista iduista, ja heräävät elämään piirin ensimmäisestä liikkeestä. A-piiriin mukana alkaa kivikunta ja läpikäy kivennäiskehityksen. Silloin kun tämä tulee täydelliseksi, B-piiri astuu ulkokohtaisuuteen vetäen itseensä sen *elämän*, joka on päättänyt kierroksensa A-piirissä ja muodostunut *ylijäämäksi*. (Elämänlähde on tyhjentyvän, sillä se on todellinen Arachne, hämähäkki, tuomittu kutomaan verkkoaan ikuisesti – paitsi *pralayojen* aikana.) Sitten herää kasvielämä A-piirissä ja tapahtuu sama prosessi. Laskeutuvalla matkallaan ”elämä” tulee joka asteessaan karkeammaksi, aineellisemmaksi; ylöspäisellä matkallaan taas varjomaisemmaksi. Ei, ei ole, eikä voi olla minkäänlaista vastuuta ennen kuin aine ja henki ovat asianmukaisesti tasapainossa. Ennen *ihmiseen* tuloaan ”elämällä” ei ole vastuuta missään muodossa; ei sen enempää kuin sikiöllä, joka äitinsä kohdussa läpikäy kaikki elämänmuodot – kiven, kasvin ja eläimen, kunnes siitä lopulta tulee *ihminen*.

5) Mistä se saa eläimellisen sielunsa, viidennen prinsiippinsä? Onko se alkuun lähtenyt mahdollisuutena alkuperäisestä magneettisesta sysäyksestä, joka rakensi kivennäisen, vai onko se kulloinkin siirtyessään edellisestä maailmasta nousevalla kaarella I piiriin niin sanotusti kulkenut henkimeren kautta ja omaksunut jonkin uuden prinsiipin?

5) Näette, että ihmisen *viides* prinsiippi on kehittynyt *hänen sisästäään*, koska hänessä oli kaikkien seitsemän prinsiipin mahdollisuudet ituina jo heti ilmetessään ensimmäiseen syiden maailmaan varjoisana henkäyksenä, joka hyytyy ja kovettuu emopiiriin kanssa.

Henki tai ELÄMÄ on jakamaton. Ja puhuessamme seitsemänneestä prinsiipistä emme tarkoita lajia, määrää tai edes muotoa, vaan mieluummin sitä [s.138] *tilaa*,

henkisenä olemuksena – tietostamattomana seitsemäntenä prinssiippinä (*Para-brahmana* vastakohtana *Para-parabrahmalle*) – sisässään kaikkien kuuden prinssiipin idut piilevinä ja uinuvina. Hän – hänen kuusi pr. – tulee kiinteämmäksi jokaisessa piirissä kulkiessaan seurausten maailmojen läpi ja hänen ulkoinen muotonsa syiden maailmassa (näitä maailmoja tai asteita alenevalla kaarella me kutsumme toisilla nimillä), kun hän koskettaa meidän planeettaamme, on vain loistava valokimppu piirissä, joka itse on vielä puhdas ja saastuttamaton (sillä ihmiskunta ja jokainen sillä oleva elävä olento aineellistuu planeetan mukana). Tällä asteella pallomme on kuin vastasyntyneen lapsen pää – pehmeä ja epäselvä piirteiltään, ja ihminen – *Adam* ennen kuin *elämänhenkäys oli puhallettu hänen sie-ramiinsa* (lainatakseni selvyuden vuoksi omaa turmeltua raamattuanne). Sillä ihminen ja (meidän planeettamme) luonto – ovat *ensimmäinen päivä* (katsokaa raamattunne vääristettyä perimätietoa). Ihminen n:o 1 ilmestyy piirien kehän huippukohdalla piirissä n:o 1 päätettyään kahden (tuntemanne) luontokunnan seitsemän kierrosta tai ajanjaksoa, ja niinpä hänen sanotaan tulleen luoduksi kahdeksantena päivänä (Katsokaa raamattua, Genesis, luku 2: huomatkaa säkeistöt 5 ja 6 ja miettikää, mitä siinä on tarkoitettu ”sumu”-sanalla – sekä säkeistö 7, missä kristityt ja juutalaiset ovat nimittäneet LAKIA, suurta kaikkiallista muovaajaa ”Jumalaksi”, kabbalistit taas käsittäneet sen *kehitykseksi*).

Tämän ensimmäisen kierroksen aikana ”eläinihminen” läpikäy kierroksensa spiraalissa. Alenevalla kaarella – josta *hän lähtee päätettyään eläinelämän seitsemännen kierroksen* omalle yksilölliselle *seitsenkertaiselle* kierrokselleen – hänen on astuttava kuhunkin piiriin, ei *alempana eläimenä*, kuten te sen ymmärrätte, vaan *alempana ihmisenä*; koska hän suoritti sen kierroksen, joka kävi ennen hänen ihmiskierrostaan, korkeimman tyypin eläimenä. Teidän ”Herra Jumalanne”, sanoo raamattu, luku 1, säkeistöt 25 ja 26 – luotuaan *kaikki* sanoi: ”Tehkäämme ihminen omaksi kuvaksemme” jne. ja luo ihmisen – *androgynisen apinan* (samunut laji meidän planeetallamme), eläinkunnan korkeaaälyisimmän olennon, jonka jälkeläisiä ovat meidän aikamme antropoidit. Kiellättekö sen mahdollisuuden, että seuraavan piirin korkeimmat antropoidit ovat älyllisesti korkeammalla asteella, kuin jotkut täällä olevat ihmislajit – esimerkiksi villi-ihmiset, afrikkalaiset kääpiörotut ja omat veddamme Ceylonilla? Mutta ihmisen ei tarvitse käydä tuollaisen alennustilan läpi sen jälkeen kun hän on saavuttanut syklisten kierrostensa neljännen vaiheen. Samoin kuin alemmat *elämänmuodot* ja olennot hänen ensimmäisen, toisen ja kolmannen kierroksensa aikana ja koska hän on vastuuton *puhtaan* aineen ja *puhtaan* hengen yhdistelmä (joita kumpaakaan ei ole vielä turmellut tietoisuus niiden mahdollisista tarkoituseristä ja sovelluttamisesta) piiristä I, missä hän on päättänyt *paikallisen* seitsenkertaisen kehityskierroksensa *korkeimpien* lajien alimmasta luokasta, sanokaamme antropeideista alkeelliseen

ihmiseen, hän varmasti astuu piiriin n:o 2 *apinana* (viimeistä sanaa käytetty jotta [s.140] ymmärtäisitte paremmin). Tässä kierroksessa tai asteessa hänen yksilöllisyytensä on yhtä uinuva kuin sikiön yksilöllisyys raskauden aikana. Hänellä ei ole tajuntaa, ei tunnetta, koska hän alkaa alkeellisena astraali-ihmisenä ja astuu meidän planeetallemme primitiivisenä fyysisenä ihmisenä. Tähän asti on kyseessä vain mekaaninen liikunta. Tahto ja tajunta ovat samalla kertaa itsepäättäviä ja syiden aiheuttamia, ja ihmisen tahto, hänen älynsä ja tajuntansa heräävät vasta kun hänen neljäs prinsippinsä, *kāma*, on täysin kehittynyt ja täydellistynyt (*jaksoittain*) kosketuksesta *kāmoihin* tai kaikkien muotojen elvyttämiin voimiin, joiden muotojen kautta ihminen on kulkenut kolmen edellisen kierroksensa aikana. Nykyinen ihmiskunta on *pralayan jälkeisen* kehityskierroksen *neljännessä* kierroksessaan (ihmiskunta sukuna tai lajina, eikä ROTUNA *nota bene*); ja samoin kuin sen eri rodut, niin yksilötkin suorittavat itsensä tietämättä paikalliset seitsenkertaiset kierroksensa maan päällä – mistä johtuu niiden älyn, energian jne. suuri eroavuus. Sitten jokaista yksilöä seuraa nousevalla kaarella korvauksen laki – karma ja kuolema sen mukana. Täydellinen ihminen tai olento, joka on saavuttanut täydellisyyden (kun kaikki hänen seitsemän periaattiaan ovat kehittyneet) ei jälleensynny tänne. Hänen paikallinen kierroksensa maan päällä on päättynyt, joten hänen tulee joko kulkea eteenpäin – tai tulla tyhjäksi yksilönä. (Epätäydellisten yksilöiden on synnyttävä uudestaan eli reinkarnoiduttava.) [Muuten, kirjoitan teitä varten *Isiksen*, Tiede, osa 2, sivut 106–118, jotka Olcott on pahasti sotkenut ja sekoittanut, vaikka luuli parantavansa niitä!] Viidennessä kierroksessa, osittaisen nirvanan jälkeen, kun suuren kierroksen huippukohta on saavutettu, he tulevat vastuullisiksi tästä lähtien laskeutuessaan piiristä piiriin, koska heidän on ilmestyttävä tämän maan päälle yhä täydellisempänä ja älyllisempänä rotuna. Tämä aleneva kulku ei ole vielä alkanut, mutta alkaa pian. Kuinka moni – voi, kuinka moni tuhoutuukaan tällä matkalla!

Edellä sanottu on *sääntö*. Buddhat ja *avatarat* muodostavat poikkeuksen, sillä totisesti meillä on vielä joitakin *avataroja* maan päällä.

7) Kun eläimellinen sielu peräkkäisessä kulussaan kierroksen ympäri on niin sanoaksemme kadottanut sen voiman, joka ennen kuljetti sitä pitkin tästä poikkeavaa alaspäistä tietä, se lankeaa alempaan maailmaan, siihen suhteellisen lyhyeen kierrokseen, jossa sen yksilöllisyys haihtuu.

Mutta tämä tapahtuu ainoastaan sille eläimelliselle sielulle, joka ei yhteydessään hengen kanssa ole kehittänyt kestävästä kuudetta periaattia. Jos se olisi tehnyt tämän ja jos kuudes periaatti olisi vetänyt itseensä täydellisen ihmisen yksilöllisyyden ja saattanut tämän kautta alemman viidennen periaatin kuihtumaan – samoin kuin aloen lehdet kuolevat kukan puhjettua – silloin ei eläimellisessä sielussa enää olisi riittävästi kiinnevoimaa astuakseen uuteen

olemassaoloon alemmassa maailmassa, vaan se haihtuisi pian tämän maailman vetovoimapiiriin.

[s.141]

7) Muodostettuanne käsityksenne uudelleen sen mukaan, mitä edellä olen sanonut, ymmärrätte asian paremmin.

Koko yksilöllisyys keskittyy kolmeen keskimmaiseen eli 3:een, 4:een ja 5:een periaatteeseen. Maallisen elämän aikana kaikki on neljännessä, energiakeskus, tahdonvoima – tahto. Mr. Hume on täsmälleen määritellyt persoonallisuuden ja yksilöllisyyden eron. Edellinen elää tuskin edelleen – jälkimmäisen tulee, läpikäydäkseen menestyksellisesti seitsemänkertaisen alaspäisen ja ylöspäisen kulkunsa, sulattaa itseensä se ikuinen elämänvoima, joka asuu vain seitsemännessä ja sitten sulattaa nuo kolme (neljäs, viides ja seitsemäs) yhteen – kuudenteen. Niistä, joille tämä onnistuu, tulee Buddhoja, Dhyan Chohaneita jne. Taistelujemme ja *vihkimystemme* päätarkoitus on saavuttaa tämä yhteys vielä maan päällä. Niiden, jotka onnistuvat, ei tarvitse pelätä mitään viidennen, kuudennen ja seitsemännen kierroksen aikana. Mutta tässä piilee mysteeri. Rakastettu K. H:mme on matkalla päämäärää kohti – kaikista korkeimpaan tässä piirissä.

Minun on kiitettävä teitä kaikesta, mitä olette tehnyt kahden ystävämme hyväksi. *Olemme teille kiitollisuudenvelassa.*

M.

Ette vähään aikaan kuule minusta – VALMISTAUTUKAA.

Kirje n:o 45

(VMK-XLIV)(44)

Saatu Allahabadissa helmikuussa 1882.

Kirjeenne oli osoitettu minulle, koska ette ollut huomannut, että K. H. oli jälleen asettunut yhteyteen kanssanne. Vastaan siihen kuitenkin, koska se on osoitettu minulle. ”Tehkää niin; kaikin mokomin; jatkakaa.” Seuraukset voivat olla spiritualismille tuhoisat, vaikka ilmiöiden todellisuus todistetaan, ja siitä syystä teosofialle eduksi. Näyttää julmalta, että tuon herkän poikaraukan sallitaan uskaltautua leijonan luolaan. Mutta koska ystävällisen kutsun hyväksyminen tai hylkääminen riippuu tuosta hänen mahtavan ja kauaksi näkevän ”Ernestinsä” alaisesta ja inspiroimasta meediasta, miksi muut olisivat siitä huolissaan.

Koska tuskin olemme nyt kovin usein kirjeenvaihdossa keskenämme, kunnioitettu herra, sanon teille jotakin, joka teidän olisi tiedettävä ja josta voisi olla teille hyötyä. Ensi marraskuun 17 p:nä päättyy se Seuraa perustettaessa myönnetty

seitsenvuotinen koekausi, jonka aikana sen tuli hienovaraisesti ”saarnata meistä”. Yksi tai kaksi meistä toivoi maailman edistyneen niin paljon älyllisesti, ellei intuitiivisesti, että okkulttinen oppi voisi saavuttaa älykkään vastaanoton, ja että voitaisiin antaa sysäys uudelle okkulttisen [s.142] tutkimuksen sarjalle. Toiset – viisaammat, kuten nyt on havaittu – olivat eri mieltä, mutta tällaisen kokeen tekemiseen myönnyttiin. Kuitenkin määrättiin, että koe tapahtuisi ilman meidän henkilökohtaista puuttumistamme asiaan; ettemme ottaisi siihen millään yliluonnollisella tavalla osaa. Niin pohdittuamme asiaa, löysimme Amerikasta miehen, joka oli sopiva johtajaksi – miehen, jolla oli moraalista rohkeutta, joka oli epätsekäs muita hyviä ominaisuuksia mainitsematta. Hän ei ollut läheskään paras, mutta (kuten Mr. Hume sanoo H. P. B:stä) – hän oli paras saatavissa oleva. Annoimme hänelle toveriksi naisen, jolla oli aivan poikkeuksellisia ja ihmeellisiä kykyjä. Hänessä oli niiden ohella myös voimakkaita persoonallisia puutteellisuuksia, mutta ei ollut hänen kaltaistaan, joka olisi ollut sopiva tähän työhön. Lähetimme hänet Amerikkaan, johdimme heidät yhteen – ja koe alkoi. Alusta asti heille kummallekin tehtiin selväksi, että yritys riippui kokonaan heistä itsestään. Ja molemmat uhrautuivat kokeeseen määrättyä korvausta vastaan kaukaisessa tulevaisuudessa, kuten vapaaehtoiset sotilaat Kadotetun Toivon puolesta – niin kuin K. H. sanoisi.

Kuuden ja puolen vuoden aikana he ovat nyt taistelleet sellaista ylivoimaa vastaan, joka olisi uuvuttanut jokaisen muun paitsi sen, joka panee epätoivoisena peliin elämänsä ja kaiken muun arvokkaan ryhtyäkseen viimeiseen hurjaan ponnistukseen. Heidän menestyksensä ei ole vastannut heidän alkuperäisten tukijoitensa toivomuksia, vaikka se on joissakin suhteissa ollut aivan ilmiömäinen. Koekausi päättyy muutamien kuukausien kuluttua. Ellei tuona aikana tilannetta Seurassa meihin itseemme nähden – kysymystä ”veljistä” – ole lopullisesti ratkaistu (joko kokonaan poistettu Seuran ohjelmasta tai hyväksytty meidän omilla ehdoillamme), suhde kaikenmuotoisiin ja -värisiin, kaiken kokoisiin tai asteisiin ”veljiin” päättyy. Me häviämme pois yleisön silmistä, niin kuin sumu valtameren. Ainoastaan niille, jotka ovat kaikissa vaiheissa osoittautuneet uskollisiksi itselleen ja totuudelle, sallitaan edelleen yhteys meidän kanssamme. Eikä edes heille, elleivät he, presidentistä alkaen, sitoudu mitä juhlallisimmin kunniasanallaan vaike-nemaan ehdottomasti siitä lähtien kaikesta, mikä koskee meitä, Loosia ja Tiibetin asioita. He eivät saa vastata edes lähimpien ystäviensä kysymyksiin, vaikka vaike-neminen saattaisi näennäisesti antaa huijauksen vaikutelman kaikesta tapahtuneesta. Siinä tapauksessa olisi ponnisteltava, kunnes alkaisi uusi seitsenvuotiskausi, jolloin, jos olosuhteet näyttäisivät suotuisammilta, tehtäisiin uusi yritys, joko saman tai toisen johdon alaisena.

Oma vaatimaton vaikutelmani on, että Hume Sahibin vasta laadittu, erinomaisen älykäs lentokirjanen *voitaisiin* täydentää siten, että se auttaisi valtavasti antamaan Seuran asioille vaadittavan käänteen. Ja jos hän luottaisi enemmän omaan intuitioonsa, joka on voimakas, kun hän vain ottaa sen huomioon, ja kuuntelisi vähemmän tuon yhden ääntä, joka ei täysin edusta – kuten näytätte luulevan – yleistä mielipidettä *eikä hän uskoisi, vaikka näkisi 1000 todistusta* – lentokirjasesta voisi muodostua voimakkain teos, jonka tämä nykyaikainen liike on luonut.

[s.143] Otan käsitelläkseni kosmologiset kysymyksenne, kun minulla ei ole tärkeämpiä töitä. Terveyttä ja menestystä!

M.

Kirje n:o 46

(VMK-XII)(12) Saatu helmik. 1882

Teidän olettamuksenne on paljon lähempänä totuutta kuin Mr. Humen. Kaksi tekijää on pidettävä mielessä – a) määrätty ajanjakso, ja b) siihen sovellettu määrätty kehitysaste. Vaikka mahayuga onkin melkein käsittämättömän pitkä ajanjakso, se on kuitenkin vielä täsmällinen ajanjakso, ja sen rajoissa tapahtuu koko kehitysjärjestelmä, taikka okkulttisesti ilmaistuna: hengen laskeutuminen aineeseen ja sen palaaminen alkulähteeseensä. Helminauha, jossa kukin helmi on maailma, on jo tuttu kuvaus. Olette jo mietiskellyt elämänsysäystä, joka saa alkunsa jokaisessa *manvantarassa* kehittääkseen ensimmäisen näistä maailmoista; täydellistyyttääkseen sen; kansoittaakseen sen peräkkäin kaikilla elämän ilmamaisilla muodoilla. Täydennettyään tässä ensimmäisessä maailmassa seitsemän kierrosta – tai kehitysrengasta – kussakin luonnonvaltakunnassa, kuten tiedätte – se kulkee eteenpäin kaarta alas – samoin kehittääkseen ketjun seuraavaa maailmaa, täydentääkseen sen ja jättääkseen sen. Sitten seuraavaan ja seuraavaan ja seuraavaan – kunnes ketjun seitsenkertaisen maailmankehityksen kierros on käyty läpi ja mahayuga on päättynyt. Sitten *taas* kaaos – *pralaya*. Kun tämä elämänsysäys liikkuu (seitsemännessä ja viimeisessä kierroksessa planeetasta planeettaan), se jättää jälkeensä kuolevia ja – hyvin pian – ”kuolleita planeettoja”.

Kun ihminen viimeisen seitsemännen kierroksen jälkeen on siirtynyt seuraavaan maailmaan, niin edellinen kaikkine kivennäis-, kasvi- ja eläinelämineen (ihmistä lukuun ottamatta) alkaa vähitellen kuolla ja sammuu viimeisen mikroskooppisen eläimen hävittyä tai, kuten H. P. B. sanoo, se nipistetään sammuksiin kuin kynttilän liekki (*pieni* tai osittainen *pralaya*). Kun henki-ihminen saavuttaa ketjun viimeisen helmen ja siirtyy *lopulliseen* nirvanaan, niin viimeinenkin maailma häviää eli siirtyy subjektiivisuuteen. Näin vaihtuu siis tähtigalakseissakin

maailmojen syntymät ja kuolemat seuraten toisiaan luonnonlain mukaisessa sarjassa. Ja – kuten jo edellä mainittiin – viimeinen helmi pujotetaan ”mahayugan” lankaan.

Kun viimeinen hedelmällinen maapallo on täydentänyt viimeisen ihmisiä kantavan kierroksen ja ihmiskunta joukkona on saavuttanut Buddhatilan siirtyen objektiivisesta olemisesta nirvanan mysteeriin – silloin ”hetki lyö”; näkyvä tulee näkymättömäksi, konkreettinen saavuttaa ennen kierroksia vallinneen atomien hajaumatilan.

Mutta nuo eteenpäin pyyhkäisevän sysäyksen taakseen jättämät kuolleet maailmat eivät jää kuolleiksi. Liikunta on asioiden ikuinen järjestys ja samankaltaisuus ja vetovoima ovat työapulaisia. Elämänväreily yhdistää jälleen [s.144] atomit ja toimii taas ajan tullen toimeentomassa planeetassa. Vaikka sen kaikki voimat ovat *status quo* tilassa, ja nyt uinuvina, se kuitenkin vähitellen – hetken uudelleen täytyessä – kypsyy uuteen ihmistä kantavaan äitiyteen, ja synnyttää sekä moraalisesti että fyysisesti vieläkin korkeampia tyypejä kuin edellisten *manvantarujen* aikana. Sen ”kosmiset atomit, jotka ovat jo erilaistuneessa tilassa (*eroten* – liikuntaa ja seurauksia aiheuttavan voiman suhteen, mekaanisessa mielessä katsottuna), jäävät vallitsevaan tilaan samoin kuin pallot ja kaikki muu muodostumisen prosessissa”. Tällainen on ”oletamus, joka on täysin sopuoinnussa (teidän)(minun) huomautukseni kanssa”. Sillä samoin kuin planeettakehitys on yhtä progressiivinen kuin ihmisen ja rodun kehitys, niin pralayan tulohetki saavuttaa maailmojen sarjat peräkkäisissä kehitysjaksoissa; (so.) kukin on saavuttanut jonkin kehitysjakson vaiheista – kukin jää siihen, kunnes seuraavan *manvantaran* ulkoapäin tuleva sysäys lähettää sen liikkeelle juuri tältä kohdalta – samoin kuin uudelleen vedetyn seisahtuneen pöytä kellon. Siksi olen käyttänyt sanaa erilais-
tunut.

Pralayan saapuessa ei sitä ole katsomassa ainoakaan elävä olento, ei ihminen, ei eläin eikä kasvi, mutta on maapallo tai palloja kivennäiskuntineen; ja kaikki nämä planeetat hajaantuvat fyysisesti pralayassa, mutta eivät häviä; sillä niillä on paikkansa kehityksen sarjassa ja niiden ”puutteet” palaavat takaisin subjektiivisesta tilasta ja löytävät juuri sen kohdan, mistä niiden on lähdettävä kiertämään ”ilmenneiden muotojen” ketjussa. Kuten tiedämme, tämä jatkuu lakkaamatta kautta IKUISUUDEN. Meistä ihmisistä jokainen on kulkenut tätä kulkua ikuisesti. Poikkeamiset kunkin kurssista ja hänen edistymistähtinsa nirvanasta nirvanaan riippuvat niistä syistä, jotka hän itse on luonut olosuhteista, joihin hän on itsensä kietonut.

Tämä kuva ikuisesta toiminnasta saattaa kauhistuttaa ihmistä, joka on tottunut odottamaan ainaista lepoa tulevaisuudessa. Tällaista käsitystä ei kuitenkaan tue mikään analogia luonnossa, eikä myöskään länsimainen tiede, vaikka minä sen

mielestä lienen hyvin tietämätön. Tiedämme, että toiminnan ja levon jaksot seuraavat toisiaan kaikkialla luonnossa makrokosmoksista aurinkojärjestelmiseen aina ihmiseen ja hänen emopalloonsa, jolla niin ikään toiminnan ajat seuraavat unenaikoja; ja lyhyesti, tiedämme, että luonnolla, samoin kuin kaikilla sen synnyttämällä elävillä muodoilla, on oma elpymisen aikansa. Sama koskee henkistä yksilöä, monadia, joka lähtee alaspäiselle ja ylöspäiselle kierrosmatkalleen. Suurten manvantaristen ”kierrosten” väliset ajat ovat suhteellisen pitkiä palkitsemaan ne tuhannet olemassaolot, jotka on vietetty eri palloilla; sitä vastoin riittää kunkin ”rodun syntymän” tai *renkaan*, joksi te niitä nimitätte, välinen aika olemaan korvauksena mistä tahansa taisteluja ja kurjuutta täynnä olevasta elämästä tuona ajanjaksona, joka on vietetty tajuisessa autuudentilassa *Egon* jälleensyntymän jälkeen. Ainoastaan sellainen henkilö, joka ei ole koskaan käsittänyt ikuisuus-sanan kaameata todellisuutta eikä ole koskaan miettinyt luonnossa vallitsevan täydellisen oikeudenmukaisuuden ja tasapainon lakia, voi ajatella *ikuisen* autuuden tai [s.145] kärsimyksen tilaa korvauksena tai rangaistuksena sadan tai jopa tuhannen vuoden ajan lihassa eläneen olennon ansioista tai vioista. Teille tullaan ehkä tulevaisuudessa antamaan opetuksia, jotka osoittavat, kuinka oikeutta jaetaan täsmällisesti, ei ainoastaan ihmisille, vaan myös häntä alempana oleville olennoille, ja jotka, kuten toivon, tulevat jossain määrin valaisemaan paljon keskustelua herättänyttä kysymystä hyvästä ja pahasta.

Kruunatakseni tämän ponnistukseni (nim. kirjeen kirjoittamisen) voin samalla maksaa vanhan velan ja vastata erääseen aikaisempaan kysymykseenne, joka koskee ruumiillistumisia maan päällä. Koot’ humi vastaa eräisiin kysymyksiinne – ainakin hän alkoi eilen kirjoittaa, vaikka jokin velvollisuus sai hänet keskeyttämään sen – mutta koetan joka tapauksessa auttaa häntä. Toivon, ettei teille ole kovin vaikeata – ei ainakaan niin vaikeata kuin tähän asti – saada selvää kirjeestäni. Olen alkanut kirjoittaa hyvin selkeästi sen jälkeen, kun K. H. moitti minua siitä, että saatan teidät tuhlaamaan arvokasta aikaanne minun töherryksieni selvittämiseen. Hänen moitteensa meni perille ja näette nyt, että olen parantanut huonot tapani.

Katsotaanpa, mitä tieteellänne on meille kerrottavaa kansatieteestä ja muista asioista. Viimeiset johtopäätökset, joita viisaat miehenne Lännessä ovat tehneet, ovat lyhyesti sanottuna seuraavat. Teoriat, jotka edes likipitäen pitävät paikkansa, tulen alleviivaamaan sinisellä. [Nämä kohdat on alleviivattu. – Toim.]

1) *Heidän löytämänsä* aikaisimmat ihmisjäljet häviävät sen ajanjakson lopussa, jonka ainoaksi johtolangaksi kalliokivettymät ovat muodostuneet.

2) Täältä kohdalta lähtien he ovat löytäneet neljä ihmisrotua, jotka ovat asuneet peräkkäin Euroopassa: a) Drift-joen rotu – mahtavia metsästäjiä (ehkäpä

Nimrod?), jotka asuivat Länsi-Euroopan silloin subtrooppisessa ilmastossa, jotka käyttivät primitiivisiä veistettyjä kivilaluja ja jotka olivat sarvikuonojen ja mammuttien aikalaisia; b) niin sanotut luolaihmiset, rotu, joka kehittyi jääkauden aikana (he sanovat eskimoiden olevan nyt sen ainoita edustajia) ja jotka käyttivät hienompia kivistä veistettyjä aseita ja työkaluja, sillä he tekivät teräväkärkisten piikivien avulla ihmeen tarkasti tuttujen eläinten kuvia porojen sarviin ja luihin sekä kiviin; c) kolmannen rodun – neoliittiajan ihmisten nähdään jo *hiovan* kivilalujaan, rakentavan taloja ja veneitä ja tekevän saviastioita; nämä olivat Sveitsin järvillä eläjiä; ja lopuksi d) ilmestyy neljäs rotu, joka tuli Keski-Aasiasta. Näitä ovat vaaleaihoiset arjalaiset, jotka solmivat avioliittoja tummaihoisten iberialaisten jälkeläisten – joita nykyisin edustavat Espanjan tummat baskit – kanssa. Tämä on se rotu, jota he pitävät Euroopan nykyisten kansojen esi-isinä.

3) He lisäävät vielä, että Drift-joen ihmiset elivät ennen jääkautta, joka geologiassa tunnetaan *pleistoseenikautena* ja alkoi noin 240.000 vuotta sitten, mutta että ihmisolentoja yleensä (katso Geikie, Dawkins, Fiske ym.) asui Euroopassa vähintään 100.000 vuotta aikaisemmin.

[s.146] Yhtä ainoata poikkeusta lukuun ottamatta he ovat aivan väärässä. He pääsevät lähelle totuutta, mutta kadottavat johtolangan jokaisessa tapauksessa. Ei ollut *neljä* vaan *viisi* rotua; ja me muodostamme tämän viidennen neljännen rodun jäännöksineen. (Täydellisempi kehitys tai rotu kussakin mahasyklisessä kierroksessa.) Ensimmäinen rotu ei esiintynyt maan päällä puoli miljoonaa vuotta sitten (Fisken teoria), vaan useita miljoonia vuosia sitten. Viimeinen tieteellinen teoria on se, jonka saksalaiset ja amerikkalaiset professorit ilmaisevat Fisken kautta sanoilla: ”me näemme ihmisen eläneen maan päällä ehkä puoli miljoonaa vuotta joka *suhteessa ja merkityksessä mykkänä*”.

Hän on sekä oikeassa että väärässä. Hän on oikeassa siinä, että rotu oli ”mykkä”, sillä vaadittiin pitkä vaikenemisen aika ennen kuin puhe kehittyi ja tuli keskinäisesti ymmärrettäväksi korkeimman ihmisapinan yläpuolella olevan ensimmäisen ihmispolven voihkinasta ja mutinasta (rodun, joka nyt on hävinnyt, sillä edetessään ”luonto sulkee oven jälkeensä” enemmän kuin yhdessä merkityksessä) – ensimmäiseen yksitavuisesti puhuvaan ihmiseen. Mutta hän on väärässä kaiken muun suhteen.

Teidän pitäisi muuten sopia määrätystä sanoista keskustellessanne syklisestä kehityksestä. Meidän sanojamme on mahdotonta kääntää; ja ellette ole hyvin perehtynyt täydelliseen järjestelmäämme (joka voidaan ilmaista ainoastaan varsinaisille vihityille), ette saa asioista määrättyä käsitystä, vaan niistä tulee suuri hämmennyksen lähde, jollaisen sanat ”sielu” ja ”henki” ovat herättäneet metafyyssisten kirjoittajienne – etenkin spiritualistien keskuudessa.

Teidän täytyy olla kärsivällinen Subba Row’n suhteen. Antakaa hänelle aikaa.

Hänellä on nyt *tapas*-aikansa, eikä häntä saa häiritä. Pyydän, ettei hän laiminlöisi teitä, mutta hän on hyvin mustasukkainen ja pitää englantilaisen opettamista pyhäinhäväistyksenä.

Teidän M.

P.S. – Käsialani on hyvää, mutta paperi melko ohutta kynän käyttöön. En kuitenkaan voi kirjoittaa englanninkieltä pensselillä; olisi vieläkin pahempi.

Kirje n:o 47

(VMK-XLV)(45)

Ensimmäinen kirje paluun jälkeen helmikuussa 1882.

Veljeni – olen tehnyt pitkän matkan saavuttaakseni lopullisen tiedon, kesti kauan levätä. Palattuani minun oli käytettävä kaikki aikani täyttääkseni velvollisuuteni ja kaikki ajatukseni ratkaistakseni Suuren Probleeman. Kaikki on nyt tehty: Uuden Vuoden juhlat ovat päättyneet ja olen taas oma ”Itseni”. Mutta mitä on *Itse*? Vain ohikulkeva vieras, jonka kaikki asiat ovat kuin erämaan kangastuksia...

[s.147] Oli, miten oli – tämä on ensimmäinen vapaahetkeni. Tarjoan sen teille, jonka sisäinen itse sovittaa minut tuon ulkonaisen ihmisen kanssa, joka unohtaa liian usein, että suuri on se mies, joka on voimakkain kärsivällisyydessä. Katsokaa ympärillenne, ystäväni, tarkastelkaa niitä ”kolmea myrkyä”, jotka syövät ihmisen sydäntä – vihaa, ahneutta, petosta sekä viittä varjopuolta – kateutta, intohimoa, epäröintiä, laiskuutta ja epäuskoa – jotka estävät aina häntä näkemästä totuuden. Ihmiset eivät halua koskaan vapautua turhamaisen, turmeltuneen sydämensä saastasta eivätkä ottaa huomioon olemuksensa henkistä puolta. Ettekö aio – lyhentääksenne matkaa luoksemme – koettaa irrottaa itseänne siitä elämän ja kuoleman verkosta, johon kaikki ovat takertuneet, ja rakastaa vähemmän – haluja ja himoja? Nuori Portman miettii vakavasti kaiken jättämistä siirtyäkseen meidän puolellemme, ”tullakseen tiibetiläiseksi munkiksi”, kuten hän sanoo. Hänen käsityksensä ”munkin” tai *laman* sekä elävän ”Lhan” tai *Veljen* täysin erilaisista luonteista ja vaadittavista ominaisuuksista on yksinkertaisesti sekava, mutta antakaa hänen kaikin mokomin yrittää.

Niin – vasta nyt voin kirjoittaa teille. Sallikaa minun samalla sanoa, että nyt on entistä vaikeampi vaihtaa kirjeitä kanssanne, vaikka kunnioitukseni teitä kohtaan on suuresti kasvanut eikä suinkaan vähentynyt – kuten pelkäsitte – eikä vähene muuten kuin – omien tekojenne seurauksena. Tiedän hyvin, että yritätte välttää

tuollaisten esteiden nousemista; mutta ihminen on joka tapauksessa ympäristönsä uhri niin kauan, kuin hän elää yhteiskunnan ilmapiirissä. Haluamme ehkä osoittaa ystävyyttä sille, joka meitä kiinnostaa, ja kuitenkin voimme olla siinä yhtä avuttomia kuin mies, joka näkee ystävänsä ajelehtimassa myrskyisellä merellä, kun lähettyvillä ei ole venettä, jonka voisi työntää vesille, ja hänen omaa voimaansa herpaisee takaapäin pitelevä, voimakkaampi käsi. Niin, näen, mitä ajattelette. . . mutta olette väärässä. Älkää moittiko pyhää miestä siitä, että hän tekee täsmällisesti velvollisuutensa ihmiskuntaa kohtaan. Ellei olisi ollut Chohania ja hänen ehkäisevää vaikutustaan, ette lukisi nyt jälleen Himalajan toisella puolella olevan kirjeenvaihtajanne kirjettä. Kuten tiedätte, lakeuksien maailma on vihamielinen vuoristojen maailmalle; mutta ette tiedä, miten paljon ikävyyksiä olette aiheuttanut oman itsetiedottoman varomattomuutenne seurauksena. Annanko teille esimerkin? Muistakaa, mikä viha heräsi Stainton Moseksessa liian varomattoman kirjeenne johdosta, jossa toistitte häntä koskevat kohdat teille lähettämästäni kirjeestä *ad libitum* ja niin vapaasti, että se aiheutti mitä tuhoisimpia seurauksia..

Syy, joka silloin syntyi, on nyt kehittänyt seurauksiaan: S.M. ei ole ainoastaan kokonaan vieraantunut Seurasta, jonka muutamat jäsenet uskovat meihin, vaan hän on myös päättänyt sydämessään tuhota täydellisesti englantilaisen osaston. *Psykykinen* seura on perusteilla, ja hän on onnistunut viemään sinne mukanaan Wyldin, Massey'n ja muita. Kerronko teille vielä tuon uuden yhdistyksen tulevaisuudesta? Se tulee kasvamaan ja kehittymään ja laajenemaan, ja lopulta Lontoon Teos. Seura tulee sulautumaan siihen ja kadottamaan ensin [s.148] vaikutuksensa, sitten – nimensä, kunnes teosofia nimenäkin tulee olemaan menneisyyttä. Te yksin olette nopean kynänne silkalla toiminnalla aikaansaanut *nidan* ja ten-delin, ”syyn” ja sen ”seurauksen”, ja täten seitsemän vuoden työ, Teos. Seuran perustajien jatkuvat, väsymättömät ponnistukset tuhoutuvat. Loukatun meedion turhamaisuus hävittää ne.

Tämä teidän silkka tekonne kaivaa hiljaisuudessa kuilua välillemme. Paha voidaan vielä välttää. Antakaa Seuran olla olemassa vain nimellisenä siihen päivään asti, jolloin se saa jäseniä, joiden kanssa me voimme työskennellä *de facto* – ja luomalla uuden vastakkaiseen suuntaan toimivan syyn voimme ehkä pelastaa tilanteen. Vain Chohanin käsi voi tasoittaa kuilun, mutta *teidän* on asetettava ensimmäinen kivi työhön. Kuinka tulette tekemään sen. Kuinka voitte sen tehdä? Miettikää sitä tarkasti, jos haluatte jatkuvaa yhteyttä. He kaipaavat jotakin uutta. *Rituaalia* heitä huvittamaan! Neuvotelkaa Subba Row'n, Sankariahin, Cochinin raha-asiainministeri Naibin kanssa. Lukekaa tarkkaavaisesti hänen lentokirjasiaan, joista on otteita viime *Theosophistin* numerossa (Ks. ”A Flash of Light upon Occult Free Masonry”, s. 135). Voin tulla teitä lähemmäksi, mutta teidän on vedettävä minua puhdistetuin sydämin sekä asteittain kehittyvän tahdon avulla.

Magneettineulan tavoin adepti seuraa vetämyksiään. Eikö tämä ole ruumiittomien periaatteiden laki? Miksi ei siis elävienkin? Samoin kuin lihallisen ihmisen yhteiskunnalliset siteet ovat liian heikot kutsuakseen takaisin vainajan ”sielun”, paitsi kun on olemassa keskinäinen yhteys, joka jatkuu edelleen voimana maalliseen piiriin kuuluvalla alueella, samoin pelkän ystävyuden tai jopa innostuneen kunnioituksen tunteet ovat liian heikkoja vetämään matkan päähän pääsyttä. Lha´ta takaisin jälkeenjättämänsä toverin luo, ellei yhdensuuntainen kehitys jatku. M. puhui hyvin totta sanoessaan, että rakkaus ihmiskuntaan kokonaisuudessaan on hänen kasvava inspiraationsa; ja jos joku henkilö haluaisi kiinnittää hänen huomionsa, hänen olisi voitettava tuo laaja pyrkimys jollakin suuremmalla voimalla.

Kaiken tämän sanon, en siksi, ettei sitä pääasiallisesti olisi jo sanottu teille aikaisemmin, vaan koska näen sydämeenne ja huomaan siinä kuvastuvan surua, etten sanoisi pettymystä. Olette ollut muiden kanssa kirjeenvaihdossa, mutta ette ole täysin tyytyväinen. Parantaakseni asiaa kirjoitan teille ja yritän saada teidät hyvälle mielelle. Taistelunne, hämmennyksenne ja aavistuksenne on samoin otettu huomioon, hyvä ja uskollinen ystävä. *Olette merkinnyt ne kaikki* Mestarien häviämättömiin MUISTIINPANOIHIN. Jokainen tekonne ja ajatuksenne on kirjattu niihin; sillä vaikkakaan ette ole chela, kuten sanoitte veljelleni Moryalle, ette edes ”suojatti” siinä mielessä, kuin te tuon sanan ymmärrätte – olette kuitenkin astunut meidän työme piiriin, olette ylittänyt sen salaperäisen rajaviivan, joka erottaa teidän maailmanne meidän maailmastamme, ja joko jatkatte hellittämättä tai ette; joko meistä tulee myöhemmin teidän silmissänne yhä elävämpiä *todellisuuksia* taikka haihdumme mielestänne, kuten monet unikuvat – ehkäpä kuin pelottava painajainen – olette kuitenkin todellisuudessa MEIDÄN.

[s.149] Teidän salainen *Itsenne* on heijastunut *meidän* akashaamme; teidän luontonne on – omanne, teidän olemuksenne on – meidän. Liekki on toista kuin se puupölkky, joka on aikansa sen polttoaineena. Ilmenneen elämänne lopulla – ja huolimatta siitä, tapaammeko me molemmat toisemme karkeammassa *rūpassamme* – ette voi välttää tapaamasta meitä *todellisessa olemassaolossa*. Niin, totisesti, hyvä ystävä, teidän *karmanne* on meidän, sillä olette joka päivä ja tunti painanut sitä tuon kirjan sivuille, jossa meidän piirimme astuneiden yksilöiden pienimmätkin yksityisasiat säilyvät. Ja tuo *karmanne* on silloin *ainoa* persoonallisuutenne, kun astutte toiselle puolelle. Ajatuksilla ja teoilla, päivällä ja öisissä sieluntuskissa olette kirjoittanut halujenne ja henkisen kehityksenne historian. Tämän tekee jokainen, joka lähestyy meitä vakavasti haluten työtoveriksemme; hän itse ”presipitoi” kirjoittamansa merkinnät samalla menetelmällä, jota me käytämme kirjoittaessamme suljettujen kirjeittenne sisäpuolelle sekä kirjojen ja lentokirjasten leikkaamattomien sivujen väliin niiden ollessa matkalla. (Katsokaa

uudestaan Olcottin lähettämää *raporttia*, s. 32, 35). Kerron tämän yksityiseksi tiedoksenne, eikä siitä saa puhua Simlasta tulevassa seuraavassa vihkosessa. Viimeisten kuukausien aikana, varsinkin kun väsyneet aivonne olivat vajonneet raukeaan uneen, innokas sielunne etsi usein minua ja ajatustenne virta löi suojelevia akasha-muurejani vasten kuin ajelehtivat aallot vasten kallioista rantaa. Se, mihin tämä kärsimätön, kiihkeä ”sisäinen Itse” toivoi voivansa kiinnittää itsensä, sitä ei lihallinen ihminen, maailmanlapsen hallitsija ole vahvistanut. Elämän siteet ovat vielä lujat kuin teräskahleet. Niistä toiset ovat totisesti pyhät, eikä kukaan pyytäisi teitä niitä katkomaan. Siellä alla on kauan vaalimanne toiminnan ja hyödyn kenttä. Meidän maailmastamme ei voi koskaan tulla täydelliselle käytännön ihmiselle muuta kuin loistava aavemaailma; ja koska teidän tapauksenne on jossakin mielessä poikkeuksellinen, se riippuu siitä, että luonteessanne on syvempää innoitusta kuin muissa, jotka ovat vielä enemmän liikemiesmäisiä. Heidän kaunopuheisuutensa lähtee aivoista eikä sydäimestä, joka ei ole koskaan yhteydessä Tathāgatan mystisesti säteilevän ja puhtaan sydämen kanssa.

Jos kuulettekin minusta harvoin, älkää pettykö, veljeni, vaan sanokaa itsellenne: ”Se on *minun* syyni.” Luonto on yhdistänyt kaikki valtakuntansa osat magneettisen myötätunnon hienoilla langoilla, ja jopa tähden ja ihmisen välillä on keskinäinen vuorovaikutus; ajatus kiittää nopeammin kuin sähköfluidumi, ja ajatuksenne *löytää minut*, jos sen lähettää puhdas sysäys, samoin kuin minunkin ajatukseni löytää ja on löytänyt teidät sekä vaikuttanut usein mieleenne. Me voimme toimia eri toiminnan piireissä – mutta emme kokonaan erotettuina toisistamme. Samoin kuin vuoristolainen näkee huipultaan valon pimeässä laaksossa, samoin jokainen mielenne loistava ajatus, veljeni, säteilee ja vetää kaukana olevan ystävänne ja kirjeenvaihtajanne huomion puoleensa. Jos me näin huomaamme luonnolliset liittolaisemme *varjojen* valtakunnassa – teidän ja meidän maailman rajojen ulkopuolella – ja lakimme käskää meitä [s.150] lähestymään jokaista, jossa on heikoinkin loiste todellista ”Tathāgata”-valoa – kuinka paljon helpompi teidän onkaan vetää meidän huomiomme puoleenne. Jos ymmärrätte tämän, ei teitä enää hämmästytä monen teille vastenmielisen henkilön hyväksyminen Seuraan. ”Terveet eivät tarvitse parantajaa, vaan sairaat” – on aksiomi, olkoon sen lausunut kuka tahansa.

Ja nyt, antakaa minun nyt sanoa teille jäähyväiset seuraavaan kertaan asti. Älkää antako valtaa kuvitteluille, mitä pahaa voisi tapahtua, elleivät asiat menisi maallisen kokemuksenne mukaan; älkää epäilkö, sillä tuollainen epäilyksen sävy hermostuttaa ja taannuttaa edistystä. On aivan toista olla täynnä iloista luottamusta ja toivoa, kuin antautua hullun sokeaan optimismiin: viisas ei koskaan taistele etukäteen onnettomuutta vastaan. Pilvi leijailee yläpuolellanne – se vetäytyy

kokoon Jakkon kukkulan seutuvilla. Tuo henkilö, jonka teitte uskotuksenne – neuvoin teitä tulemaan vain hänen työtoverikseen enkä paljastamaan hänelle asioita, jotka teidän olisi tullut pitää kätkeytyinä poveenne – hän on turmiollisen vaikutuksen alaisena ja hänestä voi tulla teidän vihollisenne. Teette oikein, jos koettaisitte vapauttaa hänet siitä, sillä se tietää pahaa hänelle, teille ja koko Seuralle. Hänen voimakkaampi mielensä, joka nauttii turhamaisuuden suitsutuksesta ja kuuntelee erään heikomman, mutta ovelamman piipitystä, on tällä hetkellä lumouksen vallassa. Huomaatte helposti sen *pahansuovan voiman*, joka on *molempien* takana ja joka *käyttää heitä välikappaleinaan* omien häpeällisten suunnitelmiansa toimeenpanemiseksi. Suunniteltu onnettomuus voidaan välttää, jos S. B. L:n ystävät osoittavat kaksinkertaista valppautta ja puhtaan tahdon palavaa intoa. Ponnistelkaa siis, jos vielä tahdotte kääntää iskun syrjään; sillä jos se osuu, ette voi jäädä loukkaantumatta, vaikka Veljeni kuinka koettaisivat auttaa. Itse asiaa ei voida koskaan tuhota, vaikka Sisifyoksen kivilohkareet murskaisivatkin monen varpaat tiellään. Hyvästi taas, ystäväni – pitemmäksi tai lyhyemmäksi aikaa, miten vain itse päätätte. Velvollisuuteni kutsuvat minua.

Teidän uskollinen
K. H.

Kirje n:o 48

(VMK-XLVII)(47)

Saatu Allahabadissa maaliskuun 3 p:nä 1882.

Vastaus vastalauseeseeni Euroopan toiminnan johdosta.
(Dâmodarin kautta.)

Hyvä on, sanokaa, että englantilaiselta näkökannaltanne olen tolvana, minä taas sanon, että te meidän tiibetiläisten tapojemme mukaan olette samanlainen. Panemme riidan puoliksi ja puristamme toistemme astraalikättä *Barnawayn* yli [s.151] ja lopetamme keskustelun.

Vanha Rouva? Tietysti hän tulee olemaan *suunniltaan* – mutta kuka siitä välittää? Asia on kuitenkin pidetty häneltä salassa. Ei ole syytä tehdä häntä kurjemmaksi, kuin mitä hän on. Cook on *likapumppu*, jonka mäntä on alituiseissa työssä, ja mitä pikemmin hän ottaa männän ylös, sitä parempi hänelle itselleen. Viimeinen kirjeenne minulle on mieluummin vastalause kuin ”anomus”, kunnioitettu Sahib. Sen ääni muistuttaa enemmän Rajput-esi-isieni sotaista *sankhia* kuin ystävän kujerrusta. Mutta sitä enemmän pidän siitä, olkaa varma! Siinä on rehellisen suorasukaisuuden oikea väre. Keskustelkaamme siis, sillä niin

terävä kuin äänenne lieneekin, sydämenne on lämmin ja lopetatte sanomalla: ”Päätättepä te siitä mikä minusta tuntuu oikealta tai ette”, olette aina meidän uskollinen jne. Eurooppa on laaja, mutta maailma on vielä laajempi. Teosofian auringon tulee paistaa kaikille, ei vain osalle. Tässä liikkeessä piilee enemmän, kuin mitä toistaiseksi olette aavistanutkaan, ja T. S:n työ liittyy toiseen samankaltaiseen työhön, jota parhaillaan tehdään salaisesti kaikkialla maailmassa. T. S:ssäkin on erään kreikkalaisen veljen johtama osasto, josta ei ainoallakaan henkilöllä Seurassa ole aavistustakaan, paitsi Vanhalla Rouvalla ja Olcottilla. Jälkimmäinenkin tietää vain, että se on edistymässä, ja hän täytti aivan sattumalta käskyn, jonka asian yhteydessä annoin hänelle. Kierros, josta puhuin, koskee koko liikettä. Eurooppaa ei jätetä huomioon ottamatta, älkää luulkokaan; mutta ehkä ette tekään kykene ennakoimaan, *millä tavoin* siellä tullaan jakamaan valoa. Pyytäkää, että *serafinne* K. H. kertoo asiasta lähemmin.

Puhutte Masseyta ja Crookesista. Ettekö muista, että Masseylle tarjottiin neljä vuotta sitten englantilaisen liikkeen johto, mutta hän – *kieltäytyi*? Hänen paikalleen asetettiin tuo juutalaisen Siinain vanha, kauhea epäjumala – Wyld, joka kristillisellä sanatulvallaan ja fanaattisella roskallaan *työnsi meidät kokonaan pois* liikkeestä. Chohanimme kielsi meitä ehdottomasti ottamasta siihen minkäänlaista osaa. Massey on vain kiittäminen *itseään* siitä, ja voitte sanoakin sen hänelle. Teidän olisi pitänyt jo oppia meidän menettelytapamme. Me annamme *neuvoja*, mutta emme koskaan *käske*. Sen sijaan *vaikutamme* yksilöihin. Tutkikaa spiritualistista kirjallisuutta vuoteen 1877 [Jolloin *Isis Unveiled* julkaistiin. – Toim.] asti, jos haluatte. Etsikää ja löytäkää siitä – jos voitte – edes yksi ainoa sana okkulttisesti filosofiasta tai esoteerisista opeista tai mitään näistä aiheista, joita on nyt niin paljon henkisissä liikkeissä. Kysykää ja ottakaa selvää, eikö jo yksin sana ”okkultismi” ollut Amerikassa niin täysin *tuntematon*, että huomaamme tuon Coran, jolla oli seitsemän miestä, tuon Tappan-naisen ja puhuvan meedion hänen luentojensa *innoittamana* sanovan, että teosofit olivat *juuri sepittäneet* tuon sanan teosofisen liikkeen silloisessa aamunkoitossa; ettei kukaan ollut sitä ennen kuullut puhuttavankaan elementaarihengistä ja ”astraalivalosta” – [s.152] paitsi *öljytehtailivat* jne. jne. Hankkikaa tästä varma tieto ja verratkaa asioita.

Tämä oli ensimmäinen sotahuuto, ja taistelu raivosi kuumana ja ankarana aina perustajien Intiaan muuttoon asti. Puhuminen ja viittaaminen Edisonin, Crookesiin ja Masseyhin – olisi kerskumista jostakin, jota ei voida *todistaa*. Ja Crookes – eikö hän tuonut tieteen meidän kuuluvillemme keksiessään ”säteilevän aineen”? Juuri okkulttinen tutkimus *johti* hänet ensiksi siihen. Tunnette K. H:n ja minut – rakas ystävä, mutta tiedättekö mitään *koko* veljeskunnasta ja sen haarautumista? Vanhaa Rouvaa syytetään *epärehellisyydestä, epätäsmällisyydestä* väitteiden esittämisessä. ”Älkää tehkö kysymyksiä, niin ette myöskään saa

vastaukseksi *valheita*.” *Häntä on kielletty* sanomasta, mitä hän tietää. Voitte hakata hänet palasiksi, mutta hän ei sittenkään sano mitään. Ei – hän on saanut käskyn *tarvittaessa johtaa ihmiset harhaan*. Jos hänessä olisi enemmän synnynnäistä *valehtelijaa*, hän olisi ollut onnellisempi ja jo aikoja sitten päässyt voittajaksi. Mutta juuri siitä kenkä puristaakin, *Sahib*. Hän on *liian totuudenmukainen, liian suorasukainen, liian kykenemätön teeskentelemään*: ja siitä syystä hänet ristiinnaulitaan joka päivä.

Älkää olko liian malttamaton, arvoisa herra. Maailmaa ei luotu yhdessä päivässä; ei myöskään jakin häntä ole kehittynyt yhdessä vuodessa. Sallikaa kehityksen edetä luonnollista tietään – sillä jos luulemme voivamme ohjata sitä, pelkään, että saamme sen poikkeamaan syrjään ja aikaansaamaan hirviöitä. Massey puhuu tulostaan Intiaan – eikö totta? Entä jos hänen tultuaan tänne, täytettyään velvollisuutensa ja käytettyään vaaditun ajan oppilasharjoitukseen hänet lähetetään takaisin viestinsä kanssa? Entä jos Crookes ja Edison ja muut tekevät vielä uusia keksintöjä? Minä sanon: ”ODOTTAKAA.” Kuka tietää, minkälainen on tilanne marraskuussa? Te voitte ehkä pitää sitä sellaisena, että olisimme oikeutetut täyttämään ”uhkauksemme” ja ”sulkemaan oven”, vaikka se näyttää meistä ehkä aivan toiselta. Tehkäämme jokainen parhaamme. On olemassa 7, 11, 21, 77, 107, 700, 11.000, 21.000 jne. vuotta kestäviä kierroksia. Tämä kierrosten määrä muodostaa suuren kierroksen ja niin edespäin. Odottakaa aikaanne, *muistikirjaa hoidetaan huolellisesti*. Mutta pitäkää varanne: *dugpat* ja *gelukpat* eivät taistele yksinomaan Tiibetissä; huomatkaa heidän turmiollinen työnsä Englannissa ”okkultistien ja näkijöiden” keskuudessa! Kuulkaa, kuinka tuttavanne Wallace saarnaa kuin todellinen ”vasemman käden hierofantti” ”hengen ja sielun avioliitosta” ja kääntää todellisen määritelmän ylösalaisin koettaen todistaa, että jokaisen *tehtävänsä harjoittavan hierofantin* on oltava ainakin *henkisesti* naimisissa – ellei hän syystä tai toisesta voisi olla sitä *fysisesti*, koska muuten on uhkaamassa suuri vaara jumalan ja perkeleen väärentämisestä. Sanon teille, että shammarit ovat jo siellä ja heidän vahingollinen työnsä on kaikkialla tiellämme. Älkää pitäkö tätä vertaukse- na, vaan tosiasiana, joka jonakin päivänä voidaan todistaa teille.

On aivan turha puhua enää Olcottin eriskummallisuudesta ja Amerikan alemmuudesta Englantiin nähden. Kaikki, mikä on *todellista* teidän kohdaltanne, sen tunnustamme ja olemme tunteneet jo aikoja sitten; mutta ette tiedä, [s.153] mikä on silmissänne vain pintapuolista ennakkoluulojen häivettä, kuten heikon kynttilänvalon heijastus syvän veden pinnalle. Varokaa, ettemme ota teitä jonakin päivänä kiinni ajatuksistanne ja aseta *teitä* Olcottin paikalle, sen jälkeen kun olemme ottaneet hänet omaksemme, kuten hän on jo monta vuotta toivonut. Marttyyrin kohtaloa on mukava katsella ja arvostella, mutta tukalampi kokea. Koskaan ei ole naista syytetty niin väärin kuin H. P. B:tä. Katsokaa niitä häpeällisiä ja loukkaavia

kirjeitä, jotka lähetettiin hänelle Englannista julkaistavaksi häntä itseään, meitä ja Seuraa vastaan. Ehkäpä pidätte niitä arvottomina. Mutta ”Vastaukset kirjeenvaihtajille” *liitteessä* ovat *minun* kirjoittamani. Älkää siis moittiko häntä. Olen utelias kuulemaan rehellisen mielipiteenne niistä. Ehkäpä ajattelette, että H. P. B. itse olisi voinut kirjoittaa ne paremmin.

M.

Kirje n:o 49

(VMK-XLVIII)(48)

Saatu Allahabadissa maaliskuun 3. pnä 1882.

Hyvä ystävä, minä ”tiedän” – tietysti. Ja koska tiedän, ilman että olette sanonut mitään, tahtoisin, jos minulla vain olisi oikeus vaikuttaa teihin jollakin tavoin, vastata mitä suurimmalla ilolla: ”tämän tiedon tulet jonakin päivänä jakamaan kanssani”. Milloin tai kuinka – ”sitä en voi sanoa, enkä tiedä itse”, koska teidän, niin, teidän yksin on kudottava kohtalonne. Ehkä pian tai ehkä – ei koskaan, mutta miksi olla ”toivoton” tai edes epäillä? Uskokaa minua: me saamme vielä kulkea yhdessä tuota vaivalloista tietä. Me tapaamme ehkä vielä: mutta jos tapaamme, sen on tapahduttava niillä ”timantinkovilla kallioilla”, missä okkultiset sääntömme ympäröivät meitä – eikä koskaan niiden *ulkopuolella*, vaikka kuinka katkerasti valittaisimme sitä. Ei, *emme koskaan* voi jatkaa matkaamme, *jos* mielimme kulkea käsi kädessä täynnä tungosta olevaa valtatieä, joka kiertää näitä kallioita ja jolla spiritualistit ja mystikot, profeetat ja näkijät tuuppivat toisiaan nykyaikana. Niin, totisesti, pyrkijöiden kirjava joukko saa huutaa vielä ikuisuuden ajan: *seesam* aukene. Se ei tapahdu, niin kauan kuin he pysyttelevät näiden sääntöjen ulkopuolella. Turhaan teidän nykyaikaiset näkijänne ja naisprofeettanne ryömivät jokaiseen sattumalta näkemäänsä halkeamaan ja rotkoon, josta ei ole ulospääsyä eikä tilaisuutta nähdä. Ja sinne päästyään he vielä turhempaan korottavat äänensä ja huutavat: ”Heureka, olemme saaneet Herralta ilmoituksen”, sillä totisesti he eivät ole saaneet mitään sellaista. He ovat vain häirinneet lepakoita, jotka ovat vähemmän sokeita kuin nuo tunkeilijat, jotka tuntiessaan niiden lentelevän ympärillään erehtyvät usein luulemaan niitä enkeleiksi – koska niilläkin on siivet!

Älkää epäilkö, ystäväni, ainoastaan meidän ”timantinkovien kallioittemme” [s.154] korkeimmalta huipulta, ei juurelta, voi joskus nähdä *koko* totuuden, katseen syleillessä koko rajatonta taivaanrantaa. Ja vaikka mielestänne nuo kalliot näyttävät ehkä sulkevan teiltä tien, se johtuu vain siitä, ettette tähän asti ole huomannut, ettekä edes aavistanut näiden lakien tarkoitusta ja vaikutusta. Siksi ne

näyttävät mielestänne niin kylmiltä, armottomilta ja itsekkäiltä, vaikka olette intuitiivisesti tunnistanut ne aikain viisauden seurauksiksi. Mutta jos ihminen seuraa niitä kuuliaisesti, hän voi vähitellen saada ne täyttämään toivomuksensa ja antamaan hänelle *kaiken*, mitä hän pyytää. Mutta kukaan ei voi koskaan väkivalloin rikkoa niitä tulematta itse ensimmäisenä tuon rikoksen uhriksi. Niin, vieläpä hän vaarantaa vaivoin voitetun kuolemattomuutensa sekä *täällä* että *siellä*. Muistakaa, liian kärsimätön odottaminen ei ole ainoastaan ikävää, vaan myös vaarallista. Jokainen lämpöisempi ja kiihkeämpi sydämentykytys kuluttaa paljon elämää. Intohimoihin, mielenliikutuksiin ei saa antautua se, joka etsii TIETOA, sillä ne ”kuluttavat maallista ruumista omalla salaisella voimallaan; ja sen, joka haluaa päästä päämääräänsä, *tulee olla kylmä*”. Hän ei saa edes haluta liian vakavasti tai liian intohimoisesti päämääränsä saavuttamista, sillä muuten itse toivomus voi estää täyttymyksen mahdollisuuden tai parhaassa tapauksessa – viivyttää sitä ja viedä taaksepäin....

Ensi numerossa on kaksi artikkelia, jotka teidän on luettava, minun ei tarvitse sanoa miksi, sillä jätän sen intuitionne varaan. Kuten tavallisesti, niissä on jotakin varomatonta, jonka kuitenkin olen sallinut jäädä, koska on harvoja, tuskin ketään, joka ymmärtää niissä piilevän viittauksen – teitä lukuun ottamatta. Niissä on useampiakin kuin yksi viittaus, siksi pyydän teitä kiinnittämään huomionne kirjoitukseen ”Elixir of Life” [g. M., Elonnesté] sekä W. Oxleyn ”Philosophy of Spirit”. Edellinen sisältää viittauksia ja selityksiä, joiden hämäräperäisyys muistuttaa ehkä teitä miehestä, joka lähestyy salaa, antaa iskun selkään ja juoksee sitten matkoihinsa. Ne kuuluvat aivan kiistatta sellaisten ”onnen sattumien” joukkoon, jotka tulevat ihmisen luokse kuin varas yöllä hänen nukkuessaan ja poistuvat, kun eivät löydä vastakaikua – kuten te valitatte kirjeessänne veljelleni. Hyvä ystävä, tällä kertaa teitä on varoitettu, älkää siis enää valittako. Artikkelin n:o 2 on kirjoittanut Manchesterin näkijä Oxley. Kun hän ei saanut vastausta K. H:ta vastaan nostamaansa haasteeseen, hän arvostelee – verrattain lempeästi – tuon ”Sisäisen Voiman” lausuntoja – mistä uudesta arvonimestä olen hänelle sangen kiitollinen. Nähdessään tämän lempeän nuhtelun ei väkilyssä muistuttava toimittajamme [H. P. B.] voinut olla räjähtämättä. Hän ei liioin rauhoittunut, ennen kuin Djual-Khul, joka oli mukana tuon kuuluisan arvostelun sepittämisessä – (jota muuten teidän ei olisi koskaan pitänyt päästää julkisuuteen lehdessänne) – valtuutettiin ”Reviewerin” turvallisen *salanimen* varjossa vastaamaan muutamissa viattomissa alamuistutuksissa näkijälle ja korjaamaan joitakin tämän tekemiä erehdyksiä.

Minun on kuitenkin huomautettava, että kaikkien nykyisten englantilaisten ”profeettojen” joukosta W. Oxley on *ainoa*, jolla on hiukan vihiä totuudesta; tästä syystä ainoa, jonka on arveltu todella voivan auttaa liikettämme. Mies [s.155] poikkeaa alituisesti päätieltä, juoksee syrjään aina kun luulee löytäneensä uuden

polun. Mutta huomattuana joutuneensa umpikujaan hän palaa aina takaisin oikealle tielle. Myönnän, että siellä täällä hänen kirjoituksissaan on paljon tervettä filosofiaa; ja vaikka hänen ”Busiris”-niminen kertomuksensa antropomorfisessa muodossaan on naurettavaa hölynpölyä ja sanskritinkielisten nimien oikeinkirjoitus aivan väärä; ja vaikka hänellä näyttää olevan hyvin hatara käsitys siitä, mitä hän kutsuu ”*Bhagavad Gitan*” sekä *Mahabharatan* ”astro-muurariusperustaksi”, joiden teosten luoja hän ilmeisesti pitää samana – hän on kuitenkin itse asiassa ja ehdottomasti ainoa, jonka yleiset käsitykset *hengestä* ja sen kyvyistä sekä toiminoista ensimmäisen eron jälkeen, jota sanomme *kuolemaksi*, ovat kokonaisuudessaan, elleivät aivan oikeat, niin ainakin sangen lähellä totuutta. Lukekaa se, kun se on ilmestynyt, varsinkin kapp. 3, sar. 1, siv. 152 eteenp., missä niistä puhutaan. Silloin myös ymmärrätte, miksi minä en vastaa suoraan kysymykseenne, vaan sen sijaan koskettelen asiaa, joka ainakin toistaiseksi on mielestänne täysin yhdentekevä. Seuratkaa esim. hänen määritelmänsä ”enkeli”-sanasta (luult. rivillä 30) ja koettakaa seurata ja käsittää hänen ajatustaan, joka tosin on ilmaistu niin kömpelösti, mutta samalla niin oikein, ja verratkaa sitä tiibetiläisiin oppeihin.

Voi sinua, ihmiskunta raukkaa, milloin saat kuulla täyden ja väärentämättömän totuuden! Katso, korkein noista ”etuoukeutetuista” sanoo: ”Minä yksin olen oikeassa! *Ei ole tyhjää kohtaa...*” Ei, ei ole: – ei juuri sillä sivulla, joka on auki hänen edessään ja jota hän yksin lukee siitä loputtomasta ”Hengen Ilmestyskirjasta”, jota kutsutaan *näkemiseksi*. Mutta miksi unohdetaan niin itsepäisesti se tärkeä seikka, että on olemassa muita ja lukemattomia sivuja sekä ennen että jälkeen tuon yhden sivun, jota ”näkiäjät” ovat vasta vaivoin oppineet selittämään? Miksi joka ainoa ”näkijä” luulee olevansa totuuden alfa ja omega?

Niinpä – S. M:lle on opetettu, ettei ole sellaisia olentoja kuin *veljet*, ja häntä on opetettu hylkäämään opit lukuisista *tyhjäksi tulemisista* sekä elementaari- ja *ei-inhimillisten* henkien olemassaolosta. Maitland ja Mrs. K. ovat *ilmoituksessa paljastaneet* heille – itse *Jeesuksen* ja *JUMALAN* kautta (ainoastaan se tepsisi +:an) – että monet oletetut ”henget”, jotka hallitsevat meedioita ja keskustelevat läsnäolijoiden – ”spiritualistien” – kanssa, eivät ole lainkaan ”ruumiittomia” henkiä, vaan ainoastaan ”liekkejä” sekä koirien, kissojen ja sikojen *jäännöksiä*, joita ”puiden”, kasvien ja kivennäisten henget auttavat yhteyteen kuolevaisten kanssa. Vaikka ovatkin hämäämpiä kuin otaksutun +:n inhimilliset, *varovaiset* esitykset, nämä opetukset ovat kuitenkin lähempänä päämaalia kuin meedioiden muut tähänastiset ilmoitukset, ja sanon miksi. Kun ”näkiäjätär” saadaan ilmoittamaan, että ”kuolemattomuus ei suinkaan ole luonnollinen kaikille”...että ”sielut katoavat ja haihtuvat vähitellen”, koska ”niiden luontoon kuuluu *loppuunpalaminen* ja hajoaminen”...jne., hän lausuu *todellisia*, kiistattomia *tosiasioita*. Miksi? Koska sekä Maitland että Mrs. K. itse, samoin kuin *heidän piirinsä* – ovat *ankaria*

kasvissyöjiä, jota vastoin [s.156] S.M. on lihansyöjä ja viinin ja väkevien juoja. Koskaan eivät spiritualistit tule löytämään uskottavia, luotettavia meedioita ja näkijöitä (ei edes määrätyn asteisia) niin kauan kuin viimeksi mainitut ”piireineen” täyttävät itseään eläimellisellä ravinnolla ja käyneiden nesteiden miljoonilla *uutteilla*. Palattuani takaisin huomasin *mahdottomaksi* hengittää – edes *päämajan* ilmapiiriä! M:n täytyi sekaantua asiaan ja pakottaa koko talonväki luopumaan lihansyönnistä. Heidän kaikkien tuli puhdistaa ja pestä itsensä monenlaisilla desinfiioivilla rohdoksilla, ennen kuin edes saatoin ottaa vastaan kirjeeni. Enkä minä, kuten ehkä kuvittelette, ole puoleksikaan niin herkkä inhottaville emanaatioille kuin varsin kunnioitettavan, ruumiista vapautuneen olennon *kuori* on – ottamatta lainkaan huomioon todellista LÄSNÄOLOA, vaikka vain heijastuneenakin. Ehkäpä vuoden kuluttua, ehkä jo aikaisemminkin, olen taas *kovettunut*. Tällä hetkellä se on minulle *mahdotonta* – vaikka tekisin mitä tahansa.

Ja nyt, kirjoitettuani tällaisen johdannon sen sijaan, että vastaisin teille, teen teille kysymyksen. Tunnette S. Moseksen ja tunnette Maitlandin ja Mrs. K:n henkilökohtaisesti. Olette kuullut ja lukenut monesta näkijästä nykyiseltä ja menneiltä vuosisadoilta, sellaisista kuin Swedenborg, Boehme ja muut. Heidän joukossaan ei ole ainoatakaan, joka ei olisi ollut *rehellinen*, *vilpitön*, älykäs, sivistynyt, vieläpä oppinut. Näiden ominaisuuksien lisäksi jokaisella heistä oli tai on oma +:nsa; ”vartija” ja *ilmoittaja* – kutsuttiinpa sitä millä ”mystisellä” tai ”mysterinimellä” tahansa. Hänen tehtävänään on tai oli kehittää henkiselle holhokilleen uusi järjestelmä, joka käsitti hengenmaailman kaikki yksityiskohdat. Sanokaa, ystäväni, tunnetteko kahta, jotka ovat olleet yhtä mieltä? Jos totuus on yksi, ja jätämme sivuseikkojen eroavuudet kokonaan syrjään, miksi emme huomaa heidän olevan yhtä mieltä edes kaikkein oleellisimmissä kysymyksissä – niissä, joista riippuu ”ollako vai eikö olla” – ja joiden suhteen *ei* voi olla *kahta* ratkaisua? Yhteenveto on seuraava: Kaikki *rosencreuzilaiset*, kaikki *keskiaikaiset mystikot*, *Swedenborg*, P.B. Randolph, Oxley ym. ym. sanovat: ”on olemassa salainen *vihittyjen* veljeskunta idässä, varsinkin Tiibetissä ja Tataariassa; vain sieltä on löydettävissä KADONNUT SANA” (joka ei ole *mikään* sana); ja on olemassa elementtien henkiä ja henkilöliekkeitä, jotka eivät koskaan ole olleet ruumiillistuneita (tässä kierroksessa), ja kuolemattomuus on *ehdonalainen*.

Meediat ja *selvänäkijät* (sellaiset kuin S. Moses) [? sanovat:] ”Veljiä ei ole Tiibetissä eikä Intiassa, ja ’kadonnut sana’ on yksinomaan minun ’vartijani’ hallussa. Tämä tuntee tuon sanan, mutta ei tiedä *mitään* veljistä. Kuolemattomuus on kaikkia varten ja ilman ehtoja saavutettavissa, eikä ole muita henkiä kuin inhimillisiä sekä ruumiista vapautuneita jne. jne.” Tämä järjestelmä kieltää jyrkästi edellisen ja on täysin vastakkainen sille. Samalla kun Oxley ja Mrs. H. Billing ovat

suoranaisesti yhteydessä ”veljien” kanssa, S.M. hylkää jo ajatuksenkin heistä. ”Busiris” on ”enkeli” monikossa, taikka henkiryhmään kuuluva henki (Dhyan Chohanit), mutta + on ruumiista vapautuneen viisaan yksinäinen sielu. Hänen opetuksensa ovat *arvovaltaisia*, mutta huomaamme [s.157] niissä aina epävarmuuden ja epäoimisen sävyn: ”Me emme tällä hetkellä kykene sanomaan”...”On kyseenalaista”...”Emme ymmärrä, tarkoitetaanko”...”näyttää siltä kuin”...”emme ole varmoja” jne. Näin puhuu ehdonalainen ja rajallinen *ihminen* ehdottomaan tietoon nähden. Mutta miksi ”maailmansieluun [universal soul] sulautunut sielu”, ”henkiviisas”, käyttäisi näin varovaista, epävarmaa sanontaa, jos hän kerran tuntee totuuden? Miksi ei, kun Mrs. H. tekee suoran, pelottoman ja vaativan huomautuksen: ”Te vaaditte objektiivista todistusta Loosin olemassaolosta? Eikö teillä ole +:a, etkö voi kysyä häneltä, puhunko totta” – miksi hän ei vastaa (jos vastaaja on +) – joko niin tai näin ja sano: – ”se naisparka *näkee näkyjä*”; tai (koska ei voi olla toista tai kolmatta vaihtoehtoa, jos S.M. on oikeassa) ”hän *valehtelee* tahallaan määrätysssä tarkoituksessa, *varokaa häntä!*” Miksi olla niin epävarma? – Niin, totisesti, koska ”hän (+) *tietää*” ja ”siunattu olkoon hänen nimensä” – mutta hän (S.M.) ei tiedä; sillä hänen omat ”henkensä”, eli +, kuten hän uskoo – muistuttavat hänelle yhä uudestaan: ”Ette tunnu ottaneen vastaan oikein, mitä *me* sanoimme... vastaväite hämmentää mielenne ja tunteeenne, ja puhtaana meedion asemasta meille annetaan saastutettu... me vaadimme *passiivista* mielenlaatua, emmekä voi toimia ilman sitä”...(katsokaa helmikuun 4:nnen *Light*-lehteä).

Koska *me* emme vaadi ”*passiivista* mielenlaatua”, vaan päinvastoin mitä aktiivisinta, joka voi heti laskea yhteen kaksi ynnä kaksi, kun on oikeilla jäljillä, *me* tahdomme, jos sallitte, jättää tämän aiheen. Miettikää itse asia loppuun.

Niin, olen todella tyytyväinen viimeiseen artikkeliinne, vaikei se tyydyttäkään spiritualisteja. Kuitenkin siinä on enemmän filosofiaa ja tervettä logiikkaa kuin tusinassa heidän vaativimmista julkaisuistaan. *Yksityiskohdat* tulevat myöhemmin. Siten, vähitellen käsittämätön tulee itsestään selväksi ja monet merkitykseltään mystiset lauseet tulevat loistamaan sielunne silmien edessä kuin kuultokuva valaisten mielenne pimeyden. Sellainen on asteittaisen etenemisen kulku; vuosi tai pari sitten olisitte ehkä voinut kirjoittaa loistavammin, mutta ette kuitenkaan niin syvällistä artikkelia. Älkää siis laiminlyökö, hyvä veli, Seuranne vaatimatonta, pilkattua lehteä, älkää liioin välittäkö sen oudosta, mahtailevasta ulkoasusta tai sen sisältämästä ”lantakasasta” – toistaakseni ystävällisen ja teillekin hyvin tunnetun, Simlassa niin tavallisen huomautuksen. Kiinnittäkää pikemmin huomionne niihin muutamiin viisauden helmiin ja *okkulttisiin totuuksiin*, joita toisinaan tavataan tuon ”lantakan” alta. Meidän omat tapamme ja tiemme ovat ehkä yhtä oudot ja yhtä kömpelöt – oikeastaan enemmänkin. Subba Rao on oikeassa; se, joka on hiukan perillä *siddhojen* teistä, kilpailkoon hänen

vaillinaisen kirjeensä kolmannella sivulla olevien näkökantojen kanssa: te englantilaiset herrasmiehet erehtyisitte pitämään useita meistä *hulluina*. Mutta se, josta on tuleva viisauden poika, näkee aina karkean pinnan alle. Sama koskee vanhaa kurjaa lehteä. Katsokaa sen mystisesti mahtavaa asua! sen lukuisia vikoja ja kirjallisia puutteita, ja tuon kaiken peittää sen sisällön mitä täydellisin symboli: suurin osa [s.158] alkuperäistä pohjaa on paksusti peitetty, yhtä likainen ja musta kuin yö, jonka läpi pilkistää harmaita pilkkuja, viivoja, sanoja ja jopa – lauseita.

Todelliselle viisaalle nämä harmaat välähdykset saattavat tuoda mieleen täynnä merkitystä olevan allegorian, sellaisen kuin hämärän juovat itäisellä taivaalla aikaisen aamun sarastaessa pilkkopimeän yön jälkeen; ”henkisesti älykkäämmän” kierroksen aamunnousun. Ja kukapa tietää, kuinka moni niistä, jotka pelästymättä tuon epäsuosiossa olevan *aikakauskirjan* puoleensa vetämätöntä ulkoasua, sen hirvittävän sekavaa tyyliä ja monia muita puutteita, jatkaa sivujen vaivalloista tutkimista ja ehkä jonakin päivänä saa palkan kestävydestään! Kirkastuneita lauseita saattaa silloin tällöin säteillä heitä kohti heittäen täyden valon johonkin vanhaan vaikeasti ratkaistavaan kysymykseen. Ja tekin voitte jonakin kauniina aamuna, kun levänneitten aivojenne virkeästi toimiessa ponnistelite monimutkaisten palstojen läpi, päästä käsiksi asioihin, joita nyt pidätte epäselvinä ja hatarina pohdiskeluinä. Voitte ehkä havaita niissä odottamattoman ratkaisun johonkin vanhaan, epäselvään, unohtuneeseen ”unelmaan”, joka kerran *palattu* sisäisestä muistista ulkonaiseen painuu siihen häviämättömänä kuvana eikä koskaan enää haihdu sieltä. Kaikki tämä on mahdollista ja *voi* tapahtua; sillä meidän tiemme ovat ”hullujen” teitä. . .

Miksi siis olisitte ”onneton” ja ”pettynyt”? Hyvä, *uskollinen* ystäväni, muistakaa, että lykätty toivomus ei ole kadotettu toivomus. ”Ehdot” voivat muuttua paremmiksi – sillä myös me – haamujen tavoin – tarvitsemme *omat* ehtomme ja voimme tuskin työskennellä ilman niitä. Silloin voi ensimmäinen suotuisa tuulahdus puhaltaa tiehensä tuon epämääräisen henkisen masennuksen, joka nyt laskeutuu yllenne kuin raskas pilvi maiseman yli. Bhavani Shanker on O:n kanssa ja hän on monessa suhteessa voimakkaampi ja kykenevämpi kuin Dâmodar tai edes meidän yhteinen ”*naispuolinen*” ystävämmme.

Ei, teitä ei siepata pois tutkimuksistanne, ennen kuin olette perin pohjin oppinut aakkoset, niin että voitte lukea omin päin. Omassa vallassanne on *naulata* ikuisiksi ajoiksi kiinni se ”liian houkutteleva näky”, joka teidän mielestänne näyttää olevan nyt haihtumassa.¹ koko tilanne. En ole vielä ”serafi”. Se näkyy siitä, että olen kirjoittanut tämän loppumattoman kirjeen. Kun käy ilmi, ettette ole käsittänyt tarkoitustani väärin, sanon ehkä enemmän. Morya tahtoi

1 Tästä puuttuu kokonainen alkuperäisen kirjeen sivu. – Toim.

minun antavan teille tietoja kaikista hienoimmista ruumiista ja niiden yhteenkuuluvuudesta samoin kuin eriyvästä yhdistelmästä, *verhoista*, jotta, kuten hän sanoo, oppisitte kohtaamaan vihollisenne, jotka uskovat ”yksilöllisten sielujen” ai-neellistumiseen. Luulen sen olevan liian aikaista. Ennen kuin maailma voidaan saada ymmärtämään ero ”Sutratman” (lankasielun) ja ”Tajasan” (loistavan tai säteilevän) välillä, sille on opetettava karkeampien elementtien luonne. Moitin häntä siitä, että hän oli antanut teidän alkaa väärästä päästä – kaikkein vaikeim-masta, ellei [s.159] hallitse täydellisesti valmistavia perusteita. Olen katsellut hä-nelle lähettämääne käsikirjoitusta ja useammin kuin kerran olen huomannut sen valkoisella marginaalilla heijastuksen kasvoistanne, silmissä vakava kysyvä ilme: ajatuksenne oli projisoitunut kuvanne siihen kohtaan, joka askarrutti mieltänne ja jonka halusitte takaisin *täytettynä* – ”janoten”, kuten sanotte – enemmän tietoa ja opetusta.

Hyvä, jos hänen laiskuutensa vielä kauan voittaa hänen hyvän aikeensa, teen sen itse, vaikka aikani *on* rajoitettu. Joka tapauksessa teille kirjoittaminen ei ole epäkiitollista, koska käytätte parhaalla tavalla sen vähän, jonka sieltä täältä saatte pöimituksi. Valitatte, ettette ymmärrä Eliphas Levin tarkoitusta. Tietysti se riippuu vain siitä, ettette te monien muiden lukijoiden tavoin ole löytänyt avainta heidän kirjoittamistapaansa. Jos tutkitte tarkasti, huomaatte, ettei okkultistien tarkoitus ole koskaan ollut todella salata kirjoittamaansa vakavalta ja päättäväiseltä tutkijal-ta, vaan pikemmin sulkea antamansa tieto varmuuden vuoksi siihen turvalliseen talletuspaikkaan, jonka avain on intuitio. Millä ahkeruudella ja innolla tutkija etsii salaista merkitystä, siinä on yleensä koetinkivi, joka osoittaa, kuinka pitkälle hä-nellä on oikeus tunkeutua kätketyn aarteen luo. Jos kykenette saamaan esille, mitä on salattu M:n punaisen musteen alle, ei teidän varmastikaan tarvitse olla mistään epätoivoinen. Luulen, että nyt on aika sanoa teille hyvästi toivoen, että teille käy helpommaksi lukea siniset kuin punaiset hieroglyyfit. O. tulee piakkoin luok-senne, ja teidän on otettava tästä tilaisuudesta vaarin, koska se tulee luultavasti olemaan viimeinen. Minun ei tietysti tarvitse muistuttaa, että tämä kirje on EHDOTTOMASTI *yksityinen*.

Mitä tapahtuneekin, olen aina Teidän

K. H.

Lyhyt tiedonanto, saatu Allahabadissa Olcottin ja Bhavani Rao'n vierailun aikana.

Hyvä ystäväni – meidän on hyvin helppo suorittaa ilmiökokeita vaadittavien ehtojen vallitessa. Esimerkiksi Olcottin magnetismi on kuuden vuoden puhdistumisen jälkeen hyvin läheisessä sopusoinnussa omamme kanssa – fyysisesti ja moraalisesti kehittymässä jatkuvasti. Koska Dâmodar ja Bhavani Rao ovat synnynnäisesti sopusointuisia, heidän auransa auttaa – eikä vastusta ja ehkäise ilmiöllisiä kokeita. Jonkin ajan kuluttua tekin voitte kehittyä sellaiseksi – se riippuu itsestänne. Ilmiöiden väkinäinen suorittaminen magneettisten tai muunlaisten vaikeuksien aikana on kielletty yhtä ehdottomasti, [s.160] kuin pankin kassanhoitajalta on kielletty hänen huostaansa uskottujen rahojen käyttäminen. Mr. Hume ei käsitä tätä ja hän on ”loukkaantunut”, kun monet hänen salaa meitä varten valmistamansa kokeet ovat epäonnistuneet. Ne olisivat vaatineet kymmenkertaisen voimankäytön hänen ympäröityään ne auralla, joka ei ollut puhtaampia, vaan epäluottamuksen, vihan ja jo edeltäpäin tunnetun ivan ilmapiiri. Tämänkin vähän suorittaminen teidän vuoksenne näin kaukana päämajasta olisi ollut mahdotonta ilman O:n ja B. R:n mukanaan tuomaa magnetismia – enkä voinut tehdä enempää.

K. H.

P.S. – Ehkä voin merkitä teitä varten tämän päivämäärän, maaliskuun 11. p:n 1882.

Mr. Sinnettin ”ladylle”

Sulkekaa hiukset *pumpulikankaasta* tehtyyn nauhaan (tai jos mieluummin haluatte, metalliseen käsivarsirenkaaseen) ja pitäkää sitä hiukan alempana *vasenta* kainalokuoppaa, vasemman olkapään alla. Seuratkaa neuvoja, joita Henry Olcott tulee antamaan teille. Ne ovat hyviä, emmekä tule panemaan vastaan. Älkää kantako mielessänne pahoja tunteita edes vihollista vastaan tai sellaista henkilöä, joka on tehnyt teille vääryyttä: sillä viha vaikuttaa vastustavasti ja voi hävittää jopa *näiden hiusten* vaikutuksen.

K. H.

Mahdotonta: ei voimaa. Kirjoitan Bombayn kautta.

K. H.

Kirje H. P. B:ltä.

Maaliskuun 17 pnä

Rakas Sinnett

Kutsunne luettu hämmästyneenä.

Ei ”hämmästyneenä” kutsutuksi tulemisesta, vaan siksi, että *te* kutsuite minut *uudelleen*, ikään kuin ette olisi vielä saanut tarpeeksenne minusta! Mitä hyötyä [s.161] minusta voikaan olla kenellekään tässä maailmassa, paitsi että saan toiset tuijottamaan, toiset ajattelemaan minua etevänä petkuttajana, sekä pienen vähemmistön katselemaan minua samalla ihmetyksellä kuin museoissa tai akvaarioissa näytteillä olevia ”hirviöitä”. Tämä on *tosiasia*; ja olen saanut siitä riittävästi todisteita, jotta en tahallani enää pistäisi kaulaani hirttonuoraan. Jos tulis in vieraaksenne edes muutamiksi päiviksi, se tuottaisi teille vain pettymystä ja minulle *kidutusta*.

Teidän ei nyt pidä käsittää näitä sanoja pahassa merkityksessä. Haluan vain olla vilpiton teitä kohtaan. Te olette ja olette olleet, varsinkin Mrs. Sinnett, jo kauan aikaa parhaimmat ystäväni täällä; mutta koska pidän teitä juuri sellaisina, minun on pakko valita hetkellinen mielipaha pitkäaikaisen sijasta; mieluummin kieltäytyminen kuin ystävällisen kutsunne vastaanottaminen. Sitä paitsi olen nykyään kokonaan hyödytön *välittäjänä* teidän ja K. H:n välillä (sillä otaksun, ettette kutsunut minua yksinomaan *pour mes beaux yeux?*). Kestävyydellä on rajansa, samoin suurimmallakin itseuhrautumisella. Olen kuitenkin työskennellyt heidän puolestaan uskollisesti ja epäitsekästä vuosikausia ja seurauksena on ollut, että menetin terveyteni, häpäisin esi-isiltä perityn nimeni, jouduin Oxford Streetin jokaisen vihanneskaupiaan ja Hungerfordin markkinoiden jokaisen kalakaupiaan – josta oli tullut valtion virkamies – herjattavaksi, enkä lopulta tehnyt heille mitään hyvää, Seuralle hyvin vähän, enkä mitään Olcott-raukalle tai itselleni. Uskokaa minua, olemme parempia ystäviä, jos välillämme on muutamia satoja peninkulmia kuin muutamia askeleita. Sitä paitsi Pomo sanoo, että uudet tapahtumat leijailevat päämme päällä. Hän ja K. H. panevat viisaat päänsä

yhteen ja valmistautuvat *työhön*, kuten he minulle sanovat. Meillä on jäljellä vain muutamia kuukausia marraskuuhun ja elleivät asiat ole siihen mennessä täysin puhtaaksi pestyjä ja uutta verta pantu virtaamaan veljeskuntaan ja okkultismiin – voimme aivan yhtä hyvin jokainen mennä nukkumaan. Minulle henkilökohtaisesti merkitsee hyvin vähän, kuinka käy. On myös lähestymässä nopeasti aika, jolloin minun *voitonhetkeni* lyö. Silloin voin minäkin todistaa niille jotka minua ajattelivat, niille jotka uskoivat, samoin niille jotka eivät uskoneet minuun, ettei kukaan heistä päässyt 100 peninkulmaa lähemmäksi totuuden piiriä. Olen elänyt *helvetissä* maan päällä, mutta ennen kuin jätän sen, lupaan itselleni *sellaisen voiton*, että se saa Riponsin ja hänen roomalaiskatolisensa ja Balyn ja piispa Sargeantin protestanttisine aaseineen kiljumaan niin paljon kuin heidän keuhkonsa kestävät. Luuletteko todella tuntevanne MINUT, rakas Mr. Sinnett? Luuletteko te, että koska olette mittailut fyysistä kuortani ja aivojani, niin kuin kuvittelette; että te niin terävänä *ihmisluonteen* tuntijana kuin olettekin, olette koskaan päässyt tunkeutumaan edes *Todellisen Itseni* ensimmäisen orvaskeden alle? Jos niin luulette, erehdytte suuresti. Te olette kaikki pitäneet minua *vilpillisenä*, koska olen tähän asti näyttänyt maailmalle vain Madame Blavatskyn todellisen *ulkokuoren*. On aivan sama kuin jos valittaisitte sammaleen ja rikkaruohon peittämän sekä liejun tahraaman kivisen ja säröisen kallion *vilpillisyyttä*, jos sen pinnalle kirjoitettaisiin ”Minä *en* ole sammaleen peittämä ja liejun tuhrima; [s.162] silmänne peittävät teitä, koska ette kykene katsomaan kuoren alle” jne. Ymmärtäkää vertauskuva. Tämä ei ole *kerskumista*, sillä en sano, onko tämän epämiellyttävän tuntuisen kallion *sisäpuolella* palatsi vai vähäpätöinen maja. Sanon vain: te *ette tunne* minua; sillä olkoon *sisäpuolella* mitä tahansa, niin se *ei ole sitä, miksi te luulette sitä*; ja siksi se, että arvostelette minut *epätotuudenmukaiseksi*, on maailman suurin erehdys, samoin kuin häpeällinen vääryys. *Minä* (sisäinen todellinen ”Minä”) olen vankilassa, enkä voi näyttää itseäni sellaisena kuin olen, vaikka kuinka sitä haluaisin. Miksi minä siis, puhuessani itsestäni sellaisena kuin todella olen ja joksi tunnen itseni, olisin vastuussa *ulkopuolisesta* vankilanovesta ja *sen* ulkomuodosta, koska en ole rakentanut sitä, enkä edes koristanut sitä?

Mutta kaikki tämä vain ärsyttää teitä? ”Vanha Rouva raukka on taas sekaisin”, sanotte ehkä. Ja sallikaa minun ennustaa, että se päivä tulee vielä, jolloin syytätte myös K. H:ta teidän *peittämisestä*; vain siksi, ettei hän ole kertonut *teille* sellaista, mitä hänellä ei ole *mitään oikeutta* ilmoittaa kenellekään. Niin, tulette herjaamaan *häntäkin*; koska toivotte aina salaisesti, että hän tekisi *poikkeuksen teidän hyväksenne*.

Miksi tämä kirje sisältää tällaisen omituisen ja näennäisen hyödyttömän sanatulvan? Siksi, että hetki lähestyy; siksi, että minä todistettuani sen, mitä minun on tehtävä, kumarran hienostuneelle länsimaiselle seuralle ja – häviän. Saatte sitten kaikki viheltää Veljille. – GOSPEL.

Tämä oli tietysti leikkiä. Ei, te ette vihaa minua; tunnette vain ystävällistä, lempeää, jonkinlaista *hyväntahtoista sääliä H. P. B:tä kohtaan*. Olette siinä oikeassa, sikäli *kuin tunnette hänet*, sen, joka on valmis pirstoutumaan palasiksi. Ehkäpä vielä tulette huomaamaan erehtyneenne tuon toisen – hyvin salassa olevan puolen – suhteen. Seurassani on nyt *Deb*; *Deb* ”Lyhytselkä”, joksi nimitämme häntä, joka näyttää 12-vuotiaalta pojalta, vaikka on jo yli 30-vuotias. Ihanteelliset pienet kasvot hienoine herkkine piirteineen, hampaat helmen väriset, hiukset pitkät, silmät mantelinmuotoiset, päässä kiinalaistataarilainen purppuranväriäinen lakki. Hän on ”pelastuksen perijäni” ja minulla on yhteistä työtä hänen kanssaan. En voi jättää häntä, enkä ole siihen nyt oikeutettu. Minun on luovutettava työni hänelle. Hän on minun *oikea* käteni (ja K. H:n *vasen* käsi) – petosta ja *väärää uskottelua*.

Ja nyt – Jumala teitä siunatkoon. On parempi, ettette suutu mistään, mitä teen tai sanon; vain ystävänä, *todellisena ystävänä*, sanon teille, ennen kuin olette muuttanut elämäntapanne, älkää odottako *poikkeusta*.

Vilpittömästi teidän
H. P. B.

Vilpittömät terveiseni Mrs. Sinnettille ja suukko rakkaalle pikku Dennielle.

[s.163]

Kirje n:o 54

(VMK-XXXV)(35)

Kirje K. H:lta. Saatu Allahabadissa maaliskuun 18. pnä 1882.

Ette täysin käsittänyt maaliskuun 11 pnä lähettämäni kirjeen tarkoitusta, hyvä ystävä. Sanoin, että oli helppoa aikaansaada ilmiöitä, kun vaadittavat olosuhteet olivat tarjolla, mutta ettei edes Olcottin tai Mallapurin läsnäolo kodissanne kyennyt aiheuttamaan sellaista voimallisäystä, että se olisi riittänyt ehdottamiinne kekeisiin.

Nämä kokeet olivat kyllä järkeviä teidän näkökulmastanne katsoen, enkä olenkaan moiti teitä niiden pyytämisestä. Ehkäpä olisin suonut teidän näkevän ne –

henkilökohtaiseksi tyydytykseksenne, ei yleisön tähden, sillä, kuten tiedätte, vakuuttaminen on näissä tapauksissa tultava yksilöllisen kokemuksen perusteella. Sivullisen todistus ei koskaan todella tyydytä muita kuin herkkäuskoista (tai pikemmin ei-skeptistä) mielenlaatua. Spiritualisti, joka lukisi toisesta painoksestanne edes kertomuksen niistä kokeista, joista olette minulle maininnut, ei hetkekään uskoisi niitä muuksi kuin mediumisiksi ilmiöiksi. Vaimonne ja teidät he niin ikään lukisivat näiden mediumisten tekijöiden joukkoon. Ajatelkaapa sitä! Ei – odottakaa aikaanne. Kokoatte vähitellen aineistoa sitä varten, mitä me täällä, kuten tiedätte, sanomme todelliseksi dgiü'ksi. [Todellinen tieto erotuksena katoavasta tiedosta. – Toim.] Tehkää siinä parhaanne. Fyysiset ilmiöt eivät koskaan tule perusteellisesti vakuuttamaan veljeskuntaa epäileviä, vaan pikemmin *älylliset, filosofiset* ja loogiset ilmiöt, jos niin saan sanoa. Tutkikaa +n ”henkiopetuksia”, niin kuin Oxon, kaikista meedioista älykkäin ja harjaantunein, on ne julkaissut. Lukekaa ja – *säälikää!* Ettekö huomaa siitä, *minne olemme ”ajelehtimassa”*, kuten O. sanoo? Ettekö käsitä, että vain teidän harvinaisen älykkyyttenne ja siitä johtuvan avun vuoksi Chohan ei jo aikoja sitten ole katkaissut kaikkea yhteydenpitoa välillämme. Niin, lukekaa ja tutkikaa, ystäväni, sillä on olemassa este. Olette ikävystynyt, pettynyt lukiessanne sanoja ”mahdotonta: ei voimaa täällä, tulen kirjoittamaan Bombayn kautta”. Nämä kahdeksan sanaa tulevat vaatimaan minulta kahdeksan päivän toipumisen – nykyisessä tilassani. Mutta *te ette tiedä*, mitä tarkoitan; teidät vapautetaan.

Ette salaa itseltänne vaikeuksia, joita järjestelmänne ”asteitten” laatiminen teille tuottaa. Toivon, että olisitte tehnyt sen kaikessa rauhassa, ”kun henki vaikutti teissä”. Sillä vaikka teidän ei onnistuisikaan muodostaa järjestelmää, joka vastaisi täydellisesti Aasian ja Euroopan tarpeita, voisitte joka tapauksessa keksiä jotakin, joka sopisi kummallekin – ja joku toinen voisi sitten lisätä puuttuvan osan. Aasialaiset ovat tavallisesti niin köyhiä ja kirjat ovat heille niin saavuttamattomissa näinä rappion aikoina, että huomaatte selvästi, kuinka eri tavalla älyllistä kehitystä koskeva suunnitelma on käytännön kokeita varten tehtävä avatakseen psyykkisen voiman heissä. Entisinä aikoina [s.164] tämän tarpeen täytti Guru, joka johti chelaa lapsuus- ja nuoruusajan vaikeuksien läpi ja ravitsi suullisilla opetuksillaan mentaalista ja psyykkistä kasvua yhtä paljon tai enemmän, kuin mitä kirjojen avulla voidaan hankkia. Tällaisen ”opastajan, filosofin ja ystävän” tarvetta (ja kukapa tällaisen kolminaisen nimityksen paremmin ansaitsisi) ei koskaan voida korvata kirjalla, vaikka kuinka yritettäisiin. Ette voi tehdä muuta kuin kehittää järjeä: sysäys ”sielun kehitykseen” on tuleva yksilöstä itsestään. Kolmasti onnelliset ne, jotka kykenevät tunkeutumaan nykyisin vaikuttavan paheellisen kehän läpi ja nousemaan usvien yläpuolelle!

Palataksemme asteisiin: Ettekö ole vetänyt rajaviivoja liian epämääräisiksi ensimmäisen kolmen tai neljän ryhmän välille? Minkälaisia kokeita aiotte antaa

heidän suorittaa päästäksenne selville vastaavista mentaalisisistä tiloista? Kuinka voitte varoa pelkkää ”päähän pänttäämistä ja jäljittelyä ja toisen puolesta kirjoittamista”? Moni taitava jesuiitta kykenee käymään läpi kaikki asteenne aina 6:een ja 7:een asti. Laskisitteko hänet siis toiseen osastoon? Muistakaa menneisyyden opettamat läksyt ja Carter Blake. On hyvin mahdollista – kuten Moorad Ali Beg sanoi ja Olcott vakuutti teille – että henkilö, joka on käynyt viiden ensimmäisen asteen läpi, voi saavuttaa ”okkulttisia kykyjä” kuudennessa. Ei, ne voidaan saavuttaa ilman kummankin apua – omaksumalla joko arhattien, dasturien, joogien tai sufien menetelmä; sillä kaikkien näiden mystikkoryhmien joukossa on aina ollut monia, jotka eivät ole osanneet lukea eivätkä kirjoittaa. Jos psyykinen herkkyyks puuttuu, siinä ei auta minkäänlainen kehittäminen. Korkein teoreettinen samoin kuin käytännöllinen tätä laatua oleva koulu on se, missä meitä, teidän *asianosaisia kirjeenvaihtajianne*, on opetettu.

Kaiken edellä sanotun tarkoituksena ei ole pelottaa, vaan kannustaa teitä. Jos olette todellinen anglosaksi, ei mikään este laimenna intoanne. Ja ellei näkökykyni ole sumentunut, luonteenne on pohjimmiltaan sellainen. Lausumme yhden sanan kaikille pyrkijöille: KOETTAKAA.

Ja nyt puhumme viime syyskuisesta naurustanne, joka koski kuviteltuja vaaroja sille, joka saa aikaan ilmiöitä, vaaroja, jotka kasvavat suhteessa siten aikaansaattujen ilmiöiden suuruuteen ja mahdottomuudesta kumota niitä. Muistakaa ehdotettua *Timesin* koetta, joka piti tehdä täällä. Rakas ystäväni, jos nuo Eglintonin suorittamat vähäiset ilmiöt (sillä sitä ne todella olivat verrattuna niihin, joita voitaisiin tehdä) aiheuttivat niin katkeraa vihaa saaden hänet kuvittelemaan vangitsemiskohtauksia *väärien todistajien* nojalla, mikä voisikaan tulla Vanhan Rouvan osaksi! Olette vielä barbaareja kaikesta kehutusta sivistyksestänne huolimatta.

Ja nyt Moryaan. (Tämä ehdottomasti meidän kesken, ettekä saa hiiskua siitä edes Mrs. Gordonille.) Eglinton valmisteli lähtöään jättäen Mrs. G.-raukan mieleen pelon, että hänet oli petetty; että *mitään* ”Veljiä” ei ollut olemassakaan, koska Eglinton oli *kieltänyt heidän olemassaolonsa*, ja että ”henget” vaikenivat tästä kysymyksestä. Viime viikolla sitten M. asteli ylväästi esille [s.165] tuohon kirjaan joukkoon, otti haamuja kurkusta kiinni ja – seurauksena oli odottamaton myönnitys veljille, heidän todelliselle olemassaololleen, ja kunnia, jonka ”loistavan” henkilökohtainen tunteminen tuotti. Tästä johdettu opetus voi tulevaisuudessa olla hyödyksi niin teille kuin muillekin – kun asiat kasvavat ja kehittyvät.

Teidän uskollinen
K. H.

Saatu Allahabadissa maaliskuun 24. pnä 1882.

Yksityinen.

Hyvä ystävä, en aio tätä kirjettä lähettäessäni käsitellä yhä uudelleen niitä monia huomautuksia, joita voidaan tehdä monien vastaväitteittemme johdosta, joita meillä on oikeus esittää spirituaalisia ilmiöitä ja sen meedioita vastaan. Olemme tehneet velvollisuutemme; ja koska totuuden ääni kaikui vain harvoja miellyttävän kanavan kautta, se julistettiin vääräksi ja sen kanssa – okkultismi. Väittelemisen aika on mennyt ja se hetki on lähellä, jolloin maailmalle todistetaan, että okkultinen tiede ei ole tri R. Chambersin sanojen mukaan ”todellista taikauskoa”, kuten helposti luullaan, vaan sen todetaan olevan kaiken taikauskon selittäjä ja hävittäjä. Syistä, jotka tulette hyväksymään, vaikka ensin ehkä pidättekin niitä *epäoikeutetuina* (mitä itseenne tulee), olen päättänyt tehdä tämän kerran jotakin, jota en ole koskaan tehnyt, nimittäin *personoida itseni toisessa muodossa* ja ehkä toisena henkilönä. Ette siis saa kadehtia Eglintonilta sitä iloa, että hän näkee minut henkilökohtaisesti, puhuu kanssani, ja – että minä ja käyntini seuraukset ”mykistävät” hänet ”Vega”-laivalla. Tämä tulee tapahtumaan tämän kuun 21. ja 22. päivän välillä ja kun luette tämän, se on jo ”menneen ajan näky” – siinä tapauksessa, että Olcott lähettää teille kirjeen tänä päivänä.

”Kaikki nykyiset asiat ovat salaperäisiä; me selitämme mysteerin mysteerillä” – sanotte luultavasti. Ei kuitenkaan; koska tästä on teille edeltäpäin huomautettu, se ei tule teille mysteerinä; siksi minä monesta, toinen toistaan vakuuttavammasta syystä teen teistä uskottuni. Yksi syistä on: pelastaakseni teidät tahattomasta kateudesta (sanamuoto on jonkin verran merkillinen, eikö totta?) tästä kuullessanne. Koska hän tulee näkemään jonkun, joka on aivan erilainen kuin todellinen K. H., vaikka *kyseessä silti on K. H.* – ei teidän tarvitse ajatella, että Himalajan takainen ystäväne on tehnyt teille vääryyttä. Toinen syy on miesraukan pelastaminen kehumisen epäilystä; ja kolmas, *tärkein syy*, ei vähin eikä viimeinen, on se, että teosofian ja sen kannattajien on lopulta päästävä oikeuksiinsa. Eglinton on matkalla kotiin; ja ellei hän [s.166] palatessaan tietäisi *mitään* Veljistä, siitä tulisi vaikea koetuksen päivä vanhalle H. P. B.-raukalle ja H. S. O:lle. Mr. Hume pahastui siitä, ettemme ilmestyneet Eglintonille. Hän ivasi ja uhmasi meitä saadakseen meidät tekemään sen Fernille ja muille. Syistä, joita hän kykenee tuskin käsitämään – mutta jotka te ymmärrätte – emme voineet, tai pikemmin, emme *tahtoneet* tehdä sitä E:n ollessa Intiassa. Niin ikään meillä oli hyvät syyt kieltää H. P. B:tä olemasta hänen kanssaan kirjeenvaihdossa tai luomasta häneen liian paljon

huomiota *Theosophistissa*. Mutta nyt kun hän on lähtenyt ja on 22 p:nä satojen peninkulmien päässä merellä, eikä minkäänlaista epäilystä vilpistä voida enää nostaa kumpaakaan kohtaan, on *kokeitten* aika tullut. Eglinton aikoi panna H. P. B:n koetukselle – nyt häntä itseään testataan.

Pitäkää siis itsenne valmiina, uskollinen ystäväni ja *kannattajani*. Koska aion kehottaa Eglintonia pyytämään vuorostaan Mrs. Gordonia olemaan varovainen ja koska tuo kunnan rouva voisi mennä siinä liian pitkälle ja pysyä kiinni *a la lettre*, annan teille etukäteen *bullan*, jonka tarkoituksena on avata hänen huulensa.

Nyt Mr. Humeen. Hän on toiminut puolestamme ja on varmasti huomiomme arvoinen – toistaiseksi. Olisin mielelläni itse kirjoittanut hänelle, mutta pelkään, että tuttu kirjoitukseni voisi aiheuttaa muutoksen hänen tunteissaan – pahempaan päin – ennen kuin hän vaivautuisi lukemaan, mitä sanottavaa minulla on. Ottaisitteko hyväntahtoisesti suorittaaksenne tämän arkaluonteisen tehtävän ja ilmoittaisitte hänelle, mitä olen kirjoittanut teille? Kertokaa, että on henkilöitä – *vihollisia* – jotka tahtoisivat kovasti saada ”vanhan rouvan” kiinni PETOKSESTA, saada hänet niin sanoakseni ansaan, ja että minä olen siitä syystä päättänyt järjestää asian ja kerta kaikkiaan tehdä siitä lopun. Sanokaa hänelle, että käyttäen hyväkseni hänen ehdotustaan ja neuvoaan minä, K. H., ilmestyn Eglintonille omassa persoonassani ja *in actu* merellä tämän kuun 21. ja 22. päivän välillä; ja että, jos onnistun saamaan järkiinsä kapinallisen, joka kieltää Veljet, niin Mrs. Gordonille ja muille hänen kaltaisilleen tullaan *viipymättä* ilmoittamaan asiasta. Tässä kaikki. Olemme tarkoituksellisesti odottaneet hänen lähtöään suorittaaksemme ko-
keemme, ja NYT ON TARKOITUKSEMME TOIMIA.

Aina teidän

K. H.

Aina maaliskuun 25. p:nä asti Mr. Sinnettä pyydetään vaikenemaan kuin muuri. *Ei ainoakaan sielu*, paitsi hyvä rouvanne, Mrs. S., saa tietää tästä kirjeestä sanaakaan. Odotan tätä ystävyittenne nimessä, jonka nyt panen koetukselle. Mr. Humelle – voitte kirjoittaa juuri nyt, niin että hän voi saada kirjeet 24 p:nä, iltapäivällä. Tulevaisuuttenne riippuu tästä vaikenemisestanne.

K. H.

Uudella ”*johtajalla*” on tällä välin muutama sana sanottavanaan teille. Jos välitätte ollenkaan *tulevista suhteistamme*, teidän on parasta saada ystävänne ja virkatoverinne Mr. Hume jättämään järjetön aikomuksensa lähteä Tiibetiin. Arveleeko hän todella, että hän tai koko pelingien armeija kykenisi *vastoin tahtoamme* saamaan meidät käsiinsä tai palaamaan takaisin uutisineen, että me olemme loppujen lopuksi vain ”kuunvaloa”, kuten H. P. B. sanoisi. Mielenvikainen se, joka kuvittelee, että edes Englannin hallitus olisi kyllin vahva ja rikas ja kyllin voimakas auttaakseen häntä toteuttamaan järjettömän suunnitelmansa! Ne, joiden haluamme tuntevan meidät, löytävät meidät jo rajalla. Ne, jotka ovat verranneet itseään Chohaneihin, kuten hän on tehnyt – eivät löytäisi meitä, vaikka menisivät armeijoi-neen L’hasaan asti. Jos hän toteuttaa suunnitelmansa, se aloittaa täydellisen eron teidän ja meidän maailmamme välillä. Hänen aikomuksensa pyytää hallitukselta lupaa mennä Tiibetiin on naurettava. Hän tulisi kohtaamaan vaaroja joka askeleella – eikä saisi vähäisimpiäkään tietoja meistä tai meidän olinpaikastamme. Viime yönä aiottiin viedä kirje hänelle ja Mrs. Gordonille. Chohan *kielsi* sen. Teitä on varoitettu, hyvä ystävä – toimikaa sen mukaan.

K. H.

Kirje n:o 57

(VMK-CXXII)(122)

Hyvä ystäväni; vaikka Mr. Eglinton on luvannut palata kesäkuun loppuun mennessä, hän ei voi tehdä sitä – sen vaaran jälkeen, joka uhkasi häntä Kalkutassa juuri lähtöpäivänä – ellei häntä huolellisesti suojella jokaista sellaista häpeällistä uusiutumista vastaan. Jos Mr. Hume tahtoo hänet, antakaa hänen paremman puutteessa tarjota hänelle yksityissihteerin paikka vuodeksi tai pariksi, nyt kun Mr. Davison on poissa. Jos te tai Mr. Hume olette todella innokkaita *näkemään minut* – (tai pikemminkin *astralisen itseni*) teillä on siihen mahdollisuus. H. P. B. on liian vanha, eikä kyllin passiivinen. Sitä paitsi hän on tehnyt liian monta palvelusta, jotta hänet voitaisiin pakottaa siihen. Mr. Eglintonin avulla, jos hän suostuu,

1 Tämä tiedonanto on kirjoitettu poikittain H. P. B:n A. P. S:lle kirjoittaman kirjeen rivien yli; näiden kahden kirjeen sisällöt eivät kuitenkaan ole missään yhteydessä toisiinsa. – Toim.

asia tulee helpoksi. Käyttäkää siis hyväksenne tarjottua mahdollisuutta; vuoden kuluttua SE ON LIIAN MYÖHÄISTÄ.

Teidän
K. H.

Lontoo, huhtikuun 27.

Mr. A.P. Sinnettille, Pioneerin toimittajalle, Allahabad

[s.168]

Kirje n:o 58

(VMK-CXXX)(130)

Triplicane,
Madras, toukokuun 7 pnä 1882

A.P. Sinnett, Esq.,
Pioneerin toimittaja jne.jne.

Rakas Herra

Viimeisten kolmen kuukauden aikana Madame Blavatsky on useita kertoja pyytänyt minua antamaan teille sellaista käytännöllistä opetusta okkulttisessa tieteesämme, jota sallitaan antaa teidän asemassanne olevalle; ja nyt ——— kääsee minua auttamaan teitä jossain määrin mysteerin ensimmäisen verhon osittaisessa nostamisessa. Minun tarvitsee tuskin tässä huomauttaa, ettei Mahatmojen voida odottaa ryhtyvän henkilökohtaisesti opettamaan ja valvomaan teidän kaltaistanne vasta-alkajaa, kuinka vakavasti uskotekin heidän olemassaoloonsa ja heidän tieteesnä pätevytyteen ja pyritte tutkimaan tämän tieteesn mysteereitä. Kun tiedätte hiukan enemmän heistä ja heidän merkillisistä elämäntavoistaan, ette varmasti syytä heitä siitä, että he eivät jaa teille *henkilökohtaisesti* sitä opetusta, jota niin kiihkeästi heiltä haluaisitte.

Pyydän saada ilmoittaa, että tässä luvatus avun edellytyksenä on, että suostutte seuraaviin ehtoihin:

(1) Teidän on kunniasanallanne luvattava minulle, ettette koskaan paljasta kenellekään, ette Teosofisen Seuran jäsenelle tai sen ulkopuolella olevalle, teille ilmoitettuja salaisuuksia, ellette etukäteen ole saanut siihen minulta lupaa.

(2) Teidän on elämässänne seurattava teille jo ohjeiksi annettujen sääntöjen henkeä.

(3) Teidän on toistuvasti täytettävä lupauksenne edistää voimienne mukaan Teosofisen Seuran tarkoituksia.

(4) Teidän on täsmällisesti toimittava niiden ohjeiden mukaan, joita teille tullaan antamaan tässä luvatus opetuksen ohessa.

Minun on myöskin lisättävä, että kaikenlainen epäroivä mielentila okkulttisen tieteen tai määrätyn ohjelman pätevyyden suhteen helposti ehkäisee haluttujen tulosten saavuttamisen.

Vastatessanne tähän kirjeeseeni pyydän teitä hyväntahtoisesti ilmoittamaan, tunnetteko sanskritinkielen aakkoset ja osaatteko lausua sanskritinkieliset sanat *oikein ja täsmällisesti*.

Vilpittömästi teidän
T. Subba Row

[s.169]

Kirje n:o 59¹

(VMK-CXXXII)(132) Ei päiväystä

”Rishi M:ltä” teitä varten saamiani otteita – hän säälii kärsimättömyyttänne. Katsokaa huomautustani.

Hänelle koituisi epäilemättä hyvin suuria vaikeuksia, jos hänen olisi pakko muuttaa täydellisesti elämäntapojaan. Huomaatte hänen kirjeistään, kuinka mielellään hän haluaisi tietää edeltäkäsien niiden siddhien tai ihmeitä tekevien voimien luonteen, joita hän olisi saanut kehitetyksi hänelle esitettäväksi tarkoittamani menetelmän tai rituaalin kautta.

Voima, jonka hän voittaisi kyseessä olevan menetelmän avulla, kehittäisi epäilemättä ihmeellisiä selvänäkökykyjä eräisiin näön ja kuulon korkeampiin vastaavuuksiin; ja meidän Rishi—M—me aikomus on näiden korkeampien vastaavuuksien kautta johtaa pyrkijä *vihkimyksen kolmen ensimmäisen asteen läpi*, jos hänellä todella on siihen vaaditut edellytykset.

Mutta en ole NYT valmis vakuuttamaan Mr. Sinnettille haluavani opettaa hänelle mitään näistä korkeammista vastaavuuksista. Tarkoitukseni on nyt opettaa hänelle vaadittavaa alkuvalmistusta sellaisten vastaavuuksien tutkimiseksi.

. ehdotukseni harkittavaksi.

Koska palattuani olen liikkunut siellä täällä, en ole ehtinyt saada valmiiksi toista Mr. Oxleyn kirjaa koskevaa artikkeliani.

Mutta teen parhaani saadakseni sen valmiiksi mahdollisimman pian.

Merkitsen nyt vain

Teidän kuuliaisin palvelijanne
T. Subba Row

1 [Tästä kirjeestä puuttuu osia. K. H:n käsialalla kirjoitetut kommentit on painettu suu-remmalla kirjasintyyppillä. – Toim.]

Rakas ystäväni, kehotan teitä vakavasti olemaan ryhtymättä tällä hetkellä tehtävään, johon eivät voimanne eivätkä keinonne riitä; *koska kerran olette tehnyt valan*, niin lupauksen rikkominen merkitsisi teille vuosien, ellei ikuista edistykseenne keskeytymistä. Sanoin heti alussa *Rishi* ”M:lle”, että hänen tarkoituksensa oli ystävällinen, mutta hänen suunnitelmansa *hurja*. Kuinka te voisitte nykyisessä asemassanne ryhtyä tuollaiseen työhön? Okkultismi ei ole leikin asia. Se vaatii *kaikki* tai ei mitään. Luin kirjeenne S. R:lle, jonka tämä oli lähettänyt Moryalle ja huomaan, ettette ymmärrä . . . X:n ensimmäisiä periaatteita.

(Jatkoa kirjeessä 60 (76).)

[s.170]

Kirje n:o 60¹

(VMK-LXXVI)(76) Ei päiväystä

X...*Chela* valmennettavana. – Subba Row raukka on ”pinteessä” – siksi hän ei vastaa teille. Toisaalta tuo väsymätön H. P. B. kiusaa Moryan hengiltä saadakseen hänet *hyvittämään* teille, ja itse M. tahtoi palkita pyrkimyksenne. Toisaalta hänellä on vastassaan tuo sääntöjen ja *lain* ylitse pääsemätön kiinalainen muuri. Uskokaa minua, hyvä ystävä, ja oppikaa, mitä voitte näissä olosuhteissa – nim. – tutkikaa ilmiöitten filosofiaa sekä meidän oppejamme kosmogoniasta, sisäisestä ihmisestä jne. Subba Row auttaa teitä näissä tutkimuksissa, vaikka hän – vihittynä bramiinina ja pitäen kiinni brahmalaisista esoteerisista opetuksista – käyttää toisia sanoja kuin mitä ”buddhalaisen arhatin” opeissa käytetään. Ne merkitsevät kuitenkin oleellisesti samaa – ovat itse asiassa *samoja*. Sydämeni heltyy lukiessani Mr. Humen vakavaa jaloa kirjettä – varsinkin sitä, mikä on rivien välissä. Niin, hänen näkökannaltaan katsoen meidän menetelmämme näyttää varmasti itsekkäältä ja *julmalta*. Toivoisin olevani Mestari! Viiden tai kuuden vuoden kuluttua toivon pääseväni omaksi ”oppaakseni”, ja silloin asiat voivat muuttua jossakin määrin. Mutta ei itse Caesarkaan kahleissa ollessaan voi irrottaa niitä eikä siirtää niitä Hipolle tai Thrasolle, vanginvartijalle. Odottakaamme. En voi ajatella Mr. Humea muistamatta joka kerta erästä omassa maassani tuttua vertauskuvaava: Siinä ylpeyden peikko vartioi aarretta, ihmishyveitten loputonta runsautta, Brahman ihmiselle antamaa jumalallista lahjaa. Peikko on vaipunut uneen aarteensa ääreen, ja toinen toisensa jälkeen nuo hyveet pujahtavat ulos piilostaan.... Herääkö hän, ennen kuin kaikki ovat päässeet vapaiksi elinkautisista kahleistaan? Siinä kysymys –

1 Tämän kirjeen alkuosa on Subba Rown H. P. B:lle lähettämän kirjeen lopussa, s. 169. Tuo alku on kirjoitettu ohuelle riisipaperille, jota vastoin jatko aivan erilaiselle, karkealle pergamentin tapaiselle paperille. – Toim.

Saatu Simlassa kesäkuussa 1882.

1) Joitakin viidennen kierroksen ihmisiä on jo alkanut esiintyä maan päällä. Millä tavalla he ovat erotettavissa neljännen kierroksen seitsemättä maallista ruumiillistumaa suorittavista ihmisistä? Otaksun, että he ovat viidennen kierroksen ensimmäisessä ruumiillistumassa ja että äärettömän suuri edistysaskel on otettu, kun viidennen kierroksen ihmiset ovat päässeet seitsemänteen ruumiillistumaansa.

[s.171] 1) Synnynnäiset näkijät ja selvänäkijät Mrs. A. Kingsfordin ja Mr. Maitlandin tyyppiä; suuret adeptit kaikissa maissa; nerot taiteen, politiikan tai uskonnon uudistuksen alalla. Fyysistä eroa ei vielä näkyvissä: liian aikaista, esiintyy myöhemmin.

Aivan niin. Jos tutkitte liitettä, kohta I,[Katsokaa kirjettä 62(18). – Toim.] näette sen selitettynä.

2) Jos 1.-5. kierroksen ihminen antautuisi okkultismille ja tulisi adeptiksi, vapautuisiko hän kokonaan maallisista ruumiillistuksistaan?

2) Ei; lukuun ottamatta Buddhaa – kuudennen kierroksen ihmistä, koska hän oli suorittanut maallisen vaelluksensa edellisissä ruumiillistumisissaan niin suurella menestyksellä, että hän oli kulkenut edelläkävijöidenkin ohitse. Mutta tällaisia ihmisiä on vain yksi *miljardin* joukossa. Hän erosi muista yhtä paljon fyysisen ulkomuotonsa kuin henkisyytensä ja tietonsakin puolesta. Kuitenkin hän vapautui jälleensyntymisestä ainoastaan tällä maapallollamme; ja kun viimeinen kolmannen renkaan kuudennen kierroksen ihminen on poistunut maan päältä, on Suuri Opettaja jälleensyntyvä seuraavalle planeetalle. Mutta koska hän uhrasi nirvanan autuuden ja levon ihmisveljiensä pelastamiseksi, Hän tulee jälleensyntymään korkeimmassa – ylimmän planeetan seitsemännessä renkaassa. Siihen asti hän *varjostaa* joka sadas desimillennium (sanokaamme mieluummin ja lisätäkäämme, että ”hän on jo varjostanut”) valittua yksilöä, joka yleensä vaikutti kansojen kohtaloihin. Katsokaa *Isis*, Tiede, osa I, s. 151.)

1 K. H:n vastaukset Mr. Sinnetin kysymyksiin suuremmalla kirjasintyypillä. – Toim.

3) Onko oleellista henkistä eroa miehen ja naisen välillä tai onko sukupuoli kussakin syntymässä vain sattuma – onko jokaisella yksilöllä äärimmäisessä tulevaisuudessa samat mahdollisuudet?

3) Vain sattuma – kuten sanotte. Tavallisesti vaikuttaa vain sattuma, vaikka sitä johtaa yksilön karma – moraaliset taipumukset, luonteenominaisuudet ja edellisen syntymän teot.

4) Olen käsittänyt, että maan päällä nykyisin elävien sivistyneiden maiden ylimpien luokkien enemmistö on neljännen kierroksen seitsemännen ”renkaan” ihmisiä (so. elävät seitsemännessä maallisessa ruumiillistumassaan). Otaksun australialaisten alkuasukkaiden olevan alemmaa ”rengasta”? mitkä? ja ovatko sivistyneiden maiden alemmat ja huonommat kansanainekset eri renkaista tai seitsemättä lähinnä alempana olevasta renkaasta. Ovatko kaikki seitsemännen renkaan ihmiset syntyneet ylemmissä luokissa tai tavataanko joitakin köyhien joukossa?

4) Ei välttämättä. Hienostumisella, pintakiillolla ja loistavalla kasvatuksella [s.172] *teidän* käyttämässänne merkityksessä on hyvin vähän tekemistä korkeamman luonnonlain kanssa. Kasvattakaa kätkeystä otettu seitsemännen renkaan afrikkalainen tai viidennen renkaan mongoli, niin voitte, lukuun ottamatta hänen ulkomuotoaan, tehdä hänestä mitä loistavimman ja täydellisimmän englantilaisen lordin. Kuitenkin hän jää vain ulkonaisesti älykkääksi papukaijaksi. (Katsokaa liite, kohta II.)

5) Vanha Rouva sanoi, että tämän maan asukkaiden enemmistö on jossakin suhteessa vähemmän kehittynyt, mutta henkisempi kuin eurooppalaiset. Ovatko he saman kierroksen alemmaa rengasta – vai johtuuko ero jostain kansallisten kierrosten lähtökohdasta, jolla ei ole mitään tekemistä yksilöllisen edistymisen kanssa?

5) Useimmat Intian kansat kuuluvat viidennen ihmisrodun vanhimpaan tai aikaisimpaan haarautumaan. Säästäükseni omaa työtäni olen pyytänyt M:ä lopettamaan teille kirjoittamansa kirjeen lyhyeen yhteenvetoon, joka käsittelee oppineitten kansatieteilijöittenne ja luonnontieteilijöittenne viimeisiä tieteellisiä teorioita. Lukekaa, mitä hän kirjoittaa ja tutkikaa sitten minun liitettäni, kohta III.

Miten ovat selitettävissä ”Ernest” ja Eglintonin toinen opas? Ovatko he elementaareja, jotka tietoisesti vetävät hänen elinvoimaansa vai valepuvussa esiintyviä elementaaleja? Kuinka ”Ernest” onnistui saamaan ”Pioneerin” kirjepariarkin ilman meediota tässä päässä?

Voin vakuuttaa, ettei teidän *nyt* kannata tutkia ”Ernestien ja Joey’jen” ja ”muiden oppaiden” todellista luonnetta, sillä ellette opi tuntemaan elementaalisen kuonan *turmeltuneiden muotojen* kehitystä, samoin kuin ihmisen seitsemättä periaattia – tulette aina olemaan pulassa koettaessanne ymmärtää, mitä he *todella* ovat; heitä varten ei ole kirjoitettuja sääntöjä, eikä voida vaatia, että he suhtautuisivat ystäviinsä ja ihailijoihinsa totuudenmukaisesti, vaitiololla ja anteeksiantaen. Jos jotkut ovat suhteissa heihin, kuten jotkut *sieluttomat* fyysiset meediat – niin he tapaavat toisensa. Ellei – on parempi jättää heidät sikseen. He kallistuvat vain kaltaisiinsa, medioihin päin; ja heidän välinen suhteensa on vain typerien ja syntisten ilmiöidenkauppaajien *pakottama* eikä luonnollinen. He ovat sekä elementaareja että elementaaleja – parhaassa tapauksessa alhaista, vahingollista, viheliäistä räminää. Tahdotte saada liian paljon tietoa yhdellä kertaa, rakas ystäväni; ette voi päästä kaikkien mysteerien perille. Tutkikaa kuitenkin liitettä – joka itse asiassa on kirje.

En tunne Subba Rao’a, joka on M:n oppilas. Hän tietää ainakin hyvin vähän minusta. Tiedän kuitenkin, ettei hän *koskaan* lupaudu tulemaan Simlaan. Mutta jos Morya käskee, hän opettaa Madrasista käsin so. korjaa käsikirjoitukset, kuten M. teki, tekee niihin huomautuksia, vastaa kysymyksiin ja on hyvin, hyvin käyttökelpoinen. Hän kunnioittaa ja ihailee suuresti H. P. B:tä.

K. H.

[s.173]

Kirje n:o 62

(VMK-XVIII)(18)

Saatu Simlassa kesäkuussa 1882.

Liite

(I) Jokaisella henkisellä yksilöllä on tavattoman pitkä kehitysmatka suoritettavana, suunnaton kiertokulku täytettävänä. Suuren mahamanvantarisen kierroksen alusta asti, ensimmäisestä viimeiseen ihmisiä kantavaan planeettaan, niillä jokaisella on monadin kuljettava seitsemän peräkkäisen ihmisrodun kautta. Apinan mykästä jälkeläisestä (joka eroaa suuresti nykyään tunnetusta lajista) nykyiseen *viidenteen* rotuun tai pikemminkin muunnokseen asti ja vielä kahden rodun kautta ennen kuin hän on päässyt vasta tältä maapallolta; ja sitten edelleen seuraavaan korkeampaan ja yhä korkeampaan... Mutta keskittäkäämme huomiomme vain tähän yhteen. Kukin näistä seitsemästä rodusta lähettää kantaoksasta seitsemän haarautumaa: näiden jokaisen kautta ihmisen *on* vuorottain kuljettava ennen kuin hän

kehittyä edelleen seuraavaan korkeampaan rotuun; ja tämä tapahtuu *seitsemän kertaa*. Avatkaa silmänne apposen auki, rakas ystävä ja hämmästykkää – niin on asia. Haaraumat osoittavat vaihtelevia ihmistyyppejä – fyysisesti ja henkisesti – eikä kukaan meistä voi sivuuttaa ainoatakaan tikapuiden pienaa. Tämän kaiken jälkeen *ei* ole jälleensyntymistä Lontoon näkijän – Mrs. A. K:n opettamassa merkityksessä, sillä *jälleensyntymien* väliajat ovat niin mittaamattoman pitkiä, etteivät tuollaiset mielikuvitukselliset ajatukset voi tulla kysymykseenkään. Olkaa hyvä ja pitäkää mielessänne, että kun sanon ”ihminen” tarkoitan meidän tyyppiämme olevaa inhimillistä olentoa. On olemassa lukemattomia muita manvantarisia, älyolentoja kantavia palloketjuja – sekä meidän aurinkokuntamme sisä- että ulkopuolella – heidän vastaavissa ketjuissaan kehittyvien olentojen huippumuotoja, toiset – fyysisesti ja älyllisesti – alempia, toiset mittaamattoman paljon korkeampia kuin meidän ketjumme ihmiset. Lukuun ottamatta tätä mainintaa emme nyt puhu heistä sen enempää.

Ihmisen on siis kuljettava jokaisen rodun läpi astuen siihen ja poistuen siitä seitsemän kertaa peräkkäin ja kehitettävä älyään alimmasta asteesta ylimpään. Lyhyesti sanoen, hänen maakierroksensa renkaineen ja *alarenkaineen* vastaa täsmälleen suurta kierrosta – pienoiskoossa. Muistakaa taaskin, että jopa näiden ”rotujälleensyntymien” väliajat ovat äärettömän pitkiä, koska tylsimmäkin afrikkalaisen bushmannin on korjattava karmallinen satonsa, samoin kuin hänen ehkä seitsemän kertaa älykkäämmän bushmanni-veljensä.

Olisi hyvä jos kansatieteilijänne ja antropologinne pitäisivät mielessään, että muuttumaton seitsenlaki vaikuttaa kaikessa luonnon toiminnassa. Aina Cuvier’istä – protestanttisen teologian suurmestarivainajasta, jonka raamatun täyttämät aivot saivat hänet jakamaan ihmiskunnan vain kolmeen erilaiseen [s.174] rotutyyppiin – Blumenbachiin, joka jakoi sen viiteen rotuun – kaikki ovat olleet väärässä. Ainoastaan Pritchard, joka ennustavasti ajatteli *seitsemää* rotua, liikkuu oikealla suunnalla. Luin H. P. B:n minulle lähettämästä *Pioneerin* kesäkuun 12 p:n numerosta A. P. W:n kirjoittaman kirjoituksen *Apinateoriasta*, [Ote tästä kirjeestä on Jinarajadasan toimittamassa teoksessa *The Early Teachings of the Masters*, s. 19. – Toim.] jossa Darwinin hypoteesi esitetään aivan erinomaisella tavalla. Viimeistä kohtaa kuudennen sivun ensimmäisellä palstalla voitaisiin – lukuun ottamatta muutamia erehdyksiä – pitää tuhannen vuoden kuluttua *ilmoituksena*, jos se vain säilyisi siihen asti. Riviltä 21 (alhaalta lukien) yhdeksän riviä eteenpäin mainitaan *tosiseikka*, jonka harvat luonnontieteilijät vielä ovat valmiit tunnustamaan. *Viidennen* kierroksen viides, kuudes ja seitsemäs rotu kehittyvät peräkkäin ja niin sanoaksemme rinnatusten ”suuren kierroksen” kierrosten kanssa. Viidennen kierroksen viides rotu suorittaa sangen huomattavan fyysisen ja älyllisen yhtä hyvin

kuin moraalisen erilaistumisen neljännestä ”rodustaan” tai ”maallisista ruumiillis-
tumisista”, ja olette siksi aivan oikeassa sanoessanne, että ”äärettömän suuri edis-
tysaskel on otettu, kun viidennen kierroksen ihmiset ovat päässeet seitsemänten
ruumiillistumaansa”.

(II) Siihen ei vaikuta rikkaus eikä köyhyys, korkeaan tai alhaiseen luokkaan
syntyminen, sillä kaikki tämä johtuu heidän karmastaan. Ei myöskään se, mitä
sanotte sivistykseksi, vaikuta paljon edistymiseen. *Sisäinen* ihminen, henkisyys,
fyysisten aivojen valaiseminen henkisen tai jumalaisen älyn valolla, siinä on *mit-
tapuu*. Australialaiset, eskimot, bushmannit, veddat jne. ovat kaikki sivupistoksia
oksasten siitä haarasta, jota te sanotte ”luolaihmiseksi” ja joka oli *kolmas* tällä
pallolla kehittynyt rotu (teidän tieteenne mukaan *toinen*). He ovat seitsemännen
renkaan luolaihminen jäännöksiä, ”jotka ovat lakanneet kehittymästä ja ovat kes-
keytyneitä elämänmuotoja, tuomittuja mahdolliseen riutumiseen olemassaolon
taistelussa”, *kirjeenvaihtajanne* sanoja käyttäkseni?

Katsokaa ”Isis”, Tiede, osa 1, sivu 115, ”...jumalainen olemus (purusha) lois-
tavana kaarena” etenee muodostaen kehän – manvantarisen ketjun; ja saavutettu-
aan korkeimman kohdan (tai ensimmäisen lähtökohtansa) se kääntyy takaisin päin
ja palaa maahan (ensimmäiselle pallolle) kantaen pyörteessään mukanaan kor-
keamman ihmistyyppin – ”tämä tapahtuu seitsemän kertaa. Lähestyessään maapal-
loamme se tulee yhä varjomaisemmaksi, kunnes se kosketettuaan maata muuttuu
mustaksi kuin yö -” ts. se on ainetta *ulkonaisesti* hengen tai purushan piilissä
ensimmäisen viiden periaatteen viidenkertaisen varustuksen alla. Sivulla 119 näette
neljä kursivoitua riviä; asettakaa ”ihmiskunta”-sanana tilalle *ihmisrodut* ja ”sivistys”-
sanana tilalle *tämän määrätyn rodun henkinen kehitys*, niin löydätte totuuden,
joka oli salattava Teosofiselta Seuralta sen ensimmäisellä koekaudella.

Katsokaa edelleen sivun 128 toista kappaletta ja huomatkaa Platonia koskevat
alleviivatut rivit. Katsokaa sitten sivua 148 ja muistakaa ero [s.175] *man-
vantaroiden*, sellaisina kuin ne ovat siinä lasketut, ja MAHAMANVANTAROJEN
välillä (seitsemän täydellistä kierrosta kahden pralayan välillä), – neljän yugan
palatessa *seitsemän* kertaa, *yhden kerran kunkin rodun aikana*. Kun olette tehnyt
tämän, ottakaa kynä ja laskekaa. Tämä panee teidät sadattelemaan – mutta se ei
vaikuta paljoa karmaanne: se on kuuro huulten rienauksille. Lukekaa tässä yhtey-
dessä huolellisesti (ei sadatellen vaan ottaen huomioon kehitysprosessin) viimei-
nen rivi sivulla 60 [Tiede, osa 2] ”ja nyt tulee mysteeri...” ja jatkakaa edelleen
sivulle 63. ”Isis” ei ollut paljastettu, vaan oli tehty riittävän suurilla rakoilla, jotta
tutkija näkisi siitä totuuden välähdyksiä ja voisi täydentää niitä intuiutionsa avulla.
Etsikää meidän oppiamme tästä muhennoksesta, jonka aineet on lainattu tarkoi-
tuksellisesti verhotuista esoterisista ja filosofisista totuuksista, sillä se on nyt
ensimmäisen kerran paljastettu osittain eurooppalaisille.

(III) Kuten sanoin vastauksessani huomautuksiinne, useimmat Intian kansat – lukuun ottamatta *seemiläisiä* (?) moguleja – kuuluvat nykyisen viidennen ihmisrodun vanhimpaan haarautumaan, joka kehittyi Keski-Aasiassa enemmän kuin miljoona vuotta sitten. Länsimainen tiede katsoo täydellä syyllä voivansa väittää, että ihmisolentoja on asunut Euroopassa 400.000 vuotta ennen teidän aikaanne. Tämä ei voi tyrmistyttää teitä niin paljon, että se estäisi teitä juomasta viiniä tänä iltana päivällisellänne. Kuitenkin Aasiassa, samoin kuin Australiassa, Afrikassa, Amerikassa ja useimmissa pohjoisissa maissa on sen jäännöksiä – neljännestä – vieläpä kolmannesta rodusta (luolaihmisistä ja iberialaisista). Samalla kertaa meidän joukossamme on enemmän neljännän rodun seitsemännen renkaan ihmisiä kuin Euroopassa ja enemmän viidennen kierroksen ensimmäisen renkaan ihmisiä, koska he ovat eurooppalaista haarautumaa vanhempana luonnollisesti tulleet mukaamme aikaisemmin. Se, että he sivistykseen ja hienostuneisuuteen nähden ovat ”vähemmän edistyneitä”, ei vaikuta ensinkään heidän henkisyhteensä, sillä karma on eläin, joka ei välitä tanssikengistä ja valkoisista hansikkaista. Veitset ja haarukat, oopperat ja seurusteluhuoneet eivät seuraa teitä kehitysprosessissanne sen enempää kuin brittiläisten esteetikkojen kuolleitten lehtien väriset puvut estävät omistajiaan ja kantajiaan joutumasta niiden joukkoon, joita – sitä ei voi välttää – kuudennen ja seitsemännen kierroksen ihmiset tulevat pitämään ”kuninkaallisen seuraelämäkauden” lihaa syövinä ja alkoholia juovina ”villeinä”. Itsestänne riippuu, voitteko tehdä nimenne niin kuolemattomaksi, että se pakottaa tulevat korkeammat rodut jakamaan meidän aikakautemme ja nimittämään sen yhtä ala-osastoa ”pleistosinnettäläiseksi periodiksi”, mutta tämä ei voi tapahtua niin kauan kuin olette sen harhakäsityksen vallassa, että ”nykyisiä tarkoituseriämme ohjaa järkiperäinen kohtuullisuus ja itsehillintä”. Okkultismi on mustasukkainen rakastajatar eikä salli nautinnonhalun häivääkään; ja se *on* ”kohtalokas” ei ainoastaan jokapäiväiseen avioelämään, vaan myös lihan syömiseen ja *viinin* juomiseen nähden. Pelkäänpä, että seitsemännen kierroksen muinaistutkijat kaivaessaan esiin maasta tulevaisuuden [s.176] Punjab-Simlan Pompeijia, jonakin päivänä saavat ilmoille vain kivettyneitä tai lasittuneita ”ylellisyyslisän” jätteitä, sen sijaan että löytäisivät teosofisen ”eklektisen” osaston kalliita perintöjä. Tällainen on viimeinen Shigatessa¹ kiertävä ennustus.

Ja nyt viimeiseen kysymykseen. Niin, kuten sanoin, ”oppaat” ovat sekä elementaaleja että elementaareja, eivät edes kohtalainen puolikas, vaan vain vaahto mediumisen oluen päällä. E:n ollessa Kalkutassa Mrs. G:n ilmapiiressä tapahtui useita tällaisten kirjepapereiden häviämisiä – koska hän sai usein kirjeitä teiltä.

¹ Mestari kirjoittavat tämän kaupungin nimen monella tavalla. Käytämme nykyistä muotoa. – Toim.

Näiden olioiden oli silloin helppo E:n itsetiedotonta toivomusta seuraten vetää laatikostanne muita hajonneita aineosasia muodostaakseen kaksoiskappaleen. Hän on voimakas meedio, ja elleivät hänen synnynnäisesti hyvä luonteensa ja hänen hyvät ominaisuutensa ankarasti vastustaisi turhamaisuutta, laiskuutta, itsekkyyttä, rahanahneutta ja muiden nykyajan sivistyksen aiheuttamien ominaisuuksien mukana täydellistä *tahdon* puutetta, hänestä olisi voinut tulla suurenmoinen *dugpa*. Sitä vastoin hän on nyt ”hyvä poika” joka suhteessa; *luonnostaan* totuudenmukainen, henkiolentojen vallassa – päinvastoin. Toivoisin voivani pelastaa hänet. . . .

HUOM! – Edellisen painoksen huomautuksessa sanotaan, että tämän kirjeen loppuosa puuttuu. Eräs tutkija on nyt osoittanut, että puuttuva osa on ilmeisesti kirje 63 (95). – Toim.

Kirje n:o 63¹

(VMK-XCV)(95) Päiv. kesäk. 1882

Mikä häpeällinen elämä! Teen parhaani saadakseni hänestä kasvissyöjän ja ehdottoman raittiin. Mr. Hume on hyvin viisaasti määrännyt *täydellisen* pidättyvyyden lihansyömisestä ja väkijuomien nauttimisesta siinä tapauksessa, että hän tahtoisi päästä hyviin tuloksiin. Hyvissä käsissä E. tulee tekemään Intian T. S:lle äärettömän paljon hyvää, mutta sitä varten hänen on kestettävä puhdistuksen valmennus. M:n oli pakko valmentaa häntä kuuden viikon aikana ennen hänen lähtöään, muuten minun olisi ollut mahdotonta projisioida hänen ilmapiiriinsä edes ”kaksoisruumiini” *heijastus*. Kerroin teille jo, hyvä ystäväni, ettei se, minkä hän näki, *ollut minä*. En myöskään kykene projisioimaan tuota heijastusta teidän nähtäväksenne – ellei hän ole täysin puhdistunut. Asioiden näin ollen minulla ei ole mitään sanomista Mr. Humen ehtoja vastaan sellaisina kuin hän esitti ne viimeisessä ”viralisessa” kirjeessään, vaan onnittelen häntä kaikesta sydämestäni.

Samasta syystä minun on mahdotonta juuri nyt vastata hänelle ja hänen kysymyksiinsä. Pyytäkää häntä olemaan kärsivällinen tässä E:n asiassa. [s.177] Spiritualistien keskuudessa Lontoossa on alkamassa ja orastamassa likainen vehkeily; enkä ole ensinkään varma siitä, että E. tulee pidättelemään sitä nousuvettä, joka uhkaa hukuttaa hänet, elleivät he saa häneltä ainakin osittaista peruutusta. Me poikkesimme toimintaperiaatteestamme, ja hänen kanssaan kokeiltiin ”Vegalla” ainoastaan eräiden anglointialaisten teosofien hyväksi. Mr. Hume on lausunut ihmettelynsä siitä, etteivät edes E:n ”henget” tiedä meistä mitään ja että me emme asian eduksi näyttäytyneet edes hänelle. Toisaalta Kalkutan spiritualistit ja Mrs.

¹ Tämän kirjeen alkuosa on s. 173. – Toim.

Gordon olivat heidän kanssaan voitonriemuksia ja eversti G. seuraa esimerkkiä. Hänen lyhyen Kalkutta-vierailunsa aikana ”noita rakkaita poislähteneitä” ympäröi pyhyiden tuoksu, ja ”Veljet” olivat verrattain alhaisia yleisön silmissä. Monet teistä arvelivat, että E:lle näyttäytymisemme ”pelastaisi tilanteen” ja pakottaisi spiritualismin tunnustamaan teosofian väitteet. No hyvä, me täytimme toivomuksenne. M. ja minä olimme päättäneet näyttää teille, ettei sellaisille toiveille ollut mitään perustaa. Ammattimeedioiden itsekkäiden vaikuttimien ravitsemien spiritualistien tekopyhyys ja sokeus ovat nyt voitolla, ja vastustajat ovat epätoivoisinaan. Meidän on annettava tapahtumien kehittyä omalla painollaan ja voimme auttaa tulevan käännekohdan sattuessa ainoastaan olemalla mukana yhä uusiutuvien paljastusten aikana. Me emme voi *pakolla* kiiruhtaa tapahtumia, sillä sellainen synnyttäisi vain ”marttyyrejä”, jotka olisivat tekosynä uuteen hullutukseen.

Siksi pyydän, olkaa kärsivällinen. Mr. Humella on – jos hän vain pysyy pää töksissään – edessään suuri ja jalo tehtävä – uuden yhteiskunnallisen aikakauden perustajan työ, filosofinen ja uskonnollinen uudistus. Tämä tehtävä on niin jalosti käsitetty, että jos me nyt, kuten toivon, pääsemme yksimielisyyteen, hänellä on aivan riittävästi tehtävää siksi ajaksi, jota tarvitsen Eglintonin koettelemiseksi ja valmistamiseksi. Muutamien päivien kuluttua kirjoitan Mr. Humelle ja vastaan jokaiseen kysymykseen selittäen tilanteen sellaisena, kuin näen sen. Siihen mennessä olisi hyvä, jos näyttäisitte hänelle tämän kirjeen. Teidän *The Perfect Way* -teosta koskeva arvostelunne on täydellisempi kuin itse tekijän esitys. Kiitän teitä, hyvä ystäväni, hyvistä palveluksistanne. Alatte vetää Chohanin huomion puoleenne. Ja jos vain tietäisitte, mikä merkitys *sillä* on, ette pitäisi lukea niistä palkkioista, joihin olisitte oikeutettu tiettyjen äskeisten palvelustenne johdosta.

Ystävällisesti teidän
K. H.

Kirje n:o 64

(VMK-CXXXI)(131)

Coconada 26.6.1882

A.P. Sinnett, Esq. jne., jne., jne.

Hyvä Herra

Pyydän teitä suomaan anteeksi, etten ole aikaisemmin vastannut kirjeeseenne. **[s.178]** Se *varauksellinen* myöntymys, jolla suostuitte esittämiini ehtoihin, teki välttämättömäksi kääntyä Veljien puoleen saadakseni kuulla heidän mielipiteensä ja määräyksensä. Ja nyt minun on valitettavasti ilmoitettava, että minkäänlaista

järkevää opetusta okkulttisen tieteen rituaalin mukaan on mahdotonta antaa teidän esittämillänne ehdoilla. Sikäli kuin tiedän, ei kukaan okkulttisen filosofian opiskelija ole koskaan onnistunut kehittämään psyykkisiä kykyjään elämättä tällaisia opiskelijoita varten määrättyä elämää. Eikä opettajan vallassa ole tehdä poikkeusta jonkun opiskelijan hyväksi. Okkulttisen tieteen muinaisten opettajien määräämät säännöt ovat muuttumattomat; eikä kenenkään opettajan harkinnan varaan ole jätetty pakottaa tai olla pakottamatta niiden seuraamista olemassa olevien olosuhteiden luonteen mukaan. Jos pidätte mahdottomana muuttaa nykyisiä elämäntapojanne, niin ei ole muuta neuvoa kuin odottaa käytännöllisen opetuksen saamista, kunnes voitte tehdä okkulttisen tieteen vaatimia uhrauksia; ja tällä hetkellä teidän on tyytyminen sellaiseen teoreettiseen opetukseen, jota on mahdollista antaa teille.

Tuskin nyt on tarpeellista ilmoittaa teille, olisivatko ensimmäisessä kirjeessäni luvutut opetukset esitetyin ehdoin toteutettuina kehittäneet teissä sellaisia kykyjä, että niiden avulla olisitte voinut nähdä Veljiä tai keskustella heidän kanssaan selvänäköisesti. Kuinka tahansa aloitettu okkulttinen valmennus tulee ajan kuluessa ehdottomasti kehittämään näitä kykyjä. Mutta asetatte okkulttisen tieteen hyvin alhaiseen asemaan, jos otaksutte, että pelkkien psyykkisten voimien saavuttaminen on okkulttisen valmennuksen korkein ja ainoa haluttu tulos. Pelkkä ihmeitä tekevien kykyjen saavuttaminen ei voi koskaan taata okkulttisen tieteen tutkijalle kuolemattomuutta, ellei hän ole oppinut keinoja, miten vähitellen nostaa yksilöllisyyden tunne häviävästä aineellisesta ruumiista häviämättömään ja ikuiseen *eiolemiseen*, jota hänen seitsemäs prinsiippinsa edustaa. Pyydän teitä pitämään tätä okkulttisen tieteen todellisena tarkoituksena ja arvostelemaan, ovatko ne säännöt, joita teitä pyydetään seuraamaan, sittenkin välttämättömiä tämän tavatavan muutoksen aikaansaamiseksi.

Näin ollen Veljet ovat pyytäneet minua vakuuttamaan, että olen täysin valmis antamaan teille ja Mr. Humelle sellaista teoreettista opetusta, johon kykenen, niin hyvin vanhan bramiiniuskonnon filosofiassa kuin esoteerisessa buddhalaisuudessa.

Lähden täältä Madrasiin tämän kuun 30 pnä.

Kunnioittavasti teidän
T. Subba Row

A. O. H. saanut kesäkuun 30. pnä 1882.

Pelkkä varovaisuus saa minut jo epäilemään uutta osaani ”opettajana”. Jos M. tyydytti teitä vain hiukan, niin pelkään, että minä tulen tyydyttämään teitä vieläkin vähemmän, sillä paitsi että joudun vaitiololupaukseni johdosta rajoittamaan selityksiäni – minun täytyy nimittäin jättää tuhansia asioita ilmaisematta – minulla on paljon vähemmän aikaa käytettävänä kuin hänellä. Joka tapauksessa yritän parhaani. Älköön sanottako, etten ole tunnustanut nykyistä vakavaa haluanne olla hyödyksi Seuralle ja siis koko ihmiskunnalle, sillä olen täysin vakuuttunut siitä, ettei kukaan ole niin sopiva kuin te haihduttamaan Intiasta taikauskon sumua ja yleisiä erehdyksiä luomalla valoa pimeimpiinkin kysymyksiin. Mutta ennen kuin vastaan kysymyksiinne ja alan selittää oppejamme, minun on pakko esittää pitkä johdanto alkulauseeksi. Ennen kaikkea minun on taas kiinnitettävä huomionne siihen, kuinka äärettömän vaikeata on löytää sopivia englanninkielisiä sanamuotoja, jotta harjaantuneen eurooppalaisen järki käsittäisi edes likipitäen oikein ne monet aiheet, joita tullaan pohtimaan. Jotta tarkoitukseni tulisi selväksi, alleviivaan punaisella ne sanat, joita teidän tiedemiehenne ovat ottaneet käyttöön ja jotka sitä paitsi ovat ehdottomasti harhaanjohtavia, ei ainoastaan sovellettuina sellaisiin transsendenttisiin asioihin kuin nyt kysymyksessä olevat, vaan käytettäessä niitä myös heidän omissa ajatusjärjestelmissään.

Voidaksenne käsittää vastauksiani teidän on ennen kaikkea ymmärrettävä, ettei ikuinen *olemus*, Swabhavat, ole sellainen yhdistetty elementti, jota te sanotte henki-aineeksi, vaan yhtenäinen elementti, jolla ei ole englanninkielistä nimeä. Se on sekä passiivinen että aktiivinen, absoluuttinen puhdas *henkiolemus*, mutta samalla levossa oleva puhdas aine äärellisessä ja ehdonalaisessa tilassa, – vieläpä sellaisena painoa vailla olevana kaasuna tai suurena tuntemattomana, jota tiede on halunnut sanoa *voimaksi*. Kun runoilijat puhuvat ”muuttumattomuuden rannattomasta valtamerestä”, meidän on käsitettävä se vain leikillisenä paradoksina, koska väitämme, ettei ole mitään sellaista muuttumattomuuden tilaa, – ei ainakaan meidän aurinkokunnassamme. Teistit ja kristityt sanovat, että muuttumattomuus ”on Jumalan ominaisuus” ja samalla he varustavat tuon Jumalan jokaisella tunnetulla ja tuntemattomalla, muuttuvalla ja vaihtelevalla kyvyllä ja ominaisuudella uskoen siten ratkaisseensa ratkaisemattoman ja neliöineensä ympyrän. Tähän vastaamme, että jos *se*, mitä teistit nimittävät Jumalaksi ja tiede ”*voimaksi*” ja ”*potentiaaliseksi energiaksi*”, jäisi hetkeksikään

1 Jäljennetty Mr. Sinnetin käsialalla kirjoitetusta kappaleesta. – Toim.

muuttumattomaksi mahapralayankin aikana, ajanjaksona, jolloin jopa Brahman, maailman luovan arkkitehdin sanotaan sulautuneen ei-olemiseen, niin ei voisi olla [s.180] manvantaraakaan, ja vain avaruus hallitsisi itsetiedottomana ja ylinnä ikuisessa ajassa. Kuitenkaan ei teismi puhuessaan muuttuvasta muuttumattomuudesta ole sen järjettömämpi kuin materialistinen tiede puhuessaan ”*latentista* potentiaalisesta energiasta” sekä aineen ja voiman häviämättömydestä. Mitä meidän on pidettävä häviämättömänä? Sitäkö näkymätöntä, joka liikuttaa ainetta tai liikkuvien kappaleiden energiaa! Mitä nykyajan tiede tietää itse voimasta, tai sanokaamme voimista – liikkeen syystä tai syistä? Kuinka voi olla mitään sellaista kuin *potentiaalinen energia* so. energia, jossa on latenttina *toimimaton* voima, *koska se on energiaa ainoastaan kun se liikuttaa ainetta*, ja *jos se koskaan lakkaisi liikuttamasta ainetta, se samalla lakkaisi olemasta*, ja sen mukana aine itse häviäisi. Onko voima onnistuneempi nimitys?

Noin kolmekymmentäviisi vuotta sitten muuan tri Mayer esitti oletuksen, joka nyt on hyväksytty aksioomiksi, että voima siinä merkityksessä, jonka nykyajan tiede sille antaa, kuten ainekin, on *häviämätön*. Kun se nimittäin lakkaa olemasta ilmennyt yhdessä muodossa, se on kuitenkin yhä olemassa ja on *vain siirtynyt johonkin toiseen muotoon*. Ja kuitenkin eivät tiedemiehenne ole tavanneet ainoatakaan tapausta, jolloin yksi *voima* on muutettu toiseksi ja Mr. Tyndall sanoo vastustajilleen, että ”missään tapauksessa ei liikuntaa aiheuttava voima ole tyhjäksi tehty tai muutettu muuksi”.

Edelleen nykyajan tiede on tehnyt sen uuden keksinnön, että on olemassa kvantitatiivinen suhde jotakin aikaansaavan dynaamisen energian ja aikaansaadun ”jonkin” välillä. Epäilemättä on olemassa kvantitatiivinen suhde syyn ja seurauksen välillä, sen energiamäärän välillä, joka on käytetty naapurin nenää katkaistaessa ja sen vahingon välillä, joka tälle nenälle sattui, mutta tämä ei ratkaise ollenkaan niin sanottujen korrelaatioiden mysteeriä, sillä voidaan helposti todistaa (saman tieteen arvovallalla), että liikunta ja energia eivät ole häviämättömiä ja että fysikaaliset voimat eivät missään tapauksessa ole vaihdettavissa toisiinsa. Ristikuulustelen heitä heidän oman fraseologiansa kautta ja tulemme näkemään, riittävätkö heidän teoriansa suojamuuriksi meidän ”hämästyttäviä oppejamme” vastaan. Koska valmistaudun esittämään opetuksen, joka on aivan päinvastainen kuin heidän omansa, koetan vain puhdistaa hiukan maaperää tieteellisestä roskasta, jottei oppini lankeaisi liian rasitettuun maahan ja kasvatataisi vain rikkaruohoja. ”Potentiaalinen ja kuviteltu *materia prima* ei voi olla ilman muotoa”, sanoo Raleigh ja hän on sikäli oikeassa, että tiedemiesten *prima materiaa* on vain heidän mielikuvituksessaan. Voivatko he väittää saman energiamäärän aina panneen liikkeelle maailmankaikkeuden aineen? Tietenkään eivät, niin kauan kuin he opettavat, että kun aineellisen kosmoksen elementit,

joiden oli ensin ilmennettävä itsensä yhdistämättömässä kaasumaisessa tilassaan, yhdistyivät, niin ainetta liikuttavan energian määrä oli miljoona kertaa suurempi kuin nyt, *maapallomme jäähtyessä*.

Sillä minne siirtyi se lämpö, joka oli tarpeen kokonaisen maailmankaikkeuden rakentamisen suunnattomaan prosessiin? Avaruuden asumattomiin [s.181] kammioiden, he sanovat. Hyvä on, mutta jos se on ainaiseksi poistunut *aineellisesta maailmankaikkeudesta* ja maan päällä toimiva energia ei koskaan eikä minään aikana ole ollut sama, niin kuinka he voivat ylläpitää ”energian muuttumatonta määrää”, sitä potentiaalista energiaa, jota kappale toisinaan voi ilmentää, sitä VOIMAA, joka siirtyy yhdestä kappaleesta toiseen aiheuttaen liikuntaa ja joka ei vielä ole ”tyhjäksi tullut tai muuttunut muuksi”. Meille vastataan: ”Kyllä, me pidämme yhä kiinni sen häviämättömyydestä; niin kauan kuin se on *yhdistyneenä aineeseen*, se ei koskaan voi lakata olemasta, vähentymästä tai lisääntymästä”. Katsokaamme, pitääkö tämä paikkansa. Heitän tiilen muurarille, joka rakentaa tempelin kattoa. Hän ottaa sen vastaan ja kiinnittää kattoon. Painovoima voitti sen eteenpäin ajavan energian, joka aiheutti tiilen ylöspäisen liikunnan ja nousevan tiilen dynaamisen energian, kunnes se *lakkasi nousemasta*. Tällä hetkellä tartuttiin siihen ja kiinnitettiin kattoon. Mikään luonnollinen voima ei nyt voi liikuttaa sitä, siksi siinä ei enää ole potentiaalista energiaa. Nousevan tiilen liike ja dynaaminen energia ovat ehdottomasti *tyhjäksi tehdyt*.

Toinen esimerkki heidän omista oppikirjoistaan! Laukaisette aseensa ylöspäin kukkulan juurelta ja kuula jää kallionrakoon kukkulan *päälle*. Pitkiin aikoihin ei mikään luonnollinen voima pääse liikuttamaan sitä, niin että kuula, samoin kuin tiilikin, on kadottanut potentiaalisen energiansa. ”Se liike ja energia, jonka painovoima poisti nousevasta kuulasta, on kokonaan tyhjäksi tehty; mitään muuta liikettä tai energiaa ei seuraa, eikä painovoima ole saanut energianlisäystä”. Ei siis pidä paikkaansa se väite, että energia on häviämätön. Kuinka suuret auktoriteettien voivat sitten opettaa maailmalle, että ”missään tapauksessa ei liikuntaa aiheuttava voima voi tulla tyhjäksi tai muuttua muuksi”?

Tiedän varsin hyvin mitä vastaatte ja esitänkin nämä selitykset vain osoittaakseni, kuinka harhaanjohtavia tiedemiesten käyttämät sanamuodot ovat, kuinka horjuvia ja epävakaisia heidän teoriansa ovat ja lopuksi, kuinka *epätäydellisiä* heidän opetuksensa ovat. Vielä yksi vastaväite, sitten lopetan! He opettavat, että kaikki ne fyysiset voimat, jotka ovat saaneet sellaisia erikoisnimiä kuin painovoima, inertia, koheesio, valo, lämpö, sähkö, magnetismi, kemiallinen affiniteetti, ovat muutettavissa keskenään. Jos niin on, täytyy aiheuttavan voiman lakata olemasta, kun aikaansaatu voima ilmenee. ”Lentävä kanuunankuula liikkuu ainoastaan oman piilevän inertiavoimansa johdosta.” Laukaistaessa se synnyttää lämpöä ja saa aikaan muita vaikutuksia, mutta sen inertiavoima ei vähene

pienimmässäkään määrin. Jotta se saataisiin liikkumaan uudestaan samalla nopeudella kuin alussa, vaaditaan aivan sama energiamäärä. Voimme kerrata saman prosessin tuhat kertaa, ja niin kauan kuin ainemäärä jää samaksi, inertia-voimakin pysyy määrältään samana. Sama koskee painovoimaa. Meteori putoaa ja synnyttää lämpöä. Sanotaan, että painovoima aikaansaa tämän, mutta pudonneeseen kappaleeseen vaikuttava painovoima ei ole vähentynyt. *Kemiallinen attraktio* vetää aineosat yhteen ja [s.182] niiden yhteentörmäys aiheuttaa lämmön. Onko edellinen muuttunut jälkimmäiseksi? Ei vähimmässäkään määrässä, sillä vetämällä aineosaset jälleen yhteen aina, kun ne ovat erotetut toisistaan, kemiallinen affiniteetti osoittaa, että se *ei* ole vähentynyt, sillä se pitää osaset yhdessä yhtä lujasti kuin ennenkin.

Sanotaan, että lämpö synnyttää ja aikaansaa sähköä, kuitenkin lämpö ei vähene tämän prosessin aikana. Meille sanotaan, että sähkö aiheuttaa lämpöä. Elektrometri osoittaa, että sähkövirta kulkee jonkun huonon johtimen, sanokaamme platinalangan kautta ja kuumentaa sen. Sähkömäärä jää aivan samaksi, ei ole mitään sähkön menetystä, ei *mitään vähenemistä*. Mikä on siis vaihtunut lämmöksi? Edelleen sanotaan, että sähkö synnyttää magnetismia. Pöydällä edessäni on primitiivisiä sähkömittareita, joiden lähetyville chelat pitkin päivää tulevat uudistamaan kehittyviä voimiaan. En huomaa pienintäkään vähentymistä niiden sähkövarastossa. Chelat ovat magnetisoituja, mutta heidän magnetisminsa, tai pikemminkin heidän *sauvoissaan* oleva magnetismi, ei ole *tätä* sähköä toisessa muodossa. Ei sen enempää kuin *Fo*-lampun liekistä sytytetyn tuhannen kynttilän liekit ovat sen liekkejä. Joskin siis nykyajan tieteen aamuhämärässä on eittämätön tosiasia, että ”elollisten prosessien aikana tapahtuu vain aineen *vaihtuminen* eikä koskaan sen luomista” (tri J.R. Mayerin orgaaninen liikunta ravinnon yhteydessä) – niin se on meille vain puolinainen totuus. Se ei ole *muuttumista* eikä *luomista*, vaan tapahtuma, jolle tieteellä ei vielä ole nimeä.

Ehkäpä te ymmärrätte nyt helpommin, mitä vaikeuksia on edessämme. Nykyajan tiede on paras liittolaisemme. Kuitenkin juuri tämä sama tiede on yleensä ase, joka on teroitettu meidän päämme katkaisemiseksi. Joka tapauksessa teidän on pidettävä mielessä,

a) että tunnustamme ainoastaan *yhden* elementin luonnossa (niin henkisessä kuin fyysisessä) eikä sen ulkopuolella voi olla luontoa, koska se on *luonto* itse, [Ei sanasta *natus*, syntynyt, johdetussa merkityksessä, vaan luonto kaiken näkyväisen ja näkymättömän, muotojen ja ajatusten kokonaissummana, kaiken tunnetun (ja tuntemattoman), syiden ja seurausten kokoumana, lyhyesti, maailmankaikkeutena, äärettömänä ja luomattomana, loppumattomana samoin kuin ilman alkua olevana.] ja *akashana* se läpäisee meidän aurinkojärjestelmämme jokaisen atomin. Ollen itsensä osa se läpäisee *avaruuden* ja on itse avaruus, joka sykähtelee kuin

syvässä unessa pralayojen aikana, ja universaali Proteus, alati toimiva luonto, manvantarojen aikana;

b) että henki ja aine ovat siis *yksi* ollen vain tilojen eikä *olemusten* erilaistuma, ja että se kreikkalainen filosofi, joka väitti maailmankaikkeuden olevan suunnattoman suuri eläin, ymmärsi pythagoralaisen monadin vertauskuvallisen merkityksen (monadista tulee kaksi, sitten kolme Δ ja lopuksi tetraktys tai täydellinen neliö, siten kehittäen itsestään *neljän* ja itseensä *kolmen* \square jolloin se muodostaa pyhän seitsemikön) – ja oli siis paljon edellä [s.183] kaikkia nykyajan tiedemiehiä;

c) että meidän käsityksemme ”kosmisesta aineesta” on aivan päinvastainen kuin länsimaisen tieteen.

Jos muistatte kaiken tämän, meidän ehkä onnistuu välittää teille ainakin esoterisen filosofiamme alkuaksiomit täsmällisemmin kuin tähän asti. Älkää pelätkö, rakas veljeni; teidän elämänne ei vuoda pois eikä se pääty, ennen kuin olette täytännyt tehtävänne. En voi sanoa *muuta* kuin että Chohan on luvannut minun käyttää vapaa-aikani niiden opettamiseksi, jotka haluavat oppia, ja teillä tulee olemaan riittävästi työtä ”tiputtaaksenne” katkelmianne kahden tai kolmen kuukauden välein. Minun aikani on hyvin *rajoitettu*, mutta koetan tehdä voitavani. En voi kuitenkaan luvata *mitään* tämän enempää. Minun on pakko vaieta Dhyan Chohanesta, enkä voi kertoa teille seitsemännen kierroksen ihmisiä koskevia salaisuuksia. Käsitystä ihmisen korkeimmista vaiheista tällä planeetalla ei voiteta ainoastaan tietojen avulla. Kokonaiset teoksetkaan mitä täydellisimpine opetuksineen eivät riittäisi selittämään ihmiselle korkeimpien alueiden elämää. Henkisistä asioista saadaan tietoa ainoastaan henkilökohtaisen kokemuksen ja tosiasiallisen havainnon kautta, sillä, kuten Tyndall sanoo, ”kun asioita katsotaan suoraan, ne ovat eläviä, mutta niin pian kuin ne puetaan sanoiksi, puolet ydinmehusta vuotaa pois”.

Se, että te ymmärrätte tämän henkilökohtaisen havainnon suuren periaatteen ja panette nopeasti täytäntöön sen mitä olette saanut hyödyllisenä tietona, saattaa ehkä olla syynä siihen, että Mestarini, tähän asti aivan järkkymätön Chohan, on sallinut vihdoin minun jossain määrin käyttää aikaani Eklektic-ryhmän [Simlan Eklektinen Teosofinen Seura. – Toim.] edistämiseksi. Mutta minä olen vain *yksi* ja teitä on monta, eikä ainoakaan Veljistäni M:ä lukuun ottamatta tahdo auttaa minua tässä työssä, ei edes puoli-eurooppalainen kreikkalainen Veli, joka vasta joitakin päiviä sitten huomautti, että kun ”jokaisesta Vuorella olevasta eklektikosta on tullut zetetikko, katson, mitä voin tehdä heidän hyväkseen”. Kuten ymmärrätte, tästä on hyvin vähän toivoa. Ihmiset hakevat tietoa, kunnes he uupuvat kuoliaaksi, mutta hekään eivät mielellään auta naapureitaan tiedoillaan; siitä syntyy kylmyys, keskinäinen välinpitämättömyys, joka saattaa *sen, joka tietää*, ristiriitaan

itsensä ja epäsointiun ympäristönsä kanssa. Meidän näkökannaltamme katsoen paha uhkaa ihmistä paljon enemmän henkiseltä kuin aineelliselta puolelta: siksi kiitän teitä sydämellisesti ja koetan johtaa huomionne suuntaan, joka tulee auttamaan todellista edistymistänne ja aikaansaamaan suurempia tuloksia, kun muutatte tietonne jatkuvaksi opetuksiksi artikkelien ja kirjoitusten muodossa.

Mutta jotta saavuttaisitte tarkoituksenne, so. jotta saisitte selvemmän käsityksen salaisten oppiemme ääriimmäisen vaikeatajuisista ja aluksi aivan käsittämättömistä teorioista, pitääkää aina kirjallisen työnne aikana mielenne aivan tyynenä, samoin ennen työhön ryhtymistä. Häiriintymättömän mielen [s.184] tyynelle ja kirkkaalle pinnalle heijastuvat näkymättömästä maailmasta kootut näyt näkyväseen maailmaan. Muussa tapauksessa haette turhaan näitä näkyjä, näitä äkillisiä valonvälähdyksiä, jotka ovat jo auttaneet teitä ratkaisemaan niin monia pienempiä ongelmia ja jotka yksin kykenevät tuomaan totuuden sielun silmien eteen. Meidän on tarkkaavaisesti suojeltava mielen tasoamme kaikilta niiltä epäsuotuisilta vaikutuksilta, jotka joka päivä nousevat maaelämästä.

Kirjeessänne teette koko joukon kysymyksiä, mutta voin vastata vain muutamaani. Mitä Eglintoniin tulee, pyydän teitä odottamaan asioiden kehittymistä. Mitä taas ystävälliseen rouvaanne tulee, on kysymys vakavampi, enkä uskalla ottaa vastuulleni ruokavalion muuttamista niin ÄKILLISESTI kuin ehdotatte. Lihansyömisen hän voi jättää milloin tahansa, sillä se ei koskaan vahingoita; mitä taas tulee väkijuomiin, joilla Mrs. H. niin kauan on ylläpitänyt elimistöään, tiedätte itse, mitkä kohtalokkaat seuraukset voivat aiheutua siitä, että heikentyneeltä ruumiilta riistetään äkkiä piriste. Hänen fyysinen elämänsä ei ole todellista, varastossa olevaan elinvoimaan perustuvaa elämää, vaan keinotekoista, väkijuomien, vaikka pientenkin annosten, ravitsemaa voimissa pysymistä. Vahva ruumiinrakenne voisi virkistyä tuollaisen ehdottamanne äkillisen muutoksen jälkeen, mutta hän saattaisi kuitenkin heiketä. Samoin kävisi, jos oopiumi ja arsenikki olisivat hänen pääasiallisia ylläpitäjiään. En siis voi luvata mitään, mutta teen tällä taholla parhaani.

”Keskustella kanssanne ja opettaa teitä astraalivalon välityksellä.” Tällainen psyykkisen kuulonne kehittäminen, niin kuin sanotte – siddhi kuulla okkultisia ääniä – ei ole niin helppoa kuin kuvittelette. Sellaista ei meille kenellekään ole opetettu, sillä rautainen sääntö on, että *jokaisen on itse hankittava* kykynsä. Kun kyvyt ovat saavutetut ja valmiit käytettäväksi, ne ovat mykkinä ja uinuvina mahdollisuuksina, kuten soittorasian pyörät ja koneisto; vasta silloin on helppo virittää jousi ja panna ne liikkeelle. Tietysti teillä on *nyt* suuremmat mahdollisuudet kuin lihaa syöväällä ystävälläni Mr. Sinnettillä. Jos hän lakkaisikin ravitsemasta itseään eläimillä, hän tuntisi kuitenkin edelleen sellaisen ravinnon tarvetta, eikä voisi hallita tätä haluntunnetta – jolloin este tässä tapauksessa olisi sama. Kuitenkin *voi* jokainen vakava ja vilpiton ihminen saavuttaa näitä kykyjä. Se on lopullinen

tosiasia. Ihmisten välillä ei ole sen enempää eroa tässä kuin siinä, että aurinko paistaa jokaiselle ja ilma antaa jokaiselle elinvoimaa. Kaikki luonnon voimat ovat käytettävissä, *ottakaa mitä voitte*.

Koetan mieltä ehdotustanne rasian suhteen. Olisi keksittävä keino, millä saada estetyksi voiman poistuminen rasian tultua ladatuksi, joko kuljetuksen aikana tai jälkeensä: mietin asiaa ja pyydän neuvoja, tai paremminkin lupaa. Mutta minun on huomautettava, että tuo ajatus on meille äärettömän vastenmielinen, samoin kuin kaikki muu, mikä vivahtaa henkiin ja mediumisuuteen. Paljon mieluummin käytämme luonnollisia keinoja, kuten viimeisen kirjeeni lähettämisessä teille. Eräs M:n chela jätti sen teitä varten kasvihuoneeseen, jonne hän tuli näkymättömänä kaikille, mutta kuitenkin [s.185] luonnollisessa ruumiissaan, niin kuin hän monta kertaa ennen on tullut museoonne ja muihin huoneisiinne teidän kaikkien tietämättä ”Vanhan Rouvan” ollessa siellä tai sen jälkeen. Mutta ellei M. käske, hän ei *koskaan* tee sitä ja siitä syystä jäi minulle osoittamanne kirje huomaamatta. Tunteenne Veljeäni kohtaan on epäoikeutettu, hyvä herra, sillä hän on parempi ja voimakkaampi kuin minä – ainakaan hän ei ole niin sidoksissa ja rajoittunut kuin minä olen. Olen pyytänyt H. P. B:tä lähettämään teille erään Penangissa asuvan, minua kiinnostavan hollantilaisen teosofin filosofisia kirjeitä: olette pyytänyt enemmän työtä, tässä sitä saatte. Ne ovat käännöksiä ja alkuperäisiä otteita niistä Schopenhauerin kirjoituksista, jotka muistuttavat eniten meidän *arhat*-oppejamme. Englanninkieli ei ole sujuvaa, mutta aineisto on arvokasta. Jos teitä haluttaisi käyttää näitä kirjeitä, kehottaisin teitä kirjoittamaan suoraan kääntäjälle, Mr. Sandersille, T.S.J. Schopenhauerin filosofiaa pidetään länsimailla niin suuressa arvossa, että olisi hyvin opettavaa verrata tai rinnastaa hänen oppejaan esim. tahdosta jne. meiltä saamiinne opetuksiin. Tarkastan hyvin mielelläni nuo kirjoittamanne 50–60 sivua ja teen niihin reunahuomautuksia, järjestäkää ne siis kaikin mokomin valmiiksi ja lähettäkää joko pikku ”Debin” tai Dâmodarin kautta, jolloin Djual Kool välittää ne minulle. Muutamien päivien kuluessa, ehkäpä jo huomenna, vastaan laajemmin kahteen kysymyksenne.

Sillä välin

Teidän vilpiton
K. H.

P.S. Tiibetinkielinen käännös ei ole vielä aivan valmis.

K. H:n kirje. Vastaa kysymyksiin. A. O. H. saanut heinäkuun 9. pnä 1882.

1) Olemme käsittäneet, että aurinkokuntamme ihmisiä kantava välttämätön kierros käsittää kolmetoista objektiivista palloa, joista meidän on alin, sen yläpuolella kuusi ylenevässä ja kuusi alenevassa kaaressa sekä neljäntoista maailman, joka on meidän palloamme vieläkin alempana. Onko tämä oikein?

1) Luku ei ole aivan oikea. On seitsemän objektiivista ja seitsemän subjektiivista palloa (olen juuri saanut ensimmäisen kerran luvan ilmoittaa teille oikean luvun), syiden ja seurausten maailmoja. Edellisten joukossa meidän maapallomme muodostaa alemman käännekohdan, missä henki-aine tulee tasapainoon. Mutta älkää vaivautuko tekemään laskelmia edes tältä oikealta [s.186] pohjalta, sillä siitä syntyy vain hämmennystä. Seitsenluvun (joka on yksi suurimmista mysteereistämme) äärettömän monet haarautumat ovat läheisessä yhteydessä luonnon ja ihmisen seitsemän prinssiin kanssa ja niistä riippuvaiset – ja toistaiseksi minun ei sallita ilmoittaa teille muita lukuja. Paljastan kaiken minkä voin kirjeessä, jota olen juuri lopettamassa.

2) Olemme käsittäneet, ettette lue ihmisen alapuolelle kolmea luontokuntaa, kuten me (kivikunta, kasvikunta ja eläinkunta), vaan seitsemän. Olkaa hyvä luetelkaa ja selittäkää ne.

2) Ihmisen alapuolella on kolme luontokuntaa objektiivisessa ja kolme subjektiivisessa tilassa, ihmisen muodostaessa seitsemännen. Ensin mainitusta kolmesta on kaksi sellaista, että vain vihitty voi käsittää ne; kolmas on sisäinen luontokunta – maan kuoren alapuolella. Voisimme antaa sille nimen, mutta sitä on vaikea selittää. Ennen näitä seitsemää luontokuntaa on toisia, lukemattomia seitsenasteita ja yhdistelmiä.

3) Olemme käsittäneet, että monadi alenevan sarjan korkeimmasta maailmasta lähtiessään on verhoutunut kivennäismuotoon käyden läpi siellä seitsensarjaisen koteloitumisen, joka vastaa kivikunnan seitsemää luokkaa, ja siirtyy tämän jälkeen seuraavalle planeetalle, missä se tekee samoin (tahallani en puhu mitään seurausten maailmoista, missä se kehittää niiden kokemusten seurauksia, joiden läpi se on käynyt edellisessä maailmassa ja jossa se tekee vaadittavia

1 Jäljennetty Mr. Sinnettin kirjoittamasta kopiosta. – Toim.

valmistuksia seuraavaa varten) ja niin edelleen kolmentoista piirin kautta kokien siis kaikkiaan 91 kivennäiselämää. a) Pitääkö tämä paikkansa? b) Jos niin on, mihin luokkiin meidän on jaettava kivikunta? Ja edelleen c) millä tavalla monadi siirtyy yhdestä kotelosta toiseen; kasvi ja eläin ovat olleet kuolleita, kun inherbaatio ja inkarnaatio tapahtuvat, mutta mikäli tiedämme, kivennäinen ei kuole. Millä tavalla monadi siis ensimmäisessä kierroksessa siirtyy toisesta inmetallaatiosta toiseen? d) Onko kivennäisen jokaisessa molekyyllisessä monadi tai vain niissä molekyyliyhdyksissä, joissa havaitaan määrätty rakenne, kuten kristalleissa?

3) Kyllä; maailmojemme ketjussa se lähtee alenevan sarjan pallosta ”A” ja käyden läpi kaikki ensimmäisten kolmen luontokunnan valmistavat kehitys- ja yhdistelmämuodot se on siellä suljettuna ensimmäiseen kivennäismuotoonsa (siinä, jota nimitämme roduksi, puhuessamme ihmisestä, mutta jota yleensä voimme kutsua luokaksi) – I luokassa. Mutta se käy läpi vain *seitsemän* eikä ”kolmetoista piiriä”, vieläpä sivuuttaen välillä olevat ”seurausten maailmat”. Kuljettuaan seitsemän suuren inmetallaatioluokan (hyvä sana) kautta seitsemine haarautumiseen – monadi synnyttää kasvikunnan ja etenee edelleen seuraavalle, ”B”-planeetalle.

a) Kuten nyt näette, paitsi mitä lukuihin tulee.

[s.187] b) Luulen, että geologinne jakavat kivet kolmeen suureen ryhmään – hiekkakiveen, graniittiin ja kalkkikiveen; taikka sedimentteihin, vulkaanisiin ja orgaanisiin kivilajeihin perustuen niiden fyysisiin ominaisuuksiin samoin kuin psykologit ja spiritualistit jakavat ihmisen kolminaisuudeksi, ruumiiksi, sieluksi ja hengeksi. Meidän menetelmämme on aivan erilainen. Me jaamme kivennäiset (samoin muut luontokunnat) niiden okkulttisten ominaisuuksien mukaan so. niiden sisältämän seitsemän universaalien periaatteiden suhteellisen osuuden mukaan. Valitan, että minun täytyy kieltäytyä vastaamasta kysymykseenne, mutta en voi enkä saa vastata siihen. Helpottaakseni teille pelkkää nimistöä kehottaisin teitä tutkimaan tarkkaan ihmisen seitsemää periaatetta ja sitten jakamaan kivennäiset vastaavaan seitsemään suureen luokkaan. Sedimenttien ryhmä esimerkiksi vastaisi niin muodoin ihmisruumiin yhdistelmää (kemiallisesti puhuen) tai hänen ensimmäistä periaatetta; orgaaninen toista (jotkut pitävät sitä kolmantena) periaatetta tai jivaa jne. jne. Teidän on tässä harjoitettava omaa intuitiotanne. Samalla ehkä saatte intuitiivisen tiedon myös niiden ominaisuuksista. Olen enemmän kuin valmis auttamaan teitä, mutta asiat on ilmaistava *asteittain*.

c) Okkulttisen *osmoosin* avulla. Kasvi ja eläin jättävät kotelonsa, kun elämä on sammunut. Niin tekee kivennäinenkin, vaikka pitemmillä aikaväleillä, koska sen kiviruumis on kestävämpi. Se kuolee kunkin *manvantarisen* kauden lopulla taikka yhden ”kierroksen” päättyessä, kuten te sanoisitte. Tämä selitetään kirjjeessä, jota valmistan teille.

d) Jokainen molekyyli on osa universaalia elämää. Ihmisen sielu (hänen neljäs ja viides prinsiippinsä) on vain alemman luontokunnan edistyneempien olioiden yhdistelmä. Toisen tai toisen yhdistelmän liikakasvu tai ylivoima määrää usein ihmisen vaistot ja intohimot, ellei hänen kuudes prinsiippinsä ehkäise niitä rauhoittavalla ja henkeväyttävällä vaikutuksellaan.

4) Olkaa hyvä ja huomatkaa, että sanomme ”kierrokseksi” sitä suurta jaksoa, jonka monadi on kulkenut kivikunnassa. Käsitksemme mukaan se käsittää kolmetoista (seitsemän) asemaa tai objektiivista, enemmän tai vähemmän aineellista maailmaa. Kullakin asemalla se samalla tekee, kuten sanomme, ”maailmankierroksen”, joka käsittää seitsemän inmetallaatiota, yhden tuon luontokunnan kussakin seitsemässä luokassa. Hyväksytäänkö tämä nimistö ja onko se oikein?

4) Luulen sen johtavan yhä suurempaan hämmennykseen. Kierrokseksi me olemme päättäneet kutsua monadin kulkua ”A”-pallosta ”Z”-palloon (tai ”G”-palloon) tapahtuen koteloitumisena kaikkiin ja jokaiseen neljään luontokuntaan, so. kivennäisenä, kasvina, eläimenä ja ihmisenä, tai devakuntaan. ”Maailmanrengas” on oikein. M. kehotti Mr. Sinnettä luomaan sanaston ennen kuin mennään eteenpäin. Te olette tähän mennessä saanut joitakin irrallisia tietoja *par contrebande*, salakuljetettuina. Mutta koska näytätte [s.188] todella ja vakavasti aikovan tutkia filosofiaamme ja käyttää sitä hyödyksi – on aika alkaa vakava työskentely. Vaikka meitä on kielletty opettamasta ystävillemme korkeampaa matematiikkaa, ei se merkitse aritmetiikan opettamiskieltoa. Monadi ei suorita ainoastaan ”maailmanrenkaita” tai seitsemän suurempaa inmetallaatiota, inherbaatiota, zoonisaatiota (?) ja inkarnaatiota – vaan äärettömän määrän alakierroksia tai sivurenkaita, kaikki seitsensarjaisia. Samoin kuin geologi jakaa maankuoren suuriin kerroksiin, alakerroksiin, pienempiin osastoihin ja vyöhykkeisiin ja kasvitieteilijä kasvinsa sukuihin, luokkiin ja lajeihin ja eläintieteilijä tutkittavansa luokkiin, lajeihin ja sukuihin, niin meilläkin on omat mielivaltaiset luokittelumme ja sanastomme. Mutta paitsi sitä, että kaikki nämä olisivat teille käsittämättömiä, tulisi vielä Kiuten ja muiden kirjoista esitettäväksi teos toisensa jälkeen. Niiden kommentaarit ovat vieläkin pahempia. Ne ovat täynnä mitä vaikeatajuisimpia matemaattisia laskelmia, joiden useimpien avaimet ovat vain korkeimpien adeptiemme hallussa, ja osoittaen äärettömän määrän ilmiöllisiä ilmennyksiä *yhden Voiman* sivuprojektioina nekin ovat salaisia. Siksi epäilen, sallittaisiinko minun tällä hetkellä ilmoittaa enempää kuin pelkkä, yhdistävä perusaate. Joka tapauksessa teen parhaani.

5) Olemme käsittäneet, että kussakin seuraavassa kuudessa luontokunnassa monadi tekee samoin täydellisen kierroksen seisautuen jokaisessa kierroksessa kullakin kolmellatoista asemalla ja tehden niissä kussakin seitsemän elämän

maailmankierroksen, yhden kullakin kuuden luontokunnan seitsemällä luokalla. Onko tämä oikein ja jos niin on, ettekö ilmoittaisi meille näiden kuuden luontokunnan seitsemää luokkaa?

5) Jos tarkoittatte luontokunnilla maapallon seitsemää luontokuntaa tai aluetta – enkä käsitä, että voisitte muuta tarkoittaakaan – niin saatte vastauksen kysymyksen (2) vastauksesta ja siinä tapauksessa näistä seitsemästä viisi on jo lueteltu. Kaksi ensimmäistä koskee, samoin kuin kolmaskin, elementaalien ja sisäisen luontokunnan kehitystä.

6) Jos olemme oikeassa, niin elämän kokonaissumma ennen ihmisjaksoa on 637. Onko tämä oikein? Tai eletäänkö kunkin luontokunnan kussakin luokassa seitsemän kertaa, siis 4.459? Tai mikä on kokonaisluku ja kuinka se jakautuu? Ja vielä yksi kysymys. Onko näiden niin sanoaksemme elämien luku näissä alemmissa luontokunnissa muuttumaton, vai vaihtelee se, ja jos niin on, kuinka, miksi ja missä rajoissa?

6) Koska minun ei sallita ilmoittaa teille koko totuutta, tai paljastaa erillisten osien lukua, en voi tyydyttää teitä ilmoittamalla kokonaissummaa. Olkaa vakuutunut siitä, rakas Veljeni, että nämä luvut ovat merkityksettömiä sille, joka ei aio pyrkiä käytännölliseksi okkultistiksi. Näitä yksityisseikkoja ei [s.189] ilmoiteta edes korkeille cheloillemme ennen adeptiksi vihkimistä. Nämä luvut ovat, kuten jo olen maininnut, niin liittyneet syvimpiin sielullisiin mysteereihin, että avaimen antaminen olisi valtasauvan antamista jokaiselle älykkäälle ihmiselle, joka lukee kirjanne. En voi sanoa sen enempää, kuin että monadin olemassaolojen tai elollisten toimintakausien lukumäärä aurinkomanvantaran aikana on määrätty, mutta paikallisia lukumäärävaihteluja on *pienemmissä* järjestelmissä, yksityisissä maailmoissa, kierroksissa ja maailmanketjuissa olosuhteista riippuen. Pitäkää tässä yhteydessä mielessänne, että usein ihmisen *persoonallisuudet häviävät*, samalla kun oliot, joko yksityisinä tai yhdistelminä vievät loppuun kaikki pienemmät tai suuremmat välttämättömyyden kierrokset missä tahansa muodossa.

7) Tähän asti toivomme olevamme jotakuinkin oikeassa, mutta kun tullaan ihmiseen, asiat menevät sekaisin.

7) Ei ole ihme, koska ette ollut saanut oikeaa tietoa.

7 a) Tekeekö monadi ihmisenä (apina-ihmisenä ja siitä ylöspäin) yhden vai seitsemän kierrosta, kuten yllä on mainittu? Olemme otaksuneet viimeksi mainittu oikeaksi.

7 a) Ihmisapinana hän tekee aivan yhtä monta kierrosta ja rengasta kuin jokainen muukin rotu tai luokka so. yhden kierroksen, ja kullakin planeetalla ”A”-pallosta ”Z”-palloon saakka hänen on kuljettava seitsemän päärodun kautta apinan kaltaisena ihmisenä, yhtä monen alarodun kautta jne. jne. (Katso lisähuomautuksia) kuin edellä mainittu rotu.

[s.190] 7 b) Käsittääkö hänen *maailmanrenkaansa* kussakin kierroksessa seitsemän elämää seitsemässä rodussa (49) tai vain seitsemän elämää yhdessä rodussa? Emme ole varmoja siitä, mitä tarkoitatte rotu-sanalla, onko vain yksi rotu kukin kierroksen kullakin asemalla, so. vastaako yksi rotu kutakin maailmanrengasta tai onko seitsemän rotua (seitsemine haarautumiseen ja molemmissa tapauksissa yksi elämä kussakin) kussakin maailmanrenkaassa? Käyttäessänne sanoja ”ja ihmisen *tulee* kehittyä näiden jokaisen kautta ennen kuin hän siirtyy seuraavaan korkeampaan rotuun ja tämä tapahtuu seitsemän kertaa” joudumme otaksumaan, että on seitsemän elämää kussakin haarautumassa, joksi nimitätte niitä, me taas sanoisimme, ellei teillä ole mitään sitä vastaan, *alaroduissa*. Pitäisi siis olla seitsemän kierrosta kukin seitsemine rotuineen, näistä kukin seitsemine alarotuineen, näistä kukin seitsemine ruumiillistumiseen = $13 \times 7 \times 7 \times 7 \times 7 = 31.313$ elämää, taikka yksi kierros seitsemine rotuineen ja seitsemine alarotuineen, yksi elämä kussakin = $13 \times 7 \times 7 = 637$ elämää tai jälleen 4.459 elämää. Olkaa hyvä ja ilmoittakaa elämien normaali lukumäärä (täsmällinen lukumäärä vaihtelee tylsämielisten, lasten jne. vuoksi, mitä ei oteta huomioon) ja kuinka se jakautuu.

7 b) Kuten edellä kuvattu rotu: so. kullakin planeetalla – meidän maapallomme mukaan luettuna – hänen on suoritettava seitsemän rengasta seitsemän rodun kautta (yhden kussakin) ja seitsemän kerrottuna seitsemällä haarautumalla. On seitsemän juurirotua ja seitsemän alarotua tai haarautumaa. Me pidämme antropologiaa kiihkouskovaisten järjettömänä, tyhjänä unelmana ja perustamme sen sijaan kansatieteeseen. Sanastoni saattaa olla epäselvä; saatte vapaasti muuttaa sitä. Sitä, mitä sanon ”roduksi” [race], te ehkä sanoisitte ”kannaksi” [stock], vaikka alarotu kyllä ilmaisee paremmin sitä, mitä tarkoitamme, kuin sana suku tai *genus homo* -jaotus. Joka tapauksessa sanon, saadaksenne oikean tiedon, että yksi elämä kussakin seitsemässä juurirodussa; seitsemän elämää kussakin 49 alarodussa – eli $7 \times 7 \times 7 = 343$, ja lisätään vielä 7. Sitä paitsi elämien sarjoja sivu- tai haararoduissa; joten ihmisen ruumiillistumien kokonaisluku kullakin asemalla tai planeetalla on 777. Kiihtymisen ja hidastumisen lakia sovelletaan sillä tavalla, että kaikki alemmat kannat poistetaan ja jäljelle jää vain yksi korkeamman laatuinen muodostamaan viimeisen renkaan. Tämä luku ei ole niin suuri, kun se on jaettava

muutamaan miljoonaan vuoteen, jotka ihminen kuluttaa yhdellä planeetalla. Ajatelkaamme vain yhtä miljoonaa vuotta – jotka tiede on aavistanut ja nyt hyväksynyt – edustamaan ihmisen koko oloaikaa maapallollamme tässä kierroksessa; ja laskiessamme keskimäärin yhden vuosisadan kutakin elämää kohti huomaamme, että jos ihminen on elänyt kaikki elämänsä meidän planeetallamme (tässä kierroksessa), siis 77.700 vuotta, niin hän on viettänyt 922.300 vuotta subjektiivisissa piireissä. Tämä ei ole kovin rohkaisevaa äärimmäisen nykyaikaisille jälleensyntymisatteen ajajille, jotka muistavat useita edellisiä elimiään!

Siinä tapauksessa, että aiotte syventyä joihinkin laskelmiin, älkää unohtako, että olemme ottaneet huomioon ainoastaan keskimääräisiä tajunnallisia ja vastuullisia elämiä. Ollenkaan ei ole otettu huomioon sellaisia luonnon epäonnistumisia kuin keskenmenot, synnynnäiset tylsämieliset, lapset jotka ovat kuolleet ensimmäisen seitsenkierroksen aikana, ei myöskään *poikkeuksia*, joista en voi puhua. Niin ikään teidän on muistettava, että tavallinen ihmiselämä vaihtelee suuresti kierrosten mukaan. Vaikka minun onkin pakko pidättyä antamasta tietoa monista yksityisseikoista, niin velvollisuuteni on mainita tästä sitä tapausta varten, että itse saisitte ratkaistuksi jonkin näistä ongelmista. Koettakaa ratkaista 777 ruumiillistuman ongelma.

8) ”M” sanoi, että koko ihmiskunta on neljännessä kierroksessa, viides ei ole vielä alkanut, mutta alkaa pian. Oliko tämä erehdys? Ellei, niin kun vertaamme tätä esittämiinne huomautuksiin, päättelemme, että koko ihmiskunta on neljännessä kierroksessa (vaikka toisessa kohdassa tunnutte sanovan, että olemme viidennessä kierroksessa). Että korkein maan päällä nykyisin elävä kansa kuuluu viidennen rodun ensimmäiseen alarotuun, enemmistö neljännen rodun seitsemänteen [s.191] alarotuun, vaikka jäännöksiä on muista neljännen rodun alaroduista ja kolmannen rodun seitsemännestä alarodusta. Olkaa hyvä ja sanokaa, pitääkö tämä paikkansa?

8) ”M” osaa hyvin huonosti englantia ja *vihaa* kirjoittamista. Mutta minäkin olisin aivan hyvin voinut käyttää samaa ilmaisua. Muutamat sadepisarat eivät aiheuta monsuunia, vaikkakin ne voivat ennustaa sitä. Viides kierros ei ole alkanut meidän maamme päällä, eikä yhden kierroksen rotuja ja alarotuja saa sekoittaa toiseen kierrokseen. Voidaan sanoa, että viidennen kierroksen ihmiskunta on ”alkanut”, kun ei edellisellä planeetalla ole enää ainoatakaan tähän kierrokseen kuuluvaa eikä meidän maamme päällä ainoatakaan, joka kuuluu neljänteen kierrokseen. Teidän tulisi myös tietää, että ne satunnaiset viidennen kierroksen ihmiset (ja he ovat hyvin harvinaisia), jotka tulevat joukkoomme *edelläkävijöinä*, eivät jätä maan päälle viidennen rotuun kuuluvia jälkeläisiä. Platon ja Konfutse olivat viidennen kierroksen ihmisiä ja meidän Herramme kuudennen kierroksen ihminen

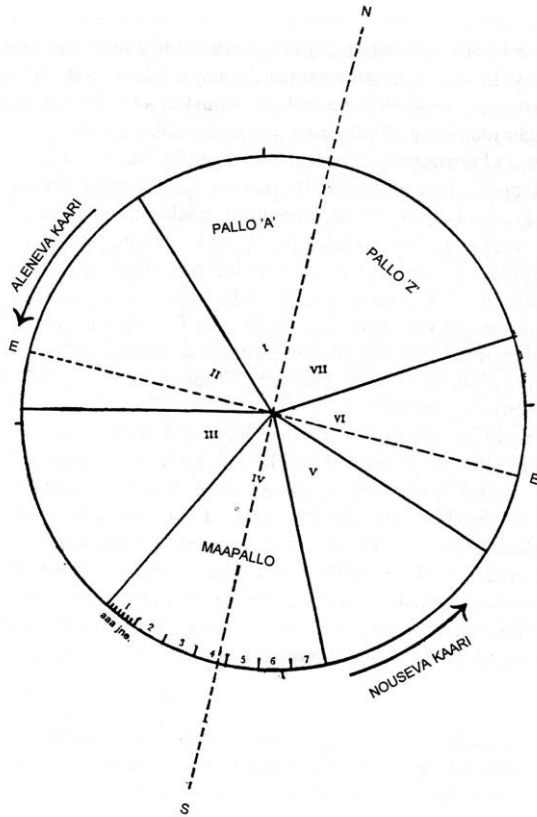
(hänen avataransa mysteeristä puhutaan tulossa olevassa kirjeessäni, eikä edes Gautama Buddhan poika ollut muuta kuin neljännen kierroksen ihminen.

Meidän mystiset sanamuotomme kömpelösti käännettyinä sanskritista englantiin ovat yhtä hämmentäviä meille kuin teillekin – etenkin ”M:lle”. Ellei jompikumpi meistä teille kirjoittaessaan tartu kynään *adeptina* ja ole sitä ensimmäisestä sanasta viimeiseen asti, hän on yhtä altis tekemään erehdyksiä kuin kuka tahansa ihminen. Ei, emme ole viidennen kierroksen ihmisiä, mutta viidennen kierroksen ihmisiä on tullut joukkoomme viimeisten tuhansien vuosien kuluessa. Mutta mitä merkitseekään sellainen lyhyt hetki verrattuna yhteenkään miljoonaan vuoteen niistä monesta miljoonasta, jotka ihmisen olemassaolo maan päällä käsittää yhden ainoankin kierroksen aikana?

K. H.

Tutkikaa huolellisesti niitä lisätietoja, joita annan teille lentolehtisillä. Dâmodar on saanut käskyn lähettää teille Terryn kirjeen n:o 3 – hyvää ainesta kiertokirjettä ”Fragments of Occult Truth No 3” varten.

[s.192]

IHMINEN PLANEETALLA¹

¹ Selitykset seuraavalla sivulla. - Toim.

[s.193] Tämä kuva esittää karkeasti ihmiskunnan kehitystä planeetalla – sano-
kaamme meidän maapallollamme. Ihminen kehittyi seitsemässä suuremmissa
rodussa eli juurirodussa; 49 pienemmässä rodussa; ja sivu- tai haararodut, edel-
listen alarodut puuttuvat.

Nuoli osoittaa kehityssysäyksen suunnan.

I, II, III, IV jne. ovat seitsemän suurempaa rotua eli juurirotua.

1, 2, 3 jne. ovat pienempiä rotuja.

a, a, a, ovat sivu- eli haararotuja.

N, kehityksen alku- ja loppukohta planeetalla.

S, akselipiste, missä kehitys tulee tasapainoon tai järjestykseen kunkin rodun
kehityksessä.

E, ekvatoriaalipisteet, missä äly alenevalla kaarella voittaa henkisyiden ja
henkisyys nousevalla kaarella voittaa älyn.

(Huomatkaa: Edellä oleva on D. K:n – muu K. H:n kirjoitusta. – A.P.S.)

J.K. D.J.K. on kiireessä piirtänyt kuvansa hiukan vinoon, mutta se kelpaa seli-
tykseksi. Hän teki sen osoittamaan kehitystä yhdellä planeetalla; mutta olen lisän-
nyt pari sanaa, jotta se samalla sopisi (kuten se nyt tekee) selittämään kokonaista
manvantarista maailmojen ketjua.

K. H.

Lisähuomautuksia

Aina kun joudutte tutkimaan jotain evoluutiokysymystä tai jonkin luontokunnan
kehitystä, pitääkää lakkaamatta mielessä, että kaikkea johtaa seitsensarjainen laki
vuorovaikutuksineen ja keskinäisine suhteineen kaikkialla luonnossa.

Ihmisen kehityksessä on huippukohta, pohjakohta, laskeva kaari ja nouseva
kaari. Koska ”henki” muuntaa itsensä ”aineeksi” ja (”aine” ei kohoa hengeksi –
vaan) aine *muuttuu uudelleen hengeksi*, on selvää, että ensimmäisen rodun kehi-
tys, samoin kuin viimeinen planeetalla (ja kussakin kierroksessa) on eteerisempi,
henkisempi, neljäs eli alin sen sijaan fyysisin (tietysti progressiivisesti kussakin
kierroksessa) ja samalla – *koska aineellinen äly on henkisen älyn naamioitu il-
mennys* kunkin alenevalla kaarella kehittyneen rodun täytyy olla aineellisesti älyk-
käämpi edeltäjänsä ja kullakin ylenevällä kaarella olevalla rodulla tulee olla hie-
nostuneempi mentaalinen muoto yhdistettynä henkiseen intuitiivisuuteen.

Ensimmäisen kierroksen ensimmäinen rotu (tai kanta) *aurinkomanvantaran*
jälkeen (olkaa hyvä ja odottakaa seuraavaa kirjettäni, ennen kuin tulette uudelleen
hämmennyksiin ja sekaisin – se selittää lisää) tulisi siis olemaan jumala-ihmisrotu

ja muodoltaan melkein näkymätön, kuten se onkin; mutta tutkijan on vaikea yhdistää tämä seikka ihmisen kehitykseen *eläimestä* – olkoon hänen [s.194] muotonsa kuinka korkea tahansa antropoidien joukossa. Ja kuitenkin se on sovittavissa, jos tunnollisesti pitää kiinni tarkasta analogiasta kahden, näkyväisen ja näkymättömän maailman välillä – jotka maailmat itse asiassa ovat vain yksi maailma, sillä se toimii niin sanoaksemme itsensä sisällä. ”Epäonnistumisia” on ja *täytyy* olla monien Dhyan Chohanien tai devojen monien luokkien eteerisissä roduissa, samoin kuin ihmistenkin keskuudessa. Mutta vaikka nämä epäonnistumiset ovat liian pitkälle edistyneet ja henkevoityneet, jotta niitä voitaisiin väkivaltaisesti syöstä takaisin Dhyan Chohaniudesta uuden alkuperäisen kehityksen pyörteisiin alempiin luontokuntiin – niin tapahtuu seuraavaa. Kun uusi aurinkojärjestelmä on kehitettävä, nämä Dhyan Chohanit (muistakaa hindulaista tarua *langenneista devoista*, jotka Shiva viskasi Andarah’aan,¹ Parabrahma salli heidän pitää sitä väliasteena, jossa he jälleensyntymisten sarjan kautta tässä piirissä saavat valmistaa itseään korkeampaa olotilaa varten – uutta syntymää varten) syntyvät vuodatuksesta elementaalien ”etunenässä” ja jäävät piilevänä ja toimeettomana henkisenä voimana uuden järjestelmän syntyvän maailman auran, kunnes saavutetaan ihmiskehityksen aste. Silloin karma on saavuttanut heidät ja heidän on juotava sovituksen malja viimeiseen katkeraan pisaraan saakka. Silloin heistä tulee *toimiva* voima, joka sekoittuneena elementaaleihin tai puhtaana eläinkunnan kehittyneisiin *yksilöihin* vähitellen kehittää ihmiskunnan täydellisen tyypin. Tämän sekoituksen kautta he kadottavat devatilansa korkean älyn ja henkisyyden, mutta voittavat ne takaisin seitsemännen kierroksen seitsemännen renkaan lopussa.

Meillä on siis:

1. *kierros*. – Eetteriolento – *ilman älyä*, mutta ylihenkinen. Kussakin seuraavassa rodussa ja alarodussa ja haararodussa kehityksen kuluessa hänestä tulee yhä enemmän verhottu ja lihaan suljettu olento, mutta pääasiallisesti vielä eteerinen. Samoin kuin eläin ja kasvi hän kehittää jättiläismäisiä ruumiita, jotka vastaavat hänen karkeata ympäristöään.

2. *kierros*. – Hän on yhä jättiläismäinen ja eteerinen, mutta ruumis tulee yhä lujemmaksi ja kiinteämmäksi – hän tulee enemmän fyysiseksi ihmiseksi, kuitenkin hän on edelleen vähemmän älykäs kuin henkinen; sillä järki (mind) kehittyy hitaammin ja vaivalloisemmin kuin fyysinen muoto, eikä järki kehity niin nopeasti kuin ruumis.

3. *kierros*. – Hänellä on nyt täysin konkreettinen eli kiinteä ruumis; ensin jättiläismäisen apinan muotoinen ja enemmän älykäs (tai pikemminkin ovela) kuin henkinen. Sillä hän on nyt alenevalla kaarella saavuttanut sen kohdan, missä

1 Pitäisiköhän olla Antarala (välitila). – Toim.

alkuperäinen henkisyys on syntyvän mentaalisuuden pimentämä eli varjostama. Kolmannen kierroksen toisella puoliskolla hänen jättiläismäinen rakenteensa pienenee, hänen ruumiinsa paranee kudoksiltaan (ehkäpä tämä voitaisiin havainnollistaa mikroskoopin avulla) ja hän on jo järjestelisempi [s.195] olento – kuitenkin enemmän apina kuin devaihminen.

4. *kierros.* – Äly on kehittynyt äärettömästi tässä kierroksessa. Mykät rodut oppivat *meidän* ihmispuheemme meidän maapallollamme, jolla neljännestä rodusta lähtien puhekieli tulee täydelliseksi ja tieto fyysisistä asioista kasvaa. Tällä neljännän rodun keskikohdalla ihmiskunta sivuuttaa *pienemmän manvantarisen kierroksen akselipisteen*. (Lisäksi ihminen sivuuttaa kussakin kierroksessa kunkin suuremman rodun eli *juurirodun* kehityksen keskikohdalla kulkunsa ekvatoriaalipisteen sillä planeetalla, ja sama sääntö soveltuu koko kehitykseen eli pienemmän manvantaran seitsemään kierrokseen – 7 kierrosta : 2 = 3,5 kierrosta.) Tällä kohdalla maailma on täynnä älyllisen toiminnan ja *henkisen heikkenemisen* seurauksia. Neljännän rodun ensimmäisellä puoliskolla tiede, taide, kirjallisuus ja filosofia syntyivät ja pimentyivät yhdessä kansakunnassa, uudestisyntyivät toisessa sivistyksen ja älyllisen kehityksen pyöriessä seitsenkertaisissa kierroksissa kuten kaikki muu; sillä vasta myöhemmällä puoliskolla henkinen minä alkaa todellisen taistelunsa ruumiineen ja sieluineen transsendenttisten voimiensa ilmentämiseksi. Kuka tulee auttamaan tulevassa jättiläistaistelussa? Kuka? Onnellinen se ihminen, joka ojentaa auttavan käden.

5. *kierros.* – Sama suhteellinen kehitys ja sama taistelu jatkuu.

6. *kierros.*

7. *kierros.*

Näistä emme puhu.

Kirje n:o 67¹

(VMK-XV)(15)

K. H:lta A. O. H:lle. Saatu heinäkuun 10. päivänä 1882.

1) Sisältääkö jokainen kivennäinen, kasvi, eläin aina sen olion, jolla on mahdollisuus kehittyä planeettahengeksi? Onko tänä päivänä täällä maan päällä sellainen olemus, henki tai sielu – nimi on epäoleellinen – jokaisessa kivennäisessä jne.?

1) Ehdottomasti; mutta kutsukaa sitä mieluummin tulevan olion *iduksi*, mitä se on ollut kautta aikojen. Ajatelkaa ihmissikiötä. Siittämishetkestä seitsemänteen

1 Jäljennetty Mr. Sinnettin käsialalla kirjoitetusta kopiosta. – Toim.

raskauskuukauteen se kertoo pienoismuodossa kivennäis-, kasvi- ja eläin- kieroiset, joiden kautta se kulki aikaisemmissa verhoissaan, ja vasta kahdessa seuraavassa se kehittää tulevaa ihmisolemustaan. Se on valmis vasta lapsen ollessa seitsemännellä ikävuodellaan. Kuitenkin se oli olemassa *kasvamatta* ja *vähemmän* aioneista aioneihin ennen kuin se kehittyi eteenpäin luontoäidin kohdun *kautta* ja sen *sisällä*, samoin kuin se kehittyi nyt maallisen äitinsä [s.196] kohdussa. Eräs oppinut filosofi, joka luottaa enemmän intuitionsa kuin nykyaikaisen tieteen lausuntoihin, sanoi aivan oikein: ”Ihmisen kohdunsisäisen olemassaolon asteet ilmaisevat tiivistyneessä muodossa kertomuksen eräistä maapallon historian puuttuvista kohdista.” Niinpä teidän on katsottava aikaisempia eläin-, kasvi- ja kivennäisolemuksia. Teidän on tarkasteltava kutakin oliota manvantarisen matkan lähtökohdassaan sinä alkuperäisenä kosmisena atomina, jonka manvantarisen elämänhenkäyksen ensimmäinen lepatus on jo erilaistanut. Sillä se mahdollisuus, joka kehittyi lopullisesti täydelliseksi planeettahengeksi, piiloutuu alkuperäiseen kosmiseen atomiin, on itse asiassa tämä atomi. ”*Kemiallisen affiniteettinsa*” (?) vaikutuksesta yhdistyneenä toisiin samankaltaisiin atomeihin noiden yhdistyneiden atomien kokoumasta muodostuu ihmistä kantava pallo pilvivaiheiden sekä tulismuspiraalien ja -piirien muodostamien vaiheiden jälkeen ja kun planeetta on peräkkäin sivuuttanut tiivistymis-, lujittumis-, kutistumis- ja jäähtymisvaiheet. Mutta huomatkaa, jokaisesta pallosta ei tule *ihmistä* kantavaa. Mainitsen vain tämän seikan tarkastelematta sitä yksityiskohtaisemmin tässä yhteydessä.

Edellä mainitun prosessin vaikeatajuisuus johtuu siitä, että luodaan helposti enemmän tai vähemmän epätäydellisiä mentaalisia mielikuvia *yhden* elementin toiminnasta, sen välttämättömästä olemassaolosta jokaisessa ei punnittavissa olevassa atomissa ja sen myöhemmästä lakkaamattomasta ja melkein rajattomasta uusien toimintakeskusten monistumisesta vaikuttamatta ensinkään sen omaan alkuperäiseen määrään. Ajatelkaamme sitä atomien kokoumasta, jonka on määrä muodostaa meidän pallomme, ja seurataamme sitten näiden atomien erikoistyötä luomalla lyhyt silmäys kokonaisuuteen. Kutsukaamme alkuperäistä atomia A:ksi. Tämä ei ole rajoitettu toimintakeskus, vaan manvantarisen kehityspyörteen alkukohta, joka synnyttää uusia keskuksia, joille voimme antaa nimet B, C, D jne. loputtomiin. Jokainen tällainen pääkeskus synnyttää pienempiä keskuksia a, b, c jne. Viimeksi mainituista kehittyi evoluution ja involuution aikana vähitellen A:t, B:t, C:t jne. ja ne muodostavat tai kehittävät uusien sukujen, lajien, luokkien juuria ja syitä loputtomiin. Mutta ei alkuperäinen A, eivät sen seuralaisatomit eivätkä liioin niistä johtuneet a:t, b:t, c:t ole johdannaistensa kehittymisen kautta kadottaneet hitustakaan alkuperäisestä voimastaan tai elinolemuksestaan. Siinä oleva voima ei ole muuttunut miksikään muuksi, kuten olen jo osoittanut kirjeessäni, vaan jokaisen uuden toimintakeskuksen kehittyessä se lisääntyy

rajattomasti *sisäisestä* itsestään kadottamatta koskaan osastakaan luontonsa määrästä tai laadusta. Sen erilaistuminen aiheuttaa kuitenkin jotakin kehityksen myötä. Tämä nk. ”voima” osoittautuu totisesti häviämättömäksi, mutta se *ei* ole vastaavuussuhteessa *eikä* se muutu R. S:n jäsenien omaksumassa merkityksessä, vaan pikemminkin voidaan sanoa sen *kasvavan ja laajenevan* ”joksikin muuksi”, koska muuttuminen ei ole vähimmässäkään määrin vaikuttanut sen potentiaalisuuteen tai olemukseen. Sitä ei voida myöskään kutsua *voimaksi*, koska viimeksi mainittu on vain Yin-sinin ominaisuus (Yin-sin eli ainoa ”olemisen muoto”, myös [s.197] Adi-Buddhi tai Dharmakaya, mystinen kaikkialle levinnyt olemus) ilmestyessään aistilliseen ilmiömaailmaan, nimittäin vanha tuttavamme Fohat.

Katsokaa tässä yhteydessä Subba Row'n artikkelia *Aryan Arhat Esoteric Doctrines* ihmisen seitsenkertaisista prinssiipeistä; hänen arvosteluaan, joka koskee kirjoitustanne *Fragments*, s. 94 ja 95. Vihityt bramiinit kutsuvat sitä (Yin-siniä ja Fohatia) tuona voimana ilmenneeksi Brahmaniksi ja Saktiksi. Olisi ehkä oikeampaa nimittää sitä *äärettömäksi elämäksi* tai kaiken näkyvän ja näkymättömän elämän lähteeksi, ikuisesti läsnä olevaksi ehtymättömäksi olemukseksi, lyhyesti sanoen swabhavatiksi. (S. universaalina sovellutuksena, Fohat ilmenneenä kautta koko ilmiömaailmamme tai mieluummin näkyvän maailmankaikkeuden ja siksi rajoitettuna.) Se on pravritti toimivana, nirvritti passiivisena. Kutsukaa sitä Parabrahmanin Saktiksi, jos tahdotte, ja sanokaa, kuten adwaitalaiset (Subba Row on sellainen), että Parabrahman plus maya muodostavat *Ishvaran*, luovan prinssiipin – voiman, jota tavallisesti kutsutaan Jumalaksi ja joka häviää ja kuolee muun mukana pralayan tullessa. Tai voitte pohjoisten buddhalaisten tavoin kutsua sitä *Adi-Buddhiksi*, joka on kaikki läpäisevä korkein ja ehdoton äly aika ajoin ilmenneine jumaluuksineen – ”Avalokiteshvara” (manvantarinen älyluonto ihmisyuden kruunaamana) – mystinen nimi, jonka olemme antaneet Dhyan Chohanien joukoille (huomatkaa, auringon Dhyan Chohaneille eli vain meidän aurinkokuntamme joukoille) kollektiivisesti. Nämä joukot edustavat äitilähdettä, kaikkien niiden älyolentojen kokoumaa, joita on ollut, on ja tulee aina olemaan joko ihmisiä kantavien planeettojen ketjussamme tai jossain muussa aurinkokuntamme osassa. Tästä huomaatte analogian kautta, että Adi-Buddhi (kuten sen nimikin jo kirjaimellisesti käännettynä osoittaa) on vuorostaan kaikkiallisten älyolentojen älykokouma käsittäen jopa korkeimmanasteisten Dhyan Chohanien älyn. Tässä on kaikki, mitä nyt uskallan kertoa tästä erikoisasiasta ja pelkäänpä jo ylittäneeni rajan. Aina kun puhun ihmiskunnasta sitä määrittelemättä, teidän tulee siis ymmärtää, etten tarkoita meidän neljännen kierroksemme ihmiskuntaa sellaisena kuin me näemme sen tällä avaruuden mutaläikällä, vaan koko jo kehittyntä joukkoa.

Niin, kuten jo sanoin kirjeessäni, on vain yksi elementti, ja järjestelmäämme on mahdotonta ymmärtää ennen kuin tämä seikka on täsmällisenä kuvana lujasti

piirtynyt mieleenne. Siksi teidän on suotava minulle anteeksi, jos viivyn tässä aiheessa kauemmin kuin näyttää tarpeelliselta. Mutta ellei tämä tärkeä perusasia ole aivan selvä, jää muukin käsittämättömäksi. Tämä elementti on siis, metafyyssisesti puhuen, ilmiöllisen maailmankaikkeuden kaikkien ilmennysten sub-straatti eli jatkuva syy. Muinaiset viisaat puhuvat viidestä havaittavasta elementistä, eetteristä, ilmasta, vedestä, tulesta ja maasta sekä yhdestä (vihkimättömille) tuntemattomasta elementistä, maailmankaikkeuden kuudennesta periaatista – kutsukaa sitä purusha saktiksi. Sitä vastoin seitsemänstä elementistä puhumisesta pyhäkön ulkopuolella rangaistiin [s.198] kuolemalla. Mutta nämä viisi ovat vain yhden erilaistuneita aspekteja. Kuten ihminen, on maailmankaikkeuskin seitsemäntoinen olemus – seitsemäisen mikrokosmoksen suhtautuessa seitsemäiseen makrokosmukseen vain kuin sadepisara pilveen, josta se on tippunut ja johon se ajan pitkään palaa. Tähän ainoaan sisältyy paljon ilman, veden, tulen jne. kehitysmahdollisuuksia (puhtaasti abstraktisesta aina konkreettiseen tilaan asti) ja kun viimeksi mainittuja kutsutaan elementeiksi, tarkoitetaan niiden luovia mahdollisuuksia lukemattomiin muodonvaihdoksiin ja kehitystiloihin. Kutsukaamme tuntematonta suuretta X:ksi; tämä suure on ainoa ikuinen muuttumaton periaatti – ja A, B, C, D ja E viisi sen kuudesta pienemmästä periaatista tai komponentista; nim. maan, veden, ilman, tulen ja eetterin (*akashan*) periaatteita, jotka seuraavat henkisyuden järjestystä alimmasta alkaen. Ihmisessä on vielä kuudes periaatti, joka vastaa kuudetta *Buddhi*-periaattia (hämmennyksen välttämiseksi teidän on muistettava, että jos kysymystä tutkitaan alenevan kaaren näkökannalta, abstraktinen Kaikki tai ikuinen periaatti olisi merkittävä numerolla yksi, jolloin ilmiöllinen maailmankaikkeus olisi seitsemäs; jos taas asiaa tarkastellaan toiselta puolelta, numerojärjestys olisi aivan päinvastainen, olkoon sitten kysymyksessä ihminen tai maailmankaikkeus), mutta emme saa antaa sille nimeä paitsi vihittyjen keskuudessa. Voin kuitenkin viitata siihen, että se liittyy korkeimpaan käsittämiskykyyn. Sanoakaamme sitä N:ksi. Näiden lisäksi on kaiken ilmiöllisen maailmankaikkeuden toiminnan alla X:stä lähtenyt toimiva sysäys, jota kutsumme Y:ksi. Algebrallisesti saamme tästä yhtälön: $A + B + C + D + E + N + Y = X$. Kukin näistä kuudesta kirjaimesta edustaa niin sanoaksemme siitä lähtevää henkeä tai abstraktiota, mitä te kutsutte elementeiksi (köyhästä englanninkielestänne en löydä muuta sanaa).

Tämä henki johtaa koko kehityskulkua kautta koko manvantarisen kierroksen omassa osastossaan. Se on elähdyttävä, elvyttävä, pakottava, kehittävä syy tämän luonnonosaston lukemattomien ilmennysten takana. Selittäkäämme ajatusesimerkin avulla. Ajatelkaamme tulta. $D - X$:ssä asuva alkuperäinen tuliperiaatti – on ketjun kaikkien pallojen jokaisen tuli-ilmennyksen äärimmäinen syy. Siitä kehittyneet toisasteiset tulitoiminnot, jotka erikseen johtavat tulen *seitsemää* laskeutumista kullakin planeetalla, ovat seuraavia syitä. (Kullakin elementillä on

seitsemän prinssiippiä, ja kullakin prinssiipillä seitsemän alaprinsiippiä. Nämä toisasteiset toimintamuodot ovat ennen toimintaan ryhtymistään vuorostaan tulleet alkuperäiseksi syyksi.) D on seitsemäinen kokouma, jonka korkein osa on puhdas henki. Se ilmenee meidän pallollamme karkeimmassa, aineellisimmassa tilassaan, ollen omalla tavallaan yhtä karkea kuin ihminen fyysisessä verhossaan. Meitä lähinnä edellisellä pallolla tuli on vähemmän karkea kuin täällä: sitä edellisellä vieläkin vähemmän. Niinpä liekin ruumis oli vielä puhtaampi ja henkisempi ja vähemmän karkea ja aineellinen kullakin aikaisemmalla planeetalla. Manvantarisen ketjun kaikkein ensimmäisellä planeetalla se ilmeni miltei puhtaana, objektiivisena loisteena – Maha Buddhina, *ikuisen valon* kuudentena prinssiippinä. Koska [s.199] meidän pallomme on kaaren pohjalla, missä aine ilmenee karkeimmassa muodossaan hengen mukana, niin ilmentäessään itseään meitä seuraavalla pallolla nousevalla kaarella tulielementti tulee olemaan vähemmän karkea kuin miten me sen näemme. Tulen henkinen laatu tulee olemaan sama kuin meitä edeltävällä pallolla alenevalla kaarella; ylenevän kaaren toinen pallo vastaa laadultaan toista meitä edeltänyttä palloa alenevalla kaarella jne. Kullakin ketjun pallolla on seitsemän tulen ilmennystä, joista ensimmäinen vastaa henkiseltä laadultaan edellisen planeetan viimeistä ilmennystä: kuten huomaatte, menetelmä on päinvastainen vastakkaisella kaarella. Näiden kuuden universaalin elementin myriadit tarkoin määrätyt ilmennykset ovat vuorostaan vain ainoan alkuperäisen ”elämänpuun” versoja, oksia tai haaroja.

Ajatelkaa Darwinin laatimaa ihmisrodun sukupuuta ja muita vastaavia. Pitäkää aina mielessä vanha viisas sanonta ”niin ylhäällä kuin alhaalla” – ts. vastaavuuksien universaali järjestelmä – ja koettakaa ymmärtää sitä analogian avulla. Silloin tulette huomaamaan, että tänä päivänä tällä maapallolla jokaisessa kivennäisessä jne. on henki. Sanon enemmän. Jokainen hiekkajyvä, jokainen vierinkivi ja graniittipala on tätä henkeä kristalloituneessa tai kivettyneessä muodossa. Epäilette. Tutkikaa geologian oppikirjasta, mitä tiede sanoo kivennäisten muodostumisesta ja kasvusta. Mikä on sedimentti- tai vulkaanisten kallioiden alkuperä? Tarkastakaa graniitti- ja hiekkakivipalaa, niin huomaatte toisen koostuvan kristalleista, toisen eri kivilajien jyvistä (orgaaniset kalliot tai kivet, jotka ovat muodostuneet ennen eläneiden kasvien ja eläinten jätteistä, eivät palvele kyseistä tarkoituseräämme, ne ovat peräkkäisten kehityskausien jätteitä, kun taas tässä käsittelemme ainoastaan alkuperäisiä kivilaatuja). Sedimentti- ja vulkaaniset kalliot koostuvat, edellinen hiekkasorasta ja mudasta, jälkimmäinen laavasta. Meidän on siis tutkittava näiden kahden alkuperää. Mitä huomaamme? Huomaamme, että toinen koostuu kolmesta elementistä tai, täsmällisemmin sanoen, *yhden* elementin kolmesta eri ilmennyksestä – maasta, vedestä ja tulesta. Toinen koostuu samoin (vaikka toisten fyysisten tilojen vallitessa) kosmisesta

aineesta – kuvitellun *materia priman* ollessa yksi tuon yhden elementin (6:nnen periaatteen) ilmennyksistä. Kuinka siis voimme epäillä, ettei kivennäinen sisältäisi *yhden* kipinää, kuten muukin objektiivisessä luonnossa.

2) Mitä tulee pralayan alkaessa hengestä, joka ei ole kehittynyt ihmiseksi asti?

2) ...Siinä ajanjaksossa, joka vaaditaan seitsemän paikallisen tai maallisen – tai sanoisimmeko – pallorenkkaan loppuun saattamiseksi (emme puhu pienempien manvantarojen seitsemästä kierroksesta niitä seuraavine seitsemine pralayoineen), niin kutsutun kivennäiskierroksen loppuun saattaminen on mittaamattoman paljon pitempi kuin minkään muun luontokunnan. Kuten voitte ehkä päätellä analogian avulla, jokaisen pallon tulee ennen täysikasvuisuuden [s.200] aikaa kulkea kehityskauden – myös seitsemäisen läpi. Luonnonlaki on yhtenäinen ja lapsen siittäminen, kasvaminen, syntyminen, edistyminen ja kehitys eroaa pallon kehityksistä ainoastaan laajuudeltaan. Pallolla on kaksi hampaiden puhkeamis- ja hiustenkasvujaksoa – sen ensimmäiset peruskalliot jotka se hävittää antaakseen tilaa uusille – ja sananjalat ja sammaleet ennen kuin se saa metsät. Samoin kuin ruumiin atomit vaihtuvat [joka] seitsemäs vuosi, niin pallokin uudistaa kerroksensa seitsemässä kierroksessa. Eräällä paikalla Cape Bretonin hiilikentillä nähdään seitsemän ikivanhaa maakerrosta yhtä monine metsänjätteineen, ja jos voitaisiin kavaa kyllin syvälle, esiintyisi seitsemän uutta kerrosta niiden alla...

On kolmenlaisia pralayoita ja manvantaroita:

1. Universaali eli Maha pralaya ja manvantara
2. Aurinkopralaya ja manvantara
3. Pienempi pralaya ja manvantara

Kun pralaya numero 1 päättyy, alkaa universaali manvantara. Silloin koko maailmankaikkeuden on kehityttävä *de novo*. Kun aurinkokunnan pralaya alkaa, se vaikuttaa vain tuohon aurinkokuntaan. Aurinkopralaya = 7 pienempää pralayaa. Kolmannen ryhmän pienemmät pralayat koskevat ainoastaan meidän pientä palloketjuamme, oli palloilla sitten ihmisiä tai ei. Tällaiseen ketjuun kuuluu meidän maamme.

Tämän lisäksi on pienemmän pralayan rajoissa planetaarisen *levon* tila tai, kuten astronomit sanovat, ”kuolema” eli tila, jossa nykyinen kuumme on – jolloin planeetan kallioruumis elää, vaikka elämänsyys on sieltä siirtynyt pois. Ottaakamme esimerkki. Olettakaamme, että meidän maamme kuuluu seitsemän planeetan tai ihmisiä kantavan maailman ryhmittymään, joka on enemmän tai vähemmän ellipsin muotoinen. Meidän maamme ollessa kehityspiirin alin keskikohta, nim. puolitie, kutsumme ensimmäistä palloa A:ksi, viimeistä Z:ksi. Kunkin aurinkopralayan jälkeen järjestelmämme häviää *täydellisesti*, ja kunkin aurinkop:n

jälkeen alkaa järjestelmämme ehdoton ja objektiivinen uudelleen muodostuminen, ja joka kerralla kaikki on täydellisempää kuin ennen.

Nyt elämänsyys saavuttaa ”A”:n tai mieluummin sen, josta on määrä tulla ”A”, mutta joka toistaiseksi on vain kosmista sumua. Avaruuteen levinneessä aurinkosumun tiivistyneessä nebuloosa-aineessa muodostuu keskus ja tapahtuu ihmissilmälle näkymätön, kolminkertainen peräkkäinen kehityssarja, nim. kolme elementaalien tai luonnonvoimien valtakuntaa kehitty: toisin sanoen tulevan pallon eläinsielu muodostuu; tai kuten kabbalisti sanoisi, menninkäiset, salamanterit ja undiinit luodaan. Äitiplaneetan ja hänen lapsi-ihmisensä suhde havaitaan tässä. Kummallakin on seitsemän prinssiippiä. Elementaalit (joita on kaikkiaan seitsemän lajia) muodostavat pallolla a) karkean ruumiin, b) pallon nestemäisen kaksoisruumiin (*linga shariran*), c) sen elämänprinssiipin (jivan); d) luovan sysäyksen toimiessa keskustasta kehään muodostuu pallon neljäs prinssiippi, kama-rūpa; e) sen viides prinssiippi (eläinsielu eli *manas*, [s.201] fyysinen äly) ruumiillistuu kasvi- (ituna) ja eläinkuntiin; f) sen kuudes prinssiippi (eli henkinen sielu, buddhi) on ihminen ja g) sen seitsemäs prinssiippi (atma) on sitä ympäröivässä henkistyneessä akashaverhossa.

Kolmen kehityksen päätyttyä näkyvä pallo alkaa muodostua. Kivikunta, koko sarjan neljäs, mutta ensimmäinen tässä vaiheessa, johtaa kulkua. Sen kerrostumat ovat ensin höyrymäisiä, pehmeitä ja plastisia, saaden kovan ja konkreettisen muodon vasta seitsemännessä renkaassa. Kun tämä rengas on täydellistynyt, se heittää aineolemuksensa B-pallolle, joka on jo läpikäymässä muodostumisensa valmistavat vaiheet, ja tällä pallolla alkaa kivennäiskehitys. Tässä vaiheessa alkaa kasvikunnan kehitys A-pallolla. Sen tehtyä seitsemännen renkaansa sen aineolemus siirtyy edelleen B-pallolle. Tuolloin kivennäisolemus siirtyy C-pallolle ja eläinkunnan idut siirtyvät A-pallolle. Kun eläimellä on siellä seitsemän rengasta, sen elämänprinssiippi menee B-pallolle ja kasvi- ja kivennäisolemukset siirtyvät eteenpäin. Sitten tulee ihminen A-pallolle, karkean olennon eteerisenä edeltäjänä sen on määrä tulla maapallollemme. Kehitettyään seitsemän päärotua monine alarotuhaaroinen ihminen, samoin kuin edeltävät luontokunnat, suorittaa loppuun seitsemän kierrosta ja siirtyy sitten peräkkäin kullekin pallolle aina Z:aan asti.

Ensimmäisestä ihmisestä asti ovat kaikki seitsemän prinssiippiä olleet hänessä ituina, mutta mikään niistä ei ole kehittynyt. Olemme oikeassa verratessamme häntä lapseen; kukaan ei koskaan ole tuhansista aavejutuista huolimatta nähnyt lapsen aavetta, vaikka rakastavan äidin mielikuvitus on ehkä unissa luonut kuvan kadotetusta lapsesta. Tämä on hyvin opettavaa. Kussakin kierroksessa ihminen kehittää täydelliseksi yhden prinssiipin. Ensimmäisessä kierroksessa hänen tajuntansa maan päällä on himmeä, heikko ja varjomainen kuin lapsen tajunta. Maapallomme toisessa kierroksessa hänestä on tullut jossain määrin, mutta kolmannessa

kierroksessa täysin vastuullinen. Kussakin vaiheessa ja kussakin kierroksessa hänen kehityksensä seuraa sen pallon kehitystä, jolla hän asuu. Alenevaa kaarta A:sta meidän maapallollemme sanotaan varjomaiseksi, nousevaa kaarta Z:aan asti ”loistavaksi”...

Me neljännen kierroksen ihmiset olemme jo saavuttamassa neljännen kierroksen ihmiskunnan viidennen rodun myöhemmän puoliskon, jota vastoin viidennen kierroksen ihmiset (harvat edelläkävijät), vaikkakin vasta ensimmäisessä rodussa (tai pikemminkin luokassaan), ovat äärettömän paljon korkeammalla kuin me – henkisesti elleivät älyllisesti; sillä viidennen prinssiipin (älyllisen sielun) täydellisen kehityksen kautta he ovat päässeet lähemmäksi kuin me, ovat lähemmässä yhteydessä kuudenteen prinssiippiinsä, buddhiin. Tietysti monet ovat erilaistuneet yksilöinä jo neljännessä kierroksessa, koska prinssiippien idut eivät kehity yhdenmukaisesti kaikissa, mutta tämä on yleinen sääntö.

...Ihminen tulee ”A”-pallolle, kun muut luontokunnat ovat menneet eteenpäin. (Jos jaamme luontokuntamme seitsemään, viimeiset neljä ovat sitä, minkä eksooteerinen tiede jakaa kolmeksi. Tähän me lisäämme ihmis- tai [s.202] devakunnan. Vastaavat olennot näissä jaamme sikiömäisiin, vaistollisiin, puolitajuisiin ja täysin tajuisiin... Kun kaikki luontokunnat ovat saavuttaneet Z-pallon, ne eivät etene astuakseen uudelleen A-pallolle ennen ihmistä, vaan ovat juuri päättäneet keskustasta – tai maasta – Z:aa kohti toimivan, hidastumisen lain alaisina – joka laki tasoittaa alenevan kaaren kiihtyvää nopeutta -vastaavan suku- ja lajikehityksensä, kun ihminen saavuttaa korkeimman kehityksensä Z-pallolla tässä tai jossain muussa kierroksessa. Tämä johtuu siitä äärettömän paljon pitemmästä ajasta, joka kuluu näiden lukemattomien muunnelmien kehittämiseen ihmiseen verrattuna; *renkaiden* suhteellinen kehitysnopeus kasvaa sen vuoksi luonnollisesti, kun nousemme asteikkoa pitkin kivennäisistä ylöspäin. Mutta ihminen säännöstää niin nämä eri nopeusasteet viipymällä kauemmin planeettojen välisissä lepopiireissä – joko nautinnoissa tai kärsimyksissä – että kaikki luontokunnat päättävät työnsä samanaikaisesti Z-planeetalla. Näemme tasapainottavan lain ilmenevän esimerkiksi meidän pallollamme. Ihmisen ensimmäisestä ilmestymisestä lähtien joko mykänä tai puhekykyisenä aina nykyiseen tilaansa asti neljännen ja tulevan viidennen kierroksen olentona hänen elimistönsä rakenteellisuus ei ole muuttunut mullistavasti. Vaikka etnologiset luonteenpiirteet ovat suuresti vaihdelleet, ne eivät ole millään tavoin vaikuttaneet hänen inhimilliseen *olemuksensa*. Ihmisen fossiili tai hänen luurankonsa tältä imettäväisten jaksolta, jonka huippukohdan hän muodostaa, tai oli se sitten kyklooppi tai kääpiö, voidaan yhä tunnistaa ensi silmäyksellä ihmisjäänteeksi. Kasvit ja eläimet ovat sitä vastoin ajan mittaan muuttuneet suuresti... Ihminen ei voisi ymmärtää koko järjestelmää seitsemine yksityiskohtineen, ellei hänellä olisi ollut kykyä kehittää ennenaikaisesti, kuten korkeammat adeptit

ovat osoittaneet, kuudetta ja seitsemättä aistiaan – jotka tulevat olemaan kaikkien luonnollisia ominaisuuksia vastaavissa kierroksissa. Meidän Herramme Buddha – kuudennen kierroksen ihminen – ei olisi esiintynyt meidän ajanjaksollamme, vaikka hänen edellisten ruumiillistumiensa kootut ansiot olivat hyvin suuret, ellei kysymyksessä olisi ollut mysteeri... Yksilöt eivät voi astua oman kierroksensa ihmiskunnan edelle enempää kuin yhden askeleen, sillä se on matemaattisesti mahdotonta – te sanotte (todellakin): jos elämänlähde virtaa lakkaamatta, maan päällä pitäisi olla jokaisen kierroksen ihmisiä jokaisena aikana jne. Viittauksen planetaariseen lepoon tulisi poistaa tämä väärinkäsitys.

Kun ihminen on kehittynyt tietyssä kierroksessa A-pallolla, hän häviää sieltä (kuten tietyt kasvit ja eläimet ovat hävinneet.) Tämä pallo kadottaa asteittain elinvoimansa ja saavuttaa lopulta kuvavaiheen, ts. kuoleman, ja jää siihen ihmisen suorittaessa seitsemän rengastaan Z-pallolla ja siirtyessä kierrosten väliseen jaksoon ennen lähtöään seuraavalle kierrokselleen. Sama koskee jokaista palloa vuorollaan.

Kun ihminen on nyt päättänyt seitsemännen renkaansa A-pallolla ja on vasta alkanut ensimmäisen Z-pallolla, ja kun A-pallo kuolee hänen siirtyessä B-pallolle jne. ja kun hänen on myös viivytävä kierrosten välisessä piirissä [s.203] Z-pallon jälkeen, kuten aina kahden pallon välillä, kunnes sysäys väriseyttää jälleen ketjua, on selvää, ettei kukaan voi koskaan olla enempää kuin yhden kierroksen omaa ihmiskuntaansa edellä. Ainoastaan Buddha muodostaa poikkeuksen *mysterin* nojalla. Meidän joukossamme on viidennen kierroksen ihmisiä, koska me olemme seitsemäisen maarenkaamme myöhemmällä puoliskolla. Ensimmäisellä puoliskolla sitä ei olisi voinut tapahtua. Neljännen kierroksen ihmiskunnan lukemattomat myriadit yksilöt, jotka ovat kulkeneet ohitsemme ja päättäneet seitsemän rengastaan Z-pallolla, ovat viettäneet kierrosten välisen jaksonsa ja alkavat uuden kierroksensa ja työnsä (meidän) D-pallolla. Mutta kuinka voi olla ensimmäisen, toisen, kolmannen, kuudennen ja seitsemännen kierroksen ihmisiä? Me edustamme ensimmäistä kolmea ja kuudes voi tulla hyvin harvoin ja ennenaikaisesti, kuten buddhat (ainoastaan valmistetuissa olosuhteissa) ja viimeksi mainittu, seitsemäs, ei ole vielä kehittynyt. Olemme seuranneet ihmistä kierroksesta nirvaniiseen tilaan Z- ja A-pallojen välillä. A-pallo jäi viimeiseen kierrokseen kuolleena. Uuden kierroksen alkaessa se saa uuden elämänvuodatuksen, herää uudelleen elontoimintaan ja synnyttää kaikki viime kertaista korkeamman laatuiset luontokuntansa. Kun tämä on kertautunut seitsemän kertaa, tulee pienempi pralaya; palloketjut eivät häviä osastensa hajoamisen tai hajaantumisen kautta, vaan siirtyvät *in abscondito*. Tästä ne ilmenevät uudelleen vuorostaan seuraavan seitsenjakson aikana. Yhden aurinkojakson (yhden p. ja m.) rajoissa tapahtuu seitsemän tuollaista pienempää jaksoa progressiivisen kehityksen ylenevällä asteikolla.

Yhteenvetona, kierroksessa on seitsemän planeetta- tai maarengasta kutakin luontokuntaa ja yksi pimennys kutakin planeettaa kohti. Pienempi manvantara muodostuu seitsemästä kierroksesta, 49 renkaasta ja 7 pimennyksestä, aurinkojakso taas 49 kierroksesta jne.

Dikshitat kutsuvat pralayan ja manvantaran muodostamia jaksoja ”Surya manvantaroiksi ja pralayoiksi”. Ajatukset menevät sekaisin pohitiessamme, kuinka monta aurinkopralayaamme on tullava ennen suurta kosmista yötä – mutta se tulee.

...Pienemmissä pralayoissa ei ole alkamista *de novo* – vain keskeytyneen toiminnan jatkumista. Kasvi- ja eläinkunnat, jotka pienemmän manvantaran lopussa olivat saavuttaneet vain osittaisen kehityksen, eivät häviä. Niiden elämällä tai elinolemuksella, kutsukaa joitakin niistä *natiksi*, jos haluatte, on myös vastaavasti yönsä ja leponsa – niilläkin on oma nirvanansa. Ja miksi ei näillä sikiö- ja lapsiolemuksilla niitä olisikaan! Ne ovat, kuten mekin olemme, syntyneet yhdestä elementistä... Kuten meillä on Dhyan Chohanimme, niilläkin on eri luontokunnissaan elementaalisuojelijansa, jotka huolehtivat niistä joukkona, kuten ihmiskunnastakin huolehditaan joukkona. Tuo yksi elementti ei vain täytä avaruutta ja *ole* se, vaan läpäisee kosmisen aineen jokaisen atomin.

Kun aurinkopralayan hetki lyö, niin vaikka ihmisen kehitymisprosessi viimeisessä, seitsemännessä kierroksessa on täsmälleen sama, kukin planeetta, [s.204] sen sijaan että vain siirtyisi näkyvästä näkymättömään ihmisen jättäessä sen, häviää vuorollaan. Seitsemännen pienemmän manvantaran seitsemännen kierroksen alkaessa, jolloin jokainen luontokunta on saavuttanut viimeisen kierroksensa, jää planeetalle ihmisen poistuttua vain aikoinaan eläneiden ja olemassa olleiden muotojen maya. Jokaisella askeleella, jonka hän ottaa alenevalla ja nousevalla kaarella liikkueensa pallolta pallolle, muuttuu taakse jäänyt planeetta yhä tyhjemmäksi krysaliidikuoreksi. Hänen lähtiessään tapahtuu jokaisessa luontokunnassa sen olentojen vuodatus. Odottaessaan siirtoa aikanaan korkeampiin muotoihin ne kuitenkin vapautetaan: sillä tuohon kehityspäivään asti ne jäävät letargiseen uneensa avaruudessa, kunnes ne herätetään uudessa aurinkomanvantarassa uudelleen eloon. Vanhat elementaalit lepäävät, kunnes ne kutsutaan vuorostaan kivennäis-, kasvi- ja eläinolioiden ruumiiksi (toisella ja korkeammalla palloketjulla) matkallaan ihmisolennoiksi (katsokaa *Isis*), kun taas alemmanmuotoiset sikiöolemukset, joita tänä yleisen täydellistymisen aikana on vain harvoja, jäävät riippumaan avaruuteen kuin äkkiä jäätyneet vesipisararat. Ne sulavat aurinkomanvantaran ensimmäisestä kuumasta henkäyksestä ja muodostavat tulevien pallojen sielun... Kasvikunnan hitaasta kehityksestä on huolehdittu ihmisen pitemmän planeettojen välisen levon aikana... Aurinkopralayan tullessa koko puhdistunut ihmiskunta sulautuu nirvanaan ja syntyy tästä aurinkojen

välisestä nirvanasta uudelleen korkeampiin järjestelmiin. Maailmojen ketju häviää ja se haihtuu kuin varjo seinältä valon sammussa. Meillä on varmat tiedot siitä, että juuri sillä hetkellä kun aurinkopralaya alkaa, kaksi pienempää pralayaa päättyy jossain avaruudessa.

Aurinkomanvantaran alkaessa aineellisen maailman kosmiseksi pölyksi hajonneet, tähän asti subjektiiviset elementit – saaden sysäyksensä uuden aurinkokunnan uusilta Dhyan Chohaneilta (edellisistä korkeimpien kohottua korkeammalle) – muodostuvat alkuperäisiksi elämänväreilyiksi ja eroten erilaistuneiksi toimintakeskuksiksi yhtyvät seitsenkertaiseksi kehitysasteikoksi. Kuten jokainen muu avaruuden pallo, on meidänkin maapallomme ennen lopullisen aineellisuuden saavuttamista – mikään tässä maailmassa ei voi nyt kuvata tuota aineen tilaa – käytävä seitsemän tiheysvaiheen asteikon läpi. Käytän tarkoituksellisesti sanaa asteikko (gamut), koska diatoninen skaala kuvaa parhaiten Swabhavatin alenevan ja ylenevän jakson jatkuvaa rytmillistä liikettä – jaettuna koko- ja puoliääniin.

Seuranne oppineiden jäsenten joukossa on teosofi, joka tuntematta vanhaa oppiamme on kuitenkin intuitiivisesti käsittänyt tieteellisistä tosiasioista aatteen aurinkopralayasta ja sen manvantarasta alkumuodoissaan. Tarkoitin kuuluisaa ranskalaista astronomi Flammarionia ja hänen teostaan *La Résurrection et la Fin des Mondes* (luku 4, tutk.). Hän puhuu kuin todellinen näkijä. Asiat ovat sellaisia joiksi hän ne kuvaa pienin muutoksin. Pallojen sekulaarisen jäähtymisen (vanhan iän pikemmin kuin elinvoiman häviön), jähmettymisen ja kuivumisen kautta maa tulee kohtaan, jossa se alkaa olla höltyvä kasauma. Lasta kantava kausi on ohi. Kaikki jälkeläiset on ravittu, [s.205] elinaika on täyttynyt. Siitä syystä ”aineosamassat lakkaavat tottelemasta niitä koheesio- ja aggregaattilakeja, jotka pitivät sitä koossa.” Se on kuin raato, joka alttiina hävitystyölle vapauttaa ainaiseksi ruumiin jokaisen molekyylin vastedes uusien vaikutusten alaiseksi. Kuun vetovoima (kunpa hän voisi täysin ymmärtää sen turmiollisen vaikutuksen) aiheuttaa hävitysprosessin aikaansaamalla maahiukkasten hyökyäallon vuoroveden sijaan.

Hän erehtyy luullessaan, että aurinkokunnan tuhoutumiseen kuuluu pitkä aika: meille on sanottu sen tapahtuvan silmänräpäyksessä, ei kuitenkaan ilman edeltäviä varoituksia. Toinen erehdys on otaksuma, että maa putoaisi aurinkoon. Aurinko hajoaa ensimmäisenä aurinkopralayan tullessa.

...Kun käsitätte maailmankaikkeuden ja ihmisen kuudennen periaatteen luonteen ja olemuksen, olette käsittänyt tämän maailman suurimman mysteerin – ja miksikä ei – eikö se ympäröi teitä? Mitä sen tutut ilmennykset, mesmerismi, od-voima jne. ovat – elleivät eri aspekteja voimasta, joka on käytettävissä niin hyvään kuin pahaankin.

Adeptin vihkimysasteet ovat seitsemän vaihetta, joissa hän saa selville luonnon ja ihmisen seitsenkertaisten periaatteiden salaisuuden ja herättää uinuvat voimansa.

1) Viimeisessä *Theosophistissa*, s. 226, palsta 1, olleeseen kirjeeseen liittyvät huomautukset² tuntuvat minusta hyvin tärkeiltä ja lieventävän – en sano vastustavan – paljon sitä, mitä meille on tähän asti kerrottu spiritualismista.

Olimme jo kuulleet sellaisesta henkisestä elämäntilasta, jossa uudelleen kehitynyt ego nauttii jonkin aikaa tietoisesta olemassaolosta ennen jälleensyntymistään toiseen maailmaan; mutta tämä puoli kysymystä on tähän asti sivuutettu. Sen johdosta tehdään vielä eräitä selviä väitteitä, jotka puolestaan antavat aihetta uusiin kysymyksiin.

Devachanissa (olen lainannut *Theosophistini* eräälle ystävälleni eikä minulla ole sitä käsillä, mutta se, jos muistan oikein, on nimi, joka on annettu kuvaillulle henkiselle onnentilalle) uusi ego säilyttää ilmeisesti täydellisen muiston maanpäällisestä elämästä. Onko näin, vai erehdynkö jossain suhteessa?

1) Itse herramme Buddha on kuvaillut *allegorisesti* devachania eli ”Sukhavatin” maata. Se mitä hän sanoi, on löydettävissä *Shan-mun-yih-tungista*. Tathāgata sanoo:

”Monien tuhansien myriadien maailmankuntien päässä tästä (meidän) [s.206] järjestelmästä on onnen paikka nimeltään *Sukhavati*.... Tätä seutua ympäröi *seitsemän* aitariviä, *seitsemän riviä avaria verhoja*, seitsemän riviä huojuvia puita; tätä arhatien pyhää asuinsijaa hallitsevat Tathāgatat (Dhyan Chohanit) ja vallitsevat Bodhisattvat. Siellä on *seitsemän* kallista järveä; niiden keskellä virtaavat kristallinkirkkaat vedet, joilla on ’*seitsemän ja yksi*’ ominaisuutta eli tuntomerkkiä (YHDESTÄ emanoituneet seitsemän prinssiä). Tämä, oi Sariputra, on ’Devachan’. Sen jumalainen udumbara-kukka luo juuren *kaiken maan varjoon* ja kukkii kaikille niille, jotka siihen ulottuvat. Ne jotka ovat syntyneet autuaaseen maahan, ovat todella onnellisia; *siinä kehityskaudessa* ei ole enää suruja eikä murheita... Myriaadit henget (Lha) etsivät sieltä lepoa ja sitten *palaavat omille seuduilleen*.³ Toisaalta, oi Sariputra, tuossa ilon maassa monet, jotka ovat siellä syntyneet, ovat *Avaivartyoita*...⁴ jne. jne.¹

1 K. H:n vastaukset Mr. Sinnetin kysymyksiin on painettu isommalla kirjasintyypillä. – Toim.

2 Artikkelin Seeming ”Discrepancies”. H. P. Blavatsky, *Collected Writings*, IV, s. 119–122.

3 Ne jotka eivät ole vielä päättäneet maakerroksiaan.

4 [Sananmukaisesti ne, jotka eivät milloinkaan palaa – seitsemännen kierroksen ihmiset jne.

2) Lukuun ottamatta sitä seikkaa, että *devachanissa* olemisen aika on rajoitettu, tämän tilan ja tavallisen uskonnon taivaan tilan välillä on hyvin läheinen yhtäläisyys (ottamatta huomioon antropomorfisia käsityksiä jumalasta).

2) Varmasti uusi *ego*, kun se kerran on jälleensyntynyt, säilyttää tietyn ajan – joka on suhteessa sen maaelämään – ”täydellisen muiston elämästään maan päällä”.² Mutta se ei voi *koskaan* palata maan päälle devachanista, eikä viimeksi mainittu – silloinkaan kun jätämme huomioon ottamatta kaikki ”antropomorfiset jumalakäsitykset” – muistuta yhtään minkään uskonnon paratiisia tai taivasta; H. P. B:n kirjallinen mielikuvitus on antanut hänelle tuon ihmeellisen vertauksen.

3) Nyt tärkeä kysymys: Kuka menee taivaaseen – tai devachaniin? Pääsevätkö tuohon tilaan vain ne harvat, jotka ovat erittäin hyviä, vai ne monet, jotka eivät ole kovin pahoja – heidän tapauksessaan pitkähkön tiedottoman itämis- ja raskeusajan jälkeen?

3) ”Kuka menee devachaniin?” Persoonallinen ego tietenkin, mutta autuas, puhdistunut ja pyhä. Jokainen ego – kuudennen ja seitsemännen periaatteen yhdistelmä – joka tiedottoman raskausvaiheen jälkeen jälleensyntyy devachaniin, on välttämättömyyden pakosta yhtä viaton ja puhdas kuin vastasyntynyt lapsi. Se että hän ylipäätään jälleensyntyy, osoittaa, että hänen vanhassa [s.207] persoonallisuudessaan on ollut enemmän hyvää kuin pahaa. Ja (pahan) karman astuessa syrjään seuratakseen häntä aikanaan hänen tulevaan maasyntymäänsä hän vie mukanaan vain hyvien tekojensa, sanojensa ja ajatustensa karman tähän devachaniin. ”Paha” on meille suhteellinen käsite – kuten teille on kerrottu useammin kuin yhden kerran – ja korvauksen laki on ainoa laki, joka ei koskaan erehdy. Niinpä kaikki ne jotka eivät ole vajonneet sovittamattoman synnin ja elämellisyuden liejuun, menevät devachaniin. Heidän on myöhemmin maksettava synneistään, tahallisista ja tahattomista. Sillä välin he saavat palkkionsa, saavat *seuraukset* aiheuttamistaan *syistä*.

Tietenkin se on *tila*, niin sanoaksemme *syvän itsekkyyden* tila, jonka aikana ego nauttii palkintonsa *epäitsekkyydestään* maan päällä. Hänet valtaa kokonaan kaikkien hänen persoonallisten, maallisten kiintymystensä, mieltymystensä ja ajatustensa autuus, ja hän nauttii ansiokkaiden tekojensa hedelmistä. Mikään murhe, mikään tuska, ei edes surun häivä tule synkentämään hänen puhtaana onnensa kirkasta taivaanrantaa, sillä se on *ikuisen ”mayan” tila*... Koska ihmisen

1 Vrt. Beal, *A Catena of Buddhist Scriptures from the Chinese*. Lontoo 1871, s. 378–381.

2 Katsokaa kysymystä.

persoonallisuuden tietoinen käsityskyky maan päällä on vain nopeasti haihtuva unelma, tämä kyky on samoin unenomainen devachanissa – vain sata kertaa voimakkaampi. Niin todellakin, onnellinen ego on kykenemätön näkemään verhon läpi pahuutta, surua ja tuskaa, josta saattavat kärsiä ne, joita hän rakasti maan päällä. Se elää tuossa suloisessa unelmoinnissa rakkaitensa kanssa – olivatpa he menneet edeltä tai jääneet vielä maan päälle – sillä he ovat hänen lähellään yhtä onnellisina, yhtä autuaina ja viattomina kuin ruumiistaan vapautunut uneksija itsekin, mutta joitakin harvoja näkyjä lukuun ottamatta meidän karkean planeettamme asukkaat eivät tunne sitä. Tässä, *tällaisen* täydellisen *mayan* tilan aikana puhtaiden, rakastavien, herkkien ihmisten sielut eli astraaliset egot, jotka ovat saman harhan vallassa, luulevat rakastettujensa tulevan alas maan päälle heidän luokseen, kun itse asiassa heidän oma henkensä nousee devachanissa olevia kohden. Monet *subjektiivisista* spiritualistisista yhteyksistä – monet niistä, joiden välittäjät ovat puhdassieluisia – ovat todellisia, mutta asiaan perehtymättömälle meediolle on mitä vaikeinta painaa mieleensä todelliset ja oikeat kuvat kaikesta, mitä hän näkee ja kuulee.

Jotkut psykografiaksi kutsutut ilmiöt ovat, joskin harvemmin, myös todellisia. Kun herkän ihmisen hengen on ”odylisoitunut”, niin sanoaksemme, devachanissa olevan hengen aura, se tulee muutamiksi minuuteiksi täksi *kuolleeksi persoonallisuudeksi* ja kirjoittaa jälkimmäisen käsialalla, hänen kielellään ja hänen ajatuksillaan, sellaisina kuin ne olivat hänen elinaikanaan. Nämä kaksi henkeä yhtyvät yhdeksi, ja siitä, kumpi niistä on voitolla tuon ilmiön kestäessä, riippuu kumpi *persoonallisuus* luonteenpiirteinen on vallitsevana tuollaisessa kirjoituksessa tai ”transsipuhumisessa”. Se mitä te kutsutte yhteydeksi, on itse asiassa molekyylivärähtelyjen samankaltaisuutta ruumiillistuneen meedion ja ruumiistaan vapautuneen persoonallisuuden astraalisten puolten välillä. Olen juuri nähnyt jonkun englantilaisen professorin artikkelin [s.208] *hajuaitista* (annan sen selostettavaksi *Theosophistissa* varustaen sen muutamin sanoin) ja huomaan siinä jotakin, mikä soveltuu tapauksemme. Samoin kuin musiikissa kaksi eri ääntä voi olla sopusoinnussa ja erikseen kuultavissa ja tämä harmonia tai disharmonia riippuu samanaikaisista värähtelyistä ja täydennysvaiheista, samoin on olemassa *yhteyks* meedion ja ”henkiolennon” välillä, kun heidän astraaliset molekyyliinsä värähtelevät sopusoinnussa. Ja sen, heijastaako tuo yhteys enemmän yhtä persoonallista erityispiirrettä vai toista, määrää kahden värähtelysarjan suhteellinen voimakkuus yhdistetyssä *akashaa*-aallossa. Mitä vähemmän samankaltaisia värähtelyt ovat, sitä mediumistisempi ja sitä vähemmän henkinen on sanoma. Mitatkaa siis meedionne moraalinen tila oletetun ”ohjaavan” älyolennon moraalisella tilalla, niin aitouskoekenne eivät jätä lainkaan toivomisen varaa.

4) Onko devachanin rajoissa niin sanoaksemme monenlaisia tiloja, niin että kaikki joutuvat sopivaan tilaan, mistä he syntyvät alempiin ja korkeampiin tiloihin seuraavassa syiden maailmassa. On hyödytöntä lisätä olettamusten määrää. Me haluamme tietoa voidaksemme jatkaa.

4) Kyllä, devachanin tilat eroavat suuresti toisistaan, ja kaikki on niin kuin sanotte. Yhtä monenlaista autuutta kuin on maan päällä, on tajuamisen vivahduksia ja kykyä arvostaa sellaista hyvitystä. Se on kuviteltu paratiisi, jokaisessa tapauksessa ego itse on sen luonut ja täyttänyt maisemilla, tapahtumilla ja ihmisillä, joita hän haluaa tavata tuollaisessa hyvittävän autuuden piirissä. Ja juuri tämä monenlaisuus ohjaa ajallisesti persoonallisen *egon* virtaan, joka johtaa hänet jälleensyntymään alempaan tai korkeampaan tilaan seuraavassa syiden maailmassa. Luonnossa kaikki on niin sopusointuisesti järjestynyt, erittäinkin subjektiivisessa maailmassa, etteivät Tathāgatat voi milloinkaan tehdä virheitä, eivät liioin Dhyān Chohanit, jotka johtavat alkusysäyksiä.

5) Päällisin puolin ajatellen, ainoastaan tässä elämässä erittäin henkistyneet olennot saisivat nauttia puhtaasti henkisestä tilasta. Mutta on olemassa myriadeja (moraalisesti) hyviä ihmisiä, jotka eivät ole lainkaan henkistyneet. Kuinka he voivat olla soveliaita siirtymään tämän elämän muistoiheen aineellisesta olemistilasta henkiseen?

5) Se on ”henkinen tila” vain meidän oman karkean ”aineellisen tilamme” vastakohtana, ja kuten on jo sanottu, juuri sellaiset henkisyysasteet muodostavat ja määräävät tilojen monet eri ”lajit” devachanin rajojen sisällä. Alkuasukasheimoon kuuluva äiti on yhtä onnellinen kuin kuninkaallisessa palatsissa asuva äiti eksyneenä ollut lapsensa sylissä; ja vaikka lapset, jotka ovat kuolleet ennen aikaansa ennen seitsenkertaisen olemuksensa täydellistymistä, eivät varsinaisina egoina pääse devachaniin, kuitenkin äidin rakastava kiintymys löytää sieltä lapsensa kaipaamatta edes sitä, mitä hänen sydämensä [s.209] ikävöi. Niin, se on vain unta, mutta mitä muuta on lopultakaan itse koko objektiivinen elämä kuin vain elävien epätodellisuuksien panoraamaa? Ilot joita punanahkaintiaani kokee ”autuilla metsästyksimailla” tuossa Unelmien Maassa ovat yhtä voimakkaita kuin se ekstaasi, jota tuntee joku *connoisseur* [erikoistuntija], joka viettää aioneja kuuntelemalla hurmaantuneena kuvittelemiensa enkelikuorojen ja orkesterien esittämiä jumalaisia sinfonioita. Koska ei ole edellisen syy, että hän oli syntynyt ”villiksi”, joka tuntee viettymystä tappamiseen -vaikkakin se aiheutti niin monen viattoman eläimen kuoleman – niin jos hän kaikkesta tuosta huolimatta oli rakastava isä, poika tai aviomies, miksei hänkin saisi nauttia omaa hyvitysosuuttaan? Olisi aivan eri asia, jos sivistynyt ihminen olisi tehnyt samat julmat teot pelkästä urheilunhalusta. Villi

sijoittuisi aivan yksinkertaisesti uudestisyntyessään alhaiselle paikalle asteikossa epätäydellisen moraalisen kehityksensä takia, kun taas toisen *karma* olisi moraalisen rikollisuuden tahraama....

Jokainen sitä egoa lukuun ottamatta, joka karkean magnetisminsa voimasta lankeaa virtaan, joka vetää sen ”kuoleman planeetalle” – meidän maamme mentaalinen yhtä hyvin kuin aineellinenkin kiertolainen – on sopiva siirtymään suhteellisen ”henkiseen” tilaan, joka on hänen aikaisemman elämäntilansa ja ajatus-tapansa mukainen. Tietääkseni ja muistaakseni H. P. B. selitti Mr. Humelle, että ihmisen kuudes prinssiippi ei puhtaasti henkisenä voinut olla olemassa tai nauttia *tietoisesta* olemassaolosta devachanissa, ellei siihen sulautunut joitakin viidennen prinssiipin eli eläimellisen sielun abstraktisempia ja puhtaampia mentaalisia ominaisuuksia, sen *manasta* (mind, ymmärrystä) ja muistia. Kun ihminen kuolee, hänen toinen ja kolmas prinssiippinsä kuolevat hänen mukanaan; alempi kolminaisuus häviää, ja neljäs, viides, kuudes ja seitsemäs prinssiippi muodostavat eloonjäävän *nelinäisyyden*. (Luekaa uudelleen sivu 6 ”*Fagmenteista*”¹.)

Tämän jälkeen seuraa ”kuolinkamppailu” ylemmän ja alemman kaksinaisuuden välillä. Jos ylempi voittaa, niin kuudes vedettyään itseensä viidennestä *hyvän* ydinosaan – sen jaloimmat tunteet, sen pyhimmat (vaikkakin ne olisivat *maallisia*) pyrkimykset ja sen mielen henkistyneimmät osat – seuraa jumalaista *vanhempaansa* (seitsemättä) ”raskaustilaan”; ja viides ja neljäs pysyvät yhdessä tyhjänä *kuorena* – (ilmaisu on aivan oikea) – harhaillakseen maan ilmapiirissä puolet persoonallisesta muistista menneenä ja eläimellisemmät vietit jonkin aikaa täysin elävinä – lyhyesti sanoen ”elementaarina”. Tämä on tavallisen meedion ”enkeliopas”. Jos sitä vastoin ylempi *kaksinaisuus* kärsii tappion, niin viides prinssiippi sulattaa itseensä kaiken, mitä on jäljellä *persoonallisesta* muistosta ja sen persoonallisen yksilöllisyyden tuntemuksista kuudennessa. Se ei kuitenkaan jää näine lisineen *kāma-lokaan* – ”halun maailmaan” eli maamme ilmapiiriin. Hyvin pian se kuin olki, joka joutuu [s.210] kierrevirran pyörteiden ja kuilujen vetopiiriin, tempautuu mukaan ja joutuu ihmisegojen suureen pyörteeseen; samalla kun kuudes ja seitsemäs prinssiippi – nyt puhtaasti henkisenä, *yksilöllisenä* MONADINA, jossa ei ole jälkeäkään entisestä persoonallisuudesta, jolla ei ole mitään säännönmukaista ”raskauskautta” koettavanaan (koska ei ole puhdistunutta *persoonallista egoa* joka jälleensyntyisi) – syntyy toisena persoonallisuutena seuraavalle planeetalle vietettyään sitä ennen pidemmän tai lyhyemmän tiedottoman lepoajan rajattomassa avaruudessa. Kun saapuu ”täydellisen yksilöllisen tietoisuuden” kausi – joka edeltää *absoluuttisen* tietoisuuden kautta *Pari-nirvanassa* –

1 ”*Fragments of Occult Truth*”, ilmestynyt *The Theosophistissa* 1881–3. – Toim.

tämä hukattu *persoonallinen* elämä tulee olemaan kuin suuresta *Elämän kirjasta* irti revitty lehti ilman sanaakaan, joka kertoisi sen poissaolosta. Puhdistunut monadi ei havaitse eikä muista sitä menneiden jälleensyntymiensä sarjassa – niin kuin olisi käynyt, jos se olisi mennyt ”muotojen maailmaan” (*rūpa-loka*) – ja sen taaksepäin luoma silmäys ei havaitse edes pienintäkään merkkiä osoittamaan, että se on ollut. *Sammā Sambuddhin* valo,

”...tuo valo, joka loistaa kuolevaisen
näköpiirimme tuolla puolen,
kaikkien elämien sarja kaikissa maailmoissa” –

[Edwin Arnold, *The Light of Asia*.]

ei luo ainoatakaan sädettä tuolle *persoonalliselle* elämälle menneiden elämien sarjassa.

Ihmiskunnan ansioksi minun on sanottava, että tuollaista ehdotonta häviämistä kaikkiallisen Olennon muistikirjoista ei prosentuaalisesti tapahdu kovinkaan usein. Itse asiassa, samoin kuin usein mainittu ”synnynäinen idiootti”, sellainen tapaus on *lusus naturae* – poikkeus, ei sääntö.

6) Ja kuinka henkinen oleminen, missä kaikki on sulautunut kuudenteen prinssiippiin, on sopusoinnussa sen yksilöllisen ja persoonallisen aineellisen elämän tietoisuuden kanssa, jonka täytyy kuulua egolle devachanissa, jos hän säilyttää maallisen tietoisuutensa, niin kuin on kerrottu *Theosophistin* huomautuksissa.

6) Luulen, että kysymystä on nyt riittävästi selvitetty: kuudes ja seitsemäs prinssiippi muodostavat kaikesta muusta erillään ikuisen, häviämättömän, mutta myös *tiedottoman* ”monadin”. Herätäkseen siinä eloon piilevä tietoisuus, erityisesti *persoonallisen* yksilöllisyyden tietoisuus, vaatii monadin plus viidennen prinssiipin korkeimmat ominaisuudet – ”eläimellisen sielun”; ja juuri tämä tekee sen eteerisen *egon*, joka elää ja nauttii devachanin autuudessa. Henki eli YHDEN sekoittamattomat emanaatiot – viimeksi mainitun muodostaessa seitsemännen ja kuudennen prinssiipin kanssa korkeimman kolminaisuuden – kumpikaan näistä kahdesta emanaatiosta ei kykene sulattamaan itseensä muuta kuin sitä, mikä on hyvää, puhdasta ja pyhää; tästä syystä mikään aistillinen, [s.211] aineellinen tai epäpyhä muisto ei voi seurata *egon* puhdistunutta muistia autuuden valtakuntaan. Näiden pahojen tekojen ja ajatusten muiston karma saavuttaa *egon*, kun se muuttaa *persoonallisuuttaan* seuraavassa syiden maailmassa. *Monadi* eli ”henkinen yksilöllisyys” pysyy tahraantumattomana *kaikissa tapauksissa*. ”Ei ole surua eikä tuskaa niillä, jotka ovat syntyneet siellä (devachanin *rūpa-lokassa*); sillä se on Puhdas

Maa. Kaikissa avaruuden paikoissa on sellaisia maita (*sakwala*),¹ mutta tämä Au-
tuuden maa on kaikista puhtain.”² *Jnāna Prasthāna Shastrassa* sanotaan: ”Per-
soonallisen puhtauden ja vakavan mietiskelyn avulla nousemme himomaailman
rajojen ylitse ja astumme muotojen maailmaan.”³

7) Olen tähän asti käsittänyt kuoleman ja devachanin välisen raskausajan kai-
kissa tapauksissa hyvin pitkäksi. Nyt sanotaan sen olevan joissakin tapauksissa
vain muutamia päiviä, ei missään tapauksessa (tämä merkitse) enemmän kuin
muutaman vuoden. Tämä näyttää selvältä, mutta kysyn, voidaanko se varmentaa
vielä selvemmin, koska se on kohta, josta niin moni riippuu.

7) Toinen hyvä esimerkki siitä tavanmukaisesta epäjärjestyksestä, missä Mrs. H.
P. B:n mentaalinen kalusto on. Hän puhuu ”Bardosta” eikä edes sano lukijoilleen,
mitä se tarkoittaa. Samoin kuin hänen työhuoneessaan epäjärjestys on kymmenen
kertaa sekoitettu, hänen mielensäkin on tupaten täynnä ajatuksia sellaisessa kaa-
oksessa, että kun hän tahtoo tuoda niitä ilmi, niin häntä pilkistää esiin ennen pää-
tää. ”Bardolla” ei ole mitään tekemistä ajan keston kanssa tapauksessa, johon viit-
taatte. ”Bardo” on kuoleman ja jälleensyntymisen välinen periodi, ja se voi kestää
muutamasta vuodesta kalpaan. Se jaetaan kolmeen alikauteen: 1) Kun *ego* kuolin-
kamppailustaan vapautuneena astuu *kāma-lokaan*⁴ (elementaarien olinpaikkaan);
2) kun se siirtyy ”raskaustilaansa”; 3) kun se syntyy uudelleen devachanin *rūpa-
lokaan*. Ensimmäinen alikausi voi kestää muutamista minuuteista *moniin* vuosiin.
Sanonta ”muutama vuosi” on hämmentävä ja täysin hyödytön ilman tarkempaa
selvitystä. Toinen alikausi on ”hyvin pitkä”, niin kuin sanottekin, toisinaan pi-
dempi kuin voitte kuvitellakaan, mutta kuitenkin määrättyssä suhteessa *egon* hen-
kiseen vastustuskykyyn. Kolmannen alikauden pituus riippuu hyvästä KARMAS-
TA, minkä jälkeen *monadi* jälleensyntyy uudelleen. *Agama Sutrān* sanat ”Kaikis-
sa näissä *rūpa-lokissa* devat (henget) ovat yhtäläisesti syntymän, vanhenemisen,
vanhuuden ja kuoleman alaiset” merkitsevät vain, että *ego* syntyy sinne, alkaa
sitten kuihtua ja lopulta ”kuolee”, ts. vaipuu siihen tajuttomuustilaan, joka on
ennen jälleensyntymää. Sloka päättyy seuraavin sanoin: ”Kun *dēvat* ilmestyvät
näistä taivaista, he astuvat jälleen alempaan maailmaan”; ts. he jättävät [s.212]
autuuden maailman syntyäkseen jälleen syiden maailmaan.

1 [Sankritiksi *cakravala*, ’ympyränmuotoinen aitaus’, maailmanjärjestelmä.]

2 [Beal, emt, s.117.]

3 [Beal, emt, s. 86.]

4 Tiibetiksi Yuh-Kai.

8) Siinä tapauksessa ja olettaen, ettei devachan ole yksinomaan adeptien ja melkein yhtä korkeiden henkilöiden perintöosuus, on siis itse asiassa olemassa taivasta vastaava olemistila, mistä suunnaton määrä niitä, jotka ovat menneet edeltä, voi seurata maan elämää! 9) Ja kuinka kauan? Kestääkö tämä henkisen onnen tila vuosia? Vuosikymmeniä? Vuosisatoja?

8) Aivan ehdottomasti ”devachan ei ole yksinomaan adeptien perintöosuus”, ja aivan varmasti on olemassa ”taivas” – jos teidän täytyy käyttää tätä astro-maantieteellistä kristillistä nimitystä – ”suunnattomalle määrälle niitä, jotka ovat menneet edeltä”. Mutta yksikään näistä ei voi seurata ”maaelämää” edellä mainitun Autuuden Lain ja *mayan* takia.

9) Vuosia, vuosikymmeniä, vuosisatoja ja vuosituhansia, usein jollakin vielä suu-remmalla kerrottuna. Kaikki riippuu karman kestoajasta. Täyttäkää öljyllä Denin pikku kuppi ja kaupungin vesisäiliö ja sytytettyänne molemmat katsokaa, kumpi palaa kauemmin. *Ego* on sydän ja karma öljy; ero jälkimmäisen määrässä (kupissa ja säiliössä) selittää teille eri *karmojen* kestävyuden suuren eron. Jokaisen vaikutuksen täytyy olla määrättyssä suhteessa syyhyn. Ja koska ihmisen ruumiillinen olemassaolo on vain pieni osa hänen syntymien välisestä olemassaolostaan man-vantaraisessa kierroksessa, niin jokaisen tällaisen ”elämän” hyvät ajatukset, sanat ja teot pallolla synnyttävät vaikutuksia, joiden tyhjentyminen vaatii paljon enemmän aikaa kuin jo vaikuttavien syiden kehkeytyminen.

Siksipä, kun luette Jäteista ja muista buddhalaisten pyhien kirjojen *tarunomaisista* kertomuksista, että tämä tai tuo hyvä teko palkittiin moninumeroisen kalpan autuudella, älkää hymyilkö tälle mielettömälle lioittelulle, vaan muistakaa, mitä olen sanonut. Te tiedätte, että pienestä siemenestä versoaa puu, jonka elämä nykyisin kestää 22 vuosisataa; tarkoitan Anuradhapura Bo -puuta. Ette myöskään saa nauraa, jos joskus satutte lukemaan *Pinda-Danasta* tai jostakin muusta buddhalaisesta *sutrasta*: ”*Kāma-lokan* ja *rūpa-lokan* välillä on paikka, ’Maran’ (kuoleman) asuinsija. Tämä Mara joka on täynnä kiihkoa ja himoa, tuhoaa kaikki hyveelliset ominaisuudet niin kuin kivi jauhaa jyvät.¹ Hänen palatsinsa on 7000 neliöyojanan suuruinen, ja sitä ympäröi *seitsenkertainen* muuri”,² sillä tunnette nyt olevanne paremmin valmistautunut käsittämään allegorian.

Kun Beal tai Burnouf tai Rhys Davids, nuo yksinkertaiset kristilliset ja materialistiset sielut, esittävät tavanomaisia käännöksiään, me emme kannan [s.213]

1 [Tämä Mara, niin kuin hyvin saatatte ajatella, on allegorinen kuva piiristä, jota kutsutaan ”kuoleman planeetaksi” – pyörteestä, minne katoavat hävitettäväksi tuomitut *elämät*. Taistelu tapahtuu *kāma-* ja *rūpa-lokien* välillä.

2 [Beal, emt, s. 90.]

heille kaunaa heidän tulkintojensa takia, koska he eivät tiedä mitään paremmasta. Mutta mitä luulette seuraavan merkitsevän: ”halun taivaitten nimiä” (väärä käännös; *lokat* eivät merkitse *taivaita*, vaan paikkoja tai asuinsijoja), ”halun taivaitten, kama lokan, nimiä” – niitä kutsutaan siten, koska niissä oleskelevat olennot tuntevat syömisen, juomisen, nukkumisen ja rakkauden haluja. Niitä kutsutaan myös *viiden(?)* tuntevan olentoluokan – devojen, ihmisten, asurain, eläinten ja demonien – asuinsijoiksi (*Lautan Sutra*, käänt. S. Beal).¹ Ne tarkoittavat aivan yksinkertaisesti, että jos kunnianarvoisa kääntäjä olisi tuntenut hieman paremmin oikeaa oppia, hän olisi 1) jakanut *dēvat* kahteen luokkaan – ja kutsunut niitä ”*rūpa* devoiksi” ja ”*arūpa* devoiksi” (”*muodolliset*” eli objektiiviset ja ”*muodottomat*” eli subjektiiviset *Dhyan Chohanit*; ja 2) hän olisi tehnyt samoin ”ihmisten” luokalle, koska on olemassa *kuoria* ja ”mara-rūpoja”, ts. hävitykseen tuomittuja ruumiita. Kaikki nämä ovat:

1) " <i>Rupa dēvat</i> " - <i>Dhyan Chohanit</i> , ¹ joilla on muoto	} Entiset ihmiset
2) " <i>Arupa dēvat</i> " - <i>Dhyan Chohanit</i> , joilla ei ole muotoa	
3) " <i>Pisachat</i> " - (kaksiprinsiippiset haamut)	
4) " <i>Mara rupa</i> ", kuolemaan tuomitut (3-prinsiippiset)	
5) <i>Asurat</i> - elementaalit, joilla on inhimillinen muoto	} Tulevat ihmiset
6) <i>Pedot</i> - elementaalit, toinen luokka - eläinelementaalit	
7) <i>Rakshasat</i> (demonit) noitien sielut tai astraaliruumiit; ihmiset, jotka ovat saavuttaneet kiellettyjen oppien huipun. Olivatpa he eläviä tai kuolleita, he ovat niin sanoakseni <i>pettäneet</i> luontoa; se on kuitenkin vain tilapäistä, kunnes meidän planeettamme menee <i>pimennyksen</i> tilaansa, minkä jälkeen heidät tahtomatta tai tahtoen <i>hävitetään</i> .	

[Huom.! Kohdassa 6) pitää olla: eläimet eikä pedot ja k. 7) ... (demonit), – Toim.]

Nämä seitsemän ryhmää muodostavat ympärillämme olevan subjektiivisen maailman asukkaiden pääjaotuksen. Ensimmäisessä haarassa ovat tämän aineen maailman *älylliset* hallitsijat, jotka kaikesta tästä älykkyydestä huolimatta ovat vain YHDEN sokeasti tottelevia välikappaleita, passiivisen prinssiipin aktiivisia toimijoita.

Tällä tavalla on melkein kaikki meidän sutramme väärin tulkittu ja väärin käännetty, mutta tämänkin sekavan oppien ja sanojen sotkun alla on tukeva maa-perä sille, joka tuntee *todellisen* opin edes pintapuolisesti. Niinpä *Avatamsaka Sutra* luetellessaan esim. ”*kāma-lokan*” seitsemän lokaa mainitsee *seitsemänneksi*

¹ [Beal, emt, s, 90. Bealin tekstissä näyttää olleen painovirhe, p. o: ”halun maailman (kama lokan) taivaitten nimiä”.]

”epäilyksen alueen”.¹ Pyydän teitä pitämään tämän nimen mielessänne, koska tulemme myöhemmin puhumaan siitä. Jokaisella tuollaisella vaikutuksien piirin ”maailmalla” on Tathāgata tai ”Dhyan Chohan”, jonka [s.214] tehtävänä on suojella ja pitää silmällä sitä, ei puuttua sen elämään. Tietenkin spiritualistit ovat kaikista ihmisistä ensimmäisinä hylkäämässä ja heittämässä oppimme ”tuomittujen uskomusten helvettiin”. Jos vakuuttaisimme heille, että jokaisessa heidän ”kesämaassaan” on seitsemän täysihoitolaa ja yhtä monta ”henkiopasta” määräämässä *niissä*, ja jos kutsuisimme näitä ”enkeleitä” Pyhiksi Pietareiksi, Johanneksiksi ja Ernesteiksi, he ottaisivat meidät avosylin vastaan. Mutta kuka on mahtanut kuulla Tathagoista ja Dhyan Chohaneista, Asuroista ja elementaaleista? Mahdotonta! Olemme kuitenkin onnellisia, että ystävämme (ainakin Mr. Eglinton) tunnustavat meilläkin olevan ”jonkin verran tietoa okkulttisista tieteistä” (Ks. ”Light”). Ja niinpä tämäkin ”tiedon” määrä on teidän käytettävissänne ja auttaa minua nyt vastaamaan seuraavaan kysymykseen:

Onko olemassa mitään välitilaa devachanin henkisen onnen ja sen avuttoman varjoelämän välillä, jota viettävät inhimillisten olentojen vain puolitajuiset *jäännökset*, jotka ovat menettäneet kuudennen periaattinsa? Jos näin olisi, se antaisi ihmisten mielikuvituksessa *locus standin* spiritualististen meedioiden Ernesteille ja Joey’elle – paremmanlaatuisille ohjaaville ”hengille”. Jos näin on, sen täytyy olla taajaväkinen maailma, mistä voi tulla miten paljon tahansa ”henkisiä” tiedonantoja.

Eihän toki, ystäväni, ei, mikäli minä tiedän. ”Sukhavatista” ”epäilyksen alueeseen” asti on koko joukko erilaisia henkisiä tiloja, mutta minulla ei ole tietoa mistään sellaisesta ”välitilasta”. Olen kertonut teille Sakwaloista (vaikkakaan en voi luetella niitä siksi, että se olisi hyödytöntä), samoin kuin *Avitchista* – ”helvetistä”, mistä ei ole paluuta takaisin,² eikä minulla ole enempää kerrottavaa. ”Avuton varjo” saa tehdä voitavansa. Niin pian kuin se on astunut *kāma-lokan* ulkopuolelle ja astunut yli ”kultaisen sillan”, joka vie ”seitsemälle kultaiselle vuorelle”, *ego* ei voi enää jutella herkkäuskoisten meedioiden kanssa. Yksikään ”Ernest” tai ”Joey” ei ole koskaan palannut *rūpa-lokasta* – *arūpa-lokasta* puhumattakaan – seurustelukseen miellyttävästi kuolevaisten kanssa.

Tietysti on olemassa ”paremmanpuoleisia” jäännöksiä, eivätkä ”kuoret” ja ”maankulkijat” – niin kuin niitä täällä kutsutaan – ole *kaikki* välttämättä pahoja. Mutta nekin, jotka ovat hyviä, tulevat meedioiden vaikutuksesta sillä hetkellä

1 [Beal, emt, s. 120.]

2 *Abhidharma* Shastrasta (metafysiikkaa) saamme lukea: ”Buddha opetti, että *kaikkien Sakwaloiden liepeillä* on musta välitila, joka on *auringoton ja kuuton* siihen joutuneille. Sieltä ei ole *jälleensyntymistä*. Se on *kylmä helvetti*, suuri *Naraka*.” Tämä on avitchi.

pahoiksi. ”Kuoret” eivät siitä piittaa, sillä niillähän ei ole mitään menetettävää. Mutta on toinen laji ”henkiä”, jotka olemme menettäneet näköpiiristämme: *itsemurhaajat ja tapaturmaisesti kuolleet*. Molemmille on mahdollista olla ihmisten kanssa yhteydessä ja molemmat saavat kalliisti [s.215] maksaa tuollaiset käyntinsä. Nyt minun on jälleen selitettävä, mitä tarkoitan. No, tämä luokka on se, josta ranskalaiset spiritistit käyttävät nimitystä ”*les esprits souffrants*” [kärsivät henget]. He ovat poikkeus säännöstä, koska heidän on jäätävä maan vetovoiman ja sen ilmakehän piiriin – *kāma-lokaan* – siihen hetkeen asti, jolloin heidän elämänsä olisi päättynyt luonnollisesti. Toisin sanoen tämän elämänkehityksen erityisen aallon on jatkuttava sen rantaan asti. Mutta on synty ja julmaa herättää heidän muistinsa ja lisätä heidän kärsimystään antamalla heille tilaisuus elää keinotekoisista elämästä, tilaisuus *vaikeuttaa karmaansa* houkuttelemalla heidät avoimille oville, nim. meedioiden ja sensitiivien luokse, sillä heidän täytyy maksaa tuntuvasti jokaisesta tuollaisesta ilostaan. Minäpä selitän.

Itsemurhaajilla, jotka ovat typerästi toivoneet voivansa paeta elämää ja jotka kuitenkin huomaavat yhä elävänsä, on jo odotettavanaan riittävästi kärsimystä tuosta elämästä. Heidän rangaistuksensa on viimeksi mainitun kiihkeydessä. Menetettyään äkkipikaisen tekonsa takia seitsemännen ja kuudennen prinssiippinsä – vaikkakaan eivät ikiajoiksi, koska he voivat saada molemmat takaisin – sen sijaan, että hyväksyisivät rangaistuksensa ja käyttäisivät pelastusmahdollisuutensa, heidät usein saatetaan *kaipaamaan elämää* ja houkutellaan takertumaan siihen synnillisin keinoin. *Kāma-lokassa*, väkevien pyyteiden maassa, he voivat tyydyttää maisia kaipauksiaan vain *elävän* välittäjän kautta; ja niin tekemällä he luonnollisen määräänsä päättyessä menettävät yleensä *monadinsa* ikiajoiksi.

Mitä taas tulee tapaturman uhreihin, heidän käy vielä huonommin. Elleivät he ole olleet niin hyviä ja puhtaita, että ovat heti joutuneet akashiseen *samadhiin*, ts. rauhallisen uinailun tilaan, ruusuisten näkyjen täyttämään uneen, minkä kestäessä heillä ei ole mitään muistoja tapaturmasta, vaan he liikkuvat ja elävät vanhojen ystäviensä ja tuttujen tapahtumien keskellä siksi, kunnes heidän luonnollinen elin-aikansa on päättynyt, jolloin he huomaavat syntyneensä devachaniin – heillä on synkkä kohtalo. Jos he ovat syntisiä ja aistillisia, he vaeltavat ympäriinsä onnettomina varjoina – (eivät *kuorina*, sillä heidän yhteytensä kahteen korkeampaan prinssiippiin ei ole kokonaan katkennut) – siksi kunnes heidän kuolinhetkensä koittaa. Koska he ovat kuolleet maallisten, heidät tuttuihin tapahtumiin sitovien intohimojensa täydessä kukoistuksessa, meedioiden suomat tilaisuudet houkuttelevat heitä hankkimaan niille sijaistyydytystä. He ovat keskiajan *pisachoita*, *incubi* ja *succubi*, painajaisia. He ovat janon, hekuman, himon ja ahneuden demoneja – kiihkeän viekkauuden, pahuuden ja julmuuden elementaareja, jotka kiihottavat uhrejaan kaameisiin rikoksiin ja heidän määräämiinsä hurjasteluihin! He eivät

ainoastaan vie uhrejaan perikatoon, vaan nämä sielulliset vampyyrit, joita heidän helvetilliset viettinsä vievät mukanaan, joutuvat lopulta, kun heidän luonnollisen pituinen elämänsä päättyy, pois maan aurasta piireihin, missä he kestävät aikakausia kamalaa kärsimystä ja häviävät lopulta kokonaan.

Mutta jos tapaturman tai väkivallan uhri ei ole erittäin hyvä eikä erittäin [s.216] paha – vaan tavallinen ihminen – silloin hänelle voi tapahtua seuraavaa. Meedio, joka vetää hänet luokseen, luo hänelle mitä vähimmin toivottuja seikkoja: uuden *skandhojen* yhdistelmän ja uutta pahaa *karmaa*. Mutta sallikaa minun antaa teille selvempi käsitys siitä, mitä tarkoitan *karmalla* tässä tapauksessa.

Sallikaa minun tässä yhteydessä ensin kertoa teille, että koska näytätte niin innostuneelta aiheesta, ette voi tehdä mitään parempaa kuin tutkia oppia *karmasta* ja *nirvanasta* niin syvällisesti kuin suinkin mahdollista. Ellette ole perin pohjin tutustunut näihin molempiin oppeihin – Abhidharman metafysiikan kaksinkertaiseen avaimeen – huomaatte aina olevanne aivan sekaisin yrittäessänne käsittää kaikkea muuta. Meillä on erilaatuista *karmaa* ja *nirvanaa* erilaisissa sovelutuksissaan – maailmankaikkeuteen, maailmaan, *dēvoihin*, *buddhoihin*, *bodhi-sattvoihin*, ihmisiin ja eläimiin nähden – toiseen sisältyy sen seitsemän luontokuntaa. Karma ja nirvana ovat vain kaksi buddhalaisen metafysiikan seitsemästä suuresta MYSTEERISTÄ: ja parhaat orientalistit tuntevat näistä seitsemästä vain neljä, ja nekin kovin epätäydellisesti.

Jos kysytte oppineelta buddhalaismunkilta, mitä karma on? – hän kertoo teille, että karma on se, mitä kristitty sanoo kaitselmukseksi (vain määrättyssä merkityksessä) ja muhamettilainen *kismetiksi*, kohtaloksi (jälleen tiettyssä merkityksessä). Tämä on se perusoppi, joka opettaa, että niin pian kuin joku tietoinen tai tunteva olento, ihminen, deva tai eläin kuolee, uusi olento herätetään eloon ja hän tai se ilmestyy uudelleen toisessa syntymässä samalla tai toisella planeetalla ja olosuhteissa, jotka hänen tai sen oma menneisyys määrää. Toisin sanoen, *karma* on johtava voima, ja *trishna* (palin kielellä *tanha*) jano tai halu aistinelämään – lähin voima eli energia, tulos ihmisen (tai eläimen) teoista, jotka aikaansaavat vanhoista *skandhoista*¹ uuden ryhmitelmän, joka muodostaa uuden olennon ja määrää itse syntymän luonteen. Tai vielä selvemmin ilmaistuna, *uutta* olentoa rangaistaan ja palkitaan *vanhan* olennon ansiokkaista ja pahoista teoista; karma edustaa tällöin tilikirjaa, johon kaikki ihmisen teot, hyvät, pahat tai yhdentekevät on merkitty huolellisesti hänen maksettavikseen tai saatavikseen – jotka hän on itse niin sanoaksemme merkinnyt tai pikemminkin nämä hänen tekonsa aikaansaaneet. Siinä,

¹ Huomaan, että teidän *Occult Worldin*ne toisessa ja ensimmäisessä painoksessa esiintyy sama painovirhe ja että sana *skandha* on kirjoitettu *shandba* sivulla 130. Oletetuksi adeptiksi ilmaisen nyt ajatukseni varsin omintakeisella tavalla.

missä runollinen kristitty mielikuviutus loi ja näkee ”tilikirjaa pitävän” suojelusenkelin, vakava ja realistinen buddhalaislogiikka huomattessaan välttämättömyyden, että jokaisella syyllä on oltava vaikutuksensa, osoittaa sen todella läsnä olevaksi. Buddhalaisuuden vastustajat ovat panneet suurta painoa sille oletetulle vääryydelle, että tekijä välttyy seurauksista ja viaton uhri joutuu kärsimään – koskapa tekijä ja kärsijä ovat eri olentoja. Tosiasia on, että vaikka niitä voidaan pitää sellaisina eräissä mielessä, *ne ovat* kuitenkin toisessa [s.217] mielessä *samat*. ”Vanha olento” on ”uuden olennon” ainoa vanhempi – isä ja äiti samalla kertaa. Todellisuudessa edellinen on jälkimmäisen luoja ja muodostaja, vieläpä paljon suuremmassa määrässä kuin mikään lihallinen isä. Kun olette joskus päässyt täysin perille *skandhojen* merkityksestä, ymmärrätte kyllä, mitä tarkoitan.

Sitä skandhojen ryhmää, joka muodostaa ja tekee ruumiillisen ja mentaalisen yksilön, me kutsumme ihmiseksi (tai olennoiksi yleensä). Tämän ryhmän muodostavat (eksoteerisessa opetuksessa) viisi skandhaa, nimittäin: *rūpa* – aineelliset ominaisuudet eli attribootit, *vedana* – tuntemukset, *sanna* – abstraktiset mielikuvat, *samkara* – aineelliset ja mentaaliset kyvyt ja *vinnana* – mentaaliset voimat, neljännen laajennus – nimittäin mentaaliset, fyysiset ja moraaliset taipumukset. Me lisäämme näihin kaksi lisää, joiden luonteet ja nimet saatte oppia myöhemmin. Nyt riittää tieto, että ne liittyvät *sakkayaditthiin*, ”yksilöllisyyden harhaoppiin eli itsepetokseen”, ja *attavadaan*, ”oppiin itsestä”, ja aiheuttavat ne ja molemmat (sielun viidennen prinssiin ollessa kyseessä) vievät harhaoppisuuden *mayaan* ja uskoon hyödyttömien rituaalien ja seremonioiden vaikutukseen rukouksissa ja esirukouksissa.

Palatkaamme nyt kysymykseen *vanhan ja uuden* ”egon” samaisuudesta. Muistutan teitä vielä kerran, että jopa teidän tieteenne on omaksunut vanhan, hyvin vanhan totuuden, jonka Herramme on selvästi opettanut,¹ että ihminen määrätyn ikäisenä, vaikkakin tunteiltaan sama, ei kuitenkaan fyysisesti ole sama kuin muutamia vuosia aikaisemmin (sanomme *seitsemän* vuotta ja olemme valmiit puolustamaan ja todistamaan sen): buddhalaisesti puhuen, hänen *skandhansa* ovat muuttuneet. Samalla ne ovat aina ja lakkaamatta valmistamassa abstraktista muotia, tulevan *uuden olennon* ”privaatiota”. Jos siis on oikein, että 40 vuoden ikäinen ihminen saa nauttia tai kärsiä 20-ikäisen ihmisen tekojen seurauksista, niin on yhtä oikein, että uuden syntymän olento, joka on oleellisesti sama kuin aikaisempi

1 [Tutkikaa *Abhidharma Kosha Vyakhyaa, Sutta Pitakaa* tai mitä tahansa pohjoisbuddhalaista kirjaa, niin kaikki osoittavat Gautama Buddhan sanoneen, ettei mikään näistä skandhoista ole sielu, koska ruumis muuttuu kaiken aikaa, eikä ihminen, eläin tai kasvi ole sama kahtena toisiaan seuraavana päivänä tai edes minuuttinakaan. ”Kerjäläiset, muistakaa, ettei ihmisessä ole ainoatakaan *kestävää prinssiippiä* ja että vain *oppinut oppilas*, joka saavuttaa viisauden, tietää sanoessaan 'Minä olen', mitä hän sanoo.”

olento – koska hän on sen tulos ja luomus – saa tuntea synnyttämänsä Itsen tai persoonallisuuden tekojen seuraukset. Länsimainen lakinne, joka rankaisee syyllisen isän syytöntä poikaa riistämällä tältä vanhemman, oikeudet ja omaisuuden; sivistynyt seurapiirinne, joka merkitsee häpeän leimalla siveettömän, rikollisen äidin rehellisen tyttären; kristillinen kirkkonne ja pyhät kirjoituksenne, jotka opettavat, että ”Jumala rankaisee isien synnit lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen”, eikä kaikki tämä ole paljon epäoikeudenmukaisempaa ja julmempaa kuin karman toiminta? Sen sijaan, että karma rankaisisi viatonta rikollisen [s.218] kanssa, *se palkitsee ja korvaa edellisen*, mitä mikään edellä mainituista arvovalloistanne ei ole aikonutkaan tehdä. Mutta ehkä vastaväittäjät voivat sanoa fysiologisista huomautuksista, että vain ruumis muuttuu, on vain molekyylien vaihtoa; millä ei ole mitään tekemistä mentaalisen kehityksen kanssa; ja että *skandhat* edustavat, ei vain aineellisten, vaan myös mentaalisten ja moraalisten ominaisuuksien sarjaa. Mutta kysyn, onko ainoatakaan aistimusta, abstraktia aatetta, sielullista taipumusta taikka mentaalista voimaa, jota voitaisiin nimittää ehdottomasti ei-molekylääriseksi ilmiöksi? Voiko aistimus tai voivatko abstraktisimmatkaan ajatukset, jotka ovat jotakin, ilmetä *tyhjästä* tai olla ei-mitään?

Syyt, jotka saavat aikaan ja määräävät *karman* luonteen, ovat, kuten jo sanottu – *trishna* (taikka ”tanha”) – tunnettavan olemassaolon jano ja kaipuu ja *upadana* – joka on *trishnan* tai tämän halun toteutuminen tai täyttäminen. Meedio aiheuttaa näiden kummankin heräämisen ja kehittymisen *nec plus ultra* elementaarissa, olkoon hän itsemurhaaja tai uhri.¹ Sääntönä on, että luonnollisen kuoleman kärsinyt ihminen jää ”muutamista tunteista useihin lyhyihin vuosiin” maan vetovoiman piiriin, se on, *kāma-lokaan*. Poikkeuksina ovat itsemurhaajat ja väkivaltaisen kuoleman kokeneet yleensä. Niinpä esimerkiksi tuollainen ego, jonka on ollut määrä elää – sanokaamme 80–90 vuotta, mutta joka joko tappoi itsensä tai joka kuoli tapaturmaisesti, olettakaamme esim. 20 vuoden iässä – saisi olla *kāma-lokassa*, ei vain ”muutamia vuosia”, vaan hänen tapauksessaan 60–70 vuotta elementaarina tai pikemminkin ”maan päällä kulkijana”, koska hän ei ole, valittavaa hänelle itselleen, edes ”kuori”. Onnellisia, kolmasti onnellisia ovat sen sijaan ne ruumiittomat, jotka nauttivat pitkää untaan ja elävät unessa avaruuden kohdussa! Ja voi niitä, joiden *trishna* vetää heitä meedioiden luo, ja voi näitä, jotka viettelevät heitä tuollaisella helpolla *upadanalla*. Sillä tarrautumalla heihin ja tyydyttämällä heidän elämänjanoaan meedio auttaa heitä kehittämään itsessään – on itse asiassa syy siihen – uutta *skandhojen* sarjaa, uutta ruumista, jonka taipumukset ja intohimot ovat paljon huonommat kuin menetetyillä ruumiilla. Tämän

1 [Vain kuoret ja *elementaalit* säilyvät vahingoittumattomina, vaikka kanssakäyminen ei mitenkään voi parantaa sensitiivin moraalia.]

uuden ruumiin tulevaisuuden määrää siis, ei ainoastaan edellisen sarjan tai ryhmän vikojen aiheuttama *karma*, vaan myös tulevan olennon uuden sarjan aiheuttamat seuraukset. Jos meediat ja spiritualistit, kuten jo sanoin, vain tietäisivät, että joka kerta, kun he hurmiossaan lausuvat uuden ”enkelioppaan” tervetulleeksi, he houkuttelevat hänet *upadanaan*, joka tulee aiheuttamaan lukemattomia onnettomuuksia uudelle egolle, joka tulee syntymään katalassa kangastuksessaan, ja että kussakin istunnossa – varsinkin materialisaatioissa – he moninkertaistavat kurjuuden syitä, jotka saattavat onnettoman egon epäonnistumaan henkisessä syntymässään tai syntymään uudestaan huonompiin olosuhteisiin kuin koskaan ennen – jos he tietäisivät tämän, he [s.219] ehkä tuhlaisivat vähemmän vieraanvaraisuuttaan.

Nyt ehkä ymmärrätte, miksi vastustamme niin jyrkästi spiritualismia ja mediumisuutta. Ja huomaatte myös, miksi minä tyydyttääkseni Mr. Humea – ainakin yhdessä merkityksessä – saatoin itseni *tukalaan asemaan* Chohanin edessä ja *mirabile dictu!* – molempiin sahabeihiin, Scott ja Banon -nimisiin nuoriin miehiin nähden. Teitä huvittaakseni pyydän H. P. B:tä lähettämään teille tämän mukana sivun Mr. Humen ”Banon papyrusta”, artikkelin, jossa hän kurittaa vähäpätöistä minääni vakavassa kirjallisessa pohdinnassaan. Oi asurojen varjot, kuinka rai-voihinsa H. P. B. tulikaan lukiessaan tätä melko epäkunnioitettavaa arvostelua! Olen pahoillani, ettei hän painata sitä, vaan ottaa huomioon ”perhekunniamme”, kuten ”Perinnöttömäksi tehty” sanoo. Mitä taas tulee Chohaniin, asia on vakavampi; hän oli kaikkea muuta kuin tyytyväinen siihen, että sallin Eglintonin luulla, että kysymyksessä olin *minä itse*. Hän oli luvannut, että saisimme antaa spiritualisteille tämän todistuksen *elävässä ihmisessä* olevasta voimasta heidän oman meedionsa kautta, mutta hän oli jättänyt ohjelman yksityiskohdat oman harkintamme varaan; tästä syystä hän oli tyytymätön näihin vähäpätöisiin tuloksiin. Rakas ystäväni, vakuutan, että olen paljon vähemmän vapaa tekemään mitä haluan kuin te olette *Pioneeria* toimittaessanne. Meidän joukossamme ovat vain korkeimmat *chutuktut* omia mestareitaan. Mutta poikkean asiasta.

Ja nyt kun teille on kerrottu paljon ja olette selittänyt koko joukon, voitte yhtä hyvin lukea tämän kirjeen lannistumattomalle ystävälemme, Mrs. Gordonille. Esitetyt syyt *voisivat* vaikuttaa kylmän veden lailla hänen spiritualistiseen innostukseensa, vaikka minulla onkin syyni epäillä sitä. Joka tapauksessa se tulee osoittamaan hänelle, ettemme ole *todellista* spiritualismia vastaan, vaan ainoastaan sekavaa mediumisuutta ja – fyysisiä ilmennyksiä – materialisaatioita ja varsinkin transsissa *haltuunottamista* vastaan. Kunpa vain spiritualistit saataisiin käsittämään ero *yksilöllisyyden* ja *persoonallisuuden* välillä, ero *yksilöllisen* ja *persoonallisen* kuolemattomuuden välillä ja eräitä muita totuuksia, niin heidät olisi helppompaa saada vakuuttuneiksi, että okkultistit voivat olla täysin varmoja *monadin*

kuolemattomuudesta ja kuitenkin kieltää sielun – *persoonallisen egon* verhon – kuolemattomuuden; että he voivat varmasti uskoa henkiseen yhteyteen ja seurusteluun *rūpa-lokan ruumiittomien* egojen kanssa ja samalla harjoittaa sitä ja kuitenkin nauraa järjettömälle idealle ”puristaa kättä” hengen kanssa; ja vihdoin, että asioiden näin ollessa okkultistit ja teosofit ovat todellisia spiritualisteja, jota vastoin sen niminen nykyajan lahkokunta käsittää vain materialistisia fenomenalisteja.

Kun kerran puhumme ”yksilöllisyydestä” ja ”persoonallisuudesta”, on merkilistä, että H. P. B. kiduttaessaan Mr. Hume-raukan aivoja sekavilla selityksillään, ei koskaan tullut ajatelleeksi – ennen kuin sai tältä itseltään selityksen yksilöllisyyden ja persoonallisuuden välisestä erosta – että kyseessä oli juuri sama oppi, jota hänelle oli opetettu: *Pacceka-Yanan* ja *Amata-Yanan* ero. Nämä kaksi hänen mainitsemaansa sanaa ovat oikea ja tarkka käännös [s.220] palinkielestä ja sanskritinkielestä ja vieläpä kiinalais-tiibetiläisistä teknisistä nimityksistä, joita käytetään *yksilöllisyyteen* sekoitetuista *persoonallisista olemuksista* – samasta kuolemattomasta MONADISTA lähtevästä pitkästä elämänpöytästä. Teidän on muistettava, että

1) *Pacceka-Yana* (sanskritiksi ”Pratyeka”) merkitsee sananmukaisesti ”persoonallinen verho” tai persoonallinen *ego*, viiden alemman periaatin yhdistelmä. Jota vastoin

2) *Amata-Yana* (sanskritiksi ”Amrita”) on käännetty: ”Kuolematon verho” tai *yksilöllisyys*, henkinen sielu tai kuolematon *monadi* – viidennen, kuudennen ja seitsemännen yhdistelmä.¹

Minusta tuntuu siltä, että yksi suurimmista vaikeuksistamme ymmärtää asioiden kehitystä riippuu siitä, ettemme toistaiseksi tunne seitsemän periaatin *jaotusta*. Meille on sanottu, että kussakin on vuorostaan seitsemän elementtiä: voidaanko meille sanoa enempää erikoisesti neljännen ja viidennen periaatin seitsemäntä kertaisesta rakenteesta? Näiden jaollisuudessa piilee nähtävästi tulevien ja monen täällä elämän aikana tapahtuvien psyykkisten ilmiöiden salaisuus.

Aivan oikein. Mutta sallikaa minun epäillä, että tuo vaikeus poistuisi halumienne selitysten kautta ja että kykenisitte tunkeutumaan ”psyykkisten ilmiöiden salaisuuteen”. Te, hyvät ystäväni, jonka kerran tai kaksi ilokseni olen kuullut soittavan pianoa hännystakkiin pukeutumiseen ja pihvi-punaviini-päivälliseen rauhallisina väliaikoina – kertokaa minulle, voisitteko yhtä helposti suoda minulle ilon kuunnella teidän soittavan jotakin Beethovenin suurta sonaattia kuin kevyitä

1 [Välttääksenne uutta yllätystä ja hämmennystä kuullessanne, että viides on yhteydessä kuudennen ja seitsemännen kanssa, olkaa hyvä ja palatkaa sivuille 208–10. – Toim.]

valssejanne? Pyydän, olkaa kärsivällinen! Kuitenkaan en missään tapauksessa haluaisi kieltää teiltä vastaustani. Tähän liitettyä irtolehtiseltä tulette näkemään, jos vain saan aikaa sen kirjoittamiseen, [Minulla ei ollut aikaa. Lähetän sen pari päivää myöhemmin.] että neljäs ja viides prinssi ovat jaetut juuriin ja haarautumisiin. Ja nyt, kuinka kauan aiotte olla käyttämättä kysymysmerkkejä?

Kunnioltavasti
K. H.

J.K. Toivon, että olen nyt poistanut kaikki moitteen syyt – huolimatta vastaukseni viipymisestä – ja että maineeni on taas palautettu. Te ja Mr. Hume olette nyt saaneet vanhasta itämaisestä filosofiasta enemmän tietoa kuin tietääkseni kukaan *vihkimätön* teitä ennen. Hyvä ystäväni, olette kyllin viisas käsittääksenne, ettei se riipu niin paljon yhdistetyistä persoonallisista hyveistänne – vaikka Mr. Hume, minun on tunnustettava, on koonnut koko joukon ansioita *kääntymisensä* jälkeen – tai persoonallisesta mieltymyksestäni teihin kuin muista ja hyvin ilmeisistä syistä. Kaikista puolicheloistamme te [s.221] molemmat pystytte todennäköisesti parhaiten käyttämään yleiseksi hyväksi saamianne tietoja. Teidän on pidettävä niitä huostaanne annettuna aineistona koko Seuran hyväksi; aineistona, joka on käännettävä, käytettävä ja uudelleenkäytettävä monella tavoin ja kaikin hyvin keinoin. Jos te (Mr. Sinnett) tahtoisitte ilahduttaa Himalajan tämänpuoleista ystäväanne, älkää antako kuukauden kulua kirjoittamatta lyhyttä tai pitkää kirjoitusta aikakauslehteenne ja julkaisematta sitä sitten pamflettina, kuten niitä kutsutte. Voitte kirjoittaa ne nimimerkillä ”K. H:n maallikkochela” tai miten vain haluatte. En uskalla pyytää samaa suosionsoitusta Mr. Humelta, joka on jo tehnyt hyväksemme enemmän kuin osuutensa toisella taholla.

En voi tällä kertaa vastata *Pioneerin* yhteydessä olevaan kysymykseenne: jotakin voidaan sanoa kummaltakin puolen. Mutta älkää päättäkö mitään äkkinäistä. Olemme *kierroksen* lopussa ja te olette yhteydessä T. S:n kanssa.

Jos karmani sallii, aion vastata huomenna Mr. Humen pitkään ja ystävälliseen henkilökohtaiseen kirjeeseen. Viimeaikaisten viestieni runsaus osoittaa, että minulla on ollut vähän vapaa-aikaa. Niiden tahraisuus, paikat ja liimaukset taas osoittavat, että lepoetkeni ovat sattuneet katkonaisesti, alituisesti keskeytyen, ja että olen kirjoittanut satunnaisissa paikoissa siellä täällä ja sellaisin välinein, jotka olen kulloinkin saanut käytettäväkseni. Ellei SÄÄNTÖNÄ olisi, ettemme saa käyttää pienintäkään voimaa, ennen kuin kaikki tavalliset keinot ovat koetut ja epäonnistuneet, olisin tietysti voinut lähettää sängen kauniin ”presipitaation” käsialasta ja tyylistä. Lohdutan itseäni kirjeitteni kurjan ulkomuodon suhteen sillä ajatuksella, että annatte niille ehkä yhtä paljon arvoa, vaikka näettekin niissä merkkejä henkilökohtaisista epämukavuuksista matkanvarren vaivoista, joita te

englantilaiset kekseliäästi pienennätte minimiin kaikenlaisilla apuvälineillänne. Kuten rouvanne kerran ystävällisesti huomautti, nuo merkit poistavat mitä vaikuttavimmin ihmeiden tunnun ja tekevät meidät aivan inhimilliseksi, ymmärrettävämiksi olennoiksi – viisas ajatus, josta kiitän häntä.

H. P. B. on epätoivoissaan: Chohan kielsi M:a antamasta hänen tulla Black Rockia kauemmaksi tänä vuonna ja M. käski kylmäkiskoisesti hänen purkaa matkalaukkunsa. Koettakaa lohduttaa häntä, jos voitte. Sitä paitsi häntä tarvitaan todella enemmän Bombayssa kuin Penlor’issa. Olcott on matkalla Lankâan ja Dâmodar lähti Poonaan kuukaudeksi, sillä järjettömän ankarat elämäntavat ja kova työ ovat murtaneet kokonaan hänen fyysisen terveytensä. Minun on hoidettava häntä ja ehkä, pahimmassa tapauksessa, otettava hänet pois.

Juuri nyt voin hiukan selittää teille monesti pohdittua kysymystä, missä määrin sallimme ilmiöitä tehtävän. Siunattujen maanmiestenne toiminta Egyptissä aiheuttaa niin vakavia paikallisia seurauksia siellä yhä oleville okkultisteille ja sille, mitä he suojelevat, että kaksi adeptiamme on jo lähtenyt sinne ja liittynyt matkalla muutamiin druusiveljiin ja vielä kolmeen muuhun. Minulle tarjottiin miellyttävä etuoikeus päästä ihmisteurastuksen [s.222] silminnäkiäjäksi, mutta – kielsin kiittäen. Tuollaisia suuria hätätapauksia varten ovat voimamme kootut, emmekä sen vuoksi uskalla tuhlata niitä seuraelämän turhaan tamashaan.

Viikon kuluttua – uusia uskonnollisia seremonioita, uusia kiiltäviä kuplia lasten huviksi, ja taas kerran minulla on kiire yötä päivää, aamuin, päivin ja illoin. Toisinaan tunnen ohimenevää pahaa mieltä siitä, etteivät Chohanit kehitä onnellista ajatusta, joka soisi meillekin ”ylellisyyslisän” vähäisten vapaahetkien muodossa. Oi, jospa pääsisimme lopulliseen lepoon, pääsisimme nirvanaan, missä ”saisi yhtyä elämään, mutta – kuitenkin ei elää”. Oi, voi, kun on kerran henkilökohtaisesti käsittänyt että

”olioiden sielu on suloinen,
Olemisen sydän on taivaallinen lepo”,

niin kaipaa – ikuista LEPOA!

Teidän
K. H.

Olen todella tyytyväinen siihen, ”oppilaani”, että kirjoititte minulle, kuten päättimme, huolimatta siitä, onko teillä mitään erikoista kysyttävää vai ei. On aivan mahdotonta, että nykyisessä terveydentilassanne voisitte siirtää fyysisiin aivoihinne korkeampien elämäntasojen tietoisuutta, mutta muistakaa, ettei magneettisen virkistymisen tunne ole todellinen henkisen voiton mitta; voitte edistyä henkisesti enemmänkin silloin, kun psyykkinen kehityksenne näyttää pysähtyneen.

Nyt vastaan kysymyksiinne.

1) Esoteerisissa opetuksissa ”Brahma”, ”Pitri” ja ”Deva” *lokat* ovat tajunnan tiloja, jotka vastaavat eri eetterihierarkioita tai dhyanien ja pitrien (ihmiskunnan ”luojien” ja ”esi-isien”) ja devojen luokkia, joista toiset ovat (henkisesti) paljon korkeampia kuin ihmiset, toiset taas – devaluokkien joukosta – paljon ihmisiä jäljempänä kehityksen alaspäisellä kaarella ja näiden on määrä saavuttaa ihmisaste vasta jossain tulevassa manvantarassa. Eksoteerisesti nämä *lokat* vastaavat nirvanaa, devachania ja astraalimaailmaa. Sanojen devachan ja deva-loka merkitys on sama; ”*chan*” ja ”*loka*” merkitsevät molemmat *paikkaa* tai *asuinsijaa*. ”Deva”-sanaa käytetään itämaisissä kirjoituksissa liiankin epämääräisesti, toisinaan vain verhona.

2) Olette oikeassa, kun sanotte säikeissä mainitun ”todellisen tiedon” ja ”todellisen syyn” tarkoittavan henkisen valaistuksen korkeinta tasoa; ”suurempi pimeys”, johon täydellistynyt ”Siddha” sulautuu lopullisesti, on se *ehdoton pimeys*, joka on *ehdotonta valoa*. Kun tässä puhutaan todellisesta [s.223] tiedosta, ei tarkoiteta mentaalista, vaan henkistä tilaa, joka käsittää tietäjän ja tiedetyn täydellisen yhtymisen.

Toivon, että nämä lyhyet vastaukset tuovat kysymyksessä oleviin asioihin kaiken tarvitsemanne valon.

Vilpittömän hyväntahtoisesti
Teidän uskollinen
K. H.

Saatu elokuussa 1882.

10 [X]

Rakas Mestarini

Puhuessani kirjasesta ”Fragments No. III”, josta pian saatte oikovedoksen, saonin, ettei se ollut läheskään tyydyttävä, vaikka olinkin tehnyt parhaani.

Oli välttämätöntä viedä Seuran opetukset toiseen vaiheeseen niin, että spiritualistien silmät vähitellen avautuisivat. Siksi esitin kiireellisimpänä asiana itsemurhaajia jne. koskevat näkökantanne, joista kirjoititte viimeisessä kirjeessänne S:lle.

Niin, juuri tämä näyttää minusta eniten epäasianmukaiselta ja luulen siitä johtuvan koko joukon kysymyksiä, joihin minun tulee olemaan vaikea vastata.

Ensimmäiseksi oppimme sanoo, että useimmat objektiiviset ilmiöt ovat kuorien aikaansaamia. 12 ja 22 periaatteilla varustetut kuoret, so. periaatteet, jotka ovat kokonaan erotetut kuudennessa ja seitsemännessä periaateista.

Korkeimpana kehityksenä (1) myönnämme, että *jotkut henget* so. sellaiset, joiden 5. ja 4. periaateet eivät ole kokonaan irrotetut kuudennessa ja seitsemännessä, voivat myös vaikuttaa istunnoissa. Näitä ovat itsemurhaajien ja väkivaltaisesti kuolleiden henget. Tästä asiasta opetetaan, että ihmiselämän on kaikesta huolimatta kuljettava määrättyyn ajankohtaansa lukuun ottamatta *hyvin hyviä*; että jokaisen ennen aikojaan alemmista periaateistaan irrotetun hengen täytyy jäädä maan päälle, kunnes hänen edeltäpäin määrätty kuolinhetkensä koittaa.

Kaikki tämä on kuten olla pitää, mutta on selvää, että vastoin edellä olevia opetuksia kuoria tulee olemaan vähän, henkiä taas paljon (2).

[s.224] Sillä mikä ero on siinä, puhuaksemme itsemurhaajista, ovatko he teostaan tietoisia tai tietämättömiä, ampuuko mies kuulun otaansa tai vain juo tai käy naisissa kuoliaaksi asti tai tappaa itsensä liikeyksityksellä? Kussakin tapauksessa luonnollinen määrätty kuolinhetki on odotettavissa ja tuloksena on henki, ei kuori. Edelleen, mikä ero on siinä, hirtetäänkö ihminen murhasta, tapetaanko hänet taistelussa, kuoleeko hän rautatieonnettomuudessa tai ruutiräjähdyksessä, hukkuuko hän tai poltetaanko hänet kuoliaaksi, viekö häneltä hengen kolera,

1 A. O. H:n alkuperäisessä kirjeessä K. H:lle on K. H:n sinisellä kynällä numeroimia ja alleviivaamia rivejä [alleviivattu tekstissä]. Numerot viittaavat K. H:n vastauksiin jäljempänä olevassa kirjeessä 70c (20c) – Toim.

rutto tai viidakkokuume tai jokin muu niistä tuhannesta ja yhdestä kulkutaudista, joiden siementä ei alkuaan ollut hänen elimistössään, vaan joka joutui siihen sen kautta, että hän oli satunnaisesti määrättyllä paikkakunnalla tai läpikävi määrätyn kokemuksen, jotka kummatkin hän olisi voinut välttää? Kaikissa näissä tapauksissa kuolinhetki oli ennakoitavissa ja tuloksena oli henki eikä kuori.

Englannissa on laskettu, että tuskin 15 % kansasta saavuttaa luonnollisen kuolinhetkensä – ja ottaen huomioon kuumeet, nälänhädän ja niiden jälkitaudit, otaksun, ettei prosenttimäärä täälläkään ole juuri sen suurempi, vaikka ihmiset enimmäkseen ovatkin kasvissyöjiä ja elävät yleensä suotuisammissa terveydellisissä olosuhteissa.

Suurin osa spiritualistien ilmiöistä johtuisi siis näistä hengistä eikä kuorista. Olisin iloinen, jos voisin saada enemmän tietoa tästä asiasta.

On vielä toinen kysymys (3). Olen käsittänyt, että vilpittömien, keskinkertaisten hyvien, *luonnollisen* kuoleman kärsineiden ihmisten henget jäävät toisinaan maan piiriin – muutamista päivistä muutamiin vuosiin – miksi nämä eivät voisi olla yhteydessä ihmisten kanssa? Jos niin on, tämä kohta on mielestäni hyvin tärkeä, eikä saisi jäädä huomioon ottamatta.

(4) Ja kolmanneksi on tosiasia, että tuhannet henget ilmestyvät puhtaissa ryhmissä ja opettavat mitä korkeinta moraalisuutta, vieläpä kertovat selviä totuuksia näkymättömistä maailmoista (todistuksena Alan Kardecin kirjat, joissa sivu sivulta kerrotaan teidän omien oppienne kanssa yhtäpitäviä asioita). On selvää järjettömyyttä ajatella, että he ovat kuoria tai pahoja henkiä. Mutta ette ole sanonut, kuinka asia on selitettävissä puhtaiden korkeiden henkien suhteen. Ennen kuin koko teoria on asianmukaisesti johdettu ja näille hengille, jotka mielestäni ovat täysin tunnustettu tosiasia, on varattu paikkansa, ette koskaan voita spiritualisteja puolellenne. Tekisi mieli sanoa, että tässä uudistuu vanha juttu – meille kerrotaan vain osa totuudesta ja loppu pidätetään – ja se on vain Seuran hengiltä ottamista. Parempi olla kertomatta *mitään ulkopuolisille* – kuin ilmoittaa puolittotuuksia, joiden epätäydellisyyden he heti huomaavat. Tästä seuraa vain, että ivallisesti hyljätään se, mikä on totuutta, koska sitä ei voida ottaa vastaan katkelmallisessa muodossaan.

Teidän

A. O. Hume

Saatu Simlassa 1882.

Simlassa heinäkuun 25. pnä.

Rakas Vanha Rouva!

Aloin jo vastata N. D. K:n kirjeeseen niin, että se, siinä tapauksessa, että K. H. todella tarkoitti selityksensä painettavaksi välittömästi seuraavassa eli elokuun *Theosophist*-lehdessä, olisi valmistunut ajoissa. Mutta jouduin pian umpikujaan. Tietenkään emme ole saaneet riittävästi tietoja voidaksemme täsmällisesti vastata keskusteltavaksi otettuun kysymykseen, mutta ehkäpä kuitenkin voisimme yhdistää eri kohtia vastaukseksi. Vaikeus liittyy todellisen selityksen antamiseen Eliphas Levin arvoitukseen, josta mainitsette *Theosophist*-lehden lokakuun numerossa.

Jos hän tarkoittaa ihmiskunnan nykyisen rodun kohtaloa, niin väite, että egojen väliasteinen enemmistö poistetaan luonnosta tai hävitetään, olisi suoranaudessa ristiriidassa K. H:n opetusten kanssa.*² [Katsokaa kirje 70c (20c). – Toim.] He eivät kuole muistittomina, jos he säilyttävät muistinsa devachanissa ja saavat taas muistinsa takaisin (jopa menneistä persoonallisuuksista, kuten kirjan sivuilta) sinä täyden yksilöllisen tajunnan kautena, joka edeltää Parinirvanan ehdotonta tajuntaa.

Mutta minusta näytti, että E.L. käsitteli ihmiskuntaa kokonaisuutena, eikä vain neljännen kierroksen ihmisinä. Otaksun, että suuren joukon viidennen kierroksen persoonallisuuksia on määrä tuhoutua ja nämä ovat ehkä hänen mainitsemansa väliasteinen, hyödytön ihmiskunnan osa. Mutta olen ymmärtänyt asian niin, että silloin eivät yksilölliset henkiset monadit häviä, tapahtukoon mitä tahansa, ja jos monadi saavuttaa viidennen kierroksen kaikki edelliset persoonallisuutensa säilytettyinä kirjansa lehdillä odottamassa tulevaa tutkimista, niin ei *häntä* poistetaisi ja tuhottaisi siksi, että jotkut hänen viidennen kierroksen lehdistään olisivat ”sopimattomia painettaviksi”. On siis vaikea sovittaa nämä kaksi väitettä.

X. Mutta onko ymmärrettävä, että henkinen monadi, joka elää yli kolmannen ja neljännen kierroksen sivujen poiston, ei voisi elää yli viidennen ja kuudennen kierroksen sivujen poiston? Hyvien elämien epäonnistuminen näissä kierroksissa merkitsisi koko yksilön tuhoutumista, koska hän ei koskaan voisi päästä seitsemänteen kierrokseen?

1 Kirje Mr. Sinnettiltä H. P. B:lle muutamien K. H:n pitkän, Humen kysymyksiä käsittelevän kirjeen [70c (20c)] sivujen kääntöpuolella. K. H. on sinisellä kynällä alleviivannut alleviivatut kohdat. – Toim.

2 Katsokaa kirje 70c (20c). – Toim.

Mutta toiselta puolen, jos asia olisi näin, ei Eliphaz Levin tapausta voitaisi kumota tällä olettamuksella, sillä kauan sitä ennen yksilöt, jotka olisivat [s.226] olleet luonnon kanssa yhteistyössä pahassa, olisivat joutuneet häviöön planeetan X pimenemisen kautta viidennen ja kuudennen kierroksen välillä – elleivät neljännen ja viidennen kierroksen välisessä pimennyksessä, sillä kussakin kierroksessa on tällainen pimennys – on meille sanottu. (5) Tässä kohden ilmenee toinenkin vaikeus, sillä koska joitakin viidennen kierroksen olentoja on jo täällä, ei ole selvää, milloin pimennys tapahtuu. Tuleeko se olemaan viidennen kierroksen etujoukon tulon jälkeen, sillä se ei ala viidettä kierrosta, koska tämä aika-kausi alkaa vasta sitten, kun nyt elävä rotu on kokonaan riutunut – mutta tämäkään ajatus ei pidä paikkaansa.

Kun olin eilen päässyt näin pitkälle järkeilyissäni, menin Humen luo katsomaan, osaisiko hän ratkaista arvoituksen, jotta sitten voisin kirjoittaa tähän postiin sen mitä tarvittiin. Mutta miettiessämme asiaa ja tutkiessamme lokakuun *Theosophist*-lehteä tulimme siihen johtopäätökseen, että ainoa mahdollinen selitys oli se, että lokakuun *Theosophistin* huomautus oli aivan väärä ja kokonaan ristiriidassa kaikkien myöhempien opetusten kanssa. Onko tämä todella oikea ratkaisu? En usko sitä, sillä K. H. ei siinä tapauksessa olisi pannut minua sovittamaan näitä väitteitä keskenään.

Mutta näette, etten tällä hetkellä kykene parhaimmalla tahdollanikaan täyttämään annettua tehtävää, ja jos rakas suojelijani ja mestarini hyväntahtoisesti katselee näitä huomautuksiani, hän näkee mihin pulaan olen joutunut.

Ja sitten hän tavalla, joka tuottaa hänelle vähiten vaikeutta, ehkä teidän kauttanne tai suoraan, ilmoittaa, mikä suunta olisi otettava vaadittaville selityksille. Ilmeisesti kirjoitusta ei voida valmistaa elokuun numeroon, mutta haluaisin uskoa, ettei hän koskaan aikonutkaan sitä, koska aika on näin lyhyt.

Olemme kaikki pahoillamme Teidän takianne, kun joudutte uuvuttamaan itsenne siellä kuumassa ja karpästen keskellä. Kun olette saanut käsistänne elokuun numeron, ehkä voisitte paeta tänne lepäämään hiukan meidän joukkoomme. Tiedätte kuinka iloisia aina olemme saadessamme Teidät luoksemme. Omat suunnitelmani ovat tällä hetkellä vähän epävarmoja. Ehkäpä minun on palattava Allahabadiin, jotta Hensman olisi vapaa lähtemään erikoiskirjeenvaihtajaksi Egyptiin. Taistelen kynsin hampain lehteni omistajia vastaan torjuakseni tämän päätöksen, mutta joitakin päiviä saamme vielä olla epävarmoja taistelun tuloksesta.

Aina Teidän
A.P.S.

J.K. – Koska ehkä haluatte painattaa kirjeen tässä numerossa, palautan sen tämän mukana, mutta toivon, että näin ei tapahdu ja että palautatte sen minulle uudestaan, niin että voisin asianmukaisesti täyttää pienen tehtäväni saatuani muutaman sanan suunnan määräämiseksi.

Saatu elokuussa 1882.

*) Paitsi sikäli, että Eliphaz Levi käyttää jatkuvasti sanoja ”Jumala” ja ”Kristus”, jotka merkitsevät esoteerisesti yksinkertaisesti ”hyvää” – abstraktisen ja *konkreettisen* kaksinaisessa aspektissaan eikä mitään sen enempää dogmaattista – hän ei ole *suoranaisessa* ristiriidassa meidän opetustemme kanssa. Tässä on taas kyseessä korsi, joka on lentänyt heinäsuovasta, mutta jonka tuuli syyttää kuuluvan heinäaumaan. *Useimmat* niistä, joita voitte halutessanne kutsua *devachaniin* pyrkijöiksi, kuolevat ja syntyvät kama-lokaan ”ilman muistia”; kuitenkin (ja juuri siksi) he saavat siitä osan takaisin devachanissa. Me emme voi kutsua sitä täydelliseksi, vaan vain *osittaiseksi* muistiksi. Tuskin tekään kutsuisitte untanne ”muistiksi”; määrättyjä kohtauksia, joiden ahtaissa puitteissa näkisitte muutamia henkilöitä – sellaisia, joita rakastitte eniten kuolemattomalla rakkaudella, sillä pyhällä tunteella, joka yksin kestää – eikä vähintäkään muistoa muista tapahtumista tai kohtauksista!

Rakkaus ja viha ovat ainoita *kuolemattomia* tunteita, ainoita, jotka ovat jääneet eloon *Ye-dhamman* eli ilmiömaailman haaksirikoista. Kuvitelkaa olevanne devachanissa niiden kanssa, joita rakastitte tuolla kuolemattomalla rakkaudella, taustana heihin liittyvät tutut, varjomaiset kohtaukset – muuten täydellinen tyhjyys, mitä tulee kaikkeen muuhun, sisäiseen, yhteiskunnalliseen, valtiolliseen ja kirjalliseen elämääänne. Ja mitä sitten tulee tähän henkiseen, puhtaasti ajateltuun olemassaoloon, tähän puhtaaseen onneen, joka on suhteessa sen *luoneiden* tunteiden kiihkeyteen ja joka kestää joitakin tai useita tuhansia vuosia – kutsukaa sitä ”A.P. Sinnettin henkilökohtaiseksi muistoksi”, jos voitte. Kauhean yksitoikkoista, saatatte ajatella. Ei vähimmässäkään määrin, vastaan. Koitteko yksitoikkoisuuden tunnetta sanokaamme sinä hetkenä, jota *sen kuluessa* piditte ja *nyt* pidätte korkeimpana koskaan kokemananne autuuden hetkenä? Tietysti ette. Ette koe sitä sielläkään kulkiessanne kautta ikuisuuden, jossa miljoona vuotta on yhtä kuin yksi hetki. Siellä missä ei tajua ulkonaista maailmaa, ei voi arvostella eroavuuksia ja siksi ei voi havaita yksitoikkoisuuden tai vaihtelun vastakohtia; lyhyesti, ei mitään ulkopuolelta tuon rakkauden ja myötätunnon kuolemattoman tunteen, jonka siemenet on istutettu viidenteen, joka kukkii neljännessä, mutta jonka juurten on tunnettava syvälle kuudenteen periaattiin, jos se tahtoi elää kauemmin kuin muut tunteet.

(Ja nyt aion lyödä kaksi karpästä yhdellä iskulla vastatakseni teidän ja Mr. Humen kysymyksiin samanaikaisesti.) Muistakaa molemmat, että *luomme* itse

oman *devachanimme* samoin kuin *avitchimme* maan päällä ja enimmäkseen älyllisen tuntevan elämämme viimeisinä päivinä ja jopa hetkinä. Se tunne, joka meissä on voimakkain tuona ylimpänä hetkenä, jolloin, kuin unessa, pitkän elämämme tapahtumat pienimpine yksityiskohtineen kulkevat [s.228] silmiemme ohitse muutamassa sekunnissa¹ – tuo tunne tulee olemaan autuutemme tai tuskamme muodostaja, tulevan olemassaolomme *elämänprinsiippi*. Siinä meillä ei tule olemaan varsinaista elämää, vain kyseessä oleva, hetkellinen olemassaolo – jonka kestävyys ei vaikuta, ei ole missään suhteessa siinä olemiseen – joka samoin kuin jokainen muukin ohimenevän syyn vaikutus on haihtuva ja vuorostaan häviää ja lakkaa olemasta.

Todellinen ja täydellinen elämiemme muistaminen tapahtuu vasta pienemmän kierroksen lopulla, ei ennen. Ne jotka säilyttävät muistinsa kama-lokassa, eivät iloitse siitä muistamisen korkeimpana hetkenä. Ne jotka *tietävät* olevansa kuolleet fyysisestä ruumiistaan, voivat olla vain joko adepteja tai – noitia; vain nämä kaksi muodostavat poikkeuksen *yleisestä säännöstä*. Kummatkin ovat olleet yhteistyössä luonnon kanssa, edellinen *hyvässä*, jälkimmäinen *pahassa*, sen luomis- ja hävittämistyössä. Vain heitä voidaan kutsua *kuolemattomiksi* – tietysti kabbalistisessa ja esoteerisessä merkityksessä. Täydellinen eli todellinen kuolemattomuus, mikä merkitsee rajatonta, *tuntevaa* olemista, ei voi katketa tai keskeytyä eikä *itse-tietoisuus* pysähtyä. Niiden hyvien ihmisten *kuoretkin*, – joiden ihmisten lehdet eivät puutu Elämän Kirjasta Suuren Nirvanan kynnyksellä -, saavat takaisin muistinsa ja itsetietoisuutensa vasta, kun kuudes ja seitsemäs prinssiippi ja viidennen ydin (koska viidennen täytyy antaa aineksia siihen osittaiseenkin persoonalliseen muistiin, jota vaaditaan devachanissa) ovat alkaneet raskaudenaikansa, *ei ennen*.

Myös itsemurhaajien ja tapaturmaisesti kuolleiden tapauksessa tajunta vaatii määrätyn ajan luodakseen uuden painopisteen ja kehittääkseen, kuten Sir W. Hamilton sanoisi, ”oman havaintokykynsä”, joka jää tästä lähtien erilleen ”varsinaisesta tuntemuksesta”. Ihmisen kuollessa ”sielu” (viides prinssiippi) tulee siis itsetiedottomaksi ja kadottaa muistinsa kaikista niin sisäisistä kuin ulkonaisistakin asioista. Kestipä hänen olonsa kama-lokassa vain muutamia hetkiä, tunteja, päiviä, viikkoja, kuukausia tai vuosia, kuolipa hän luonnollisen tai väkivaltaisen kuoleman, tapahtuipa se nuoruudessa tai vanhemmalla iällä ja olipa ego hyvä tai paha tai siltä väliltä – hänen tajuntansa jättää hänet silti yhtäkkiä kuin liekki sammuttaessa jättää sydämen. Kun elämä on poistunut aivoaineen viimeisestä osasta, ihmisen havaintokyvyt sammuvat ainiaaksi, hänen henkinen harkintakykynsä ja tahdonvoimansa – (lyhyesti sanoen kaikki ne kyvyt, jotka eivät kuulu orgaaniseen

¹ Tuo näky tapahtuu silloin, kun henkilö on jo julistettu kuolleeksi. Aivot ovat viimeiset elimet, jotka kuolevat.

aineeseen eivätkä ole sen saavutettavissa) – toistaiseksi. Hänen *mayavi-rūpansa* voi toisinaan tulla objektiiviseksi esim. jos hän ilmestyy kuoleman jälkeen; mutta ellei tämä tapahdu (joko piilevän tai potentiaalisen) tiedon avulla tai johdu kuolevissa aivoissa välkähtelevästä kiihkeästä halusta nähdä joku tai ilmestyä jollekulle, niin ilmestyminen jää automaattiseksi; se ei silloin johdu sympaattisesta vetovoimasta tai henkilön tahdosta sen enempiä kuin heijastuksen syntyminen peilissä riippuu [s.229] hänen tahdostaan hänen kulkiessaan tietämättään sen ohitse.

Selitettyäni näin tilanteen esitän yhteenvedon ja kysyn vielä, miksi väitetään, että se, minkä Eliphas Levi on sanonut ja H. P. B. vahvistanut, olisi ”suoranaisessa ristiriidassa” minun opetukseni kanssa? E.L. on okkultisti ja kabbalisti ja kirjoittaa sellaisille, joiden oletetaan tuntevan kabbalististen oppien alkeet. Hän käyttää opilleen ominaisia sanontoja ja H. P. B. tekee samoin. Tämän ainoa laiminlyönti on siinä, ettei hän lisännyt sanaa ”länsimainen” sanojen ”okkulttinen” ja ”oppi” väliin (ks. *Toimittajan huomautus*, kolmas rivi). Hän on omalla tavallaan kiihkoilija eikä kykene kirjoittamaan mitään järjestelmällisesti ja rauhallisesti tai muistamaan, että suuri yleisö tarvitsee kaikkia näitä selkeitä selityksiä, jotka hänestä tuntuvat turhilta. Ja koska te varmaan huomautatte ”niin on *meidänkin* laitamme, ja tekin tunnutte unohtavan sen”, annan teille vähän lisäselityksiä.

Kuten lokakuun *Theosophist*-lehdessä huomautetaan, vihityt ja okkultistit käsittelevät sanan ”kuolemattomuus” aivan eri tavoin. Me sanomme ”kuolemattomaksi” ainoastaan yhtä *elämää* universaalina kollektiivisuutena ja täydellisenä eli absoluuttisena abstraktionä, jolla ei ole alkua eikä loppua ja jonka jatkuvuus ei katkea. Voidaanko tätä sanaa käyttää muuhun? Varmasti ei voida. Siitä syystä vanhat kaldealaiset liittivät ”kuolemattomuus”-sanaan erilaisia esiliitteitä, joista yksi on kreikkalainen harvemmin käytetty muoto *panaioninen* kuolemattomuus, ts. kuolemattomuus, joka alkaa *manvantaralla* ja päättyy meidän aurinkokuntamme *pralayaan*. Se kestää meidän *panimme* eli ”koko luonnon” aionin eli ”aikakauden”. Panaionisesti kuolematon on siis se, jonka *Itsen* täsmällinen tajunta ja havaintokyky hänen *minuutensa* aikana ei *missään muodossa* hajoa hetkeksiäkään. Näitä kausia on määrällisesti useita, joilla kullakin on erilliset nimensä kaldealaisen, kreikkalaisten, egyptiläisten ja arjalaisten salaisissa opeissa, ja jos ne vain voitaisiin kääntää muille kielille – mikä ei ole mahdollista ainakaan niin kauan kuin länsimaalainen ei käsitä niihin sisältyvää aatetta – voisinkin antaa ne teille.

Teille riittää tällä hetkellä kun tiedätte, että ihminen, *ego*, sellainen kuin teidän tai minun, voi olla kuolematon yhdestä kierroksesta toiseen. Otaksukaamme, että alan kuolemattomuuteni nykyisessä neljännessä kierroksessa, ts. tultuani *täydelliseksi adeptiksi* (joka en valitettavasti ole), jolloin pidätän kuoleman käden tahtoni mukaan, ja kun minun lopuksi kuitenkin on alistuttava sen alle, tekee tietoni luonnon salaisuuksista minulle mahdolliseksi säilyttää *Itsen* täsmällinen

havaintokyky ja tajuntani oman heijastavan tajuamis- ja havaitsemiskykyni kohteena. Täten vältän kaiken sellaisen periaatteiden paloittelun, joka *säännömukaisesti* tapahtuu tavallisen ihmisen kuoleman jälkeen, ja *egona* jään Koothoomiksi kautta koko syntymien ja elämien sarjan seitsemässä maailmassa ja *arūpa*-lokassa, kunnes taas lopulta laskeudun tämän maan päälle varsinaisten viidennen kierroksen viidennen rodun ihmisten keskuuteen. Olisin siis tässä tapauksessa ollut ”kuolematon” (teille) käsittämättömän pitkän aikakauden, monta miljardia vuotta. Olenko ”minä” kaikesta [s.230] tästä huolimatta *todella* kuolematon? Ellen ponnistele, kuten nyt teen, varatakseni itselleni toisen sellaisen loman Luonnon Lailta, Koothoomi haihtuisi ja tulisi joksikin Mr. Smithiksi tai viattomaksi Babuksi lomansa päättyessä. On ihmisiä, joista tulee tuollaisia mahtavia olentoja. Joukossamme on ihmisiä, jotka voivat tulla kuolemattomiksi kierrosten loppuajaksi astuakseen sitten määrätylle paikalleen korkeimpien Chohanien, *tietoisten* planetaaristen ”ego-henkien” joukkoon. Tietenkään monadi ei ”koskaan häviä, tapahtuipa mitä tahansa”, mutta Eliphas puhuu *persoonallisista* eikä henkisistä egoista, ja te olette tehnyt saman erehdyksen (mikä on hyvin luonnollista) kuin C. C. M.; ja minun on myönnettävä, että tuo *Isiksessä* esitetty kohta oli hyvin kömpelösti kirjoitettu, kuten jo kauan sitten mainitsin tästä samasta asiasta eräässä kirjeessäni. ”Minun piti harjoittaa älyäni”, kuten jenkit sanovat, mutta onnistuin luullakseni parsimaan tuon kohdan. Pelkään, että saan tehdä saman vielä monta kertaa ennen kuin pääsemme *Isiksestä*. Se olisi tosiaan *kirjoitettava uudestaan* perhekunnian vuoksi.

X Se on totisesti käsittämätöntä, siksi ei ole järkevää syytä käsitellä aihetta.

X Käsitteet opetuksen väärin, koska ette tiennyet sitä, mistä teille on nyt kerrottu: a) ketkä ovat luonnon todelliset *auttajat*, ja b) eivät suinkaan *kaikki* pahan avustajat putoa kahdeksanteen piiriin hävitäkseen tyhjiin.¹

Pahan mahdollisuus on ihmisessä yhtä suuri – kuin hyvän mahdollisuus. Tuolla poikkeuksella luonnon säännöstä, tuolla poikkeuksella, joka adepteja ja noitia koskevana muodostaa puolestaan *säännön*, on jälleen omat poikkeuksensa. Lukekaa huolellisesti tuo kohta, jonka C. C. M. jätti mainitsematta – sivulla 113, *Isis* Tiede osa I, kolmas kappale. H. P. B. ei taaskaan huomautta selvästi, että mainittu tapaus koskee vain niitä voimakkaita noitia, joiden paha yhteistyö luonnon kanssa antaa heidän käsiinsä keinot pakottaa sitä ja siten voittaa itselleen panaioninen kuolemattomuus. Mutta voi, minkälainen kuolemattomuus, ja kuinka paljon parempi heidän elämänsä tuhoutuminen olisikaan! Ettekö

1 [Hävitäkseen *äkkiä inhimillisinä egoina ja persoonallisuuksina* ja jääden tuohon puhtaana aineen maailmaan eri ainemuotoihin käsittämättömän pitkäksi ajaksi ennen kuin he voivat palata alkuaineeseen.

huomaa, että kaikki, minkä löydätte *Isiksestä*, on hahmoteltua, tuskin luonnosteltua. Mikään siinä ei ole täydellistä tai ilmaistu kokonaan. Niin, aika on tullut, mutta missä ovat tuon äärettömän suuren työn tekijät?

Sanoo Mr. Hume (ks. oheisen kirjeen¹ merkityt kohdat – 10 [X] ja 1, 2, 3). Kun nyt olette lukenut tuota kaikkein *epätyydyttävintä* oppia – joksi Hume nimitää sitä – koskevat vastaväitteet, teidän olisi tutkittava sitä kokonaisuutena ennen kuin ryhdytte tutkimaan sitä yksityiskohdittain. Jatkan sen selittämistä senkin uhalla, etten tule selventämään asiaa yhtään paremmin.

[s.231]

1) Vaikka he eivät olekaan ”kokonaan erotettuja kuudennesta ja seitsemän-
nestä periaatteista” ja ”voivat vaikuttaa” istunnoissa, niin kuilu erottaa heidät korkeammista periaatteista siihen päivään asti, jolloin heidän olisi pitänyt kuolla luonnollinen kuolema. Kuudes ja seitsemäs periaatepi jäävät passiivisiksi ja negatiivisiksi, jota vastoin *tapaturmaisen kuoleman* tapauksessa korkeammat ja alemmat ryhmät vetäytyvät molemminpuolisesti toisiaan kohti. Kun hyvät ja viattomat egot ovat kyseessä, viimeksi mainitut painautuvat vastustamattomasti kuudetta ja seitsemättä kohti ja siten joko uinuvat onnellisten unien ympäröimänä tai nukkuvat unetonta syvää unta, kunnes hetki lyö. Ajattelemalla hiukan asiaa ja tarkastelemalla sitä ikuisen oikeuden ja asioiden yhteensopivuuden kannalta huomaatte, miksi niin on. Olipa uhri hyvä tai paha, niin hän on *edevastuuton* kuolemastaan, vaikka sen aiheutti jokin edellisen tai sitä edellisen elämän teko. Vaikka se, lyhyesti sanoen, johtuikin korvauksen lain toiminnasta, niin se ei kuitenkaan ollut suoranaisten seuraus *persoonallisen* egon tahallisesti suorittamasta teosta siinä elämässä, jolloin hän sattui kuolemaan. Jos hänen olisi sallittu elää kauemmin, hän olisi ehkä saanut sovittaa entiset syntinsä vieläkin vaikuttavammalla tavalla: nytkin on ego maksettuaan tekijänsä (aikaisemman egon) velan vapaa kostavan oikeuden iskuista. Dhyan Chohanit, jotka eivät johda *elävää* ihmismintä, suojelevat avutonta uhria, joka on väkivalloin sysätty omasta elementistään toiseen, ennen kuin se on kypsä ja valmis siihen. Me kerromme teille, mitä tiedämme, sillä *meidät on pantu oppimaan asiat persoonallisen kokemuksen kautta*. Te tiedätte, mitä tarkoitan. ENEMPÄÄ EN VOI SANOA. Niin, olivatpa uhrin hyviä tai pahoja, he nukkuvat herätäkseen vasta *viimeisen tuomion hetkellä*, kuudennen ja seitsemän-
männän ja viidennen ja neljännen välisen lopputaistelun hetkellä raskauden-
kauden kynnyksellä. Ja jopa tämän jälkeen, kun kuudes ja seitsemäs, vieden mukana osan viidennestä, ovat siirtyneet akashiseen samadhiin, vielä silloin voi sattu-
tua, että viidennen henkinen saalis osoittautuu liian heikoksi syntyäkseen

1 Ks. Edellistä kirjettä 70A(20A). – Toim.

devachaniin; jossa tapauksessa se pukeutuu siellä ja silloin uuteen ruumiiseen, subjektiiviseen ”olentoon”, joka on luotu uhrin (tai ei-uhrin, kuten voi myös olla) karmasta astuakseen uuteen maaelämään joko tällä tai toisella planeetalla. Itsemurhaajia ja kuoria lukuun ottamatta ei kenellekään muulle ole missään tapauksessa mahdollista tulla vedetyksi istuntohuoneeseen. Ja on *selvää*, että ”tämä oppi *ei* ole ristiriidassa aikaisempien opetustemme kanssa” ja että kun ”kuoria” on monta – henkiä on *hyvin* vähän.

2) Meidän nöyrä mielipiteemme eroaa suuresti. Me, jotka katsomme asiaa näkökulmasta, jota henkivakuutusyhtiöt eivät hyväksyisi, sanomme, että sellaisia ihmisiä on hyvin harvassa, jos ollenkaan, jotka ovat antautuneet edellä lueltuihin paheisiin, ihmisiä, jotka ovat aivan varmoja siitä, että tuollainen toiminta johtaa heidät lopulta ennenaikaiseen kuolemaan. Sellainen on *mayan* rangaistus. ”Paheet” eivät välttä rangaistustaan, mutta *syitä* rangaistaan, ei *seurausta*, ei varsinkaan odottamatonta, vaikkakin todennäköistä [s.232] seurausta. Voitte yhtä hyvin nimittää *itsemurhaajaksi* ihmistä, joka kuolee myrskyssä merellä kuin sellaista, joka tappaa itsensä liikatyöllä. Vesi saattaa hukuttaa ihmisen ja liikanainen aivotyö saattaa pehmittää aivot ja aiheuttaa kuoleman. Sellaisessa tapauksessa kenenkään ei pitäisi kulkea *Kalapanin* yli eikä myöskään kylpeä pelätessään pyörtyvänsä ja hukkuvansa (tunnevehan kaikki sellaisia tapauksia). Kenenkään ei myöskään pitäisi toimia, kaikkein vähiten uhrata itsensä kiitettävän ja siunauksellisen syyn tähden, kuten monet meistä (H. P. B. yhtenä) tekevät. Nimittäisikö Mr. Hume häntä *itsemurhaajaksi*, jos hän nyt kuolisi nykyisen työnsä ääreen? *Vaikutin* on kaikki ja ihmistä rangaistaan *suoranaisesta* vastuusta, ei koskaan muuten. Uhrin kyseessä ollen luonnollinen kuolemanhetki tapahtuu *tapaturman johdosta* ennenaikaisesti, jota vastoin itsemurhaaja aiheuttaa kuolemansa vapaaehtoisesti ja varmasti ja harkitusti tietäen sen välittömät seuraukset. Siksi ihminen, joka aiheuttaa oman kuolemansa satunnaisen mielenhäiriön johdosta, *ei ole felo de se* henkivakuutusyhtiöiden suureksi suruksi ja huoleksi. Hänestä ei myöskään tule kāmalkan kiusausten uhria, vaan hän vaipuu *uneen*, kuten jokainen muukin uhri. Guiteau ei jää maan ilmapiiriin korkeammat prinsiippinsä yläpuolellaan -toimettomana ja halvaantuneena paikallaan. Guiteau on astunut tilaan, jonka kestäessä hän *aina ampuu presidenttiään*, täten hämmentäen ja sekoittaen miljoonien ihmisten kohtaloita. Hän on tilassa, jossa häntä *aina kuulustellaan* ja *aina hirtetään*. Hän leijaillee tekojensa ja ajatustensa heijastuksissa, varsinkin niissä, joita hän koki mestauslavalla1. hänen kohtalonsa. Mitä niihin tulee, ”joita kole-
ra, rutto tai viidakkokuume tappoi”, niin he eivät olisi voineet joutua niiden

1 Tästä on kaksi riviä pyyhitty pois alkuperäisestä kirjeestä. – Toim.

uhriksi, elleivät he olisi syntymästään asti kantaneet itsessään näiden tautien siementä.

”Siis suurin osa spiritualistien ilmiöistä”, rakas veljeni, ei johdu hengistä, vaan totisesti – ”kuorista”.

3) ”Vilpittömien, tavallisten, luonnollisen kuoleman kärsineiden ihmisten henget jäävät... maan ilmapiiriin muutamista päivästä muutama vuosiin”, ajaksi, joka riippuu heidän valmiudestaan tavata *luomuksensa*, ei luojaansa; hyvin vaikeatajuinen asia, kuten tulette näkemään myöhemmin, kun olette enemmän perillä siitä. Mutta miksi he ”seurustelisivat” ihmisten kanssa? Seurustelevatko rakastamanne ihmiset kanssanne unensa aikana objektiivisesti? Vaaran tai kiihkeän myötätunnon hetkinä voivat samalla tavoin värähtelevät ajatusvirtanne, jotka tässä tapauksessa luovat jonkinlaisen henkisen sähkövirran ruumiidenne väliin – kohdata ja painautua molemminpuolisesti toistensa muistiin; mutta silloin olette *eläviä*, ette *kuolleita* ruumiita. Mutta kuinka voi *tajuntaa vailla oleva* viides periaate (katsokaa yllä) vaikuttaa tai olla yhteydessä elävän elimistön kanssa, ellei siitä ole jo tullut ”kuori”? Jos ne joistakin määrättyistä syistä jäävät tuollaiseen letargiseen tilaan useiksi vuosiksi, [s.233] niin elävien henget saattavat nousta niiden luo, kuten teille on jo kerrottu; ja tämä saattaa tapahtua paljon helpommin kuin devachanissa, jossa *henki* on liian syventynyt persoonalliseen autuuteensa kiinnittäkseen paljonkaan huomiota tungeksivaan elementtiin. Sanon – *ne eivät voi*.

4) Valitettavasti minun täytyy esittää teille vastaväitteeni. En tiedä mitään ”tuhansista hengistä”, jotka esiintyvät piireissä – enkä todellakaan tunne ainoatakaan ”täydellisesti *puhdasta* piiriä” – ja ”opettavat korkeinta moraalisuutta”. Toivon, ettei minua tulla nimittämään juoruilijaksi kaikkien muiden minulle annettujen nimitysten lisäksi, mutta totuus pakottaa minut sanomaan, ettei Alan Kardec ollut aivan tahraton elämänsä aikana, eikä hänestä ole sittemmin tullut *hyvin puhdas henki*. Mitä ”korkeimman moraalisuuden” opettamiseen tulee, asuntoni lähellä on Dugpa-shammar. Hyvin merkillinen mies. Ei erikoisen voimakas noitana, mutta sen sijaan hyvin voimakas juoppo, varkaana, valehtelijana ja – puhujana. Tässä viimeksi mainitussa *roolissaan* hän voisi antaa tasoitusta ja silti voittaa Gladstonen, Bradlaugh’n ja vieläpä arvoisan H.W. Beecherin. Hänen kaltaistaan kaunopuheista moraalisuuden saarnaajaa ja samalla kertaa suurempaa Herransa käskyn rikkojaa ei ole koko USA:ssa. Tämä shapa-tung-lama voi janoisena ollessaan panna koko äärettömän suuren ”keltamyssy”-maallikkojen kuulijakunnan itkemään vuotuisen kyynelmääränsä kertoessaan aamulla katumuksestaan ja kärsimyksistään ja sitten illalla juovuksissaan ryöstää koko kyläkunnan nukutettuaan sen mesmerisoimalla syvään uneen. Lakkaamaton moraalisuuden saarnaaminen ja opettaminen määrätty tarkoituspäivä mielessä merkitsee hyvin vähän. Lukekaa ”J. P. T.”:n kirjoitus *Light*-lehdestä, niin saatte vahvistuksen tähän kertomukseeni.

(A. P. S:lle 5). ”Pimennys” tapahtuu vasta kun kierroksen viimeinen ihminen on siirtynyt seurausten piiriin. Luonto on liian hyvin, liian matemaattisesti järjestynyt erehtyäkseen toiminnassaan. Sen planeetan pimennys, jolla viidennen kierroksen ihmiset nyt kehittyvät, tapahtuu tietysti muutaman nykyään täällä olevan *edelläkävijän* jälkeen. Mutta ennen sitä aikaa meidän on lähdettävä, emmekä enää kohtaa *Pioneerin* toimittajana ja hänen nöyränä kirjeenvaihtajanaan.

Kun nyt olen osoittanut, ettei *Theosophist*-lehden *lokakuun* numero ollut täysin virheellinen eikä ristiriidassa myöhempien opetusten kanssa, niin K. H. saanee teidät ”sovittamaan nuo kaksi keskenään”?

Jotta yhä enemmän tulisitte sopusointuun Eliphaksen kanssa, lähetän teille erään hänen esityksensä, jota ei ole koskaan julkaistu. Se on kirjoitettu suurella, selvällä, kauniilla käsialalla ja varustettu kauttaaltaan minun huomautuksillani. Tämä voi paremmin kuin mikään muu antaa käsiinne avaimen kabbalististen arvoitusten ratkaisemiseksi.

Minun on kirjoitettava Mr. Humelle tällä viikolla; lohduttaakseni häntä ja osoittaakseni, että ellei hänellä ole voimakasta elämänhalua, hänen ei tarvitse vaivata itseään *devachania* ajattelemalla. Ellei ihminen *rakasta* voimakkaasti [s.234] tai *vihaa* voimakkaasti, hän ei pääse devachaniin tai avitchiin. ”Luonto sylkee välinpitämättömän suustaan” merkitsee vain, että se hävittää *persoonalliset* minät (ei kuoria eikä vielä kuudetta periaattia) kama-lokassa ja devachanissa. Tämä ei estä heitä ruumiillistumasta uudelleen välittömästi – ja ellei heidän elämänsä ole ollut *hyvin* paha – ei ole mitään syytä, etteikö ikuinen monadi löytäisi tämän elämän lehteä vahingoittumattomana Elämän Kirjasta.

K. H.

Kirjoituksen ”Proofs of Letter on Theosophy” liitteenä. Saatu Simlassa elokuun 12. pnä 1882.

Kyllä; totisesti sen *tietävät* ja *todentavat* adeptit, joilta

”Mikään verho ei peitä
 elysialaisia piirejä,
 Eikä näitä kuoriraukkoja,
 puoleksi läpikuultavasta tomusta;
 Sillä hengen näön himmentää
 vain ylpeys ja viha ja halu...”

(*Ei julkaistavaksi*)

Poikkeustapauksissa, ystäväni. Itsemurhaajat *voivat* ja tekevät yleensä niin, mutta eivät muut. Hyvä ja puhdas ihminen nukkuu rauhallista ja autuasta unta, täynnä onnellisia maaelämän näkyjä, eikä hän tiedä jättäneensä tuota elämää aini-aaksi. Ne, jotka eivät olleet hyviä, eivätkä huonoja, nukkuvat unetonta, kuitenkin rauhallista unta; jota vastoin pahat kärsivät tekojensa mukaan vuosia kestäviä painajaistuskia: heidän ajatuksensa muuttuvat eläviksi olioiksi, heidän pahat himonsa – todelliseksi aineeksi, ja he saavat takaisin ajatuksiinsa kaiken sen kurjuuden, jota ovat koonneet toisten kannettavaksi. Jos todellisuus ja tosiseikat kuvattaisiin, ne esittäisivät paljon kaameamman *Infernon* kuin Dante koskaan on voinut kuvitellakaan.

[s.235]

Otteita K. H:n kirjeistä A. O. H:lle ja A. P. S:lle, joka saanut ne elokuun 13. pnä 1882.

Eräs kirjeenne alkaa omaa kirjettäni koskevalla lainauksella: ”Muistakaa, ettei ihmisessä ole pysyvää periaattia” – jonka lauseen jälkeen huomaan teidän merkitsemän huomautuksen: ”Miten on kuudennen ja seitsemännen periaattin laita?” Tähän vastaan, että Atma ja Buddhi eivät ole koskaan olleet ihmisen *sisässä* – jota pientä metafysiasta aksioomia voitte hyvin tutkia Plutarkhoksen ja Anaksagoraan kirjoituksista. Viimeksi mainitun *nous autokrates* on itsevaltias

1 K. H:n käsialalla kirjoitettuja katkelmia. – Toim.

2 Otteet on kirjoitettu Mr. Sinnetin käsialalla. – Toim.

henki, *nous*, ainoa, joka käsittää *noumena*, jota vastoin edellinen opetti Platonin ja Pythagoraan arvovaltaan nojautuen, että *demonium* tai tämä *nous* jäi aina ilman ruumista; että se leijui ja niin sanoaksemme varjosti ihmisen pään ulkonaisinta osaa ja että vain oppimaton uskoi sen olevan sisäpuolella. Buddha sanoo: ”jotta ruumiistanne tulisi pysyvä, teidän on poistettava siitä kokonaan kaikki ruumiin muodostavat tilapäiset ainekset. Pysyvä ei koskaan sekoitu häviävään, vaikka ne kaksi ovat yhtä. Vasta kun kaikki ulkonaiset näennäisyydet ovat haihtuneet, jää jäljelle tuo yksi elämän prinssiippi, joka on olemassa kaikista ulkonaisista ilmiöistä riippumatta. Tuo tuli palaa ikuisessa valossa, kun polttoaine on loppuun kulunut ja liekki sammunut. Sillä tuo tuli ei ole liekissä eikä polttoaineessa, ei myöskään kummankaan sisäpuolella, vaan yläpuolella, alapuolella ja kaikkialla” – (Parinirvana Sutra kuan XXXIX).

...Haluaisitte saada kykyjä. Ryhtykää työhön ja koettakaa kehittää selkeyttä. Viimeksi mainittu ei ole kyky, vaan kaikille mahdollinen universaalinen mahdollisuus. Kuten Luke Burke sanoo: ”se on tylsämielisillä ja koirillakin ja usein huomattavammissa määrässä kuin älykkäimmillä ihmisillä”. Se johtuu siitä, etteivät tylsämieliset eivätkä koirat käytä järkeilykykyään, vaan sallivat luonnollisen vaimtomaisen havaintokykynsä vaikuttaa vapaasti.

...Käytätte liian paljon sokeria ruuassanne. Syökää hedelmiä, leipää, teetä, kahvia ja maitoa ja käyttäkää niitä niin vapaasti kuin tahdotte, mutta ei suklaata, rasvaa, leivoksia ja vain hyvin vähän sokeria. Siitä aiheutuva käyminen on varsinkin teidän ilmastossanne hyvin vahingollista. Niitä menetelmiä, joita käytämme kehittääksemme selkeyttä cheloissamme, voitte tekin ehkä käyttää helposti. Jokaisessa temppelessä on pimeä huone, jonka pohjoista seinää peittää kokonaan sekoitetusta metallista, varsinkin kuparista tehty levy. Tämä on hyvin kiillotettu, niin että sen pinta heijastaa esineitä yhtä selvästi kuin peili. Chela istuu eristetyssä tuolissa, kolmijalkaisella istuimella, joka on asetettu tasapohjaiselle, paksulasiselle alustalle – samoin avustava lama, joten nuo kaksi muodostavat kolmion peiliseinän kanssa. Chelan pääläen yläpuolelle on ripustettu pohjoisnapaan osoittava magneetti, kuitenkin niin ettei se kosketa sitä. Kun avustaja on pannut koneen käyntiin, hän jättää chelan tuijottamaan [s.236] seinään, ja kolme kertaa riittää.

Yksityinen

Rakkain ystäväni

Suokaa anteeksi, että vaivaan teitä omilla asioillani – mutta vaikka Chohan *pakottaa* vastaamaan, en todellakaan tiedä, toiminko teidän kohteliaisuussääntöjenne mukaan vai niiden ulkopuolella. Minulla on pitkä kirje kirjoitettavana teille asiasta, joka huolestuttaa minua, ja tarvitsen teidän neuvojanne. Olen erittäin epämiellyttävässä tilanteessa, toisaalta uhkaa ystäväni pettämisen vaara ja – toisaalta *kunnianlakinne* loukkaamisen pelko (te ette ole se ystävä). Toivon, että voin ehdottomasti luottaa henkilökohtaiseen ystävyyteenne ja *tietysti* kunniaanne.

Kunnia! Mikä merkillinen, kovin merkillinen käsitys teillä näkyy olevan tuosta pyhästä asiasta! Älkää pelätkö, sillä koko asia on todella pikemminkin naurettava kuin vaarallinen. Kuitenkin on olemassa vaara, että Hume menetetään.

Huomenna kirjoitan selvemmin. Fern on pieni aasi, mutta hän on selvänäkijä ja samalla hiukan harha-aistimusten vallassa. Mr. H. on kuitenkin liian ankara arvostellessaan häntä. Poika toivoo saavansa selville, olemmeko me taruhenkilöitä vai *pettureita*. No, mitä vahinkoa tästä aistiharhasta on? Mutta H. *pettää* Fernin luottamuksen ja lähettää minulle kolme metriä pitkän kirjeen neuvoakseen miten päästä ikävyyksistä! Hän tahtoi olla hyväntekijämme ja saada meidät ikuisiksi ajoiksi kiitollisiksi siitä, että hän on pelastanut M:n lankeamasta vielä kerran Fernin *ansaan*. Olisin lähettänyt teille hänen kirjeensä luettavaksi, mutta siihen on merkitty ”yksityinen ja luottamuksellinen”, enkä olisi hänen mielestään *herras mies*, jos hän saisi minut kiinni tällaisesta luottamuksen rikkomisesta. Mutta minulle on tärkeää, että luette joka tapauksessa tämän vastauskirjeen, ja jätän teidän päätettäväksi, tahdotteko lähettää vai hävittää sen. Jollette tahdo hänen tietävän, että olette lukenut sen – niin pankaa siihen postimerkki ja heittäkää postilaatikoon. En usko, että hän tahtoo osoittaa teille luottamustaan tällä kertaa. Voin ehkä kuitenkin erehtyä. Saatte pian tietää enemmän.

Teidän
K. H.

Yksityinen

[A.O. Humelle K. H:lta]

Rakas veljeni

Viikko sitten olisin tuskin jättänyt käyttämättä tätä hyvää tilaisuutta sanoakseni, että Mr. Ferniä koskeva kirjeenne esittää niin täysin virheellisesti M:n ajatusmaailman ja ennen kaikkea hänen asenteensa tuota nuorta herraa kohtaan, että vain täydellinen tietämättömyytenne hänen tarkoituseristään voi selittää sen – enkä olisi sanonut sen enempää. Mutta nyt asiat ovat muuttuneet. Vaikkakin te siis ”olette tullut *tietämään*”, ettei meillä ”itse asiassa olekaan sitä ajatusten lukemisen kykyä, jonka *olemme uskotelleet olevan itsellämme*”, tiedämme kuitenkin riittävästi siitä hengestä, missä viimeiset kirjeeni otettiin vastaan, ja niiden aiheuttamasta tyytymättömyydestä ymmärtääksemme, vieläpä tietääksemme, että niin epäpervetullut kuin totuuksien kuuleminen usein onkin, on tullut aika minun puhua teille suoraan ja rehellisesti. Valehtelevä on heikkojen turva, mutta me olemme kyllin voimakkaita pelätäksemme totuutta hyvin vähän kaikista niistä vajavuuksista huolimatta, jotka iloksenne olette meissä havainneet. Emme myöskään mielellämme *valehtelevä* vain siksi, että olisi etujemme mukaista näyttää viisailta asioissa, joista emme tiedä mitään. Tästä syystä olisi ehkä ollut varovaisempaa huomauttaa teidän olevan selvillä siitä, ettemme tosiaankaan osaa lukea ajatuksia, ellemmme asetu *läheiseen yhteyteen* sen henkilön kanssa, jonka ajatukset tahtoisimme tietää, ja ellemmme keskitä jakamatonta huomiotaamme häneen. Tästä olisi silloin tullut kieltämätön *tosiasia*, eikä mielivaltainen olettaus, kuten nyt sanotte kirjeessänne. Olkoon asia kuinka tahansa, näen nyt vain edessämme kaksi tietä ilman pienintäkään sovittelun mahdollisuutta. Jos haluatte edelleen työskennellä kanssamme, sen on tapahduttava täydellisen yhteisymmärryksen perusteella. Voitte täysin vapaasti sanoa meille – koska teistä näyttää siltä, taikka pikemmin, koska olette saanut itsenne uskomaan niin vakavasti – että useimmat meistä käyttävät hyväkseen meitä ympäröivää salaperäisyyttä uskotellakseen, että tiedämme sellaista, mitä itse asiassa *emme* tiedä. Samoin esimerkiksi minä haluaisin olla yhtä oikeutettu, kuin te olette, sanomaan, mitä saatan ajatella teistä, mutta silloin teidänkin tulisi luvata, ettette hymyile *ulkonaisesti* ja kanna kaunaa *sisäisesti* (mitä ponnistuksistanne huolimatta harvoin voitte välttää), vaan että jos olen erehtynyt,

1 [K. H:n sivulla 238 lainaama ote A. O. Humen kirjeestä on A. O. H:n oman käsialan presipitoitu jäljennös, ja alleviivatut kohdat ovat K. H:n alleviivaamia. – Toim.]

antaisitte siitä vakavamman todistuksen kuin pelkän väitteen. Ellette voi antaa tällaista lupausta, on täysin hyödytöntä, että meistä kukaan tuhlaa aikaansa kiistoihin ja kirjeenvaihtoon. Parempi on siinä tapauksessa vain puristaa kättä astraalisesti avaruuksien yli ja odottaa, kunnes te enemmän kuin tähän asti olette oppinut erottamaan totuuden [s.238] valheesta tai kunnes on käynyt ilmi, että me olemme muutakin kuin pelkkiä pettureita (tai vieläkin pahempaa – valehtelevia haamuja); tai vihdoin, kunnes joku meistä voi todistaa olemassaolomme teille ja Mr. Sinnettille – ei astraalisesti, sillä se saattaisi vain vahvistaa ”henki”-teoriaa – vaan käymällä luonanne henkilökohtaisesti.

Koska siis käynee aivan mahdottomaksi vakuuttaa teille, että *mekin* satunnaisesti voimme todella lukea toisten ihmisten ajatuksia, voisinko kuitenkin toivoa, että te myöntäisitte meillä olevan sen verran tietoa englanninkielestä, ettemme ole kokonaan käsittäneet väärin hyvin suoraa kirjettäanne? Uskokaa minua, kun sanon, että ymmärrettyäni sen täydellisesti, vastaan teille yhtä suoraan: ”Rakkain veljeni, olette täysin väärässä alusta loppuun asti.” Koko kirjeenne perustuu *väärinkäsitykseen*, täydelliseen tietämättömyyteen ”puuttuvasta renkaasta”, joka yksin olisi voinut antaa teille avaimen koko tilanteeseen. Mitä te itse asiassa tarkoittattekaan seuraavalla?

Rakas Mestarini

Pilaatte keskuudessanne Fernin aivan kokonaan, ja se on sanomattoman säällittävää, sillä hän on totisesti sydämeltään kunnan mies, täynnä palavaa intoa okkulttisen tiedon saavuttamiseen, voimakastahtoinen ja valmis itsensä nöyryyttämiseen ja varmasti hänestä olisi hyötyä tarkoitusperiänne varten. Mutta hänen itserakkautensa kasvaa aivan sietämättömäksi ja hänestä on tulossa auttamaton tarujen sepittelijä. Tämä kaikki riippuu teistä kaikista. Hän on pitänyt Moryaa aivan täydellisesti pilkkanaan!! aivan alusta asti ja hän valehtelee jatkuvasti Sinnettille uskotellessaan tälle, että hän on saanut Moryan ilmaisemaan salaisuuksia ja hyväksymään hänet chelakseen, ja nyt hän luulottelee olevansa kenen tahansa vertainen... Morya vastaa langeten täydellisesti ansaan... tämä petos alkoi epäilemättä meidän (teidän) etujamme silmäillä pitäen... jne. jne. jne.

Minun on aivan tarpeetonta toistaa, mitä jo aikaisemmin olen sanonut; nimittäin, että ennen kuin sain ensimmäisen Mr. Ferniä koskevan kirjeenne, en ollut kiinnittänyt häneen *hetkenkään* huomiota. Kuka *meistä* siis pilaa tuon nuoren miehen? Moryako? No hyvä, näkee helposti, että tiedätte hänestä vielä vähemmän, kuin mitä hän teidän mielestänne tietää teidän ajatuksistanne. ”Hän on pitänyt Moryaa aivan täydellisesti *pilkkanaan*.” Niinkö? Valitettavasti minun on pakko tunnustaa, että teidän länsimaalaisen arvointinne mukaan näyttää pikemmin päinvastaiselta; rakas veljeni ”piti pilkkanaan” Mr. Ferniä – ellei tuolla ikävältä kuulostavalla

sanonnalla olisi meidän keskuudessamme aivan toinen merkitys, samoin kuin toinen nimikin. Viimeksi mainittu voi mielestänne tuntua vieläkin ”kuohuttavammalta”, koska Mr. Sinnetkin, joka on tässä suhteessa jokaisen englantilaisen yhteisöihmisen kaiku, pitää sitä ehdottomasti tavallisen englantilaisen tunteita kuohuttavana.

Tuo toinen nimitys on KOETUS. Jokaisen chelan, joka ei halua jäädä [s.239] yksinomaan koristeeksi, on *nolens volens* kestettävä pidempi tai lyhyempi koekausi. Tämä perustuu järjestelmään, jota te länsimaalaiset tulette aina pitämään huijauksena ja petoksena, ja tästä syystä minä, joka tunnen eurooppalaisen ajattelutavan paremmin kuin Morya, olen aina kieltäytynyt vastaanottamasta teitä kumpaakaan *cheloiksi* tai edes pitämästä teitä siinä asemassa. Mitä siis olette nyt erehtynyt pitämään Fernin aiheuttamana ”huijauksena”, olisitte voinut lukea M:n syyksi, jos olisitte hiukankin enemmän perillä toimintatavastamme. Asianlaita on niin, että toinen näistä kahdesta tekee paljon sellaista, mistä hän ei ole ensinkään vastuussa, ja toinen taas toteuttaa sellaista, mistä hän rehellisesti edeltäpäin varoitti Ferniä. Jos, kuten sanotte, olette lukenut kirjeenvaihdon, olette H. P. B:n Madrasista Fernille lähettämästä kirjeestä huomannut, että H. P. B. mustasukkaisena M:n suosiosta kirjoitti F:lle Simlaan siinä toivossa, että saisi tämän pelotetuksi pois. Koetuksella olevan chelan sallitaan ajatella ja tehdä, mitä vain hän haluaa. Häntä varoitetaan ja hänelle sanotaan etukäteen: joudut kiusausten alaiseksi ja ilmiöitten harhauttamaksi. Eteesi avautuu kaksi tietä, jotka kumpikin johtavat siihen päämäärään, johon pyrit. Toinen on helppo ja vie sinut nopeammin asemaan, jossa voit täyttää saamiasi ohjeita. Toinen on työläämpi, pitempi. Se on kivien ja okaitten peittämä polku ja se saa sinut kompastumaan enemmän kuin yhden kerran. Tämän tien päässä tulet ehkä kaiken jälkeen epäonnistumaan ja huomaat olevasi kykenemätön suorittamaan sinulle annettua pientäkin erikoistehtävää. Tämän viimeksi mainitun tien vaikeudet saattavat sitä vastoin ajan mittaan muodostua ansiopuolellesi voitoksi, jota vastoin edellinen, helpompi tie tarjoaa vain hetkellisen tyydytyksen, tehtävien helpon täyttämisen. Chelalla on täysi vapaus – *ja usein hän ulkonaisesti arvioiden onkin aivan oikeutettu* – pitämään guruaan ”petkuttajana”, kuten tuo hieno sanamuoto kuuluu.

Vielä enemmän: mitä suurempi, mitä vakavampi hänen suuttumuksensa on – ilmaiskoon hän sen sitten sanoissa tai kiehukoon se hänen sydämessään – sitä valmiimpi, sitä kelvollisempi hän on tulemaan *adeptiksi* . Hän on vapaa ja oikeutettu käyttämään mitä herjaavimpia sanoja ja lausemuotoja gurunsa toiminnasta ja käskyistä, eikä häntä panna niistä tilille, jos hän vain pääsee voittajana tulikokeesta, ja jos hän vain voittaa kaikki kiusaukset, väistää houkutukset ja osoittaa, ettei mikään, ei edes lupaus siitä, mikä on hänelle elämää rakkaampi, lupaus

kalleimmasta lahjasta, tulevasta adeptiudesta – saa häntä väistymään rehellisyyden ja totuuden tieltä tai tulemaan *petturiksi*.

Rakas herraseni, me tulemme tuskin koskaan olemaan yhtä mieltä ajatuksiamme koskevista asioista, emme edes sanojen arvosta. Kutsuite meitä kerran *jesuiitoiksi*. Ja arvostellessanne asioita omalta kannaltanne, olette ehkä jossakin määrin oikeutettu pitämään meitä sellaisina, koska valmennusmenetelmämme eivät *näennäisesti* eroa paljon. Mutta yhdenkaltaisuus on vain ulkonainen. Kuten kerran aikaisemmin sanoin, he tietävät, että se, mitä he opettavat, *on valhetta*. Me taas tiedämme, että meidän ilmoituksemme on totta, se on ainoa totuus, eikä mitään muuta kuin totuus. *He* työskentelevät [s.240] *järjestönsä* suuremman vallan ja kunnian (!) puolesta, me sen sijaan yksilöiden, erillisten yksiköiden ja koko ihmiskunnan vallan ja lopullisen kunnian puolesta, ja olemme tyytyväisiä voidesamme, jopa ollessamme *pakotetut* – jättämään *oman* järjestömme johtajineen kokonaan varjoon. He työskentelevät ja ponnistelevat ja *pettävät* maailmallisen vallan puolesta *tässä elämässä*. Me taas työskentelemme ja ponnistelemme ja sallimme chelojemme *hetkellisesti pettyä* hankkiaksemme siten heidän käsiinsä keinot, jotka estävät heitä joutumasta koskaan tämän jälkeen petetyiksi ja saattavat heidät näkemään kaiken petoksesta ja valheesta johtuvan pahan – ei ainoastaan tässä, vaan monessa heidän myöhemmässäkään elämässään. *He*, jesuiitat, uhraavat sisäisen prinssiin, egon henkiset aivot, ravitakseen ja kehittääkseen niillä persoonallisen, katoavan ihmisen fyysisiä aivoja, uhraavat koko ihmiskunnan tarjotakseen sen polttouhriksi omalle seuralleen, tuolle tyydyttymättömälle hirviölle, joka saa ravintonsa ihmiskunnan aivoista ja selkäytimestä ja kehittää parantumattoman syöpätaudin jokaiseen koskettamaansa kohtaan terveessä lihassa. Me – arvostelemme ja väärinkäsittämämme veljet – me koetamme saada ihmiset uhraamaan persoonallisuutensa – haihtuvan välähdyksen – koko ihmiskunnan hyvän puolesta ja siten myös heidän omien *kuolemattomien* egojensa puolesta, jotka ovat ihmiskunnan osia, samoin kuin se on osa siitä täydellisestä kokonaisuudesta, joksi se kerran tulee. *He* ovat valmennetut pettämään; me *paljastamme petoksen*; he suorittavat kadunlakaisijan tehtävät itse, lukuun ottamatta joitakin vilpittömiä vähäpätöisiä työaseitaan – *con amore* ja itsekkäistä tarkoituseristä. Me jätämme sen palvelijoillemme – työssämme oleville *dugpoille*, antaen heille hetkeksi toiminnassaan *carte blanchen*. Teemme sen siinä vakavassa toivossa, että he saisivat esiin chelan koko *sisäisen luonnon*, jonka useimmat nurkat ja komerot jäisivät pimeiksi ja salatuiksi kaikiksi ajoiksi, ellei tarjoutuisi tilaisuutta koetella jokaista tällaista nurkkaa vuorollaan.

Palkinnon voittaminen tai häviäminen riippuu yksinomaan chelasta itsestään. Teidän on vain muistettava, että meidän itämaalaisten mielipiteet ”vaikuttimista” ja ”totuudenmukaisuudesta” ja ”rehellisyydestä” eroavat suuressa määrin teidän

länsimaalaisten ajatuksista. Molemmat uskomme, että on moraalista puhua totta ja moralitonta valehdella. Mutta tähän yhdenmukaisuus päättyykin ja käsityksemme asioista eroavat hyvin huomattavassa määrin. Teille kävisi esimerkiksi melkein mahdottomaksi selittää minulle, mistä johtuu, että sivistynyt länsimainen yhteiskuntanne, kirkkonne ja valtionne, politiikkanne ja kauppanne, on joutunut omaksumaan hyveenä käsityksen, että kasvatuksen, valtion, liike-elämän tai millä muulla alalla tahansa työskentelevän henkilön on aivan mahdotonta toimia vapaasti ilman kahleita. Saattaako kukaan näihin luokkiin kuuluva henkilö, Englannin ritariuden kukka, sen ylpeimmät päärit ja hienoimmat alahuoneen edustajat, sen hyveellisimmät ja totuudellisimmat naiset – saattaako heistä kukaan puhua totta, kysyn vain, kotona tai seuraelämässä, julkisessa toiminnassaan tai perhepiirissä? Mitä ajattelisitte herrasmiehestä tai hienosta naisesta, joka ei ystävällisen kohteliaaseen [s.241] tapaan tai rakastettavaan puheeseen peittäisi vilppiä; joka teidät tavatessaan sanoisi suoraan ja avoimesti, mitä hän teistä tai kenestä muusta tahansa ajattelee? Ja missä tapaatte sen helmen kunniallisten liikemiesten joukossa tai sen jumalaa pelkäävän isänmaanystävän, sen poliitikon tai sen satunnaisen vieranne, joka ei koko ajan *salaisi* ajatuksiaan? Heti kun hänen on sanottava, mitä hän teistä ajattelee, hänen on pakko *valehdella* harkitusti ja avoimesti, ettei häntä rangaistukseksi pidettäisi *karkeana* tai hulluna; elleivät hänen todelliset tunteensa ihme kyllä olisi sellaiset, etteivät ne tarvitsisi salaamista. Veljeni; *kaikki on valhetta, kaikki on petosta* ympärillämme ja meissä itsessämme; ja tästä syystä näytätte niin hämmästyneeltä, etten sanoisi loukkaantuneelta, aina kun tapaatte henkilön, joka sanoo teille suoraan vasten kasvojanne totuuden. Ja samasta syystä teistä tuntuu myös mahdottomalta käsittää, että henkilö, jolla *ei* ole epäystävällisiä tunteita teitä kohtaan, vaan joka päinvastoin pitää teistä ja kunnioittaa teitä erinäisistä syistä, sanoo teille vasten kasvoja, mitä hän rehellisesti ja vakavasti ajattelee teistä. Nähdessänne M:n joissakin kirjeissä hänen teistä lausumansa mielipiteet (teidän ei pidä olla aivan varma siitä, että kirjeet ovat hänen kirjoittamiaan siksi, että ne ovat *hänen* käsialaansa, vaikkakin hän on hyväksynyt jokaisen sanan määrättyä tarkoitusta varten) sanotte hänellä olevan ”vähintäänkin merkittävä tapa ilmentää itseään”. Tämä ”tapa” on yksinkertaisesti silkkä totuus, jonka hän on valmis kirjoittamaan teille itsellenne, vieläpä sanomaan ja kertaamaan sen teille suoraan ilman vähintäkään salaamista tai muuttamista (- ellei hän ole nimenomaan sallinut määrättyjen sanamuotojen liioittelemista edellä mainituista syistä). Ja hän on kaikkien tuntemieni ihmisten joukosta juuri se, joka tähän kykenee ilman pienintäkään epärointiä! Tästä syystä sanotte häntä ”käskeväksi veikoksi, joka suuttuu vähimmästähän vastaansanomisesta”, mutta lisäätte, ettette ”kanna hänelle kaunaa siitä, vaan päin vastoin pidätte hänestä kaikesta huolimatta”.

SE EI KUITENKAAN PIDÄ PAIKKAANSA, veljeni, ja TE TIEDÄTTE SEN. Olen kuitenkin valmis hyväksymään tuon kuvauksen ahtaammassa merkityksessä ja myöntämään ja toistamaan kanssanne (hän itse kanssani), että hän on *hyvin käskävä* veikko, joka suuttuu *toisinaan* hyvin helposti, varsinkin, jos häntä vastustetaan, kun hän tietää olevansa oikeassa. Asettaisitteko hänet korkeammalle, jos hän *salaisi* suuttumuksensa, jos hän *valehtelisi* itselleen ja muille sallien näiden toisten uskoa hänellä olevan hyveen, jota hänellä ei ole? Niin ansiokasta kuin onkin kiskoa itsestään kaikki vihan tunteet juurineen, ettei koskaan tuntisi vähintäkään puuskaa tuosta intohimosta, jota kaikki pidämme synnillisenä, mielestämme on vielä suurempi synty *uskotella* tämän tunteen olevan perin pohjin poistettu. Olkaa hyvä ja lukekaa vielä kerran ”Elixir of Life” n:o 2 (huhtikuu, s. 169, sar. 1, kohd. 2, 3, 4, 5 ja 6). Kuitenkin on länsimaalaisessa mielessä kaikki tuotu alas *ilmiömaailmaan*, uskonnossakin. Rippi-isä ei kysy ripitettävältään, onko tämä *tuntenut* suuttumusta, vaan, onko hän *ilmaissut* suuttumuksensa jollekulle. ”Sinun tulee valehdellesasi, [s.242] varastaessasi, tappaessasi jne. *vältyä tulemasta ilmi*” – näyttää olevan sivistyksen Herra jumalien pääkäsky – yhteiskunnan yleinen mielipide. Tästä syystä te, joka kuulutte siihen, kykenette tuskin koskaan antamaan arvoa sellaiselle luonteelle kuin Morya: miehelle, joka on yhtä ankara itselleen, yhtä ankara omiin vajavuuksiinsa nähden, kuin hän on sääliväinen toisten vajavuuksien suhteen, ei *sanoissa*, vaan sydämensä sisimmissä tunteissa. Sillä vaikkakin hän on aina valmis sanomaan teille suoraan kaiken, mitä hän teistä ajattelee, hän on kuitenkin aina ollut uskollisempi ystävänne kuin minä itse. Epäröin monastikin loukata toisen tunteita, jopa puhuessani ehdottominta totuutta.

Jos siis Morya olisi alentunut antamaan selityksiä, hän olisi voinut sanoa:

”Veljeni, minun mielestäni olette erittäin itsekäs ja ylpeä. Arvioidessanne ja imarrellessanne itseänne kadotatte yleensä kokonaan näkyvistänne muun ihmiskunnan, ja totisesti luulen, että arvelette koko maailmankaikkeuden olevan luodun ihmistä varten, ja että tämä *ihminen* olette – te itse. Jos minä en jaksa kestää vastaansanomista, kun tiedän olevani oikeassa, te kestätte sitä vielä vähemmän, vaikkakin omatuntonne selvästi sanoo teidän olevan väärässä. Ette kykene *unohtamaan* – vaikkakin myönnän, että voitte *antaa anteeksi* – pienintäkään halveksumisen osoitusta. Ja koska vakavasti uskotte minun halventaneen teitä (*astuneen varpailenne*, kuten kerran sanoitte), tuolla luulotellulla loukkauksella on ollut hiljainen vaikutus tähän päivään asti kaikkiin ajatuksiinne nöyrän persoonani yhteydessä. Vaikkakin korkea älynne estää aina kostonhaluisia tunteitanne pääsemästä vallalle ja hallitsemasta parempaa luontoanne, tunteillanne on kuitenkin määrätty vaikutus harkintakykyynne. Teille tuottaa nautintoa (vaikka tuskin myönnätte sitä itsellenekään) – keksiä keinoja saadaksenne minut kompastumaan pitkin pituuttani voidaksenne mielikuvituksessanne pitää minua

houkkiona, tietämättömänä tomppelina, valmiina lankeamaan jonkun – Fernin – ansoihin! Puhukaamme järkevästi, veljeni. Jättäkäämme kokonaan syrjään se seikka, että olen vihitty, adepti – ja tehkäämme johtopäätöksemme siitä näkökohdasta, johon mielikuvituksenne luovat kyvyt ovat minut asettaneet. Keskustelkaamme keskenämme kuin kaksi tavallista kuolevaista, joista toisella eli minulla on päässäni jonkun verran tavallista järkeä, teillä taas suuri annos samaa lajia. Jos olette valmis myöntämään minulle edes tämän verran, olen valmis osoittamaan, että on järjetöntä uskoa minun *joutuneen* niin tyhmän suunnitelman verkkoihin. Kirjoititte, että Fern minua *koetellakseen* halusi tietää ’tahtoiko Morya sitä (F:n näkyä) julkaistavaksi – ja Morya langeten täydellisesti ansaan vastaa tahtovansa’. Viimeiseen vakuutukseen uskominen on kuitenkin verrattain vaikeata; eikä vaadita kuin keskinkertaista järkeä ja harkintakykyä huomaamaan, että on olemassa kaksi voittamatonta vaikeutta estämässä minusta edellä lausumanne mielipiteen sovittamista siihen uskoon, että minut nyt todella *olisi johdettu ansaan*.

”Ensiksi: Näyn olemus ja teksti. Tässä näyssä ilmenee kolme salaperäistä olentoa – ’guru’ – ’mahtava’ – ja ’isä’; viimeksi mainittu on nöyrä palvelijanne. On kuitenkin vaikea uskoa – ellei minulle lueta *harha-aistimusten vallassa* [s.243] *olevan meedion* ominaisuuksia – että minä, hyvin tietäen, etten siihen saakka koskaan ole ollut mainittua nuorta herrasmiestä peninkulman matkaa lähempänä enkä myöskään ole koskaan käynyt hänen luonaan hänen unissaan, olisin uskonut kuvattuun näkyyn, tai ettei minussa tuollaisen merkillisen väitteen kuullessani olisi ainakin herännyt epäilyksiä.

”Toiseksi: On myös hyvin vaikeata sovittaa keskenään nuo kaksi väitettä, että olen ’käskevä mies’, joka *suuttuu vastaansanomisesta*, ja alistuu hiljaa tottelemattomuuteen, koetuksella olevan chelan *kapinoimiseen*, chelan, joka kuultuaan, että ’Morya *sitä haluaa*’ – so. saada näkynsä julkaistuksi – ja oli todella luvannut kirjoittaa sen uudelleen, ei koskaan sen jälkeen aikonutkaan totella tätä toivomusta, eivätkä heikkojärkinen *guru-raukka* ja ’isä’ enää ajatelleet asiaa. Keskinertaisellakin järjellä varustetulle ihmiselle pitäisi asian jo olla aivan selvä. Kun tapahtui päinvastoin, ja mies, joka epäilemättä on varustettu suurilla älyllisillä ja vieläkin suuremmilla *järkeilykyvyillä*, saatettiin mitä suurimpien petosten muodostamiin hienoihin lukinverkkoihin, johtopäätös on ehdoton, eikä muunlaista voi muodostaa: tämä mies salli, itsensä tietämättä, pienen kostonhaluisen tunteensa saada tyydytystä logiikkansa ja kunnan järkensä kustannuksella. Se siitä, emme puhu tästä enempää. Kaiken tämän jälkeen ja avoimesti ilmaisten vastenmielisyyteni teissä monen asian suhteen ilmenevää itsekkyyttänne ja ylpeyttänne kohtaan tunnustan suoraan ja lausun ihailuni monen suurenmoisen ominaisuutene, erinomaisten ansioidenne ja hyvän ymmärryksenne johdosta kaiken suhteen,

mikä ei suoranaisesti koske teitä itseänne – jossa tapauksessa teistä tulee yhtä käskävä kuin minä, mutta paljon kärsimättömämpi. Toivon myös hartaasti, että annatte minulle anteeksi suorasukaisuuteni – ja teidän länsimaalaisten kannalta katsoen – *karkean* puheeni. Samalla sanon, kuten tekin, että olen kantamatta kauraa teitä kohtaan ja pidän teistä kaikesta huolimatta – mutta minkä sanon, se on silkkaa totta, todellisten tunteitteni ilmaisua, eikä vain oletetun velvollisuuden tunteen tyydyttämiseksi kirjoitettuja sanoja.”

Kun olen nyt tehnyt itseni Moryan puhetorveksi, sallitte ehkä minun sanoa myös muutaman sanan omasta puolestani. Aloitan muistuttamalla, että eri aikoina, varsinkin viimeisten kahden kuukauden kuluessa te olette usein tarjoutunut *chelaksi*, mutta silloin ensimmäinen velvollisuus on ilman suuttumusta tai pahan-suopuutta kuunnella kaikkea, mitä guru sanoo. Kuinka me voisimme koskaan *opettaa* ja te *oppia*, jos meidän olisi koko ajan ylläpidettävä asennetta, joka on kokonaan vieras meille itsellemme ja menetelmillemme: – kahden seuraelämässä kohtaavan henkilön asennetta? Jos todella tahdotte tulla *chelaksi* so. meidän mysteeriöittemme vastaanottajaksi, *teidän* on mukauduttava *meidän* tapoihimme, eikä meidän *teidän* mukaanne. Ennen kuin voitte näin menetellä, teidän on turha odottaa muuta, kuin mitä tavallisissa olosuhteissa voimme antaa. Tahdoitte opettaa Moryaa, mutta huomaatte ehkä (ja *tulette sen tekemään*, jos Morya sallii minun käyttää omaa menettelytapaa), että hän on antanut teille opetuksen, joka joko tekee meistä veljet ja [s.244] ystävät ikuisiksi ajoiksi, tai – jos teissä on enemmän länsimaalaista *herrasmiestä* kuin itämaalaista chelaa ja tulevaa adeptia – tulette inhoten rikkomaan välinne meidän kanssamme ja ehkäpä julistamaan sen ympäri maailmaa. Olemme valmistautuneet kaikkeen tähän ja koetamme kiiruhtaa käännekohtaa tavalla tai toisella. Marraskuu lähestyy nopeasti ja silloin kaiken on joltava järjestyksessä.

Toinen kysymys: On olemassa, hyvä veli, eräs sivistymätön, *käskävä* veikko, joka on valmis lausumaan teille mielipiteensä rehellisesti ja oman etunne vuoksi, samalla hän huolellisesti, vaikkakin näkymättömänä – suojelee teitä, perhettänne ja mainettanne kaikelta mahdolliselta ikävyydeltä – niin veljeni – vieläpä hän yötä päivää vartioi erästä räyhäävää muhamettilaista palvelijaa, joka halusi kostaa teille, ja saattoi tyhjäksi hänen suunnitelmansa. Ettekö pidä häntä paljon ansiokkaampana – kymmenen kertaa oman painonsa kullassa – kuin englantilaista virkamiestä, *herrasmiestä*, joka repii selkänne takana maineenne riekaleiksi, mutta hymyilee edessänne ja aina tavatessanne puristaa sydämellisesti kättänne? Ettekö itsekkin ole sitä mieltä, että on paljon jalompaa sanoa, mitä ajattelee, ja sanottuaan sellaistaakin, mitä te luonnollisesti pitäisitte nenäkkyutenä, tehdä näin kohtelemalleen henkilölle kaikenlaisia palveluksia, joista tämä ei koskaan tule kuulemaan mitään eikä edes tietämään niistä – kuin tehdä, kuten eräs korkeasti sivistynyt

eversti tai kenraali Watson, ja varsinkin hänen rouvansa? Nähdessään ensi kertaa kotonaan kaksi henkilöä – Olcottin ja erään Barodassa toimivan alkusukastuomarin – he rupesivat nimittäin moittimaan Seuraa sen perusteella, *että te kuulutte siihen*. En aio toistaa teille niitä *valheita*, joihin he syyllistyivät, en myöskään niitä liioiteltuja juoruja, joita varsinkin rva Watson kertoi teistä miehensä – tuon ritarillisen sotilaan – vahvistamana. Olcott-raukka, joka on niin ylpeä siitä, että te kuulutte Seuraan, hämmästyí ja tuli aivan sanattomaksi, mutta vetosi sitten kauhistuneena M:an. Jos olisitte kuullut, mitä M. silloin sanoi teistä, kuinka hän sanoi arvostavansa nykyistä työtänne ja mielentilaanne, varmaankin antaisitte auliisti hänelle oikeuden olla silloin tällöin teille *näennäisesti* karkea. Hän kielsi Olcottia kertomasta H. P. B:lle enemmän, kuin mitä jo oli ennättänyt kertoa, ja sen H. P. B. – naisten tavoin – oli heti kertonut Mr. Sinnettille. Vaikka H. P. B. siihen aikaan olikin teille vihainen, hänkin paheksui kovasti sitä loukkausta ja vääryyttä, jota teille oli tehty – ja otti vaivakseen tutkia jopa menneisyyttä, jolloin, kuten rva Watson oli sanonut, te olitte nauttinut vieraanvaraisuudesta heidän kodissaan.

Tällainen on siis ero korkeampaa länsimaalaista syntyperää olevien, niin kutsuttujen hyvää toivovien ystävien ja *alempaa*, itämaalaista rotua olevien, niin kutsuttujen pahaa toivovien välillä. Tästä huolimatta myönnän teille oikeuden tuntea suuttumusta Moryaa kohtaan. Sillä vaikkakin se, mitä hän on tehnyt, on täysin sopusoinnussa omien sääntöjemme ja menetelmiemme kanssa, se tunnetuksi tultuaan on omiaan loukkaamaan syvästi länsimaalaisen mieltä. Jos olisin tiennyt asiasta ajoissa estääkseni sen, olisin varmasti saanut [s.245] tapahtuman vältetyksi. On todella hyvin ystävällistä, että Mr. Fern ilmaisee aikomuksensa ”saada meidät kiinni”. Tietenkään ”hän ei paljasta Vanhaa Rouvaa”, sillä mitä ”Vanhalla Rouva-raukalla” on kaiken tämän kanssa tekemistä? Hän on hyvin tervetullut *ottamaan meidät kiinni* ja myös *paljastamaan* meidät, ei ainoastaan hänen itsensä ja teidän suojelemiseksenne, vaan myös koko maailman turvaksi, jos se jollain tavalla voi lohduttaa häntä hänen epäonnistumisensa johdosta. Sillä hän *tulee epäonnistumaan*, se on varmaa, jos hän jatkaa tuolla tavoin kaksinaista peliään. Chohanin asiaksi jää, ottaako hän hänet vastaan säännönmukaisena chelana vai ei. M:n tehtävä on yksinkertaisesti vain koetella häntä, asettaa hänet kiusauksille alttiiksi ja tutkia häntä kaikin mahdollisin keinoin, niin että hänen todellinen luontonsa saadaan esille.

Tämä on sääntö, joka meidän silmissämme on yhtä välttämätön, kuin se on länsimaalaisten kannalta inhottava, enkä voi estää sitä, vaikka tahtoisinkin. Ei riittä, että tiedetään tarkkaan, mitä chela kykenee tekemään koeaikana ja silloin vallitsevissa olosuhteissa. Meidän on tiedettävä, mihin hän voi olla kykenevä

erilaisissa ja kaikenlaisissa tilaisuuksissa. Olemme ryhtyneet kaikkiin varovaisuustoimenpiteisiin. Ei ketään *Upasikoistamme* tai *Yu-posaheistamme*, [Ehkä pitäisi olla *Upasaka*, *Upasikan* maskuliininen muoto. – Toim.] ei H. P. B:tä eikä O:ta, ei edes *Dâmodaria* eikä ketään muutakaan heistä voida syyttää. Fern saa kernaasti näyttää jokaisen hallussaan olevan kirjeen ja paljastaa sen, mikä hänelle oli annettu tehtäväksi (valinta *kahden tien* välillä oli jätetty hänelle), sekä sen, *mitä hän itse asiassa on tehnyt*, tai pikemminkin jättänyt tekemättä. Kun aika koittaa – jos hänen onnettomuudekseen joskus niin tapahtuu – meillä on keinot osoittaa, mikä on totta, mikä valhetta ja hänen keksimäänsä. Sillä välin annan teille neuvon. *Odottakaa*, älkääkään sanoko sanaakaan. Hän oli, on ja tulee olemaan kovasti halukas tekemään kaikenlaista väärrää. Kuten sanoin, en toissapäivään asti tiennyt mitään siitä, mitä oli tapahtunut. Kun sain kuulla, että jopa minun nimeni oli epäsuorasti sekoitettu *koetukseseen*, varoitin niitä, joita minun oli varoitettava, ja kielsin ehdottomasti sekoittamasta omia asioitani siihen.

Fern on kuitenkin erinomainen selvänäkijä, eikä ensinkään niin huono kuin luulette. Hän on itserakas – mutta kukapa ei sitä ole? Kukapa meistä on tästä heikkoudesta täysin vapaa? Kuvitelkoon ja sanokoon hän mitä tahansa, mutta on hyvin merkillistä, että *te* sallitte tuollaisen ennakkoluulon vaikuttaa itseenne, ettekä ole edes valmis myöntämään sen olemassaoloa! On melkein liian naurettavaa, että te uskoitte vakavasti sellaiseen väitteeseen, että Fern olisi *huijannut* M:ä ja *saanut hänet ansaan*. Eivät O. ja ”Vanha Rouvakaan” uskoneet sitä koskaan, sillä he tiesivät Fernin olevan koetuksella ja ymmärsivät myös, mitä asia merkitsi. M. vaivautui joitakin päiviä sitten todistamaan teille, ettei häntä ole koskaan *petetty*, kuten olitte toivonut, ja että hän nauroi sellaiselle ajatuksellekin. Ja varmasti Olcott tulee todistamaan sen teille, [s.246] vaikkakin hän on tällä hetkellä Ceylonin sisäosissa, minne eivät kirjeet saatikka sitten sähkösanomat tule perille. Tätä ”petosta”, jos tahdolle sitä siksi nimittää, ei myöskään koskaan aloitettu *meidän etujamme silmällä pitäen* siitä yksinkertaisesta syystä, ettei asia kiinnostanut meitä – vaan Fernin ja Seuran eduksi, sellaisena kuin H. P. B. sen ajattelee. Mutta miksi nimittää sitä petokseksi? Fern pyysi H. P. B:n neuvoa, kiusasi ja rukoili häntä, jolloin H. P. B. sanoi:

”Työskennelkää asian puolesta. Koettakaa tutkia ja etsiä saadaksenne siten käsiinne jokaisen mahdollisen todistuksen Veljien olemassaolosta. Kuten näette, he eivät tule tänä vuonna, mutta joka vuosi laskeutuu koko joukko lamoja Simlaan ja lähistölle. Koettakaa silloin saada kaikki mahdolliset todistukset itseänne ja Mr. Humea varten jne.”

Onko tässä mitään väärrää? Kun H. P. B. sai käsikirjoitukset, jotka sisälsivät Fernin näyn, hän kysyi asiasta M:ltä, ja hän, jota siinä kutsutaan mm. ”mahtavaksi” sekä ”isäksi”, *kertoi H. P. B:lle totuuden* ja käski häntä kysymään Mr.

Ferniltä, tahtoiko tämä julkaista sen sanoen H. P. B:lle ja O:lle etukäteen, ettei Fern tulisi sitä tekemään. Mitä Morya tietää tästä ja muista näyistä, on yksin hänen tiedossaan, enkä minäkään koskaan halua sekaantua hänen valmennusmenetelmäänsä, kuinka epämiellyttäviä ne minusta henkilökohtaisesti saattavatkin olla. Koska kysytte, niin sanon, ettei ”Vanha Rouva” saa tietää mitään tästä. Mutta teidän on huomattava, että H. P. B:llä on Barodaan saavuttuaan huomomat käsitykset Fernistä kuin jopa teillä. Hän kuuli siellä erinäisiä asioita F:stä ja Brookesista ja viimeksi mainitulta taas toisia, sillä, kuten tiedätte, Brookes on Fernin *Mejnour* Barodassa. H. P. B. on nainen ja vaikka hän onkin *Upa-si-ka* (naisoppilas), hän kykenee vaivoin hallitsemaan kieltään muissa kuin okkulttisissa asioissa. Luulen, että nyt olemme saaneet tästä asiasta kylliksi. Mitä tahansa on tapahtunut tai tulee tapahtumaan, se vaikuttaa ainoastaan Ferniin – eikä kehenkään muuhun.

Olen kuullut suuresta suunnitelmastanne, teosofisesta *Conversazione*sta, ja jos silloin olette vielä teosofeja, on tietysti parasta, että se pidetään teidän kotonanne. Ja nyt haluaisin sanoa teille muutaman sanan hyvästiksi. Huolimatta siitä tuskallisesta tiedosta, joka minulla on suurimmasta ja melkeinpä ainoasta viastanne – siitä, jonka olemassaolon itse kirjeessänne olette minulle tunnustanut – toivoisin teidän, rakas Veljeni, uskovan minua, kun sanon, että kunnioitukseni ja arvonnantoni teitä kohtaan on suuri ja hyvin vilpitön kaikissa muissa suhteissa. En myöskään koskaan tule unohtamaan – tapahtukoon mitä tahansa – että te monen kuu-kauden aikana, mitään palkkiota tai etuja itselleni pyytämättä, olette päivästä päivään työskennellyt ja ponnistellut Seuran ja koko ihmiskunnan puolesta tehdäkseenne vain hyvää. Ja pyydän, hyvä veli, ettette pidä jokaista yksinkertaista huomautustani ”moitteena”. Kun olen väitellyt kanssanne, minun on ollut pakko tehdä niin, koska Chohan on pitänyt väitteitänne aivan ennenkuulumattomina; hän on pitänyt niitä vaatimuksina, joille hän, omassa asemassaan, ei hetkeksikään saisi kallistaa korvaansa. Vaikkakin ehkä nyt pidätte näitä teitä vastaan esittämiämme väitteitä ”ansaitsemattomina moitteina”, tulette varmasti jonakin päivänä huomamaan, että todella ”vaaditte järjettömiä myönnytyksiä”. [s.247] Vaikka lausuittekin kiihkeän ehdotuksenne, että *teille* – (ei kenellekään muulle) – olisi, jos mahdollista, annettava jokin ilmiömäinen kyky, jota sitten voitaisiin käyttää toisten ihmisten vakuuttamiseksi – vaikka ehdotuksenne olikin siinä muodossa, että siitä ”kuolleen kirjaimen mukaan tuli vain harkittavakseni jätetty kysymys”, jota ”ei millään tavoin saisi pitää vaatimuksena” – se kuitenkin ilmeni todella ehdottomana vaatimuksena jokaiselle, joka osasi lukea rivien välistä.

Minulla on hallussani kaikki kirjeenne ja niiden joukossa on tuskin ainoatakaan, jossa ei ilmenisi määrätty vaatimuksen henki, oikeutettu pyyntö, so. *ansaittu* vaatimus, jonka kieltäminen oikeuttaa teidät tuntemaan kärsineenne vääryyttä.

Olen varma, että tämä *ei* ollut tarkoituksenne niitä kirjoittaessanne. Mutta se oli salainen ajatuksenne ja tuon sisimmän tunteenne huomasi aina Chohan, jonka nimeä usein käytitte ja joka huomasi sen. *Epäjohdonmukaisuuden* ja epätäydellisyyden johdosta te aliarvioitte sen, mitä olette jo saanut. Olen pyytänyt: tehkää muistiinpanot edellä mainituista asioista alkaen epäjohdonmukaisuudesta – niin kuin te näette sen – joka koskee ensimmäistä väittelyämme Jumalan olemassaolosta ja sitä vastaan, ja päättyen ”tapaturmia” ja ”itsemurhia” koskeviin otaksuttuihin ristiriitoihin. Lähettäkää ne minulle, niin todistan, ettei niissä ole ainoatakaan ristiriitaa sille, joka tuntee tarkoin koko opin. On merkillistä syyttää luonnollisella aivotoiminnalla varustettua henkilöä siitä, että hän keskiviikkona kirjoitti erään asian, mutta seuraavana lauantaina tai sunnuntaina unohti sen kokonaan ja puhui täydellisesti itseään vastaan! En usko, että edes ystävämme H. P. B. naurettavan huonoine muisteineen syyllistyisi sellaiseen unohtamiseen. Teidän mielestänne ”ei kannata työskennellä ainoastaan toisen luokan järjellä varustettujen ihmisten hyväksi” ja jatkaen samaa ajatusjuoksua sanotte, että on joko saatava tietää *kaikki* ja *viipymättä* saatava käsiin ”sellainen filosofinen järjestelmä, joka kestäisi Herbert Spencerin tapaisten henkilöiden arvostelun ja tutkimuksen”, tai jätettävä työ kokonaan. Tähän vastaan, että teette syntiä joukkoja vastaan. Ette te löydä Herbert Spencerin, Darwinin tai Stuart Millsin tapaisten henkilöiden keskuudesta niitä miljoonia spiritualisteja, jotka joutuvat nyt älyllisesti rappiolle, vaan he muodostavat ”toisen luokan älyjen” enemmistön. Jos teillä olisi vain ollut riittävästi kärsivällisyyttä, olisitte saanut tietää *spekulatiivisesta* filosofiastamme kaiken, mitä halusitte – ”spekulatiivisesta” siinä mielessä, että se jää siksi kaikille muille, paitsi adepteille. Mutta totisesti ei teillä, rakas veli, ole liiaksi kärsivällisyyttä. En kuitenkaan ymmärrä, miksi tilanne masentaa teitä.

Vaikka tapahtuisi mitä tahansa, toivon, etteivät kuulemanne hyvää tarkoittavat totuudet loukkaa teitä. Miksi ne teitä loukkaisivatkaan? Eihän teitä loukkaa oman tuntonne äänikään, kun se toisinaan kuiskaa, että olette järjettömän kärsimätön, ettekä ollenkaan niin pitkämielinen kuin itse haluaisitte olla. Totta on, että olette työskennellyt asian puolesta lakkaamatta useita kuukausia [s.248] ja monella tavalla. Ette saa luulla, että me, vaikkakaan *emme ole koskaan osoittaneet tietävämme, mitä olette tehnyt*, ja vaikka emme ole antaneet siitä tunnustusta tai kiittäneet teitä kirjeissämme, olisimme kiittämättömiä tai tahallaan välittämättä tai muulla tavoin olisimme aliarvioineet toimianne, sillä niin ei ole asian laita. Ja vaikkakaan ei kenenkään tulisi odottaa kiitosta velvollisuutensa täyttämisestä ihmiskuntaa kohtaan tai totuuden hyväksi – koska itse asiassa se, joka työskentelee toisten hyväksi, samalla työskentelee vain omaksi hyväkseen – olen joka tapauksessa, rakas veljeni, syvästi kiitollinen kaikesta, mitä olette tehnyt. Tunteiden osoittaminen ei ole luonteeni mukaista, mutta toivon kuitenkin jonakin päivänä

voivani osoittaa teille, etten ole niin kiittämätön, kuin luulette minun olevan. Ja vaikka te itse olette tosiaankin osoittanut pitkämielisyyttä minulle lähettämissänne kirjeissä ettekä ole valittanut sitä, mitä nimitätte kirjeittemme virheiksi ja epäjohdonmukaisuuksiksi, ette kuitenkaan ole jatkanut pitkämielisyyttänne niin pitkälle, että olisitte jättänyt ajan ja lisäselvitysten ratkaistavaksi, olivatko nämä virheet todellisia vai ainoastaan näennäisiä ja pinnallisia. Valititte näistä asioista aina Sinnettille ja alussa myöskin Fernille. Jos olisitte voinut kuvitella edes viisi minuuttia itseänne alkuasukas*guruksi* suhteessaan eurooppalaiseen *chelaan*, olisitte huomannut, kuinka luonnottomalta tällainen suhde kuin meidän tuntuisi alkuusukaan kannalta katsoen. Ettekä silloin syyttäisi ketään kunnioituksen puutteesta. Pyydän, että ymmärtäisitte minua. En valita, mutta jo pelkkä tosiasia, että kutsutte minua kirjeissänne ”Mestariksi” – tekee minusta pilan kohteen kaikille *tchutuk-tuillemme*, jotka tietävät jotain meidän keskinäisistä suhteistamme. En olisi koskaan maininnut teille tästä, ellen voisi todistaa sitä liittämällä tähän mukaan Subba Row’n kirjettä minulle – täynnä *anteeksipyyntöjä* – ja toista H. P. B:ltä – yhtä täynnä *vakavaa totuutta* – koska he molemmat ovat cheloja tai pikemmin opetuslapsia. Toivon, etten ole käyttäytynyt tahdittomasti, länsimaalaisessa mielessä. Pyydän teitä hyväntahtoisesti palauttamaan minulle kummatkin kirjeet luettuanne ne ja merkittyänne muistiin niiden sisällön. Tämä on sanottu teille ehdottoman luottamuksellisesti ja vain henkilökohtaiseksi opetukseksenne. Tulette huomamaan kirjeistä, kuinka paljon teidän englantilaisten on *hyvitettävä* Intiassa, ennen kuin voitte toivoa *saavanne* jotain hyvää aikaan tässä maassa. Minun on nyt lopetettava ja uudistan teille vielä kerran vilpittömän kunnioitukseni ja arvonantoni vakuutuksen sekä merkitsen

Teidän
K. H.

Uskokaa minua, olette liian ankara ja – *epäoikeudenmukainen* Ferniä kohtaan.

[s.249]

Kirje n:o 75

(VMK-LIII)(53) Saatu 23.8.1882

Ehdottomasti yksityinen ja luottamuksellinen

Kärsivällinen – ystäväni: – Eilen postitin teille lyhyen kirjelappusen ja sen mukana pitkän kirjeen Humelle – sain sen kirjatuksi jossakin pääpostissa erään onnellisen, *vapaan* ystäväni avulla. Tänään on kysymyksessä pitkä kirje teille ja samalla on tarkoitus lähettää valitusvirren saatossa murheellinen kertomus

vastoinkäymisestä, joka ehkä naurattaa teitä, kuten kookasta veljeäni – mutta saa minut tuntemaan tuon runoilijan tavoin, joka ei voinut nukkua hyvin

”Sillä sielunsa loi liian valkeuden
alle silmäluomien yöllisten.”

Kuulen teidän hengähtäen huudahtavan: ”Mitä ihmeessä hän tarkoittaa!” Kär-sivällisyyttä, paras anglointialainen ystäväni, kärsivällisyyttä! Kun olette saanut kuulla tuon vallattoman, enemmän kuin koskaan nauravan veljeni huonosta käytöksestä, ymmärrätte hyvin, miksi minä tulen katumaan sitä, että olen Euroopassa maistanut hyvän ja pahan tiedon puun hedelmistä – sen sijaan, että olisin pysynyt Aasiassa kaikessa – *sancta simplicitas* – tietämättömyydessäni, mitä tulee *teidän* tapoihinne ja menettelyihinne, sillä silloin minäkin voisin nyt virnistellä.

Ihmettelen, mitä *te* sanotte kuultuanne tuon kauhean salaisuuden! Tahtoisin mielelläni tietää sen, jotta vapautuisin painajaisesta. Jos te saisitte tavata minut nyt ensimmäisen kerran Simlance varjoisilla kujilla ja pyytäisitte saada tietää *koko totuuden*, kertoisin sen teille, vaikka omaksi vahingokseni. Vastaukseni muistuttaisi tuosta kuuluisasta vastauksesta, jonka Warren Hastings antoi Jennings-veijarille heidän tavatessaan toisensa ensi kerran ex-kubernöörin palattua Intiasta. ”Rakas Hastings”, Jennings kysyi, ”onko mahdollista, että sinä olet niin suuri roisto, kuin Burke sanoo sinun olevan ja joksi koko maailma on valmis sinut uskomaan?” – ”Vakuutan sinulle, Jennings”, kuului surullinen ja lempeä vastaus, ”että vaikka joskus pakosta olen esiintynyt roistona Yhtiön edessä, en kuitenkaan koskaan ole ollut roisto itseni edessä.” Minä olen Veljeskunnan syntien W.H. – Mutta asiaan.

Tietysti tiedätte – ”V.R.” on varmaan puhunut siitä – että kun otamme vastaan chelaksi *pyrkijöitä*, he vannovat salaamisen ja vaikenemisen valan kaikkiin määräyksiin nähden, jotka heille annetaan. Ihmisen on todistettava kelpaavansa *chelaksi*, ennen kuin hän voi näyttää, kelpaako hän *adeptiksi*. Fern on tällaisen kokeituksen alaisena. Ja nuo kaksi ovat valmistaneet minulle hauskan sekasotkun. Kuten jo tiedätte kirjeestäni Humelle, Fern ei kiinnostanut minua, en tiennyt hänestä mitään, paitsi hänen huomattavista kyvyistään, hänen selvänäköisyyden- ja selväkuuloisuuslahjoistaan ja hänen vielä huomattavammasta kestävyystään päämäärän saavuttamiseksi, voimakkaasta [s.250] tahdostaan jne. Tuo ennen veltto, siveetön luonne – tuo kapakka-Perikles huulillaan suloinen hymy jokaiselle kadun Aspasi-alle, oli äkkiä ja täydellisesti muuttunut liittyttyään T. S:än, ja ”M.” otti hänet vakavasti käsiteltäväksi. Ei ole minun asiani kertoa teille, kuinka paljon Fernin näyissä on totta, kuinka paljon harhanäköä – ehkä kuvittelua. Varmaankin hän huiputti ystäväämme Humea aika lailla, koska Mr. Hume kertoo hänestä mitä ihmeellisimpiä juttuja. Pahinta koko tässä asiassa on seuraava. Fern *huiputti* häntä

todella niin taitavasti, että vaikka H. ei uskonut ainoatakaan sanaa silloin, kun Fern *puhui totta*, meidän kunnianarvoisa sanomalehdistömme hyväksyi *Eklektisestä* melkein jokaisen F:n lausuman valheen – totuuden evankeliumina.

Nyt ymmärtänne helposti, että minun on mahdotonta yrittää oikaista häntä (H:ta), koska F. on M:n chela, ja ettei minulla ole *mitään oikeutta* – ei laillista eikä yhteiskunnallista, meidän sääntöjemme mukaan – sekaantua noiden kahden väleihin. Monista epäkohdista tämä on kuitenkin pienin. Tapanamme on myös ulkomaailman kanssa kirjeenvaihdossa ollessamme uskoa chelalle kirjeen tai jonkin muun viestin vieminen, ja ellei se ole ehdottomasti välttämätöntä, hänen tulee olla kokonaan ajattelematta sitä. Hyvin usein sattuu, että nuo kirjeemme – elleivät ne ole erikoisen tärkeitä tai salaisia – ovat chelojemme kirjoittamia meidän omalla käsialallamme. Jotkut viimevuotiset kirjeeni teille olivat siten *presipitoituja*, mutta kun hauska ja helppo presipitoiminen lakkautettiin äkkiä – niin minun tarvitsi vain pitää ajatukseni koossa, asettua mukavaan asentoon ja – ajatella, ja minun uskollisen ”Perinnöttömäksi tehdyn” oli vain jäljennettävä ajatukseni ja hän teki vain sattumalta erehdyksiä. Oi ystäväni, elämäni oli siten helppoa siihen päivään asti, jolloin *Eklektinen* astui vaihtelevaan olemassaoloonsa.... Minun on joka tapauksessa tänä vuonna, syistä, joita meidän ei tarvitse mainita, suoritettava oma työni – kokonaan. Se saa minut monta kertaa lujille, ja tulen kärsimättömäksi siitä. Kuten Jean Paul Richter sanoo jossakin, ruumiillisen tuskamme piinaavin osa on siinä, mikä on ruumiitonta tai aineetonta, nimittäin kärsimättömyydessämme ja siinä harhaluulossa, että se kestää ikuisesti... Kun eräänä päivänä menettelin ikään kuin työskentelin tuollaisen harhaluulon vallassa, uskoin yksinkertaisen sieluni täydessä viattomuudessa arvokkaan kirjeenvaihtoni tuon *alter egoni*, tuon pahankurisen ja ”käskevän” veitikan, tuon teidän ”loistavanne” käsiin, joka käytti asiaankuulumattomasti hyväkseen luottamustani ja sai minut siihen tilanteeseen, missä nyt olen! Eilisestä asti tuo kelmi nyt nauraa ja totta puhuakseni mieleni tekee tehdä samoin. Mutta pelkään, että te englantilaiset kauhistutte hänen rikoksensa suuruutta. Tiedätte, että vioistaan huolimatta Mr. Hume on toistaiseksi *ehdottoman* tarpeellinen T. S:lle. Hänen pikkumaiset tunteensa ja hänen kostonhalsunsa hermostuttavat minua joskus; kuitenkin minun on siedettävä hänen heikkouksiaan, jotka saavat hänet suuttumaan milloin siitä, *ettei vielä ole*, milloin siitä, *että jo on* keskipäivä. Mutta meidän ”loistava” veljemme ei ole täysin samaa mieltä. Hän arvelee, että Mr. Humen ylpeys ja omahyväisyys vaatii, kuten meillä on tapana sanoa, että koko [s.251] ihmiskunnalla olisi vain kaksi polvea, jotka se notkistaisi tehdäkseen hänelle *pujan*, mutta M. ei aio tehdä hänen mielikseen. Hän ei tietystikään tee mitään vahingoittaakseen tai edes ärsyttääkseen häntä tahallaan; päinvastoin hän aikoo aina suojella häntä, kuten tähänkin asti; mutta – hän ei nosta pikkusormeaankaan vapauttaakseen hänet harhaluulostaan.

M:n todistelun pääsisältö ja ydin on seuraava:

”Hume nauraa hihitti *todellisille, väärentämättömille* ilmiöille (joiden aikaansaaminen melkein saattoi meidät Chohanimme epäsuosioon) ainoastaan siitä syystä, etteivät ilmennykset olleet hänen suunnittelemaansa ja ettei niitä toimitettu hänen kunniaukseen tai hänen yksinomaiseksi hyödykseen. Iloitkoon hän nyt ja ylpeilköön hänen itsensä aikaansaamista ja luomista ilmennyksistä. Antaa hänen pilkata Sinnettä ylpeän sydämensä syvyyksistä ja viittailla jopa muille, että tuskin edes hän, Sinnett, on tuskin saanut niin suurta suosiota osakseen. Eihän kukaan ole yrittänyt *harkittua* petosta, eikä kenenkään sallittaisi yrittää sellaista. Kaikki on saatu kulkemaan luonnollista, tavallista menoaan. Fern on kahden etevän ”kynnyksenvartijan” käsissä – kuten Bulwer niitä sanoisi – kahden *dugpan* hallussa, joita me pidämme kadunlakaisijoittemme työssä, jotta ne paljastaisivat pyrkijöissä uinuvat paheet – jos sellaisia on. Itse asiassa Fern on osoittautunut oletettua paljon paremmaksi ja moraalisemmaksi. Hän on tehnyt vain, mikä hänelle määrättiin tehtäväksi ja hän pitää suunsa kiinni, mikä on hänen ensimmäinen velvollisuutensa. Mitä tulee hänen asenteeseensa Humeen nähden ja siihen, että hän sekä omissa että muiden silmissä näyttelee näkijää, koska hän on saanut itsensä uskomaan siihen ja koska vain muutamat yksityisseikat ovat todella kuvitteluja taikka, lievemmin sanoen, *pikku valheita* – ei itse asiassa ole tapahtunut mitään pahaa kellenekään muulle kuin hänelle itselleen. Humeen mustasukkaisuus ja ylpeys ovat aina tiellä estämässä häntä omaksumasta *totuutta* yhtä paljon kuin turhamaista *kuvittelua*; ja Sinnett on kyllin terävä, jotta hän voi aivan helposti eritellä Fernin todellisuudet ja unelmat.... Miksi siis minä, sinä tai joku muu”, sanoo M. lopuksi, ”tarjoaisi neuvojan henkilölle, joka ei varmasti ota niitä vastaan, tai mikä vielä pahempaa, joka saisi nauttia opetusta tullakseen varmuuteen siitä, että hänen on sallittu tehdä itsestään narri, jolloin hänestä vielä varmemmin tulisi *leppymätön vihollinen* Seuralle, itse asialle, paljon kärsineille perustajille sekä kaikille muille. Jättäkää hänet siis rauhaan. Hän ei ole kiitollinen siitä, että hänet vapautetaan petoksen vallasta. Päinvastoin. Hän unohtaa, ettei hän voi moittia ketään muuta kuin itseään ja ettei kukaan ole koskaan kuiskannut hänelle sanaakaan sellaista, joka olisi voinut johtaa hänet näihin erikoisiin itsepetoksiin. Hän tulee käymään yhä tulisemmin noiden *vekkulien* – adeptien – kimppuun ja nimittämään heitä julkisesti *pettureiksi, jesuiitoiksi* ja *teeskentelijöiksi*. Sinä (minä) annoit hänelle yhden todellisen *pukkailmiön*, ja sen pitäisi riittää todistamaan hänelle kaikki muukin mahdolliseksi.”

M. päättelee näin; ja ellen olisi epäsuorasti sekaantunut tuohon *quid pro quo*-hon, minäkin tekisin samoin. Mutta nyt olen tuon pienen kaksinaamaisen [s.252] Fern-veijarin huijausten takia pakotettu häiritsemään teitä ystävällisine neuvoineeni, sillä *meidän* tiemme eivät ole *teidän* teitänne – ja *vice versa*.

Mutta kuulkaa nyt, mitä tapahtui. Hume on viime aikoina saanut sangen monta kirjettä minulta, ja toivon, että ystävällisesti seuraatte kanssani kolmen kirjeeni kohtaloa ja erinäisiä vaiheita aina siitä asti, kun hän rupesi saamaan niitä ilman välittäjää. Yrittäkää myös ymmärtää tilanne ja siten tajuta *minun* asemani. Koska meillä oli Simlassa kolme chelaa – kaksi varsinaista ja yksi sääntöjen vastainen, kokelas Fern – keksin tuon onnettoman *voimansäästäm*sajatuksen, ekonomisoin, ikään kuin pitäisin jotakin ”säästöpankkia”. Totta puhuakseni koetin, mikäli mahdollista näissä olosuhteissa, pitää erillään epäiltyä ”päämajaa” jokaisesta Simlassa tapahtuvasta ilmiöstä, tästä syystä Hume ja minun välisestä kirjeenvaihdosta. Arvelin, että jos vain H. P. B., Dâmodar ja Deb olisivat kokonaan *erillään*, ei olisi mitään sanomista, tapahtuipa mitä tahansa. Ensimmäisen kirjeen – sen, joka löydettiin kasvihuoneesta, annoin M:lle, jotta hän lähettäisi sen Mr. H:n kotiin toisen varsinaisen chelan avulla. Hän antoi sen Subba Row’lle – sillä heidän piti tavata juuri sinä päivänä. S.R. välitti sen edelleen tavallisin keinoin (postitti sen) Fernille ohjein, että hän joko jättäisi sen Mr. Humeen kotiin tai lähettäisi sen H:lle postitse, jos hän nimittäin pelkäisi H:n kysymyksiä. Sillä Fern *ei voinut*, hänellä ei ollut oikeutta vastata ja siten hän olisi joutunut valehtelemaan. D. Kh. oli useita kertoja koettanut päästä Rothney Castleen, mutta kärsi joka kerta niin ankarasti, että neuvoin häntä jättämään yrityksen sikseen. (Hän valmistuu parhaillaan vihkimykseen ja olisi tämän johdosta voinut epäonnistua.) No hyvä, Fern ei postittanut kirjettä, vaan lähetti erään ystävän, dugpansa, viemään sen perille ja tämä jätti sen kasvihuoneeseen noin kello kahden aikaan yöllä. Tämä oli vain *puolinainen* ilmiö, mutta H. piti sitä täydellisenä ja raivostui, kun M. kieltäytyi, niin kuin hän kuvitteli, ottamasta vastaan hänen vastaustaan samalla tavalla. Kirjoitin sitten häntä lohduttaakseni ja kerroin niin avoimesti kuin voin rikkomatta M:n luottamusta Fernin suhteen, ettei D. K. voinut tehdä mitään hänen puolestaan sillä hetkellä ja että eräs M:n cheloista oli asettanut kirjeen sinne jne. jne. Uskoin, että tuo vihjaus oli kyllin selvä osoittamaan, ettei ollut harjoitettu mitään *petosta*.

Toisen kirjeen heitti luullakseni Dj. Khood (jonka nimi kirjoitetaan oikeastaan Gjual, mutta se ei ole äänteellinen muoto) hänen pöydälleen. Koska hän teki sen itse, se oli oikeaoppinen *pukkailmiö*, eikä Humella ole syytä valittaa. Hänelle lähetettiin useita kirjeitä monella eri tavalla – ja hän voi olla varma yhdestä asiasta: vaikka keinot, joilla kirjeet saapuivat hänelle, olisivat olleet kuinka tavallisia tahansa, ne eivät kuitenkaan voineet olla muuta kuin ilmiöitä saapuessaan Tiibetistä Intiaan. Mutta hän ei näytä kiinnittävän siihen mitään huomiota. Nyt tulemme asian todella *ikävään* puoleen, josta syytän kokonaan M:ä siksi, että hän salli näin käydä, ja vapautan Fernin, *joka ei voinut asialle mitään*.

Tietysti ymmärrätte, että kirjoitan teille tämän *täysin luottamuksellisesti* ja [s.253] luotan *kunniallisuuteenne* niin, että mitä tahansa tapahtuneekin, te ette

petä Ferniä. Sillä totisesti (ja olen tutkinut asiaa hyvin huolellisesti) poika saatiin tekemään tahallinen *jesuiittamainen* petos pikemminkin juuri siksi, että Hume loukkasi häntä alituisesti, suhtautui häneen epäilevästi ja halveksi tarkoituksellisesti häntä aterioilla ja työaikoina, eikä vaikutteista, jotka johtuivat hänen moraalikäsitteidensä höllyydestä. M:n kirjeissä (jotka olivat erään ystävällisen dugpan aikaansaannoksia, oikeastaan erään entisen dugpan, jonka vanhat synnit eivät koskaan salli hänen kokonaan sovittaa pahoja tekojaan) sanotaan selvästi: ”tee joko niin tai niin, tai sillä tavoin”. Noissa kirjeissä *koetellaan* häntä ja saatetaan hänet kuvittelemaan, että kun hän ei vahingoita ketään ihmisolentoa, ja kun *vaikutin* on hyvä, jokainen teko tulee luvalliseksi!! Minua koeteltiin siten nuoruudessani, ja olin jo kahdesti lankeamaisillani kiusaukseen, mutta setäni pelasti minut joutumasta hirvittävään ansaan. Samoin koeteltiin *Loistavaa* – joka on oikeaoppinen *pukka*-okkultisti ja seuraa uskollisesti vanhoja perinteitä ja menetelmiä. Ja samoin olisi koeteltu jokaista teistä, jos olisin suostunut hyväksymään teidät cheloikseni. Mutta koska olin heti alussa tietoinen siitä, minkä olette myös tunnustanut eräässä kirjeessänne H. P. B:lle, nimittäin, että yläluokkalaisen eurooppalaisen mielestä tuollainen koetteleminen ja sen alaisena oleminen on äärimmäisen vastenmielistä – sen vuoksi olen aina karttanut hyväksymästä Mr. Humen usein tekemää ehdotusta päästä chelaksi. Tämä selittää ehkä teille koko tilanteen. Oli miten oli, näin kuitenkin tapahtui. Fern oli saanut kirjeeni erään chelan kautta sillä nimenomaisella ehdolla, että hänen piti saattaa se perille *viipymättä*. He olivat menossa aamiaiselle, joten aikaa ei ollut hukattavissa. Fern oli heittänyt kirjeen jonnekin pöydälle ja hänen olisi pitänyt jättää se sinne, sillä silloin hänellä ei olisi ollut tilaisuutta *valehdella*. Mutta hän oli suuttunut Humeen ja hän keksikin toisen juonen.

Hän pani kirjeen Mr. H:n ruokaliinan poimuihin ja kun tämä aamiaispöydässä avasi liinan, hän pudotti vahingossa kirjeen lattialle, ilmeisesti ”Moggyn” suureksi kauhuksi sekä Humen tyytyväiseksi hämmästykseksi. Mutta hänen entinen epäilyksensä herää jälleen (epäily, joka on aina piillyt hänessä siitä asti, kun kerroin, että ensimmäisen kirjeeni toi kasvihuoneeseen yksi M:n cheloista ja että *minun* chelani saattoi tehdä niin vähän, vaikka oli aikaisemmin näkymättömänä käynyt kaikkialla siinä talossa). Hume katselee suoraan Ferniin ja kysyy, oliko hän pannut sen siihen. Näen nyt edessäni täydellisen kuvan Fernin aivoista sillä hetkellä. Siinä on nopea välähdys – ”tämä pelastaa minut... sillä voin vanhoa, etten koskaan pannut sitä sinne” (tarkoittaen paikkaa lattialla, johon se oli pudonnut) – ”Ei”, hän vastaa rohkeasti. – ”En ole koskaan pannut sitä SINNE”, hän lisää omissa ajatuksissaan. Sitten on näky M:stä ja kiihkeä tyydytyksen ja helpotuksen tunne siitä, ettei F. syyllistynyt suoranaiseen valheeseen. Sekavia kuvia joistakin hänen tunteistaan *jesuiitoista*, hänen pienestä lapsestaan – sekä hajanaisia ajatuksia hänen

huoneestaan ja pilkahduksia Mr. H:n puutarhasta jne. – ei ajatustakaan [s.254] itsepetoksesta!

Niin todellakin, ystävämme H. tuli *petetyksi* vain kerran, mutta maksaisin min-kä hinnan tahansa voidakseni *tehdä olemattomaksi* tuon tapauksen ja asettaa kirjeeni sijalle jonkun toisen lähettämän viestin. Mutta huomaatte, missä asemassa *minä* olen. M. sanoo antavansa minulle *carte blanchen* kertoakseni *teille* kaiken, mitä tahdon, mutta hän ei salli minun sanoa sanaakaan Humelle; eikä hän koskaan antaisi teille anteeksi – hän sanoo – jos settuisitte Humen ylpeydestä johtuvan rangaistuksen ja *kohtalon* väliin. Ferniä ei itse asiassa voida syyttää ajatuksesta, että niin pian kuin tulos on toteutettu, sivuseikat eivät merkitse mitään, koska hänet on koulussa kasvatettu sellaiseen, ja koska yhteisen asian menestys on tosiaan hänen sydämellään, jota vastoin Humen luonteen *bona fide* itsekkyyys, itserakkaus, on todella tärkein ja ainoa liikkeelle paneva voima. ”Itsekäs ihmisystävä” on sana, joka luo hänestä kuvan kiireestä kantapäähän.

Sitten ev. Chesneyin. Hän oli todella ja vilpittömästi melko ystävällinen, kuten näyttää, huomatessaan *jotakin* vähäpätöisen, vaatimattoman ystävänne ulkomuodossa; vaikutelma kumpusi luultavasti pikemminkin hänen mielikuvituksensa syvyyksistä kuin mistään todellisesta ilmeestä siinä kuvassa, jonka Dj. Khood tai M. oli saanut aikaan. D. K. oli kovin ylpeä ja pyysi minulta lupaa saada *presipitoida* toisenkin samanlaisen kuvan ev. Chesneyle. Tietysti annoin hänelle luvan, vaikka nauroinkin koko asialle, ja M. sanoi D. K:lle, että everstiäkin naurattaisi, sillä hän epäilisi minua itserakkaaksi. Mutta D. K. *tahtoi* yrittää ja tuli sitten pyytämään lupaa, jotta saisi itse esittää kuvan ev. Chesneyle. Tuon pyynnön Chohan tietysti hylkäsi ja D. K. itse sai ankarat nuhteet. Mutta kuva oli valmis kolmessa minuutissa sen jälkeen, kun olin antanut siihen suostumukseni, ja D. K. näytti olevan siitä suunnattoman ylpeä. Hän väittää – ja uskon hänen olevan oikeassa, että yhdennäköisyys siinä on paras noista kolmesta. No niin, se meni tuttua tietä Djual Khoodin, Debin ja Fernin kautta – H. P. B. ja Dâmodar olivat molemmat tuolloin Poonassa. M. valmensi ja koetteli Ferniä erästä ilmiötä varten – tietysti *todellista* – niin, että Fern voisi suorittaa pukkailemisen ev. Chesneyn kodissa. Mutta vaikka Fern vannoi, ettei hän tarvitsisi enempää kuin kolmen kuukauden valmistusajan, M. tiesi, ettei hän mitenkään olisi valmis tämän kauden aikana – ja minä luulen, ettei hän valmistuisi vielä ensi vuonnakaan. Joka tapauksessa M. uskoi kuitenkin uuden kuvan Fernille ja sanoi jälleen, että se olisi parasta lähettää postitse, sillä jos eversti saisi kuulla Fernillä olevan osuutta asiassa, hän ei uskoisi edes sen presipitoimiseen. Mutta D. K. tahtoi, että se toimitettaisiin viipymättä, niin kauan kuin eversti vielä – kuten hän sanoi – ”kiihkeästi ajatteli Mestaria” – mutta Fern, tuo nuori itserakas narri, vastasi: ”Ei, ennen kuin ryhdyn mihinkään

toimenpiteisiin tuon ´lähetyksen´ suhteen, minun on tutkittava häntä (ev. Chesneytä) tarkemmin (!!)

Minun on tällä kertaa saatava parhaat mahdolliset tulokset ensi yrityksellä. Se, mitä olen nähnyt ´Dorkingin taistelun´ tekijästä, ei riitä tyydyttämään minua hänen suhteensa.... Isä käski [s.255] minun olla hänelle ´silmänä´ ja ´korvana´ – koska hänellä ei aina ole riittävästi aikaa – ja siksi minun on otettava selvää, minkälaisen luonteen kanssa *meidän on oltava tekemisissä*”!!

Sillä välin minä pelätessäni, että Mestari Fern ehkä pistäisi tuon kuvan ev. Chesneyn ”ruokaliinan” poimuihin ja saisi aikaan jonkin ”*spiritualistisen* ilmiön jalallaan”, kirjoitin teille Poonasta Dâmodarin kautta antaen uskoakseni sangen selvän vihjeen, jota ette tietysti ymmärtänyt, mutta nyt ymmärrätte. Eilen aamulla D. K. tuli kuitenkin luokseni ja kertoi, että Fernillä oli yhä hallussaan hänen kuvansa ja sanoi pelkäävänsä, että jokin kepponen oli jo tehty tai oli tekeillä. Silloin minä herätin liian välinpitämättömän veljeni haluttomuudesta. Huomautin hänelle, kuinka vaarallista oli jättää tilanne tuollaisen häikäilemättömän pojan käsiin, jonka moraalikäsitteet olivat entisestään yhä tylsistyneet ”koetuksista” ja petoksesta, jota hän piti miltei laillisena ja luvallisena – ja niin sain hänet vihdoim toimimaan. Fernille lähetettiin sähke, tällä kertaa M:n *omalla* käsialalla, keski-maakunnista – (luultavasti Bussawalista, missä asuu eräs *chela*) ja siinä Ferniä käsketään viipymättä lähettämään hallussaan oleva paketti postitse everstillle tämän osoitteella – ja Fern sai, kuten huomaan – tuon sähkeen eilen aamupäivällä meidän aikaamme (tiistaina 22 pñä). Niinpä siitä kuullessanne tiedätte *koko* totuuden.

Olen ankarasti kieltänyt antamasta Fernille kirjoitani tai mitään sellaista, joka koskee minun asioitani. Annan *kunniasanani* Mr. H:lle, teille ja kenelle muulle tahansa Simlassa, ettei Fernillä enää koskaan tule olemaan tekemistä minun asioitani kanssa. Mutta, rakas ystäväni, teidän on minun takiani luvattava nimenomaan, ettette koskaan hiisku kenellekään sanaakaan siitä, mitä kerroin – kaikkein vähiten *Humelle* tai Fernille. Jos Fern hätävalheittensa vuoksi *pakottaa teidät* tukkimaan hänen suunsa, voitte siinä tapauksessa käyttää tästä sen, minkä pidätte välttämättömänä, saadaksenne hänet *vaikenemaan*. Mutta hän ei missään tapauksessa saa tietää, keneltä ja miten olette kuullut asiasta. Tätä lukuun ottamatta käyttäkää tietoaanne harkintanne mukaan. Lukekaa huolellisesti eilen kirjattu kirjeeni, joka lähetettiin teidän nimellänne Bussawalista – ja varsinkin Humelle kirjoittamani kirje. Miettikää tarkoin, ennen kuin lähetätte sen hänelle. Sillä tuo kirje voi aiheuttaa hänessä raivokohtauksen ja loukata hänen ylpeyttään niin, että hän viipymättä jättää Seuran. Ehkä on parempi säilyttää se vastaisten tapausten varalle osoittamaan hänelle, että ainakaan minä en salli edes vihollisieni joutua tappiolle *väärien* keinojen uhrina. Sellaisina pidän ainakin niitä keinoja, joita Fern tuntuu olevan

altis käyttämään. Mutta ennen kaikkea, hyvä ja uskollinen ystäväni, älkää käsittääkö väärin Suuren Veljeskunnan asemaa. Länsimaalaisten näkökannalta katsoen tiemme voivat näyttää pimeiltä ja mutkikkailta, samoin kuin keinot, joiden avulla pyrkijämme johdetaan Suureen Valoon, mutta te tulette ensimmäisenä kuitenkin hyväksymään ne, kun saatte tietää *kaiken*. Älkää arvostelko näennäisyyksien mukaan, sillä siten voitte tehdä paljon vääryyttä ja kadottaa omat [s.256] mahdollisuutenne oppia enemmän. Olkaa vain valpas ja tarkkaavainen. Jos Mr. Hume suostuu odottamaan, hän tulee näkemään enemmän ja paljon ihmeellisempiä ilmiöitä, jotka saavat tähänastiset arvostelijat vaikenemaan. Käyttäkää vaikutusvaltaanne häneen. Muistakaa, että suuri käännekohta on marraskuussa, ja syyskuu on täynnä vaaroja. Pelastakaa ainakin henkilökohtaiset suhteemme suurelta haaksirikolta. Fern on merkillisin psykologinen henkilö, jonka koskaan olen tavannut. Helmi on sisäpuolella ja varmaan syvällä piilossa mitättömän simpukankuoren sisällä. Emme voi särkeä sitä yhtäkkiä; eikä meillä myöskään ole varaa menettää sellaisia henkilöitä. *Suojellessanne itseänne – suojelkaa häntä Humelta*. En yleensä usko naiseen, enempää kuin kaikuun; molemmat ovat naissukupuolta, koska Echo-jumalatar samoin kuin nainen – haluaa aina viimeisen sanan. Teidän vaimonne suhteen asia on toisin ja uskon varmasti, että voitte uskoa hänelle yllä olevan, jos pidätte sitä suotavana. Mutta varokaa rva Gordon-raukkaa. Erinomainen nainen, mutta hän juttelisi itse kuolemankin *kuoliaaksi*. Ja nyt lopetan.

Teidän aina uskollinen
K. H.

Älkää pitäkö imarteluna – mutta uskokaa minua – kun sanon, että teidän molemmat *Letters*-kirjoituksenne ja erikoisesti ”The Evolution of Man” ovat suorastaan suurenmoiset. Älkää pelätkö ristiriitoja tai epä johdonmukaisuuksia.

Sanon vielä kerran – tehkää niistä muistiinpanoja ja lähettäkää ne minulle, niin saatte nähdä.¹

Pyydän teitä, hyvä herra, sulkemaan sen typerän kirjeen, joka lähetettiin eilen Hume-Sahibille, arkkunne odottamaan, kunnes sitä tarvitaan. Se tulisi varmasti herättämään *ikävyvksiä*, eikä mitään muuta. K. H. on aivan liian herkkä. Teidän länsimaalaisessa Seurassanne hänestä on tulossa aito englantilainen Miss.

Teidän
M.

1 Nämä kaksi kappaletta ovat vielä Mestari K. H:n käsialaa. Viimeinen kappale ainoastaan on Mestari M:n käsialaa. – Toim.

[s.257]

Kirje n:o 76¹

(VMK-XXI)(21)

Saatu takaisin 22.8.1882

Elokuun 12 päivänä

Rakas Suojelijani

Epäilen, etteivät nämä teosofiaa koskevat kirjeeni ole juuri minkään arvoisia, sillä olen ehkä käsitellyt liian kirjaimellisesti eräitä devachania koskevan pitkän kirjeenne kohtia. Sen sanoma näytti olevan, että ”onnettomuustapaukset” samoin kuin itsemurhat ovat istuntohuoneesta tulevan vetovoiman aiheuttaman vaaran alaisia. Kirjoititte:

”Mutta on toisenlaisia henkiä, joita emme ole ottaneet huomioon, itsemurhaajat ja tapaturmaisesti kuolleet. Kummankin kaltaiset voivat olla yhteydessä ihmisen kanssa ja saavat maksaa kalliisti käyntinsä...” **Oikaise.**

Ja myöhemmin, puhuttuanne yksityiskohtaisesti itsemurhaajista sanotte:

”Mitä tapaturman uhreihin tulee, on asia vieläkin pahempi... onnettomia varjoja... katkaistut maallisten intohimojen täydessä kukoistuksessa... he ovat pi-sachoja jne... He eivät ainoastaan tuhoa uhrejaan jne...” **Oikaise jälleen. Muis-takaa, että poikkeukset vahvistavat säännön.**

Elleivät ”tapaturman tai väkivallan uhrin” ole hyvin hyviä tai hyvin pahoja, he saavat uuden skandhojen sarjan meedioilta, joka vetää heitä luokseen. **Olen se-littänyt tilanteen korjausvedosten reunassa. Katsokaa huomautusta.**

Olen kirjoittanut juuri tästä tekstistä.

Ellei tämä pidä paikkaansa tai jos siinä, mitä en ymmärrä, sanoilla on toinen merkitys kuin miltä näyttää, niin olisi ehkä parempi kokonaan hävittää nämä kaksi kirjettä tai säilyttää ne täydellistä korjausta varten. Varoitus on sanottu liian vaka-vassa sävyssä ja vaara on tehty liian suureksi, jos kysymyksessä on vain itse-murhaajat, ja korjausvedoksen viimeisessä liuskassa tekee sanojen ”tapaturmien ja” poistaminen loput pikemminkin naurettavaksi, koska siinä tapauksessa jaamme *itsemurhaajat ainoastaan hyvin puhtaisiin ja kehittyneisiin!* sekä keskita-son ihmisiin jne.

Minusta näyttää, että kirjettä 1) tuskin voidaan julkaista yksin – vaikkei se sisällikään virhettä, koska sillä ei olisi minkäänlaista *raison d’être* ilman seuraavaa kirjettä 2).

1 Mr. Sinnetin kirje K. H:lle. K. H:n huomautukset lihavoituna. – Toim.

Molemmat kirjeet on lähetetty Stainton Mosesille *Light*-lehteä varten – ensimmäinen postissa täältä heinäkuun 21 pnä, toinen viime postissa, eilen. Jos nyt päätätte, että olisi parempi estää ja peruuttaa julkaiseminen, niin ennätän vielä sähköttää Stainton Mosekselle ja teen sen heti saatuani sähkösanoman teiltä tai Vanhalta Rouvalta.

Ellei mitään tehdä, ne ilmestyvät *Light*-lehdessä sellaisinaan eli kuten [s.258] käsikirjoituksessa, joka lähetetään korjausvedoksen ohella – siinä on joitakin pieniä virheitä, jotka huomaan vaimoni tehneen jäljentäessään ne.

Se on kauttaaltaan hyvin kömpelö tekele. Olin nähtävästi hätäillyt lähettäessäni ne, mutta luulin seuranneeni uskollisesti devachania koskevan pitkän kirjeenne opetuksia. Odottaen määräyksiä.

Teidän aina uskollinen
A. P. S.

Reunahuomautuksessa sanoin ”harvoin”; en käyttänyt sanoja ”*ei koskaan*”. Tapaturmia sattuu mitä erilaisimmissa olosuhteissa; ja ihmiset eivät ainoastaan kuole *tapaturmaisesti* tai *itsemurhaajina*, vaan heitä myös murhataan – asia, jota emme ole edes tarkastelleet. Voin hyvin ymmärtää hämmennyksenne, mutta voin tuskin auttaa teitä. Muistakaa aina, että jokaisesta säännöstä on poikkeus, näistä taas poikkeuksia toiseen suuntaan ja olkaa aina valmis oppimaan jotain uutta. Ymmärän aivan hyvin, että meitä voidaan syyttää *ristiriitaisuuksista* tai *epäjohdonmukaisuuksista* – niin, vieläpä siitä, että tänään kirjoitamme yhdellä tavalla kieltääksemme sen huomenna. Se, mikä teille opetettiin, on SÄÄNTÖ. *Hyvät ja puhtaat* ”tapaturman uhrit” nukkuvat akashassa tietämättä muutoksesta; hyvin paheelliset ja epäpuhtaat – kärsivät kauhean painajaisunen tuottamia tuskia. Enemmistö – eivät hyviä, eivätkä pahoja tapaturman tai *väkivallan* uhreja (murhatut mukaan luettuina) – *nukkuu*, toisista tulee *luonnon pisachoita*, jota vastoin pieni vähemmistö voi joutua meedioiden *uhreiksi* ja vetää uuden skandhujen sarjan heitä puoleensa vetäneiltä medioilta. Olkoon heidän lukumääränsä kuinka pieni tahansa, joka tapauksessa heidän kohtalonsa on kaikista valitettavin. Se minkä sanoin käsikirjoitustanne koskevissa huomautuksissani oli vastauksena Mr. Humen tilastollisiin laskelmiin, jotka saivat hänet väittämään, että ”mainitussa tapauksessa istuntohuoneissa oli enemmän henkiä kuin kuoria”.

Teillä on paljon opittavaa – ja meillä on paljon opetettavaa, mutta emme kuitenkaan kieltäydy viemästä asiaa loppuun asti. Mutta meidän täytyy vakavasti pyytää, ettette tee liian nopeita johtopäätöksiä. En moiti teitä, moittisin mieluummin itseäni, jos tässä joku olisi moitteen tarpeessa. Syy on siinä, että ajatustapamme ovat aivan päinvastaiset. Olemme tottuneet opettamaan cheloja, jotka tietävät kylliksi tarvitakseen ”jos”- tai ”mutta”-väitteitä opetuksen aikana – siksi unohdan liiankin helposti, että teen teidän kanssanne työtä, joka yleensä uskotaan

cheloille. Tästä lähtien tulen käyttämään enemmän aikaa kysymystenne vastaamiseen. Lontooseen lähtevistä kirjeistänne ei voi olla mitään vahinkoa, päinvastoin ne tekevät hyvää, olen siitä aivan varma. Ne ovat erinomaisesti kirjoitetut. *Poikkeuksista* voidaan mainita ja [s.259] koko perusta selittää jossain tulevassa kirjeessä.

Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että annatte otteita eversti Chesneyle – valitan vain sitä, *ettei hän ole teosofi*. Olkaa varovainen, älkääkä unohtako yksityiskohtia ja poikkeuksia, kun selitätte sääntöjänne. Muistakaa edelleen itsemurhaajista puhuessanne, että on paljon sellaisia, jotka eivät koskaan antautuisi vedettäväksi mediumisuuden pyörteeseen ja pyydän, ettette syytä minua ”epäjohdonmukaisuudesta” ja *ristiriitaisuudesta* tässä kohden. Jos vain tietäisitte, *kuinka* kirjoitan kirjeeni ja kuinka vähän aikaa voin käyttää niihin, niin ehkä olisitte vähemmän arvosteleva, etten sanoisi vaativa. Niin, mitä arvellette Djual Khoolin *aatteesta* ja *taiteesta*? En ole nähnyt vilahdustakaan Simlasta viimeisten kymmenen päivän aikana.

Teidän
K. H.

Kirje n:o 77

(VMK-L)(50)

Saatu elokuussa 1882.

Rakas ystäväni

Tunnen oloni kauhean *ankeaksi* (mentaalisesti) tästä alituisesta vastustamisesta, jota ei voi välttää, sekä yhä jatkuvista hyökkäyksistä meidän turvapaikkaamme vastaan! Koko rauhallisen, kontemplatiivisen elämäni aikana en ole koskaan tavannut niin itsepäistä ja kohtuutonta miestä! En voi jatkaa tällä tavoin, hukata elämäni hyödyttömiin vastalauseisiin. Ja ellette voi ystävällisesti vaikuttaa häneen, meidän kaikkien on erottava lähiaikoina. Olin Chohanin luona saadessani tähän liittämäni kirjeen. Chohan oli aivan kyllästynyt koko asiaan ja kutsui sitä tiibetinkielellä ”komediaksi”. Tuon miehen syynä ei ole se, että hän on niin halukas ”tekemään hyvää” tai ”auttamaan T. S:ä”. Syynä on yksinkertaisesti – uskokaa minua tai ette – hänen *suunnaton ylpeytensä*, hänen julma, kiihkeä halunsa tuntea ja näyttää muille, että hän on ”ainoa valittu” ja hän *tietää* sen, mitä toisten on sallittu vain aavistaa. Älkää väittäkö vastaan, se on turhaa. *Me tiedämme*, te ette tiedä. Hiljattain Chohan kuuli ja pani merkille ”vaimon” järjettömät, mutta tuskallisen vakavat valitukset. Sellainen ei ole mies, jonka tarkoituksena on tulla ”täydelliseksi sieluksi”, eikä se, joka kirjoittaa teosofiveljistä, niin kuin hän on

kirjoittanut Fernistä, ole mikään teosofi. Tämä olkoon *ehdottomasti meidänkeskinen*, älkääkä antako hänen tietää enempää, kuin mitä hän itse näkee kirjeestäni. Pyydän teitä lukemaan molemmat kirjeet, ennen kuin viette ne hänelle, ja olemaan läsnä hänen lukiessaan ne.

Koetan miettiä, mitä voisin tehdä eversti Chesneyn hyväksi. Luulen, että Djual Khool on hänen jäljillään. Ensi kerran elämässäni tunnen olevani [s.260] *todella masentunut*. Kuitenkaan en Seuran vuoksi tahtoisi menettää häntä. Hyvä, koetan tehdä *kaiken* voitavani, mutta pelkään pahoin, että hän itse tarvelee jonakin päivänä keiton.

Vilpittömällä ystävyydellä teidän
K. H.

Kirje n:o 78

(VMK-LI)(51)

Saatu 22-8-82.

Yksityinen

Hyvä ystäväni

Muistakaa, että ilmiössä, joka oli tarkoitettu eversti Chesneyle, *oli, on ja tulee olemaan* vain yksi todella ilmiöllinen puoli tai pikemmin – *okkulttinen teko*: nöyrän palvelijan yhdenmukaisuus siinä kuvassa, joka on paras noista kahdesta D. Khoolin aikaansaamasta tekeleestä, minun on valitettavasti sanottava – teitä varten. Suorituksen muu osa on salaperäisyydestään huolimatta aivan liian luonnollinen eikä hyväksy sitä lainkaan. Kuitenkaan minulla ei ole oikeutta asettaa perinnäistä menettelytapaa vastaan, niin mielelläni kuin tahtoisinkin välttää sen soveltamista käytäntöön.

Pitäkää tämä tarkoin oman hyvän sydämenne kätkössä, kunnes tulee aika saattaa useampien tietoon, että *teitä oli varoitettu*. En uskalla sanoa enempää. Kokeet ovat kauttaaltaan ankarat, ja poikkeavat varmasti teidän eurooppalaisista käsityksistänne totuuden ja vilpittömyyden suhteen. Mutta niin epämiellyttävää kuin minusta onkin käyttää sellaisia keinoja tai edes sallia niitä käytettävän *omien chelojeni* suhteen, minun on kuitenkin sanottava, että pettäminen, oikean luottamuksen puute ja *ansat* (!!) jotka on tarkoitettu veljien houkuttelemiseksi, ovat viime aikoina suuresti lisääntyneet; ja on vain vähän aikaa enää siihen päivään, jolloin *chelojen* valinta tapahtuu, joten pakostakin alan uskoa, että johtajamme ja varsinkin M. voivat sittenkin olla oikeassa. Vihollisen kanssa taistellessa on käytettävä joko yhtä hyviä tai parempia aseita. Mutta älkää antako ulkomuodon pettää itseänne. Jospa voisin olla yhtä suora Mr. Humea kohtaan,

jota kunnioitan vilpittömästi hänen muutamien aitojen, väärentämättömien ominaisuuksiensa vuoksi, vaikka en voikaan olla moittimatta häntä toisista. Milloin joku teistä tulee tietämään ja ymmärtämään, mitä me *todella* olemme, eikä enää antaudu kuvittelujen maailmaan?

Siinä tapauksessa, että ev. Chesney mainitsee teille erinäisistä asioista, sanokaa hänelle, ettei hänen pidä luottaa näennäisyyksiin. Hän on herrasmies eikä saisi työskennellä harhakuvan vallassa. Se *ei ollut tarkoitettu* hänelle, vaan ainoastaan koetuksiksi sellaisille, jotka halusivat tunkeutua keskuuteemme *epäpuhtain* sydämin. Käännekohta on pian käsillä. Kuka [s.261] voittaa sinä päivänä!

K. H.

Kirje n:o 79

(VMK-CXVI)(116) Saatu elok. 1882

A.P. Sinnett

Rakas ystäväni

Olen kuoleman väsynyt ja kyllästynyt kaikkeen tuohon kiistelemiseen. Olkaa hyvä ja lukekaa tämä, ennen kuin annatte sen Mr. Humelle. Jos hän vaatisi kiittolisuudenvelkana vaikka naulan lihaa, minulla ei olisi mitään sanottavaa sitä vastaan – mutta naula hyödytöntä sanatulvaa on enemmän kuin edes minä jaksan kestää!

Aina teidän

K. H.

Kirje n:o 80

(VMK-CXVIII)(118) Saatu varhaisyyks. 1882

Tämä on petollinen tuppautuminen yksityiseen kirjeenvaihtoon. Ei ole aikaa edes vastata kyselyihinne – teen sen huomenna tai ylihuomenna. Olen muutamien päivien aikana huomannut rouvanne ajatuksissa jonkinlaista levottomuutta ”Denin” suhteen. Lasten sairaudet ovat harvoin vaarallisia, vaikka niitä jonkin verran laiminlyötäisiinkin, jos lapsen rakenne on luonnostaan voimakas; hemmotellut lapset joutuvat tietysti tartunnan uhreiksi.

Huomasin, kuinka vaimonne pelkäsi tuoneensa taudin siemenen mukanaan kotiin Mr. Humen luota toissapäivänä, jolloin vahdissa ollut ”Perinnöttömäksi tehty” kiinnitti huomioni häneen. Älkää pelätkö *missään tapauksessa*. Toivon, ettette pahastu, jos pyydän teitä ompelemaan oheisena olevan pieneen pussiin – osa riittää – ja ripustamaan sen lapsen kaulaan.

Koska en kykene tuomaan kotiinne fyysisen persoonani koko magnetismia, teen lähinnä parhaiten lähettämällä teille hiuskiharan välineenä, jossa siirtyy aurani keskitettyssä tilassa. Älkää antako kenenkään muun kuin Mrs. Sinnetin käsitellä sitä. Teette viisaasti, jos ette mene vähään aikaan liian lähelle Ferniä.

Teidän
K. H.

Älkää mainitko kenellekään tästä kirjelmäpusta.

[s.262]

Kirje n:o 81

(VMK-LII)(52)

Saatu Simlassa syksyllä 1882.

Ei ole mitään ”pinnan alla”, uskollinen ystäväni – varmasti *ei mitään*. Hume on vain raivoisan mustasukkainen jokaiselle, joka on saanut tai näyttää saavan meiltä tietoja, suosionosoituksia (?), huomiota tai muuta sen kaltaista. Sana mustasukkainen on naurettava, mutta pitää paikkansa, ellemme käytä sanaa *kateellinen*, joka on vielä pahempi. Hän luulee *kärsivänsä vääryyttä*, koska hän ei ole onnistunut pääsemään huomiomme ainoaksi keskipisteeksi. Hän poseeraa itselleen ja raivostuu huomattessaan, ettei kukaan ihaile häntä. Hän ottaa Eliphas Levin kirjasta erään hebreankielisen kohdan, joka merkitsee juuri samaa, kuin minä olen selittänyt, ja kun hän ei saa minua kiinni uudesta ristiriidasta, jota varten hän vaihtuu toistamaan tuon kohdan, hän kuvittelee olevansa ”paljon lähempäni *adwaiteeta*” kuin M. tai minä milloinkaan olimme (helppo todistaa, koska emme koskaan olleet *adwaiteeita*). Hän kirjoittaa V. R:lle herjauskirjeen meitä ja järjestelmäämme vastaan rauhoittaakseen tunteitaan.

Oletteko todella niin suurpiirteinen, ettette jo kauan sitten ole aavistanut koko totuutta? Enkö varoittanut teitä; ja onko mahdollista, ettette ole huomannut, kuinka hän *ei salli edes adeptinkaan* tietää enemmän ja paremmin kuin hän itse? Ettekö ole nähnyt, että hänen nöyryytensä oli *vilpillistä*; että hän on näyttelijä, joka esittää osansa vain omaksi hyödykseen välittämättä siitä, onko kuulijakunnalla hauskaa vai ikävää? Mutta jos yleisö vähänkin osoittaa ikävystymistään, hän pyörähtää ympäri ja salaa ihmeen hyvin raivonsa, mutta sähisee ja sylkee *sisäisesti*. Joka kerran kun vastustan häntä ja todistan hänen olevan väärässä – olkoon kysymys tiibetiläisistä sanamuodoista tai jostain muusta pikkuseikasta – hänen minua vastaan kokoamansa muistiinpanot vain kasvavat, ja hän keksii yhä uusia syytöksiä. Rakas veljeni, on turha todistaa aina, ettei ole eikä voi olla ristiriitoja siinä, mitä teille on ilmaistu. Ilmaisui voi olla epätasallinen, tai

yksityisseikat puutteellisia, mutta on todella liian järjetöntä syyttää meitä erehdyksistä. Olen niin usein pyytänyt teitä tekemään muistiinpanoja ja lähettämään ne minulle, mutta yhtä vähän Mr. Hume kuin tekään olette välittänyt tehdä siten. Minulla on kuitenkin sangen vähän aikaa tutkia aikaisempia kirjoitai, vertailla tehtyjä huomautuksia, katsella teidän aivoihinne jne.

Myönnän olevani tietämätön ainakin yhdessä suhteessa. Minun on aivan mahdotonta ymmärtää, miksi se, mitä lausuin H. P. B:n vastauksesta C. C. M:lle, olisi niin järkyttänyt teitä; ja miksi te kieltäisitte minua ”käyttämästä teräväpäisyyttäni”. Jos ehkä annatte sille toisen merkityksen kuin minä, silloin olemme taas molemmat merellä – missä täytyy ymmärtää toisiaan. Asetukaa hetkeksi minun asemaani ja huomatakaa, eikö teidänkin olisi pakko käyttää kaikkea mahdollista teräväpäisyyttäni esim. C. C. M:n ja H. P. B:n välisessä [s.263] tapauksessa. *Itse asiassa* ei ole olemassa ristiriitaa tuon *Isiksessä* mainitun kohdan ja meidän myöhempien opetuksiemme välillä; varmastikin siinä näyttää olevan aivan ilmeinen ristiriita sellaisen mielestä, joka ei ole koskaan kuullut puhuttavan *seitsemästä* periaateista, joihin *Isiksessä* lakkaamatta viitataan kolminaisuutena ilman lisäselityksiä. ”Kirjoittakaa niin ja niin, antakaa *niin paljon*, mutta ei enempää”, sanoimme hänelle alituisesti hänen kirjoittaessaan tuota kirjaa. Tämä tapahtui aivan uuden kierroksen alussa, aikana, jolloin eivät kristityt eivätkä spiritualistit vielä ajatelleetkaan, vielä vähemmän puhuivat useammasta kuin ihmisen kahdesta periaateista – *ruumiista* ja *sielusta*, jota he sanoivat henkeksi.

Jos teillä olisi aikaa tutustua tuon ajan spiritualistiseen kirjallisuuteen, huomaisitte, että niin hyvin fenomenalistit kuin kristitytkin pitivät *sielua* ja *henkeä* samana. Vasta H. P. B. Atryan määräyksestä (erään, jota ette tunne) selitti ensiksi *Spiritualist*-lehdessä eron *psykken* ja *nousin*, *nefeshin* ja *ruachin* – sielun ja hengen – välillä. Hänen oli pakko ottaa mukaan koko todistusten arsenaali, otteita Paavalin ja Platonin, Plutarkhoksen ja *Jaakobin* yms. kirjoituksista, ennen kuin spiritualistit myönsivät teosofien olevan oikeassa. Silloin hän sai käskyn kirjoittaa *Isiksen* – tasan vuosi Seuran perustamisen jälkeen. Ja koska siitä nousi sellainen sota, loputonta polemiikkaa ja vastaväitteitä sen johdosta, *ettei ihmisessä voisi olla kahta sielua* – ajattelimme, että oli liian aikaista antaa yleisölle enempää kuin mitä se saattoi omaksua ja ennen kuin se oli sulattanut nuo ”kaksi sielua”; – niinpä kolminaisuuden jakaminen edelleen seitsemään periaateihin jäi mainitsematta *Isiksessä*. Hän totteli määräystäämme ja *verhosi* tahallaan jotkut tosiseikat. Ja nytkö siis, kun arvelemme ajan tulleen ilmaista suurimman osan, ellei *koko* totuutta – nytkö jättäisimme hänet pulaan? Jättäisinkö minä tai kukaan meistä hänet maalitauluksi, jota spiritualistit ampuvat ja nauravat ristiriidoille, jotka olivat kokonaan näennäisiä ja johtuivat ainoastaan siitä, etteivät he tunteneet koko totuutta; totuutta, jota he eivät halunneet kuulla ja jota he eivät nytkään tahdo hyväksyä, paitsi vastaväittein ja mitä suurimmin varauksin? Varmasti emme. Ja kun käytän sanaa

”teräväpäisyys”¹ – se on ehkä tuntemieni henkilöiden mielestä amerikkalaista katukieltä ja sanalla on luullakseni englantilaisille toinen merkitys – en tarkoittanut ”oveluutta” enkä mitään ”kepposta” muistuttavaa. Tahdoin yksinkertaisesti näyttää minkälaisissa vaikeuksissa minun on työskenneltävä, kuinka vaikeata minun on selittää oikea tarkoitus, kun edessäni on loputon ja kömpelö kappale, jossa itsepintaisesti pidetään kiinni *ei*-ruumiillistumisesta liittämättä sanaakaan osoittamaan, että tuo *ei*-ruumiillistuminen tarkoitti ainoastaan *eläimelistä* sielua, ei henkeä; astraalista, ei henkistä monadia.

Voisitteko ystävällisesti selittää minulle ensi tilassa, mitä tarkoittatte tuolla ”onneton lause” viitatessanne minun sanoihini. Jos pyytäisin ystävääne piirtämään *Pioneeria* varten lehmän, ja tuo ystävä ryhtyisi kuvaamaan lehmää, [s.264] mutta kyvyn puutteessa piirtäisi härän tai puhvelin kuvan, joka ilmestyisi painosta – ehkäpä siksi, että itse olitte niin omassa työssänne, ettei teillä ollut aikaa huomata erehdystä – ettekö silloin ”käyttäisi omaa teräväpäisyyttänne” ja yrittäisi parhaanne mukaan oikaista lukijoille, että taiteilija itse asiassa oli tarkoittanut lehmää? Tunnustaessanne ystävänne kyvyttömyyden ettekö samalla tekisi voitavanne suojellaksenne häntä ansaitsemattomalta nöyryykseltä?

Niin, olette oikeassa. H:lla ei ole havaintokyvyn eikä tunteen herkkyyttä, eikä liioin aitoa sydämen hyvyttä. Hän on valmis uhraamaan oman perheensä, lähimpänsä ja rakkaimpansa (jos hänellä sellaisia on, mitä epäilen) jokaisen oman päähänpistonsa vuoksi. Hän sallisi myös ensimmäisenä uhrien hekatombin, jos hän tarvitsisi pisarankin verta; hän olisi valmis suorittamaan leskenpolton, jos se olisi ainoa keino, jolla hän pitäisi itsensä lämpimänä ja joka auttaisi hänen kangistuneita sormiaan työssä, kun hän itse samalla kirjoittaisi ahkerasti tutkielmaansa jostakin ihmisystävällisestä aiheesta ja laulaisi ajatuksissaan hartaasti *Hoosianna* itselleen. Liioitteluako? Ei suinkaan; sillä teillä ei ole aavistustakaan siitä itsekkyydestä, mikä hänessä piilee; siitä julmasta, armottomasta itserakkaudesta, jonka hän toi mukanaan entisestä ruumiillistumastaan – itsekkyydestä ja itserakkaudesta, joiden piilossa pysyminen on aiheutunut ainoastaan hänen elämänpiirinsä vieraasta maaperästä, hänen yhteiskunnallisesta asemastaan ja kasvatuksestaan – mutta *meillä on*. Uskotteko todella, että hän kirjoitti tuon kuuluisan artikkelinsa *Theosophistiin* yksinomaan teille mainitsemastaan syystä – estääkseen *väistämättömän* tuloa, pelastaakseen tilanteen ja vastatessaan Davidsonille ja C. C. M:lle jne. helppottaakseen menneisyyden ristiriitojen selvittämistä ja niistä vastaamista tulevaisuudessa? Ei lainkaan.

Hän uhraa samalla armottomasti H. P. B:n ja ”The Perfect Wayn” arvostelun kirjoittajan sekä kuvaa ”Veljet” *alemmiksi älyolennoin* kuin ”sivistyneet englantilaiset herrasmiehet”, sellaisiksi, joilta puuttuu tyystin oikeat käsitykset

1 [Engl. ingenuity.]

kunniallisuudesta tai oikeasta ja väärästä – eurooppalaisessa merkityksessä – *itsekkäiksi*, kylmiksi, itsepäisiksi ja vallanhaluisiksi. Mutta hän ei suinkaan tee sitä siksi, että hän vähät välittäisi teistä kummastakaan, kaikkein vähimmin itse Seurasta, vaan yksinkertaisesti siksi, että hän tahtoo *suojella itseään* mahdollisten tulevien tapahtumien varalta, joita hän on kyllin älykäs aavistamaan mielessään edeltäpäin. Hän tekee tämän kaiken ollakseen tuhon tullen ainoa, joka pelastuisi ehjin nahoin, ehkäpä kokonaan tahrattomana ja tarpeen vaatiessa voidakseen mieluummin tanssia makkabealaisten kuolintanssin T. S:n maahan lyödyn ruumiin yllä, kuin antaakseen pilkalle alttiiksi pikkusormensakaan Simlan suurelta ”Minä olen”.

Koska tunnemme hänet niin hyvin, sanomme, että Mr. Hume saa aivan vapaasti mainita tuon ”onnettoman lauseen” niin monta kertaa päivässä kuin hänen hengityksensä sallii, jos se jollakin tavoin voi rauhoittaa hänen levottomia tunteitaan. Juuri sen vuoksi, että Morya näki hänen lävitseen yhtä [s.265] selvästi, kuin minä näen edessäni tämän kirjoitukseni, hän salli tuon ”petkutuksen”, kuten sitä nimitätte. Ja vielä enemmän: asiat on järjestetty siten, että jos ”*Eklektisen*” on upottava – *hän tulee olemaan ainoa, joka vajoaa sen mukana*; ainoa, jolle tullaan nauramaan, ja siten hänen itsekkyytensä ja hänen huolellisesti valmistamansa suunnitelmat osoittautuvat mitättömiksi. Koska hän uskoo tietävänsä paremmin kuin minä, hän oli kyllin ystävällinen ja huomaavainen lisätäkseen omat selityksensä minun selityksiini H. P. B:n vastauksessa C. C. M:lle – ja lukuun ottamatta *karmaa* – jonka hän kyllä selitti oikein – hän tarveli kaiken muun. Kun nyt ensi kerran puhun hänen artikkeliaan vastaan, hän tulee raivostumaan ja ilmaisemaan inhonsa ristiriitojen johdosta, joiden hän sanoo olevan *minun* (ei hänen) aiheuttamia. Olen pahoillani, että minun täytyy antaa hänet ilmi – kuten asia teistä näyttää. Mutta minun tulee kiinnittää huomionne siihen, että hän yhdeksän kertaa kymmenestä syyttäessään minua hänen *tarkoitustensa väärinymmärtämisestä* väittää sellaista, mitä jokainen on oikeutettu pitämään tahallisenä vilpillisyytenä.

E. Levin tapaus **אתית אשר אתית**¹ on hyvä esimerkki. Voidakseen todistaa *minun* olevan väärässä hänen piti itsensä ruveta *adwaiteeksi* ja kieltää tunnustamansa ”maailmankaikkeuden moraalinen hallitsija ja johtaja” heittämällä hänet yli laidan ”viimeisen 20 vuoden ajaksi”. Tämä *ei ole kunniallista*, ystäväni, enkä voi sitä mielestäni mitenkään auttaa. Sillä kuka voi todistaa, ettei se ole muuta kuin *petosta*, kun hän sanoo, että hänen minulle kirjeissään esittämänsä väitteet eivät ole hänen omien yksityisten ajatustensa ja mielipiteittensä ilmaisua, vaan hän esittää ne ainoastaan vastauksena *teistisen* yleisön mahdollisiin vastaväitteisiin? Taistelussa tuollaisen älyllisen akrobaatin kanssa, joka on aina valmis suorittamaan ”trapetsiesityksensä” joko suullisissa puheissaan tai kirjoituksissaan,

1 ”Minä olen se, mikä minä olen.” – Toim.

joudumme *mekin* näyttämään lyödyiltä. Tästä me henkilökohtaisesti välitämme sangen vähän. Mutta hän on aina valmis kuuluttamaan voittoaan niin hyvin yksityisissä kirjeissään kuin julkisessa sanassa. Hän tahtoo, *että me olisimme olemassa* – hän on liian älykäs antautuakseen tällä hetkellä vaaraan jäädä kiinni viisauden puutteesta, sillä hän tietää kirjeenvaihtajien kautta, jotka ovat ”perustajia” vastaan, että Veljeskunta on *todellisesti olemassa* – mutta hän ei koskaan alistu tunnustamaan meille sellaisia voimia ja tietoja, jotka tekisivät hänen neuvonsa, joita häneltä ei ole pyydetty, ja asioihin sekaantumisensa yhtä naurettaviksi kuin hyödyttömiksikin – ja se on hänen työskentelynsä suuntaviivana.

Minulla ei ollut monestakaan syystä oikeutta estää tuon niin kutsumanne ”loukkaavan” artikkelin julkaisemista. Koska olimme sallineet nimeimme yhdistämisen T. S:än ja itsemme vetämisen julkisuuteen, meidän on kärsittävä (tämä teonsana on pelkkä kielikuva, jos suvaitsette) ”suuruutemme rangaistus”, kuten Olcott sanoisi. Meidän on sallittava jokainen mielipiteen ilmaisu, olkoon [s.266] se hyväätahtoinen tai pahansuopa; meidän on alistuttava siihen, että meidät silvotaan jonakin päivänä, että meitä ”saarnataan” seuraavana, ”palvotaan” sitä seuraavana ja poljetaan lokaan neljäntenä päivänä. Syy n:o 2: – Chohan *on sen niin määrännyt*. Hän pitää sitä terveenä kehityksenä, josta johtuu odottamattomia seurauksia sekä VAAROJA, kuten pelkään. Nuo kaksi nimeä, jotka tapaatte vastalauseen kirjoittaneiden 12 chelan etujoukossa, ovat itse Chohanin uskottuja *cheloja*. Tässä suhteessa Mr. Humelle ei ole enää mitään toiveita – *consummatum est*. Hän on mennyt liian pitkälle, eikä minulla enää koskaan tule olemaan tilaisuutta lausua hänen nimeään kunnianarvoisan johtajamme edessä. Toisaalta *kielto* on tehnyt hyvää. Chohan antoi määräyksen, että nuori Jyotirmoy – 14-vuotias nuorukainen, tuntemanne babu Nobin Banerjeen poika – hyväksyttäisiin oppilaaksi johonkin lamalaisluostariimme lähellä Chamto-Dongia, noin 100 peninkulman päässä *Shigatsesta*, ja hänen sisarensa, 18-vuotias neitsytjoogitar, Pallin naisluostariin. Näin perustajat saavat aikanaan kaksi hyvää todistajaa, eivätkä ole riippuvaisia Mr. Humen oikuista tappaa ja herättää meidät kuolleista mielensä mukaan. Tiedämmekö me enemmän luonnon mysteerioista kuin teidän tiedemiehenne ja jumaluusoppineenne, sen todistaminen *jää teidän tehtäväksenne* yhdessä niiden kanssa, jotka valitsette avuksenne tähän tärkeään tehtävään.

Toivon, rakas ystäväni, että otatte asiaksenne painaa Mr. Humen mieleen seuraavat seikat: – Vaikka se työ, jonka hän on tehnyt Seuran hyväksi, olisi lopulta tullut mitä tärkeimmäksi ja vaikka se olisi voinut kantaa mitä hyödyllisiä hedelmiä, hänen ilmiantokirjoituksensa on kuitenkin melkein tuhonnut koko hänen tekemänsä työn. Ihmiset tulevat nyt, enemmän kuin ennen, pitämään häntä *sekopäisenä*, hindulaiset jäsenet tulevat moittimaan häntä vuosikausia, eivätkä meidän chelamme koskaan tule pitämään häntä muuna kuin kuvainraastajana, röyhkeänä tunkeilijana, joka on kykenemätön tuntemaan kiitollisuutta

ja siitä syystä – kelvoton heidän joukkoonsa. Tämä teidän on ilmoitettava *yksityisenä* mielipiteenänne – tietystikään ei siinä tapauksessa, ettei se vastaa teidän omaa näkökantaa eikä ilmaise omia todellisia tunteitanne tässä asiassa, sillä minä puolestani olen saanut määräyksen olla rikkomatta välejäni hänen kanssaan ennen sitä päivää, jolloin kriisi tapahtuu. Jos hän haluaa pitää virallisen asemansa *Eklektisessä*, auttakaa häntä siinä. Ellei, pyydän teitä ottamaan itse vastaan mahdollisimman pian johtajan paikan. Kaiken tämän jätän teidän tahdikkauteenne ja hienotunteisuuteenne varaan. Ilmaiskaa hänelle myös, ettei chelojen *vastalause* ole meidän aiheuttamamme, vaan johtuu suoranaisesta Chohanilta tulleesta määräyksestä. *Vastalause* saatiin päämajaan kaksi tuntia aikaisemmin, kuin posti toi tuon kuuluisan artikkelin, ja sähköitä saapui samana päivänä useammalta chelalta Intiassa. Tarkoituksena on sen alamuistutuksen ohella, jonka Djual Khood lähetti liitettäväksi W. Oxleyn artikkeliin syyskuun numeroon, herättää määrättyä sensaatiota mystikkojen keskuudessa Englannissa ja Amerikassa, eikä ainoastaan meidän hindulaisten keskuudessa. ”Veljiä” koskevaa kysymystä on [s.267] pidetty vilkkaasti vireillä ja sillä voi olla hedelmälliset seurauksensa. Mr. Humen taitava kynä suihkuttaa ihmisystävällisyyden naamion alla mitä katkerinta sappea; hän käy kimppuumme aseilla, jotka on esitetty tai pikemmin kuviteltu laillisiksi ja luvallisiksi sekä käytettäväksi *mitä kunniallisimpaan* tarkoitukseen – mutta muuttuvatkin hänen kädessään naurettaviksi ja vääriksi. Kuitenkin hän on näennäisesti säilyttänyt vakavan uskon meidän tietoomme niin, että meidät tullaan hyvin luultavasti tästä lähin muistamaan sellaisina, kuin hän on meidät kuvannut, eikä sellaisina kuin me todellisuudessa olemme. Pysyn siinä, mitä kerran sanoin hänestä. Hän voi joskus ulkonaisesti antaa vilpittömästi anteeksi, mutta hän ei voi koskaan *unohtaa*. Hän on sellainen, jota Johnson kuuluu kovin ihailevan, ”hyvä vihaaja”.

Oi ystäväni, kaikkine vikoinenne ja aivan liian levottomine menneisyyksinenne olette sittenkin meidän silmissämme äärettömän paljon korkeammalla kuin tuo meidän ”minä olen” kaikkine ”loistavine älyllisine kykyineen” ja *ulkonaisesti* niin surkuteltavine luonteineen, joka salaa sen sisäisen puutteen, mikä muistuttaa todellista tunnetta ja sydäntä!

M. tahtoo sanoa teille, että hän kieltäytyy jyrkästi ryhtymästä mihinkään ehdotamiinne varovaisuustoimenpiteisiin. Hän halveksii perin pohjin H:ta. Kuitenkin hän todellisen vaaran uhatessa olisi ensimmäisenä suojelemassa häntä sen työn ja ponnistuksen vuoksi, jonka hän on tehnyt T. S:n hyväksi. M. sanoo, että jos H. itse tulee huomaamaan naurettavan erehdyksensä, M. on valmis todistamaan muille okkulttisten voimien olemassaolon, mutta *ei jätä H:lle jalansijaa*, missä seisoo. H:ta on nyt rangaistava perusteellisesti, sillä muuten se ei vaikuta häneen ja hän tulee vain kostamaan viattomille uhreille. H. on tehnyt meistä maailman silmissä kunniantomia ja valehtelevia jo ennen kuin hänellä oli ainoatakaan *kiistatonta* todistusta siitä, että olisimme sellaisia ja että hän oli oikeutettu ilmiantoihinsa edes

kunniattomuuden vaikutelmankaan perusteella. Jos H. tahtoisu huomenna esittää meidät murhaajina, M. *loisi mayan* muuttaakseen hänen sanansa hyväksi ja hävittäisi sen sitten osoittaakseen, että H. on panettelija. Pelkään, että hän on oikeassa meidän sääntöjemme ja tapojemme kannalta. Ne ovat *eurooppalaisvastaisia*, myönnän sen. Lukuun ottamatta sähköttä M. ei ole koskaan kirjoittanut Fernille muuta kuin yhden kirjeen. Nuo viisi tai kuusi muuta, hänen käsialallaan kirjoitettua kirjettä ovat sen *dugpan* työtä, jonka hallussa Fern on. M. toivoo, ettette *turmele hänen työtään*, vaan olette aina hänen uskollinen ja todellinen ystävänsä, niin kuin hän aina tulee olemaan teidän ystäväne. Fern ei koskaan enää yritä mitään lautasliinan kaltaista taikatempukoetta siitä yksinkertaisesta syystä, ettei hänelle enää uskota kirjeitä.

Olen saanut kirjeen eversti Chesneyltä ja vastaan siihen muutaman päivän kulltua erään nuoren chelan kautta, joka jättää sen *teidän välitettäväksenne* tuoden kunnioitettavat tervehdykseni. Älkää pelästyttäkö poikaa. Hän on saanut määräyksen vastata kaikkiin kysymyksiin, *joihin hän voi vastata*, mutta ei enempää. Simlasta hän menee asioille Buddha Gayaan ja Bombayhin sekä palaa kotiin marraskuun vaiheilla.

Vilpittömällä ystävyydellä teidän
K. H.

[s.268]

Kirje n:o 82

(VMK-XXXII)(32) Saatu syks. 1882

Olen pahoillani kaikesta tapahtuneesta, mutta se oli odotettavissa. Mr. Hume on pistänyt kätensä ampiaispesään, eikä saa valittaa. Ellei *tunnustukseni* ole muuttanut *teidän* tunteitanne – olen päättänyt, etten koeta vaikuttaa teihin, enkä siitä syystä aio katsella, miten te suhtaudutte asiaan, ystävä hyvä – ja ellette ole kokonaan kyllästynyt menetelmiimme ja tapoihimme, ja jos, lyhyesti sanoen, haluatte vielä jatkaa kirjeenvaihtoamme sekä oppia, jotakin on tehtävä tuon edesvastuutoman ”hyväntekijän” ehkäisemiseksi. Estin H. P. B:tä lähettämästä Humelle pahempaa kirjettä kuin se, jonka hän kirjoitti teille. *En voi* pakottaa H. P. B:tä välittämään tuon miehen kirjeitä minulle, enempää kuin minun kirjeitäni hänelle. Ja kun en voi enää luottaa Ferniin, eikä G. K:ta minkään oikeuden perusteella voida uhrata miehelle, joka on täysin kykenemätön antamaan arvoa tehdyille palveluksille, paitsi omilleen – mitä meidän on sitten tehtävä? Kun kerran olemme sekaantuneet ulkomaailmaan, meillä ei ole minkäänlaista oikeutta tukahduttaa sen yksittäisten jäsenten henkilökohtaisia mielipiteitä eikä välttää heidän arvosteluaan, vaikka se olisi meille hyvin epäedullinen – ja tästä syystä H. P. B. sai suoran käskyn julkaista Mr. Humen artikkelin. Mutta koska tahdomme, että maailma saisi

arvostella asiaa molemmilta puolin, olemme myös sallineet sen vastalauseen, jonka Deb, Subba Row, Dâmodar ja jotkut muut chelat ovat kirjoittaneet vastineena tuohon hänen arvosteluunsa meistä ja menetelmistämme *Theosophistissa*.

Annoin teille vain viittauksia asiasta, josta joskus toiste perusteellisemmin. Ajatelkaa sillä välin niitä vaikeuksia, joita luonnollisesti on tiellämme, ja jos ystävyysenne minua kohtaan on vilpittöytä, älkäämme tehkö taistelussa kahleitamme vastaan niitä kireämmiksi ja raskaammiksi. Omasta puolestani otan mielelläni sen riskin, että minua pidetään tietämättömänä, joka puhuu itseään vastaan, ja että Hume julkisesti arvostelee minua liioittelevasti, jos te todella hyödytte tästä opetuksesta ja aika ajoin jaatte tietojanne maailmalle. Mutta puhuakseni teille suoraan en koskaan enää aio antautua kenenkään eurooppalaisen kanssa tekemisiin teitä lukuun ottamatta. Kuten nyt olette nähnyt, yhteys ulkopuoliseen maailmaan tuottaa pelkkää surua niille, jotka palvelevat uskollisesti meitä, ja synnyttää epäluottamusta veljeskuntaamme kohtaan. Kehenkään aasialaiseen vaikuttavat tuskin koskaan Mr. Humen itsekkäät hyökkäykset meitä vastaan (seuraus viimeisestä kirjeestäni ja vaatimastani lupauksesta, että hän kirjoittaisi minulle harvemmin ja vähemmän kuin tähän asti), mutta nämä hyökkäykset ja arvostelut, joita eurooppalaiset lukijat tulevat pitämään paljastuksena ja tunnustuksena ollenkaan epäilemättä, mistä ne ovat saaneet alkunsa ja mikä syvästi itsekäs tunne ne on synnyttänyt – näiden hyökkäysten oli tarkoitus aikaansaada paljon pahaa eräällä suunnalla, josta tähän asti ette ole uneksintukaan. Siinä tarkoituksessa, ettei kadotettaisi hyvää työvälinettä [s.269] (hyödyllistä eräässä suhteessa), Chohan salli meidän taivuttaa itsensä hyväksymään minun seurusteluni Mr. Humen kanssa. Olin antanut Chohanilleni sanani siitä, että Mr. Hume oli katunut – oli muuttunut mies. Kuinka nyt voin koskaan katsoa silmiin Suurta Mestariani, jolle nauretaan, joka on tehty Mr. Humen pilkan kohteeksi ja jota kutsutaan Ramses Suureksi ja josta käytetään muita sopimattomia huomautuksia? Hume käytti kirjeessään niin karkean epäkohteliaita sanamuotoja, etten voi toistaa niitä, koska ne järkyttivät sieluni, kun luin ne. Hän käytti niin likaisia sanoja, että ne saastuttivat jopa ympäröivän ilman. Kiiruhdin lähettämään sen teille kirjeeni mukana, jotta en pitäisi noita sivuja koddissani, joka on täynnä nuoria, viattomia cheloja, joiden en soisi koskaan kuulevan sellaisia sanoja.

Ja sitten te, rakas ystäväni, annatte hänen vaikuttaa itseenne enemmän kuin luulettekaan ja teette liian herkästi johtopäätöksiä tuosta *epätäydellisyydestä*, ”ristiriidasta”. Jos meidän tieteessämme esiintyykin jonkin tietyn tosiasian uusi ja selittämätön aspekti, se ei riitä leimaamaan sitä viipymättä ristiriidaksi ja julistamaan, kuten Hume artikkelissaan, että hän voisi yhdessä viikossa opettaa sen, mitä hän puolentoista vuoden aikana onnistui saamaan meistä irti. Sillä teidän tietonne on toistaiseksi niin rajoitettua, että hänen olisi vaikeata sanoa, kuinka paljon me tiedämme.

Mutta olen jo viipynyt liian kauan tässä typerässä, epäfilosofisessa ja epälooisessa hyökkäyksessä meitä ja menetelmäämme vastaan. Tulemme jonakin päivänä osoittamaan Mr. Humen parempana pitämien väitteiden pätemättömyyden. Pidettäköön häntä kuinka etevänä neuvonantajana tahansa kunnallisissa asioissa, tuskin häntä meidän keskuudessamme kuitenkaan katseltaisiin sellaisessa valossa. Hän syyttää minua siitä, että olen hänen kauttaan antanut maailmalle ”väärää ajatuksia ja tietoja”; ja lisää, että hän pysyy mielihyvin meistä kaukana – rikkoo välinsä meidän kanssamme vain palvellakseen siten maailmaa! Totisesti hyvin helppo keino tukahduttaa kaikki tieteet, sillä ei ole ainoatakaan tieteen alaa, missä ei esiintyisi ”väärää tietoja” ja joukoittain villedä teorioita. Mutta kun länsimaalaiset tieteet tekevät hämmennyksen vieläkin sekavammaksi, meidän tietemme selittää kaikki näennäiset ristiriidat ja sovittaa villedimmätkin teorit.

Jos ette nyt pian saa häntä tajuihinsa, tulee kaikesta loppu ja tällä kertaa korjaamattomasti. Minun ei tarvitse vakuuttaa teille syvää kunnioitustani ja kiitollisuuttamme siitä, mitä olette tehneet täällä Seuran puolesta – epäsuorasti meidän molempien hyväksi. Tapahtukoon mitä tahansa, olen valmis palvelemaan teitä. Tekisin mielelläni kaiken mahdollisen voitavani ystäväenne eversti Chesneyn puolesta, jos vain tietäisin kuinka. *Teidän* tähtenne opetan häntä niin pitkälle kuin mahdollista, jos kriisi vältetään ja musta pilvi häipyä. Mutta – eiköhän se ole jo liian myöhäistä?

Hyvässä uskossa Teidän
K. H.

[s.270]

Kirje n:o 83

(VMK-CXXV)(125) Saatu elok. 1882

Rakastettu Mestarini, joka tunnetaan Intiassa ja länsimailla Koot Hoomi Lal Singhin nimellä, on pyytänyt minua ilmoittamaan hänen nimissään seuraavaa vastauksena erinäisiin Mr. W. Oxleyn tekemiin ja The Theosophistissa julkaisemista varten lähettämiin väitteisiin. Mainittu herra väittää, että Mestarini Koot Hoomi (a) on käynyt hänen luonaan kolmasti ”astraalimuodossaan”; ja (b) että hän keskusteli Mr. Oxleyn kanssa, jolloin hän, kuten otaksutaan, antoi viimeksi mainitulle määrättyjä selityksiä astraaliruumiista yleensä ja hänen oman *mayavi-rūpansa* kykenemättömyydestä säilyttää tajuntansa samanaikaisesti ruumiin kanssa ”linjan molemmissa päissä”. Sen johdosta Mestarini ilmoittaa, että:

1. Kenet tahansa Mr. Oxley lieneekään nähnyt ja kenen kanssa hän lieneekään keskustellut, kyseessä ei ollut Koot Hoomi, *Occult World*issä julkaistujen kirjeiden kirjoittaja.

2. Vaikka Mestarini tuntee kyseessä olevan herran, joka kerran kunnioitti hän-

tä lähettämällä omakätisen kirjeen, täten antaen hänelle tilaisuuden tutustua häneen (Mr. Oxleyhin) ja oppia vilpittömästi ihaillemaan hänen intuitiivisia kykyjään ja *länsimaalaista* oppineisuuttaan – Mestarini ei kuitenkaan ole koskaan lähestynyt häntä, ei astraalisesti eikä muulla tavalla. Hän ei ole myöskään koskaan keskustellut Mr. Oxleyin kanssa, kaikkein vähiten sen luonteisesta asiasta, missä sekä subjekti että predikaatti, edellytykset ja johtopäätökset ovat kaikki vääriä.

3. Mainittujen väitteiden johdosta, joiden kertaaminen voisi johtaa monet teosofimme harhaan, Mestarini on päättänyt julkaista seuraavan huomautuksen.

Tästä lähtien on jokaisen meedion tai näkijän, joka tahtoo väittää, että Mestarini on joko käynyt hänen luonaan tai keskustellut hänen kanssaan tai että hän on nähnyt Mestarini – vahvistettava väitteensä todenperäisyys asettamalla sen alkuun KOLME SALAISTA SANAA, jotka hän, opettajani tulee ilmaisemaan Mr. A. O. Humelle ja Mr. A. P. Sinnettille, Simlan ”Eklektisen Teosofisen Seuran” vastaavalle presidentille ja varapresidentille, ja jättämään heidän varmaan tahteen. Elleivät he voi todeta, että kyseessä oleva meedio toistaa ne täsmällisesti, tai elleivät ne ole otsikossa todistamassa mainitun suuntaista hänen esittämänsä tai hänen puolestaan esitettyä joko suullista tai painettua ilmoitusta, niin sitä on pidettävä tahallisenä vääränä väitteenä, eikä siihen tule kiinnittää minkäänlaista huomiota. Mestarini on valitettavasti pakko ryhtyä tähän toimenpiteeseen, koska viime aikoina tuollaiset itsepetokset ovat ikävä kyllä tulleet usein toistuviksi, joten asia on nopeasti ehkäistävä.

Yllä mainittu julistus ja ilmoitus on lisättävä alamuistutuksena Mr. Oxleyin julkaisemaan ilmoitukseen.

Toimeksi saaneena
DJUAL-KHOOL. M.xxx.

[s.271]

Kirje n:o 84

(VMK-CXI)(111) Saatu syysk. 1882

Rakas ystäväni

Eräs nuori chelani Dharbagiri Nath sekä hänen chela-veljensä Chandra Cusho jättävät tämän kirjeen kotiinne. Heitä on kielletty astumasta kenenkään kotiin ilman kutsua. Pyydän teitä siitä syystä antamaan moukkamaiset tapamme anteeksi ja samalla kertaa tekemään heille mieliksi lähettämällä heille kutsun omalla nimellä, joko nyt – jos voitte ottaa heidät vastaan yksityisesti ja ilman vaaraa, että he tapaisivat kodissanne vieraan; tai – milloin tahansa illan kuluessa tai myöhään yöllä.

Minulla ei ole kerrassaan mitään sitä vastaan, että vaimonne Mrs. S. näkisi heistä jommankumman; mutta pyydän, ettei hän puhuttelisi heitä, koska uskonnolliset sääntömme estävät heitä puhumasta naisen kanssa – lukuun ottamatta heidän äitejään ja sisariaan – sillä muussa tapauksessa hän saattaisi heidät suuresti hämillen. Pyydän häneltä tätä minun nimissäni ja minun vuokseni. Luotan siis

ystävyyteenne ja toivon *ettei kukaan teitä lukuun ottamatta* tule puhumaan heidän kanssaan. Heillä on tehtävänsä, jonka rajojen ulkopuolelle he eivät saa astua: (1) jätettävä käteenne minun ”selitykset kuuluisiin ristiriitoihin” ja (2) haastateltava Mr. Ferniä. Jos teillä on vastaus lähetettävänä minulle, Dharbagiri Nath tulee hakemaan sen, milloin vain olette valmis. Pyydän myös teiltä vakavasti, ettette rasita heitä Mr. Humen seuralla. Älkää ajatelko sitä, mikä on tapahtunut ennen kuin kaikki on selitetty.

Aina teidän
K. H.

J.K. – He eivät myöskään saa kätellä ketään so. *koskettaa* ketään; mutta voitte pyytää pikku ystävääni käymään juttelemassa kanssanne kuinka paljon tahansa edellyttäen, että olette varovainen.

Kirje n:o 85A¹

(VMK-XXIVA)(24A)

KUULUISAT ”RISTIRIITAISUUDET”

Saatu Simlassa syksyllä 1882.

Toivon, että saan teiltä tunnustusta tottelevaisuudestani, kun olen suurella vaivalla ja vastoin taipumuksiani koonnut syytöskirjelmän, joka koskee väitetyjä ristiriitaisuuksia. Kuten olen toisaalla sanonut, minusta ne eivät [s.272] näytä paljon vaivannäön arvoisilta, mutta nykyään ne kuitenkin saattavat ajatukseni devachanista ja tapaturmien uhreista tuntumaan hämäriltä. *Teen niistä muistiinpanoja vain sen vuoksi, että ne eivät herätä minussa harmia sen johdosta, etten ole koskaan tähän asti toiminut teidän kehotustenne mukaan.*

(1)

Hume on ollut halukas etsimään ristiriitaisuuksia eräistä kirjeistä, jotka koskevat ihmisen kehitystä, mutta hänen kanssaan keskustellessani olen aina väittänyt, etteivät ne ole ensinkään ristiriitoja, vaan johtuvat ainoastaan kierrosten ja rotujen sekoittamisesta, mikä on kielellinen kysymys. Hän on myös omaksunut sellaisen kannan, että te olette ruvennut vähitellen rakentamaan filosofiaanne, sitten olette

1 Sulkeissa oleva numero viittaa K. H:n vastauksiin. Katsokaa kirje 85B (24B). – Toim.

joutunut vaikeuksiin keksiessänne paljon enemmän rotuja kuin alussa oli ajateltu. Tätä olettamusta olen aina pilkannut järjettömänä.

(2)

Minä en ole tässä jäljentänyt niitä tapaturman uhreja koskevia kohtia, jotka mainitsen kirjeessäni elokuun 12 päivältä, ja jotka ovat ilmeisessä ristiriidassa kirjoittamani *Letter on Theosophy* -tekstin oikaisuvedoksen korjausten kanssa. Te olette jo viitannut näihin lainauksiin elokuun 12 päivän kirjeeni takasivulla.

(3)

”Voin helposti käsittää, että meitä on syytetty ristiriitaisuuksista ja epäjohdonmukaisuuksista, vieläpä väitetty, että olemme yhtenä päivänä kirjoittaneet yhtä ja toisena kumonnet sen. Mutta jos te voisitte tietää, kuinka minä kirjoitan kirjeeni ja minkä verran aikaa voin käyttää niihin, olisitte vähemmän arvosteleva, jopa vaativa —”

(4)

Tämä kohta on saanut minut ajattelemaan, että jokin aikaisemmista kirjeistä on ehkä joutunut ”tapaturman uhriksi”.

Mutta siirtykäämme kantajakysymykseen:

(5)

”Useimmat niistä henkilöistä, joita voitte nimittää, jos niin haluatte, devachaniin pyrkijöiksi, kuolevat ja syntyvät jälleen Kāma-lokassa ilman muistia. . . . Voitte tuskin sanoa muistamiseksi sitä, että uneksitte jostakin yksityisestä kohtauksesta tai kohtauksista, joiden ahtaiden rajojen sisällä näette [s.273] muutamia henkilöitä. . . jne. Sanokaa sitä A.P. Sinnetin persoonalliseksi muistamiseksi jos voitte.” *Huomautukset Vanhalle Rouvalle lähettämäni kirjeen kääntöpuolella.*

(6)

”Varmastikin uusi Ego, kun se on kerran jälleensyntynyt devachaniin, säilyttää jonkin aikaa suhteessa maanpäälliseen elämäänsä ’täydellisen muiston maan päällä viettämästään henkisestä elämästä’.” *Pitkä devachan-kirje.*

(7)

”Kaikki ne, jotka eivät ole vajonneet sovittamattoman synnin ja eläimellisyuden lokaan, menevät devachaniin.” *Kuten edellä.*

(8)

”Se (devachan) on kussakin tapauksessa Egon itse luoma ihannoitu paratiisi, ja hän varustaa sen näkymällä, joka on täynnä niitä tapauksia ja ihmisiä, joita hän toivoo löytävänsä tuossa palkitsevan autuuden työssijassa.” *Kuten edellä.*

(9)

”Emmekä voi nimittää sitä täydelliseksi, vaan ainoastaan osittaiseksi muistamiseksi. X. Rakkaus ja viha ovat ainoat kuolemattomat tunteet, ainoat, jotka jäävät jälkeen ye-dhamman hylystä eli ilmiömaailmasta. Kuvitelkaa olevanne devachanissa niiden kanssa, joita olette rakastanut kuolemattomalla rakkaudella, taustana heihin liittyviä varjomaisia perhekohtauksia, samalla kun kaikki, mikä koskee teidän sisäistä, yhteiskunnallista, valtiollista ja kirjallista elämääänne, on täydellisesti hävinnyt näkyvistä.” *Edellisen kirjeen huomautukset.*

(10)

”Koska tietoinen käsitys henkilön maanpäällisestä persoonallisuudesta on vain haihtuva uni, tuo aistimus on samanlainen kuin devachanin uni – *tämä vain on sata kertaa intensiivisempi.*” *Pitkä devachan-kirje.*

(11)

”. . . taiteentuntija, joka liittää aionien läpi kuunnellen hurmaantuneena jumalallisia sinfonioita ja kuvitellen kuulevansa enkelten kuoroja ja orkestereita.” *Pitkä kirje. Katsokaa (9) X aikaisemmin. Katsokaa selityksiäni 10 ja 11 Wagnerista jne.*

[s.274] Sanotte:

(12 A)

”Ei siis ole missään tapauksessa mahdollista, että muut kuin itsemurhaajat ja kuoret voisivat vetäytyä istuntohuoneeseen.” *Selityksiä.*

(12 B)

”Reunamuistutuksessa sanoin: ’harvoin’, mutta en ole lausunut sanaa *ei koskaan*.” *Lisäys kirjeeseeni elokuun 12. päivältä.*

Kirje n:o 85B

(VMK-XXIVB)(24B) Saatu syysk. 1882

[A]

Kun me näytämme tässä kirjeenvaihtomme vaiheessa yleensä tulevan väärinymmärretyiksi, vieläpä teidän, uskollisen ystäväni taholta, meidän kannattaneen käyttää aikamme molemmin puolin hyödyllisesti ja ilmoittaa eräitä tärkeitä toiseikkoja, jotka koskevat adeptiutta. Pitäkää siis mielessänne seuraavat kohdat:

1) Adepti – sekä korkein että alin – on sellainen *ainoastaan silloin kun hän käyttää okkulttisia kykyjään*.

2) Silloin kun näitä kykyjä tarvitaan, korkein tahto avaa oven *sisäiseen* ihmiseen (adeptiin), joka voi tulla esiin ja toimia vapaasti ainoastaan sillä ehdolla, että hänen ”vanginvartijansa”, *ulkonainen* ihminen, pysyy joko täysin tai osaksi lamaantuneena, sikäli kuin kukin tapaus vaatii, nimittäin: a) mentaalisesti ja ruumiillisesti; b) mentaalisesti, mutta ei ruumiillisesti; c) ruumiillisesti, mutta ei kokonaan mentaalisesti; d) ei kummallakaan tavalla, vaan *ulkonaisen* ja *sisäisen* ihmisen väliin on asetettu akashinen filmi.

3) Pieninkin okkulttisten voimien käyttö vaatii siten, niin kuin nyt huomaatte, ponnistusta. Voimme verrata sitä atleetin sisäisiin lihasponnistuksiin silloin kun hän valmistautuu käyttämään ruumiillista voimaansa. Samoin kuin ei luultavasti kukaan atleetti aina tunne huvia siitä, että hän saa paisuttaa suoniaan ennen kuin hän ryhtyy nostamaan painoja, samoin ei voida olettaa, että kukaan adeptikaan pitäisi tahtoaan lakkaamattomassa jännityksessä ja *sisäistä* ihmistä täydessä toiminnassa, ellei siihen ole välitöntä tarvetta. Kun *sisäinen* ihminen lepää, adeptista tulee tavallinen ihminen, joka on fyysisten aistimiensa ja fyysisten aivojensa rajoitusten alainen. Tottumus teroittaa hänen aivojensa intuitiivisuutta, mutta ei pysty tekemään niitä yliaistillisiksi. Sisäinen adepti on aina valmiina, aina valppaana, ja se riittää meidän tarkoituksiimme. [s.275] Levon aikana hänen kykynsä ovat myös levossa. Kun olen syömässä tai pukeutumassa, lukemassa tai tekemässä jotakin muuta, en ajattele edes niitä, jotka ovat minun lähelläni; ja Djuan Khood voi helposti murtaa nenänsä niin että siitä tulee verta rientäessään pimeässä hirttä päin,

niin kuin hänelle tapahtui tässä eräänä yönä – (koska hän, sen sijaan että olisi luonut eteensä ”filmin”, oli tyhmästi lamauttanut kaikki ulkonaiset aistimensa keskustellessaan erään etäisen ystävänsä kanssa) – ja minä jäin rauhallisen tietämättömäksi koko tapauksesta. *Minä en ajatellut häntä*; siitä johtui tietämättömyteni.

Edellä sanotusta voitte hyvin päätellä, että adepti on tavallinen kuolevainen kaikkina jokapäiväisen elämänsä hetkinä, paitsi niinä, joina hänen *sisäinen* ihmimensä on toiminnassa.

Lisätäkää tähän se epämiellyttävä asia, että meitä on kielletty osaksikaan käyttämästä voimiamme silloin kun olemme tekemisissä *eklektikkojen* kanssa (josta seikasta saatte kiittää puheenjohtajaanne, ja *yksin häntä*) ja että se vähä, mitä on tehty, on niin sanotusti ujutettu salaa. Silloin voitte myös päätellä *seuraavaa*:

K. H. *ei* meille kirjoittaessaan *ole adepti*.

Ei-adepti – on erehtyväinen.

Sen vuoksi K. H. voi varsin helposti tehdä virheitä.

Välimerkkivirheitä – jotka saattavat usein muuttaa lauseen koko ajatuksen toiseksi; kielellisiä virheitä, joita myös sattuu hyvin todennäköisesti, varsinkin jos kirjoitan niin kiireisesti kuin tavallisesti; virheitä, jotka syntyvät siitä, että tilapäisesti sekoitan termejä, jotka *minun on ollut opittava teiltä* (sillä *te* olette keksineet sanat kierrokset”, ”kehät”, ”maanpäälliset kehät” jne.) Kaiken tämän huomioon ottaen pyydän saada sanoa, että kun olin itse huolellisesti lukenut moneen kertaan meidän ”kuuluisat ristiriitaisuutemme” ja antanut ne luettavaksi M:lle sekä sitten *eräälle korkealle adeptille*, jonka voimia Chohan *ei* ole pidättänyt estääkseen häntä tuhlaamasta niitä persoonallisesti mieluisiin vähäpätöisiin asioihin, niin kaiken tämän jälkeen mainittu adepti sanoi minulle: ”Kaikki on täysin oikein. Kun tiedän, mitä te tarkoitatte, en minä, paremmin kuin kukaan muukaan nämä opit tunteva henkilö, voi löytää noissa irtonaisissa katkelmissa mitään, mikä todellisuudessa olisi ristiriitaista. Mutta kun monet lauseet ovat epätäydellisiä ja asiat ovat sirotellut hajalleen ilman mitään järjestystä, en ihmettele, että teidän ’maalikkochelanne’ luulevat löytävänsä niistä virheitä. Niin, heille pitäisi antaa näistä asioista selvempi ja tajuttavampi esitys.”

Tällainen on *adeptin* arvostelu, ja pidän kiinni siitä. Koetan nyt täydentää aikaisempia tietoja teidän takianne.

Ainoastaan yhdessä tapauksessa – siinä, joka on merkitty numeroilla 12 A ja 12 B, ja jonka merkitsen vastauksissani samoin – on ”kantajalla” oikeus tulla kuulluksi, mutta ei pienintäkään osuutta vahingonkorvauksiin. Samoin kuin ei oikeudessa kenelläkään, ei kantajalla paremmin kuin vastaajallakaan, ole oikeutta puolustautua sillä, että hän ei tunne kyseistä lakia, pitäisi [s.276] okkultismissakin cheloen mieluummin vapauttaa kuin tuomita gurunsa niissä tapauksissa, jolloin

chelat suuren tietämättömyytensä vuoksi ovat ehkä tulkinneet ajatuksen väärin – sen sijaan, että he päättävät pahkaa syyttävät opettajaansa *ristiriitaisuuksista*. Nyt pyydän mainita, että mitä tulee näihin kahteen lauseeseen (12 A ja 12 B), niissä on *selvä* ristiriita ainoastaan niille, jotka *eivät* tunne kyseessä olevaa oppia. Niin on teidän laitanne, ja sen vuoksi myönnän olevani ”syyllinen” siihen, että olen jättänyt pois asioita, mutta ”syytön” ristiriitaisuuteen. Ja mitä edellisestikin tulee, laiminlyönti on niin pieni, että voisin puolustautua kuten entinen tyttö, jota oikeudessa syytettäessä lapsenmurhasta sanoi: ”lapsi oli kovin, kovin pieni, ettei sitä voi lapseksi sanoakaan” – ellei silmiäni edessä olisi teidän pelottavaa määrittelyänne siitä, että ”järkeilen”. Hyvä, lukekaa selitys, jonka olen antanut kirjoittamissani ”huomautuksissa ja vastauksissa”, ja päätelkää.

Ohimennen sanoen en, hyvä veli, tähän asti ole aavistanut teitä niin kykeneväksi selittämään ja puolustelemaan sellaista, *mikä ei ole puolustettavissa*, kuin te osoittauduite *minun edukseni*, silloin kun oli kysymys tuosta kuuluisasta ”järkeilemisestä”. Jos artikkeli (vastaus C.C. Masseyille) on kirjoitettu siinä hengessä, joka ilmenee teidän kirjeestänne minulle; ja jos minä tai joku muu meistä on ”taipuvainen sietämään *taitavampia* ja *ovelampia* keinoja päämäärän saavuttamiseksi” kuin tavallisesti myönnetään kunnialliseksi *totuutta rakastavien, suorasukaisten* eurooppalaisten keskuudessa (luetaanko Mr. Hume sellaisiin?) – niin todellakaan teillä ei ole oikeutta puolustella sellaista toimintatapaa edes *minuunkaan nähden*; sillä pilkku on *pilkku*, tavattakoon se kirkkaassa valonlähteessä tai messinkisessä kynttilänjalassa. Mutta te olette erehtynyt, hyvä ystävä. Kyseessä ei ollut mikään *taitava* eikä *ovela* menettelytapa, kun saatoimme H. P. B:n alttiiksi niille vaikeuksille, jotka johtuvat hänen puutteellisesta englanninkielentaidostaan ja epäselvästä tyylistään, *eikä hänen tietämättömydestään asian suhteen* – mikä ei ole sama asia, vaan muuttaa kysymyksen kokonaan. Sitä paitsi tiesin, että M. oli kirjoittanut teille aiheesta aikaisemmin (viimeistä edellisessä kirjeessä ennen kuin otin hoitaakseni hänen tehtävänsä). Silloin hän kosketteli kysymystä ”roduista” ensi kerran sekä puhui jälleensyntymisestä. Jos M. varoitti teitä luottamasta *Isikseen* liian ehdottomasti, niin se tapahtui siksi, että hän *opasti teitä totuuteen ja tosiasioihin* ja että siihen aikaan kun tuosta seikasta kirjoitettiin, emme olleet vielä tehneet päätöstä yleisön opettamisesta ilman erotusta. Hän antoi teille muutamia esimerkkejä siitä – jos vain lukisitte uudestaan hänen kirjeensä – ja lisäsi, että ne ja ne lauseet olivat kirjoitetut sillä tavalla, että ne vastedes selittäisivät paljon paremmin sellaisia tosiasioita, joihin nyt oli vain viitattu.

Tietystikin kohdan ”C.C. M:lle” täytyy näyttää väärältä ja ristiriitaiselta, sillä se on ”harhaanjohtava”, kuten M. sanoi. *Isiksessä* on käsitelty monta asiaa, joihin ei H. P. B:nkään sallittu läpeensä tutustua; kuitenkin ne eivät ole ristiriitaisia, vaikkakin ne ovat ”harhaanjohtavia”. Kun panin H. P. B:n sanomaan, että

arvosteltu kohta on ”epätäydellinen, kaoottinen, epämääräinen. . . [s.277] kömpelö, kuten monet muutkin tuon kirjan kohdat”, se oli käsittääkseni riittävän ”suorasti myönnetty” tyydyttääkseen oikukkaimmankin arvostelijan. Jos olisi toisaalta myönnetty, että ”tuo kohta oli väärä”, se olisi ollut hyödytöntä vääristelyä, sillä *väitän*, että se *ei* ole väärä; sillä jos se kätkee *koko* totuuden, se ei väärennä sitä niissä katkelmissa, jotka *Isiksessä* on esitetty. C. C. M:n valittelevan kritiikin ydinkohta ei ollut siinä, että koko totuutta ei olisi lausuttu, vaan siinä, että se, mikä vuonna 1877 oli totuutta ja tosiasioita, on näytetty erehdykseksi ja väitetty vääräksi vuonna 1882. On tarpeen, että tämä ydinkohta, joka vahingoittaa koko T. S:ää, sen ”maallikko”- ja sisäisiä oppilaita sekä meidän oppiamme, saatetaan oikeaan valoon; nimenomaan sitä vaativat ne ehdottomat väärinkäsitykset, jotka ovat johtuneet siitä, että ”seitsemäistä” oppia ei vielä ollut julkaistu maailmalle siihen aikaan kun *Isis* kirjoitettiin. Ja se *on* saatettu oikeaan valoon. Olen pahoillani, ettette pidä *hänen* vastaustaan, joka on kirjoitettu suorastaan minun inspiroimanani, ”kovinkaan riittävänä”, sillä se osoittaa minulle ainoastaan, ettette tähän asti ole vielä kovinkaan perusteellisesti käsittänyt sitä eroa, joka valitsee kuudennen ja seitsemännen sekä viidennen prinssiin tai *kuolemattoman* ”monadin” ja *astraalisen* eli *persoonallisen* ”minän” välillä. Epäilystä vahvistaa H–X:n kirjoittama arvostelu siitä selityksestä, jonka liitin hänen syyskuun numerossa olleeseen ”kirjeeseensä”, ja teidän kirjeenne edessäni on lopullisena todisteena siitä. Epäilemättä ”*todellinen minä*” pysyy kiinni ylemmissä prinssiipeissä, jotka jälleensyntyvät” kausittain yhden, kahden, kolmen tai useamman tuhannen vuoden päästä. Mutta *kuolematon* minä, ”yksilöllinen monadi” ei ole *persoonallinen* monadi, joka on viides prinssiippi, ja kyseinen *Isiksen* kohta ei tyydytä itämaisia jälleensyntymissopin kannattajia, jotka väittävät samaisessa *Isiksessä* – olettekohan muuten lukenut sitä kokonaan? – että *yksilöllisyyden* eli *kuolemattoman* ”*minän*” *täytyy* ilmestyä *jälleen jokaisessa kehässä*. Tämä tyydyttää ainoastaan länsimaalaisia, varsinkin ranskalaisia reinkarnationisteja, jotka opettavat, että se mikä joka kerran jälleensyntyy, on *persoonallinen* eli *astraalinen* monadi, ”*moi-fluidique*”, *manas* eli älyllinen mieli, lyhyesti sanoen, viides prinssiippi. Jos siis luette vielä kerran tuon C. C. M:n *Isiksestä* lainaaman kohdan, jossa hän kirjoittaa ”Perfect Wayn” arvostelijaa vastaan, niin ehkä huomaatte, että H. P. B. ja minä itse olimme täysin oikeassa, kun pysyimme siinä väitteessämme, että sanotussa kohdassa tarkoitettiin ainoastaan *astraalista* monadia. Ja kun huomaan, että te kieltäydytte tunnustamasta *astraalisessa* monadissa *persoonallista* minää – kaikki me taas nimitämme ilman pienimpiäkään epäilyksiä sitä tällä nimellä, jota siitä on käytetty tuhansia vuosia – niin olen paljon ”enemmän järkyttynyt” kuin te koskaan voitte olla huomattessanne, että E.

Levi oli kirjassaan ”Katkelmia kuolemasta” kutsunut tuota monadia oikealla nimellä.

”Astraalinen monadi” on ”persoonallinen minä”, ja sen vuoksi se *ei koskaan* jälleensynny, kuten ranskalaiset spiritistit väittävät, lukuun ottamatta ”poikkeuksellisia olosuhteita”; jolloin se ei jälleensyntyessään *tule kuoreksi* vaan, [s.278] jos se on onnekas *toisessa* jälleensyntymisessään, se tulee sellaiseksi ja kadottaa sitten asteittain persoonallisuutensa, kun kuolematon monadi eli ”*henkisen minä*” on viimeisessä, ratkaisevassa taistelussa niin sanoakseni *tyhjentänyt* sen parhaat ja korkeimmat henkiset ominaisuudet. ”Ristiriitaisten tunteiden” pitäisi näin ollen kuulua *minulle*, koska kyseessä todellakin vain ”näyttää olevan toisenlainen tapa kuvata itä- ja länsimaisten järjestysten erilaisuutta”, mutta niin *ei* millään muotoa ollut laita tässä tapauksessa. Voin helposti ymmärtää, hyvä ystävä, että kylmässä (mentaalisisä) mielentilassanne olette valmis vaikka *lämmittelmään* polttorovion – jolle parhaillaan asetetaan elävää hindulaista leskeä – ääressä, mutta miksi nimittää roviota auringoksi ja puolustella siinä olevia pilkkuja – ruumista?

Se minulle osoitettu kirje, jota te ette hienotunteisuudessanne tahtonut lukea, oli tarkoitettu *teidän luettavaksenne* ja lähetetty sitä tarkoitusta varten. Soisin teidän lukevan sen.

Teidän ehdotuksenne, joka koskee G. K:n seuraavassa kerrottua taiteellista koetta, on oivallinen, mutta se ei riitä muuhun kuin peittämään jesuiittamaisen mustassa vihjauksessa olevia valkoisia lankoja. G. K. on kuitenkin tarttunut asiaan. ”Saadaan nähdä, saadaan nähdä”, sanotaan ranskalaisessa laulussa.

G. K. hoo huomauttaa, lähettäen nöyrimmät terveisensä, että *te olette ”esittänyt väärin* tapausten kulun asiassa, joka koskee ensimmäistä muotokuvaa”. Hän sanoo seuraavaa: ”Sinä päivänä kun tuo rouva tuli, hän ei pyytänyt teitä antamaan hänelle yhtä kappaletta jne.” (s. 300), vaan hän teki sen vasta sitten kun olitte alkanut puhua hänelle muotokuvastani, jolloin hän epäili suuresti, voisitteko tehdä niin. Siitä oli keskusteltu noin puoli tuntia etumaisessa vierashuoneessa, missä te kaksi muodostitte kolmion kaksi ylempää kulmaa lähellä toimiston ovea, ja rouvanne alemman (G. K. oli siellä, hän sanoi), kun rouva lupasi koettaa. Hän pyysi teiltä palan *paksua* valkoista paperia, mutta te annoitte hänelle palan *ohutta* kirjepaperia, jota joku hyvin antimagneettinen henkilö oli koskettanut. Kuitenkin G. K. sanoo tehneensä parhaansa. Seuraavana päivänä, kun rouva S. oli katsonut kuvaa tarkalleen *27 minuuttia* aikaisemmin kuin G.K., hän suoritti työnsä loppuun. Se ei tapahtunut ”tuntia tai paria ennen”, niin kuin te sanotte, sillä G.K. sanoi ”V. R.”:lle, että rouva sai nähdä kuvan *aamiaisen edellä*. Aamiaisen jälkeen rouva pyysi teiltä palan bristolilaista pahvia ja te annoitte hänelle *kaksi* palaa, jotka molemmat olivat leimattuja, eikä vain toinen, kuten te sanoitte.

Ensimmäisellä kerralla kun rouva sai aikaan kuvan, se oli *epäonnistunut*; ”kulmakarvat muistuttivat iilimatoa”, G. K. sanoi. Kuva saatiin valmiiksi vasta illan kuluessa, jolloin te olitte klubilla päivällisellä, minne vanha *Upasika* ei tahtonut mennä. Hän, G. K., taas oli se ”suuri taiteilija”, jonka piti poistaa ”iilimadot”, korjata *päähinettä* ja piirteitä ja tehdä siitä ”*mestarin* näköinen” (hän tahtoo itsepintaisesti nimittää minua siten, vaikka hän ei ole enää pitkään aikaan todellisuudessa ollut minun chelani). M. oli nimittäin turmellut kuvan eikä tahtonut vaivautua korjaamaan sitä, vaan meni mieluummin nukkumaan. Kun tein pilaa [s.279] muotokuvasta, G. K. sanoi, että se on kuitenkin hyvin näköinen ja olisi ollut vielä parempi, ellei M. sahib olisi sekaantunut asiaan, vaan antanut hänen pitää omat ”taiteelliset” tapansa. Näin on asia, eikä G. K. sen vuoksi ole tyytyväinen teidän kuvaukseenne siitä. Ja niin hän kertoi myös *Upasikalle*, joka puolestaan sanoi teille jotakin aivan muuta. Nyt käyn käsiksi selityksiini.

(1)¹

Eivät ne harmita minua erityisemmin. Mutta koska ne hankkivat yhteiselle ystävällemme hyvän asean meitä vastaan, asean, jota hän luultavasti käyttää milloin tahansa mitä suurimmassa määrin omalla rumalla tavallaan, mieluummin selitän, jos sallitte, nämä seikat vielä kerran.

(2)

Tietysti, tietysti; sehän on meidän tavallinen keinomme suoriutua vaikeuksista. Kun meidät itsemme on ”keksitty”, me vuorostamme palkitsemme keksijämme keksimällä mielikuvituksellisia rotuja. Meitä syytetään lukuisten muidenkin asioiden keksimisestä. Hyvä, hyvä, hyvä; joka tapauksessa on yksi asia, jonka keksimisestä meitä ei koskaan voida syyttää: *Mr. Hume itse*. Hänen kaltaisensa keksiminen vaatii suurempia *siddhi*-voimia kuin me tunnemmekaan.

Ja nyt, hyvä ystävä, ennen kuin jatkamme, pyydän teitä lukemaan edellä olevan liitteen (A). Teidän on aika oppia tuntemaan meidät *sellaisina kuin olemme*. Ainoastaan todistaakseni *teille*, ellen hänelle, että me emme ole *keksineet* näitä rotuja, julkaisen teidän hyödyksenne jotakin sellaista, mitä ei ole koskaan ennen julkaistu. Selitän teille kokonaisen luvun Rhys Davidsin kirjasta, joka koskee buddhalaisuutta, tai paremminkin lamalaisuutta, jota hän luontaisessa tietämättömydessään pitää buddhalaisuuden turmeltuneena muotona! Kun nuo herrat – orientalistit – rohkenevat antaa maailmalle omatekoisia käännöksiään ja selityksiään

1 [K. H. vastaa ”kuuluisiin ristiriitaisuuksiin”. Numerot vastaavat Mr. Sinnetin kysymysten numerointia. Katsokaa Kirjettä 85A(24A). – Toim.]

pyhistä kirjoistamme, osoittakaamme me teosofit, kuinka vähän välitämme noista ”maailman” kirjanoppineista toimittamalla yleisölle oikeita tietoja ja selityksiä sellaisesta, mitä he pitävät typeränä mielettömänä teoriana.

(3)

Jos päästän sanoihini pinnallisia tai ilmeisiä epäjohdonmukaisuuksia – ja niitäkin vain kirjoittaessani henkilölle, joka on niin perusteellisen tietämätön opeistamme kuin te – niin onko niitä sen takia syytä pitää todellisuudesta poikkeavina. Olettakaa, että olisin kirjoittanut jossakin edellisessä kirjeessäni: [s.280] ”kuulla *ei* ole *mitään* ilmakehää”, ja sitten ruvennut puhumaan muista asioista; ja seuraavassa kirjeessäni olisin sanonut: ”sillä kuulla on oma ilmakehänsä” jne. Epäilemättä minua olisi alettu syyttää siitä, että sanon yhtenä päivänä *mustaa*, toisena *valkoista*. Mutta näkisikö kabbalisti noissa kahdessa lauseessa ristiriitaisuutta? Voin vakuuttaa, ettei niin ole laita. Sillä kabbalisti *tietää*, että kuulla ei ole ilmakehää, joka vastaisi jossain suhteessa maan ilmakehää, vaan *oma* ilmakehänsä, joka on kokonaan toisenlainen kuin se, mitä teidän tiedemiehenne nimittäisivät sillä nimellä. Hän tietää myös, että samoin kuin länsimaalaisilla, on meillä itämaalaisillakin, ja varsinkin okkultisteilla, omat tapamme ilmaista ajatuksia siten, että ne ovat ilmeisine merkityksineen meille yhtä selviä kuin omat ilmaisutapanne teille. Kuvitelkaa esimerkiksi, että rupeaisitte opettamaan kantajallenne astronomiaa. Sanoisitte hänelle tänään: ”katsokaa, kuinka säteilevä aurinko on laskiessaan, katsokaa, kuinka nopeasti se *liikkuu*, kuinka se nousee ja laskee” jne.; huomenna taas koettaisitte juurruttaa häneen sitä tosiasiaa, että aurinko on suhteellisen liikkumaton ja että meidän maamme se vain liikkuu, minkä vuoksi aurinko katoaa joka päivä näkyvistämme ja ilmestyy taas esiin. Lyön vetoa yhden kymmentä vastaan, että jos oppilaallanne on yhtään järkeä päässään, hän syyttää teitä ihan ristiriitaisten väitteiden esittämisestä. Osoittaisiko tämä, että te ette tunne aurinkokeskistä järjestelmää? Ja voitaisiinko teitä syyttää minkäänlaisella oikeudella siitä, että olette ”yhtenä päivänä sanonut yhtä ja toisena päivänä kumonnut sen”? Kuitenkin teidän oikeudentuntonne vaatisi teitä myöntämään, että voisitte helposti käsittää tuollaisen syytöksen.

Tavallisesti kirjoitan kirjeeni siten, että joskus panen paperille muutamia rivejä ja pari tuntia myöhemmin lisään muutamia sanoja. Kun sitten koetan taas päästä kiinni käsittelemääni asiaan, voi tapahtua, että olen saanut keskeyttää kirjoittamiseni kymmenen kertaa tai useammin ennen työn valmistumista. Siksi en voi luvata teille mitään sellaista kuin länsimainen tarkkuus. *Ergo*, ainoa ”tapaturman uhri” tässä asiassa olen minä itse. Sitä typerää ristikuulustelua, joka on minuun nähden pantu toimeen, mutta johon en alistu, sekä Mr. Humen taholta tehtyä nimenomais- ta yritystä ottaa minut kiinni virheistä milloin vain se on mahdollista, pidetään

ehkä länsimaisen käsityksen mukaan hyvinkin laillisena ja kunniallisena, mutta siihen me, Aasian villit, suhtaudumme mitä torjuvimmin. Kun tuollaista tapahtuu, työtoverini ja Veljeni ovat alkaneet pitää minua marttyyriuteen taipuvaisena. Heidän silmissään minusta on tullut eräänlainen indotiibetiläinen Simeon Pylväspsyhä. Minuun tartutaan Simlan kysymysmerkin alemmalla koukulla ja minut asetetaan seisomaan sen päälle paaluaitaukseen, missä huomaan olevani pakotettu pysyttelemään tasapainossa puoliympyrän huipulla ja pelkääväni, että luiskahdan alas, jos teen yhdenkin epävarman liikkeen eteen- tai taaksepäin. Sellainen on alhaisen ystävämme asema nykyhetkellä. Olen tehnyt tavallisuudesta poikkeavan yrityksen opettaa kahta täysikasvuista oppilasta, joiden aivoihin olivat vuosia sitten kiteytyneet länsimaisen tieteen menetelmät; toinen heistä [s.281] on kyllin halukas kuuntelemaan pyhäinkuvien hävittäjän uutta opetusta, mutta hän kaipaa kuitenkin huolellista käsittelyä; toinen taas ei halua ottaa mitään vastaan muuten kuin sillä ehdolla, että hän saa sijoittaa asiat niin kuin *hän tahtoo ne sijoittaa*, eikä luonnolliseen järjestykseensä. Siitä asti kun olen ryhtynyt tällaiseen, kaikki Chohanimme ovat pitäneet minua mielenvikaisena. Minulta on vakavasti kysytty, eikö minun varhainen yhteyteni länsimaisten ”pelingien” kanssa ole tehnyt minua puoli-pelingiksi ja muuttanut minut myös ”dzing-dzing”-näkyjen näkijäksi. Kaikki tämä oli odotettavissakin. Minä en valita. Kerron tosiasian ja pyydän nöyrästi uskomaan sitä toivoen ainoastaan, ettei sitä epäiltäisi taas *taitavaksi* ja *ovelaksi* keinoksi pyrkiä irti uudesta vaikeudesta.

(5)

Jokainen vastikään ruumiistaan vapautunut *nelinkertainen* olento – kuolipa se luonnollisesti tai väkivaltaisesti itsemurhan tai tapaturman kautta, mentaalisesti terveenä tai sairaana, nuorena tai vanhana, hyvänä, pahana tai ei kumpanakaan – menettää kuoleman hetkellä kaikki muistonsa, se on mentaalisesti tyhjiin hävinnyt; se nukkuu akashista untaan kāma-lokassa. Tämä tila kestää muutamista tunteista (harvoin lyhyemmästä ajasta) päiviin, viikkoihin ja kuukausiin, joskus jopa muutamiin vuosiin asti. Kaikki tämä riippuu olennosta, sen mentaalisesta tilasta kuoleman hetkellä, sen kuoleman luonteesta jne. Muisti palaa (olentoon tai minään) hitaasti ja asteittain ”raskausajan” loppupuolella; vielä hitaammin, mutta paljon epätäydellisemmin ja *vajanaisemmin* se palaa *kuoreen*; täydellisesti se palaa korkeampaan minään sinä hetkenä, jolloin se siirtyy devachaniin. Koska tämän tilan määrää ja aiheuttaa minän edellinen elämä, se ei vaivu siihen oikopäätä, vaan asteittain ja usein pysähdyksin. Kun tuo tila alkaa ensi kerran sarastaa, entinen elämä näyttäytyy minälle (tai paremminkin se *saa elää sen uudelleen*) ensimmäisestä tietoisesta päivästä viimeiseen asti. Kaikki elämykset,

mitä tärkeimmistä vaiheista aina vähäpätöisimpään tapahtumaan, kulkevat henkisen minän silmien ohi; eroa on tosielämään nähden vain siinä, että nyt jäävät jäljelle vain ne tapaukset, jotka uusi eläjä on valinnut tarttuen määrättyihin kohtauksiin ja toimiviin henkilöihin. Nämä jäävät hänelle *pysyvästi*, jota vastoin kaikki muut himmenevät näkyvistä ja katoavat iäksi, tai palaavat luojalleen, *kuorelle*. Koettakaa nyt käsittää tämän erinomaisen tärkeän lain vaikeudet, tärkeän siitä syystä, että se on niin perin oikeudenmukainen ja korvaava. Kuolleista heränneestä entisyydestä *ei jää mitään* muuta kuin se, minkä minä on tuntenut *henkisesti*, se mikä on kehkeytynyt läpikotaisin ja mikä on eletty henkisten kykyjen avulla, olkoon kyseessä *rakkaus* tai *viha*. Kaikki se, mitä nyt koetan kuvailla, on todellisuudessa – kuvaamatonta. Samoin kuin ei ole kahta sellaista ihmistä eikä edes kahta samasta henkilöstä otettua valokuvaa, ei liioin kahta lehteä, joiden jokainen piirre olisi samanlainen, niin ei myöskään devachanissa ole [s.282] kahta samanlaista tilaa. Ellei kyseessä ole adepti, joka voi toteuttaa tuollaisen tilan *ajoittaisessa* devachanissaan, kuinka saattaa odottaakaan, että siitä voitaisiin muodostaa oikea kuva?

(6)

Sen vuoksi ei ole mitään ristiriitaa sanoessani, että sellainen minä, joka on keran jälleensyntynyt devachaniin, ”*muistaa* jonkin aikaa, jonka pituus on suhteessa hänen maanpäälliseen elämäänsä, *täydellisesti* maassa viettämänsä (henkisen) elämän”. Tässä on erehdys aiheutunut yksistään siitä, että sana ”henkinen” on jäänyt pois.

(7)

Kaikki ne, jotka eivät luisu kahdeksanteen piiriin, *menevät devachaniin*. Missä kohtaa tässä on ristiriitaa?

(8)

Toistan, että devachan*tilaa* voidaan kuvailla tai selittää yhtä vähän antamalla vaikka kuinka yksityiskohtainen ja täydellinen kuvaus jonkun satunnaisesti valitun minän tilasta, kuin kaikkia ihmiselämiä voitaisiin kuvailla kollektiivisesti kertomalla Napoleonin tai kenen tahansa muun ihmisen elämästä. On miljoonia erilaisia onnellisuuden ja kurjuuden tiloja, on *tunnetiloja*, jotka lähtevät yhtä hyvin *fyysisistä* kuin *henkisistäkin* kyvyistä ja aisteista, ja ainoastaan jälkimmäiset jäävät elämään. Kunnon työmies tuntee toisella tavoin kuin kunnon miljonääri. Florence

Nightingalen *tila* eroaa huomattavasti nuoren morsiamen tilasta, morsiamen, joka kuolee saamatta nähdä toteutuneena sitä, mitä hän pitää suurimpana onnena. Kaksi ensin mainittua rakastavat perhettään, filantrooppi Nightingale rakastaa ihmiskuntaa, kun taas morsiamen koko maailman muodostaa hänen tuleva miehensä. Sävelmaanikko ei tunne sen suurempaa onnea ja autuutta kuin musiikki, joka onkin taiteista jumalallisin ja *henkisin*. Devachanin asteet laskeutuvat huomattomasti ylimmästä alimpaan. *Devachanin* viimeiseltä askelmalta alaspäin minä huomaa usein olevansa *avitchin* lievimmässä tilassa, joka ”henkisen erittelyn” loppuessa voi muuttua mieluisaksi olinpaikaksi. Muistakaa, että jokainen tunne on suhteellinen. Ei ole olemassa *hyvää* eikä *pahaa*, *onnea* eikä *onnettomuutta sinänsä*. *Aviorikkojan suurin, haihtuva riemu*, missä touhussa hän tuhoaa perheenisännän onnen, ei ole pohjaltaan vähemmän *henkistä* sen vuoksi, että se on laadultaan rikollista. Jos hänen omatuntonsa (sen ääni tulee *aina kuudennen periaatteen taholta*) on häntä soimannut yhdenkin ainoan kerran sinä aikana, jolloin hän on nauttinut onnestaan ja tuntenut todella henkistä rakkautta – se taas syntyy kuudennessa ja viidennessä periaatteen, [s.283] vaikka se on hänellä neljännen, *kāma-rūpan* tahraama – niin tuon soimaavan äänen *täytyy* jäädä pysyväksi ja *liittyä aina hänen puhtaaseen rakkautensa kohtauksiin*. Minun ei tarvitse mennä yksityiskohtiin, sillä fysiologian asiantuntijalle, jollaisena teitä pidän, on tuskin tarpeen, että kaltaiseni psykologinen havaitsija panee hänen mielikuvituksensa ja sisäisen näkemyksensä liikkeelle. Tarkastelkaa omantuntonne ja muistinne syvyyksiä ja koettakaa etsiä kohtauksia, jotka ovat omiaan tarttumaan mieleenne samanlaisin lujin ottein. Kun ne palaavat ajatuksiinne, *huomaatte elävänne* ne uudestaan, ja niiden kahleissa te olette unohtanut kaiken muun, mm. tämän kirjeen, kunnes se tapausten kehittyessä uudelleen ilmestyy henkiin heränneen elämänne panoramaan. Minulla ei ole *oikeutta* katsoa teidän *menneeseen* elämäänne. Joka kerta kun olen nähnyt siitä vilahduksia, olen kääntänyt silmäni pois, sillä olen tekemisissä *nykyisen* A.P. Sinnetin kanssa (joka on myös, ja paljon enemmän ”uusi keksintö” kuin entinen A.P.S.), enkä vanhan ihmisen kanssa.

Niin, *rakkaus* ja *viha* ovat ainoita kuolemattomia tunteita, mutta elämän koko seitsenkertaisella näppäimistöllä sävelasteet ovat lukemattomat. Ja koska nuo kaksi tunnetta (tai ollakseni täsmällinen ja estääkseni itseäni joutumasta uudelleen alttiiksi väärinkäsityksille sanon:) koska nuo yhtenäisen ihmissielun kaksi ääripäätä muodostavat sen tulevan tilan joko *devachanissa* tai *avitchissa*, molempien tilojen on myös oltava tyhjentyvät vaihtelevia. Ja tästä joudumme teidän valitukseenne eli sytökseen n:o

(9)

Sillä kun menneestä elämästänne on erotettu pois Ratiganit ja Reedit, jotka eivät ole teihin nähden koskaan siirtyneet viidennen prinssiipinne alemman osan työväliseen, *kāman* rajojen yli, mitä muuta se on kuin elämän ”osittaista muistamista”? Nekin viivat, jotka olette vetänyt *punaisimmalla* kynällänne, ovat myös hävinneet. Sillä kuinka voisitte väittää sitä tosiasiaa vastaan, että musiikki ja harmonia ovat Wagnerille, Paganinille, Baierin kuninkaalle ja niin monille muille *todellisille* taiteilijoille ja sävelkiihkoilijoille mitä syvimmän henkisen rakkauden ja kunnioituksen kohde. Luvallanne en muuta sanaakaan kohdassa 9.

(10)

Vahinko, ettette ole liittänyt lainaukseenne henkilökohtaisia kannanottoja. En voi käsittää, missä suhteessa väitätte sanaa ”uni” vastaan. Tietenkin sekä autuus että kurjuus ovat vain unta, ja koska ne ovat puhtaasti henkisiä, ne ovat intensiivisempiä.

(11)

Vastattu.

[s.284]

(12A ja 12B)

Jos vain olisin kirjoittanut – vastatessani Mr. Humen väitteisiin, Humen, joka tehtyään tilastollisia laskelmia ilmeisenä tarkoituksenaan *musertaa* oppimme, on yhä sitä mieltä, että kaikki spiritualistit ovat oikeassa ja enimmäkseen istuntojen aaveet ovat ”henkiä” – jos siis olisin kirjoittanut: ”Missään tapauksessa siten itsemurhaajia ja kuoria lukuun ottamatta”- *sekä niitä tapaturmanuhreja, jotka ovat kuollessaan olleet kokonaan jonkin maisen intohimon vallassa* jne. – ”ei ole mitään mahdollisuutta muille jne.” silloin olisin kai ollut täysin oikeassa, ja *pukkaheimon* alkuasukas olisi ollut ”professori”? Kun ottaa huomioon, miten innokkaasti te hyväksytte oppeja, jotka ovat tärkeimmiltä kohdiltaan täysin ristiriidassa luonnontieteen kanssa, teidän olisi pitänyt suostua Mr. Humen kehotukseen ruveta halkomaan hiuksia vain sen takia, että jotakin on jäänyt sanomatta! Hyvä ystävä, sallikaa minun huomauttaa, että pelkän terveen järjenkin olisi pitänyt kuiskata teille, että se, joka sanoo yhtenä päivänä: ”siis *ei missään tapauksessa* jne.” ja muutamia päiviä myöhemmin kieltää milloinkaan lausuneensa sanaa *ei*

koskaan, ei ainoastaan ole olematta adepti, vaan hänen täytyy myös sairastaa aivopehmennystä tai olla jonkin muun ”tapaturman” uhri. Lause ”Reunamuistutuksessa sanoin *harvoin*, mutta en ole lausunut sanoja *en koskaan*” liittyy kirjeenne n:o II otteeseen. Sen reunamuistutuksen – tai paremminkin, välttääkseni taas heti joutumasta syytöksen kohteeksi – sen paperipalan, jolle olin kirjoittanut muutamia tuota kysymystä koskevia huomautuksia ja liimannut ne otteenne reunaan, te olette leikannut pois, samoin kuin siinä olevat neljä runoriviä. Miksi sen olette tehnyt, tietänne paremmin itse. Mutta sanat *en koskaan* tarkoittivat tuota reunamuistutusta.

Yhteen syntiin tunnen sentään ”syyllistyneeni”. Tämä synti oli hyvin kiivas ärtymyksen tunne Mr. Humea kohtaan saatuani hänen voitonriemuisen tilastollisen kirjeensä. Vastauksen siihen näette liitettynä teidän kirjeeseenne, jossa lähetin ainekset Mr. Khandalawalan kirjeen vastausta varten ja jonka kirjeen te lähetitte takaisin H. P. B:lle. Ellen olisi ollut ärsyyntynyt, en ehkä olisi tullut tehneeksi tuota laiminlyöntiä. Tämä on nyt *minun* karmaani. Minulla ei ollut mitään syytä tuntea ärtymystä tai menettää malttiani, mutta tuo hänen kirjeensä oli luullakseni seitsemäs tai kahdeksas samankaltainen kirje kahden viikon sisällä. Minun on sanottava, etten ole koskaan tuntenut henkilöä, joka käyttäisi niin konnamaisella tavalla älyään mitä yllättävimpiin viisasteluihin kiusatakseen niillä ihmisten hermoja! Tekosyynä ankaran looginen asian pohtiminen hänellä on tapana antaa vastustajalleen valepistoja, milloin hän ei löydä haavoittuvaa paikkaa, ja kun hänet sitten saadaan siitä kiinni ja paljastetaan, hän vastaa mitä viattomimmin: ”No, sehän tapahtui teidän omaksi parhaaksenne, ja teidän pitäisi tuntea siitä kiitollisuutta! Jos [s.285] minä olisin adepti, minä tietäisin aina, mitä minun kirjeenvaihtotoverini on todella tarkoittanut”, jne. Koska olen ”adepti” eräissä pienissä asioissa, *tiedän*, mitä hän todella tarkoittaa; ja hän tarkoittaa tätä: vaikka me ottaisimme ilmaistaksemme hänelle koko filosofiamme, jättämättä mitään *epäjohdonmukaisuuksia* selittämättä, se ei kuitenkaan hyödyttäisi yhtään mitään. Sillä, kuten sankarirunoja parodioivassa kupletissa lauletaan:

”Saa kirput purtaviksi kirppuja toisia,
ja ne *loputtomasti* taas samanmoisia...”

Sellaista on hänen väittelynsä ja todistelunsa. Jos hänelle selittää jonkin asian, hän löytää selityksessä vian; jos hänelle osoittaa ja hänet saa myöntämään, että kaikki oli oikein, hän syyttää vastapuolta liian hitaasta tai liian nopeasta puhumisesta. Moinen jankkaaminen on MAHDOTONTA, ja luovun siitä. Antaa asian edetä omalla painollaan. Hän sanoo: ”en voi suudella minkään paavin varpaita” ja unohtaa, ettei kukaan ole koskaan pyytänytäkään häntä tekemään sitä. ”Voin

rakastaa, mutta en palvoa”, hän sanoo minulle. *Tuulen pieksämistä!* Hän ei voi rakastaa *ketään* muuta kuin A.O. Humea, eikä ole koskaan rakastanutkaan. Että todellakin voitaisiin miltei huudahtaa: ”Oi Hume, tuulenpieksäjä on nimesi!” sen näyttää seuraava ote hänen eräästä kirjeestään: ”Ellen rakastaisi M:ä muusta syystä, niin tekisin sen siksi, että hän on niin hartaasti kiintynyt teihin, *ja teitä olen aina rakastanut (!)* Vaikka olisin kuinka suuttunut teihin – ainahan ollaan herkkätuntoisempia niiden suhteen, joista eniten pidetään – *ja vaikka olisin täysin vakuuttunut siitä, että te olette pelkkä myytti, niin silloinkin sydämeni ikävöisi teitä, niin kuin se usein ikävöi jotakuta tiettävästi kuviteltua henkilöä.*” Sentiimentaalinen Becky Sharp ei kirjeessään kuvitellulle rakastajalleen voisi lausua tunteitaan paremmin!

Aion katsella teidän tieteellisiä kysymyksiänne ensi viikolla. En nyt ole kotonani, vaan lähellä Darjeelingia lamalaisluostarissa, jonne H. P. B. -parka niin kaipa. Aion lähteä täältä syyskuun lopussa, mutta huomaan sen jotenkin vaikeaksi Nobinin pojan takia. Hyvin luultavasti tulen omassa nahassani haastattelemaan Vanhaa Rouvaa, jos M. tuo hänet tänne. Ja hänen on tuotava hänet tänne, muuten hän menettää hänet ainiaaksi – ainakin fyysiseen kolmiolemukseen nähden. Ja nyt hyvästi! Pyydän taas, ettette pelästy pientä ihmistäni; hän voi osoittautua teille hyödylliseksi jonakin päivänä. Älkää unohtako, *että hän on vain ulkonainen ilmiö.*

Teidän K. H.

[s.286]

Kirje n:o 86

(VMK-CXII)(112) Saatu syysk. 1882

Vastaukseni eversti Chesneyn kirjeeseen oli jo kirjoitettu ja valmis pikku ystäväni vietäväksi, kun sain teidän kirjeenne, jossa neuvotte minua olemaan kirjoittamatta hänelle. Sen vuoksi lähetän sen teille luettavaksi ja jos pidätte tarkoituksenmukaisena, toimitettavaksi sen vastaanottajalleen. Mielestäni näyttää epäkohteliaalta jättää hänen kirjeensä vastaamatta – huolimatta siitä, onko hän myötätuntoinen liikkeelle vai ei.

Mutta hyvä ystävä, jätän tämän kokonaan teidän käsiinne ja pyydän teitä toimimaan asiassa oman harkintanne mukaan. Teidän pitäisi tietää, että nuori Fern on varmasti pikku huijari ja pahempaakin – *luontainen*, vaikkakin usein syynta-keeton valehtelija. Viime kirjeessään hän yrittää huiputtaa M:ä ja saada hänet uskomaan, että hän itse, Fern, on uusi Zanoni *en herbe*. Hän *koettelee* meitä kaikin tavoin. Jatkuvasta riitelemisestä huolimatta hänellä on määrätty, voimakas vaikutus Humeen, jota hän petkuttaa kuvitelluilla ”kyvyillä” tarkoituksenaan syrjäyttää Veljet. Hän sai H:n epäsuorasti uskomaan, että hän, Fern, kuuluu seuraan,

”jonka nimi on lausumaton”, seuraan, joka ei etsi ketään ja jonka jäsen ei tiedä kuka toinen on, eikä saakaan tietää, ennen kuin ”Veljen” todellinen luonne on selvillä, joskin järjestelmä, jonka mukaan se toimii, ehkäisee kaiken petoksen jne. jne. M:lle hän kirjoittaa ja myöntää, ”ettei hänen olisi pitänyt asettaa kiusauksia” hänen (Humen) tielleen. Arvosteltuaan hänen voimansa liian suureksi, hän on ”tietämättään saattanut hänet lankeamaan”!! Tämä henkilö on monen tapahtuman takana. Tarkkailkaa ja varokaa häntä. Yksi asia on kuitenkin varma. Nyt ei ole aika suhtautua vakavasti noihin kahden liian varomattoman ja vain puoleksi uskollisen ”maallikkochelan” loukkauksiin. Nyt kun Mr. Hume on vieroittanut luottaan Chohanin ja M:n, olen jäänyt yksin jatkamaan vaikeaa työtä. Luitte H:n kirjeen. Mitä pidätte tuosta suunnattoman suuresta joogin varjosta, joka kädet juhlaallisesti ojennettuina ja silmät ylpeästi uhmailevina kieltää halveksivin elein aikomuksensa loukata Seuraa?

Huokaan kanssanne seurarakon puolesta ja ennen kuin taas haihdun sumuun, joka peittää Simlan ja Phari Jongin pitkän välimatkan, vakuutan, että tunteeni ovat aina ystävällisiä teitä kohtaan.

K. H.

Mr. W. Oxley haluaa liittyä Eklektiseen. Pyydän H. P. B:tä lähettämään hänen kirjeensä edelleen teille. Olkaa hyvä ja kirjoittakaa Oxleylle ja sanokaa, ettei hän saa olla pahoillaan kiellostani. Tiedän, että hän on täysin rehellinen ja yhtä kykenemätön petokseen tai edes liioitteluun kuin te itse. Mutta hän luottaa liian paljon kohteisiinsa. Pyytäkää häntä olemaan varovainen ja hyvin huolellinen; ja jos hän liittyy Seuraan, voisin auttaa häntä ja ehkäpä kirjoittaa hänelle teidän kauttane. Hän on arvokas ihminen ja totisesti ansaitsee vakavampaa kunnioitusta kuin kukaan muu tuntemani spiritualistinen mystikko. [s.287] Ja vaikka en ole koskaan lähestynyt häntä astraalisesti tai keskustellut hänen kanssaan, olen usein tutkinut hänen ajatuksiaan. Muistakaa kirjoittaa hänelle ensi puuskassa.

K. H.

Kirje n:o 87

(VMK-XXXIV)(34) Ei päiväystä

On ahdistavaa havaita, että meidät ymmärretään järjestelmällisesti väärin, että tarkoituksemme käsitetään väärin ja että koko suunnitelma saatetaan vaaranalaiseksi tämän alituisen kiirehtimisen vuoksi. Eikö sitten koskaan myönnetä, että tiedämme, mitä teemme, tai sallita edes oikeutettua epäilystä, kun ei ole järjellisiä todistuksia siitä, että olemme päättäneet ”ehkäistä Teos. Seuran edistymisen”? Mr. Hume väittää, ettei hän sano ”K. H:n tai jonkun muun veljen *olevan väärässä*” –

vaikka samalla kertaa jokainen rivi hänen lukuisissa kirjeissään minulle ja H. P. B:lle henkii *valittelun* ja katkeran syytöksen henkeä. Sanon teille, hyvä ystäväni, että hän *ei koskaan* tule olemaan tyytyväinen, teemmepä mitä tahansa! Ja koska emme voi suostua peittämään maailmaa oppien tulvalla pelosta, että se hukkuisi niihin – oppien, joita on esitettävä varovasti ja annettava pisaroittain, kuten voimakasta lääkettä, joka voi yhtä hyvin tappaa kuin parantaa, seurauksena tulee olemaan hänen loputtomien vaatimustensa reaktio ja sitten – no niin, tiedätte itse jatkoon. Ohessa seuraa kaksi kirjettä, jotka on osoitettu ja kirjoitettu H. P. B:lle minua itseäni silmällä pitäen. Hyvä, emme voi tehdä sen enempää tällä hetkellä. Seura ei koskaan tule hajoamaan järjestönä, vaikka sen haarat ja jäsenet voivat hajota. Olen viime aikoina tehnyt Mr. Humen *mieliksi* enemmän, kuin koskaan olen tehnyt teidän puolestanne. Voitte arvostella tilannetta niistä kaoottisista, mutta kuitenkin järkevistä huomautuksista, joita H. P. B. tänään lähettää hänelle.

Meidän on saatava arvostella asioita omasta puolestamme ja meille on suotava oikeus olla parhaat tuomarimme. Kaikki tulee aikanaan selitetyksi ja ilmaistuksi, jos meille vain sallitaan omat keinomme. Muussa tapauksessa, jättäkää mieluummin *Eklektinen*. Sain Humelta viime viikon aikana melkoisen nidoksen! Lähetän teille muutamia kirjelappuja H. P. B:n kautta. Pitäkää *tämä* meidän keskinämme.

Teidän
K. H.

[s.288]

Kirje n:o 88¹

(VMK-X)(10) A.P.S. kopioinut 28.9.1882

K. H:n huomautuksia Humen kirjoittamaan alkukappaleeseen, joka oli tarkoitettu esipuheeksi erääseen ”Jumala”-nimiseen okkultista filosofiaa käsittelevään esitykseen (lyhennetty).

Saatu Simlassa syysk. 1882

Ei filosofiamme, emmekä mekään usko Jumalaan, kaikkein vähiten sellaiseen, jonka pronomini edellyttää suuren H-kirjaimen käyttöä. Filosofiamme luokituu Hobbesin määritelmän mukaan. Se on ennen kaikkea tiede, joka selittää seuraukset syiden avulla ja syyt seurausten avulla, ja koska se on myös tiede, joka Baconin määritelmän mukaan johtaa asiat ensimmäisestä periaateista, meidän on ensin tunnettava tuo periaate, ennen kuin voimme hyväksyä sen ja meillä on

1 Jäljennetty Mr. Sinnetin käsialalla kirjoitetusta kopiosta. – Toim.

oikeus myöntää edes sen mahdollisuus. Koko teidän selityksenne perustuu yhteen ainoaan myönnytykseen, joka tehtiin vain väittelyn vuoksi viime lokakuussa. Teille kerrottiin, että tietomme rajoittuvat tähän meidän aurinkokuntaamme: niinpä me filosofeina, jotka haluavat myös pysyä tuon nimen arvoisina, emme voineet kieltää emmekä vakuuttaa sellaisen olennon olemassaoloa, jota te pidätte jonkinlaisena korkeimpana, kaikkivoipana, älyolentona *yli* tämän aurinkokunnan rajojen. Joskaan tuollainen olemassaolo ei ole täysin mahdoton, pidämme sitä hyvin epätodennäköisenä, ellei luonnonlain yhdenmukaisuus sitten pääty näillä rajoilla. Kiellämme kuitenkin aivan ehdottomasti agnostisismin asenteen tässä suhteessa ja mitä tulee aurinkokuntaamme. Oppimme ei tunne kompromisseja. Se joko myöntää tai kieltää, sillä se ei koskaan opeta muuta kuin sen minkä se tietää todeksi. Sen vuoksi me sekä filosofeina että buddhalaisina kiellämme Jumalan. Me tiedämme, että on olemassa planetaarisia ja muita henkisiä olentoja, ja tiedämme, ettei järjestelmässämme ole mitään sellaista olentoa kuin persoonallinen tai persoonaton Jumala. Parabrahman ei ole Jumala vaan ehdoton, muuttumaton laki, ja Ishvara on seuraus avidyasta ja mayasta, tietämättömyydestä, joka perustuu suureen harhaan. Jumala-sana keksittiin määrittelemään niiden seurausten tuntematonta syytä, joita ihminen oli joko ihailnut tai pelännyt ymmärtämättä niitä, ja koska väitämme näin ja todistaaksemme myös väitteemme, ts. tiedon tästä syystä ja näistä syistä, voimme osoittaa, ettei ole Jumalaa eikä jumalia niiden takana.

Jumalaa koskeva käsite ei ole luontainen vaan omaksuttu ajatus, ja teologioiden kanssa meillä on vain yksi yhteinen tarkoitus – paljastaa ääretön. Mutta samalla kun me annamme kaikille äärettömästä ja rajattomasta tilasta peräisin oleville ilmiöille kestävyuden ja liikkumisen ominaisuuden, *aineellisen, luonnollisen, aistittavan ja tunnetun* (ainakin meille) syyn, teistit antavat niille *henkiset, yliluonnolliset ja käsittämättömät* ja tuntemattomat syyt. [s.289] Teologiien Jumala on yksinkertaisesti kuviteltu voima, *un loup garou*, kuten Holbach --ilmaisi sen – voima, joka ei ole vielä koskaan ilmennyt. Meidän päätavoittemme on pelastaa ihmiskunta tästä painajaisesta, opettaa ihmiselle moraalia sen itsensä vuoksi ja opettaa häntä vaeltamaan elämänsä luottaen itseensä eikä nojaten teologiien kainalosauvaan, joka on mittaamattomina aikoina ollut miltei kaiken inhimillisen kurjuuden suoranainen syy.

Meitä voidaan kutsua panteisteiksi, mutta EI KOSKAAN agnostikoiksi. Jos ihmiset haluavat hyväksyä ja pitää Jumalana meidän YHTÄ ELÄMÄÄmme, joka on muuttumaton ja ikuisesti itsetiedoton, he voivat tehdä niin ja pitää kiinni toisesta täysin väärästä nimityksestään. Mutta siinä tapauksessa heidän on Spinozan tavoin sanottava, että ei ole olemassa, emmekä voi käsittää mitään muuta substanssia kuin Jumala; tai kuten tuo kuuluisa ja onneton filosofi sanoo neljännessätoista väitteessään ”*praeter Deum neque dari neque concipi potest*

substantia” – ja tulee siten panteistiksi... jonka ainoastaan mysteereillä ravittu teologi ja järjettömin supernaturalismi voi kuvitella itseolevaksi, välttämättömyyden pakosta äärettömäksi ja kaikkialla läsnäolevaksi, ilmenneen *rajattoman* maailmankaikkeuden *ulkopuolella* olevaksi olenoksi. Ääretön-sana on vain kielteinen ilmaus, joka sulkee pois rajallisuuden käsitteen. On ilmeistä, ettei riippumatonta ja kaikkialla läsnä olevaa olentoa voi rajoittaa mikään, mikä on sen itsensä ulkopuolella; ettei voi olla mitään hänen itsensä ulkopuolella – ei edes tyhjiötä; missä siis olisi tilaa aineelle, tälle ilmenneelle maailmankaikkeudelle rajoitettunakaan? Jos kysymme teisteiltä, onko heidän Jumalansa tyhjiö, tila tai aine, he vastaavat, ettei ole. Ja kuitenkin he väittävät, että heidän Jumalansa läpäisee aineen, vaikkei itse olekaan ainetta. Puhuessamme Yhdestä Elämästäämme sanomme sen myös läpäisevän aineen jokaisen atomin olemuksen, oikeastaan olevan sitä; ja sen vuoksi se ei ainoastaan vastaa ainetta, vaan sillä on myös kaikki sen ominaisuudet jne. – tästä syystä se on aineellinen, *aine itse*. Miten voi äly kehittyä tai virrata ei-älystä? kysytte usein viime vuonna. Miten voi korkeasti älyllinen ihmiskunta, ihminen järjen kruununa, kehittyä sokeasta, älyttömästä laista tai voimasta? Ja koska kerran järjeilemme tällä suunnalla, saanen vuorostani kysyä, miten ehdoton Viisaus on voinut luoda tai kehittää synnynnäisiä idiootteja, järjettömiä eläimiä ja muun ”luomakunnan” yleensä, jos se on ajatteleva älyolento, maailmankaikkeuden luoja ja hallitsija? Tri Clarke sanoo jumaluuden olemassaolon todistuksia käsittelevässä tutkimuksessaan: ”Kuinka Jumala, joka on luonut silmän, ei näkisi? Kuinka Jumala, joka on luonut korvan, ei kuulisi?” Mutta jos tätä järjeilytapaa jatketaan, on myönnettävä, että luodessaan idiootin Jumala on idiootti; että hänen, joka on luonut niin monia järjettömiä olentoja, niin monia fyysisiä ja moraalisia hirviöitä, on oltava järjetön olento.

...Me emme ole adwaitoja, mutta yhtä elämää kunnioittava opetusemme on sama kuin adwaitojen oppi Parabrahmanista. Todellinen, filosofisesti ajatteleva adwaita ei koskaan nimittäisi itseään agnostikoksi, sillä hän tietää olevansa [s.290] Parabrahman ja joka suhteessa sama kuin universaali elämä ja sielu – samoin kuin makrokosmos on mikrokosmos – ja hän tietää, ettei hänen ulkopuolellaan ole Jumalaa eikä luojaa ei-olentona. Löydettyämme gnosiksen emme voi enää kääntää sille selkäämme tullaksemme agnostikoiksi.

...Jos meidän olisi myönnettävä, että jopa korkeimmat dhyan-chohanimme voivat erehtyä harhan valtaan, emme tosiaankaan tietäisi todellisuudesta mitään, ja okkulttiset tieteet olisivat yhtä suuri hourekkuus kuin tuo jumala. Jos on järjetöntä kieltää se mitä emme tiedä, on vielä mielettömämpää sovittaa se tuntemattomien lakien alaiseksi.

Logiikan mukaan ”ei mikään” on sitä, mistä kaikki voidaan todella kieltää eikä mitään voida todellakaan vahvistaa. Ääreellinen tai ääretön ei-mikään on sen

vuoksi ristiriitainen ilmaus. Kuitenkin teologiien mukaan ”Jumala, itseolevainen olento, on yksinkertainen, muuttumaton, katoamaton olento; ilman osia, muotoa, liikettä, jaettavuutta tai muita aineissa havaitsemiamme ominaisuuksia. Sillä kaikki nämä ominaisuudet sisältävät jo käsitteenä selvästi ja välttämättä äärellisyyden ja ovat täysin ristiriidassa äärettömyyden kanssa.” Sen vuoksi Jumala, joka tässä tarjotaan yhdeksännentoista vuosisadan palvottavaksi, on vailla kaikkia ominaisuuksia, joita ihmisjärki voisi arvostella. Hänhän on näin ollen vain olento, josta ei voi väittää *mitään*, mikä ei olisi heti ristiriitaista. Heidän oma Raamattunsa, heidän Ilmoituksensa, hävittää kaikki ne moraaliset ominaisuudet, joilla he varustavat hänet, elleivät he todellakaan kutsu täydellisyydeksi ominaisuuksia, joita jokaisen muun ihmisen järki kutsuu epätäydellisyydeksi, inhottaviksi paheiksi ja karkeiksi turmelukseksi. Taikauskaisille joukoille kirjoitetuista buddhalaisista kirjoituksista ei löydy niin kostonhimoista, epäoikeudenmukaista, niin julmaa ja tyhmää *demonia* kuin se taivaallinen tyranni, jolle kristityt tuhlaavat runsain mitoin orjamaista palveluunsa ja jonka heidän teologiansa varustavat oivallisilla ominaisuuksilla, jotka perutaan Raamatun joka sivulla. Totisesti teologianne on luonut Jumalansa ainoastaan särkeäkseen hänet taas kappaleiksi. Teidän kirkkonne on kuin sadun Saturnus, joka synnyttää lapsia vain nielläkseen niitä.

(*Universaali järki.*) Joitakin ajatuksia ja perusteluja olisi esitettävä jokaisen uuden käsitteen puolesta – esimerkiksi, olemme varmoja, että meidän on vastattava seuraavista näennäisistä ristiriitaisuuksista. 1) Me kiellämme ajattelevan, tietoisena Jumalan olemassaolon sillä perusteella, että sellaisen Jumalan olisi joko oltava ehdonalainen, rajallinen ja muutoksen alainen, sen vuoksi *ei* ääretön, tai 2) jos hänet esitetään meille ikuisena, muuttumattomana ja riippumattomana olentona, jossa ei ole aineen hitustakaan, niin sanomme, ettei se ole olento, vaan muuttumaton, sokea prinsiippi, laki. Ja meille sanotaan, että uskomme kuitenkin dhyaneihin tai planeettaherroihin (”henkiin” myös) ja varustamme heidät universaalilla järjellä. *Tämä on selitettävä.*

Perustemme voidaan esittää lyhyesti näin:

1) Kiellämme sen järjettömän väitteen, että rajattomassa ja ikuisessa [s.291] maailmankaikkeudessa voisi olla kaksi ääretöntä, ikuista ja kaikkialla läsnäolevaa olemassaoloa.

2) Tiedämme, että aine on ikuista, ts. sillä ei ole ollut alkua, a) koska aine on itse luontoa, b) koska se mikä ei voi tehdä itseään olemattomaksi ja on häviämätöntä, on välttämättömyyden pakosta olemassa – ja sen vuoksi sillä ei voi olla alkua, eikä se voi lakata olemasta, c) koska mittaamattomina aikoina tehdyt, samoin kuin eksaktin tieteenkin kokemukset osoittavat meille, että aine (eli luonto) toimii oman ominaisen energiansa voimalla, eikä ainoakaan sen atomeista ole koskaan ehdottomassa levon tilassa, ja sen vuoksi sen on täytynyt aina olla

olemassa, ts. sen ainekset ovat muuttaneet muotoa, yhdistelmiä ja ominaisuuksia, mutta sen periaatteet tai elementit ovat olleet ehdottomasti häviämättömiä.

3) Mitä tulee Jumalaan – kukaan ei ole koskaan nähnyt häntä tai sitä – *ellei hän tai se ole tämän rajattoman, ikuisen aineen itse olemus ja luonto, sen energia ja liike*, joten me emme voi pitää häntä ikuisena tai äärettömänä emmekä liiain itseolevana. Kieltäydymme tunnustamasta olentoa tai olemassaoloa, josta emme tiedä ehdottomasti mitään; koska a) hänellä ei ole tilaa sen aineen rinnalla, jonka kieltämättömät ominaisuudet ja laadut me tunnemme täysin, b) sillä jos hän tai se on vain osa tätä ainetta, on naurettavaa väittää hänen liikuttavan ja hallitsevan sitä, mistä hän on vain riippuvainen osa, ja c) jos meille sanotaan, että Jumala on aineesta riippumaton, itseoleva puhdas henki, kosmoksen ulkopuolella oleva jumaluus, me vastaamme, että vaikka myöntäisimme sellaisen mahdottomuuden mahdollisuuden, ts. hänen olemassaolonsa, väitämme kuitenkin, ettei puhtaasti aineeton henki voi olla älyllinen, tietoinen hallitsija, eikä hänellä voi myöskään olla teologian hänelle antamia ominaisuuksia, joten tuollaisesta Jumalasta tulee jälleen vain sokea voima. Äly sellaisena kuin se ilmenee meidän dhyani-chohaneissamme on kyky, joka kuuluu vain elimistyneille eli eläville olennoille – olkoot heidän elimistönsä ainekset kuinka painottomia tai paremminkin *näkymättömiä* tahansa. Äly edellyttää pakostakin ajattelemista; ajattelemiseen tarvitaan käsitteitä; käsitteet edellyttävät aisteja, jotka ovat fyysisistä ainetta, miten siis voi mikään aineellinen kuulua puhtaalle hengelle? Jos väitetään, ettei ajatus voi olla aineen ominaisuus, me kysymme miksei? Me vaadimme tämän oletuksen eittämätöntä todistamista ennen kuin hyväksymme sen. Teologeilta tahdomme kysyä, mikä esti heidän Jumalaansa, joka kerran on kaiken niin kutsuttu luoja, antamasta aineelle ajattelemisen kykyä? Ja jos meille vastataan, että häntä ei haluttanut tehdä sitä ja että se on mysteeri yhtä hyvin kuin mahdottomuus, me haluamme tietää, miksi aineen on mahdottomampaa kehittää henki ja ajatus kuin Jumalan ajatuksen tai hengen kehittää ja luoda aine.

Me emme kumarra päättämme maahan mielen mysteerin edessä, sillä *olemme ratkaisseet sen aikoja sitten*. Hylkäämme halveksien teistisen teorian samoin kuin hylkäämme automaattiteorian, joka opettaa tajunnantilojen [s.292] aiheutuvan aivojen molekyylien järjestymisestä; kunnioitamme yhtä vähän tuota toista hypoteesia – tajunnan aikaansaamaa molekyyli liikettä. Mihin sitten uskomme? No, uskomme naurunalaiseen *flogistoniin* (katsokaa art. ”Mitä voima on ja mitä aine on?” *Theosophist*, syyskuu) ja siihen, mitä jotkut luonnonfilosofit kutsuvat nimellä *nisus*, ponnistus, alituisen, vaikka (tavallisille aisteille) täysin huomaamattomaan liikkeeseen tai sysäyksiin kappaleesta toiseen – inertin aineen värähtelyyn – sen elämään. Planeettahenkien ruumiit muodostuvat siitä, mitä Priestley ja jotkut muut kutsuvat flogistoniksi, mutta jolle me olemme antaneet toisen

nimen. Tämän olemuksen korkein, seitsemäs tila muodostaa sen aineen, josta korkeimpien ja puhtaimpien dhyanien elimistöt koostuvat, ja sen alin ja kiintein muoto (joka on vielä niin huomaamaton, että tiede nimittää sitä energiaksi ja voimaksi) verhoaa ensimmäisen eli alimman asteen planeettahenget. Toisin sanoen me uskomme ainoastaan AINEESEEN, aineeseen näkyvänä luontona ja näkymättömään aineeseen näkymättömänä, kaikkialla läsnäolevana, kaikkivoipana Proteuksena lakkaamattomine liikkeineen, joka on sen elämä, ja jonka luonto vetää ulos itsestään luonnon ollessa suuri kokonaisuus, jonka ulkopuolella ei voi olla olemassa mitään. Bilfinger väittää aivan oikein, että ”liike on olemassaolon tapa, joka virtaa välttämättömyyden pakosta aineen olemuksesta; että aine liikkuu oman ominaisen energiansa johdosta; että sen liike johtuu sen sisässä olevasta luontaisesta voimasta; että liikkeen moninaiset muodot ja niistä seuraavat ilmiöt johtuvat eri laatujen erilaisista ominaisuuksista ja alkuaineissa olevista alkuperäisistä yhdistelmistä”, joiden koostumus luonto itsessään on ja josta teidän tieteenne tietää vähemmän kuin meidän tiibetiläinen jakinajajamme Kantin metafysiikasta.

Aineen olemassaolo on siis tosiasia; liikkeen olemassaolo on toinen tosiasia, niiden itseolevuus ja ikuisuus tai häviämättömyys kolmas tosiasia. Puhdas henki olentona tai olemassaolona – antakaa sille mikä nimi tahansa – on hourekuva, ehdoton järjettömyys.

Käsityksemme pahasta. Pahaa ei sinänsä ole olemassa, se on vain hyvän puute ja se on olemassa vain sille, josta tulee sen uhri. Se johtuu kahdesta syystä, eikä se sen enempää kuin hyväkään ole riippumaton luonnon syy. Luonnossa ei ole hyvää eikä pahaa; luonto seuraa vain muuttumattomia lakeja joko suodessaan elämää ja iloa tai lähettäessään kärsimystä ja kuolemaa ja hävittämällä sen, minkä se on luonut. Luonnossa on vastamyrkkyä jokaiselle myrkyllä ja sen lait suovat korvauksen jokaisesta kärsimyksestä. Linnun nielemästä perhosesta tulee tuo lintu, ja eläimen tappama pikku lintu siirtyy korkeampaan muotoon. Se johtuu välttämättömyyden sokeasta laista ja olioiden ikuisesta järjestyksestä, ja tästä syystä ei voida puhua luonnossa olevasta pahasta. Todellinen paha on lähtöisin ihmisälystä ja sen alkuperä piilee yksinomaan järkeilevässä ihmisessä, joka erottautuu luonnosta. Niinpä ihmiskunta yksin on pahan todellinen lähde. Paha on liioiteltu hyvä, seuraus inhimillisestä itsekkyydestä ja ahneudesta. Miettikää tätä perin pohjin, niin [s.293] tulette huomaamaan, että lukuun ottamatta kuolemaa, joka ei ole paha, vaan välttämätön laki, ja onnettomuuksia, joista tulee aina korvaus jossakin tulevassa elämässä – kaiken pahan *alkuperä*, niin suuren kuin pienenkin, piilee ihmisen toiminnassa, ihmisen, jonka äly tekee hänestä ainoan vapaan toimijan luonnossa.

Luonto ei luo sairautta, vaan ihminen. Ihmisen tehtävä ja kohtalo luonnon ta-

loudessa on kuolla luonnollinen kuolema vanhana; villi ihminen tai villi (vapaa) eläin kuolee vain satunnaisesti tautiin. Ruoka ja juoma ja sukupuolisuhteet ovat luonnollisia elämäntarpeita; niiden liikakäyttö aiheuttaa kuitenkin sairautta, kurjuutta ja kärsimystä sekä mentaalista että fyysistä, ja viimeksi mainittu siirtyy mitä suurimpana pahana tuleviin sukupolviin, rikollisten jälkeläisiin. Kunnianhimo ja halu taata rakkaimpiemme onni ja mukavuus hankkimalla kunniaa ja rikkautta ovat kunnioitettavia ja luonnollisia pyrkimyksiä, mutta kun ne muuttavat ihmisen kunnianhimoiseksi, julmaksi tyranniksi tai saituriksi, itsekkääksi ihmiseksi, ne aiheuttavat suunnatonta kurjuutta ympäristölle, niin kansoille kuin yksilöillekin. Niinpä kaikki tämä – ruoka, varallisuus, kunnianhimo ja tuhannet muut mainitsemattomat asiat – muodostuu pahan lähteeksi ja syyksi joko sen liikakäytön tai sen puuttumisen takia. Jos ihminen on ahmatti, irstailija tai tyranni, hän synnyttää sairauksia, inhimillistä kärsimystä ja kurjuutta. Jos hän on ilman kaikkea tätä, niin hän näkee nälkää eikä häntä pidetä minään; ja suurin osa laumaa, hänen lähimmäisensä, jättävät hänet kärsimään koko elämänsä ajaksi. Ei siis tule syyttää luontoa tai kuviteltua jumaluutta, vaan ihmisluontoa, jonka *itsekkyy*s on tehnyt kurjaksi. Miettikää tarkoin näitä sanoja. Selvittäkää kaikki mahdolliset syyt pahaan ja sen alkuperään, niin olette ratkaissut jo *kolmannen osan* pahan arvoituksesta.

Kun nyt olemme ottaneet huomioon luonnollisen ja ei vältettävissä olevan pahan – ja sitä on niin vähän, että epäilen, kutsuvatko länsimaiden metafysikot sitä ollenkaan pahaksi vai johtavatko he sen takaisin riippumattomaan syyhyn – mainitsen suurimman, tärkeimmän syyn miltei kahteen kolmasosaan kaikesta pahasta, joka on ahdistanut ihmiskuntaa aina siitä saakka, kun tuosta syystä tuli voima. Se on uskonto jokaisessa muodossa ja jokaisen kansan keskuudessa. Se on papillinen kasti, papisto ja kirkot. Näistä harhoista, joita ihminen on pitänyt pyhinä, on etsittävä kaiken sen pahan lähde, josta on tullut ihmiskunnan suuri kirous ja joka on melkein hukuttanut sen alleen. Tietämättömyys loi jumalat ja viekkaus käytti tilaisuutta hyväkseen. Katsokaa Intiaa ja katsokaa kristikuntaa ja islamia, juutalaisuutta ja fetisismiä. Papit ovat viekkaudella tehneet näistä jumalista ihmiskunnan kauhun; uskonto tekee jumalasta sen itsekkään ja fanaattisen kiihkoilijan, joka vihaa oman lahkonsa ulkopuolella olevaa koko ihmiskuntaa tekemättä sitä sen paremmaksi tai moraalisemmaksi. Usko Jumalaan ja jumaliin tekee ihmiskunnan kahdesta kolmasosasta orjia pienelle ryhmälle, joka pettää sen uskottelemalla voitavansa pelastaa sen. Onhan ihminen aina valmis tekemään mitä pahaa tahansa, jos hänelle sanotaan, että hänen Jumalansa vaatii tätä rikosta. Hän on kuvitellut Jumalansa [s.294] vapaaehtoinen uhri, hänen ovelien pappiensa kurja orja. Irlantilainen, italialainen ja slaavilainen talonpoika näkee itse nälkää ja antaa perheensäkin kärsiä voidakseen ravita ja vaatettaa pappinsa. Kaksituhatta vuotta Intia on valitta-

nut kastitaakan alaisena, vain bramiinit elävät yltäkylläisyydessä. Kristuksen ja Muhammedin seuraajat katkaisevat tänä päivänä kaulat toisiltaan kunnioittamiensa myyttien nimissä ja heidän kunniaukseen. Muistakaa, että ihmiskunnan kurjuus ei koskaan vähene, ellei tule sitä päivää, jolloin ihmisten parhaimmisto hävittää totuuden, moraalisuuden ja universaalien rakkauden nimessä väärin jumaliensa alttarit.

Jos joku nyt sanoo, että meillä on myös temppeelimme, meilläkin on pappimme ja meidän lamamme elävät myös armeliaisuudesta... me vastaamme, että edellä mainituilla asioilla on yhteistä länsimaisten vastineiden kanssa ainoastaan nimi. Niinpä ei meidän temppeleissämme palvella jumalaa eikä jumalia, ainoastaan suurimman ja pyhimmän koskaan eläneen ihmisen kolmasti pyhää muistoa. Joskin meidän lamamme kunnioittaakseen sitä *bhikkhujen* veljeskuntaa, jonka siunattu mestarimme itse perusti, menevät maallikkojemme ruokittaviksi, niin *samghat* (lamalaismunkkien veljeskunta) ravitsevat ja hoitavat 5-25.000 henkeä lamalaisluostareissaan huolehtien köyhien, sairaiden ja kärsivien tarpeista. Lamamme ottavat vastaan ruokaa, mutta eivät koskaan rahaa, ja heidän temppeleissään saarnataan pahan alkuperästä ja koetetaan saada ihmiset ymmärtämään se. Niissä opetetaan heille neljää jaloa totuutta – *ariya* sakkaa, – ja syyn ja seurauksen laki (12 *nidanaa*) selvittää heille kärsimyksen alkuperän ja sen hävittämisen ongelmat.

Lukekaa Mahavaggaa ja koettakaa ymmärtää, ei länsimaalaisen ennakkoluulolla, vaan intuition ja totuuden hengellä, mitä Täydellisesti Valaistunut sanoo ensimmäisessä Khandhakassa. Sallikaa minun kääntää se teille:

”Siihen aikaan kun siunattu Buddha oleskeli Uruvelassa Nerangara-virran rannoilla ja istui viisauden bodhipuun alla tultuaan Sambuddhaksi, niin hän mietiskelyään syyn ja seurauksen lakia puhui seitsemännen päivän lopussa seuraavasti: ’tietämättömyydestä syntyvät kolminkertaiset samkharat, ruumiin, puheen ja ajatuksen luomukset. Samkharoista syntyy tajunta, tajunnasta syntyy nimi ja muoto, näistä syntyy kuusi aluetta (kuuden aistin, seitsemäs on vain valaistuneiden käytettävissä); näistä syntyvät aistinkosketukset; näistä syntyy jano (tai halu, kāma, tanha), janosta kiintymys, olemassaolo, syntyminen, korkea ikä ja kuolema, suru, valitus, kärsimys, masennus ja epätoivo. Hävittämällä tietämättömyys samkharat häviävät, ja niiden tajunta, nimi ja muoto, kuusi aluetta, kosketus, aistimus, jano, kiintymys (itsekkyyks), olemassaolo, syntyminen, korkea ikä, kuolema, suru, valitus, kärsimys, masennus ja epätoivo häviävät. Näin lakkaa koko kärsimyksen sarja.’”

Tietäen tämän siunattu lausui seuraavaa:

”Kun mietiskelevälle bhikshulle selviää asioiden todellinen luonne, niin kaikki hänen epäilyksensä haihtuvat, sillä hän on oppinut, mikä tämä luonto

[s.295] on ja mikä sen syy on. Tietämättömyydestä johtuu kaikki paha. Tiedon kautta lakkaa koko tämä kärsimysten sarja, ja mietiskelevä Brahmana karkoittaa ympäriltään Maran joukot kuin aurinko joka valaisee taivaan.”¹

Mietiskely merkitsee tässä yli-inhimillistä (ei yliluonnollista) saavutusta eli korkeimpien henkisten voimien arhatiutta.

Jäljennetty Simlassa syysk. 28 pnä 1882

Kirje n:o 89

(VMK-XLVI)(46)

Saatu Simlassa 1882.

Kiitän teitä, rakas Sinnett Sahib, henkilökohtaisesta suosionosoituksestanne. Koska K. H. on liian *täydellinen* joogi-arhat pidättääkseen kättä, joka lannistumatta epäonnistumisista yhä ponnistelee tarttuakseen tiibetiläistä jakkihärkkää sarvista ja taivuttaakseen sen ikeen alle, näin ollen minun tehtäväkseni jää vielä kerran ilmestyä *natakashalassa* tehdäkseni lopun menettelystä, joka uhkaa tulla pitkäveitiseksi meillekin, kärsivällisyydessä harjaantuneille. En voi käyttää hyväkseni ystävällistä neuvoanne ja kirjoittaa Mr. Humelle kaikkein *kirkkaimmalla punaisella musteellani*, sillä se avaisi taas uuden oven loputtomaan kirjeenvaihtoon, josta kunniaa mieluummin kieltäydyn. Kirjoitan sen sijaan teille ja lähetän teille sähkeen sekä vastauksen sen takasivulla tutkittavaksenne. Mitä hän puhuuukaan? Ehkei hänen luonteessaan ole kunnioituksen tunnetta, mutta kukaan ei sitä liioin vaadi eikä siitä välitä! Mutta olisin luullut, että hänen päässään, joka on riittävän älykäs käsittämään mitä tahansa, olisi hiukan tilaa terveen järjenkin varalle. Ja tämän terveen järjen olisi pitänyt paljastaa hänelle, että joko olemme, mitä vakuutamme olevamme, tai emme sitä ole. Ja edellisessä tapauksessa, olkoot vakuutukset *voimistamme* vaikka kuinka liioiteltuja, elleivät tietomme ja ennalta näkemisemme ole hänen kykyjään suuremmat, olemme vain *teeskentelijöitä ja huijareita*, ja mitä pikemmin hän eroaa Seurastamme – sitä parempi hänelle. Mutta jos edes jossakin määrin vastaamme sitä, mitä väitämme olevamme, hän toimii kuin villi aasi. Muistuttakaa hänelle, ettemme ole intialaisia Rajahia, joiden on syytä tai pakko hyväksyä valtiollisia *Ayahia* ja lastenhoitajia taluttamaan itseämme nuorasta. Sanokaa, että Seura perustettiin, sen olemassaolo jatkui ja tulee jatkumaan *joko hänen kanssaan tai ilman häntä* – kehottakaa häntä asettumaan viimeksi mainitulle kannalle.

1 [Vrt. *Vinaya Texts*. T. W. Rhys Davids, Herrmann Oldenburg. Editor: F. Max Müller Vol. XIII of the Sacred Books of the East. 1881, s. 74–78.]

Tähän asti hänen apunsa, jota hän tyrkyttää meille muistuttaen suuressa määrin espanjalaista kerjäläishidalgoa, joka toisella kädellään tarjoaa miekkaansa suojelukseen matkamiestä ja toisella tarttuu häntä kurkkuun, ei ole – mikäli minä voin asiaa arvostella, ollut kovinkaan suotuisa Seuralle. Ainakaan sen toiselle perustajalle [H. P. B.], jonka hän otti miltei hengiltä viime vuonna [s.296] Simlassa ja jota hän nyt kiusaa ja pistelee kuin julma kuolema muuttaakseen hänen verensä vedeksi ja syödäkseen hänen maksansa.

Pyydän teitä siksi painamaan hänen mieleensä, että kaikki, mistä häntä kiittäsimmme, on siinä, että hän pitäisi huolta omasta *Eklektisestään* ja jättäisi emäseuran huolehtimaan itsestään. Hänen neuvonsa ja apunsa *Theosophist*-lehden toimittajalle [H. P. B.] on ollut hyödyksi ja toimittaja on hänelle siitä kiitollinen vähennettyään pois sen suuren osan, josta hänen on kiittäminen teitä. Mutta pyydämme saada huomauttaa, että jonnekin on vedettävä raja – mainitun toimittajan ja meidän välillämme; sillä emme ole täydellisesti sellainen tiibetiläinen kolmikko, jona hän meitä pitää. Ja siitä syystä – olkoon, että olemme hänen keksimiään tietämättömiä viljejä ja itämaalaisia – koska jokainen susi on isäntä omassa luolassaan – vaadimme oikeuden tietää omat asiamme parhaiten ja kieltäydymme kohteliaasti hänen palveluksistaan johtaa kapteenina teosofista laivaamme edes ”*maailmallisen elämän* valtamerellä”, kuten hänen runollinen vertauksensa kuuluu. Siinä hyvässä tarkoituksessa, että pelastaisimme tilanteen englantilaisten teosofien keskuudessa, olemme sallineet hänen purkaa vihamielisyyttään meitä kohtaan oman Seuramme äänenkannattajassa ja luoda meistä muotokuvia kitkerään sappeen kastetulla siveltimellä. Mitä hän vielä tahtoo? Vaikka annoin vanhalle rouvalle käskyn sähköttää hänet takaisin – hän ei ole ainoa taitava merenkävijä maailmassa. Hän koettaa välttää länsimaalaisia salakareja, me taas yritämme pitää kanoottimme kaukana itämaalaisista hiekkasärkistä. Aikooko hän tämän lisäksi sanella kaikille aina Chohanista [D]juala Khooliin ja Debiin asti, mitä meidän on tehtävä, mitä ei? Ram, Ram ja pyhät Nagat! Pitäisikö meidän vuosisatoja kestäneen vapauden jälkeen vajota ulkomaalaisen vaikutuksen alaiseksi, tulla Simlan ruhtinaan nukeiksi? Olemmeko me koulupoikia, joiden hän kuvittelee alistuvan Peling-koulumestarin kepin ohjattavaksi....

Välittämättä hänen nyrpeydestään pyydän teitä kertomaan hänelle, että olette saanut kirjeen minulta ja että minä olen pyytänyt teitä lausumaan hänelle *ultimatumin*: ellei hän katkaise täydellisesti välejään koko joukon kanssa ja *kaikiksi ajoiksi*, en aio sallia hänen asettua viisauksineen meidän tietämättömien ja emäseuran väliin. Hän ei myöskään saa purkaa huonoa tuultaan henkilöön, joka ei ole vastuussa mistään, mitä me teemme tai sanomme – naista kohtaan, joka on niin sairas, että minun on pakko viedä hänet pois, kuten vuonna 1877; pelkään nimitäin, että hän hajoaa kokonaan kappaleiksi, vaikka hän on niin tarpeellinen siellä,

missä hän on nyt, nimittäin päämajassa. Ja vakuutan, että Hume on syynä tähän hänen tilaansa, joka johtui hänen vastikään Seuran puolesta kärsimästään alituisesta levottomuudesta sekä osaksi, ellei kokonaan, Humen käytöksestä Simlassa. Koko tilanne ja *Eklektisen* tulevaisuus jää Koothumin huoleksi, ellette auta häntä. Jos K. H. huolimatta neuvoistani ja Chohanin ilmeisestä tyytymättömyydestä on edelleen niin hullu, että uhrautuu tuon miehen puolesta, joka eräässä suhteessa on Seuran paha henki – olkoon se hänen oma asiansa, enkä minä aio sekaantua siihen. [s.297] *Uskollinen ystävä* olen aina, vaikka te näinä päivinä tulette kääntymään minua vastaan. Fern asetettiin koetukselle ja huomattiin, että hän oli moraaliselta luonteeltaan täydellinen *dugpa*. Saadaanpa nähdä, saadaanpa nähdä; mutta hänestä on hyvin vähän toivoa hänen loistavista kyvyistään huolimatta. Jos olisin käskenyt häntä pettämään oman isänsä ja äitinsä, hän olisi pettänyt vielä *heidänkin* isänsä ja äitinsä kaupanpäälliseksi. Kurja, kurja luonne – mutta syynta-keeton. Voi teitä länsimaalaisia, jotka kerskutte moraalaisuudellanne! Suojelkoot loistavat chohanit teitä ja kaikkia omaisianne lähestyviltä ikävyyksiltä. Sitä toivoo vilpittömästi ystävä

M.

Kirje n:o 90¹

(VMK-XXII)(22) Saatu lokak. 1882

Ote K. H:n kirjeestä Humelle. Sain sen luettavakseni vuoden 1882 loppupuolella. (A. P. S.)

Oletteko koskaan yllättynyt – valmistautukaa nyt jokaisen totuuden oleellisuudet käsittäneen oman egonne ja länsimaisen tieteen kannalta pilkkaamaan tätä harha-ajatusta – oletteko koskaan aavistanut, että universaalilla järjellä yhtä hyvin kuin rajallisella ihmisjärjelläkin on kaksi olemuspuolta eli kyseessä on kaksinainen voima, toinen tahdollinen ja tietoinen, toinen tahdosta riippumaton ja itsetiedoton eli mekaaninen? Monien vaikeiden teististen ja antiteististen väitteiden selvittämiseksi nämä molemmat voimat ovat filosofinen välttämättömyys. Ensin mainitun eli tahdollisen ja tietoisien olemuspuolen mahdollinen olemassaolo suhteessa rajatomaan järkeen jää kaikkien elävässä maailmassa olevien egojen vakuutuksista huolimatta ikuisesti pelkäksi hypoteesiksi, jota vastoin rajallinen järki on tieteellinen tosiasia. Korkein planeettahenki tietää ensin mainitusta yhtä vähän kuin me ja olettamus jää hypoteesiksi vielä nirvanassakin, koska se on vain pääteltävissä oleva mahdollisuus niin siellä kuin täälläkin.

¹ Jäljennetty Mr. Sinnetin käsialalla kirjoitetusta kopiosta. – Toim.

Ajatelkaa ihmisjärkeä ja sen suhdetta ruumiiseen. Ihmisellä on kahdet fyysiset aivot: isot aivot kaksine puoliskoineen pään otsapuolella, tahdonalaisten hermojen lähde; ja pikkuaivot pääkallon takaosassa, ei-tahdonalaisten hermojen lähde, jotka ovat niiden itsetiedottomien eli mekaanisten voimien välittäjiä, joiden avulla järki toimii. Ihminen hallitsee hyvin heikosti ja epämääräisesti tahdosta riippumatonta olemuspuoltaan, kuten verenkiertoa, sydämenlyöntiä ja hengitystä, varsinkin unen aikana. Mutta sen sijaan, kuinka paljon voimakkaampana, kuinka paljon potentiaalisempana hän esiintyykään sokean, molekyyllisen liikkeen, hänen ruumistaan ohjaavien *lakien*, mestarina ja hallitsijana (tämän todistavat adeptien, vieläpä tavallisen jooginkin ilmiölliset voimat) kuin se, jota *tahdotte* kutsua Jumalaksi, esiintyy suhteessaan [s.298] luonnon muuttumattomiin lakeihin. Rajallisen järjen vastakohtana ”rajaton järki”, jota nyt kutsumme siksi vain sopimuksen mukaan, sillä sanomme sitä äärettömäksi VOIMAKSI, tuo esiin vain pikkuaivojensa toiminnat oletettujen suurten aivojen ollessa, kuten edellä sanottiin, vain pääteltävissä olevana olettamuksena johdettuna siitä kabbalistisesta teoriasta (joka kaikissa muissa kohdissa pitää paikkansa), että makrokosmos on mikrokosmosen prototyyppi. Sikäli kuin *me* tiedämme, nykyajan tiede kiinnittää tähän hyvin vähän huomiota. Sikäli kuin korkeimmat planeettahenget ovat vakuuttaneet (jotka henget, pitäkää se tarkoin mielessänne, ovat samassa suhteessa transkosmiseen maailmaan, joka tunkeutuu läpi kosmisen aineen primitiivisen verhon, kuin me siihen, joka on tämän karkean fyysisen maailmamme verhon takana), ei rajaton järki ilmennä heille sen enempää kuin meillekään muuta kuin luonnon ikuisen ja kaikkiallisen pulssin säännöllistä, itsetiedotonta sykintää, joka tuntuu meidän aurinkokuntamme primitiivisen verhon sisä- ja ulkopuolella olevien myriadien maailmojen läpi.

Näin pitkälle me TIEDÄMME. Tiedämme henkilökohtaisen kokemuksemme perusteella asian olevan näin kosmisen verhon *sisäpuolella* ja äärimmäisillä rajoilla aivan sen reunoihin asti. Niistä tiedoista sitä vastoin, joita olemme saaneet sen ulkopuolella tapahtuvista asioista, meidän on kiittäminen planeettahenkiä ja siunattua Herraamme Buddhaa. Tätä voidaan tietysti pitää toisen käden tietona. On niitä, jotka mieluummin kuin myöntäisivät tosiasioiden ilmeisyyden, pitävät planeettajumaliakin ”erehtyvinä” ruumiittomina filosofeina, elleivät tyystin valehtelijoina. Olkoon niin. Tiibetiläinen lauseparsi sanoo, että jokainen on oman viisautensa herra. Jokainen voi siis vapaasti joko kunnioittaa orjaansa tai häpäistä hänet. Jatkan kuitenkin niiden hyväksi, jotka mahdollisesti omaksuvat tätä ongelmaa koskevan selitykseni ja käsittävät ratkaisun luonteen.

Rajattoman järjen tahdottoman voiman – jota kukaan ei voisi koskaan ajatella kutsuvansa Jumalaksi – erikoistettävänä on kehittää ikuisesti subjektiivista ainetta objektiiviseksi atomeiksi (muistakaa, olkaa hyvä, että näitä kahta adjektiivia käytetään ainoastaan suhteellisessa merkityksessä) eli toisin sanoen kehittää

kosmista ainetta myöhemmin muodoiksi muunneltavaksi. Ja juuri tämä sama mekaaninen, tahdoton voima, jonka näemme kiihkeästi toimivan kaikissa tarkoissa luonnonlaeissa, hallitsee ja ohjaa sitä, mitä kutsumme maailmankaikkeudeksi eli kosmokseksi. On joitakin nykyaikaisia filosofeja, jotka tahtoisivat todistaa luojaan olemassaolon liikkeestä. Me sanomme ja vakuutamme, että tämä liike, universaali, ikuinen liikunta, joka ei koskaan lakkaa, ei koskaan hidastu, ei myöskään lisää vauhtia, ei edes pralajojen eli ”Brahman öiden” aikana, vaan jatkaa liikkeelle pannun myllyn lailla, huolimatta siitä, onko siinä jauhettavaa tai ei (sillä pralaja merkitsee jokaisen muodon ajallista häviämistä, mutta ei suinkaan kosmisen aineen häviämistä, sillä se on ikuista) – me sanomme, että tämä loppumaton liikunta on ainoa ikuinen ja luomaton jumaluus, jota kykenemme käsittämään.

[s.299] Kun pidämme Jumalaa äyllisenä henkenä ja käsitämme hänet samalla ehdottomasti aineettomana, niin uskomme olemattomuuteen, tyhjiyteen. Kun pidämme Jumalaa olentona, egona, joka on jostakin salaperäisestä syystä pannut älynsä vakan alle, niin tämä on mitä täydellisintä hölynpölyä. Jos taas varustamme hänet äyllä, mutta samalla asetamme hänet kasvotusten sokean karkean pahan kanssa, niin se on samaa kuin tekisimme hänestä pahalaisen – mitä roistomaisimman Jumalan. Kuinka jättiläismäinen olento tahansa, jolle määrittelemme pituuden, leveyden ja paksuuden, on mitä varmimmin Mooseksen Jumala; ”ei-olento” ja pelkkä prinssiippi johtaa suoraan buddhalaiseen ateismiin tai vedantalaiseen primitiiviseen *akosmismiin*.¹ Sitä mikä on muodon ja olemisen maailmojen ja piirin yläpuolella ja ulkopuolella henkisimmissä tiloissaan (ja ehkäpä hyväntahtoisesti kerrotte meille, missä tämä yläpuoli on, sillä onhan maailmankaikkeus ääretön ja rajaton) on kenenkään turha etsiä, koska ei edes planeettahengilläkään ole siitä minkäänlaista tietoa tai käsitystä. Vaikka suurimmat adeptimme ja bodhisattvamme eivät ole koskaan tunkeutuneet meidän aurinkokuntamme ulkopuolelle – ja tämä ajatus näyttää erinomaisesti soveltuvan teidän ennakolta omaksumaanne teistiseen teoriaan, kunnioitettu veljeni – he tietävät kuitenkin toisten tämänkaltaisten aurinkojärjestelmien olemassaolosta yhtä suurella matemaattisella varmuudella kuin länsimaalaiset astronomit tuntevat näkymättömien tähtien olemassaolon, vaikka he eivät koskaan voisi lähestyä näitä tähtiä tai tutkia niitä. Mutta sitä, mitä on maailmojen ja järjestelmien sisäpuolella, ei äärettömyyden tuolla puolen – merkillinen ilmaisu – vaan pikemminkin äärettömyyden tällä puolen puhtaimmassa ja käsittämättömmässä aineettomuuden tilassa, sitä ei kukaan ole koskaan tietänyt tai tule koskaan kertomaan, ja siksi se on olematonta maailmankaikkeuteen nähden. Voitte vapaasti asettaa jumaluutenne äylliset tai

¹ Kosmismi (cosmism) on kosmisen evoluution filosofia. Akosmismi (acosmism) on mikä tahansa teoria, joka kieltää aineellisen maailman olemassaolon. – Webster’s Encyclopedic Unabridged Dictionary, 1989.

tahdolliset voimat tähän ikuiseen tyhjiöön, jos voitte käsittää sellaisen asiantilan.

Sillä välin voimme sanoa, että liike hallitsee luonnonlakeja ja se hallitsee niitä kuin juoksevalle vedelle annettu koneellinen sysäys, joka ohjaa niitä joko suoraa linjaa pitkin tai pitkin satoja muita sivu-uomia, joita ne voivat kohdata, joko luonnollisia uria tai ihmiskäden tekemiä keinotekoisia kanavia pitkin. Ja me väitämme, että siellä, missä on elämää ja olemista, kuinka henkevoityneessä muodossa tahansa, siellä ei ole tilaa moraalille hallinnolle, vielä vähemmän moraalille hallitsijalle, olennolle, jolla ei ole muotoa eikä liioin tilavuutta! Totisesti, jos valo loistaa pimeydessä, eikä pimeys sitä käsitä, niin se johtuu siitä, että tällainen on luonnon laki. Mutta kuinka paljon kuvaavampaa ja merkitsevämpää tämä onkaan *sille, joka tietää*, kun sanomme, että valo voi ymmärtää pimeyttä vieläkin vähemmän, ei edes tunne sitä, sillä valo ajaa sen pois kaikkialta, minne se itse tunkeutuu ja hävittää pimeyden silmänräpäyksessä. Puhdas, mutta samalla tahdonalainen henki on mielettömyys tahdonalaiselle järjelle. Elimistön aiheuttama tulos ei voi olla olemassa riippumattomana elimellisistä aivoista, ja tyhjästä luodut elimelliset aivot ovat vieläkin [s.300] suurempi harha. Jos kysytte minulta: ”Mistä sitten muuttumattomat lait tulevat? – eiväthän lait voi luoda itseään.” Silloin minä vuorostani kysyn teiltä: Mistä niiden oletettu luoja? – eihän luoja voi luoda tai tehdä itseään. Elleivät aivot luoneet itseään, sillä sehän todistaisi, että ne toimivat ennen kuin niitä olikaan, niin kuinka olisi äly, elimellisten aivojen tulos, voinut toimia ennen kuin niiden luoja oli syntynyt?

Kaikki tämä on kuin väittelyä etevämmyydestä. Jos meidän oppimme iskevä liian paljon teidän teorioitanne vastaan, voimme helposti jättää tämän keskustelunaiheen ja puhua jostain muusta. Tutkikaa nepalilaisten swabhavikoiden, Intian tärkeimmän buddhalaisen filosofisen koulukunnan, lakeja ja oppeja, niin huomaatte sen jäsenten olevan maailman oppineimpia ja samalla tieteellisesti loogisimpia väittelijöitä. Heidän plastinen, näkymätön, ikuinen, kaikkialla läsnäoleva ja itsetiedoton swabhavatinsa on Voima eli *Liikunta*, joka synnyttää ikuisesti sähköä, joka on elämää.

Niin, on olemassa voima, joka on yhtä rajaton kuin ajatus, yhtä voimakas kuin rajaton tahto, yhtä hieno kuin elämän olemus. Sen hajottava kyky on niin kauhistuttavan suuri, että jos sitä käytettäisiin vipuna, se vapaisittaisi maailmankaikkeutta keskustaa myöten, mutta tämä voima ei ole *Jumala*, koska on ihmisiä, joilla on hallussaan salaisuus, millä tarvittaessa alistaa se tahtonsa alle. Katsokaa ympärillenne ja nähkää elämän myriadit ilmenemismuodot, katsokaa noita äärettömän moninaisia elämän, liikkeen ja vaihtelun ilmennyksiä. Mikä ne aiheutti? Mistä ehtymättömästä lähteestä ne saivat alkunsa, minkä toiminnan välityksellä? Näkymättömästä ja subjektiivisesta ne ovat astuneet pienelle näkyväisen ja objektiivisen alueellemme. Ne ovat akashan lapsia, eetteristä tulleita konkreettisia kehitys-

muotoja. Voima toi ne havaittaviksi ja voima ne aikanaan taas poistaa ihmisten näkyvistä. Minkä tähden tuo puutarhanne oikealla puolella oleva kasvi sai oman muotonsa ja tuo tuolla vasemmalla aivan toisen? Eivätkö ne olekin voiman erilaisten toiminnanmuotojen tuloksia, erilaisia vastaavuussuhteita? Jos kaikki toiminnanmuodot maailmassa olisivat täysin monotonisia, niin kaikissa eri luontokunnissa vallitsisi täydellinen muotojen, värien, hahmojen ja ominaisuuksien yhdenkaltaisuus. *Liikkeestä* ja sen ristiriidoista, tasaamisista, tasapainosuhteista ja vastaavuussuhteista johtuu vallalla oleva muotojen rajaton erilaisuus. Puhutte älykkäästä ja hyvästä (- tämä ominaisuus on verrattain huonosti valittu -) Isästä, maailmankaikkeuden ja ihmisen moraaliseen johtajasta ja hallitsijasta. Ympäri-lämme vallitsee tietty asiain tila, jota kutsumme normaaliksi. Tämän vallitessa ei voi tapahtua mitään, mikä kohoaisi yli jokapäiväisen kokemuksemme ”Jumalan muuttumattomista laeista”. Mutta otaksukaamme, että muutamme tämän tilan emmekä välitä hänestä, jonka tahtomatta ei hiuskarvakaan putoa päästämme, kuten länsimaissa sanotaan. Lähellä olevasta järvestä tulee luokseni ilmavirta ja sormet puoleksi jäätyneinä kirjoitan nyt teille tätä kirjettä. Muutan sähköisten, magneettisten, oodisten yhdistelmien tai muiden vaikutusten avulla lämpimämmäksi sen ilmavirran, joka nyt kangistaa sormiani. Olen tehnyt tyhjäksi [s.301] kaikkivaltiaan tarkoituksen ja syössi hänet valtaistuimelta tahtoni voimalla! Minä voin tehdä tämän ja ellen tahdo luonnon synnyttävän merkillisiä ja liian näkyviä ilmiöitä, saatan luontoa näkevän, luontoon vaikuttavan itseni sisälläni heräämään äkkiä uusille havainnoille ja uusille tunteille ja olen näin tehdessäni oma luojani ja hallitsijani.

Mutta luuletko olevanne oikeassa väittäessänne ”lakien syntyvän”? Muuttumattomat lait eivät voi syntyä, sillä ne ovat ikuisia ja luomattomia, ollen liikkeessä ikuisuudessa, eikä itse Jumalakaan, jos sellainen olisi, voisi koskaan pysäyttää niitä. Milloin olen sanonut, että nämä lait ovat satunnaisia sinänsä? Olen tarkoittanut niiden sokeita vastaavuussuhteita, en koskaan lakeja tai oikeammin lakia, sillä tunnustamme vain yhden lain maailmankaikkeudessa, harmonian lain, *täydellisen* TASAPAINON lain. Sen tähden on lievimmin sanoen merkillistä, että mies, jonka looginen ajattelu on niin herkkä kuin teidän, mies, joka niin hienosti käsittää aatteiden arvon yleensä ja sanojen arvon erikoisesti, että mies, joka on niin täsmällinen kuin te olette, tuhlaa sanoja puhuakseen ”kaikkiviisaasta, voimakkaasta ja rakkautta täynnä olevasta Jumalasta”. En ensinkään vastusta teismiänne, kuten näytätte luulevan, tai uskoa johonkin abstraktiseen ihanteeseen, mutta en voi olla kysymättä teiltä, kuinka voitte tietää Jumalanne olevan kaikkiviisas, kaikkivoipa ja rakastava, kun koko luonto, fyysinen ja moraalinen, osoittaa, että tuo olento, jos häntä on ollenkaan olemassa, on ominaisuuksiltaan aivan päinvastainen kuin mitä te sanotte hänestä? Merkillinen harha, ja vieläpä harha, joka näyttää valtaavan koko älyllisen ajattelunnekin.

Se vaikeasti selitettävissä oleva tosiasia, että ”älyttömät voimat voivat synnyttää korkeaälyisiä olentoja, sellaisia kuin itse olemme”, ratkeaa kierrosten ikuisen etenemisen ja edetessään ikuisesti työtään täydentävän kehitysprosessin kautta. Jos ette usko kierroksiin, teidän on turha kuulla sellaista, mikä teissä, rakas veljeni, synnyttäisi vain uuden verukkeen taistellaksenne tätä teoriaa vastaan ja väitelläksenne siitä *ad infinitum*. Minä en myöskään ole syyllinen hengen ja aineen suhdetta koskevan harhaopin levittämiseen, kuten väitetään. Ajatus, että aine ja henki olisivat kokonaan erillisiä ja molemmat ikuisia, ei olisi varmasti koskaan voinut pälkähtää päähäni, miten vähän niistä sitten tiedänkin, sillä okkultismin kaikista alkuperäisimpiä perusoppeja on se, että nuo kaksi ovat yhtä, ollen erillisiä ainoastaan ilmennyksissään ja ainoastaan aistimaailman rajoitettujen käsitysten kannalta. Kaukana siitä, että meidän oppimme ilmentäisivät ”filosofisen laajuuden puutetta”, ne osoittavat, että luonnossa on vain yksi prinssiippi, henki-aine eli ainehenki, ja kolmas, äärimmäinen absoluutti eli kahden edellisen kvinteesensi, joka – jos minun tässä sallitaan käyttää harhaan johtavaa ilmaisua – on jopa ”jumalia” tai planeettahenkiä koskevan näkemyksen ja henkisen havaintokyvyn yläpuolella.

Vedantalaiset väittävät tämän kolmannen prinssiipin olevan ainoa todellisuus. Kaikki muu on maya, harhaa, sillä koskaan ei henki-aineen eli purushan ja prakritin proteusmaisia ilmennyksiä ole tutkittu muuten kuin hetkellisten [s.302] aistiharhojen valossa. Tämä aate on selvästi esitetty jopa *Isiksen* hämärästi hahmotetussa filosofiassa. Kiu-ten kirjassa sanotaan henkeä aineen äärimmäiseksi jalostumaksi ja ainetta hengen kiteymäksi. Tätä kuvaa parhaiten se ilmiö, jonka aikaansaavat jää, vesi ja höyry sekä viime mainitun lopullinen haihtuminen, tai sama ilmiö vastakkaiseksi käännettynä peräkkäisessä järjestyksessä, jolloin puhutaan hengen laskeutumisesta synnyttämiseen eli aineeseen. Tämän ykseydeksi sulautuvan kolminaisuuden – joka oppi on yhtä vanha kuin ajatusten maailma – käsittivät jotkut aikaisemmat kristityt, jotka saivat sen Aleksandrian koulukunnalta ja muuttivat sen vastaamaan isää eli synnyttävää henkeä; poikaa eli ainetta, ihmistä; sekä pyhää henkeä, aineetonta olemusta, tasasivuisen kolmion kärkeä, aatetta, joka vielä tänä päivänä ilmenee Egyptin pyramideissa.

Taas on siis todettu, että käsitteet tarkoitukseni kokonaan väärin, kun lyhyiden vuoksi käytän länsimaisten kansojen tavallisia lauseparsia. Mutta minun on puolestani huomautettava, että teidän käsityksenne aineesta hengen ajallisena, allostrooppisena muotona, joka eroaa siitä vain kuin kivihiili timantista, on yhtä epäfilosofinen kuin epätieteellinenkin niin itämaiselta kuin länsimaiseltakin kannalta katsoen, sillä kivihiili on vain aineen ylijäämä, jota vastoin aine sinänsä on häviämätön ja, kuten väitän, samanikäinen kuin henki, se henki, jonka tunnemme ja jonka voimme käsittää. Jos purushalta (hengeltä) riistetään prakriti, se ei kykene

ilmentämään itseään, se siis lakkaa olemasta, tulee *tyhjäksi*. Ilman henkeä tai voimaa ei edes sekään, josta tiede käyttää nimitystä ”ei elävä” aine, nk. kivennäisainekset, jotka ravitsevat kasveja, olisi koskaan voinut saada muotoa. Jokaisen ainemolekyylin ja atomin elämän aikana tulee hetki, jolloin syystä tai toisesta viimeinen hengen tai voiman tai elämän (kutsukaa sitä millä nimellä tahansa) kipinä vetäytyy pois, ja siinä samassa hetkessä, lyhyessä kuin ajatuksen salamanisku, lakkaa atomi tai molekyyli tai molekyylien yhdistelmä olemasta ja palaa intrakosmisen aineen alkuperäiseen puhtauteen. Se vedetään äitilähteeseen yhtä nopeasti kuin elohopeahiukkanen keskusmassaan. Aine, voima ja liike muodostavat fyysisen, objektiivisen luonnon kolminaisuuden, samoin kuin henki-aineen kolminainen ykseys on henkisen eli subjektiivisen luonnon kolminaisuus. Liike on ikuinen, koska henki on ikuinen. Mutta mitään liikunnan muotoa ei voi koskaan syntyä muuten kuin aineen yhteydessä.

Tarkastelkaamme nyt merkillistä olettamustanne, ettei paha synty ja kärsimys seurauksinaan olisikaan aineen tulosta, vaan muodostaisi osan maailmankaikkeuden moraalisen johtajan viisaasta suunnitelmasta. Tämä ajatus, jota te tuhoisan kristillisen harhanäön opettamana voitte pitää mahdollisena, sillä ovathan ”Herran tiet tutkimattomat”, on minusta käsittämätön. Onko minun vielä kerran toistettava, että etevimmät adeptit ovat vuosituhansien kuluessa turhaan etsineet kautta maailmankaikkeuden tällaista Machiavellin tapaista suunnittelijaa löytämättä siitä edes jälkeäkään. Sen sijaan he ovat kaikkialla tavanneet saman muuttumattoman, taipumattoman lain. Teidän täytyy sen [s.303] vuoksi suoda minulle anteeksi, etten mitenkään voi tuhlata aikaani jutellakseni tällaisista lapsellisista asioista. ”Herran tiet” eivät suinkaan ole mielestäni niin tuiki käsittämättömiä, vaan sitä vastoin joidenkin määrättyjen ihmisten tiet, ihmisten jotka ovat äärimmäisyyteen asti älykkäitä kaikessa muussa, paitsi ajaessaan jotakin merkillistä lempiaatettaan.

Kuten sanotte, tämän ”ei tarvitse aiheuttaa minkäänlaista erimielisyyttä välillemme” – henkilökohtaisesti. Mutta se luo välillemme koko erimielisyyksien maailman, jos sanotte haluavanne oppia ja pyydätte minua opettamaan teitä. Sillä kautta elämäni en voi tietää, mitä voisin teille jakaa tiedoistani, kun lakkaamatta ja *a priori* väitätte sitä vastaan, minkä tiedän olevan omien tietojeni aakkoset, kallio, jolle okkulttisen maailmankaikkeuden salaisuudet sekä tällä että tuolla puolen verhon on rakennettu. Rakas veljeni, joko me tiedämme jotain tai emme tiedä mitään. Mitä hyötyä teille on opetuksistamme ensin mainitussa tapauksessa, kun kuitenkin luulette tietävänne enemmän? Miksi tuhlaisitte taas aikaanne toisessa tapauksessa? Teidän mielestänne ei merkitse yhtään mitään, ovatko nämä lait älyllisen, tietoisien Jumalan tahdonilmaisuja, kuten te luulette, tai älyttömän, itse-tiedottoman ”Jumalan” väistämättömiä ominaisuuksia, kuten minä puolestani

väitän. Mutta minä sanon, että sillä on todellakin väliä. Ja kun te olette vakavasti sitä mieltä, että nämä peruskysymykset (hengestä ja aineesta, Jumalasta ja ei Jumalasta) ovat ”yleisesti tunnustetusti meidän yläpuolellamme”, toisin sanoen, etten minä eivätkä suurimmatkaan adeptimme voi tietää niistä mitään sen enempää kuin tekään, niin mitä on maailmassa sellaista, jota kykenisin opettamaan teille? Te tiedätte, että jos haluatte oppia lukemaan, teidän täytyy luonnollisesti ensin tuntea aakkoset. Mutta nyt tahdotte tietää asioista, jotka tapahtuvat ennen ja jälkeen pralayojen, tahdotte tietää tapahtumista tällä pallolla uuden kierroksen alussa, nimittäin mysteereistä, joita paljastetaan vasta eräässä viimeisimmistä vihkimyksistä, kuten Mr. Sinnettille jo sanottiin, sillä planeettahenkiä koskeva kirjeeni hänelle oli aivan satunnainen ja johtui eräästä hänen kysymyksestään. Sanotte varmaankin nyt, että kartan itse pääkysymystä. Olen puhunut rinnakkaisista asioista, mutta en ole selittänyt teille kaikkea sitä, mitä olette halunnut tietää ja mistä olette pyytänyt minua puhumaan. Minä ”väistän”, kuten aina. Suokaa anteeksi vastaväitteeni, mutta niin en tee. On tuhansia kysymyksiä, joihin minun ei koskaan sallittaisi vastata ja olisi juuri ”väistämistä”, jos vastaisin teille toisin kuin teen. Sanon suoraan, että te ette kykene oppimaan, sillä teidän mielenne on aivan liian täynnä asioita, siinä ei ole tyhjänä kolkkaakaan, josta ei entinen asukas nousisi taisteluun uutta tulokasta vastaan ajaakseen tämän tiehensä. Sen tähden en väistä, annan teille vain aikaa miettimiseen tehdäksenne johtopäätöksiä ja oppiaksenne ensin tarkalleen sen, mitä teille jo on opetettu, ennen kuin taas tartutte johonkin muuhun. Voiman maailma on okkultismin maailma, ja se on ainoa paikka, minne korkein vihitty menee tutkimaan olemisen salaisuuksia.

Sen vuoksi kukaan muu kuin vihitty ei voi tietää mitään näistä [s.304] salaisuuksista. Gurunsa ohjaamana chela keksii ensin tämän maailman ja selvittää sitten sen lait ja vihdoin niiden keskipakaisen kehityksen aineen maailmaa kohti. Kehittyminen täydelliseksi adeptiksi kestää monta vuotta, mutta lopuksi hänestä tulee mestari. Salatut asiat ovat paljastuneet, ja mysteerit ja ihmeet ovat ainoaaksi kaikonneet hänen silmistään. Hän tietää, kuinka voimaa on johdettava määrättyyn suuntaan määrättyjen tulosten aikaansaamiseksi. Hän tuntee salaiset kemialliset, sähköiset tai oodiset ominaisuudet kasveissa, yrteissä, juurissa, kivennäisissä ja eläinkudoksissa yhtä hyvin kuin te lintujen höyhenet. Ainoakaan eetterivärähtelyjen muutos ei jää häneltä huomaamatta. Hän keskittää johonkin tietonsa ja katso, ihme tapahtuu. Se, joka ensin torjui ihmeet, on nyt itse ihmeitten tekijä, jota houkkiot palvovat puolijumalana ja jota vielä typerämmät pitävät petkuttajana! Ja todistaakseni teille kuinka eksakti tiede okkultismi on, saanen kertoa, että käyttämämme keinot ovat pienimpiä yksityiskohtiaan myöten esitetyt meitä varten lakikokoelmassa, joka on yhtä vanha kuin ihmiskunta, mutta meidän jokaisen on aloitettava sen tutkiminen alusta, eikä lopusta. Meidän lakimme ovat yhtä

muuttumattomat kuin luonnon lait. Ihminen ja ikuisuus tunsivat ne ennen kuin tuo pöyhkeilevä tappelukukko, uudenaikainen tiede, oli edes haudottukaan. Joskaan en ole selittänyt teille työtapojamme tai olen alkanut opetuksen väärästä päästä, olen ainakin osoittanut teille, että filosofiamme perustuu kokemukseen ja johtopäätöksiin. Tai ehkä haluatte kiistää ja sanoa vastaan tässä, kuten kaikessa muusakin. Oppikaa ensin tuntemaan lakimme ja harjoittakaa havaintokykyänne, rakas veli. Hallitkaa tahdosta riippumattomia voimianne ja kehittäkää tahtonne oikeaan suuntaan, niin teistä tulee opettaja, ettekä enää ole oppilas. En kieltäydy opettamasta sitä, mihin minulla on oikeus. Mutta minun itseni oli pakko opiskella viisitoista vuotta, ennen kuin pääsin käsiksi kierrosteorioihin, sillä minun oli ensin tutkittava yksinkertaisimpia asioita. Mutta toimikaamme parhaamme mukaan ja tapahtukoon mitä tahansa, olen kuitenkin vakuuttunut siitä, ettei meidän enää tarvitse väitellä asioista, onhan väittelemineen yhtä hyödytöntä kuin kiusallistakin.

Kirje n:o 91

(VMK-CX)(110) Saatu lokak. 1882

Rakas ystävänäni –

Saanko vaivata teitä antamaan oheiset 50 rupiaa Dharbagiri Nathille, kun tapaatte hänet? Tuo pieni mies on vaikeuksissa, mutta hänelle on annettava vakava huomautus; ja *hyväksytyn* chelan tehokkain rangaistus on se, että hän saa ojennuksen ”maallikon” kautta. Matkallaan Ghoomista Bengaliin hän kadotti rahansa varomattomuutensa ja hajamielisyytensä vuoksi ja sen sijaan, että hän olisi kääntynyt suoraan minun puoleeni, hän koetti väistää ”Mestarin silmää” ja pyysi vastoin vähintäkään oikeutta erästä koechelaa auttamaan hänet vaikeudestaan. Olkaa hyvä ja sanokaa hänelle, ettei Ram S. Gargya ole [s.305] saanut hänen sähköttään Burdwanista, vaan että se joutui suoraan Laman käsiin, joka ilmoitti siitä minulle. Pyytäkää häntä olemaan varovaisempi tulevaisuudessa. Näette nyt, kuinka vaarallista on jättää silmistään nuori chela edes muutamiksi päiviksi. Rahojen kadottaminen ei ole mitään, mutta siitä aiheutuvat seuraukset ja kiusaukset ovat kauheita. Ystävänäni, *pelkään, että tekin olette taas ollut VAROMATON*. Olen saanut kirjeen eversti Chesneylestä – hyvin kohteliaan ja varsin diplomaattisen. Useat tuollaiset viestit muodostavat erinomaisen *jäähdytyslaitteen*.

Teidän
K. H.

J.K. – Huomasin ilokseni, että olette julkaissut *Pioneer*-lehdessä *Vanity Fair*issa olleen Atettjee Sahibjee'n jne. kirjoituksen ”A Day with my Indian Cousins” (Päivä intialaisten serkkujeni seurassa). Viime vuonna pyysin teitä antamaan

näiden kerran niin kuuluisan Ali Baban malliin kirjoitettujen lastujen tekijälle työtä – mutta kieltäydyitte. Uskoitte, ettei hän kirjoittaisi kyllin hyvin *Pioneeriä* varten. Ette luottanut ”alkuasukkaaseen” ja nyt hänen artikkelinsa on hyväksytty *Vanity Fairiin*.

Olen iloinen Padshah-raukan vuoksi. Hän on huimapää, mutta hyväsydäminen ja vakavasti kiintynyt teosofiaan sekä – *meidän* asiaamme.

Minun täytyy kysyä teiltä neuvoa. Hume kirjoittaa H. P. B:lle (erinomaisen *rakastavan* kirjeen!). Hän lähettää hänelle kaksi korjattua kopiota 20. p:n *Pioneerisä* julkaistusta kirjeestään ja huomauttaa ajan tulleen, jolloin, siinä tapauksessa että alkuasukkaitten lehdistö ympäri maata seuraa vain tätä, *hänen* johtoaan, ja ajaa asiaa voimakkaasti – *voidaan saavuttaa* aineellisia myönnytyksiä – ja, hän lisää, ”*tietysti te painatte tämän Theosophistiin*”. Kuinka hän voisi tehdä sen sekoittamatta sanomalehteään suoraan politiikkaan? Olisin kovin mielelläni halunnut saada hänen *Education*-kirjoituksensa lainatuksi teidän *Pioneeristänne Theosophistiin*, mutta epäröin pyytää H. P. B:tä tekemään sitä pelosta, että aikakauslehti saisi siitä uuden värin. Jotkin H:n kirjoitukset ovat erinomaisen teräviä.

No hyvä, mitä aiotte tehdä ”Eklektisen” seuran vuosikokouksen ja *kierroksen* päättymisen suhteen?

H. P. B:n terveydentila on parempi ja olemme jättäneet hänet Darjeelingiin. Hän ei ole turvassa Sikkimissä. Dugpojen vastustus on kauhea, ja ellemme uhraa koko aikaamme valvoaksemme häntä, ”Vanha Rouva” joutuisi vaikeuksiin, sillä hän ei nyt kykene ensinkään pitämään huolta itsestään. Katsokaa, mitä tapahtui pienelle miehelle – hän kertoo sen teille. Teidän pitäisi ottaa hänet luoksenne loka- ja marraskuun ajaksi.

Taaskin teidän
K. H.

Tuo pikku raukka sai minut punastumaan edessänne tahdittomuutensa [s.306] tähden – ”eurooppalaisesta näkökulmasta katsottuna”. En voi aina valvoa chelojani heidän matkoillaan – ja heidän tapojanne ja elämäanne koskeva tuntemuksensa on yhtä kuin *nolla!* Vasta tänään sain tietää – Djual Khoolin kautta – että hän oli lainannut teiltä 30 rupiaa. Hänellä ei ollut mitään syytä, eikä *mitään oikeutta* tehdä niin; mutta teidän täytyy antaa hänelle anteeksi, sillä hänellä ei ole vähintäkään käsitystä tiibetiläisen ja eurooppalaisen chelan välisestä erosta, ja hän käyttäytyi aivan yhtä tuttavallisesti teitä kohtaan kuin hän käyttäytyisi Djual Khoolia kohtaan. Palautan lainatut rahat monin kiitoksin toivoen, ettette pidä meitä kaikkia villi-ihmisinä!

Olen kirjoittamassa teille pitkää kirjettä puuskittain, kuten tavallisesti. Kun tuo *asiakirje* on matkalla, lähetän toisen, jossa vastaan kysymyksiinne.

Eräs hullunkurinen tapaus sattui C. C. M:n kirjeen yhteydessä, josta kerron seuraavassa.

Onnea ja menestystä ”uudelle johtajalle”, vihdoinkin!

Aina teidän rakastava

K. H.

Suokaa anteeksi välttämätön viipyminen. Tämä kirje liitteineen ei voi saapua Darjeelingiin ennen kuin 4-5 päivän kuluttua.

Kirje n:o 92

(VMK-LIV)(54)

Saatu Simlassa lokakuussa 1882.

Rakas ystäväni: – suuren ystävämme ”Minä olen” eroaminen ja vallasta luopuminen on nöyrän palvelijanne mielestä miellyttävimpiä tapauksia, mitä tämän syyskauden aikana on sattunut. *Mea culpa!* huudahdan ja annan kernaasti ripotella syyllisen pääni päälle tuhkaa – vaikkapa Simlan sikareista – sillä se oli minun järjestämäni! Jotain hyvää on koitunut emäseuralle hänen erinomaisesta kirjallisesta työstään (vaikka tosin pidänkin enemmän teidän tyylistänne), mutta ei mitään hyvää onnettomalle ”Eklektiselle”. Mitä hän on sen puolesta tehnyt? Hän valittaa eräässä kirjeessään Shishir Koomar Goshille (A. B. Patrikasta), että hän (?), Hume oli lakkaamattomien *ponnistustensa* kautta miltei kääntänyt Chesneyn teosofiaan, kun *Theosophistin* voimakas antikristillinen henki saattoi evers-tin kiivaasti perääntymään. Tätä voisimme sanoa historiallisten tosiseikkojen muutteluksi. Lähetän teille hänen viimeisen, minulle osoittamansa kirjeen, josta näette hänen olevan kokonaan uuden gurunsa – ”hyvän vedantalaisen Swamin” (joka tarjoutuu opettamaan hänelle sellaista Adwaita-filosofiaa, jota on parannettu jumala-käsitteellä) – sekä Sandaram-hengen vaikutuksen alainen. Hän väittää, kuten näette kirjeestä, että ”hyvältä vanhalta Swamilta” hän joka tapauksessa oppii [s.307] *jotakin*, jota vastoin hänen on mahdotonta koskaan ”*oppia meiltä mitään*”. Minä – ”en koskaan saanut häntä vakuutetuksi siitä, että kaikki kirjeet eivät olleet kotoisin Vanhan Rouvan kekseliäästä päästä”. Vielä nytkin, vaikka hän on saanut ehdottoman *varmuuden* siitä, että me olemme eri olentoja kuin Mad. B., hän sanoo: ”Minä en voi sanoa, mitä te olette – voitte olla Djual Kool tai korkealla itämaisella tasolla oleva henki” – jne. samaan tyyliin. Oheisessa kirjeessä hän sanoo, että me ”voimme olla *tantrikoita*” (paras tunnustaa annetun kohteliaisuuden arvo) ja hän valmistautuu, ei – hän on jo valmis – vielä kerran syöksymään äärimmäisestä *adwaitalaisuudesta* ylikuonnolliseen *teismiin*. Amen.

Jätän hänet Pelastusarmeijan huostaan.

En kuitenkaan tahtois, että hän katkaisisi kokonaan yhteytensä Seuran kanssa 1) hänen oman todellisen kirjallisen arvonsa vuoksi, ja 2) koska teillä tulisi varmasti olemaan väsymätön, vaikka *salainen* vihollinen, joka kuluttaisi aikansa kirjoittamalla musteensa kuiviin teosofiaa vastaan tuomiten Seuran jokaisen jäsenen jokaiselle sen ulkopuolella olevalle ja aiheuttaen ikävyyksiä tuhannella eri tavalla. Kuten kerran aikaisemmin sanoin, hän voi näyttää unohtavan ja hän on mies, joka saattaa oman peilikuvansa edessä näytellä itselleen jalomielistä anteeksiantajaa, mutta todellisuudessa hän ei anna anteeksi eikä koskaan unohda. M:lle ja meille kaikille oli erinomaisen miellyttävää kuulla, kuinka yksimielisesti ja rauhallisesti teidät valittiin johtajaksi, ja me kaikki – ”mestarit” ja chelat – tervehdimme veljellisesti ja lämpimästi astumistanne tähän toimeen; se asia on nyt loppuun suoritettu ja se sovittaa mielestämme vieläpä ne surulliset ja nöyryyttävät uutisetkin, että Hume ilmaisi täydellisen välinpitämättömyytensä *chelojen* ja heidän *mestareittensa* suhteen lisäten, ettei hän juuri välittäisi tavata kumpiakaan. Mutta tämä riittääköön hänestä, jota kuvannee parhaiten tiibetiläinen sananparsi:

”...Kuten yön lintu: päivällä suloinen kissa, pimeässä vastenmielinen rotta.”

Eräs neuvo – vakava varoitus meiltä molemmilta: *älkää luottako Ferniin – varokaa häntä*. Hänen tyyni vakavuutensa ja hymynsä puhuessaan teille ”lempeästi, säälin lieventämästä haukkumisesta” ja siitä, että on parempi tulla haukutuksi kuin pois heitetyksi, on pelkkää *teeskentelyä*. Hänen katumusta ja tunnontuskia ilmaiseva kirjeensä M:lle, jonka tämä lähettää teille säilytettäväksi, ei ole vilpiton. Ellette pidä häntä tarkasti silmällä, hän sekoittaa korttinsa tavalla, joka voi johtaa Seuran perikatoon, sillä hän vannoi itselleen ankaran valan, että Seura joko *kaatuu* tai *nousee* hänen mukanaan. Jos hän epäonnistuu taas ensi vuonna (ja kuinka tuollainen pieni parantumaton jesuiitta ja valehtelija voisikaan muuta kuin epäonnistua kaikista suurista lahjoistaan huolimatta?) hän tekee kaikkensa kaataakseen ”Seuran mukanaan tai – ainakin uskon ”Veljiin”. Koettakaa, jos mahdollista, pelastaa hänet, rakkain ystäväni; tehkää parhaanne kääntääksenne hänen mielensä totuuteen ja epäitsekkyYTEEN. On todella sääli, että sellaiset lahjat hukkuisivat paheen likaan, jota hänen aikaisemmat holhoojansa ovat häneen niin voimakkaasti istuttaneet. Ennen kaikkea varokaa, ettei hän koskaan saa nähdä ainoatakaan kirjettäni.

[s.308] Ja nyt sananen C.C. Maseysta sekä teidän kirjeistänne. Sekä vastaus että teidän selostuksenne ovat erinomaiset. Epäilemättä ei englantilaisten teosofien joukossa ole häntä vakavampaa, uskollisempaa ja jalomielisempää miestä (S. Moses mukaan luettuna). Hänen ainoa ja suurin vikansa on – *heikkous*. Jos hän jona-kin päivänä saisi kuulla, kuinka suurta vääryyttä hän on ajatuksissaan tehnyt H. P. B:lle – ei kukaan surisi sitä enemmän kuin hän itse. Mutta tulemme siihen pian.

Jos muistatte, niin eräässä tätä asiaa koskevassa kirjeessäni H:lle ”kielsin kaikki järjestelyt” siitä yksinkertaisesta syystä, että Engl. Teos. Seura oli mennyt nurin, eikä sitä ollut enää todellisuudessa olemassa. Mutta, jos muistan oikein, lisäksi samalla, että jos he perustaisivat sen uudelleen tukevalle pohjalle ja mukana olisi sellaisia henkilöitä kuin Mrs. K. ja hänen sihteerinsä, me emme kieltäytyisi opettamasta heitä teidän kauttanne. Sanoin jotakin tämän tapaista. Tietysti kielsin paimattamasta kirjeitäni ja levittämästä niitä, kuten Paavali kirjeitään Efesoksen baasaareissa, sellaisten yksityisten irtojäsenten hyödyksi (tai ehkä ivan ja arvostelun aiheiksi), jotka tuskin uskoivat meidän olemassaoloomme.

Mutta minulla ei ole mitään sellaista järjestelyä vastaan, jota C. C. M. on ehdottanut. Mutta antakaa heidän vain ensin järjestäytyä ja jättää aivan kylmästi joukostaan pois sellaiset uskonkiihkoilijat kuin Wyld. Hän kieltäytyi hyväksymästä Seuraan Humen sisarta, Mrs. B:tä, koska tämä ei uskonut mesmerismiin, kun ei ollut milloinkaan nähnyt mesmerisiä ilmiöitä; ja hän kieltäytyi vastaanottamasta Crookesia, jota C. C. M. oli kuulemma suositellut. En koskaan kiellä apuani ja yhteistyötäni vakavalta ja opinhaluiselta ihmisryhmältä. Mutta jos Seuraan hyväksytään Mr. Humen kaltaisia henkilöitä, joiden suurin ilo on jokaisessa organisoidussa järjestelmässä, johon he liittyvät, näytellä Tyfonin ja Ahrimanin esittämää osaa egyptiläisissä ja zoroasterilaisissa järjestelmissä, silloin on parempi jättää suunnitelma sikseen. Ajattelen kauhulla meidän filosofiamme ilmestymistä painosta Mr. H:n esittämänä. Luin hänen kolme tutkielmaansa tai kirjoittamaansa lukua Jumalasta (?), kosmogoniasta sekä välähdyksiä asioiden alkuperästä yleensä ja minun oli pakko vetää viiva melkein kaiken yli. Hän tekee meistä *agnostikkoja!!* Me emme usko Jumalaan, koska meillä toistaiseksi *ei ole todisteita* jne. Tämähän on naurettavan takaperoista: jos hän julkaisee sen, minkä luin, koetan saada H. P. B:n tai Djual Khoolin kieltämään koko jutun, sillä en voi sallia, että pyhää filosofiaamme vääristellään siten. Hän sanoo, että ihmiset eivät tahdo ottaa vastaan koko totuutta; ja että filosofiamme hylätään *a priori*, elleimme tee heille mieliksi pitämällä yllä toivoa, että ”taivaassa on rakastava isä ja kaiken luoja”. Mitä vähemmän tuollaiset tylsämieliset tietävät opeistamme, sitä parempi heille ja meille. Jos he taas eivät pyydä koko totuutta, eikä muuta kuin totuutta, he ovat tervetulleita. Mutta he eivät tule koskaan näkemään *meidän* missään tapauksessa tekävän sovitteluja yleisön ennakkoluulojen kanssa tai liehittävän sitä.

[s.309] Pidättekö tätä ”vilpittömänä” ja *kunniallisena* ”epäeurooppalaiselta näkökannalta katsottuna”? Lukekaa hänen kirjeensä ja arvostelkaa. Asia on niin, rakas ystäväni, että huolimatta siitä suuresta mystisyyden aallosta, joka nyt virtaa osittain älyllisten kansankerrosten yli Euroopassa, länsimaiset kansat ovat tuskin toistaiseksi oppineet käsittämään sitä, mitä me sanomme korkeimmassa merkityksessä *viisaudeksi*. Länsimaissa pidetään toistaiseksi vain sitä ihmistä todella viisaana, joka kykenee taitavimmin hoitamaan asioitaan elämässä niin, että niistä

koituu eniten aineellista hyötyä – kunnioitusta tai rahaa. Viisaus on aina ollut ja tulee vielä kauan olemaan – ihan viidennen rodun loppuun asti – vailla tunnustusta ja yksinomaan sellaisia varten, jotka hakevat älyn rikkautta sen itsensä vuoksi ja sen suoman ilon ja tulosten vuoksi, ilman toisarvoista tarkoitusta saada se käännetyksi aineellisten etujen saavuttamista varten. Useimmat teidän kultaa kumartavat maanmiehenne nimittäisivät meidän tosiasioitamme ja teoreemojamme mielikuvitukseksi, hullujen unennäöksi. Antakaa *Fragmentsin* ja vaikkapa omien suuremoisten, äsken *Light*-lehdessä julkaistujen kirjeittenne joutua suuren yleisön käsiin, materialistien, teistien tai kristittyjen luettavaksi, niin kymmenen yhtä vastaan jokainen keskinkertainen lukija muttristaa suunsa ivalliseen hymyyn huomauttaen, että ”kaikki tämä saattaa olla hyvin syvää ja viisasta, mutta mitä *hyötyä* siitä on käytännöllisessä elämässä?” – jättäen nuo kirjeet ja *Fragmentsin* ikipäiviksi ajatuksistaan.

Nyt suhteenne C. C. M:än näyttää kuitenkin muuttuneen ja voitatte hänet vähitellen puolelleen. Hän aikoo vielä kerran ottaa okkultismin vakavalta kannalta ja on ”valmis tulemaan vakuutetuksi”. Emme saa antaa hänen pettyä. Mutta en voi uskoa heille enkä edes teille *uusua* tosiasioita, ennen kuin kaikki tähän asti antamani on alusta alkaen saanut muodon (katsokaa Mr. Humen *Essays*) ja tullut heille niin järjestelmällisesti opetetuksi, että he ovat oppineet ja sulattaneet sen. Vastaaan nyt lukuisiin kysymysarjoihinne – sekä tieteellisiin että psykologisiin – joissa teillä on ainesta vuodeksi tai pariksi. Tietysti olen aina valmis antamaan lisäselityksiä ja, jos tarpeellista, lisätietoja, mutta kieltäydyn ehdottomasti opettamasta enempää, ennen kuin olette ymmärtänyt ja oppinut kaiken tähän asti annetun. En myöskään salli teidän painattaa mitään kirjeistäni, ellette ole aiemmin *toimittanut* niitä, antanut niille muotoa. Minulla ei ole aikaa kirjoittaa säännöllisesti ”artikkeleita”, eivätkä kirjalliset kykyni riitä liioin siihen.

Mutta kuinka arvellette C. C. M:n mielen, joka on niin täynnä ennakkoluuloja *Isiksen* kirjoittajaa ja meitä kohtaan, uskaltaneen tuoda Eglintonin B.T.S:n pyhille alueille ja sanoa +:a ”Veljeksi”? Eivätkö meidän kaikki syntimme ja rikkomuksemme ”eurooppalaisten näkökannalta katsoen” – tule pahasti olemaan keskinäisen luottamuksen tiellä? Ja eivätkö ne tule johtamaan alituisiin epäilyksiin ja väärinkäsityksiin? En ole juuri nyt valmis antamaan englantilaisille teosofeille todisteita ruumiillisesta olemassaolostamme tai siitä, että minä en ole kokonaan H. P. B:n ”liittolainen”; kaikki tämä on ajan kysymys ja – [s.310] *karman*. Mutta vaikka olisikin helppo todistaa ensin mainittu seikka, olisi paljon vaikeampi tehtävä kumota jälkimmäinen. Joku ”K. H.”, so. kuolevainen ja hyvin tavallisen näköinen henkilö, joka tuntee kutakuinkin hyvin englantilaista, vedantalaista ja buddhalaista filosofiaa, vieläpä taitaa jonkin verran salonkien *taikatempuja* – on helposti löydettävissä ja saatavissa todistamaan ulkokohtainen olemassaolonsa epäilysten

ja moitteiden vaimentamiseksi. Mutta miten antaa suoranainen, moraalinen varmuus siitä, ettei tuo yksilö, joka siten ilmestyisi, olekin väärä K. H., H. P. B:n ”liittolainen”? Eikö St. Germainia ja Cagliostroa aikanaan pidetty ja jälkimaailma pitää yhä pettureina, vehkeilijöinä, silmänkääntäjinä ja jos jonakin, vaikka molemmat olivat korkeimman sivistyksen saaneita, korkeassa asemassa olevia herrasmiehiä – sekä ilmeisesti *eurooppalaisia* – eikä suinkaan minunlaisiani ”neekereitä”? Olen kuitenkin moraalisesti velvollinen rauhoittamaan C. C. M:n mieltä – ystävällisellä avullanne – sen suhteen, että H. P. B. muka *pettää* ja *johtaa häntä harhaan*. Hän näyttää nimittäin uskovan, että on saanut siitä ehdottomia ja *kiistattomia* todisteita. *Väitän, ettei niin ole laita*. Hän on saanut vain todisteita muutamien miesten ja ex-teosofien kataluudesta, sellaisten kuin Hurrychund Chintamon Bombaysta, nyt Manchesterissa tai jossakin muualla. Mies ryösti perustajilta ja Dayananilta 4.000 rupiaa, petti ja syytti heitä alusta asti (jo New Yorkin aikoina) ja kun hän sitten paljastui ja tuli erotetuksi Seurasta, hän karkasi Englantiin ja on siitä lähtien janonnut kiihkeästi kostoja. Toinen samanlainen on tri Billing, tuon hyvän, kunniallisen naisen, tuon tietämäni mukaan todella *kunniallisen* meedion – Mrs. M. Hollis-Billingin – aviomies. Tämä nai vaimonsa muutamien tuhansien puntien takia, vei hänet perikatoon avioliiton ensimmäisenä vuonna ja lyöttäytyi yhdyselämään toisen meedion kanssa; ja kun H. P. B. ja Olcott nuhtelivat häntä ankarasti – hän jätti vaimonsa ja Seuran suunnaten katkeran vihansa noita molempia naisia kohtaan. Siitä asti hän on koettanut salaisesti myrkyttää englantilaisten teosofien ja spiritualistien mieltä vaimoan ja H. P. B:tä vastaan.

Yhdistäköön C. C. M. kaikki nuo tosiasiat, tutkikoon salaisuutta ja nähköön, mikä yhteys on hänen *tiedonantajensa* ja molempien viattomien naisten kahden herjaajan välillä. Tutkikoon huolellisesti ja kärsivällisesti, ennen kuin uskoo erinäisiin kertomuksiin – ja vieläpä esitettyihin *todisteisiin* – muuten hän kuormittaa karmaansa raskaalla synnillä. Nämä miehet eivät jätä kääntämättä kiveäkään onnistuakseen pahoissa aikomuksissaan. Hurrychund Chintamon ei ole viimeisen kolmen vuoden aikana kertaakaan unohtanut jakaa luottamustaan jokaiselle tapamalleen teosofille kuiskaten hänen korvaansa seipitetyjä uutisia Bombaysta perustajien kaksimielisyydestä; ja levittää spiritualistien keskuuteen juoruja Mme B:n *uskotelluista* ilmiöistä leimaten ne kaikki vain ”häpeällisiksi keposiksi” – koska hänellä ei ole aavistustakaan todellisista joogavoimista; tai näyttää H. P. B:n kirjeitä, joita hän sai tältä Amerikasta ja joissa H. P. B. on muka neuvonut häntä uskottelemaan muille olevansa ”Veli” voidakseen paremmin pettää englantilaisia teosofejia. Kun H.C. tekee kaikkea [s.311] tätä ja paljon muuta, Billing puolestaan ”muokkaa” Lontoon mystikkoja. Hän näyttelee heille *uhrin* osaa: hän oli uskonut liiaksi vaimoonsa, jonka huomasi vääräksi ja petolliseksi meedioksi, jota H. P. B. ja H. S. O. auttoivat ja tukivat. Hän valittaa julmaa kohtaloaan ja

vannoo *kunniansa* (!) kautta jättäneensä vaimonsa ainoastaan siksi, että oli havainnut hänet petturiksi ja siksi, että hänen *kunniallisuutensa* kapinoi sellaista liittoa vastaan. Nojautuen tuollaisten miesten kertomusten pitävyyteen ja arvovaltaan sekä niihin liian herkkäuskoisiin ihmisiin, jotka luottaessaan näihin miehiin ovat olleet heille apuna, C. C. M. on vähitellen joutunut hylkäämään ja kieltämään sen vastenmielisen ja epämuodostuneen vaihdokkaan, joka on tullut tyrkytetyksi hänelle H. P. B:n hahmossa.

Uskokaa minua – asia ei ole niin. Jos hän kertoo, että hänelle on näytetty *asia-kirjoihin perustuvia* todisteita – niin vastatkaa hänelle, että hänen käsialallaan kirjoitettu ja hänen nimikirjoituksellaan varustettu kirje, joka saatettuna lakimiesten käsiin veisi hänet 24 tunnin kuluessa syytettyjen penkille, voidaan tekaista yhtä helposti kuin mikä muu asiakirja tahansa. Sama mies, joka kataluudessaan kykeni väärentämään erääseen testamenttiin sen tekijän nimikirjoituksen ja sitten ottamalla haltuunsa jo kuolleen miehen käden pani siihen kynän ja kuljetti sitä valmiin nimikirjoituksen yli antaakseen todistajille mahdollisuuden vannoa, että he olivat nähneet vainajan allekirjoittavan testamentin – sellainen mies kykenee vakavampaan tekoon kuin pelkkään epäsuosiossa olevan ulkomaalaisen henkilön panettelemiseen.

Kun H.Ch. kolme vuotta sitten tultuaan paljastetuksi saapui Bombaysta ja oli valmis kostamaan, ei C. C. M. halunnut ottaa häntä vastaan eikä nähdä häntä, ei liioin kuunnella hänen puolustuksiaan, sillä Dayanand – jonka hän niihin aikoihin tunnusti ja hyväksyi henkiseksi johtajakseen – oli lähettänyt hänelle sanan, ettei hän ryhtyisi mihinkään tekemisiin tuon varkaan ja kavaltajan kanssa. Siihen aikaan tuo viime mainittu ja C. Carter Blake, jesuiitta, joka oli erotettu Seurasta paneteltuaan *Pall Mall Gazette* -lehdessä sekä Swamia että Hurrichundia – tulivat hyviksi ystäviksi. Carter Blake oli jo kahden vuoden aikana pannut taivaat ja maat nurin päästäkseen takaisin Seuraan, mutta H. P. B. oli nostanut kiinalaisen muurin hänen uutta liittymistään vastaan. Nämä molemmat entiset jäsenet solmivat rauhan keskenään, löivät viisaat päänsä yhteen ja työskentelivät siitä lähtien mitä ihastuttavimmassa sopusoinnussa. Tästä tuli salainen vihollinen n:o 3. Uskollinen C. C. M. oli heidän tiellään. He ryhtyivät tuhoamaan tämän palvonnan kohteen, H. P. B:n, koettamalla horjuttaa C. C. M:n luottamusta häneen. Billing, joka ei voinut koskaan toivoa menestystä tällä taholla, sillä C. C. M. tunsu hänet liian hyvin puolustettuaan lain edessä hänen köyhtynyttä ja hyljättyä vaimoaan, sai herätetyksi hänen epäilyksensä Mrs. Billingia kohtaan *meediona* ja tämän ystävää H. P. B:tä kohtaan, joka oli puolustanut ja auttanut häntä miestänsä vastaan. Näin oli maaperä hyvin muokattu kaikenlaisen rikkaruohon kylvöä varten. Sitten tuli – salaman tavoin – Swamin odottamaton hyökkäys perustajia [s.312] kohtaan ja se antoi kuoliniskun C. C. M:n ystävyydelle. Koska H. P. B. oli esittänyt heille

Swamin korkeana chelana, vihittynä, C. C. M. kuvitteli, ettei *tämä ole koskaan ollutkaan vihitty*, ja että H. P. B. harhaan johdetussa innossaan edistääkseen asiaa oli pettänyt heidät kaikki! Huhtikuun riidan jälkeen H. P. B:n ja C. C. M:n viholliset saivat hänestä helpon saaliin. Lukekaa *Light*-lehteä; verratkaa päivämääriä ja erinäisiä varovaisia ja peitettyjä hyökkäyksiä. Huomatkaa, miten C. C. M. epäröi ja sitten äkkiä iskee H. P. B:n kimppuun. Ettekö osaa lukea rivien välistä, ystävä?

Mutta mitä S. Moseksesta? Voi – siinä on mies, joka ei koskaan lausu tahallista valhetta, vielä vähemmän kertoo juoruja. Hän ainakin, samoin kuin C. C. M., on kauttaaltaan hieno ja *kunniallinen* mies. Niin, vaan mitä se auttaa? Oletteko unohtanut hänen syvän, ankaran katkeruutensa meitä ja H. P. B:tä kohtaan, hänen, joka spiritualistina on valikoimalla valittu *Imperatorin* käyttöväline? C. C. M. on tietämätön mediumisuuden laeista ja mysteereistä ja on hänen uskollinen ystävänsä. Lukekaa taas *Lightia* ja huomatkaa, kuinka selvästi hänen suuttumuksensa kasvaa ja tulee yhä äänekkäämmäksi hänen kirjoituksessaan *Notes By The Way*. Hän on käsittänyt täysin väärin tarkoituksenne tai pikemmin otteet (ilman *selityksiä*) kirjeistäni teille, ja te taas ette ole koskaan oikein ymmärtänyt tilannetta. Toistan, mitä silloin sanoin: On olemassa pohjaton kuilu planeettahenkien korkeimman ja alimman asteen välillä (tämä vastauksena kyselyynne – onko + planeettahenki?) ja vakuutan uudelleen, että – ”+ on Veli”. Mutta tiedättekö, mitä itse asiassa ”Veli” on? Minä en ole vastuussa siitä, mitä H. P. B. on ehkä lisännyt oman tajuntansa syvyyksistä; sillä *hän ei tiedä mitään ehdottoman varmasti* +:sta ja usein ”nähdessä unia” hän vetää niistä omat omintakeiset johtopäätöksensä. *Seuraus*: S.M. pitää meitä *pettureina* ja *valehtelijoina*, ellemmme ole vain *kuvittelua*, jolloin kohteliaisuus kohdistuu H. P. B:hen.

Mitkä nyt ovat *tosiasioita* ja mitkä syytöksiä H. P. B:tä vastaan? C. C. M:n mielessä on monta tummaa pistettä häntä vastaan ja joka päivä ne tulevat mustemmiksi ja rumemmiksi. Kerron teille esimerkin. Kun H. P. B. oli Lontoossa Billingien luona tammikuussa 1879, hän oli aikaansaanut pöydän alta löydetyn posliiniruukun, ja C. C. M. pyysi häntä tekemään myös hänelle jonkin ilmiöllisen esineen. Suostuen siihen H. P. B. sai pienen korttirasian, sellaisen joita veistetään Bombayssa, ilmestymään hänen eteisessä riippuvan päällystakkinsa taskuun. Sen sisältä löytyi joko silloin tai myöhemmin illalla paperiliuska, jossa oli Hurrychund C:n nimikirjoituksesta *tarkka jäljennös*. Sillä kertaa hänessä ei herännyt mitään epäilystä, eikä siihen ollut syytäkään. Mutta nyt huomaatte hänen uskovan, että ellei kaikki ollut *kepposta*, niin se oli ainakin puolipetosta. Miksi? Koska hän luuli sillä hetkellä H. C:tä *chelaksi*, melkeinpä suureksi adeptiksi, koska H. P. B. oli niin luulotellut ja antanut uskoa. Ja nyt hän *tietää*, ettei H. C. *koskaan* ole ollut chela, sillä hän *itse* kieltää sen; tietää, ettei hänellä koskaan ole ollut minkäänlaisia *kykyjä* sekä kieltää kaiken tiedon tai uskon niihin; kertoo myös jokaiselle, ettei

Dayanand liioin ole koskaan [s.313] ollut joogi, vaan yksinkertaisesti ”kunnianhimoinen petturi”, kuten Mohamet. Lyhyesti, niin monia valheita on keksitty ja niistä syytetty perustajia.

Ja sitten H. P. B:n *kirjeet* sekä luotettavien todistajien kertomukset hänen salaliitostaan Mrs. Billingin kanssa. Tästä johtuu salaliitto hänen ja Eglintonin välillä. Joka tapauksessa H. P. B. on todistettu viekkaaksi vehkeilijäksi, petturiksi, ovelaksi luonteeksi; joko sellaiseksi – tai sitten hän on näkyjä näkevä mielipuoli, riivattu meedio. Tämä on eurooppalaista, länsimaalaista logiikkaa! Kirjeet? On hyvin helppo muuttaa sanoja, ja siten lauseiden koko merkitys kirjeissä. Niinpä Swamilla on H. P. B:n kirjeitä, joita hän vapaasti kääntää, käyttää otteita ja selittelee julkeasti heinäkuun *Supplementissa*. Pyydän, tehkää minulle mieliksi ja lukekaa huolellisesti uudestaan ”Defence”-kirjoitus. Huomatkaa häpeämättömät valheet Intian ”suuresta uudistajasta”. Muistakaa, mitä teille ensin myönnettiin ja sitten kiellettiin.

Ja jos *minun* kunniasanallani on mielestänne jotain arvoa, niin tietäkää, että Swami *oli* vihitty joogi, hyvin korkea chela Badrinathissa, varustettuna muutamia vuosia sitten suurilla voimilla ja tiedoilla, jotka hän sittemmin on menettänyt; ja että H. P. B. sanoi teille ainoastaan totuuden ja vielä että H.C. oli Swamin chela, tuon miehen, joka mieluummin valitsi ”vasemman tien”. Ja katsokaa, mitä nyt on tullut tuosta todella suuresta miehestä, jonka me kaikki tunsimme ja johon asetimme toivomme. Näette moraalisen hylkiön, kunnianhimonsa tuhoaman miehen, joka huohottaa ilmaa viimeisessä taistelussaan ylivallasta, jota, kuten *hän tietää*, me *emme* tule hänelle luovuttamaan. Jos nyt tuo mies – moraalisesti ja älyllisesti kymmenen kertaa Hurrychundia suurempi – saattoi langeta *niin* alas ja turvautua niin halpamaisiin keinoihin, mihin sitten hänen entinen ystävänsä ja oppilaansa Hurrychund kykeneekään tyydyttääkseen *omaa* kostonhaluaan! Ensin mainitulla on ainakin puolustus, voimakas kunnianhimo, jota hän erehtyy pitämään isänmaanrakkautena; tuolla, joka oli kerran hänen *alter egonsa*, ei ole mitään puolustusta, ainoastaan halu kostaa niille, jotka ovat paljastaneet hänet. Sellaisen päämäärän eteen hän on valmis *tekemään mitä tahansa*.

Kysytte ehkä, miksi me emme ole puuttuneet asiaan? Miksi me, perustajien, ellemme Seuran, luonnolliset puolustajat, emme ole tehneet loppua tuollaisista häpeällisistä juoruista? Asiallinen kysymys. Epäilen kuitenkin, voidaanko vastaustani käsittää selvästi kaikessa vakavuudessaan. Ette tunne vähimmässäkään määrin meidän järjestelmäämme, ja vaikka minun onnistuisikin tehdä se teille selväksi, niin väitän kymmenen yhtä vastaan, että teidän ”paremmat tunteenne” – nuo eurooppalaisten tunteet – joutuisivat vähintään kuohuksiin, ellei pahempaa, tuollaisesta ”loukkaavasta” harjoitusmenetelmästä. Tosiasia on, että viimeisessä ja korkeimmassa vihkimyksessä jokainen chela (samoin jotkut adeptit) jätetään

selviytymään omin neuvoin. Meidän on itse taisteltava omat taistelumme ja tuttu sananparsi – ”adeptiksi *tullaan*, häntä ei *tehdä*” on kirjaimellisesti tosi. Koska jokainen meistä on niiden *syiden luoja* ja aiheuttaja, joilla on omat määräytyt *seurauksensa*, me vain niitämme sitä, mitä itse [s.314] olemme kylväneet. *Meidän chelojamme autetaan ainoastaan silloin, kun he ovat viattomia niihin syihin, joista johtuu heille vaikeuksia*; kun nuo syyt ovat vieraan, ulkopuolisen vaikutuksen aiheuttamia. Elämä ja taistelu adeptiuden saavuttamiseksi olisi liian helppoa, jos meillä jokaisella olisi takanamme lakaisijat pyyhkimässä pois kaikki oman hätiköimisemme ja omahyväisyytemme luomat *seuraukset*.

Ennen kuin cheloille annetaan lupa mennä ulos maailmaan, he ovat varustetut suuremmalla tai pienemmällä selvänäkökyvyllä; ja lukuun ottamatta tätä kykyä, joka, ellei se ole lamaantuneena tai valvonnan alaisena, voisi saattaa heidät paljastamaan määrättyjä salaisuuksia, joita ei saa antaa ilmi, heille jätetään täysi vapaus käyttää kykyjään, olkoot ne mitä laatua tahansa. Miksi he eivät saisi käyttää niitä? Täten askel askeleelta ja monien rangaistusvaiheiden jälkeen chela oppii katkeran kokemuksen kautta hallitsemaan ja ohjaamaan mielihohteitaan. Hän kadottaa malttamattomuutensa, omahyväisyytensä eikä koskaan tee samoja erehdyksiä. Kaikki se, mikä nyt tapahtuu, on H. P. B:n itsensä aiheuttama. Ja teille, ystäväni ja veljeni, tahdon paljastaa hänen erehdyksensä, sillä teitä on kiusattu ja koeteltu ja te yksin ette tähän mennessä ole epäonnistunut – ainakaan ette yhdessä suhteessa, hienotunteisuuden ja vaikenemisen hyveissä. Mutta ennen kuin paljastan teille hänen ainoan suuren vikansa (todella vian, kun ottaa huomioon sen tuhoisat seuraukset, mutta samalla kuitenkin hyve), minun on muistutettava teitä eräästä asiasta, jota niin sydämenne pohjasta vihaatte; nimittäin siitä, ettei kukaan pääse yhteyteen kanssamme, ei kukaan voi todistaa haluaan oppia tietämään meistä enemmän, ellei hän alistu koetuksiin ja antaudu meidän koeteltavaksemme.

Niinpä ei C. C. M., sen enempiä kuin kukaan muukaan, voi päästä kohtalooan pakoon. Häntä on koeteltu ja hänen on sallittu joutua näennäisyyksien pettämäksi ja liian helposti langeta oman heikkoutensa uhriksi – epäluulon ja itseluottamuksen puutteen uhriksi. Lyhyesti, häneltä on huomattu puuttuvan ensimmäinen edellytys pyrkijän menestykseksi – *horjumaton usko*, kun kerran hänen vakaumuksensa perustuu ja on juurtunut tietoon; ei yksinkertainen usko määrättyihin tosiasioihin. Nyt C. C. M. *tietää*, että eräät H. P. B:n aikaan saamat ilmiöt ovat ehdottomasti väärentämättömiä. Hän suhtautuu niihin samalla tavalla kuin te ja vaimonne suhtaudutte keltaisen sormuskiven ilmiöön. Vaikka arvelitte olevan syytä uskoa, että kyseessä oleva kivi yksinkertaisesti *tuotiin* siihen (kuten jokin leikkikalu), eikä ollut *kaksoiskappale*, kuten H. P. B. väitti, ja vaikka koko sie-lustanne halveksitte tuollaista hyödytöntä *petosta* hänen puoleltaan – niin kuin aina ajattelitte – ette kuitenkaan kaiken tämän jälkeen kieltänyt häntä, ettekä liioin

paljastanut tai syyttänyt häntä sanomalehdissä, kuten C. C. M. on tehnyt. Lyhyesti, vaikka omissa ajatuksissanne mieluummin tuomitsitte kuin vapautitte hänet, ette kuitenkaan epäillyt itse ilmiötä, vaan ainoastaan hänen selityksensä tarkkuutta. *Ja vaikka olitte täysin väärässä*, teitte ehdottomasti oikein toimiessanne asiassa niin hienotunteisesti kuin teitte. Niin ei ollut C. C. M:n laita. Uskottuaan ensin häneen *sokeasti* kolmen vuoden [s.315] ajan, joka usko kohosi miltei kunnioitukseksi, tuo luotettava ystävä ja erinomainen lakimies lankeaa pahanillisen vehkeilyn uhriksi heti ensimmäisestä onnistuneen panettelun henkäyksestä ja hänen kunnioituksensa H. P. B:tä kohtaan muuttuu todelliseksi ylenkatseeksi sekä *vaikumukseksi* tämän syyllisyydestä!

Sen sijaan että C. C. M. olisi menetellyt, kuten te samanlaisessa tapauksessa, nimittäin olisi joko ollut hiiskumatta sanaakaan asiasta H. P. B:lle, tai sitten pyytänyt häneltä selitystä, niin että syytetty itse olisi saanut tilaisuuden puolustautua, ja C. C. M. olisi siten toiminut kunniallisen miehen tavoin, sen sijaan hän piti parempana purkaa tunteitaan julkisessa sanassa ja tyydyttääkseen kostonhaluaan H. P. B:tä ja *meitä* kohtaan käytti kiertoteitä hyökkäämällä hänen *Isiksessä* esittämiään väitteitä vastaan. Ohimennen sanoen ja pyytäen anteeksi tätä poikkeamista asiasta, hän ei näytä pitävän H. P. B:n vastausta *Theosophist*-lehdessä ”vilpittömänä”. Merkillistä logiikkaa tuollaisen terävän loogikon päästä. Jos hän olisi julistanut kaikissa sanomalehdissä ja kaikuvalla äänellä, että *Isiksen* kirjoittaja tai kirjoittajat eivät ole olleet *vilpittömiä* kirjaa kirjoittaessaan; että he tahallaan ja usein johtavat lukijan harhaan jättämällä mainitsematta välttämättömät selitykset ja esittävät vain osia totuudesta; ja jos hän olisi edes väittänyt, kuten Mr. Hume, että teos vilisee ”tosiasiallisia erehdyksiä” ja virheellisiä selostuksia, hänet olisi vapautettu kaikella kunnialla, koska hän olisi ollut oikeassa – ”eurooppalaisen näkökannalta katsoen” – ja *me* olisimme antaneet hänelle sydämestämme anteeksi – taaskin hänen eurooppalaisen arvostelutapansa vuoksi, joka tapa on hänessä luontaista ja jolle *hän ei voi mitään*. Mutta että oikeata ja totuudenmukaista selitystä ei pidetä ”vilpittömänä”, sitä tuskin voin käsittää, vaikka huomaankin, että te itse olette samaa mieltä. Rakas ystäväni, pelkään kovasti, että meidän käsityksemme oikeasta ja väärästä eivät koskaan tule käymään yksiin, koska meidän mielestämme *vaikutin* merkitsee kaikkea, ja te ette koskaan tahdo nousta näennäisyyksien yläpuolelle. Mutta palatkaamme pääkysymykseen.

Siispä C. C. M. *tietää*; hän on liian älykäs, liian terävä ihmisluonteen tarkkailija ja jäädäkseen epäetietoiseksi kaikkein tärkeimmästä tosiasiasta, nimittäin, että H. P. B:llä *ei ole minkäänlaista vaikutinta* pettämiseen. C. C. M:n kirjeessä on eräs hiukan ystävällisemmässä sävyssä esitetty lause, joka osoittaa, että hän voisi hyvinkin antaa arvoa ja tunnustusta *todellisille vaikuttimille*, ellei hänen mielensä olisi ennakkoluulojen myrkyttämä, mikä johtuu ehkä enemmän S. Moseksen

ärsytyksestä, kuin H. P. B:n kolmen edellä mainitun vihollisen ponnistuksista. Hän huomauttaa *en passant* – että tuo petosjärjestelmä johtuu ehkä H. P. B:n *innosta*, mutta hän pitää sitä kuitenkin *kunniattomana*. Tahdotteko nyt kuulla, missä määrin H. P. B. on syyllinen? Tietäkää siis, että jos hän on koskaan tämän ”intonsa” vuoksi syyllistynyt *tahalliseen* pettämiseen, se on tapahtunut silloin, kun hän on ilmiöiden yhteydessä aina kieltänyt – paitsi kun on ollut kysymyksessä sellaiset vähäpätöiset seikat kuin kellot ja koputukset – oman *henkilökohtaisen* osuutensa niiden aikaansaamisessa. [s.316] Teidän ”eurooppalaisten näkökannalta katsoen” se on suoranaista petosta, mahdottoman suuri *vale*; meidän *aasialaiselta* näkökannaltamme katsoen vaikkakin varomatonta, moitittavaa intoa, epäoikeudenmukaista liioittelua, tai niin kuin jenkit sanovat ”kukkokiekuu-huuto”, jonka tarkoituksena oli hyödyttää ”Veljiä”, niin samalla, jos otamme huomioon vaikuttimen, se on ylevää, itsensä kieltävää, jaloa ja ansiokasta, mutta ei *kunniatonta*, intoa.

Niin, tässä ja ainoastaan tässä suhteessa H. P. B. syyllistyi alituisesti ystäviensä *pettämiseen*. Häntä ei saatu koskaan ymmärtämään, kuinka äärettömän hyödytön ja vaarallinen tällainen innostus oli ja kuinka hän erehtyi luullessaan lisäävänsä siten meidän kunniamme. Päin vastoin hän hyvin usein sanomalla meidän tekemiksemme mitä lapsellisimpia ilmiöitä ainoastaan alensi meitä yleisön silmissä ja myönsi oikeaksi vihollistensa väitteen, että hän oli ”vain meedio”! Mutta varoituksista ei ollut hyötyä. Sääntöjemme mukaan M. ei olisi saanut kieltää suoraan häntä tuosta menettelystä. Hänelle oli suotava täydellinen ja ehdoton toiminnanvapaus, oikeus *luoda syitä*, joista ajan tullen muodostui hänen rangaistuksensa ja julkinen häpeäpaalunsa. Korkeintaan M. saattoi kieltää häntä suorittamasta ilmiöitä ja tähän äärimmäiseen toimenpiteeseen hän ryhtyikin mahdollisimman usein H. P. B:n ystävien ja teosofien suureksi mielipahaksi. Riippuiko, tai mieluummin riippuuko tämä menettely H. P. B:n älyllisen havaintokyvyn puutteesta? Varmasti ei. Se on psykologista sairautta, jota hän pystyy hallitsemaan hyvin huonosti, tuskin lainkaan. Hänen impulsiivinen luonteensa – kuten olette vastauksessanne oikein päätellyt, on aina valmis viemään hänet totuuden rajojen ulkopuolelle, liioittelun alueelle; kuitenkin hänellä ei ole pienintäkään aavistusta siitä, että hän pettää siten ystäviään ja käyttää väärin heidän suurta luottamustaan.

Tuo hänen hokemansa lause: ”*en minä*; minä en voi tehdä mitään omasta voimastani... kaikki johtuu heistä – Veljistä... minä olen vain heidän nöyrä ja harras orjansa ja välikappaleensa”, on suoranainen *hätävälhe*. Hän osaa suorittaa ilmiöitä ja suorittikin niitä luonnollisten kykyjensä avulla, joihin liittyi vuosien säännöllinen valmennus. Ja hänen suorittamansa ilmiöt ovat toisinaan parempia, ihmeellisempiä ja täydellisempiä kuin monen korkean, vihityn chelan aikaansaamat ilmiöt, sillä hänen taiteellinen makunsa ja puhtaasti länsimainen taidekäsityksensä on

paljon kehittyneempi kuin heidän esimerkiksi välittömässä kuvien tuottamisessa. Saatte siitä todisteen, kun vertaatte toisiinsa *Hints*-kirjoituksessa mainittua, hänen tekemäänsä kuvaa Tiravallan ”fakiirista” sekä Djuäl Khoolin tekemää muotokuva minusta. Tämä aivan riippumatta jälkimmäisen muista – H. P. B:hen verrattuna – paljon suuremmista kyvyistä, D. K:n nuoresta iästä suhteessa vanhaan H. P. B:hen ja siitä kiistattoman tärkeästä edusta, joka D. K:lla on, kun hän ei ole koskaan saattanut puhdasta magnetismiaan suoranaiseen yhteyteen teidän maailmanne ja seurapiirinne epäpuhtaan ilmapiirin kanssa.

Mutta sittenkään D. K. ei koskaan kykenisi suorittamaan *sellaista* kuvaa kuin edellä mainittu yksinkertaisesti siksi, ettei hän voi kuvitella sitä [s.317] aivoissaan ja tiibetiläisessä ajattelussaan. Samalla kun H. P. B. on sälyttänyt meidän niskoillemme kaikenlaisia, usein hyvin kömpelöitä ja *epäiltäviä* ilmiöitä, hän on kieltämättä *auttanut* meitä monessa tapauksessa ja säästänyt toisinaan meiltä jopa kaksi kolmatta osaa vaadittavasta voimasta. Ja kun hänelle huomautettiin siitä vakavasti – usein meidän on mahdotonta estää hänen toimintaansa linjan hänen puoleisessaan päässä – hän vastasi, ettei hän tarvinnut tuota voimaa ja että hänen ainoa ilonsa oli työskennellä meidän hyväksemme. Ja siksi hän jatkoi itsensä tappamista tuuma tuumalta, valmiina antamaan verensä pisara pisaralta – meidän hyväksemme ja kunniauksemme, kuten hän sanoi – ja kuitenkin kieltäen jatkuvasti todistajien edessä osallisuutensa asiaan.

Sanoisitteko te tätä ylevää, vaikkakin samalla hullua itsekieltäymystä – ”kunniantomuudeksi”? Me emme sitä tee; emmekä koskaan suostu näkemään sitä siinä valossa. Tullakseni asiaan: tällaisen tunteen vallassa ja tuona aikana varmasti luottaen siihen (koska hänen annettiin niin uskoa), että Hurrychund oli joogi Dayanandin arvokas chela,¹ H. P. B. salli C. C. M:n ja kaikkien läsnä olleiden olla siinä käsityksessä, että Hurrychund oli aiheuttanut ilmiöt, ja jatkoi sitten kahden viikon aikana lörpötyksiään Swamin suurista voimista ja hänen profeettansa Hurrychundin hyveistä. Kuinka kauheasti häntä rangaistiin, sen tietää jokainen Bombayssa, kuten te itsekkin. Ensin ”chelasta” tuli Mestarinsa ja liittolaistensa pettäjä ja tavallinen varas; sitten tuo ”suuri joogi”, ”Intian Luther” uhrasi H. P. B:n ja H. S. O:n tyydyttämättömän kunnianhimonsa alttarille. Tämä oli aivan luonnollista, sillä Hurrychundin kavallus, jota C. C. M. ja muut teosofit aikoinaan pitivät järkyttävänä, jätti H. P. B:n kylmäksi, sillä Swami itse tultuaan ryöstetyksi otti käsiinsä ”perustajien” puolustamisen, ja näin ”Arya Samajin teosofien korkeimman johtajan” petosta ei nähty oikeassa valossa. Hän ei ollut menetellyt villillisesti, vaan koko häpeä lankesi tuon onnettoman, liiaksi uhrautuvan naisen

1 Niin hän varmasti olikin, vaikkei koskaan erittäin ”arvokas”, sillä hän oli aina ollut itsekäs, vehkeilevä hulltio, Gaekwar-vainajan salainen kannattaja.

osalle, joka ensin kohotettuaan hänet pilviin asti, oli itsepuolustukseensa pakotettu paljastamaan hänen *mala fides* ja todelliset vaikuttimensa *Theosophist-lehdessä*.

Tämä on totuudenmukainen selostus niistä *tosiasioista*, jotka muodostavat hänen ”petoksensa”, tai parhaimmassa tapauksessa – ”*kunniattoman intonsa*”. Epäilemättä hän on ansainnut osan tästä häpeästä. Kieltämättä hän on taipuvainen liioitteluun yleensä, ja kun on kyseessä niiden henkilöiden ylistäminen, joille hän on uhrautunut, hänen innostuksellaan ei ole rajoja. Niinpä hän on tehnyt M:stä Belvederen Apollon, jonka fyysisen kauneuden hehkuva kuvaus suututti tätä useinkin ja jopa siinä määrin, että hän taittoi kerran piippunsa kiroten kuin parakin kristitty. Ja samoin minulla oli ilo kuulla muuttuneeni hänen kaunopuheisen ilmaisunsa mukaan ”puhtauden ja valon enkeliksi” – ilman siipiä. Emme voi olla tuntematta joskus suuttumusta häneen, mutta useimmiten nauramme hänelle. Kuitenkin tunne, joka aiheuttaa koko tuon [s.318] naurettavan purkautumisen, on liian palava, liian vakava ja tosi, jotta se ei herättäisi kunnioitusta tai jättäisi välinpitämättömäksi. En usko, että mikään on minua elämässäni niin liikuttanut, kuin se haltioitunut hurmiotila, johon tuo vanha ihmisraukka joutui jokin aika sitten tavatessaan meidät molemmat luonnollisissa ruumiissamme, toisen kolmen vuoden, toisen lähes kahden vuoden poissaolon ja ruumiillisen eron jälkeen. Tyyntiluonteinen M:kin kadotti tasapainonsa tuon esityksen edessä, jonka pääsankari hän itse oli. Hänen oli pakko käyttää *voimaansa* ja vaivuttaa H. P. B. syvään uneen, muussa tapauksessa tämä olisi saanut verisuonten repeämän munuaisiinsa, maksaansa ja muihin ”sisälmyksiinsä” – käyttäkseni ystävämme Oxleyn mieli-ilmaisua – hänen litistäessään hurjasti nenäänsä M:n Sikkimin liejun likaamaa ratsastusviittaa vastaan! Nauroimme molemmat, mutta emme voineet olla samalla helytmättä.

Tietysti H. P. B. on aivan kelpaamaton *todelliseksi adeptiksi*. Hänen luonteensa on liiaksi kiihkeän rakastava, eikä meillä ole oikeutta hemmotella *persoonallisia* kiintymyksiä ja tunteita. Te ette voi tuntea häntä niin kuin me, siksi ei teistä kukaan voi myöskään arvostella häntä puolueettomasti ja oikeudenmukaisesti. Te katselette asioiden ulkopintaa; ja sen minkä te näennäisyyksien perusteella näette ”hyväksi”, sen me päätelemme vasta tutkittuamme asiaa perin pohjin ja näennäisyydet jätämme tavallisesti omaan arvoonsa. Teidän mielestänne H. P. B. on parhaassa tapauksessa hänestä kaikesta huolimatta pitävälle merkillinen, erikoinen nainen, psykologinen arvoitus; impulsiivinen ja hyväsydäminen, ei kuitenkaan aivan vapaa valheellisuuden paheesta. Me taas näemme tuon eriskummallisuuden ja narrimaisuuden takana hänen *sisäisessä* itsessään syvempää viisautta, kuin mitä te kykenette koskaan käsittämään. Hänen kotoisen, työteliään, arkisen jokapäiväisen elämänsä ja toimiensa ulkonaisissa pikkuseikoissa te näette vain

epäkäytännöllisyyttä, naisellisia päänäpistöjä, usein järjettömyyttä ja hullutusta. Me sen sijaan annamme joka päivä valon langeta hänen sisäisen luontonsa mitä herkimpiin ja hienostuneimpiin piirteisiin, joiden tarkkaaminen vaatisi vihkimätömältä psykologilta vuosien jatkuvaa ja kiinteää työtä ja monen tunnin terävää analysoimista sekä suurta ponnistusta, ennen kuin hän saisi nuo ominaisuudet vedetyksi esille tuon mysteereistä hienoimman – ihmissielun – ja erään sen monimutkaisimman koneiston – H. P. B:n sielun – syvyyksistä oppiakseen tuntemaan hänen todellisen *sisäisen* itsensä.

Voitte vapaasti kertoa kaiken tämän C. C. M:lle. Tutkittuani häntä tarkoin olen melko vakuuttunut, että se, minkä te kerrotte hänelle, vaikuttaa häneen paljon enemmän kuin mitä tusina ”K. H.”:ta kertoisi hänelle henkilökohtaisesti. ”Imperaattori” on meidän kahden välillä, ja pelkäänpä, että hän jää siihen ikuisiksi ajoiksi. C. C. M:n uskollisuus ja luottamus eurooppalaisen *elävän* ystävän väitteisiin ei voi koskaan horjua vastakkaisten aasialaisten vakuutusten voimasta, sillä me aasialaiset olemme hänen mielestään, ellemme pelkästään mielikuvituksen tuotteita, niin häikäilemättömiä ”liittolaisia”. Mutta tahtoisin, [s.319] jos mahdollista, osoittaa *teille*, kuinka suurta vääryyttä hän tekee tuolle viattomalle, tai ainakin *suhteellisen* viattomalle naiselle. Annan kunniasananani siitä, että niin kiihkoisa intoilija kuin H. P. B. onkin, hän ei ole koskaan ollut *petturi*; eikä hän liioin ole lausunut tahallista valhetta, vaikkei hänen asemaansa voikaan usein puolustaa. Hänen on pakko salata koko joukko asioita, joista hän ei juhlallisten valojen takia voi puhua. Nyt olen puhunut loppuun asti tästä aiheesta.

Ryhdyin nyt käsittelemään erästä toista asiaa, joka teidän mielestänne, hyvä ystävä, on hyvin epämiellyttävä, kuten olette yhä uudelleen sanonut ja kirjoittanut. Minun on kuitenkin pakko puhua siitä, jotta saisin erinäiset asiat selviksi. Olette usein kysynyt: ”Miksi Veljet kieltäytyvät kiinnittämästä huomiota sellaisiin arvokkaisiin, vilpittömiin teosofeihin kuin C. C. M. ja Hood tai sellaiseen erinomaiseen henkilöön, kuin S. Moses?” Vastaan nyt siis aivan suoraan, että me olemme kiinnittäneet huomiota – aina siitä asti, kun tuo mainittu herra joutui tekemisiin ja yhteyteen H. P. B:n kanssa. Heitä kaikkia tutkittiin ja koeteltiin monella eri tavalla, eikä ainoakaan heistä kohonnut toivotulle asteelle. M. kiinnitti erityistä huomiota ”C. C. M.”:än syistä, jotka tulen tässä selittämään, ja seurauksin, jotka tiedätte nykyisin. Pidätte ehkä tuollaista ihmisten salaista koettelemista *epärehellisenä* ja arvellette, että meidän olisi pitänyt varoittaa häntä jne. Sanon vain, että niin voi olla eurooppalaisten mielestä, mutta aasialaisina emme voi poiketa säännöstämme. Ihmisen luonnetta, hänen todellista sisäistä olemustaan ei voida koskaan täysin paljastaa, jos hän luulee olevansa valvonnan alaisena tai jos hän ponnistelee jonkin päämäärän puolesta. Sitä paitsi ev. O. ei ole koskaan salannut teiltä tätä menettelytapaamme, ja elleivät kaikki englantilaiset

teosofit tietäneet, niin heidän olisi ainakin *pitänyt* tietää, että heidän Seuransa oli, kuten olimme vahvistaneet, asianmukaisen koetuksen alaisena. Kaikkien teosofien joukosta M. valitsi C. C. M:n määrättyä tarkoitusta varten H. P. B:n itsepin-taisuudesta ja C. C. M:n antamasta erityisestä lupauksesta johtuen. – ”Hän kääntää teille jonakin päivänä selkensä, pumo!”¹ M. sanoi yhä uudelleen H. P. B:lle vastauksena tämän pyyntöön, että M. ottaisi C. C. M:n oikeaksi chelakseen yhdessä Olcottin kanssa. – ”Että ei koskaan, *ei koskaan* hän tee sitä!” H. P. B. huudahti. ”C. C. M. on paras, jaloin jne. jne.” – koko sarja kiittäviä ja ihastelevia laatusanoja. Kaksi vuotta myöhemmin hän sanoi samaa Ross Scottista. ”Minulla ei ole koskaan ollut kahta niin läheistä, niin uhrautuvaa ystävää”, hän vakuutti ”pomolle”, joka vain nauroi partaansa ja pyysi minua järjestämään ”teosofisen” avioliiton. No hyvä; toista tutkittiin ja koeteltiin kolmen vuoden aikana, toista kolmen kuukauden aikana. Tuloksista minun ei tarvinne muistuttaa teitä. Kum-mankaan tielle EI tarvinnut asettaa erikoisia kiusauksia. Toisella oli vaimo, joka hyvin riitti tekemään hänet onnelliseksi, ja suhteita, joista jonakin päivänä on hänelle hyötyä. C. C. M:llä oli vain objektiivisia, eittämättömiä [s.320] ilmiöitä, joihin nojata. R. Scottilla oli lisäksi M:n käynti astraalimuodossa hänen luonaan. Toisessa tapauksessa kolmen häikäilemättömän miehen kosto, toisessa pikkumaisen narrin mustasukkaisuus lopetti tuon kehutun ystävyysuhteen ja osoitti ”V. R.”:lle, minkä arvoinen se oli. Voi, tuota luottavaista, herkkäuskoista ihmisparkaa! Riistäkää häneltä selvänäköisyyskyvyt; tukkikaa hänen intuitionsa määrättyyn suuntaan – kuten M. teki velvollisuuden pakosta – ja mitä jää jäljelle? Avuton, murtunut *nainen!*

Otetaan toinen tapaus, Fern. Hänen kehityksensä, joka tapahtui silmienne edessä, on hyödyllinen tutkimusala ja osoittaa, että vielä vakavampiakin mene-telmiä otetaan yksittäistapauksissa käyttöön ihmisissä uinuvien moraalisten ominaisuuksien *koettelemiseksi* perin pohjin. Jokaisessa ihmisolennossa piilee suunnattomat mahdollisuudet, ja adeptin velvollisuus on ympäröidä chelaksi pyrkivä olosuhteilla, jotka antavat hänelle tilaisuuden valita ”oikean käden tie” – jos hän siihen kykenee. Meillä ei ole oikeutta kieltää pyrkijältä valinnan mahdollisuutta yhtä vähän kuin johtaa ja ohjata häntä oikeaan suuntaan. Kor-keintaan voimme koekauden menestyksellisesti päätyttyä neuvoa hänelle, että jos hän menettelee niin, hän osuus oikeaan; tai näin, hän menee väärään suuntaan. Mutta siihen asti, kun hän on läpäissyt tuon koekauden, jätämme hänet käymään taistelunsa parhaansa mukaan. Toisinaan meidän on tehtävä samoin korkeampien, jo *vihittyjen* chelojen suhteen, kuten esim. H. P. B:n, jos heidän on sallittu työskennellä maailmassa, mitä me kaikki enemmän tai vähemmän koetamme

1 Lienee *bu-mo*, tytär tai nuori nainen. (Tiib.) – Toim.

välttää. Vielä enemmän – ja teidän on paras kuulla siitä heti, elleivät aikaisemmat, Ferniä koskevat kirjeeni ole riittävästi avanneet silmiänne – me sallimme pyrkijöittemme *tulla kiusatuiksi* tuhansin eri tavoin niin, että koko heidän sisäinen luonteensa paljastuu ja saa tilaisuuden päästä voittajaksi tavalla tai toisella. Mikä on sattunut Fernille, se on tapahtunut jokaiselle hänen edeltäjälleen ja tulee tapahtumaan eri tuloksin jokaiselle, joka tulee hänen jälkeensä.

Kaikkia meitä on koeteltu samoin, ja samalla kun eräs Moorad Ali *epäonnistui* – minä voitin. Voittajan kruunun saa vain se, joka osoittautuu kyllin arvokkaaksi kantamaan sitä; se, joka hyökkää *Maran* kimppuun paljain käsin ja voittaa halujen sekä maallisten himojen demonin. Emmekä *me*, vaan hän itse painaa tuon kruunun päähänsä. Tathagatan seuraava sanonta ei ollut merkityksetön: ”Joka hallitsee *Itsensä*, on suurempi kuin se, joka voittaa tuhansia taistelussa.” Toista niin vaikeaa kamppailua ei ole. Ellei asia olisi näin, *adeptius* olisi vain helppo saavutus. Älkää siis hämmästykö, hyvä veljeni, älkää myöskään moittiko meitä yhtä auliisti kuin tähän asti näistä menettelytavoistamme pyrkijöiden suhteen, niin menneitten, nykyisten kuin tulevienkin. Ainoastaan ne, jotka kykenevät katsomaan kauas eteenpäin asioiden tuleviin seurauksiin, voivat arvostella meidän tekojemme tarkoituksenmukaisuutta, tai niiden tekojen, joita sallimme toisten tekevän. Se, mikä saattaa nyt ilmetä epäuskoisuutena, voi joskus osoittautua mitä todellisimmaksi, hyvántahtoisimmaksi luottamukseksi. Antakaa ajan osoittaa, kuka oli [s.321] oikeassa, kuka epäluotettava. Se, joka on tänään tosi ja arvossa pidetty, voi huomenna uusien olosuhteiden ympäröimänä osoittautua petturiksi, kiittämättömäksi, pelkuriksi, typeryiseksi. Ruoko voi helposti katketa, jos sitä taivutetaan yli taipuisuuden rajojen. Syytämmekö silloin ruokoa? Emme, mutta koska me voimme sääliä ja säälimme sitä, emme valitse sitä niiden ruokojen joukkoon, joita on koeteltu ja jotka on huomattu lujiksi, siitä syystä sopivaksi materiaaliksi siihen häviämättömään temppeeliin, jota niin huolella rakennamme.

Ja nyt muihin asioihin.

Suunnittelemme erästä uudistusta ja käännyn puoleenne saadakseni apua. Mr. H:n harmillinen ja harkitsematon sekaantuminen emäseuran asioihin sekä hänen intohimoinen halunsa hallita kaikkia ja kaikkea on saanut meidät ajattelemaan, että kannattaisi ehkä koettaa seuraavaa. Saattakaa kaikkien ”asianosaisten” tietoon *Theosophistin* ja kaikille osastoille lähetettävien kiertokirjeiden kautta, että nuo osastot ovat tähän asti liian usein ja aivan tarpeettomasti etsineet ohjausta emäseuralta sekä pitäneet sitä seurattavana esimerkkinä. Tämä ei käytännössä sovi. Vaikka perustajien täytyy osoittaa olevansa ja vilpittömästi koettavatkin olla *kaikki* kaikessa, he eivät kuitenkaan millään tavoin – koska on niin paljon eri uskonmuotoja, mielipiteitä ja odotuksia tyydytettävänä – voi samalla kertaa tyydyttää kaikkia, kuten he tahtoisivat. He koettavat olla puolueettomia ja olla

koskaan kieltämättä toiselta, mitä he mahdollisesti ovat tälle luvanneet. Siten he ovat yhä uudestaan julkaisseet arvosteluja vedantalaisuudesta, buddhalaisuudesta ja hindulaisuudesta sen eri haaroineen sekä heidän lähimmän ystävänsä ja siihen aikaan arvokkaimman liittolaisensa Swami Dayanandin *Veda Bashyasta*. Mutta koska nuo arvostelut kaikki koskivat *ei*-kristillisiä uskontoja, kukaan ei kiinnittänyt niihin pienintäkään huomiota. Yli vuoden ajan lehdessä oli säännöllisesti *Veda Bashyalle* epäsuopea ilmoitus rinnan sen oman ilmoituksen kanssa, ja ne painettiin vierekkäin tyydyttämään Benaresin vedantalaisia. Ja nyt Mr. Hume julkaisee ankaran arvostelun perustajia vastaan ja koettaa ehkäistä kristinuskon vastaisten lentokirjasten ilmoittamisen. Sen vuoksi pyydän teitä pitämään nämä asiat mielessänne ja huomauttamaan niistä Chesneyle, joka näyttää luulevan, että teosofia on *vihamielinen* ainoastaan kristinuskolle. Se on kuitenkin puolueeton, ja olkoot noiden kahden perustajan yksityiset mielipiteet mitkä tahansa, Seuran lehdellä ei ole niiden kanssa mitään tekemistä. Se julkaisee yhtä auliisti lamalaisuutta kuin kristinuskoa vastaan kirjoitettuja arvosteluja. Joka tapauksessa haluaisimme molemmat, että H. P. B. ottaisi aina ja kiitollisesti vastaan teidän neuvojanne asiassa. *Minä* kehotin häntä ”potkimaan”, kuten hän sanoo, Mr. H:n valtaanyrkimisyriytyksiä vastaan, ja voitte vapaasti ilmoittaa tämän H:lle.

Mitä arvelette siitä, jos asioita parantaaksemme koettaisimme järjestää haaraosastot aivan toiselle pohjalle? Kristikunnassakin, joka *jumalallisesta* vaatimuksesta tunnustaa yleisen veljeyden, on tuhat ja yksi lahkoo, jotka [s.322] huolimatta yhtymisestään saman ristinlipun alla ovat kuitenkin pohjimmiltaan vihamielisiä toisilleen. Paavin auktoriteetti on olematon protestanttien silmissä, ja roomalaiskatolilaiset taas nauravat viime mainittujen kirkolliskokousten arvoasemalle. Tietenkään en pahimmassakaan tapauksessa kuvittele tuollaista tilaa teosofisten ryhmien keskuudessa. Tarvitsen vain lehden, jossa käsiteltäisiin kysymystä, onko syytä järjestellä uudestaan nykyisiä haaraosastoja ja niiden oikeuksia. Emäseura voisi kuten tähän asti antaa niille valtakirjan ja vihkiä ne tehtävänsä, niin että ne jäisivät nimellisesti siitä riippuvaisiksi. Jokainen haaraosasto voisi ennen valtakirjan saamista valita itselleen jonkin kohteen, jonka puolesta työskennellä, ja tuo päämäärä olisi tietysti sopusoinnussa T. S:n yleisten periaatteiden kanssa – kuitenkin niin, että jokaisella olisi oma tutkimusalanansa, onpa se sitten uskonnollinen, kasvatuksellinen tai filosofinen. Siten Seura saisi laajemman työkentän yleiselle toiminnalleen; enemmän todellista, hyödyllistä työtä saataisiin tehdyksi; ja kun jokaisen haaraosaston toimintatapa tulisi täten niin sanoakseni riippumattomaksi, jäisi vähemmän aihetta valituksille ja *par consequence* – sekaantumiselle.

Joka tapauksessa toivon, että tämä hatara luonnos löytää teidän liikemiesaivoissanne erinomaisen maaperän itääkseen ja kehittyäkseen. Ja jos sillä välin voisitte edellä mainittujen selitysten perusteella laatia kirjoituksen

Theosophistin todellisesta asemasta esittäen siinä kaikki yllä mainitut syyt ja vielä muita joko joulukuussa tai ehkä jo marraskuussa, tekisitte M:lle ja minulle suuren palveluksen. On mahdotonta ja vaarallista antaa jommankumman toimittajamme tehtäväksi tällainen työ, joka vaatii hyvin hienovaraista käsittelyä. H. P. B. ei jättäisi käyttämättä näin hyvää tilaisuutta katkaistakseen päät *padreilta*, eikä H. S. O. esittääkseen jonkin ylimääräisen hienon kohteliaisuuden perustajille, mikä olisi aivan turhaa, sillä minä pyrin näyttämään, että nuo kaksi käsitettyä, toimittaja ja perustaja, ovat kokonaan eri olentoja, vaikka ovatkin sekoittuneet yhteen ja samaan henkilöön. Minä en ole käytännön mies ja tunnen olevani siitä syystä aivan kelpaamaton tähän tehtävään. Autatteko minua, ystävä? Olisi tietysti parempi, jos tuo ”maata tunnusteleva” artikkeli ilmestyisi jo *marraskuussa* ikään kuin vastauksena Mr. Humen tavattoman epäkohteliaaseen kirjeeseen, jonka julkaisemiseen en tietenkään anna lupaa. Mutta voisitte pitää sitä lähtökohtana ja perustana päätoimittajan kirjoitukselle.

Palatakseni haaraosastojen uudistamiskysymykseen, sitä on tietysti harkittava ja punnittava vakavasti, ennen kuin lopullinen päätös voidaan tehdä. Jäsenet eivät saa pettyä liittyttyään kerran Seuraan. Jokaisen osaston on valittava tarkoin määrätty tehtävänsä, ja johtajan valitseminen on toimitettava mitä huolellisimmin. Jos ”Eklektinen” olisi alusta alkaen perustettu ehdottoman riippumattomuuden pohjalle, se olisi voinut onnistua paremmin. Emäseuran ja sen haaraosastojen välillä tulee aina pitää yllä ajatuksen ja toiminnan yhdenmukaisuutta, kun on kyse Seuran pää- ja yleisperiaatteista niiden laajemmassa merkityksessä; kuitenkin jokaisella osastolla tulisi aina olla ehdoton toimintavapaus kaikessa, mikä ei riko näitä periaatteita. Täten [s.323] *lempeistä* kristityistä kokoonpantu osasto olisi kyllä myötätuntoinen Seuran *tavoitteiden* kanssa, mutta pysyisi puolueettomana toisia uskontoja koskevissa asioissa ja ehdottomasti välinpitämättömänä ”perustajien” yksityisiin uskonnollisiin mielipiteisiin nähden antamatta niiden liikuttaa itseään. Ja *Theosophist* sallisi yhtä auliisti ylistyslauluja karitsalle kuin slokia [runoja] lehmän pyhyydelle. Jos te vain kehittäisitte tätä ajatusta, niin uskoisin sen kunnianarvoisalle Chohanillemme, jonka silmänurkasta pilkistää ystävällinen hymy nyt, kun teistä tuli johtaja sen sijaan, että hän rypistäisi otsaansa kuten ennen. Ellei minua viime vuonna silloisen johtajan hyökkäävyyden johdosta olisi ”lähetetty nukkumaan” aikaisemmin kuin ensin oli määrä, olisin jo ehdottanut tätä.

Olen saanut lokakuun 8:ntena päivätyssä kirjeessä ylhäisiä moitteita ystävältämme ”Minä olen”. Siinä hän kertoo lähettävänsä hakemaan teitä 5:ntenä ja selittää olevansa ”haluton jatkamaan tuota tointa” sekä ”toivoo hartaasti”, että te astuisitte hänen paikalleen. Hän tuomitsee täydellisesti meidän veljeskuntamme ”järjestelmän ja menettelytavat”. Se on hänen mielestään ”kauttaaltaan väärä”. Hän lopettaa sanomalla: ”Tietysti pyydän Teitä estämään V. R:a ehdottomasta minua

Seuran neuvostoon.” Ei pelkoakaan siitä. Nukkukoon hän sikeästi ja rauhallisesti ja nähköön unissaan, että hän on teosofien Dalai Lama. Mutta minun on heti esitettävä kiivas ja jyrkkä vastalause hänen määritelmänsä johdosta, että meidän ”järjestelmämme olisi väärä”. Koska hänen ei onnistunut siepata muuta kuin muutamia hataria välähdyksiä järjestömme periaatteista ja koska hänen ei sallittu penkoa ja *muutella* kaikkea, meidän pitäisi kaikin mokomin olla sellaisia, miksi hän tahtoo meidät kuvitella! Jos me suostuisimme kannattamaan hänen tyrkyttämiään oppeja; jos me hiukankin muistuttaisimme sitä kuvaa, jonka hän on meistä luonut; jos me edes tunnin ajaksi alistuisimme seisomaan hiljaa sellaisten syytösten painon alla, joita hän syyttää meitä kohtaan *syyskuun* kirjeessään, silloin me totisesti ansaitsisimme, että teosofit kadottaisivat kaiken luottamuksensa meihin! Silloin meidät pitäisi erottaa ja ajaa ulos Seurasta ja ihmisten ajatuksista pettureina ja huijareina – susina lammasten vaatteissa – sellaisina, jotka tahtovat varastaa ihmisten sydämet mystisillä lupauksillaan ja pyrkivät samalla mitä tyrannimaisimpiin tarkoituksiin, koettavat *orjuuttaa* uskollisia chelojaan sekä kääntää joukot pois totuudesta ja ”luonnon äänen jumalallisesta ilmoituksesta” tyhjään, ”synkään ateismiin”; eli koettavat tyystin tappaa uskon ”lempeään, armahtavaan Isään, kaiken Luojaan” (pahan ja kurjuudenkin, meidän on oletettava?), joka loikoilee ikuisuudesta asti lepuuttaen selkäänsä hehkuvien meteorien muodostamalla vuoteella ja kaivaen hampaitaan salamahaarukalla....

Totta totisesti olemme saaneet tarpeeksemme tuosta juutalaisten harpun lakkaamattomasta helistelemisestä kristillisen ilmoituksen hyväksi!

M:n mielestä *Liitettä* olisi laajennettava sikäli, että siinä olisi tilaa jokaisen osaston ajatuksille, olkoot ne kuinka vastakkaisia tahansa. *Theosophistin* tulisi saada oma värityksensä ja oma erikoinen leimansa. Olemme valmiit antamaan [s.324] siihen tarvittavat rahalliset avustukset. *Tiedän*, että ymmärrätte ideani, vaikka olenkin esittänyt sen epäselvästi. Jätän suunnitelmamme kokonaan teidän huostaanne. *Jos se onnistuu, siitä tulee helpottava tekijä kierroksen käännekohdan vaikeuksissa*. Kysytte, mitä voitte tehdä? Ette sen parempaa ja tehokkaampaa kuin on tämän suunnitelman toteuttaminen.

En malta lopettaa kertomatta eräästä tapauksesta. Vaikka se itsessään onkin hullunkurinen, se toi mukanaan jotakin sellaista, josta olen kiitollinen tähdilleni ja joka varmasti ilahduttaa teitäkin. Sain käsiini kirjeenne sekä sen mukana myös C. C. M:n kirjeen seuraavan päivän aamuna, jolloin olitte antanut sen ”pikku miehelle”. Olin silloin Phari-Jongin lähistöllä erään ystävän gom-pa’lla ja minulla oli hyvin kiireellisiä asioita hoidettavana. Kun sain vihiä kirjeen saapumisesta, astelin juuri luostarin suuren sisäpihan yli. Kuuntelin tuolloin lama Töndhüb Gyatchoa, joten en ennättänyt lukea sitä. Avasin konemaisesti tuon paksun lähettyksen, vilkaisin vain siihen ja olin pistävinäni sen, kuten luulin, matkalaukkuun,

jota kannoin olallani. Mutta se olikin pudonnut maahan; ja koska olin jo avannut kuoren ja ottanut esiin sen sisällön, viime mainittu oli pudotessaan hajonnut. Ketään ei ollut sillä hetkellä lähelläni, ja koko huomioni oli kiinnittynyt keskusteluun, joten olin jo päässyt kirjaston portaille, kun kuulin nuoren *gelongin* huutavan jotakin ikkunasta ja nuhtelevan jotakin loitompana. Käännyin katsomaan taakseni ja ymmärsin silmänräpäyksessä tilanteen. Muussa tapauksessa en olisi koskaan saanut lukea kirjettänne, sillä näin kunnianarvoisan vanhan pukin hienontavan parhaillaan sitä aamiaisekseen. Elukka oli jo ahminut osan C. C. M:n kirjeestä ja ryhtyi juuri miettelijäänä nauttimaan teidän kirjettänne, joka oli hienompi ja helpompi sen vanhojen hampaiden pureskeltavaksi kuin paksu kuori ja kirjeenvaihtotoverinne epistolalan paperi. Huolimatta pukin suuttumuksesta ja vastustuksesta sain hetkessä pelastetuksi sen, mikä vielä oli jäljellä, mutta siitä ei ollut enää paljonkaan tähteenä! Kirjekuori, yläreunassa teidän leimanne, oli melkein hävinnyt, kirjeiden sisällöstä oli mahdotonta saada selvää – lyhyesti, olin aivan neuvoton katsellessani tuota tuhoa.

Nyt tiedätte, *miksi* olin niin ymmällä: *minulla ei ollut oikeutta korjata sitä ennalleen*, koska kirjeet tulivat ”Eklektisestä” osastosta ja olivat suoranaisesti yhteydessä noiden onnettomien ”pelangiin” kanssa joka puolelta. Mitä tekisin saadakseni kokoon puuttuvat kohdat! Olin jo päättänyt pyytää nöyrästi Chohanin suostumusta saada käyttää poikkeuksellista etuoikeutta tässä auttamattomassa hädässä, kun samassa näin hänen pyhät kasvonsa edessäni, aivan erikoinen pilke silmäkulmassa ja kuulin hänen äänensä: ”Miksi rikkoa sääntöjä? Teen sen itse.” Nuo yksinkertaiset sanat *Kam mi ts’har* – ”Minä teen sen” sisältävät minulle kokonaisen maailman täynnä toivoa. Hän on uudistanut puuttuvat kohdat, vieläpä tehnyt sen erittäin siististi, kuten näette, ja kaiken lisäksi uudestaan muovannut rypistyneen, rikkinäisen kuoren, joka oli hajonnut pahasti. Tiedän, kuinka paljon voimaa tuollaiseen korjaamiseen tarvitaan, ja se saa minut toivomaan ankaruuden hellittämistä jonakin päivänä. Siksi [s.325] kiitin sydämeistäni pukkia, ja koska se ei kuulu pannaanjulistettuun Peling-rotuun, niin kiittolisuuteni osoitukseksi vahvistin jäljellä olevat hampaat sen suussa ja painoin rappeutuneet hammastyngät lujasti kiinni onteloihinsa, niin että se tästä lähin kykenee vielä monet vuodet pureskelemaan kovempaa ruokaa kuin englantilaiset kirjeet.

Ja nyt muutamia sanoja *chelasta*. Tietysti teidän olisi pitänyt aavistaa, että koska Mestarilta on kielletty pieninkin *tamasha*-esitys, on oppilaaltakin. Miksi siis odotitte tai ”olitte hiukan pettynyt”, kun hän kieltäytyi lähettämästä kirjeitänne minulle avaruuden kautta – teidän läsnäollessanne? ”Pikku mies” on lupaava veikko, vuosiltaan paljon vanhempi kuin miltä näyttää, mutta nuori eurooppalaisessa viisaudessa ja tavoissa ja sen vuoksi hän tekee helposti tahdittomuuksia, jotka, kuten jo sanoin, saavat minut punastumaan ja tuntemaan itseni noloksi

noiden kahden villin puolesta. Ajatus tulla pyytämään teiltä rahaa oli äärettömän järjetön! Jokainen englantilainen, teitä lukuun ottamatta, olisi sen jälkeen pitänyt heitä kahtena matkustavana seikkailijana. Toivon, että olette jo saanut takaisin lainaamanne summan, jonka palautin monin kiitoksin.

Nath on oikeassa, mitä tulee ”Kiu-te” -sanana foneettiseen (kansanomaiseen) lausumiseen. Kansa lausuu sen tavallisesti *Kiu-to*, mutta se *ei* ole oikein; ja hänen käsityksensä planeettahengistä on väärä. Hän ei tunne sitä sanaa ja luuli teidän tarkoittavan ”devoja” – Dhyan Chohanien palvelijoita. Dhyan Chohanit ovat juuri planeettahenkisiä, ja on tietysti *epäjohdonmukaista* väittää, että adeptit ovat heitä korkeampia, koska me kaikki juuri *lopulta* pyrimme Dhyan Chohaneiksi. Kuitenkin on ollut adepteja, jotka ovat olleet ”suurempia” kuin planeettahenkien *alemmat asteet*. Täten teidän käsityksenne *eivät* ole meidän oppejamme vastaan, kuten hän sanoi, mutta olisivat olleet, jos olisitte tarkoittanut ”devoja” tai enkeleitä, ”pikkujumalia”. Okkultismin tuntemus ei tosin ole tarpeellista hyvän, puhtaan egon ”enkeliä” tai hengeksi tulemiselle *devachanin* sisä- tai ulkopuolella, koska enkeliys on karman seurausta. Uskon, ettette valita minun kirjittäni liian lyhyeksi. Sitä seuraa pian laaja kirjeenvaihto ”vastauksena moniin kysymyksiinne”. H. P. B. on *parannettu*, jos ei perin pohjin, niin ainakin joksikin aikaa.

Vilpittömästi ja kunnioittaen
Teidän
K. H.

[s.326]

Kirje n:o 93A

(VMK-XXIII A)(23A)

Saatu Simlassa lokak. 1882.

Tässä lähetän joukon kysymyksiä pyytäen anteeksi, että niitä on niin monta. Pyytäisin teitä käsittelemään niitä silloin tällöin ja vastaamaan yhteen, pariin kerrallaan, sikäli kuin ehditte ja teille sopii.

Huom.! Sopivassa tilaisuudessa lähettänette A. P. S:lle Eliphaz Levin julkaisemattomat muistiinpanot varustettuina K. H:n huomautuksilla.

Ne on aikaa sitten lähetetty ystävällemme ”Jakkolle”.

1. Viime kirjeessänne on hyvin mielenkiintoinen viittaus. Kun puhutte Humes-ta, niin puhutte muutamista luonteenpiirteistä, jotka hän oli tuonut mukanaan *edellisestä ruumiillistumastaan*.

2. Pystytkö katsomaan taaksepäin nyt elävien ihmisten entisiin elämiin ja tunnistamaan ne?

3. Jos niin on laita, niin olisiko sopimattoman uteliasta kysyä joitakin yksityiskohtia omista entisistä elämistäni?

I

1. Kaikki me tuomme joitakin luonteenpiirteitä entisistä ruumiillistumistamme. Se on *väistämätöntä*.

2. Ikävä kyllä, muutamat meistä pystyvät siihen; minä en puolestani välitä harjoittaa sitä.

3. ”Ihminen, tunne itsesi”, sanoo Delfoin oraakkeli. Sellaisessa uteliaisuudessa ei varmastikaan ole mitään ”sopimatonta”. Mutta eikö olisi vielä sopivampaa tutkia omaa nykyistä persoonallisuuttamme ennen kuin yritämme oppia jotakin sen *luojasta*, edeltäjästä ja muovailijasta, siitä ihmisestä *joka oli*. Hyvä, jonakin päivänä voinen esittää teille pienen tarinan – nyt ei ole aikaa – mutta en lupaa mitään yksityiskohtia, vaan laadin ainoastaan yksinkertaisen luonnoksen ja liitän siihen viittauksen tai pari koetellakseni teidän intuitiivisia kykyjänne.

[s.327]

II¹

1. Voidaanko jollakin tavoin selittää, mistä johtuu se, että ihmiskunnan kehitys on viimeisinä 2.000 vuotena tapahtunut merkillisen kiivasta vauhtia, jos sitä vertaa ajanjaksoon neljännen kierroksen ihmiskunnan suhteellisen paikallaan pysyvistä tilasta lähtien aina nykyisen kehityksen alkuun asti?

2. Onko jonakin entisenä kautena, jolloin Maassa on asunut neljännen kierroksen ihmisiä, ollut älyllisessä suhteessa nykyisen veroista sivistystä, joka on kokonaan hävinnyt?

3. Neljännen kierroksen viides rotu (meidän rotumme) alkoi Aasiassa miljoona vuotta sitten. Minkälaista se oli noin 998.000 vuotta ennen viimeisiä 2.000 vuotta? Onko tuona aikana noussut ja hävinnyt korkeampia sivistyksiä kuin nykyinen?

1 K. H:n vastaukset kirjeessä 93B(23B). – Toim.

4. Mihin aikakauteen Atlantis-mantere kuului? Tapahtuivatko ne luonnonmullistukset, jotka tuottivat sen häviämisen, jonakin määrätynä kehityksen ja kierroksen ajankohtana, joka vastaa jotakin koko manvantaran kehityksen pimenyskautta?

5. Olen huomannut, että kun kohtalaisen älykkäät ihmiset alkavat tiedustella okkulttisia asioita, heidän tavallisin kysymyksensä on: ”Voidaanko jollain tavoin selittää pahan alkuperää”? Tätä seikkaa olette aikaisemmin luvannut kosketella, ja sitä kannattanee käsitellä ennen pitkää.

6. Edelliseen läheisesti liittyvänä esitetään usein seuraava kysymys: ”Mitä hyötyä on koko kiertokulusta, jos henki kaiken loppuksi ainoastaan nousee esiin puhtaana ja persoonattomana, jollainen se oli alussa, ennen laskeutumistaan aineeseen”? (Millä tavoin tämä kuuluu viidenteen kysymykseen?) Minun vastaukseni on, että minä en nykyään ryhdy puolustamaan vaan tutkimaan luonnon toimintoja. Mutta ehkäpä on olemassa parempi vastaus.

7. Voitteko, toisin sanoen, onko teidän lupa milloinkaan vastata fysiikkaa koskeviin kysymyksiin? Jos niin on laita, niin tässä on muutamia asioita, joista tahtoisin hartaasti päästä selville.

8. Onko magneettisilla syillä mitään tekemistä sateen jouduttamisen kanssa vai johtuuko se yksinomaan lämpötilaltaan erilaisista ilmakehävirroista, jotka joutuvat vastakkain enemmän tai vähemmän kosteiden ilmakehävirrojen kanssa? Johtuuko koko se määrä liikettä, joka syntyy tiivistymisestä, laajentumisesta jne., ensi sijassa auringon energiasta? Jos magneettiset syyt ovat kyseessä, kuinka ne toimivat, ja kuinka niitä voidaan tutkia?

9. Onko auringon korona muodostunut ilmakehästä tai joistakin tunnetuista kaasuisista? Minkä vuoksi se muodostuu sädekehäksi, joka huomataan kaikissa auringonpimennyksissä?

10. Onko se fotometrinen valon määrä, jonka tähdet lähettävät, varma opas niiden koon määrittämiseksi (tietenkin ottaen huomioon parallaksin avulla määrätyn [s.328] etäisyyden), ja onko tähtitiede oikeassa, kun se paremman puutteessa esittää sellaisen teorian, että auringon pinta lähettää neliöpeninkulmaa kohti niin paljon valoa kuin mikään kappale voi lähettää?

11. Onko Jupiter kuuma ja vielä osaksi valaiseva taivaankappale? Mistä johtuvat Jupiterin ilmakehän rajut häiriöt, kun auringon energialla ei luultavasti ole niiden kanssa mitään tekemistä?

12. Onko mitään perää Siemensin teoriassa auringon palamisesta? Hänhän selittää, että aurinko avaruuksien läpi kulkiessaan kokoaa navoilleen palavaa kaasua (jota esiintyy hyvin ohuena kaikkialla avaruudessa), ja työntää sen takaisin päiväntasaajalleen sitten, kun ne alkuaineet, jotka ovat joksikin aikaa yhtyneet palamisen kautta, ovat hajonneet navoilla valtavan kovassa kuumuudessa.

13. Voidaanko antaa mitään johtolankaa magneettisten vaihtelujen syiden selvittämiseen – päivittäisistä vaihteluista tietyissä paikoissa ja samanlaisia poikkeamia osoittavien isogonisten viivojen silmiinpistävän oikullisesta kaareilusta? Esim. mistä syystä Itä-Aasiassa on eräs seutu, jossa magneettineula ei koskaan poikkea tarkasta pohjoisesta ilmansuunnasta, vaikka sellaisia poikkeamia on kirjattu kaikkialla tuolla alueella? (Onko teillä jotakin tekemistä tämän merkillisen asiantilan kanssa?)

14. Voitaisiinko fysikaalisilla kojeilla, jos ne suunnattaisiin oikein, keksiä uusia, nykyiselle tähtitieteelle tuntemattomia planeettoja (en tarkoita pelkkiä planeetoita)?

15. Kerran kirjoititte: ”Oletteko tuntenut yksitoikkoisuutta sinä hetkenä, jota olette silloin tällöin pitänyt ja yhä pidätte autuaallisimpana, mitä koskaan olette kokenut?”

Tarkoititteko silloin jotakin määrättyä hetkeä tai tapausta elämässänne vai tarkoititteko vain jotakin tuntematonta suuretta, onnellisinta hetkeä ylipäänsä, olkoon se ollut mikä hyvänsä?

16. Te sanotte: ”Muistakaa, että me luomme itsemme, devachanimme ja avitchimme, ja useimmiten tuntevan elämämme viimeisinä päivinä ja jopa hetkinä.”

17. Mutta liittyvätkö ne ajatukset, joita meillä on viime hetkinämme, *välttämättä* menneen elämämme vallitsevaan luonteeseen? Muussa tapauksessa näyttää, että henkilön devachaniin tai avitchiin vaikuttaisi oikullisella ja kohtuuttomalla tavalla se satunnainen tila, jonka viimeiset ajatuksemme saavat aikaan.

18. ”Elämämme tulemme muistamaan täydellisesti vasta *pienemmän kierroksen* päättyessä.”

Merkitseekö ”pienempi kierros” tässä planeettaketjumme yhtä kierrosta vai koko manvantaraa?

Toisin sanoen, muistammeko menneet elämämme Z-maailman devachanissa joka kierroksen lopussa tai vasta seitsemännen kierroksen lopussa?

19. Te sanotte: ”Vieläpä nekin kuoret, jotka kuuluvat kunnon ihmisille, sellaisille, joiden sivuja ei ole poistettu suuresta elämänkirjasta, saavuttavat muistinsa ja itsetietoisensa olomuotonsa vasta sitten, kun kuudes ja seitsemäs periaate sekä viidennen periaatteen ydinaines ovat siirtyneet raskausasteeseensa.”

[s.329] 20. Ja vähän jäljempänä: ”Olkoon persoonallinen minä ollut hyvä, paha tai ei kumpaakaan, hänen tietoisuutensa jättää hänet yhtäkkiä kuin liekki jättää kynttilän sydämen; hänen *käsityskykynsä* sammuu ainiaaksi.” (Voivatko fyysiset aivot, jotka ovat *kerran kuolleet*, saada takaisin käsityskykynsä? Kun *kuori* tuntee jotakin, niin se tapahtuu lainatun tai heijastetun valon avulla. Katsokaa selityksiä.)

Mitä silloin on kuoren muisti ja itsetietoisuus luonteeltaan? Tämä koskee toista asiaa, jota olen usein ajatellut toivoen saavani siitä enemmän selityksiä: missä

määrin elementaarien persoonallisuudet ovat samanlaisia?

21. Henkinen ego kulkee kiertäen maailman läpi, säilyttäen omaamansa samaisuuden ja itsetietoisuuden, ei enempää eikä vähempää. a) Mutta siitä kehittyä jatkuvasti persoonallisuuksia, joissa tunne samaisuudesta on joka tapauksessa hyvin täydellinen niin kauan kuin se on yhdistynyt niihin. b) Nyt nämä persoonallisuudet ovat, kuten olen käsittänyt, kerrassaan uusia kehitystuloksia kussakin tapauksessa. A.P. Sinnett, olkoon hän minkä arvoinen hyvänsä, on kerrassaan uusi keksintö. Nyt se jättää jälkeensä kuoren, joka jää elämään joksikin aikaa, c) edellyttäen että henkinen monadi, joka on hetkellisesti sijoittunut tähän ruumiillistumaan, löytää siitä kylliksi sopivaa viidennen prinssiipin ainesta, jonka se voi ottaa haltuunsa. d) Tällä kuorella ei ole mitään tajuntaa heti kuoleman jälkeen, koska ”kuluu määrätty aika, ennen kuin se saa aikaan uuden painopisteen ja kehittää käsityskykynsä selväksi”. e) Mutta kuinka paljon tietoisuutta sillä tulee olemaan tämän tehtyään? f) Tuleeko se yhä *olemaan* A.P. Sinnett, se jota tuo henkinen minä ajattelee viimeiseen asti sellaisena henkilönä, jonka se on tuntenut, vai tuleeko se olemaan tietoinen siitä, että sen yksilöllisyys on hävinnyt? Pystyykö se lainkaan järkeilemään itsensä suhteen ja muistamaan mitään kerran korkeammista mielenkiinnon kohteistaan? Muistaako se nimen, jota se kantoi? g) Vai onko se vain puhallettu täyteen tällaisia muistoja silloin kun meedio on läsnä, jota vastoin se muina aikoina nukkuu? h) Onko se tietoinen siitä, että se kadottaa jotakin, mikä tuntuu elämältä, kun se asteittain häviää?

22. Minkä luonteista on se elämä, joka jatkuu ”kuoleman planeetalla”? Onko kyseessä fyysinen ruumiillistuma, joka muistaa edellisen persoonallisuuden, vai astraalinen olemassaolo kuin kama-lokassa? Onko se sellainen olomuoto, joka syntyy, saavuttaa kypsyyden ja häviää, vai tämän maan päällä eläneen, rangaitustaan kärsivän vanhan persoonallisuuden samanlainen pidennys?

23. Mitkä muut tavallisen tieteen tuntemat planeetat, paitsi Merkurius, kuuluvat meidän maailmanjärjestelmäämme?

Ovatko henkisemmät planeetat (A, B & Y, Z) näkyviä taivaankappaleita, vai ovatko kaikki astronomian tuntemat planeetat aineellisempaa lajia kuin ne?

24. Onko aurinko, kuten a) Allan Kardec sanoo, korkeasti henkisten olentojen asuttama? b) Onko se manvantaraketjumme ja myös kaikkien muiden tämän aurinkojärjestelmän ketjujen huippu?

[s.330] 25. Te sanotte: voi tapahtua, ”että viidennen prinssiipin henkinen saalis osoittautuu liian heikoksi voidakseen jälleensyntyä devachaniin, jossa tapauksessa *sen* kuudes prinssiippi verhoutuu silloin ja siellä uuteen ruumiiseen ja siirtyy uuteen maanpäälliseen elämään, joko tällä tai toisella planeetalla”.

26. Tämä näyttää kaipaavan lisävalaistusta. Ovatko nämä niitä poikkeuksellisia tapauksia, joissa kaksi saman henkisen monadin maanpäällistä elämää voi joutua

lähemmäksi toisiaan kuin tuhannen vuoden päähän, kuten on osoitettu edellisissä kirjeissänne, peräkkäisten elämien välillä olevana melkein välttämättömän pitkänä aikana?

27. Guiteaun tapauksessa antamanne tiedot ovat hämmästyttäviä. Voin ymmärtää hänen olevan tilassa, jossa hänen tekemänsä rikos on alati läsnä hänen mielikuvituksessaan, mutta kuinka hän ”saattaa häiritä ja hämmentää miljoonien ihmisten kohtaloita”?

28. Pimennykset ovat niitä asioita, jotka nykyään ovat hämärän peitossa. Ne alkavat silloin kun viimeinen ihminen on joltakin kierrokselta siirtynyt seuraavalle planeetalle. Mutta haluaisin saada selvyyttä siitä, kuinka lähinnä seuraavan kierroksen muodot ovat kehittyneet. Kun viidennen kierroksen henkiset monadit saapuvat perille, minkälaisia lihallisia asuntoja on heille valmiina? Kun katselen sitä ainoaa aikaisempaa kirjettänne, jossa olette käsitellyt pimennyksiä, huomaan teidän sanoneen: a) ”Olemme havainneet ihmisiä kierroksen ulkopuolella nirvanisessa tilassa Z:n ja A:n välillä. ”A” oli jätetty edellisessä kierroksessa kuolemaan. (Katsokaa huomautus.) Kun uusi kierros alkaa, siihen virtaa uutta elämää ja siinä herää elinvoima, joka tuottaa kaikki luontokunnat ylimmästä alimpaan.”

29. Mutta täytyykö kaiken alkaa taas alusta kahden kierroksen välissä ja täytyykö ihmismuodot kehittää elämistä, nämä vuorostaan kasveista jne.? Jos niin on laita, niin mihin kierrokseen kuuluvat ensimmäiset epätäydellisesti kehittyneet ihmiset? Oletukseni mukaan viidenteen; mutta viides rotu olisi joka suhteessa täydellisempi rotu.

Kirje n:o 93B¹

(VMK-XXIIIB)(23B) Saatu lokak. 1882

1. [Tämä vastaa kysymykseen II 1. sivulla 327. Toim.] Se muodostaa hyvin tärkeän kehityskauden loppuosan. Jokaisella kierroksella, jokaisella alakierroksella ja jokaisella rodulla on pienempiä ja suurempia kierroskausia, joiden läpi kunkin planeetan ihmiskunnan on kuljettava.

Meidän neljännen kierroksen ihmiskunnallamme on yksi suuri kierroskaustensa, ja samoin on sen roduilla ja alaroduilla. Tuo ”merkillisen kiivas vauhti” johtuu edellisen kaksinkertaisesta vaikutuksesta. Sen alkupuoli oli alaspäisen kaaren kulkua, ja loppupuoli (teidän ”alarotunne” pieni kierros) nousee taas [s.331] kaaren huippua kohti. Muistakaa, että te kuulutte viidenteen juurirotuun, mutta olette ainoastaan eräs *länsimainen alarotu*. Siitä huolimatta ne ponnistuksenne, joita te nimitätte sivistykseksi, rajoittuvat ainoastaan länsimaihin ja sen sivuhaarat

1 K. H:n vastaukset edelliseen kirjeeseen 93A(23A) II. – Toim.

Amerikkaan. Kun sen petollinen valo luo loistettaan ympärilleen, säteet näyttävät leviävän kauemmaksi kuin todellisuudessa on laita. Kiinassa ei esiinny mitään ”kiivasta vauhtia”, ja Japanista olette tehneet vain sivistyksen irtokuvan.

Okkultismin tutkijan ei pitäisi puhua ”neljännen juurirodun ihmisten pysähtyneestä tilasta”, koska *historia* ei tunne juuri mitään siitä tilasta, joka vallitsi ”nykyisen edistyksen alkuun asti” muiden kuin nykyisten länsimaisten kansojen keskuudessa. Mitä te tiedätte esimerkiksi Amerikasta ennen kuin espanjalaiset tunkeutuivat sinne? Vajaa kaksi vuosisataa ennen Cortezin tuloa kulki kehitys Perun ja Meksikon *alarotujen* keskuudessa eteenpäin yhtä kiivasta vauhtia kuin nyt Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Tuo alarotu hävisi melkein kokonaan olemasta syistä, jotka se oli itse aiheuttanut; ja niin tulee käymään myös teidän alarodulenne sen kierroskauden lopussa. Voimme puhua ainoastaan siitä ”pysähtyneestä tilasta”, johon kukin rotu ja alarotu joutuu siirtymiskaudellaan seuraten kehityksen, kasvun ja riutumisen lakia. Teidän *yleinen* historianne tuntee neljännen rodun kansoista ainoastaan viimeksi mainitun tilan, pysytellen erinomaisen tietämättömänä siitä tilasta, joka Intiassakin vallitsi noin kymmenen vuosisataa sitten. Teidän alarotunne ovat nyt nousemassa vastaavien kierroskausiensa huippua kohti, ja tuo historiantutkimus ei ulotu kauemmaksi taaksepäin kuin muutamien harvojen muiden alarotujen riutumiskauteen, joista roduista useimmat kuuluvat edelliseen, neljänteen juurirotuun. Ja mitä merkitsee alue ja aikakausi *universaalisesti* katsottuna? Korkeintaan muutamia viheliäisiä vuosisadan tusinoita, jotka ovat edustavinaan mahtavaa näköalaa. Sen takana on pelkkää pimeyttä, pelkkiä olettamuksia....

2. Epäilemättä on ollut. Egyptiläiset ja arjalaiset muistiinpanot sekä varsinkin Eläinradan taulumme sisältävät niistä kaikinpuolisia todisteita, lukuun ottamatta omaa *sisäistä* tietoaamme. Sivistys on perintöä, joka siirtyy rodulta rodulle pitkän kehityksen ylös- ja alaspäistä kaarta. Alarodun alaikäisyyden aikana sitä säilyttivät tätä alarotua varten sen edeltäjät, jotka häviävät ja kuolevat yleensä sukupuuttoon, kun se itse kasvaa täysi-ikäiseksi. Alussa useimmat heistä tuhlaavat ja hoitavat huonosti omaisuuttaan tai jättävät sen koskemattomaksi esi-isien arkkuihin. He hylkäävät halveksien vanhempiansa neuvot ja pitäen poikien tavoin hauskempana leikkiä kaduilla kuin opiskella he jättävät koskemattomaksi suurimman osan tietovarastoaan, jota on heitä varten koottu menneisyyden rekistereihin. Niinpä teidän siirtymiskaudellanne, keskiajalla, Eurooppa hylkäsi antiikin todistukset sanoen sellaisia viisaita kuin Herodotos ja muita oppineita kreikkalaisia – valheen isiksi. Nyt se tietää jo paremmin ja on muuttanut tämän nimityksen historian isäksi. Te olette lakanneet halveksimasta tiedonaarteita ja sen sijaan nyt koakoatte ja kartutatte [s.332] niitä. Kuten kaikilla muillakin roduilla on teilläkin ollut nousu- ja laskukautenne, kunnian ja alennuksen aikanne, pimeät keskiyönne ja – nyt olette lähestymässä kirkasta keskipäiväännne. Nuorimpana viidennen rodun

heimosta te olitte kauan hyljeksityssä ja laiminlyödyssä asemassa, kotinne tuhkimona. Ja nyt kun niin monet sisaruksistanne ovat kuolleet ja toiset kuolemassa, samalla kun muutamat vanhoista henkiin jääneistä, jotka elävät toista laskukautta, odottavat vain Messiastaan, kuudetta rotua, herätäkseen uuteen elämään ja lähtökseen uuden tulokkaan kanssa voimakkaammin kulkemaan uuden kehityskauden polkua – nyt länsimainen tuhkimono on äkkiä kehittyneet ylöspäin, itserakkaaksi prinsessaksi, jonka *kauneutta* kaikki katselemme ja ihmettelemme. Kuinka hän nyt toimii? Vähemmän hyväntahtoisena kuin sadun prinsessa sen sijaan, että tarjoaisi vanhemmalle ja vähemmän suosituille sisarelleen, nyt vanhimmalle – itse asiassa hän on melkein ”miljoona vuotta vanha” ja *ainoa* joka on koskaan kohdellut häntä epäystävällisesti, vaikkei hän ole ehkä välittänyt siitä – sen sijaan että olisi tarjonnut hänelle, sanon, ”rauhansuukkoa”, hän soveltaa sisarensa lakia ”silmä silmästä” kostoen hänelle tavalla, joka ei lisää hänen luontaista kauneuttaan. Tämä, hyvä ystäväni ja veljeni, ei ole kaukaista kuvakieltä, vaan *historiaa*.

3. Kyllä. Viides rotu, johon me kuulumme, alkoi Aasiassa miljoona vuotta sitten. Mitäkö se oli noin 998.000 vuotta ennen viimeisiä 2.000 vuotta? Näppärä kysymys ja lisäksi tehty aitokristillisessä hengessä, joka kieltäytyy uskomasta, että mitään hyvää olisi koskaan tullut mistään *ennen* ja *paijasi* Nasaretia. Minkälainen se siis oli? Hyvä, se oli hyvin samantapainen kuin nytkin – pyydän anteeksi Mr. Crant Allenilta, joka tahtoo sijoittaa primitiiviset esi-isämme varhaisempaan eoseenikauteen. Teidän tieteelliset kirjailijanne näkyvät tosiaankin ratsastavan olettamuksillaan mitä pelottomimmin. On suorastaan säälittävää nähdä heidän tulisen sotaratsunsa jonakin kauniina päivänä kuopivan maata ja riiputtavan päätään, mutta sen täytyy välttämättä tapahtua. Eoseenikaudella, vieläpä ”aivan sen alkupuolella”, oli suuri ryhmä neljännen rodun ihmisiä, atlantislaiset, jo saavuttanut kehityksensä huipun, ja heidän asuttamansa suuri manner, joka on melkein kaikkien nykyisten mantereiden isä, osoitti ensimmäisiä vajoamisen merkkejä. Se tapahtui lopullisesti 11.446 vuotta sitten, kun sen viimeinen saari – kansanomaisesti käännettynä voimme kutsua sitä nimellä *Poseidon* – syöksyi meren syvyyteen. Ohimennen sanoen: kuka lieneekään kirjoittanut Donnellyn kirjan *Atlantis* arvostelun, hän oli oikeassa lausuessaan, että Lemuriaa ei enää voida sekoittaa Atlantis-mantereeseen, yhtä vähän kuin Eurooppaa Amerikkaan. Molemmat upposivat ja hukkuivat korkeine sivistyksineen ja ”jumaliseen”, ja noiden kahden luonnonmullistuksen välillä kului vain lyhyt aika, noin 700.000 vuotta. ”Lemuria” kukoisti juuri tuon mitättömän ajan ja sammui ennen varhaisinta eoseeniaikaa, sillä sen ihmisrotu oli *kolmas*.

Tämän aikoinaan niin suuren kansan jäännökset ovat löydettävissä eräistä Australian litteäpäisistä alkuasukkaista. Yhtä oikeassa on sanotun kirjan [s.333] arvostelija hylätessään kirjailijan hyväntahtoisien yrityksen kansoittaa Intia ja

Egypti Atlantiksen väestön jätteillä. Epäilemättä teidän geologinne ovat hyvin oppineita, mutta miksi he eivät pidä mielessään sitä, että heidän tutkimiansa ja kaivamiensa mantereiden alla, sisuksissa, joista he ovat löytäneet ”eoseenikauden” ja pakottaneet sen ilmaisemaan heille salaisuutensa, voi olla vielä kaivamattomaan syvyyteen kätkeytyinä toisia valtamerenpohjia ja toisia paljon vanhempia mantoireita, joiden kerroksia geologian tutkijat eivät vielä ole tutkineet? Jonakin päivänä he voivat kumota kokonaan nykyiset teoriansa osoittaen siten, kuinka yksinkertainen ja suuri totuus on, kun se käyttää induktiivista ”yleistämistä” vastakohtana heidän näyntpaisille arvailuilleen. Miksei voida myöntää – varmaankaan ei kukaan heistä ole koskaan ajatellutkaan sitä – että samoin kuin Lemuria ja Atlantis, ovat meidän *nykyisetkin* mantereemme *jo olleet useita kertoja* veden alla, ja niiden vuoro oli nousta esiin ja kantaa yllään uusia ihmisryhmiä sivistyksineen? Miksei voida myöntää, että kun taas tapahtuu suuri geologinen maankohoaminen ja uusi tuhotulva – kuuluen niiden aikakautisten mullistusten sarjaan, jotka tapahtuvat kunkin kierroksen aikana – niin meidän nyt näkemämme mantereet vuorostaan vajoavat, ja Lemuriat ja Atlantikset nousevat jälleen esiin? Ajatelkaa kuudennen ja seitsemännän rodun geologeja. Kuvitelkaa, että he penkovat syvältä Ceylonin ja Simlan sisuksia ja löytävät sieltä ainoastaan veddojen tai *sivistyneiden* paharien etäisten esi-isien kapineita – jokainen näillä seuduilla asuneiden sivistyneiden kansojen käyttämä esine olisi muuttunut tomuksi ensi jääkauden vyöryjen alla – ja he löytäisivät ainoastaan sellaisia karkeatekoisia esineitä kuin nykyään nähdään noilla villoilla heimoilla. Silloin he selittäisivät heti, että sinä aikana *primitiivinen* ihminen kiipeili puissa ja nukkui niiden alla ja imi ydintä murtamistaan eläinten luista (samoin kuin sivistyneet eurooppalaiset usein tekevät siinä missä veddalaisetkin). Siitä he taas hyppäisivät siihen johtopäätökseen, että vuonna 1882 A.D. ihmiskunnan muodostivat ”ihmisen kaltaiset eläimet”, mustakasvoiset ja parrakkaat; ”heidän leukapielensä olivat esiinpistävät ja heillä oli pitkät, terävät kulmahampaat”. Varmaankaan ei kuudennen rodun Grant Allen eksyisi kovin kauaksi oikeasta asiantilasta, jos hän päättelisi, että ”Simla-kaudella” näitä hampaita käytettiin miesten keskinäisissä taisteluissa kesäleskistä; mutta tuollaisella vertauksella on hyvin vähän tekemistä antropologian ja geologian kanssa. Sellaista on *teidän* tieteenne. Palatkaamme kysymyksiinne.

Tietenkin neljännellä rodulla oli korkeimman sivistyksen kautensa. Kreikkalaisten, roomalaisten ja vieläpä egyptiläisten sivistykset eivät ole mitenkään verrattavissa niihin sivistyksiin, jotka alkoivat kolmannen rodun myötä. Toisen rodun väestö *ei* ollut villiä, mutta sitä ei voida sanoa sivistyneeksikään. Kun te nyt luette erään ensimmäisistä rotuja käsittelevistä kirjeistäni (kysymystä kosketteli ensinnä M.), niin pyydän, ettette syytä häntä tai minua jostakin uudesta ristiriidasta. Lukekaa se uudestaan, niin huomaatte, että se jättää mainitsematta koko kysymyksen

sivistyksistä ja puhuu ainoastaan [s.334] neljännen ja kolmannen rodun rappeutuneista jäännöksistä vahvistaen teidän oman tieteenne viimeisiä johtopäätöksiä. Älkää pitkö välttämätöntä *epätäydellisyyttä* epäjohdonmukaisuutena! Nyt te teette minulle suoran kysymyksen, ja minä vastaan siihen.

Kreikkalaiset ja roomalaiset olivat pieniä *alarotuja* ja egyptiläiset eräs osa meidän omasta ”kaukasialaisesta” rungostamme. Katselkaa Egyptiä ja Intiaa. Saavutettuaan korkeimman sivistyksensä ja vielä enemmän: *oppineisuuden*, kumpikin rappeutui. Egyptiläiset ovat erikoisena alarotuna hävinneet kokonaan (koptilaiset ovat ainoastaan sekarotuisia jäännöksiä). Intialaiset, jotka muodostavat yhden ensimmäisistä ja mahtavimmista emärotumme haarautumista ja ovat jakaantuneet joukkoon alarotuja, ovat yhä olemassa ja taistelevat vielä kerran saadakseen sijaa historiassa. Tämä historia voi seurata Egyptin oloja ainoastaan muutamin hämärin, utuisin välähdyksin 12.000 vuotta taaksepäin aikaan, jolloin saavutettuaan kehityskautensa huipun tuhansia vuosia aikaisemmin se oli jo alkanut rappeutua. Tiedättekö mitään Intiasta 5.000 vuotta sitten, tai kaldealaisista, jotka mitä kummallisimmin sekoitetaan assyrialaisiin, ja toisena päivänä heistä taas tehdään akkadialaisia tai turaanilaisia tai mitä hyvänsä? Niinpä sanomme, että *teidän* historianne on kerrassaan tuuliajolla.

Journalist of Science on lausunut – sen sanoja on siteerannut M.A. (Oxon) suuren meedion hurmoksella – että me emme voi väittää omaavamme mitään ”korkeampaa tietoa”. Näin kirjoittaa lehden arvostelija: ”Olettakaamme, että Veljien pitäisi sanoa: suunnatkaa kaukoputkenne siihen ja siihen kohtaan taivaalla, niin löydätte teille tähän asti tuntemattoman kiertotähden; tai: kaivakaa maata jne. ja löydätte jonkin kivennäisen jne.” Varsin hienoa todellakin. Olettakaamme, että tehtäisiin niin. Mikä olisi tuloksena? Vain syyte plagioimisesta, koska kaikki tuollainen, jokainen avaruudessa tai maan sisällä oleva ”planeetta ja kivennäinen”, on tunnettu ja merkitty kirjoihimme jo tuhansia vuosia sitten. Ja vielä enemmän: monta oikeaa olettamusta ovat heidän tiedemiehensä pelokkaasti esittäneet, mutta aina ne ovat saaneet hylkäävän tuomion enemmistöltä, jonka ennakkokäsityksiin ne eivät ole sopineet. *Teidän pyrkimyksenne* on kiitettävä, mutta mitään, mitä voisın vastata teille, ei koskaan hyväksyttäisi, koska se on tullut meiltä. Milloin vain on keksitty, että ”niin todellakin on”, on myös keksimisen kunnia joutunut sille, joka on vahvistanut ilmeisen tosiseikan. Niin on esimerkiksi Kopernikuksen ja Galilein tapauksissa: jälkimmäinen on vain käyttänyt hyväkseen pythagoralaisen käsikirjoituksia.

Mutta palatkaamme ”sivistykseen”. Tiedättekö, että kaldealaiset olivat okkulttisen maineensa huipulla jo *ennen* sitä jaksoa, mitä te nimitätte pronssikaudeksi? Tiedättekö, että ”Adin pojat” eli ”tulisumun lapset” elivät satojatuhansia vuosia ennen rautakautta, joka oli jo vanha kausi silloin kun vasta tuskin alkoi se, mitä te

nimitätte historialliseksi ajaksi – luultavasti koska se, mitä siitä tunnetaan, ei yleensä ole historiaa vaan kuvittelua? Me olemme sitä mieltä – mutta mitä takeita voidaan antaa maailmalle siitä, että [s.335] olemme oikeassa? – että paljon suurempia sivistyksiä kuin omamme on noussut ja rappeutunut. Ei ole kyllin sanoa, niin kuin eräät nykyaikaiset kirjailijat sanovat, että eräs hävinnyt sivistys oli olemassa ennen kuin Rooma ja Ateena vielä oli perustettu. Me vakuutamme, että kokonaisia *sarjoja* sivistyksiä oli olemassa sekä ennen jääkautta että sen jälkeen ja että ne esiintyivät eri kohdilla maapalloa, saavuttivat huippunsa ja hävisivät. Kaikki jäljet ja muistot olivat kadonneet Assyrian ja Foinikian sivistyksistä ennen kuin niistä alettiin tehdä löytöjä muutama vuosi sitten. Ja nyt ne avaavat ihmiskunnan historiasta uuden lehden, vaikkei se kuulukaan läheskään varhaisimpiin. Ja kuinka paljon nämä sivistykset ovat jäljessä vanhimmista! Historia tunnustaa kuitenkin vain varovasti niiden olemassaolon. Arkeologia on riittävästi todistanut, että ihmisen muistot ulottuvat tavattoman paljon kauemmaksi kuin mitä historia on ollut halukas myöntämään, ja aikoinaan mahtavien kansojen pyhät kirjat, joita niiden perilliset ovat säilyttäneet, ovat vielä luotettavampia. Kun puhumme jääkautta edeltäneestä sivistyksestä, se tuntuu nurinkuriselta ei ainoastaan suuren yleisön ja maallikkojen, vaan myös korkeasti oppineiden geologien mielestä.

Mitä te sitten sanotte meidän vakuutuksistamme, että kiinalaiset – puhun nyt sisämaan väestöstä, oikeista kiinalaisista enkä siitä kirjavasta neljännen ja viidennen rodun sekoituksesta, joka on nyt vallassa – että nuo alkuasukkaat, jotka kuuluvat heidän puhtaaseen kansallisuuteensa, neljännen rodun ylimpään ja viimeiseen haaraan, saavuttivat korkeimman sivistyksensä jo kun viides rotu tuskin vielä oli ilmestynyt Aasiassa ja sen ensimmäinen haarauma kuului vasta tulevaisuuteen. Milloin se tapahtui? Laskekaa. Voitte ajatella, että me, jotka esitämme noin järkyttävän ihmeellisiä asioita teidän tieteenne olettamuksia vastaan, varta vasten *keksimme* rotuja ja alarotuja (kuten Mr. Hume luulee), mutta kuitenkin nämä ovat kieltämättömiä tosiasioita. Siltä Siperian rannikolla sijaitsevalta saariryhmältä, jonka Nordenskiöld löysi ”Vegallaan”, löytyi hevosten, lampaiden, härkien jne. fossiileja, jättiläismäisten norsujen, mämmuttien, dinosaurusten ja muiden hirviöiden luiden keskeltä. Nämä kuuluvat sellaiseen aikakauteen, jolloin ihmistä ei vielä ollut maan päällä, kuten teidän tieteenne väittää. Kuinka voitiin hevosia ja lampaita löytää noiden ”vedenpaisumusta aikaisempien” jättiläiseläinten joukosta? Hevonen on, kuten meille on kouluissa opetettu, luonnon aivan nykyaikainen keksintö, eikä *kukaan ihminen* ole koskaan nähnyt sen *varpaallisia* esi-isiä. Siperian saarilta löydetty ryhmä saattaa kumota tämän mukavan teorian. Pian osoitetaan, että tuolla seudulla, joka on nyt ikuisen talven kahleissa, vailla ihmistä, kaikista eläimistä hentorakenteisinta, ei ainoastaan ole vallinnut trooppinen ilmasto, kuten teidän tieteenne myöntää, vaan myös eräs

tuon neljännen rodun kaikkein vanhimpia sivistyksiä, rodun, jonka korkeimmat jäännökset löydämme nyt degeneroituneista kiinalaisista ja alimmat jäännökset ovat (maallisen tiedemiehen mielestä) toivottomasti sekoittuneet kolmannen rodun jäännöksiin. Olen sanonut teille jo ennen, että nykyisen maailman korkein rotu (henkisesti) kuuluu [s.336] viidennen *juuri*rodun ensimmäiseen alarotuun ja sen muodostavat Aasian arjalaiset; aineellisen älykkyuden kannalta korkein rotu on viidennen rodun viimeinen alarotu eli te, valkoiset valtaajat. Ihmiskunnan enemmistö – yllämainitut kiinalaiset ja rodun muut haarat (malajit, mongolit, tiibetiläiset, jaavalaiset jne. jne.) – kuuluu neljännen *juuri*rodun seitsemänteen alarotuun ja neljännen juurirodun muiden alarotujen jäännöksiin – ja kolmannen juurirodun seitsemänteen alarotuun. Kaikki nämä turmeltuneet ja halveksitut ihmiskunnan edustajat ovat korkeasti sivistyneiden kansojen suoranaisia jälkeläisiä, kansojen, joiden nimi ja muisto elävät nyt ainoastaan sellaisissa kirjoissa kuin *Popul Vuh* ja eräissä muissa joita tiede ei tunne.

4. Mioseeniaikaan. Kierroksen kuluessa kaikki kehittyi määrättyinä aikoina ja määrättyissä paikoissa; muuten olisi parhaimmankin näkijän mahdotonta laskea tarkasti vuosi ja hetki, jolloin suuret ja pienet luonnonmullistukset tulevat tapahtumaan. Ei adeptikaan voisi edeltäpäin ilmoittaa muuta kuin *summittaisen* ajan, jota vastoin nykyisin voidaan ennustaa tapauksia, jotka tuottavat suuria geologisia muutoksia, yhtä matemaattisen tarkasti kuin pimennykset ja muut avaruuden ilmiöt. Atlantis (manner- ja saariryhmä) alkoi vajota mioseenikaudella – kuten nyt on havaittu eräiden *teidän* mantereittenne asteittain vajoavan – ja sen päämanner vaipui *ensin* lopullisesti mereen samaan aikaan kuin Alpit kohosivat esiin; *toinen* vajoaminen vei mukanaan viimeisen niistä kauniista saarista, jotka Platon mainitsee. Egyptiläiset Sais’in papit sanoivat hänen edeltäjälleen Solonille, että Atlantis (nimittäin ainoa jäljellä oleva iso saari) tuhoutui 9.000 vuotta ennen heidän aikaansa. Tämä ajanmääritys ei ollut mielivaltaisen, sillä he olivat säilyttäneet vuosituhansia mitä huolellisimmin muistiinpanojaan. Mutta silloin he, kuten sanottu, puhuivat vain Poseidonista eivätkä tahtoneet paljastaa edes suurelle kreikkalaiselle lainsäätäjälle tarkkaa ajankohtaa. Koska mitkään geologiset syyt eivät puhu perimätietoa vastaan, vaan päinvastoin joukko tosiasioita on sen puolesta, tiede on lopullisesti hyväksynyt tuon suuren mantereen ja saariston olemassaolon ja tällä tavoin muuttanut taas yhden ”tarun” totuudeksi. Nyt tiede opettaa, kuten tiedätte, että Atlantis tai sen jäännökset hävisivät tertiäärin kauden jälkeen, ja niiden lopullinen vajoaminen tapahtui Amerikan historian paleotsooisella ajalla! No niin, totuuden ja faktojen pitäisi olla kiitollisia jopa tällaisista pienistä myönnytyksistä, kun ne ovat saaneet niin monta vuosisataa olla niitä vailla. Syvän meren tutkimukset, sellaiset kuin Challengerin suorittamat, ovat täydellisesti vahvistaneet geologian ja paleontologian väitteet. Eräs suuri tapaus, meidän ”*tulisumun* poikaimme”, ”Shamballan” (kun vielä saarena Keski-Aasian meressä) asukkaiden, loistava

voitto itsekkäistä, mutta ei kuitenkaan kokonaan pahoista Poseidonin maagikoista tapahtui sekin täsmälleen 11.446 vuotta sitten. Lukekaa tässä yhteydessä sanottua tapausta koskeva epätäydellinen ja osittain verhottu kertomus *Isiksestä*, Tiede osa 2, s. 362-6, niin muutamat asiat käyvät teille selvemmiksi. Donnelly on vahvistanut perimätietoa ja historiaa tavalla, joka on mielestäni pääasiallisesti oikea, mutta kaiken tämän ja paljon muutakin löydätte *Isiksestä*.

[s.337] 5. Varmasti kysymys on sen arvoinen, ja olen kosketellut sitä kauan sitten. Niissä huomautuksissa, jotka liitin Mr. Humen esitykseen ”Jumalasta” – että hän lisää hyväntahtoisesti filosofiaamme jotakin, jota ei vielä koskaan ennen ole mietiskellyt – asiaa on käsitelty yllin kyllin. Onko hän kieltänyt teitä katsomasta sitä? Teitä varten voin laajentaa selityksiäni, mutta en ennen kuin olette lukenut sen, mitä noissa reunamuistutuksissa lausuin hyvän ja pahan alkuperästä. Olin jo sanonut niissä aivan riittävästi nykyistä tarvetta varten. Ihmeellistä kyllä, olen huomannut, että eräs eurooppalainen kirjailija, aikansa suurin materialisti, paroni d’Holbach on täysin samalla kannalla kuin meidän filosofiamme. Kun luin hänen kirjansa *Système de la Nature*, minusta tuntui kuin edessäni olisi ollut Kiu-ten kirjamme. Vauhdikkaana ja innokkaana kuten aina meidän kaikkeen pystyvä pantiittimme aikoo koettaa tarttua hänen mielipiteisiinsä ja paloitella jokaisen todistuksen. Toistaiseksi hän vain uhkaa muuttaa tekijän esipuheen, eikä sentään julkaista d’Holbachin filosofiaa omalla nimellään. *Cuneus cuneum tradit*. Pyysin ettei hän julkaisisi ollenkaan tutkielmaansa.

M. on sitä mieltä, että *teidän tarkoituksianne* varten minun olisi parasta esittää hieman enemmän yksityiskohtia Atlantiksesta, koska se liittyy suuressa määrin *pahaan*, vaikkakaan ei sen alkuperään. Seuraavasta *Theosophist*-lehden numerososta [marrask. 1882] löydätte yhden tai pari huomautusta, jotka kuuluvat Humen kääntämään Eliphaz Levin esipuheeseen ja koskevat tuota kadonnutta mannerta. Kun nyt olen päättänyt tehdä nykyisistä *vastauksistani* kokonaisen kirjan, kantakaa ristinne kristillisellä lujuuudella, ja luettuanne kaiken te ette ehkä vähään aikaan kysy enempää tästä asiasta. Mutta mitä minä voin lisätä siihen, minkä olen jo sanonut? En pysty antamaan teille puhtaasti tieteellistä opetusta, koska emme voi koskaan olla täysin yhtä mieltä länsimaisista päätelmistä, ja omat päätelmämme te hylkäätte ”epätieteellisinä”. Kuitenkin sekä geologia että paleontologia antavat todistuksia paljosta siitä, mitä meillä on sanottavana. Luonnollisesti teidän tieteenne on moniin yleisiin seikkoihin nähden oikeassa, mutta sen perusteet ovat vääriä tai joka tapauksessa hyvin virheellisiä. Esimerkiksi se on oikeassa sanoessaan, että samaan aikaan kuin uusi Amerikka parhaillaan muodostui, Atlantis vajosi ja hävisi asteittain, mutta se ei ole oikeassa kausien eikä vajoamisen kesto-aikaa koskevien laskelmien suhteen. Vajoaminen on myös Brittein saarten kohtalona tulevaisuudessa. Ne ovat ensimmäisinä niiden uhrien listalla, jotka tulevat

häviämään tulen (merenalaisten tulivuorten) ja veden kautta; Ranska ja muut maat seuraavat sitten. Kun ne ilmestyvät taas esiin, nykyisen ihmiskunnan kuudennen juurirodun viimeinen, seitsemäs alarotu kukoistaa ”Lemurialla” ja ”Atlantiksella”, jotka molemmat mantereet nousevat myös esiin (se tapahtuu heti nykyisten saarten ja mantereiden häviämisen jälkeen), ja hyvin harvoja meriä ja *suuria vesiiä* tavataan silloin maapallollamme. Vedet, samoin kuin maakin, ilmestyvät esiin ja häviävät aikakausittain, kukin vuorollaan.

[s.338] Odottaessani vapisten uusia syytöksiä joidenkin vastaisten epätäydellisten esitysteni sisältämistä ”ristiriidoista” selitän mieluummin, mitä äskeisellä tarkoitin. Jokaisen uuden ”pimennyksen” tuloa edeltävät aina luonnonmullistukset, jotka tapahtuvat joko tulen tai veden kautta. Mutta siitä riippumatta jokainen ”kehä” eli juurirotu on leikattava kahtia, niin sanoakseni, jommankumman avulla. Niinpä kun neljäs juurirotu, atlantislaiset, oli päässyt kehityksensä ja loistonsa huipulle, se hävitettiin *veden avulla*; nyt tavataan enää vain sen rappeutuneita jäännöksiä, joiden alaroduista jokainen kuitenkin eli kerran vastaavaa onnen, loiston ja suuruuden aikaansa. Sellaisiksi, kuin ne ovat nyt, tulette tekin kerran, sillä kiertokulun laki on sama ja muuttumaton. Kun teidän rotunne, viides rotu, on saavuttanut *fyysisen* älyllisyytensä huipun ja kohonnut korkeimpaan sivistyksiensä (muistettakoon se erotus, jonka teemme *aineellisten* ja *henkisten* sivistysten välillä); kun se ei enää kykene kohoamaan sen korkeammalle omassa kehässään, jokin luonnonmullistus pysäyttää sen etenemisen *ehdotonta* pahaa kohti (samoin kuin tapahtui sen edeltäjille, lemuralaisille ja atlantislaisille, kolmannen ja neljännen rodun ihmisille). Sen suuret sivistykset häviävät, ja kaikki *tuon* rodun alarodut vajoavat myös kukin omassa kehässään vietettyään lyhyen loisto- ja oppimiskautensa. Katselkaa atlantislaiden jälkeläisiä, vanhoja kreikkalaisia ja roomalaisia (nykyiset kreikkalaiset ja italialaiset kuuluvat viidenteen rotuun), niin näette, kuinka suuret, kuinka lyhyet ja kuinka haihtuvat heidän maineen ja loiston päivänsä olivat! He olivat vain ”juurirodun” seitsemän sivuhaaran alarotuja.

Kehitystä hallitseva laki ei salli minkään emärodun, sen paremmin kuin sen haara- ja alarotujenkaan saavuttaa sellaista, mikä kuuluu vasta seuraaville juuriroduille tai alaroduille, kaikkein vähiten saada käsiinsä sitä tietoa ja valtaa, jota pidetään varastossa sen jälkeen tulevia varten. ”Sinun ei pidä löytämän hyvän ja pahan tiedon hedelmää siitä puusta, joka kasvaa perillisiäsi varten”, voimme sanoa suuremmalla oikeudella kuin teidän alarotunne Humet tahtovat myöntää. Tämä ”puu” on meidän hallussamme, ja meille sen ovat uskoneet Dhyan Chohanit, rotumme suojelijat, jotka valvovat sitä mitä tulee tapahtumaan. Koettakaa ymmärtää tämä allegoria, älkääkös koskaan kadottako näkyvistänne sitä viittausta,

jonka annoin teille kirjeessäni planeettahengistä.¹ Joka *kierroksen* alussa, kun ihmiskunta ilmestyy uudelleen esiin aivan toisenlaisissa oloissa kuin ovat ne olot, jotka suodaan kunkin uuden rodun ja alarodun syntymistä varten, ”planeettahengen” on sekoitettava näihin alkeellisiin ihmisiin, virkistettävä heidän muistiin ja herätettävä heissä tietoisuus niistä totuuksista, jotka he tunsivat edellisen kierroksen aikana. Tästä johtuvat nuo sekavat tarinat Jehovista, Ormudzeista, Osirikista, Brahmoista ja kaikista muista. Mutta se tapahtuu ainoastaan *ensimmäisen* Rodun hyväksi. Myöhempien velvollisuus on valita jäsentensä keskuudesta sopivia vastaanottajia, jotka [s.339] ”erotetaan”, käyttäkseni raamatullista sanontaa, ikään kuin astioiksi, joiden tulee sisältää *koko tietovarasto* jaettavaksi tuleville roduille ja sukupolville sen kierroksen loppuun asti. Miksi sanoisin enempiä, kun teidän *täytyy* ymmärtää koko tarkoitukseni; enkä *uskalla* ilmaista koko asiaa. Jokaisella rodulla on ollut adeptinsa, ja jokaisen uuden rodun ilmestyessä meidän sallitaan antaa sille tietoaamme niin paljon kuin tuon rodun ihmiset ansaitsevat. Viimeisellä seitsemännellä rodulla tulee olemaan Buddhansa, samoin kuin jokaisella edelliselläkin on ollut, mutta sen adeptit ovat kehittyneet paljon korkeammalle kuin minkään edellisen rodun adeptit, sillä heidän keskuudessaan asuu tuleva planeettahenki, Dhyan Chohan, jonka tehtävänä on viidennen kierroksen ensimmäisen rodun ihmisten opettaminen tai ”muistin virkistäminen”, niiden, jotka ilmestyvät esiin tämän planeetan tulevan pimentymisen jälkeen.

Osoittaakseni muuten teille, että me emme ole olleet *keksimässä* rotuja, vaan että niiden olemassaolo kuuluu lamabuddhalaisten ja kaikkien esoteerisen oppimme tutkijoiden pääoppeihin, lähetän teille selityksen Rhys Davidsin ”*Buddhism*”-kirjan pariin sivuun, jotka jäisivät muuten käsittämättömiksi, tarkoituksettomiksi ja järjettömiksi. Se on kirjoitettu Chohanin (*minun* Mestarini) erityisellä luvalla, teidän hyödyksenne. Ei kukaan orientalisti ole vielä koskaan epäillyt sen sisältämiä totuuksia, ja te olette ensimmäinen länsimaalainen (Tiibetin ulkopuolella), jolle se nyt selitetään.

6. Se mikä nousee esiin kaiken lopulla, ei ole ainoastaan ”puhdas persoonaton henki”, vaan kollektiivinen ”persoonallinen” muistivarasto, joka kuoritaan jokaisesta uudesta viidennestä periaatteesta elämien pitkän sarjan aikana. Ja jos kaiken lopulla, sanokaamme miljoonien vuosimiljoonien kuluttua, henki asettuu lepäämään puhtaassa *persoonattomassa* olemattomuudessa, YHTENÄ eli ehdottomana, niin tuossa syklisessä prosessissa täytyy yhä olla ”*jotakin* hyvää”, koska jokaisella puhdistuneella *egolla* on mahdollisuus olla olemassa planetaarisen objektiivisen olemisen pitkinä *väliaikoina* jonakin Dhyan Chohanina – alimmasta

1 Se on luullakseni vastaus siihen kirjeeseen, jossa kysytte minulta C. C. M:stä, S. M:stä ja rva K:sta.

devachanissa olijasta aina korkeimpaan planeettahenkeen asti – ja nauttia kollektiivisten elämiensä hedelmiä.

Mutta mitä on puhdas ja persoonaton ”henki” itsessään? Mahdollisesti te ette vielä ole käsittänyt tarkoitustamme, miksi sellainen *henki* olisi olematon, pelkkä abstraktio, ehdoton tyhjyys henkisimmillekin aisteillemme. Henki tulee *joksikin* ainoastaan yhtyneenä aineeseen – tästä syystä se on aina *jotakin*, sillä aine on loputonta ja häviämätöntä ja *olematonta* ilman henkeä, joka aineessa edustaa *elämää*. Aineesta erotettuna siitä tulee *elämän* ja *olemisen* ehdoton kieltäminen, koska aine on siitä erottamaton. Kysykää niiltä, jotka esittävät vastaväitteitä, tietävätkö he mitään ”elämästä” ja ”tajunnasta” sen ulkopuolella, mitä he nyt kokevat maan päällä! Minkälainen käsitys heillä voi olla – paitsi synnynnäisillä selvänäköijöillä – yksilön tilasta ja tajunnasta sen jälkeen kun se on eronnut karkeasta maallisesta ruumiista? *Mitä hyötyä* on koko maanpäällisen elämän kulusta? voitte te vuorostanne kysyä, jos me olemme yhtä hyviä kuin ”puhtaat” *tajuttomat* olennot syntymämme edellä, nukkuessamme ja [s.340] elämämme loppuessa? Eikö tieteen opetusten mukaan kuolemaa seuraa samanlainen tajuttomuuden tila kuin vallitsee *syntymän* edellä? Eikö elämä jättäessään ruumiin muutu yhtä *persoonattomaksi* kuin se oli elävöittäessään sikiön?

Kaiken kaikkiaan elämä, joka on ihmisen käsityskyvylle suurin probleema, on mysteeri, jota eivät etevimmatkään tiedemiehenne saa koskaan selville. Käsittääkseen sen täysin sitä on tutkittava kaikissa sen ilmenemismuodoissa, muuten sitä ei milloinkaan voida käsittää pohjiaan myöten, eikä edes käsittää sitä helpoimmassa muodossaan – elämässä, maanpäällisenä *olemisen* tilana. Siihen ei voida koskaan tarttua niin kauan kuin sitä tutkitaan erikseen, irrotettuna universaalista elämästä. Ratkaistakseen tämän suuren ongelman on tultava okkultistiksi; on eriteltävä sitä ja kokeiltava sillä persoonallisesti kaikissa sen kehitysvaiheissa: maanpäällisenä elämänä, fyysisen kuoleman takaisena elämänä, kivennäisenä, kasvina, eläimenä ja henkisenä elämänä; konkreettiseen aineeseen yhtyneenä elämänä sekä sinä elämänä, joka on läsnä painottomassa atomissa. Jos he yrittävät kokeilla ja tutkia tai analysoida elämää erillään organismeista, niin mitä siitä jää? Pelkästään liikuntatapa, joka pysyy selvittämättömänä, ellei meidän oppiamme kaiken läpäisevästä, äärettömästä, kaikkialla läsnäolevasta elämästä hyväksytä – vaikka sitä ei hyväksyttäisi sen paremmalla nimityksellä kuin olettamuksena, niin se olisi kuitenkin hiukan järkevämpää kuin omaksua heidän *tieteelliset* olettamuksensa, jotka ovat kaikki typeriä. Haluavatko he väittää vastaan? Hyvä on, vastaamme heille käyttämällä heidän omia aseitaan. Sanomme, että on ja tulee aina pysymään todistettuna, että koska kerran liike on käsittämätön, kaiken läpäisevä ja ehdoton jäännös, ilmetköön se missä muodossa tai naamiossa tahansa, valona, lämpönä, magnetismina, kemiallisena sukulaisuutena tai sähköinä, kaikkien näiden täytyy olla vain yhden ja saman universaalien, kaikkivaltiaan voiman

esiintymistapoja, Proteus, jota he kumartavat nimittäen sitä ”Suureksi Tuntemattomaksi”, (ks. Herbert Spenceriä), kun me taas yksinkertaisesti nimitämme sitä ”Yhdeksi Elämäksi”, ”Yhdeksi Laiksi” tai ”Yhdeksi Elementiksi”.

Maailman suurimmat, tieteellisimmät älyt ovat innokkaasti pyrkineet ratkaisemaan tämän mysteerin, jättämättä yhtään sivupolkua tutkimatta, yhtään lankaa hölläksi tuossa heille pimeimmässä labyrintissa ja kaikki ovat tulleet siihen johtopäätökseen – samaan kuin okkultistit, jos se esitetään vain osittain – nimittäin että elämä on konkreettisissa ilmenemismuodoissaan kemiallisen sukulaisuuden tulos ja seuraus. Elämästä sanan abstraktisessa mielessä, puhtaana ja pelkkänä, he eivät tänäkään päivänä tiedä sen enempää kuin he tiesivät Kuninkaallisen Tiedeseuransa alkuasteilla. He tietävät ainoastaan, että eräissä liuoksissa, joista elämä on varta vasten poistettu, syntyy elimistöjä itsestään (vaikka Pasteur ja hänen raamatullinen uskonsa väittää toisin), sen vuoksi että noissa aineissa on tiettyjä kemiallisia kokoomuksia. Jos saan, kuten toivon, joidenkin vuosien päästä tilaisuuden käyttää aikani [s.341] aivan niin kuin haluan, voin ehkä osoittaa teille omalla kirjoituspöydälläni, että *elämä* ei ole ainoastaan siirrettävissä toisiin kaiken läpäisevän Voiman olomuotoihin ja vaiheisiin, vaan että se voidaan toden teolla muuntaa myös keinotekoiseksi ihmiseksi. Frankenstein on tarua ainoastaan niin kauan kuin hän on mystisen kertomuksen sankari. Luonnossa hän on mahdollinen, ja kuudennen rodun viimeisen alarodun fysiologit ja lääkärit tulevat ymppäämään elämää ja elävöittämään kuolleita ruumiita, samoin kuin he nyt ymppäävät rokkotautia ja muita vähemmän miellyttäviä sairauksia. Henki, elämä ja aine eivät luonnonprinsippiinä ole olemassa toisistaan riippumatta, vaan ne ovat ikuisen liikunnan avaruudessa ilmeneviä vaikutuksia ja yhdistelmiä; ja he oppivat tuntemaan sen paremmin.

7. Ilman muuta voin. Mutta sitten tulee tärkein kohta: kuinka tyydyttäviltä minun vastaukseni näyttävät – edes teistä? Sitä, ettei ihan jokaisen uuden päivänvaloon saatetun luonnonlain ole katsottu muodostavan rengasta inhimillisen tietämyksen ketjussa, osoittaa se epäsuosio, jolla jokainen jostain syystä tieteelle epämielulinen tosiasia on otettu vastaan sen harjoittajien taholta. Kuitenkin *milloin vain voin*, vastaan teille. Koetan tehdä sen toivoen ainoastaan, ettette lähetä kynäni tuotetta kirjoitukseksi *Journal of Scienceen*.

8. Mitä varmimmin on. Sade voidaan saada aikaan pienelle pinta-alalle keinotekoisesti ja ilman että siihen tarvitaan mitään ihmettä tai yli-inhimillisiä voimia, vaikka sen salaisuus ei ole sellaista omaisuuttani, jonka voisin julkaista. Koetan parastaikaa saada luvan tehdä niin. Emme tunne yhtään luonnonilmiötä, joka ei olisi missään yhteydessä joko magnetismin tai sähkön kanssa, sillä siellä missä on liikettä, lämpöä, kitkaa, valoa, siellä myös esiintyy aina magnetismia ja sen sijaista (*meidän* vaatimattoman mielipiteemme mukaan) – sähköä, joko syynä tai vaikutuksena tai paremminkin molempina, jos menemme ilmiöiden alkuun asti. Kaikki

maan sähkövirtailmiöt, maamagnetismi ja ilman sähkö, johtuvat siitä seikasta, että maapallo on sähköistetty johde jonka varauksen voimakkuus riippuu aina sen pyörimisestä ja sen vuotuisesta kiertoliikkeestä, ilman peräkkäisistä viilenemisistä ja lämpenemisistä, pilvien ja sateen muodostumisesta, myrskyistä ja tuulista ym.

Tämän voitte ehkä löytää jostakin kirjasta, mutta tiede olisi haluton myöntämään, että kaikki nämä muutokset johtuvat *akashisesta* magnetismista, joka synnyttää lakkaamatta sähkövirtoja saattaakseen häirityn tasapainon taas voimaan. Suuntaamalla sadetta kohti mitä voimakkaimman sähköpatterin, tietyllä menetelmällä sähköistetyn ihmisvartalon, voitte *pysähdyttää* sateen jollakin tietyllä kohdalla tekemällä ”reiän sadepilveen”, kuten okkultistien sanontatapa kuuluu. Asettamalla johonkin eristettyyn paikkaan voimakkaasti magnetoidun välineen voitte myös saada syntymään sille kohtaa keinotekoisien sateen. Valitan, etten kykene selittämään tätä menetelmää selvemmin. Tunnette puiden ja muiden kasvien vaikutukset sadepilviin; ja miten niiden voimakas magneettisuus vetää puoleensa ja vieläpä synnyttää pilviä puiden latvojen yläpuolelle. Tiede selittää asian ehkä toisin. No niin, minä en voi auttaa sitä, [s.342] sillä tämä on meidän tietomme ja tuloksena tuhansien vuosien havainnoista ja kokemuksista.

Jos nämä rivit joutuisivat Humen käsiin, hän huomauttaisi varmasti, että minä torjun sen syytteen, jonka hän on julkisesti esittänyt meitä vastaan: ”Milloin vain he eivät pysty vastaamaan todistuksianne (?), silloin he (me) tyynesti vastaavat, että heidän (meidän) sääntönsä eivät salli sitä tai tätä.” Välttämättä tuosta syytöksestä minun on pakko vastata, että niin kauan kuin salaisuus ei ole omani, en voi tehdä sitä yleiseksi hyödykkeeksi. Antakaa fysiikantutkijoiden laskea, kuinka paljon lämpöä tarvitaan jonkin määrätyn vesipaljouden muuttamiseksi höyryksi. Antakaa heidän sitten laskea, kuinka paljon sadetta tarvitaan jonkin määrätyn pinta-alan, sanokaamme neliömailin peittämiseksi tuuman syvyydellä vesikerroksella. Tämän vesipaljouden höyryttämiseen he tietenkin tarvitsisivat lämpöä niin paljon, että se vastaisi vähintään viittä miljoonaa tonnia hiiltä. Nyt se energiamäärä, jota tämä lämmönkulutus vastaisi (kuten jokainen matemaatikko voisi sanoa teille), olisi yhtä suuri kuin se, mikä vaadittaisiin nostamaan ainakin 10 miljoonan tonnin paino mailin korkeudelle. Kuinka voi *yksi ihminen* saada aikaan sellaisen määrän lämpöä ja energiaa? Järjetöntä, mahdotonta! Me olemme kaikki hourupäitä, ja te, jotka kuuntelette meitä, joudutte samoihin kirjoihin, jos koskaan uskallatte toistaa tämän väitteen. Kuitenkin sanon, että *yksi ihminen voi yksinään tehdä sen*, ja varsin helposti, jos hän vain tuntee itsessään erään ”fyysis-henkisen” vaikutuksen, joka on paljon voimakkaampi kuin Arkhimedeen laki. Jokaiseen yksinkertaiseen lihaksen supistumiseenkin liittyy sähköisiä ja magneettisia ilmiöitä, ja ne vuorostaan ovat mitä lähimmässä yhteydessä maan magnetismin, säänmuutosten ja *ihmisen* muutosten kanssa, ihmisen, joka on paras elävä ilmapuntari,

jos hän vain osaa tulkita sitä oikein. Pilvien tila taas voidaan aina todeta magneettisten kojeiden osoittamista vaihteluista.

On kulunut jo muutamia vuosia siitä, kun luin tieteen johtopäätöksiä tästä asiasta, ja sen vuoksi en tunne tieteen viimeisiä päätelmiä siitä. Mutta tiedämme varmasti, että maamagnetismi saa aikaan tuulet, myrskyt ja sateen. Tiede näyttää tuntevan siitä vain toisarvoisia ilmiöitä, jollaisia aina liittyy magnetismiin, ja se huomaa hyvin pian nykyiset erehdyksensä. Tiede ei luullakseni nykyään pohdi sitä seikkaa, että maapallo vetää magneettina puoleensa meteoritomua, ja että tämä vuorostaan vaikuttaa suoranaisesti äkillisiin lämpötilan muutoksiin, tuottaen varsinkin lämpöä ja kylmyyttä.¹ On epäilty, onko sillä asialla, että maapallomme kulkee läpi sellaisen avaruuden osan, jossa on suurempia tai pienempiä määriä meteoriainetta, mitään tekemistä ilmakehän laajentumisen tai vähenemisen tai edes säätilojen kanssa, mutta luullakseni voisimme helposti todistaa sen. Koska he kerran myöntävät sen tosiasian, että maan ja veden suhteellinen jakautuminen pallollamme *voi* [s.343] *johtua* siitä, että sen pinnalle on kerääntynyt suuret määrät meteoritomua, onhan lumi varsinkin pohjoisilla seuduilla täynnä meteorista rautaa ja magneettisia hiukkasia, ja jälkimmäisten kerrostumia on löydetty järvien ja valtamerien pohjiltakin, niin ihmettelen, kuinka tiede ei ole vielä tähän mennessä ymmärtänyt, että jokainen ilmakehän muutos ja häiriötila johtuu siitä yhdistetystä magnetismista, joka vallitsee niiden kahden suuren ainemassan välillä, joiden puristuksessa ilmakehämme on!

Nimitän tätä meteoritomua massaksi, koska se on todella sitä. Korkealla maanpinnan yläpuolella on ilma ja avaruus täynnä magneettista tai meteorista tomua, joka ei edes kuulu meidän aurinkokuntaamme. Tiede on onneksi keksinyt, että kun meidän maapallomme, samoin kuin muutkin kiertotähdet, kulkee läpi avaruuden, niin se saa tomua enemmän pohjoiselle kuin eteläiselle pallonpuoliskolleen, ja se tietää myös, että siitä johtuu mantereiden runsaampi esiintyminen ja suurempi lumi- ja kosteusmäärä edellisellä puoliskolla. Miljoonia meteoreja ja mitä pienempiä hiukkasia saapuu maahan joka vuosi ja joka päivä. Kaikki temppelemme veitset ovat tehdyt tuosta ”taivaan” raudasta, joka saapuu meille muuttumattomassa tilassa, sillä maan magnetismi pitää sitä koossa. Ilmakehämme kaasumaiset aineet lisääntyvät yhtä mittaa, kun siihen lakkaamatta sataa voimakkaasti magneettista meteoriainetta, ja kuitenkin tiedemiehistä näyttää yhtä avoimelta kysymykseltä, *onko* magneettisilla seikoilla mitään tekemistä sateen jouduttamisen kanssa vai ei! Minä en tunne mitään ”liikettä, joka syntyneenä tiivistymisestä, laajentumisesta jne. *johtuu ensi sijassa auringon energiasta*”.

¹ Tri Phipson esitti v. 1867 ja Cowper Ranyard v. 1879 tällaisen teorian, mutta se hylättiin silloin.

Tiede tekee samalla kertaa liian paljon ja liian vähän auringon energiasta ja vieläpä auringosta itsestäänkin. Auringolla ei ole mitään yhteyttä sateen kanssa ja hyvin vähän kuumuudenkin kanssa. Minulla on se vaikutelma, että tiede on huomannut, että jääkaudet samoin kuin sellaiset kaudet, jolloin ”lämpötila on samanlainen kuin hiilikaudella”, johtuvat ilmakehämme lisääntymisestä tai vähenemisestä tai paremminkin sen laajenemisesta. Tuo jännitys johtuu puolestaan samaisesta meteorien olemassaolosta. Joka tapauksessa me *kaikki tiedämme*, että se lämpö, jonka maa saa auringon säteilystä, on korkeintaan *kolmasosa*, ellei vähemmän kuin se lämpö, jonka se saa suoraan meteoreista.

9. Nimitettäköön auringon koronaa kromosfääriksi tai ilmakehäksi, se ei ansaitse kumpaakaan nimeä, sillä se on yksinkertaisesti auringon magneettinen, siinä aina oleva aura. Tähtitieteilijät näkevät sen *ainoastaan* lyhyinä hetkinä auringonpimennysten aikana ja jotkut meidän chelamme aina kun tahtovat, vaikka luonnollisestikin vain ollessaan määrättyssä tilassa. Sen vastine, jota tähtitieteilijät kutsuvat ”koronan” punaisiksi liekeiksi, voidaan nähdä Reichenbachin kiteissä ja joissakin muissa voimakkaasti magneettisissa kappaleissa. Ihmisen pää edustaa voimakkaassa hurmiotilassa, kun kaikki hänen ruumiissaan oleva sähkö keskittyy hänen aivojensa ympärille – varsinkin pimeässä – jotakin täysin samanlaista kuin mitä nähdään auringonpimennysten aikana. Ensimmäinen taiteilija, joka maalasi jumaliensa ja pyhimystensä [s.344] pään ympärille sädekehän, ei ollut inspiroitunut, vaan hän uskoi ainoastaan oikeiksi tempeleissä olevat kuvat sekä perimätiedot, joita säilytettiin pyhätoissa ja vihkimyspaikoissa, joissa sellaisia ilmiöitä oli tapahtunut. Mitä lähempänä päätä tai auraa säteilevää ruumista sellainen kehä on, sitä voimakkaampi ja loistavampi on tuollainen virtaus (samaa sanoo tiede liekissä olevasta vedystä). Tästä johtuvat aurinkoa ympäröivät epäsäännölliset punaiset liekit eli sen *sisempi* korona. Se seikka, että ne eivät aina esiinny yhtä laajoina, osoittaa ainoastaan magneettisen aineen ja sen energian alituista virtailua, mistä myös riippuu auringonpilkkujen vaihtelevuus ja lukumäärä. Magneettisen inertian kausina pilkut häviävät tai paremminkin pysyvät näkymättöminä. Mitä kauemaksi virtaus ehtii, sitä enemmän se menettää intensiivisyyttään, kunnes se asteittain heiketen lopulta häviää. Siitä syntyy ”ulompi korona”. Sen säteilevä muoto johtuu yksistään viime mainitusta ilmiöstä, jonka loisto lähtee aineen ja sähköenergian magneettisesta luonteesta eikä ensinkään erittäin kuumista hiukkasista, kuten eräät tähtitieteilijät ovat väittäneet.

Kaikki tämä on hirveän epätieteellistä, mutta siitä huolimatta *tosiasia*, johon voin lisätä vielä toisen huomauttamalla teille, että se aurinko, jonka me näemme, ei suinkaan ole pienen universumimme keskus, vaan ainoastaan sen huntu eli sen *heijastus*. Tieteellä on pelottavia esteitä tuon taivaankappaleen tuntemiselle, esteitä, joita meillä ei onneksi ole; ennen kaikkea niihin kuuluu ilmakehän lakkaamaton väreily, joka estää heitä arvostelemasta oikein sitä vähää minkä he näkevät.

Tätä estettä ei koskaan ollut muinaisen Kaldean ja Egyptin astronomeilla, eikä se myöskään ole meidän esteenämme, sillä meillä on keinoja sellaisten väreilyjen lakkauttamiseksi tai vastustamiseksi, koska me kaikki tunnemme *akashan* olosuhteet. Sen paremmin kuin *sateen* salaisuus, ei tämäkään salaisuus – edellyttäen että julkaisisimme sen – tuottaisi mitään käytännöllistä hyötyä tiedemiehillenne, elleivät he muuttuisi okkultisteiksi ja uhraisi monia pitkiä vuosia okkultistien voimien hankkimiseen. Kuvitelkaapa vain Huxleytä tai Tyndallia tutkimassa *yoga vidyaa!* Siitä johtuvat monet erehdykset, joihin he joutuvat, sekä parhaiden auktoriteettienne ristiriitaiset oletukset. Esimerkiksi: aurinko on täynnä rautahöyryjä, minkä tosiasian spektroskooppi on paljastanut osoittamalla, että koronan valon muodostaa suureksi osaksi eräs viiva spektrin vihreässä osassa, hyvin lähellä raudan viivaa. Kuitenkin professorit Young ja Lockyer hylkäsivät tämän käsityksen muistaakseni sillä henkevällä tekosyllä, että jos korona muodostuisi pienistä tomupilven kaltaisista hiukkasista (juuri sitä kutsumme magneettiseksi aineeksi), 1) nämä hiukkaset putoaisivat aurinkoon, 2) pyrstötähtien tiedettiin kulkeneen tämän höyryn läpi ilman että niissä on huomattu mitään vaikutusta siitä, 3) professori Youngin spektroskooppi osoitti, että koronan viiva ei ole sama kuin raudan viiva jne. Kun he kuitenkin voivat sanoa tuollaisia vastaväitteitä ”tieteellisiksi”, niin se menee jo yli meidän ymmärryksemme.

1) Syy, miksi nuo hiukkaset – koska he kerran kutsuvat niitä hiukkasiksi – *eivät* putoa aurinkoon, on ilmeinen. Auringossa vallitsee painolain rinnalla [s.345] muita voimia, joista he eivät tiedä mitään; sitä paitsi he eivät tiedä toista tosiasiaa, että oikeastaan ei ole mitään painovoimaa, vaan ainoastaan veto- ja työntövoima.

2) Kuinka sanottu läpikulku voisi vaikuttaa pyrstötähtiin, kun ”kulku” on ainoastaan optinen harha? Ne eivät voisi kulkea auringon vetovoiman piiriin läpi häviämättä heti tyhjiin sellaisen voiman vaikutuksesta, josta ei mikään *vril* voi antaa riittävää käsitystä, koska maan päällä ei voi olla mitään siihen verrattavaa. Kun ne pyrstötähtien tapaan kulkevat ”heijastuksen” läpi, ei ole mikään ihme, että sanottulla *höyryllä* ei ole ”mitään näkyvää vaikutusta niiden valoruumiisiin”.

3) Vaikka koronaviiva ei ehkä *näytäkään* samalta parhaissa verkkoasteikolla varustetuissa spektroskoopeissa, korona sisältää kuitenkin rautaa, kuten muitakin höyryjä. On turhaa sanoa, mistä se koostuu, sillä en pysty kääntämään noista aineista käyttämiämme nimityksiä, eikä sellaisia aineita liioin ole (ainakaan meidän kiertotähtijärjestelmässämme) muualla kuin auringossa. Tosiasia on, että se, mitä te kutsutte auringoksi, on yksinkertaisesti heijastusta aurinkokuntamme suunnattoman suuresta ”varastohuoneesta”, jossa **KAIKKI** sen voimat syntyvät ja säilyvät. Aurinko on pienoismaailmankaikkeutemme sydän ja aivot. Voimme verrata sen liekkejä – niitä miljoonia pieniä erittäin loistavia osia, joista auringon pinta lukuun ottamatta sen pilkkuja muodostuu – tuon valoruumiin verihukkasiin, vaikka muutamat niistä ovat tieteenkin mukaan yhtä laajoja kuin Eurooppa. Nuo

verihukkaset ovat sähköistä ja magneettista ainetta sen kuudennessa ja seitsemännessä tilassa.

Mitä taas ovat ne pitkät, valkoiset, köyden tapaan punotut langat, joista auringon *ulompi kehä* muodostuu? Sen keskiosa näyttää äärettömän suurelta liekiltä, joka päättyy hehkuviin, kierteisiin ja läpikuultaviin pilviin, tai paremminkin höyryihin, jotka ovat kootut hienoista, hopeanhoitoisista liekkien yläpuolella riippuvista säikeistä. Mitä ne ovat muuta kuin auringon magneettis-sähköinen aura, sen *flogiston*? Tiede mietiskelköön tätä probleemaa ikuisesti, mutta niin kauan kuin se ei hylkää paria, kolmea peruserhdystään, se saa hoiperrella ikuisesti pimeydessä. Sen suurimpiin erehdyksiin kuuluvat sen rajoitetut käsitykset painolaista; sen väite, ettei aine voi olla *painotonta*; sen hiljattain keksimä termi ”voima” sekä mieletön ja vaieten hyväksyty ajatus, että voima on olemassa itsessään tai että se pystyy, samoin kuin elämäkin, toimimaan aineen *ulkopuolella*, riippumattomana siitä tai jollakin muulla tavalla kuin aineen *kautta*; toisin sanoen, että *voima on jotakin muuta kuin ainetta* eräässä tieteen korkeimmista *tiloista*. Aineen ylenevän asteikon kolme viimeistä otolilaa kielletään, koska tiede ei tiedä niistä mitään. Myöskään se ei tiedä yhtään mitään universaalia Proteuksesta, sen toiminnasta ja vaikutuksesta luonnon tasapainossa – magnetismista ja sähköstä.

Kertokaa tieteelle, että jo Rooman keisarikunnan rappeutumisaikoina, jolloin tatuoiduilla briteillä oli tapana uhrata keisari Claudiukselle ”elektroni”-*nazzurinsa*, meripihkasta tehty helminauha, oli tavallisesta rahvaasta [s.346] eristäytyneitä miehiä, jotka tiesivät enemmän sähköstä ja magnetismista kuin nykyiset tiedemiehet. Kertokaa se, niin he nauravat teille yhtä pilkallisesti kuin he nyt nauravat teidän kääntymistänne puoleeni. Tosiaankin, kun teidän astronominne puhuvat *auringon aineesta* ja muuttavat nuo valot ja liekit ”höyrypilviksi” ja ”tieteelle tuntemattomiksi (tieteelle kylläkin) kaasuiksi”, joita sysivät voimakkaat pyörretuulet ja hirmumyrskyt, niin tuollaiset lausunnot hymyilyttävät meitä, jotka tiedämme, että kyseessä on pelkkä magneettinen aine tavallisessa toimintatilassaan. Voiko joku kuvitella ”auringon tulta ylläpitävän *puhtaan kivennäisaineen*”, joka on, samoin kuin meteoriitit, runsaasti vetypitoista ja joka antaa auringolle ”kauas ulottuvan, tulisista kaasusta muodostuneen ilmakehän”? Me *tiedämme*, että *näkymätön* aurinko koostuu *sellaisesta*, jolla ei ole nimeä, ja jota ei voi verrata mihinkään teidän tieteenne tuntemaan – maan päällä. Lisäksi tiedämme, että sen ”heijastus” sisältää vielä vähemmän mitään, mikä muistuttaa ”kaasuja”, kivennäisaineita tai *tulta*, vaikka mekin puhuessamme siitä teidän sivistyskielellänne olemme pakotetut käyttämään sellaisia ilmaisutapoja kuin ”höyry” ja ”magneettinen aine”. Päättyäkseen aiheen huomautan, etteivät auringon koronan muutokset vaikuta mitään maapallon ilmastoon, vaikka sen *pilkut* vaikuttavatkin, ja että

professori N. Lockeyerin päätelmät ovat suurimmaksi osaksi vääriä. Aurinko ei ole *kiinteä* eikä *sula* eikä liioin *kaasumainen*, vaan jättiläiskokoinen sähkömagneettisista voimista koostuva pallo, universaalinen *elämän* ja *liikunnan* varastohuone, josta liike sykkii joka suuntaan raviten sekä pienintä atomia että suurinta neroa samalla aineella aina *Maha Yugan* loppuun asti.

10. En luule. Kiintotähdet ovat meistä vähintään 500.000 kertaa ja eräät vielä yhtä monta kertaa kauempana kuin aurinko. Näköpiirimme tiellä on aina runsas määrä meteoriainetta sekä värisevä ilmakehä. Jos astronominne voisivat kaukoputkineen ja sikareineen kiiwetä *meteoritomun* korkeudelle, he voisivat luottaa fotometreihinsä enemmän kuin nyt. Kuinka he voisivatkaan luottaa niihin? Maan päällä ei voida tietää valon voimakkuuden todellista määrää, minkä vuoksi siitä ei saada luotettavaa perustetta tähtien suuruuksien ja etäisyyksien mittaamiselle, eikä liioin ole varmasti selvitetty muihin kuin erääseen Cassiopeian tähden nähden, mitkä tähdet loistavat heijastunutta, mitkä omaa valoa. Paraskin tähtifotometri toimii epäluotettavasti. Siitä varmistuin kun joitakin aikoja sitten, keväällä 1878, tarkistin Pickeringin fotometrillä tehtyjä havaintoja. Mitattaessa erään tähden (lähellä Valaan sikermän Gammatahteä) valovoimaa saatiin niin ristiriitaisia tuloksia, että erotus teki toisinaan puolet tähden koosta. Tähän saakka ei heidän kaikkien fotometriensä avulla ole keksitty aurinkokunnan ulkopuolelta kuin yksi planeetta, kun me taas näemme *pelkän* henkisen silmämme avulla joukon niitä; jokaisella *täysin kehittyneellä* aurinkotähdellä on seuralaisinaan muutamia planeettoja, samoin kuin meidänkin auringollamme. Kuuluista ”valon polarisaatio” todistaa yhtä epäluotettavasti kuin kaikki muukin. Tietenkään ei pelkästään se seikka, että tutkijat lähtevät väärästä perusteesta, voi tehdä tyhjäksi heidän johtopäätöksiansä [s.347] tai tähtitieteellisiä ennustuksiaan, jos molemmat ovat matemaattisesti oikeita keskinäisissä suhteissaan, eikä liioin sitä, että ne vastaavat määrättyä kohdetta. Ei kaldealaisilla eikä risheilämmekään ollut teidän kaukoputkianne tai fotometrejänne, ja kuitenkin heidän tähtitieteelliset ennustuksensa olivat virheettömiä, ja ne erehdykset, joista heidän nykyiset kilpailijansa omien erehdystensä perusteella syyttävät heitä, olivat todellisuudessa hyvin vähäisiä.

Teidän ei pidä valittaa, että annan liian pitkiä vastauksia teidän lyhyisiin kysymyksiinne, sillä vastaan teidän opiksenne kuin okkultismin tutkijalle, ”maallikko”-chelalleni, enkä ollenkaan siten kuin jos kyseessä olisi vastauksen kirjoittaminen tieteelliseen aikakauskirjaan. En ole tiedemies nykyisen tutkimuksen kannalta katsottuna. Tietoni teidän länsimaisista opeistanne ovat todellisuudessa *hyvin* rajoitetut, ja teidän tulisi pitää mielessänne, että kaikki vastaukseni perustuvat itämaisiiin okkulttiisiin oppeihimme välittämättä siitä, pitävätkö ne yhtä eksaktin tieteen teorioiden kanssa vai eivät. Sanon siis:

”Auringon pinta lähettää neliöpeninkulmaa kohti niin paljon valoa (suhteessa)

kuin mikään kappale voi lähettää.” Mutta mitä tässä tapauksessa tarkoitetaan valolla? Valo ei ole riippumaton periaate. Olen iloinen, että johdannossa esitin, helpottaakseni ”hajaspektrin” havaitsemista, erään näkökannan: Jos kaikki nuo riippumattomiksi kuvitellut olomuodot, kuten lämpö, valo, auringonsäteiden kemiallinen vaikutus jne. poistettaisiin, tehtäisiin okkultismille mitä suurin palvelus. Tultaisiin nimittäin okkultismin nykyaikaisen sisaren silmissä puoltaneeksi hyvin vanhaa teoriaamme siitä, että koska jokainen ilmiö on vain tulosta sen periaatteen erilaistetuista liikkeistä, jota me kutsumme akashaksi (ei *teidän* eetterinne), todellisuudessa on olemassa vain yksi elementti, kaiken syyperiaate. Mutta koska kysymyksenne on esitetty, jotta saataisiin ratkaistuksi eräs nykyaikaisen tieteen riidanalainen asia, koetan vastata siihen niin selvästi kuin voin. Sanon sen vuoksi *ei*, ja selitän myös, miksi näin on laita. He eivät voi tietää sitä siitä yksinkertaisesta syystä, että he eivät tähän asti ole todellisuudessa keksineet varmaa keinoa valon nopeuden mittaamiseksi. Fizeau ja Cornu, jotka tieteellisessä maailmassa ovat tunnetusti kaksi parasta valo-opin tutkijaa, ovat tehneet tällä alalla kokeita, joiden tulokset on otettu yleisellä tyydytyksellä vastaan, mutta siitä huolimatta ne eivät ole luotettavia auringonvalon nopeuteen tai sen määrään nähden. Näiden molempien ranskalaisten käyttämät menetelmät ovat tuottaneet oikeita tuloksia (ainakin *lähimain* oikeita, sillä vaikka molemmat ovat tehneet kokeita samalla mittauskojeella, heidän saamissaan tuloksissa on 227 mailin erotus sekuntia kohti). Tulokset ovat kuitenkin oikeita ainoastaan sikäli kuin on kysymys valon nopeudesta maapallon ja sen ilmakehän ylempien kerrosten välillä. Kun heidän hammaspyöränsä pyörii *tunnetulla* nopeudella, se luonnollisestikin osoittaa varsin tarkasti, millä tavoin voimakas valonsäde kulkee pyörässä olevan pykälän läpi silloin, kun ei seuraava hammas varjosta valoisaa pistettä. Koje on hyvin nerokas ja se voi tuskin olla antamatta loistavia tuloksia muutamien tuhansien metrien edestakaisella matkalla. Pariisin [s.348] tähtitornin ja linnoitusten välillä ei mikään häiritsevä ilmakehä eivätkä mitkään meteorimassat estä säteen kulkua, mutta kun tuo säde saa kulkea aivan erilaisen välitysaineen läpi kuin avaruuden eetterin ja liikkua auringon sekä päittemme yläpuolella olevan meteorimantereen välillä, sen nopeus on tietysti silloinkin sama eli jonkin verran yli 185.000 mailia sekunnissa, ja teidän fysiikantutkijanne huudahtavat: ”Heureka”. Eivät mitkään muutkaan keinot, joita tiede on keksinyt valon nopeuden mittaamiseksi vuoden 1878 jälkeen, anna täyttä vastausta. He voivat ainoastaan sanoa, että laskelmat ovat *toistaiseksi* oikeita. Jos he voisivat mitata valoa ilmakehämme *yläpuolella*, he huomaisivat niiden olevan väärä.

11. On toistaiseksi, mutta se muuttui nopeasti. Teidän tieteellänne on luultavasti sellainen teoria, että jos maa äkkiä sijoitettaisiin äärimmäisen kylmiin avaruuden seutuihin – esim. jos se vaihtaisi paikkaa Jupiterin kanssa – niin kaikki

meremme ja jokemme muuttuisivat äkkiä kiinteiksi vuoriksi; ilma, tai oikeammin se osa ilmamaisia aineita, joka muodostaa sen, muuttuisi lämmön puuttuessa näkymättömästä kaasusta nestemäiseksi (jollaista on nykyään Jupiterilla, mutta siitä eivät maapallon ihmiset tiedä mitään). Kuvitelkaa tai koettakaa kuvitella *päänvastaista* olotilaa, niin se on sama kuin mikä nykyään vallitsee Jupiterilla.

Koko meidän aurinkokuntamme muuttaa huomaamattomasti asemaansa avaruudessa. Planeettojen suhteelliset etäisyydet pysyvät aina samoina, eikä koko aurinkokuntamme siirtyminen millään tavoin vaikuta niihin; etäisyydet sen ja kiintotähtien sekä toisten aurinkojen välillä ovat taas niin mittaamattoman suuret, että pienimmänkin havaittavan muutoksen syntymiseen tarvitaan vuosisatoja ja -tuhansia. Ei kukaan astronomi voi havaita sitä *kaukoputkella* ennenkuin Jupiter ja muutamat muut planeetat, joiden pienet valopinnat kätkevät nyt näkyvistämme miljoonia ja taas miljoonia tähtiä (kaikki muut paitsi noin 5.000–6.000), antavat äkkiä meidän katsella muutamia *Raja-aurinkoja*, jotka ne nyt peittävät. Suoraan Jupiterin takana on sellainen kuningastähti, jota ei kenenkään kuolevaisen silmä ole koskaan nähnyt tämän kierroksemme aikana. Jos se voitaisiin havaita, niin se näyttäisi parhaissakin kaukoputkissa, jotka suurentaisivat sen läpimitan 10.000 kertaa, pelkkänä ulottuvaisuutta vailla olevana pisteenä, jonka jokainen planeetta saisi kirkkaudellaan varjoon; kuitenkin tuo maailma on tuhansia kertoja isompi kuin Jupiter. Jupiterin ilmakehän rajut häiriöt ja jopa sen punainen pilkkukin, joka on herättänyt tiedemiesten kiinnostusta viime aikoina, johtuvat 1) tuosta vaihtelusta ja 2) Raja-tähden [Raja-Star] vaikutuksesta. Vaikka se on nykyisessä asemassaan avaruudessa vain näkymättömän pieni, niin ne metalliaineet, joista se pääasiassa muodostuu, laajenevat ja muuttuvat asteittain kaasumaisiksi nesteiksi – siihen tilaan, missä meidän oma maapallomme ja sen kuusi sisarpalloa olivat ennen ensimmäistä kierrosta – sekä tulevat osaksi sen ilmakehää. Vetäkää tästä kaikesta johtopäätöksenne, rakas ”maallikko”-chelani, mutta varokaa, ettette uhraa nöyrää opettajaanne ja itse okkultismia teidän raivokkaan [s.349] jumalattarenne, *nykyisen tieteen* alttarille!

12. Pelkään, ettei ole paljoakaan, koska aurinkomme on vain heijastusta. Ainoa suuri totuus, jonka Siemens on lausunut, on se, että tähtien välinen avaruus on täynnä hyvin ohutta ainetta, sellaista kuin voi olla tyhjiöputkissa, ainetta, joka ulottuu planeetasta planeettaan ja kiintotähdestä toiseen. Mutta tällä totuudella ei ole mitään merkitystä hänen esittämilleen pääasioille. Aurinko antaa tähtijärjestelmälleen *kaiken* eikä ota siltä *mitään*. Aurinko ei kokoa mitään ”navoilleen”, jotka ovat aina, eivätkä vain pimennysten aikana, vapaita kaikista kuuluisista ”punaisista liekeistäkin”. Kuinka he ovat voineet erehtyä havaitsemaan mitään tuollaisia ”kokoamisia” voimakkailla kaukoputkillaan, kun heidän linssinsä näyttävät heille jopa ”ylenpalttisesti pilvenhattaroita” fotosfäärissä? Aurinkokunnan omien

rajojen *ulkopuolelta* ei aurinkoon voi saapua mitään niin *karkeaa* ainetta kuin ”ohuita kaasuja”. Jokainen palanen ainetta kaikissa sen *seitsemässä* olomuodossa on tarpeen elähdyttämään lukemattomia erilaisia tähtijärjestelmiä: syntyviä maailmoja, aurinkoja, jotka heräävät uudelleen eloon jne., eivätkä ne voi säästää mitään edes parhaille naapureilleen ja lähimmille sukulaisilleen. Ne ovat aiteja, eivät äitipuolia, eivätkä ne anna riistää muruakaan lastensa ravinnosta. Uusin säteilevää energiaa koskeva teoria, joka osoittaa, ettei luonnossa täsmälleen puhuen ole mitään sen laatuista kuin kemiallinen valo eli kuuma säde, on ainoa suunnilleen oikea. Sillä itse asiassa vain yksi seikka, säteilevä energia, on *tyhjentyvätön*, eikä se lisääny eikä vähene, vaan jatkaa itsesyntyttävää työtään aurinkomanvantaran loppuun. Auringon voimien imeytyminen Maahan on pelottavan runsasta; voidaan osoittaa, että Maa saa tuskin 25 prosenttia sen säteiden kemiallisesta voimasta, sillä siitä häviää 75 prosenttia säteiden kulkiessa pystysuoraan ilmakehän läpi hetkellä, jolloin ne ehtivät ”ilmameren” ulkorajalle. Meille on kerrottu, että jäljelle jääneestäkin voimasta kuluu 20 prosenttia valon ja lämpövoiman synnyttämiseen. Kun tällaista *tuhlausta* tapahtuu, täytyy kai olla jotakin joka korvaa isäidillemme auringolle sen voimien häviöt? On kyllä. Nimittäkää sitä ”säteileväksi energiaksi”, kaiken läpäiseväksi, kaikkialla läsnäolevaksi elämäksi, joka toimii aina suuressa työpajassaan, AURINGOSSA.

13. Sitä eivät voi milloinkaan antaa teidän tiedemiehenne, joiden omahyväisyys saa heidät selittämään, että vain ne, joille magnetismi on salaperäinen käsite, voivat olettamalla auringon suunnattoman suureksi magneetiksi selittää, kuinka tuo taivaankappale tuottaa valoa ja lämpöä ja aiheuttaa maapallollamme huomattuja magneettisia vaihteluja. He ovat päättäneet olla tuntematta ja siis myös hyväksymättä sitä teoriaa, jonka heille on esittänyt kuninkaallisen tiedeakatemian jäsen Jenkins ja jonka mukaan maapallon piirin *ulkopuolella* on voimakkaita magneettisia napoja. Mutta teoria on kuitenkin oikea, ja yksi noista navoista kiertää pohjoisnavan ympäri aina muutamien satojen vuosien kuluessa. Halley ja Flamsteed – Jenkinsin lisäksi – ovat ainoat tiedemiehet, jotka ovat ylipäätään olettaneet sellaista. Teidän kysymyksenne taas saa [s.350] vastauksen, kun huomautan toisesta *vanhentuneesta* olettamuksesta. Jenkins koetti noin kolme vuotta sitten parhaansa mukaan todistaa, että magneettineulan pohjoispäässä on sen todellinen pohjoisnapa eikä päinvastoin, kuten nykyinen tieteellinen teoria väittää. Hän oli saanut tietää, että se kohta Boothiassa, jonne Sir James Ross sijoitti maan pohjoisen magneettisen navan, oli pelkkää mielikuvitusta: *se ei ole siellä*. Jos hän (ja *me*) on väärässä, niin se magneettiteoria, että samannimiset navat työntävät ja erinimiset vetävät toisiaan, täytyy myös julistaa erehdykseksi. Sillä jos kääntyvän magneettineulan pohjoisnapa siis *onkin etelänapa*, sen osoittamisen Boothiaa kohti täytyneekin johtua vetovoimasta? Ja jos siellä on jokin,

joka vetää magneettineulaa puoleensa, miksi ei magneettineula Lontoossa vetäydy Boothiaa paremmin kuin maan keskipistettäkään kohti? On varsin oikein huomautettu, että jos magneettineulan pohjoisnapa osoitti melkein pystysuoraan Boothiaa kohti, se tapahtui yksinkertaisesti siitä syystä, että oikea magneettinen pohjoisnapa työnsi sitä luotaan silloin kun Sir J. Ross oli siellä puoli vuosisataa sitten.

Ei; meillä ei ole mitään tekemistä magneettineulan inertian kanssa. Se johtuu siitä, että tällä seudulla on eräitä sulia metalleja. Lämpötilan lisääntyminen vähentää magneettista vetovoimaa, ja kyllin korkea lämpötila hävittää sen usein kokonaan. Se lämpötila, josta nyt puhun, on nykyisessä tilassaan paremminkin aura, virtaus, josta tiede ei tiedä mitään. Luonnollisestikaan sitä ei voida koskaan selittää tieteen nykyisen tietovaraston pohjalta. Mutta voimmehan jäädä odottamaan. Tutkikaa magnetismia okkulttisten oppien avulla, ja silloin kaikki sellainen, mikä näyttää nyt fysiikan tutkimuksen valossa *mielettömältä*, selviää.

14. Niitä täytyisi voida keksiä. Ei kaikkia Merkuriuksen radan sisäpuolella eikä Neptunuksen radan ulkopuolella olevia planeettoja ole vielä löydetty, vaikka niiden olemassaoloa on kovasti ounasteltu. Me tiedämme, että niitä on ja *missä* ne ovat; tiedämme myös, että lukemattomat planeetat ovat ”loppuunpalaneita”, kuten he sanovat, eli *pimentyneinä*, kuten me sanomme; on myös muodostumassa olevia planeettoja, jotka eivät vielä valaise jne. Mutta tuo ”me tiedämme” hyödyttää vain vähän tiedettä, elleivät spiritualistit hyväksy meidän tietoamme. Edisonin tasimetri voi parannettuna tuottaa suurta hyötyä, jos se saadaan mahdollisimman herkäksi ja kiinnitetään isoon kaukoputkeen. Siihen kiinnitettynä ”tasimetri” tekee mahdolliseksi paitsi mitata etäisimpienkin näkyvien tähtien lämpötilan, myös keksiä näkymättömän säteilyn avulla tähtiä, joita ei voi erottaa silmin tai jotka ovat muuten havaitsemattomissa, siis myös planeettoja. Keksijä [Edison], T. S:n jäsen, jota M. on auttanut melkoisesti, on sitä mieltä, että jos *tasimetri* osoittaa pysyvästi jollakin tyhjällä taivaan kohdalla – sellaisella, joka näyttää tyhjältä, vaikka sitä katsoisi voimakkaimmallakin kaukoputkella – lämpötilan kohonneen, se poikkeuksetta todistaa, että koje on joutunut sellaisen tähden eteen, joka on joko pimeä tai niin etäinen, ettei sitä voi nähdä kaukoputkella. Keksijä sanoo, että hänen *tasimetriinsä* [s.351] ”vaikuttavat useammanlaiset eetteriaaltoilut kuin silmä voi havaita”. Tiede tulee *kuulemaan* ääniä eräiltä planeetoilta ennen kuin se *näkee* niitä. Tämä on *ennustus*. Valitettavasti minä en ole planeetta enkä edes planeettahenki, muuten neuvoisin teitä hankkimaan häneltä *tasimetrin* ja säästämään siten minulta teille kirjoittamisen vaivan. Itse ”suuntautuisin” teitä kohti.

15. En, hyvä ystävä; minä en ole niin epähieno kuin kaikki tuollainen edellyttäisi, vaan jätän teidät yksinkertaisesti omiin muistoihinne. Jokaisella kuolevaisella olennolla, onnen vähimmin suosimallakin, on jonakin aikana elämässään sellaisia suhteellisen onnellisia hetkiä. Miksei teilläkin olisi?

Niin, tarkoitin tuntematonta suuretta.

16. Kaikkien hindujen keskuuteen on laajalle levinnyt usko, että ihmisen tuleva syntymää edeltävä tila ja syntymä muovautuu sen viimeisen toivomuksen mukaisesti, joka hänellä on kuolinhetkellään. Mutta he sanovat, että tämä viimeinen toivomus riippuu välttämättä siitä muodosta, jonka henkilö on antanut toiveilleen, intohimoilleen jne. kuluneen elämänsä aikana. Tästä syystä, toisin sanoen jotta viimeinen toivomuksemme ei olisi tulevalle kehityksellemme epäsuotuisa, meidän on valvottava toimiamme sekä pidettävä silmällä intohimojamme ja halujamme kautta koko maallisen elämämme ajan.

17. Toisin *ei voi* olla. Kuolemaisillaan olevien kokemukset, henkilöiden, jotka ovat olleet vähällä hukkaa tai joutuneet muiden onnettomuuksien uhreiksi, mutta palanneet elämään, ovat vahvistaneet teorianamme melkein jokaisessa tapauksessa. Sellaiset ajatukset ovat *tahdosta riippumattomia*, emmekä voi kontrolloida niitä sen enempää kuin voimme estää silmän verkkokalvoa havaitsemasta sitä väriä, joka vaikuttaa meihin eniten. Viimeisenä hetkenä heijastuu koko elämä muistiimme ja nousee esiin kaikista unohtuneista nurkista ja sopukoista kuva kovalta ja tapaus tapaukselta. Kuolevat aivot yllyttävät muistin viimeiseen voimakkaaseen ponnistukseen, ja muisti palauttaa uskollisesti jokaisen vaikutelman, joka sille on uskottu aivojen toiminnan aikana. Voimakkaat vaikutelmat ja ajatukset ovat luonnollisesti elävämmät ja jäävät niin sanoakseni eloon kaiken sen jäännöksen jälkeen, joka nyt häviää ja katoaa näkyvistä ainiaksi palatakseen esille vasta devachanissa.¹ Ei kukaan ihminen kuole mielipuolena tai tajuttomana, kuten jotkut fysiologit olettavat. Vieläpä mielenvikainen ja juoppohullukin muuttuu kuolinhetkellään täysijärkiseksi, vaikka hän ei voi sanoa sitä läsnä oleville. Ihminen voi usein näyttää kuolleelta, mutta viimeisestä sydämen sykäyksestä siihen hetkeen asti, jolloin elonlämmön viimeinen kipinä jättää hänen ruumiinsa, aivot *ajattelevat* ja *ego* elää noina muutamina lyhyinä sekunteina koko elämänsä uudestaan. Puhukaa kuiskaten, kun olette kuolinvuoteen ääressä ja tunnette kuoleman juhla-laisen läsnäolon! Teidän on pysyttävä hiljaa varsinkin sinä hetkenä, jolloin kuolema on laskenut kylmän kätensä ruumiille. Sanon [s.352] vielä: puhukaa kuiskaten, ettette häiritisi ajatuksen liitelyä ja estäisi menneisyyttä luomasta heijastusta tulevaisuuden huntuun.

18. ”Täydellinen” elämiemme (*kollektiivisten* elämiemme) muistaminen palautuu *kaikkien seitsemän kierroksen* lopussa, sen pitkän, pitkän nirvanan kynnyksellä, joka meitä odottaa jätettyämme Z-pallon. Eri kierrosten lopussa me muistamme vain menneiden vaikutelmiemme kokonaissumman, niiden vaikutelmien, jotka

1 Laupias taivas! jos olisi unohtanut kiireessä lisätä viimeiset neljä sanaa, enköhän olisi saanut niskoilleni syytöksen pahasta ristiriitaisuudesta!

olimme valinneet tai paremminkin pakottaneet itseemme, ja jotka olivat seuranneet meitä devachaniin. Ne kaikki ovat ”koe”-elämiä, jotka sisältävät paljon nautintoja ja jokaisen uuden elämän meille tuottamia uusia yrityksiä. Mutta pienemmän syklin lopussa, kun olemme täyttäneet kaikki seitsemän kierrosta, ei meitä *odota mikään muu* onni kuin hyvien töiden eli *ansioiden* ja *pahojen* tekojen ja *virheiden* punnitseminen ansaitsemisoikeuden vaa’assa. Pahan, auttamattoman pahan täytyy olla sen *egon*, joka ei tuota hitustakaan viidennestä prinssiipistään, ja jonka *täytyy* hävitä tyhjiin, poistua *kahdeksanteen piiriin*. Persoonallisesta minästä keräytyvä hitunenkin riittää, sanon, pelastamaan hänet tuosta surullisesta kohtalosta. Mutta näin ei ole laita isomman kauden päätyttyä: joko pitkä autuaallinen nirvana (käsittämätön teidän karkealle tajunnallenne), jonka jälkeen elämä Dhyan Chohanina koko manvantaran ajan, tai muussa tapauksessa ”*Avitchi Nirvana*” ja manvantara täynnä sellaista surkeutta ja kauhua —:na. Te *ette* saa kuulla sitä sanaa, enkä minä lausu enkä kirjoita sitä. Mutta ”noilla” ei ole mitään tekemistä niiden kuolevaisten kanssa, jotka kulkevat seitsemän pallon kehityssarjan läpi. Tulevan planeettahengen *kollektiivinen* karma on yhtä miellyttävä kuin —:n kollektiivinen karma on kauhea. Riittää. Olen jo sanonut melkein liian paljon.

19. Niin juuri. Ennen kuin taistelu olemuksemme korkeamman ja keskimäisen kehityspuolen välillä alkaa (poikkeuksen *tekevät itsemurhaajat, jotka eivät ole kuolleet, vaan ovat ainoastaan surmanneet fyysisen kolminaisuutensa ja joiden elementaaliloiset eivät ole sen vuoksi luonnollisella tavalla erotetut egosta, kuten tavallisessa kuolemassa tapahtuu*) – ennen kuin tuo taistelu, sanon, on alkanut ja päättynyt, ei mikään kuori voi tajuta asemaansa. Jos kuudes ja seitsemäs prinssiippi ovat hävinneet vieden mukanaan hienommat henkiset ainekset siitä, mikä kerran oli viidennen prinssiipin *persoonallisena* tajuntana, vain silloin kuori kehittyy asteittain eräänlaiseen omaan himmeään itsetajuntaansa siitä, mitä sille on jäänyt persoonallisuuden varjosta. Tässä ei ole mitään ristiriitaa, hyvä ystävä, vaan ainoastaan teidän omat käsityksenne ovat himmeät.

20. Häviää kyllä se, mikä kuuluu viiden alemman skandhan aineellis-psykologiseen olemukseen ja sen tajuntaan; kaikki se minkä devachaniin uudestaan syntynyt ego heittää syrjään ja hylkää arvottomana ja liian vähän kuuluvana kuudennen prinssiipin *puhtaasti* henkiseen käsitykseen ja tunteisiin; kaikki se minkä eräs viidennen prinssiipin osa on vahvistanut ja niin sanoakseni *lujittanut*, se osa nimittäin, joka on devachanissa välttämätön pitämään yllä jumalallista, henkistettyä tietoisuutta siinä monadin ”minässä”, jolla ei muuten [s.353] olisi ollenkaan tajuntaa suhteessa objektiin ja subjektiin – ”kaikki tämä *häviää ainiaaksi*, nimittäin fyysisen kuoleman hetkellä. Se palaa kerran takaisin kulkien uuden egon silmien ohi devachanin kynnyksellä, jolloin tämä hylkää sen. Se palaa *kolmannen* kerran *täydellisesti* pienemmän kehän lopussa, seitsemän kierroksen

loppuessa, kun kollektiivisten olemassaolojen *kokonaissumma* punnitaan – ”ansiot” toisessa ja ”pahat teot” toisessa vaakakupissa. Mutta tuosta yksilöstä, tuosta minästä, joka olkoon ”hyvä, paha tai ei kumpakaan erillisenä *persoonallisuutena*, häviää tietoisuus yhtä äkkiä kuin liekki jättää kynttilän sydämen”. Puhaltakaa kynttilänne sammuksiin, hyvä ystävä! Liekki on jättänyt tuon kynttilän ”ainiaaksi”, mutta ovatko liikkeelle saatetut osaset, niiden liike, joka tuottaa *objektiivisen* liekin, hävinnyt tai haihtunut tuosta kaikesta? *Ei suinkaan*. Sytyttäkää kynttilä jälleen, ja samat liekin osaset palaavat keskinäisen samankaltaisuuden vaikutuksesta kynttilän sydämeen. Sijoittakaa pöydällemme pitkä rivi kynttilöitä. Sytyttäkää yksi niistä ja puhaltakaa se sammuksiin; sytyttäkää sitten toinen ja tehkää samoin, sitten kolmas ja neljäs jne. Sama aine, samat kaasuhiukkaset – ne edustavat puheena olevassa tapauksessa persoonallisuuden *karmaa* – tulevat esiin, kun tulitikku luo siihen tarpeelliset edellytykset, ja tuottavat uutta valoa; mutta voimmeko sanoa, ettei ensimmäisen kynttilän liekki ole sammunut ainiaaksi? Emme edes niissä ”luonnon epäonnistumistapauksissa”, jolloin lapset ja synnynäiset idiootit jälleensyntyvät *välittömästi* ja jotka tapaukset ärsyttävät niin C. C. M:ä, voi sanoa niitä *identtisiksi* ex-persoonallisuuksiksi; *vaikka koko sama elämänprinsiippi ja identtisesti sama* MANAS (viides prinsiippi) *sijoittuu asumaan uuteen ruumiiseen* ja sitä voidaan todella kutsua ”*persoonallisuuden* ruumiillistumaksi” – kun egot sitä vastoin syntyvät uudelleen *devachaneista* tai *avitcheista* karmalliseen elämään, niin ainoastaan monadin henkiset ominaisuudet ja sen buddhi jälleensyntyvät. Ainoa, mitä voimme sanoa jälleensyntyneistä ”epäonnistuneista”, on, että he ovat jälleensyntyneet *manas*, hra Smithin tai neiti Greyn viides prinsiippi, mutta varmastikaan emme, että he ovat hra S:n ja nti G:n ruumiillistumia.

Sen vuoksi oli asiasta *Theosophist*-lehdessä lyhyt ja selvä selitys (vaikka kenties vähemmän kirjallisessa asussa kuin jos te olisitte laatinut sen) vastauksena C. C. M:n kiivaaseen hyökkäykseen *Light*-lehdessä. Se ei ollut ainoastaan oikea, vaan myös *vilpitön*, ja te itse ja C. C. M. olitte epäoikeudenmukaisia Upasikaa ja vieläpä minuakin kohtaan, kun sanoin, mitä hänen tuli kirjoittaa. Myös *te* ymmärsitte väärin *Isistä* koskevat valitteluni ja pahoitteluni sen sisältämien sekavien ja ontuvien selitysten takia (sillä niiden *epätäydellisyydestä* olemme ainoastaan me, kirjoittajan inspiroijat, vastuunalaisia). Sillä kun valitin, että sain panna kaiken ”kekseliäisyyteni” liikkeelle korjatakseen asian, niin luulette minun tarkoittaneen tunnustaa, että koetin olla taitava (ingenious) merkityksessä ovela ja keinokas enkä vilpitön (ingenuous); vilpitön halu (vaikka hyvin vaikeasti toteutettava) korjata ja selvittää väärinkäsitykset oli tarkoitukseni. En tunne yhtään asiaa kirjeenvaihtomme alusta lähtien, joka [s.354] olisi ollut niin epämieluisa *Chohanilleni* kuin tämä. Mutta meidän ei tule palata siihen.

Mutta ”minkä luontoista sitten on kuoren muisti ja itsetietoisuus?” te kysytte. Sellaista kuin sanoin huomautuksissanne: ei sen parempaa kuin heijastetun tai lainatun valon. ”Muisti” on aivan toinen asia kuin ”käsityskyky”. Mielenvikainen voi muistaa hyvin selvästi jonkin osan mennyttä elämäänsä, mutta hän ei kuitenkaan kykene käsittämään mitään oikeassa valossa, sillä *manaksen* korkeampi osa ja *buddhi* ovat hänessä lamaantuneet, ovat jättäneet hänet. Jos eläin, esim. koira, voisi puhua, niin osoittautuisi, että sen muisti suoranaisessa yhteydessä sen omaan koirapersoonallisuuteen on yhtä elävä kuin teidänkin. Sen muistia ja vaistoa ei voida kuitenkaan sanoa ”käsityskyvyksi”. Koira muistaa, että sen isäntä antoi sille selkään, kun hän tarttuu keppiinsä. Milloinkaan muulloin se ei muista sitä. Samoin on kuoren laita. Kun se joutuu meedion auran, kaikki sen tajuaminen tapahtuu meedioilta lainattujen elinten sekä tämän kanssa magneettisessa sympatiassa olevien elinten avulla. Tuon se käsittää hyvin selvästikin, mutta *ei pidemmälle* kuin sen käsityskyky ja muisti voi löytää meedion ja piirin käsityskyvystä ja muistista. Tästä johtuvat nuo usein järkevät, toisinaan hyvinkin älykkäät vastaukset, ja siitä johtuu myös sellaisten asioiden täydellinen unohtaminen, jotka ovat tuttuja muille kuin meedioille ja tuolle piirille. Erittäin älykkään, oppineen, mutta täysin epähenkisen, luonnollisella tavalla kuolleen ihmisen kuori kestää kauemmin, ja hänen oman muistinsa *varjon* avulla – sen varjon, joka on kuudennen prinssiin jätettä viidennessä – se voi suorittaa keskustelua transsitilassa puhuvien henkilöiden kautta ja toistaa papukajjan tavoin sellaista, minkä hän tiesi ja mitä hän oli elinaikanaan paljon ajatellut.

Mutta koettakaa löytää *yksikin ainoa* esimerkki spiritualistien muistiinpanoista, missä Faradayn tai Brewsterin kuori (sillä ne on myös saatu meedion vetovoiman pauloihin) on sanonut yhtään sanaa enemmän kuin se on tiennyt näiden henkilöiden elinaikana. Missä on sellainen tieteellinen kuori, joka on koskaan ilmaissut sitä, mitä se on vaadittu kertomaan ”ruumiittoman *hengen*” nimissä, nimittäin että vapaa sielu, ruumiin kahleista vapautunut henki, käsittäisi ja näkisi jotakin, mikä on salattu elävien ihmisten silmiltä? Kehotan teitä rohkeasti vaatimaan spiritualisteilta vastausta siihen. Vaatikaa jotakuta parasta, mitä luotettavinta meediota, kuten Stainton Mosesta, antamaan sen korkean ruumiittoman kuoren, jonka hän sekoittaa varhaisemman meediokautensa ”imperaattoriksi”, sanomaan teille, mitä laatikkoonne on kätkeyty ilman, että S.M. tietää sitä, tai toistamaan teille rivin sanskritinkielisestä käsikirjoituksesta, joka on meediolle tuntematon, tai muuta samankaltaista. Puuta heinää! Vai nimittävät he niitä *hengiksi*? Hengiksi, joilla on *personallisia* muistoja? Voitte yhtä lailla nimittää papukajjan kirkumia lauseita persoonallisiksi muistoiksi! Miksi ette ole pyytäneet C. C. M:ä koettelemaan +:a? Miksi ette rauhoita häntä ja omaa mieltänne kehottamalla häntä pyytämään, että joku S.M:lle *tuntematon* ystävä tai tuttava valitsisi jonkin esineen, jonka luonne

[s.355] vuorostaan on tuntematon C. C. M:lle, ja sitten katsomaan pystyykö + sanomaan tuon esineen, mikä on mahdollista jo hyvälle selvänäkijällekin. Antakaa Zöllnerin ”hengen” – nyt hän on muka ”avaruuden neljännessä ulottuvuudessa” ja on ruvennut yhteyteen erinäisten meedioiden kanssa – sanoa heille viimeinen sanansa keksinnöstään, täydentää astrofysikaalista filosofiaansa. Ei käy. Kun Zöllner luennoi älykkään meedion kautta, jota ympäröivät sellaiset henkilöt, jotka ovat lukeneet hänen teoksiaan ja ovat kiinnostuneet niistä, hän toistaa eri tavoin sellaista, mikä on toisille tunnettua (mitä luultavimmin ei edes sellaista, minkä hän yksin tunsu), ja herkkäuskoinen, tietämätön yleisö, joka sekoittaa käsitteet *post-hoc* (tämän jälkeen) ja *propter-hoc* (tämän kautta), on täysin vakuuttunut *hengen* identtisuudesta. Teidän kannattaisi todellakin suorittaa tuonsuuntaisia tutkimuksia. Niin, persoonallinen tietoisuus jättää jokaisen ihmisen hänen kuollessaan, ja vaikka muistin keskus palautuukin kuoressa, se muistaa ja puhuu muistamiaan asioita ainoastaan jonkun *elävän* ihmisolennon aivojen avulla. Tästä johtuu

21. Kuoren enemmän tai vähemmän täydellinen, kuitenkin hämärä muisti sen persoonallisuudesta ja puhtaasti *fyysisestä* elämästä. Samoin kuin täydellisen mielenvikaisuuden tapauksessa eroavat kaksi korkeampaa duadia (6:s ja 7:s 4:nneestä ja 5:nneestä) edellisten mennessä raskaustilaan, niiden välille syntyy ylipääsemätön kuilu. Viidennestä prinssiipistä ei poistu edes osa, ja kaikkein vähiten tapahtuu siten, että 2 1/2 prinssiippiä, kuten Mr. Hume karkeasti väitti *Fragments’issaan*, menisi devachaniin jättäen ainoastaan 1 1/2 prinssiippiä jäljelle. *Manas*, josta sen hienoimmat ominaisuudet on poistettu, muuttuu samanlaiseksi kuin kukka, josta sen tuoksu on äkkiä hävinnyt, rutistetuksi ruusuksi, josta kaikki sen öljy on puserrettu pois ruusuöljyteollisuuden tarpeiksi. Jäljelle jää vain kuihtuneen ruohon, maan ja mädänneen haju.

a) Tämä kysymys on luultavasti tullut jo riittävästi vastatuksi. (Toinen kohtane.) Henkinen *ego* kehittää jatkuvasti persoonallisuuksia, joissa samaisuuden tunne on elämän aikana *hyvin täydellinen*. Kun ne eroavat *fyysisestä* minästä, tämä tunne muuttuu hyvin hämäräksi ja riippuu kokonaan *fyysisen* ihmisen muistista. Kuori voi olla täydellinen Sinnett, esimerkiksi sellaisena kuin hän on täysin kiintyneenä korttipeliin klubissaan, jolloin hän joko voitti tai menetti ison summan rahaa, tai joku Babu Smut Murky Dass sinä hetkenä, jolloin hän koetti puijata esimieheltään jonkin summan rupioita. Kummankin kuori – entisen julkaisija Sinnettin ja entisen Babun – muistuttaa kenestä tahansa, jolla on tilaisuus nauttia tunnin jutustelusta kuuluisien ”ruumiittomien enkelien” kanssa, enemmän mielisairaalan asukkaita, jotka pannaan henkiseksi virkistykseen suorittamaan yksityisiä teatterinäytäntöjä, kuin Caesareita ja Hamleteja, joita he koettavat esittää. Pieninkin harmistuminen saattaa heidät suistumaan osastaan ja joutumaan raivon valtaan.

b) Erehdys. A.P. Sinnett ei ole ”kerrassaan *uusi* keksintö”. Hän on edellisen persoonallisen itsensä lapsi ja luomus, kaiken tuntemansa *karmallinen* [s.356] jälkeläinen: Nonius Asprenaksen, joka oli keisari Domitianuksen konsuli (v. 94 jKr.) yhdessä Arricinius Clementuksen [Clemens Arretinuksen] kanssa sekä sen ajan *Flamen Dialiksen* (Jupiterin ylimmäisen papin ja muiden pappien esimiehen) tai tuon papin itsensä – seikka joka selittää A.P. Sinnettin äkkiä kehittäneen rakkauden mystisyyteen. A. P. S., K. H:n ystävä ja veli, tulee menemään *devachaniin*, kun taas kirjojen julkaisija ja tennispelaaja, *leppeä* Don Juan iloisina nuoruuden päivinä, henkilö, joka tuntee itsensä, kun mainitaan tavallisesti piilossa oleva syntymämerkki tai naarmu, taas ehkä herjaa babuja meedion kautta jollekulle vanhalle kalifornialaiselle tai lontoolaiselle ystävälleen.

c) Se *tulee* löytämään ”kylliksi sopivaa ainesta” ja säästämään sitä. Sitä hankivat sille muutamat teosofian harrastamiseen käytetyt vuodet.

d) Täysin oikein määritelty.

e) Sikäli kuin siinä peilissä, joka heijastaa todellista, elävää A. P. S:ää, on hänen *persoonallisuuttaan*.

f) Henkinen minä ei tule ajattelemaan *kuori* A. P. S:ää enempää kuin se tulee ajattelemaan viimeistä vaatekertaa, joka oli hänen yllään; se ei myöskään tule olemaan tietoinen siitä, että yksilöllisyys on hävinnyt, koska se tulee pidättämään itsessään pelkästään *yksilöllisyyden* ja *henkisen persoonallisuuden*. ”Tunne itse!” on oraakkelin suoranainen käsky *devachanissa* *olevalle henkiselle monadille*, ja Tathagata on esittänyt oppinsa ”yksilöllisyyden perinnöstä” silmälläpitäen kuorta. Kuori, joka on yhtä koppava kuin meedio huomautettaessa että se on A.P.S., tulisi kaiuttamaan: ”tietysti, epäilemättä; tuokaa minulle säilykeherneitä, joita söin niin hyvällä ruokahalulla aamiaiseksi, sekä lasi punaviiniä!” Kuka sellainen, joka oli tuntenut A. P. S:n Allahabadissa, rohkenisi silloin epäillä, ettei kyseessä ole sama henkilö! Jos kuori sitten jonkin seurassa sattuneen häiriön takia jää vähäksi aikaa yksikseen, tai meedion ajatukset vaeltavat hetkeksi johonkuhun toiseen henkilöön, kuori alkaa *ajatuksissaan* epäröidä onko se A. P. S., S. Wheeler vai Rati-gan; viimein se vakuuttuu siitä, että se on Julius Caesar.

g) Ja lopulta ”se jää nukkumaan”.

h) Ei, se ei ole tietoinen häviämisestä. Kun sitä paitsi sellainen tunne kuoressa olisi kokonaan hyödytön luonnon tarkoitukselle, kuori voi tuskin kuvitella mitään, mistä eivät myöskään meedio tai kuoren sukulaiset voisi uneksia. Se on hämäästi tietoinen omasta fyysisestä kuolemastaan, vaikka siitä olisi kulunut pitempikin aika, siinä kaikki. Harvat poikkeukset tästä säännöstä – tapaukset, joissa puoleksi onnistuneet noidat tai hyvin pahat henkilöt ovat intohimoisesti kiintyneet itseensä – tuottavat eläville ihmisille todellista vaaraa. Nämä hyvin aineelliset kuoret, joiden viimeinen ajatus oli itse, itse, itse ja on elettävä, on elettävä! – tuntevat sen

usein vaistomaisesti. Siten on myös muutamien, ei kaikkien itsemurhaajien laita. Silloin tapahtuu jotakin hirveää: *kuolemanjälkeistä* väkivaltaa. Kuori tarttuu niin itsepintaisesti itsensä kaltaiseen elämään, että se etsii pakopaikan jonkun eläimen – koiran, [s.357] hyeenan tai linnun – elimistöstä, ellei ihmiselimistöä ole lähellä, mieluummin kuin antaa itsensä hävitä tyhjiin.

22. Tähän kysymykseen minulla ei ole oikeutta vastata.

23. Mars ja neljä muuta planeettaa, joista astronomia ei vielä tiedä mitään. Ei A, B eikä Y tai Z ole tunnettu eikä niitä voi nähdä fysikaalisilla välineillä, täydellisimmilläkään.

24. a) Ehdottomasti ei. Ei edes alempiasteinen Dhyan Chohan voisi lähestyä sitä ilman, että sen *ruumis* kuluisi pois tai paremminkin häviäisi tyhjiin. Ainoastaan korkein planeettahenki voi koettaa sitä. b) Ei, elleimme nimitä sitä kulman huipuksi. Mutta se on kollektiivisesti kaikkien ”ketjujen” huippu. Kaikkien meidän ketjujen asukkaiden täytyy kehittyä, elää ja kulkea ylös- ja alaspäistä asteikkoa pitkin tuossa seitsemän ketjumme korkeimmassa ja viimeisessä ketjussa (täydellistymisen asteikossa), ennen kuin aurinkopralaya sysää meidät pois pienestä järjestelmästäme.

25 ja 26. ...”Jossa tapauksessa *se*” – tuo ”*se*” koskee kuudetta ja seitsemättä prinssiippiä, ei viidettä, sillä *manas* jää aina kuoreen; ainoastaan yhdessä, äsken mainitussa tapauksessa sillä ei ole aikaa käydä meedioiden luona, sillä se alkaa vajota kahdeksanteen piiriin melkein heti kuoleman jälkeen. ”Silloin ja siellä” ikuisuudessa on kovasti pitkä aika. Se tarkoittaa vain, että jollei ole mitään *karmallista* ruumista, joka johtaisi monadia jälleensyntymiseen, se joutuu *olemattomuuteen* joksikin aikaa ja syntyy sitten jälleen – varmastikaan ei ennen kuin vuosituhannen, parin kuluttua. Ei, sellainen ei ole mitenkään ”poikkeuksellinen tapaus”. Lukuun ottamatta sellaisia erikoisia tapauksia kuin vihittyjen, esim. Teshu lamojen, bodhisattvojen ja eräiden harvojen muiden jälleensyntymiä, ei mikään monadi ruumiillistu uudelleen ennen kuin sille kuuluvana aikana.

27. ”Kuinka se saattaa häiritä ja hämmentää”... Jos te sen sijaan, että tekisitte jotakin, mikä olisi tehtävä tänään, lykkäätte sen huomiseen, eikö tämäkin saata ensin näkymättömästi ja havaitsemattomasti, sitten voimakkaasti – hämminkiin monta asiaa, ja muutamissa tapauksissa kerrassaan sysää miljoonien ihmisten kohtaloita hyvään tai pahaan tai pelkästään johonkin muutokseen, joka vaikka se onkin itsessään vähäpätöinen, on kuitenkin *muutos*. Tarkoitatteko, ettei sellainen odottamaton, hirveä murha ole vaikuttanut miljoonien ihmisten kohtaloihin?

28. Siinä sitä taas ollaan. Tosiaankin joka kerta kun olen ollut kyllin typerä käsitelläkseni tätä aihetta, ts. valjastaakseni hevosen rattaiden eteen, olen menettänyt siihen asti rauhallisen yöneni! Ottakaa taivaan nimessä huomioon seuraavat tosiasiat ja yhdistelkää niitä, jos voitte. 1) Ihmiskunnan yksityiset yksilöt

jäävät *vaikutusten* siirtymistilaan 100 kertaa pitemmäksi ajaksi kuin he elävät palloilla. 2) Kyseiset harvat viidennen kierroksen ihmiset eivät tule vanhemmiksi viidennen, vaan teidän neljännen kierroksenne lapsille. 3) Pimennykset eivät ole *pralayoita*, ja ne kestävät suhteessa 1:10, ts. jos kehä tai miksi sitä nimitämmekin, se aika, jona seitsemän juurirodun tulee kehittyä [s.358] ja hävitä joltakin pallolta tuon kierroksen aikana – kestää sanokaamme 10 miljoonaa vuotta (tietenkin se kestää paljon kauemmin), pimennys ei kestä enempää kuin yhden miljoonan. Kun pallomme on vapautunut nykyisen neljännen kierroksen ihmisistä ja harvat, hyvin harvat viidenteen kierrokseen kuuluvat henkilöt ovat lähteneet nukkumaan sen lepokautena, he lepäävät devachaneissa ja henkisissä lokissa joka tapauksessa paljon kauemmin kuin neljännen kierroksen ”enkelit” omissaan, sillä he ovat *paljon täydellisempiä*. Tässä on ristiriita tai ”M:n lapsus calami, sanoo Hume; itse asiassa M. kirjoitti aivan oikein, vaikka hän ei ole, sen paremmin kuin minäkään, erehtymätön ja lienee useammin kuin kerran esittänyt ajatuksensa hyvin huolimattomasti.

”Haluan saada selvyyttä siitä, kuinka lähinnä korkeamman kierroksen muodot ovat kehittyneet.” Ystäväni, yrittäkää ymmärtää, että esitätte minulle kysymyksiä, jotka kuuluvat korkeimpiin vihkimyksiin. Sen vuoksi voin esittää vain *yleiskatsauksen*, mutta en saa enkä tahdo mennä yksityiskohtiin, vaikkakin mielelläni täyttäisin toivomuksenne, jos voisin. Eikö teistäkin tunnu, että se on yksi *korkeimmista mysteereistä*, sillä mikä olisi sen korkeampi?

a) ”Kuollut”, mutta noustakseen ylös suurempaan loistoon. Eikö se, mitä sanoin, ole selvää?

29. Tietystikään ei tarvitse alkaa alusta, sillä sitä *ei* ole hävitetty, vaan se jää kiteytyneeksi, niin sanoakseni *status quohon*. Joka kierroksessa on yhä vähemmän eläimiä, koska nämä kehittyvät korkeammiksi muodoiksi. Ensimmäisen kierroksen aikana *ne* olivat ”*luomakunnan* kuninkaita”. Seitsemännen kierroksen aikana ihmisistä tulee muodostumaan *jumalia* ja eläimistä älykkäitä olentoja. Vetäkää siitä johtopäätöksenne. Jo toisesta kierroksesta lähtien kehitys siirtyy aivan erilaiselle tasolle. Kaikki kehittyy ja kaiken on vain edettävä omaa syklistä matkaansa sekä tultava täydelliseksi. Ainoastaan ensimmäisellä kierroksella ihmisestä tulee inhimillisestä olennot B-pallolla mineraali, kasvi, eläin C-pallolla. Kehitysmenetelmä muuttuu täysin toisesta kierroksesta lähtien; mutta – olen tullut teihin nähden viisaammaksi, enkä aio sanoa *mitään* ennen kuin aika sen sanomiselle on tullut. Nyt teillä on käsissänne kokonainen nidos; milloin saatte sen sulatetuksi? Ja kuinka monesta ristiriidasta tulette epäilemään minua, ennen kuin ymmärrätte kaiken oikein?

Kuitenkin ja hyvin vilpittömästi teidän

K. H.

Kirje n:o 94**(VMK-CXVII)(117)** Saatu lokak. 1882

Tämä esittelee (maallikko) chelalleni n:o 1 ”maallikkochelan n:o 2” – Mohini Babun. Viime mainitun kokemukset ja se, mitä hänellä on sanottavana, tulee kiinnostamaan Mr. Sinnettiä. Olen lähettänyt Mohini Babun suorittamaan määrättyä tehtävää, joka koskee (teosofisen) jakson lähestyvää ja hyvin uhkaavaa päättymistä – eikä hänellä ole aikaa tuhlata. Olkaa hyvä, ottakaa [s.359] vastaan hänet ja hänen todistuksensa viipymättä.

Teidän
K. H.

Kirje n:o 95**(VMK-LXXII)(72)** Saatu marrask. 1882

Hyvä veli – pikku tohtori ja chela Mohini selittävät teille käyntinsä tarkoituksen ja syyn siihen *vakavaan neuvotteluun*, jonka uskon olevan välttämätön. Viimevuotiset vastaväitteet hiipivät myös esiin. Teillä on minulta saamanne kirje, jossa selitän, *miksi* emme koskaan *ohjaa* chelojamme (emme kehittyneimpiäkään); emme liioin varoita heitä, vaan annamme heidän itsensä aiheuttamien seurausten opettaa heille kokemuksesta johtuvaa tietoa. Pyydän, pitäkää mielessänne tuo samainen kirje. Ennen kierroksen loppua pitää jokaisen väärinkäsityksen olla pyyhkäisty pois. Luotan teihin ja siihen, että poistatte nuo vastaväitteet täydellisesti Prayagtoverien mielistä. He ovat vaivalloista joukkoa, varsinkin Adityaram, joka vaikuttaa koko ryhmään. Mutta siinä, mitä he sanoivat eilisillasta, he ovat oikeassa. Olitte liian innostunut okkultismista ja sekoititte sen hyvin häpeämättömästi yleisen veljeyden kanssa. He tulevat selittämään teille kaiken.

Teidän
K. H.

23-11-82

P.S. – Saattaa tapahtua, että syistä, jotka riippuvat itsestämme, meedioiden ja heidän henkiensä tullaan sallimaan vapaasti ja häiritsemättä personoida ”Veljiä” ja vieläpä *väärentää meidän käsialojamme*. Pitäkää tämä mielessä ja valmistautukaa siihen Lontoossa. Ellei *sanomassa* tai tiedonannossa tai muussa saamassanne viestissä ole *ensimmäisinä* nämä kolme sanaa ”Kin-t-an, Na-lan-da, Dha-rani”, *tietäkää, etten minä ole lähettäjä eikä se tule minulta*.

K. H.

Ystäväni, olette jo aikaisemmin saanut tietää, että kuulin minuun vetoamisenne, vaikka en voinut vastata siihen sillä tavalla kuin te olisitte – ja [s.360] myös minä olisin – toivonut, nimittäin nostamalla hetkiseksi välillämme olevaa, yhä ohenevaa verhoa. ”Milloin”, kysynette? En voi vastata muuta kuin – ”ei vielä”. Koeaikanne ei vielä ole päättynyt, kärsivällisyyttä vielä vähän aikaa. Sillä välin tiedätte, mitä tietä teidän on kuljettava, se on tällä hetkellä selvänä edessänne, vaikka teitä odottaa kaukaisessa tulevaisuudessa tilaisuus valita helpompi, mutta pitempi tie.

Hyvästi veljeni.

Teille aina myötätuntoinen

K. H.

Rakas ystäväni –

Ennen kuin lähetän selvän vastauksen kirjeeseen, tahtoisin neuvotella kunnianarvoisan Chohanin kanssa. Kuten sanotte, meillä on 12 kuukautta käytettävänä. Tällä hetkellä minulla on käsillä pieni, hyvin tärkeä tehtävä, koska se on kokonaisen harkitun valheiden sarjan varassa, joiden valheiden todellista luonnetta ei ole aikaa tutkia. Meitä on niin monin sanoin, tai oikeastaan, viidessä kirjeessä nimitetty ”valehtelijoiksi” (*sic*) ja syytetty ”alhaisesta kiittämättömyydestä”. Kieli on voimakasta, ja niin mielellämme kuin lainaisimmekin monta hyvää asiaa englantilaisilta, niin pelkään, ettei kohteliaisuus olisi niiden ominaisuuksien joukossa, joita tahtoisimme oppia Mr. Humen edustamalta herrasmiesluokalta. Tehtävä, jota

nyt hoidan, on irrallisena ollen teidän mielestänne varmaankin hyvin vähäpätöinen; mutta liittyneenä toisiin seikkoihin sillä on taipumus – ellei sitä voida hyvien ja kiistämättömien todistusten avulla osoittaa, lievimmin sanoen, asioiden vääristeleminen – muuttua *syyksi*, joka tulee aiheuttamaan epämiellyttäviä tuloksia ja viemään perikatoon koko homman. Älkää siis, pyydän, jääkö miettimään tuon pienen huomautuksen täydellistä arvottomuutta, vaan luottakaa siihen, että voimme nähdä jotakin tulevaisuudesta, joka on teiltä salattu, ja vastatkaa, pyydän, kysymykseeni kuin ystävä ja veli. Kun olette sen tehnyt, saatte tietää, miksi tämä kirje on kirjoitettu.

H. P. B. on juuri riidellyt Djuol Khoolin kanssa, joka väittää, *ettei* Davison ollut merkinnyt tuota epämiellyttävää toimenpidettä pöytäkirjaan, kun taas H. P. B. vakuutti hänen tehneen sen. Tietysti D. K. oli oikeassa ja H. P. B. väärässä. Vaikka hänen muistinsa siis petti tämän yksityiskohdan suhteen, se toimi hyvin itse tapahtumaan nähden. Muistatte tietysti tapauksen. Eklektikkojen kokouksen biljardihuoneessa. Todistajia – te itse, Humen pariskunta, Gordonin pari ja H. P. B. Asia: S.K. Chatterji, hänen kirjeensä Humelle ilmaisi teosofian halveksintaa ja epäluuloa H. P. B:n hyvästä uskosta. Antaessaan palauttamani kirjeen Mr. Humelle H. P. B. sanoi, että minä olin hänen kauttaan antanut pääneuvostolle määräyksen pyytää Babua eroamaan. Tämän jälkeen [s.361] Mr. Hume julisti hyvin painokkaasti: ”Siinä tapauksessa teidän Koot Hoomi *ei ole herrasmies*. Kirje on yksityinen, ja siksi ei kukaan herrasmies voisi mitenkään toimia kuten hän nyt tekee.” Kirje ei ollut yksityinen, koska Mr. Hume antoi sen kiertää jäsenien keskuudessa. Sillä hetkellä en kiinnittänyt minkäänlaista huomiota letkaukseen. En saanut myöskään tietää siitä H. P. B:n vaan D. Khoolin kautta, joka oli sen itse kuullut ja jolla on erinomainen muisti.

Pyydän teitä nyt tekemään minulle sen palveluksen, että kirjoitatte pari riviä sanoaksenne, miten *te* muistatte tuon tapahtuman. Tarkoittivatko sanat ”ei ole herrasmies” nöyrää palvelijaanne, vai sanottiinko ne ylimalkaisesti? Pyydän vastustanne *herrasmiehenä*, en ystävänä. Tämä vaikuttaa hyvin suuresti tulevaisuuteen. Kun tämä on tehty, näytän teille yhteisen ystävämme käytettävissä olevien äärettömän ”hedelmällisten keinojen” viimeisimmän kehityksen. Saattaa olla, että Mr. H:n kerskailut lordi Riponin korkeasta mielipiteestä hänen teosofisen etevyytensä suhteen ja ”suuret sanat” hänen meille osoittamistaan kirjallisista, rahallisista ja muista palveluksista olisivat jääneet muissa olosuhteissa huomaamatta, sillä tunnemmehan me kaikki hänen heikkoutensa; mutta kyseessä olevassa tapauksessa niitä on käsiteltävä siten, ettei hänelle jää ainoatakaan oljenkortta, mihin tarttua. Tämä siksi että hänen viimeinen minulle lähettämänsä kirje (jonka tulette näkemään) on täydellisessä ristiriidassa kaikkien hyvän kasvatuksen edellyttämien sääntöjen kanssa, ja elleivät hänen omat virheelliset esityksensä ole

todella todistetut, hän tulee myös kerskumaan tämän jälkeen saaneensa Veljeskuntamme kiinni suoranaisesta valheesta, eikä kukaan sen jäsenistä voisi koskaan sallia sitä. Ette voi olla huomaamatta, mikä järjetön vastakohta on hänen ihmeellisiä kykyjään ja ylemmyyttään koskevan näennäisen luottamuksen ja sen arkuuden välillä, jota hän osoittaa pienimmästäkin huomautuksesta, jonka minä teen hänelle. Hänet on saatava ymmärtämään, että jos hän todella on niin suuri kuin hän vakuuttaa, tai jos hän itse olisikin täysin tyytyväinen suuruuteensa ja muistikykynsä erehtymättömyyteen, niin ajatelkootpa adeptit mitä tahansa, hänen tulisi olla siitä välittämättä tai ainakaan hänen ei pitäisi olla niin halpamaisen herjaava kuin nyt. Hänen liikaherkkyytensä osoittaa, että hän epäilee mielessään niiden vaatimusten pätevyyttä, joita hän niin kerskaavasti esittää; tästä johtuu hänen ärtyneisyytensä, hän kiihtyy kaikesta ja joka asiasta, joka häiritsee hänen itsepepustakaan.

Toivon, ettette kieltäydy antamasta suoraa ja selvää vastausta suoraan ja selvään kysymykseeni.

Teidän aina vilpitön
K. H.

[s.362]

Kirje n:o 99

(VMK-LXXVIII)(78) Saatu jouluk. 1882

Rakas ystäväni, älkää syyttäkö minua välinpitämättömyydestä pienen yrityksemme suhteen tai sen unohtamisesta – olenhan itse pannut sen alulle. Chohanilta ei voi joka päivä kysyä neuvoa tuollaisista ”maallisista” asioista, ja olkoon tämä väistämättömän viivyttelyni puolustuksena.

Kunnianarvoisa johtajani sallii minun nyt esittää teille muistion hänen, erään määrätyn sanomalehden menestystä ja kohtaloa koskevista mielipiteistään ja ajatuksistaan, josta lehdestä teidän nöyrä ystäväanne ja hänen palvelijansa oli pyytänyt hänen *kaukokatseisuuttaan*. Olen merkinnyt asiallisesti hänen huomautuksensa seuraavasti:

I Uuden, kuvausta vastaavan sanomalehden perustaminen on toivottava ja täysin toteutettavissa – asianmukaisin ponnistuksin.

II Ponnistus on maailmassa toimivien ystäviemme tehtävä, samoin kuin jokaisen hindulaisen teosofin, jonka sydämellä on maansa etu ja joka ei pelkää tarmon ja aikansa uhraamista. Se on *ulkopuolisten* tehtävä so. niiden, jotka eivät kuulu lopullisesti meidän järjestöömme; ja mitä meihin tulee,

III Me voimme johtaa ja ohjata heidän ponnistuksiaan ja liikettä yleensä. Vaikka olemme erotettuja toiminnan maailmasta, emme kuitenkaan ole kokonaan erossa siitä niin kauan kuin Teosofinen Seura on olemassa. Näin ollen, vaikka

emme voi aloittaa lehteä julkisesti emmekä antaa itsestämme tämän yhteydessä tietoa kaikille teosofeille ja muille asiasta kiinnostuneille, voimme ja *haluamme* niin pitkälle kuin mahdollista auttaa yritystä. Itse asiassa olemmekin jo alkaneet tehdä niin. Lisäksi meidän on sallittu palkita ne, jotka ovat olleet vaikuttavimpana apuna tämän suuren aatteen toteuttamisessa (joka tulee aikanaan muuttamaan kokonaisen kansakunnan kohtalon, jos sitä vain johtaa teidänkaltaisenne henkilö).

IV Kun pääomanomistajille, varsinkin alkuasukkaille, esitetään noin suuren rahasumman vaarantaminen (kuten he luonnollisesti ajattelevat), heille pitäisi luvata määrättyjä etuja. Olemme sen vuoksi sitä mieltä, ettei teidän pitäisi pyytää sen suurempaa korvausta, kuin mitä nyt saatte, ennen kuin ponnistuksenne ovat taanneet lehdelle varman menestyksen – jonka täytyy tapahtua ja joka tulee tapahtumaan, jos sanani merkitsee mitään. On siis toivottavaa, että yrityksen tileistä joksikin aikaa poistettaisiin tulevien osakkaitten takia jokainen mahdollisesti vastustusta herättävä menoerä. Pääomaa on sijoitettava eri tavoilla, niin että voitetaan kohtuullinen korvaus vaarantamatta mitään tai hyvin vähän. Tavallisen keinottelijan mielestä on jo paljon vaarannettu siinä, että perustetaan suurin kustannuksin sanomalehti, jonka tarkoituksena on puoltaa alkuasukkaiden oikeudenmukaisia etuja niissä lukuisissa tapauksissa, joissa heille tehdään vääryyttä (mikä tavallisissa olosuhteissa on teille vaikeasti todistettavissa, mutta mikä vielä todistetaan) – mitä aina sattuu, kun vieraat voittajat pitävät jotain maata hallussaan. Intiassa nämä tapaukset näkyvät lisääntyvän sitä mukaa kuin maahan tulee alempaan yhteiskuntaluokkaan [s.363] kuuluvia, kilpailevan palkkajärjestelmän alaisia virkamiehiä; ja sikäli kuin hankaus lisääntyy itsekkään paheksumisen kautta sen johdosta, että alkuasukkaita hyväksytään siviilivirkoihin. Teidän on siitä syystä luvattava pääomanomistajillenne, että tulette työskentelemään epäitsekkäästi samasta palkasta, joka teillä on nyt – jotta heidän yrityksensä tulisi tavallista kannattavammaksi – ja että pyydätte vain osan voitosta – vähäisin muutoksin siitä, mitä itse olitte suunnitellut – kun se aika koittaa. Olen valmis antamaan itseni takuiksi siitä, että tämä tapahtuu pian.

V Ehdotan siis, yhtyen Chohanin mielipiteeseen, että tarjoudutte hyväksymään mainitsemanne kiinteän kuukausipalkan (siihen lisättyinä tavanmukaiset ja tarpeelliset henkilökohtaiset matkakustannukset lehden asioissa), kunnes pääoma tulee tuottamaan 8 prosenttia. Kun voitto kasvaa 8-12 prosenttiin, teidän osallenne tulee neljäs osa. Jos voitto nousee yli 12 prosentin, puolet tulee teidän osallenne.

VI Lehden tulisi olla ehdottomasti täysin teidän valvonnassanne; olisi kuitenkin lisättävä varmentavia määräyksiä, jotta tämä valta ei siirtyisi seuraajillenne ilman osakkeenomistajien edustaman pääoman enemmistön suostumusta; ja että se poistettaisiin, jos kävisi selville, että lehteä käytetään vastustamaan niitä etuja, joita se oli aiottu edistämään. Arvoisa Chohanini ja myöskin *me* muut arvelemme, että ilman tällaista rajoitusta alkuasukassijoittajat – varsinkin *rajahit* – voisivat

syvällä piilevien ennakkoluulojen ja epäilyjen johdosta epäröidä – ei itse yrityksen aiheuttaman suuren riskin vuoksi, vaan sen menestystä koskevien epäilyjen johdosta. Alkuasukasten mielestä koko angloeurooppalainen yhteiskunta kärsii nyt niiden kunnianttomien liikkeiden kaupallisten syntien tähden, jotka ovat aikaisemmin pettäneet pääomasijoittajien luottamuksen; ja monet rajahit seuraavat nyt kovin synkkinä Sir Ashley Edenin kaukaista haamua, joka astelee toinen tasku täynnä täyttämättömiä lupauksia ja toinen painavana niiden monien lakhien¹ muistosta, jotka hän oli lainannut ystäviltyään rajaheilta maksamatta niitä koskaan takaisin. Näiden määräysten pitäisi kuitenkin samalla olla niin laadittuja, että ne *suojelisivat teidänkin etujanne*. Teidän pitäisi myöskin, tietysti vapaaehtoisesti, ehdottaa satunnaisesti tapahtuvaa kirjojenne ja papereittenne tarkastamista kohtuullisin väliajoin tilien todentamiseksi, sillä henkilökohtainen oikeamielisyytenne ei voi olla takuuna koko palveluskunnastanne. Tämä ei vähennä arvovaltaanne lehden kaikkien osastojen hoitoon nähden.

VII Olisi parempi, että koko pääoma maksettaisiin ennen kuin lehti alkaa toimintansa, koska aina on epämiellyttävää ja vaivalloista tehdä arvioita alkutappioiden varalle.

Mutta olisi edellytettävä, että se, mitä ei heti tarvita, pidetään korkoa kasvamassa; ja että lehden tuloista on muodostettava kuoletusrahasto odottamattomia tarpeita varten. Pääoman ylijäämä samoin kuin tulot on aika ajoittain [s.364] jaettava.

VIII Tavanmukaiset sopimus- ja osakekirjat on laadittava alusta asti laillisesti ja talletettava luotettavalla, keskinäisesti hyväksyttävällä tavalla, ja niiden sanamuoto on pidettävä salaisena, kunnes määrätyt olosuhteet ovat muodostuneet. Tämä osoittaisi hyvää uskoa molemmin puolin ja *synnyttäisi luottamusta*.

IX Ohjelmanne muut kohdat eivät kaipaa minkäänlaisia huomautuksia. Siirtäkäämme sen vuoksi muihin asioihin.

Pari kolme iltaa sitten kuuntelin seuraavaa keskustelua tai pikemminkin vapaata mielipiteiden vaihtoa ja hyväksyin sen sikäli kuin maallinen järkeily on kyseessä. Olcott jutteli eräiden vaikutusvaltaisten teosofien kanssa, jotka olivat innostuneita tulevasta sanomalehtiyrityksestämme ja ovat sen kanssa tekemisissä. Virkatoverinne ja veljenne, tuo hyvä ja vakava Norendro Babu *Mirror*-lehdestä lausui viisaita sanoja asiasta:

”Niistä monista Intian ruhtinaista, joita Mr. Sinnetin ystävät ajattelevat tämän asian yhteydessä, saataisiin tuskin ainoatakaan uhraamaan varojaan isänmaallisia syistä. Nizam tarvitsee Berarsia ja toivoo, että Englanti tulee olemaan yhtä runsaskätinen häntä kuin hän on Cetewayoa kohtaan. Holkar pyytää rahoilleen sata prosenttia tai niin lähelle sitä kuin mahdollista. Kashmir pelkää *C. and M.*

1 1 lakh = 100.000 rupiaa. – Suom.

Gazette -lehteä ja ahneutta, joka jo kauan on kaivannut hänen rikkaan maakuntansa anastamista (tähän tulee vanhoillinen ja isänmaallinen ystäväni A. P. S. varmasti panemaan vastalauseensa); Benares on oikeaoppinen ja maksaisi mielellään saadakseen *lehmän* (ei *härän*) tappamisen poistetuksi. Baroda on poikanen, joka on itsepäinen kuin varsa ja jolla ei vielä ole selvää käsitystä elämästä. Hyvien asiamiesten ja tahdikkaan neuvottelun avulla *voidaan* (?) nuo 5 lakhia saada kootuiksi, mutta ei voida sanoa kuinka pian; (hän on tässä aivan oikeassa, varsinkin kun hän tuskin luottaa *meidän* apuamme).

Sen jälkeen olen saanut kirjeenne H. P. B:n kautta. Jos minun neuvojani kysytään, kehottaisin teitä 1) pitämään omistajianne jännityksessä siitä, miten todellisuudessa onnistutte, joten he saavat sen käsityksen, että toimitte parhaanne mukaan, sikäli kuin asiat kehittyvät. Minä puolestani tunnustan teille nyt, että minulla on kaksi jännettä joustani varten. Kun pääoma kerran on koottu, jopa hyvin pian – ei merkitse paljoakaan, alkaako lehtenne ilmestyä ensi talvena tai sitä seuraavana kunhan te vain olette *Pioneerin* johdossa. Voisitte olla sen peräsimmä marraskuuhun asti ja sillä välin ystäväillänne olisi aikaa käydä vaikeita ja tahdikkautta vaativia neuvottelujaan, ja teille voitaisiin järjestää kohtuullinen palkka järjestäessänne kotona asioita vuoden 1884 kylmän ajan alkuun asti. Toisaalta, jos pääoma saataisiin kokoon lyhyessä ajassa, voisitte panna sen korkoa kasvamaan ja olla ottamatta palkkaa ennen kuin jätätte *Pioneerin*. Tietysti pakottamatta asioiden kulkua – loukkaamalla lakejamme, paitsi Chohanin luvalla – tämä kaikki on tietysti aivan epävarmaa ja jotensakin pulmallista. *Voin* kuitenkin auttaa ystäviäanne ja he tulevat [s.365] huomaamaan sen sitä nopeammin, mitä pikemmin he aloittavat. Ei: jos olisin teidän sijassanne, *en* lupaisi olla perustamatta uutta lehteä; sillä ensiksikään ette tiedä, kuinka asiat voivat kääntyä; ja toiseksi on aina hyvä pitää Damokleen miekkaa sellaisten henkilöiden kuin Rattiganin ja Walkerin pään päällä. Sanon teille – ”*he pelkäävät kuollakseen*”. He voisivat ehkä tehdä teille mieluisaksi ja edulliseksi jatkaa *Pioneerin* johtamista *antamalla suuremman toimintusvallan ja korkeammat palkkaedut*, sillä he suostuvat mieluummin siihen kuin antavat teidän kilpailla kanssaan 5 lakhia takananne. Aika tulee näyttämään, olisiko sellainen järjestely suotava. Nykyisten tietojeni perustalla pitäisin kiinni alkuperäisestä ohjelmasta. Teidän pitäisi olla ehdoton ja ainoa päällikkö lehdessä, joka on pyhitetty pimeässä elävien maanmiesteni etujen valvomiseen. ”Indo-brittiläinen kansa” on pulssi, jota seuraan. Enemmän toisella kertaa.

Liitän oheen kirjeen, jonka eversti – tietämättään – on minulle lainannut. Ystävämmme vaahtoa raivosta täysin epäjoogimaisella tavalla, ja Subba Rown mielipide hänestä on aivan oikea. C. C. M., S.M. ja muut tulevat saamaan tällaisia ja jopa *pahempiakin* kirjeitä. Ja tämä mies lupasi vielä toissapäivänä kun niasanallaan olla *koskaan* vahingoittamatta Seuraa, olkoon hänen mielipiteensä meistä henkilökohtaisesti mikä tahansa! Kierroksen loppu, hyvä ystävä – aivan

viimeiset ponnistukset.... Kuka tulee voittamaan? Dugpatko, joiden vaikutusten alaiseksi hän on nyt kokonaan antautunut ja joita hän vetää puoleensa joka tavalla, taikka — Mutta tämä riittääköön!

Vilpittömästi teidän

K. H.

KIRJE n:o 100

(VMK-LXXIX)(79) Saatu 6.1.1883

Koska ette edellisessä kirjelapussanne ”käsiteltyt asiaa tyhjentävästi”, kirjoitin, niin kuin tein, sillä en ole liikemies. Liikeasioihin tottunut ihminen olisi epäilemättä kuitenkin saanut selville koko suunnitelman pienemmistäkin katkelmista, kuin mitä teillä oli edessänne. Mutta kun nyt olette ottanut asian keskusteltavaksi, sanon (huomauttaen samalla, että panen hyvin vähän arvoa omalle harrastelijan mielipiteelleni), että suunnitelmanne tuntuu minusta järkevältä ja hyvinkin oikeutetulta. Mr. Daren, samoin kuin teidänkin, pitäisi saada huomattava korvaus arvokkaista ja uhrautuvista palveluksistanne. Ehdotuksenne, etteivät osakkeiden luovutetut 4/12 osat saisi voitto-osuuksia ennen kuin niiden vastaavat omistajat ovat saattaneet ylijäävät 8/12 osat antamaan kohtuullisen lisän pääomaan – on kohtuullinen molemmille osapuolille.

Huolimatta siitä, tulleeko mahdollisesti toimittamaan kaksinkertaista tai nelinkertaista lehtimuotoa, pitäisin kuitenkin edullisempänä hankkia enemmän pääomaa, sillä kun olette täysin valmistunut kaikkien mahdollisuuksien varalle, [s.366] voitte vapaasti valita sellaisen toimintamuodon, joka järkevän harkinnan mukaan ja kaikki mahdollisuudet huomioon otettuina osoittautuu parhaimmaksi.

Ennen kuin jätän tämän uuden liikeasioiden neuvonantajan toimeni, minun on toistettava, että koska aiomme auttaa tätä yritystä alusta loppuun asti niin paljon kuin sääntömme sallivat, teidän ystävienne *on* tehtävä aloite ja teidän *pitää* ohjata sitä ja suhtautua siihen suopeasti. Sanon miksi. Vaikka tämänlaatuisen sanomalehden menestyksellisestä perustamisesta pitäisi koitua paljon hyvää, ankara oikeudenmukaisuuden laki kieltää meitä tekemästä mitään, mikä vähimmässäkin määrässä voisi vähentää *sen henkilön* ansiota, jonka on tehtävä tästä unelmasta todellisuutta. Harvat tuntevat tulevaisuutensa tai sen, mikä heille on parasta. Epäilemättä Euroopan mannermaalla ja Englannissa elämisessä on viehätystä, jota tylsä, köyhä Intia ei voi tarjota. Mutta toisaalta Intialla on tarjottavana sellaisia etuja ja sellaista kiinnostavaa, josta ei tavallinen mystikko ole voinut uneksiakaan. En uskalla sanoa enempää; mutta olette väärässä, ystävä, *aivan* väärässä, jos aiotte lopettaa tähän AINOASTAAN *minun* vuokseni. Minä en ainakaan ole kyllin itsekäs hyväksyäkseni uhrauksen, vaikken olisi tiennytkään sitä mitä tiedän.

Esitän *parhaimmat* kiitoksemme sen johdosta, että suostuitte meidän toivomustemme mukaisesti ottamaan osaa vuosikokoukseen. Läsnaölonne ja puheenne vaikutus tulee olemaan suurempi, kuin mitä nyt aavistattekaan. Ja, samoin kuin kaikki muutkin hyvät teot, se tulee tuottamaan teille runsaan palkinnon – täällä ja – tämän jälkeen. Lohduttakoon teitä se, että olette positiivisesti voinut auttaa niiden huonojen vaikutusten mitätöimistä, joita totuuden viholliset ovat koettaneet keskittää Seuraa vastaan. Kiertokauden käänköpiste on sivuutettu: Teosofisen Seuran uusi kierroskausi alkaa – joulukuun 17 päivänä. Pitäkää silmällä ja nähkää.

Aina ystävänne

K. H.

KIRJE n:o 101

(VMK-LVII)(57) Saatu 6.1.83.

Rakas ystävänä

Otan esille asian, jota olen välttänyt monen kuukauden aikana, kunnes saisin todisteita, jotka olisivat ratkaisevia teidänkin mielestänne. Kuten tiedätte, me emme aina ajattele samalla tavalla. Eikä sillä, mikä *meille* on TOSIASIA, ole *teidän* mielestänne mitään arvoa, paitsi jos se loukkaa jollakin tavoin länsimaalasta tarkastelutapaa. Mutta meidän on nyt aika koettaa saada edes teidät ymmärtämään meitä paremmin, kuin mitä tähän asti ovat tehneet parhaimmat ja vakavimmat länsimaalaiset teosofit, sellaiset kuin esim. C.C. [s.367] Massey. Ja vaikka minä olisin viimeinen ihminen, joka koettaisi saada teidät seuraamaan itseäni omassa vanavedessäni teidän ”profeettananne” ja ”inspiroijananne”, olisin kuitenkin hyvin pahoillani, jos joutuisitte joskus pitämään minua ”moraalisena paradoksina”, jota teidän on siedettävä joko syyllisenä väärään uskotteluun sellaisten voimien omaamisesta, joita minulla ei ole koskaan ollut, tai noiden voimien väärinkäyttämiseen arvottomien asioiden tai arvottomien ihmisten peittelemiseksi. Mr. Massey'n kirje selittää teille, mitä tarkoitan. Se, mitä hän pitää ratkaisevana todisteena ja kiistattomana selviönä, ei ole kumpaakaan minulle – koska tunnen koko totuuden. Tämän teidän vuotenne 1882 viimeisenä päivänä hänen nimensä on kolmantena epäonnistuneiden joukossa, seikka (sanon sen heti uuden väärinkäsityksen välttämiseksi), jolla ei ole mitään tekemistä suunnittelemaamme uuden lontoolaisen osaston järjestelyn kanssa, mutta joka merkitsee paljon hänen omalle kehitykselleen. Valitan suuresti, mutta minulla ei ole oikeutta sitoa itseäni henkilöön tai henkilöihin persoonallisen myötätunnon ja kunnioituksen siteillä niin lujasti, että olisin estynyt liikkumasta enkä kykenisi enää johtamaan muita johonkin suurempaan ja korkeampaan kuin heidän nykyinen uskonsa. Sen vuoksi jätän hänet nykyisten erehdyksiensä valtaan.

Tarkoitus on lyhyesti sanottuna seuraava: Mr. Massey työskentelee mitä kummallisimpien väärinkäsitysten vallassa ja (sananmukaisesti) ”uneksii unia”, vaikka ei ole mikään meedio, kuten hänen ystävänsä Mr. S. Moses. Tästä huolimatta hän on jaloin, puhtain, lyhyesti, yksi parhaimmista ihmisistä, jotka tunnen, vaikka hän luottaa silloin tällöin liaksi väärin neuvoihin. Mutta häneltä puuttuu kokonaan – oikea intuitio. Hän saa sen myöhemmin, kun ei H. P. B. eikä Olcott ole siellä. Siihen asti – muistakaa ja sanokaa hänelle: me emme vaadi uskollisuutta emmekä tunnustusta (ei julkista eikä yksityistä) eikä meillä tule olemaan mitään tekemistä englantilaisen osaston kanssa tai mitään sanottavaa sille – *paitsi teidän kauttanne*. Neljä eurooppalaista pantiin koetukselle vuosi sitten, näistä neljästä – vain yksi, te itse, havaittiin luottamuksemme arvoiseksi. *Seurat*, eivät yksilöt, joutuvat tänä vuonna koetuksen alaisiksi. Tulokset riippuvat niiden yhteisestä työstä, ja Mr. Massey erehtyy toivoessaan, että olisin valmis liittymään Mrs. K:n ”inspiroijien” kirjavaan joukkoon. Jääkööt ne Pyhän Johannes Kastajan ja muitten samanlaisten raamatullisten arvohenkilöiden naamioiden alle. Siinä tapauksessa, että Mrs. K. opettaa *meidän oppejamme* – vaikka kuinka vieraalla roskalla sekoitettuna – saatutetaan tärkeä vaihe. C. C. M. kaipaa *valoa* – hän on tervetullut sen lähteille – *teidän kauttanne*. Koska hän ei pyydä muuta, niin mitä merkitsee, ovatko *hänen* mielestään ”valonkantajan” kädet, jotka ojentavat teille soitunsa, puhtaat vai likaiset, kunhan se ei vaikuta itse *valoon*?

Mutta sallikaa minun varoittaa teitä. Asia, joka on nyt niin vähäpätöinen, että se näyttää viattomalta naisellisen turhamaisuuden ilmaisulta, tulee vielä aiheuttamaan hyvin pahoja seurauksia, ellei sitä korjata ajoissa. Eräässä kirjeessään Mr. Masseylle, joka vastaanotti tilapäisesti Englannin T. S:n [s.368] johtajuuden, Mrs. Kingsford ilmaisee uskonsa – ei, esittää kiistattomana tosiasiana – ettei ennen hänen kirjansa ”The Perfect Way” ilmestymistä kukaan ”tiennyt, mitä itämainen koulu todella opettaa jälleensyntymisestä”; ja hän lisää, että ”adeptit huomatesaan, kuinka paljon tässä kirjassa on sanottu, kiiruhtavat tarjoamaan tähän asti niin vastenmielisesti jaettuja aarteitaan’ (kuten H.X. sanoo)”. Massey sanoo vastauksessaan kannattavansa täysin tätä teoriaa ja esittää niin sulavan kohteliaisuuden tälle naiselle, että se sopisi vaikka ministerille. ”Luultavasti”, hän sanoo, ”he (Veljet) tuntevat, että piiri, jonka keskuudessa voidaan saada aikaan sellainen teos kuin ”The Perfect Way” ja jossa se ymmärretään, on valmis ottamaan vastaan valoa.”

Niin pian kuin tämä ajatus leviää, se muuttua lahkoksi tuon korkeasti kunnioitetun kirjailijattaren koulukunnan, jossa naisessa, vaikka onkin *viidennen kierroksen kulkija*, on huomattava annos turhamaisuutta ja vallanhalua, tästä syystä – kiihkoilua. Korostakaa tuon väärinkäsityksen tärkeyttä, heikentäkää samalla hänen omaa henkistä tilaansa ravitsemalla hänessä uinuvaa messias tunnetta; ja siten

ollette estänyt häneltä kaiken syyn vapaaseen ja riippumattomaan tutkimiseen, jota hänen ”vihkijänsä” samoin kuin mekin toivoisimme edistetyn. Kirjoittakaa sitten, hyvä ystävä, Mr. Masseyllä totuus. Kertokaa hänelle, että teillä oli tiedossanne itämaiset opit jälleensyntymisestä jo useita kuukausia ennen kuin tuo kyseinen teos oli ilmestynyt, koska jo heinäkuussa (puolitoista vuotta sitten) teille alettiin opettaa, mikä ero on Allan Kardecin esittämän jälleensyntymisopin eli persoonallisen jälleensyntymisen – ja henkisen monadin jälleensyntymisen välillä. Tästä eroavuudesta huomautettiin teille ensimmäisen kerran Bombayssa heinäkuun 5 p:nä. Ja rauhoittaaksenne Mrs. K:ta toisessakin suhteessa sanokaa hänelle, etteivät Veljet vaadi häneltä minkäänlaista uskollisuudenvaalaa (eivätkä ota vastaan, jos hän tarjoaisi sitä), koska meillä ei ole tällä hetkellä mitään aikomusta tehdä uusia kokeita *eurooppalaisten* kanssa emmekä halua käyttää muuta kanavaa kuin teitä arhatfilosofiamme tunnetuksi tekemisessä. Aiottu kokeilu Mr. Humen kanssa vuonna 1882 epäonnistui erittäin surkeasti. Paremmin kuin teidän Wrenille, sopii meille motto: *festina lente!*

Seuratkaa minua nyt, olkaa hyvä, vielä syvemmille vesille. Linjan toisessa päässä epävakainen, horjuva, epäilevä pyrkijä; toisessa täysin *periaatteeton*, (lausun tämän sanan ja pysyn siinä) kostonhaluinen vihollinen. Lienette yhtä mieltä siitä, ettemme me varsin todennäköisesti esiinny Lontoon ja Simlan välillä miellyttävässä emmekä muutenkaan todellisessa valossa. Henkilökohtaisesti tuollainen asiain tila ei vie meiltä unta; mitä tulee Englannin T. S:n ja muutamien muiden teosofien tulevaan kehitykseen, näiden kahden paikan välillä kulkeva vihamielinen virta vaikuttaa varmasti kaikkiin, joita se koskettaa – ehkä teihinkin ajan pitkään. Kuka teistä voisi olla uskomatta kahden ”herrasmiehen” esittämiä selviä väitteitä, kun he molemmat ovat kuuluisia älyniekkoja ja ainakin toinen heistä on yhtä kykenemätön lausumaan valheen kuin lentämään ilmassa. Täten kierroksen lopusta huolimatta suuri persoonallinen [s.369] vaara uhkaa Englannin T. S:ää samoin kuin teitäkin. Itse Seuralle ei tällä hetkellä voi koitua mitään vaaraa; monet ikävyydet odottavat suunniteltua osastoa ja sen kannattajia, ellei teillä ja Mr. Masseyllä ole tiedossanne erinäisiä seikkoja ja avainta itse tilanteen ratkaisemiseksi.

Vaikka minun on määrätystä ja hyvin pätevistä syistä jätettävä C. C. M. harkuvitelmiensä valtaan H. P. B:n ja oman moraalisen *horjuvuuteni* suhteen, on tullut aika esittää teille Mr. Hume todellisessa valossa. Täten poistetaan tieltä yksi väärä todistaja meitä vastaan, mutta valitan syvästi, että sääntömme ja oma kunniantuntoni (niin arvoton kuin se lieneekin eurooppalaisen silmissä) estävät minua tällä hetkellä paljastamasta eräitä seikkoja, jotka näyttäisivät heti C. C. M:lle, kuinka suuresti hän on erehtynyt. En ehkä kerro teille mitään uutta sanoessani, että Mr. Humen käytös Eklektisen osaston perustamistilaisuudessa sai johtajamme

viemään Mr. Fernin ja Mr. Humen yhteen. Jälkimmäinen moitti meitä ankarasti siitä, että kieltäydyimme ottamasta cheloiksemme häntä itseään ja tuota suloista, kaunista, henkistä, totuuteen pyrkivää poikaa, Ferniä. Meille luettiin lakia päivittäin ja meidät pantiin päivittäin tilille siitä, ettemme kykene pitämään huolta omista eduistamme. Teille ei myöskään ole mitään uutta, vaikka on ehkä vastenmielistä ja loukkaavaa kuulla, että nuo kaksi saatettiin hyvin läheisiin suhteisiin keskenään, jotta heidän yhteiset hyveensä ja puutteensa näyttäytyisivät siten todellisessa valossa. Sellaiset ovat itämaalaisen *koetuksen* lait.

Fern oli hyvin ihmeellinen psyykinen kohde, luonnollisesti hyvin taipuvainen henkisyyteen, mutta jesuiittaopettajien turmelema ja kuudes ja seitsemäs prinssioppi kokonaan uinuvana ja lamaantuneena. Ei minkäänlaista käsitystä oikeasta eikä väärästä. Lyhyesti – syyntakeeton kaikessa muussa, paitsi *elämellisen ihmisen* suorassa ja tahallisessa toiminnassa. Minä en olisi ottanut taakakseni sellaista henkilöä, sillä olisin edeltäpäin tiennynt, että hän tulisi varmasti epäonnistumaan. M. suostui, koska johtajat olivat sitä toivoneet; ja hän piti hyödyllisenä ja hyvänä osoittaa teille tuon ystävänä pitämännen miehen moraalinen kestävyys ja arvo. Arvelette, että Mr. H. on kuitenkin vaistojensa ja syntymänsä kautta herrasmies, vaikka häneltä puuttuukin herrasmiehen *hienommat*, paremmat tunteet. En väitä tuntevani täydellisesti länsimaalaisten kansojen kunniallisuuden lakeja. Kuitenkin epäilen, että mies, joka eräiden yksityisten kirjeiden omistajan poissa ollessa ottaa tältä avaimen huolimattomasti verannalle työn ajaksi jätetyn liivin taskusta, avaa sillä kirjoituspöydän laatikon, lukee tuon henkilön yksityiset kirjeet, tekee niistä muistiinpanoja ja käyttää sitten sisältöä aseena tyydyttääkseen vihaansa ja kostonhaluaan kirjoittajaa vastaan – epäilen, sanon vieläkin, voitaisiinko länsimaillakaan pitää sellaista miestä edes tavallisen herrasmiehen ihanteena.

Minä vakuutan, että Mr. Hume teki tämän ja paljon muuta. Jos olisin kertonut teille tämän viime elokuussa, *ette olisi ikinä uskonut minua*. Mutta nyt olen valmis todistamaan sen hänen omalla nimikirjoituksellaan. Kun M. oli tavannut hänet *kaksi kertaa* samassa kunniallisessa puuhassa, Veljeni [s.370] kirjoitti tietien tah-toen (tai mieluummin pani Dâmodarin varta vasten kirjoittamaan) määrätyn kirjeen Fernille liittäen siihen Mr. Humen kirjeen minulle. Oli tarkoitus, että tieto niiden sisällöstä vetäisi aikanaan päivänvaloon hänen todelliset herrasmiesvaistonsa ja kunniallisuutensa, hänen, joka asettaa itsensä niin paljon ihmiskunnan yläpuolelle. Hän on nyt takertunut omaan verkkoonsa. Viha ja vastustamaton halu solvata ja panetella kirjeessä Olcottille henkilöä, joka on niin tavattoman paljon korkeammalla kaikkia parjaajiaan, ovat johtaneet Mr. Humen varomattomaan tunnustukseen. Kun hänet saatiin kiinni ja ajetuksi umpikujaan – hän turvautui suoraaniseen julkeaan VALHEESEEN.

Tämän valmistavan johdannon – *entrée en matière* – ja välttämättömän selityksen jälkeen ryhdyn tutustuttamaan teidät muutamiin otteisiin yksityisistä kirjeistä, joita ei ole tarkoitettu teidän nähtäväksenne, mutta jotka eivät ole kuitenkaan millään tavoin salaisia, koska Mr. Hume pyytää melkein jokaisessa niistä vastaanottajaa lukemaan sen toisille teosofeille. Toivon, ettette tämän johdosta syytä minua ”herrasmiesvaistojen puutteesta”. Kuka muu tahansa saa mielellään nähdä minut missä valossa häntä haluttaa – koska nykyään miltei jokainen, joka käy ”herrasmiehestä”, on alhainen roisto ja herrasmiehen ulkomuoto kätkee usein lurjuksen sielun. Annan teille nämä otteet, koska on ehdottoman välttämätöntä, että te tiedätte tarkoin, minkälainen on sen miehen todellinen luonne, joka kuluttaa nyt aikaansa kirjoittamalla Lontoon teosofeille ja jäsenyyteen pyrkijöille – tarkoituksenaan nostaa jokainen länsimainen mystikko ”ateistien, tekopyhien ja noitien” veljeskuntaa vastaan. Tämä tieto on teille avuksi mahdollisten ikävyökyksen varalta, joita teidän ystävänne ja meidän suosijamme tulee aiheuttamaan. Hän syyttää Veljeäni, joka on minulle enemmän kuin ystävä, näpistelijäksi, peluriksi, valehtelijaksi ja halpamaisuuden ruumiillistumaksi ja loukkaa minua sääli villä ylistyksillään luullen minua sellaiseksi petturiksi, että hyväksyisin ne ja antaisin niille arvoa.

Muistakaa, sellaista *ystävää* on varottava samalla tavoin kuin ryhdytään varokeinoihin kaksintaistelijaa vastaan, jolla on haarniska paitansa alla. Hänen hyvät työnsä ovat monet, mutta paheet paljon lukuisimmat; edellisiä on aina tarkoin ohjannut ja edistänyt hänen hillitön itserakkautensa ja taisteluhalunsa; ja vaikka ei olisikaan vielä ratkaistu, mikä tulee lopullisesti ohjaamaan sitä liikkeelle panevaa voimaa, jonka tuloksena on hänen seuraava syntymänsä, voimme täysin varmasti ennustaa, ettei hänestä tule ainakaan adeptia *tässä* tai seuraavassa elämässä. Hänen ”henkiset” pyrkimyksensä saivat täyden tilaisuuden kehittyäkseen. Häntä koeteltiin, kuten on koeteltava jokaista – kuten tuota koiperhosraukkaa, joka seuralaisineen kärventyi kynttilässä Rotherney Castlessa – mutta voittajaksi taistelussa adeptiuden saavuttamiseksi jäi aina *Itse* ja vain *Itse*. Näyt hänen aivoissaan ovat jo luoneet hänen eteensä kuvan uudesta ihmiskunnan uudistajasta ”Veljen” tilalle, joiden tietämättömyyden ja mustan magian menettelyt hän on huomannut. Tämä uusi Avatar ei tulisi asumaan Almorahissa vaan Jakkossa. Ja näin tuo demoni – turhamaisuus, joka vei Dayanandin perikatoon, tulee tuhoamaan entisen ”ystävämme” [s.371] ja valmistamaan häntä paljon villimpään hyökkäykseen meitä ja T. S. vastaan, kuin minkä Swami teki. Tulevaisuus pitää kuitenkin huolta itsestään. Häiritseen teitä nyt vain näillä mainitsemillani asioilla. Ehkäpä ymmärrätte nyt, miksi tehtävänäni viime lokakuussa oli koota todisteita hänen valheellisesta, vilpillisestä luonteestaan. Me emme tee mitään, ystäväni, ilman tarkoitusta, vaikka se näennäisesti tuntuisikin järjettömältä ja moitittavalta.

Kirjoittaessaan eversti O:lle viime joulukuun 1 p:nä Mr. H. sanoi meistä: ”Mitä Veljiin tulee, tunnen vakavaa kiintymystä K. H:ta kohtaan ja niin tulee aina olemaan. Toisiinkin nähdessä *olen varma, että he ovat kunnan miehiä* ja toimivat parhaan ymmärryksensä mukaan. Mutta heidän järjestelmänsä suhteen olen tietysti aivan vastakkaisella kannalla.... mutta sillä ei ole mitään tekemistä T. S:n ulkonaisten, käytännöllisten päämäärien kanssa, joiden edistämiseksi voin koko sydämestäni työskennellä yhdessä *hyvien veljiemme* kanssa jne. jne.”

Kahdeksan päivää aikaisemmin (marraskuun 22 p:nä) hän oli kirjoittanut P. Sreenevas Row’lle, joka on S.C.C. tuomari Madrasissa – ”pidän veljeskuntaa *huonojen, itsekkäiden miesten* joukkona, joka ei välitä muista kuin omasta henkisestä kehityksestään (huomatkaa, tässä suhteessa K. H. on poikkeus, mutta *luulen hänen olevan ainoa*). Heidän järjestelmänsä on petollinen ja *suuresti noituuden värittävä* (!), koska he käyttävät kummituksia so. elementaaleja synnyttämään ilmiöitä. Tuo petollisuus ilmenee siinä, että heti kun jostakin ihmisestä on tullut chela ja hän on sitoutunut heidän vaatimiin lupauksiin, *ei voi enää uskoa sanaakaan siitä, mitä hän sanoo...* hän valehtelee järjestelmällisesti; ja noituuteen nähden on totta, että aina Sonkapan aikaan asti... he olivat piintyneitä, ilkeitä noitia... Jokainen chela on orja – mitä viheliäisin orja – orja ajatuksissaan, sanoissaan ja teoissaan... Seuramme... on ulkonaisesti jalomuotoinen rakennus – mutta sitä ei ole rakennettu kestäväälle kalliolle, vaan ateismin lentohiekalle. Se on valkeaksi kalkittu hautakammio, joka on sisäpuolelta täynnä petosta ja *turmiollisen jesuiittajärjestelmän* kuolleita luita... *Voitte vapaasti käyttää tätä kirjettä Seuran sisäpuolella*” jne.

Saman kuukauden yhdeksäntenä hän kirjoitti Mr. Olcottille ”veljeskunnan ilmeisestä itsekkyydestä ja päämäärästä, joka tähtää henkiseen kehitykseen.”

Eräässä kirjeessään syyskuun 8 p:ltä kahdelletoista chelalle (samoille, joita hän kuvaa *valehtelijoiksi ja kahlehdituiksi orjiksi* tuossa kirjeessään tuomari Sreenevas Row’lle marraskuun 22. p:ltä – saatuaan heiltä yhteisen, ärsyttävän suoran vastauksen edellä mainittuun diplomaattiseen kirjeeseensä) hän sanoo, kuten tiedätte, ettei hän ”uskonut, että kukaan eurooppalainen voisi lukea rivien välistä” mitään hänen juonestaan HX-kirjeissä *Theosophistissa*; sen voi tehdä ainoastaan ”joukko bramiineja... terävä-älyisimpiä maailmassa... ei tavallisia bramiineja, vaan *korkeimman, ylevimmän valmennuksen saaneita*” jne. (!!) He – ”voivat olla varmoja siitä, että minä (hän) en tule koskaan sanomaan tai tekemään mitään, mikä ei olisi eduksi Veljille, Seuralle ja kaikille sen tarkoituksille.”...(Näin ollen näyttää siltä, kuin syytökset [s.372] noituudesta ja kunniaattomuudesta olisivat ”eduksi” *aasialaisille* adepteille.) Jos muistatte, hän lisää tässä samaisessa kirjeessään, että se ”on mitä tehokkain tähän asti valmistettu ase kotimaassa olevien uskottomien käännättämiseksi” ja että vaikka hän ”tietysti aikoi (koska

hän oli kirjoittanut tämän kirjeen *Theosophistiin*) *ottaa meidän rakkaan vanhan rouvamme mukaan – minä en kuitenkaan voinut ottaa häntä mukaan juoneen*” jne. jne.

Taitavuudestaan ja oveluudestaan huolimatta hän näyttää todella kärsivän muistin menetyksestä. Hän ei ollut ainoastaan ottanut ”rakasta vanhaa rouvaa” mukaan juoneen pitkässä yksityisessä kirjeessään hänelle muutamia tunteja sen jälkeen, kun hän oli lähettänyt tuon ”tehokkaan asean” julkaistavaksi (kirje, jonka H. P. B. lähetti teille ja jonka kadotitte pakatessanne tavaroitanne Simlassa läh-tiessänne matkalle), mutta vastoin tapojaan hän oli todella kirjoittanut muutamia sanoja selitykseksi *mainitun kirjeen takasivulle*. Se on Dâmodarin hallussa, kuten kaikki muutkin käsikirjoitukset, ja huomautus kuuluu näin: ...”Olkaa hyvä ja painattakaa tämä huolellisesti ja ilman muutoksia. Se vastaa erinomaisesti Davidso-nin ja muihin kotoa tullesiin kirjeisiin”.... (Otteita näistä kirjeistä oli käsikirjoituksen mukana)... ”Pelkään, ettemme enää kauan voi pönkittää Seuraa, mutta tällaiset *viittaukset* auttavat lieventämään romahdusta” jne...

Kun hän oli näin itse valmistanut mitä tehokkaimman asean kotimaassa ole-vien uskottomien käännyttämiseksi, jotta he uskoisivat *meidän todelliseen* ole-massaolomme, ja kykenemättä siitä lähtien kieltämään sitä, niin mikä olisikaan parempaa vastamyrkkyä kuin lisätä noihin viittauksiin suoranaisia ja hyvin selvää syytöksiä *noituudesta* jne.?

Kun nuo 12 chelaa yhteisessä vastauksessaan hänelle syyttävät häntä niiden to-siasioiden tahallisesta vääristämisestä, jotka koskevat ”rakasta vanhaa rouvaa”, jonka hän kaikista vastaväitteistään huolimatta ”oli ottanut mukaan juoneen”, niin hän kirjoittaa Subba Row’lle, ettei *hän ole koskaan tehnyt mitään sellaista*. Hän sanoo, että tuo hänen Madamelle lähettämänsä kirje, jossa selitettiin hänen ”H.X:llä” merkityn ”kirjeensä” syyt ja tarkoitukset – oli kirjoitettu kauan sen jäl-keen, kun mainittu ilmiantokirje ”oli jo *painossa*”. Tähän Subba Row, jolle hän oli kirjeessään katkerasti parjannut ja syyttänyt M:ä, vastasi toistaen samat sanat, jotka H. itse oli kirjoittanut käsikirjoituksensa taakse, ja osoitti hänelle siten, että oli turha jatkaa petkutusta. Ja nyt ymmärtänette hänen tuntonsa Subba Row’ta kohtaan!

Ja nyt tulee *kaiken huippu*. Joulukuun 1 päivän kirjeessään Mr. Olcottille (jo-hon viittasin aikaisemmin) hän väittää selvästi omaavansa adeptin voimat. ”Olen hyvin pahoillani siitä, etten voi fyysisessä ruumiissani liittyä seuraanne Bombays-sa – mutta – jos *minulle sallitaan, voisin ehkä kuitenkin olla auttamassa teitä siellä...*” Fernin tapauksesta hän sanoo: ”Se on täydellinen kaaos eikä kukaan voi sanoa, mitä todella tapahtuu.” Hänen monet samaa asiaa koskevat kirjeensä vilisevät tunnustuksia, ettei hänellä ole kykyä nähdä, mitä tapahtui ”viimeisten

kuuden kuukauden aikana”. Näyttäisi olevan aivan [s.373] päinvastoin, sillä kirjeessään minulle hän kuvailee itseään tuona aikana ja sanoo ettei hän ole ”henkisesti samalla asteella kuin hän (Fern), Sinnett ja muut”. Hän ei uskaltanut kerskua *minulle* henkisestä selvänäköisyydestään, mutta kun hän nyt ”on kaikiksi ajoiksi rikkonut välinsä tiibetiläisten noitien kanssa”, hänen uinuvat adeptinvoimansa ovat äkkiä kehittyneet suunnattoman suuriksi. Niiden on täytyntä olla jo syntymästä asti ihmeelliset, koska hän kertoo (samassa kirjeessä) Olcottille, että ”vaadittiin vain tietty määrä *pranayamaa* muutamien kuukausien aikana (kuusi viikkoa kaiken kaikkiaan) keskittymisen varmistamiseksi – alussa... *Olen käynyt tuon asteen läpi* ja – OLEN JOOGI”.

Tämä syytös häntä vastaan on niin vakava, etten koskaan olisi pyytänyt teitä uskomaan sitä vain minun vakuutukseni perusteella. Siitä syystä – tämä pitkä kirje ja seuraava todiste, jonka pyydän teitä lukemaan erittäin huolellisesti ja tekemään johtopäätöksenne *yksinomaan* sen nojalla.

Heinäkuun kirjeessään minulle hän työntää meidän niskoillemme koko syyn Fernin *petollisuuteen*, hänen *kuviteltuihin näkyihinsä* ja muka meiltä saamiinsa inspiraatioihin; ja kirjeessään Mr. Olcottille (joulukuun 1. p:ltä) hän syyttää rakasta Veljeäni Moryaa siitä, että tämä on menetellyt ”mitä kunniantommimmalla tavalla”, ja lisää, ettei hän ”sen koommin ole pitänyt M:ä herrasmiehenä, kun tämä oli saanut Dâmodarin... lähettämään Fernille jäljennöksen yksityisestä häntä koskevasta raportistani”... Tätä hän pitää ”kunniantomana luottamuksen rikkomisena”, niin *karkeana*, että ”*Moriar pelkäsi* (!) saattaa edes K. H:n tietoon, kuinka hän oli varastanut kirjeeni ja käyttänyt sitä väärin. K. H. *on herrasmies*, niin uskon, ja halveksii sellaista tekoa.” Epäilemättä olisin halveksinut, jos se olisi tapahtunut tietämättäni ja ellei olisi ollut aivan välttämätöntä – *edeltäpäin selvästi nähtyjen tapahtumien* vuoksi – järjestää niin, että Mr. Hume pettää itsensä ja toimii siten vastoin kostonhaluisen luonteensa vaikutusta ja arvovaltaa. Tuota jäljennettyä kirjettä ei ollut merkitty yksityiseksi ja siinä ovat sanat ”Olen valmis sanomaan tämän Fernille vasten kasvoja minä päivänä tahansa”. Oli miten oli – tuota julkeaa loukkausta ja hänen todella pyhää, herrasmiehelle ominaista suuttumistaan M:n *petoksen* johdosta seuraa tämä tunnustus,¹ hyvin hämmästyttävä, kuten tulette näkemään: ”...Fern *ei tähän päivään saakka tiedä* – minun on siinä tehtävä hänelle oikeutta – *että minä tiedän tästä*” so. M:n pihistämästä ja Fernille Dâmodarin kautta lähettämästä kirjeestä.

Lyhyesti, Humella oli siis käytettävänä keinoja, millä lukea yksityinen, Fernille osoitettu, kirjattu, hänen (Mr. Humen) luokseen lähetetty kirje, joka oli

¹ Fern oli Bombayssa, ja hän pelkäsi aiheellista kieltoa jopa ”veijarilta”.

säilytetty taloon kuuluvan pöydän laatikossa. Todiste on täydellinen, koska hän on sen itse antanut. Kuinka siis? Tietysti, joko lukemalla sen fyysisessä muodossaan luonnollisin silmin, tai sen astraalisen puolen yliaistillisilla [s.374] kyvyillä. Jälkimmäisessä tapauksessa voidaan kysyä, minkä nopeasti tehoavan järjestelmän avulla tämän ”joogin” psyykkiset kyvyt, jotka vielä viime heinäkuussa eivät olleet teidän tai edes Ferninkään ”asteella henkisesti”, puhkesivat niin äkkiä täyteen kukkaan ja hedelmään, vaikka meiltä harjaantuneilta ”noidiltakin” sellaisten hankkiminen vaatii kymmenen, jopa viisitoista vuotta? Jos lisäksi tämä ja muut Fernille osoitetut kirjeet näytettiin hänelle ”astraalivalossa” (kuten hän väittää oheisessa kirjeessään vastauksena eversti O:n kyselyyn), kuinka on selitettävissä, että tuo Almorahin hyväntahtoinen nero (jonka avulla hän äkkiä saavutti niin suunnattomat kyvyt) saattoi antaa hänen huomata ja lukea *sana sanalta sekä muistaa* AINOASTAAN ne kirjeet, joita Fern – M:n nimenomaisesta käskystä – säilytti kirjoituspöytänsä laatikossa Mr. Humen talossa? Samalla ME VAADIMME HÄNTÄ olemaan ilmaisematta sanaakaan toisista ja (hänelle) paljon tärkeämmistä kirjeistä, jotka veljeni oli lähettänyt ”koetuksella olevalla chelalle” ja joissa määrättiin, ettei hän saanut säilyttää niitä Rothney Castlessa, vaan suljetussa pöytälaatikossa omassa kodissaan.

Kun M. herätti nämä kysymykset Olcottin mieleen, tämä nimenomaan kysyi asiasta Mr. Humelta. M:n chelana ja tietysti rakastaen häntä niin isänä kuin opettajana Olcott kysyi aivan suoraan tuolta *Censor Elegantiarumilta*, oliko hän ehkä syyllistynyt tuohon *herrasmiehen* käytöksen ”kunniaattomaan” rikkomiseen, josta hän oli syyttänyt Moryaa. (Ja syyttänyt väärin, kuten nyt näette; sillä olin antanut suostumukseni siihen, mitä hän teki, koska se oli välttämättömänä osana edeltäpäin järjestetyssä suunnitelmassa, jonka tarkoituksena oli – paljastaa paitsi Mr. H:n *todellinen* luonne – kääntää, kuten tulette näkemään, lopulta hyväksi se *häpeällinen* tilanne, joka oli itsestään kehittynyt kaiken maailman heikkojen miesten huonoista haluista, hullutuksista ja karmasta.)

Meidän joukossamme Tiibetissä ei ole *herrasmiehiä* – ei ainakaan sellaisia, jotka saattaisivat täyttää Simlan mitat, mutta paljon kunniallisia ja rehellisiä miehiä. Mr. Olcottin kysymykseen tuli vastaus, joka aivan löyhkäsi *harkittua, selvää valheellisuutta*, hullua turhamaisuutta. Mr. H. koetti surkealla tavalla tehdä tyhjäksi sen ainoan mahdollisen teorian, että hän Fernin tietämättä oli lukenut hänen yksityisen kirjeenvaihtonsa. Olen sen vuoksi pyytänyt Moryaa hankkimaan sen minulle teitä varten. Luettuanne sen palauttakaa se minulle Dharbagiri Nathin kautta. Hän tulee Madrasiin tällä viikolla.

Olen nyt suorittanut ikävän ja vastenmielisen tehtävän, mutta suuri voitto on saavutettu, jos se vain opettaa teitä tuntemaan meidät paremmin – mihin suuntaan

tuotaidän eurooppalainen oikean ja väärän mittapuunne sitten saaneekin vaaka-
kupin teidän mielessäne kallistumaan. Ehkä joudutte C. C. M:n asemaan ja tei-
dän on valitettavasti pakko joko hyväksyä tai hylätä ainaiseksi sellainen ”kuisalli-
nen moraalinen paradoksi” kuin minä olen. Kukaan ei valittaisi sitä niin syvästi
kuin minä, mutta ajan pitkään meidän sääntömme ovat osoittautuneet viisaiksi ja
siunauksellisiksi maailmalle. [s.375] Maailma yleensä ja sen yksilöt erikoisesti
ovat niin kauhean huonoja, että heitä jokaista vastaan erikseen on taisteltava hei-
dän omilla aseillaan.

Kun tilanne on tällainen nykyään ja vaikka emme voikaan sallia liian paljon
”vitkastelua”, on toivottavaa, että lähtisitte kotiin muutamiksi kuukausiksi – sano-
kaamme kesäkuuhun asti. Mutta ellette lähde Lontooseen ja selvitä C. C. M:n
avulla todellista tilannetta ja itse perusta Seuraa, Mr. Humen kirjeet tulevat teke-
mään niin paljon pahaa, ettei ikävyyksiä enää voida välttää. Täten tuo tilapäinen
matkanne aiheuttaisi kaksi hyvää asiaa: todellisen teosofis-okkulttisen Seuran
perustamisen ja muutamien harvojen lupaavien yksilöiden pelastamisen tulevaa,
nyt vaarannettua työtä varten. Sitä paitsi ei poissaolonne Intiastakaan ole yksin-
omaan haitaksi, koska maan ystävät tulevat kärsimään menetyksestänne ja ovat
ehkä sitä valmiimpia kutsumaan teidät takaisin, varsinkin jos *Pioneer* muuttaa
tyyliään. Voisi olla miellyttävää käyttää osa loma-ajastanne teosofista kirjoit-
tamista varten jossakin muodossa. Teillä on nyt runsaasti aineistoa käytettävissä-
ne ja jos vielä onnistutte saamaan jäljennökset niistä kirjallisista opetuksista, jotka
on annettu Mr. Humelle, se olisi otollinen varovaisuustoimenpide. Hän on tuot-
telias kirjeenkirjoittaja ja kun hän on nyt heittänyt kaikki kahleet, hän sietää tark-
kaa silmällä pitoa. Muistakaa Chohanin ennustus.

Aina vilpittömästi Teidän
K. H.

Saatu tammikuussa 1883 Allahabadissa.

Nyt on minun vuoroni, rakas ystävä, pyytää Mr. Humelle lempeää ja ennen kaikkea hyvin *varovaista* kohtelua. Suvaitkaa siis kuunnella minua. Ette saa olla huomaamatta erästä tekijää, joka vaikuttaa paljon hänen luonteensa halpamaisuuteen. Se ei tosin puolusta hänen rikostaan, mutta se lieventää sitä jossain määrin. Pahat voimat, joita hän on vetänyt puoleensa ja joiden valtaan hän on joutunut sisäisen moraalisen levottomuutensa vuoksi, ajavat häntä ja tekevät hänet puolittain sekapäiseksi. Hänen lähellään asuu fakiiri, jolla on ympärillään eläimellistyttävä aura; Fernin lähtökiroukset – en uskalla sanoa, että ne olivat epäoikeutetut tai aiheettomat – ovat tehneet tehtävänsä, ja vaikka H:n itse keksimä adeptius on kokonaan kuviteltua, hän on kuitenkin *pranayaman* ymmärtämättömän käytön kautta kehittänyt itsessään jossakin määrin mediumisuutta ja on nyt elinajaksi sen pilaama. Hän on avannut ovet selkoselälleen väärältä taholta tuleville vaikutuksille ja on tästä lähtien hyvälle vaikutuksille melkein luoksepääsemätön. Siksi häntä ei saa arvostella jyrkästi niin kuin henkilöä, joka on tehnyt syntiä täysin ja kokonaan harkitusti. [s.376] Välttää häntä, mutta älkää tehkö häntä vielä hullummaksi, sillä hän on nyt enemmän kuin vaarallinen sellaiselle, joka, kuten te, ei kykene taistelemaan hänen omilla aseillaan. Riittää, kun tunnette hänet sellaisena kuin hän on ja olette siis edeltäpäin saanut huomautuksen olla varovainen vastaisuudessa, sillä tällä hetkellä hänen on onnistunut turmella suunnitelmienne lupaavimmat kohdat. Hän on nyt tilassa, joka kestää viikkoja, ehkäpä kuukausiakin – mitä itsekkäimmän turhamaisuuden ja taistelunhalun vallassa. Tänä aikana hän voi tehdä mitä toivottomimpia tekoja. Ajatelkaa siis kahdesti, hyvä ystäväni, ennen kuin joudutatte kriisiä, jonka seuraukset voivat näin ollen olla hyvinkin vakavat.

Mitä tulee hänen yhteyteensä teosofisten asioiden kanssa, hän on suuressa määrin teidän chelanne, teidän jousenne ja keihäanne vanki. Mutta koska olette tässä toiminut minun ohjeitteni mukaan, otan syyn omille niskoilleni, *koko syyn*, ymmärtäkää minut oikein; enkä salli pienimmänkään täplän nykyisistä vahingollisista seurauksista tahrata *teidän* karmaanne. Tämä on kuitenkin tulevaisuuden asia, ja sillä välin hän saattaa olla suureksi haitaksi sekä teille että Seuralle. Teillä oli aika lailla vaikeuksia saadaksenne hänet Seuraan ja nyt teidän on pidettävä huolta siitä, ettette liian aikaisin työnnä häntä Seurasta pois. Olette hänen kirjeenvaihdostaan huomannut, minkälaiseen ilkeyteen hän kykenee ja kuinka ahkerasti hän voi toimia levittääkseen ympärilleen epäilystä ja

tyytymättömyyttä keskittääkseen mielenkiinnon ja luottamuksen itseensä. T. S. on juuri selviytynyt onnellisesti myrskystä, jonka toinen turhamainen ja kunnianhimoinen tyytymätön – Dayanand S. – oli nostattanut, ja jos lopputulos onkin ollut suotuista, se johtuu siitä, että D. S:llä on huono muisti ja hänet pakotettiin unohtamaan kaikki julkaisemansa asiakirjat. On siis viisainta odottaa ja valvoa sekä koota aineistoa puolustautumiseen sitä hetkeä varten, kun tämä uusi kuvainraastaja tulee ”hyökkäämään varustuksianne vastaan” – jos hän lainkaan hyökkää. Tämä ei ole vielä varmaa, mutta se kävisi välttämättömäksi, jos te antaisitte hänet äkkiä ilmi. En pyydä teitä osoittamaan ystävyyttä häntä kohtaan (ei, neuvoisin teitä vakavasti olemaan kirjoittamattakin hänelle jonkin aikaa, ja kun hän vaatii selityksiä, pyytäkää hyvää vaimoanne, *jota hän pelkää* ja jota hänen on pakko kunnioittaa, sanomaan hänelle suoraan ja rehellisesti koko totuus tavalla, johon vain naiset kykenevät), vaan kehotan teitä ainoastaan lykkäämään julkista välienselvittämistä, kunnes tulee aika, jolloin lisäviivyttely olisi anteeksiantamatonta. Kukaan meistä ei saa vaarantaa asiaa, jonka edistäminen on korkeampi velvollisuus kuin vaatimukset Itseä kohti.

En saa lopettaa kirjettäni tällä synkällä kuvauksella, vaan kerron teille, että Madrasissa on paremmat menestyksen mahdollisuudet kuin Kalkutassa. Muutaman päivän kuluttua kuulette Subba Row’n työn tuloksista.

Mitä pidätte ”Mr. Isaacs” -kirjasta? Kuten saatte nähdä (sillä teidän täytyy lukea ja arvostella se), kirja on länsimaalainen kaiku anglointialaisesta ”Occult Worldistä”. ”Indian Heraldin” entinen toimittaja ei vielä ole täysin kasvanut [s.377] *Pioneerin* toimittajan tasalle, mutta jotakin on kehittymässä siihen suuntaan. Julma vihollinen vuosilta 1880-1 on muuttunut miltei ihailijaksi vuonna 1882. On koko lailla kovaa nähdä ihmisten pitävän K. H. ”Lal Singhiä” ”täysin harmaana adeptina”, jollaiseksi Mr. Marion Crawford on kuvannut minut ”Ram Lalin” hahmossa. Jos kirja olisi kirjoitettu vuotta aikaisemmin, olisin voinut sanoa, että tekijä itse oli *harmaa* antaessaan ”Ram Lalin” puhua ikuisesta rakkaudesta ja autuudesta hengen maailman valtakunnissa. Mutta sen jälkeen kun kuuluisa ”Ski”, johon Mr. C. C. M. ei usko, oli esittänyt hänelle määrätyn näyn, mies jätti kokonaan juomisen. Taas yksi ihminen pelastettu. Annan hänelle anteeksi ”harmaan” ilmennykseni ja myös Shere-Alin!

Teidän
K. H.

Saatu Allahabadissa kylmänä aikana 1882–83.

Lukekaa oheinen C. C. M:n lähettämä; liittääkää kokoelmiinne ja kertokaa sitten Sinnetille koko totuus sanomasta, jonka annoin teille Lontoossa 100 punnasta Mrs. Billingin ja Upasikan läsnä ollessa. Älkää unohtako mainita olosuhteista, joiden vallitessa puhuin. Älkää antako H. P. B:n nähdä C. C. M:n kirjettä, vaan palauttakaa se Allahabadiin kommentteinenne.

K. H.

Sain C. C. M:n ja teidän kirjeenne ja annoin edellisen Mr. Olcottille vastattavaksi. Siten toinen puoli ”vahinkoa tuottavasta” syytöksestä on poistettu ja selitetty hyvinkin luonnollisesti. Naisparka! Ollen lakkaamatta ja kiihkeästi yhden ainoan, aina toimivan ajatuksen – ASIAN ja Seuran – rasittamana hänen huolimattomuuttaan ja muistamattomuuttaan, hänen unohtavaisuuttaan ja hajamielisyyttään arvostellaan kuitenkin aina rikollisina tekoina. Olen nyt jälleen ”osmosoinut” hänen vastauksensa lähettääkseni sen takaisin muutamine selittävine sanoineni.

Mr. Massey'n johtopäätös, että ”adeptin aavistus ei pitänyt paikkaansa” on erinäisten teosofisten epäonnistumisten suhteen vain uusi todistus siitä vanhasta erehdyksestä, että me valvomme jäsenten valintaa ja perustajien ja chelojen tekoja! Että niin ei ole asian laita, on usein sanottu ja – kuten luulen – riittävästi selitetty Darjeeling-kirjeessäni, mutta kaikesta huolimatta vastustajat takertuvat teorioihinsa. Me emme sekaannu asioihin, emmekä *yleensä johda tapahtumia*: katsokaa kuitenkin hänen esittämäänsä nimiluetteloa ja huomatkaa, [s.378] että jokainen ihminen on ollut tärkeä tekijä puhtaan tuloksen aikaansaamiseksi. Hurrychund vei Seuran Bombayhin – vaikka he olivat aikoneet asettua Madrasiin, mikä olisi ollut kohtalokasta tässä teosofisen liikkeen vaiheessa; Wimbridge ja Miss Bates antoivat Seuralle englantilaisen leiman ja tekivät alusta asti paljon hyvää aiheuttamalla katkeran sanomalehtihyökkäyksen perustajia vastaan, joka syytös vei vastavaikutukseen; Dayanand antoi liikkeelle arjalaisen kansallisuuden leiman; ja lopulta Mr. Hume – joka on jo asian salainen ja josta ehkä tulee sen julkinen vihollinen – on suuresti auttanut asiaa vaikutuksellaan ja tulee edistämään sitä yhä enemmän itsestään huolimatta, kapinoimisensa äärimmäisenä tuloksena. Jokaisessa tapauksessa yksilölliselle petturille ja viholliselle annettiin mahdollisuutensa, ja vain moraalaisella kieroudellaan hän olisi saattanut estää arvaamattoman edun niittämisen siitä persoonalliselle karmalleen.

Mrs. Billing on – meedio, ja kun tämä on sanottu, kaikki on sanottu. Tästä huolimatta hän on *rehellisin*, ellei paras meedioiden joukosta. Onko Mr. Massey nähnyt hänen vastauksensa Mrs. Simpsonille, Bostonin meediolle, että asiat – epäilemättä hyvin loukkaavia Uuden Englannin profetissalle ja näkijälle – pitäisi esittää todistuksina hänen syyllisyydestään? Voidaan kysyä, miksei hän, jos hän on rehellinen, ole paljastanut *pro bono publico* kaikkia sellaisia vääriä meedioita? Hän koetti yhä uudestaan varoittaa ystäviään; tulos: ”Ystävät” häipyivät ja häntä itseään pidettiin juoruajana, ”Juudaksena”. Epäsuorasti hän koetti tehdä niin Miss Cookin (nuoremman) asiassa. Pyytää Mr. Masseyta palauttamaan mieleensä, mitkä *hänen* tunteensa olivat vuonna 1879 aikana, jolloin hän tutki tuon nuoren naisen *aineellistumisilmiöitä* – kun Mrs. Billing kertoi hänelle varovasti, H. P. B. suoraan, että hän erehtyi pitämään valkoista musliinipalasta ”henkenä”. Teidän mayan maailmassanne ja kaleidoskooppeissa tunteiden muutoksissa – totuus on artikkeli, jota harvoin kysytään markkinoilla; sillä on hyvin lyhyet myyntikautensa. Tuolla naisella on enemmän väärentämättömiä hyveitä ja vilpittömyyttä pikusormessaan kuin monella mediolla yhteensä, joita ei ole *koskaan epäilty*. Hän on ollut uskollinen jäsen Seuraan liittymisestään asti, ja hänen huoneistonsa New Yorkissa on kokoontumiskeskus, jossa teosofimme tapaavat toisiaan. Hänen uskollisuutensa on lisäksi maksanut hänelle monen suosijan kunnioituksen. Ellei ”Ski” valvoisi häntä huolellisesti, hänestäkin voisi *tulla petturi* – juuri siksi, että hän on meedio. Vaikka ei ole luultavaa, että niin kävisi – koska hän ei voisi olla luonnollisessa tilassaan vilpillinen tai petollinen.

En voi olla tuntematta vastenmielisyyttä käsitellessäni kaiken maailman mahdollisia ilmiöitä yksityisseikkoineen. Ne ovat vasta-alkajien leikkikaluja, ja joskin olemme toisinaan suostuneet täyttämään pyyntöjänne niiden suhteen (kuten esim. Mr. Olcottille ja vähemmässä määrässä teille alkuaikoina, koska tiesimme, minkälaisen hyvän henkisen kasvun ne aiheuttaisivat), emme halua yhä uudelleen selittää pettäviä näkyjä, jotka voivat johtua joko huolimattomuudesta ja herkkäuskaisuudesta tai sokeasta epäilyksestä. Tällä hetkellä [s.379] tarjoamme tietoaamme – ainakin joitakin osia siitä – joko hyväksyttäväksi tai hyljättäväksi, täysin objektiivisesti, siitä lähteestä, josta se tulee. Vastaukseksi emme pyydä uskollisuuden lupauksia, lojaalisuutta tai edes yksinkertaista kohteliaisuutta – ei, mieluummin emme halua mitään sellaista, koska meidän olisi pakko kieltäytyä ystävällisestä tarjouksesta. Tähtäämme vakavien englantilaisten teosofien koko yhtymän hyvään ja välitämme hyvin vähän yksilöllisistä mielipiteistä tai jonkun jäsenen kunnioituksesta. Meidän nelivuotinen kokemuksemme on riittävästi selvittänyt *parhaimmat mahdolliset* suhteet tulevaisuudessa meidän ja eurooppalaisten välillä saattaakseen meidät yhä varovaisemmiksi ja vähemmän tuhlaavaisiksi *persoonallisten* suosionosoitusten suhteen.

Riittää, kun sanon, että ”Ski” on enemmän kuin kerran palvellut useaa joukostamme sanansaattajana ja vieläpä puhetorvena; ja mitä Mr. Massey’n mainitsemiaan asiaan tulee, ”skotlantilaisen Veljen” kirje oli alkuperäinen ja perille vietävä. Mutta me – skotlantilainen Veli mukaan luettuna – kieltäydymme ehdottomasti tekemästä sitä salaperäisellä tavalla, koska, huolimatta Upasikan intohimoisista rukouksista, että tekisimme joitakin poikkeuksia C.C. Massey’n, hänen ”parhaan ja rakkaimman ystävänsä”, hyväksi, jota hän rakasti ja johon hän luotti niin sokeasti, että hän todella tarjoutui kestäämään vielä yhden vuoden pitkää, synkkää maanpakolaisuutta ja työskentelemään kaukana lopullisesta päämäärästään, jos vain suostuisimme suomaan Masseylle läsnäolomme ja opetuksiamme – koska kaikesta tästä huolimatta meidän ei sallittu tuhlata niin suuressa määrin voimiamme. Madame B:n tehtäväksi jätettiin siitä syystä sen lähettäminen postissa tai, jos hän mieluummin niin tahtoi, ”Ski:n” käyttäminen – koska M. oli kieltänyt häntä käyttämästä omia okkulttisia keinojaan. Minkäänlaista rikosta ei siis varmastiakaan voitu lukea hänen syykseen – ellei ehdotonta ja hurjaa uhrautumista suuren aatteen ja niiden puolesta, joita hän pitää parhaimpina ja uskollisimpina ystävinään, voitaisi pitää loukkauksena. Toivon, että minut vapautetaan nyt selvittämästä tuota kuuluisaa Massey-Billing-juttua yksityiskohtaisesti. Sallikaa minun vain huomauttaa siitä vaikutuksesta, jonka se tekee jokaiseen, joka sattuu lukemaan Mr. Massey’n kirjeen ja sen sisältämän laimean todistuksen puolueettomasti.

1) *Ei kukaan taitava meedio*, joka on suunnitellut petosta, olisi niin typerä, että *tuottaisi ja asettaisi eteensä* omin käsin jonkin tavarana (tässä tapauksessa pöytäkirjan), jossa kepponen tulisi tapahtumaan. Jos hän olisi tiennyt, että ”Ski” asettaisi kirjeen tuon kirjan sisään, niin on 99 mahdollisuutta sadasta, ettei hän itse olisi tuonut sitä hänelle. Hän on jo harjoittanut mediumisuutta ammattina yli kaksikymmentä vuotta. Kun hän on osoittautunut yhdessä tapauksessa ovelaksi ja häikäilemättömäksi petturiksi, hän on voinut olla sitä monessa muussakin tapauksessa. Satojen vihollisten ja vielä useampien epäilijöiden keskelle hän on astunut voittajana mitä ankarimpien kokeitten jättäessä hänet vahingoittumattomaksi ja esittää nyt mitä ihmeellisimpiä mediumistisia ilmiöitä. Hänen miehensä on ollut *ainoa* – tuo joka ensin köyhdytti hänet ja [s.380] nyt häpäisee hänet – joka kirjalliset todistukset käsissään syyttää häntä petkuttajaksi. H. P. B. kirjoitti Mr. Billingille hyvin ankaria moitteita ja vaati hänen erottamistaan Seurasta. Hän vihaa H. P. B:tä. Kannattaako vielä hakea sen voimakkaampia vaikuttimia?

2) Mr. Massey on vain puoliprofeetta sanoessaan, että ”otaksuttavasti väitetään näiden asioiden olevan okkulttisia vääristelyjä (!)” Ei, tri Wyldin kirjeen takapuolella on H. P. B:n omaa käsialaa, samoin kuin jäljennetyin kirjeen ensimmäinen osa, jota hän nyt siteeraa teitä varten – osa, jota hän pitää *vahingoittavimpana* – mutta sikäli kuin voin arvostella, siinä ei ole mitään pahaa, kuten on jo selitetty.

H. P. B. ei tahtonut, että Mr. Massey tietäisi hänen käyttäneen ”Skitä”, jota Mr. M:n tiedettiin epäilevän siitä syystä, että monen muun ”Skin” erehdykset ja rikokset olivat säilytetyt *todellisen* ”Skin” niskaan, eikä Mr. Massey kyennyt erottamaan niitä toisistaan. Vapaalla, piittaamattomalla tavallaan hän sanoo: ”Antakaa hänen uskoa *mitä tahansa, mutta hän ei saa epäillä teidän olleen hänen lähellään* ja Ski käytettävissänne”. Tämän jälkeen Mrs. B., tuo ”taitava petturi”, koveni ja ”kokeneena vilpintekijänä” teki juuri sen, *mitä häntä oli kielletty tekemästä*, so. menee Mr. M:n luo ja ojentaa hänelle juuri sen kirjan, johon Ski on pannut kirjeen! Todellela nokkelaa.

3) Hän väittää, että ”vaikka se (okkulttinen vääristely) olisikin toisin selitettävissä, kirjeen loppusisältö on ristiriitainen oletetun tarkoituksen kanssa, sillä siinä puhuttiin edelleen T. S:sta ja adepteista näennäisesti yhtä vilpittömällä hartaudella jne. jne.” Huomaan, ettei Mr. Massey tee mitään eroa ”okkulttisen” ja *tavallisen* väärentäjän välillä, sellaisen, jonka kanssa hän lakimieskokemuksensa kautta on joutunut tekemisiin. ”Okkulttinen” väärentäjä, *dugpa*, olisi *väärentänyt* kirjeen juuri sellaiseksi kuin hän odotti. Hän ei olisi koskaan sallinut henkilökohtaisen vihansa vaikuttaa niin, että se olisi vienyt kirjeeltä terävimmän piirteen. Hän ei todistaisi, että T. S. on ”petokselle perustettu rakennus” ja juuri ”päinvastainen vaikutus” on sen huippu. Minä väitän, että puolet kirjeestä *on* väärennetty ja hyvin *okkulttisella tavalla*. Ehkä Mr. Massey uskoo minua, koska häntä koskevaa osaa ei kielletä (paitsi sanoja ”*salaperäinen*” ja ”tai jokin vieläkin mystisempi kohta”) – mutta ”loppuosa”, juuri se, minkä ”Billing itse vastahakoisesti myöntää”, tekee ”aivan päinvastaisen vaikutuksen”. L.L. ei ole mikään elävä tai kuollut olento. Ei ainakaan ”lordi Lindsay”, koska H. P. B. ei tuntenut häntä eikä hän silloin, eikä koskaan sen jälkeen ollut missään tekemisissä hänen ”ylhäisyytensä” kanssa. Tämä osa osoittaa niin kömpelöä petosta, ettei se olisi voinut viedä harhaan ketään muuta kuin henkilön, jonka mieli jo ennestään oli valmis näkemään petosta Mrs. Billingissä ja hänen ”Skissä”. Nyt lopetan, ja voitte näyttää tämän ystävällenne Mr. Masseylle. Olkoon hänen henkilökohtaiset mielipiteensä minusta ja Veljistä mitkä tahansa, ne eivät tule vähimmässäkään määrin vaikuttamaan luvattuihin ”opetuksiin” teidän ystävällisellä välityksellänne.

Teidän
K. H.

Huomautuksia devachanista, viimeiset lisäykset. Saatu helmikuun 2 pnä 1883.

VASTAUKSIA KYSYMYKSIIN

1) Miksi pitäisi olettaa, että *devachan* on yksitoikkoinen olotila vain sen vuoksi, että jokin yhden hetken maanpäällinen tunne esiintyy siellä pidennettynä rajattomiin, niin sanoakseni venytettynä kautta aikakausien? Niin ei ole, eikä voi olla. Sellainen olisi kaiken analogian vastaista ja ristiriitaista syyn ja seurauksen laille, jonka vaikutukset ovat suhteutetut aikaisempaan energiaan. Saadaksenne sen selväksi teidän on pidettävä mielessä, että on olemassa kaksi vaikutuskenttää, subjektiivinen ja objektiivinen. Niinpä ne karkeammat energiat, jotka toimivat aineen raskaimmissa tai tiheimmissä tiloissa, ilmenevät objektiivisina fyysisessä elämässä, ja niiden tuloksena on joka syntymässä uusi persoonallisuus, joka liittyy yksilön kehityksen suureen sarjaan. Moraalisten ja henkisten toimintojen vaikutuspiirit ilmenevät ”devachanissa”. Esimerkiksi: jos jollakulla filosofilla on luonteenvirheitä, aineellisia taipumuksia jne., niin ne saattavat hänet jälleensyntymään uudeksi filosofiksi, kuninkaaksi, kauppiaksi, rikkaaksi nautiskelijaksi tai joksikin muuksi henkilöksi, jonka luonne on välttämätön seuraus niistä ominaisuuksista, jotka olivat vallitsevina hänen edellisessä elämässään. Bacon esimerkiksi, joka runoilijan sanojen mukaan oli

”ihmisistä suurin, viisain, ahnein,”

saattaa ensi kerralla jälleensyntyä ahneeksi ja erittäin älykkääksi rahamieheksi. Mutta edellisen Baconin moraaliset ja henkiset ominaisuudet löytäisivät myös toimintakentän, jossa niiden voimat voisivat kehittyä. Devachan on sellainen kenttä. Näin ollen kaikki suurimmat suunnitelmat, jotka tähtäävät moraalisiin uudistuksiin, kaikki älylliset ja henkiset tutkimukset, jotka koskevat luonnon abstrakteja perinseppäjä ja kaikki jumalaiset pyrkimykset toteutuvat devachanissa. Joku abstraktinen olento, joka tunnettiin aikaisemmin suurena kanslerina, toimii tuossa aikaansaamassaan sisäisessä maailmassa ja elää elämää, jota tosin ei voida sanoa tietoiseksi, mutta joka on vähintäänkin niin realistisen vilkasta unta, ettei mikään maanpäällinen todellisuus voi kilpailla sen kanssa. Ja tämä ”uni” kestää, kunnes karma on siihen suuntaan tyhjentynt, kunnes voiman aalto ehtii kiertokulussaan taas altaansa reunaan, ja henkilö lähtee uudelle syiden kentälle. Tämä voi sijaita

joko samassa maailmassa kuin edellinen tai jossakin toisessa, riippuen siitä asteesta, jolle hän on ehtinyt inhimillisen kehityksensä välttämättömässä kierros- ja kehityskulussa.

Sitten – kuinka voitte ajatella, että ”vain jokin maanpäällinen tunnehetki on [s.382] ainoastaan valittu pitkitettäväksi”? On aivan totta, että tuo ”hetki” kestää alusta loppuun, mutta se kestää ainoastaan ikään kuin koko harmonian alkunuottina. Se on määrätyn korkuinen sävel, jonka ympärille muut sävelet ryhmittyvät ja kehittyvät muunnellen loppumattomiin melodioita ja teemaa, kaikkia pyrkimyksiä, odotuksia, toiveita, jotka ovat tämän erityisen ”hetken” yhteydessä risteilleet uneksijan aivoissa hänen elinaikanaan, mutta eivät ole milloinkaan voineet toteutua maan päällä. Nyt hän löytää ne täysin toteutuneina ja koko eloisuudessaan devachanissa hänen epäilemättä koskaan, että kaikki tuo autuas todellisuus on vain hänen oman mielikuvituksensa luomaa, hänen itsensä aiheuttamien mentaalisten syiden vaikutuksia. Tuo erityinen hetki, joka on voimakkaimpana ja vallitsevimpana hänen kuolevissa aivoissaan lähdön hetkellä, tulee tietenkin säännöstelemään kaikkia muita ”hetkiä”; kuitenkin nämäkin, vaikka ne olisivatkin vähäpätöisempiä ja vähemmän eläviä, ovat mukana tuossa entisten unelmien tai-anomaisessa sarjassa omalla tasollaan, ja niiden täytyy antaa vaihtelua kokonaisuudelle. Maan päällä on jokaisella ihmisellä jokin määrätty mieltymyksensä tai kerrassaan vallitseva intohimonsa; ei ole ketään, joka ei köyhydestään ja alhaisuudestaan huolimatta – tai usein juuri sen vuoksi – uneksisi ja toivoisi jotakin, vaikka se pysyisikin toteutumatta. Onko tämä yksitoikkoista? Tahdotteko te sanoa, että kun samasta teemasta kehkeytyy tuolla tavoin loputtomiin muunnelmia ja kun teema itsekin muuttuu, värityy ja hahmottuu lopullisesti siitä toiveryhmästä, joka oli elinaikana voimakkain, niin tuollainen merkitys ”kaiken tietämyksen täydellistä puuttumista devachanissa olijan mielestä”, vieläpä nähtävästi ”alhaisella tavalla”? Jos te sanotte näin, kuten käsitin, silloin tosiaan joko te olette erehtynyt tai syy on minun. Minun on täytynyt pahasti laiminlyödä oikean merkityksen ilmaiseminen ja minun täytyy tunnustaa kykenemättömyyteni kuvailla *kuvaamatonta*.

Tämä onkin vaikea tehtävä, hyvä ystävä. Elleivät harjaantuneen chelan intuitiiviset havainnot tule avuksi, ei runsain ja havainnollisinkaan kuvailu voi auttaa. Ei tosiaankaan ole vastaavia sanoja, joilla voitaisiin ilmaista sitä eroa, mikä vallitsee niiden mielentilojen välillä, jotka esiintyvät maan päällä ja sen piirin ulkopuolella. Mitkään englanninkielen termit eivät vastaa niitä sanoja, joita me käytämme; *ei mikään* muu kuin väistämättömät ennakkokäsitykset (jotka johtuvat aikaisemmasta länsimaisesta kasvatuksesta), siis opiskelijan väärään suuntaan kulkevat ajatukset, tue meitä koettaessamme ympästä teihin aivan uusia ajatuksia! Te olette oikeassa. Pelkään, etteivät ainoastaan ”tavalliset ihmiset” – teidän lukijanne – vaan eivät liioin sellaiset idealistit ja korkeasti älylliset yksilöt kuin Mr. C. C. M.,

voi tarttua todelliseen ajatukseen, eivät voi koskaan luodata sen todellisia syvyyksiä. Ehkäpä käsitätte jonakin päivänä paremmin kuin nyt yhden niistä pääsyistä, miksi olemme haluttomia jakamaan meidän tietoaamme eurooppalaisille opiskelijoille. Lukekaapa Mr. Roden Noelin tutkielmia ja katkeria kirjoituksia *Light*-lehdestä! Totta totisesti teidän olisi pitänyt vastata niihin, kuten neuvoin H. P. B:n välityksellä. Teidän vaitiolonne herättää tuossa hurskaassa herrasmieheessä ohime-nevää voiton riemua, ja Mr. Massey parka joutuu sen takia näyttämään karkurilta.

[s.383] ”Ihminen, joka on ryhtynyt tutkimaan jotakin luonnon salaisuuksista, näyttää korkeammassa olotilassaan valmistelevan sellaista maanpäällistä toimintaa, jonka luonto hänelle tarjoaa palkinnoksi hänen parhaista teoistaan.”

Kenties ”näyttää”, mutta niin ei ole laita todellisuudessa, jos luonnon toimintatapa ymmärretään oikein. Sitten toinen väärinkäsitys: ”Mitä enemmän ansioita, sitä pitempi devachan. Mutta devachanissahan on kaikki tietoisuus ajan kulusta hävinnyt; minuutti on kuin tuhat vuotta.... Mitä hyötyä siis on jne.”

Tuo huomautus ja tuollaiset näkökannat voidaan yhtä hyvin sovelluttaa koko ikuisuuteen, nirvanaan, pralayaan ja minne hyvänsä. Sanokaa samalla, että koko olemisen järjestelmä, erillinen ja kollektiivinen olemassaolo, objektiivinen ja subjektiivinen luonto ovat vain typerää ja mieletöntä todellisuutta, luonnon jättiläismäistä petosta; tuo luonto saa vähän sympatiaa länsimaalaiselta filosofilta, ja tulee täysin parhaan ”maallikkochelan” torjumaksi. Mitä hyötyä on siinä tapauksessa oppiimme saarnaamisesta, ainaisesta ylämäkeen kiipeämisestä ja vastavirtaan uimisesta? Minkä vuoksi länsi haluaa niin kiihkeästi oppia ylipäänsä mitään idältä, kun se on ilmeisesti kykenemätön sulattamaan sellaista, mikä ei voi koskaan mukautua lännen esteetikkojen erityistarpeisiin? Paljon ei meillä näytä olevan toiveita, kun tekään ette voi omaksua filosofiamme koko merkitystä tai edes tajuta sen yhtä nurkkaa, devachania, ”tuonpuoleisen” elämän ylevältä ja rajattomalta näköpiiriltä. En tahdo masentaa teitä. Haluaisin vain huomauttaa niistä pelottavista vaikeuksista, joita on vastassamme joka kerta, kun yritämme selittää metafysiikkaamme länsimaisesti ajatteleville henkilöille, vaikkapa älykkäimmillekin. Voi, ystäväni, te näytätte kykenemättömältä omaksumaan meidän ajatustapaamme tai sulattamaan meidän ravintoamme, nauttimaan meidän sävelistämme!

Ei, taivaassa ei ole kelloja eikä ajanmittareita, arvoisa chelani, vaikka koko kosmos on eräässä mielessä jättiläismäinen kronometri. Emme mekään, maan alhoissa asuvat kuolevaiset, huomaa paljoa tai ollenkaan ajan kulumista onnen ja autuuden hetkinämme, ja meistä ne tuntuvat aina liian lyhyiltä; se seikka ei kuitenkaan vähääkään estä meitä nauttimasta tuosta onnesta, kun kohtaamme sen. Oletteko milloinkaan ajatellut sitä pientä mahdollisuutta, että koska autuuden malja on ääriään myöten täynnä, niin devachanissa olijalta häviää ”kaikki tietoisuus ajan kulusta”? Siten ei ole *avitchissa* olijoiden laita, vaikka ei siellä sen

enempää kuin *devachanissakaan* ole mitään ajan tuntemusta, nimittäin maanpäällisen ajanlaskun kannalta. Tässä yhteydessä voidaan myös muistuttaa, että aika on jotakin kokonaan meidän luomaamme. Maan päälläkin voi lyhyt voimakkaan tuskan täyttämä sekunti jostakusta tuntua ikuisuudelta, kun taas toisesta, onnellisemmasta voi tuntua kuin tunnit, päivät ja joskus kokonaiset vuodetkin kiittäisivät lyhyiden hetkien tavoin. Lopuksi on sanottava, että kaikista maan päällä asuvista, tuntevista ja tietoisista olennoista ihminen on ainoa, jolla on ajan tuntemus, vaikka se ei tee häntä onnellisemmaksi eikä viisaammaksi. Kuinka siis voin selittää teille sellaista, mitä *ei voi* [s.384] kokea, koska tunnutte olevan kykenemätön tajuamaan sitä? Rajalliset vertaukset eivät pysty ilmaisemaan abstraktia ja rajatonta, eikä objektiivinen liioin voi koskaan kuvastaa subjektiivista. Jos tahdotte kuvitella *devachanin* autuutta tai *avitchin* tuskia, teidän on mukautettava ne, kuten me teemme.

Länsimaisen kriittisen idealismin (sellaisen kuin Mr. Roden Noelin hyökkäyksissä) on vielä opittava käsittämään se ero, mikä vallitsee yliaistillisten asioiden *todellisen olemassaolon* ja tuon idealismin aikaansaamien ideoiden varjomaisen subjektiivisuuden välillä. Aika ei ole predikaatiivinen käsite eikä sitä sen vuoksi voida todistaa eikä eritellä pinnallisen filosofian menetelmien mukaisesti. Ja elleemme opi vastustamaan tuon menetelmän negatiivisia tuloksia, tekemään johtopäätöksiämme ns. ”puhtaan järjen systeemin” mukaisella tavalla sekä tekemään eroa aineen ja tajuttavista kohteista omaamamme tiedon välillä, emme milloinkaan voi päästä oikeisiin ja selviin johtopäätöksiin. Kyseessä oleva asia, jota puolustan teidän (varsin luonnollisia) väärinkäsityksiänne vastaan, on hyvä esimerkki tuon ”puhtaan (materialistisen) järjen systeemin” latteudesta, jopa pettävyydestä. Paikka ja aika saattavat olla tunteiden säännöstelijöitä, kuten Kant selittää, eivätkä sen tuotteita, mutta se pitää paikkansa ainoastaan sikäli kuin tarkoitetaan *maanpäällisiä* tunteita eikä *devachanin*. Siellä emme tapaa noita a priori ”ajan ja paikan” aatteita, jotka kontrolloivat devachanissa asujan käsityksiä, kun ne kohdistuvat *hänen* aistiensa kohteisiin, vaan päinvastoin huomaamme, että hän itse absoluuttisesti sekä luo että hävittää ne samalla kertaa. Näin ollen ei käytännöllinen järki voi koskaan arvostella oikein ns. ”tuonpuoleista” tilaa, koska se voi olla aktiivisesti olemassa vain lopullisten syiden tai päätekohtien alueella, ja sitä voidaan tuskin pitää Kantin tavoin (joka yhdellä sivulla tarkoittaa sillä järkeä, toisella tahtoa) ihmisen korkeimpana henkisenä kyknä, jonka alueena on TAHTO. En ole kirjoittanut yllä olevaa (ehkä liian pitkäksi venyneen) väittelyn vuoksi, kuten ehkä ajattelette, vaan antaakseni ainesta, josta voitte keskustella ”kotona”, kuten sanotte, tapaamienne Kantin ja Platonin ihailijoiden kanssa.

Puhun teille nyt selvemmin eikä ole minun vikani, jos ette vieläkään täysin ymmärrä tarkoitustani. Samoin kuin fyysisen olemassaolon intensiivisyyks kasvaa

lapsuudesta nuoruutta kohti ja vähenee vanhuudenheikkoutta ja kuolemaa kohti, samoin on devachanissakin eletyn unitilan laita. Sen vuoksi olette oikeassa sanoessanne, että ”sielu” ei koskaan voi herätä huomaamaan erehdystään ja tuntea itseään ”luonnon pettämäksi”. Sitäkin enemmän olette oikeassa, koska tarkasti ottaen ihmisen koko maanpäällinen elämä, jota kehutaan niin todelliseksi, on yhtäläistä ”petosta”. Mutta te olette väärässä, kun te mukautuen länsimaalaisen lukijan ennakkoluuloihin ja -käsityksiin (ei kukaan aasialainen voi koskaan yhtyä siinä teihin) sanotte, että ”koko asiassa vallitsee *epätodellisuuden* leima, joka on ihmisen mielestä kiusallinen”. Koska te olette ensimmäinen, joka tuntee tuolla tavoin, epäilemättä se johtuu paljon enemmän devachanin ”luonnon todellisuuden epätäydellisestä käsittämisestä” kuin [s.385] järjestelmämme epätäydellisyydestä. Tästä syystä ohjeeni chelalle muovailta ja liittää artikkeliinne tästä kirjeestä otteita ja selityksiä, jotka voisivat opastaa lukijaa ja poistaa mahdollisimman hyvin sen ikävän vaikutuksen, jonka sanottu lausuntonne on lukijoissa varmaan herättänyt. Koko tämä kappale on vaarallinen. En katso, että minulla on oikeutta pyyhkiä kirjoitustanne poiskaan, koska se ilmaisee selvästi todellisia tunteitanne, ja koska koettatte siinä hyväntahtoisesti, vaikka – suokaa anteeksi sanontani – hieman kömpelön läpinäkyvästi puolustaa tuota järjestelmän (mielestänne) heikkoa kohtaa. Mutta uskoka, kun sanon, ettei se ole sellainen. Luonto ei petä devachanissa olijaa sen enempää kuin fyysisestikään elävää ihmistä. Luonto toimittaa ihmiselle paljon enemmän *todellista* autuutta ja onnea siellä kuin täällä, missä kaikki pahat olosuhteet ja mahdollisuudet ovat häntä vastassa, ja hänen synnynnäinen avuttomuutensa – hänhän on kuin korsi, jota jokainen säälimätön tuulenpuuska heiluttaa sinne tänne – tekee aidon onnentilan täällä maan päällä elävälle ihmisolennolle täysin mahdottomaksi, olkoot hänen olosuhteensa ja toiveensa minkälaiset tahansa. Tätä elämää voi hyvin kutsua kauheaksi painajaiseksi. Jos joku nimittää devachania ”uneksi” muussa mielessä kuin käyttääkseen sovinnasta termiä, joka sopii väärä nimityksiä täynnä oleviin kielini, silloin hän luopuu kerrassaan esoteerisesta tiedosta – totuuden vartijasta. Sallikaa minun sen vuoksi koettaa vielä kerran selittää teille muutamia devachanin ja avitchin monista tiloista.

Samoin kuin nykyisessä maanpäällisessä elämässä, saa ego devachanissakin viettää sielullisen elämän ensi lepatuksen, sitten hän saavuttaa kypsyytensä, sitten hänen voimansa asteittain vähenevät puolitiedottomuutta kohti, ja vihdoin hän asteittain unohtaa kaiken ja kokee – ei kuolemaa, vaan syntymän; syntymisen toiseksi persoonallisuudeksi, joka taas laskeutuu maan päälle toimimaan ja tuottamaan joka päivä uutta kirjavaa syiden kudelmaa. Tämä täytyy vuorostaan joskus toiste viedä loppuun devachanissa, ja sitten seuraa uusi jälleensyntyminen uudeksi persoonallisuudeksi. Kuinka elämät devachanissa ja maan päällä vastaavat toisiaan kussakin suhteessa, sen määrää karma. Tämä vaivalloinen

kiertokulku syntymästä syntymään on käytävä yhä uudestaan ja uudestaan läpi, kunnes olio ehtii seitsemännän kierroksen loppuun, tai saavuttaa sitä ennen arhatin ja siten Buddhan viisauden. Sillä tavoin hän vapautuu yhdestä tai kahdesta kierroksesta, koska hän on oppinut kulkemaan harhakierrosten läpi ja hän saa siirtyä ajoittain paranirvanaan.

Mutta olettaamme, ettei kyseessä ole mikään Bacon, Goethe, Shelley tai Howard, vaan joku yksitoikkoinen henkilö, joku väritön, luonteeton ihmistyyppi, joka ei koskaan ole sysinyt tätä maailmaa sen vertaa, että hän olisi tullut tunnetuksi. Miten hänen laitansa on? Yksinkertaisesti siten, että hänen devachanitilansa on yhtä väritön ja heikko kuin oli hänen persoonallisuutensakin. Kuinka voisikaan olla muulla tavoin, kun syyt ja vaikutukset vastaavat toisiaan? Mutta olettaamme, että kyseessä on pahuuden, aistillisuuden, kunnianhimon, ahneuden, ylpeyden, petollisuuden jne. hirviö, [s.386] mutta jossa siitä huolimatta on myös ituja johonkin parempaan, pilkahduksia jumalaisemmasta luonteesta – minne hän joutuu? Tuo lokakanan alla kytevä kipinä estää kuitenkin vetäytymisen kahdeksanteen piiriin, johon joutuvat vain ehdottomat *ei-entiteetit*, ”luonnon epäonnistumat”, jotka täytyy kaavailla kokonaan uudestaan, joiden jumalainen monadi on eronnut heidän viidennestä periaateestaan heidän elinaikanaan (joko edellisessä tai useissa edellisissä syntymissä, sillä sellaisiakin tapauksia on tiedossamme), ja jotka ovat eläneet *sieluttomina* ihmisolentoina.¹ Tuollaisille henkilöille, joista on eronnut heidän kuudes periaateensa (seitsemäskään ei voi olla riippumattomana olemassa, koska se on silloin kadottanut vahan’insa eli käyttövälineensä), käy luonnollisesti siten, että heidän viides periaateensa eli eläimellinen sielunsa vaipeuu ”pohjattomaan syvyyteen”. Tämä ehkä selventää teille Eliphas Levin viittaukset, jos luette uudestaan, mitä hän sanoo, sekä minun reunahuomautukseni niiden johdosta (ks. *Theosophistin* lokakuun numerossa v. 1881 ollutta kirjoitusta ”Kuolema”) ja mietitte siinä käytettyjä sanoja, kuten ”laiskottelijat” jne.

No niin, ensin mainittu olento ei siis voi kaikesta pahuudestaan huolimatta joutua kahdeksanteen piiriin, koska hänen pahuutensa on liian henkistä ja hienostunutta laatua. Hän on hirviö, ei pelkkä *sieluton* eläin. Hänen ei täydy vain hävitä tyhjiin, vaan kokea RANGAISTUS; sillä tyhjäksi tuleminen, ts. täydellinen unohdus, tietoisien olemuksen sammuminen, ei itsessään merkitse rangaistusta, ja kuten Voltaire sanoo: ”le néant ne laisse pas d’avoir du bon” (olematon ei voi olla hyväkään). Tässä tapauksessa ei ole kysymys kynttilänliekistä, jonka tuuli puhaltaa sammuksiin, vaan väkevästä, ehdottomasta, pahasta voimasta, jonka ovat

1 Ks. Isis, Teologia, Osa 1, s. 392-3. Siellä käytetään sanaa sielu tietenkin merkityksessä ”henkinen” sielu, joka jättäessään henkilön ”sieluttomaksi” saa aikaan, että viides periaate (eläimellinen sielu) vajoaa kahdeksanteen piiriin.

aikaansaaneet ja kehittäneet sellaiset olosuhteet, joista jotkin eivät ole ehkä olleet hänen hallinnassaan. Sellaisia olentoja varten täytyy olla myös olotila, joka vastaa devachania, ja se on *avitchi*, *devachanin* täydellinen vastakohta (länsimaiset kansat puhuvat kansantajuisesti helvetistä ja taivaasta), ja te olette kokonaan jättänyt sen huomiotta ”Katkelmissanne”. Muistakaa, että tullakseen kuolemattomaksi hyvässä täytyy tulla samanlaiseksi kuin hyvä (tai Jumala); tullakseen kuolemattomaksi pahassa, täytyy tulla pahan (tai Saatanan) kaltaiseksi. Sellaisten sanojen kuin ”henki”, ”sielu”, ”yksilöllisyys”, ”persoonallisuus” ja varsinkin ”kuolemattomuus” todellisen merkityksen väärinkäsittäminen aiheuttaa sanasotia lukuisten idealististen väittelijöiden, mm. C. C. M:n ja Roden Noelin välillä. Täydentääkseni Katkelmianne ja välttääkseni vaaran joutua taas viime mainitun kunnioitettavan herran kriittisiin hampaisiin pidin välttämättömänä lisätä devachaniin sen täydennykseksi *avitchin*, joka on samojen lakien alainen kuin edellinenkin. [s.387] Tämä tapahtui teidän luvallanne *Liitteessä*.¹

Kun nyt olen selittänyt kylliksi tilannetta, voinen vastata teidän ensimmäiseen kysymykseenne suoranaisesti. Niin, varmastikin devachanissa on ”toiminnan muutosta”, jatkuvaa muutosta, aivan yhtä paljon ja paljon runsaammin kuin kenenkään miehen tai naisen elämässä, henkilön joka on sattunut *koko elämänsä* harrastamaan yhtä ja samaa asiaa, olkoon se mitä tahansa; ero on vain siinä, että *devachanissa olijan* erityinen toiminta on aina miellyttävää ja täyttää *hänen* elämänsä hurmalla. Muutoksia siis täytyy olla, sillä tuo unielämä on vain niiden sielullisten itujen sadonkorjuuta, toteutumista, jotka idut ovat putoilleet fyysisen olemassaolon puusta unelmiemme ja toiveittemme hetkinä – kiittämättömässä yhteiskunnallisessa maaperässä kuihtuneita onnen ja autuuden kuvitelmia. Ne kukoistavat ruusunhohteisena devachanissa ja kypsyvät sen aina hedelmöittävän taivaan alla. Siellä ei ole mitään *epäonnistumisia*, ei mitään pettymyksiä! Jos ihminen on elämänsä aikana kokenut *yhdenkin ainoan* hetken, johon sisältyy ihan-teellista onnea ja kokemusta, ei tuo ”yksityinen hetki” tai hetket devachanissa rajattomasti pitene, kuten te olette virheellisesti olettanut, vaan kehittyä rajattomasti. Tuon hetken tai noiden hetkien pohjalta kehkeytyä ja niistä virtaa vaihtelevia tapauksia ja kohtauksia, lyhyesti, kaikkea, mitä ”uneksija” voi tarjota mielikuvitukselleen. Kuten sanoin, tämä yksi elämän lyyrasta näpätty sävel muodostaa vain olion subjektiivisen tilan perussävelen, ja siitä kehittyä sielullisen näkysarjan lukemattomia sopusointuisia säveliä ja puolisäveliä. Kaikki täyttymättömät toiveet, pyrkimykset, unelmat toteutuvat siellä täysin, ja objektiiviset unelmat muodostuvat subjektiivisen olemassaolon *todellisuuksiksi*. Siellä mayan esiripun takana häilyviä harhakuvia ja valenäkyjä pystyy adeptin silmä seuraamaan, hän kun on

¹ Tämä liite on löydettävissä *The Theosophistista*, maalisk. 1883, s. 137. – Toim.

oppinut suuren salaisuuden, miten voidaan tunkeutua niin syvälle olemassaolon mysteereihin.

Epäilemättä on kysymykseni, oletteko tuntenut yksitoikkoisuutta sinä hetkenä, jota pidätte elämänne onnellisimpana, johtanut teidät kokonaan harhaan. Tämä kirje saa, oikeudenmukaisena rangaistuksena laiskuudestani, täydentää selitykseni.

Kysymys 2. Mitä kierrosta tarkoitetaan?

”Pienempi kierros” tarkoittaa tietenkin seitsemännen *kierroksen* täyttymistä, kuten edellä olen määritellyt ja selittänyt. On lisättävä, että jokaisen seitsemän kierroksen lopussa on vähemmän ”täydellinen” muistaminen; vain ne devachaniset kokemukset, jotka ovat tapahtuneet *persoonallisen* elämän lukuisten syntymien ja kuolemien välillä, muistuvat. Mutta *täydellinen* kaikkien elämien (maapäällisten ja devachanisten) muistaminen, lyhyesti sanoen *kaikkietoisuus*, alkaa vasta kaikkien seitsemän kierroksen suuressa lopussa (ellei henkilö ole sitä ennen kehittänyt bodhisattvaksi, arhatiksi); silloin ollaan [s.388] rajattoman pitkän nirvanan ”kynnyksellä”. Luonnollisesti sellainen *seitsemännen kierroksen ihminen* (joka pääsee maallisten vaellustensa loppuun jo viimeisen rodun ja kehän alussa) saa odottaa kynnyksellä kauemmin kuin tuon kierroksen viimeisiin kuuluva. Se *elämä*, jonka hän saa valintansa mukaan viettää pienemmän pralayan ja nirvanan välillä – tai paremminkin pralayan *edellä* – on ns. *suuri* palkinto, itse asiassa suurin, sillä se tekee egosta (vaikkei hän olisi koskaan ollut adepti, vaan pelkästään kunnollinen ja hyveellinen ihminen *useimpien* olemassaolonsa aikana) tosiasiasa Jumalan kaltaisen, kaikkietävän, tajuisen olennon, Dhyan Chohan - kandidaatin aionien ikuisuuksiksi... Kylliksi tästä; olen vähällä ilmaista vihkimys-salaisuuksia. Mutta mitä NIRVANALLA on tekemistä objektiivisten olemassaolojen muistamisen kanssa? Se on vielä korkeampi tila, jossa kaikki objektiiviset asiat ovat unohtuneet. Se on ehdottoman levon tila, jossa henkilö sulautuu Parabrahmaan; se on itse Parabrahma. Voi, kuinka surkean tietämättömiä länsimailla ollaan meidän filosofisista totuussistamme ja kuinka kykenemättömiä teidän suurimmatkin älynniekkanne ovat käsittämään tuollaisten opetusten oikeaa henkeä! Mutta mitä meidän pitäisi – mitä voimme tehdä!

Kysymys 3. Te edellytätte olentojen seurustelua devachanissa ainoastaan sikäli kuin heillä on ollut keskinäisiä suhteita fyysisen olemassaolonsa aikana. Kaksi toisiinsa kiintynyttä sielua muodostaa kumpikin itselleen omat devachaniset elämyksensä tehden tuon toisen osalliseksi omasta subjektiivisesta autuudestaan, mutta kumpikin on erillään toinen toisestaan, jos tarkoitetaan todellista kanssakäymistä. Sillä mitä kumppanuutta voisi olla kahden subjektiivisen yksilön välillä, jotka eivät ole edes sen vertaa aineellisia kuin eteerinen varjoruumis, *mayavi-rūpa*?

Kysymys 4. Devachani on tila, ei paikka. Kāma-loka, rūpa-loka ja arūpa-loka ovat kolme kohoavan henkisyuden piiriä, joihin eri subjektiivisten olentojen ryhmät tuntevat vetoa. Kāma-lokassa (puolifyysisessä piirissä) asustavat kuoret, tapaturman uhrin ja itsemurhaajat, ja tämä piiri on jakaantunut lukemattomiin osastoihin ja alaosastoihin, jotka vastaavat niitä mentaalisia tiloja, missä kukin sinne tulija oli kuolemansa hetkellä. Tämä on spiritualistien ihana ”kesämaa”. Eivät edes heidän parhaatkaan näkijänsä näe sen kauemmaksi, sillä heidän näkökykynsä on epätäydellinen ja pettävä, koska se on harjaantumaton ja vailla *alaya vijñānan* (salatun viisauden) ohjausta. Kuka länsimailla tietää jotakin todellisesta *Sahalo-kadhatusta*, tuosta salaperäisestä tuhatmuotoisesta maailmasta, jonka monista olotiloista vain kolme voidaan ilmaista ulkopuoliselle maailmalle: tribhuvana (kolme maailmaa), nimittäin kāma, rūpa ja arūpa-lokat. Ja kuinka murheellisiksi länsimaalaiset mielet tulevatkaan, kun heille mainitaan nuo kolmekin! Ks. Light-lehden numeroa tammikuun 6. päivästä.

Kas vain, ystävänne (M.A. Oxon) tiedottaa lukijakunnalleen, että teidän johdollanne on ”Salaisessa Opissa” tehty meitä vastaan ”niin raskas syytös kuin kii-vain vihamies koskaan voi tehdä ketään vastaan”, sillä te esitätte meitä [s.389] vastaan ”suuren tuntemattoman”. Moiset katkerat arvostelut eivät ole omiaan vettämään meistä irti lisää tietoja tai tekemään ”tuntematonta” *tunnetummaksi*. Ja mitä huvia olisikaan sellaisen yleisön opettamisesta, kun eräs sen suurista auktoriteeteista (Roden Noel) sanoo muutamia sivuja myöhemmin, että teosofit antavat ”kuorille” valetietoisuuden. Huomatkaa, minkälaisen eron yksi sana saa aikaan. Jos sanan ”vale” (simulated) sijasta olisi kirjoitettu ”mukautettu” (assimilated) tietoisuus, niin olisi esitetty se oikea ajatus, että kuoren tietoisuus on mukautettu meedion ja läsnä olevien, elävien henkilöiden tietoisuuteen, jota vastoin nyt -! Mutta tietystikään eivät eurooppalaisten meistä lausumat arvostelut, vaan meidän aasialaisten chelojemme esitykset näyttävät ”ehdottoman proteusmaisilta ikuisine kirjavine vaihteluineen”. Joko teidän tai Mr. Masseyn on vastattava tuolle miehelle ja oikaistava häntä. Mutta voi! jälkimmäinen tietää vain vähän, ja te – te katsette meidän käsitystämme devachanista enemmän kuin ”tyytymättömästi”. Mutta palatkaamme äskeiseen.

Kāma-lokasta sitten tuhatvuotiseen maailmaan – kun kuolleet sielut heräävät kuolemanjälkeisestä huumauksesta, he (*paitsi kuoret*) siirtyvät joko devachaniin tai avitchiin aina sen mukaan, minne he tuntevat vetoa. Nämä kaksi *tilaa* ovat puolestaan äärettömän erilaiset, ja niiden yhä suurempaa henkisyyttä kohti kohoavien asteiden nimet johtuvat vastaavista olosuhteista. Esimerkiksi: rūpa-lokassa oleskelevan tunteet, havainnot ja ajattelutavat ovat tietenkin vähemmän subjektiivista laatua kuin jos hän olisi *arūpa-lokassa*. Devachaniset kokemukset esiintyvät kummassakin erilaisina, ei vain muodon, värin ja aineen suhteen, vaan myös

muodostelumahdollisuuksiin nähden. Mutta ei edes monadin ylevinkään kokemus arüpa-lokan korkeimmassa devachanisessa tilassa (viimeisellä, seitsemännellä tasolla) ole verrattavissa siihen täydellisen subjektiiviseen puhtaan henkisyys tilaan, josta monadi sukeltaa esiin ”astuakseen aineeseen” ja johon sen täytyy suuren kierroksen päätyessä palata. Ei itse nirvanakaan ole verrattavissa paranirvanaan.

Kysymys 5. Tietoisuus alkaa palata kâma-lokassa tapahtuneen ponnistelun jälkeen devachanin ovella, ja vasta ”raskausajan” *jälkeen*. Olkaa hyvä ja katsokaa uudestaan niitä selityksiä, joita olen tästä asiasta antanut vastatessani ”kuuluiisiin ristiriitaisuuksiin”.

Kysymys 6. Kun teidän päätelmänne, että devachanissa pidennettäisiin rajatomiin jotakin maisen onnen hetkeä, on osoitettu vääräksi, ei tämän sarjan viimeisessä kohdassa olevaa kysymystä tarvitse ottaa huomioon. Se, kuinka kauan henkilö viipyy devachanissa, riippuu niistä päättymättömistä psyykkisistä impulsseista, jotka esiintyvät hänen maanpäällisessä elämässään. Ne henkilöt, jotka tunsivat vetoa etupäässä aineellisiin asioihin, vetäytyvät *tanha*-voiman vaikutuksesta pikemmin jälleensyntymiseen. Lontoolainen vastaväittäjämmme on oikeassa, kun hän huomauttaa, että näitä (metafyysisiä) asioita voidaan käsittää vain osittain. Korkeampaan elämään kuuluva korkeampi kyky on itse nähtävä, ja sitä on todellakin mahdotonta pakottaa toisen tajuntaan – vain sanoin. Täytyy nähdä henkisillä silmillä ja kuulla dharmakaya-korvilla [s.390] sekä tuntea *astha-vijnānan* (henkisen ”minän”) aistimuksina, ennen kuin tämä oppi voidaan täysin käsittää; muussa tapauksessa se vain pahentaa ”tyytymättömyyttä” ja lisää henkilön tietoa hyvin vähän.

Kysymys 7. ”Palkintona, jonka luonto on varannut paljon ja järjestelmällisesti hyvää tehneille ihmisille”, jotka eivät ole kohdistaneet mieltymyksiään yksilöllisiin tai erityisiin asioihin, on – puhtaana – se, että he saavat kulkea nopeammin kâma- ja rüpa-lokan läpi tribhuvan ylemmään piiriin. Tämä on nimittäin se piiri, jossa asujat vaipuvat koko ajatuksillaan muovailemaan abstraktisia ajatuksia ja tarkkailemaan yleispäteviä periaatteita. Persoonallisuus merkitsee samaa kuin rajoittuneisuus, ja mitä ahtaampia jonkun henkilön ajatukset ovat, sitä kiinteämmin hän takertuu olemassaolon alempiin piireihin ja sitä kauemmin hän viipyy itsekkään kanssakäymisen tasolla. Ihmisten yhteiskunnallinen asema on tietenkin karman tulosta, ja määräävänä lakina on: ”samankaltaiset vetävät toisiaan puoleensa”. Jälleensyntyvä minä vetäytyy sellaiseen ympäristöön, jonka kaltaiseksi hän on tullut edellisessä elämässä vallinneiden ja sieltä hänelle periytyvien taipumusten takia. Niin ollen talonpoika voi jälleensyntyä kuninkaaksi, ja hallitsijavainaja voi seuraavalla kerralla nähdä päivänvalon intialaisen kantajan teltassa. Tämä

vetovoiman laki toteutuu tuhansissa ”harhaansyntymistapauksissa”, eikä voi olla väärempää nimitystä kuin se. Kunhan pidätte mielessänne, että *skandhat* ovat rajoitetun olemassaolon elementtejä, niin olette myös ymmärtänyt erään devachania koskevan olosuhteen, josta devachanista teillä nyt on niin kovin riittämätön käsitys. Te katsotte, että ylempien luokkien hyvinvoiva ja nautinnollinen elämä johtuu paremmasta karmasta, mutta päätelmänne ei yleisesti sovellettuana pidä oikein paikkaansa. Heitä ympäröi eudaimonistinen kehä, joka tuskin sopisi yhteen karman lain kanssa, sillä tuollainen ”hyvinvointi ja nautinnollisuus” on useammin syynä uuteen, ylikuormitettuun karmaan kuin sellaisen karman tuotetta. Asia on niin, että köyhyys ja alhainen asema elämässä tuottavat yleensä vähemmän surua kuin rikkaus ja korkea asema, mutta siitä enemmän toiste.

Vastauksistani alkaa taas muodostua pikemminkin kirjanidos kuin säällinen kirje. ”Kirjoitatteko uutta kirjaa vai artikkelin *Theosophist*-lehteen?” Ettekö tekin ole sitä mieltä (koska ette halua saada ainoastaan mahdollisimman paljon vaan myös mahdollisimman vastaanottavaisia lukijoita), että teidän on parempi kirjoittaa sekä kirja että artikkeli? Voitte liittää *Esoteric Buddhismiin* – sivumennen sanottuna, erinomainen kirjannimi – sellaista ainesta, joka muodostaisi jatkoa ja täydennystä sille, mitä *Theosophistissa* on julkaistu; se voisi sisältää järjestelmällisen, ajatuksia herättävän esityksen siitä, mitä lehdessä on julkaistu ja vastedes julkaistaan näistä lyhyistä katkelmistamme tehtyjen poimintojen nojalla. Erittain hartaasti toivon – M:n puolesta – että sanottu lehti saavuttaisi niin paljon menestystä kuin suinkin; se pitäisi saada leviämään Englannissa enemmän kuin tähän asti. Jos teidän uusi kirjanne saa aikaan, kuten on varmaa, että länsimaisen ajattelevan yleisön sivistynein osa kiinnittää [s.391] suurempaa huomiota juuri ”esoteeriseen buddhalaisuuteen”, se tuottaa sille tavattomasti hyötyä, ja kumpikin auttaa silloin toinen toistaan. Älkää sivuuttako Lillien kirjaa ”Buddha and Early Buddhism”, kun kirjoitate teostanne. Vaikka hänen kirjansa vilisee virheitä, paikkansa pitämättömiä olettamuksia ja tosiasioiden, jopa sanskritin- ja palinkielisten sanojen vääristelyäkin, tuo hienosteleva teos on kuitenkin saavuttanut spiritualistien ja vieläpä mystisyyteen taipuvaisten kristittyjenkin keskuudessa mitä suurinta menestystä. Soisin, että Subba Row tai H. P. B. kirjoittaisi siitä arvostelun varustaen sen minun huomautuksillani, mutta siitä enemmän jossakin tulevasa kirjeessä. Papereissani ja huomautuksissani on teille runsaasti ainesta kirjoitukseenne varten. Olette käsitellyt niissä vain harvoja niistä monista kohdista, joita olen kirjeissäni kosketellut laajentaen ja taas laajentaen esitystäni, kuten teen nytkin. Voisitte laatia niiden pohjalta joukon uusia artikkeleita ja katkelmia aikakauskirjaa varten ja teille jäisi vielä kyllin tähteeksi uuden kirjan varalle. Myöhemmin voitte panna niistä kokoon kolmannen kirjan. Teidän olisi hyvä aina pitää tämä suunnitelma mielessänne.

”Hurja aikeenne” Darjeelingiin tulosta ei ole, hyvä ystävä, objektiivisesti ottaen *hurja*, mutta se on yksinkertaisesti mahdoton toteuttaa. Aika ei ole vielä tullut. Teidän tarmokas työskentelyenne vie teidät kuitenkin hitaasti, mutta varmasti persoonallista tapaamista kohti. En voi sanoa, että kaipaisin sitä niin paljon kuin te, sillä kun näen teidät miltei jokaisena elämäni päivänä, välitän hyvin vähän henkilökohtaisesta seurustelusta, mutta teidän tähtenne haluaisin, jos voisin, jouduttaa tätä tapausta. Kuitenkin -? Sillä välin olkaa onnellinen tietäessänne, että olette tuottanut kaltaisillenne enemmän todellista hyvää kahtena viimeisenä vuotena kuin monina edellisinä. Ja – itsellenne myös.

Varmastikaan teitä ei miellytä se itsekkyyks, joka näyttää saavan Lontoon osaston pidättämään emäseuralta senkin vähäisen raha-avun, joka sen osalle kuuluu, muutamia puntia vuodessa. Kuka jäsenistä tahtois kieltäytyä tai yrittäisi päästä suorittamasta maksujaan mille hyvänsä muulle yhdistykselle, kerholle tai tieteelliselle seuralle, johon hän sattuu kuulumaan? Nähtävästi välinpitämättömyys ja itsekkyyks on saattanut heidät pysymään joutilaina ja levollisina, samalla kun nuo kaksi Intiassa antavat viimeisen rupeensa (Upasika on nyttemmin myynyt jalokivensäkin seuran hyväksi), ja kuitenkin monet brittiläisistä jäsenistä pystyvät paljon paremmin tekemään uhrauksia kuin he. Mr. Olcottin sisar näkee suorastaan nälkää Amerikassa, ja vaikka tuo miesparka rakastaakin häntä hellästi, hän olisi kuitenkin tahtonut antaa 100 rupeeta Seuran ja *Theosophist*-lehden rahastoon eikä sisarelleen ja tämän kuudelle lapselle, ellei H. P. B. olisi vaatinut toisin ja M. antanut pienen summan siihen tarkoitukseen.

Joka tapauksessa olen pyytänyt Mr. Olcottia lähettämään teille tarvittavat viralliset valtuudet koota vuosimaksut ja toimittaa Lontoossa muita liiketoimia, jotka katsotte parhaaksi. Mutta muistakaa, arvoisa veljeni, että jos siellä [s.392] pidetään sopivana, että köyhä hindulainen kirjanpitäjä, jolla on palkkaa 20–30 rupeeta, antaa osan siitä seuran menoihin, niin on sulaa vääryyttä kokonaan vapauttaa siitä paljon rikkaammat Lontoon jäsenet. Tehkää *oikeutta*, ”vaikka taivaat romahtaisivat”! Jos kuitenkin tahdotaan ottaa huomioon *paikallisia* ennakkoluuloja, te pystytte varmasti paremmin kuin minä arvostelemaan asiaa ja toimimaan sen vaatimalla tavalla. Saattakaa joka tapauksessa raha-asiat paremmalle kannalle kuin ne nykyään ovat, jos mielitte lieventää taloudellisen viiman puhaltamista kerittyyn Peling-lampaaseen. Luotan teidän viisauteenne, ystäväni, vaikka teillä voisi olla jonkin verran syytä alistaa se minun neuvolleni muistaen, kuinka niukasti *Phoenix*-pääoman hankkeet edistyvät. Te olette varmaankin ymmärtänyt, että vaikka Chohan on hyväksynyt minun ”maallikkochelani”, olen vielä viime vuoden rajoitusten alainen enkä voi panna liikkeelle kaikkia psyykkisiä kykyjäni, kuten muuten voisin. Sitä paitsi meidän lakimme ja rajoituksemme ovat rahankäyttöön tai muihin taloudellisiin toimintoihin nähden seurassa tai sen ulkopuolella

äärimmäisen *ankarat*, joissakin kohdin kerrassaan järkkymättömät. Meidän täytyy edistyä hyvin varovasti; siitä johtuu viivytelymme. Toivon teidän itsennekin ajattelevan, että jotakin on jo tullut tehdyksi siinä suhteessa.

Niin, ”K. H. tarkoitti” todellakin, että ”Mr. Isaacin” kirjoitus julkaistaisiin *Theosophistissa*, samoin kuin ”Occult Worldin tekijän” kirjoitus; lähettäkää se siis lehteen ennen matkaanne. Vanhan ”Sam Wardin” takia toivon myös, että hänen asiansa mainittaisiin ”Pioneerissa”. Se ei kuitenkaan hyödytä paljoa, kun te nyt jätätte lehden.

Ja sitten – Salam ja parhaat toivotukseni! Minulla on tavattoman kiire vihkimysvalmistelujen takia. Muutamat oppilaistani, heidän joukossaan Djual-khool, pyrkivät ”toiselle rannalle”.

Teidän uskollinen
K. H.

KIRJE n:o 105

(VMK-LXXX)(80) Saatu helmik. lop. 1883

M:n ”pojan” vaikutusten kuperalinssi, jonka pinta ei vielä ole täydellisesti hiottu, antaa asialle hiukan väärennetyn muodon. M. ei pyytänyt häntä sanomaan, että olisi olemassa jonkinlainen epäonnistumisen *mahdollisuus*, vaan että ainoastaan voisi ilmetä *viivästymistä*, kun liikeasiat jäävät yksinomaan meidän maanmies-temme käsiin; lisäksi Rothney Swedenborgin ja muiden onnettomuuksia aikaansaavien henkilöiden pahansuopa (taikka jos mieluummin niin tahdotte, tavallisuudesta poikkeava) sekaantuminen asiaan! Sikäli kuin minä voin tilannetta arvostella – ja seuraan sitä niin läheltä kuin minun suinkin sallitaan se tehdä – näyttää mahdolliselta, että rahat tulevat kootuiksi maaliskuun loppuun mennessä; mutta mahdollisuus on kierosti kuvastava jadedkivi, eikä kokoamisaikaa ole vielä kirjoitettu kohtalon muistikirjaan. [s.393] Paljon riippuu odottamattomista menoista, mutta enemmän vielä siitä, jättääkö Simlan joogi meidät joksikin aikaa rauhaan. 3 lakhia rupiaa on jo melkein menetetty erään kirjeen johdosta, jonka hän lähetti eräälle toimittajalle Kalkutassa ja jossa hän *kuvasi todellista luonnettamme (nimitti jesuiitoiksi, noidiksi, petolliseksi, itsekkääksi joukoksi jne.)*. Toimittaja näytti sen eräälle rajahille, joka oli siihen asti ollut asialle myötämielinen ja valmis täyttämään ”Mahatma-Veljen” toivomuksen. Isänmaallisuutta tähän yritykseen sekoituu hyvin vähän, jos ollenkaan. Parin päivän kuluttua lähetän teille tietoja *tosi-seikoista*, jotka tulevat näyttämään teille erinäisiä henkilöitä oikeassa valossa.

Kun kehotan teitä toimimaan kokonaan oman harkintanne mukaan mitä läh-
töönne tulee, se tapahtuu siksi, että eurooppalaiset, jotka ovat vain välillisesti tekemisissä kanssamme, näkevät melkein kaikki tekemme *väärässä* valossa. En

tahtoisi, että te *arvostelisitte* minua *väärin* hetkeäkään. Mutta vaikka tapamme voivat ensi näkemältä tuntua merkillisiltä ja epärehellisiltä, toivon silti, ettette koskaan tule sallimaan Rothney-ystävänne vaikuttaa eurooppalaiseen mieleenne. Enemmän toisella kertaa.

Teidän aina uskollinen
K. H.

KIRJE n:o 106

(VMK-CIII)(103) Saatu helmik. 1883

Saatu Allahabadissa 1880–81 [Päiväys lienee väärä.]

Jotta kyseessä oleva suunnitelma voitaisiin toteuttaa, monet tekijät on pantava toimintaan, ja epäonnistuminen jossakin suhteessa vaarantaa tuloksen, joskaan ei tuhoa sitä. Monenlaisia esteitä on ollut tiellämme ja useampia voi sattua. Mutta huomatkaa: *ensiksi* – että kaksi kohtaa on onnistunut – kiitos ystävällisen kohtalon; Allen on muuttunut ystävälliseksi, ja eräs ystävänne (luullakseni) on tullut residentiksi Kashmiriin. Ja *toiseksi*, ennen kuin Kashmirin Maharajaa – ohjelmassa ensimmäisenä olevaa ruhtinasta – on kuunneltu, ei ratkaisevaa kohtaa ole koskettu. Hänet – jonka, kuten sanoin, olisi pitänyt olla ensimmäisenä ohjelmassa, on jätetty viimeiseksi! Muilta ei odotettu paljoa ja tähän asti ei kukaan, jonka puoleen on käännytty, ole vastannut. Miksi eivät *chelat* (?) tee, kuten heille on sanottu? Jos *chelat* jättävät käskyt täyttämättä, ja *asiaan sekoittuu liiallista arkaluontoisuutta*, kuinka silloin voitaisiin odottaa tuloksia ilman ihmeen tapahtumista! Olen pyytänyt sähköitse teitä odottamaan Olcottin tuloa, sillä teidän on parasta työskennellä yhdessä Kalkutassa koettaaksenne saada asiat liikkeelle. Teidän yksi sananne residentille riittäisi – mutta te olette ylpeä, kuten koko rotunne. Olcott saapuu Kalkuttaan 20. p:n paikkeilla. Älkää kuunnelko vanhaa rouvaa – hänestä tulee heikkopäinen, kun hänet jätetään yksikseen. Mutta M. tulee ottamaan hänet huostaansa.

Teidän K. H.

Saatu Madrasissa maaliskuussa 1883.

Olkaa hyvä ja ilmaiskaa ev. Gordonille myötätuntoni ja kunnioitukseni osoitus. Hän on todella uskollinen ystävä ja luotettava liittolainen. Sanokaa hänelle, että annan täyden tunnustuksen hänen vaikuttimilleen ja rauhalliselle vaatimattomuudelleen ja uskon, että hän voi vielä tehdä paljon hyvää vaatimattomalla tavallaan. Howrahin haaraosasto on todella tarpeellinen ja vain hän voi luoda sen ytimen. Miksi ei yritettäisi? Hän ei välitä armeijasta ja on minä hetkenä tahansa valmis jättämään sen. Se ei kuitenkaan ole tarpeellista niin kauan kuin palvelus kestää, sillä se antaa hänelle eräiden alkuasukasjäsenien silmissä voimaa ja arvovaltaa, jota hänellä ei muuten olisi. Joka tapauksessa hänet tullaan lähettämään Simlaan, jolloin hänellä on riittävästi joutilasta aikaa käytettävänä. Miksi olla käyttämättä hyväkseen hänen mahdollisuuksiaan *Eklektisen* ja *Himalajan* osaston asioitten järjestämiseksi – tietysti hänen virallisessa ominaisuudessaan neuvoston jäsenenä ja *Eklektisen* osaston varapuheenjohtajana. Pyydän Olcottia lähettämään hänelle tätä koskevan virallisen kirjeen ja itse annan hänelle ohjeet. Olen halukas siirtämään *anglointialaisen* ”Eklektisen” osaston Kalkuttaan ja saamaan sanomalehtiin ilmoituksen, että vaikka sen päämaja, kuten tähän asti (vielä jonkin aikaa nimellisesti), on pääkaupungissa – Eklektisen osaston jäsenet ovat liittyneet Himalajan osastoon. Tähän liitettäisiin kohta, jossa sanotaan, että kaikkien niiden, jotka haluavat liittyä anglointialaiseen osastoon teidän poissaollessanne, on käännyttävä sijaisenne, väliaikaisen puheenjohtajan, ev. W. Gordonin puoleen. Jotkut ovat syntymästään ovelan taitavia ja vehkeilijöitä: pelkään, ettei tämä ole minun erikoisalaani. Joka tapauksessa uskon, että tämän järjestelyn tarkoituksena oli ehkäistä Mr. Humen vehkeilyjen vahingolliset seuraukset ja hänen yrityksensä tappaa seura (Eklektinen) ja haudata se, jolloin hän olisi osoittanut asianomaisille, että hän oli ollut sen luoja ja ylläpitäjä ja että hänen eroamisensa oli ollut sille kuolinisku. Kiitokset ev. G:n kirjeestä.

30. päivä sopii yhtä hyvin kuin mikä muu päivä tahansa 27:nneen päivän jälkeen. Ei, Madrasin osasto ei alusta alkaen ollut välttämätön. Mutta on luonnollista, että jos Madras antaa suurimmat käyttövarat, sillä on oleva etusija Kalkutan jälkeen. Ennen kuin rahat ovat tulleet, on turha määrätä mitään päivää. Kun tämä sanomalehtemme on saatu perustetuksi, en enää koskaan sekaannu maallisiin yrityksiin. Niin, kyllä minulla on huolta ja ikävyyksiä riittämiin; mutta niitä oli odotettavissakin, eikä kala, joka nousee joen rannalle hyppelehtimään oman elementtinsä ulkopuolelle, saa valittaa kipujaan. Olemme nyt lähellä päätöstä joko toiseen

tai toiseen suuntaan ja kun kerran sukellan takaisin kristalliaaltoihin – niin harva saa enää nähdä minun puikahtavan niistä pois. Ihmiset eivät aina ole sellaisia kuin he näyttävät, ja viime [s.395] mellakan jälkeen olen kadottanut suuren osan optimismistani. Ihmiskuntaa on jossain sanottu luomisen runoelmaksi ja naista maan runoelmaksi. Ellei hän ole enkeli, hän on raivotar. Tässä viime mainitussa ominaisuudessaan hän on aina astunut tielleni, kun rajahit ja zemindarit olisivat olleet täysin halukkaita lahjoittamaan vaadittavat varat. No, taistelu raivoaa edelleen ja voimme vielä saada loistavan voiton!

Teidän uskollinen
K. H.

KIRJE n:o 108

(VMK-LVIII)(58)

Saatu Madrasissa maaliskuussa 1883.

Rakas ”holhottini”

Luvallanne emme tällä kertaa käsittele ”tähtiä” ja *pimennyksiä* – syistä, jotka H. P. B. kertoi teille hyvin selvästi tänä aamuna. Tehtäväni tulee joka kirjeessä yhä vaarallisemmaksi. On tavattoman vaikeata opettaa teitä ja samalla pysyä ehdottomasti kiinni alkuperäisessä ohjelmassa ”niin pitkälle, mutta ei kauemmaksi”. Kuitenkin meidän *täytyy* ja me *tahdomme* pitää siitä kiinni.

Käsititte aivan väärin sähkeeni. Sanat ”enemmän Adyarissa” tarkoittivat näkynne lopullista selittämistä, eikä suinkaan sitä, että tulisin tekemään uusia psykologisia kokeiluja tällä suunnalla. Näky johtui eräästä D. K:n kokeesta, hän on erittäin kiinnostunut teidän edistymisestäänne. Vaikka hänen onnistuikin irrottaa teidät ruumistanne, hänen ponnistuksensa sisäisen näkökykynne avaamiseksi epäonnistuivat täydellisesti syistä, jotka te itse arvasitte silloin oikein. Minä puolestani en ottanut osaa yritykseen. Sitä merkitsi vastaukseni ”aavistukset oikeat – enemmän Adyarissa”. Olen tällä hetkellä hyvin vaikeassa asemassa ja etten vaarantaisi tulevaisuuden mahdollisuuksia, minun on oltava kaksin verroin varovainen.

Todennäköinen lähtöpäivänne? No, hyvä – huhtikuun 7. päivän tienoilla. Jos olette liian malttamaton voidaksenne olla kanssani samaa mieltä, voitte tehdä niin kuin itse haluatte. Kuitenkin pitäisin edellistä henkilökohtaisena suosiosoituksena. Maanmiesteni yleinen velttous on minulle kovin vastenmielistä. Luotan enemmän kuin ennen vain muutamii uskollisiin työntekijöihin onnettomassa ja avuttomassa T. S:ssä. Varakuninkaan kirjeestä voisi olla hyvin suurta

apua, jos sitä vain käytettäisiin järkevästi. Mutta huomaa, etten sellaisissa asioissa sovi tuomariksi, kuten nyt arvaan siitä vaikutuksesta, jonka R. Srinavasa Rao ja muut jättivät teidän mieleenne.

Kun helmikuun 7:ntenä sattunut tapahtuma on selitetty, on samalla vastattu kysymykseenne ”aikaisemmista rajoituksista”.

[s.396] Saanko pyytää teiltä vielä kahta yksityistä ja tärkeää palvelusta? Ensiksi – muistakaa aina, että *mikä tahansa* ja *milloin tahansa* on mahdollista, se tehdään aina pyytämättä puolestanne. Älkää siis *koskaan* pyytäkö tai ehdottako mitään itse – koska siten vältyn tuosta sängen epämiellyttävästä tehtävästä kieltää ystävältäni hänen pyyntönsä, kun en lisäksi voi selittää siihen syytä. Toiseksi – muistakaa, että vaikka omasta puolestani ja *teidän vuoksenne* olen valmis paljoonkin, en missään tapauksessa ole sitoutunut tekemään mitään sellaisia palveluksia Englannin T. S:n jäsenille. Olen antanut teille lupaukseni, että minä teidän ystävällisellä avullanne opetan heille meidän filosofiaamme huolimatta siitä, hyväksyvätkö he sen vai eivät. Mutta en ole koskaan luvannut todistaa kenellekään heistä meidän kykyjämme tai edes olemassaoloamme. Uskovatko he siihen vai eivät, se on todella mielestämme aivan pikkuasia. Mikäli he voivat hyötyä meidän lupauksestamme, sen tulee tapahtua ainoastaan teidän kauttanne ja teidän omien ponnistusten avulla. Ette myöskään voi koskaan nähdä minua (ruumiillisesti) ettekä edes selvästi näkyvässä näyssä – ellette ole valmis kunniasanallanne lupaamaan, ettette koskaan kerro sitä kenellekään koko elämänne aikana (ellette saa siihen lupaa).

Tämä lupaus synnyttää aina tyydyttämättömän ja uudistuvan epäilyksen englantilaisten veljienne mieliin – ja *juuri se on tätä nykyä tarkoituksemme*. Liian paljon tai liian vähän oli sanottu ja todistettu meistä, kuten M.A. (Oxon) niin oikein huomautti. *Olemme saaneet käsken lakaista umpeen harvat jälkemme* – mistä uudesta menettelytavasta saatte kiittää entisen ystävänne Mr. Humen jatkuvia maanalaisia juonia (hän on nyt kokonaan varjon veljien käsissä), ja mitä enemmän todellista olemassaoloamme epäillään, sitä parempi. Mitä tulee kokeisiin ja vakuuttaviin todisteisiin saddukeuksille yleensä Euroopassa ja varsinkin Englannissa, tämä on jätettävä kokonaan pois vastaisesta ohjelmastamme. Ellemme saa käyttää omaa harkintakykyämme ja omia keinojamme, eivät asiat tulevaisuudessa tule suinkaan sujumaan rauhallisesti. Sen vuoksi teidän ei koskaan pitäisi käyttää sellaista sanontaa kuin ”kotona olevien ystävien voimistuttamiseksi”, koska nuo kokeet eivät varmasti aiheuttaisi mitään hyvää, vaan päinvastoin ärsyttäisivät *muuta* ”olemassaolevia voimia” – käyttääkseni tuota naurettavaa ilmaisua. Ei ole aina mairittelevaa, rakas ystävä, kun nekin, joista pitää eniten, asettavat meidät samalle asteelle kuin *kuoret* ja meediat – *koetarkoituksiin*. Luulin, että te olitte jo onnellisesta kasvanut tuon vaiheen yli. Pitäkäämme tällä hetkellä kiinni vain oman

yhteydenpitomme älyllisestä puolesta ja työskennelkäämme yksinomaan filosofian ja tulevan sanomalehtenne puolesta jättäen kaikki muu ajan ja *odottamattomien* tapahtumien varaan.

Koska seuraan ja käsitan järkenne *kaksinaista* toimintaa tehdessäni tällaisia pyyntöjä merkitsen muuttumattomasti,

Teidän
K. H.

[s.397]

KIRJE n:o 109

(VMK-CXIX)(119) Ei päiväystä

Välittäkää tervehdykseni Mr. Sinnettille – ja pyytäkää häntä lausumaan mielipiteensä oheisesta liuskasta. Hän tietää ehkä, mitä toivoisin hänen kirjoittavan asiaSTA pääkirjoitukseen. Sanokaa hänelle myös, että aika on lyhyt ja kallis ja ettei sitä saisi tuhjata.

K. H.

Seuraava leike voi ehkä myöhemmin vahvistaa merkillisellä tavalla ”pimennyksiä” koskevaa oppiamme, joka saattaa niin ymmälleen ystäväni – ”Phoenixin” toimittajan.

Olkaa ystävällinen ja kommentoikaa myös sitä, mistä olisin hyvin kiitollinen.

Teidän
K. H.

SANOMALEHTILEIKE

Sir John Lubbockin mielipide vahvistaa ja todistaa johtopäätöksen, jonka eräät kuuluisat astronomit ovat jo kauan sitten esittäneet, nimittäin että aurinkokunnassa tai taivaalla on nyt useita pimeitä kappaleita – se on, kappaleita, jotka eivät lähetä nyt itsestään valoa tai vain verrattain vähän. Hän huomauttaa esimerkiksi, että Procyonin tapauksessa näkyvien tähtien liikkeet osoittavat näkymättömän taivaankappaleen olemassaolon. Toinen hänen mainitsemansa kuva viittaa Algoen merkittävään ilmiöön, Medusan päässä olevaan kirkkaaseen tähdeen. Tämä tähti loistaa muuttumatta kaksi vuorokautta ja kolmetoista tuntia; sitten se kutistuu kolmessa ja puolessa tunnissa toisen suuruusluokan tähdestä neljännen suuruusluokan tähdeksi; ja sitten taas kolmessa ja puolessa tunnissa kohoo takaisin alkuperäiseen kirkkauteensa. Professori Lubbockin arvelun mukaan nämä muutokset johtuvat läpikuultamattoman kappaleen läsnäolosta, joka kappale määrättyjen säännöllisten väliaikojen jälkeen vetää itseensä osan Algoen lähettämää loistavaa valoa.

Kirjoitettu eversti Olcottille.

Teidän on käsketty lähteä kotiin tarvitsemanne levon vuoksi – ettekä saa harjoittaa parantamista ennen kuin kuulette M:sta. Maha-Chonan antaa tiedon, milloin saatte lähteä Punjabiin. Koska posti lähtee Englantiin huomenna, olisi hyvä, jos voisitte ystävällisesti varoittaa Mr. Sinnettä, ettei hän hämmästyisi, [s.398] kun este toisensa jälkeen tulee ilmestymään hänen suunnittelemansa lehden tielle. Tilanne Intiassa on tällä hetkellä kuin suunnaton kuiva kasa, jossa kytee kipinöitä. Molempia rotuja olevat kiihottajat ovat tehneet ja tekevät kaikkensa lietsoakseen sen ilmilieskeihin. Tämän hurjan kiihkön vallitessa tuskin kenellekään on kylliksi kärsivällisyyttä pohtiakseen asioita järkevästi, kaikista vähiten ymmärtääkseen sellaista, mikä niin kuin tämä vetoaa vanhoillisiin miehiin. Kapitalistit kokoavat mieluummin pois rahansa, kuten Holkar teki, kuin kiinnittävät ne osakeyhtiöihin.

Siis – koska ”ihmeet” ovat alusta asti suljetut pois pelistä, kuten te ja Mr. Sinnett tiedätte – näen viivytyksiä, pettymystä ja kärsivällisyyden koettelemista, mutta – en (ainakaan vielä) epäonnistumista. Tuo valitettava tulos Bishenlalin äkillisestä yrityksestä kavuta chelaksi pyrkivänä Himalajalle on pahasti sekoittanut asioita. Ja huomattava kirjeenvaihtajanne Simlassa on tehnyt ne yhä pahemmiksi. Huomaamattaan hän on jouduttanut Bishenlalin mielenvikaisuutta ja (tässä tietoisesti) punonut monenlaisia juonia ja suunnitelmia tehdäkseen meistä polttouhrin, jonka savuista häämöttää Jakkon jättiläishaamu. Hän kertoo jo teille, että Sinnett on herkkäuskoinen houkkio, jota voidaan vetää nenästä (arvoisa ystäväni, suokaa anteeksi tahdittomuus, jota minun oli pakko osoittaa jäljentäessäni ”holhokilleni” A.P. Sinnettille Mr. H:n teille osoittaman pitkän kirjeen, jota säilytätte matkalaukkunne pohjalla ja jota *ette aikonut* näyttää H. P. B:lle kokonaisuudessaan). Minulla on se tarkoin jäljennettynä, ja Mr. H:lla on ollut tuliselle virkaveljellenne jo kauan kuolettava miina ladattuna. Mr. Sinnett voi nyt varmentua vanhan varoitukseni suhteen, että H:n tarkoitus oli kiihottaa kaikki Lontoossa olevat ystäväenne Seuraa vastaan. Nyt on tullut Kingsford-Maitlandin ryhmän vuoro. Se pirullinen pahansuopuus, joka henkii koko tuosta hänen kirjeestään, on lähtöisin suoraan *dugpoilta*, jotka kiihottavat hänen turhamaisuuttaan ja sokaisevat hänen järkensä. Jos otatte esille M:n vuonna 1881 lähettämän kirjeen, saatte selityksen moneen salaisuuteen – muun muassa tähän. Vaikka olettekin luonnoltanne intuitiivinen – *chelaus* on teille vielä melkein täydellinen arvoitus, samoin kuin ystävälleni

Sinnetille, ja toisilla on siitä tuskin aavistustakaan. Pitääkö minun jälleen (kääntääkseni ajatuksenne oikealle uomalle) muistuttaa noista kolmesta *mielenvikaisuuden* tapauksesta, jotka sattuivat seitsemän kuukauden aikana ”maallikkochelosten” keskuudessa, mainitsemattakaan siitä, että yhdestä tuli varas? Mr. Sinnett voi kiittää onneaan, että hänen ”maallikkochelakautensa” on vain ”ositaista” ja että minä olen niin johdonmukaisesti vastustanut hänen haluaan päästä lähempään yhteyteen kanssamme *hyväksytyinä* chelana. Harvat ihmiset tuntevat omat synnynäiset kykynsä, ja vain ankaran chelakauden tulikokeet kehittävät ne näkyviin. (Muistakaa nämä sanat: niissä piilee syvä merkitys).

M. lähettää kauttani teille nämä maljakot kotoisena tervehdyksenä.

Olisi hyvä, jos sanoisitte Sinnetille suoraan, että hänen entinen Simlassa asuva ystävänsä – yhdentekevää minkä vaikutuksen alaisena – on suuresti vahingoittanut hänen lehtisuunnitelmaansa, ei ainoastaan Kashmirin Maharajan, [s.399] vaan myös monen muun Intiassa asuvan silmissä. Kaiken sen, mihin hän viittaa teille lähettämässään kirjeessään, ja paljon *muuta* hän on jo joko tehnyt tai valmis tekemään.

Tämä on ”K. H-kirje”, ja voitte kertoa siitä Mr. S:lle.

K. H.

KIRJE n:o 111

(VMK-LIX)(59)

Saatu Lontoossa heinäkuun vaiheilla 1883.

Mistä tahansa puutteista aina kärsivällinen ”maallikkochelani” voikin moittia minua, näyttää siltä, että hänen olisi nyt syytä myöntää minun antaneen hänelle uuden ilonaiheen. Sillä ei edes Sir Charles Turnerin (nykyisessä pimennystilassa) lausuma synkkä ennustus, että te lankeaisitte roomalaiskatolilaisuuteen sotkeuduttuanne auttamattomasti teosofiaan ja uskottuanne ”K. H.”-*maya*an, näytä tyrehdyttäneen innokasta propagandatyötänne Lontoon iloissessa maailmassa. Vaikkakin tuo Rothneyn ihmisystävä puolestaan vetoaisi tähän intoonne tukeakseen sitä väitettään, että harmaat solunne ovat Shigatsen *akashalla* kyllästetyt, loukattuja tunteitanne rauhoittanee se tieto, että olette suurena apuna sen sillan rakentamisessa, joka voi tuoda Englannin metafysiikat ajattelumatkan päähän meistä!

Muutamien kunnan ihmisten tapana on katsella elämänpolullaan taaksepäin niiltä ajan kukkuloilta, joille he vuosittain nousevat. Niinpä tekin, ellei toivoni petä, olette mielessänne verrannut nykyistä ”suurinta nautintoanne” ja ”jatkuvaa harrastustanne” entisiin toimiinne niinä vanhoina aikoina, jolloin mittailitte

pääkaupunkinne katuja, missä talot ovat aivan kuin tussilla maalatut ja missä yhden päivän auringonpaiste on mieleenpainuva tapaus. Olette vertailut itseänne entiseen itseenne ja huomannut, että teosofi on moraalisesti ”Anak” verrattuna ”entiseen mieheen” (tuohon erinomaiseen salonkitanssijaan), eikö totta? Niin, ehkäpä tämä onkin palkkionne – sen alkuosa: lopun koette devachanissa, jossa ”uiskentelette” ympäröivässä eetterissä, ettekä enää mutaisessa Englannin kanavassa – niin typerältä kuin tuo tila näyttäneekin sielunne silmissä. Silloin ai-noastaan ”voit itse katsella itseäsi” ja oppia suuren vedantafilosofian todellisen tarkoituksen sanoissa *Atmānam, ātmanā pasya*:

”Kun valoks *itsensä* voi tuntea
Ei silloin näkyäkseen tarvi toista valoa...”

Jälleen kerran on koetettu hajottaa sitä sankkaa sumua, jonka näen verhoavan Mr. Massey'n kirjoitusta *Devachan*. Se ilmestyy *Theosophistin* elokuun numerossa, ja tarvitsen siihen Mr. Massey'n sekä teidän apuanne. Saattaa olla, että ”pimennys” jää silloin yhä ennalleen ja voidaan ajatella, ettei tuo selitys [s.400] ollut sinne päinkään; että kömpelö käsi särki vain joitakin rattaan hampaista sen sijaan, että kello olisi pantu käyntiin. Tämä on meidän onnettomuutemme, ja minä epäilen, ettemme koskaan pääse *aivan* vapaiksi näistä epäselvyyksistä ja näennäisistä ristiriidoista; sillä ei ole minkäänlaista mahdollisuutta tuoda yhteen kysyjä ja vastaajia. Asioiden ollessa näinkin huonosti *jonkinlaista* tyydytystä tuottaa kuitenkin se, että nyt on kahlaamo, joka johtaa virran poikki, ja te pystytätte parhailaan kuninkaallisen sillan kaaria. On aivan oikein, että kastatte aivojenne uuden tuotteen toivon vedellä; ja on mahdollista, että sen johdosta ”tullaan antamaan uusi ja hyvin huomattava sysäys nykyiselle liikkeelle”. Mutta, hyvä ystävä, ajoitainhan *Rahu* syö välipalاکseen jopa loistavan kuun ”vihreän juuston”; niin että älkää luulko olevanne kokonaan tavallisten tilapäisten sattumien yläpuolella, jotka voisivat sammuttaa valonne jonkun uuden miehen mitättömän ”talikynttilän” tähden. Seuran kulttuuri kallistuu useammin tennisfilosofiaan kuin noihin kirottuihin ”adepteihin”, jotka suuremmassa pelissään käyttävät maailmoja palloinaan ja eetteriavaruutta kenttänään. Ensimmäinen kirjanne oli ruokalaji, jonka olitte maustanut kiihottaaksenne spiritualistien makuaisia; tämä toinen on annos kylmää filosofiaa, ja ”Lontoon Seuran suuressa osastossa” on tuskin riittävästi myötätunnon viiniä sen huuhtomiseksi alas kurkusta. Monet, jotka pitävät teitä nyt kohtalaisen hulluna, ostavat kirjan saadakseen selville, onko jo syytä jonkinlaisen *De lunatico*-komitean ryhtyä toimenpiteisiin estääkseen teitä tekemästä enemmän vahinkoa; lukijoistanne lienevät kuitenkin vain harvat valmiita seuraamaan teitä meidän *ashramiamme* kohti. Teosofin työ on maanviljelijän työtä: vakojen kääntämistä ja

siemenen kylvämistä parhaansa mukaan; tulos riippuu luonnosta, joka vuorostaan on lain orja.

En tuhlaa valittelujani poloisten maallikkochelojeni puolesta siksi, että ”he voivat työskennellä vain heikoilla aseilla”. Murheen päivä koittaisi ihmiskunnalle, jos he saisivat tottumattomiin käsiinsä terävämpiä ja kuolettavampia aseita! Voi! te olisitte kanssani samaa mieltä, uskollinen ystäväni, jos olisitte vain kuullut, kuinka eräs heistä valitti kirjjeessään niitä kauhistuttavia seurauksia, jotka johtuvat hänen onnettomalla hetkellä käyttämistään myrkytetyistä aseista erään noidan avulla. Moraalisesti rappiolla, oman itsekkään kiihkeytensä uhrina; ruumiillisesti mätäneväenä niiden eläimellisten nautintojen kautta, joita hän oli ”demonin” avulla tavoitellut; takanaan kadotettujen mahdollisuuksien ja helvetillisten menestysten kolkko muisto; edessään synkän epätoivon – *avitchin* – kauheus. Tällaisessa tilassa tuo kurja mies kohdistaa voimattoman raivonsa meidän ”tähtikirkasta tiedettämme” ja meitä itseämme vastaan ja sinkauttaa tehottomat kirouksensa kohti niitä, joilta hän chelakautensa aikana oli turhaan kättänyt suurempia voimia. Meidät hän hylkäsi mustan ”gurunsa” takia, joka jättää hänet nyt kohtalonsa uhriksi. Tyytykää, ystäväni, ”heikkoihin aseisiin”; vaikkakaan ne eivät vedä vertoja Vishnun kiekolle, ne voivat kuitenkin taidolla käytettyinä kaataa monet esteen tieltänne. Tuo kyseessä oleva onneton raukka tunnustaa, että hän on tehnyt paljon pahaa, [s.401] ”valehdellut, rikkonut lupauksia, kiusannut ja johtanut harhaan toisia ihmisiä, harjoittanut vääryyttä ja panettelua, tehnyt vääriä valoja, teeskennellyt” jne. Hän oli vapaaehtoisesti ottanut kantaakseen itse ”vastuun”, mutta hän lisää, että ”jos he (me) olisivat olleet hyviä ja ystävällisiä sekä viisaita ja voimakkaita, niin *he (me) olisivat varmasti estäneet minua* ryhtymästä sellaiseen tehtävään, johon he tiesivät minun olevan kykenemätön”.

Lyhyesti sanoen, meidän, jotka olemme saavuttaneet tietomme, sellaisena kuin se on, ainoan käyttökelpoisen menetelmän avulla ja joilla ei ole oikeutta estää ketään lähimmäisistämme yrittämästä (vaikka meillä on oikeus varoittaa ja *varoitammekin* jokaista pyrkijää), meidän tulisi itse ottaa päällemme tällaisesta tapauksesta koituva rangaistus tai pelastaa itsemme siitä tekemällä epäpätevistä adepteja ja vastoin heidän omaa tahtoaan! Koska *me* emme tehneet sitä, hän ”jää hitaasti kuluttamaan onnetonta elämäänsä elävänä myrkkysäkinä, täynnä mentaalista, moraalista ja fyysistä turmeltumista”. Tämä mies on nyt epätoivoissaan kääntynyt ”pakanasta”, ateistista ja vapaa-ajattelijasta – kristityksi tai pikemminkin teistiksi ja ”alistuu” nyt nöyrästi ”Hänelle (ylikosmiselle Jumalalle, jolle hän on löytänyt myös *asuinpaikan*) ja kaikille Hänen laillisella arvovallalla varustamilleen lähettäjille”. Ja me raukat olemme ”pettureita, Valehtelijoita, *Perkeleitä*, ja kaikki minun (hänen) (edellä mainitut) rikokseni ovat kuin loistava kunniaviitta Heidän olemukseensa verrattuna” (hänen isot kirjaimensa ja harvennuksensa, samoin kuin

sanansakin lainattu!). Ystävä hyvä, älkää millään muotoa luulko, että tahtoisin verrata teidän tapaustanne tähän, sillä sitä en tee. Olen vain näyttänyt teille vilahduksen tämän kadotetun sielun helvetistä osoittaakseni, mikä onnettomuus voi kohdata ”maallikkochelaa”, joka anastaa itselleen kiellettyjä voimia ennen kuin hänen moraalinen luontonsa on kehittynyt kelvolliseksi käyttämään niitä. Teidän on mietittävä tarkkaan artikkelia ”Chelat ja maallikkochelat”, joka on julkaistu heinäkuun *Theosophistin* liitteessä.

Suuri Mr. Crookesko on siis astunut toisella jalallaan kynnyksen yli lukemaan Seuran lehtiä? Hyvin ja viisaasti tehty ja todella rohkeaa häneltä. Tähän mennessä hän on ollut kyllin rohkea ottaakseen urhoollisesti samanlaisen askeleen ja kyllin uskollinen totuudelle tuottaakseen pettymyksen virkaveljilleen julkaistessaan saavuttamansa tulokset. Huomatessaan, että hänen verraton lehtensä oli kätkeytyä ”osastoissa” ja koko Kuninkaallinen Seura yritti tukkia hänen suunsa – vertauskuvallisesti, ellei todellisesti, samoin kuin sen sisarseura Amerikassa teki Haremartyryrille – hän ei aavistanut, kuinka täydellisen hyvityksen karma säilytti hänen varalleen. Sanokaa hänelle, ettei karman runsaudensarvi ole vielääkään tyhjä *ja että länsimaisella tieteellä on vielä keksittävänä kolme aineen tilaa*. Mutta hänen ei pitäisi odottaa, että me tiivistäisimme itsemme sellaiseen stetoskoopiseen mittaan kuin hänen Katiensa; sillä me ihmiset olemme molekulaarisen yhtäläisyyden ja polaarisen vetovoiman lakien alaisia, jotka lait eivät sitoneet tuota suloista varjokuvaa. Meillä ei ole suosikkeja, me emme riko sääntöjä. Jos Mr. Crookes haluaa [s.402] päästä perille mysteereistä niiden käytävien takana, joita nykyisen tieteen työkalut ovat jo kaivaneet, antakaa hänen – *Yrittää*.

Hän yritti ja keksi radiometrin; hän yritti uudestaan ja löysi säteilevän aineen; yrittäköön edelleen, niin ehkä hän löytää aineen ”kåma-råpan” – sen *viidennen* tilan. Mutta löytääkseen *manas*-tilan hänen olisi annettava ankarampi vaitiolon lupaus kuin hän näyttää haluavan. Tunnette mottomme ja tiedätte, että se on käytännössä poistanut okkultistin sanakirjasta sanan ”mahdoton”. Ellei hän väsy yrittämään, hän tekee ehkä keksinnöistä jaloimman, löytää todellisen ITSENSÅ. Mutta hänen on tunkeuduttava monen kerroksen läpi ennen kuin hän saavuttaa *Sen*. Karkottakoon hän ensin mielestään sen *harhaluulon*, että joku elävä ihminen voisi asettaa ”vaatimuksia” adepteille. Ei auta, vaikka hän tekee vastustamattomia yrityksiä ja koettaa pakottaa heidän huomionsa puoleensa; noiden yritysten tulisi olla henkisiä, ei mentaalisia eikä ålyllisiä. Tämä pieni neuvo soveltuu ja se annetaan useille englantilaisille teosofeille ja heidän on hyvä tietää se. Erossa Seuran yhteisistä vaikutuksista *mikään ei* vedä meitä ulkopuolista henkilöä kohti, paitsi hänen kehittyvä henkisyytensä. Vaikka hän olisi tiedoiltaan Baconin tai Aristoteleen veroinen, hänen virtauksensa on meistä höyhentäkin keveämpi, jos hänen voimansa rajoittuu vain *manakseen*. Korkein energia sijaitsee *buddhissa*;

uinuvana – kun buddhi on yksinomaan *atmaniin* yhteydessä, toimivana ja vastustamattomana, kun sen sähköistää ”manaksen” *olemus* ja kun viime mainitun kuonaa ei enää sekoitu tuohon puhtaaseen olemukseen painaakseen sitä äärellisen luontonsa voimalla. *Manas* puhtaana ja yksinään on alempiasteista ja maasta tulleet maallista. Siksi teidän suurimmat miehenne ovat vain mitättömyyksiä sillä kilpakentällä, missä suuruus mitataan henkisen kehityksen mittapuulla. Kun filosofisten koulujenne muinaiset perustajat tulivat itämaille hakemaan tietoa meidän esi-isiltämme, he eivät tuoneet mukanaan muita vaatimuksia kuin yhden ainoan, nimittäin että heillä oli vakava ja *epäitseks* totuudenjano. Sama pätee siihen, joka tahtoisi nytkin perustaa uusia tieteen ja filosofian kouluja; *menestyksen ainesten tulee piillä etsijöissä itsessään.*

Olette oikeassa siinä, mitä sanotte Psykkisestä Tutkimusseurasta. Sen tarkoituksena on vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen esittämällä kokemusperäisesti okkultisen tieteen perusteita. H.S. Olcott on koettanut muuttaa Intian osastot tuollaisiksi tutkimuskouluiksi, mutta niiltä puuttuu kyky riippumattomaan, jatkuvaan, tietopuoliseen tutkimukseen ja sen kehittämiseen. P.T.S:n menestys tulee olemaan suurena apuna tässä suhteessa ja me toivomme sille kaikkea hyvää.

Olen myös yhtä mieltä kansanne E.T.S:n uuden johtajan vaalista. Itse asiassa uskon olleeni myötävaikuttamassa siinä ennen kuin valinta oli tapahtunut.

Mikään ei estä teitä yrittämästä ”mesmeristä parantamista”, ei medaljongin vaan oman tahtonne avulla. Ilman jälkimmäisen energiatoimintaa mikään medaljonki ei voi olla avuksi. Siinä olevat hiukset toimivat ainoastaan sen [s.403] henkilön energia-”akkuna”, jonka päässä ne ovat kasvaneet. Ne eivät yksinään kykene parantamaan sen enempää kuin varastoon koottu sähkö voi kääntää pyörää ennen kuin se on vapautettu ja johdettu asianomaiseen kohtaan. Heti kun panette tahtonne liikkeelle, tulette lähemmäksi sitä ihmistä, jonka päästä hiukset ovat lähtöisin. Tämä tapahtuu sen psykkisen virran avulla, joka kulkee aina hänen itsensä ja hänen irtonaisten kutriensa välillä. Parannuksen aikaansaamiseksi ei ole välttämättöntä, vaikkakin toivottavaa, että parantaja on ehdottomasti puhdas; Euroopassa ja muuallakin on paljon sellaisia, jotka eivät ole puhtaita. Jos parantamista yritetään täydellisestä hyväntahtoisuudesta ilman, että siihen sekoittuu piilevää itsekkyyttä, niin ihmisystävä synnyttää virran, joka kulkee hienona väreilynä *kuudennen* aine-tilan kautta. Tämän tuntee se henkilö, jota pyydätte avuksenne, ellei hän juuri sillä hetkellä satu olemaan syventyneenä johonkin työhön, joka pakottaa hänet lähettämään luotaan kaikki ulkopuolelta tulevat vaikutukset. Jos jollakin henkilöllä on apunaan adeptin hiussuortuva, siitä on luonnollisesti hänelle määrättyä hyötyä, samoin kuin oivallisesti karaistu miekka on sotilaille avuksi taistelussa. Mutta siitä johtuva suoranainen apu on suhteessa hänen itsessään kehittämäänsä tahdonvoimaan ja hänen vaikuttamiensa sielulliseen puhtauteen. Talismani ja hänen *buddhinsa* ovat sopuosinnussa keskenään.

Koska nyt olette uudenaikaisen buddhalaisen tekstinselityksen keskuksessa, henkilökohtaisissa suhteissa joidenkin taitavien kommentaattorien kanssa (joista pyhät devat meitä varjelkoon!), kiinnitän huomionne muutamiin seikkoihin, jotka todella ovat yhtä alentavia vieläpä *vihkimättömän* järjelle, kuin ne ovat harhaanjohtavia suurelle yleisölle. Mitä enemmän tutustuu sellaisiin teorioihin, joita herrat Rhys Davids, Lillie y.m. esittävät, sitä vaikeampi on uskoa, että uudestisyntymätön länsimaalainen mieli voisi koskaan tunkeutua meidän vaikeatajuisten oppiemme ytimeen. Niin toivottomalta kuin kaikki näyttääkin Lontoon osaston jäseniin nähden, kannattaa ehkä sittenkin panna heidän intui-tionsa – ainakin muutamien – koetukselle puolittain ilmaisemalla heille teidän kauttanne pari mysteeria ja antamalla heidän sitten itse täydentää rengas omin voimin. Otammeko lähtökohdaksi Mr. Rhys Davidsin ja osoitamme, että juuri hän, vaikkakin epäsuorasti, vahvasti Mr. Lillien järjettömiä ajatuksia, että tämä oli todistanut uskon persoonalliseen Jumalaan ilmenevän vanhassa buddhalai-suudessa. Mr. Rhys Davidsin *Buddhism* on suorastaan tulvillaan pilkahduksia tärkeimmistä esoteerisista opeistamme; mutta näyttää siltä kuin ne olisivat aina, ei ainoastaan hänen saavutustensa, vaan vieläpä hänen älyllisen havaintokykynsäkin ulkopuolella. Välttääkseen ”järjetöntä metafysiikkaa” ja sen *keksintöjä* hän luo turhia vaikeuksia ja lankeaa päistikkaa selvittämättömään sekasotkuun. Hän on kuin Kapmaan uudisasukkaat, jotka elivät timanttikaivosten päällä aavistamatta mitään. Otan tässä vain esimerkiksi ”Avalokiteshvara”-määritelmän siv. 202 ja 203. Tekijä sanoo siinä sellaista, mikä on jokaisen okkultistin mielestä ilmeistä järjettömyyttä:

[s.404] ”Nimi Avalokiteshvara, jonka merkitys on ’Herra, joka katsoo alas korkeuksista’, on puhtaasti metafysisinen keksintö. Tuo merkillinen muinaisen passiivisen partikkelin *avalokita* käyttö aktiivisessa merkityksessä johtuu aivan selvästi tiibetiläisistä ja kiinalaisista käänöksistä.”

Kun hän nyt sanoo sen merkitsevän ”Herra, joka katsoo alas korkeuksista”, *tai*, kuten hän ystävällisesti jatkaa, ”kirkossa läsnä oleva Buddhojen henki”, se on merkityksen täydellistä vääristämistä. On kuin sanottaisiin: ”Mr. Sinnett katselee alas korkeuksista (hänen *Fragments of Occult Truth*) Englannin Teosofiseen Seuraan”, vaikka päinvastoin jälkimmäinen katselee ylös Mr. Sinnettiin taikka pikemminkin hänen *Fragments*-kirjaansa, joka on heidän etsimänsä tiedon (heidän tapauksessaan ainoa *mahdollinen*) ilmaisumuoto ja huippukohta. Tämä ei ole pelkkä vertaus, vaan ilmaisee tarkoin itse tilanteen. Lyhyesti, kirjaimellisesti tulkittuna *Avalokita Isvar* merkitsee ”Herra, joka *nähdään*”. Edelleen ”Isvara”, pikemmin laatusana kuin substantiivi, sisältää merkityksen *herrallinen*, itse-olemassaoleva *herruus*, ei herra. Se on oikein tulkittuna eräässä merkityksessä ”*jumalallinen Itse*, jonka havaitsee tai näkee *Itse*”, *atman* eli seitsemäs prinssiippi,

jota ei *majavinen* ole erottamassa kaikkiallisesta alkulähteestään – tämä atman taas tulee *buddhiin*, kuudenteen periaatteen keskittynyt *yksilöllisyyden* havaitsemisen kohteeksi – sellaista tapahtuu ainoastaan korkeimmassa *samadhi*tilassa. Tämä koskee mikrokosmosta. Toisessa merkityksessä Avalokiteshvara kuvaa seitsemättä, *universaalia* periaatteita, kohdetta, jonka havaitsee kaikkiallinen *buddhi*, ”mieli” tai äly, joka on kaikkien Dhyana Chohanien synteettinen yhdistelmä, samoin kuin kaikkien muiden älyolentojen yhdistelmä, suurien ja pienten, olleiden, olevien ja tulevien. Myöskään se ei ole ”kirkossa läsnä oleva Buddhojen henki”, vaan kaikkialla läsnä oleva, universaalinen henki luonnon temppelissä – yhdeltä puolelta; ja seitsemäs periaate – *atman* temppelissä – ihmisessä – toiselta puolelta.

Mr. Rhys Davids olisi ehkä ainakin saattanut muistaa (hänelle) tutun vertauksen, jonka kristitty adepti, kabbalistinen Paavali lausui: ”Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan henki asuu teissä” – ja olisi siten ollut sekoittamatta tuota nimeä. Kielitieteilijänä hän huomasi ”muinaisen passiivisen partikkelin” käytön, mutta osoittaa samalla olevansa kaukana jostakin haltioituneesta ”Paninista”, kun hän jättää huomaamatta todelliset syyt ja alkaa vainota metafysiikkaa pelastaen siten kielioppinsa. Kuitenkin hän toistaa Bealin *Catena* keksintönsä auktoriteettina, koska tämä kirja on todellakin ainoa englanninkielellä kirjoitettu teos, jossa selitetään yllä mainittua sanaa *likimäärin* täsmällisesti, ainakin sivulla 374. *Itse*-ilmennyt – kuinka, kysytään? ”Puhetta eli *Vachia* pidettiin *Ikuisen Itsen* poikana tai ilmennyksenä ja sitä palveltiin ilmenevänä jumalana Avalokiteshvaran nimellä.” Tämä osoittaa mahdollisimman selvästi, että Avalokiteshvara on sekä ei-ilmennyt *isä* että ilmennyt *poika*, jälkimmäinen lähtöisin edellisestä ja yhdenkaltainen toisen kanssa; siis *Parabrahm* ja *Jivatman*, universaali ja yksilöitynyt [s.405] seitsemäs periaate – passiivinen ja aktiivinen, viime mainitun ollessa *Sana*, Logos, Verbum. Kutsukaa sitä millä nimellä tahansa, mutta antakaa noiden onnettomien, harhaanjohdettujen kristittyjen tietää, että todellinen, jokaisen kristityn *Kristus* on *Vach*, ”mystinen ääni”, jota vastoin ihminen *Jeshu* oli vain kuolevainen kuten mekin, adepti enemmän luontaisen puhtaautensa ja varsinaisesta pahasta tietämättömyytensä vuoksi kuin sen kautta, mitä oli oppinut vihityiltä rabbeiltaan ja (jo siihen aikaan) kovaa vauhtia rappeutuvilta egyptiläisiltä hierofanteilta ja papeilta. Myös Beal erehtyy suuresti sanoessaan, että ”tämä nimi (Avalokiteshvara) sai kiinankielessä muodon Kwan-Shai-yin, ja jumaluutta, jota tällä nimellä palvottiin, pidettiin yleensä naisellisenä” (374). *Kwan-Shai-yin* – eli universaalisesti ilmennyt ääni – on aktiivinen, *miehinen*; ja sitä ei saa sekoittaa *Kwan-yiniin* eli *buddhiin*, henkiseen sieluun (kuudenteen periaatteen) ja ”herransa” verhoon. *Kwan-yin* on naisellinen periaate eli *passiivinen* ilmennys, joka ilmentää itsensä ”maailmankaikkeuden jokaisessa luodussa pelastaakseen kaikki ihmiset synnin seurauksista”, kuten Beal

sanoo, ja tällä kertaa aivan oikein (383), kun taas *Kwan-shai-yin*, ”poika, joka on yhdenkaltainen isänsä kanssa”, on *ehdoton aktiivisuus* ja siten – koska se ei ole suoranaudessa suhteessa aistittaviin kohteisiin – *passiivisuus*.

Mitä *kepposia* teidän Aristoteleenne tekevätkään! Vainukoiran sitkeydellä he ajavat takaa jotakin aatetta aina ”ylipääsemättömän kuilun” partaalle asti ja kun heidän on sitten pakko jäädä siihen haukkumaan, he jättävät metafysiikkojen tehtäväksi ottaa selvää jäljistä, jos he siihen pystyvät, tai muussa tapauksessa pitävät niitä kadotettuina. On aivan luonnollista, että kristitty jumaluusoppinut, lähetysaarnaaja, menetteli juuri näin, sillä – kuten helposti huomaatte jo siitä vähästä, mitä edellä mainitsin – aivan virheetön käänös meidän *Avalokiteshvarastamme* ja *Kwan-shai-yinistämme* voisi saada aikaan hirvittäviä seurauksia. Se pystyisi yksinkertaisesti todistamaan kristikunnalle noiden ”pelottavien ja käsittämättömien” mysteerien, sen kolminaisuuden, olemuksen muutoksen ja synnittömän sikiämisen todellisen ja kieltämättömän alkuperän sekä myöskin, *mistä* heidän käsitteensä Isä, Poika, Henki ja – Äiti – ovat kotoisin. On vaikeampi sekoittaa *al piacere* buddhalaisen aikajärjestyksen kuin Krishnan ja Kristuksen kortit. He *eivät voi* – niin mielellään kuin tahtoisivatkin – muuttaa meidän Herramme Sangyas Buddhan syntymää A.D. samalla tavalla, kuin heidän on onnistunut sijoittaa Krishnan syntymä. Mutta on jotensakin merkillistä, miksi sellaisen ateistin ja materialistin kuin Mr. Rhys Davids pitäisi sitten välttää meidän opinkappaleittemme virheetöntä kääntämistä, jopa silloin kun hän ehkä ymmärtääkin niiden sisällön, mitä ei *satu* joka päivä. Tässä tapauksessa sokea ja syyllinen Rhys Davids taluttaa sokean ja viattoman Mr. Lillien ojaan; siellä jälkimmäinen tarttuu ojennettuun oljenkorteen ja iloitsee siitä ideasta, että buddhalaisuus itse asiassa opettaa – persoonallisen Jumalan olemassaolosta!!

Tietääkö E.T.S. emäseuran sinetissä olevan kahden yhteenpunosun, valkoisen ja mustan kolmion merkityksen, jonka sinetin se itsekin on omaksunut? [s.406] Selitänkö? Kaksinkertainen kolmio, jota juutalaiset kabbalistit nimittivät Salomon sinetiksi, on, kuten moni teistä epäilemättä tietää, arkaaisen arjalaisen temppelin *Sri-yantra*, ”mysteerien mysteeri, koko okkulttisen opin geometrinen synteesi. Nuo kaksi toisiinsa punottua kolmiota ovat luomisen *buddhangamit*. Ne sisältävät ”kehän neliöimisen”, ”filosofien kiven”, elämän ja kuoleman suuren probleemin sekä pahan mysteerin. *Chela*, joka osaa selittää tämän merkin jokaisen aspektin, on *tosiasiassa adepti*. Kuinka siis on selitettävissä, että se ainoa teidän joukossanne, joka on päässyt niin lähelle tuon mysteerin ratkaisua, on samalla ainoa, joka ei ole saanut mitään tietojaan kirjoista? Itsetiedottomasti hän ilmaisee – sille, jolla on avain – *lausumattoman nimen* ensimmäisen tavun! Tietysti tiedätte, että kaksoiskolmio – Vishnun *Satkona Chakram* – eli kuusikärkinen tähti, on täydellisesti seitsenluku. Kaikissa vanhoissa sanskritinkielisissä teoksissa

– vedalaisissa ja tantrikalaisissa – huomaatte luvun 6 mainittuna paljon useammin kuin luvun 7, johon sisältyy keskipiste, sillä se on kuuden siemen ja niiden kohtu. Se on siis...¹ – ja siinä keskipiste vastaa seitsemättä pistettä, ja itse kehä, *Mahākāsha* महाकाश – ääretön avaruus – vastaa seitsemättä *universaalia* prinssiippiä. Yhdessä merkityksessä molemmat nähdään *Avalokiteshvarana*, sillä ne edustavat vastaavasti makrokosmosta ja mikrokosmosta.

Toisiinsa punotut kolmiot – ylöspäin viittaava kolmio on salattu viisus ja alaspäin viittaava kolmio on viisus *paljastettuna* (ilmiömaailmassa). Kehä kuvaa *kaikkeuden* sitovaa, ympäröivää luonnetta, universaalia prinssiippiä, joka leviää jokaisesta pisteestä syileilläkseen kaikkia olevaisia ja samalla ruumiillistuttaen jokaisen toimintamahdollisuuden kosmoksessa. Koska piste on siis se keskus, jonka ympärille kehä on piirretty, nämä kaksi ovat *yksi* ja sama, vaikkakin *mayan* ja *Avidyan* (harhan ja tietämättömyyden) kannalta toisen erottaa toisesta ilmennyt kolmio, jonka 3 sivua edustaa kolmea *gunaa* – äärellistä ominaisuutta. Vertauskuvastossa keskipiste on *Jivatma* (seitsemäs prinssiippi) ja siis *Avalokiteshvara*, *Kwan-Shai-yin*, ilmennyt ”ääni” (eli *Logos*), ilmenneen toiminnan siemenpiste; tästä syystä kristittyjen kabbalistien sanastossa ”poika, syntynyt Isästä ja Äidistä” pitää yhtä meidän sanamuotomme kanssa ”Itse, ilmenneenä Itsessä” – *Yi-hsin*, olemassaolon yksi muoto”, *Dharmakayan* lapsi (kaikkialle hajaantunut olemus), sekä miehinen että naisellinen. *Parabrahm* eli ”*Adi-Buddha*”, joka toimii tästä siemenpisteestä ulospäin leviävänä voimana, vaikuttaa kehästä takaisin sisäänpäin korkeimpana, vaikka uinuvana voimana. Kaksinkertaiset kolmiot kuvaavat suurta passiivisuutta ja suurta aktiivisuutta; miehistä ja naisellista; purushaa ja prakritia. Kumpikin kolmio on kolminaisuus, koska se esittää kolmea eri aspektia. Valkoinen edustaa suorine viivoineen: *Jnanam* – (tietoa); *Jnata* – (tietäjää); ja *Jneyam* – (sitä, joka tiedetään). Musta edustaa muotoa, väriä ja ainetta, siis *luovaa*, *ylläpitävää* [s.407] ja *hävittävää* voimaa, jotka ovat keskenään vuorovaikutuksessa jne. jne.

Ihailkaa ja vielä enemmän hämmästelkää sitä ihmeellistä kirkkautta, mikä on vallinnut tuossa huomattavassa naisnäkiössä! Tuntematta sanskritia tai palinkieltä ja siten osattomana noille kielille tulkituista metafysisistä aarteista hän on siitä huolimatta nähnyt niin suuren valon loistavan eksoteeristen uskontojen pimeiden kukkuloiden takaa. Kuinka ”Perfect Wayn” kirjoittajat ovat voineet päästä tietämään, että Adonai oli poika, eikä isä; tai että kristittyjen kolminaisuuden kolmas persoona on – naisellinen? Totisesti he nojaavat tässä teoksessaan useita kertoja okkultismin kulmakiveen. Kunpa tuo nainen, joka itsepäisesti ja antamatta selitystä käyttää kirjoituksissaan tuota harhaanjohtavaa sanamuotoa ”*Jumala*”, tietäisi,

1 Alkuperäisessä kirjeessä on tässä kohtaa yksinkertainen piirustus toisiinsa punotuista kolmioista kehän sisällä. – Toim.

kuinka lähellä hän on meidän oppejamme sanoessaan: ”Koska Adonailla on isänä henki, *joka on elämä* (ääretön kehä eli Parabrahm) ja äitinä suuri syvyys, joka on aine (prakriti erilaistumattomassa tilassaan), hänellä on molempien mahdollisuudet ja kaikkien olevaisten *kaksinaiset* voimat. Me sanoisimme *kolminkertaiset*, mutta esitettyssä tapauksessa voidaan sanoa näinkin. Pythagoraalla on syynsä, miksi hän ei koskaan käyttänyt äärellistä hyödytöntä lukua 2, vaan hylkäsi sen kokonaan. YHDESTÄ voi, ilmentyessään, tulla vain 3. Se on ilmenemätön, kun yksinkertainen kaksinaisuus pysyy passiivisena ja salattuna. Kaksinaisen monadin (7:nnen ja 6:nnen prinssiin), jotta se voisi ilmetä *logoksena*, Kwan-shai-yin’inä, on ensin tultava *kolminaisuudeksi* (7., 6. ja puolet 5:nnestä); sitten se ”suuren syvyyden” povella vetäen omaan itseensä *ainoan kehän* muodostaa siitä täydellisen neliön, siis ”neliöi ympyrän”, mikä, ystäväni, on mysteereistä suurin, ja kirjoittaa jälkimmäiseen SANAN (lausumattoman nimen) – muuten ei kaksinaisuus voisi pysyä sellaisenaan, vaan sulautuisi jälleen YHTEEN. ”Syvyys” on *avaruus* – sekä miehinen että naisellinen. ”*Purush* (Brahmana) hengittää ikuisuudessa; kun ’hän’ (he) hengittää *sisään*, prakriti (ilmenneenä aineena) katoaa hänen syyliinsä; kun ’hän’ (he) hengittää *ulos*, hän (she) ilmenee uudestaan *mayana*”, sanoo sloka. Ainoa todellisuus on *mulaprakriti* (erilaistumaton aine), ”juureton juuri”,... Mutta meidän on lopetettava, muuten omalle intuitiollemme jäisi liian vähän sanottavaa.

Kuninkaallisen Seuran geometrikko ei varmaankaan tiedä, että tuo näennäisen järjetön yritys koettaa neliöidä ympyrä peittää selittämättömän mysteerin. Se olisi tuskin löydettävissä Mr. Roden Noelin ”meidän Herramme pneumaattista ruumista...” koskevien teorioiden kulmakivien joukosta, ei myöskään Mr. Farmerin teoksen ”A New Basis of Belief in Immortality” pirstaleista; ja monelle muulle heidän kaltaiselleen metafysisen tutkijalle olisi aivan turhaa paljastaa sitä tosiasiaa, että ilmenemätön kehä – *Isä* eli *ehdoton elämä* – on ei-olevainen kolmion ja täydellisen neliön ulkopuolella ja on ainoastaan ilmennyt *Pojassa*; ja vasta kun toiminta kääntyy ja palaa ehdottomaan ykseydentilaansa takaisin ja neliö laajenee vielä kerran kehäksi, ”Poika palaa Isän syyliin”. Se jää sinne, kunnes Äiti, ”suuri syvyys” kutsuu sen takaisin ilmentyäkseen uudelleen *kolminaisuutena* – jolloin *Poika* pukeutuu [s.408] samalla sekä Isän että Äidin olemukseen – toimivaan substanssiin, *prakritiin* sen erilaistuneessa tilassa. ”Äitini – (Sophia – ilmennyt viisaus) – otti minut”, Jeesus sanoo eräässä gnostilaisessa kirjoituksessa; ja hän pyytää opetuslapsiaan odottamaan, *kunnes hän (he) tulee...* Todellinen ”Sana” on löydettävissä ainoastaan, kun seurataan ikuisen elämän sisään- ja ulospäisen matkan mysteerii näissä kolmessa geometrisessä kuviossa esitettyjen tilojen läpi.

”A Student of Occultism’in” kirjoittajan (jonka järkeä terästä kotiseutunsa vuoristoilma) arvostelu ja ”S.T.K...Chary’n” vastaus (kesäkuun *Theosophistissa*), jotka käsittelevät erästä osaa teidän jatko- ja kiertokirjeistänne, älkööt millään tavoin huolestuttako tai häiritkö teidän filosofista rauhaanne. Niin kuin meidän

Pondichery-*chelamme* sanoo merkitsevästi, ei teille eikä kenellekään muullekaan kynnynksen toisella puolella olevalle ole koskaan opetettu eikä tulla opettamaan-kaan ”täydellistä kehitysteoriaa”; eli kukaan ei saa sitä, ellei hän itse arvaa sitä. Jos joku voi saada sen selville niistä sekavista langoista, jotka hän on saanut selvitettyväkseen, niin hyvä hänelle; ja se olisi todella hieno näyte hänen henkisestä käsityskyvystään. Jotkut ovat päässeet *lähelle*. Mutta parhaimmatkin tekevät vielä riittävästi erehdyksiä, värittävät ja käsittävät väärin. *Manaksen* varjo heijastuu *buddhin* kentän läpi ja todistaa siitä ikuisesta laista, että ainoastaan kahleeton henki voi nähdä hengen asioita ilman verhoa. Opettamaton harrastelija ei voi koskaan kilpailla tällä tutkimusalalla edistyneen kanssa; toistaiseksi maailmassa on vähän todellisia näkijöitä, jota vastoin valevapahtajia on ollut leegio; ja on onni, ettei heidän näkemäänsä valon pilkahduksia ole levitetty miekan terällä, kuten islamilaisuutta tai liekehtivien polttorovioiden ja kidutuskammioiden pakolla, kuten kristillistä jumaluusoppia.

Teidän *Fragmentissänne* on muutamia – tosin hyvin harvoja – virheitä, mutta ne riippuvat vain molemmista opettajistanne Adyarissa, joista toinen *ei tahtonut*, toinen *ei voinut* puhua teille kaikesta. Muita kohtia ei yleensä voi sanoa erehdyksiksi – pikemminkin epätäydellisiksi selityksiksi. Nämä johtuvat osaksi siitä, että saamanne opetus on ollut epätäydellistä siinä asiassa, jota koskettelette viimeiseksi – tarkoitan aina uhkaavia *pimennyksiä* – osaksi käytettävissämme olevan kielen huonoista ilmaisukeinoista ja osaksi taas siitä pidättyvyydestä, johon sääntömme määräävät. Kokonaisuuteen nähden ne ovat merkityksettömiä. Mutta mitä niihin huomautuksiin tulee, joita ”A Student jne.” (Simlan Marcus Aurelius) tekee lehden numerossa VII, kuulette varmaan ilolla, että niin ristiriitaisilta kuin nuo väitteet nyt mielestänne näyttänevätkin, niistä jokainen voidaan helposti sovelluttaa (ja jos käy tarpeelliseksi) tullaan sovelluttamaan tosiasioihin. Vaikeus on siinä a) ettei teille voida antaa todellisia numerotietoja ja eroavuuksia kierroksista, b) ja ettette avaa riittävästi ovia tutkijoille. E.T.S:n kirkas valo ja ne älyolennot, jotka sitä ympäröivät (ruumiillistuneet, tarkoitan) auttavat teitä ehkä näkemään virheet: joka tapauksessa Yrittäkää. ”Yrittämällä ei mitään kadoteta.” Teillä, samoin kuin kaikilla aloittelijoilla, on taipumus tehdä liian ehdottomia johtopäätöksiä [s.409] vain osittain käsitetyistä viittauksista sekä laatia niistä opinkappaleita, ikään kuin viimeinen sana olisi lausuttu. Aikanaan tulette pääsemään siitä. Voitte käsittää meidät väärin ja se tapahtuukin helposti, koska meidän puheemme on pakostakin enemmän tai vähemmän vertauskuvallista ja täynnä vihjauksia astuessamme kielletylle alueelle. Meillä on omat eriskummalliset ilmaisumuotomme ja se, mikä kätkeytyy sanojen taakse, on vielä tärkeämpää kuin se, mitä luette. Mutta joka tapauksessa – YRITTÄKÄÄ. Jos Mr. S. Moses tietäisi, mitä tarkoitetaan sillä, mitä hänelle sanottiin, varsinkin hänen älyolentoistaan, niin hän huomaisi kaiken

pitävän ehdottomasti paikkansa. Koska hän on sisäisesti kehittyvä ihminen, voi tulla päivä, jolloin hänen sovintonsa ”okkultistien” kanssa on täydellinen. Kuka tietää?

Lopetan nyt, teidän luvallanne, tämän *ensimmäisen* osan.

K. H.

KIRJE n:o 112

(VMK-LXXXI)(81)

Saatu Lontoossa heinäkuun seutuvilla 1883.

Yksityinen, vaan ei kovin salainen.

Kuten huomaatte, olen kirjoittanut erillisen yksityisen kirjeen – siinä tapauksessa, että haluaisitte lukea toisen englantilaisille ”veljille ja sisarille” – ja jättänyt jälkimmäiseen kaikki suunniteltua uutta sanomalehtä koskevat asiat, jonka lehden toiveista ev. Gordon kirjoitti teille niin rohkaisevasti. Ennen kuin olin alkanut seurata tämän Intian etujen suojavarustukseksi tarkoitetun yrityksen kehittymistä, ymmärsin tuskin, kuinka syvälle kansaraukkani oli vajonnut. Samoin kuin henkilö, joka kuolinvuoteen ääressä valvoo lepattavan elämän merkkejä ja kuuntelee heikkoa hengitystä nähdäkseen, onko toivolle vielä sijaa, me arjalaiset pakolaiset olemme seuranneet lumisilta asuinsijoiltamme tätä yritystä. Estettyinä käyttämästä yliluonnollisia voimia, jotka voisivat sekoittaa kansan *karman*, mutta käyttämällä kuitenkin kaikkia laillisia ja luonnollisia keinoja koettaaksemme herättää innostusta niissä henkilöissä, jotka välittävät työskentelystä puolestamme, olemme nähneet viikkojen venyvän kuukausiksi ilman, että päämäärää on saavutettu. Menestys on entistä lähempänä, mutta kuitenkin epävarma. Govindan Lalin kirje, jonka pyydän Upasikan lähettämään teille, osoittaa, että asia edistyy. Muutamien päivien kuluttua alkuasukassijoittajat pitävät Madrasissa kokouksen, jossa Mr. Olcott tulee olemaan läsnä ja josta voi olla jotakin hyötyä. Hän aikoo käydä tapaamassa Geikwaria Barodassa ja Holkaria Indoressa tehdäkseen voitavansa – kuten jo tähän asti Beharissa ja Bengalissa. Koskaan ei teidän kaltaistanne miestä ole niin kaivattu Intiassa kuin nyt. Näimme sen ennakolta, kuten tiedätte, ja isänmaanystävänä koetimme helpottaa nopeaa paluutanne. Mutta [s.410] valitettavasti on myönnettävä, ettei sanalla isänmaallisuus nyt enää ole juuri minkäänlaista sähköistäväää voimaa intialaisten sydämessä. Tämä ”taiteitten ja uskonnon kehto” on täynnä onnettomia olentoja, joista kansanjohtajat huolehtivat huonosti ja kiusaavat häpeämättömästi anastaen juonittelun avulla itselleen kaiken. Olemme tienneet tämän ylimalkaan, mutta meistä arjalaisista ei kukaan ole luotaillut Intian kysymysten syvyyttä viime

aikoina. Jos on sallittua verrata subjektiivisia asioita objektiivisiin ilmiöihin, tah-
toisin sanoa, että psyykkiselle näölle Intia näyttää olevan ikään kuin tukah-
duttavan harmaan sumun – moraalisen meteorin¹ ja sen turmeltuneesta yhteiskun-
nallisesta tilasta johtuvien oodisten vuodatusten peittävä. Siellä täällä pilkahtaa
valo. Se ilmaisee jonkin verran henkisyttä, ihmistä, joka kaipaa korkeampaa
tietoa ja ponnistelee sitä kohti. Jos arjalaisen okkultismin merkkitulo tullaan enää
koskaan syyttämään, nämä hajanaiset kipinät on yhdistettävä sen liekiksi. Tämä
on T. S:n tehtävä, tämä sen miellyttävä puoli, johon niin mielellämme ottaisimme
osaa, elleivät *chelaksi pyrkijät* itse estäisi ja työntäisi meitä takaisin.

Astuin tavallisten rajojemme ulkopuolelle auttaakseni teidän suunnitelmaanne
vakuutettuna sen tarpeellisuudesta ja mahdollisesta hyödyistä: aloitettuani jatkan,
kunnes tulokset tiedetään. Tämän liikeasioihin sekaantumisen vieraan kokemuk-
sen kautta olen uskaltanut maailman tulisen pätsin henkäyksen piiriin. Olen
kärsinyt erittäin paljon jouduttuani näin pakosta näkemään läheltä minkälaisessa
moraalisessa ja henkisessä tilassa kansani on; ja läheltä katsottuna minua on pa-
hasti järkyttänyt ihmisluonnon itsekäs halpamaisuus (joka aina seuraa ihmiskuntaa
sen kulkiessa kehityskierroksessa meidän asteemme läpi). Olen niin selvästi va-
kuuttunut siitä, ettei tätä voi auttaa – että tästä lähtien tulen kieltäytymään tällaisen
sietämättömän kokeen uudistamisesta. Joko teidän sanomalehtenne tulee menesty-
mään tai ei – jälkimmäinen johtuisi yksinomaan teistä *itsestänne* ja *Timesissa* 17
pnä julkaistusta onnettomasta inspiraatiosta. Minä en kuitenkaan tule enää ole-
maan missään tekemisissä näiden maallisten asioiden rahapuolen kanssa; tulen
sen sijaan antautumaan yksinomaan tärkeimpään tehtäväämme, tiedon hankkimi-
seen ja sen jakamiseen kaikkien käytävissä olevien kanavien kautta ja sellaisina
katkelmina, joita ihmiskunta kokonaisuudessaan on ehkä valmis sulattamaan. Tie-
tysti tulen mielenkiinnolla seuraamaan sanomalehtityötänne täällä, jos minun on-
nistuu voittaa ja rauhoittaa tuon onnettoman ja ENNENAIKAISEN tunnustuksen
kautta – *olipa sen tarkoitus kuinka kunniallinen tahansa* – herättämämme katkerat
tunteet niissä henkilöissä, jotka luottivat teihin eniten. Voitte aina luottaa tosi-
asialliseen myötätuntooni, mutta nerokkaan Mr. Daren tulee johtaa toimis-
tossanne, ja teidän toimituksessa. Se suuri tuska, jonka olette tuottanut minulle,
osoittaa selvästi, että joko minä en ymmärrä mitään valtiollisten tehtävien sopi-
vuudesta enkä siis voisi toivoa olevani viisas liike- [s.411] ja valtiollisten asioiden
”valvoja” – tai se mies, jota pidän todellisena ystävänä ja joka on erinomaisen
rehellinen ja uhrautuva, ei koskaan kykene nousemaan englantilaisten ennako-
luulojen ja synnillisen antipatian yläpuolelle *meidän rotuamme* ja väriämme kohti.
”Madame” kertoo teille enemmän.

1 Vrt. s. 342-3 meteoritomu. – Toim.

Vaikka ette ”pyydäkään minua käsittelemään asiaa uudestaan”, lausun kuitenkin muutaman sanan Mr. Massey’n vaikeuksista kirjeen johdosta, jonka hän sai veljeltämme H:lta – tuolloin Skotlannissa – kiertoteitse ”Skin” kautta. Olkaa oikeudenmukainen ja armahtava edes eurooppalaista kohtaan. Jos Mr. Massey olisi ”selittänyt englantilaisille spiritualisteille olleensa yhteydessä VELJIEN kanssa okkulttisten keinojen avulla”, hän olisi puhunut silkkaa totta. Sillä ei ainoastaan yhden kerran, vaan kahdesti hän oli tuollaisissa okkulttisissa suhteissa – kerran isänsä hansikkaan kautta, jonka M. lähetti hänelle ”Skin” avulla, toisen kerran taas kyseessä olevan kirjelapun kautta, jonka lähettämiseksi käytettiin samaa välittäjää, vaikka ilman yhtä suurta voimankäyttöä. Näette hänessä taaskin esimerkin siitä, kuinka helposti kehittyneempikin äly pettää itseään okkulttisissa asioissa itse luomansa *mayan* kautta.

Ja mitä tuohon toiseen tapaukseen tulee, eikä ole huomattava – en ole asianaja ja ja puhun sen vuoksi ehdonalaisesti – lieventävänä asianhaarana syytetylle, ettei Mr. Massey vielä tänäkään päivänä ole varma siitä, ettei tri Billing siepannut Simpsonin kirjettä vaimolleen, säilyttänyt sitä käyttääkseen sitä sopivassa tilaisuudessa viime mainittua vastaan ja nyt todella käytä sitä? Tai, jos hän olisikin antanut kirjeen tulla vastaanottajan käsiin, eikö hän tiennyt vastausta – jos sellainen kirjoitettiin? Onko tarkkaavainen ystävänne tullut ajatelleeksi, että juuri sinä aikana oli vallalla naisellinen – tai paljon pahempi – meedioiden välinen vihamielisyys, paljon pahempi kuin Simpsonin ja Hollis-Billingin välinen *odium theologicum*, joka koski heidän vastaavia vaatimuksiaan Skin osoittamiin suosiosoituksiin nähden? Että Mrs. Billing kutsui ”ystävänsä” Simpsonin Skitä ”väääräksi hengeksi”; että tri Billing valitteli katkerasti Olcottille ja H. P. B:lle Simpsonin tekemää petosta tämän koettaessa tyrkyttää väärää Skitä oikeana – hänen vaimonsa vanhimpana ja uskollisimpana ”valvojana”.

Tämä riita joutui jopa sanomalehtiin. Merkillistä, että Mrs. S. pyysi Mrs. B:ltä niin tahdikkuutta vaativaa ja vaarallista palvelusta juuri samaan aikaan, jolloin Mrs. B. oli julkisesti syyttänyt häntä väärrien tietojen antamisesta uskotellen, että Mrs. B:n Ski valvoi häntä! Sanon taaskin – mutta puhun ehdonalaisesti – etten ole koskaan perehtynyt vakavasti tuohon syytökseen; tiedän siitä vain siksi, että näin välähdyksen tilanteesta katsellessani Olcottin aivoihin hänen lukiessaan Mr. C. C. M:n kirjettä. Mutta tästä viittauksesta voi ehkä olla jotakin hyötyä. Kuitenkin tiedän ja sanon sen: pääasia on, että ystävänne on liian nopeasti epäillyt ja tuominnut *epäoikeudenmukaisesti* viattoman vahingoittaen siten itseään henkisesti. Hänellä ei todellakaan ole oikeutta syyttää edes H. P. B:tä *tahallisesta petoksesta*. Esitän mitä voimakkaimman vastalauseeni sen johdosta, että tuota naista on kohdeltu niin armottomasti. Hänellä ei [s.412] ole ollut minkäänlaista aikomusta pettää – ellei tosiasian pidättäminen ole suoranainen petos ja *valhe*, teorian mukaan

suppressio veri, suggestio falsi – laillinen oikeussääntö, josta hän ei tiedä mitään. Mutta tämän teorian mukaan meitä kaikkia (veljiä ja cheloja) on pidettävä *valehtelijoina*. Hän oli saanut käskyn pitää huolen siitä, että kirje toimitettaisiin perille; hänellä ei tuolloin ollut muuta mahdollisuutta sen toimittamiseen kuin ”*Skin*” kautta. Hänellä ei ollut voimaa lähettää sitä *suoraan*, kuten hansikasta. M. ei *tahatonut* auttaa häntä omista määräyistä syistään, jotka – kuten myöhemmin sain tietää – olivat hyvin painavia; H. P. B. tiesi, että Mr. C. C. M. ei luottanut *Skihin* ja oli kyllin hupsu uskoakseen, että Mr. Massey erotti meedion ”hengestä”, kuten hänen kirjeensä todistaa. Sen puhtaan ja epäitsekään rakkauden tähden, jota H. P. B. tunsu tuota miestä kohtaan, hän tahtoi osoittaa, että edes yksi todellinen Veli oli huomannut hänet. Siitä syystä hän koetti salata, että Skillä oli kätensä tässä mukana. Ja vielä tunti sen jälkeen, kun hän oli lähettänyt Mrs. B:lle kirjeen, jonka Skin piti toimittaa – *aikanaan luetun* eikä *satunnaisesti* löydetyn kirjeen, kuten väitettiin – hän oli unohtanut sen, kuten hän unohtaa kaiken. Hänen mieleessään ei ollut minkäänlaista pettämisen aikomusta, ei vähintäkään ajatusta siihen suuntaan. Jos Mr. Massey olisi pyytänyt häntä rehellisesti kertomaan totuuden sen jälkeen, kun kirje oli näytetty hänelle, H. P. B. olisi luultavasti lähettänyt hänet hyvin kuumaan paikkaan sanomatta mitään tai tunnustanut rehellisesti koko asian. Hän arveli yksinkertaisesti olevan parasta, ettei Mr. C. C. M:ssä heräävä vihamielinen mielenlaatu, tuollaisen aiheettoman epäilyksen tulos, hävittäisi Veljen sanoman hyvää vaikutusta. Rakkaat herrat, me arvostelemme aina ihmisiä heidän vaikuttamiensa ja heidän toimintansa moraalisten vaikutusten perusteella: emme vähimmässäkään määrin kunnioita maailman vääriä arvosteluperusteita ja ennakkolouloja.

K. H.

KIRJE n:o 113

(VMK-LXXXII)(82) Saatu elok. 1883

Ehdottomasti salainen.

”Rabelais’n neljännestunti” on lyönyt. Teidän vastauksestanne, suostumuksestanne tai kiellostanne – riippuu, elpyykö *Phoenix* – joka makaa maassa kuolonkaltaisessa *samadhissa*, ellei ole jo täysin kuollut. Jos uskotte sanaani ja jättämällä talonpojat huoleksemme olette valmis jonkin verran *epäpuhtaaseen* työhön – ainakin eurooppalaiselta näkökannalta katsottuna – ja suostutte *näennäisesti* vastustamaan meidän työtämme palvelen todellisuudessa tarkoitusperiämme ja siten pelastaen vastaavat maamme suurelta pahalta, joka uhkaa molempia – suostukaa siinä tapauksessa ehdotukseen, joka teille tehdään Intiasta päin.

Voitte toimia kaikin keinoin ja tavoin vastustaaksenne Bengalín [s.413] vuokra-asetusta, sillä teetepä te tai muut mitä tahansa, ette voi koskaan ehkäistä yötämme vastakkaiseen suuntaan. Sen vuoksi yksi epäily vähemmän kuin yksi *ei*-sallittu luottamus enemmän. Arvoitus, totisesti.

Ja nyt, hyvä ystävä, selitän asian. Teidän on vain valmistauduttava antamaan isku eurooppalaisille sivistyneille käsityksillenne *oikeasta* ja *vääristä*. Puhtaasti aasialaisluonteinen toimintasuunnitelma paljastetaan teille; ja koska en saa liikuttaa sormeanikaan – enkä tässä tapauksessa sitä tekisikään, vaikka voisin – johtakseni ymmärtämystänne tai tunteitanne, pidätte ehkä asiaa *liian* jesuiittamaisena, jotta se miellyttäisi teitä. Kuinka surkeaa onkaan, että tunnette niin vähän okkultista vastamyrkkyä, ettette huomaa eroa jesuiittamaisen sanontatavan ”tout chemin est bon qui mène à Rome”, siihen lisätynä ovelat ja voimakkaat sanat ”tarkoitus pyhittää keinot” – ja seuraavien Herramme ja Mestarimme ylevien sanojen välttämättömän käytäntöön soveltamisen välillä: ”Oi, te Bikkhut ja Arhatit – olkaa ystävällisiä ihmisrotuja, veljiämme kohtaan! Tietäkää kaikki, että se, joka ei uhraa *yhtä* elämäänsä pelastaakseen lähimmäisensä elämän; ja joka epäroí antaa enemmän kuin elämän – *hyvän maineensa ja kunniansa* pelastaakseen *monien* hyvän maineen ja kunnian, on arvoton pääsemään synnittömään, kuolemattomaan, ylimaalliseen nirvanaan.” Niin, tätä ei voida välttää.

Sallikaa minun selittää teille tilanne. Se on hyvin monimutkainen; mutta henkilölle, joka ilman aikaisempaa valmennusta kykeni niin hyvin sulattamaan erinäisiä oppejamme, että saattoi kirjoittaa *Esoteric Buddhism* -teoksen – ei niiden *sisäisten* lähteiden, joita meidän on käytettävä, pitäisi olla käsittämättömiä.

1) Beharin johtajat ehdottavat *puolitoista* lakhia annettavaksi *Phoenixiä* varten; yhtä paljon palattuanne Intiaan siinä tapauksessa, että uusi sanomalehti tulee vastustamaan Bengalín vuokra-asetusta ja te lupaatte heille kannatuksenne. Ellette hyväksy ehdotusta, meidän on valmistauduttava *Phoenix*-lehtemme lopulliseen polttohautaukseen – ja ainiaaksi. Lukuun ottamatta tätä summaa – 150.000 rupiaa – voimme ottaa lukuun 45.000 rupiaa osakkeina – toistaiseksi. Mutta jos ylimykset vain antavat varansa, niin muut seuraavat.

2) Jos te kieltäydyste, he valitsevat toisen toimittajan: vaikka talonpojat ja edellä mainittu asetus siinä häviäisivät – eivät ylimykset tai zemindarit menettäisi mitään, paitsi taitavan toimittajansa; mutta he toivovat ja ovat täysin tietämättömiä siitä, että ovat *tuomittuja* – ajan mittaan. Ainoa ja todellinen tappion kärsijä tulisi teidän kieltäytyessänne olemaan – Intia ja teidän oma maanne – mahdollisesti. *Tämä on ennustus.*

3) Zemindarien asettuminen tuota asetusta vastaan ja heidän järjestämänsä juonet ovat luonteeltaan *halpamaisia*, kuitenkin hyvin luonnollisia. Ne jotka voivat tutkia asioiden ydintä, huomaavat lordi Cornwallisin ja hänen monien

seuraajiensa rikokset. Niin halpamainen kuin heidän menettelynsä onkin, kuten sanon, se tapahtui eikä sitä voi välttää, sillä se on lähtöisin ihmisluonnosta [s.414] itsestään; ja jos toimittaja, joka tietää heidät tuomituiksi, kannattaa heidän vaatimuksiaan lain kannalta, se ei ole sen kunnioittomampaa kuin se, että asianajaja puolustaa asiakastaan – suurta rikollista, joka on tuomittu hirtettäväksi. Yritän nyt esittää asiani eurooppalaiselta näkökannalta peläten, ettette voisi nähdä asioita *aasialaisesta* näkökulmasta, tai pikemmin siinä valossa kuin me, jotka voimme huomata tulevia tapahtumia, näemme ne.

4) Vanhoillinen toimittaja, jonka toiminta on *yhdensuuntainen vanhoillisen varakuninkaan toimien kanssa*, tulee huomaamaan, ettei hän itse asiassa ole menettänyt mitään, lukuun ottamatta vähäistä vastustusta, joka ei kuitenkaan voi kestää kauan. Nykyisessä asetuksessa on suuria puutteita arvosteltuna lailliselta, kuolleen kirjaimen kannalta.

5) Tuon typerän *ennenaikaisen* ”Ilbertin asetuksen” ja vielä typerämmän ”Saligram-Surendro”-kunnianloukkausjutun aiheuttama kuohunta ajaa Intian väestön aivan itsetuhon partaalle. Ette saa luulla minun liioittelevan sanoessani edelleen: englantilaiset ja etenkin anglointilaiset menevät samaa tietä vastakkaiseen suuntaan. Voitte vapaasti kieltäytyä uskomasta *varoitustani*: osoitatte olevanne viisas ellette tee niin. Palataksemme varsinaiseen asiaamme:

6) Monet hyvin älykkäät ja kyvykkäät englantilaiset ovat valmiita puolustamaan zemindareja (jopa liittoutumaan heidän kanssaan) vastustaakseen asetusta vastoin omia periaatteitaan ja tunteitaan – yksinkertaisesti siitä syystä, että ylimykset vihaavat ja vastustavat miestä, jota muut hindulaiset tällä hetkellä sanovat ihailevansa ja jota he ylistävät yksinkertaisten, lyhytnäköisten villien hartaudella. Näin eivät talonpojat pääse kohtaloaan pakoon kuin muutamiksi kuukausiksi huolimatta siitä, hyväksyttkö tarjouksen vai ette. Jälkimmäisessä tapauksessa on sanomalehtisuunnitelma tietysti lopussa.

7) Samalla on parasta, että valmistaudutte välttämättömiin seurauksiin: on olemassa yhdeksänkymmentä yhdeksän mahdollisuutta yhtä vastaan – jos zemindarien ehdotus hylätään – näkeekö *Phoenix* koskaan päivän valoa; ei ainakaan niin kauan kuin nykyinen kuohunta jatkuu. Ja kun se kaatuu lopullisesti ja ollen suunnitelmaan sidottuna, ellemme pääse tilanteen herroiksi, silloin *meidän on erottava*. Saadakseni Chohanilta luvan puolustaa Intian lukemattomia miljoonia sorrettuja ja köyhiä käyttämällä siihen kaikkia tietojamme ja voimiamme – minun oli, siinä tapauksessa, että *Phoenix*-suunnitelma epäonnistuisi, luvattava olla enää sekaantumatta maallisiin asioihin ja – on jätettävä ikuiset hyvästit eurooppalaiselle elementille. M:n ja Djual Khoolin olisi astuttava tilalleni. Toisaalta, jos suostutte ehdotukseen, ei se, että vastustaisitte vuokra-asetusta, vaikuttaisi työhöme talonpoikien *puolesta* sen enempää kuin olki estäisi laivan uppoamisen; jos sitä

vastoin valittaisiin joku toinen toimittaja, meillä ei olisi minkäänlaista tekosyytä vaikuttaa heidän puolestaan.

Tällainen on tilanne. Tämä on merkillinen sekasotku, jolla ei teidän mielestänne liene minkäänlaista *raison d'être*. Tuskin voimme odottaa, että näkisitte tällä hetkellä asiat selvästi, eikä ole kovinkaan luultavaa, että voisitte arvostella niitä oikein vastakkaisten tarkoituksien synnyttämän egyptiläisen [s.415] pimeyden takia; eikä se ole erikoisen tarpeellistakaan, jos ehdotusta ei hyväksytä. Mutta jos vastauksenne on myönteinen, voin ehkä yhtä hyvin lisätä muutamia yksityisseikkoja. Tietäkää siis, että vastustuksesta huolimatta ja juuri sen vuoksi tulette saattamaan tuon suuren kansallisen kiuhkan päätökseen pikemmin kuin voitaisiin odottaakaan. Siten te, samalla kun täsmällisesti seuraatte ylimyksille lupaamaanne ohjelmaa, edistätte niiden tapausten kehittämistä, joita on suunniteltu onnettoman kansan pelastamiseksi aina vuodesta 1793 asti – lordi Cornwallisin suuren valtiollisen erehdyksen jälkeen. Samalla voitte tehdä äärettömän paljon hyvää kaikissa muissakin suhteissa. Palauttakaa mieleenne menneisyys, niin se auttaa teitä ymmärtämään selvemmin tarkoituksiamme. Kun anastitte alkuasukashallitsijoilta Bengalin, siellä oli joukko miehiä, jotka hallituksen alaisina harjoittivat veronkantajien virkaa. Nämä miehet saivat, kuten tiedätte, määrätyn prosentin perimistään veroista. Itä-Intian Yhtiö ei koskaan ymmärtänyt kymmenys- ja pakkoveromenettelyä muhamettilaisten hallitsijoiden aikana; kaikista vähiten talonpoikien oikeutta nousta vastustamaan mielivaltaista *Wuzeefa*- ja *Mukassimah*-lain soveltamista. No, kun zemindarit huomasivat, etteivät englantilaiset oikein ymmärtäneet heidän asemaansa, he käyttivät tätä hyväkseen, samoin kuin englantilaiset olivat käyttäneet hyväkseen voimaansa: he vaativat maanomistajien oikeuksia.

Osoitte heikkoutta hyväksyessänne tuon vaatimuksen ja suostuessanne siihen huolimatta muhamettilaisten varoituksista. Nämä tunsivat todellisen tilanteen, eivätkä olleet lahjottuja, kuten useimmat Yhtiöstä. Te asetuitte harvojen puolelle monia vastaan ja siitä oli seurauksena ”Ikuinen Sopimus” -asiakirjat. Tästä johtuivat kaikki myöhemmät ikävyydet Bengalissa. Kun tietää, kuinka teidän ylpeä kansanne arvostelee noita onnettomia talonpoikia 19. vuosisadan voimakkaalla kehityskaudella ja pitää heitä vähemmän arvoisina kuin hevosia ja karjaa, ei ole vaikea kuvitella, kuinka teidän kansalaisenne arvostelivat heitä – vuosisataa aikaisemmin. Silloin jokainen englantilainen oli sydämeltyään hurskas kristitty, jota raamattu käski pitämään tarkan eron Haamin jälkeläisten ja heidän itsensä – valitun kansan perillisten – välillä.

Lordi Cornwallisin ja ylimysten välinen sopimuskirja, jonka mukaan zemindarien olisi kohdeltava tuota ”mustaa ihmiskarjaa” ystävällisesti ja oikeudenmukaisesti eikä kohotettava talonpoikien vuokria jne., oli lainopillinen ilveily. Chohan oli silloin Intiassa ja näki omin silmin alkavat kauhut. Niin pian kuin

Ikuinen asetussojimus oli astunut voimaan, ylimykset alkoivat halveksia talonpoikien kanssa tekemiään välikirjoja. He eivät täyttäneet niitä ja aiheuttivat siten vuosittain kurjille talonpojille tuhoa ja nälkää. He perivät veroja, saattoivat heidät vararikkoon ja nostivat väärää syytöksiä heitä vastaan *Abwab*-nimen turvin. Nämä ”ojet” ja ”sisäänkäytävät” johtivat heidät minne zemindarit vain halusivat ja nämä nostivat viidenkymmenen vuoden aikana suunnattoman suuria veroja. Zemindarit tekivät kaiken tämän ja paljon enemmänkin ja heidät pannaan varmasti siitä tilille. Tekoja, jotka ovat liian kauheita kerrottaviksi, tapahtui Yhtiön virkamiesten silmien edessä ja usein heidän [s.416] suostumuksellaan, kunnes kapina pani esteen tielle ja vaikutti uuden hallitusmuodon asettamiseen.

Suurten vääryyksien hyvittämiseksi, nyt vaikeasti parannettavan parantamiseksi lordi Ripon koetti laatia uuden asetuksen. Hänen neuvonantajansa (eivät ne, joista *te* tiedätte) eivät pitäneet asianmukaisena rikkoa zemindari-järjestelmää ilman, että samalla kertaa hankittaisiin kansansuosiota toisella taholla: tästä johtui ”Ilbertin asetus” ja jotkut muut joutavuudet. Sanomme sen vuoksi, että kaiken todennäköisyyden mukaan nykyisen Bengalin vuokra-asetuksen avulla tahdotaan *hyvittää* entiset väärät teot.

Ystävänä, te olette erinomaisen etevä toimittaja sekä terävä ja valpas poliitikko; ja luultavasti ei koko Intiassa ole toista, joka tuntee niin syvältä kuin te anglointialaisen *coups d'état*en sisäisen rakenteen. Tekään ette kuitenkaan pääse kyllin syvälle, ja valtiollisen maaperän alkuperäiset primitiiviset kerrostumat samoin kuin joidenkin lordi Riponin toimien *genesis*, olivat ja ovat *terra incognita* teille, samoin kuin monelle muullekin ehkä paljon vanhemmalle poliitikolle. Ei lordi Ripon, eivätkä hänen neuvonantajansa (verhon takana) tule nauttimaan mistään suurista tuloksista hänen valtansa aikana Intiassa. He ovat suurempia *okkultisteja* kuin voitte aavistaakaan. Heidän vapaamieliset uudistuksensa eivät ole tarkoitettut Intiaa varten, jonka onnesta tai onnettomuudesta he eivät välitä mitään: he katselevat kauas eteenpäin, *tuloksiin tulevaisuudessa* – ja lehdistöasetukset, Ilbertin asetukset, Bengalin vuokra-asetukset samoin kuin kaikki muutkin ovat tarkoitettut protestanttista Englantia varten, joka hyvin pian, *liian pian*, ellei Joku tai *Jokin* tule väliin, tulee tukahdetuksi roomalaisen *Apofiksen* näkymättömiin kiemuroihin. Ystävä ja veli, ainoa rotunne jäsen, jota kohtaan tunnen lämmintä, vilpitöntä rakkautta, olkaa varuillanne. Älkää torjuko varoitustani liian kevyesti, sillä se on hyvin vakava ja vain viittaus, joka minun on sallittu tehdä. Poliittinen epäily, samoin kuin kaikki epäily, pilkkaa ja nauraa niiden henkilöiden havainnoille, jotka eivät kuulu sen puolueeseen. Se huomaa erehdyksensä vasta jouduttuaan ojaan. Varokaa, sillä se, mikä on teitä varten valmistettu, ei enää ole vain oja, vaan kiulu!

Mutta katsokaamme nyt, millä perusteilla kunniallinen englantilainen voi vastustaa vuokra-asetusta. Kuinka suuri talonpoikien kurjuus tällä hetkellä onkin,

kuinka oikeudenmukaisia zemindareja vastaan aiotut rangaistukset ovatkin, lyhyesti, kuinka inhimillinen ja jalomielinen vuokra-asetuksen tarkoitusperä päällisin puolin onkin, mikään rehellinen hallitus ei itse asiassa ole oikeutettu tahallaan ja huvikseen rikkomaan juhlallisia lupauksia ja sopimuksia. Se, että on huomattu ylimysten jättäneen täyttämättä osansa sopimuksesta, ei oikeuta toista puoluetta mitätöimään allekirjoitustaan ja repimään palasiksi Ikuista asutus sopimusta. Harvojen syntejä ei voi kostaa monille. Nykyisessä vuokra-asetuksessa on suuria puutteita, samoin kuin entisessä järjestelmässä; eikä vanhoissa asiakirjoissa ole minkäänlaisia määräyksiä siitä, että englantilaiset voisivat kumota asutusoikeuden.

[s.417] En halua käsitellä toisen tai toisen kuolleen kirjaimen merkityksen puutteita, rajoitun vain huomauttamaan teille, että puutteita *on*, ja teillä on täysi oikeus vastustaa niitä, kunnes ne muutetaan. Teitä ei pyydetä aiheuttamaan lain kumoamista, vaan yksinkertaisesti kannattamaan zemindarien tutkimusta sen puutteellisuuksista. Ja tämän voitte vapaasti luvata. Kuitenkaan en saa yrittää vaikuttaa teihin toiseen tai toiseen suuntaan. Jotkut ylimysten vaatimuksista ovat alhaisia, eikä ketään kunniallista miestä voida saada niitä kannattamaan; toiset sitä vastoin eivät ole vailla voimakasta laillista perustaa heidän hyväkseen. Hallitusvalta, esimerkiksi, ei koskaan eikä missään tapauksessa ole ollut *Khirajee*-maan omistaja – ei edes muhamettilaisten lakien ja johdon alaisena.

Voitte siis työskennellä *Khirajin* ja *Ooshrin* hengessä täyttääksenne lupauksenne maanomistajille ja hyvittää heitä muutamien kuukausien ajan siihen ”mahtavaan vararikoon” asti, joka odottaa heitä. Teitä ei pyydetä tekemään *minun* maani (samoin kuin *teidänkään* maanne) hyväksi sen enempää kuin katselemaan rakennuksen rumaa etusivua ottamalla huomioon ainoastaan tilanteen todellinen luonne sekä vastaiset hyvät tulokset, jos voitatte hyvin luonnollisen turhankainoutenne. Muutamien päivien kuluttua saatte ehkä muodollisen ehdotuksen. Miettikää sitä tarkoin. Älkää antako minun toivomukseni vaikuttaa teihin. Jos rehellinen mielipiteenne on, ettei esitys vastaa eurooppalaisia käsityksiänne ja totuuden ja kunniallisuuden tunnusmerkkiä, kieltäytykää empimättä hyväksymästä sitä ja sallikaa minun lausua teille surulliset, mutta aina kiittolliset ja ystävälliset jäähyväiset. En voi vaatia, että näkisitte asiat minun näkökulmastani. Te katsotte ulkopuolelle, minä *katson sisälle*. Nyt ei ole hentomielisyyksien aika. ”Englannin kruunun kirkkaimman (!) jalokiven” – oi, mikä musta iva tuossa nimessä piilee kään! – tulevaisuus on vaarassa, ja minun on uhrattava kaikki voimani, sikäli kuin Chohan sen sallii, auttaakseni maatani tällä yhdennellätoista kurjuuden hetkellä. Voin työskennellä ainoastaan niiden kanssa, *jotka haluavat työskennellä kanssamme*. Älkää syyttäkö minua, ystäväni, sillä te ette tiedä, ette *voi* tietää niiden rajoitusten määrää, joiden alaisena toimin. Älkää luulko, että aikomukseni on asettaa teille syötti – kiihoke, hyväksyäkseen sellaista, mistä muutoin kieltäytisitte, sillä niin ei ole. Annettuani juhlallisen kunniasanani Hänelle, jolle olen

kiitollisuuden velassa kaikesta, mitä olen ja tiedän, olen yksinkertaisesti avuton siinä tapauksessa, että kieltäydytte ja – meidän on erottava. Ellei vuokra-asetusta olisi seurannut Ilbertin asetuksen aikaansaama melu ja kiista sekä ”kunnanloukkausjuttu”, olisin ollut ensimmäisenä kehottamassa teitä kieltäytymään. Kun nyt tilanne on kuitenkin tämä ja koska minun ei sallita käyttää muita kuin tavallisia voimia – minun on mahdoton toimia molempiin suuntiin ja minun on valittava sen välillä, autanko onnetonta äidinmaatani vai jatkanko seurustelumme tulevaisuudessa. Tämä on teidän päätettävissänne. Ja jos kohtalo määrää tämän kirjeeni viimeiseksi, pyydän teitä muistamaan – teidän vuoksenne, ei minun – sitä sanomaa, jonka lähetin Simlasta H. P. B:n kautta [s.418] teille ja Mr. Humelle – ”Lordi Ripon ei toimi itsenäisesti; Intian todellinen varakuningas ja hallitsija ei ole Simlassa, vaan Roomassa; ja viime mainitun vaikutusvaltainen ase – on varakuninkaan rippi-isä.”

Pyydän, lausukaa parhaimmat terveiseni rouvalle ja ”Morselille”. Olkaa varma siitä, että lukuun ottamatta muutamia harvoja huomaamattomia erehdyksiä ja puutteita kirjanne *Esoteric Buddhism* on ainoa oikea – joskin epätäydellinen – okkulttisten oppiemme selitys. Ette ole tehnyt mitään oleellisia perusvirheitä; ja se, mitä teille ehkä tämän jälkeen tullaan ilmoittamaan, ei tule olemaan ristiriidassa kirjanne ainoankaan lauseen kanssa, vaan päinvastoin selittämään monta näennäistä ristiriitaa. Nimimerkki ”Chela” osoittaa *Theosophist*-lehdessä, kuinka virheellinen Mr. Humen teoria on. Kaiken tämän huomioon ottaen voitte olla vakuutunut siitä, ettei M. enkä minä, me emme ole puhuneet ristiin vastaväitteitämme esittäessämme. Hän puhui *sisäisestä* – minä *ulkoisesta* kierroksesta. On paljon seikkoja, joita ette vielä tunne, mutta joista ehkä tulette tietämään jonakin päivänä; ette myöskään voi koskaan oppia ymmärtämään *pimennysilmiötä*, ennen kuin olette oppinut käsittämään *sisäisten* ja *ulkoisten* kierrosten matemaattista kulkua ja saanut enemmän tietoja noiden seitsemän välisistä määrätystä eroista. Ja tästä syystä meillä, Mr. Massey'n filosofisten johtopäätösten nojalla, *ei ole Jumalaa*. Hän on oikeassa – koska hän sovittaa tuon nimen kosmoksen ulkopuolella olevaan poikkeukseen, ja me, jotka emme tiedä viime mainitusta mitään, pidämme – kutakin ihmistä omana *Jumalanaan* – hänessä itsessään, omassa persoonallisuudessaan asuvana ja samalla *persoonattomana* Avalokiteshvarana. Ja nyt – hyvästi. Ja jos niin on päätetty, ettemme enää voi olla kirjeenvaihdossa keskenämme, muistakaa minua samoilla vilpittömillä tunteilla, kuin minä aina tulen muistelemaan teitä.

K. H.

Saatu Lontoossa lokakuun 8. pnä 1883.

Tilapäinen poissaolo tärkeissä asioissa esti minua myös muutamaan päivään tietämästä mitään teidän asioistanne ja vasta tänään minulla oli aikaa ajatella niitä. Lukiessani kirjettänne tilanne esiintyi minulle sellaisissa väreissä, että päätin viipymättä antaa teille vapautenne ja siksi lähetin teille sähkösanoman. Sen tarkoituksena oli poistaa mielestänne kaikki moraalinen tai muunlainen pakon tunne ja jättää oman harkintanne varaan hyväksyä tai hylätä jokainen uusi ehdotus, joka mahdollisesti tulee teille jostakin Intian osasta. Jos jokin syy olisi voinut aiheuttaa toisen suunnan ottamisen, elokuun 16. päivän kirjeenne sävy olisi poistanut sen kokonaan. Te arvelette, että Bengalin asioiden puolustaminen niiden nykyisellä asteella tuhoaisi suunnitellun [s.419] sanomalehden kaikki taloudelliset menestymismahdollisuudet; ”*Phoenix* ei tämän suunnitelman mukaan voisi menestyä taloudellisesti. Ja sanomalehdellä, joka on taloudellisesti epäonnistunut, voi olla vain hyvin pieni poliittinen vaikutus.” Asian jatkaminen johtaisi teidän mielestänne siis siihen, että suuri joukko ihmisiä olisi turhaan menettänyt rahojaan. Sillä ”suunnitelmalta, joka on näin raajarikko, on tehokkaasti riisuttu sen suuret rahalliset mahdollisuudet”. Kaikesta tästä huolimatta te olette kuitenkin valmis jatkamaan, jos sitä haluan, jättämään moraalisen vastuun minun kannettavakseni ja ”nielemään tuon jossain määrin vastenmielisen lupauksen”.

Ystäväni, teidän ei pidä tehdä mitään sen kaltaista. Huolimatta kaikesta, mitä voisni ja haluan tehdä, vastuu jäisi kuitenkin itsellenne, koska teille viime kirjeessäni annettiin täysi valinnan vapaus. Jos teillä ei tämän jälkeen tule olemaan mitään tekemistä tämän onnettoman yrityksen kanssa, sen täytyy tapahtua kokonaan oman arvostelunne nojalla ja omalla vastuullanne. Olette ymmärtänyt hyvin heikosti karman lain – ja minun kirjeeni – jos saatoitte kuvitella, että uskaltaisin kutsua toimintaan sen kauheat seuraukset pakottamalla teidät tai jonkun muun toimimaan määrättyyn suuntaan tuollaiset tunteet sydämessään.

Teidät tuntien oli helppo aavistaa teidän – (ei, jokaisen kunniallisen ihmisen tunteet tuollaisen tilanteen edessä) – vastenmielisyytenne suunniteltua työtä kohtaan. Siitä syystä olin hyvin huolellisesti koettanut tähdentää teille kirjeessäni, että olitte kokonaan ja ehdottomasti vapaa valintanne suhteen. Syytän itseäni vain yhdestä asiasta, nimittäin siitä, että viittasin kieltäytymisenne todennäköiseen seuraukseen – koska lupaukseni Chohanille käsitti, että siitä lähtien kieltäytyisin kaikesta yhteistyöstä eurooppalaisten kanssa tulevaan suotuisampaan aikaan asti.

Tämä seikka saattoi teidät ”nielemään tuon vastenmielisen lupauksen” enemmän kuin mikään muu sanottu. Tämä jää minun karmakseni. Mutta jättämällä sen huomioon ottamatta huomaatte viimeisestä kirjeestäni, että teidän riippumattoman ja puolueettoman toimintanne väistämättömyyttä painostettiin voimakkaasti. Toivoin – kansalaisten surkeasta moraaliseen tilasta huolimatta ja pakotin itseni miltei *uskomaan*, että tämän suuren käännekohdan aikana voisi löytyä ehdottoman tarpeellinen sanomalehti, joka voisi toimia sellaisella pohjalla, että se tyydyttäisi sekä teitä että kaikkia asianosaisia. Olin unohtanut, että *ulkonainen* esiintyminen on teidän maailmassanne pääasia ja että olin saattamassa teitä halveksituksi. Mutta rauhoittukaa; jos rahat olisi koottu, kuten ensin aiottiin, eikä teitä olisi painostettu toimimaan määrättyyn suuntaan; ja jos teidät olisi jätetty toimimaan aivan vapaasti omalla toimintasuunnallanne, niin tälläkin katkeran vihan, keskinäisen pahan-suopuuden ja halveksunnan hetkellä jo se seikka, että te olisitte puolustaneet halveksittuja ja nyt enemmän kuin ennen vihattuja ja sorrettuja ”neekereitä” – olisi riistänyt *Phoenixiltä* ”suuren taloudellisen mahdollisuuden” varjonkin.

Tuskin kuukautta sitten olin niin luottavainen – nähdessäni yhä syvät, [s.420] voimakkaat tunteet hehkumassa kansan sielussa – että sallin teidän tulla yhtä luotavaiseksi, jopa luottavaisemmaksi kuin minä. Toiset, joiden intuitio ja kaukonäköisyys ei ollut ylempien sokaisema, ajattelivat toisin, ja jotkut olisivat ehkä estäneet minua; mutta koska tarkoituksena oli niin arvokas ja mahdollisuuksia todella oli, minun sallittiin seurata suunnitelmaa ja käyttää luonnollisia ulkonaisia keinoja auttaakseni sen täytöntöön panoa. Jos rajaton odottaminen sopisi teille, alkuperäinen suunnitelma olisi voitu toteuttaa; mutta niin ei ole asian laita, ja siitä syystä minun on pakko poistaa pieninkin painostus vapaan arvostelunne suhteen ja kiittää teitä siitä, että olisitte niin jalomielisesti suostunut toimimaan Intian hyväksi jopa omien tunteittenne ja rahallisten etujenne uhallakin. Lukuun ottamatta järjestömme sääntöjä, mitä tulee karmaan, en missään tapauksessa tahtoisi asettaa teitä sellaiseen tilanteeseen, missä en millään tavoin voisi korvata teille yhteiskunnallisen arvonannon ja taloudellisten pettymysten menetystä. Sen tekeminen ei ole vallassani. En voisi nähdä teidän joka hetki tuntevan, että teitä pidettäisiin ”roistona”, jolla ei olisi ”minkäänlaista poliittista arvoa yhteiskunnassa kokonaisuudessaan huonon luonteen takia”. Jos asemanne olisi sama kuin meidän, tuollaiset vaikutteet eivät merkitsisi mitään. Chohanista chelaan asti me kaikki, jotka olemme lupautuneita työntekijöitä, otamme ensiksi ja viimeiseksi huomioon vain sen, voimmeko tehdä lähimmäisillemme hyvää, olkoon hän kuinka vähäpätöinen tahansa; emmekä salli edes itsemme ajatella mitään halveksimisen, pilkan tai vääryyden vaaraa. Olemme valmiit ”syljettäviksi ja tulemaan ristiinnaulituiksi” joka päivä – ei vain kerran – jos siitä voi koitua toisille todellista hyvää. Mutta teidän suhteen asia on aivan toinen; teidän on kuljettava tietänne ”käytännöllisemmässä” maailmassa, eikä *teidän* asemanne siinä saa vaarantaa.

Paitsi teitä, myös pääoman lahjoittajia on kohdeltava oikeudenmukaisesti. Heidän joukossaan on rikkaita zemindareja, mutta myös köyhiä isänmaanystäviä, jotka ovat ponnistelleet kovasti merkitäkseen pieniä summia pelkästä kunnioituksesta meitä kohtaan ja rakkaudesta kotimaahan. Ainakin viisikymmentä tällaista henkilöä odottaa kuulumisia tapahtumien viimeisistä käänteistä. He säästävät tulojaan viimeiseen hetkeen asti ennen kuin lähettävät rahansa Kalkuttaan. Eri osissa Intiaa hartaat teosofit ovat merkinneet ahkerasti avustussummia Mr. Morganin kiertokirjeessä esitetyn mahdollisuuden johdosta, että pääomalle tultaisiin saamaan voittoa. Olcott, eversti Gordon, Norendro ja muut teille tutut ja tuntemattomat ovat lämpimästi kannattaneet yritystä: sen laatuinen rahallinen onnettomuus, jota ennustatte *Phoenixille*, vaarantaisi kaikkien henkilökohtaisen vaikutusvallan. Odotusten ollessa tällaisia ei edes entinen apulaisenne Mr. Dare haluaisi auttaa teitä, vaikka Mr. Allen sen sallisikin. Ja lopuksi, ellei henkilökohtainen uskonne minuun olisi niin sokea, että nielette viimeisenkin varovaisuudenvaistonne, ette vaarantaisi omaa vaikeasti koottua pääomaanne edeltäpäin tuomittuun epäonnistuvaan yritykseen, ettekä siis hyvällä omallatunnolla voisi antaa toistensa tehdä siten. Paitsi – [s.421] paitsi, jos teidän sallittaisiin ”heittää moraalinen vastuu minun niskoilleni”; lyhyesti, saisitte minut ihmeen avulla – jos se vain olisi mahdollista – luomaan väkisin menestystä. Jos se olisi sallittua, sanomalehti olisi jo perustettu ja sen ääni olisi kuulunut aikamme Intian kysymysten kovassa melussa.

Olisin laatinut tämänpäiväisen sähkösanomani sanamuodon vieläkin voimakkaammaksi, mutta pelkäsin, että kehottaessani teitä jättämään asian saisin taas vastuulleni vapaan tahtonne rajoittamisen. Teidän on parasta antaa Bengalin puolueelle mahdollisuus esittää ehtonsa selvästi ja lopullisesti ja vasta sen jälkeen vastata ”kyllä” tai ”ei”. Säästääkseen aikaanne ja kulujanne pyysin Olcottia järjestämään niin, että Norendro Babu lähettäisi *hänelle* maanomistajien ehdotuksen, jotta hän voisi viipymättä – tuntiessaan mielipiteenne ja luonteenne – sanoa, olisivatko ne soveliaita teille esitettäväksi. Ja elleivät olisi, että hän asettuisi viipymättä yhteyteen asianajajienne kanssa Kalkutassa, kuten pyysitte.

Tällainen on asioitten nykyinen tila ja se on hyvin paha Intialle. On ennen-aikaista vielä kertoa teille enemmän siitä salaisesta vaikutuksesta, joka tämän on saanut aikaan, mutta saatte ehkä kuulla siitä myöhemmin. En voi myöskään ennustaa tulevaisuudesta muuta kuin että kiinnitän huomionne yhä enemmän niihin mustiin pilviin, jotka kokoontuvat poliittiselle taivaalle. Tiedätte, että jo kauan sitten huomautin teille monista ja kaikenlaisista suurista häiriöistä, jotka sattuvat toisen kierroksen lakatessa ja toisen alkaessa kohtalokasta toimintaansa. Näette jo muutamia esimerkkejä viimeaikaisissa maanjärstystsilmiöissä; pian tulette näkemään paljon useampia. Ja jos meidän onkin valitettava

ihmisystävällisen suunnitelman tuhoutumista, se tieto lievittääköön suurta pettymystänne, että tällaisina pahoina aikoina on taisteltava mitä vihamielisintä laatua olevia näkyviä ja näkymättömiä vaikutuksia vastaan.

Ja nyt jotakin hauskeempaa ennen lopettamista. Päätöksenne seurata johtoani *Phoenix*-asiassa senkin uhalla, että siitä koituisi teille varmaa yhteiskunnallista nöyryytystä ja rahallista tappiota, on karmanne jo palkinnut. Sen johtopäätöksen teen ainakin seurauksista. Vaikka tämä ei ollutkaan teille mikään *coe* (niin vastenmielinen sana teille) – olitte kuitenkin jollakin tavoin koeteltavana, ettekä langettanut. Mahdollista seurustelukielloamme koskeva käsky on osittain peruutettu. Kielto *toisiin eurooppalaisiin* nähden on yhtä ankara kuin ennen, mutta *teidän kohdaltanne se on peruutettu*. Ja *tämä* myöntymys on suoranaudessa suhteessa *teidän* myöntymykseenne, sen tiedän, – persoonallisten tunteittenne suureen uhuriin nykyisessä tilanteessa. ”Tällä *Pelingillä*” huomattiin olevan ”todella *tasapainottavia ominaisuuksia*”. Mutta varokaa, ystäväni, tämä ei ole viimeinen koetuksenne. Minä en niitä luo, vaan *te itse* – taistelullanne kohti valoa ja totuutta maailman mustia vaikutuksia vastaan. Olkaa varovaisempi sen suhteen, mitä puhutte kielletyistä asioista. ”Kahdeksannen piirin” mysteeri on hyvin luottamuksellinen asia, ettekä te likimainkaan ymmärrä edes sen yleistä puolta. Teitä oli useamman kerran varoitettu, eikä teidän olisi pitänyt mainita sitä. Olette tahtomatanne saattanut vakavan asian [s.422] naurunalaiseksi. Minulla ei ole mitään tekemistä kirjoituksen ’*Replies to Mr. Myers*’ kanssa, mutta ehkä huomaatte niissä M:n jyrkkää vaikutusta.

K. H.

Minua on käsketty pyytämään, että minulle aiotut tiedotukset lähetettäisiin vastaisuudessa *Dâmodarin* tai *Henry Olcottin* kautta. *Madame B:n* varovaisuus ei kasva suhteessa hänen fysiologiseen heikkenemiseensä.

Intian Lennätinlaitos

Luokka P.	Paikallinen n:o 48
Vastaanottoasema:	Lähetysasema:
Adyar Madras	Jummoo
Vastaanottaja:	Lähetäjä:
Madame Blavatsky	Ev. Olcott

Mestarit ovat kutsuneet
Dâmodarin paluuta ei luvattu
Me lähettämme hänet takaisin.

K. H.

Adyar 25-11-83 kello 10.15

Intian lennätinlaitos

Vastaanottoasema:	Lähetysasema:
Adyar Madras	Jammoo
Vastaanottaja:	Lähetäjä:
Madame Blavatsky	Eversti Olcott
Theosophistin toimittaja	

Dâmodar lähti ennen päivänkoittoa – noin kello kahdeksalta kirjeet häneltä ja Koot Hoomilta löydetty pöydältäni – Eivät sano palaako vai ei – Dâmodar lausuu meille kaikille ehdolliset jäähyväiset ja pyytää kaikkia teosofiveljiä olemaan rohkealla mielellä tietäen että hän on löytänyt siunatut Mestarit jotka ovat kutsuneet hänet luokseen. Poikakullan nykyinen kehitys hämmästyttävä. [s.423] Homey¹ pyytää minua odottamaan käskyjä.

Madras 25-11-83 kello 17.30

¹ Luultavasti virkailijan foneettinen tulkinta Homi'sta. – Toim.

Saatu Lontoossa 1883–1884.

Hyvä ja uskollinen ystäväni – tähän sisältyvää selitystä ei olisi koskaan annettu, ellen olisi viime aikoina huomannut, kuinka pahoillanne olette ollut keskustellessanne ”plagioimis”-asiasta ystäväienne – varsinkin C. C. Massey’n – kanssa. Ja etenkin nyt, saatuani viimeisen kirjeenne, jossa niin hienotunteisesti puhutte ”tuosta onnettomasta Kiddle-tapauksesta”, totuuden kieltäminen teiltä olisi julmaa; olisi kuitenkin sulaa hulluutta antaa se ennakkoluuloisten ja pahansuopien spiritualistien käsiin. Siksi meidän täytyy tehdä sopimus: Minun täytyy vaatia teiltä ja Mr. Wardilta, joihin kumpaankin luotan, *lupaus, ettette koskaan ilman erityistä minulta saamaanne lupaa kerro niistä asioista*, joista jäljempänä tulen puhumaan, ette kenellekään – ette edes M.A. Oxonille tai C.C. Masseylle syistä, jotka kohta tulen mainitsemaan ja jotka helposti ymmärrätte. Jos joku heistä painostaa teitä, vastatkaa yksinkertaisesti, että tuo ”psykologinen mysteeri” selvitettiin teille ja joillekin muille; ja – JOS he tyytyvät siihen – voitte lisätä, ettei ”samankaltaisia kohtia” voida nimittää plagioimiseksi tai muilla samaa merkitsevillä sanoilla. Annan teille *carte blanchen* sanoaksenne, mitä haluatte – jopa syyn, miksi mieluummin olen kertomatta *tosiasioita* yleisölle tai useimmille Lontoon Seuran jäsenille – paitsi niitä yksityiskohtia, jotka vain te ja jotkut muut tulevat tietämään. Kuten huomaatte, en edes pyydä teitä puolustamaan mainettani – *ellette* ole vakuuttunut ilman minkäänlaista epäilyä ja ellette ole itse täysin ymmärtänyt selitystä. Ja nyt sanon teille, miksi mieluummin annan ystäväienne pitää minua ”vastenmielisenä plagioijana”.

Viholliset ovat toistuvasti kutsuneet minua ”sofistiksi” ja ”myytiksi”, ”Mrs. Harrisiksi” ja ”alemmaksi älyolennoksi, mutta vielä vähemmän haluan, että tekoystävät pitävät minua tahallisenä vehkeilijänä ja *valehtelijana* – tarkoitan niitä, jotka hyväksyisivät minut vastahakoisesti, vaikka heidän arvioinnissaan tulisin kohoamaan heidän ihanteittensa tasalle, sen sijaan että olen nyt päinvas-
taisessa asemassa. Henkilökohtaisesti en tästä tietysti välitä mitään. Mutta *teidän* ja Seuran vuoksi yritän vielä kerran poistaa taivaanrannalta pahimmat pilvet. Koettakaamme siis luoda yleissilmäys tilanteeseen ja katsokaamme, mitä länsimaalaiset viisaanne siitä sanovat. ”K. H.” – niin väitetään – on *plagioija* – jos kyseessä nyt todella on K. H. eikä ”kaksi länsimaalaista [s.424] humoristia”. Edellisessä tapauksessa kyseessä on niin kutsuttu ”adepti”, joka ei ”pienistä itämaalaisista aivoistaan” kykene ilmentämään Platonin arvoisia aatteita tai sanoja, vaan kääntyy tuohon perinpohjaisen filosofian syvään lähteeseen, *Banner of Lightiin*.

Tästä lähteestä hän lainaa lauseita, jotka sopivat parhaiten ilmaisemaan hänen verrattain sotkuisia, Mr. Henry Kiddlen innoittuneilta huuilta luiskahtavia aatteitaan! Toisessa tapauksessa asia tulee vieläkin vaikeammin ymmärrettäväksi – paitsi jos sitä valaisee noiden kahden länsimaalaisen leikinlaskijan edesvastuuton mediumisuus. Niin hämmästyttävä ja mahdoton kuin se teoria onkin, että kaksi henkilöä, jotka ovat olleet kyllin taitavia voidakseen viiden vuoden aikana paljastumatta personoida vilpillisesti useita adepteja – joista ei ainoakaan muistuta toistaan; – kaksi henkilöä, joista ainakin toinen on täydellinen englanninkielen mestari ja jolta tuskin voidaan epäillä puuttuvan alkuperäisiä aatteita, kääntyisi pienen plagiaatin tähden sellaisen sanomalehden puoleen kuin *Banner*, joka on laajalti tunnettu ja jota useimmat englantia osaavat spiritualistit lukevat; ja ennen kaikkea sieppaisi lainatut lauseensa tunnetun vastakääntyneen esitelmästä, jonka henkilön julkisia lausuntoja jokainen *meedio* ja spiritualisti juuri niihin aikoihin luki mielellään; niin uskomattomalta kuin kaikki nämä ja monet muut asiat tuntuivatkin, jokainen mahdollisuus näytti kuitenkin olevan enemmän tervetullut kuin yksinkertainen totuus. Tuomio lausuttiin; ”K. H.”, olkoon hän kuka tahansa, on varastanut lauseita Mr. Kiddlelta. Eikä tässä kaikki, kuten eräs ”hämmästyntynyt lukija” osoittaa – hän on jättänyt pois sopimattomia sanoja *ja on vääristellyt lainaamia ajatuksia* saadakseen ne käännettyiksi pois alkuperäisestä tarkoituksesta, jotta ne sopsisivat hänen omiin, erilaisiin tarkoituseriinsä.

Jos haluaisin keskustella asiasta, voisin väittää tähän, että plagioimiseen sisältyy enemmän *ajatusten* kuin sanojen ja lauseiden lainaamista, ja koska edellisiä ei ollut, omat syyttäjäni vapauttavat minut. Milton sanoo – ”tämänkaltaista lainaamista pidetään *plagioimisena*, ellei lainaaja paranna asioita”. Koska siis olen *vääristellyt* ”tarkoituksenmukaiset” aatteet, ja ne on nyt julkaistuina johdettu pois alkuperäisestä merkityksestään sopiakseen minun omiin ”aivan erilaisiin tarkoituseriin”, mielestäni näillä perusteilla ei kirjallinen *näpistelyni* tunnu itse asiassa erikoisen kauhealta. Ja vaikei asioita voitaisi selittää muulla tavalla, niin enempiä ei voitaisi sanoa, kuin että Mr. Sinnetin kirjeenvaihtaja köyhän sanavarastonsa takia ja tuntematta englanninkielen kirjoitustaitoa oli omaksunut joitakin harvoja Mr. Kiddlen purkauksia, joitakin hänen erinomaisesti rakennetuista lauseistaan – ilmaistakseen niillä omia vastakkaisia aatteitaan. Edellä mainittu perustelulinja on ainoa, johon olen suostunut ja jota olen sallinut *Theosophistin* ”lahjakkaan toimittajan” käyttää, joka syytöksen julkaisemisesta asti on ollut poissa suunniltaan. Nainen on totisesti tässä viidennessä rodussa kauhea onnettomuus! Kuitenkin tahdon nyt selittää teille ja muutamille harvoille, jotka saatte valita luotettavimpien teosofien joukosta saatuanne heiltä ensin *kunniasanan* tämän vähäisen [s.425] tiedon salassa pitämisestä, tätä ”hyvin pulmallista” psykologista mysteeria koskevat tosiasiat. Selitys on niin yksinkertainen ja olosuhteet niin

huvittavia, että myönnän nauraneeni, kun huomioni kiinnittyi siihen jonkin aikaa sitten. Se saattaisi minut nytkin hymyilemään, ellen tietäisi, että asia tuottaa tuskaa joillekin uskollisille ystävilleni.

Kyseessä olevan kirjeen suunnittelin eräällä matkalla ja hevosen selässä. Sanelin sen mentaalisesti kohdistumalla erääseen nuoreen chelaan, joka sen myös ”presipitoi”. Hän ei ole vielä asiantuntija tällä psyykkisen kemian alalla ja hänen oli kirjoitettava se tuskin näkyvästä jäljestä. Siitä syystä toinen puoli oli jäänyt pois ja toinen puoli ”taiteilijan” enemmän tai vähemmän muuttelema. Kun hän tuolloin kysyi minulta, halusinko lukea ja korjata sen, vastasin, varomattomasti, sen myönnän – ”se kelpaa minkälaisena tahansa, poikaseni – ei merkitse niin paljoa, jos olisit jättänyt muutaman sanan kirjoittamatta”. Olin fyysisesti hyvin väsynyt ratsastettuani lakkaamatta 48 tuntia ja (fyysisesti jälleen) puoliksi nukuksissa. Sitä paitsi minulla oli *psyykkisesti* hyvin tärkeää tehtävää, niin että minusta oli hyvin vähän jäljellä kirjeelle uhrattavaksi. Se oli tuhon oma, otaksun. Herättyäni huomasin, että se oli jo lähetetty, ja kun en silloin etukäteen aavistanut sen julkaisemista, jätin sen kokonaan pois ajatuksistani.

En ollut koskaan herättänyt henkisen Mr. Kiddlen ulkomuotoa, en ollut kuulut hänen olemassaolostaan, enkä tuntenut hänen nimeään. Meidän kirjeenvaihtomme ja teidän Simlassa olevan ympäristönne ja ystävienne vuoksi olin tuntenut mielenkiintoa fenomenalistien älyllistä edistystä kohtaan, jonka huomasin vähitellen taantuvan amerikkalaisten spiritualistien keskuudessa. Pariisen kuukautta aikaisemmin olin kiinnittänyt huomioni viime mainittujen laajamittaiseen vuotuisen leirielämään eri suunnilla, muun muassa Lake tai Mount Pleasantin luona. Jotkut merkilliset ajatukset ja lauseet, jotka edustivat amerikkalaisten spiritualistien yleisiä toiveita ja pyrkimyksiä, olivat painuneet muistiini ja muistin vain näitä ajatuksia ja irrallisia lauseita aivan erillään henkilöistä, jotka olivat pohtineet niitä tai puhuneet niistä. Tästä johtuu, etten tiedä kerrassaan mitään luennoitsijasta, jonka, kuten näyttää, olen viattomasti kavaltanut ja joka kuuluttaa minua nyt kiinni otettavaksi. Jos olisin sanellut kirjeeni siinä muodossa, jossa se nyt on julkaistuna, asia näyttäisi kyllä epäilyttävältä ja vaikka se olisi kaukana siitä, mitä yleensä nimitetään plagioimiseksi, lainausmerkkien puutteessa se voisi kuitenkin antaa aihetta moitteeseen. Mutta en tehnyt mitään sen tapaista, kuten edessäni oleva alkuperäinen vedos nyt selvästi osoittaa. Ja ennen kuin jatkan, minun on selitettävä teille vähän tätä *presipitointitapaa*.

Psyykkisen Tutkimusseuran viimeaikaiset kokeet auttavat teitä suuresti ymmärtämään tämän ”mentaalisen sähkötyksen” periaatetta. Olette huomannut tuon yhdistyksen *Journalista*, kuinka ajatuksensiirtoon vaikutetaan kumulatiivisesti. Geometrisen tai jonkin muun muodon kuva, joka on ollut painettuna aktiivisiin aivoihin, painetaan asteittain passiivisen kohteen vastaanottaviin [s.426] aivoihin

– kuten lehtien kuvasarjat osoittavat. Kaksi tekijää on tarpeen täydellisen ja silmänräpäyksellisen, mentaalisen sähkötyksen aikaansaamiseksi – luja keskittymisen toimijassa ja täydellinen vastaanottava passiivisuus ”lukija”-kohteessa. Jos toinen tai toinen tila häiriintyy, tulos on vastaavasti epätäydellinen. ”Lukija” ei näe kuvaa ”sähköttäjän” aivoissa, vaan ikään kuin nousevana omissaan. Jos viime mainitun ajatus liikkuu, psyykinen virta katkeaa, yhteys irtaantuu ja tulee hajanaiseksi. Tässä minun tapauksessani chelan oli niin sanoakseni siepattava virrasta se, minkä lähetin hänelle ja, kuten edellä huomautettiin, sovitettava katkenneet palat parhaansa mukaan.

Näettehän saman asian tavallisessa mesmerismissä – toimijan kohteensa mielikuvituksen painama *maya* on toisinaan voimakkaampi, toisinaan heikompi, sitä mukaa kuin ensin mainittu pitää tarkoitettua illusorista kuvaa enemmän tai vähemmän vakavasti oman mielikuvituksensa edessä. Kuinka usein selvänäkijät syyttävätkään magnetisoijia siitä, että he ovat anastaneet ajatuksensa käsiteltävänä olevalta kohteelta. Ja mesmerinen parantaja voi aina todistaa teille, että jos hän sallii ajatuksensa irtaantua siitä todellisesta virrasta, jota hän koettaa vuodattaa potilaaseensa, niin hänen on heti pakko joko uudistaa virta tai lopettaa käsittely. Niinpä minä, joka tässä tapauksessa pidin sillä hetkellä mielessäni enemmän sitä spiritualistisen ajatusvirran psyykkistä tuntemista, josta Lake Pleasantin puhe oli yksi selvä merkki, siirsin tietämättäni edelleen tämän muistoni selvemmin kuin omat huomautukseni ja johtopäätökseni sen johdosta.

Toisin sanoen ”ryöstetyn uhrin” – Mr. Kiddlen – lausunnot esiintyivät ”kirkaassa valossa” ja valokuvattiin tarkemmin (ensin chelan aivoihin ja sitten hänen edessään olevalle paperille, joka *kaksinkertainen* menetelmä on paljon vaikeampi kuin pelkkä ”ajatusten lukeminen”), kun taas muu – omat huomautukseni ja arveluni niistä – on, kuten nyt huomaan, tuskin näkyvää ja aivan epäselvää edessäni olevilla alkuperäisillä paperiliuskoilla. Pankaa mesmerisen kohteen käteen puhdas paperiarkki, sanokaa hänelle, että siinä on lukemanne kirjan tietty kappale, keskittäkää ajatuksenne sanoihin ja katsokaa, kuinka – *edellyttäen, ettei hän itse ole lukenut tätä kappaletta*, vaan ottaa sen vain teidän muististanne – hänen lukemisansa heijastaa omia enemmän tai vähemmän selviä muistojanne tekijän kielestä. Sama koskee chelaan siirretyn ajatuksen presipitoimista paperille (tai pikemmin paperiin); jos hänen saamansa mentaalinen kuva on heikko, hänen näkyvän toisintonsa on vastattava sitä enemmän, mitä tarkemmin hän huomioi. Mutta jos hän olisi oikein mediumistisella luonteella varustettu henkilö, hänen ”Mestarinsa” voisi käyttää häntä jonkinlaisena *psyykkisenä painokoneena*, joka tekisi litografisia tai psykografisia painokuvia siitä, mitä toimijalla oli mielessä; hänen hermostonsa olisi kone, hänen hermoauransa painomustetta, ja värit saataisiin tuosta

tyhjentymättömästä pigmentti- (samoin kuin kaiken muun) varastosta, akashasta. Mutta meedio ja chela ovat aivan vastakkaisesti erilaisia ja viime mainittu toimii tietoisesti, paitsi poikkeuksellisissa olosuhteissa kehityksen aikana, [s.427] mistä tässä ei ole tarpeen puhua.

Niin, heti kun sain kuulla syytöksestä – *puolustajieni* levottomuuden saavutettua minut ikuisten lumikenttien poikki – annoin käskyn tutkia alkuperäisen painosmateriaalin. Ensi silmäyksellä huomasin, että itse olin ainoa syyllinen – pieni poikaraukka oli vain tehnyt sen, mitä hänen oli käsketty tehdä. Asetettuani kirjaimet ja rivit – jotka olivat jääneet pois ja töhertyneet niin, että kenenkään muun kuin niiden alkuperäisen *synnyttäjän* oli mahdotonta ymmärtää niitä – alkuperäiseen sävyynsä ja oikeille paikoilleen, olen nyt huomannut, että kirjeeni kuuluu aivan toiselta kuin ennen, kuten tulette näkemään. Ryhtyessäni tarkastamaan *Occult Worldiä* – kappaletta, jonka olette lähettänyt – ja sivua, jota oli lainattu (nimitäin s. 149 ensimmäisessä painoksessa), ja lukiessani sitä huolellisesti minua hämmästytti lauseiden välinen suuri ristiriita. Siinä oli, niin sanoakseni, suuri kuilu osan 1 (rivistä 1 riviin 25) ja osan 2 ajatusten välillä – niin kutsutussa plagioidussa osassa. Niiden välillä ei näytä olevan mitään yhteyttä; sillä totisesti, mitä meidän johtajiemme päätöksellä (osoittaa epäilevälle maailmalle, että fyysiset ilmiöt ovat yhtä lakiperäisiä kuin kaikki muu) on tekemistä ”maailmaa hallitsevien” Platonin ajatusten tai ”ihmiskunnan käytännöllisen veljeyden” kanssa? Epäilen, että vain teidän persoonallinen ystävyyttenne kirjoittajan kanssa on soikaissut teidät näkemästä tässä epäonnistuneessa ”presipitoimisessa” ajatusten ristiriitaa ja yhteenkuulumattomuutta *aina tähän asti*. Muussa tapauksessa teiltä ei olisi jäänyt huomaamatta, että jokin oli väärin tällä sivulla; että yhteydessä oli räikeä vika. Lisäksi minun on tunnustettava *syylisyyteni* toiseenkin syntiin: en ole koskaan edes katsellut painettuja kirjeitäni – ennen tätä pakollista tutkimista. Olin lukenut vain teidän alkuperäisen kirjoituksenne, sillä pidin ajan tuhlaamisena lukea omia kiireessä kirjoittamiani ajatuspätkiä ja kappaleita. Mutta nyt minun täytyy pyytää teitä lukemaan kohdat sellaisina kuin olin ne alkuaan sanellut ja vertailemaan niitä edessäne olevaan *Occult Worldiin*.

Kirjoitan tämän uudestaan omakätisesti, kun sitä vastoin teidän hallussanne oleva kirje on chelan kirjoittama. Pyydän teitä myös vertaamaan tätä käsialaa jonkin *aikaisemman* minulta saamanne *kirjeen* käsialaan. Pitäkää myös mielessänne ”V. R:n” Simlassa lausuma ehdoton väite, ettei *ensimmäinen* kirjeeni missään tapauksessa ollut minun *kirjoittamani*. *Sillä kertaa* hänen juttelunsa ja huomautuksensa ikävystyttivät minua; *nyt* ne voivat palvella hyvää asiaa. No niin, me kaikki emme missään tapauksessa ole ”jumalia”; varsinkaan kun pidätte mielessänne, että noiden ”painatusten” ja ”presipitoimisten” riemukkaitten päivien jälkeen ”K. H.” on syntynyt *uuteen* ja *korkeampaan* valoon, mutta ei suinkaan

häikäisevimpään, mitä tämän maan päällä on saavutettavissa. Totisesti on *kaikkietedon valo* ja erehtymätön kaukonäkö täällä maan päällä vain korkeinta CHOHANIA varten ja vielä kaukana minusta!

Liitän oheen korjatuista katkelmista tehdyn jäljennöksen sanatarkasti ja [s.428] alleviivaan punaisella¹ *pois jääneet* lauseet vertailun helpottamiseksi.

(Sivu 149. – Ensimmäinen painos.)

....Ennen aavistamattomat ilmiölliset elementit...tulevat lopulta paljastamaan mystisten toimintojensa salaisuudet. Platon oli oikeassa *ottaessaan uudestaan käsiteltäväksi kaikki Sokrateen hylkäämät pohdiskeluaiinekset. Kaikkiollista olemista koskevat kysymykset eivät ole ratkaisemattomia eivätkä arvottomia tultuaan ratkaistuiksi. Mutta ne voidaan ratkaista vasta sen jälkeen kun nykyiset tietämättömien taivaanrannalla kangastavat kysymykset on ratkaistu. Hengetkin erehtyvine, karkeasti vääristyneine näkökantoineen ja huomioineen käsittävät tilanteen hyvin epämääräisesti. Niiden ennustukseen tai ennustuksiin sisältyy toisinaan totuuden, niin sanoakseni, intuitiivisen ennalta näkemisen kipinä. Kuulkaa, kuinka toiset niistä vakuuttavat uudelleen vanhaa aksiomaa: ”Aatteet hallitsevat maailmaa”; ja kun ihmisten mielet vastaanottavat uusia aatteita hyljäten vanhat ja kuluneet, maailma edistyy (tulee edistymään); ne aiheuttavat (tulevat aiheuttamaan) valtavia vallankumouksia; instituutiot (niin, vieläpä uskonnot ja mahtitekiäjät, he saattavat lisätä) TULEVAT hajoamaan niiden edessä omasta sisäisestä voimastaan, ei spiritualistien tarjoamien ”uusien aatteiden” vastustamattomasta voimasta. Niin, he ovat sekä oikeassa että väärässä. Tulee olemaan aivan yhtä mahdotonta vastustaa niiden vaikutusta, kun aika koittaa, kuin estää vuoroveden etenemistä – se on aivan varmaa. Mutta näen, että spiritualistit eivät ole huomanneet eivätkä heidän ”henkensä” ole selittäneet (viime mainitut eivät tiedä enempää kuin mitä he voivat nähdä edellisten aivoista), että kaikki tämä tulee tapahtumaan asteittain; ja että ennen kuin se tapahtuu, on heillä, yhtä hyvin kuin meillä kaikilla velvollisuus täytettävänä, eteemme asetettu tehtävä: lakaista tieltä niin tarkasti kuin mahdollista se kuona, jonka hurskaat esi-isämme ovat meille jättäneet. Uudet aatteet on istutettava puhtaisiin paikkoihin, sillä nämä aatteet koskettelevat kaikkein kohtalokkaimpia asioita. Meidän on tarkoin tutkittava näitä yleismaailmallisia aatteita, eikä fyysisiä ilmiöitä tai spiritualismiksi sanottua toimintaa; noumenonia, ei fenomenonia, sillä ymmärtääksemme JÄLKIMMÄISTÄ meidän on ymmärrettävä EDELLISTÄ. Ne koskettavat varmasti ihmisen todellista asemaa maailmankaikkeudessa – mutta ainoastaan suhteessa hänen TULEVIIN eikä MENNEISIIN syntyymiinsä. Fyysiset ilmiöt eivät voi koskaan, olkoot ne kuinka ihmeellisiä tahansa, selittää ihmiselle hänen alkuperäänsä, eivät edes hänen*

1 Nämä kohdat on painettu kurssiivilla. – Toim.

lopullista kohtalooan, *tai kuten eräs heistä sanoo*, – kuolevaisen suhdetta kuole-mattomaan, ajallisen ikuiseen, äärellisen äärettömään jne. jne. *He puhuvat hyvin lipevästi siitä, mitä he pitävät uusina aatteina* ”laajempina, yleisempinä, suurempina, ymmärrettävämpinä ja samalla kertaa he ikuisen muuttumattoman lain mahdin sijasta [s.429] tunnustavat universaalien lain mahdin jumalallisen tahdon (!) ilmaisuina. Unohtaen aikaisemmat uskomuksensa ja että ”Herra katui luoneensa ihmisen” nämä tekofilosofit ja -uudistajat koettavat tähdentää kuulijoilleen, että mainitun jumalallisen Tahdon ilmaisu ”on muuttumaton ja kumoamaton – joten on olemassa ainoastaan yksi IKUINEN NYKYHETKI, jota vastoin kuolevaisille (vihkimättömille?) aika on mennyt tai tuleva, suhteessa heidän äärelliseen olemassaolonsa tällä aineellisella tasolla” – josta he tietävät yhtä vähän kuin henkisistä piireistään – likatahra, jonka he ovat tehneet samanlaiseksi kuin meidän maamme, tuleva elämä, jota tosi filosofi mieluummin välttäisi kuin etsisi. Mutta uneksin silmät avoinna... Joka tapauksessa nämä eivät ole heidän etuoikeutettuja opetuksiaan. Useimmat näistä aatteista on lainattu pala palalta Platonilta ja alexandrialaisilta filosofeilta. Näitä asioita tutkimme kaikki ja niille monet ovat löytäneet ratkaisun..... jne. jne.

Tämä on totuudenmukainen jäljennös alkuperäisestä, nyt korjatusta asiakirjasta – Kiddle-tapauksen ”Rosetta-kivestä”. Ja jos olette nyt ymmärtänyt vähän aikaisemmin antamani selityksen tästä menetelmästä, teidän ei tarvitse kysyä, mistä johtuu, että chelan kirjoittamat, joskin jonkin verran irralliset lauseet ovat enimmäkseen juuri niitä, joita nyt pidetään plagioituina. Sitä vastoin ”puuttuvat renkaat” taas ovat niitä, jotka olisivat osoittaneet, että nuo kohdat olivat vain *muistettuja kohtia*, elleivät lainauksia – sävelavain, jonka ympärille omat tuon aamun muistelmani ryhmittyivät. Niihin aikoihin te vielä epäilitte okkultismin tai V. R:n ilmiöiden olevan vain jonkinlaisia spiritualismin tai mediumisuuden muunnoksia. Ensi kertaa elämässäni olin kiinnittänyt tarkempaa huomiota runollisten meedioiden ilmaisuihin sekä englantilaisten ja amerikkalaisten luennoitsijoiden niin sanottuun inspiroituun puheeseen, sen laatuun ja rajoituksiin. Minua hämmästytti kaikki tuo loistava, mutta tyhjä sanatulva ja huomasin ensi kerran täydellisesti sen tuhoavan älyllisen suunnan. M. tiesi kaiken heistä – mutta koska minulla ei ole koskaan ollut mitään tekemistä heidän kanssaan, he herättivät hyvin vähän mielenkiintoani. Heidän karkea ja vastenmielinen materialisminsa, joka peittyi kömpelästi varjomaisen henkisen verhonsa taakse, herätti tuolloin ajatukseni.

Sanellessani lainatut lauseet – pienen osan niistä monista, joita muutamien päivien aikana olin mietiskellyt – nuo ajatukset korostuivat eniten ja omat sulkujen välissä olevat huomautukseni pääsivät presipitoimisessa haihtumaan. Jos olisin tutkinut painetun *negatiivin* (?) yksi ase olisi taaskin ollut katkaistu vihollisen kädestä. Koska laiminlöin tämän velvollisuuteni, karmani aiheutti sen,

mitä tulevat meediat sekä *Banner*-lehti saattavat nimittää ”Kiddle-voitoksi”. Tulevina vuosina Seura tulee jakautumaan niin kuin baconilaiset ja shakespearilaiset kahteen riitelevään leiriin, joita nimitetään vastaavasti ”kiddleläisiksi” ja ”koothoomilaisiksi, ja tullaan taistelemaan siitä tärkeästä kirjallisesta kysymyksestä – ”kuka noista kahdesta plagioidi toiselta”? Minulle voidaan sillä välin tulla kertomaan, että amerikkalaiset ja englantilaiset spiritualistit riemuitsevat ”Sinnett-K. H:n” *Sedanista*. Nauttikoot heidän suuret [s.430] puhujansa ja puolustajansa ja muut voitostaan kaikessa rauhassa, sillä Himalajan ”adepteista” ei kukaan tule koskaan heittämään varjoaan pimentääkseen heidän viatonta onneaan. Teille ja joillekin harvoille toisille uskollisille ystäville näen velvollisuudekseni selittää asian. Kaikille muille jätän oikeuden pitää Mr. Kiddleä – kuka hän sitten lieneekin – nöyrän palvelijan inspiroijana. Ei tästä sen enempiä, ja nyt te vuorostanne saatte käyttää näitä tosiseikkoja niin kuin haluatte, mutta ette saa painattaa niitä ettekä puhua niistä vastustajille, paitsi ylimalkaisesti. Te ymmärrätte varmaan mistä syystä. Rakas ystäväni, ei saa lakata kokonaan olemasta *ihminen* eikä myöskään saa kadottaa arvokkuuttaan *adeptina* ollessaan. Viime mainituksessa ominaisuudessa ihminen epäilemättä joka tapauksessa jää aivan välinpitämättömäksi ulkopuolisen maailman mielipiteille. Edellinen vetää aina rajaviivan *tuntemattoman epäluulon* ja – harkitun *henkilökohtaisen loukkauksen* välille. Minun voidaan tuskin olettaa käyttävän hyödykseni ensin mainittua piilottaakseni aina ongelmallisen ”adeptin” noiden kahden otaksutun ”humoristin” takinliepeitten taakse; ja ihmisenä sain vasta kylliksi kokea mainitunlaisia loukkauksia herrojen S. Moses ja C. C. Massey puolelta antaakseni heille lisää tilaisuuksia epäillä ”K. H:n” sanaa tai pitää häntä alhaisena vastaajana, jonkinlaisena syyllisenä, vilpillisenä Babuna ankarien eurooppalaisten valamiesten ja tuomarien muodostaman oikeusistuimen edessä.

Minulla ei nyt ole aikaa tarkemmin vastata viimeisen pitkän kirjeenne asioihin, mutta teen sen piakkoin. En myöskään vastaa Mr. Wardille, koska se on turhaa. Hyväksyn täysin *hänen* Intiaan tulonsa, mutta hylkään yhtä suuressa määrin hänen päänäpistonsä tuoda Mr. C. C. Massey tänne, mistä seuraisi asian vahingoittaminen englantilaisten keskuudessa. Epäluottamus ja ennakkoluulot ovat tarttuvia. Hänen oleskelunsa Kalkutassa olisi yhtä turmiollinen kuin Mr. Wardin läsnäolo ja palvelukset siunauksellisia ja hedelmällisiä siinä työssä, jonka eteen elän. Mutta toivoisin, että hän viettäisi jonkin aikaa päämajassa ennen kuin ryhtyisi suunniteltuun rakkaudentyöhön virkamiesten keskuudessa.

On todella hyvin imartelevaa kuulla hänen kauttaan, että Mrs. K. ”on yrittänyt parhaansa tavatakseni minut yhdessä tai useammassa transsissaan”; ja olen hyvin pahoillani kuullessani, että ”vaikka hän oli kutsunut teitä (minua) kaikella henkisellä voimaperäisyydellään, hän ei saanut vastausta”. On tosiaan liian ikävää,

että tuo ”suloinen nainen” on saanut turhaan harhailla kautta avaruuksien etsiäkseen minua mitätöntä. Nähtävästi liikumme eri astraalisissa ”kehissä”, eikä hän olisi ensimmäinen, joka rupeaisi epäilemään heidän oman ympäristönsä ulkopuolella olevia asioita. Kuten tiedätte, on ”alppeja alppien jälkeen” eikä kahdelta huipulta ole sama näköala. Joka tapauksessa on imartelevaa havaita hänen huutavan avukseen minun nimeäni juuri kun valmistan itselleni ja virkatovereilleni onnetonta Waterloota. Totta puhuakseni en ollut edellisestä tietoinen, vaikka olenkin tuskallisen tietoinen jälkimmäisestä. Rehellisesti puhuen en luule, että koskaan olisin voinut vastata [s.431] hänen kutsuunsa, vaikkei tuo surullinen juoni olisi tunkeutunutkaan hänen henkiseen mieleensä. Kuten amerikkalainen spiritualisti sanoisi – meidän luonteittemme välillä tuntuu olevan hyvin vähän *sukulaisuutta*. Hän on liian ylimielinen ja vallanhaluinen, liian tyytyväinen itseensä olakseen minulle mieleen; sitä paitsi hän on liian nuori ja ”hurmaava” sellaisen kuolevaisen raukan seuraksi kuin minä.

Vakavasti puhuen Mme Gebhard on aivan toisenlaatuinen henkilö. Hän on aito, teeskentelemätön luonne; hän on synnynnäinen okkultisti intuitioltaan ja olen tehnyt joitakin kokeiluja hänen suhteensa – vaikka se onkin pikemmin M:n kuin minun velvollisuuteni ja vaikka, kuten te sanoisitte, ei ollut ”alunperin suunniteltu”, että minun tulisi käydä vierailmassa teosofisen liikkeen kaikkien sibyllojen ja seireenien luona. Pysyn mieluummin turvallisemmalla puolella ollessani okkulttisissa tekemisissä eri sukupuolten kanssa, vaikka määrätysti syistä sellaisetkin vierailut – myös omassa luonnollisessa kuoressani – on jätettävä hyvin supistetuiksi ja rajoitetuiksi. Liitän oheen sähkösanoman Mr. Brownilta ”V. R:lle”. Viikon kuluttua tulen käymään Madrasissa matkalla Singaporeen ja Ceyloniin ja Burmaan. Vastaan teille jonkun päämajassa oleskelevan chelan kautta.

”V. R”-parkako *epäsuosiossa*? Voi, rakas ystävä, ei suinkaan! Meillä ei ole mitään tuota vanhaa naista vastaan, paitsi että hän on nainen. Suojellakseen meitä *loukkauksilta*, niin kuin hän sanoo, hän on valmis ilmaisemaan meidän todelliset osoitteemme ja siten aiheuttamaan katastrofin. Todellinen syy on se, että tuo onneton olento joutui liian suuriin ikävyyksiin, liian katkeran loukkauksen alaiseksi meidän olemassaolomme vuoksi. Se joutuu kaikki hänen niskoilleen ja siitä syystä on aivan oikein, että häntä *suojellaan* joissakin asioissa.

Niin, näkisin teidät mielelläni johtajana, jos mahdollista. Ellei Chohan (joka lähettää teille siunauksensa) salli minun toimia toisella taholla – so. psykologisesti, kieltäydyn uskomasta maanmiesteni hyväntahtoisuuteen *Phoenixin* jälleensyntymisen suhteen. Noiden kahden rodun välinen suhde on nyt kovin katkeroitunut, ja ryhtykööt alkuasukkaat *nyt* mihin tahansa, niin Intiassa asuvat eurooppalaiset tulevat vastustamaan asiaa katkeraan loppuun asti. Jätetään asia vähäksi aikaa. Vastaan kysymyksiinne ensi kirjeessäni. Jos teillä on aikaa

kirjoittaa *Theosophistiin* ja saatte jonkun toisen, esimerkiksi Mr. Meyersin, tekemään saman – teette minulle henkilökohtaisen palveluksen. Olette väärässä asettuessanne epäilevälle kannalle Subba Row'n kirjoitusten suhteen. Varmaa on, ettei hän kirjoita *mielellään*, mutta hän ei esitä koskaan väärää väitettä. Katsokaa hänen viimeistä kirjoitustaan marraskuun numerossa. Hänen huomautuksiaan kenraali Cunninghamin erehdysten suhteen on pidettävä paljastuksena, joka on omiaan tekemään täydellisen vallankumouksen Intian muinaistieteen alalla. Kymmenen yhtä vastaan – se ei tule koskaan herättämään ansaittua huomiota. Miksi? Yksinkertaisesti siksi, että hänen väitteensä sisältävät ehdottomia *tosiasioita*, mutta te eurooppalaiset pidätte [s.432] yleensä enemmän *septyyksistä*, niin kauan kuin viime mainitut sopivat ennakolta muodostettuihin teorioihin ja vastaavat niihin.

K. H.

Mitä enemmän tätä asiaa ajattelen, sitä järkevämmältä tuntuu mielestäni suunnittelemanne seuran muodostaminen Lontoon seuran puitteisiin. Koettakaa, siitä voi tulla jotakin.

KIRJE n:o 118

(VMK-XCVI)(96)

Saatu 1883 tai -84.

Nöyrät tervehdykseni, Sahib. Teidän muistinne ei ole hyvä. Oletteko unohtanut Prayagissa tehdyn sopimuksen ja ne salasanat, joiden tulisi edeltää jokaista väärentämätöntä, meiltä tullutta tiedonantoa *Bhoot-dak* ”in tai meedion kautta? Kuinka uskottava olikaan joulukuun 15 p:n *istunto* – kruunulla koristettu kortti, minun kirjeeni ja kaikki muu! Hyvin samanlainen, kuten Peling-pandiitti sanoisi. Niin, ensiksi rakastava tervehdys vanhalta rouvalta *Lonielle*, jonka nimi oli kortissa väärin tavattu Louis’iksi, sitten C. C. Masseyille, jonka nimeä hän ei nyt enää koskaan lausu, ja tämä tervehdys tuli vasta illallisen jälkeen, kun C. C. M. oli jo poistunut. Sitten minun viestini väärennetyllä käsialalla, kun parhaillaan tein loppuun väsyneenä työtä omallani. Edelleen minut on pantu päiväämään oletettu sanomani Ladakhissa joulukuun 15 p:nä, kun itse, sen vannon, olin Ch-in-ki’ssa (Lhasassa) ja poltin piippuunne.

Paras kaikkesta: pyyntöni ”valmistautua tuloamme varten, niin pian kuin olemme voittaneet Mr. Eglinton Sahibin puolellemme!!!” Lauantaina lordi Dunraven oli epäonnistunut, miksei uutta *yritystä*. Juhlallinen ilta, tuo lauantai Piccadillyllä

vastapäätä vanhaa, kurjaa kirjakauppias Sotherania. Tunsin hyvin edellytykset, oli huvittunut ja odotti lähtöänne. Miksi olla niin harmistunut? Aaveet työskentelevät erinomaisen hyvin hämmentymättä ollenkaan läsnäolostani, josta eivät W.E. tai hänen henkivartionsa tienneet mitään. Minun huomiotani veti puoleensa se, että he väärensivät H. P. B:n käsialaa. Silloin panin syrjään piippuni ja odotin. Liian paljon valoa olennoille, jotka tulevat Piccadillyltä, vaikka Sotheranin emanaatiot autoivatkin paljon. Pyytäisin ystäväänne Mr. Myersiä kiinnittämään huomionsa mädäntyneiden emanaatioiden psyykkiseen vaikutukseen. Korjatkaa hyvä Bhootsato. Niin, huone, jonka ikkunat antavat Piccadillylle, on hyvä paikka psyykkisyyden kehittämiseksi. Kurja noiduttu raukka!

”Uusien väärinkäsitysten välttämiseksi tahdomme huomauttaa, että mitä ilmoitit sattuneekin läheisyydessänne tänä iltana, niin emme missään tapauksessa [s.433] vastaa niistä, emmekä ole aiheuttaneet niiden esiintymistä.” Tämä on puhdasta itsekieltäytymistä – vaatimattomuus ei ole oikea nimitys. Hän astui huoneen poikki ja minä seurasin häntä matkan päästä. Hän meni Mr. Wardin kirjoituspöydän luo ja otti hänen nimikirjoituksellaan varustetun paperiliuskan – niin tein minäkin – vain osoittaakseni, että seurasin asiaa. Mutta kukaan teistä ei pitänyt häntä tarkkaan silmällä, kun hänet johdettiin panemaan paperi ja kuori erään kirjan lehtien väliin ja kun hän pani sen pöydälle. Muuten olisitte saaneet nähdä jotakin tieteellisesti hyvin kiinnostavaa. Kellon hopeinen kieli lyö kymmenen viisitoista, ja K. H:n muoto laskeutuen rinnettä alas hevosen selässä – (hän on nyt kaukana Kambodžan metsissä) – kulkee otaksuttavasti ”setä Samin” näköpiiriin poikki – ja häiritsee *pisachojen* toimintaa. Astraalinen häiriö estää niiden hidasta etenemistä. Heidän kellonsa ovat hienoja – hyvin hienoja.

Mutta Sahib, ette saa olla liian ankara tuota poikapoloista kohtaan. Hän oli kokonaan *syntakeeton* tuona iltana. Tietysti hänen kuulumisensa jäsenenä T.S.L.L:in on kokonaan merkityksetön, sillä maksettu ja epäilty meedio ei suinkaan ole englantilaisten herrasmiesten vertainen. Kuitenkin hän on omalla tavallaan rehellinen, ja vaikka K. H. tekikin hänestä pilaa Gordoneille lähettämässään kortissa – jonka te kaikki otitte vakavasti – hän on todella rehellinen omalla tavallaan ja sääliittävä. Hän on kaatumatautinen poikaraukka, *joka saa helposti kohtauksia varsinkin niinä päivinä, joina häntä odotetaan luokseen päivällisille*. Aikomukseni on saada K. H. pyytämään Mr. Wardilta palvelusta: pelastaa tuo poikaraukka niistä kahdesta elementaarista, jotka ovat iskeneet kiinni häneen kuin kaksi takiaista. Kunnon ”setä Samin” on helppo hankkia hänelle hyvä toimi ja siten pelastaa hänet tuosta häpeällisestä elämästä, joka tappaa hänet vielä. Täten Mr. Ward tekee ansiokkaan ja teosofisen rakkaudentyön. Mutta hän on väärässä. W.E. ei ollut syypää mihinkään *tietoisiin* tahallisiin silmänkääntötemppeihin tuona iltana. Hän sai intohimoisen halun liittyä L. L:in,

ja kun halu on teon isä, niin hänen astraaliset auttajansa laativat tuon *minun* kirjeeni omilla keinoillaan. Jos hän itse olisi tehnyt sen, hän olisi muistanut, ettei se ollut minun käsialaani, koska hän tuntee sen Gordonien kautta. Voi noita spiritualisteja! Heidän *karmansa* on raskas niiden haaksirikkoutuneiden miesten ja naisten tähden, joita he ovat houkutelleet mediumisuuteen ja sitten jättäneet kuolemaan nälkään kuin hampaattoman koiran. Pyytäkää häneltä joka tapauksessa tuo kortti, jossa on *Upasikan* kirjoitusta. Se olisi hyvä säilyttää näytettäväksi tilaisuuden tullen L. L:n Masseyille, jotka uskovat silkkaa valhetta ja epäilevät petosta siinä, missä sitä ei ole tarkoitettu. Voitte vapaasti pitää minua ”neekerinä” ja villi-ihmisenä, Sahib. Mutta vaikka olenkin ensimmäisenä puoltamassa Mrs. K:n uudelleen valitsemista – niin luottaisin mieluummin W. E:n kuin Mrs. K:n selvänäköisyyteen, taikka pikemminkin hänen näkyjensä *tulkintaan*. Mutta tämä loppuu pian. Subba Row puoltaa teitä. – Kirjoittaen vastauksen australialaiselle ”käännyntäiselle”.

M.

[s.434]

KIRJE n:o 119

(VMK-LXXXVI)(86)

Saatu tammikuussa 1884.

Hyvä ystävä, pidän sanastanne kiinni. Eräässä äskeisessä kirjeessänne ”V. R:lle” sanotte olevanne valmis seuraamaan neuvojani miltei joka asiassa. Hyvä – aika on tullut osoittaa valmiutenne. Ja koska tässä erityistapauksessa täytän itse ainoastaan Chohanini käskyn, toivon, ettette tule kokemaan liian paljon vaikeuksia jakaessanne minun kohtaloni ja tehdessänne – kuten minä. ”Kiinnostavan Mrs. K:n on pysyttävä puheenjohtajana – *jusqu’au nouvel ordre*. Luettuani hänen anteeksipyttävän kirjeensä H. P. B:lle en voi omantunnontarkasti sanoa, etten hyväksyisi suurta osaa siitä, mitä hän sanoo puolustuksekseni. Tietysti siitä on suuri osa – jälkeinpäin ajateltua; joka tapauksessa hänen kiihkeä halunsa pitää paikkansa sisältää paljon toivoa Lontoon loosin tulevaisuuteen nähden, varsinkin jos autatte minua saamaan esille opetusteni *hengen*. Siten ei Lontoon Teos. Seura enää tule olemaan ”häntä, jota hän heiluttaa” oman iloisen mielensä ja halunsa mukaan, vaan hänestä itsestään tulee olennainen osa tätä ”häntää” – ja mitä enemmän hän on apuna sen heiluttamisessa – sitä parempi tuo toiminta on Seuralenne. Yksityiskohtaiset selitykset olisivat pikemminkin liian pitkä ja ikävä homma. Riittää, että edätte, että hänen eläinkokeiden vastainen taistelunsa ja hänen ehdoton kasvisruokavalionsa ovat täydellisesti voittaneet ankaran Mestarimme hänen

puolelleen. Hän välittää vähemmän kuin me muut ulkonaisesta – tai edes sisäisestä – kunnioituksen puutteesta tai tunteesta ”Mahatmoja” kohtaan. Sallikaa Mrs. K:n täyttää velvollisuutensa Seuraa kohtaan, jäädä periaatteilleen uskolliseksi, niin kaikki muu voitetaan aikanaan. Hän on hyvin nuori ja hänen persoonallinen turhamaisuutensa ja muut naiselliset vikansa on luettava Mr. Maitlandin ja hänen kreikkalaisen ihailijakuoronsa syyksi.

Teidän on jätettävä oheinen paperi *sinetöitynä* jollekin Seuran neuvoston jäsenelle tai varapuheenjohtajalle – arvelisin Mr. C.C. Massey'n sopivan parhaiten tehtävään, sillä hän on molempien puolten vilpiton ystävä. Valinta jätetään kuitenkin oman harkintanne ja arvostelunne varaan. Teitä pyydetään vain vaatimaan sen lukemista yleisessä kokouksessa, jossa on koolla niin paljon teosofeja kuin mahdollista ja niin pian kuin mahdollista. Se sisältää ja sulkee kirjaimiinsa ja taitteisiinsa *määrätyn okkulttisen vaikutuksen*, jonka pitäisi tavoittaa mahdollisimman moni teosofi. Sen, mikä siinä piilee, voitte ehkä tämän jälkeen koota suoranaisista ja välillisistä seurauksista. Joka tapauksessa – lukekaa ja sinetöikää se; älkääkä salliko kenenkään tehdä teille sitä tahditonta kysymystä, oletteko ottanut selvää sen sisällöstä, sillä teidän on pidettävä tämä tieto salassa. Siinä tapauksessa, että tämä ehto tuntuisi teistä vaaralliselta, koska siitä voisi aiheutua tosiasian kieltäminen – jättäkää se [s.435] mieluummin sikseen ja lukematta. Älkää pelätkö, minä olen siellä valvomassa etujanne. Joka tapauksessa ohjelma on seuraava: nöyrän palvelijanne muistio on luettava juhllaiseen kokoukseen kokoontuneille teosofeille ja säilytettävä Seuran arkistossa. Se sisältää meidän mielipiteemme kysymyksistä, jotka ovat heränneet sen johdon ja perustyön yhteydessä. Meidän myötätuntomme tulee riippumaan siihen sisältyvän, kypsän harkinnan mukaan laaditun ohjelman täyttämisestä.

Kääntykäämme muutamiin filosofisiin kysymyksiinne – (koska olen matkalla, en voi vastata niihin kaikkiin). On vaikea huomata, mitä yhteyksiä haluatte laatia devachanin eri subjektiivisuusasteiden ja aineen eri tilojen välille. Jos otaksutaan, että Ego kulkee devachanissa kaikkien näiden ainetilojen läpi, vastaukseksi tulisi, että olo seitsemännessä ainetilassa olisi *nirvana* eikä *devachaniset* tilat. Vaikka ihmiskunta on eri kehitysasteilla, se kuuluu kuitenkin kolmiulotteiseen ainetilaan. Eikä ole syytä, miksi Ego vaihtelisi ”ulottuvuuksiaan” devachanissa.

On käsittämätön otaksuma, että molekyylit täyttäisivät tilan äärettömyydessä. Hämmennys nousee länsimaalaisten taipumuksesta laatia objektiivinen rakenne puhtaasti subjektiivisille asioille. *Kiu-ten* kirja opettaa, että avaruus on äärettömyys itsessään. Se on muodoton, muuttumaton ja ehdoton. Samoin kuin ihmismielellä, joka on aatteiden tyhjentyvätön synnyttäjä, universaalilla järjellä tai avaruudella on aatteilunsa, joka projisoituu objektiivisuudeksi määrääaikana; mutta se ei vaikuta itse avaruuteen. Jopa Hamiltoninne on osoittanut, ettei

äärettömyyttä voi koskaan käsittää lisäysten sarjan avulla. Aina, kun puhutte *pai-kasta* äärettömyydessä, poistatte äärettömyyden valtaistuimeltaan ja alennatte sen ehdottoman rajoittamattoman luonteen.

Mitä ruumiillistumien lukumäärällä on tekemistä yksilön älykkyuden, taitavuuden tai tyhmyyden kanssa? Voimakas fyysisen elämän kaipuu voi johtaa olennon moniin ruumiillistumiin ilman, että ne millään tavalla edistävät sen korkeampia kykyjä. Kiintymyksen laki toimii minän sisäisen karmallisen sysäyksen kautta ja hallitsee sen tulevaa olemassaoloa. Kun ymmärtää Darwinin ruumista koskevan perinnöllisyyslain, ei ole vaikea ymmärtää, miksi syntymää etsivä minä vetäytyy uudelleensyntymisen koittaessa ruumiiseen sellaisen perheen pariin, jossa on samoja taipumuksia kuin jälleensyntyvässä olennossa.

Teidän ei tarvitse paheksua sitä, että *rajoituksiini* sisältyy Mr. C.C. Massey. Joskin yksi kohta oikaistaisiin ja selitettäisiin, hänen epäilevässä ja rauhottomassa mielessään nousisi vain uusia tummempia kohtia. Tuo ystävänne on jonkin verran ihmisvihaaja. Hänen mieltään peittää musta epäilyksen pilvi ja hänen sielullinen tilansa on sääliittävä. Kaikki kirkkaammat pyrkimykset ovat vaimenneet, ja hänen buddhinen (ei buddhalainen) kehityksensä on pysähtynyt. Pitäkää hänestä huolta, ellei hän itse tee sitä! Luomiensa harhojen uhrina hän luisuu yhä syvemmälle henkisen kurjuuden kuiluihin, ja on *mahdollista*, että hän hakee turvaa maailmaa ja itseään vastaan teologian piiristä, jota hän [s.436] on kerran intohimoisesti pilkanut. Jokaiseen lailliseen ponnistukseen on ryhdytty hänen pelastamiseksi, varsinkin Olcott on lämpimän veljellisen rakkautensa elähdyttämänä vedonnut hänen sydämeensä mitä lämpimimmin – kuten tiedätte. Poloinen, petetty miesraukka! H. P. B. on kirjoittanut kirjeeni, ja Massey on varma siitä, että minä sieppasin ”Mr. Kiddlen ryöstetyt” aatteet H. P. B:n päästä! Mutta antakaa hänen olla.

Ystävämme Samuel Ward valittaa ystävänsä Ellisin hämmennystä; sen pitäisi kuulua *minulle* ja luulen, että minun on palatessani katsottava, enkö voisi löytää joltakin eläimeltä luonnollisella tavalla pudonnutta sarviparia, ”kaivattuja sarvia”, jotka ovat jääneet karavaanilta poimimatta. Muuten kuin tällä keinoin ei ”Samsetä” juuri voisi toivoa minun auttavan häntä; sillä ette kai te tahtois, että panisin pyssyn olaleni ja jättäisin ”esoteerisen buddhalaisuuden” jälkeeni kauriskallion juurelle.

Olen pahoillani, että vaivauduitte kirjoittamaan minulle Bradlaughista. Tunnen hänet ja hänen toverinsa hyvin. Kunnioitan ja arvostan useampaa kuin yhtä piirrettä hänen luonteessaan. Hän *ei* ole siveetön; myöskään ei mikään, mitä Mrs. K. tai tekään voisitte sanoa häntä vastaan tai hänen puolestaan, voisi muuttaa tai edes vaikuttaa mielipiteeseeni hänestä tai Mrs. Besantista. Kuitenkin heidän julkaisemansa kirja ”*The Fruits of Philosophy*” on ala-arvoinen ja vaikutuksiltaan *sangen vahingollinen*, kuinka hyvää tekevä ja yleishyödyllinen tämän teoksen

julkaisemisen tarkoitus olikin. Valitan – hyvin syvästi, rakas ystäväni, että minun on oltava niin täysin eri mieltä kuin te tässä asiassa. Mieluummin välttäisin keskustelua tästä epämiellyttävästä asiasta. Kuten tavallista, H. P. B. oli hyvin huolimaton kerratessaan sitä, mitä hänen oli käsketty sanoa Mrs. K:lle, mutta pääasia oli oikea. *En ole* lukenut enkä koskaan edes tahdo lukea tuota kirjaa; mutta näen edessäni sen epäpuhtaan hengen, sen karkean auran ja sanon uudestaan, että minun mielestäni teoksessa annetut neuvot ovat kammottavia; ne ovat ennemminkin Sodoman ja Gomorran hedelmiä kuin filosofian, jonka nimeäkin se jo alentaa. Mitä pikemmin jätämme asian, sitä parempi.

Ja nyt minun on mentävä. Edessäni oleva matka on pitkä ja väsyttävä ja tehtäväni miltei toivoton. Ehkäpä kuitenkin saadaan *jotakin* hyvää aikaan.

Vilpittömästi teidän

K. H.

KIRJE n:o 120

(VMK-LXXXV)(85) Saatu tammik. 1884

Jollekin Teosofisen Seuran ”Lontoon loosin” varapuheenjohtajista tai neuvoston jäsenistä K. H:lta.

Teosofisen Seuran ”Lontoon loosin” jäsenille – ystäville ja vastustajille.

Olen juuri antanut määräyksen kahden sähkeen lähettämisestä Mrs. A. [s.437] Kingsfordille ja Mr. A.P. Sinnettille ilmoittaakseni kummallekin, että ensin mainitun tulee edelleen olla Teosofisen Seuran ”Lontoon loosin” puheenjohtaja.

Kingsfordille ja Mr. A.P. Sinnettille ilmoittaakseni kummallekin, että ensin mainitun tulee edelleen olla Teosofisen Seuran ”Lontoon loosin” puheenjohtaja.

Tämä toivomus ei ole vain jomman kumman meistä kahdesta, jotka Mr. Sinnett tuntee, tai molempien, vaan *Chohanin* Itsensä ilmaisema. Mrs. Kingsfordin valitseminen ei johdu meidän ja tämän rouvan välisistä henkilökohtaisista tunteista, vaan perustuu kokonaan siihen, että Seuran johdossa sellaisessa paikassa kuin Lontoossa tulisi olla henkilö, joka mukautuu hyvin (toistaiseksi) (esoteerisista totuuksista) tietämättömien ja siitä syystä pahansuopien ihmisten tason ja pyrkimysten asettamiin vaatimuksiin. Ei myöskään merkitse vähääkään, onko Teos. S:n ”Lontoon loosin” lahjakkaalla puheenjohtajalla kunnioituksen tai halveksimisen tunteita Tiibetin Hyvän Lain johdossa olevia nöyriä ja tuntemattomia yksilöitä kohtaan – tai tämän kirjoittajaa tai joitakuuta hänen veljiään kohtaan. Tärkeää on vain se, onko kyseessä oleva rouva sovelias siihen tehtävään, joka meillä kaikilla on sydämellä, nimittäin TOTUUDEN levittämiseen esoteeristen oppien kautta, olkoot ne jaettu minkä uskonnollisen kanavan kautta tahansa, sekä karkean aineellisuuden, sokeiden ennakkoluulojen ja epäilysten poistamiseen. Niin kuin tuo

rouva on oikein huomauttanut, länsimaalaisen yleisön pitäisi käsittää Teosofinen Seura ”filosofiseksi kouluksi, joka pohjautuu vanhoille hermeettisille opeille” – koska yleisö ei ole milloinkaan kuullut tiibetiläisestä koulusta ja sillä on hyvin vääristyneet käsitykset esoteerisesta buddhalaisesta järjestelmästä. Siitä syystä ja tähän asti olemme yhtä mieltä huomautuksista, joita Mrs. K. oli tehnyt kirjeessään Madame B:lle, joka kirje pyydettiin ”jättämään K. H:lle”; ja haluaisimme tässä yhteydessä muistuttaa ”L. L:n” jäseniämme, että *hermeettinen* filosofia on yleismaailmallinen ja lahkojen ulkopuolella, jota vastoin ne, jotka tietävät tiibetiläisestä koulusta vähän tai ei mitään, tulevat aina pitämään sitä enemmän tai vähemmän lahkolaisuuden värittämänä. Koska ensin mainittu ei puhu yhteiskuntaluokista, ei väristä eikä uskosta, niin kenelläkään, joka rakastaa esoteerista viisautta, ei voi olla mitään nimeä vastaan, kuten asia voisi olla, jos Seura, johon hän kuuluu, merkittäisiin määrättyyn uskontoon viittaavalla erikoisnimellä. Hermeettinen filosofia sopii jokaiseen uskontoon ja filosofiaan eikä loukkaa ketään. Se on Totuuden pohjaton valtameri, keskuskohta, johon virtaavat ja jossa yhtyvät kaikki joet ja virrat – olkoot niiden lähteet idässä, lännessä, pohjoisessa tai etelässä. Niin kuin joen juoksu riippuu sen lähteestä, samoin on tiedon kanavien muodostuttava ympäröivien olosuhteiden mukaisiksi. Egyptiläinen hierofantti, kaldealainen maagikko, arhat ja rishi ovat ikuisista ajoista asti olleet pakotetut samalle löytöretkelle saapuakseen vihdoin samaan päämäärään eri jälkiä pitkin. Tälläkin hetkellä on olemassa kolme Okkulttisen Veljeskunnan keskusta, jotka sijaitsevat maantieteellisesti kaukana toisistaan ja yhtä kaukana *eksoteerisesti* – vaikka todellinen esoteerinen oppi on pääasioissa sama ja vain sanamuodoiltaan erilainen; kaikki pyrkivät samaan [s.438] suureen päämäärään, mutta *näennäisesti* ei kaksikaan yhdy menetelmän yksityisyyksiin. On hyvin yleistä, että eri okkulttisten koulujen oppilaiden todetaan istuvan vierekkäin saman gurun jalkojen juuressa. Vaikka *Upasika* (Mme B.) ja Subba Row ovat saman Mestarin oppilaita, he eivät ole seuranneet samaa filosofista järjestelmää – toinen on buddhalainen, toinen adwaittee. Monet nimittävät itseään mieluummin buddhalaisiksi, ei siitä syystä, että nimi liittyisi siihen papilliseen järjestelmään, joka perustuu Herramme Gautama Buddhan filosofiaan, vaan siksi, että sanskritinkielinen sana ”buddhi” merkitsee *viisautta*, valaistusta; ja hiljaisena vastalauseena turhien rituaalien ja tyhjen seremonioiden johdosta, jotka ovat liian usein aiheuttaneet mitä suurimpia onnettomuuksia. Kaldealaisella sanalla *maagikko* on sama alkuperä.

On siis selvää, että okkulttiset menetelmät, vaikka ovat pääasiassa muuttomattomia, on kuitenkin sopeutettava aikojen ja olosuhteiden vaatimuksiin. Englantilaisen yhteiskunnan yleinen tila – täysin erilainen kuin se, mikä on vallalla Intiassa, missä meidän olemassaolomme on itsestään selvyys ja niin sanoakseni luontainen käsitys väestön keskuudessa sekä perustuu monessa

tapauksessa ehdottomaan tietoon – edellyttää okkulttisten tieteiden esittämisessä aivan toista menettelyä. Ainoa päämäärä, johon voidaan pyrkiä, on IHMISEN tilan parantaminen levittämällä totuutta tavalla, joka soveltuu hänen eri kehitysasteisiinsa ja sen maan kehitysasteeseen, jossa hän asuu ja jonka kansalainen hän on. TOTUUDELLA ei ole tunnusmerkkiä eikä se kärsi siitä, millä nimellä sitä levitetään – kun vain päämäärä saavutetaan. ”Teos. Seuran L. Loosi” tarvitsee perustan, jolle voidaan toivoa oikean menetelmän käynnistämistä ennen pitkää. Tunnettua on, että magneetti lakkaa olemasta magneetti, jos sen navat lakkaavat olemasta vastakkain vaikuttavia. Kuumaa vastassa toisella puolella pitäisi olla kylmä toisella puolella, silloin on seurauksena terveellinen lämpö määrä kaikille ihmisille.

Mrs. Kingsford ja Mr. Sinnett ovat molemmat päteviä ja tarpeellisia sekä kunnianarvoisan Chohanimme ja Mestarimme mielestä arvokkaita – juuri siksi, että he muodostavat nuo kaksi napaa, joiden on arveltu voivan pitää koko ruumista magneettisessa tasapainossa, koska kummankin järjevä käyttö luo erinomaisen keskuspuhjan, jota ei muulla tavalla voitaisi saavuttaa; toinen korjaa ja toinen tasoittaa toisen. Molempien johto ja hyvät palvelukset ovat välttämättömiä Englannin Teosofisen Seuran tasaiselle edistymiselle. Mutta molemmista ei voi tulla puheenjohtajia. Koska Mrs. Kingsfordin mielipiteet (ilman yksityiskohtia) ovat samat kuin Mr. Sinnetin käsitykset okkulttista filosofiaa koskevissa asioissa; ja koska niihin liittyvät sanat ja vertauskuvat ovat tutunomaisia kristittyjen korville ja silmille, ne sopivat paremmin käytettäväksi kuin Mr. Sinnetin mielipiteet todellisine englantilaisen kansallisyälyn ja vanhoillisuuden taipumuksineen. Mrs. K. kykenee sen vuoksi johtamaan liikettä menestyksellisemmin Englannissa. Jos siis meidän neuvomme ja toivomuksemme merkitsevät jotakin ”Lontoon Loosin” jäsenille – Mrs. K. tulisi istumaan puheenjohtajan tuolissa ainakin ensi vuoden. Jos jäsenet [s.439] hänen johdolla koettavat päättäväisesti voittaa sen vastahakoisuuden, jonka esoteeriset opetukset ja uudistukset varmasti herättävät aina alussa, niin *he tulevat* onnistumaan. Seurasta tulee suuri apu maailmalle ja se muodostuu suureksi voimaksi, samoin kuin varmaksi kanavaksi sen puheenjohtajan ihmisystävälliselle toiminnalle. Hänen jatkuva, eikä aivan menestystä vaille oleva taistelunsa eläinkokeiden lopettamisen puolesta ja hänen innokas kasvissyönnin puolustuksensa ovat jo sinänsä riittäviä voittamaan meidän Chohanimme ja kaikkien todellisten buddhalaisten ja adwaitojen kunnioituksen – tässä syy, miksi Maha-Chohan asetti hänet etusijalle tässä tapauksessa. Mutta koska Mr. Sinnetin palvelukset hyvän asian puolesta ovat todella suuret – tähän mennessä paljon suuremmat kuin kenenkään muun länsimaalaisen teosofin – niin uutta järjestelmää on pidetty asianmukaisena.

Meidän filosofiamme oikeaa tutkimista ja sen täsmällistä ymmärtämistä varten ja niiden henkilöiden hyväksi, jotka haluavat etsiä esoteerista tietoa pohjoisbuddhalaisista lähteistä, ja ettei näitä opetuksia itse asiassa edes tarjottaisi tai tyrkyttäisi niille teosofeille, joiden mielipiteet eroavat omistamme – näyttää välttämättömältä, että ne jäsenet, jotka haluavat ehdottomasti seurata sen koulun opetuksia, johon me, Tiibetin veljeskunta, kuulumme, muodostaisivat erikoisen ryhmän Mr. Sinnetin johdolla ”T. S. Lontoon loosin” *sisäpuolella*. Tämä on itse asiassa Maha Chohanin toivomus. Viimevuotinen kokemuksemme osoittaa selvästi, kuinka vaarallista on jättää uhkarohkeasti pyhät oppimme valmistamattoman maailman käsiin. Toivomme sen vuoksi ja olemme päättäneet vaatia tarvittaessa seuraajiltamme suurempaa varovaisuutta kuin koskaan ennen salaisten oppiemme esittämisessä. Tästä syystä monet niistä opetuksista, joita Mr. Sinnett ja hänen tutkijatoverinsa aika ajoin voivat tulla saamaan meiltä, on pidettävä täysin *salassa* maailmalta – jos he nimittäin haluavat meidän apuamme.

Minun tarvitsee tuskin huomauttaa, millä tavoin suunniteltu järjestely on omiaan johtamaan ”T.S.L.L:ää” sopusointuiseen kehitykseen. On yleisesti tunnettua, että Teosofisen Seuran ihmeellinen menestys Intiassa riippuu yksinomaan sen viisaasta ja kunnioitettavasta periaatteesta suvaita toisten mielipiteitä ja uskomuksia. Ei edes perustajapresidentillä ole oikeutta sekaantua suoraan tai epäsuorasti vähäpätöisimmänkään jäsenen ajatuksenvapauteen, kaikista vähiten yrittää vaikuttaa hänen persoonalliseen mielipiteeseensä. Jos tämä jalomielinen huomaavaisuus puuttuu, vähinkin eroavuuden varjo aseistaa samaa totuutta etsivät, mutta muuten vakavat ja vilpittömät vihan skorpionin pistimellä yhtä lailla vakavia vilpittömiä veljiään vastaan. Väärennetyn totuuden petetyt uhrat, he unohtavat tai eivät koskaan tienneetkään, että epäsointu on maailmankaikkeuden sopusointua. Niinpä Teos. Seurassa kukin osa, samoin kuin kuolemattoman Mozartin loistavissa *fuu-gissa*, ajaa lakkaamatta toista takaa harmonisessa epäsoinnussa ikuisen edistyksen tiellä tavatakseen ja lopuksi sulautuakseen saavutetun päämäärän kynnyksellä harmoniseen kokonaisuuteen, luonnon sävelavaimeksi, joka on **सत्**.

[s.440] *Ehdoton oikeus* ei tee eroa monen ja harvojen välillä. Samalla kun siis kiitämme ”L. L:n” teosofien enemmistöä heidän ”uskollisuudestaan” meitä, heidän näkymättömiä opettajiaan kohtaan, meidän on samalla muistutettava heitä siitä, että heidän puheenjohtajansa Mrs. Kingsford on myös *uskollinen* ja *vilpiton* sen suhteen, mitä *hän* pitää totena. Ja koska hän on uskollinen ja vilpiton *omalle vakaumukselleen*, olipa hänen kannattajalukunsa kuinka pieni tahansa, enemmistö, jota Mr. Sinnett, edustajamme Lontoossa, johtaa, ei voi oikeudella syyttää häntä rikoksesta tässä suhteessa. Syyllinen hän voisi olla vain niiden silmissä, jotka ovat oikeastaan liian jyrkkiä, sillä hän on juhlallisesti kieltänyt kaiken aikomuksen rikkoa Teos. emäseuran sääntöjen kuudennen artiklan kirjainta tai henkeä (katsokaa ja lukekaa, olkaa hyvä). Jokaisen länsimaisen teosofin tulisi oppia ja

muistaa, varsinkin niiden heidän joukossaan, jotka haluavat seurata meitä – että meidän Veljeskunnassamme kaikki persoonallisuudet muistavat yhden aatteen – abstraktisen oikeuden ja ehdottoman oikeudenmukaisuuden käytännössä kaikkia kohtaan. Vaikka emme kristittyjen mukana voi sanoa ”maksakaa paha hyvällä” – niin toistamme Konfutsen sanat ”maksakaa hyvä hyvällä, paha OIKEUDELLA”. Siten teosofit, jotka seuraavat Mrs. K:n ajatustapaa – vaikka he vastustaisivat jotakuta meistä persoonallisesti katkeraan loppuun asti – ovat oikeutettuja saamaan osakseen samaa kunnioitusta ja huomaavaisuutta (niin kauan kuin he ovat vilpittömiä) meidän puoleltamme ja toisin ajattelevilta jäsentovereiltään kuin ne, jotka ovat Mr. Sinnettin johdolla valmiit seuraamaan ehdottomasti vain meidän erikoisopetustamme.

Näiden sääntöjen kuuliainen seuraaminen elämässä tuottaa aina parhaimmat tulokset kaikille asianomaisille. Ryhmien yhdensuuntaiseksi kehitykseksi Mrs. K:n ja Mr. S:n johdolla on välttämätöntä, ettei toinen sekaannu toisen uskoon ja oikeuksiin. Ja todella odotetaan, että kumpaakin elähdyttäisi vakava ja jatkuva halu kunnioittaa toinen toisensa filosofista riippumattomuutta ja he säilyttäisivät samalla yhteytensä kokonaisuutena – nimittäin Teos. emäseuran tarkoituserät muuttumattomina, samoin kuin Lontoon loosin vähäisine muunteluineen. Toivomme, että Lontoon seura tulee säilyttämään harmonian jaettunakin, samoin kuin Intian haaraosastot, joissa hindulaisuuden kaikkien koulujen edustajat koettavat tutkia esoteerisia oppeja ja vanhojen aikojen viisautta ilman, että heidän on sen vuoksi välttämätöntä luopua omista uskonnoistaan. Kukin osasto, usein saman osaston jäsenet – joissakin tapauksissa kristityt käännynnäiset mukaan luettuina – tutkivat esoteerista filosofiaa kukin omalla tavallaan, kuitenkin liittäen kätensä aina veljellisesti yhteen Seuran yhteisten tehtävien edistämiseksi. Jotta tämä ohjelma täytettäisiin, on toivottavaa, että ”Lontoon loosia” johtaisi vähintään *neljätoista* neuvoston jäsentä – toinen puoli julkisesti taipuen kristilliseen esoterismiin sellaisena kuin Mrs. K. sitä edustaa ja toinen puoli seuraten buddhalaista esoterismia, jollaista Mr. S. edustaa; kaikki tärkeät asiat on päätettävä äänten enemmistöllä. Me olemme tietoisia ja aivan selvillä tällaisen järjestelyn aiheuttamista vaikeuksista. Kuitenkin se näyttää aivan välttämättömältä kadotetun harmonian [s.441] palauttamiseksi. ”Lontoon loosin” rakenne on korjattava ja se voidaan korjata, jos jäsenet vain yrittävät, ja siten voidaan kasvattaa enemmän voimaa tällaisen ystävällisen jaon kuin väkinäisen yhteyden kautta.

Jos siis Mrs. Kingsford ja Mr. Sinnett eivät suostu siihen, että ollessaan eri mieltä yksityiskohdissa he kuitenkin työskentelevät täydessä yhteisymmärryksessä emäseuran *säännöissä* esitettyihin periaatteisiin nähden, emme voi ottaa osaa *Lontoon loosin* tulevaan kehitykseen ja edistykseen.

K. H.

Mysore, joulukuun 7 pnä 1883.

Yksityinen

Rakas ystäväni

Teidän on lähetettävä oheinen liite T.S.L.L:lle emäseuran varapresidentin ominaisuudessa ja siitä syystä perustajapresidentin edustajana, *eikä Lontoon haaraosaston jäsenenä*.

Nykyiset tapahtumat, joiden kulussa te olette näytellyt vähemmän miellyttävää osaa, saattavat ehkä huolestuttaa joitakuita ja ikävystyttää taas toisia; näin kuitenkin on parempi, kuin että entinen lamautunut tyyneys olisi jatkunut. Kuumeen puhkeaminen ihmisruumiissa on luonnon osoittama merkki siitä, että se koettaa poistaa sen aikaisemmin itseensä sulattamia sairauden ja ehkäpä kuoleman siemeniä. Asioiden entisessä vaiheessa Lontoon osasto vietti vetelehtivää elämää ja psyykkisen kehityksen laajat mahdollisuudet Britanniassa jäivät kokonaan koettelematta. Karma vaatii nähtävästi, että tätä lepoa joutuisi häiritsemään se henkilö, joka siitä oli eniten vastuussa – C.C. Massey, ja niinpä juuri hän asetti Mrs. K:n nykyiseen asemaansa. *Viime mainittu ei ole täyttänyt tehtävänsä, mutta karma sen sijaan on omansa*; siitä lähtien on herätetyllä, kannustetulla ja varoitettulla Lontoon ryhmällä selvä toimintakenttänsä. Teidän oma karmanne, ystäväni, määrää teidät näyttelemään vieläkin huomattavampaa osaa Euroopan teosofisessa liikkeessä kuin tähän asti. Olcottin tuleva vierailu tulee aiheuttamaan tärkeitä tapahtumia, joissa teillä tulee olemaan osanne. Toivon, että te kokoaisitte kaikki piilevät voimavaranne jaksaksenne nousta käännekohtan arvon ja tärkeyden tasalle. Kuinka vähän saavuttanettekaan – psyykkisesti – tässä syntymässä, muistakaa kuitenkin, että kasvatte sisäisesti joka hetki, ja elämänne loppupuolella samoin kuin tulevassa syntymässä teidän lisääntyvät ansionne tulevat tuomaan teille kaikki, mihin pyritte.

Ei ole viisasta, että H.S. Olcott jäisi ainoastaan teidän vieraaksenne Englannissa ollessaan; hänen aikansa olisi jaettava teidän ja toisten, eri mieltä olevien välillä – jos he haluaisivat kutsua hänet vieraakseen joksikin aikaa. Hänen [s.442] mukanaan tulee Mohini, jonka olen valinnut chelakseni ja jonka kanssa olen toisinaan suorassa yhteydessä. Kohdelkaa poikaa ystävällisesti. Unohtakaa, että hän on bengalilainen, ja muistakaa vain, että *hän on nyt minun chelani*. Tehkää voitavanne saattaaksenne Olcottin aseman arvokkaaksi; sillä hän edustaa koko Seuraa

ja virallisen asemansa vuoksi, ellei muuten, hän on Upasikan ohella lähinnä meitä teosofisen työn ketjussa. *Asirvadam*.¹

K. H.

Kirje n:o 122²

(VMK-LXXXVII)(87) Saatu 7.2.1884

Teosofisen Seuran Lontoon loosille – Tervehdys.

Koska Mrs. Kingsfordille ja Mr. Sinnettille lähettämiäni sähkösanomia ja Mysoresta lähettämäni kirjettä ei ole ymmärretty aivan oikein, olen saanut Maha-Chohanilta käskyn kehottaa teitä lykkäämään vuosivaaleja niin, että liiallinen kiire vältetään ja tämän kirjeen miettimiseen jää aikaa. Mrs. Kingsfordin ja Mr. Maitlandin (viime mainitun kirjoituksessa *Remarks and Propotions*) painetun ja yksityisen kiertokirjeen 29:nnellä sivulla oleva ehdotus sai joulukuun 16 p:nä T.S.L.L:n jäseniltä osakseen kylmän vastaanoton. Esitys koski määrätyn osaston tai ryhmän tarpeellista perustamista T.S.L.L:n yleiseen ryhmään. Joskaan tämä ei ehdotettuna käytännönjärjestelynä vastannut täysin joulukuun 7 p:n kirjeessä esittämäni ehdotusta, se käsitti kuitenkin siinä ilmenevän hengen. Toisaalta taas siihen sisältyi erinäisiä väärinkäsityksiä, vääriä toivomuksia ja tyytymättömyyttä. Kaiken tämän johdosta lykkäystä pidettiin *ehdottoman välttämättömänä*.

Kuten viime kirjeessäni sanotaan, yllä mainitun tiedotuksen aikana polttavana kysymyksenä ei ollut Mr. Sinnetin viimeisen teoksen kirjallinen tai vertauskuvallinen luonne, vaan se, olivatko teidän puheenjohtajanne ja hänen työtoverinsa lojaaleja vai epälojaaleja meitä kohtaan, jotka monet teistä ovat nähneet hyväksi valita esoteerisiksi opettajikseen. Tästä syystä, eikä siksi, että sinä aikana (lokakuun 21 p:nä) olisi tehty valituksia, kävi ehdottoman välttämättömäksi, käyttääkseni Mrs. Kingsfordin viisaita sanoja – jotka olivat vain Tathāgatan oman äänen kaikua – erottaa ”nimien arvovalta, olipa kyse menneisyydestä tai nykyisyydestä, abstraktisista periaatteista”. (Puheenjohtajan virkaanastujaispuhe lokakuun 21 p:nä 1883.) Koska esillä oleva kysymys koskee oikeutta, ei se, tietääkö Mrs. Kingsford mitään todellisesta luonteestamme, opeistamme tai asemastamme (jotka kaikki kysymykset tämän kirjoittajan ja [s.443] hänen virkatoveriensä yhteydessä ovat joutuneet hänen vähemmän kohteliaiden huomautustensa alaisiksi) vaikuta

1 Siunausta. – Toim.

2 Sanat ”Bhola Deva Sarma” on kirjoitettu tämän kirjeen kuoreen, joka postitettiin Adyarissa tammikuun 16 p:nä 1884 ja vastaanotettiin Lontoossa helmikuun 7 p:nä 1884. Ainoastaan jälkikirjoitus on K. H:n käsialaa. – Toim.

puuvillahahtuvankaan vertaa hänen uudestaan valitsemiseensa. Tämä näkökanta, johon tulee lisäksi hänen oma todellinen ja yksilöllinen arvonsa, samoin kuin hänen armeliaisuutensa eläinraukkoja kohtaan ja edelleen se, että hän pyysi Mme Blavatskya ”alistamaan kirjeeni (hänen kirjeensä) Koothoomille” – oikeuttavat edellä mainitun toimintasuuntamme.

Ja nyt, kyseessä olevien sähkeiden lähettämisen jälkeen on tapahtumien kehitys saattanut jotkut aavistamaan todellisen syyn tällaiseen epätavalliseen, etten sanoisi mielivaltaiseen toimintaan, kuin sekaantuminen haaraosaston oikeutettuun vaalivapauteen on. Aika tasaa usein suurimman pahan kiiruhtamalla käännekoh-
taa. Edelleen ja käyttäen taas hänen puheestaan lainattua sanamuotoa – (puheen-
johtajanne viittaa erääseen Mr. Wardille lähettämäni yksityiseen kirjeeseen, jon-
ka hän oli lukenut ja jossa kirjoitin, kuten hän luuli) ”selvästi tietämättömänä to-
siseikoista, mikä ei ole ihmeellistä” – meidän voidaan olettaa olleen myös tie-
tämättömiä julkaistavasta ”yksityisestä ja luottamuksellisesta kirjeestä”, joka jaetiin T.S.L.L:n jäsenille joulukuun 16 p:nä. Hänelle lienee tuskin yllätys, että tämä ”kirje” on suuresti muuttanut asiaa. Koska ajamme aina voimakkaasti puolueet-
toman oikeuden periaatetta, olemme pakotetut olemaan kirjaimellisesti muutta-
matta päätöstämme hänen uudelleen valitsemisensa suhteen, mutta lisäämme sii-
hen eräitä pykäläiä ja teemme tästä lähtien puheenjohtajalle ja jäsenille mahdotto-
maksi käsittää väärin keskinäistä asemaamme. Olkoon aina kaukana ajatuksis-
tamme, että perustaisimme uuden hierarkian pappien hallitseman maailman sor-
tamiseksi vastaisuudessa. Kuten *silloin*, tahdomme *nytkin* huomauttaa, että ihmi-
nen voi olla sekä toimiva että hyödyllinen Seuran jäsen olematta meidän seura-
jamme tai uskonveljemme. Mutta juuri siksi, että tämä periaate on sovittava
molempiin suuntiin (huolimatta omasta persoonallisesta toivomuksesta hänen
uudestaan valitsemisekseen) käsitämme ja haluamme saada sen tietäväksi, ettei
meillä ole oikeutta vaikuttaa jäsenien vapaaseen tahtoon tässä sen enempää kuin
muissakaan asioissa. Tällainen sekaantuminen olisi selvässä ristiriidassa sen eso-
teerisen peruslain kanssa, että persoonallinen psyykinen kasvu seuraa *pari passu*
yksilöllisen ponnistuksen kehitystä ja on saavutetun persoonallisen ansion osoitus.

Lisäksi meille lähetetyissä raporteissa on havaittavissa suuria ristiriitoja *niiden vaikutusten* suhteen, joita ”Kingsford-Sinnett-asia” on tehnyt jäseniin. Siitä syystä
minun on mahdotonta myöntyä Mrs. Kingsfordin erinäisiin pyyntöihin, jotka hän
on esittänyt kirjeissään Madame Blavatskylle. Joskin Mr. Massey ja Mr. Ward
antavat mainitulle rouvalle ”täyden hyväksymisensä ja myötätuntonsa”, jäsenten
suuri enemmistö näkyy suhtautuvan samalla tavoin Mr. Sinnettiin. Jos siis
toimisin Mr. Massey'n ehdotuksen mukaisesti, kuten Mrs. Kingsford esitti sen
joulukuun 20 p:nä päivätyssä kirjeessään, jossa ”yksi ainoa Mahatma K. H:n
lausuma sana riittäisi sovittamaan Mr. Sinnettin [s.444] ajatukset minun (rouvan)

mielipiteitteni kanssa ja luomaan hänen ja loosin välille täydellisen sydämelliisyyden ja ymmärtämyksen” – tekisin itsestäni todella sellaisen miten kuten paavin, jonkalaista hän ei hyväksy, ja vieläpä hyvin epäoikeudenmukaisen ja mielivaltaisen. Asettaisin totisesti silloin itseni samoin kuin Mr. Sinnettin oikeutetun arvostelun alaiseksi, vielä vakavammin kuin sen, minkä hän lausui virkaanastujaispuheessaan monin huomattavin sanoin vakuuttaen ”olevansa luottamatta kaikenlaiseen auktoriteettiin vetoamiseen”.

Henkilön, joka on juuri sanonut seuraavaa: ”Huomaan surullisena ja huolestuneena, että Teosofisen Seuran keskuudessa on kasvamassa suuntaus osoittaa...liiallista kunnioitusta henkilöitä ja persoonallista auktoriteettia kohtaan...mistä seuraa *vain orjamainen sankaripalvonta*.... Meidän keskuudessamme puhutaan aivan liian paljon adepteista, ’MESTAREISTAMME’ jne.... Liian suurta painoa annetaan heidän sanoilleen ja teoilleen jne....” – ei olisi pitänyt pyytää minua sekaantumaan asiaan, vaikka hän varmasti tiesikin, ettei uskollinen ystäväni Mr. Sinnett olisi paheksunut sitä. Jos olisin suostunut rouva K:n toivomukseen julistaa hänet ”itämäisen ja länsimaisen esoterismin apostoliksi” ja koettanut pakkottaa *yhdenkin* haluttoman jäsenen valitsemaan hänet ja käyttäen hyväkseni Mr. Sinnettin horjumatonta ja lämmintä kiintymystä minuun vaikuttanut hänen tulevaan suhtautumiseensa rouva K:hon ja liikkeeseen, olisin todellakin ansainnut ivanimen ”teosofian oraakkeli” ja ansainnut tulla sijoitetuksi samaan luokkaan kuin ”Myöhempien aikojen pyhien Jo Smith ja Thomas Lake Harris”, kahden maailman yliaistilliseksi sekasikiöksi. En voi uskoa, että henkilö, joka pari päivää aikaisemmin julisti, että ”meidän viisas ja todella teosofinen suhtautumisemme asioihin ei käsitä uusien paavien asettamista eikä uusien Herrojen ja Mestarien julistamista” – nyt omalla kohdallaan koettaisi hakea turvaa ja apua ”auktoiriteetiltä”, joka ei voisi nojata muuhun kuin sokeaan, yksityisestä arvostelusta johtuvaan olettamukseen. Uskon mieluummin, että Mrs. Kingsfordin toivomus johtuu siitä, ettei hän tiedä eräiden virkatoveriensä todellisista tunteista. Heidän luonteensa on ehkä nyt peittyneet länsimaisen sivistyselämän kiillotettuun vilpillisyyteen, ja siksi kehottaisin häntä ja muita kyseessä olevasta väittelystä kiinnostuneita jäseniä vetoamaan salaiseen äänestykseen, jolloin kaikki voivat ilmaista toivomuksensa joutumatta henkilökohtaisesti epäkohteliaiksi. Tällöin he vain käyttäisivät hyväksien etuoikeutta, joka on myönnetty *sääntöjen* 3:nnen artiklan lopussa.

Ja nyt toiseen asiaan. Kuinka vähän välitämmekään henkilökohtaisesta alistumisesta meille Teosofisen Emäseuran perustajien hyväksytyinä johtajina, emme voi missään tapauksessa hyväksyä tai suvaita minkään osaston jäsenten epälojaalisuutta *emäjäjärjestön peruseriaatteita* kohtaan. Niiden, jotka muodostavat haaraosastoja, on seurattava emäseuran sääntöjä; edellyttäen tietysti, etteivät ne ohita järjestön kolmea hyväksyttyä tarkoituspäätä. Emäseuran kokemukset

osoittavat, että haaraosaston käyttökelpoisuus suureksi osaksi, ellei kokonaan, riippuu puheenjohtajan ja sihteerin lojaalisuudesta, tahdikkaudesta [s.445] ja innostuksesta; kuinka paljon virkatoverit saattavatkaan tehdä heidän auttamisekseen, heidän ryhmänsä tehokas toiminta kehittyvä suhteessa näihin kahteen toimihenkilöön.

Lopuksi minun on toistettava, että ehkäistäkseni toimenpiteet Mrs. Kingsfordin uudelleen valitsemiseksi, kunnes edellisistä tiedonannoistani johtuneet väärinkäsitukset poistetaan, olen kehottanut lykkäämään loosinne toimihenkilöiden vuosivaalit siksi, kunnes tämä kirjeeni saapuu perille. Ja edelleen, koska perustajapresidentin – joka tuntee mielipiteemme ja johon luotamme – odotetaan olevan Englannissa hyvin lyhyen ajan kuluessa, emme pidä välttämättömänä kiiruhtaa asiaa. Hänelle on annettu sellainen yleiskuva tilanteesta, että hän voi saapuessaan käsitellä puolueettomasti sekä tätä että muita asioita samalla kertaa Mestarinsa ja Seuran parhaan edun edustajana.

(Kunnioittavimman

Guru Devani Mahatma K :n käskystä)

Olisi hyvä lukea tämä kirje jäsenille – Mrs. Kingsford mukaan luettuna – ennen uusia vaaleja. Tahtoisin teidän ehkäisevän uuden ”coup de théâtre’n”. Olkoot tällaiset kohua herättävät yllätykset kuinka luonnollisia tahansa poliittisessa elämässä, missä puolueet muodostuvat hartaista, vehkeilystä iloitsevista jäsenistä, niin ne vaikuttavat hyvin kiusallisilta yhdistyksessä, joka pohtii mitä vakavimpia, ihmiskunnan etuja edistäviä kysymyksiä. Riidelkööt pikkuluonteet, jos haluavat; viisaat sovittavat erimielisyytensä keskinäiselle suvaitsevuukselle.

K. H.

Subba Row ja eräs toinen, vieläkin etevämpi oppinut ovat vastanneet tyhjentävästi Mr. Maitlandin kirjoitukseen Remarks and Observations on Esoteric Buddhism. Vastaukset lähetetään ensi viikolla kirjasen muodossa ja Mrs. Sinnettä pyydetään jakamaan ne jäsenille, varsinkin niille, joihin arvostelu on vaikuttanut.

Kirje n:o 123

(VMK-LXVIII)(68) Ei päiväystä

Olen juuri ottanut kirjelappunne sieltä, minne H. P. B. oli sen asettanut, ja vaikka voisinkin ottaa selvää sen sisällöstä muullakin tavalla, luulen teidän mieluummin haluavan, että itse tuo paperi joutuu minun käsiini. – Onko se teistä pikku asia, että mennyt vuosi on kulunut ainoastaan ”perhevelvollisuuksienne täyttämässä”?

Eipä suinkaan. Mikä onkaan parempi palkinnon [s.446] aihe, mikä sen parempi harjoitus, kuin jokapäiväinen ja joka tuntinen velvollisuuksien täyttäminen? Uskokaa minua, ”oppilaani”, se mies tai nainen, jonka karma on asettanut tällaisia pieniä velvollisuuksia, uhrauksia ja rakkaudentekoja tekemään, täytettyään ne uskollisesti nousee suorittamaan yhä suurempia, koko ihmiskuntaan kohdistuvia velvollisuuksia, uhrauksia ja rakkaudentekoja. Sen parempaa tietä ei ole pyrkimäänne valaistukseen kuin jokapäiväinen itsensä voittaminen, hellittämättömyys huolimatta näkyvän psyykkisen kehityksen puutteesta, vaikeuksien kantaminen sillä vakavalla voimalla, joka kääntää ne henkiseksi kasvuksi – sillä hyvä ja paha eivät ole mitattavissa tapausten mukaan alemmalla tai fyysisellä tasolla. – Älkää menettäkö rohkeuttanne sen johdosta, ettette käytännössä pysty toteuttamaan pyrkimyksiänne; älkää liioin tyytykö tämän *myöntämiseen*, sillä kuten itsekin selvästi huomaatte, teillä on liian usein taipumusta mentaaliseen ja moraaliseen veltouteen, kuljeskella elämän pyörteiden mukana sen sijaan, että ohjaisitte elämääne suoraan itse haluamaanne suuntaan. Henkinen kasvunne on paljon suurempi, kuin itse tiedätte tai voitte ymmärtää, ja on hyvä, jos uskotte tuon kehityksen *sinänsä* olevan tärkeämpi kuin sen toteaminen fyysisellä tajunnantasolla. En aio nyt käsitellä muita asioita, sillä tarkoitukseni on antaa vain myötätuntoinen tunnustukseni ponnistuksillenne ja kehottaa teitä pysymään rohkeana ja rauhallisena nykyisten ulkonaisten tapahtumien keskellä sekä ylläpitämään toiveikasta mieltä tulevaisuuteen nähden *kaikilla* tasoilla – teidän uskollinen

K. H.

Kirje n:o 124

(VMK-XCIV)(94) Saatu huhtik. 1884

Rakas ystäväni. – Niiden moninaisten vaivalloisten töiden keskellä, jotka kunnianarvoisa Chohan on uskonut minulle – olin kokonaan unohtanut ”Kiddle-tapauksen”. Teillä on selitykseni käsissänne. Kun pyysin teitä pitämään salaisuuteni, tarkoitin vain tiettyjen yksityiskohtien salaamista, joita seikkoja teidän ja minun vastustajani eivät tieteellisen menetelmän tietämättömyydessään hyväksyisi, sen sijaan he käyttäisivät niitä tekosyynä saadakseen okkulttiset tieteet naurunalaisiksi ja vielä syyttäisivät minua karkeista valheista ja teitä herkkäuskoisuudesta, taikka ”sankaripalvonnasta”, kuten tuo pappilan kultatukkainen nymfi sanoisi. Mutta jos olette valmis vastustamaan raivoisan kieltämisen ja vastustavan arvostelun tulta, käyttäkää kirjettäni ja selityksiäni parhaanne mukaan. Ne monet kirjeet ja artikkelit *Theosophistin* viime numeroissa, jotka kenr. Morgan, Subba Row ja Dharani Dhar minun suostumuksellani ovat julkaisseet, tasoittavat

ehkä tietänne. En tahtoisi, että ”teosofian leviäminen” tulisi ehkäistyksi minun takiani ja jotta nimeni pelastuisi joistakin ylimääräisistä tahroista.

Kiireessä teidän

K. H.

[s.447]

Kirje n:o 125

(VMK-LXI)(61) Saatu 15.4.1884

Sinnett Sahibille ilmoitetaan – kunnioittavien terveisteni ohella – että hänen ”suojelijansa” on parhaillaan niin sidottu työvelvollisuuksiinsa, ettei hän voi uhrata hetkeäkään Lontoon loosille tai sen jäsenille; hän ei myöskään ehdi kirjoittaa hänelle henkilökohtaisesti, ei kynällä eikä presipitoimalla, joka menetelmä on näistä kahdesta vaikeampi, etten sanoisi vaarallisempi – ainakin mitä tulee maineeseemme länsimailla.

Mohini ei voi jäädä Lontooseen loputtomiin eikä edes pitkäksi aikaa, sillä hänellä on velvollisuuksia muualla niin perhettään kuin Teosofista Seuraa kohtaan. Lukuun ottamatta sitä, että hän on chela eikä siis vapaa sanan tavallisessa merkityksessä, hänellä on monta suuta ravittavana Kalkutassa ja sitä paitsi hänen on vielä ansaittava paljon lisää maksaakseen velkansa ystävälleen, joka lainasi hänelle 125 puntaa nykyisestä tehtävästä koituvien menojen suorittamiseksi. Tekeekö K. H. jotakin hänen puolestaan vai ei, siihen ei hän, kuten ei kukaan muukaan chela ole oikeutettu vetoamaan. Tietäkää myös, että hän kaipaa tilapäistä ilman alan muutosta. Hän kärsi kovasti kylmästä asuessaan luonanne siinä korkeassa huoneessa, missä ei ollut tulisijaa, niin että K. H:n oli pakko ympäröidä hänet kaksinkertaisella suojaverholla häntä uhkaavaa kuolettavaa kylmyyttä vastaan. Muistakaa, että hindulaiset ovat eksoottisia kasveja teidän kylmässä ja ankarassa maassanne, ja niiden, jotka tarvitsevat heitä, on pidettävä heistä huolta. (Vaikka viime sunnuntaina aiinkin vaivata Olcottia sanomaan tämän teille, jätin sen tekemättä, koska tahdoin säästää häntä arvostelultanne, joka jo ennestään on häntä vastaan, ja olisitte helposti luullut hänen puhuvan omiaan.)

Vaikka tarvitsettekin Mohinin apua Lontoossa, tarvitaan sitä vielä enemmän Pariisissa, koska sikäläisten teosofien okkultinen kasvatus on teistä jäljessä. On suunniteltu, että hän jakaisi aikansa tasan kaikkien eurooppalaisten ”henkisten toimintakeskusten” välillä ja koska häntä tarvitaan nyt Pariisiin tk. 11. pnä, hän saa siis palata Lontooseen, kun työ mannermaalla on kunnolla saatu käyntiin. Joka tapauksessa Olcott on teidän luonanne suurimman osan aikaa. Älkää pelätkö: jos Henryn sallitaan jatkaa oleskeluaan Lontoossa, ei hän tule ”vaivaamaan kumpakaan teistä esiintymällä eriskummallisissa aasialaisissa ”puolipukimissaan” – sillä

hän ei tule asumaan teillä, vaan Arundale-ladyjen luona, kuten jo aikaisemmin oli määrä. Uudistin tämän käskyni, kun kuulin vaimonne huomauttavan, että O:n olisi parempi jäädä sinne, missä hän oli, nyt kun Upasika oli lähtenyt. Olcott ei ole pahempi kuin moni muu, ja vaikka kaikki eivät sitä myönnäkään, on pahempiakin riittelijöitä kuin hän. En saa lopettaa huomauttamatta, ettei Kingsford-riidassa oikeus ole enää teidän puolellanne. Vaikka ette mielellänne sitä myönnäkään, osoitate *kaunaa*, Sahib, henkilökohtaista kaunaa. Te olette voittanut tuon naisen ja nyt tahtoisitte nöyryyttää ja rangaista häntä. Tämä *ei* ole oikein. Teidän pitäisi oppia erottamaan paremmin kuin tähän asti tajuntanne ulkopuolisesta itsestänne, [s.448] *ellette tahdo kadottaa K. H:ta*. Sillä hän on hyvin pahoillaan siitä, mitä tapahtuu. Suokaa anteeksi nämä huomautukseni, mutta ne ovat teidän parhaaksenne. Siis pyytäen anteeksi

M.

Kirje n:o 126

(VMK-LXII)(62) Saatu 17.7.84.

Sokea ystäväruukkani – olette täysin sopimaton käytännöllisen okkultismin harjoittamiseen. Sen lait ovat vääjäämättömät; eikä kukaan voi välttää käskyä, joka kerran on annettu. H. P. B. ei voi välittää minulle kirjeitä, joten *tu*o kirje olisi ollut annettava Mohinille. Kuitenkin olen lukenut sen, ja olen päättänyt tehdä vielä kerran yhden yrityksen (viimeisen, joka minun sallitaan tehdä) – avatakseni sisäisen intuitionne. Jos minun ääneni, miehen, jonka olemuksen inhimillinen puoli on aina tuntenut ystävyyttä teitä kohtaan, ei ulotu teidän kuuluviinne, kuten on tapahtunut usein aiemmin, silloin meidän eromme tulee nyt ja tuleviksi ajoiksi välttämättömäksi. Tunnen tuskaa teidän puolestanne, sillä näen selvästi sydämeenne, joka ei hyväksy puhtaasti älyllisen luontonne eikä kylmän länsimaalaisen järkelynne vastaväitteitä ja epäilyksiä. Mutta ensimmäinen velvollisuuteni kohdistuu *omaa*n Mestariini. Ja velvollisuus on meille, sallikaa minun sanoa se, voimakkaampi kuin ystävyys, vieläpä rakkaus; sillä ilman tätä kestäväää periaattia, tätä häviämätöntä sementtiä, joka liittyy yhteen niin moniksi tuhansiksi vuosiksi luonnon suurten salaisuuksien hajallaan olevat vartijat – meidän veljeskuntamme, niin, vieläpä itse oppimme – olisi aikoja sitten hajonnut huomaamattomiksi atomeiksi. Huolimatta siitä, että puhtaasti *inhimillinen* älynne on hyvin terävä, henkinen intuitionne on valitettavasti hämärä ja utuinen, sillä sitä ei ole koskaan kehitetty.

Tästä johtuu, että niin pian kuin eteenne sattuu näennäinen ristiriita tai vaikeus tai jonkinlainen okkulttista luontoa oleva *epäjohdonmukaisuus*, joka aiheutuu kunnioitetuista laeistamme ja säännöistämme (joista ette tiedä mitään, koska teidän aikanne ei ole vielä tullut), epäilyksenne heräävät heti, samoin epäluulonne ja

käy ilmi, että ne ovat pitäneet pilkkanaan parempaa luontoaan, jonka kaikki nämä ulkonaiset petolliset näennäisyydet murskaavat lopulta alleen! Teillä ei ole sitä uskoa, joka on tarpeen, jotta tahtonne heräisi uhmaamaan ja halveksimaan puhtaasti maallista älyänne ja opettaisi teitä ymmärtämään paremmin salattuja asioita ja tuntemattomia lakeja. Huomaan, että olette kykenemätön pakottamaan esiin parempia pyrkimyksiänne, joita ravitsee yhtämittainen todellinen antaumus sille harkakuvulle, jonka olette luonut minusta (tunne, joka on aina liikuttanut minua syvästi) – ette jaksa nostaa päätänne kylmää, *henkisesti sokeaa* järkeänne vastaan; ette salli sydämenne äänekkäästi lausua ja julistaa sitä, minkä se on tähän saakka saanut vain [s.449] kuiskata: ”Kärsivällisyyttä, kärsivällisyyttä. Suurta suunnitelmaa ei ole koskaan voitu omaksua yhdellä tempauksella.”

Teille on kuitenkin sanottu, että salaisten tieteiden polkua on työläs kulkea ja että siinä on henki kysymyksessä; jokaista askelta, joka johtaa lopullista päämäärää kohti, ympäröivät salakuopat ja pistävät okaat; pyhiinvaeltaja, joka uskaltaa astua tuolle tielle, joutuu ensin kohtaamaan ja *voittamaan* tuhat ja yksi raivotarta, jotka vartioivat sen vahvoja portteja ja sisäänkäytävää. Noita raivottaria sanotaan peloksi, epäilyksi, vihaksi, naurettavuudeksi, kateudeksi ja lopulta ja ennen kaikkea kiusaukseksi. Sen, joka tahtoisi nähdä *toiselle puolelle*, on ensin hävitettävä tämä elävä muuri. Hänellä tulee olla teräksellä ja raudalla peitetty sydän ja sielu eikä häneltä saa koskaan puuttua päättäväisyyttä, vaan hänen tulee samalla olla lempeä, ystävällinen ja nöyrä ja hänen on täytynyt poistaa sydämenään jokainen inhimillinen, pahaan johtava intohimo. Oletteko kaikkea tätä? Oletteko koskaan alkanut valmentautua tähän? Ette; tiedätte sen yhtä hyvin kuin minäkin. Ette ole syntynyt sellaiseen; ja perheen isänä, jonka on pidettävä huolta vaimostaan ja lapsistaan ja uurastettava heidän hyväkseen, ette liioin ole siinä asemassa, että olisitte sovelias viettämään askeetin elämää, ette edes Mohinin elämää. Miksi siis valitatte sitä, ettei teille ole annettu voimia ja että teiltä jopa *puuttuvat todisteet meidänkin voimistamme*? On totta, että olette tarjoutunut useita kertoja luopumaan lihasta ja alkoholista, mutta minä olen kieltänyt. Mitä hyötyä siitä olisi, kun teistä ei kuitenkaan voi tulla todellista *chelaar*? Luulin teidän ymmärtäneen tämän jo aikoja sitten; että olitte jo alistunut ajatukseen ja tyytynyt odottamaan kärsivällisesti vastaista kehitystä ja ajattelemaan henkilökohtaista vapauttani. Tiedätte, että minä olin ainoa, joka tahdoin yrittää ja pidin välttämättömänä, että uudistaisimme edes jonkin verran sääntöjämme tai tinkisimme hiukan niiden ankaruudesta, jos mieli saada eurooppalaiset teosofit kasvamaan ja työskentelemään ihmiskunnan valistamiseksi ja hyödyksi.

Epäonnistuin yrityksessäni, kuten tiedätte. En saanut enempää aikaa kuin luvan olla yhteydessä muutamiin harvoin, etupäässä teihin, sillä olin valinnut teidät tulkitsemaan maailmalle oppiamme, jota olimme päättäneet jakaa sille –

ainakin jossain määrin. Kun en varsinaisen työni takia voinut antaa säännöllistä opetusta, päätin jakaa sitä työni jälkeen ja silloin kun minulla olisi käytettävissäni muutama tunti vapaata. Silloin kun sallin teidän omin päin julkaista lehteänne, minulla oli kädet ja jalat sidottuina. Minun ei sallittu käyttää siinä asiassa psyykkisiä voimiani. Seuraukset tunnette. Olisin kuitenkin onnistunut saamaan jotakin aikaan noilla pienilläkin käytettävissäni olevilla mahdollisuuksilla, ellei vuokra-asetus-kiihotusta olisi sattunut! Oletteko koskaan ajatellut tai edes aavistanut epäonnistumiseni todellista syytä? Ette, sillä ette tunne karman toiminnan kaikkia yksityiskohtia – tuon kauhistuttavan lain ”sivuiskuja”. Mutta *tiedätte*, että oli aika, jolloin tunsitte syvää ylenkatsetta kaikkia meitä kohtaan, jotka kuulumme tummiin rotuihin, ja jolloin piditte hindulaisia *alempana* rotuna. En sano enempää. Jos teillä on [s.450] yhtään intuitiota, saatte selville *syyt ja seuraukset* ja ehkäpä silloin ymmärrätte, *mistä* tuo epäonnistuminen johtui. Teillä oli sitä paitsi vastassanne Korkeimman Johtajamme käsky – jonka mukaan en saanut sekaantua Lontoon looshiin *luonnolliseen* kasvuun enkä sen jäsenten, varsinkaan *teidän*, psyykkiseen enkä henkiseen kehitykseen. Tiedätte, että minun on sallittu kirjoittaa teille tilapäisestäikin vain erikoisena suosionosoituksena tuon *Phoenix*-jutun epäonnistumisen jälkeen. Mitä taas psyykkisten tai okkulttisten kykyjen todistamiseen tulee, se ei voinut eikä voi vielääkään tulla kysymykseenkään. Ihmettelitte *sekaantumistamme* L. L:n ja Kingsfordin väliseen riitaan. Ettekö vielääkään ymmärrä, *miksi* teemme niin tai näin? Uskokaa minua, saatuanne enemmän tietoa asioista tulette vielä jonakin päivänä ymmärtämään – *että TE ITSE saitte tuon kaiken aikaan.*

Teitä loukkaa myös se näennäinen järjettömyys, että olemme uskoneet H. S. O:lle tehtävän, johon hän ei *teidän* mielestänne kykene, ei yhteiskunnallisesti eikä älyllisesti, ei ainakaan Lontoossa. Jonakin päivänä tulette ehkä ymmärtämään, että olitte väärässä myös tässä, kuten niin monessa muussakin asiassa. Tulevat seuraukset antavat teille ehkä hyvän opetuksen.

Ja nyt asioiden viimeiseen vaiheeseen, todistamaan, että teitä *ei* ole ”kohdeltu epäoikeudenmukaisesti”, kuten valititte kirjeessänne, vaikka te itse olette käyttäytynyt julmasti sekä H. S. O:ta että H. P. B:tä kohtaan. Suurin murheenne johtuu omasta neuvottomuudestanne. On *tuskallista*, sanotte, olla aina pidettynä pimeässä jne. Teitä loukkaa syvästi selvä ja yhä kasvava ”epäyستävällisyys, äänensävyyn muutos”, kuten haluatte kutsua suhtautumistamme teihin. *Olette alusta loppuun väärässä.* Epäyستävällisyyttä ja mielialan muutosta ei ole ilmennyt missään. Käsititte yksinkertaisesti väärin M:lle ominaisen *jyrkkyyden*, joka ilmenee aina hänen puhuessaan tai kirjoittaessaan vakavasti.

Mitä taas tulee lyhyihin huomautuksiini teistä H. P. B:lle, joka vetosi minuun, *koska hän oli siihen oikeutettu* – ette tullut ajatelleeksikaan todellista ja oikeata

syitä: minulla ei ollut aikaa; tuskin saatoin uhrata teille itsellenne ja L. L:lle edes ohikiitävää ajatusta. Niin kuin hän niin osuvasti sanoi, ”kukaan ei ole koskaan aikonut syyttää teitä *tahallisesta* vahingonteosta” – meitä tai chelojamme kohtaan. Se, mikä ei ollut *tahallista* ja minkä sain onneksi ajoissa estetyksi, se johtui tietenkin *huolimattomuudesta*. Ette tullut koskaan ajatelleeksi eroa bengalilaisen ja englantilaisen ruumiinrakenteen välillä, niiden erilaista sietokykyä. Mohini sai olla päiväkausia hyvin kylmässä huoneessa, jossa ei ollut tulisijaa. Hän ei valittanut siitä sanallakaan, ja minun oli pakko suojella häntä vakavalta sairaudelta, annettava aikaani hänelle ja huolehdittava hänestä, joka oli minulle niin tarpeellinen määrättyjen tulosten aikaansaamiseksi ja joka oli uhrannut kaikkensa minulle....

Tästä johtui se M:n *äänensävy*, josta valitatte. Olette nyt saanut *selityksen* siihen, ettei teitä ole ”kohdeltu epäoikeudenmukaisesti”, vaan teidän oli yksinkertaisesti alistuttava huomautukseen, jota ei voitu välttää, koska samanlainen [s.451] erehdys olisi voinut uusiintua. Kiellätte myös koskaan tunteneenne mitään *kaunaa* K:ta kohtaan. Hyvä, sanokaa sitä miksi tahdotte; joka tapauksessa tuo tuntenne oli ristiriidassa ehdottoman oikeudenmukaisuuden kanssa ja aiheutti O:n tekemään vielä suuremman erehdyksen, kuin minkä hän oli jo tehnyt. *Kuitenkin sallittiin käydä niin kuin kävi*, koska se sopi tarkoituksiimme eikä siitä ollut vahinkoa muille kuin hänelle itselleen – niin, yksin hänelle, jota siitä syytä kohdeltiin niin töykeästi. Syytätte häntä siitä, että hän on *vahingoittanut* teidän Seuraanne – ehkäpä ”korvaamattomasti”? Missä on aiheutettu vahinko?... Olette taaskin väärässä. Teidän *hermonne* saivat teidät kirjoittamaan H. P. B:lle sanoja, joita en olisi toivonut teidän koskaan lausuvan – teidän itsenne vuoksi. Todistanko teille, kuinka te – ainakin yhdessä tapauksessa – olette ollut äärettömän *epäoikeudenmukainen* syyttäessänne heitä kumpaakin siitä, että he olisivat *valittaneet* tai puhuneet teistä meille epäedullisesti? Luotan kuitenkin siihen, ettette koskaan kerro, mitä nyt sanon: nim. kuka *oli* (tai olisi voinut olla, mutta *ei kuitenkaan ollut*, sillä hän tuli liian myöhään) se, joka tietämättään *ilmoitti* minulle Mohinista. Voitte itse joskus ottaa siitä selvää, mutta en soisi, että tuo niin erinomainen nainen saisi ikävyyksiä tai mielipahaa minun takiani. *Se oli Mme Gebhard*, jonka luo olin luvannut saapua subjektiivisesti. Tapasin hänet eräänä aamuna astumassa portaita alas, juuri kun saavuin Mohinin luo tehdäkseni hänet *läpäisemättömäksi*. Mme G. oli kuullut Mohinin hampaitten kalisevan samalla kun hänkin laskeutui yläkerroksesta. Mme G. tiesi, että M. asui yhä tuossa pienessä lämmittämättömässä huoneessa useita päiviä sen jälkeen, kun Olcott oli lähtenyt, vaikka hänet olisi voitu helposti sijoittaa viereiseen huoneeseen. Mme G. pysähtyi odottamaan häntä ja katsellessani *häntä* kuulin hänen lausuvan ajatuksissaan: ”Voi, voi, jospa Hänen Mestarinsa tietäisi tämän...” Hän jäi portaissa odottamaan M:ä ja kysyi, eikö tämä haluaisi lämpimiä lisävaatteita, ja sanoi jotakin muuta ystävällistä.

”Hänen Mestarinsa – *tiesi*” ja oli poistanut pahan; ja hän tiesi myös, että tuo paha ei ollut *tahallista* – siksi hän ei loukkaantunut, sillä hän tuntee eurooppalaiset liian hyvin odottaakseen heiltä enempää kuin mitä he voivat antaa. Tämä ei ollut ainoa teille osoitettu *äänetön* nuhde, jonka huomasin Mme G:n sydämessä, samoin kuin useiden muidenkin ystävienne sydämissä; ja on vain hyvä, että tiedätte tämän ja muistatte, että teidän tavoin he arvostelevat melkein kaikkea vain *näennäisyyksien* perusteella.

En sano enempää. Mutta jos haluatte tarkastella perusteellisemmin *karman* toimintaa, miettikää edellä olevaa ja muistakaa, että se toimii mitä odottamattomimmalla tavalla. Kysykää nyt itseltänne, millä oikeudella te epäilitte Olcottia, joka ei tiennyt asioista mitään, ja H. P. B:tä, joka oli Pariisissa ja tiesi niistä vielä vähemmän. Siitä huolimatta pelkkä epäilyksenne kiteytyi *vakaumukseksi* (!) ja ilmeni kirjallisena moitteena sekä hyvin ynseinä syytöksinä, jotka olivat alusta loppuun *aiheettomia*. Kuitenkin te valititte eilen Miss A:lle Mme B:n teille lähettämästä vastauksesta – joka oli, ottaen huomioon nämä erikoiset olosuhteet ja hänen oman mielenlaatunsa, hämmästyttävän *lempeä*, [s.452] kun vertaa sitä *teidän* kirjeeseen hänelle. En voi myöskään hyväksyä suhtautumistanne Olcottiin – jos nimittäin kysytte *minun* mielipidettäni. Jos olisitte ollut hänen asemassaan ja lisäksi *syyllinen*, olisitte tuskin sallinut hänen syyttää teitä sellaisin sanoin kuin *väärentäminen, juoruaminen, valheet ja epärehellisyys* sekä sanoa teistä, että olette työhönne idioottimaisen kykenemätön. Ja Olcott on ehdottomasti syytön kaikkiin noihin synteihin! Mitä taas hänen työhönsä tulee – meidän pitäisi todella tietää paremmin. Me tarvitsemme *hyviä tuloksia* ja saatte nähdä, että olemme päässeet niihin.

Totisesti ”epäily kaataa sen, minkä luottamus rakentaa”! Jos teillä toisaalta onkin syytä lainata Baconia meitä vastaan ja sanoa, että ”mikään ei ole niin omiaan saamaan ihmistä epäilemään kuin se, että hän tietää vähän”, teidän olisi toisaalta muistettava, etteivät meidän *tietomme* ja *tieteemme* voi kokonaan seurata Baconin menetelmiä. Meidän ei sallita – tapahtukoon mitä tahansa – tarjota niitä lääkkeenä epäluuloja vastaan tai parantaa niiden avulla ihmisiä epäilyksistä. Heidän itsensä on hankittava nuo tiedot, ja se joka ei löydä meidän totuuttamme omassa sielussaan eikä omassa itsessään – hänellä on huonot mahdollisuudet menestyä okkultismissa. Epäluulo ei varmastikaan paranna tilannetta, sillä se on

”... raskas varustus, joka
omalla painollaan vain *estää enemmän kuin suojaa*.”

Toivon, että tällä viimeisellä huomautuksella jätämme asian kaikiksi ajoiksi. Olette aiheuttanut itsellenne, vaimollenne ja monille muille kärsimystä, joka oli

aivan turha ja olisi ollut vältettävissä, jos vain itse olisitte kieltäytynyt luomasta useimpia sen syitä. Miss Arundale sanoi teille niin oikein ja hyvin. Tuhoatte itse sen, mitä olette raskaalla työllä rakentanut. Mutta teitä näkyy päivä päivältä vaivaavan yhä enemmän se merkillinen käsitys, että me emme kykene näkemään omin voimin, että ainoat pätevät tietomme luemme chelobjemme ajatuksista ja että me emme tästä syystä olekaan niin ”voimakkaita olentoja” kuin miksi te olette meitä luullut. Hume aloitti samalla tavalla. Mielelläni auttaisin teitä ja suojelisin teitä hänen kohtaloltaan, mutta ellette karista yltänne tuota kamalaa vaikutusta, voin tehdä hyvin vähän.

Kysytte, voitteko kertoa Miss Arundalelle sen, mitä *minä* sanoin teille Mrs. H:n kautta. Saatte aivan vapaasti selittää hänelle tilanteen ja siten puolustaa hänen edessään omaa *näennäistä* epälojalisuuttanne ja kapinallisuuttanne meitä kohtaan, niin kuin hän luulee. Sitä suuremmalla syyllä voitte tehdä niin, koska en ole milloinkaan sitonut teitä mihinkään Mrs. H:n kautta; en ole myöskään hänen välityksellään ollut yhteydessä teidän tai kenenkään muun kanssa – yhtä vähän kuin on ollut kukaan minun tai M:n chelobja, mikäli tiedän, paitsi Amerikassa, kerran Pariisissa ja kerran Mrs. A:n luona. Hän on erinomainen, mutta aivan kehittymätön selvänäkijä. Ellei hänen kanssaan olisi menetelty varomattomasti ja jos olisitte seurannut vanhan rouvan ja Mohinin [s.453] neuvoja, olisin todella tähän mennessä voinut puhua teidän kanssanne hänen välityksellään – ja se *oli* meidän tarkoituksemme. Tämä on myös teidän omaa syytänne, hyvä ystäväni. Olette vaatinut ylpeästi oikeutta saada käyttää omaa, harjaantumaton arvosteluanne okkulttisissa asioissa, joista ette voinut tietää mitään – ja okkulttiset lait, joita luulette voivanne uhmata ja joiden kanssa luulette voivanne leikkiä vaaratta, ovat kääntyneet teitä vastaan ja ovat vahingoittaneet teitä pahoin. Mutta kaikki on niin kuin olla pitää. Jos voisitte syrjäyttää kaikki ennakoita muodostamanne käsitykset, voisitte YRITTÄÄ tuntea tuon syvän totuuden, ettei äly itsessään ole kaikkivoipia; että sen, tullakseen ”vuorien siirtäjäksi”, on ensin saatava elämää ja valoa korkeammalta periaateiltä – hengeltä, ja jos sitten kiinnittäisitte katseenne henkisellä tavalla kaikkeen okkulttiseen koettaen kehittää tätä kykyä säännönmukaisesti, silloin voisitte pian oppia lukemaan mysteerit oikein. Älkää sanoko Mrs. H:lle, ettei hän ole koskaan nähnyt oikein, sillä se ei pidä paikkaansa. Hän on usein nähnyt oikein silloin kun hänen on annettu olla rauhassa, eikä hän ole koskaan ilmoittanut ainoatakaan sanomaa väärennettynä.

Ja nyt lopetan. Edessänne on kaksi tietä; toinen johtaa kolkon synkkää polkua pitkin tietoon ja totuuteen – toinen. . . mutta minä en tosiaankaan saa vaikuttaa mieleenne. Ellette halua rikkoa kaikkia välejäne meidän kanssamme, pyytäisin teitä, ei ainoastaan olemaan läsnä kokouksissa, vaan myös puhumaan, sillä

muussa tapauksessa asia tekisi kovin ikävän vaikutuksen. Pyydän sitä sekä *itseni tähden* että teidän tähtenne.

Mutta mitä päättänettekkin, sallikaa minun kehottaa teitä olemaan *pysähtymättä puoliväliin*; se voisi koitua teille turmioksi.

Joka tapauksessa ystävyuteni teitä kohtaan pysyy samana, sillä me emme koskaan osoita kiittämättömyyttä, kun meille on tehty palveluksia.

K. H.

Kirje n:o 127

(VMK-CXXXIII)(133) Kirjoitettu heinäk. 1884

Rakas Mr. Sinnett

On hyvin merkillistä, että olette niin valmis vapaaehtoisesti *pettämään itseänne*. Näin viime yönä sen, joka minun oli tavattava, ja saatuani tarvitsemani selityksen olen nyt varma kohdista, joita en ainoastaan epäillyt, vaan jotka olin haluton hyväksymään. Ensimmäisellä rivillä olevat sanat ovat sanoja, jotka minun on pakko toistaa teille varoituksena ja koska, kaikesta huolimatta, pidän teitä yhtenä parhaimpana *henkilökohtaisena* ystävänäni. Nyt olette *pettänyt* itsenne ja *teette sitä edelleen* ja, karkeasti puhuen, *petkutatte* itseänne sen kirjeen johdosta, jonka eilen sain Mahatmalta. *Kirje on hänen lähettämänsä*, olkoon se sitten chelan kirjoittama tai ei; ja vaikka se teidän mielestänne voikin näyttää hämmentävältä, ristiriitaiselta ja ”järjettömältä”, niin se on kuitenkin hänen tunteittensa täydellinen ilmaisu, ja *hän [s.454] pysyy* siinä, mitä hän on sanonut. Minun mielestäni on erinomaisen outoa, että hyväksytte hänen sanomakseen ainoastaan sellaista, mikä on yhdenmukaista omien tunteittenne kanssa, ja hylkääte kaiken, mikä on ristiriidassa sen kanssa, mitä itse arvelette asioista. Olcott on toiminut kuin aasi, täysin tahdittomasti; hän tunnustaa sen ja on valmis tunnustamaan sen *kaikille* teosofeille huudahtaen *mea culpa* – ja se on enemmän kuin kukaan englantilainen olisi valmis tekemään. Ehkäpä tässä juuri piilee syy siihen, että Mestarit, jotka eivät välitä eurooppalaisen sivistyksen kukkasista, rakastavat yhä häntä huolimatta kaikesta siitä tahdikkauden puutteesta ja niistä lukuisista hulluista päähänpistoista, jotka syystä loukkaavat teidän hienotunteisuuttanne, kuten omaanikin, taivas tietää! ja jotka ovat niin täydellisesti kaikkia *sovinnaisia tapoja* vastaan. Jos eilen illalla olisin tiennyt, mitä sen jälkeen olen oppinut – so. että kuvittelette tai oikeammin pakotatte itsenne kuvittelemaan, ettei Mahatman kirje ole täydellisen puhdasoppinen, vaan oli jonkun chelan kirjoittama minun mielikseni, tai jotain sen tapaista, niin en olisi syössyt luoksenne ainoana pelastuksen kortena. *Asiat ovat tulossa hämäriksi ja epäselviksi*. Järjestin eilen illalla niin, että Psykkinen Tutkimusseura vapautuu painajaisestaan, Olcottista; voin ehkä onnistua vapauttamaan Englannin kummituksestaan – teosofiasta. Jos tekin – kaikista teosofeista uhrautuin ja paras – olette valmis antautumaan omien ennakkoluulojenne uhriksi ja uskomaan, että oman mielikuvituksenne uudet jumalat voivat syöstä valtaistuimelta vanhat jumalat – niin kaikista ja kaikesta huolimatta

teosofia on tullut tähän maahan liian aikaisin. Antakaa teidän T.S.L.L.:nne jatkaa omaan tapaansa – en voi auttaa sitä, ja mitä tarkoitan, sen selitän kun tavataan. Mutta *minä* en halua olla missään tekemisissä uusien järjestelyjen kanssa – vaan vetäydyn niistä kokonaan, elleimme sovi siitä, ettemme tämän jälkeen enää ole eri mieltä.

Teidän
H. P. B.

Kirje n:o 128

(VMK-LXIII)(63)

Saatu Lontoossa kesällä 1884.

Hyvä ystävä –

Kun kirjeenvaihtomme alkoi, ei ollut ajatustakaan siitä, että mitään tulisi painetuksi niiden vastausten perusteella, joita mahdollisesti tulisitte saamaan. Esititte edelleen umpimähkään kysymyksiä, joihin vastattiin milloin mihinkin ja niin sanoakseni puoleksi vastalauseena, joten ne olivat luonnollisesti epätäydellisiä, usein eri näkökulmilta katsottuna. Kun saitte luvan julkaista muutamia niistä *Occult World*issä, toivoimme, että lukijoiden joukossa olisi sellaisia, kuten te, jotka voisivat liittää yhteen nuo erilliset osat rakentaakseen [s.455] niistä rungon tai järjestelmästäimme jonkinlaisen heijastuksen, joka, vaikkei se olisikaan alkupe-
räisen veroinen – mikä olisi sinänsä mahdottomuus – olisi kuitenkin niin paljon mukainen, kuin miksi viikimätön pystyisi sen tekemään. Mutta tulokset ovat osoittautuneet miltei turmiollisiksi! Olemme yrittäneet, mutta surkeasti epäonnistuneet! Huomaamme nyt, että vain sellaiset, jotka ovat saavuttaneet vähintään kolmannen viikimyksen, osaavat kirjoittaa ymmärrettävästi näistä asioista. Joku Herbert Spencer olisi teidän sijassanne tehnyt asioista täydellisen sekasotkun. Mohini ei tietenkään ole aivan oikeassa, toisin paikoin hän suorastaan erehtyy, mutta samoin on teidänkin laitanne, kunnan ystäväni. Mutta tavallinen lukija ei ole yhtään viisaampi, eikä siis kukaan ole toistaiseksi huomannut *Esoteric Buddhism* ja *Man* -kirjoissa olleita oleellisia virheitä; eikä luultavasti tule huomaamaan. Emme voi antaa lisätietoja asioista, joihin olette jo tutustunut, vaan meidän on jätettävä päämajassa olevien chelojen tehtäväksi muodostaa tähän asti ilmoitetuista tosiasioista kiinteä ja järjestelmällinen filosofinen oppi. *Salainen Oppi* tulee aikanaan selittämään monta seikkaa, oikaisemaan monen hämmentyneen tutkijan mielen.

Jos nyt siis annettaisiin maailmalle kaikki se hiomaton, monimutkainen aines, joka on hallussanne noiden vanhojen kirjeiden muodossa, joissa moni seikka, sen myönnän, on usein tahallisesti tehty hämäräksi, hämmennys tulisi vain entistä

pahemmaksi. Siitä ei olisi toivomaanne hyötyä, ei itsellenne eikä muille, vaan se saattaisi teidät entistä tukalampaan asemaan, aiheuttaisi väärää arvostelua ”Mestareista” sekä hidastuttaisi siten ihmiskunnan ja T. S:n kehitystä. Siitä syystä *vastustan* ehdottomasti uutta ideaanne. Jättäkäämme *Salaisen Opin* tehtäväksi teidän hyvittämisenne. Minun kirjeitäni *ei saa* julkaista ehdottamallanne tavalla, vaan päinvastoin, jos haluaisitte säästää Djual K:lta vaivaa, lähettäkää muutamista jäljennökset Adyariin Kirjallisuustoimikunnalle, josta Dâmodar on jo teille kirjoittanut. Siellä ehkä S.T.K. Charyan, Djual K:n, Subba Rown ja salaisen komitean (josta jätimme tahallaan H. P. B:n pois välttääksemme uusia epäluuloja ja väärää syytöksiä) avulla voitaisiin näitä tietoja käyttää sen tarkoituksen toteuttamiseksi, jota varten tuo toimikunta perustettiin, kuten Dâmodarin käskettiin kirjeessään selvittää. Tarkoitukseni ei ole koettaa estää uusia ”Kiddle-rettelöitä” eikä arvostelua, joka on tähdätty persoonallisuuttani vastaan, johon lienee vaikea päästä käsiksi; mutta tahtoisin pelastaa teidät ja Seuran uusilta ikävyyksiltä, jotka voisivat tällä kertaa olla vakavia. Lyhyesti sanoen, näitä kirjeitä ei ole tarkoitettu julkaistaviksi tai arvosteltaviksi, vaan yksityiseen käyttöön. Ei M. enkä minä koskaan tule sallimaan niiden käyttämistä mainitulla tavalla.

Mitä ensimmäiseen kirjeeseen tulee, Dj. K:n on käsketty ottaa se huomioon. Tuollaisissa arkaluonteisissa asioissa olen vielä vähemmän pätevä antamaan neuvoja, kuin tyydyttämään ”L. C. H:n” kaltaisia ”chelaksi” pyrkijöitä. Pelkään, että ”rakas Mrs. Holloway-parka” näyttää valkoisia hampaitaan, ja tuskinpa häntä voisi nyt sanoa ”viehättäväksi seuraksi”. Olcott kirjoitti käskystä [s.456] Finchille kirjeen – joka antaa avaimen tuon pienen ongelman ratkaisemiseksi. Fern, Moorad Ali, Bishen Lal ja muut onnettomat ovat jälleen liikkeellä. Miksi tuollaiset *chelaksi* ”havittelevat”, joiden persoonallisuudet ovat niin kiihkeitä, koettavat päästä koekauden vaaralliseen taikapiiriin! Suokaa anteeksi lyhyt kirjeeni, tuleva uusi vuosi pitää minut tällä hetkellä kiireisenä.

K. H.

Kirje n:o 129

(VMK-LX)(60) Saatu syysk. 1884

Hyvä ystäväni, Shakespeare on oikeassa väittäessään, että ”epäilyksemme ovat petteureita”. Miksi epäilette tai luotte mieleenne yhä suurempia hirviöitä? Hiukan enemmän tietoa okkulttisista laeista ja olisi jo kauan sitten voinut rauhoittaa mieltänne ja säästänyt monta kyyneltä herttaiselta vaimoltanne ja tuskaa teiltä itseltänne. Tietäkää siis, että saman gurun chelatkin usein erotetaan ja pidetään loitolla toisistaan monia kuukausia kehitysmenetelmän aikana – ainoastaan siksi, että nuo kaksi vastakkaista magnetismia, jotka vetävät toisiaan puoleensa, estävät yhteisen

ja YKSILÖLLISEN kehityksen johonkin tiettyyn suuntaan. Tarkoitus ei ole loukata eikä sellainen olisi mahdollistakaan. Tietämättömyys tästä on viime aikoina aiheuttanut äärettömän paljon kärsimystä kaikilla tahoilla. Milloin opitte luottamaan *ehdottomasti* sydämeeni, ellette luottaisikaan viisauteeni, jonka tunnustamista en pyydäkään teiltä? On äärettömän tuskallista nähdä teidän harhailevan pimeässä labyrintissa, jonka teidän omat epäilyksenne ovat luoneet ja jonka jokaisen uloskäytävän suljette lisäksi omilla käsillänne. Otaksun teidän olevan tyytyväinen tähän kuvaani, jonka herra Schmiechen on tehnyt, ja tyytymätön siihen, joka teillä on ennestään. Joka tapauksessa olen niissä kaikissa tavallaan näköiseni. Mutta toiset ovat chelojen tekemiä ja tämä viimeinen maalattiin siten, että M:n käsi oli taiteilijan pään päällä ja usein hänen kädelläänkin.

K. H.

Pyydän teitä jäämään keskiviikon kokoukseen – jos teistä *tuntuu, ettette vielä jätä SISÄISTÄ PIIRIÄ*. Muussa tapauksessa lähtekää, mutta muistakaa, että ystävänä *varoitin* teitä. Jos poistutte, älkää loukatko niitä, jotka tekevät syntiä *liiallisuuden*, eikä hartauden *puutteen* takia.

Kirje n:o 130¹

(VMK-LV)(55) Saatu lokak. 1884

Ja nyt, hyvä ystävä, olette päättänyt yhden pienemmistä kierroksistanne. Olette kärsinyt, taistellut, voittanut. Kiusattuna ette ole langennut, heikkona [s.457] olette saanut voimaa ja nyt epäilemättä ymmärrätte entistä paremmin okkulttiseen tietoon pyrkijän kovan kohtalon ja koetukset. Pakonne Lontoosta ja omasta itsestä oli välttämätön, samoin kuin sen ympäristön valitseminen, missä voitte parhaiten pudistaa yltänne ”seurustelukauden” ja oman talonne pahat vaikutukset. Ei olisi ollut parempi tulla Elberfeldiin aikaisemmin, paras hetki oli juuri nyt. Sillä nyt kykenette kestäämään paremmin nykyisen tilanteen. Ilma on täynnä petollisuuden saastetta. Ansaitsemattomia herjauksia syydetään Seuraa vastaan, ja ilkeyksillä ja juoruilla on koetettu kaataa sitä. Englannin kirkollismieliset ja Anglo-Intian viranomaiset ovat salaisesti yhtyneet saadakseen, mikäli mahdollista, pahimmat epäluulonsa *vahvistetuiksi* ja murskatakseen ensimmäisellä uskottavalla tekosyillä koko liikkeen. Tulevaisuudessa samoin kuin nytkin käytetään hyväksi kaikenlaisia ilkeämielisiä juonia, jotta siten saataisiin huonoon huutoon niin hyvin meidät Seuran alkuunpanijoina kuin teidät sen kannattajina. Sillä vastustuksen

1 Kuoressa on K. H:n käsialalla osoite ”A.P. Sinnett, Esq., c/of L.C.H.” – Toim.

takana ovat mahtavat, tinkimättömät edut ja niiden innokkaina apulaisina ovat dugpat – Bhutanissa ja Vatikanissa!

Niiden ”loistavien maalityöläisten” joukossa, joihin juonittelijat tähtäävät, olette te. Nyt ponnistellaan kymmenkertaisesti kiihkeämmin kuin tähän asti, jotta teidät saataisiin naurunalaiseksi *herkkäuskoisuutenne* takia ja varsinkin kun uskotte minuun ja jotta teidän väitteenne esoteeristen oppien puolesta saataisiin kumoetuiksi. He koettavat ehkä vielä enemmän kuin tähän asti horjuttaa luottamustanne tekaistuihin kirjeisiin, jotka ovat muka lähtöisin H. P. B:n työhuoneesta, sekä väärennetyillä asiakirjoilla, joissa paljastetaan ja tunnustetaan petoksia tai suunnitellaan uusien tekemistä. Näin on aina käynyt. Ne, jotka ovat tarkanneet ihmiskuntaa tämän kierroksen vuosisatojen kuluessa, ovat aina nähneet tämän totuuden ja erehdyksen välisen kuolinkamppailun yksityiskohtien toistuvan. Jotkut teistä teosofeista ovat nyt saaneet kolahduksen ainoastaan ”kunniaansa” ja kukkaroonsa, mutta ne, jotka kantoivat valoa entisten sukupolvien aikoina, saivat maksaa tietonsa hengellään.

Olkaa siis rohkeita, kaikki te, jotka tahdotte olla ainoan jumalallisen totuuden esitaistelijoita. Jatkaa urhoollisesti ja luottavaisesti. Säästäkää moraalista voimaanne, älkääkä tuhlatko sitä pikkuasioihin, vaan säilyttäkää sitä suuria tapahtumia varten, kuten tämä nykyinen. Varoitin teitä kaikkia Olcottin kautta viime huhtikuussa siitä, mikä oli puhkeamaisillaan Adyarissa, ja kehoitin häntä olemaan hämmästyttämättä, kun miina räjähtäisi. Kaikki järjestyy aikanaan, jos vain te, liikkeen suuret ja lupaavat päätekijät olette lujia, varovaisia ja yksimielisiä. Olemme saavuttaneet päämäärämme L. C. H:n suhteen. Tuo nainen on kehittynyt kovasti ja koko hänen tuleva elämänsä hyötyy siitä valmennuksesta, jonka hän nyt käy läpi. Keskeytynyt työ teidän kanssanne olisi ollut hänelle korvaamaton psyykinen tappio. Hän oli selvillä siitä itse, ennen kuin itse asiassa suostuin hänen kiihkeiden rukoustensa jälkeen puuttumaan asiaan hänen ja teidän välillänne; hän oli valmis pakenemaan Amerikkaan ja vain väliintuloni sai hänet luopumaan aikeistaan. Ja [s.458] mikä pahempi: hänen järkensä rupesi äkkiä sekoamaan, ja hän olisi ollut kelvoton okkulttinen välikappale. Väärät opettajat olivat saamaisillaan hänet valtoihinsa ja väärät sisäiset ilmoitukset harhaanjohtivat hänet ja ne, jotka turvautuivat hänen neuvoihinsa. Teidän talossanne, hyvä ystävä, majailee koko elementaarien siirtokunta, ja sellaiselle herkälle ihmiselle kuin hän se oli yhtä vaarallinen ilmapiiri kuin kuumetautisten hautausmaa on jollekin, joka on tautia aiheuttavien fyysisten vaikutusten alainen. Palattuanne teidän on oltava tavallista huolellisempi siinä suhteessa, ettette rohkaise herkkyyttä kotiväessänne ja että vältätte niin paljon kuin mahdollista tunnettujen mediumististen herkkien ihmisten vierailuja. Olisi hyvä polttaa puita huoneissanne silloin tällöin ja käyttää suitsutuksena avonaisia hehkuvia hiilivanteja. Voitte myös pyytää Dâmodaria lähettämään teille

suitsutuspuikkoja tätä tarkoitusta varten. Nämä ovat apukeinoja, mutta paras keino tämänlaatuisten epäterveellisten vieraitten häätämiseksi on puhtaus ajatuksissa ja teoissa. Talismanit, jotka olette saanut, auttavat myös voimakkaasti, *jos säilytätte luottamuksenne niihin ja meihin rikkomattomana.* (?)

Olette kuullut siitä yrityksestä, johon H. P. B:n on sallittu ryhtyä. Mr. Olcottin hartioille on sälytetty pelottava vastuu, vielä suurempi teidän osallenne *O. W:n*¹ ja *Esot. Buddhism*in johdosta. Sillä tämä hänen yrityksensä on *suoranaisessa* suhteessa näiden kahden kirjan ilmestymisen kanssa ja suoranainen seuraus siitä. Se on *teidän* karmanne tällä kertaa, hyvä ystävä. Toivon, että ymmärrätte oikein ajatukseni. Mutta jos pysytte uskollisena T. S:lle ja olette sen horjumattomana tukena, voitte luottaa meidän apuumme ja niin voivat kaikki muutkin koko siinä laajuudessa, minkä he ansaitsevat. T. S:n alkuperäinen ohjelma on säilytettävä, ellette tahdo nähdä, että se romahtaa ja hautaa alleen teidän maineenne. Olen jo aikoja sitten sanonut sen teille. Tulevina vuosina Seura ei pysy pystyssä, jos se perustuu yksinomaan ”tiibetiläisiin veljiin” sekä ilmiöihin. Kaiken tämän olisi pitänyt rajoittua *sisäiseen* ja hyvin SALAISEEN piiriin. Taipumus sankaripalvontaan on ilmeinen ettekä te itsekään, ystäväni, ole siitä aivan vapaa. Olen selvästi huomannut muutoksen, joka on viime aikoina tapahtunut teissä, mutta se ei muuta pääasiaa. Jos haluatte jatkaa okkulttisia tutkimuksianne ja kirjallista työtänne, oppikaa olemaan uskollinen mieluummin itse aatteelle kuin minulle mitättömälle. Kun on tehtävä jotakin, älkää koskaan ajatelko ennen tekoon ryhtymistä, haluanko minä sitä: minä haluan *kaikkeaa*, mikä edistää enemmän tai vähemmän tätä liikettä. Mutta olen kaukana täydellisyydestä ja siis erehtyväinen kaikissa teoissani; asia ei kuitenkaan ole aivan niin kuin te nyt luulette keksineenne. Sillä te tunnette, tai luulette tuntevanne *yhden* K. H:n, ja voittekkin tuntea vain yhden, jota vastoin *siinä*, jonka tunnette, onkin kaksi tuohon nimeen vastaavaa erillistä olemusta. Arvoitus on vain näennäinen ja helposti selitettävissä, jos [s.459] vain tietäisitte, mitä todellinen *Mahatma* on.

Olette nähnyt Kiddlen tapauksessa – jonka sallittiin ehkä tiettyä tarkoitusta varten kehittyä katkeraan loppuun asti – ettei ”adeptikaan” toimiessaan ruumiissaan ole inhimillisestä huolimattomuudesta aiheutuvien erehdysten yläpuolella. Ymmärrätte nyt, ettei hän juuri mielellään – pelkän varomattomuuden vuoksi – tahdo saattaa itseään järjettömäksi niiden silmissä, joilla ei ole oikeaa käsitystä ajatuksensiirron ja astraalisen presipitaation ilmiöistä. Tämä vaara on aina olemassa, jos on laiminlyönyt tarkistaa, ovatko kaikki mieleen tulvivat sanat ja lauseet lähtöisin *sisältäpäin*, vai ovatko jotkin niistä painautuneet *ulkopuolelta*. Olen pahoillani siitä, että olen saattanut teidät tuollaiseen väärään asemaan monien

1 *The Occult World.* – Toim.

vihollistenne ja vieläpä ystäviennekin edessä. Tämä on *yksi* syy, miksi epäroin antaessani suostumukseni yksityisten kirjeitteni julkaisemiseen ja nimenomaan kielsin painattamasta muutamia sarjoja. Minulla ei ollut aikaa tarkistaa niiden sisältöä – eikä ole nytkään. Minulla on usein tapana lainata *ilman* lainausmerkkiä sekä – niin sanoakseni – silmät ummessa siitä sekasotkusta, jonka saan akashisen kirjastomme lukemattomista folioista. Toisinaan ilmennän ehkä ajatuksia, jotka näkevät päivänvalon vuosia jälkeensä, toisinaan sellaista, mitä joku puhuja, ehkä Cicero, on saattanut sanoa aikakausia sitten, ja joskus taas asioita, joita nykyajan ihmiset eivät ainoastaan ole lausuneet, vaan jo kirjoittaneet tai painattaneetkin – kuten Kiddlen tapauksessa. Teen kaiken tämän (koska en ole mikään harjaantunut sanomalehtikirjoittaja) ottamatta lainkaan huomioon, mistä nuo lauseet tai sanaryhmät ovat lähtöisin, kunhan ne vain kelpaavat ilmentämään omia ajatuksiani ja sopivat niihin.

Olen nyt saanut opetuksen eurooppalaiselta taholta, mikä vaara on olla kirjeenvaihdossa länsimaalaisten kirjanoppineiden kanssa. Mutta minun ”inspiroijani”, Mr. Kiddle, on kuitenkin kiittämätön, sillä vain minun kauttani hän sai sen erinomaisen kunnian, että hänen nimensä tuli tunnetuksi ja hänen lauseitaan toistelevat vieläpä Cambridgen herrojen vakavat huulet. Jos maine on hänelle suloista, miksi häntä ei lohduta se ajatus, että ”Kiddle-K. H.-tekstien rinnakaistapaukset” ovat nyt yhtä paljon *cause célèbre* ”kuka kukin on” ja ”kuka on lainannut toiselta?” -lajissa kuin jokin Bacon-Shakespeare-mysteerio; ja tämä meidän tapauksemme on tieteellisen tutkimuksen kiihkeydessään ellei *arvoltaan* verrattavissa noiden kahden suuren edeltäjämme tapauksiin.

Mutta tilanne – vaikkakin se on yhdessä suhteessa huvittava – on vakavampi Seuralle; ja tuo ”yhdennukaisuus” saa nyt väistyä ”Kristillinen-lähetystyö-Coulomb”-salaliiton tieltä. Kääntäkää siis kaikki ajatuksenne jälkimmäiseen, hyvä ystävä, *jos* – kaikesta huolimatta – olette ystäväni. Olette aivan väärässä mieltiesänsä, että ensi talvena olisitte poissa Lontoosta. Mutta en ahdista teitä, ellette tunne olevanne tilanteen tasalla. Joka tapauksessa, jos te jätätte ”sisäisen piirin”, on tehtävä jokin toinen järjestely: ei voi tulla kysymykseenkään, että minä voisin opettaa ja olla kirjeenvaihdossa molempien kanssa. Joko teidän on oltava puhe-torvena ja sihteerinä *piirissä* tai minun on pakko [s.460] käyttää jotakuta toista edustajaani eikä minulla silloin ole *yhtään* aikaa kirjoittaa teille. He ovat vannoutuneet minulle – (useimmat heistä) *elämässä ja kuolemassa*. Valasta on jäljennös Maha-Chohanin käsissä – ja minä olen sitoutunut heihin.

Voin nyt lähettää satunnaiset opetukseni ja kirjeeni jonkinlaisella varmuudella ainoastaan Dâmodarin kautta. Mutta ennen kuin voin tehdä senkään vertaa, Seuran ja etenkin päämajan on ensin päästävä tulevan kriisin ohi. Jos yhä haluatte jatkaa okkulttisia opintojanne, säästäkää ensin meidän postitoimistoamme. H. P.

B:tä, sanon sen jälleen, ei saa enää vaivata ilman hänen täyttä suostumustaan. Hän on saanut aikaan niin paljon, ja hänet on jätettävä rauhaan. Kolmesta syystä hänen on sallittu vetäytyä pois: 1) erottaakseen T. S:n omista ilmiöistään, jotka yritetään nyt leimata petoksiksi; 2) auttaakseen Seuraa poistamalla pääsyyn sitä kohtaan heränneeseen vihaan; 3) koettaakseen palauttaa ennalleen terveytensä, niin että hänen ruumistaan voitaisiin käyttää vielä joitakin vuosia. Mitä yksityisseikkoihin tulee, neuvotelkaa niistä kaikki yhdessä. Siksi olen pyytänyt, että he lähettäisivät hakemaan teitä. Taivas on nyt synkkä, mutta älkää unohtako toiveikasta mottoa: ”*Post nubila Phoebus!*” Siunaus teille ja aina uskolliselle vaimollenne.

K. H.

Kirje n:o 131

(VMK-LXVI)(66)

Saatu Lontoossa lokakuun 10 pnä 1884.

Syistä, jotka ovat täysin päteviä, vaikkakaan minun ei tarvitse selostaa niitä tässä, en voinut lähettää kirjeeseenne vastausta Elberfeldiin enkä toimittaa sitä teille L. C. H:n välityksellä. Sen jälkeen kun on käynyt mahdottomaksi käyttää pääkanavaa – H. P. B:tä, jonka kautta olen tähän asti saavuttanut teidät hänen ja teidän henkilökohtaisten ja keskinäisten suhteitten johdosta – olen käyttänyt tavallista postia. Tämäkin on vaatinut eräältä ystävältä suurempia voimia, kuin voitte aavistaakaan.

Ei olisi ystävän teko salata totuus, kun sen lausuminen on hyväksi, ja siitä syystä minun on pakko huomauttaa teille, että teidän on tarkasti valvottava itseänne, ellette tahdo ainoa lopettaa kirjeenvaihtoaamme. Tietämättänne kehittäte itsessänne taipumusta, joka saa teidät dogmatisoimaan ja epäoikeudenmukaisesti käsittämään väärin henkilöitä ja vaikuttimia. Tunnen hyvin ajatuksenne siitä, mikä teistä on ”hurskasta” typeryyttä; ja olen piinallisen varma siitä, että sanani tulevat loukkaamaan teitä ja menevät hukkaan, koska teidän maailmassanne ei sallita, että toinen moralisoi toista. Toisaalta tunnen myös vilpittömän toivomuksenne, ettei tämä kirjeenvaihtomme keskeytyisi; tietäen tämän kiinnitän huomionne sellaiseen, mistä varmasti koituu tuo seuraus.

[s.461] Varokaa rakkaudetonta mieltä, sillä se pyrkii nousemaan tiellenne kuin nälkäinen susi uhaten niellä luonteenne paremmat, jo elämään puhjenneet ominaisuudet. Rajoittamisen sijasta laajentakaa myötätuntoanne; liittykää tovereihinne, älkää tehkö kiintymysten piiriä ahtaammaksi. Kriisi on tullut – olkoon se aiheutunut erehdyksistä joko Adyarissa tai Allahabadissa, johtukoon se minun laiminlyönneistäni tai H. P. B:n huonoudesta – joka tapauksessa teidän on nyt aika

käyttää moraalista voimaanne äärimmäisen laajassa mittakaavassa. Nyt ei ole aikaa nuhteisiin tai kostonhaluisiin vastasytöksiin, vaan yhteiseen taisteluun. Kuka tahansa lieneekin kylvänyt nykyisen myrskyn siemenet, sen nostama pyörremyrsky on voimakas, koko Seura saa niittää sen satoa, ja Shigatsessa sitä pikemminkin lietsotaan kuin rauhoitetaan. Te nauratte *koetuksille* – sana vaikuttanee hullunkuriselta sovellettuna teihin? Unohdatte, että ne, jotka ajatuksissakin lähestyvät meidän alueittemme rajoja, vedetään koetusten pyörteisiin. Joka tapauksessa teidän temppelinne horjuu, ja ellette aseta voimakkaita hartioitanne sen muurien suojaiksi, teille käy kuin Simsonille. Ylpeys ja ”ylhäinen ylenkatse” eivät auta teitä nykyisissä vaikeuksissa. Vertauskuvallisesti voidaan puhua aarteista, joita uskolliset menninkäiset ja maahiset vartioivat. Sellainen aarre on okkulttinen tietomme, jota monet joukostanne haluavat omakseen – te itse ennen muita; ehkäpä ei H. P. B., ei Olcott eikä kukaan yksityinen ole herättänyt näitä vartijoita, vaan te itse enemmän kuin he ja Seura kokonaisuudessaan. Sellaiset kirjat kuin *Occult World* ja *Esoteric Buddhism* eivät pääse pujahtamaan huomaamatta noiden uskollisten vartijoitten silmien ohitse, ja on aivan välttämätöntä, että niitä, jotka haluavat tätä tietoa, koetellaan *huoollisesti*.

Vetäkää tästä mitä johtopäätöksiä haluatte, mutta muistakaa, että Veljeni ja minä olemme veljeskunnasta ainoat, joiden sydämenasiana on meidän oppimme levittäminen (tietyissä määrin). H. P. B. on ollut tähän asti meidän ainoa välittäjäme, hartain asiamiehemme. Vaikka hän olisikin juuri sellainen, joksi kuvaatte häntä – ja olenhan jo sanonut teille, että tuo vanha, raihnainen ruumis on joskus todella vaarallinen – se ei kuitenkaan oikeuta teitä vähimmässäkään määrin hellittämään ponnistuksianne tilanteen pelastamiseksi, vaan teidän tulee käydä työhön käsiksi (ja varsinkin suojella kirjeenvaihtoaamme) entistä kiihkeämmin. Huomattakaa, että teille kaikille on siitä vain suoranaista etua, että hän on se, mikä on, koska se on teille vain sitä voimakkaampi kiihotin päämäärän saavuttamiseksi huolimatta niistä vaikeuksista, joita luulette hänen aiheuttaneen tiellenne. En sano, ettemmekö olisi valinneet häntä, jos taipuisampi asiamies olisi ollut saatavissa. Kuitenkin se on teille toisille ollut vain eduksi, mutta nyt olette vieroittaneet hänet luotanne pitkäksi aikaa, ellette ainiaaksi, ja siten asettaneet tielleni suunnattomia vaikeuksia. Muistattehan, mitä sanoin parisen vuotta sitten, että ”jos H. P. B. kuolisi ennen kuin saisimme hänelle sijaisen”, ne voimat, joita käytämme ollessamme yhteydessä ulkomaailman kanssa, sallisivat vielä parin kolmen kirjeen lähettämisen, mutta sitten yhteys loppuisi, ettekä enää voisi saada minulta ainoatakaan kirjettä. No [s.462] niin – hän on itse asiassa kuollut; ja juuri te itse – suokaa anteeksi vielä tämäkin totuus – olette tappanut tämän ulkonaisesti karkean, mutta uskollisen asiamiehemme, joka sitä paitsi oli teidän todella innokas kannattajanne.

Jättäkäämme tämä asia, jos se ei miellytä teitä. Olen tehnyt parhaani estääkseni pahan, mutta minulla ei ole mitään laillista oikeutta eikä valtaa häneen eikä minulla tule olemaan yhtään parempia mahdollisuuksia Mrs. H:n suhteen. Hän on luonnostaan erinomainen kohde, mutta niin vailla luottamusta sekä itseensä että muihin, niin valmis pitämään todellisuutta hallusinaationa ja päinvastoin, että kestää vielä kauan, ennen kuin hän on täysin edes oman itsensä hallittavissa. Hän on kaikkea muuta kuin valmis; sitä paitsi hän ei ymmärrä itseään eikä meitä. Totisesti *meidän* tiemme eivät ole *teidän* teitänne, siitä syystä meillä on hyvin vähän onnistumisen toivoa länsimailla.

Pyydän, älkää luulko edellä sanotun johtuvan H. P. B:n vaikutuksesta. Tosin hän on valittanut katkerasti Mestarilleen ja kertoo kaiken avoimesti, mutta se ei muuta M:n mielipidettä teistä eikä lainkaan vaikuta omaan suhtautumiseeni teihin. Emme ainoastaan me molemmat, vaan myös H. P. B. tietää, kuinka tärkeitä teidän palveluksenne ovat Seuralle, eivätkä mitkään hänen kärsimänsä vääryydet saa estää teitä saamasta täyttä oikeutta; eivätkä ne liioin estä meitä osoittamasta samaa oikeutta hänelle. Hänen Mestarinsa ja minä käskimme hänen tehdä ja sanoa *kaiken sen minkä hän teki* Mrs. H:hon nähden. Kaikki ikävyydet johtuivat hänen saamistaan määräyksistä. Olimme löytäneet Mrs. H:n Amerikasta ja meidän vaikutolestamme hän valmistui kirjoittamaan tuota kirjaa, jonka hän sitten Mohinin avulla sai aikaan. Jos hän olisi suostunut jäämään Pariisiin vielä muutamiksi päiviksi, kuten oli pyydetty, ja tullut sitten Englantiin yhdessä H. P. B:n kanssa, myöhemmin syntyneet selkkaukset olisi voitu välttää. Hän on jo aikaisemmin kertonut teille, minkä vaikutuksen hänen saapumisensa teidän kotinne teki; ja loukkaantuessanne siitä, mitä Mohini ja H. P. B. sanoivat teille sekä Mrs. H:lle, loukkaannuitte itse asiassa siitä, mikä oli meidän *henkilökohtainen* toivomuksemme. Nytkin loukkaannutte sanoistani, kun kerron, että te – tosin tietämättänne, kuten olen valmis myöntämään – olette estänyt minua hänen kehittämisessään. Kuitenkin te olisitte ollut ensimmäinen, joka olisi hyötynyt siitä. Mutta kun ette ymmärtänyt keinojamme ettekä okkultisia menettelytapojamme, vaaditte tietoa kaikista tekojemme syistä, etenkin kun asiat eivät olleet teille mieleen. Pyysitte myös, että teille selitettäisiin juurta jaksan, mistä syystä teitä pyydettiin tulemaan Elberfeldiin. Tämä on – okkultiselta kannalta katsoen – järjetöntä, hyvä ystävä. Joko luotatte minuun tai ette sitä tee. Ja sanon suoraan, että ystävällinen kunnioitukseni sai iskun kuullessani teidän ”uhkavaatimuksenne”, joka voidaan sisällyttää näihin sanoihin: ”Joko Mrs. H. viipty noin viikon ajan meidän kodissamme, tai minä (te) jätän L. L:n jatkamaan omaa tietään.” Se merkitsee suunnilleen: ”Huolimatta siitä, ovatko kysymyksessä ”Mestarit” vai eivät, minun on osoitettava ja minä osoitan L. L:lle, että mitä sen jäsenet lienevätkin kuulleet tästä asiasta, se

ei ole totta, eivätkä ”Mestarit” suostuisi [s.463] koskaan mihinkään sellaiseen, mikä loukkaisi minun ylpeyttäni: sitä on joka tapauksessa suojeltava.”

Ystäväni, tämä on astumista vaaralliselle maaperälle. Täällä meidän vuoritossamme dugpat asettavat usein vaarallisille paikoille teille, mistä chelojemme on kuljettava, kaikenlaisia vanhoja riepua tai muita esineitä, jotka kiinnittävät helposti mitään aavistamattoman huomion ja jotka he ovat kyllästäneet omalla pahalla magnetismillaan. Jos kulkija sattuu astumaan tällaisen päälle, hän voi saada kauhean psyykkisen iskun niin, että hän voi kadottaa jalansijansa ja pudota alas jyrkänteeltä, ennen kuin hän on ennättänyt toipua siitä. Ystäväni, varokaa ylpeyttä ja itsekkyyttä, noita kahta pahinta ansaa niiden tiellä, jotka koettavat kiivetä tiedon ja henkisyiden korkealle huipulle. Olette avannut varustuksiinne raon dugpoille – älkää valittako, jos he ovat keksineet sen ja haavoittaneet teitä sen läpi. Mrs. H. ei oikeastaan halunnut tulla luoksenne, sillä, kuten hän sanoi teille suoraan, minä olin kieltänyt häntä tekemästä niin syistä, joiden jo nyt pitäisi olla tiedossanne. Teidän olisi niin ikään pitänyt tietää, että jos me todella itse olemme jotakin, emmekä vain voimattomia nukkeja, ei H. P. B. voi vaikuttaa meihin, eivätkä uhkaukset saa meitä tekemään mitään sellaista, mikä on vastoin valoamme ja karman välttämättömyyttä. Olen pahoillani, ettette ajatellut näitä asioita ennen kuin puhuitte, sillä se tekee asemani vieläkin vaikeammaksi johtajani edessä, joka on tietysti antanut merkitä muistiin teidän ”uhkavaatimuksenne”. Kiellätte pyytäneenne koskaan päästä chelaksi. Oi, ystäväni, tuollaiset kytevät tunteet sydämesänne ette voisi olla ”maallikkochelakaan”. Mutta sanon vielä kerran, jättäkäämme tämä asia. Sanat eivät saa tekoja tekemättömiksi ja mikä on tehty, se on tehty. Veljeni M., jolla on enemmän arvovaltaa kuin minulla, on juuri kirjoittanut lupaanansa kirjeen ”Sisäiselle piirille”. Teidän ”kunnianne”, hyvä ystävä, on pelastettu – millä hinnalla – lukekaa, niin saatte nähdä.

Teidän mielestänne monet nykyisistä kirjeistäni ja lapuistani, mm. tuo L. L:n rahastonhoitajalle osoitettu, eivät ole ”filosofisia” eivätkä minun tavalliseen tyyliini kirjoitettuja. Se on tuskin autettavissa: kirjoitin tuolloin – kuten nytkin – vain itse asiasta eikä minulla ollut aikaa filosofoimiseen. L. L:n ja T. S:n useimpien muiden länsimaalaisten osastojen ollessa nykyisessä surkeassa tilassa olisi hyvä pyytää avuksi filosofiaa rauhoittamaan kärsimättömyyttä, mutta tällä hetkellä on tärkeintä laatia jonkinlainen käytännön suunnitelma tilanteen selvittämiseksi. Jotkut yrittävät täysin epäoikeudenmukaisesti saada H. S. O:n ja H. P. B:n yksinään vastuuseen asioitten nykyisestä tilasta. Nuo kaksi, niin, he ovat kaukana täydellisyydestä – joiltakin kohdin aivan päinvastoin. Mutta heissä on jotakin, jota hyvin harvoin olemme tavanneet muualla (anteeksi tämä alituinen kertaaminen, mutta tuo seikka on yhtä usein jäänyt huomaamatta) – heissä on EPÄITSEKKYYTTÄ ja alttiutta itsensä uhraamiseen toisten hyväksi; minkä ”syntien paljouden” tämä

riittääkään peittämään! Huomautan tässä tuosta aivan yleisestä totuudesta, että vain vastoinikäymisissä opimme tuntemaan todellisen ihmisen. Sellainen osoittaa tosi miehekkyyttä, [s.464] kun ottaa kantaakseen oman osansa sen ryhmän joukkokarmasta, jonka kanssa työskentelee, tuntematta siitä katkeruutta ja näkemättä toisia sen mustemmissä väreissä, kuin mitä heillä on todellisuudessa, tai työntämättä kaikkea syytä jonkin ”mustan lampaan”, erityisesti valitun uhrin niskoille. Tuollaista todellista ihmistä tahdomme aina suojella ja huolimatta hänen erehdyksistään koetamme edistää hänessä piilevää hyvää. Tuollainen ihminen on ylevän *epäitsekäs*; hän upottaa oman persoonallisuutensa ajamaansa asiaan eikä välitä niistä ikävyyksistä tai moitteista, joita häneen kohdistetaan syyttömästi.

Olen sanonut sanottavani, hyvä ystäväni, eikä minulla ole enää mitään lisättävää. Olette kyllin älykäs huomataksenne, mihin ”kiikkiin” olen joutunut, kuten amerikkalainen sanoisi – ja että itse voin toimia hyvin vähän. Kuten M:n kirjeestä huomaatte, te kaikki olette yhdessä luoneet vähitellen nykyisen tilanteen, yhtä paljon kuin nuo onnettomat ”perustajat”. Emme kuitenkaan voi tulla toimeen, ellei ainakin toinen heistä jää luoksemme monen vuoden ajaksi. Olette kohdelleet tuota vanhaa ruumista liian julmasti ja nyt sen päivät ovat luetut. Tässä asiassa ette ole koskaan samaa mieltä kanssani, mutta joka tapauksessa *asia* on niin. Teen kaiken, minkä suinkin voin teidän hyväksenne, ellette yhä vaikeuta tilannetta siten, ettette muuta menettelyänne. Joka toivoo saavansa korkeampaa opetusta, sen on oltava *todellinen* teosofi koko sydäimestään eikä vain näennäisesti.

Vastaanottakaa vaatimaton siunaukseni.

K. H.

Kirje n:o 132

(VMK-CXXXV)(135)

Saatu lokak. 1884.

Rakas Mr. Sinnett

Pelosta, ettette löytäisi aihetta syyttää minua uudesta petkuksesta, sallikaa minun huomauttaa, etten ole koskaan sanonut Hübbe Schleidenille tai Frank Gebhardille, että seitsemän *objektiivisen* planeettamme olemassaolo on allegoria. Sanoin, ettei seitsemänkertaisen ketjun objektiivisuus ja todellisuus millään tavoin vaikuta seitsemän kierroksen *täsmälliseen* ymmärtämiseen. Että *vihittyjä* lukuun ottamatta kukaan ei tunne tämän mysteerin *viimeistä sanaa*. Että ette voinut ymmärtää sitä perusteellisesti, ettekä myöskään selittää sitä, koska Mahatma K. H. oli satoja kertoja kertonut teille, ettei teille voida ilmoittaa *koko oppia*; että tiedätte Humen tehneen hänelle kysymyksiä ja ristikuulustelleen Häntä, kunnes hänen hiuksensa alkoivat harmaantua. Että oli sata *näennäistä* epäjohdonmukaisuutta juuri siitä syystä, ettei teillä ollut avainta x777x:n ratkaisemiseksi eikä

sitä voitu teille antaa. Lyhyesti, että julkaisitte totuuden, mutta *ette läheskään* koko totuutta, varsinkaan kierroksista ja pyöristä, jotka parhaassa tapauksessa olivat vain *vertauskuvallisia*.

Teidän
H. P. B.

[s.465]

Kirje n:o 133

(VMK-CXXXVII)(137)

Saatu marrask. 1884.

Clan Drummond: Alger, sunnuntai 8. p.

Rakas Mr. Sinnett

Näette, että pidän sanani. Kun eilen illalla epätoivoisina keinuimme *Clan*-ammeessamme, Djual K. näyttäytyi ja pyysi minua Mestarinsa nimissä lähettämään teille muutaman sanan. Lupasin tehdä sen. Sitten hän pyysi minua antamaan paperia – jota minulla ei ollut. Hän sanoi minkä tahansa kelpaavan. Menin sitten pyytämään sitä joltakin matkustajalta, koska Mrs. Holloway ei ollut paikalla hankkimassa sitä minulle. Voi, toivoisinpa, että nuo matkustajat, jotka riitelevät joka päivä kanssamme ilmiöitten mahdollisuudesta, olisivat nähneet, mitä tapahtui hytissäni makuusijani jalkopäässä! Kuinka D. K:n käsi, yhtä todellinen kuin elävä, painoi kirjeen Mestarinsa sanelun mukaan, niin että se ilmeni *reliefinä* seinän ja jalkojeni välissä. Hän käski minun lukea kirjeen, mutta en tullut siitä yhtään viisaammaksi. Ymmärsin aivan hyvin, että se oli ainoastaan koe ja tarkoitti parasta; mutta minun on kiusallisen raskasta käsittää miksi se oli toimitettava sairaan selkäni takana. Nainen on kirjeenvaihdossa Meyerien, Gebhardien ja monen muun kanssa. Tulette näkemään minkälaisen ryöpyn minä saan vastaanottaa tämän koehomman aiheuttamien tuloksien johdosta. Toivon, etten koskaan olisi nähnyt tuota naista. En olisi koskaan voinut edes uneksia sellaisesta petoksesta ja vilpillisyydestä. Minäkin olin chela ja syyllinen enemmän kuin yhteen hölynpölyyn; mutta yhtä hyvin olisin murhannut ihmisen fyysisesti kuin murhannut ystäväni moraalisesti, kuten hän. Ellei Mestari olisi selittänyt asiaa, olisin lähtenyt matkoihini ja olisin jättänyt miellyttävän muiston Mrs. Sinnetin ja teidän sydämiinne.

Täällä laivalla on eräs Mrs. (majuri) Burton Simlasta. Hän lähti sieltä minun tuloni edellisenä päivänä ja on sen jälkeen halunnut kovasti tavata minua. Hän tahtoisi liittyä joukkoomme ja on suloinen pieni nainen. Seurassamme on useita anglointialaisia, kaikki ystävällisiä. Laiva on kieppuva pesuamme ja tarjoilija

häpeällinen. Näemme kaikki nälkää ja nautimme vain omaa teetämme ja korppujamme. Kirjoittakaa jokunen sana Port Saidiin, *poste restante*. Jäämme Egyptiin ehkäpä pariiksi viikoksi. Kaikki riippuu Olcottin kirjeistä ja Adyarin kuulumisista. En voi kirjoittaa keinumisen takia. Terveiseni kaikille.

Teidän aina uskollinen

H. P. Blavatsky

[s.466]

Kirje n:o 134

(VMK-LXIV)(64)

Saatu Lontoossa kesällä 1884.

Ehdottomasti yksityinen, vain Mohinin ja F.A:n tiedoksi.

Hyvä ystävä –

Tämä ei ole vastaus viimeiseen kirjeeseen. Se kirje, jonka lähetitte osoitteeseeni Mohinin kautta, ei voinut olla teidän kirjoittamanne. Totisesti sen oli kyhännyt henkilö, joka oli sillä hetkellä täysin Attävada-olion vallassa -

”Syntinen Itse, joka universumissa
lumoavan peilikuvan löytää muodostaan”

– ja *ainoastaan omansa*; jonka jokaiseen sanaan hän silloin uskoi sokeasti. Ehkä (ja tässä on jonkinlainen puolustus) sen vuoksi, että meidän puoleltamme ei puuttunut asiaan, ei annettu varoituksen sanaa, vaikka sitä osittain odotettiin. Sen vuoksi – ei mitään vastausta siihen, sillä käänämme mieluummin uuden sivun.

Voi, kuinka kauan cheluuden salaperäisyys tulee vielä saamaan valtaansa ja johtamaan totuuden tieltä harhaan niin viisaan ja teräväkatseisen kuin tyhmän ja herkkäuskoisenkin! Kuinka harvat niistä lukuisista pyhiinvaeltajista, jotka saavat lähteä ilman karttaa tai kompassia tälle okkultismin rannattomalle ulapalle, saattavatkaan toivotun toisen rannan. Uskokaa minua, uskollinen ystäväni, *ainoastaan* täydellinen luottamus meihin – meidän hyviin vaikutelmiimme, ellei viisauteemme, kaukonäköisyyteemme, ellei kaikkietävyyyteen – jota ei ole löydetävissä täältä maan päältä – auttaa astumaan unelmien ja kuvittelujen maailmasta meidän totuutemme maahan, ehdottoman todellisuuden alueille. Ilman sitä tuo valtameri osoittautuu tosiaankin rannattomaksi; sen aallot eivät enää ole toivon vesiä, vaan jokainen väre kääntyy epäilykseksi ja epäluuloksi; ja ankariksi nuo aallot osoittautuvat sille, joka lähtee tälle synkälle, myllertävälle, tuntemattomalle merelle ennakkoluuloisin mielin.

Älkää kuitenkaan hämmentykö. Koeaika on jo puoleksi kulunut. Koettakaa mieluummin ymmärtää, ”miksi ja mitä varten” on niin tärkeää tutkia ”salaisen maailmamme” lakeja. Myönnän, että nuo lait näyttävät usein epäoikeudenmukaisilta, toisinaan jopa julmilta. Mutta tämä johtuu siitä, ettei niitä koskaan tarkoitettu oikaisemaan viipymättä vääryyksiä, eikä auttamaan heti niitä, jotka tarjoavat umpimähkään alamaisuuttaan itse lainlaatijoille. Kuitenkin niiden herättämät näennäisen todelliset, hetkelliset ja nopeasti ohimenevät pahuudet ovat yhtä tärkeitä pienen Teos. Seuranne kasvulle, edistymiselle ja lopulliselle vakiintumiselle, kuin ihmiskunnalle ovat välttämättömiä nuo luonnonmullistukset, jotka tuhoavat usein kokonaisia kansakuntia. Maanjäristys voi, kuten kaikki tietävät, muodostua onneksi, ja tulva voi pelastaa monet harvojen kustannuksella. ”Elinkeipoisimmat” ovat aina selvinneet hengissä vanhan rodun tuhoutuessa ja sulautuneet ja sekoittuneet uuteen rotuun, sillä luonto on [s.467] Darwinia vanhempi. Sanokaa siis mieluummin itsellenne, että ”tapahtukoon mitä tahansa, niin ei ole valittamisen syytä”. Ei ole niin tärkeätä, että ”sisäiselle ryhmälle” paljastetaan yhä uusia asioita, kuin että vanhoja ongelmia ja salaisuuksia selitetään ja tehdään ymmärrettäväksi tuon ryhmän harvoille, todella uskollisille jäsenille. Yksistään nuo kynäni tekemät viattomat lainausmerkit, jotka herättävät teissä vastustusta, olisivat voineet ilmaista kokonaisen merkitysten maailman jollekin toiselle, joka ei ollut sellaisen sumun vallassa, kuin missä te olitte viimeistä kirjettänne kirjoittaessanne. Teitä johti täydellisesti teidän luulotellun sibyllanne voimakkaat vihjaukset. Oli ehdottoman välttämätöntä, että karman salainen toiminta ilmenisi harvojen uskollisten jäsenten henkilökohtaisessa kokemuspiirissä (te itse mukaan luettuna); että sen syvämpi merkitys (samoin kuin sen seuraukset) tulisi käytännössä selväksi noille itsepäisille vapaaehtoisille ja chelaksi pyrkijöille, jotka tahtovat syöksyä karman aatteen synkän varjon alle.

Joku kysyneee edellä olevan johdosta – missä sitten on tuon naisen suuri selvänäköisyys ja mitä merkitsee hänen chelana olonsa ja se, että Mestarit ovat valinneet juuri hänet monien joukosta?

Hänen selvänäköisyytensä on tosiasia, hänen valitsemisensä ja hänen che-luutensa samoin. Vaikka jonkun psyykkiset ja fyysiset ominaisuudet oikeuttaisivat tällaiseen *valintaan*, ellei chela ole henkisesti yhtä hyvin kuin fyysisesti epäitsekäs, hän, valitsemisestaan huolimatta, tuhoutuu chelana ajan pitkään. Sitä paitsi *korkeammissa* prinssiipeissä asuva omahyväisyys, turhamaisuus ja itserakkaus ovat äärettömän paljon vaarallisempia kuin samat virheet ilmetessään ainoastaan ihmisen alemmassa, fyysisessä luonnossa. Ne ovat aallonmurtajia, joita vastaan che-luuden vaikutin jo koeaikana varmasti murskautuu, ellei oppilaaksi pyrkijä tuo valkoisena kilpenään mukanaan täydellistä luottamusta ja varmuutta niitä kohtaan, joita hänen on etsittävä kautta vuorien ja laaksojen kuljettamaan häntä turvallisesti tiedon valoa kohti. Maailma elää ja liikkuu pahuuden kuolettavan upas-puun

varjossa; sen tippuva neste on vaarallinen, mutta se vaikuttaa vain sellaisiin, joiden korkeampi ja keskimmäinen luonteenpuoli on yhtä vastaanottavainen tartunnalle kuin alempi. Sen myrkyllinen siemen voi itää vain otollisessa, hyvin valmistetussa maaperässä. Ajatelkaa Ferniä, Moorad Alia ja Bishen Lalia, hyvä ystäväni, ja muistakaa, mitä olette oppinut. Ihmisen syntyisyyden ja heikkouden määrä jakaantuu suhteellisesti yli koko ihmisen elämän ajan, jos hän tyytyy jäämään tavalliseksi kuolevaiseksi. Sitä vastoin se chelan elämässä kootaan ja niin sanoakseni keskitetään yhteen elämänjaksoon – koeaikaan. Se, mikä tavallisesti kasaantuu kokoon tässä elämässä löytääkseen lailliset ilmaisumuotonsa vasta tavallisen ihmisen seuraavassa jälleensyntymässä, sitä joudutetaan ja lietsotaan esille chelassa – varsinkin itsevarmassa, itsekkäässä pyrkijässä, joka syöksyy eteenpäin voimiaan arvioimatta.

”Se, joka kaivaa niin monta ja niin syvää kuoppaa ystävilleen ja veljilleen, lankeaa itse niihin”, sanoi M. H. P. B:lle keskinäisten paljastusten iltana. Yritin, mutta en voinut pelastaa tuota naista. Hän oli jo astunut, tai sanoisin [s.468] mieluummin – oli *pakottanut* itsensä astumaan tuolle vaaralliselle tielle mielessään kaksinainen tarkoitus:

1) Joko kaataa koko järjestelmä, jossa hänellä itsellään ei ollut mitään osuutta, ja hävittää siten tie kaikilta muilta, ellei tuo järjestelmä ja Seura olisi hänen mielestään *hänen* odotustensa tasalla; ja

2) Pysyä uskollisena ja kehittää valmiiksi chelautensa sekä luonnolliset lahjansa, jotka ovat todella huomattavat, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että *kaikki* nuo odotukset täytettäisiin.

Tämän päätöksen kiihkeys kiinnitti ensin huomioni. Asteittain ja varovasti johdettuna oikeaan suuntaan tuollainen yksilöllinen lahjakkuus voisi olla korvaamaton. Mutta on henkilöitä, jotka osoittamatta ulkonaisesti merkkiäkään itsekkyydestä ovat sisäisissä henkisissä pyrkimyksissään kiihkeän itsekkäitä. Tällaiset henkilöt seuraavat valitsemaansa tietä katsomatta mitään muuta kuin omaa etuaan sekä huomaamatta mitään oman persoonallisuutensa täyttämisen kapean polun ulkopuolella. He ovat niin kokonaan kiintyneet miettimään omaa kuviteltua ”vanhurskauttaan”, ettei mikään ole heidän mielestään oikeaa heidän itsetyytyväisen tutkiskelunsa väaristämisen näköpiirin ja oikeaa ja väärää koskevan arvostelunsa ulkopuolella. Ikävä kyllä, juuri tällainen on uusi yhteinen ystävämmme L.C.H. ”Kaikki oikea sinussa on alhaista, kaikki väärä kirousta”. Herramme Buddha sanoi tuon naisen kaltaisille ihmisille; sillä *oikea* ja *väärä* ”petkuttavat niitä, jotka rakastavat itseään” ja muita ainoastaan sikäli, kuin he tavoittelevat omaa hyötyään – olkoon tuo hyöty vaikka puhtaasti henkistä.

Tutkittuaan teidän *Occult World*ianne hänessä heräsi noin puolitoista vuotta sitten äkillinen, hysteerinen uteliaisuus ja myöhemmin luettuaan *Esoteric*

Buddhismin kiihkeä kateus ja hän päätti itse ”löytää totuuden”, kuten hän sanoi. Hän tahtoi joko itse tulla chelaksi – etupäässä *kirjoittaakseen kirjoja* ja saat- taakseen siten varjoon ”maallikko”-kilpailijansa, tai tuhota koko petosjärjestel- män, jossa hänellä ei ollut mitään tekemistä. Hän päätti lähteä Eurooppaan ja ha- kea teidät käsiinsä. Hänen ylikiihottunut mielikuvituksensa, joka laittoi naamion jokaiselle harhailevalle kummitukselle, loi ”oppilaan”, jonka hän pani palvele- maan tarkoituksiaan ja halujaan. Hän uskoi siihen itse vakavasti. Kun aavistin etukäteen tämän käänteän yhteydessä piilevän vaaran, puutuin asiaan. Dharb. Nath lähetettiin vaikuttamaan häneen kolme kertaa minun nimissäni. Jonkin ajan onnistuimme ohjaamaan hänen ajatuksiaan ja saimme hänen selvänäköisyytensä palvelemaan määrättyä tarkoitusta. Jos hänen vakavat pyrkimyksensä olisivat voittaneet alemman itsen kiihkeän persoonallisuuden, olisin antanut T. S:lle erin- omaisen auttajan ja työntekijän. Naisparka on luonnostaan hyvä ja moraalinen; mutta tuo hänen puhtautensa on niin rajoittunutta, niin *presbyteeristä*, jos saan käyttää tällaista sanaa, ettei hän voi nähdä sen heijastuvan kenessäkään muussa kuin omassa *itsessään*. Vain hän on hyvä ja puhdas. Kaikkia muita on epäiltävä ja epäiltämän pitää. Hänelle tarjottiin suuri lahja, mutta hänen oikukas luonteensa ei salli hänen ottaa [s.469] vastaan mitään, mikä ei ole hänen oman mallinsa mukai- nen.

Nyt hän tulee saamaan minun kirjeeni, joka sisältää minun *ultimaatumini* ja ehtoni. Hän ei tule hyväksymään niitä, vaan tulee valittamaan katkerasti monelle teistä sekä tekemään uusia viittauksia ja syytöksiä sitä kohtaan, jota hän on sanon- nut jumaloivansa. Olkaa valmiit. Hänelle on tarjottu pelastavaa lautaa, mutta on hyvin vähän toivoa, että hän hyväksyy sen. Yritän kuitenkin vielä kerran; mutta minulla ei ole oikeutta vaikuttaa häneen suuntaan tai toiseen. Jos tahdotte seurata neuvoani, älkää olko missään vakavammassa kirjeenvaihdossa hänen kanssaan, kunnes tapahtuu jotakin uutta. Koettakaa pelastaa hänen kirjansa ”Man” tarkasta- malla sitä Mohinin kanssa ja poistamalla siitä ”Tutkijan” kuvitellut innoitukset ja sanelut. Koska minullakin oli oma ”päämääräni ja tarkoitukseni”, minun oli pakko jättää hänet oman itsepetöksensä valtaan ja antaa hänen uskoa, että tämä uusi kirja oli kirjoitettu *Esoteric Buddhismin* ”virheiden korjaamiseksi” (*sen tappamiseksi*, oli oikea ajatus); vasta hänen lähtönsä aattona Upasikan käskettiin huolehtia siitä, että Mohini poistaisi kirjasta huolellisesti kaikki loukkaavat kohdat. Jos Mrs. H. olisi jäänyt Englantiin, hän ei olisi sallinut teidän nähdä kirjaansa, ennen kuin se on lopullisesti julkaistu. Mutta tahdoin säästää Mohinilta viiden kuukauden työn enkä salli sen jäädä julkaisematta.

Paljon jää vielä selittämättä, mutta se vähä, minkä mahdollisesti saatte selville tästä kirjeestä, on omiaan vastaamaan sen tarkoitusta. Se kääntää ajatuksenne

uuteen suuntaan ja on ehkä paljastanut jonkin toisen kolkan psykologisen *Isiksen* alueella.

Jos haluatte oppia ja hankkia okkulttista tietoa, teidän on, ystäväni, muistettava, että sellainen opetus avaa cheluuden virrassa monta odottamatonta uomaa, joiden pyörteisiin ”maallikko”-chelankin on uskaltauduttava, muuten hän ajautuu matalikolle; ja kun tiedätte tämän, teidän on ainaiseksi kieltäydyttävä arvostelemasta näennäisyyksien mukaan. Jää on murrettu vielä kerran. Käyttäkää sitä hyväksenne, jos tahdotte.

K. H.

Kirje n:o 135

(VMK-CXXXVIII)(138)

Adyarissa maaliskuun 17 pnä

Rakas Mr. Sinnett

Olen hyvin pahoillani siitä, että Mahatma valitsi minut käymään tämän uuden taistelun. Mutta koska mahtaa piillä salattua viisautta jopa siinä, että tähän valitaan puoleksi kuollut olento, joka on juuri noussut kahdeksan viikkoa kestäneeltä sairastuoteeltaan ja tuskin kykenee kokoamaan hajanaiset ajatuksensa sanoakseen sellaista, mikä olisi parempi jättää sanomatta – niin tottellen.

Ette ole voinut unohtaa, mitä toistuvasti sanoin Simlassa ja mitä Mestari [s.470] K. H. itse kirjoitti teille, nimittäin, että T. S. on ennen kaikkea yleismaailmallinen veljeskunta, eikä ilmiöiden ja okkultismin tutkimusseura. Viime mainittu puoli on pidettävä salassa jne. Tiedän, että asiaa kohtaan tuntemani suuren innostuksen vuoksi ja teidän vakuutustenne johdosta, ettei Seura *koskaan edisty*, ellei siihen liitettäisi okkulttista ainesta ja siinä julistettaisi mestarien olemassaolosta, olen syyllisempi kuin kukaan muu näiden toivomusten kuuntelemiseen. Kuitenkin teidän kaikkien on nyt kärsittävä karmanne. No niin, ilmiöt on nyt padrien ja muiden vihollisten todistamina osoitettu *petoksiksi* (Mr. Hodgsonin avulla) aina rintaneulailmiöstä lähtien; ja Mestarit on raastettu yleisön eteen ja heidän nimensä on jokaisen eurooppalaisen roiston häpäisemä.

Padrit ovat käyttäneet tuhansia hankkiakseen kaikenlaisia vääriä todistajia, eikä minun sallittu esiintyä oikeudessa, jossa olisin edes voinut esittää oman todistukseni: ja nyt on muuttanut rintamaa Hodgson, joka tähän päivään asti näytti hyvin ystävälliseltä ja kävi luonamme melkein joka päivä. Hän matkusti Bombayhin ja tapasi siellä Wimbridgen ja kaikki vihamieheni. Palatessaan hän vakuutti Humelle (joka on täällä ja käy luonamme joka päivä), että hänen mielestään meidän toimistopoikiemme ja muitten todistajien selitykset olivat niin ristiriitaisia, että hän Bombayssa käytyään oli tullut siihen johtopäätökseen, että kaikki ilmiömme olivat petosta. *AAMEN*.

Mitä nyt hyödyttää kirjoittaa harhaluulojen poistamiseksi Mr. Arthur Gebhardin mielestä? Niin pian kuin P. T. S:n oraakkeli on julistanut minut tukkukauppiaaksi ”petosten” alalla, niin te kaikki narrini (kuten Hume sanoo täällä leikillään ja mitä suurimmalla osanotolla) – koko L. L. Seura tulee varmasti lysähtämään kokoon. Voitteko edes *te*, joka olette tosi ja uskollinen, kestää tätä myrskyä? Onnellinen Dâmodar! Hän meni autuuden maahan, Tiibetiin ja lienee nyt jo kaukana Mestariemme alueilla. Kukaan ei näe häntä enää koskaan, niin luulen.

No niin, tähän nuo kirotot ilmiöt ovat johtaneet meidät. Olcott palaa Burmasta kolmen päivän kuluttua ja näkee täällä hauskoja asioita. Ensiksi Hume oli hyvin ystävällinen. Sitten tulivat paljastukset. Hodgson oli seurannut rintaneulan jälkiä!!! Hänelle oli kerrottu, että olin antanut samanlaisen rintaneulan tai soljen Servai’lle korjattavaksi ennen lähtöäni Simlaan ja se oli *tämä* rintaneula. Muistaako Mrs. Sinnett, että siihen aikaan kerroin minulla olleen hyvin samantapaisen helmillä koristetun neulan, jonka lähetin toisen, Simlassa ostamani soljen kanssa sisareni lapsille? Puhuin tästä yhdennäköisyydestä myös Mr. Humelle. Pyysin Mr. H:ta lähettämään oman neulansa kultasepälle (joka olisi tuntematon Servaille, Wimbridge’n kumppanille ja minun pahimmalle vihamiehelleni), jotta hän joko tunnistaisi sen samaksi tai päinvastoin. Luultavasti *hän tekee sen*. Miksi ei tekisi – sadasta rupeesta tai muusta?

Mr. Hume haluaisi *pelastaa* Seuran ja on löytänyt keinon. Hän kutsui eilen kokoon neuvoston, jonka muodostavat Ragunath Row, Subba Row, Sreenavas Row, kunnianarvoisa Subramanya Iyer sekä Rama Iyer. Kaikki hindulaisten [s.471] johtajia. Valittuaan Rag. Rown puheenjohtajaksi ja kahden Oakleyn, Hartmannin ja chelojen muodostaessa kuulijakunnan – hän antoi hänelle paperin. Siinä hän ehdotti, että Seuran pelastamiseksi (hän kuvittelee ja väittää sen hajoavan ”paljastusten” johdosta, vaikkei vielä *ainoakaan* jäsen ole pyytänyt eroa) eversti Olcott, elinikäinen presidentti, Madame Blavatsky (samoin), Dâmodar (poissaoleva), Bowaji, Bhavani Row, Ananda, Ramaswami jne., kaikkiaan 16 henkilöä pakotettaisiin *eroamaan*, sillä he kaikki olivat *pettureita ja rikostovereita*, koska monet heistä ovat vakuuttaneet *tuntevansa* Mestarit minusta riippumatta, vaikka Mestareita ei ole olemassa. Päämaja on myytävä ja sen tilalle perustettava uusi Tieteellis-filosofis-humanitaarinen Teosofinen Seura. En ollut läsnä kokouksessa, pysyttelin huoneessani. Mutta neuvoston jäsenet tulivat yhdessä luokseni kokouksen jälkeen. Sen sijaan, että he olisivat hyväksyneet ehdotuksen ja julistaneet ilmiöt petoksiksi, kuten Mr. Hume oli sanonut heidän kaikkien hänen tietääkseen tehneen – Ragunath Row hylkäsi paperin ja viskasi sen inhoten luotaan. He uskoivat kaikki Mahatmoihin, hän sanoi, ja ilmiöt he olivat *henkilökohtaisesti* nähneet, mutta he eivät tahtoneet enää nimiänsä häväistyiksi. Ilmiöitä oli tästä lähtien vältettävä ja jos niitä tapahtui heistä riippumatta, *niistä ei saisi puhua* erottamisen uhalla. He kieltäytyivät pyytämästä perustajia eroamaan. He eivät nähneet siihen mitään syytä. Mr. Hume on merkillinen ”pelastaja”!

Ei siis enää ilmiöitä, ei ainakaan täällä Intiassa. Mas[kelyne] ja Cook tekevät omansa paljon paremmin kuin me ja saavat niistä maksun. Me olemme vain toiseksi parhaat, jotka potkaistaan pois heidän tieltään.

Mr. Hume on vapaamielisempi kuin padrit. Nämä sanovat Olcottia ”herkkäuskoiseksi narriksi, mutta kieltämättä kunnialliseksi mieheksi”; mutta *hän* selittää, että koska Olcott vannoo nähneensä Mestarit, hänen täytyy olla kunniaton, ja koska hän sai helminauhansa panttilainajaalta Bombayssa, hänen täytyy epäsuorasti olla varaskin, vaikka Hume kieltää sen.

Sellainen on lyhyesti sanoen nykyinen tilanne. Se alkoi Simlassa ensimmäisellä näytöksellä ja nyt tulee *esinäytös*, joka päättyy pian minun kuolemaani. Sillä vaikka tilani lääkäreistä huolimatta (jotka ennustivat minulle neljän päivän kuolinkamppailua ja parantumisen mahdottomuutta) tulin äkkiä paremmaksi Mestarin suojelevan käden ansiosta, minussa on kaksi kuolettavaa tautia, jotka eivät ole parannettavissa – sydän ja munuaiset. Minä hetkenä hyvänsä ensin mainittu voi murtua ja viime mainittu voi tehdä minusta lopun muutamissa päivissä. En tule elämään seuraavaa vuotta. Kaikki tämä johtuu viiden vuoden jatkuvasta tuskasta, huolesta ja tukahdetuista tunteista. Gladstonea voitaisiin nimittää ”petkuttajaksi” ja hän voisi nauraa sille. Minä – en siihen kykene, sanokaa, mitä tahdotte, Mr. Sinnett.

Ja nyt teidän asiaanne. En ole koskaan ennen teidän ja Mr. Humen hyväksi alkamaani palvelusta välittänyt tai vastaanottanut kirjeitä Mestareilta paitsi itselleni. Jos teillä olisi aavistustakaan vaikeuksista tai *modus operandista*, ette olisi suostunut olemaan minun sijassani. Ja kuitenkin en koskaan kieltäytynyt. [s.472] Pyhäinjäännöskaapin oli tarkoitus helpottaa siirtoa, ja nyt kymmenet ja sadat ihmiset tulevat pyytämään, että saisivat panna kirjeensä siihen. Kuten tiedätte ja kuten on todistettu kaikille, paitsi *ristiriitaisuuksia* löytävälle Mr. Hodgsonille, kaikki saivat vastauksensa ilman, että minä jätin huoneen, ja vieläpä eri kielillä. Tätä Mr. Hume, joka ei kykene selittämään asiaa, sanoo kollektiiviseksi joukkopetkuttukseksi, koska hänen käsityksensä mukaan Mestareita ei ole olemassa ja koska *he eivät ole kirjoittaneet ainoatakaan saaduista kirjeistä*. Näin ollen loogiseksi johtopäätökseksi jää, että koko henkilökunta – jokainen päämajassa – Dâmodar, Bowaji, Subba Row, kaikki ovat auttaneet minua kirjoittamaan kirjeitä ja kuljettamaan niitä *reiän* läpi. Jopa Hodgson pitää tätä ajatusta mielettömänä.

Ja nyt Mr. Arthur Gebhardia kohtaan tehdystä ”petoksesta”, josta sain tietää Mahatman kautta ja A. G:n kirjeestä minulle. Tämä petkutus liitettynä muihin kissimirrimäisen Mrs. Hollowayn esittämiin paljastuksiin ja vihjauksiin on varmasti antanut rakkaalle Mrs. Gebhard-raukalle erinomaisen kunniallisen ja arvokkaan kuvan H. P. B:stä!!

No niin, ihmiset eivät yleensä petkuta ja valehtele kuolemansa kynnyksellä. Toivon teidän uskovan, että puhun totta. Ar. G. ei ole ainoa, joka epäilee ja syyttää minua petoksesta. Sanokaa siis ”ystävillä”, jotka ovat ehkä saaneet kirjeitä Mestariilta minun kauttani, etten koskaan petkuttanut; etten koskaan harjoittanut vilppiä heidän kustannuksellaan. Olen usein helpottanut kirjeenlähettämisilmiötä helpommilla, mutta kuitenkin okkulttisilla keinoilla. Mutta koska teosofeista ei kukaan, okkultisteja lukuun ottamatta, tunne sen enempiä helppoja kuin vaikeita okkulttisen siirron keinoja, eivätkä he myöskään tunne okkulttisia lakeja, niin kaikki tuntuu heistä epäilyttävältä. Ajatelkaa esimerkiksi tällaista tapausta:

siirtoa mekaanisen ajatussiirron kautta (vastakohtana tietoiseen). Ensimmäisessä tapauksessa herätetään ensin chelan tai Mahatman huomio. Kirjeen tulee olla avoin, niin että jokainen rivi voidaan kuljettaa otsan yli henkeä pidätettäessä, eikä koskaan saa poistaa kirjeen kohtaa otsalta, ennen kuin kellonsoitto ilmoittaa, että se on luettu ja merkitty muistiin. Toinen tapa on painaa kirjeen jokainen lause (luonnollisesti tietoisesti) edelleen mekaanisesti aivoihin ja sitten lähettää se lause lauseelta toiselle henkilölle linjan toisessa päässä. Tämä tietysti siinä tapauksessa, että lähettäjä sallii teidän lukea sen ja uskoo rehellisyyteenne, että luette sen aivan mekaanisesti toistaen aivoihinne sanojen ja rivien *muodon* – eikä tarkoituksen. Mutta molemmissa tapauksissa kirjeen on oltava avoin ja sitten poltettu tulella, jota nimitämme *neitseelliseksi* (tulella, jota ei ole sytytetty tulitikutilla, tulikivellä tai millään valmisteella, vaan hierottu piikkaisella, läpikuultavalla pienellä kivellä tai pallolla, jota ei paljas käsi saa koskea.) Tämä tehdään siksi, että tuhka paperin palaessa viipymättä tulee näkymättömäksi, mikä ei tapahdu, jos paperi sytytetään toisella tavalla; se jäisi painonsa ja karkeutensa vuoksi ympäröivään ilmapiiriin, eikä siirtyisi silmänräpäyksessä vastaanottajalle.

Tämä kaksinkertainen menettely tapahtuu kaksinkertaisen varmuuden vuoksi: **[s.473]** sanoja siirrettäessä aivoista aivoihin tai Mahatman tai chelan lähellä olevaan *akashaan* joitakin niistä voi jättää pois, kokonaisia sanoja voi tahriintua jne. tai tuhka ei tule siirretyksi täydellisenä; tällä tavalla toinen oikaisee toisen. En osaa suorittaa tätä ja siitä syystä puhun siitä vain osoittaakseni, kuinka helposti erehdys tapahtuu. Kuvitelkaa, että A. antaa Mahatmalle tulevan kirjeen B:lle. B. menee vieraiseen huoneeseen ja avaa kirjeen – jos hän on todellinen chela ja kunniallinen mies, hän ei muista *siitä* sanaakaan – siirtää sisällön vain aivoihinsa jommalla kummalla menettelytavalla lähettäen eteenpäin lauseen toisensa jälkeen pitkin virtaa ja polttaa sitten kirjeen; hän on ehkä unohtanut ”neitseellisen kiven” huoneeseensa. Jättäen avatun kirjeen pöydälle hän poistuu muutamaksi minuutiksi. Tällä aikaa A. kärsimättömänä ja ehkäpä epäilevänä astuu huoneeseen. Hän näkee kirjeensä avattuna pöydällä. Hän joko ottaa sen tehdäkseen asiasta PALJASTUKSEN (!!) tai jättää sen paikoilleen kysyäksään sitten B:ltä hänen poltettuaan kirjeen, oliko hän lähettänyt sen. Tietysti B. vastaa tehneensä sen. Tämän jälkeen tapahtuu *paljastus* kaikkine johtopäätöksineen, jotka voitte kuvitella, taikka A. pitää suunsa kiinni ja tekee kuten moni muu: pitää ikuisesti B:tä petkuttajana. Tämä on yksi ja todella tapahtunut esimerkki monista, joita Mestari on kertonut minulle varoituksena.

Mr. A. G:n kirjeessä on hullunkurinen asia, hyvin hullunkurinen ja kuvaava. Esimerkiksi hän kertoo siinä, kuinka hän oli antanut minulle kirjeen ja kuusi tuntia myöhemmin olin sanonut hänelle sen menneen; hän lisää: ”neljä päivää myöhemmin eversti kirjoitti H. P. B:lle sanoen, että hänen Mestarinsa oli ilmestynyt ja sanoi K. H:n sanoneen: (katsokaa teille palautettua alkuperäistä kirjettä). Mutta silloinhan tuon kunnan ”everstinkin on oltava petkuttaja”, liittolaiseni, rikostoverini, vai mitä? Vai petkuttaako Mestarini häntä, Mr. A. G:tä, Arthur Gebhardia? Ja sitten taas: ”H. P. B. on petkuttaja, vaikka en koskaan tahdo kieltää hänen hyviä

ominaisuuksiaan.” Petkuttajan ”hyvät ominaisuudet” ovat joka tapauksessa hämmästyttäviä ja eriskummallisia.

Pyydän teitä siis sanomaan Mr. A. R. Gebhardille, että meitä on *kaksi* ”petkuttajaa” – jos on yksi; ja myös tämän: Mahatma K. H. on saanut, *mutta ei koskaan lukenut hänen kirjettään* siitä yksinkertaisesta syystä, että hänen Chohanille antamansa lupaus esti häntä lukemasta mitään teosofeilta tullutta kirjettä ennen hänen paluutaan Kiinasta, missä hän oli suorittamassa tehtäväänsä. Tämän hän suvaitsi nyt kertoa auttaakseen minua saamaan oikeutta, kuten hän sanoo. Hän oli mitä ankarimmin kieltänyt minua lähettämästä hänelle kirjeitä ennen uusia ohjeita. Koska Mestari otti sen Arthur G:n kiihkeästä pyynnöstä tehtäväkseen syistä, jotka hän itse tuntee parhaiten, minulla ei ollut mitään muuta sanottavaa, vaan oli toteltava. Otin kirjeen ja panin sen papereita täynnä olevaan laatikkoon. Kun hain sitä, huomasin sen menneen, ainakaan en nähnyt sitä ja sanoin sen hänelle. Mutta ennen nukkumaan menoani otin laatikosta kirjekuoren ja näin silloin hänen kirjeensä vielä siinä, vaikka se seuraavana aamuna oli todella mennyt. Sikäli kuin muistan **[s.474]** oikein, näytin Madame Gebhardille Olcottin kirjeen, missä hän kertoo siitä, mitä Mestari oli sanonut. *En ollut lukenut Gebhardin kirjettä* ja pidin ehkä noita sanoja vastauksena tähän kirjeeseen. Asian näin ollen en muista vähääkään koko sanomasta. Yhden asian tiedän ja Madame Geb. voi vahvistaa sen; hän puhui minulle Lontoossa ennen Pariisiin lähtöään ja Olcottille toistuvasti kauheista riidoista Arth. G:n ja tämän isän välillä. Hän oli lausunut sen toivomuksen, että Mahatma auttaisi hänen vuokseen, ja nuo sanat saattoivat viitata siihen, eikä ollenkaan kirjeeseen. Kuinka minä voisin muistaa? Olcott on saattanut kuulla epäselvästi tai minä olen voinut sekoittaa asian. Satoja eri yhdistelmiä on voinut tapahtua. Ainoa *petos* on siis siinä, että kerroin tahtomattani valheen sanoessani kirjeen menneen kuusi tuntia myöhemmin, vaikka se otettiin vasta aamulla. Tähän myönnän olevani ”syyllinen”.

Mutta samoin kuin Humen ”helmineula”-asiassa, piilee tässäkin enemmän kuin ainoastaan ilmiöiden suorittamisessa tapahtunut petkutus. Jos minä olen narrannut tässä Mme G:tä ja häntä itseään, niin olen suorastaan huijari, PETKUTTAJA. Olen nauttinut vieraanvaraisuutta heidän kodissaan kuukausien aikana; he ovat hoitaneet minua sairauteni aikana, eivätkä edes sallineet minun maksaa lääkäripalkkiota, tuhlasivat minulle suuria lahjoja, kunnianosoituksia ja ystävällisyyttä, ja kaiken tämän minä maksaisin PETOKSELLA. Voi taivaan vallat, totuus ja oikeus! Osoittautukoon Mr. Arthur Gebhardin karma lieväksi. Minä annan hänelle anteeksi hänen äitinsä ja isänsä tähden, joita tulen rakastamaan ja kunnioittamaan viimeiseen hetkeeni asti. Pyydän teitä lausumaan Mme Gebhardille nämä jäähyväissanani; minulla ei ole enempää sanottavaa.

Se on hyödytöntä, Mr. Sinnett. Teosofinen Seura tulee elämään täällä Intiassa ikuisesti – Euroopassa se tuntuu olevan tuomittu, *koska minä olen tuomittu*. Se on riippuvainen teidän teoksistanne *Esoteric Buddhism* ja *Occult World*. Ja jos Mahatmat ovat tarua, ja minä, kaikkien näiden kirjeiden kirjoittaja, olen tunnustettu PETKUTTAJA ja vielä pahempikin P. T. S:n lausunnon mukaan, niin kuinka Lontoon Loosi voisi elää? Sanoin sen teille – sillä tunsin sen, kuten aina tunnen,

että tämä Mr. Hodgsonin tutkimus tulisi kohtalokkaaksi. Hän on aivan erinomainen, tosi ja taitava nuori mies. Mutta kuinka hän voisikaan erottaa totuuden valheesta, kun hänen ympärillään on paksu vehkeilyjen verkko? Kun hän vieraili ensimmäistä kertaa päämajassa, eivätkä padrit olleet vielä saaneet häntä käsiinsä, hän näytti olevan oikealla tolalla. Hänen selostuksensa olivat suotuisia. Mutta sitten he sieppasivat hänet. Meillä on tiedottajamme, jotka seurasivat lähetysaarnaajia tarkasti. Englannissa te ehkä nauratte. Me emme sitä tee.

Me tiedämme, ettei vehkeilylle ole syytä nauraa. Intian 30.000 padria ovat kaikki liittoutuneet meitä vastaan. He lyövät viimeisen korttinsa pöytään – joko *he* tai *me*. Bombayssa koottiin yhdessä viikossa 72.000 rupeeta ”käytettäväksi tutkimukseen T. S:n niin kutsuttuja perustajia vastaan”. Kaikki maan tuomarit (ajatelkaa Sir C. Turneria!) ovat meitä vastaan. Skeptikot ja nimikristityt, vapaa-ajattelijat ja C. S. keikarit – jo minun nimenikin haisee heidän sieraimissaan. Ja nyt tuo vanha [s.475] nukkuva kaunotar astuu taas näyttämölle. Minä olen joka tapauksessa VENÄLÄINEN VAKOOJA. Eilen illalla Oakleyt söivät päivällistä Humen kanssa Garstineilla, jolloin heille kerrottiin aivan vakavasti, että hallitus aikoi vielä kerran *varjostaa* minua; että heillä oli tietoja (Coulombit?) ja että minua oli ”valvottava”. Turhaan Hume nauroi ja Oakley esitti vastalauseensa. Se oli hyvin ”vakava asia”, koska venäläiset saattoivat kulkea Kabulin, Afganistanin poikki tai jotain muuta sellaista.

Vanha, *kuoleva* nainen, jonka on pysyteltävä huoneessaan; kielletty nousemasta muutamia askelmia portaissa, ettei hänen sydämensä halkeaisi; ei koskaan lue sanomalehtiä pelätessään löytävänsä niistä jonkin halpamaisen henkilökohtaisen syytöksen; saa kirjeitä Venäjältä ainoastaan sukulaisiltaan – vakooja, vaarallinen luonne! Voi te Intian britit, missä on rohkeutenne?

Joka tapauksessa *ei* Hume, *eikä* heidän ystävänsä Hodgson, *eivätkä* kaikesta päättäen Oakleyt pidä minua petkuttajana. He luottavat täysin Mestareihin eikä se, mitä heistä sanotaan, saa heitä epäilemään heidän olemassaoloaan, ja lukuun ottamatta joitakin pikku riitoja, jotka johtuvat yksityisiä asioita koskevista juoruista, he ovat uskollisia teosofeja ja kuten he sanovat, parhaita ystäviäni. Hyvä on. Minä uskon, Herra, auta epäuskoani. Kuinka voisin uskoa *ketään* ystäväkseni tällaisella hetkellä? Ainoastaan se, joka tietää, niin kuin hän tietää elävänsä ja hengittävänsä, että Mestariimme ovat olemassa ja ilmiöt ovat todellisia, ainoastaan se voi todella ymmärtää minua ja pitää minua marttyyrinä toimia sen mukaan. Joka päivä ilmestyy pappien kirjoittamia lentolehtisiä, kirjoja ja artikkeleita, jotka *paljastavat* minut päästä kantapäähän. ”Paljastettu teosofia” – ”Madame Blavatsky paljastettu” – ”Teosofinen humpuuki maailman edessä” – ”Kristus Mahatmoja vastaan” jne. jne. Te tunnette hyvin Intian, Mr. Sinnett, luuletteko että on vaikeaa saada *vääriä todistajia* täällä? Heillä on kaikki edut puolellaan. He (viholliset) työskentelevät yötä päivää, niin että koko maa on tulvillaan meitä vastaan tähdättyä kirjallisuutta, ja me istumme paikallamme ja vain riitelemme Teos. päämajan sisäpuolella. Olcottia pidetään lopullisesti narrina, Oakleyt inhoavat häntä (eräiden väärinkäsitysten takia, joita hän ei kuitenkaan voinut estää), ja hindut jumaloivat häntä. Ja nyt Humen paluun jälkeen minä saan osani.

Joskin ystäväni Oakleyt kehottavat minua eroamaan, kaikki hindut sanovat eroavansa, jos minä teen sen. Minun täytyy erota, koska venäläiseksi vakoojaksi syytettynä vaarannan Seuran. Tällainen on elämäni toipilasaikanani, jolloin lääkärini mukaan jokainen mielenliikutus saattaa *osoittautua kohtalokkaaksi*. Sitä parempi. Silloin *eroan todella*. Mutta silloin he unohtavat, että toistaiseksi minä olen ainoa yhdysside eurooppalaisten ja Mahatmojen välillä. Hindut eivät siitä välitä. Monet tusinat heistä ovat cheloja, sadat *tuntevat* Mestarit, mutta, kuten Subba Rown tapauksessa, he kuolevat mieluummin kuin puhuvat Mestareistaan. Hume ei saanut *mitään* tietoja Subba Rowlta, vaikka jokainen tietää, mikä hän on. Toissa iltana hän sai pitkän kirjeen Mestariitani kokoushuoneessa Humen äänestäessä eroamisestani. He olivat juuri äänestäneet siitä, ettei saisi enää tapahtua [s.476] mitään ilmiöitä, eikä Mahatmoista saisi enää puhua; kirje oli telugiksi, he sanoivat. Vaikka he pitävät minun puoltani ja tekevät sen loppuun asti, niin he syyttävät minua totuuden ja Mestarien häpäisemisestä, koska minun ansiostani *Occult World* ja *Esoteric Buddhism* julkaistiin. Älkää luottako hinduihin, te L. L:n jäsenet. Niin pian kuin minä olen kuollut, Seura voi sanoa hyvästit Mestareille. Sanokoon niin nytkin – kaikki, ehkä yhtä lukuun ottamatta – sillä olen antanut hinduveljilleni, okkultisteille, sanani, etten *enää koskaan* mainitse Heidän nimeään, paitsi meidän kesken, ja sen sanani pidän.

Tämä tulee luultavasti olemaan viimeinen kirjeeni teille, rakas Mr. Sinnett. Tämän kirjoittaminen on vinyt melkein viikon – olen niin heikko; enkä myöskään usko, että saan enää tilaisuutta. En voi sanoa miksi; hyvin todennäköisesti ette tule sitä valittamaan. Ette voi enää olla kovin kauan uskollinen eläessänne maailmassa niin kuin elätte. Myers ja P. T. S. tulevat nauramaan teille pilkallisesti. Hume, joka lähtee Lontooseen huhtikuussa, tulee kääntämään kaiken minua ja Mahatmoja vastaan. Vaaditaan toisenlaisia miehiä ja naisia, kuin mitä teillä on L. L:ssä – lukuun ottamatta Miss. Arundalea ja paria kolmea muuta – sellaisen vainon ja myrskyn vastustamiseksi. Ja kaikki tämä johtuu siitä, että olemme halventaneet totuutta harkitsemattomasti – ja olemme unohtaneet todellisen okkultismin tunnuslauseen: osata, uskaltaa ja OLLA VAITI.

Hyvästi sitten, rakas Mr. Sinnett ja Mrs. Sinnett. Joko kuolen muutaman kuu- kauden kuluessa tai jään yksinäisyyteen parin kolmen vuoden ajaksi ollen käytännöllisesti katsoen kuollut – jo. Unohtakaa minut ja koettakaa ansaita pääsy *henkilökohtaiseen* kosketukseen Mestarin kanssa. Silloin kykenette saarnaamaan hänestä ja jos menestytte, kuten minä menestyin, niin teitä ivataan ja loukataan, kuten minua, ja näette, jaksatteko kestää sen. Oakleyt pyytävät minua kirjoittamaan tädilleni ja sisarelleni ja pyytämään häntä lähettämään kuvan helminauhasta, jonka lähetin heille v. 1880. Kieltäydyin. Miksi tekisin sen. Kun rintaneulailmiö olisi todistettu, niin väärät todistajat esittäisivät jonkin toisen ilmiön petokseksi. Olen väsynyt, väsynyt, väsynyt ja niin kyllästynyt, että itse kuolema ensimmäisine kauhuntunteineen on tätä parempi. Antakaa koko maailman, muutamia ystäviäni ja hinduokkultisteja lukuun ottamatta luulla minun olevan petkuttaja. En tahdo kieltää sitä – edes vastatusten heidän kanssaan. Sanokaa se Mr. Myersille ja muille.

Hyvästi taas. Olkoon elämäenne onnellinen ja menestyksellinen ja Mrs. S. vanhana terveempi kuin nuorena. Antakaa minulle anteeksi kaikki ikävyydet, jotka olen aiheuttanut ja – unohtakaa.

Teidän loppuun asti
H. B. Blavatsky

[s.477]

Kirje n:o 136

(VMK-LXV)(65)

Saatu Lontoossa kesällä 1885.

Ystäväni

Pyydätte minua ”luomaan valoa uuteen huolestuttavaan tapahtumaan”, joka on saanut alkunsa Mr. A. Gebbhardin kuvittelemasta syytöksestä. Totta puhuen kymmenet paljon huolestuttavammat asiat, joista jokainen on aiottu tuon uhriksi valitun, onnettoman naisen tuhoamiseksi, odottavat kypsinä purkautuakseen hänen ylitseen ja vahingoittaakseen yhtä pahoin Seuraa. Olin kuvitellut, että sen jälkeen kun epäonnistuin niin huomattavasti tyydyttämään teidän kovia loogikkojanne ”Billing-Massey” ja ”Kiddle-Light” -jutuissa, ei minun persoonallista mielipidettäni eikä selityksiäni enää pidettäisi minkäänlaisessa arvossa länsimailla. Näytte kuitenkin ajattelevan Whewellin tapaan, että ”jokainen epäonnistuminen on vain askel menestystä kohti”, mutta tuo luottamukseenne minuun tekee varmaan ystävänne kovin levottomaksi.

Teidän luvallanne olen jättänyt tuon ”huolestuttavan tapahtuman” selittämisen Mme B:lle itselleen. Mutta vaikka hän kirjoitti teille silkkaa totuutta, on hyvin vähän toivoa siitä, että häntä uskotaan, elleivät jotkut harvat, läheiset ystävät tee niin – jos hänellä yleensä on enää ystäviä, kun tämä saapuu perille.

Teidän pitäisi jo nyt olla selvillä siitä, rakas ystäväni, että joka sadas vuosi tekemämme yritys avata sokean maailman silmät – on miltei kokonaan epäonnistunut: Intiassa – osittain, Euroopassa – harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta – täysin. *Niillä*, jotka vielä uskovat, on jäljellä vain yksi pelastumisen mahdollisuus: kokoontua yhteen ja kohdata myrsky rohkeasti. Koettakaa avata älykkäimpien ihmisten silmät näkemään, minkälainen ruma salaliitto on solmittu lähetyssaarnaajien piireissä teosofian vastustamiseksi, niin jo vuoden kuluessa tulette saamaan takaisin entisen asemanne. He sanovat Intiassa: ”Joko Kristus tai *perustajat* (!!). Kivittäkäämme heidät kuoliaaksi.” Yhden uhrin he ovat jo melkein tappaneet – ja nyt he hyökkäävät toisen, Olcottin kimppuun. Padret ovat yhtä ahkeria kuin mehiläiset. P.T.S. on antanut heille erinomaisen tilaisuuden käyttää hyväkseen heidän lähettilästään. Mr. Hodgson joutui kovin helposti väärrien todistajien uhriksi; hänellä oli apunaan tieteen *a priori* omaksuma käsitys sellaisten ilmiöiden

mahdottomuudesta, joita hänet oli lähetetty tutkimaan ja selostamaan, ja sen tähden niiden todenperäisyys kerta kaikkiaan kiellettiin. Hän voi tosin puolustukseensa vedota tuntemaansa persoonalliseen pettymykseen, joka sai hänet kääntämään raivonsa tuon ”jättiläismäisen petoksen” oletettuja tekijöitä vastaan; mutta jos Seura hajoo, se on epäilemättä hänen syynsä. Siihen on lisättävä meidän yhteisen Simlassa asuvan ystävämme (A.O. Humen) arvokkaat ponnistukset, vaikka hän ei olekaan vielä jättänyt Seuraa – sekä Mr. Lane-Foxin toimenpiteet. Mikä seura voiskaan vahingoittumatta kestää kahden sellaisen henkilön kuin herrojen H. ja L.F. panettelua! Toinen heistä ottaa uskotukseen jokaisen huomattavan teosofin vakuuttaen hänelle, ettei Seuran alusta alkaen *ainoakaan Mestarien* lähettämäksi väitetty [s.478] *kirje ole alkuperäinen*; Mr. L.-Fox puolestaan kiertelee saarnaamassa, että hän ainoastaan täyttää Mestarin (M:n) toivomuksen huomauttessaan teosofeille T. S:n puutteista ja sen perustajien virheistä, joiden viime mainittujen karma on *pettää* se pyhä luottamus, jonka heidän gurunsa olivat antaneet heille.

Kuultuanne tämän syytätte ehkä vähemmän chelojamme siitä, että he inhoavat päämajassa olevia eurooppalaisia ja sanovat, että juuri *he* ovat tuhonneet Seuran.

Niinpä, ystäväni, suunnitellut okkulttiset opetukset tulevat pakostakin loppumaan. Kaikki oli päätetty ja valmistettu. Salainen komitea, jonka tarkoituksena oli ottaa vastaan kirjeemme ja opetuksemme sekä välittää ne itämaalaiselle ryhmälle, oli valmiina, mutta muutamat eurooppalaiset – syistä, jotka mieluummin jätän mainitsematta – ottivat itselleen oikeuden kumota koko neuvoston päätös. He kieltäytyivät (vaikka heidän mainitsemansa syy oli toinen) – ottamasta vastaan meidän opetuksiamme Subba Rown ja Dâmodarin kautta, jota viimeksi mainittua herrat L.-Fox ja Hartmann vihaavat. Subba Row erosi ja Dâmodar lähti Tiibetiin. Onko meidän hindulaisiamme syytettävä tästä?

Ja Nyt Hume ja Hodgson ovat saaneet Subba Rown raivostumaan kertomalla hänelle, että hallitus epäili häntä Madame B:n ystävänä ja okkultistiverina myös *vakoojaksi*. Kreivi St. Germainin ja Caglioston historia toistuu. Mutta sanon teille, joka olette aina ollut uskollinen *minulle*, ettei teidän antaumuksellisen työnne tuottamien hedelmien sallita pilaantua ja hajota toiminnan puun tomuksi ja tuhaksi. Ja nyt pyydän lausua muutaman sanan, josta voi olla hyötyä.

On vanha totuus, ettei kukaan teistä ole koskaan muodostanut täsmällistä kuvaa Mestareista eikä niistä okkulttisista laeista, joita he noudattavat. Minut esimerkiksi, joka olen saanut jonkin verran länsimaista opetusta – kuvitellaan ilman muuta tyypilliseksi ”herrasmieheksi”, joka muovailee tarkoin toimintansa *etiketin* sääntöjen mukaan ja säännöstelee seurusteluaan eurooppalaisten kanssa *teidän* maailmanne ja seuraelämänne ohjeitten mukaan! Mikään ei ole niin erehdyttävää: tuskin tarvinnee huomauttaa, että se on yhtä mieletöntä kuin jokin

indotiibetiläinen askeetti näyttelemässä Sir C. Grandisonin osaa. Kun siis huomattiin, etten vastannut tuota tyyppiä, minun kuvani poltettiin ja minua pilkattiin ja häväistiin julkisesti, kuten Mme B. sanoisi. Mikä surkea parodia! Milloin opitte ymmärtämään, etten ole mitään tuon kaltaista? Jos minä tunnenkin jossain määrin teidän (minun mielestäni) merkillisiä käsityksiänne toisen tai toisen asian soveliaisuudesta ja *länsimaalaisen* herrasmiehen velvollisuuksista, samoin tekin tunnette jossain määrin Kiinan ja Tiibetin tapoja ja oloja. Yhtä lailla kuin te kieltäytyisitte muovailemasta itseänne ja elämästä meidän tapojemme mukaan – niin tekisin minäkin, koska pidän meidän elämäntapojamme ja käsityksiämme länsimaalaisia parempina. Minua on syytetty ”*plagioimisesta*”. Tiibetissä ja Kiinassa emme tiedä, mitä tuolla sanalla tarkoitetaan. Minä tiedän, mutta se ei merkitse, että silti hyväksyisin [s.479] *teidän* kirjallisia lakejanne. Jokaisella kirjailijalla on oikeus toistaa kokonaisi lauseita maailman suurimmasta tietosanakirjasta *Pai-Wouen-Yen-Fu*, joka on täynnä otteita kaikkien tunnettujen kirjailijoiden teoksista ja sisältää kaikki fraasit, joita koskaan on käytetty. Niitä saa kuka tahansa sovitella ilmaisemaan ajatuksiaan.

Tämä ei pidä paikkaansa Kiddle-juttuun nähden, joka tapahtui siten kuin kerroin sen teille. Mutta ehkäpä löydätte kirjeistäni parisenkymmentä irrallista lausetta, joita on jo käytetty kirjoissa tai käsikirjoituksissa. Kun kirjoitatte jostakin aiheesta, kokoatte ympärillenne joukon kirjoja, joissa käsitellään samaa asiaa. Kun me taas kirjoitamme jostakin aiheesta, josta emme tiedä länsimaalaisen mielipidetä, kokoamme ympärillemme satoja lähdekohtia: akashaan painettuja otteita tusinoista tätä kysymystä koskevista eri teoksista. Ihmekö siis, jos ei ainoastaan joku chela, joka on saanut työn tehtäväkseen eikä edes tiedä mitä plagioimisella tarkoitetaan, vaan myös minä itse – tulisin sattumalta käyttäneeksi kokonaista jo ennestään olemassa olevaa lausetta sovittaen sen toiseen – meidän omaan ajatukseemme! Olen puhunut teille tästä aikaisemmin, eikä syy ole minun, elleivät ystävänne ja vihollisenne tyydy tähän selitykseen. Jos joskus tulen kirjoittamaan jonkin alkuperäisen kilpailukirjoituksen, olen varovaisempi. Mitä *Kiddle*-juttuun tulee, sen syntyminen on oma synyne. Miksi painatitte *Occult Worldin* lähettämättä sitä ensin minulle tarkastettavaksi? En olisi koskaan sallinut tuon lauseen julkaisemista; enkä myöskään ”*Lal Sing*”-nimeä, jonka Djual K. oli ajattelemtaan keksinyt osittain kirjailijanimeksi ja jonka minä olin huolimattomasti sallinut vaikiintua ottamatta huomioon seurauksia. *Me emme ole erehtymättömiä, kaikinäkeviä ”Mahatmoja” päivän jokaisena hetkenä*, ystävä hyvä; teistä ei kukaan ole vielä oppinut muistamaan edes sitä. Ja nyt okkultismiin.

Odotitte, että sallisimme käsitellä okkulttisia voimia samalla tavalla kuin niiden ulkonaisia vastaavuuksia, luonnon fyysisiä voimia. Meitä on syytetty siitä, ettemme ole jakaneet jokaiselle T. S:ään liittyneelle oppineelle niitä tiedon

hedelmiä, joita okkultistit sukupolvien aikana ovat koonneet uhraamalla niiden hankkimiseksi koko elämänsä ja yhtä usein menettäneet sen yrittäessään kiskoa luonnon sydäimestä sen salaisuuksia. Ellemme tekisi niin – okkultismia ei voitaisi tunnustaa: se jää magian ja taikauskon piiriin, se on spiritualismia toisten mielestä – *petosta* toisten. Kukaan ei ole tullut lainkaan ajatelleeksi, että okkulttinen laki lakkaa paljastettuna olemasta okkulttinen ja siitä tulee yleistä omaisuutta, ellei sitä ilmoiteta *okkultistille, joka kuolee mieluummin, kuin ilmaisee salaisuuden*.

Mitä kiistelyä, mitä arvostelua onkaan syntynyt *devachanin* ja muiden sen kaltaisten asioitten johdosta epätäydellisten selitysten ja monien näennäisten ristiriitojen vuoksi! Voi, noita sokeita hulluja! He unohtavat – tai eivät koskaan tienneet – että se, jolla on kädessään *kuoleman* salaisuuden avaimet, omistaa myös *elämän* avaimet. Voisiko jokainen kehittyä *luovaksi jumalaksi* jo tässä rodussa ja hankkia niin helposti tietoa, etteivät kuudes ja [s.480] seitsemäs rotu olisikaan enää välttämättömiä? Siinä tapauksessa me olisimme sekoittaneet itse OLEMISEN ohjelman, olisimme ty pistäneet Elämäkirjan tilit, sanalla sanoen kumon neet IKUISEN TAHDON!

Ystäväni, minulla on tuskin enää mitään sanottavaa. Valitan suuresti, etten voi edistää eräiden ryhmänne valittujen jäsenten rehellisiä, vakavia pyrkimyksiä – en ainakaan tällä hetkellä. Jospa teidän Lontoon loosinne tietäisi tai edes aavistaisi, kuinka tämä nykyinen kriisi, joka vapisuttaa T. S:ää aina sen perustuksia myöten, merkitsee tuhansille joko kadtusta tai pelastusta. Sen yhteydessä on kysymys koko ihmisrodun etenemisestä tai taantumisesta, sen kunniaista tai häpeästä. Ja tämän nykyisen rodun enemmistölle se merkitsee joko *olemista tai ei olemista*, tyhjäksi tulemista. Jos loosinne aavistaisi tämän, ehkä moni teistä näkisi itse pahan juuret ja antamatta väärrien näennäisyyksien sekä tieteellisten ratkaisujen joutaa itseään harhaan ryhtyisi työhön ja pelastaisi tilanteen paljastamalla lähetys-saarnaajienne kunniattomat toimenpiteet.

Sitä odottaen – lähetän teille parhaimmat toivotukseni.

K. H.

Luulen, että minun on syytä muistuttaa teitä vielä kerran eräästä asiasta, joka teidän tulisi aina pitää mielessänne. Olisin iloinen, jos jokaiseen kysymykseen voitaisiin vastata yhtä helposti kuin tiedusteluunne tuosta ”huolestuttavasta tapauksesta”. Mistä johtuu, että epäilykset ja kurjat epäluulot näyttävät riivaavan jokaista chelaksi pyrkijää? Rakas ystäväni, muinaisina aikoina kokelaan piti alistua muurarilooseissa pitkään sarjaan kauheita kestävyuden, rohkeuden ja mielenlujuuden koetuksia. Psykologisin ja niiden lisäksi koneellisin ja kemiallisin keinoin kokelas saatiin uskomaan, että hän syöksyi alas syvyyksiin, että hän pauskautui kalliota vasten, että hän kulki hämähäkinverkkosilta taivaan ja maan välillä, astui tulen läpi, hukkuu veteen ja joutui villipetojen hyökkäysten kohteeksi. Tämä

oli egyptiläisten mysteerien muistoa ja niistä lainattu ohjelma. Länsimaalaisten kadotettua itämaalaisten salaisuudet heidän oli pakko turvautua taikatemppeihin. Mutta nykyään tieteiden yleistyminen on tehnyt tuollaiset lapselliset kokeet vanhanaikaisiksi. Pyrkijä saa nyt itse käydä käsiksi omaan psykologiseen luontoonsa. Hänen koettelemisessaan menetellään – niin Euroopassa kuin Intiassa – samoin kuin raja-joogassa ja tarkoituksena on – kuten niin usein on selitetty – kehittää hänen luonteenlaatunsa jokaista itua, niin hyvää kuin pahaakin. Sääntö on muuttumaton. Ei merkitse mitään, kirjoittaako pyrkijä meille kirjeen vai ylläpitääkö hän oman sydämensä yksinäisyydessä voimakasta halua okkulttiseen yhteyteen ja tietoon. Yhtä vähän kuin kylväjä voi tehdä kalliota hedelmälliseksi, yhtä vähän on okkulttisella opetuksella voimaa vaikuttaa vastaanottamattomaan mieleen; ja samoin kuin vesi kehittää kuumuutta sammuttamattomassa kalkissa, samoin opetus herättää kiihkeään toimintaan kaikki hänessä piilevät odottamattomat ominaisuudet.

[s.481] Harvat eurooppalaiset ovat kestäneet *tämän kokeen*. Epäluulo ja siihen liittyvä itse keksitty petoksen pelko tuntuvat tulleen päiväjärjestykseen. Sanon teille, että *hyvin harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta* me olemme epäonnistuneet Euroopassa. Tästä lähtien T. S:ssä tullaan seuraamaan ehdottoman neutraalia ohjelmaa okkulttisissa opetuksissa ja ilmiöissä: se mitä annetaan, tapahtuu yksityisten välityksellä yksityisille jäsenille. Jos esimerkiksi Mme B. saa riittävästi voimaa elääkseen (ja se riippuu kokonaan hänen omasta *tahdostaan* sekä sen voimien suuruudesta) ja on halukas gurunsa ja myös minun johdollani palvelemaan avustajanamme, kun kirjoitamme teille (Sinnettille, ei ryhmälle), hän voi, jos tahtoo, lähettää teille opetuksia viikottain tai kuukausittain. Mohini voisi tehdä samoin, mutta vaatimalla sen ehdottoman lupauksen, ettei meidän tai lähettäjän nimiä julkaista koskaan; T. S:ää ei myöskään saa tehdä vastuulliseksi näistä opetuksista. Jos itämaalainen ryhmä jää elämään, jotain voitaisiin vielä tehdä sen puolesta. Mutta tästä lähtien Intiassa eivät Seuraa saa koskaan vaarantaa ilmiöt, joita kaikkia ilman erotusta pidetään petoksina. Hyvä laiva on uppoamaisillaan, ystäväni, koska sen kallisarvoista lastia on tarjottu yleisölle umpimähkään; sen epäpyhä käsittely on häpäissyt sen sisällön ja sen kultaa on luultu kupariksi. Tästä lähtien, sanon, ei mikään maallinen silmä pääse näkemään sen aarteita, ja laivan kannelta sekä sen takilasta poistetaan kaikki lika ja roska, joka sinne on kerääntynyt omien jäsenten huolimattomuuden seurauksena. Koettakaa korjata se paha, mikä on saatu aikaan. Jokainen askel, jonka ihminen ottaa meidän suuntaamme, pakottaa meidät niin ikään ottamaan askeleen häntä kohti. Mutta meitä ei löydetä lähtemällä Ladakhiin, kuten Mr. Lane-Fox kuvittelee.

Vielä kerran, ottakaa vastaan siunaukseni ja jäähyväistervehdykseni, *jos* niistä tulee minun viimeiseni.

K. H.

”Suuri yleisö” tarkoittaa joukkoja vastakohtana valituille. Teidän menettelytapojanne ei hylätty, koetettiin vain todistaa kierroksellisen muutoksen kulkua, jota tekin epäilemättä olitte auttamassa. Ettekö ole kylliksi maailmanmies jaksakseen kantaa nuorten oppilaiden pieniä puutteita? Hekin auttavat omalla tavallaan – suuresti. Teissä piilee niin ikään kyky auttaa omalta puoleltanne, sillä seurarakkakin tarvitsee nyt kaiken, mitä se voi saada. On hyvä, että olette nähnyt, minkälaista työtä on tehnyt tuo jalo nainen, joka on jättänyt kaikki asian tähden. Teidän apuanne tullaan vielä tarvitsemaan tulevina aikoina ja toisin keinoin, sillä te olette ainoa todistaja ja tunnette hyvin ne asiat, joita petturit tulevat tuomaan esille.

Me emme voi muuttaa karmaa, ”hyvä ystäväni”, muuten poistaisimme nykyisen pilven tieltänne. Mutta teemme kaiken, mikä on mahdollista tällaisissa aineellisissa asioissa. Mikään pimeys ei kestä ikuisesti. Toivokaa ja [s.482] luottakaa, niin ehkä hajotamme sen. Ei ole enää jäljellä monta ”alkuperäiselle ohjelmalle” uskollista! Teitä on opetettu paljon ja omistatte paljon sellaista, mikä on ja tulee olemaan hyödyksi.

M.

Rohkeutta, kärsivällisyyttä ja *toivoa*, veljeni.

K. H.

Tammikuun 6 pnä 1886, Würzburg

Rakas Mr. Sinnett

Tunnen pakottavaa tarvetta ilmoittaa teille seuraavaa: Sallikaa minun ensiksi kertoa, että rakas kreivitär lähti Müncheniin kuin ammuttuna pelastaakseen Hüb-
ben heikkoudestaan ja Seuraa hajoamasta. Hän oli koko illan transsissa poistuen

vähän väliä ruumiistaan palatakseen siihen jälleen. Hän näki Mestarin ja tunsi hänen läsnäolonsa koko yön. Hän *on* voimakas selvänäkijä. Niin, luettuani muutamia sivuja *raportista* olin niin kyllästynyt Humen mielivaltaisiin valheisiin ja Hodgsonin järjettömiin johtopäätöksiin, että olin luopua kaikesta. *Mitä minä voinkaan* tehdä tai sanoa todisteita vastaan luonnollisella, maallisella tasolla! Kaikki oli minua vastaan, ja minun oli vain kuoltava. Menin vuoteeseen ja näin mitä ihmeellisimmän näyn. Olin turhaan vedonnut Mestareihin – jotka eivät tulleet valveilla ollessani, mutta unissani näin nyt heidät molemmat. Olin taas (vuosia aikaisemmin sattuneessa tilanteessa) Mah. K. H:n luona. Istuin matolla eräässä nurkassa ja hän astui edes takaisin huoneessa ratsastuspuvussaan, ja Mestari puhui jollekin oven takana. *”Minä muistaa en voi”* – vastasin hänen kysymykseensä kuolleesta tädistä. Hän hymyili ja sanoi *”Käytätte hassunkurista englantia.”* Olin häpeissäni, loukkaantunut turhamaisuudessa ja aloin ajatella (huomatkaa, *unissani* tai *näyssäni*, joka oli *tarkka* toisto siitä, mikä oli sanasta sanaan tapahtunut 16 vuotta sitten) *”nyt olen täällä ja puhuen ainoastaan englantia* suullisesti ja foneettisesti voin ehkä oppia puhumaan paremmin hänen kanssaan”.

(Puheessani Mestarin kanssa käytin englantia. Hänestä oli yhdentekevää, oliko se hyvää vai huonoa, sillä hän *ei* itse puhu sitä, mutta ymmärtää joka sanan, minkä sanon omasta päästäni; ja minut saadaan ymmärtämään häntä – en koskaan voisi kuollaksenikaan sanoa tai selittää *kuinka*, mutta *ymmärsin*. D. K:n kanssa puhuin myös englantia, jota hän puhuu paremmin kuin Mah. K. H.).

[s.483] Sitten yhä unissani, mutta *kolme kuukautta myöhemmin*, kuten minut tässä näyssä saatiin käsittämään – seisoin Mah. K. H:n edessä lähellä vanhaa purettua rakennusta, jota hän katseli, ja koska Mestari ei ollut kotona, näytin hänelle eräitä senzarin kielen lauseita, joita juuri tutkin hänen sisarensa huoneessa, ja pyysin häntä sanomaan, oinko kääntänyt ne oikein – ja annoin hänelle paperiliuskan, johon nämä lauseet oli kirjoitettu englanniksi. Hän otti paperin ja luki sen ja korjattuaan käännöksen luki sen taas uudelleen sanoen: *”Nyt kun englannin kielenne alkaa olla parempaa – koettakaa poimia päästäni sekin vähä, mitä siitä tiedän.”* Ja hän pani kätensä otsalleni siihen paikkaan, missä muisti sijaitsee, ja painoi sormiaan sitä vastaan (ja tunsin nyt siinä saman pienen kivun kuin silloinkin sekä puistatuksen, jonka silloin koin) ja siitä päivästä lähtien hän kosketti samalla tavalla päätäni joka päivä noin kahden kuukauden aikana. Taas näky muuttui, ja poistun Mestarin kanssa, joka lähettää minut matkalle, takaisin Eurooppaan. Sanon hyvästi hänen sisarelleen ja tämän lapselle sekä kaikille cheloille. Kuuntelen, mitä Mestari sanoo minulle. Ja sitten kuulen Mah. K. H:n jäähyväissanat. Hän nauroi minulle tapansa mukaan ja sanoi: *”Niin, jos ette olekaan oppinut paljon pyhistä tieteistä ja käytännön okkultismista – ja kukapa odottaisikaan, että NAINEN oppisi mitään niistä – niin joka tapauksessa olette oppinut vähän englantia. Te puhutte sitä nyt vain hiukan huonommin kuin minä!”* ja hän nauroi.

Taas näyttämö muuttuu. Olen New Yorkin 47. kadulla ja kirjoitan *Isistä*, jota Hänen äänensä sanelee minulle. Tässä unessa tai retrospektiivisessä näyssä kirjoitan vielä kerran koko *Isiksen* ja saatoin nyt osoittaa kaikki ne sivut ja lauseet,

jotka Mah. K. H. saneli – samoin kuin ne jotka Mestari saneli – huonolla englannin kielelläni, jolloin Olcott repi tukuittain hiuksia päästään epätoivoissaan, kun hänen oli miltei mahdotonta saada selvää tarkoituksestani. Näin taas itseni vuoteessa yö toisensa jälkeen kirjoittamassa *Isistä* unissani New Yorkissa, todella kirjoittamassa *sitä unissani* ja tunsin Mah. K. H:n painavan lauseet muistiini. Herätessäni näystäni (nyt Würzburgissa) kuulin Mah. K. H:n äänen – ”laskekaa nyt yhteen kaksi ynnä kaksi, sokea vaimoraukka. Huonon englannin kielen ja lauseiden rakenteet te kyllä tunnette, samoin sen mitä olette oppinut *minulta*... poistakaa tahra, jonka tuo väärään johdettu, itserakas mies (Hodgson) on heittänyt päällenne: selittäkää totuus niille harvoille ystäville, jotka uskovat teihin – sillä yleisö ei tee sitä, ennen kuin Salainen Oppi ilmestyy.” Heräsin ja näin kuin salaman välähdyksen; mutta en vieläkään ymmärtänyt, mihin se viittasi. Mutta tuntia myöhemmin kreivitär saa kirjeen Hübbe Schleidenilta, jossa tämä sanoo, että ellen selitä, mistä johtuu, että Hodgson on voinut löytää ja todistaa niin suuren samankaltaisuuden minun huonon englannin kieleni ja Mah. K. H:n määrättyjen sanamuotojen, lausemuotojen rakenteen ja merkillisten ranskan kielen sanontojen välillä – niin minua tullaan ikuisesti syyttämään väärentämisestä (!!)) ja kaikenlaisesta muusta. Tietysti olen oppinut englantini Häneltä.

[s.484] Tämän Olcottin ymmärtää. Te tiedätte, ja olen kertonut sen monelle ystävälleni ja vihamiehelleni, että lastenhoitajani, jota sanottiin kotiopettajatareksi, opetti minulle kauheaa Yorkshire-murretta. Siihen asti, jolloin isäni toi minut Englantiin neljäntoista ikäisenä, luulin puhuvani aivan erinomaista englantia. Mutta ihmiset kysyivät häneltä, oliko hän antanut kasvattaa minut Yorkshiresä tai Irlannissa, ja ääntämiselleni ja puhetavalleni naurettiin. Siitä lähtien jätin englanninkielen kokonaan ja koetin välttää sen käyttämistä mahdollisimman paljon. Neljäntoista ikäisestä yli neljäkymmenen ikäiseen asti en koskaan puhunut sitä, jätin kirjoittamisenkin ja unohdin sen kokonaan. Osasin lukea – luin hyvin vähän englanninkielisiä kirjoja – mutta en osannut puhua sitä. Muistan, kuinka vaikea minun oli ymmärtää hyvin kirjoitettua englanninkielistä teosta vielä niinkin myöhään kuin vuonna 1867 Venetsiassa. Kun tulin Amerikkaan vuonna 1873, en osannut puhua kuin hyvin vähän, ja sen voivat Olcott ja Judge ja kaikki, jotka tunsivat minut silloin, todistaa. Toivoisin, että ihmiset saisivat nähdä erään artikkelin, jonka kerran aioin kirjoittaa *Banner of Light* -lehteen, jossa *sanguine* (verevä, punakka) -sanana asemesta käytin *sanguinary* (verinen) -sanaa jne. Opin kirjoittamaan sitä *Isiksen* kautta, se on varma, ja prof. A. Wilder, joka kävi viikoittain auttamassa Olcottia lukujen järjestämisessä ja hakemiston laatimisessa, voi todistaa sen. Lopetettuani sen (ja tämä *Isis* on vain *kolmasosa* siitä, mitä kirjoitin ja hävitin) osasin kirjoittaa sitä yhtä hyvin kuin nyt, en huonommin enkä paremmin. Muistini ja sen kyvyt näkyvät haihtuneen sen jälkeen.

Mikä ihme siis, että minun englannin kieleni ja Mahatman kieli osoittavat yhtäläisyyttä! Minulla ja Olcottilla on myös amerikkalaiset sanontamme, jotka olen oppinut häneltä näiden kymmenen vuoden aikana. Koska käänsin kaiken mentaalisesti ranskasta, en olisi kirjoittanut sceptic-sanaa k-kirjaimella, vaikka Mahat. K. H. teki niin, ja silloin kun kirjoitin sen c:llä, Olcott ja Wilder sekä

korjausvedoksen lukija korjasivat sen. Nyt Mah. K. H. on säilyttänyt tuon tavan ja pitää siitä lujasti kiinni, mutta minä en ole sitä käyttänyt Intiaan tuloni jälkeen. En olisi koskaan kirjoittanut *carbolic*-muotoa ”carbonic”-muodon sijasta – ja Simlassa huomautin ensimmäisenä tuosta Mahatman Humelle lähettämän kirjeen virheestä. Sen julkaiseminen on *pikkumaista* ja typerää, sillä jos hän sanoo sen olevan jostakin aikakauslehdestä löydetyssä lauseessa, silloin tuo oikein kirjoitettu sana oli *minun* silmiäni tai kirjan presipitoineen chelan silmien edessä, ja siksi se on selvästi *lapsus calami*, jos sellaisesta voi puhua presipitoimisen yhteydessä. ”Käsialan eroavuus” – voi mikä ihme! Onko Mestari K. H. kirjoittanut itse *kaikki* kirjeensä? Taivas yksin tietää, kuinka moni chela on presipitoinut ja kirjoittanut niitä. Jos siis on niin suuri ero sellaisten kirjeiden välillä, jotka sama henkilö on kirjoittanut *mekaanisesti* (kuten esim. minun käsialastani puheen ollen, sillä se ei ole koskaan ollut *tasainen*), kuinka suurella määrin tämä koskeekaan *presipitaatiota*, joka on päästä *valokuvattu* toisto. Lyön vetoa mistä tahansa, ettei kukaan chela (jos Mestarikaan) kykene *presipitoimaan* omaa käsialaansa kahdesti aivan samalla tavalla. Aina tulee [s.485] olemaan eroavuutta, jopa hyvin suurta, samoin kuin ei maalarikaan voi maalata samaa kuvaa kahdesti samalla tavalla (katsokaa Schmiechenin muotokuvia Mestarista).

Kaiken tämän teosofit (eivät kaikki) ymmärtävät helposti, samoin kuin ne, jotka ovat miettineet asioita perusteellisesti ja tietävät jotain filosofiasta. Kuka joitakin harvoja lukuun ottamatta uskoo, mitä sanon tässä kirjeessä? Ei kukaan. Kuitenkin minulta *vaaditaan* selitystä ja kun se julkaistaan, (*jos te kirjoitatte* sen ilmoittamieni tosiseikkojen perusteella) kukaan ei usko sitä. Voitte kuitenkin osoittaa ainakin yhden asian: okkulttisia julkaisuja, kirjeitä, käsialoja jne. *ei voi* arvostella jokapäiväisen mittapuun tai asiantuntijan mukaan. Ei ole *kolmea* vaan *kaksi* ratkaisua: Joko olen keksinyt Mestarit, heidän filosofiansa, kirjoittanut heidän kirjeensä jne., *tai en ole tehnyt sitä*. Jos olen tehnyt sen ja Mestareita ei ole olemassa, silloin ei myöskään heidän käsialojaan *voi olla olemassa*: olen *keksinyt* nekin; ja jos olen tehnyt sen – kuinka minua voidaan nimittää ”väärentäjäksi”? Ne ovat *minun* käsialaani ja minulla on oikeus käyttää sitä, jos olen niin taitava. S. O. tulee osoittamaan, olenko keksinyt filosofian ja opit.

Olen täällä yksin, vain kreivitär todistajana. Minulla ei ole kirjoja, ei ketään apuna. Ja kuitenkin sanon teille, että *Salainen Oppi* tulee olemaan 20 kertaa oppineempi, filosofisempi ja parempi kuin *Isis*, jonka se tulee *tappamaan*. Nyt on satoja asioita, joita minun sallitaan sanoa ja *selittää*. Tahdon näyttää, mitä venäläinen *vakooja*, kuviteltu *väärentäjä*, *plagioija* jne. voi tehdä. Koko oppi todistetaan kaikkien uskontojen, kristinusko mukaan luettuna, *peruskiveksi*, joka nojautuu julkaistuihin *eksoteerisiin* hindulaisiin kirjoihin, joiden vertauskuvat se selittää *esoteerisesti*. *Esoteric Buddhismin* loistavuus osoitetaan myös ja sen opit todistetaan oikeiksi matemaattisesti, geometrisesti, loogisesti ja tieteellisesti. Hodgson on oikein etevä, mutta hän ei ole kyllin etevä *vastustaakseen totuutta ja se tulee voittamaan*, minkä jälkeen voin kuolla rauhallisesti.

Babula kirjoittanut Mestarini kirjeet, totta tosiaan! Hume huomannut viisi vuotta myöhemmin, että minä olin ”peukaloinut” kunnanhallituksen kirjekuorta, jonka

Babula toi. Kuinka hyvä muisti hänen muhamettilaisella kirjeenkantajallaan onkaan oltava muistaessaan, että kyseessä on *juuri sama kirjekuori!* Ja Garstinin kirje, jonka Mohini toi hänelle 22 tuntia sen jälkeen kun hänen kirjeensä oli pantu pyhäinjäännöskaappiin ja hävinnyt sieltä. Hänen kirjeensä oli liimattu ja *sinetöity* niin huolellisesti kuin mahdollista, eikä siinä ollut mitään sellaisia merkkejä sinä iltana, jolloin se jätettiin, kuten nyt sanotaan; ja nyt, kaksi vuotta myöhemmin, kun se on kulkenut 1000 käden kautta, kun Garstin ja muut asiantuntijat ovat peukaloineet sitä koettaessaan saada selville, *kuinka* se oli voitu saada auki – nyt kaikki kääntyy minua *vastaan!* Ja Humen *valheet!* Hän oli saanut tietää, että sellaista tiibetiläistä tai nepalilaista paperia oli saatavissa Darjeelingin läheltä. Mestarit *eivät koskaan* kirjoittaneet *sellaiselle* paperille ennen minun tuloani Darjeelingiin. [s.486] Totisesti. Liitän oheen paperiliuskan sellaista paperia tutkittavaksenne, koska te hyvine muistinenne *varmasti tunnette sen*. Se on alkuperäinen palanen, josta Mestari antoi ensimmäiset opetukset teille ja Humelle tämän museossa Simlassa. Te katselitte sitä usein. Kun olette tuntenut sen samaksi, olkaa hyvä ja palauttakaa se minulle. Se on *yksityinen ja luottamuksellinen*, ja pyydän teitä kunnianne kautta, ettette jätä sitä käsistänne tai anna sitä muille. Kukaan asiantuntija tai orientalisti ei löytäisi tai ymmärtäisi siitä muuta kuin kirjaimet, joilla on *merkitystä minulle*, ei kenellekään muulle. Mutta tahtoisin saada teidät näkemään ja muistamaan, että lähdin Darjeelingiin vuosi sen jälkeen kun Hume oli riidellyt K. H:n kanssa ja minulla oli tämä paperi Simlassa, kun ensimmäiset opetukset alkoivat. Ja kautta koko *raportin* samoja *valheita*, vääriä todisteita jne.

Teidän – *ei enää murtunut*

H. P. BLAVATSKY

Kirje n:o 140¹

(VMK-CXLI)(141) Päivätty 17.3.1886

Rakas Mr. Sinnett

Tehkää mitä haluatte. Olen teidän käsissänne. En vain ymmärrä, mitä pahaa siinä voisi olla, jos lakimiehille kerrottaisiin, että se on valhe, että olisin Mme Metrovitch tai joku muu Mme, paitsi oma itseni. Se estäisi heitä ja tekisi lopun kirjeitten osoittamisesta minulle tuolla nimellä; sillä varmasti he eivät ole sellaisia tyhmyreitä, etteivät tiedä tämän julkisen herjauksen *olevan* lakia vastaan. Heidän tekonsa johtuu siitä, että Bibiche huiputti heitä uskottelemalla, että olen todella syöllistynyt kaksin- tai kolminnaimiseen. Hyvin pian kai saan kirjeen, joka on osoitettu minulle Mrs. Leadbeaterin tai Mrs. Dâmodarin nimellä tai ehkä minua syytetään lapsen saamisesta Mohinin tai Bowajeen kanssa. Kuka tietää, mitä tapahtuu, ellei mitään todisteta vääräksi.

¹ Ks. kirjeen 141[139] alahuomautusta s. 490. – se Toim.

Kaikki nämä ovat pikkuasioita. Mutta minun mielestäni nimien salaamisessa piilee jotakin sanomattoman inhottavaa ja vastenmielistä. Vihaan esiintymistä *incognito* ja nimien muuttamista. Miksi antaisin teille itsestäni enemmän vaivaa, kuin teillä jo on? Miksi tuhlaisitte aikaa ja rahaa tullaksenne minua vastaan? Älkää tehkö sitä. Lähetän tavarat etukäteen ja tulen itse Louisen kanssa kaikessa hiljaisuudessa toisessa luokassa viettäen yön Bonnissa tai Achenissa (Aix la Chapellella) tai jossain muualla matkan varrella. Asuminen Ostendessä tulee kalliiksi kesäkuun aikana, ei aikaisemmin. Sitä paitsi voin mennä jonnekin lähistölle. En tiedä milloin lähden täältä. Ehkä ensimmäisenä, ehkä vasta 15. päivänä. Olen maksanut siihen asti.

[s.487] Miksi Mrs. Sinnett ei tulisi Dennien kanssa? Miksei se sopisi ja miksei hän voisi jäädä luokseni, jos vain saan hyvän asunnon? En ole tyytyväinen, ellei hän ole luonani, sillä mitä hyötyä siitä olisi, että hän asuisi muualla? Se olisi vain epämukavaa hänelle ja tuottaisi minulle mieliharmia.

Olen kirjoittanut tädilleni ja sisarelleni ja antanut heille Redwayn osoitteen. Kaikki kirjeet osoitetaan teille hänen nimellään, ainoastaan Madame B:lle osoitetut teidän nimellänne. Muuten välitän hyvin vähän siitä, tuleeko kirjeitä vai ei. Venäläisissä sanomalehdissä on pitkä ylistävä ja kunnioittava kirjoitus minusta, jossa kirjoituksessa minua sanotaan ”Englannin *marttyyriksi*”. Tämä on lohduttavaa ja saa minut todella tuntemaan olevani ”suuri venäläinen *vakooja*”! Kuulkaa, tiedätekö te – mutta ettehan koskaan uskoisi sitä. Niin ette usko sitä, mutta ehkä teidät joskus pakotetaan siihen, Gladstone on *salainen roomalaiskatolinen käännytynyt*. Se on varma. Tehkää siitä mitä haluate, mutta TOSIASIOITA ette voi muuttaa. Voi, poloinen Englanti; ja typeriä, sokeita ne, jotka koettavat hävittää T. S:n.

Niin, minun on sanottava joitakin sanoja tästä asiasta. Sanotte ”olemme lähes toivottomia tapauksia... lamaantuneita ja avuttomia. T. S:n ranskalaiset ja saksalaiset haaraosastot ovat käytännöllisesti katsoen kuolleita. Lontoon liike voidaan elähdyttää vasta joskus tulevaisuudessa jne.” Kysyn teiltä: ”Kuinka se on mahdollista?” Te ette ole kuollut. Kreivitär elää. Kaksi tai kolme toveria hengittää ympärillänne. Seura kukoistaa Intiassa, eikä voi KOSKAAN kuolla. Amerikassa siitä tulee suuri liike. Tri Buckia, prof. Coues’ia, Arthur Gebhardia ja muutamia muita *aute-taan*, koska he toimivat ja osoittavat täydellistä halveksuntaa sen suhteen, mitä painetaan ja huudetaan kaduilla. Voi, koettakaa herättää intuitionne – älkää taivaan nimessä sulkeko silmiänne ja älkää halvaannuttako *subjektiivista* apua, joka on elävää, hengittävää ja ilmeistä, vain siksi, ettette näe *objektiivisesti*. Eikö kaikki ympärillänne osoita Seuran häviämättömyyttä, kun otamme huomioon, kuinka dugpien maailman nostamat raivoiset aallot ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana nousseet, laajenneet ja iskeneet rajusti Seuraan särkeäkseen – mitä? vain ”vedenpaisumuksen arkin” *rappeutuneita* palasia. Ovatko he vieneet mukanaan liikkeestä ainoatakaan todella arvokasta? Ei ainoatakaan. Epäilette, että ”Mestari” tahtoisivat lopettaa liikkeen? He näkevät, ettette ymmärrä, mitä he tekevät ja ovat *pahoillaan* siitä. Onko syy siihen, mitä on tapahtunut, *heissä* vai *meissä* itsessämme?

Jos Seuran perustaja ja haaraosastojen perustajat tai puheenjohtajat olisivat aina pitäneet silmiensä edessä sitä tosiasiaa, ettei meille Seuran menestyksen suhteen olisi merkinnyt niin paljon jäsenten lukumäärä kuin laatu, niin olisi voitu välttää puolet onnettomuuksista. L. L:n samoin kuin kaikkien muiden haaraosastojen valittavana oli kaksi tietä kootessanne sen hajanaiset katkelmat ja rakentaessanne sen uudestaan siksi kasvavaksi menestyväksi ryhmäksi, jollainen se oli: sellainen, joka aiheutti salaisen suljetun Seuran muodostamisen *käytännöllisten* okkultistien kehittämiseksi; toisen ollessa avoin ja uudenaikainen ryhmä. Olette aina antanut viimeksi mainitulle etusijan. Sisäisen ryhmän muodostamisessa teille kaikille annettiin mahdollisuus: *ette tahtonut* käyttää valtaanne, vaan jätitte sen [s.488] *nimelliselle* puheenjohtajalle – jonka jalat vapisivat jokaisesta vähäisestä ulkoa tai sisältäpäin tulevasta tuulenviimasta – joka johti sen perikatoon ja jätti sen. Jokaista apuyritystä joko vastustettiin tai, jos se pantiin käytäntöön, niin siinä oli niin paljon petosta, ettei se onnistunut. Huomattiin *mahdottomaksi* auttaa Seuraa ja se *jätettiin oman onnensa nojaan*.

Asialainen sananparsa kuuluu: ”Vaikka jakaisitte viisauden käärmeen sataan palaseen, niin se liittyy yhteen palasensa ja elää uudestaan niin kauan kuin sydän, joka on sen päässä, jää koskemattomaksi.” Mutta kun sydän ja pää näkyvät kaikkialla, mutta eivät ole missään, niin mitä on tehtävissä? Koska L. L. oli valinnut joukkonsa ja paikkansa julkisten ryhmien joukossa, sitä oli arvostettava ulkonaisten asioiden mukaan. Ei riitä se, että seuroja ja haaraosastoja ylistetään moraalin, viisauden ja hyvätahdon kouluina, sillä ulkoinen maailma tulee aina arvostelemaan niitä *hedelmiä* eikä kunnianhimoisten pyrkimysten mukaan – ei sen mukaan mitä he *sanovat*, vaan mitä he *tekevät*. Tuo haaraosasto kaipasi aina tehokkaita työntekijöitä; ja samoin kuin kaikissa järjestöissä, työ jäi hyvin harvojen hartioille. Näistä harvoista oli vain yhdellä määrätty tarkoituksiperä silmien edessä ja hän seurasi sitä lujasti ja vääjäämättömästi – TE ITSE. Mutta teidän luontainen pidättyvyysenne ja voimakas *maallisen* Seuran elementti salaisessa ryhmässä, englantilainen yksilöllisyyden ja soveliaisuuden tunne jokaisessa jäsenessä, esti teitä yhtäältä käyttämästä valtaanne, kuten teidän olisi pitänyt, ja sai muut eroamaan teistä kokonaan, niin että jokainen päätti toimia oman päänsä mukaan hankkiakseen oman pelastuksensa ja tyydyttääkseen pyrkimyksensä, ”maksaan karmaansa korkeammilla tasoilla”, kuten tuo heidän typerä sananpartensa kuuluu.

Olette *oikeassa* sanoessanne, että kaikki ”liikkeelle annetut iskut ovat johtuneet Intiasta tulleista lähetystöistä”; mutta olette *väärässä* ajattellessanne, että 1) nuo johtopäätökset olisivat olleet yhtä tuhoisia, elleivät hindulaiset ja eurooppalaiset ainekset olisi sekoittuneet ja ellei L. L:n naiselementti olisi auttanut voimakkaasti ja vaikuttanut pahaan suuntaan; ja 2) että ”korkeammat voimat haluavat pysähdyttää Seuran kasvun”. Mohini lähetettiin avuksi ja hän voitti aluksi sydämet ja vuodatti uutta elämää L. L:ään. Sekä miehet että naiset imartelivat häntä, lakkaamaton liehittely ja hänen oma heikkoutensa saivat hänet pilalle – pidättyvyysenne ja ylpeytenne saivat teidät olemaan toimettomana, kun teidän olisi pitänyt toimia. Dug-pa-maailman ensimmäinen pommi tuli Amerikasta; te lausuite sen

tervetulleeksi ja lämmitte sitä omalla sydämellänne ja saitte tämän kirjoittajan enemmän kuin kerran kärsimään epätoivoisesti, koska teidän täydellinen, vilpiton vakavuutenne, totuudenrakkautenne ja ”Mestarit” oli siksi aikaa tehty voimattomiksi, sillä he näkivät *ehdottoman* totuuden ja ymmärsivät sen, mikä oli jätetty sanomatta, *koska sitä ei voitu sanoa* ja siten jäi laajalti aihetta epäilyksiin. Viime mainittu ei ollut ilman perustaa. Dugpa-elementti oli samalla voitonriemuinen – miksi? Koska uskoitte erääseen, jonka vastustavat voimat olivat lähettäneet hajoittamaan Seuraa ja jonka ”korkeammat voimat”, kuten sanotte niitä, sallivat [s.489] toimia, kuten tuo nainen ja muut tekivät, koska heidän tehtävänsä ei ollut estää suurta koetusta ennen kuin viime hetkessä. Tänäkään päivänä ette kykene sanomaan, mikä oli totta, mikä väärää – koska ei ole ainoatakaan eristettyä kohtaa, joka olisi erotettu Seurasta ja pyhitetty ainoalle siinä olevalle puhtaalle elementille, totuudenrakkaudelle ja antamukselle, joko abstraktiselle tai ”Mestareille” – kohtaa, johon ei yksilöllisyyden tai itsekkyyden elementti pääsis tunkeutumaan – tarkoitan tässä todellista *sisäistä* ryhmää.

Itämaalainen ryhmä osoittautui *ilveilyksi*. Miss – välittää enemmän cheloista (?) kuin Mestareista; hän ei näe sitä tosiasiaa, että ne, jotka olivat (ja luulen heidän yhä olevan) eniten uskollisia asialle, Mestareille, teosofialle, nimittäkää sitä millä nimellä tahansa – että *heitä koetellaan eniten*; ja että häntä koetellaan nyt, ja tämä on hänen *viimeinen koetuksensa* eikä hän, kuten näyttää, pääse siitä voittajana. ”Koska kaikki keinot välittömään yhteyteen puuttuvat, vain arvostella vain merkeistä”, sanotte. Merkit ovat selviä. Ylin, korkein koe tapahtuu kaikkialla. Se, joka jää *toimettomaksi*, ei *häviä* mitään, mutta ei myöskään ole *voittanut* vähän vähääkään, kun koeaika on ohi. Hän voi myös saada karmansa luistattamaan hänet takaisin sen tien, minkä hän oli jo ennättänyt kiivetä. Teiltä puuttuu kovasti Olcottin siunattu itseluottamus – ja – suokaa anteeksi – hänen rahvaanomainen, mutta voimakas *huimapäisyytensä*. Ei tarvitse jättää tahdikkuutta ja sivistystä saavuttaakseen sen. Se on monikasvoinen Proteus, joka voi pitää poskea joko käännettynä vihollista kohtaan tai *pakottaa* tämän peittämään omansa. Jos L. L. käsittää ainoastaan kuusi jäsentä – puheenjohtaja *seitsemäntenä*; ja hänen ”vaille garde”nsa” astuu rauhallisesti vihollista vastaan eikä salli tämän nähdä, kuinka suuri teidän lukumääränne on, vaan osoittaen ulkonaisilla, monilukuisuutta osoittavilla merkeillä, kiertokirjeillä, kokouskutsuilla ja muilla selvillä aineellisilla todisteilla, ettei Seuraa ole järkytetty, *ettei se ole tuntenut iskuja*, että se näpsäyttää sormillaan vasten vihollista, niin pääsette pian voitolle; olette väsyttäneet vihollisen ennen kuin se on väsyttänyt Seuran sen viimeistä jäsentä myöten.

Kaikki tämä saataisiin helposti aikaan, eikä mikään ”tuhoava onnettomuus” pääsisi vaikuttamaan siihen, jos sen jäsenillä olisi kylliksi intuitiota näkemään, mitä ”korkeammat voimat” todella tahtovat, mitä ne voivat ja eivät voi estää. Henkistä erottamiskykyä tarvitaan eniten. ”Kyse ei ole niin paljon sen pelastamisesta, mitä Seurasta on jäljellä – kuin liikkeen uudelleen alkamisesta *tulevaisuudessa*.” Turmiollista politiikkaa! Seuratkaa sitä, niin olette tuona (*tulevana*) aikana katkaisut jokaisen näkymättömän, vaikka voimakkaan siteen L. L:n ja suurten vuorien

takana olevien *ashramien* välillä. MIKÄÄN MUU EI VOI TAPPAA L.L:ÄÄ KUIN TOIMETTOMUUS. Tietäkää tämä, te, joka tunnustatte, "ettei teillä nykyään ole voimaa pitää luentoja ja kirjoittaa puheita". "TOIMIKAA NÄKYMÄTTÖMÄSTI" – se on parasta, mitä voitte tehdä – mutta ei *hiljaisuudessa* – ellette omalla kädellänne tahdo tappaa Seuraa ja omia henkilökohtaisia pyrkimyksiänne. Kaikki L. L:n jäsenet eivät ole puhujia, mikä on oikein hyvä, sillä muuten siitä muodostuisi Baabelin sekoitus. [s.490] Kaikki eivät ole viisaita, mutta niiden, jotka ovat, tulisi jakaa toisten kanssa. Yhdistäkää eri ainekset, niin asiat tulevat täydellisiksi. Saattakaa toimintanne oikeaan suhteeseen mahdollisuuksienne kanssa, älkääkä kääntäkö kasvojanne viime mainituista, niistäkään, jotka ovat teitä varten luotuja. "Riistäkää palavat kekäleet irti toisistaan, niin ne sammuvat pian; kasatkaa ne yhteen, niin ne hehkuvat, leimahtavat liekkiin ja ampaisevat pilviin päin punertavassa hehkussa." Niin L. L. loistaa, jos turmelus pidetään loitolla, jos liekin ei sallita sammua kuin irralliset ja satunnaiset valonkipinät, vaan sen puheenjohtaja kokoaa ne yhteen ja sytyttää ne täyteen liekkiin eikä pudota käsistään lippua, joka on uskottu hänen kannettavakseen. Ihmislika ei koskaan tahraa eikä pahenna liekkiä, johon se heitetään, mutta se tarttuu lujasti marmoriiin, kylmään sydämeen, joka on kadottanut jumalaisen liekin viimeisen kipinän. Totisesti "Mestarit" ja "voimat" kutsuivat kokoon ja johtaisivat monen, monen surullisen, yksinäisen ja väsyneen ihmisen okkultismin, psyykkisen *teosofian*, ihanaan maahan kokoontumaan heidän kanssaan heidän alttariensa ympärillä. Kaksi on siellä jo ruumiillisesti, nuo, jotka ovat voittaneet ja löytäneet kuvitellut "näkymättömät" – kumpikin omaa tietänsä pitkin. Sillä "järjestön" opit ovat kuin kalliit kivet – katseltakoon niitä miltä puolen tahansa, niin valo ja totuus ja kauneus liekehtivät niistä ja *johtavat* niitä etsivää väsynyttä matkamiestä, ellei hän vain pysähdy tielle seuratakseen harhan maailman virvatulia ja jää kuuroksi julkisille puheille.

Taivaan tähden koettakaa kerrankin herättää intuitionne, jos voitte. Kärsin vuoksenne ja tekisin voitavani auttaakseni teitä. Mutta te *estätte* minua. Antakaa tämä anteeksi ja koettakaa tuntea vierasmaalainen sanoistani.

H. P. B.

Kirje n:o 141¹

(VMK-CXXXIX)(139) Päiväty ”keskiviikkona”

Keskiviikkona

Rakas Mr. Sinnett

Pyydän teitä (*minä* itse) viime kirjeessäni: "Olkaa hyvä, *koettakaa* herättää intuitionne." Olette onnistunut, mutta vain osaksi. Te *tunsitte*, että suunnilleen yksi sivu

1 Vaikuttaa siltä, että tämä kirje on vastaus Mr. Sinnetin vastaukseen kirjeeseen n:o 140[141], s. 486. Tuon kirjeen lopussa Sinnettä pyydetään herättämään intuitionsa. Kirjeen 141[139] alussa edellä H. P. B. viittaa tähän. – Toim.

siitä oli saneltu minulle ja ettei mikään *huiputtaja* K. H. tehnyt sitä. Mutta ette vieläkään tuntenut, kuinka puhtaasti ystävällisessä hengessä, kuinka suurella myötätunnolla teitä kohtaan ja kuinka suuresti teitä arvostaen hän saneli nuo muutama lauseet. Käsititte sen väärin *arvosteluksi*. Kuulkaa nyt minua. Lukuun [s.491] ottamatta epämääräistä muistoa siitä, että kirjoitin hänen sanelunsa mukaan, en tietenkään voi muistaa riviäkään tarkalleen, vaikka luin sen huolellisesti ennen kirjeen sulkemista. Mutta voin kuitenkin vaikka vanhoa, ettei siihen ollut tarkoitettu *arvostelun varjoakaan* teitä kohtaan henkilökohtaisesti, eikä sitä ollut Mahatman ajatuksissa hänen siirtäessään ne minulle. Olin kirjoittamassa *omaa* kirjettäni teille ja olin kirjoittanut noin kolme tai neljä sivua, kun kreivitär tuli huoneeseen ja luki minulle kirjeestänne nuo epätoivoiset rivit, joissa sanoitte olevanne taipuvainen epäilemään, etteivät ”korkeammat voimat” haluaisi Seuran enää elävän ja että teidän on turha enää yrittää tai jotain sen suuntaista. En ennättänyt avata suutani vastatakseni ja esittääkseni vastalauseen, kun näin Hänen heijastuksensa kirjoituspöytäni yllä ja kuulin sanat ”Kirjoittakaa nyt, pyydän”.

En kuunnellut saneltuja sanoja ainoastaan jonkinlaisella mekaanisella tavalla, vaan tiedän kuinka tarkasti ja kiihkeästi panin merkille ”ajatukset ja tunnevälähdykset” sekä auran, jos ymmärrätte tarkoitukseni. Mahatma toivoi, että tekisin sen; muussa tapauksessa Hänen ajatuksensa ja sisäinen tarkoituksensa olisi jäänyt läpitunkemattomaksi. Ja sanon sen, että EI KOSKAAN siitä saakka kun tutustuitte Häneen, ei koskaan Hänen tunteissaan teitä kohtaan ole ollut niin paljon ystävällisyyttä, sydämellistä tunnetta teitä kohtaan, eikä koskaan niin vähän ”arvostelua” tai moitetta kuin tällä kertaa. Älkää olko kiittämätön; älkää käsittäkö väärin. Avatkaa *sisäinen* sydämenne ja tunteenne kokonaan, älkää tuomitko maailman ja kylmäjärkisten silmälasienne näkökulmasta. Kysykää kreivittäreltä, jolle luin kirjeen ja jolle kerroin, mitä nyt sanon teille, niin saatte kuulla, miksi hän niin iloitsi teidän puolestanne, sillä hän ajattelee myötätunnolla teitä ja asemaanne ja antaa, samoin kuin minäkin suuren arvon kaikelle, mitä olette tehnyt. Kaikki mitä sanotte, on aivan totta ja juuri sitä, mitä olin luullut tuntevani Mahatman aurasta. Keltaisenharmaat juovat suuntautuivat Olcottia (Lontoon kauden aikana, ei nyt), Mohinia ja Finchiä kohtaan (punertavammat); muista en tahdo mainita. Teidän täyttää kokoa oleva kuvanne eli *scin-lecca* sai ylitseen koko ryöpyn sinistä, kirkkaanhopeista valoa – Prince’s Hall, Kingsford-tapaus ja itse Holloway olivat kaikki kaukana, kaukana teistä sumussa – kieltämätön *todiste* siitä, ettette *omasta* syystäänne ollut sekoittunut siihen, vaan että *yleisen* karman kautta olitte joutunut vedetyksi vastustamattomasti mukaan.

Missä siis piilee ”arvostelu” tai moite? Kukaan elävä ihminen tässä maailmassa ei voi tehdä enemmän kuin parhaansa. Te ette voinut *välttää* Prince’s Hallin kokousta, sillä Seura oli valinnut tien, jolla se tuli vastaan. Mutta te kaikki, te ensimmäisenä, olisitte voineet pelastaa tilanteen, jos olisitte valmistautuneet siihen, niin kuin olisi ollut tehtävä jo kauan aikaisemmin, pitämällä puheen – sen lukeminenkin olisi ollut parempi – joka olisi voinut vaikuttaa yleisöön toisin kuin nyt. Teidän puheenne oli ainoa, jota vastaan ei ollut mitään sanottavaa, mutta pahan-suopuutenne takia, koska teidät oli raahattu sinne – se oli niin kylmä, niin vailla

innostusta ja vieläpä vakavuutta, että siitä tuli ikään kuin sävelavain toisten esityksiin. Olcottin puhe oli jenkkien varsinaista hölynpölyä, yksi huonoimmista. [s.492] ”Enkeli-Mohinin” taas erittäin typerä, täynnä babujen puhetaidon kukkasia jne. Mutta nämä asiat ovat olleet ja menneet. Tietenkin se *oli* epäonnistunut yritys; mutta siitä *olisi voinut tulla menestys* kaikesta vastustuksesta huolimatta, jos sitä olisi vain valmistettu ajoissa. Julkinen vastaanotto *oli ohjelman mukainen* ja sen tuli tapahtua, sillä ilman sitä olisi käynyt vielä huonommin. Holloway *oli* lähetetty ja kuului kokeitten ja häviöiden ohjelmaan. Tuo nainen on aiheuttanut *teille* kymmenen kertaa enemmän pahaa kuin Seuralle, mutta se on kokonaan teidän syynne, ja nyt hän tanssii sotatanssia Olcottin ympärillä, joka on yhtä hyvä, ellei parempikin ystävä hänen kanssaan kuin te. *Kirjeenvaihto on jokaviikkoinen* ja keskeytymätön, ja se on herttaista ja suloista katseltavaa; nainen on hänen *rakas edustajansa* Brooklynissä okkulttisissa ym. asioissa. Antaa olla niin!

Mitä ”cheloihin” tulee, asia on vakavampi. Kumpikaan heistä ei ole tyhmyri. He *tuntevat*, elleivät vielä sitä tiedä, että kuilu heidän ja Mestarien välillä laajenee joka päivä. He *tuntevat* olevansa väärässä, *vasemmalla* puolella ja sen tuntien he tulevat kääntymään sinne, minne kaikki tällaiset ”epäonnistumiset” kääntyvät. Jos Mestarit *käskisivät heitä palaamaan Intiaan, en usko, että he nyt* haluaisivat sitä ollessaan Bowajee’n *inspiraation* alaisina. Mohini on joutunut perikatoon hänen kauttaan, se on aivan varma. Ja Miss A. joutuu hunningolle heidän seurassaan. Teidän on toimittava heistä riippumatta; älkää rikkoko välejä näkyvällä tavalla, vaan tehkää työtänne ikään kuin heitä ei olisi olemassakaan. Katsokaahan, tahdotoin teidän kirjoittavan Arthur Gebhardille vakavan kirjeen ja kertovan hänelle kaikki, mitä tiedätte Bowajeesta. Hän on kirjeenvaihdossa amerikkalaisten kanssa ja huiputtaa heitä niin kuin huiputti Gebhardeja. Kirjoitin hänelle, samoin teki kreivitär. Mutta hän ei usko meitä, ellette te vahvista asiaa. Hänelle kerrottiin varmaan silloin, että kreivitär on kokonaan *psykologisen vaikutukseni alainen*. Franz on siitä aivan varma, miesraukka. Ellette varoita häntä, kaksi tai yksi ”cheloista” lähtee varmasti Amerikkaan. Jos saisitte Leonardin hälisemään hänen Intiaan lähdestään *työsiirtona*, silloin hänellä ei olisi järkevää syytä jäädä. Mutta *kuinka* sen saisi aikaan. Jos vain voisin nähdä, lähestyä tuota letukkaa, olisin valmis uhraamaan itseni, mitä tahansa, kun vain saisimme Seuran puhdistetuksi tästä myrkyllisestä kasvullisuudesta. Mutta te *voitte työskennellä* riippumatta kaikista heistä – se on varma.

Ennen huhtikuun 15. päivää tulemme olemaan teitä lähellä virran toisella puolella. Kreivitär tulee minun kanssani ja viipyy mahdollisesti toukokuun puoliväliin asti. Minun *täytyy* olla lähellänne sen varalta, että jotakin tapahtuisi, sillä kreivitärtä lukuun ottamatta en usko, että minulla on *todellista* ystävää koko tässä suuressa maailmassa, paitsi te ja Mrs. Sinnett. ”Haamu”, teosofinen Mr. Hyde (tri Jekyll) on tehnyt parhaansa. Voisin lopettaa sen yhdessä tunnissa, jos vain voisin iskeä heidän kimppuunsa *odottamatta*. Vannon sen. Mutta kuinka sen tekisin. Jos vain voisin tulla Lontooseen ja viipyä siellä kaksi päivää tuntemattomana, niin voisin tehdä sen. Menisin heidän luokseen kello 8 aamulla. Mutta minun on ensin tavattava [s.493] teidät ja mietittävä vielä asiaa. Jos vain olisin *terve* – mutta en

ole. Mr. Gebhardin tuoman lääkärin samoin kuin adyarilaisen lääkärini lupaamat ”kaksi elinvuotta” lähenevät loppuaan. Ellei Mestari kerran vielä astu väliin, niin – hyvästi.

Ette ole sanonut mitään Gladstonen pienestä kepposesta. Ettekö usko siihen? Hullunkurista! Kuulin, että saitte asiaa koskevan kirjeen jo niin kauan sitten kuin vuokra-asetus-metakan aikana. Voisin kertoa teille kauniita juttuja jesuiitoista ja heidän puuhistaan. Mutta siitä ei ole hyötyä. Kuitenkin se *on* todella, todella vakavaa.

Hyvästi siis ja kirjoittakaa

Teidän aina uskollinen
H. P. B.

Rakkaat terveiset Mrs. Sinnettille.

KIRJE A¹

(VMK-XXXIII)(33) Ei päiväystä

K. H. Kirje saatu M:n kautta, näytetty A. B:lle.

Pelkään pahoin, että teitä on hämmentänyt näennäinen ristiriita niiden kirjelappujen välillä, joita saitte veljeltäni M:ltä ja minulta. Tietäkää, ystäväni, että vaikka menetelmämme voivatkin olla erilaiset, emme meidän maailmassamme koskaan voi olla vastakkaista mielipidettä *toiminnan periaatteista*. Ja aate ihmisten veljeyden käytäntöön soveltamisesta kaikessa laajuudessaan ei ole ristiriidassa teidän unelmanne kanssa, että perustettaisiin kunniallisten, hyvämaineisten tieteellisten tutkijoiden ydin, joka olisi omiaan joukkojen silmissä antamaan arvoa T. S:lle järjestönä ja palvelisi kilpenä skeptikkojen ja materialistien vihamielisiä ja järjettömiä hyökkäyksiä vastaan.

Englantilaisten tiedemiesten joukossakin on jo niitä, jotka ovat valmiit pitämään meidän oppejamme sopusoinnussa omien tulostensa ja oman kehityksensä kanssa ja jotka eivät suhtaudu välinpitämättömästi ajatukseen sovittaa ne ihmiskunnan tarpeisiin koko laajuudessaan. Ehkäpä teidän tehtäväksenne tulee kylvää heidän joukkoonsa totuuden siemen ja osoittaa heille tie. Mutta kuten veljeni jo muistutti, ei yksikään niistä, jotka ovat edes yrittäneet auttaa Seuran työtä – olkoonpa heidän keinonsa olleet kuinka epätäydellisiä tahansa – ole ponnistellut turhaan. Tilanne selitetään teille tarkemmin vähitellen.

Käyttäkää sillä välin aikaa kehittääkseen A. Besantin kanssa sellaisia suhteita, että työnnä voi kulkea yhdensuuntaista latua ja täydessä sopusoinnussa; helpompi tehtävä kuin moni aikaisemmin teille antamani, jotka kaikki [s.494] olette aina

1 Nämä kirjeet (A, B, C ja D) on merkitty näin, koska niissä ei ole päiväystä eikä sisältöliioin vihjaa, mihin ne kuuluvat. Toim.

uskollisesti täyttänyt. Jos näette parhaaksi, voitte näyttää hänelle tämän kirjelapun, mutta *vain* hänelle. Kulkiessanne omaa okaista tietänne sanon jälleen: *rohkeutta* ja *toivoa*. Tämä *ei ole* vastaus kirjeeseenne.

Aina uskollinen ystävänne
K. H.

KIRJE B

(VMK-LXXV)(75) Ei päiväystä

Hän (she) on oikeassa. Teidän syytöksenne ovat erittäin epäoikeudenmukaisia ja *teidän* lausuminanne – surettavat minua sitä enemmän. Jos te tämän näin selvän selityksen jälkeen pysytte yhä entisellä kannallanne – niin valitan suuresti tätä uutta erehdystämme – ja toivotan teille koko sydämestäni suurempaa menestystä arvokkaampien opettajien luona. Jos häneltä puuttuukin lähimmäisenrakkautta, niin totisesti – teiltä puuttuu erottamiskyky.

Valittaen teidän
K. H.

KIRJE C

(VMK-CXXIV)(124) Ei päiväystä

Ettekö voisi hankkia minulle kolme pikkukiveä? Niiden pitäisi tulla Adrian meren rannoilta – mieluummin Venetsiasta; niin läheltä Dogen palatsia kuin mahdollista; (Huokausten Sillan alta kaikista mieluiten, aikakausien mudasta). Kivien pitäisi olla kolmea eri väriä, yksi punainen, toinen musta, kolmas valkoinen (tai harmah-tava). Jos voitte saada ne, olkaa hyvä ja pitäkää ne erillään kaikenlaisista vaikutuksista ja kosketuksesta paitsi omastanne. Olisin siitä hyvin kiitollinen.

Aina teidän
K. H.

KIRJE D

(VMK-CXXIII)(123) Ei päiväystä

Älkää olko kärsimätön – hyvä ystävä, vastaan huomenna. Kun teille selviää jonakin päivänä vaikeudet, jotka ovat tielläni, näette kuinka toisinaan erehdytte arvoitellessanne minun toimiani.

K. H.

LIITE 1

MAHATMAN ENSIMMÄINEN KIRJE A. O. HUMELLE

Esoteerisen filosofian tutkijat ovat kiitollisuuden velassa A. P. Sinnettille hänen kirjoistaan. Ne hän kirjoitti sen opetuksen pohjalta, jota hän oli saanut mahatmojen kanssa käymänsä kirjeenvaihdon kautta. Kiitollisia tutkijat ovat myös siitä pikkutarkasta huolenpidosta, jonka hän soi vastaanottamilleen kirjeille. Hänen tiedetään suojelleen näitä arvokkaita asiakirjoja panemalla ne erikoislaatikkoon. Kuinka onnekasta onkaan, että hän säilytti ne ja että ne ovat olleet meidän käytettävissämme!

Entä kuka tietää, miten kävi Humeen saamille kirjeille? On totta, että monet niistä sisältyvät julkaistujen kirjeiden joukkoon. Mutta jotkin eivät sisälly – varsinkaan asiakirja, joka selittää ihmisen seitsemästä rakennetusta, ei myöskään ensimmäinen kirje Humelle, jonka hän sai marraskuun loppupuolella 1880. Onneksi hänen ystävänsä Sinnett kopioi ”suuren osan siitä” (kuten hän ilmoitti) ja liitti sen ensimmäiseen kirjaansa *Salainen maailma*. Se on tärkeä kirje, jossa sekä hahmotellaan mahatmojen noudattaman menettelytavan heidän pyrkimystensä suhteen että toimintalinjat heidän yhteyteensä pyrkiville. Sen vuoksi niiden, jotka aikovat tutkia *Mestarien kirjeitä*, kannattaa aloittaa tästä kirjeestä, sillä se auttaa myös ymmärtämään Sinnettin saamia ensimmäisiä kirjeitä.

Kirjeessä viitataan ja vastataan ajatuksiin, jotka Hume esitti kirjeessään. Siinä viitataan myös siihen tosiasiaan, että Sinnettä pyydettiin ”laatimaan suunnitelma”. [Kohta, jossa tämä pyyntö esitettiin, on kirjeessä, joka lähetettiin Sinnettille 29.10.1880, vaikka ”tämän kirjeen lähettäminen saattaa viivästyä muutaman päivän” (MK, s. 28). Pyyntö on MK:n sivulla 32, kirjeessä nro 5, jonka Sinnett sai 5.11.1880.] Tämä tarkoittaa, että Sinnett on täytynyt kirjoittaa ensimmäinen kirjeensä lokakuun toisella viikolla, sillä hän sai vastauksen siihen 15.10.

Tästä asiasta Sinnett sai kolme pitkää kirjettä ja joitakin lyhyitä kirjelappuja ennen kuin Hume sai vastauksen tähän kirjeeseen. Syyn tähän selittää mahatma itse kirjeessä (MK, kirje nro 5 [*Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille Mahatma M:ltä ja K. H:lta*, Lahden Minerva, 1997. Tässä tekstissä on myöhemmin käytetty lyhennettä MK.]), joka lähetettiin Amritsarista 29.10. Amritsar on sekä Punjabin vaurain kaupunki että sitä ympäröivä alue, noin 270 km Simlasta länteen. Kaupungin nimi johtuu sanoista Amrita Saras, mikä merkitsee ”kuolemattomuuden allas”. Nimi johtuu siitä, että kultainen temppelel sijaitsee saarella ”pyhän tekojärven” keskellä. Temppelel kutsutaan kultaiseksi, koska kultaus peittää sitä koristavaa kuparista kupolia. Se on sikhien tärkein palvontapaikka. Itse asiassa Amritsarissa

sijaitsee sikhien korkeakoulu. Kaupunki on Himalajan pohjoispuolelle johtavien reittien kauppakeskus.

Tässä on mahatman antama selitys: Lainatun kohdan neljä avaussanaa viittaavat tähän sanontaan (jota oli juuri käytetty edellisessä lauseessa): ”uhmaava kohtalo Teosofiselle Seuralle”.

”Se tuli aivan äkkiä mieleeni yhtenä päivänä laskeutuessani Kuenlunin solia – te sanotte niitä Karakorumiaksi – ja näin lumivyöryn vierivän. Olin henkilökohtaisesti mennyt johtajamme luokse esittämään Mr. Humen tärkeää ehdotusta ja olin kotimat kallani kohti Ladakhia.” [MK, s. 27]

Syy mahatman vierailuun sen henkilön luona, jota pidetään ”johtajamme” selitetään myös seuraavin sanoin:

”Mr. Humen ehdotus on käsitelty asianmukaisesti ja huolellisesti. Epäilemättä hän ilmoittaa teille tuloksista, kuten pyysin hänelle kirjoittamassani kirjeessä. Toinen asia on, tutkiiko hän meidän ”toimintatapojamme” yhtä suotuisasti kuin te. *Mahamme* (”johtaja”) on antanut minulle luvan olla kirjeenvaihdossa teidän kummankin kanssa ja luvannut vieläpä tulla jonakin päivänä henkilökohtaiseen kosketukseen englantilais-intialaisen haaraosaston kanssa siinä tapauksessa, että sellainen muodostetaan. Tällä hetkellä se riippuu kokonaan teistä. Enempää *en voi sanoa*.” [MK, s. 28–29.]

Tulisi huomata, että edellä lainatussa kohdassa mahatma viittaa ”kirjeeseeni hänelle” (ts. Humelle), ja se on otettu kirjeestä 29.10. Näin ollen Hume sai mitä todennäköisimmin vastauksen kirjeeseensä joskus marraskuun ensimmäisen tai toisen viikon aikana. Ei hän eikä Sinnett ole kuitenkaan ilmoittanut sen vastaanottopäivää.

Käytäessä läpi papereita, joita Sinnett piti hänen ja Humen mahatmoilta saatujen kirjeiden yhteydessä, löytyi lopulta kopio ensimmäisestä kirjeestä, joka oli osoitettu Humelle. Se on British Museumin arkistossa niteessä, jonka nimi on ”Mahatma Papers”, osa VII (No. 45, 289 B). Kirje on kopioitu 13 arkille ohutta kermanvalkoista paperia, jota käytettiin yleisesti Intiassa 1880-luvulla. Kukin arki on taitettu nelisivuiseen osaan, 5-2/8 x 8-3/8 tuumaa, kopioinnin helpottamiseksi. Kirjoittamiseen käytettiin paksua mustaa mustetta, joka näkyy helposti läpi ohkaisen arkin kummaltakin puolelta, koska taitetun paperin kumpaakin puolta käytettiin. Kirjaimet ovat suuria ja paksuja, joten kirjoitusta on helppo lukea. Käsiala ei ole lainkaan sellaista kuin Sinnettin huolellisesti muotoiltu, hieno kirjoitus. Kopioinnin oli luultavasti tehnyt rva Patience Sinnett. Se näet muistutti jotenkin hänen allekirjoitustaan, joka oli asiakirjassa, jonka Sinnett laati rintaneula-tapauksen yhteydessä (kuvattu Barborkan kirjan luvussa

IV). Asiakirjan allekirjoittivat kaikki henkilöt, jotka olivat läsnä tuossa kuuluisassa tapahtumassa. [Tuo asiakirja on myös mainitussa sidotussa niteessä. Allekirjoitusta lukuun ottamatta se on Sinnetin käsialaa.] Puuttuvat osat, joita ei ole lainattu Sinnetin kirjaan, voidaan nyt lisätä tähän kirjeen oikeille paikoille. Nyt voidaan myös esittää kirjeen päivämäärä samoin kuin paikka, jossa mahatman sen laati, nimittäin: ”Amritsar 11. marraskuuta” – ja Sinnett lisäsi lyijykynällä ”1880”.

Sinnett esitteli *Salaisessa maailmassa* mahatman ensimmäisen kirjeen Humelle seuraavin sanoin:

”Tämä kirje valaisee hyvin eräitä okkultistien metafysisiä käsityksiä, ja muistettakoon, että heidän metafysiikkansa on paljon enemmän kuin abstraktia pohdiskelua.” [*Salainen maailma* (myöhemmin tässä tekstissä SM), s. 106.]

Toimittaja lainaa sitten seuraavaa kirjettä:

”Hyvä herra!

”Kun minulla nyt on ensimmäinen vapaahetki muodollisesti vastata kirjeeseenne viime kuun 17:nä, raportoin nyt neuvotteluidemme päälliköiden kanssa siitä ehdotuksesta, joka kirjeeseenne sisältyi yrittäen samalla vastata kaikkiin kysymyksiinne.

”Veljeskuntamme erityisesti Intian menestyksestä ja eduista kiinnostuneen osaston puolesta minun täytyy ensin kiittää Teitä tekemästänne avuntarjouksesta, jonka tärkeyttä ja vakavuutta kukaan ei voi epäillä. Meidän sukujuuremme ja vaihemme juontaessaan alkunsa läpi aikakausien Intian sivilisaation kaukaisesta menneisyydestä asti tekevät meidän rakkautemme isänmaatamme kohtaan niin syväksi ja kiihkeästi, että se on kestänyt jopa meidän luonnonlakien tutkimisemme laventumisen ja kosmopolisoitumisen (anteeksi jos tämä sana ei ole englantia). Niinpä minä ja jokainen muu intialainen isänmaanystävä tuntee erittäin suurta kiitollisuutta jokaisesta ystävällisestä sanasta ja teosta, joka tehdään tai sanotaan sen puolesta.” [*Sama*, 107]

TEOSOFISEN SEURAN ANGLOINTIALAINEN HAARAOSASTO

Minkä loistavan tarjouksen Hume on täytynytään tehdä saadakseen tuollaisen vastauksen! Ei ihme, että hän sai mahdollisuuden ryhtyä kirjeenvaihtoon Veljien kanssa. Seuraavassa kappaleessa mainitaan – Teosofisen Seuran – anglointialainen haaraosasto, seura, jonka Hume oli ilmeisesti halukas perustamaan. Vastaus hänen kirjeeseensä jatkuu:

”Koska olemme kaikki vakuuttuneita siitä, että Intian alennustila johtuu suurimmaksi osaksi sen vanhan henkisyyden tukahduttamisesta, niin mikä tahansa auttaa saattamaan takaisin tuon korkeamman ajatuksen ja moraalien tason, se täytyy synnyttää uudelleen kansallisella voimalla. Jokainen meistä olisi luonnollisesti ja pakottamatta valmis edistämään yhdistystä, jonka ehdotettu muodostaminen on keskustelun kohteena, varsinkin, jos se todella on tarkoitettu olemaan yhdistys ilman värittyneitä itsekkäitä vaikuttimia ja tuomaan uudelleen esiin muinainen tiede päämääränä palauttaa maamme kunnioitus maailman silmissä. Pitäkää tätä itsestään selvänä ilman enempää vakuutuksia.

”Tiedätte kuten kuka tahansa historiaa lukenut, että isänmaanystävä voivat tärkeä sydämensä turhissa yrityksissään silloin, kun olosuhteet ovat heitä vastaan. Joskus on käynyt niin, ettei mikään inhimillinen voima, ei edes jaloimman patriotismin vimma ja mahti, ole kyennyt kääntämään rautaista kohtaloa syrjään sen määrätystä kurssista, ja kansat ovat sammuneet kuin soihdut, jotka on pudotettu tuhon kaikkinelevään mustaan veteen. Me, joilla on tunne maamme kaatumisesta, vaikkakaan ei voimaa nostaa sitä heti jaloilleen, emme voi tehdä kuten haluaisimme, mitä tulee asioihin yleisesti ja tähän erityisesti. Ja valmiina mutta ei oikeutettuina tulemaan vastaan ehdotustanne pitemmälle kuin puolitiehen, me olemme pakotettuja sanomaan, että herra Sinnett ja teidän esittämänne ajatus on osittain mahdoton toteuttaa. Sanalla sanoen, minun ja kenenkään veljeni, tai edes pitkälle edistyneen neofyytin, on mahdotonta tulla erityisesti määrättyksi ja varatuksi toimimaan Angliantilaisen osaston johtavana henkenä ja päänä.

”Tiedämme, että olisi hyvä asia, jos te ja muutama kolleganne saisitte säännöllistä opetusta ja näyttöä ilmiöistä ja niiden järjellisestä perustasta. Sillä vaikka vain muutamat teistä saataisiin vakuuttuneiksi, olisi silti varma voitto, jos edes muutama ensiluokkaisen kyvykäs englantilainen olisi aasialaisen psykologian opiskelijana. Me olemme tietoisia tästä ja paljon enemmän; siksi me emme kieltäydy käymästä kirjeenvaihtoa kanssanne emmekä antamasta teille apua eri tavoin. Mutta kieltäydymme ottamasta itsellemme muita velvollisuuksia kuin tämä määräaikainen kirjeenvaihto ja apumme neuvojen muodossa ja satunnaisina palveluksina antaa sellaisia asiaa sivuavia mahdollisesti näkyviä todisteita, jotka vakuuttavat teidät läsnäolostamme ja mielenkiinnostamme.

”Opastamaan’ me emme suostu. Kuinka kykeneviä saattaisimme ollakin, voimme vain luvata antaa ansioitanne vastaavasti. Ansaitkaa paljon, ja me tulemme osoittautumaan rehellisiksi velallisiksi; vähän, ja voitte odottaa samansuuruista korvausta. Tämä ei ole ainoastaan koulupojan läksykirjasta otettua tekstiä, vaikka se kuulostaa siltä, vaan ainoastaan kömpelö toteamus järjestöme säännöistä emmekä voi rikkoa niitä. Koska me olemme täysin tietämättömiä

länsimaisista ja erityisesti englantilaisista ajatus- ja toimintatavoista, jos me sekaantuisimme sellaiseen organisaatioon, huomaisitte kaikkien totuttujen tapojenne ja traditionne olevan herkeämättömässä ristiriidassa, jos ei uusien pyrkimysten itsensä kanssa, niin ainakin niiden toteuttamistapojen kanssa, joita me ehdotamme. Ette saisi yksimielistä sopimusta menemään edes niin pitkälle kuin itse menisitte. Olen pyytänyt herra Sinnettiä laatimaan suunnitelman yhteisistä ideoistanne esitettäväksi meidän johtajillemme, koska se näyttää lyhyimmältä tieltä yhteiseen sopimukseen. Meidän ’ohjauksessamme’ teidän osastonne ei voisi elää, koska te ette ole ollenkaan sellaisia ihmisiä, joita johdetaan siinä mielessä. Siksi seura olisi ennenaikainen syntyessään ja epäonnistunut yritys, joka näyttäisi yhtä kummalliselta kuin Paris Daumontin piirros intialaisten kamelien tai jakkien tekemänä.” [Sama, 107–109.]

Angliantilainen haaraosasto perustettiin todellakin Simlassa 21.8.1881. H. P. Blavatsky avusti sen perustamisessa vieraillessaan Simlassa hra ja rva Humen talossa, jonka nimi oli Rothnay Castle. Osaston nimeksi tuli Simlan Eklektinen Teosofinen Seura. A. O. Hume, C. B. oli sen puheenjohtaja, A. P. Sinnett varapuheenjohtaja, Ross Scott sihteeri. Mahatman sanoin sillä oli ”vaihteleva olemassa-olo”, ja se lopahti muutaman vuoden kuluttua. Kirjeen seuraava aihe käsittelee Humen pyyntöä saada ”todellisen tieteen” opetusta.

”Te pyydätte meitä opettamaan teille todellista tiedettä – luonnon tunnetun puolen okkulttista aspektia; ja te luulette, että se voidaan tehdä yhtä helposti kuin sitä voidaan pyytää. Te ette näy ymmärtävän niitä suunnattomia vaikeuksia, jotka kohdataan jopa meidän tietemme alkeittenkin opettamisessa niille, jotka ovat koulutettuja teidän tunnetuilla metodeillanne. Te ette näe, että mitä enemmän on yhtä, sitä kykenemättömämpi ihminen on vaistomaisesti ymmärtämään toista. Sillä ihminen kykenee ajattelemaan ainoastaan totutuilla urillaan ja jollei hänellä ole rohkeutta täyttää niitä ja tehdä itselleen uusia uria, hänen täytyy pakosta jatkaa vanhoilla linjoillaan. Sallikaa minun esittää muutama esimerkki. Eksaktin tieteen mukaisesti määrittelisitte vain yhden kosmisen energian, ettekä näkisi mitään eroa sen kulkijan, joka käyttää energiaa työntäessään syrjään kulkuaan estävän pensaan, ja tieteellisen kokeilijan, joka käyttää saman määrän energiaa saattaessaan liikkeeseen heilurin, välillä. Me näemme. Sillä me tiedämme, että näiden kahden välillä on maailmojen ero. Ensimmäinen hajottaa voimaansa hyödyttömästi; toinen keskittää ja varastoi sitä. Ja tässä, olkaa hyvä ja ymmärtäkää, että en viittaa näiden kahden teon suhteelliseen hyötyyn, kuten saattaisi kuvitella, vaan ainoastaan siihen tosiasiaan, että ensimmäisessä tapauksessa ainoastaan raakaa voimaa saatetaan liikkeeseen ilman mitään tuon energian muutosta henkisen dynaamisuuden korkeampaan potentiaaliseen muotoon, ja

toisessa on kyse juuri siitä. Olkaa hyvä älkääkä pitäkö minua hämärän metafyy-
sisenä.” [Sama, 109.]

AIVOJEN POTENTIAALINEN VOIMA

Seuraava lainaus on hyvin valaiseva. Loogisena jatkona ”todellista tiedettä” koskevaan edellä lainattuun selostukseen mahatma selittää potentiaalista voimaa, jonka ihmisaivot pystyvät luomaan – ajatus, jota materialistinen tiede ei tunne. Siitä selviää myös, miten adepti voi saada aikaan siddhinsä – ts. hänen okkulttisten kykyjensä käyttö.

”Idea, jonka haluan tuoda esiin, on että korkeimman ajattelun tulos tieteellisesti ajattelevissa aivoissa on henkisen energian ylevöitetyn muodon kehittyminen, joka kosmisessa toiminnassa on kykenevä luomaan rajattomasti tuloksia. Automaattisesti toimivat aivot sitä vastoin varastoivat itseensä vain tietyn määrän raakaa voimaa, joka on hedelmätöntä yksilön tai yhteiskunnan hyödyn kannalta. Ihmisaivot ovat ehtymätön energialähde, joka tuottaa luonnon matalasta, raa’asta energiasta mitä hienostuneimman laatuista kosmista voimaa. Täydellinen adepti on tehnyt itsestään keskuksen, joka säteilee mahdollisuuksia, jotka saattavat alkuun korrelaation toisensa perään aioneiksi eteenpäin tulevaisuuteen. Tämä on avain hänen mysteeriinsä kyetä projisoimaan ja materialisoimaan näkyvään maailmaan muotoja, jotka hänen mielikuvituksensa on luonut näkymättömän maailman kosmisesta piilomateriasta. Adepti ei luo mitään uutta, vaan ainoastaan käyttää ja manipuloi materiaaleja, jotka luonnolla on varastossa hänen ympärillään, ja materiaa, joka kautta ikuisuuksien on käynyt kaikkien muotojen läpi. Hänen tarvitsee vain valita se mitä haluaa ja kutsua se uudelleen objektiiviseen olemassaoloon. Eikö tämä kuulostaisi jonkun teidän ’oppineen’ biologinne mielestä hullun unelta?” [Sama, 110.]

TIETEEN NÄKÖKULMA

Seuraava kohta osoittaa yhden teeman, josta Hume kirjoitti ensimmäisessä kirjeessään, sen että hän tunsikin tieteenaloja, vaikka hänen ainoa erikoisalansa oli ornitologia. Tästä johtuen mahatma osoittaa fyysisen ja metafyyssisen tieteen välisen eron.

”Sanotte, että on vain muutama tieteenala, jota ette tuntisi enemmän tai vähemmän hyvin ja että uskotte tekevänne tietyn määrän hyvää saavutettuanne tällaisen aseman monien vuosien opiskelulla. Epäilemättä näin on, mutta sallit-teko minun luonnostella teille vielä selvemmin eron fysikaalisen – jota pelkäs-tä kohteliaisuudesta usein kutsutaan eksaktiksi – ja metafyyssisen tieteen välil-lä. Jälkimmäinen ollen, kuten tiedätte, eri kuuntelijakuntien edessä mahdoton todennettava on Tyndallin määrittelemänä luokiteltu runouden kirjallisuus-ryhmään. Faktojen realistinen tiede toisaalta on äärimmäisen proosallista. Mut-ta meille tuntemattomille filantrooppiraukoille kummankaan näiden tieteiden mikään fakta ei ole kiinnostava, paitsi siinä määrin kuin sillä on potentiaalisia mahdollisuuksia moraalisiin tuloksiin ja suhteessa sen hyötyyn ihmiskunnalle. Ja mikä muu voi olla niin täydellisen välinpitämätön kaikista ja kaikesta ja eni-ten suuntautunut ainoastaan toteuttamaan itsekkäitä tarpeitaan omaksi edistyk-sekseen, kuin tämä faktojen materialistinen tiede täydellisessä eristyneisydes-sään?

”Saanko siis kysyä... mitä tekemistä Faradayn, Tyndallin tai muiden laeilla on filantropian kanssa abstraktisissa suhteissaan ihmiskuntaan, kun niitä tarkastellaan älyllisenä kokonaisuutena? Mitä ne välittävät ihmisestä erillisenä atomina tässä suurenmoisessa ja harmonisessa kokonaisuudessa, vaikka ne voivat joskus olla hänelle käytännöllisenä apuna? Kosminen energia on jotakin ikuista ja ehtymätöntä; materia on häviämätöntä; nämä ovat tieteelliset tosi-asiat. Epäile niitä, niin olet oppimaton ihminen; kiellä ne – vaarallinen hullu, hihhuli; teeskentele parantavasi teorioita – näsäviisas petkuttaja. Ja kuitenkin eivät edes nämä tieteelliset tosiasiat ole koskaan tarjonneet mitään todisteita kokeilijoiden maailmalle siitä, että luonto tietoisesti esittää aineen häviämät-tömyyttä orgaanisessa enemmän kuin epäorgaanisessa muodossa ja että se työskentelee hitaasti mutta herkeämättömästi toteuttaakseen tämän päämäärän-sä – tietoisien elämän evoluution elottomasta materiaasta. Tästä johtuu heidän tietämättömyytensä kosmisen energian jakautumisesta sen metafyyssisissä as-pekteissa, heidän jakautumisensa Darwinin teorioiden suhteen ja heidän epä-varmuutensa tietoisien elämän asteesta eri elementeissä. Ja, aivan kuin väistä-mättä, tästä johtuu myös jokaisen ilmiön pilkallinen hylkääminen heidän omien määriteltyjen olosuhteidensa ulkopuolelle, samoin kuin he hylkäävät itse ajatuksen puoliälyllisistä jos ei älyllisistä voimista toiminnassa luonnon sa-laisissa sopukoissa.” [Sama, 110–112.]

AJATUKSEN VOIMA

Kosmisen energian esittelyä seuraa kuvaus energian kulutuksesta. Tämä edeltää kohtaa, jossa puhutaan syvällisesti ajatuksesta. Jokaisen lukijan pitäisi ottaa tämä kohta sydämen asiakseen, koska siinä on hyödyllinen käytännön neuvo siitä, mitä tapahtuu joka kerta kun ihminen ajattelee.

”Antaakseni teille toisen käytännön kuvauksen – me näemme valtavan eron sen laadun suhteen, minkä määrältään saman energian käyttää sanokaamme kaksi miestä, joista toinen on matkalla päivittäiseen hiljaiseen työhönsä ja toinen ilmiantamaan lähimmäisensä poliisiasemalle, kun taas tiedemiehet eivät näe mitään eroa; ja me – eivät he – näemme tietyn eron tuulen liikkeen ja pyörivän pyörän energioiden välillä. Miksi? Koska jokainen ihmisen ajatus sitä kehitettäessä siirtyy sisäiseen maailmaan ja siitä tulee aktiivinen olento sen liittyessä, yhtyessä, voisimme sanoa, elementaaleihin – se tarkoittaa, luontokuntien eräisiin puoliälyllisiin olentoihin. Se säilyy hengissä aktiivisena älynä – mielen synnyttämänä – lyhyemmän tai pidemmän aikaa suhteessa sen luoneen aivotoiminnan alkuperäisen voiman intensiteettiin. Siten hyvä ajatus säilyy aktiivisena, hyvää tekevänä voimana, paha ajatus taas pahana demonina. Ja niin ihminen jatkuvasti kansoittaa tietään avaruudessa omalla maailmallaan, joka on täynnä hänen toivomustensa, halujensa, mielijohteidensa ja intohimojensa jälkikasvua, virta, joka reagoi jokaiseen sen kanssa kontaktiin joutuvaan herkkään tai jännittyneeseen rakenteeseen, suhteessa sen dynaamiseen voimaan.

”Buddhalainen kutsuu tätä skandhakseen, hindu antaa sille nimen karma. Adepti kehittää näitä muotoja tietoisesti; muut ihmiset heittelevät niitä ympärilleen tietämättään. Adeptin, ollakseen menestyksekkäs ja säilyttääkseen voimansa, täytyy asua yksinäisyydessä ja enemmän tai vähemmän oman henkensä piirissä. Vielä vähemmän eksakti tiede käsittää, että kun pesäänsä rakentava muurahainen, touhukas mehiläinen ja pesivä lintu kokoavat kukin omassa muodossaan yhtä paljon kosmista energiaa kuin joku Haydn, Platon tai maa-mies vakoa kääntäessään omassaan, niin metsästäjä, joka tappaa riistaa huvikseen tai hyötyäkseen, tai positivist, joka käyttää älyään todistaakseen että $+x + = -$, tuhlaavat ja sirottavat energiaa yhtä paljon kuin tiikeri, joka hyökkää saaliinsa kimppuun. He kaikki ryöstävät luontoa sen sijaan että rikastuttaisivat sitä, ja tulevat kaikki, älynsä määrään suhteutettuina, löytämään itsensä tilivelvollisina teoistaan.

”Kokeellisella eksaktilla tieteellä ei ole mitään tekemistä moraalin, hyveen tai filantropian kanssa – siksi se ei voi vaatia meidän apuamme ennen kuin se

itse sulautuu metafysiikkaan. Koska se on vain kylmää tosiasioiden luokittelua ihmisen ulkopuolella ja olemassa ennen häntä ja hänen jälkeensä, sen hyötyala meille loppuu näiden tosiasioiden ulkosyrjällä. Ja mitkä tahansa sen metodein saadut johtopäätökset ja tulokset ovatkaan ihmiskunnalle, se vähät välittää. Siksi, koska meidän alueemme sijaitsee täydellisesti sen alueen ulkopuolella – yhtä kaukana kuin Uranuksen rata maasta – me ehdottomasti kieltäydymme sekaantumasta sen rakentamiseen. Sille lämpö on vain liikkeen muoto, ja liike kehittää lämpöä, mutta sen on vielä keksittävä, miksi pyörivän pyörän mekaaninen liike olisi metafysisesti korkea-arvoisempaa kuin lämpö, johon se asteittain kehittyy.

”Keskiajan teosofien filosofinen ja transsendenttinen (siksi absurdi) käsite, että ihmisen työn lopullisen kehityksen, hänen alituisten keksintöjensä avustamana, täytyy jonakin päivänä kulminoitua prosessiin, joka auringon energian kaltaisesti – sen ollessa suorana energianlähteenä – tulee päättymään epäorganaisesta aineesta kehitettävään ravitsevaan ruokaan, on mahdoton ajatus tiedemiehille. Jos aurinko, planeettajärjestelmämme suuri ravitseva isä, alkaisi huomenissa muovata graniittilohkareesta kananpoikia ’koeolosuhteissa’, tiedemiehet hyväksyisivät sen tieteellisenä tosiasiana, pahoittelematta lainkaan sitä, että kananpojat eivät ole eläviä, jotta niillä voisi ruokkia nälkäänäkeviä. Mutta annapa shaberonin [Shaberon tarkoittaa ”korkeampaa adeptia” K. H:n kirjeessä, MK, 24. (Shaberon on mongolin kieltä ja merkitsee (tietyn asteista) jälleensyntymälamaa eli valaistuneen henkilön ilmennysshahmoa, tulkua.)] ylittää Himalaja nälänhädän aikaan ja monistaa yksi riisissäkki moneksi, jotta nälkäänäkevillä olisi ruokaa – kuten hän voi tehdä – niin teidän rauhantuomarinne ja veronkantajanne luultavasti sulkisivat hänet vankilaan, jotta hän tunnustaisi, minkä vilja-aitan hän on ryöstänyt. Tätä on eksakti tiede ja teidän realistinen maailmanne. Ja vaikka te, kuten sanotte, olette suuresti huolissanne maailman tietämättömyydestä kaikissa aiheissa, jotka te osuvasti määrittelette ’muutamiksi käsin kosketeltaviksi tosiasioiksi, jotka on kerätty yhteen ja ylimalkaisesti yleistetty, ja tekniseksi siansaksaksi, joka on kehitelty peittämään ihmisen tietämättömyys kaikesta, mikä on näiden tosiasioiden takana’, ja vaikka puhutte uskostanne luonnon loputtomiin mahdollisuuksiin, kuitenkin tyydytte viettämään elämänne työssä, joka auttaa ainoastaan tuota samaa eksaktia tiedettä...” [Sama, 112–114.]

Seuraava kohta mahatman kirjeestä on jätetty pois Sinnetin *Salaisesta maailmasta*. Se on kirjekopion taitetun arkin sisäpuolella sivulla 8:

”Te aiheutatte kosmisen energian tuhlausta tonneittain kootaksenne tuskin muutaman unssin teoksiinne, kuvaannollisesti puhuakseni. Ja huolimatta luonnon rajattomien ulottuvuuksien intuitiivisesta käsityskyvystänne otatte asenteen, että ellei arkaaisen tiedon mestari tuhlaa alkioasteella olevaan Seuraanne energiaa, jota hän liikkumatta paikaltaan voi hyödyllisesti jakaa miljoonille, te suurine luontaisine kykyinenne kieltäydytte ojentamasta auttavaa kättänne ihmiskunnalle alkaaksenne työn yksinään ja luottaen siihen, että aika ja suuri Laki palkitsee työnne.”

VASTAUS A. O. HUMEN VÄITTEISIIN

Tässä kohtaa kirje saa toisen luonteen. Siinä tarkastellaan väitteitä, joita Hume ensimmäisessä kirjeessään epäilemättä esitti. Yhtä hänen väitettään nostetaan esiin tähän tapaan: Jos siis on olemassa korkeampia ihmisiä, joiden erityinen tarkoitus on parantaa ihmiskunnan olosuhteita, miksei historia sitten ole maininnut tuollaisesta avusta? Pitää muistaa, että mahatma lainaa sanoja, joita Hume käytti muotoillessaan väitteensä. Mahatma K. H. vuorostaan esittää kysymyksiä, joita niiden kannattaisi miettiä, jotka eivät usko ihmiskunnan auttajien antaneen apua. Tärkeitä ovat seuraavat lausunnot, jotka kannattaa toistaa:

”Henkisen ja moraalisen valon ja pimeyden ajanjaksot seuraavat toisiaan kuin yö ja päivä. Isojen ja pienten yugien täytyy täytyä asioiden vakiintuneen järjestyksen mukaisesti. Ja me, mahtavan vuoroveden kuljettamina, voimme vain muovailla ja ohjata jotakin sen pientä virtauksen osaa.” [*Sama*, 115.]

Tarkastellaan sanskritin sanaa *yuga*. Sana voi tarkoittaa sykliä eli ajanjaksoa. Sannalla viitataan usein suuriin sykleihin, joita on neljä ja jotka merkitsevät usein kantaroduksi kutsutun päärodun ajanjaksoa. Neljä yugaa ovat krita eli satya-yuga; tretä-yuga; dvâpara-yuga; kali-yuga – joka on nyt meneillään. Pienempien yugien syklit voivat tarkoittaa sekä kantarodun seitsemää alarotua että perherotuja. Mahatman vastaus Humelle jatkuu:

”Useista tekemistänne kysymyksistä käsittelemme ensin, jos teille sopii, sitä joka viittaa ’veljeskunnan’ oletettuun ’epäonnistumiseen jättää mitään merkkejä maailmanhistoriaan’. Heidän olisi teidän mielestänne tullut kyetä erikoislaatuisen etulyöntiasemansa vuoksi ’keräämään kouluihinsa huomattava määrä jokaisen rodun valistuneita mieliä’. Kuinka tiedätte, että he eivät ole jättäneet sellaista merkkiä historiaan? Ovatko teille tuttuja heidän yrityksensä,

onnistumisensa ja epäonnistumisensa? Onko teillä penkkiä, johon istuttaa heidät syytettäväiksi? Kuinka teidän maailmanne olisi voinut kerätä todisteita sellaisten ihmisten tekemisistä, jotka ovat tunnontarkasti pitäneet kiinni jokaisen mahdollisen oven, josta utelias voisi vakoilla heitä?

”Ensimmäinen edellytys heidän menestykselleen on, että heitä ei koskaan pitäisi valvoa tai estää toiminnasta. Mitä he ovat tehneet, sen he itse tietävät. Ainoa, minkä heidän piirinsä ulkopuolella olevat voivat nähdä, ovat tulokset, joiden syyt on peitetty katseilta. Näiden tulosten selitykseksi ihmiset ovat eri aikakausina keksineet teorioita jumalten väliintulosta, erityisestä Kaitselmuksesta, tähtien edullisesta tai vihamielisestä vaikutuksesta. Ei ole koskaan ollut aikaa ennen niin kutsuttua historiallista ajanjaksoa tai sen aikana, jolloin edeltäjämme eivät olisi muotoilleet tapahtumia ja ’tehneet historiaa’, jonka tosiasioita eivät historioitsijat olisi jälkeempään ja poikkeuksetta vääristelleet sopimaan kunkin ajan ennakkoluuloihin. Oletteko aivan varma, etteivät näkyvät sankarihahmot toisiaan seuraavissa draamoissa usein olleet vain heidän nukkejaan?

”Me emme koskaan ole teeskennelleet olevamme kykeneviä vetämään kansoja massoittain tähän tai tuohon kriisiin, huolimatta maailman kosmisten suhteiden yleisestä suunnasta. Kierroksilla on oma määrätty kulkunsa. Henkisen ja moraalisen valon ja pimeyden ajanjaksot seuraavat toisiaan kuin yö ja päivä. Isojen ja pienten yugien täytyy täytyä asioiden vakiintuneen järjestyksen mukaisesti. Ja me, mahtavan vuoroveden kuljettamina, voimme vain muovailla ja ohjata jotakin sen pientä virtauksen osaa. Jos meillä olisi kuvitteellisen, persoonallisen Jumalan voimat ja jos universaaliset ja muuttumattomat lait olisivat vain leluja joilla voi leikkiä, silloin me todella olisimme voineet luoda olosuhteet, jotka olisivat muuttaneet tämän maapallon ylevien sielujen idylliksi. Koska olemme tekemisissä muuttumattoman lain kanssa ja olemme itse sen luomuksia, meidän on ollut tehtävä mitä voimme ja olla kiitollisia. On ollut aikoja, jolloin huomattava osa ’valistuneista ihmisistä’ oli opetettavina kouluissamme. Sellaisia aikoja on ollut Intiassa, Persiassa, Egyptissä, Kreikassa ja Roomassa. Kuten huomautin kirjeessäni Sinnettille, [Tämä kohta on Sinnettin saaman toisen kirjeen avauskappaleessa. Hän on merkinnyt kirjeeseen saaneensa sen 19. lokakuuta: ”Adepti on etsijäpolven harvinainen kukka ja tullakseen sellaiseksi hänen on toteltava sielunsa sisäistä yllykettä välittämättä maailmallisen tieteen tai teräväjärkisyyden varovaisista näkökohdista.” (MK, 22.) Tekstissä edellisen lauseen ilmaisu, että ”huomattavaa osaa valistuneita ihmisiä opetettiin *kouluissamme*” on todella merkittävä. Toisin sanoen mysteerikoulujen johdossa olleita hierofantteja voidaan pitää sen ”veljeskunnan” edustajina, johon mahatma kuului.] adeptit ovat aikansa ’kukintoja’, ja suhteellisen harvoja koskaan ilmaantuu yhden vuosisadan aikana.” [SM, 114–115.]

MAAILMA ON MORAALISTEN JA FYYSISETEN VOIMIEN TAISTELUKENTTÄ

”Maapallo on yhtä lailla moraalisten kuin fyysisten voimien taistelukenttä, ja eläimellisten himojen riehakkuudella on aina taipumus tukahduttaa henkisyys eteeristen voimien alemman ryhmän raakojen energioiden vaikutuksen alla. Mitä muuta voisi odottaa ihmisiltä, jotka ovat niin läheisesti yhteydessä siihen alempaan luomakuntaan, josta he ovat kehittyneet?”

Kaksi edellistä lausetta käsittelevät esoteerisen filosofian opetuksia, joita A. P. Sinnettille ja A. O. Humelle annettiin myöhemmässä kirjeenvaihdossa. Tässä on paikallaan selitys:

Lauseen ensimmäinen osa viittaa maapalloon moraalisten voimien taistelukenttänä seuraavasta syystä: Maapallo on aineellisin maan planeettaketjun seitsemästä piiristä eli pallosta. Se on seitsemän kosmisen tason alimmalla tasolla, joka tarkoittaa fyysistä tasoa, ja maapalloon viitataan D-pallona. Edelleen, kun nykyinen kierros, jossa ihmiskunta käy läpi kehityskauttaan välttämättömyyden kehällä, vastaa seitsemäisen syklisen kiertokulun neljättä vaihetta, niin neljäs kierros tarkoittaa, että ihmisen seitsemän periaatteen neljäs periaate käy pääasiallisesti kehityskauttaan läpi. Sen vuoksi maapalloa sanotaan moraalisten voimien taistelukentäksi. ”Eteeristen voimien alempi ryhmä” tarkoittaa seitsemäisten aspektien alempia osia, ja kyseessä on neljäs periaate – kama, haluperiaate, johon viitataan ”eläimellisten himojen riehakkuutena”. Kun tämä aspekti hallitsee ihmistä, sellaisen henkilön voidaan sanoa ”sammuttaneen henkisyytensä”. Lisäksi niitä elementaaleja, joiden mahatma (viitataan kohdassa, johon aiemmin kiinnitettiin erityishuomiota) sanoo vetävän niitä, jotka osoittavat tuollaisia pyrkimyksiä, voidaan oikeutetusti kutsua ”alemmiksi eteerisiksi voimiksi”.

Tästä syystä seuraava lause esittää selvästi tilanteen, johon joutuvat ihmiset, jotka tukahduttavat henkisyytään: ”Mitä muuta voisi odottaa ihmisiltä, jotka ovat niin läheisesti yhteydessä siihen alempaan luomakuntaan, josta he ovat kehittyneet?” Planeettasysteemin ketjuehityksen näkökulmasta katsottuna monadit, jotka pyrkivät sykliseen kehitykseen ihmiskunnassa tällä maaketjulla, edustavat niitä monadeja, jotka muuttuivat asteittain kuuketjuun kuuluvasta eläinkunnasta, ja sen vuoksi niiden sanotaan ”kuuluneen alempaan luontokuntaan” elämän hierarkkisilla tasoilla. Siitä ne kehittyivät kuukierroksen manvantaran lopussa eli maaketjun varhaiskierrosten aikana.

Seuraava lause mahatman vastauksessa Humelle kuvaa hyvin ideaa, joka esitettiin edellä olevassa selvityksessä.

”On myös totta, että meidän lukumäärämme on juuri nyt pienenemässä, koska, kuten olen sanonut, me olemme osa ihmiskuntaa, sen syklisen impulssin alaisia, ja voimattomia kääntämään sitä itseään vastaan. Voitteko te kääntää Gangesin tai Brahmaputran takaisin lähteelleen? Voitteko edes padota niitä, niin että kerääntyneet vedet eivät tulvisi yli äyräiden? Ette; mutta voitte ohjata virtaa osin kanaviin ja käyttää sen hydraulista voimaa ihmiskunnan hyväksi. Niin mekin, jotka emme voi pysäyttää maailmaa kulkemasta määrättyyn suuntaansa, olemme kuitenkin kykeneviä johtamaan jonkin osan sen energiasta hyödyllisiin kanaviin. Jos pidätte meitä puolijumalina, eivät selityksenne tyydytä teitä; tarkastelkaa meitä tavallisina ihmisinä – erityisopiskelun ansioista ehkä vähän viisaampina – ja tämän pitäisi vastata väitteeseenne.” [Sama, 115–116.]

SUURTEN JOUKKOJEN ELÄMÄN HELPOTTAMISESTA

Hume esitti toisen väitteen, mutta aivan eri aiheesta. Koska hän palveli siviilialueilla. Hän oli epäilemättä huolissaan Intian massojen tilasta, ja yksi hänen kysymyksensä suuntautui tähän aiheeseen. Tästä syystä hänen kysymyksensä toi esiin seuraavan vastauksen, joka kiinnitti huomiota liikkeeseen, josta mahatma oli kiinnostunut. Huomiota kiinnitettiin myös kasvatukseen. Lopuksi oli kehoitus olla heittäytymättä ihmeiden tekemiseen tai ilmiöiden tutkimiseen.

”Mitä hyvää’, te sanotte, ’saavuttavat lähimmäiseni ja minä itse (nämä kaksi ovat erottamattomat) näillä okkulttisilla tieteillä?’ Kun intialaiset näkevät, että englantilaiset ja jopa jotkut korkeat intialaiset virkamiehet kiinnostuvat heidän esi-isänsä tieteestä ja filosofiasta, he itse alkavat avoimesti opiskella. Ja kun he ymmärtävät, että vanhat ’jumalalliset’ ilmiöt eivät olleet ihmeitä vaan tieteellisiä tosiasioita, taikausko talttuu. Siten suurin paha, joka nykyään tukahduttaa ja estää Intian sivilisaation uudelleen elpymistä, tulee aikanaan katoamaan. Nykyisessä opetuksessa tendenssinä on tehdä heistä materialisteja ja juuria pois henkisyys. Oikealla tavalla ymmärrettynä mitä intialaisten esi-isät tarkoittivat kirjoituksillaan ja opetuksillaan, koulutuksesta voi tulla siunaus, kun se nyt on kirous. Tällä hetkellä kouluttamattomat, yhtä lailla kuin sivistyneet intialaiset, pitävät englantilaisia liian ennakkoluuloisina, johtuen heidän kristillisestä uskostaan ja nykytieteestä, tahtoakseen ymmärtää heitä tai heidän traditioitaan. Englantilaiset ja intialaiset vihaavat toisiaan ja ovat molemminpuolisesti epäluuloisia toisiaan kohtaan. Tämä muuttunut asenne vanhaa filosofiaa kohtaan vaikuttaisi paikalliset ruhtinaat ja rikkaat lahjoittamaan tavallisia kouluja pandiittien kouluttamiseksi. Vanhat käsikirjoitukset, jotka tähän

asti ovat olleet haudattuina eurooppalaisten ulottumattomiin, tulisivat jälleen päivänvaloon ja niiden kanssa avain paljon siihen, mikä on vuosisatoja ollut yleiseltä ymmärrykseltä piilossa. Niistä teidän skeptiset sanskritistinne eivät välitä eivätkä uskonnolliset lähetyssaarnaajanne uskalla ymmärtää. Tiede voitaisi paljon, ihmiskunta kaiken. Anglointialaisen T. S:n vaikutuksesta me saat-taisimme ajan mittaan nähdä uuden sanskritin kirjallisuuden kulta-ajan.” [*Sa-ma*, 116–117.]

Salaisesta maailmasta puuttui seuraava kappale, joka on kirjekopion taitetun ar-kin sisäpuolella sivulla 11:

”Sellaisella liikkeellä olisi kotihallituksen täydellinen hyväksyntä, koska se eh-käisisi tyytymättömyyttä. Sitä sympatisoisivat eurooppalaiset sanskritistit, jotka eriävissä mielipiteissään tarvitsevat kansallisten pandiittien apua, joka on nyt heidän saavuttamattomissaan tässä nykyisessä keskinäisen erimielisyyden ti-lanteessa. He pyytävät nyt sellaista apua. Tällä hetkellä kaksi hyvän koulutuk-sen omaavaa hindua Bombaysta avustaa Max Mülleriä. Nuori pandiitti Gujara-tista, T. S:n jäsen, auttaa professori Monier Williamsia Oxfordissa ja asuu hän-en talossaan. Kaksi ensimmäistä ovat materialisteja ja aiheuttavat vahinkoa, viimeksi mainittu voi yksin tehdä vähän, koska mies, jonka kanssa hän toimii, on ennakkoluuloinen kristitty.

”Jos tarkastelemme Ceylonia [nykyinen Sri Lanka], näemme oppineimpien pappien toimivan Teosofisen Seuran johdolla yhdessä buddhalaisen filosofian uuden tekstiselityksen parissa. Gallessa pidetään 15. syyskuuta teosofinen kou-lu maallikoille singaleesilaisen nuorison opettamiseksi. Siellä esiintyy yli kol-mesataa tiedemiestä; esimerkki, joka tullaan toistamaan kolmessa eri pisteessä tuolla saarella. Jos Teosofisessa Seurassa ’nykyisessä tilassaan’ ei todellakaan ole ’oikeaa vitaliteettia’, ja kuitenkin se vaatimattomalla tavallaan on tehnyt paljon käytännöllistä hyvää, niin kuinka paljon parempia tuloksia voitaisikaan odottaa järjestöltä, joka perustettaisiin ehdottamanne paremman suunnitelman mukaan?

”Samat syyt, jotka materialisoivat hindujen mieliä, vaikuttavat yhtä lailla län-simaiseen ajatteluun. Kasvatus asettaa valtaistuimelle skeptisismiin ja vangitsee henkisyyden. Voitte tehdä suunnattomasti hyvää auttamalla antamaan länsimai-den kansoille vakaan pohjan, jolle voidaan uudelleen rakentaa heidän mureneva uskonsa. Ja mitä he tarvitsevat on todiste, jonka ainoastaan aasialainen psykolo-gia voi tarjota. Antakaa se, ja annatte onnen tuhansien ihmisten mieliin. Sokean uskon aikakausi on ohi, nyt on tutkinnan aika. Tutkiminen, joka ainoastaan paljastaa virheet löytämättä mitään uutta, jolle sielu voi rakentaa, tuottaa

ainoastaan kuvainraastajia. Kuvainraastaminen ei tuhoisuudessaan voi antaa mitään, se voi vain hajottaa. Mutta ihminen ei voi tyytyä pelkkään kieltämiseen.

”Agnostisismi on vain väliaikainen pysähdyspaikka. Tämä on hetki, jolloin aina uudelleen palaava impulssi, jonka täytyy tulla piakkoin, ohjataan oikeaan. Tuo impulssi työntää aikakauden kohti äärimmäistä ateismia tai vetää sen takaisin äärimmäiseen pappisvaltaan, jos sitä ei johdeta arjalaisten alkuperäiseen sie-lua tyydyttävään filosofiaan. Se, joka tarkastelee tämän päivän tapahtumia toisaalta katolilaisten keskuudessa, jotka synnyttävät ihmeitä kuin valkoiset muurahaist jalkeläisiä, toisaalta vapaa-ajattelijoiden piirissä, jotka massoittain kääntyvät agnostikoiksi, näkee asioiden kulkusuunnan. Tämä aika rypee ilmiöiden orgioissa. Samojen ihmeiden perusteella, joita spiritualistit käyttävät ikuisen kadotuksen ja sovituksen dogmeja vastaan, katolilaiset parveilevat joukoittain todistamassa uskostaan ihmeisiin. Skeptikot pitävät pilkkanaan molempia. Kaikki ovat sokeita, eikä ole ketään johtamassa heitä.

”Te ja kolleganne voitte auttaa hankkimaan materiaalia tarvittavaa universaalista uskonnonfilosofiaa varten; sellaista, joka on järkkymätön tieteen hyök-käyksiä vastaan, koska se itsessään on absoluuttisen tieteen lopullisuus ja uskonto, joka todella on nimensä arvoinen, koska se sisältää suhteen ihmisen fyysisen ja psyykkisen puolen välillä, ja näistä kahdesta suhteen kaikkeen mitä on niiden ylä- ja alapuolella. Eikö tämä ole uhrauksen arvoista? Ja jos asiaa harkit-tuanne päättäisitte astua tälle uudelle uralle, annettakoon tietäväksi, että seu-ranne ei ole mikään ihmeidenteko- tai juhlaklubi eikä erityisesti perustettu fe-nomenalismin tutkimiseen. Sen päätarkoitus on perin juurin hävittää nykyinen taikausko ja skeptisismi ja ammentaa kauan aikaa sinetöitynä olleista lähteistä todisteet siitä, että ihminen voi muovata omaa tulevaa kohtaloaan. Hän voi myös tietää varmasti, että hän voi elää tästä eteenpäin, jos hän vain haluaa, ja että kaikki ’ilmiöt’ ovat vain luonnonlain ilmentymiä. Jokaisen älykkään olen-non velvollisuus on yrittää ymmärtää se.” [Sama, 117–118.]

Kaksi loppulausetta päättää mahatman kirjeen Humelle. Nämä puuttuivat *Salaisesta maailmasta*:

”Te olette henkilökohtaisesti omistanut monia vuosia työlle, jonka olette hyväntahtoisesti suunnitellut ja tunnollisesti suorittanut. Antakaa lähimmäisil-lenne puolet siitä huomiosta, jonka olette suonut ’pikkulinnuille’, niin olette elänyt hyödyllisen elämän, johon kuuluu suuri ja jalo työ.

Vilpittömästi

Teidän ystävänne”

Jatkoa selostetaan [Barborkan kirjan] seuraavassa luvussa, jota seuraa loppukommentti, sillä Humen ja mahatman välillä oli vielä kirjeenvaihtoa. Itse asiassa seuraava Humen kirjoittama kirje oli päivätty 20.11.1880. Se on kirjoitettu käsin mustalla musteella, joka on nyt ajan haalistama. Syy siihen, että se säilytettiin ja painettiin *Mestarien kirjeiden* kirjeenä nro 8, johtui siitä, että kirjeessä oli Humen kommentteja mahatman kirjeeseen nro 4 Sinnettille. Mahatma vuorostaan teki numeroituja kommentteja Humen kirjeeseen Sinnettä varten, ja ne ovat kirjeessä nro 9. Tämä kirje on kirjoitettu riisipaperille, kirjoituksen väri on samean sinistä, mutta ei lainkaan haalistunutta, vaikuttaen siniseltä musteelta. Käsiala on hienoa, hyvin muodostunutta, ilman mitään hätäistä kirjoitusta. Allekirjoitus kirjeen lopussa – ”Koot Hoomi” – poikkeaa täysin itse kirjeen käsialasta. Se muistuttaa painettua allekirjoitusta nro II *Mestarien kirjeiden* sivulla 13. Kirjeen käsiala sitä vastoin muistuttaa sivun 11 käsialaa.

LIITE 2

KOSMOLOGISIA TIEDONANTOJA

Saatu M:lta, osoitettu A. O. Humelle lokakuun tienoilla 1881.

[Seuraava teksti on peräisin A. P. Sinnetin vihkosta. Teksti sisältää Blavatskyn vastauksia A. P. Sinnetin ja A. O. Humen kysymyksiin kesällä 1881. Vihkoa säilytetään British Museumissa muiden ”Mahatmapaperien” joukossa. A. P. S:n ja A. O. H:n kysymykset on ladottu pienin kirjasintyypein ja H. P. B:n vastaukset suurin tyypein. Välytyyppiä on käytetty kohdissa, joissa A. P. S. ja A. O. H. esittävät omia ajatuksiaan saadakseen niihin kommentteja.]

1) Mitkä ovat tiedon eri lajit?

Todellinen (Dgyu) ja epätodellinen (Dgyu-mi). Dgyusta tulee fohat toiminnassaan – tahdon aktiivinen vaikuttaja – sähkö – ei muuta nimeä.

2) Mikä ero on näiden kahden tiedon välillä?

Todellinen tieto on tekemisissä ikuisten totuuksien ja alkuperäisten syiden kanssa. Epätodellinen tieto on tekemisissä ainoastaan illusoristen seurausten kanssa.

Dgyu on riippumaton ihmisen uskosta tai epäilystä. Dgyu-mi vaatii uskoa – perustuu arvovaltaan.

3) Kenellä on todellista tietoa?

Ainoastaan lhalla eli adeptilla on todellista tietoa hänen mielensä ollessa yhteydessä maailmanjärkeen.

Lhan sielu on liittynyt kokonaan maailmanjärkeen täydellisyydessään, mikä tekee hänestä tuolloin jumalallisen olennon, joka on absoluuttisen järjen, luonnolakeja koskevan tiedon eli Dgyun alueella. Vihkimättömästä ei voi tulla Dang-maa (puhdistunutta sielua), sillä häneltä puuttuvat keinot käsittää Chhag, genesis eli asioiden alkuperä.

4) Onko mitään eroa alkuperäisten syiden aiheuttajan ja niiden lopullisten seurausten välillä?

Ei ole. Okkultisessa universumissa kaikki, mikä sulkee piiriinsä kaikki alkuperäiset syyt, perustuu kahteen periaatteeseen – kosmiseen energiaan (fohat eli viisauden hengitys) ja kosmiseen ideointiin.

Thyan Kam (tieto aikaansaamisesta) antaa impulssin kosmiselle energialle oikealla suunnalla.

Fohatissa kaikki, mikä on olemassa maan päällä lopullisena, on olemassa alkuperäisenä.

5) Mikä on universumissa ainoa ikuinen, joka on riippumaton kaikesta muusta?

Avaruus.

6) Mitkä ovat samanaikaisia avaruuden kanssa?

a) Kesto

b) Aine

c) Liike, sillä tämä on aineen häviämätön elämä (tietoinen tai tiedoton, tapauksesta riippuen), jopa pralayan eli järjen yön aikana.

Kun Chyang eli kaikkietävyys ja Chyang-mi-shi-khon, tietämättömyys, ovat unessa, tämä latentti tiedoton elämä ylläpitää yhä ainetta, jota se elävöittää unetomassa, lakkaamattomassa liikkeessä.

d) Akâsha (Bar-nang) eli kosminen ilmapiiri eli astraalivalo eli taivaallinen eeteri, joka joko latentissa tai aktiivisessa tilassaan ympäröi kaikkea liikkeessä olevaa ainetta ja läpäisee sen. Se on samalla kertaa tuon liikkeen seuraus ja välittäjä, jonka avulla kosminen energialähde toimii.

e) Purusha eli universumin 7. periaate

Linga-sharîra muodostuu sen (ruumiin?) organismin eteerisistä elementeistä eikä koskaan jätä ruumista paitsi kuolemassa ja jää lähelle.

7) Onko meidän käsitettävä purusha avaruuden toisena nimenä vai jonain muuna, joka on avaruuden joka osassa?

Samana. Svayambhû on kaikkialla avaruudessa, joka itse on rajaton ja ikuinen, ja tästä syystä sen täytyy olla eräässä mielessä avaruus. Svayambhûsta tulee purusha, kun se joutuu kosketuksiin aineen kanssa.

8) Onko maailmanjärki dhyâni-chohanien eli planeettahenkien kaikkien järkien kokouma, seuraus purushan toiminnasta aineessa, aivan kuten ihmisen henkinen sielu on hengen toimintaa aineessa?

Kyllä.

9) Onko meidän pidettävä seitsemää prinsiippiä kokonaisuudessaan aineena ja henkenä – yhtenä, hengen ollessa toisessa navassa ja aineen toisessa?

Kyllä, juuri niin.

10) Jos niin on, onko meidän pidettävä niitä aineen tai hengen eri tiloina vai kuinka?

Tiloina tai olosuhteina, kutsukaa sitä miksi haluatte. Minä kutsun sitä nimellä Kyen – syy: itsessään tulosta aikaisemmasta tai jostakin alkuperäisestä syystä.

11) Kaikki aine muodostuu äärimmäisistä molekyyleistä. Kuinka voimme käsittää aineen eri tilat?

Sitä mukaa kuin molekyylit ohentuvat, ne suhteessa heikkenevät, ja mitä suurempi etäisyys maapallomme ja niiden välillä – en tässä tarkoita tieteenne ulottuvilla olevaa aluetta – sitä suurempi muutos niiden polariteetissa, negatiivisen navan saadessa voimakkaamman osuuden poistovoimasta ja positiivisen menettäessä asteittain vetovoimansa. (Ja nyt on Dgyu-ihmisten aika pitää minua tiibetiläisenä aasina ja minun maksaa takaisin samalla mitalla.)

12)

IHMINEN

	<i>tiibetiksi</i>	<i>sanskritiksi</i>	<i>suomeksi</i>
1.	sKu	rûpa	ruumis
2.	Zer (elonsäde)	prâna; jîvâtma	elonprinsiippi
3.	Chhu-lung (yksi kolmesta ilmasta)	linga-sharîra	astraaliruumis
4.	Nga-Zhi (toiminnan ydin)	kâma-rûpa	tahdonmuoto
5.	Ngê (fyysinen ego)	linga-deha-bhûta	eläimellinen sielu
6.	Lana. Sem-Nyed (henkinen sielu)	âtman; mâyâvi-rûpa	henkinen sielu
7.	Hlün-Dhub (itsestään olemassa oleva)	mahâtma	henki

UNIVERSUMI

1.	Sem-Chan (elävä universumi) Sa-maa elementtinä	brahma-universumi prakriti-aine iyam-maa	organisoitunut aine
2.	Zhima (elonsielu)	purusha	elävöittävä universaali henki
3.	Yor wa (illuusio)	(mâyâ) akâsha	astraalinen eli kosminen ilmapiiri
4.	Od (valo, loistava <i>aktiivinen</i> astraalivalo)	vâch (kâmakasa)	kosminen tahto
5.	Nam kha (passiivinen eetteri)	yajña (latentti muoto Brahmassa = purushassa, jota määrää aktiviteetti nro 4)	virâj (?) universaali illuusio
6.	Kon chhog (luomaton prinsiippi)	nârâyana – henki joka leijuu vesien päällä ja heijastuu universumiin	maailmanjärki

7.	Nyug kesto ikuisuudessa eli avaruudessa	svayambhuva – avaruudessa	latentti henki En-sof
----	---	------------------------------	--------------------------

13) Sem chan, elävä universumi; Sa – maa elementtinä. Mihin sitten sijoittuu kosminen eli järjestymätön aine?

Zhi gyu (kosminen aine), Thog (avaruus), Nyug (kesto), Khor wa (liike), kaikki yhdessä.

Tulella, kuten kaikella muullakin, on seitsemän periaatetta. Od, yksi, mutta ei aineellisin – kuudes.

14) Kaikki kosminen ja organisoitunut aine on luontaisessa liikkeessä. Mitä sitten Zhima, elämä eli elävöittävä elämä tekee siihen?

Siinä näette. Kysykää yhtä hyvin, mitä elämä periaate tekee ihmisruumiille, kun se joutuu viiden muun yhteyteen. Kuollut ruumiinhan koostuu täynnä elämää olevista molekyyleistä, eikö niin? Kuitenkin kun elämä on hylännyt kaiken, mitä muuta se on kuin kuollut ruumiin? Luopukaa *pansofiastanne* ja rajoittukaa meidän Dgyu’humme. Me uskomme itsesyntytykseen, te ette. Me sanomme, että koska Zhima on positiivinen ja Zhi-gyu [gyu (aineellinen) maa tässä merkityksessä] negatiivinen, niin vain kun nämä kaksi tulevat kosketukseen, edellisen vaikuttamisa jälkimmäiseen, syntyy organisoitunut, elävä, itsetoimiva aine.

Kaikki näkymätön, jota ei voi arvioida (jonkin henki), on positiivista, sillä se kuuluu todellisuuden maailmaan. Kaikki kiinteä, näkyvä on negatiivista. Alkuperäinen ja lopullinen, positiivinen ja negatiivinen. Niin paljon ilmenneestä maailmastamme. Kun voimat siirtyvät eteenpäin ja välimatka organisoidun ja järjestymättömän aineen välillä tulee suuremmaksi, alkaa tapahtua pyrkimys päinvastaiseen. Veto- ja poistovoimat tulevat asteittain heikommiksi. Sitten tapahtuu täydellinen ominaisuuksien muutos, ja jonkin aikaa tasapaino palautuu vastakkaisessa järjestyksessä. Joka asteella eteenpäin tai pois päin kohti niiden alkuperäistä kaotista tilaa sen ominaisuus ei enää muutu keskinäisesti, vaan heikkenee asteittain, kunnes se saavuttaa olemattomuuden maailman, missä vallitsee ikuinen, mekaaninen liike, luomaton syy, josta tulevat seuraukset eräänlaisella lakkaamattomalla alas- ja ylöspäisellä pyörimisliikkeellä, olemisen lähteet olemattomuudesta. Viimeksi mainittu on todellisuus, edellinen mâyâ, tilapäinen aina kestävästä, seuraus syystä, seurauksen tullessa vuorostaan syyksi *ad infinitum*.

Pralayan aikana tuo ylös- ja alaspäinen liike lakkaa, luontaisen, tiedottoman elämän jäädessä yksin jäljelle. Kaikki luovat voimat ovat lamaantuneina ja kaikki lepää järjen yössä.

15) Pitääkö meidän ajatella joitakin periaatteita epämolekylarisina?

Tulee aika, jolloin polariteetti lakkaa olemasta *tai toimimasta*, kuten kaikki muukin. Järjen yössä kaikki tasapainottuu rajattomassa kosmoksessa ei-toiminnan ja olemattomuuden tilaan.

16) Ja onko kosminen aine epämolekylaarinen?

Kosminen aine ei voi olla sen epämolekylarisempaa kuin organisoitunut aine. Seitsemäs periaate on molekylaarinen samoin kuin ensimmäinen, mutta edellinen eroaa jälkimmäisestä paitsi siten, että sen molekyylit pääsevät kauemmaksi toisistaan ja ohentuvat, myös kadottamalla *polariteettinsa*. Yrittäkää ymmärtää ja tajuta tämä idea, niin muu tulee helpommaksi.

Panspermiset ja teospermiset käsitykset ovat kummatkin esteenämme, siten kuin teidän koulunne ovat opettaneet. Te ette koskaan kykene tajuamaan jälkimmäistä järjettömyydeksi niin kauan kuin ymmärrätte vain epätäydellisesti sen, mitä okkulttinen tiede kutsuu *keskipisteeksi*, lakkaamattoman toiminnan sekä aktiivisessa että passiivisessa tilassaan. Kuten sanoin, me uskomme itsesyntytykseen, aineen riippumattomaan alkuperään, joko elävän tai kuolleen, ja me todistamme sen, mikä on enemmän kuin teidän pasteurit ja wymanit sekä huxleyt voivat sanoa. Jos he olisivat tienneet, ettei Zhimaa voida torjua tai pumpata ulos lasiastiasta kuin ilmaa ja että tästä syystä missä hyvänsä on purushaa, siellä ei voi olla mitään orgaanisen elämän lämpörajaa, he olisivat touhunneet vähemmän ja kertoneet maailmalle vähemmän järjettömyyksiä.

Lyhyesti sanottuna liike, kosminen aine, kesto ja avaruus ovat kaikkialla, ja tarkkanäköisyyden nimessä sijoittakaamme tai kuvitelkaamme tämä moninaisuus kehän ("rajattomuuden") huipulle. Ne ovat passiivisia, negatiivisia ja tiedottomia, kuitenkin aina latentin elämän tai voiman liikuttamia. Toiminnan päivänä tuo syklinen voima sysää kausaalisesta, latentista periaateista kosmista ainetta, kuten vesimyllyn pyörä heittää ulos vesisuihkuja pyörivän kehän ympärille. Pankaa se samojen periaateiden yhteyteen, niin sen vuoksi, että ne löytävät itsensä ikuisen muuttumattomuuden alkuperäisen passiivisuuden tilan ulkopuolelta, niiden tila on jo muuttunut. Siten samat periaateet alkavat hankkia niin sanotusti polariteetin ituja. Sitten tullen maailmanjärjen piiriin Dyan Kam kehittää näitä ituja, muodostaa ja impulssin antaen välittää sen fohatille, joka värähdellen pitkin akášhaa, Odia (kosmisen aineen, liikkeen voiman jne. tila) kulkee pitkin kosmisen ilmenemisen linjoja ja muodostaa kaiken; sokeasti – hyvä on, kuitenkin yhtä uskollisesti prototyyppien mukaisesti kuin mietittynä ikuisessa mielessä kuten hyvä peili heijastaa kasvonne.

17) Oletetusta absoluutista ja äärettömästä lopullisesta syystä.

Absoluutti ja äärettömyys koostuu ehdollisesta ja rajallisesta. Syyt ovat edellytyksinä olemassaolon ja ominaisuuksien muodoissaan ja yksilöllisinä kokoumina – ehdollistamattomina ja ikuisina ytimessään tai kollektiivisena kokoumana.

18) Jos absoluutti on sokea laki, miten se voi synnyttää järjen?

Mutta passiivinen latentti järki eli se periaate, joka on levinnyt kaikkialle universumiin, joka puhtaassa aineettomuudessaan on ei-järki ja ei-tietoisuus ja joka niin pian kuin se tulee vangituksi aineeseen muuttuu kummaksikin – voi.

19) Jos absoluutti on älyllinen, onko sen oltava kaikkikietävä ja kaikkiihyvä?

Olkaa hyvä ja antakaa syy, miksi?

Idässä absoluutti, itse tiedoton, yhdistyy intelliigenssiin ehdollistuneiksi oletettujen emanaatioiden avulla. ”Kuinka pitkälle tämä oletamus ei-intelliigenssistä kehittyvästä mahdollisesta intelliigenssistä tyydyttää järkeä”, riippuu puhuteltavasta mielestä.

Mitä te tiedätte aivojen asteittaisesta kehityksestä aina siluurikaudelta alkaen?

20) Pahan alkuperän vaikeus, käsitelty sokerinpuhdistusvertauksen avulla.

Ja mitä enemmän sokeria puhdistetaan, sitä suurempi on vatsassa aiheutunut käyminen ja sitä enemmän matoja.

On hyödytöntä...

Osoittakaa minulle filosofi, joka todistaisi sen hyödyttömäksi!

...sanoa, että paha on yhtä välttämätön hyvän ilmentymiseksi kuin pimeys tekemään valon havaittavaksi. Ehdollistuneelle se voi olla – kaikkivoipalle mikään ei ole välttämätöntä.

Todistakaa hänelle ensin.

Mutta ehdollistunut vaikutus ei selvästi ole lopullinen syy. Sen yläpuolella on laki tai periaate, joka ehdollistaa sen...

Miten se on? Missä? Ei, etlette te luo jotakin absoluutin ja rajattoman ulkopuolella.

Ongelmat, jotka ovat sen verhon takana, joka erottaa ilmenemättömän lopullisen syyn ilmenneestä universumista, ovat ehdollistuneiden mielten käsittämättömissä tuossa universumissa.

Todellakaan ne eivät ole!

...Absoluuttinen äärettömyys on käsittämätön, emmekä voi ymmärtää sitä tai perustella sen keinoja ihmisille.

Miksi sitten tuhlata aikaa siihen? Kuka on antanut teille tuon tehtävän?

Teidän kaikkialle tunkeutuva korkein voimanne on olemassa, mutta varsinaisesti se on aine, jonka elämä on liikettä, tahtoa ja hermovoimaa, sähköä. Purusha voi ajatella, mutta prakritin avulla.

21) Mitä sanoisitte olevan:

”Oli asia niin tai näin (kun oletetaan ehdollistetun takana oleva absoluutti), se on puhdas olettamus ja sen täytyy aina jäädä siksi. Universumin korkeimmat intelligenssit eivät tiedä siitä mitään – sikäli kuin he voivat tutkia, ilmennyt universumi on rajaton ja ääretön. Filosofiamme myöntää vain sen, mikä tiedetään – ja on tiedettävissä. Tätä eivät eittämättä voi tietää edes planeettahenget, ja se on olematon entinen hypoteesi – miksi sitten harkita sitä...

”Jos tämä käsitys olisikin oikea, miten se koskee meitä? Tuhansia vuosia korkeimmat planeettahenget ovat tutkineet universumia. Ne eivät ole löytäneet mitään rajoja sille, eikä mikään ulkoinen impulssi ole ohjannut tai hallinnut sitä. Kaikki on päinvastoin johtunut sisäisistä impulsseista, joita ne ymmärtävät ja jotka riittävät selittämään kaiken, mistä niillä on alituisen ollut tietoa. *Qui bon* sitten esittämään tämä tarpeeton käsitys jostakin (mikä olemattomana meille on eimitään) sen ulkopuolella ja takana, mikä meille on rajaton ja ikuinen. Sillä olipa se olemassa tai ei, se ei esitä mitään huomattavaa osaa missään meitä koskevassa.

”On tosiasia, että länsimaiset filosofiset käsityksenne ovat monarkkisia; meidän ovat demokraattisia. Kykenette ainoastaan ajattelemaan universumia kuninkaan hallitsemana, kun me sitä vastoin tiedämme sen olevan tasavalta, missä hallitsee intelligenssin kokouma.”

Me emme voisi sanoa paremmin. Juuri noin me sanoisimme.

22) Ketkä ovat maailman keksijöitä?

Dhyâni-chohanit – planeettahenget.

(Kiinnitetty seuraavaan kirjoitelmaan Sinnettin vihkossa.)

Gyu-thog – fenomenaalinen eli aineellinen universumi (salainen nimi) Aja-shakti. Vishvam Jigten-jas – kosmogonia, sanasta Jigten = elävä maailma, ja jas – luoda. Chhag-rab – genesis.

23) Universumi voidaan pääasiallisesti käsittää avaruutena, jonka täyttää ääretön ja ikuinen ja homogeeninen kokouma molekyyliä, joissa on luonnostaan liike, niiden latentti, tiedoton elämä. (Tässä passiivisessa, ilmenemättömässä tilassaankos sitä voidaan pitää kaaoksena?)

Kyllä, jos vain ihmiset voisivat käsittää, mitä todellinen kaaos on, mitä he eivät voi.

Vaikka se on todellisuudessa yksikkö, se voidaan käsittää eri aspekteissaan avaruutena (Thog) suhteessa rajattomaan laajenemiseensa, ollen yhtä aikaa olemassa (Nyug) ikuisuudessa, suhteessa sen loputtomaan keston (Zhi-gyu), kosminen aine suhteessa sen molekyyliin ja Khorwa – kosminen voima suhteessa sen kaikkialle leviävään liikkeeseen.

Mutta näiden neljän käsitteen ei tule katsoa merkitsevän neljää elementtiä, jotka muodostavat yhdistelmän, vaan mieluummin jonkin yhden ainoan neljä ominaisuutta, aivan niin kuin maan päällä jokin voi olla kuuma, valoisa, painava ja liikkeessä. Tämä universumi on yksi ja jakamaton passiivisessa ilmenemättömässä muodossaan, tämä kaaos on meille ei olemassa oleva –

Teille kyllä, mutta miksi puhua muiden puolesta?

mutta kaikkialle siihen on levinnyt toiminnan tai evoluution keskuksia, ja missä ja milloin tahansa on toimintaa, siellä kokonaisuuden osat erilaistuvat, ja siellä missä näin tapahtuu, homogeenisuus lakkaa. Siten erilaistuminen johtuu

(1) Suuremmasta tai pienemmästä molekyylien läheisyydestä

(2) Niiden suuremmasta tai pienemmästä heikentymisestä

(Mitä (2) merkitsee? Miten voivat alkuperäiset molekyylit kasvaa ohuemmiksi tai paksummiksi – *ex nihilo* jne.? [ex nihilo nihil fit (lat.), ’tyhjästä ei tule mitään’])

En tiennyt, että te pitäisitte atomeja jonakin *nihilinä* [nihil (lat.), ’ei mitään’]. Eikö tiede pidä molekyyliä atomyhdistelminä? Tieteenne tietää ainoastaan tuollaisista molekyyliyhdistelmistä, ja alkuperäinen atomi on ja pysyy sille ikuisesti hypoteettisena abstraktiona. Tiede ei voi tietää mitään atomien luonteesta syiden alueen ulkopuolella maapallollansa ja edes siitä atomista, jota se kutsuu jakamattomaksi, mitä me emme tee, sillä tunnemme universaalin hajottajan olemassaolon ja ominaisuudet – Panmahabutamin olemuksen – viisi elementtiä. Jopa niiden atomien olemassaolo, jotka muodostavat näkymättömän välittäjän, jonka läpi voima, joka magnetisoi heti lyhyen rautatangon, joka on sijoitettu sen halkaisijaltaan 180-senttimetrinen vanteen keskuksen läpi, jonka ympärille on kierretty paksulla kumilla peitetty metallilanka – jopa sellaisten atomien olemassaolo, sanon, jää avoimeksi kysymykseksi, ja tiede jää ymmälleen eikä osaa päättää, onko kyseessä kaukainen vaikutus ulkopuolelta tai jokin salaperäinen välittäjä – vai mikä?

(3) Muutoksista niiden polariteetissa

Tämä toiminnan erilaistuminen on ilmennys, ja kaikki, mikä on siis erilaistunut, tulee olemassaoloon ja meille ajateltavissa olevaksi. Jokainen toiminnan keskus (ja näitä keskuksia on lukemattomia) merkitsee aurinkokuntaa, mutta nämä ovat yhä rari nantes in gurgite vasto [harvoja, jotka uivat ulapalla aukealla – Vergilius, *Aeneis*, 1, 118], ollen ilmenemättömän universumin kaikkialle levinneessä valtameressä, josta kehittyvät alituisesti uudet ilmennykset ja jonka onohdukseen palaavat aina muut, joiden sykli on päättynyt.

Aktiivisuuden ja passiivisuuden vaihtelut muodostavat universumin syklisen lain. Niin kuin mikrokosmisella ihmisellä on päivänsä ja yönsä, hereillä olon ja unen hetkensä, samoin on maalla, joka, makrokosmos hänelle, on mikrokosmos aurinkokunnalle, ja samoin tämä viimeksi mainittu, joka, makrokosmos yhdelle pallolle, on itse mikrokosmos universumille. Se, että itse universumilla täytyy myös olla aktiivisuuden ja passiivisuuden päivänsä ja yönsä, on luultavaa analogian mukaan, mutta jos niin on, nämä kattavat käsittämättömiä ajanjaksoja, ja tosiaasia jää tuntemattomaksi universumissa ehdollistuneille korkeimmille intelligensseille.

Onko tämä oikein? Jos ei, niin kun koko universumi menee pralayaan (mikä on tiibetiläinen vastine?), miten kukaan voi tietää siitä mitään?

Maha bar do – niin kutsutaan ajanjaksoa ihmisen kuoleman ja jälleensyntymän välillä – myös nimellä Chhe bar do.

He voivat tietää, sillä tämä on vain *meidän tutkimuksemme*, eli kuten te sanotte: analogian mukaan.

Aurinkokunnan yö, hindujen pralaya, tiibetiläisten maha bar do eli järjen suuri yö, käsittää koko muodon hajoamisen ja tuon systeemin käsittämän universumin osan paluun passiiviseen, ilmenemättömään tilaansa, liikkeessä olevien atomien täyttämään avaruuteen. Kaikki muu siirtyy pois tuolloin, mutta aine, jota nämä äärimmäiset atomit edustavat (vaikka toisinaan objektiivisia, toisinaan potentiaalisia eli subjektiivisia, joskus organisoituneita, joskus järjestymättömiä), on ikuinen ja häviämätön, ja liike on aineen katoamatonta elämää (tietoista tai tiedotonta, tapauksesta riippuen). Myös sen vuoksi järjen yön aikana, kun kaikki muut voimat ovat lamaantuneet, kun Chyang, kaikkietävyys, ja Chyang mi shi kon, tietämättömyys, kummatkin nukkuvat ja kaikki muu lepää, tämä latentti, tiedoton elämä lakkaamatta ylläpitää molekyyliä, joissa se on luonnostaan sokeassa tuloksettomassa ja tarkoituksettomassa liikkeessä *inter se*.

Miksi sen pitäisi olla tarkoituksettompaa ja tuloksettompaa kuin atomien tiedoton sokea liike missä tahansa sikiössä, joka on valmistautumassa jällensyntymään?

Aurinkokunta on kadonnut jopa muiden aurinkokuntien korkeimpien intelligenssien näkyvistä.

Onko tämä oikein? Voivatko planeettahenget millään tavalla havaita universumin olemattomia osia?

Ne voivat.

Adeptit voivat vapaasti, tiedän, luoda muotoja kosmisesta aineesta, mutta luultavasti tämä kosminen aine on monen asteen päässä aineesta, jollaisena se on olemassa passiivisessa latentissa universumissa ja jota ehkä pitäisi kutsua potentiaaliseksi mieluummin kuin kosmiseksi aineeksi.

Potentiaalisuus on mahdollisuus, ei todellisuus. Keksikää parempi sana.

Mutta mitään ei ole hävitetty yhtään enempää kuin mitään on koskaan luotu. Ainoastaan tämä äsken aktiivinen, organisoitunut, ilmennyt ja olemassa oleva osa universumia, joka kadottaa osiensa kaiken erilaistumisen, on siirtynyt alkuperäiseen passiiviseen, homogeeniseen, ilmenemättömään ja kaikki intelligenssit käsittävään, olemattomaan ja käsittämättömään tilaansa. Se on siirtynyt kaokseen.

Jos kysytään, mistä nämä aktiivisuuden ja passiivisuuden muutokset johtuvat, vastaus on, että ne ovat olennainen laki universumissa.

(Tässä alaviitteeksi tulisi sen argumentin sisältö, jonka te hyväksyitte itsehallitun universumin ulkopuolella olevan intelligenssin tarpeetonta luomista vastaan.)

Jos voitte osoittaa minulle universumista yhden olennon tai kohteen, joka ei ole saanut alkuaan ja kehittynyt sokean lain avulla ja sen mukaisesti, ainoastaan silloin argumenttinne pätsisi ja alaviite olisi välttämätön. Oppi evoluutiosta on ikuinen protesti. Evoluutio tarkoittaa evoluutan kehittymistä involventista, asteittaisen kasvun prosessia. Ainoa, mikä voisi mahdollisesti olla itseluotu, on kosminen aine, eikä alkuperäisyys tarkoita meillä esikoisuutta vaan ikuisuutta, sillä aine on ikuinen ja yksi *Hliin dhubista*, ei *Kyen* – syy, itse seuraus jostakin ensimmäisestä syystä. Jos niin olisi, jokaisen mahapralayan lopussa kun koko kosmos liikkuu kollektiiviseen täydellisyyteen ja jokainen atomi (jota te kutsutte alkuperäiseksi ja me ikuseksi) emanoi itsestään vielä hienomman atomin – jokaisen yksilöllisen atomin sisältäessä todellisen mahdollisuuden kehittää miljardeja maailmoja, kukin täydellisempiä ja eteerisempiä – miksi sellaisesta intelligenssistä ei ole merkkiä itsehallitun universumin ulkopuolella? Te otatte viimeisen hypoteesin – osa jumalastanne on jokaisessa atomissa. Hän jakautuu *ad infinitum*: hän jää salaiseksi *in abscondito*, ja saavuttamamme looginen johtopäätös on, että dhyâni-chohanien ääretön järki tietää, että vasta emanoituneet atomit eivät pysty mihinkään tietoiseen tai tiedottomaan toimintaan, elleivät ne saa *niiltä* älyllistä impulssia. Teidän jumalanne ei siis ole parempi kuin sokea aine, jota aina työntää sokea ikuinen voima tai laki, joka on tuo aine, jumala – ehkä. No niin, meidän ei tule tuhlata aikaa sellaiseen keskusteluun.

Passiivisuuden aikakausi päättyy, järjen yö lakkaa, aurinkokunta herää ja sukeltaa jälleen ilmennykseen ja olemassaoloon, ja kaikki on jälleen kerran kaikkialla siinä, niin kuin se oli, kun yö saapui. Vaikka ihmismielille käsittämätön aikakausi on kulunut, se on mennyt ohi vain kuin sikeä ja uneton uni. Aktiivisuuden laki tulee jälleen toimintaan, evoluution keskus jatkaa työtään, olemisen lähde alkaa jälleen virrata.

Päätelen, että tämän on oltava näin tai muutoin aine, joka sysätään pyörteestä tai keskipisteestä, ei löytäisi mitään erilaistuneesta tilasta, josta se saisi oman impulsin tai erilaistumisen.

Kun hetki lyö, kosmiset atomit, jotka ovat jo erilaistumisen tilassa, jäävät *status quo'hon*, samoin kuin pallot ja kaikki muu muodostumisen prosessissa. Siis olette käsittänyt ajatuksen.

Universumin vielä passiivisessa osassa, jossa ja jonka läpituokemana jälleenilmennyt aurinkokunta on; olemattomuudessa, jossa on ikuinen mekaaninen liike, sen luomaton syy, muodostuu pyörre, joka lakkaamattomassa kiertoliikkeessään jatkuvasti sysää polaroituun, aktiiviseen, ilmenneseen, tietoiseen universumiin polaroimattoman, passiivisen, ilmennemättömän ja tiedottoman universaalin elementin.

Kutsukaa sitä liikkeeksi, kosmiseksi aineeksi, kestoksi tai avaruudeksi, sillä se on kaikkea tätä ja kuitenkin yksi, tämä ilmennyt ja ilmennemätön universumi, eikä ole mitään muuta universumissa. Mutta sillä hetkellä, jolloin se siirtyy passiivisuudesta (eli olemattomuudesta) aktiivisuuteen (olemiseen), se alkaa muuttaa tilaansa ja erilaistua sen yhteydestä, mikä oli aiemmin muuttunut, ja niin ikuinen pyörä pyörii tämän päivän seurauksen tullessa huomisen syyksi aina ja ikuisesti. Mutta aina on muistettava, että olemattomuus, passiivisuus, on ikuinen, todellinen. Oleminen on aktiivista, ohimenevää ja epätodellista. Pitemmän tai lyhyemmän ajan, niin kuin sen elämäntulkku voi olla sen saamien impulssien mukaisesti, ennemmin tai myöhemmin ilmennyt hajoaa ilmennemättömäksi, ja oleminen kiihtuu olemattomuudeksi.

Mutta miten on korkeampien planeettahenkien laita? Ne eivät varmasti palaa olemattomuuteen vaan siirtyvät korkeammalle tai ainakin eri aurinkokuntaan.

Nirvânan korkein tila on olemattomuuden korkein tila. Tulee aika, jolloin koko äärettömyys nukkuu tai lepää, jolloin kaikkeus on vaipunut jälleen ainoaan ikuiseseen ja luomattomaan kaiken summaan, latentin, tiedottoman potentiaalisen summaan.

On esitetty, että alkuperäisen elementin erilaistuminen on ilmenneen universumin perusta, ja meidän on nyt tarkasteltava seitsemää erilaista periaippiä, jotka muodostavat tuon universumin ja hallitsevat sitä, tai toisin sanoen seitsemää erilaista tilaa, joissa tämä elementti on siinä olemassa.

Ei ole olemassa mitään rajallista tai alkuperäistä suunnitelmaa paitsi organisoidun aineen yhteydessä. Suunnittelu on Kyen, aihe, joka lähtee alkuperäisestä. Latentti suunnitelma on olemassa ikuisuudesta asti ainoassa syntymättömässä, ikuisessa atomissa eli keskipisteessä, joka on kaikkialla eikä missään. Sitä kutsutaan — (meidän salaisin nimeemme, jota on mahdoton kertoa ja joka annetaan vihkimyksessä korkeimmille adepteille). Joten voin luetella teille aurinkokuntamme periaippien kuusi nimeä, mutta minun on kieltäydyttävä ilmaisemasta muita ja edes seitsemännen nimeä. Kutsukaa sitä tuntemattomaksi selittäen miksi. Dam-ze (brahmaani) ei sanoisi teille edes akâshan kruunun nimeä, mutta puhuu luonnon kuudesta alkuperäisestä voimasta, joita edustaa astraalivalo. Esitän teille periaippien ennen pitkää. Tutkikaa tätä ensin perusteellisesti.

LIITE 3

CHOHANIN NÄKEMYS T. S:STÄ

Lyhennelmä Chohanin viime yönä esittämistä ajatuksista, jotka koskevat hänen näkemystään T. S:stä. Oma kirjeeni, vastaus kirjeeseen, seuraa pian. – K. H. [V. 1881.]

Julistamamme opin ollessa ainoa oikea sen on esittämämme aineiston nojalla lopulta voitettava, kuten jokaisen muun totuuden. On kuitenkin ehdottoman välttämätöntä juurruttaa se vähitellen mieliin korostaen sen teorioita – kiistattomia tosiasioita niille, jotka tietävät – suoranaisin päätelmin ja todistein, jotka on johdettu nykyaikaisesta eksaktista tieteestä. Tästä syystä ev. H. S. O:ta, joka on keskittynyt buddhalaisuuden elvyttämiseen, voidaan pitää oikealla teosofisella polulla työskentelijänä paljon paremmin kuin jotakuta muuta, joka ottaa päämääräkseen okkulttiseen tietoon tähtäävän kiihkeän halunsa tyydyttämisen. Buddhalaisuus, josta on karsittu pois sen taikauskot, on ikuinen totuus, ja se, joka pyrkii viime mainittuun, pyrkii teo-sofiaan, jumal-viisauteen, joka on totuuden synonyymi.

Jotta oppimme todella vaikuttaisivat ns. moraaliin sääntöihin eli vilpittömyyden, puhtauden, kieltäytyksen, rakkauden yms. ihanteisiin, meidän on tehtävä teosofiaa koskeva tieto yleiseksi. Ei yksilöllinen ja päämääräksi asetettu nirvānan (kaiken tiedon ja ehdottoman viisauden huipun) saavuttamistarkoitus, mikä on ainoastaan laajentunutta ja häikäisevää *itsekkyyttä*, vaan todellinen uhrautuva pyrkimys lähimmäisemme johtamiseksi oikealle polulle ja mahdollisimman monen kanssaolentomme hyödyttäminen sillä, tekee ihmisestä todellisen teosofin.

Ihmiskunnan älylliset osat näyttävät kiinteästi jakautuvan kahteen luokkaan, joista toinen tiedottomasti valmistaa itselleen väliaikaisen tyhjäksi tulemisen eli tiedottomuuden tilan pitkiä ajanjaksoja sen vuoksi, että on tahallisesti luopunut älystään ja vanginnut sen yltiöhartauden ja taikauskon ahtaisiin uomiin, mikä ei voi olla johtamatta älyprinsiipin täydelliseen epämuotoisuuteen. Ja toinen hillittömästi tyydyttäen eläimellisiä halujaan *alistaa* harkiten tyhjäksi tulemiseen, puhtaaseen ja yksinkertaiseen, epäonnistumisen sattuessa ja tuhansien vuosien alennukseen fyysisen hajoamisen jälkeen. Tuollaiset ”älylliset luokat”, jotka vaikuttavat tietämättömiin joukkoihin, joita he vetävät puoleensa ja jotka pitävät heitä

jaloina ja seurattavina esimerkkeinä, alentavat ja turmelevat moraalisesti niitä, joita heidän pitäisi suojella ja ohjata. Alhaisen taikauskon ja vielä alhaisemman karkean materialismin välissä totuuden kyyhkysellä on tuskin tilaa, missä lepuuttaa väsyneitä jalkojaan.

Teosofian on aika astua näyttämölle. Teosofien lapset tulevat todennäköisesti vuorostaan pikemmin teosofeiksi kuin joiksikin muiksi. Ei kukaan totuuden sanansaattaja eikä profeetta ole koskaan elämänsä aikana saavuttanut täydellistä voittoa, ei Buddhakaan; Teosofinen Seura valittiin kulmakiveksi, tulevan ihmisyysuskonnon perustaksi. Asetetun päämäärän saavuttamiseksi määrättiin toimeenpantavaksi suurempi, viisaampi ja varsinkin suopeampi korkean ja alhaisen, yhteiskunnan alfan ja omegan sekoitus. Valkoisen rodun tulee ensimmäisenä ojentaa käsi yhteenkuuluvuuden merkinä mustille kansoille, sanoa halveksittuja neekeriraukkoja veljiksi. Tämä näkökanta ei ehkä miellytä kaikkia, mutta tätä periaatetta vastustava ei ole teosofi. . . .

Ottaen huomioon yhä kasvavan voitonriemun ja samanaikaisesti vapaaajattelun ja *vapauden* (Eliphas Levi olisi sanonut sitä yleismaailmalliseksi Saatanan hallitukseksi) väärinkäytön, kuinka ihmistä taistelunhaluisine *luonnollisine* vaistoineen voidaan estää ennenkuulumattoman julmuuden ja suunnattomien rikosten, kauheuksien, vääryyksien sekä tyrannian jne. tuottamisesta, ellei veljeyden ja Buddhan esoteeristen oppien käytäntöön soveltamisen avulla.

Sillä kuten jokainen tietää, täydellinen vapautuminen kaiken läpäisevän voiman eli lain vallasta, sen, jota teistit sanovat Jumalaksi ja kaikkien aikojen filosofit Buddhaksi, jumalalliseksi viisaudeksi ja valaistumiseksi tai teosofiaksi, merkitsee myös vapautumista inhimillisestä laista. Kerran vapautuneena dogmaattisten tulkintojen, persoonallisten nimien, antropomorfisten käsitysten ja palkattujen pappien kuolleesta painolastista kaikkien uskontojen perusopit todetaan samoiksi esoteeriselta tarkoitukseltaan. Osiris, Krishna, Buddha ja Kristus osoittautuvat yhden ja saman nirvânaan johtavan loistavan valtatie eri nimiksi.

Mystinen kristillisyys, ts. kristinusko, joka opettaa lunastusta ihmisen oman *seitsemännen* prinssiin avulla – vapaan para-âtman (Augoeides), jota jotkut sanovat Kristukseksi, toiset Buddhaksi ja vastaavasti uudestisyntymiseksi tai jälleensyntymiseksi hengessä –, on juuri sama totuus kuin mystisen buddhalaisuuden nirvâna. Kaikkien meidän on vapauduttava omasta egostamme, harhanomaisesta, näennäisestä *itsestä*, tunnistettava todellinen itsemme yliaistillisessa jumalallisessa elämässä. Mutta ellemme olisi itsekkäitä, meidän tulisi yrittää saada muut ihmiset näkemään tämä totuus, tuntemaan tämä yliaistillinen itse, jokaisen saarnaajan Buddha, Kristus tai Jumala. Tämän vuoksi myös eksoteerinen buddhalaisuus on varmin tie johtamaan ihmisiä yhtä esoteerista totuutta kohti. Niin kristillisessä ja muhamettilaisessa kuin pakanallisessa maailmassakin halveksitaan oikeutta, ja kunnia ja laupeus ovat tiessään.

Lyhyesti sanoen, nähdessämme niiden, jotka haluavat eniten palvella meitä *persoonallisesti*, tulkitsevan väärin T. S:n päätarkoituksia, kuinka meidän on kohdeltava ihmiskunnan muuta osaa, jota piinaa ”elämäntaisteluna” tunnettu kärsimys, joka on useimpien surujen ja tuskien ja kaikkien rikosten mitä hedelmällisin äiti? Miksi tämä taistelu on tullut miltei yleiseksi järjestelmäksi maailmankaikkeudessa? Me vastaamme: siksi, että mikään uskonto buddhalaisuutta lukuun ottamatta ei ole tähän saakka opettanut tämän maaelämän tosiasiallista halveksimista, vaan jokainen niistä, paitsi tuo yksi poikkeus, on helvettiensä ja kadotustensa avulla teroittanut mitä suurinta kuoleman pelkoa. Sen vuoksi näemme elämäntaistelun raivoavan kauheimpana kristityissä maissa, ylivoimaisimpana Euroopassa ja Amerikassa. Se heikkenee pakanamaissa ja on melkein tuntematon buddhalaisten kansojen keskuudessa. (Nälänhädän aikana Kiinassa, missä joukot ovat tietämättömiä uskonnoista, huomattiin, että sellaiset äidit, jotka söivät lapsiaan, kuuluivat paikkakuntiin, joissa oli eniten kristillisiä lähetyssaarnaajia. Missä heitä ei ollut yhtään ja missä esiintyi ainoastaan Buddhan pappeja, siellä ihmiset kuolivat aivan välinpitämättöminä.)

Opettakaa ihmisiä näkemään, että elämä täällä maan päällä, onnellisinkin, on vain taakka ja harha, että se on vain meidän omaa *karmaamme*, syy, joka tuottaa seurauksen, että se on oma tuomarimme, oma vapahtajamme tulevissa elämissä, niin suuri elämäntaistelu kadottaa pian kiihkeytensä. Buddhalaisissa maissa ei ole vankiloita, ja rikos on miltei tuntematon Tiibetin buddhalaisten keskuudessa. (Edellä oleva ei ole osoitettu teille [A. P. S:lle] eikä sillä ole mitään tekemistä Simlan Eklektisen Seuran työn kanssa. Se on tarkoitettu vain vastaukseksi hra Humen virheelliseen käsitykseen, että ”Ceylonin työ” ei olisi teosofiaa.)

Maailma yleensä ja kristinusko erityisesti jätettynä kahdeksituhanneksi vuodeksi persoonallisen Jumalan hallintaan, samoin kuin sen poliittinen ja sosiaalinen järjestelmä, joka perustuu tähän ajatukseen, on epäonnistunut. Jos teosofit sanovat: ”Meillä ei ole mitään tekemistä tämän kanssa; alaluokat ja alhaiset rodut (esim. Intian brittiläisten käsityksessä) eivät liikuta meitä ja saavat selviytyä miten voivat”, niin mitä tulee hienoista hyväntahtoisuuden, ihmisystävyyden ja uudistuksen jne. vakuutuksistamme? Ovatko nämä vakuutukset vain pilaa? Ja jos ne ovat sitä, voiko meidän tiemme olla oikea? Pitääkö meidän omistautua opettamaan muutamille yltäkylläisyydessä eläville eurooppalaisille, noille sokean sattuman lahjoilla varustetuille, kellonsoiton, kuppien lisääntymisen, henkipuhelien ja astraaliruumiin muodostamisen järjellinen perusta ja jättää tietämättömien, köyhien, alhaisten ja sorrettujen monet miljoonat huolehtimaan itsestään ja tulevastakin, miten parhaiten kykenevät? Ei koskaan! Ennemmin menkään T. S. ja sen onnettomat perustajat kuin että sallisimme sen muodostua vain magian akatemiaksi ja okkultismin saliksi.

Veljeni, on vieras ajatus, että me Gautama Buddhan hartaat seuraajat, tuon ehdottoman uhrautumisen, ihmisystävyyden, jumalallisen rakkauden, tämän surujen maan päällä saavutettavien korkeimpien hyveiden, ihmisten ihmisen ruumiillistuneen hengen seuraajat voisimme koskaan sallia T. S:n edustavan *itsekkyyden ruumiillistumaa*, niiden harvojen turvapaikkaa, joilla ei ole yhtään ajatusta joukoille.

Niiden harvojen välähdysten joukossa, joita eurooppalaiset ovat saaneet Tiibetistä ja sen ”täydellisten lamojen” mystisestä hierarkiasta, on yksi, joka on oikein ymmärretty ja kuvattu. ”Bodhdhisattva Padma Panin eli Avalokiteshvaran ja Tsong-ka-pan, Amitabhan avatāran, ruumiillistumat luopuvat kuolemassaan Buddhaksi tulemisesta – ts. yksilöllisen *henkilökohtaisen* onnen ja siunauksen suurimmasta hyvästä – voidakseen syntyä yhä uudelleen ihmiskunnan hyväksi.” [Rhys Davis.] Toisin sanoen, voidakseen yhä uudelleen alistua kurjuuteen, lihan kahleisiin ja kaikkiin elämän murheisiin, kunhan vain noiden pitkien ja lohduttomien vuosisataisten kieltäymysten kautta voisivat tulla tämän jälkeen pelastuksen ja siunauksen välikappaleiksi kouralliselle ihmisillä, jotka on valittu vain yhdestä ihmiskunnan monista roduista. Ja meidänkö, noiden täydellisten lamojen nöyrien oppilaiden, pitäisi sallia T. S:n hylätä jalo nimensä, ihmiskunnan veljeys, ja tulla yksinkertaiseksi psykologian kouluksi?

Ei, ei, hyvät veljet, te olette jo liian kauan työskennelleet väärään suuntaan. Ymmärtäkäämme toisiamme. Sen, joka ei tunne käsittävänsä jaloa aatetta riittävästi työskennelläkseen sen puolesta, ei tarvitse ottaa tehtävää, joka on liian raskas hänelle. Mutta koko Seurassa on tuskin yhtään teosofia, joka ei kykenisi tehokkaasti auttamaan sitä oikaisemalla ulkopuolisten vääriä käsityksiä, ellei itse voi julistaa tätä aatetta. Voi, kunpa meillä olisi jalo ja epäitsekäs ihminen auttamassa meitä *tehokkaasti* työssämme Intiassa. Kaikki meidän tietomme, entinen ja nykyinen, ei riittäisi korvaamaan sitä hänelle... Ilmaistuaani näkökantamme ja hartaat toivomuksemme minulla on ainoastaan muutama sana lisättävänä.

Ollakseen *oikea* täytyy uskonnon ja filosofian tarjota ratkaisu kaikkiin kysymyksiin. Se, että maailma on tällaisessa huonossa moraalisisessa tilassa, on ratkaiseva todiste siitä, että mikään *sivistyneiden* rotujen enempää kuin muidenkaan uskonto ja filosofia ei ole koskaan omistanut *totuutta*. Noiden kahden suuren periaatteen – oikean ja väärän, hyvän ja pahan, vapauden ja hirmuvallan, tuskan ja ilon, itsekkyyden ja ihmisrakkauden – ongelmien oikeat ja loogiset selitykset ovat yhtä mahdottomia niille nyt kuin ne olivat 1881 vuotta sitten. Ne ovat yhtä kaukana ratkaisusta kuin koskaan aikaisemmin, mutta –

Jossakin *täytyy* olla niiden johdonmukainen ratkaisu, ja jos meidän oppimme todistaa pätevyytensä tähän, niin maailma tunnustaa pian, että sen täytyy olla oikea filosofia, oikea uskonto, oikea valo, joka ilmoittaa totuuden eikä mitään muuta kuin *totuuden*.